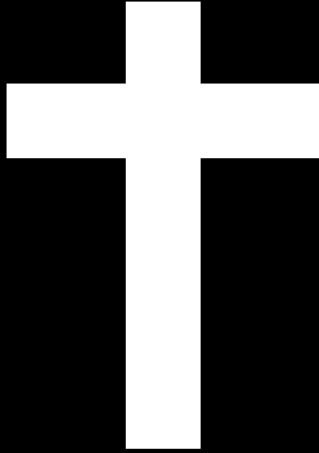

Koreguaje

Koreguaje: Dios Chu'o Kuarhuro New Testament

Koreguaje

Koreguaje: Dios Chu'o Kuaphuro New Testament

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koreguaje

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025
87a345ac-83c6-51ad-8750-17a703f38bcc

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	63
SAN LUCAS	99
SAN JUAN	165
LOS HECHOS	209
ROMANOS	265
1 CORINTIOS	289
2 CORINTIOS	315
GALATAS	329
EFESIOS	338
FILIPENSES	346
COLOSENSES	351
1 TESALONICENSES	356
2 TESALONICENSES	361
1 TIMOTEO	364
2 TIMOTEO	370
TITO	375
FILEMON	378
HEBREOS	380
SANTIAGO	398
1 SAN PEDRO	404
2 SAN PEDRO	410
1 SAN JUAN	414
2 SAN JUAN	420
3 SAN JUAN	421
SAN JUDAS	422
EL APOCALIPSIS	424

San Mateo Jesús cheja pa'iu cho'osi'ere kuamu

*Jesús aipāi pa'isina mamia'me
(Lc 3.23-38)*

¹ Aperumu pa'isina Jesucristo aipāi paasina mamire kuaju tochasi'ea'me ie. Davina'me Abraham repau aipāi paniasome.

² Abraham mamaku Isaac paniasomu.

Isaac mamaku Jacob paniasomu.

Jacob mamachii Judana'me repau cho'jechii paniasome.

³ Judá mamachii Farena'me Zara paniasome. Repana puka'ko Tamar paniasomo.

Fares mamaku Esrom paniasomu.

Esrom mamaku Aram paniasomu.

⁴ Aram mamaku Aminadab paniasomu.

Aminadab mamaku Naasón paniasomu.

Naasón mamaku Salmón paniasomu.

⁵ Salmón mamaku Booz paniasomu. Puka'ko Rahab paniasomo.

Booz mamaku Obed paniasomu. Puka'ko Rut paniasomo.

Obed mamaku Isaí paniasomu.

⁶ Isaí mamaku David paniasomu, pāi jainukore chū'usi'ku.

David mamaku Salomón paniasomu. Repau puka'ko chuenisōsi'ku Urías rājo paniasomo.

⁷ Salomón mamaku Roboam paniasomu.

Roboam mamaku Abías paniasomu.

Abías mamaku Asa paniasomu.

⁸ Asa mamaku Josafat paniasomu.

Josafat mamaku Joram paniasomu.

Joram mamaku Uzías paniasomu.

⁹ Uzías mamaku Jotam paniasomu.

Jotam mamaku Acaz paniasomu.

Acaz mamaku Ezequías paniasomu.

¹⁰ Ezequías mamaku Manasés paniasomu.

Manasés mamaku Amón paniasomu.

Amón mamaku Josías paniasomu.

¹¹ Josías mamachii Jecóniana'me repau cho'jechii pa'irumuna Babilonia cheja cana sani Israelpāi chēa repana pa'ichejana sasōasome.

¹² Repanare sasōsirumu pa'isina Jesús aipāi mamia'me ie:

Jecónias mamaku Salatiel paniasomu.

Salatiel mamaku Zorobabel paniasomu.

¹³ Zorobabel mamaku Abiud paniasomu.

Abiud mamaku Eliaquim paniasomu.

Eliaquim mamaku Azor paniasomu.

¹⁴ Azor mamaku Sadoc paniasomu.

Sadoc mamaku Aquim paniasomu.

Aquim mamaku Eliud paniasomu.

¹⁵ Eliud mamaku Eleazar paniasomu.

Eleazar mamaku Matán paniasomu.

Matán mamaku Jacob paniasomu.

¹⁶ Jacob mamaku José paniasomu, María ūju pa'isi'ku. Repao María, Jesús, pāi ūcuaukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'ku chiicojñoku puka'ko paniasomo.

¹⁷ Abraham pa'irumupi David pa'irumujatuka repau Abraham jijosina catorcerepana paaju saniasome. Ūcuachi'a David pa'irumupi Israelpāi Babilonia cheja chēa sacojñorujatuka David jijosina catorcerepana paaju saniasome. Ūcuachi'a Israelpāi repana Babilonia cheja chēa sacojñorujatuka Dios Raosi'ku Cristo'te jñaarumujatuka repana paasina catorcerepana paaju saniasome.

*Jesucristo'te jñaasi'ere kuamu
(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Jesucristo'te jñaasi'e ija'cheasomũ: María repau pũka'ko Josere pasa chiikojeke so'opi paniasomo. Jã'ata'ni repana chuta'a veja kueñe pa'imarumũna María te'eo pa'ikoji Dios Rekochoji jo'kaũna chĩi suniasomo.

¹⁹ Repaoji chĩi sunisõona José repao'te paara chiiku re'okũjeku, "Pãipi repao chĩi su'isi'e asa cu'ache i'kajanaa'me repao'te", chini cuasa chekunare pãi kua jñauma'ñe repao'te rope'e jo'kasõona cuasaasomũ.

²⁰ Jã'aja'ñe cho'ora chini cuasakuta'ni repau uokãisirumũna ángel, Dios raosi'ku rani ija'che i'kaasomũ repau'te:

—José, David jojosi'ku, María'te paavajuchuma'ñe veja paajũ'u. Repao su'ipu chĩipu Dios Rekochoji jo'kaũna su'imo repao.

²¹ Chĩiva'ũre umũva'ũni paaja'mo repao. Repao María chĩiva'ũre jñaasirumũ Jesure ve'ojũ'u repava'ũre. Pãi cu'ache cho'osi'e jũni ro'ikajaujeku jã'aja'ñe ve'ejamũ repau —chiniasomũ ángel repau'te.

²² Peore jã'a Diopi i'kaũna aperumũ Repau chu'o kuasi'ku kuaku tocha jo'kasi'epi ũcuarepa ti'jñesi'kuamũ.

²³ Ija'che chiimũ repau kuaku tocha jo'kasi'e: Romichĩio umũu'terejẽ'e ja'me kãima'kopi chĩi suni, chĩiva'ũre umũva'ũni paaja'mo. Repava'ũre pãi, Emanuelre ve'ojanaa'me, chiimũ. ("Emanuel" chiiche "Dios maina'me pa'imũ" chiimũ.)

²⁴ Ūcuarumũ José repau kãni vuisirumũ ángel Dios raocojñosi'ku chũ'u jo'kasi'e cho'oku, María'te paara chini vejaasomũ.

²⁵ Jã'ata'ni repana vejasirumũ, chĩiva'ũre jñaañejatu'ka ja'me kãima'ñe paniasome. Repau rũjo chĩiva'ũre jñaasirumũ José ángel repau'te ra kuasi'ere mami, Jesure ve'oasomũ repava'ũre.

2

Ūsuu muikã'ko cana majñoko pa'iche che'chena Jesure ñañu chini saisi'ere kuamũ

¹ Herodes chũ'ũrumũna Judea cheja cajoopona Belén vu'ejoopona jñaasiva'ũasomũ Jesús. Reparumũ vañũuji ũsuu muikã'kore pa'ina umũpãi repakã'ko pa'ina majñoko pa'iche che'chenajeku ña masi, Jerusalén vu'ejoopona so'opi raniiasome.

² Rani ti'a repacheja pa'inare ija'che sēniasaasome repana:

—Chĩiva'ũ, chura jñaasiva'ũ judiopãi chũ'ujava'ũ, ¿jeechejare pa'iku? Repau'te jñaasi'ere kuaku ũsuu muikã'kore pa'ina vañũu'te ñasinajeku repava'ũni ro're pũũ ñu'iju pojoũu chini ku'eme chukũna —chiniasome repana.

³ Herodes repacheja chũ'ũku repana i'kasi'ere chekunari kuarena asa, rua cuasaasomũ. Jerusalén vu'ejoopo cana ũcuaja'che ũcuauũko asa, rua cuasaasome.

⁴ Ūcuarumũ Herodes jã'aja'ñe asa, cuasaku judío phairipãi chũ'ũnana'me judiopãi che'chonare repau pa'ivu'ena rani chi'ia'ju chini chũ'ũasomũ. Rani chi'irena repanare, —Pãi ũcuauũkore chũ'ũ'ku chini Dios Raojau, ¿jeechejana repau'te chĩire jñaajanaa'ñe? —chĩiu sēniasaasomũ repau.

⁵ Chikũna i'kaasome repana repau'te.

—Judea cheja cajoopona Belén vu'ejoopona jñaajauasomũ repau. Aperumũ Dios chu'o kuasi'ku repau'te jñaajachejare kuaku tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

⁶ Musanũkona Judea cheja cajoopo Belén vu'ejoopo cana,

"Ūjajoopo, pa'ipãi pa'ijooopo pa'imanaa'me mai", chiimanejũ'u.

Musanũkona pa'ijooopo cajacojñojau Israelpãi ũcuauũkore chũ'ũjamũ.

Ūcuauũ chũ'u neenare Israelpãi musanũkonare kuiraku re'oja'che chũ'ũku pa'ijamũ, chiimũ —chiniasome repana.

⁷ Chitena asa Herodes, vañũu pa'isirumũre masira chini majñoko pa'iche che'chenare rope'e soni rao,

—Repau vañũu, ¿jeejarumũna paku? —chikũna repau'te kuaasome repana.

⁸ Kuarena asa repanare ija'che i'kaku Belén vu'ejoopona saomasomũ repau:— Belén vu'ejoopona sani repau chĩiva'ũ pa'iche peore sēniasajijũ'u. Repava'ũre ku'e jñaani ra kuajũ'u chu'ũre. Chu'ũ ũcuaja'che repava'ũre sani ro're ñu'ia pojora chiimũ —chĩiu joreasomũ repau.

⁹ Pãi chũ'ũkuji jã'aja'ñe i'kaku chũ'ũna asa saniasome repana. Saijũna repana ũsuu muikã'ko ñasi'ku vañũu jo'e pa'iu repana saima'a sē'sevũji charo saniasomũ. Saiu chĩiva'ũ ũhiv'e sē'sevũna canũkaasomũ repau.

¹⁰ Vañũu canũkache ña rua pojoasome repana.

¹¹ Jã'aja'ñe canũkaũna ña ũcuavũ'ena kaka chĩiva'ũna'me pũka'ko María'te ñaasome repana. Repava'ũre ña ro're ñu'iju pojoasome repana repau'te. Pojocuha repana rasi'e

cājovūā vata pachokurina'me sūkima'ñana'me chekūñūāquee ma'ña ĩsiasome repana repava'ure chīiva'ure.

¹² Repava'ure ñacuha pa'ijū repana uokāitona Dios i'kasi'e ija'che chiiche'te asaasome repana, "Herodes pa'icheja saima'ñe tīima'api co'ijū'u musanukona", chiiche'te. Asa repacheja saima'ñe tīima'api repana pa'ichejana co'isōasome repana.

Egipto chejana kati saisi'ere kuamū

¹³ Ma'jñoko pa'iche che'chena sanisōsirumuna Dios neeku ángel Josere repau uokāisirumuna rani ija'che i'kaasomū:

—Vūni mu'u jojava'una'me puka'kore Egipto chejana pesa sajū'u. Herodes mu'u jojava'ure vanisōñe'te chū'ura chini ku'ejamū. Jā'ajekuna sani chū'u mu'ure, "Co'ijū'u", chiirumujatū'ka pa'ijū'u repacheja —chiniasomū ángel repau'te.

¹⁴ Jā'aja'ñe i'kauna asa José vūni ūcuañamipi repau jojava'una'me puka'kore saku Egipto chejana sanisōasomū.

¹⁵ Sani Herodes jūnisōsirumujatū'ka repacheja paniasome repana. Jā'aja'ñe cho'orena Dios chū'o aperamū kuasi'ku tocha jo'kasi'epi ija'che kuacheji ūcuarepa ti'jñecuhasi'kuamū, "Chū'u chīire Egipto cheja pa'ikuni raau chini soimū chū'u", chiicheji.

Chīiva'nani vanisōa'jū chini Herodes chū'usi'ere kuamū

¹⁶ Ūcuarumū Herodes ma'jñoko pa'iche che'chena repau'te jorejū tīima'api co'isōsi'ere asa raa pē'ruku, repana ñasi'e kuasi'ere jo'e cuasa, "Chura repau chīi ka'chaūsrumū panicuhamū ie", chini cuasa Belén vū'ejoopona'me ūcuajoopo kueñe pa'ichejña cava'nare chīiva'nare ūmūchīiva'narechi'a te'eka'chapaūsrumū pa'iva'nana'me na'a cho'je pa'iva'nare ūcuankore vanisōñe chū'uasomū.

¹⁷ Repauji jā'aja'ñe cho'ona aperamū Dios chū'o kuasi'ku Jeremías ija'che chiiche tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'jñecuhasomū:

¹⁸ Ramá cheja pa'ina ota oiche raa asoasomū.

Raquelpi, repau mamachīpi chuenisōrena oio paniasomo repa.

Repauji cuhaa'ko chini pāi, "Oimanejū'u", chinite'easome repau'te.

Jā'ata'ni ūcuu cuhama'ñe oniasomo repau mamachīpi chuenisōrena, chiicheji.

¹⁹ Na'a pa'isirumū Herodes jūnisōsirumuna Josere Egipto cheja pa'ikuni repau uokāisirumuna Dios neeku ángel rani ija'che i'kaasomū repau'te:

²⁰ —Vūni mu'u jojava'una'me puka'kore saku Israel chejana jo'e co'ijū'u. Mu'u jojava'ure vanisōñu chiisina jūnisōcuhasinaa'me —chiniasomū ángel repau'te.

²¹ Ūcuarumū José jā'aja'ñe i'kauna asa vūni chīiva'una'me puka'kore Israel chejana saasomū.

²² Jā'ata'ni José Herodes mamakuji Arquelaopi Judea cheja canani chū'ua'ku chini jo'kacojosi'ere asa Judea cheja saivajuchuasomū. Ūcuaja'che repau uokāisirumū asa masisi'e Diopi, "Judea cheja saimanejū'u", chiisi'ejekuna Galilea chejana saniasomū repau.

²³ Repacheja sani tī'a Nazaret vū'ejoopo'te paniasomū repau. Jā'aja'ñe cho'orena aperamū Dios chū'o kuasina kuaju tocha jo'kasi'epi ija'che chiicheji ūcuarepa ti'jñecuhasomū, "Dios Raosi'kure, 'Nazaret vū'ejoopo cakua'mu iku', chiijanaa'me pāi", chiicheji.

3

Juan Pāi Okoro'vesi'ku pāi peochejare pa'iu pāipi saijuna Dios chū'o chū'vasi'ere kuamū

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-18; Jn 1.19-28)

¹⁻² Reparumū Juan Pāi Okoro'veku Judea cheja cachejare pāi peochejare sani pa'iu pāipi repauni sani chū'irena Dios chū'ore ija'che chīiu chū'vaasomū:

—Musanukona chū'ache cho'che ūhasō mama cuasajū'u. Dios Raosi'ku pāi ūcuankore chū'upirāmū —chiniasomū repau.

³ Aperamū Dios chū'o kuasi'ku Isaías repau Juan cho'ojachere kuaku ija'che i'kaku tocha jo'kaasomū:

Pāiu pāi peochejare sani pa'iu pāipi repauni saito ūjachū'opi ija'che i'kaku chū'vaja'mu: "Maire Paaku tī'apirāmū.

Repauni cha'aju musanukona rekoñō ma'a rūhiñe pa'ima'a care'vacheja'che re'ojarekoñō care'vaju pa'ijū'u", chiija'mū, chiiche tocha jo'kaasomū repau.

⁴ Repau Juan ju'ikãa camello rañapi cho'osikãa paniasomu. Corejakãa va'i ca'ni kãare tãniasomu repau. Æu, pũ'suva'nana'me airo pũji ãiu paniasomu repau.

⁵ Ûcuarumu Jerusalén va'ejoopo pa'ina repacheja Judea cheja canana'me Jordán chiacha kueñe cachejña cana jainuko repau chu'vachu'ore asañu chini saniasome.

⁶ Sani repau chu'vache'te asa repana cu'ache cho'osi'ere Dioni kãarena Juan, Jordán chiachana okoro'veasomu repanare.

⁷ Reparumu Juan fariseopãina'me saduceopãi repauni okoro'vecojñoñu chini jainuko satena ña ija'che i'kaasomu repanare:

—Musanukona te'ena chuta'a cu'ache cho'ochē ũhamanajeju añā pa'icheja'che cu'ache pa'ime. “Maipi okoro'vecojñoru Dios maire cu'ache cho'omaneja'mu”, chini cuasaju raime musanukona. ¿Neepi che'chorena jā'aja'ñe cuasache musanukona?

⁸ Musanukona cu'ache cho'ochē'te ũhasō re'oja'che pa'iju Dios chũ'ũñe'te cho'oju pa'ijũ. Musanukonapi re'oja'che pa'ito cheknapī ñani, “Ina cu'ache cho'ochē ũhasōsinajeju re'oja'che pa'ime”, chiijanaa'me musanukonare.

⁹ Ija'che cuasacosome musanukona: “Abraham jojosiinaa'me mai. Jā'ajekuna Dios maire cu'ache cho'omaneja'mu”, chiiju cuasacosome musanukona. Jā'aja'ñe cuasamanejũ. Dios chũ'ũñe cho'oma'me musanukona. Diore Repauni cho'ouato ira'karuã catara'karuãpi Abraham jojosiinare cheknanare cho'ore'omu, Repau chũ'ũñe cho'ojanare.

¹⁰ Sũkiñũ ãiñe kũñũãpi sãijapuã kũima'to, “Cu'amũ iñũ”, chini kueni uosōme pãi. Dios ũcuaja'che pãi cu'ache pa'inare cu'anajejuna vati toana saomu.

¹¹ Chu'ũ musanukonare cu'ache cho'ochē ũhasōsinare re'oja'che cho'okaiũ okopi okoro'vemu. Na'a pa'isirumu chekũ na'a ruã masikũji rani pa'iu na'a ruã re'oja'che cho'okaija'mu musanukonare. Chu'ũre na'a ruã masikũjekuna repau'te cuasa, vajuchuku pa'imũ chu'ũ. Na'a ruã masikũjeku repau'te cuasanare Dios Rekocho'te ãsija'mu repau. Repau'te cuasamanareta'ni ũcuauji chũ'ũna na'a pa'isirumuna cu'ache ti'jñeja'mu.

¹² Pãi trigo cho'oni po'te repacaã rũhikuanupu chi'i ũhame. Repasota'ni uosōme. Na'a pa'isirumu Rajau pãi ũcuaukore chi'i trigo cho'ochēja'che cho'oku cu'ache cho'ochē ũhamanare vati toana chachamotoana saoja'mu. Cu'ache cho'ochē ũhasō repau'te cuasanareta'ni Pũka'ku pa'ichejana saja'mu repau —chiniasomu Juan repanare pãi.

Jesure okorosiere kũamu

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Ûcuarumu Jesús Galilea cheja pa'isi'kũpi Jordán chiachana Juan pa'ichejana saniasomu repauni okorocojñora chini.

¹⁴ Sakuna Juan repau'te okore rocuheku ija'che i'kaasomu:

—Mu'ũpi chu'ũre okorokaiju'iajũ chu'ũni rani, “Okorokaijũ chu'ũre”, chiimu. Mu'ũpi chu'ũni rokaito na'a re'omu —chiniasomu repau.

¹⁵ Jā'aja'ñe i'kauna asa repau'te ija'che i'kaasomu repau:

—Cho'ocuhemanejũ. Dios chũ'ũ jo'kasi'e cho'oñu mai —chiniasomu repau. Chikuna Juan, “Jau”, chini repau'te Jesure okoroasomu.

¹⁶ Ûcuarumu Jesús okorocojñocuha chiacha nukasi'kũpi po'ore mani nukakuna cunaumu teana re'ojamũ care'o Dios Rekocho ũkupoja'iu ũcuauñi cajekuna ñaasomu.

¹⁷ Dios Rekocho cajesirumu cunaumu'pi ija'che i'kache asoasomu: “Iku chu'ũ chũ'ũ oiũ paaku'mu. Ruã pojomu chu'ũ ikũre”, chiiche asoasomu.

4

Vati ai Jesure cu'ache cho'oa'ku chini chũ'ũte'esi'ere kũamu

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Ûcuarumu Jesús Dios Rekochoji chũ'ũna pãi peochejana sanisōasomu. Sani pa'iana vati ai repauni cacu'ora chini cu'are chũ'ũasomu.

² Sani cuarentarepaumucujñana'me cuarentarepañami ãu ãima'ñe pa'iana ãucuhaasomu repau'te.

³ Ûcuarumu vati ai rani Jesuni cacu'ora chini ija'che i'kaasomu:

—Mu'ũpi Dios Mamarepaku pani ipuã catapuã mini, pãpuã carũñojũ'ũ —chiniasomu.

⁴ Chikuna Jesús ija'che sãiñe i'kaasomu repau'te:

—Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kũamu:

Pãipi chu'ũrejẽ'e cuasama'ñe repana ãijañe ãuchi'a cuasaju pa'ito cu'amũ.

Jā'achi'a cuasama'ñe chu'ũ chu'o asa chẽa cho'oju pani re'oja'che pa'ijanaa'me pãi,

chiimũ —chiniasomũ Jesũs repau'te vatiŕe.

⁵⁻⁶ Jã'a i'kacuhasirumũ vati ai repau'te Jesure Dios neejoopo Jerusalén vã'ejoopona sa Dios vã'e sê'sevuna mua ija'che i'kaasomũ:

—Dios chu'o aperumũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Dios, mu'uni kuirajũ mu'ũ tuã'ito repana jũjũnapi chëaa'ju chini, ángele'te raoja'mũ, mu'upi tuãni asi cho'omaneaku chini,

chiimũ. Jã'ajekuna mu'upi Dios Mamarepakũ pani ichejapi chejana chã'ijũ'ũ. Dios i'kasi'epi ũcuarepa pa'ito ichejapi chãni asi cho'omaneja'mũ mu'ũ —chiniasomũ vati ai.

⁷ Chikũna Jesũs i'kaasomũ.

—Ũcuachi'a Dios chu'o aperumũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Chu'ũ cho'omasiche'te rupũ ñaũũ chini sêemanejũ'ũ musanukona pãi, chiimũ Dios —chiniasomũ Jesũs repau'te vati aire.

⁸⁻⁹ Jã'a cho'o pi'nisirumũ vati ai repau'te Jesure cuhacho aikũtina rãũ umũ pa'ikũtina sa mua teana te'erumũ peore chejũna pãi pa'ichejũnana'me repachejũna pa'imajũnarũã re'oja'chere ñoku ija'che i'kaasomũ:

—Mu'upi chu'uni, “Peore masiku'mũ mu'ũ”, chiimũ ro're ñũ'iu pojoru mu'uni peore ĩsija'mũ chu'ũ ichejũna —chiniasomũ vati.

¹⁰ Chikũna Jesũs i'kaasomũ repau'te.

—¡Vati ai, saijũ'ũ mu'ũ! Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Diore Pãi Ũcuanukore Paaku'techi'a, “Peore masiku'mũ mu'ũ”, chiimũ cuasaju pojoju Repau chu'ũñechi'a cho'ojũ pa'ijũ'ũ musanukona pãi, chiimũ —chiniasomũ Jesũs repau'te.

¹¹ Jã'aja'ñe i'kauna vati ai Jesure jo'ka sanisõasomũ. Repau sanisõsirumũ ángelepi rani kuiraasome repau'te.

Jesũs Galilea cheja apevũamũ pãi chu'vache

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Jã'a cho'ocuha repau co'isirumũ Jesũs, Juan Pãi Okoro'vesi'kũre pãi chëavũ'e cuaosi'ere asa Galilea chejana saniasomũ.

¹³ Repacheja cajoopona Nazaret vã'ejoopona sani rãũ keerumũ pa'ima'ñe chiara ru'tũva cajoopona Zabulonna'me Neftalí ve'ochejũna cajoopona Capernaum vã'ejoopo'te pasa chini saniasomũ repau.

¹⁴ Jã'aja'ñe cho'õuna aperumũ Dios chu'o kuasi'ku Isaiás tocha jo'kasi'epi ũcuarepa ti'jũesi'kua'mũ.

¹⁵ Galilea chiara ru'tũva pa'ichejũnare Zabulón chejana'me Neftalí cheja ve'osichejũnare judío peona jainũko pa'ime.

Chura Galilea cheja jã'aja'ñe ve'emũ repachejũna.

Jordán chiacha chekũkã'ko cacheja ũcuaja'che judío peona jainũko pa'ime.

¹⁶ Ũcuachejũnare pa'ijũ chijacheja pa'inaja'ñe cu'ache pa'inapi miañe ñañeja'ñe chu'o re'oja'chere asaasome repana,

re'oja'che pa'iche chu'vachũ'ore.

Ũcuaja'che cu'ache pa'inapi umucuse ñatauna miañe ñoñeja'ñere re'oja'che pa'iche'te asaasome repana,

chiimũ Isaiás tocha jo'kasi'e.

¹⁷ Repacheja saisirumũpi vaa Jesũs ija'che chiimũ pãire chu'vakũ paniasomũ:

—Musanukona cu'ache cho'oche ũhasõ mama cuasajũ'ũ. Dios Raosi'ku pãi ũcuanukore chũ'upri'ramũ —chiimũ chu'vaasomũ repau.

Va'i chonare ũcuaka'chapanare Repau chũ'ũñe'te cho'ojũ paapu chini Jesũs chëasi'ere kuamũ

(Mr 1.16-20)

¹⁸ Na'a pa'isirumũ Jesũs Galilea chiara ru'tũva'te ku'iu Simonre cho'jeu Andrena'me pa'ikũni ñaasomũ. Repau Simón cheke mami Pedro ve'emũ. Va'i chonajeju va'i chorũji chiara'te choju paniasome repana.

¹⁹ Repanare ña Jesũs ija'che i'kaasomũ:

—Chu'uni ja'me ku'ijũ chu'ũ chũ'ũñe'te cho'ojũ pa'ijũ'ũ. Va'i sani va'ire jũna ranaa'me musanukona. Chura chu'upi cho'okaiũna sani pãire jũna chu'uni rakaiju pa'ijũ'ũ —chiniasomũ Jesũs repanare.

²⁰ Jã'aja'ñe i'kauna asa teana va'i chorũã jo'ka ũcuauña'me saniasome repana.

²¹ Jā'achejapi jo'e jmacheneru sani Zebedeo chũire Santiagona'me Juanre ñaasomu repau. Puka'kuna'me choovu'te pa'iju va'i choruãre care'vaju paniasome repana. Pa'ijuna ña Jesús repanare, repauna'me saaru chini soniasomu.

²² Soiana asa, "Jau", chini choovuna'me puka'kure teana jo'ka ũcuauña'me saniasome repana Santiagona'me Juan.

Pai jainukore che'chomu Jesús
(Lc 6.17-19)

²³ Reparumu Jesús Galilea cheja si'achejña ku'iu repacheja pa'ivu'ña judiopai chi'ivu'ñana si'arumu kaka che'choku ku'iu pa'isi'kua'mu. Ūcuachi'a pai cu'ache cho'oche ũhasõsinare Dios chẽa paache'te chu'vaku pai si'ache ravu jũ'inare vasoku ca'nivua asiche si'ache jũ'inare vasoku ku'iu pa'isi'kua'mu repau.

²⁴ Repau cho'oche'te ñaju paipi si'arumu kuajuna asa Siria cheja si'achejña pa'ina pai ravu si'ache jũ'iva'nare, ca'nivua asiche si'ache jũ'inare, vati paanare, vẽ've ravu paanana'me nuka ku'imanare Jesuni saasome. Sarena Jesús repanare ũcuaukore vasokaisi'kua'mu.

²⁵ Reparumu pai rua jainuko Jesure ja'me ku'iju pa'isinaa'me, Galilea cheja cana Decápolis cheja cajoopoã cana Jerusalén vu'ejoopo cana Judea cheja canana'me Jordán chiacha chekukã'ko cana.

5

Aikũtira pa'iu Jesús chu'vasi'ea'me
(Lc 6.20-23)

¹⁻² Ūcuarumu Jesús paipi jairepanuko Repau pa'ichejana chi'ijuna ña aikũtina muni puusi'kua'mu. Muni ñu'iana chukuna repau neenana'me repau'te chiinapi repau ñu'ichejana muni chi'rena ũcuachejare ñu'iu Dios chũ'ũñe cho'ona Repau neena pa'iche'te che'choku ija'che chu'vasi'kua'mu repau chukuna'te:

³ —Pai Diore masi cuasamanata'ni Repau'te masi cuasañu chiito Diopi paaku cho'okaija'mu repanare. Ūcuauji cho'okaiuna Repauni masi cuasaju jũnisõsirumu Repau pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me repana.

⁴ Ūcuachi'a oiju sumava'na pa'ina pai, Diopi repana rekoñoãna chũrouna pojoju pa'ijanaa'me.

⁵ Ūcuachi'a pai cu'ache cho'ocojõnata'ni saĩñe cu'ache cho'omana Dios, "Ísija'mu chu'ũ", chiisichejare chejare isũna pojoju pa'ijanaa'me.

⁶ Ūcuachi'a pai Dios chũ'ũñe cho'oneena Ūcuauji cho'okaiuna Repau chũ'ũñe'te masi cho'oju pojoju pa'ijanaa'me.

⁷ Ūcuachi'a chekunare ña oiju re'oja'che cho'okaina pai, Diopi ũcuaja'che repanani oiu re'oja'che cho'okaiuna pojoju pa'ijanaa'me.

⁸ Ūcuachi'a pai repana rekoñoã cu'achejẽ'e cuasamana Diore ñajanaa'me. Diore ñajanajeju pojoju pa'ijanaa'me repana.

⁹ Ūcuachi'a chekunapi cavajuna ñani, "Cavamairo re'oja'che pa'ijũ'ũ", chiinare pai, "Chu'ũ chũ'ũ'me ina", chiija'mu Dios. Jã'ajekuna pojoju pa'ijanaa'me repana.

¹⁰ Ūcuachi'a Dios chũ'ũñe'te cho'oju cu'ache cho'ocojõna pai, Dios neenajeju Ūcuauji cho'okaiuna pojoju pa'ijanaa'me.

¹¹ Pai musanukonare chu'uni cuasajuna rua cu'ache i'kaju cu'ache cho'ome. Ūcuachi'a musanukona pa'iche'te chekunare kuani, "Cu'ache pa'inaa'me jã'ana", chiiju jorenaa'me repana, cheke si'ache na'a rua cu'ache i'kaju. Chu'uni cuasaju cu'ache cho'ocojõnata'ni pojoju pa'ijanaa'me musanukona.

¹² Na'a pa'isirumu Dios musanukonare Repau pa'ichejana satena pa'iche re'oja'chere isija'mu. Jã'ajekuna pojoju pa'ijũ'ũ musanukona. Musanukonare irumu cu'ache cho'ocheja'che aperumu pa'isina pai reparumu Dios chu'o kuasinare ũcuaja'che cu'ache cho'oasome —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

Diore cuasana re'oja'che pa'iche'te chu'vamũ Jesús
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e chu'vasi'kua'mu.

—Ūha saija'iu rua re'omu. Musanukona ũcuachi'a chu'ũre cuasanajeju re'oja'che pa'iju ũhaja'ñe pa'ime icheja cheja. Jã'ata'ni ũhapi saija'ñeji si'asõru, ẽje'se cho'ojanaa'ñe pai, ũhapi saijaau chini? Jo'e saija'ñe cho'ocu'amũ repa. Cu'akuna ve'sena sejoru pai chekunapi ku'iju cha'came repa ũha.

14 'Ūcuachi'a chū'are cuasanajeju musanukonapi re'oja'che cho'ojuna ñaju, pāi chekuna, "Diopi cho'okaiuna re'oja'che cho'ome ina", chiiju masime. Vū'ejoopo aikūti sē'sevu pa'ijoopo rua so'ña ñoñeja'ñe musanukonapi re'oja'che cho'ojuna ñaju, pāi chekuna, "Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'ime ina", chiiju masime.

15 Pāiu uoturopu chūoni totoroji jao nukoma'mu. Jā'aja'ñe cho'oma'ñe uoturopu chūoni, "Chija'to pāi iv'e pa'ina ñamanejanaa'me", chini cuasa, amuna tūomu re'oja'che miakuna repav'e pa'inapi ūcuauko ñaa'ju chini.

16 Musanukona ūcuaja'che uoturopu re'oja'che miañeja'ñe re'oja'che cho'ojuna pa'ijū'u, pāipi ña, "Diopi cho'okaiuna re'oja'che cho'onaa'me ina", chiapū chini —chiisi'kua'mu repau.

Aperumu pa'isina Moisename chekuna chū'u jo'kasi'e cho'ochete i'kamū Jesús

17 Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e ija'che i'kaku chū'vasi'kua'mu:

—Chū'are ija'che cuasamanejū'u musanukona: " 'Diopi chū'una Moisés tocha jo'kasi'ena'me Repau chū'o aperumu kuasina tocha jo'kasi'e kuache'te cho'omanejū'u', chisa chini raisi'kucosomu iku Jesús", chiiju cuasamanejū'u chū'are. Jā'aja'ñe cho'oma'ñe repana chū'u cho'ojachere kuaju tocha jo'kasi'ere cho'ora chini raisi'kua'mu chū'u, musanukonapi ña chēa ūcuaja'che cho'ojū paapu chini.

18 Cunaumuna'me cheja chuta'a si'amarumuna repana tocha jo'kasi'e kuache te'emakarujē'e karama'ñe peore pa'ija'mu, repa kuache peore ti'ñerumjatū'ka. Ūcuarepaa'me jā'a.

19 Jā'ajekuna pāiu ūcuauakujū repana chū'u jo'kasi'ere jachaku peore cho'omau chekunarejē'e, "Repana chū'u jo'kasi'e peore cho'oma'tojē'e re'omu", chiiu chū'vasi'kure Dios, "Iku chū'u neekuta'ni rua vesuu'mu", chiija'mu. Jā'ata'ni pāiu ūcuauakujū repana chū'u jo'kasi'ere jachama'ñe cho'oku chekunare ūcuaja'che, "Jachama'ñe cho'ojū'u", chiiu chū'vasi'kure Dios, "Iku chū'u neeku rua masiu'mu", chiija'mu.

20 Musanukonapi repana chū'u jo'kasi'ere judiōpāi che'chonana'me fariseopāire na'a rua cho'omaneni Dios pa'icheja saimanejanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

"Chekunare pe'ruma'ñe pa'ijū'u", chiiu chū'vamū Jesús
(Lc 12.57-59)

21 Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e chū'vaku ija'che che'chosi'kua'mu:

—Moisés mai aipāire aperumu chū'uku tocha jo'kasi'e kuache asanaa'me musanukona. Ija'che kuamu repa: Chekunare vanisōmanejū'u.

Pāiu ūcuauakujū chekure vanisōru repau'te ūcuachi'a sāiñe vanisōjū'u, chiiu repau tocha jo'kasi'e.

22 Chū'uta'ni, "Ija'che cho'ojū'u", chiiu chū'umu musanukonare: Pāiu ūcuauakujū repau'te ja'me pa'ikuni pe'rutojē'e pe'rusi'e ro'i cu'ache ti'ñeja'mu repau'te. Ūcuachi'a pāiu ūcuauakujū repau'te ja'me pa'ikuni cu'ache i'kato pāi chū'una repau'te chēajanaa'me, jo'e i'kamanea'ku chini. Ūcuachi'a pāiu ūcuauakujū repau'te ja'me pa'ikuni, "Cu'akujeku vati toana sani uuku pa'ija'mu mu'u", chiiu ūcuauji vati toana saocojñoja'mu.

23-24 'Ūcuachi'a musanukonapi ūcuauakujū te'eu Diore isimajñaruare Repauni isira chini saikujū mu'are cheku pe'ruche'te cuasani mu'u isira chini samajñaruā repamajñaruā tuo uoko'a ti'ñeñena ūha charo mu'are pe'rukuni, "Jo'e sāiñe pe'ruma'ñe re'oja'che pañu mai", chiijaijū'u. Pe'rusi'e care'vajani Diore isimajñaruā tuo uoko'ana co'i, mu'u raku ūhasi'e churata'ni repamajñaruā Diore isijū'u.

25 'Chekurumu pāiu ūcuauakujū chekuni pōsero'i paamu. Jā'ata'ni repauji jeereparumu ro'ima'to pe'ruku ro'ia'ku chini pāi chēañe chū'uku pa'ivu'ena saja'mu repau'te. Jā'aja'ñe cho'opi'rato pesa chuta'a ma'a sairumuna, "Pōsero'ire charo care'vañu", chiijū'u repau'te. Na'mi care'vama'to repau'te pāi chēañe chū'ukuni saja'mu repau. Sa jo'kauna pāi chēañe chū'ukujū repau'te pāi chēav'ena cuaoa'ju chini pāi chēanani chū'uja'mu.

26 Cuaō jo'karena pōsero'i peore ro'i pi'niñetū'ka ūcuav'ere pa'ija'mu repau. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.

"Musanukona pa'imanare ja'me kāimanejū'u", chiiu chū'vamū Jesús

27 Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e ija'che chū'vasi'kua'mu:

—Ūcuachi'a Moisés aperumu chū'uku tocha jo'kasi'e kuache cheke asanaa'me musanukona. Ija'che kuamu repa:

Ūmupāi, musanukona pa'imanare romi ja'me kāima'ñe pa'ijū'u.

Ūcuachi'a romi, musanukona pa'imanare amupai ja'me kaima'ne pa'ijũ'u,

chinasomu. Repana i'kasi'e chekunapi kajuna asanaa'me musanukona.

²⁸ Chu'uta'ni ija'che i'kamũ: Pãiu ũcuauakujĩ romioni repau paama'koni uache ñani repau rekochoji repao'te paama'kupi ja'me kãisi'kuja'che cho'omu.

²⁹ 'Chekurumu pãiu ũcuauakujĩ repau ñakova uajajũtu cakã'ko cañakovaji ñaku chekuni cu'ache cho'omu. Jã'aja'ne cho'oni repañakova ruta so'ona sėjosõa'ku. Ñakovachi'a cho'osõto na'a re'omu repau'te. Jã'aja'ne cho'omaneni chekurumu repau ũcuañakovaji ñaku jo'e na'a rua cu'ache cho'osi'kujeku vati toana saocojñoja'mu. Repauji ñakova te'efnakova peoto cu'amũ. Jã'ata'ni Diopi repau'te vati toana saoru na'a rua cu'ache pa'imũ repau'te, cu'a cho'osi'kure.

³⁰ Ūcuachi'a pãiu ũcuauakujĩ repau uajajũtupi chekuni cu'ache cho'oni, repajũtu tuso so'ona sėjosõa'ku. Jũtũchi'a cho'osõto na'a re'omu repau'te. Jã'aja'ne cho'omaneni chekurumu repau ũcuajũtupi jo'e na'a rua cu'ache cho'osi'kujeku vati toana saocojñoja'mu —chiisi'kuamũ repau.

Rũjoromi sėjoma'ne paache'te chu'vamũ Jesús

(Mt 19.1-9; Mr 10.1-12; Lc 16.18)

³¹ Ūcuarumu Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kuamũ:

—Ūcuachi'a Moisés aperumu chũ'uku tocha jo'kasi'e cheke ija'che kuamu:

Pãiu ũcuauakujĩ repau rũjore paacuheku sėjora chiiku

charo repao'te sėjosi'e kuache utija'ovana tocha ũcuaoi ñisijũ'u

repao chekunare ñojaja'ova.

Repaja'ova tocha pi'ni ñisuru sėjore'omu repao'te,

chiimu repau chũ'u jo'kasi'e.

³² Chu'uta'ni ija'che cho'ojũ'u chiũ chũ'umu musanukonare: Chekurumu pãiuji repau rũjopi chekuni ja'me kãito sėjore'omu repao'te. Jã'ata'ni repau rũjoni jã'aja'ne cu'ache cho'oma'koni rurepau sėjoni cu'ache cho'omu. Sėjosõru chekurumu repao jo'e chekuni veja pa'ija'mo. Repaoji jã'aja'ne cho'oru uju pa'isi'kupi sėjosi'kupi chu'o paamu, repao cu'ache cho'osi'e. Repao'te vejasi'ku ũcuaja'che cu'ache cho'omu —chiisi'kuamũ repau.

Diore roiju i'kama'ñere chu'vamũ Jesús

(Mt 23.16-22)

³³ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e ija'che i'kaku chu'vasi'kuamũ:

—Ūcuachi'a Moisés mai aipãire aperumu chũ'uku tocha jo'kasi'e kuache cheke asanaa'me musanukona. Ija'che kuamu repa:

Musanukona Diore roiju i'kasi'e jorema'ne ũcuarepa cho'ojũ pa'ijũ'u,

chiimu.

³⁴ Jã'ata'ni chu'u musanukonare jã'aja'ne cho'omaneaju chini ija'che chu'vamũ: Diore jmakarujẽ'e roiju i'kamanejũ'u musanukona. Repau mamire ve'ocuheju canaumujẽ'e roiju i'kamanejũ'u, Repau chũ'uku pa'ichejajekuna.

³⁵ Ūcuachi'a chejajẽ'e roiju i'kamanejũ'u, Repau chũ'ucojñoa pa'ichejajekuna. Ūcuachi'a Jerusalén vu'ejoopoje'e roiju i'kamanejũ'u, Repau Dios peore chũ'uku neejoopoje'kuna.

³⁶ Ūcuachi'a sũjore roiju i'kamanejũ'u, musanukonare raña te'era'chorujẽ'e pojaraña jã'apãani chijaraña carũnocu'asijojekuna.

³⁷ Ūcuachi'a musanukonare Diore cuasanare chekunapi i'kajuna, "Jau, cho'ora", chiisi'e repare ũcuarepa cho'ora chini cheke na'a rua roiju i'kato cu'amũ. Musanukona chekunapi i'kajuna, "Cho'oma'mu", chiisi'e ũcuaja'che chekere roiju i'kamanejũ'u. Cheke na'a rua roiju i'kanapi vati chũ'ũne cu'ache cho'ome repana —chiisi'kuamũ repau.

"Musanukona cu'ache cho'osinare sãĩne cu'ache cho'omanejũ'u", chiũ chu'vamũ Jesús

(Lc 6.29-30)

³⁸ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e chu'vasi'kuamũ.

—Ūcuachi'a Moisés chũ'uku tocha jo'kasi'e cheke ija'che kuamu:

Chekupi mu'u ñakova'te tu'ka feosõru sãĩne tu'ka feosõkajũ'u repau'te.

Ūcuachi'a chekupi mu'u cõjiũ'u'te jẽo juchosõru sãĩne jẽo juchosõkajũ'u repau'te, chiimu repau chũ'u jo'kasi'e.

³⁹ Chu'uta'ni irumu ija'che chũ'umu musanukonare: Chekupi mu'uni cu'ache cho'oto sãĩne cu'ache cho'omanejũ'u repau'te. Ūcuachi'a chekupi pe'rukũ mu'u vachoturupuna asi charato chekũkã'ko ũsemanejũ'u jo'e charaa'ku.

40 Ūcuachi'a chekurumu mu'upi chekuni pōsero'i paakuna repauji mu'u sē'sevu ju'ikāare isiku ro'ia'ku chini pāi chēañe chū'uku vu'ena saru chekukāa ūcuaja'che rupū isijū'u repau'te.

41 Ūcuachi'a chekupi mu'uni repau pōsere te'ekilómetrojatu'ka kuāa sakaau chini chū'uto dos kilómetrojatu'ka pojoku kuāa sakaijū'u repau'te.

42 Ūcuachi'a mu'u paamañaruāare ūcuauakupi sēeto rupū isijū'u repau'te. Ūcuachi'a chekupi mu'uni ūcuauache'te prestara chini sēeto ūsema'ñe prestajū'u repau'te — chiisi'kuu'mu repau.

*“Musanukonare cuhenare pāi oiju pa'ijū'u”, chiimu Jesús
(Lc 6.27-28, 32-36)*

43 Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e chu'vasi'kuu'mu.

—Ūcuachi'a Moisés chū'uku tocha jo'kasi'e cheke ija'che kuamu:

Musanukonare re'onare oiju pa'ijū'u.

Musanukonare cuhenare'ta'ni sāiñe cuhejū'u,
chiimu repau chū'u jo'kasi'e.

44 Chu'uta'ni ija'che chū'umu musanukonare: Musanukonare cuhenare oiju pa'ijū'u. Musanukonare cu'ache i'kanare Dioni re'oja'chere sēekaijū'u. Ūcuachi'a musanukonare cu'ache cho'onare sāiñe re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u.

45 Musanukonapi chu'u chū'usi'ere cho'oni mai Ja'ku Dios Cunaumu Pa'iku cho'ocheja'che re'oja'che cho'oju pa'ijanaa'me. Ūcuauji chū'umu ūsuu asuche pāi cu'anana'me re'ona pa'icheja re'oja'che ñoñe miamu. Ūcuachi'a Diopi chū'umu oko pāi cu'ache pa'inana'me re'oja'che pa'ina pa'ichejña si'achejña raku pa'imū.

46 Pāi chū'unare kuri kookaina pāi ūcuaukore oima'ñe repanare oinarechi'a sāiñe oiju pa'imē. Musanukona repanare na'a re'oja'che pa'iju pāi ūcuaukore oiju pa'ito re'oja'che pa'iche jo'kaja'mu Dios musanukonare. Jā'ata'ni repana pa'icheja'che musanukonare oinarechi'a oiju pa'ito re'oja'che pa'iche jo'kamaneja'mu Dios.

47 Ūcuachi'a Diore cuasamana pāi ūcuaukore chēse pojoma'ñe repanare re'onarechi'a chēse pojoku pa'imē. Musanukonata'ni musanukonare re'onarechi'a chēse pojoku pa'ima'ñe musanukona ñamanarejē'e chēse pojoku pa'ijū'u, Diopi pojoka'ku.

48 Mai Ja'ku Dios, Cunaumu Pa'iku cho'ocheja'che re'oja'chechi'a cho'oju pa'ijū'u musanukona —chiisi'kuu'mu Jesús.

6

Chekunare re'oja'che cho'okaiju pa'iche'te che'chomu Jesús

1 Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare ija'che chu'vasi'kuu'mu:

—Musanukonapi chekunani re'oja'che cho'okañu chini rupū chekunapi pāipi ñaa'ju chini re'oja'che cho'oku pa'imanejū'u. Musanukonapi jā'aja'ñe cho'oju pa'ito Dios mai Ja'ku Cunaumu Pa'iku musanukonare re'oja'che cho'osi'e ro'i jmamakarujē'e isinaneja'mu.

2 'Jā'ajekuna musanukonapi chuova'na pa'iva'nare cho'okani pāi jainuko ñaju'te cho'omanejū'u. Jā'aja'ñe cho'ome pāi sē'sevuchi'a re'oja'cheja'che ñoñe pa'ina. Chuova'na pa'iva'nani kurire isiñu chini, mai judiōpāi chi'ivu'ñana kaka pāi ñaju'te kuri isinaa'me repana, pāipi jainuko repana cho'oche'te ña, “Re'onaa'me ina”, chiapu chini. Chekurumu callejoovūāre eta nuka kul'iju pāi chenevuāna chuova'na pa'iva'nare kuri isinaa'me repana, pāipi jainuko ña, “Re'onaa'me ina”, chiapu chini. Jā'aja'ñe cho'oju pāire ūcuare re'oja'che i'kacojñosinajeju, re'oja'che cho'osinare Dios ro'ijache re'oja'che pa'iche koomanejanaa'me repana. Ūcuarepaa'me jā'a.

3 Musanukonapi te'eu, “Chuova'na pa'iva'nani cho'okasa”, chini mu'u na'a rua ja'me pa'iku'terejē'e kuama'ñe te'eu cuasaku cho'okaijū'u repanare.

4 Kuama'ñe mu'uchi'a te'eu cuasaku cho'okaiju pa'ijū'u. Jā'aja'ñe cho'oru mai Ja'ku Dios pāi ūcuauko rope'e cho'oche peore Ñakuji mu'u te'eu cuasaku cho'osi'e ña ro'ija'mu — chiisi'kuu'mu repau.

*Diore sēñe'te che'chomu Jesús
(Lc 11.1-4)*

5 Ūcuarumu Jesús ija'che che'chosi'kuu'mu:

—Musanukonapi Diore sēni sē'sevuchi'a re'oja'cheja'che ñoñe pa'ina cho'ocheja'che cho'omanejū'u. Repana Diore sēni mai judiōpāi chi'ivu'ñana kaka pāi chenevuāre nukaju sēnaa'me, pāipi ña, “Re'onaa'me ina”, chiapu chini. Chekurumu callejoovūāre nukaju Diore sēnaa'me repana, chekunapi ña, “Re'onaa'me ina”, chiapu chini.

Já'aja'ñe cho'ojũ páire ũcuare re'oja'che i'kacojñosinajejũ re'oja'che cho'osinare Dios ro'ijache re'oja'che pa'iche koomanejanaa'me repaña. Ũcuarepaa'me já'a.

⁶ Musanukonapi te'eu Diore sēni mu'u pa'iruupana kaka jeo mai Ja'ku Diore Ñoma'kuni sēejũ'u. Já'aja'ñe cho'oto mai Ja'ku Dios pã ũcuanũko rope'e cho'ochē peore Ñakũji mu'u te'eu cho'ochē ña re'oja'che cho'osi'e ro'i re'oja'che isija'mũ.

⁷ 'Ũcuachi'a musanukonapi Diore sēni Repau'te masi cuasamana cho'ochēja'che ũcuate'ere i'kaju sēemanejũ'u. Repaña Diore masi cuasamana Repau'te sēni, "Maipi chũ'o ũcuate'ere ruarepañoã co'chaju sēeto Dios maire asa cho'okaija'mũ", chini cuasaju já'aja'ñe i'kaju sēeme.

⁸ Repaña cho'ochēja'che cho'omanejũ'u musanukona. Mu'u chuta'a Repau'te sēemarũmũna mu'u chiiche masimũ Dios.

⁹ Musanukonapi sēni ija'che i'kajũ'u: Ja'ku, Cũnaumu Pa'ikũ, pã mu'ure vajučuju pojoa'ju.

¹⁰ Ũcuachi'a mu'u chũ'uñe pã ũcuanũko cho'ojaruũ tĩ'aa'ku.

Cũnaumu pa'ina mu'u chũ'uñe masi cho'ochēja'che cheja pa'ina ũcuaja'che re'oja'che cho'ojũ paapu.

¹¹ Ũcuachi'a chũkũna chiiche ãu si'aumucujña isijũ'u, chũkũna ãijañe.

¹² Chũkũna cu'ache cho'ochē jo'e cuasamanejũ'u, chũkũna'te pã cu'ache cho'osi'e chũkũna jo'e cuasama'ñeja'ñe.

¹³ Chũkũna'te vatipi chũ'ũkũna cu'ache cho'oũu chiito mu'ũpi ũsekaijũ'u, cho'omaneajũ chini.

Já'aja'ñe i'kaju Diore sēejũ pa'ijũ'u.

¹⁴ 'Chekũna cu'ache cho'osi'ere musanukonapi jo'e cuasama'to mai Ja'ku Dios ũcuaja'che musanukona Repau'te cu'ache cho'ochē jo'e cuasamaneja'mũ.

¹⁵ Já'ata'ni repaña chiña, sumava'na ñoñe pa'inaa'me, pãipi ña, "Dioni sēejũ ãu ãima'ñe pa'inajejũ re'onaa'me ina", chiapu chini. Pã repañare re'oja'che i'kasimakaruchi'api ro'isi'ejachea'me repañare. Ũcuarepaa'me já'a. Musanukonapi ãu ãima'ñe pa'iju Dioni sēni chũova'na ñoñe pa'omanejũ'u. ãu ãisina pa'icheja'che pojoju pa'ijũ'u.

¹⁷⁻¹⁸ Musanukonapi ũcuauakũji ãu ãima'ñe pa'iu Dioni sēeu pasa chini charo musanukona chiña si'sisõ cũ'u veni care'vajũ'u raña, pãipi musanukona Diore sēejũ ãu ãima'ñe pa'iche'te ña masimaneajũ. Já'aja'ñe cho'oto mai Ja'ku, Dios, Ñoma'kupi musanukona kuama'ñe re'oja'che cho'ochē ña ro'ija'mũ musanukonare —chiisi'kuamũ repau.

Pa'i Dios pa'icheja saisirũmu re'oja'che pa'iche koojachere i'kamũ Jesús

(Lc 12.32-34)

¹⁹ Ũcuarũmu Jesús jo'e ija'che chũ'vasi'kuamũ:

—Musanukona ruarepa pōse si'ache koo paamanejũ'u. Icheja chejaquee pōse pu'janajẽ'e pu'ja si'asõkaiju chekũrũmu macono phũ'ka cho'osõñe'me. Chekũrũmu ñaanapi rani peore ñaasõkaiche'me repa.

²⁰ Musanukona paache pōse icheja chejaquee si'asõjañe'me. Já'ajekũna repa pōse ruarepa cuasama'ñe pa'iju Dioni na'a raa cuasaju pa'ijũ'u. Repau pa'icheja sani re'oja'che koojachere cuasajũ'u. Repau isiche pu'jacu'ache'me. Ũcuachi'a Repau isiche macono phũ'ka cho'osõma'ñe'me. Ũcuachi'a ñaanajẽ'e peochejaa'me repacheja.

²¹ Dios isijache koojanajeju pojoju pa'ijũ'u musanukona. Musanukonapi pōsere na'a raa cuasaju pani Dios isijache raa cuasamanejanaa'me —chiisi'kuamũ repau.

Re'oja'che cuasache'te kũamũ

(Lc 11.34-36)

²² Ũcuarũmu Jesús jo'e ija'che che'chosi'kuamũ:

—Musanukona ñakocaã masi ñoto cho'ochē cho'ore'omu. Ũcuaja'che musanukonapi cu'ache cuasama'ñe pa'iju Dioni raa cuasaju pa'ito rekoñoã re'oja'che pa'ija'mũ musanukonare.

²³ Jā'ata'ni ñakocaāpi masi ñoma'to cho'ochē cho'ocu'amū. Ūcuaja'che mŕsanŕkonapi Dioni cuasama'ñe cu'ache cuasajŕ pa'ito re'oja'che pa'icu'aja'mŕ mŕsanŕkona rekoñoa. Mŕsanŕkonapi re'oja'che cuasani re'oja'chechi'a cho'oju pa'ijanaa'me. Cu'ache cuasani ūcuachi'a cu'achechi'a cho'oju pa'ijanaa'me — chiisi'kua'mŕ repaŕ.

*Kurina'me Diore cuasache'te i'kamu Jesús
(Lc 16.13)*

²⁴ Ūcuarŕmŕ Jesús ija'che chu'vasi'kua'mŕ:

—Pāi ka'chanapi ūcuate'eŕ'te paato repaŕ'te paanare ūcuapa'rŕvachi'a chiicu'amŕ repaŕ'te. Chekurŕmŕ repaŕ'te paanare te'eŕ'te na'a rŕa chiiŕ chekŕreta'ni cuhemŕ repaŕ. Ūcuachi'a kurina'me Diore ūcuapa'rŕvachi'a cuasama'me pāi. Kurire na'a rŕa cuasajŕ Dioreta'ni cuasama'me —chiisi'kua'mŕ repaŕ.

*Dios Repaŕ neenare Repaŕ chŕijejuna re'oja'che kuiramu
(Lc 12.22-31)*

²⁵ Ūcuarŕmŕ Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kua'mŕ:

—Kurina'me Diore ūcuapa'rŕvachi'a cuasacu'akŕna jo'e mŕsanŕkonare ija'chere chu'vamŕ chu'ŕ: Mŕsanŕkona pa'ichena'me āu āiñena'me ūkuchena'me kāña ju'iche rŕarepa cuasajŕ pa'imanejŕ'ŕ. Mai pa'iche āuna'me kāñachi'ama'mŕ.

²⁶ Pī'ava'na pa'iche'te cuasa ñajŕ'ŕ. Pī'ava'na āujē'e tāmava'naa'me. Īsichejē'e cho'omava'naa'me. Āu care'vavŕ'ñajē'e peova'naa'me repava'na. Jā'aja'ñe pa'iva'nareta'ni mai Ja'ku Cunaŕmŕ Pa'ikuji āu ĩsiku'mŕ repava'nare. Repaŕ Dios pī'ava'nare peore cuasaku rŕa re'oja'che kuiraku'mŕ. Jā'ata'ni mŕsanŕkonare pāi na'a rŕa cuasaku na'a re'oja'che kuiraku pa'imŕ Repaŕ.

²⁷ Jā'ata'ni pāi repaŕna ŕmŕ nukache rŕa cuasajŕ. "Na'a ŕmŕ ainee nukajanaa'me mai", chiiju rŕarepa cuasama'ñe na'a ŕmŕ nukache chii'nareta'ni na'a ŕmŕ nukacu'aja'mŕ.

²⁸ 'Je'se pa'iuŕna mŕsanŕkona kāñare rŕarepa cuasajŕ pa'iche? Korosi'e pa'iche'te cuasa ñajŕ'ŕ. Korosi'e cho'ochejē'e cho'oma'ñea'me. Kāñajē'e juhama'ñea'me.

²⁹ Apeŕmŕ pa'iu pāi chŕ'ŕsi'ku Salomŕn ju'isikāña, repaŕuji rŕa re'ojakāñare koo ju'iuŕna rŕa re'oja'che ñoasomŕ, pāipi ñato. Jā'ata'ni Salomŕn ju'isikāña pa'icheja'che na'a rŕa re'oja'che ñomŕ korosi'e. Dios cho'ochē'me jā'a.

³⁰ Diore rŕa cuasama'me mŕsanŕkona. U'chara'ñŕruā iumucujña pa'ira'ñŕruāre pāipi ŕosŕru che'ro peoja'mŕ. Rŕa jeerŕmŕ pa'imara'ñŕruāta'ni repara'ñŕruā re'oja'che kuiraku'mŕ Dios. Mŕsanŕkonare pāi na'a rŕa re'oja'che kuiraku mŕsanŕkona ju'iche kāña ĩsiku'mŕ Repaŕ.

³¹ Jā'ajekŕna mŕsanŕkona si'areparŕmŕ, "¿Ūquere maiva'na āijanaa'ñe?" "¿Ūquere maiva'na ūkujanaa'ñe?" "¿Ūquere maiva'na ju'ijanaa'ñe?", chiiju rŕarepa cuasama'ñe pa'ijŕ'ŕ.

³² Pāi Diore cuasamana jā'amajñaruā peore si'arŕmŕ rŕa cuasajŕ pa'ime. Mŕsanŕkona chii'majñaruā mai Ja'ku Dios Cunaŕmŕ Pa'iku, "Ina chu'ŕre cuasana jā'amajñaruā chii'me", chiiŕ masimŕ.

³³ Jā'ajekŕna jā'amajñaruā rŕarepa cuasama'ñe pa'iju Repaŕ chŕ'ŕñe'te na'a rŕa cuasajŕ cho'oju pa'ijŕ'ŕ. Ūcuare Repaŕ mŕsanŕkonare āuna'me ūkuche peore ĩsimŕ.

³⁴ Mŕsanŕkonare che'ro cu'ache ti'ñejañe cuasajŕ oima'ñe pa'ijŕ'ŕ. Che'ro ūcuamucusepi ñataŕna cuasajŕ'ŕ repamajñaruā. Repaumucujña pa'iche te'enarechi'a cu'ache ti'ñemŕ maire. Dios mŕsanŕkonare cu'ache ti'ñejañe masikŕjekŕ cho'okaija'mŕ —chiisi'kua'mŕ repaŕ.

7

Chekŕna cu'ache cho'ochē ñani, "Cu'ache pa'inaa'me mŕsanŕkona", chiiju ke'remanejŕ'ŕ

(Lc 6.37, 41-42)

¹ Ūcuarŕmŕ Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kua'mŕ:

—Chekŕna cu'ache cho'ochē ñani, "Cu'ache pa'inaa'me mŕsanŕkona", chiiju ke'remanejŕ'ŕ. Jā'aja'ñe ke'rema'to Dios ūcuaja'che mŕsanŕkona cu'ache cho'ochē ñakŕta'ni i'kamaneja'mŕ.

² Mŕsanŕkonapi chekŕna cu'ache cho'ochē'te ñaju ke'reto Dios ūcuaja'che mŕsanŕkona cho'ochē cuasa cu'ache cho'osi'e ro'i chŕ'ŕja'mŕ. Mŕsanŕkona chekŕnare cho'ochēja'che cho'ocojñojanaa'me, repanare ñaju i'kasi'e ro'i.

³ Ija'chea'me: Pāiu repau ñakova'te chī'camaka ujamaka paaku'teta'ni cuasomanea-somu. Cuasama'kuta'ni ja'me pa'iku ñakova pa'imakarū jmamakarūta'ni ñaasomu repau. Rua tīiñea'me jā'a. Musanukona ūcuaja'che tīiñe cho'ome. Rua cu'ache cho'onata'ni musanukona cu'ache cho'оче cuasama'me. Jā'ata'ni chekunapi jmakarū cu'ache cho'uche ñani rua cuasanaa'me musanukona.

⁴ Ūcuaja'che pāiu repau ñakova'te chī'camakarū ujamaka paakuta'ni tunoma'ñe paamu. Jā'ata'ni chekupi ñakova'te chī'camakarū jmamakarū paakuna ñanita'ni, "Raijū'u. Mu'u ñakova pa'imakarū chī'camakarū'te tunokasa", chiimū. Rua tīiñea'me jā'a.

⁵ Musanukona ūcuaja'che rua tīiñe cho'ome. Rua cu'ache cho'onata'ni musanukona cu'ache cho'uche'te ūhasōma'ñe pa'inata'ni chekuna jmamakarū cu'ache cho'uche ñani, "Musanukona cu'ache cho'uche ūhasōjū'u", chiinaa'me musanukona. Jā'aja'ñe cho'oto cu'amū. Sē'sevuchi'a re'oja'cheja'che ñoñe pa'inaa'me. Charo musanukonapi cu'ache cho'uche'te ūhasō re'oja'che pa'iju chekunare musanukona i'kache'te ūcuarepa cho'ojū chekunani jā'aja'ñe chu'vato re'omū. Jā'ata'ni ūcuarepa cho'omanapi chekunani chu'vato cu'amū —chiisi'kua'mū repau.

⁶ Ūcuarūmu Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kua'mū:
—Jamuchai kokaneenare Dios neemajñaruā ĩsimanējū'u, chekurūmu repanapi churi kū'iju. Ūcuachi'a perlara'karuā rua ro'ira'karuā jo'chasēse pa'ichejñana jo'kamanejū'u, repara'karuāna cha'o cha'casōju. Ūcuachi'a pāi repana cu'ache cho'uche ūhacuhenare Dios chu'o re'oja'che chu'vamanejū'u. Chekurūmu repana musanukonapi chu'vato jo'chasēse cho'ochēja'che Dios chu'o re'oja'chere si'si cho'ochēja'che cu'ache i'kajanaa'me —chiisi'kua'mū repau.

*Diore cuhama'ñe sēñe'te chu'vamū Jesús
(Lc 6.31; 11.9-13)*

⁷ Ūcuarūmu Jesús chukuna'te repau neenare jo'e ija'che chu'vasi'kua'mū:
—Musanukona chiiche cuhama'ñe Dioni rua sēēju pa'ijū'u ĩsia'ku. Cuhama'ñe sēēju pa'ito ĩsija'mū Repau. Ūcuachi'a musanukona Repau'te sēesi'e cha'ajū'u ĩsia'ku. Cha'ani koojanaa'me musanukona. Ūcuachi'a pāiu repau'te re'oku vū'ena tī'a jatisa'aro'te nukaku, repau chiiche'te koorepara chini cuhama'ñe rua jeerūmu sēeu pa'icheja'che cuhasōma'ñe Diore rua sēēju pa'ijū'u. Jā'aja'ñe cho'ojū panī koojanaa'me musanukona.

⁸ Repanare karache'te Diore sēena koojanaa'me. Ūcuachi'a Repau'te sēesi'e cha'ana koojanaa'me. Ūcuachi'a pāiu repau'te re'oku vū'ena tī'a jatisa'aro'te nukaku, rua jeerūmu sēeu pa'iu koosi'ēja'che koojanaa'me pāi, cuhasōma'ñe Diore rua sēēju pa'ina.

⁹ 'Asarepajū'u, musanukona umupāi, chīi paana. Mu'u chiipi mu'uni pāre sēeto catapu'te mini ĩsima'me musanukona.

¹⁰ Jā'apāni, chiacha va'ire sēeto añani mini ĩsima'me musanukona chiire.

¹¹ Cu'ache pa'inata'ni musanukona chiiva'nare re'oja'chere ĩsinaa'me musanukona. Mai ja'ku, Dios, Cūnaumu Pa'iku Repau'te sēenare na'a rua re'oja'chere ĩsiku pa'iku'mū.

¹² Ūcuachi'a musanukona chiiche chekunapi cho'okaiche rua chiime musanukona. Jā'ajekuna chekunare ūcuaja'che musanukona chiicheja'chere re'oja'chere cho'okaiju pa'ijū'u. Musanukonare re'oja'che cho'okaima'tojē'e ūcuarepa re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u repanare. Moisés chū'u jo'kasi'ena'me Dios chu'o kuasina chū'uju tocha jo'kasi'e jā'aja'ñe cho'okaiju pa'iche'te kuamu —chiisi'kua'mū repau.

Jatisa'aro jmaā'carū pa'isa'aro pa'iche'te kuamu

¹³ Ūcuarūmu Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kua'mū:
—Dios pa'icheja sañu chini jatisa'aro jmaā'carūji kakajū'u. Repanare uache cho'ojū pāi rua jainūko vati toa saicheja jatisa'aro ūjaā'capū pa'isa'aroja'chejekuna cu'achejana saime. Ūcuachi'a ma'a ujamā'a saire'ochēja'chejekuna ūcuachejana saime.

¹⁴ Jā'ata'ni chu'u chū'ñe jatisa'aro jmaā'carū pa'isa'aro kakavesacheja'che cho'ovesakuna Dios pa'icheja te'eva'na saime pāi —chiisi'kua'mū repau.

*Sūki ū āire'ochē kūññāna'me āicu'ache kūññā pa'iche'te kuamu
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ Ūcuarūmu Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kua'mū:
—Pāi, "Dios chu'o kuakainaa'me chukuna", chiiju jorena i'kache asa, "Ūcuarepaa'me", chiimanejū'u musanukona. Ojevava'na kokaneemapū cu'ache cho'omava'naja'ñe sē'sevuchi'a re'oja'cheja'che cho'onaa'me repana. Jā'ata'ni repana rekoñōā chai kokaneenaja'ñe cu'ache pa'inaa'me repana.

¹⁶ Sũkiñuã repañuã kũisi'ere ña masire'omu musanukonare. Miusava uche kũima'mu. Ūcuachi'a miusava higoñuã kũima'mu. Ūcuaja'che repaña Dios chu'o joreju kuana pa'iche ña masijanaa'me musanukona, repaña cu'ache cho'ochete.

¹⁷ Sũkiñuã ãiñe kũñuã koka pa'iñuã re'ojañuãjeku sãjjaruã kũimu. Koka pe-ora'ñuruãta'ni cu'añuãjeku sãjja'imaruã kũimu.

¹⁸ Sũkiñuã koka pa'iu re'ojañuã sãjja'imaruã kũima'mu. Ūcuachi'a koka peoku cu'añuã sãjjaruã kũima'mu.

¹⁹ Sũkiñuã sãjjaruã kũimañuã, "Cu'amũ iñuã", chini kueni uosõme pã. Dios ūcuaja'che pã cu'ache pa'inare vati toana saoja'mu.

²⁰ Sũkiñuã repañuã kũisi'ere ña masime pã. Ūcuachi'a, "Dios chu'o kuanaa'me chukuna", chiinapi Repau chu'ũ jo'kasi'e cho'omanare, repaña pa'iche'te ña, "Joreme ina", chini masijanaa'me musanukona —chiisi'kuamũ repau.

*Pã ūcuarepanũko Dios pa'icheja saimanejanaa'me
(Lc 13.24-27)*

²¹ Ūcuarũmu Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kuamũ:

—Pã te'ena ija'che i'kame chu'ure: "Chukuna'te Paaku'mu mu'ũ", chiime. Jã'aja'ñe i'kanata'ni Dios pa'icheja ūcuarepanũko saimanejanaa'me repaña. Chu'ũ Ja'ku Cunaamu Pa'iku chiiche cho'onachi'a Repau pa'icheja saijanaa'me.

²² Dios ūcuaukore pã chi'i ro'irũmu pã jainũko ija'che i'kajanaa'me chu'ure: "Chukuna'te Paaku'mu mu'ũ. Mu'ũpi cho'okaiuna Dios chu'o pãire kuaju pa'isinaa'me chukuna. Ūcuachi'a mu'ũpi cho'okaiuna pã sa'navuã pa'isinare vati eto saosinaa'me chukuna. Ūcuachi'a mu'ũpi cho'okaiuna Diochi'a cho'omasiche ruarepañoã cho'õju pa'isinaa'me chukuna", chiijanaa'me repaña.

²³ Jã'aja'ñe i'kanareta'ni Ja'ku chiiche cho'omanesinajejuna ija'che i'kaja'mu chu'ũ repañare: "Musanukonare ñama'kuamũ chu'ũ. Chu'ure ja'me pa'ima'ñe saijũ. Cu'ache cho'onaa'me musanukona", chiija'mu chu'ũ repañare —chiisi'kuamũ repau.

*Vũña ka'chavũña cho'osi'ere kuamu
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)*

²⁴ Ūcuarũmu Jesús jo'e ija'che chu'vasi'kuamũ:

—Pãiu chu'ũ chũ'ũñe asa chẽa cho'õku pa'iche ija'chea'me: Pãiu masiu vu'ere cho'ora chini cojña cata pa'icheta'ka repa sa'navuã ñni nu'keasomu vu'ña tuu.

²⁵ Repavũ'e cho'o pi'nisirũmu oko rua ra, vu'ejatũ'ka chiacha ko'sa tĩ'aasomu. Ūcuachi'a tutache rua tutaasomu. Jã'ata'ni repavũ'e tãimaneasomu, tuu cata pa'icheta'ka ñni nu'ke cho'osivũ'jeku.

²⁶ Ūcuachi'a pãiu chu'ũ chũ'ũñe asakuta'ni jachaku cho'oma'ku pa'iche ija'chea'me: Cheku pãiu vesukujeku masi cuasama'ku vu'ere cho'ora chini vu'ña tuu meja pa'ichejana cojña rua sũ'seruã ñni nu'keasomu.

²⁷ Vu'e cho'o pi'nisirũmuna oko rua ra, vu'ejatũ'ka chiacha ko'sa tĩ'aasomu. Ūcuachi'a tutache rua tutaasomu. Tutakuna masi cho'omanesivũ'jeku tãni peore ñaña measõasomu repavũ'e —chiisi'kuamũ repau.

²⁸⁻²⁹ Repaña pã Jesupi rua masiku masi che'chokuna asa jñano,

—Iku Jesús judiõpã che'chona che'chocheja'che, che'choma'ñe rua masi che'chomu —chiisinaa'me.

8

*Asi ravũ paava'ure Jesús vasosi'ere kuamu
(Mr 1.40-44; Lc 5.12-16)*

¹ Repau Jesús aikũti muisi'kupi cajesirũmu pã rua jainũko tuhasinaa'me repau'te.

² Ūcuarũmu pãiu asi ravũ paava'ũ Jesús pa'icheja sani repau tĩ'jñe ro're ñu'iu ija'che i'kasi'kuamũ:

—Pã Ūcuaukore Paaku, mu'ure vasõato vasojũ'ũ chu'ũva'ure; vajura —chiisi'kuamũ.

³ Chikuna Jesús repaũni chẽaku i'kasi'kuamũ.

—Jau, vasora. Vajujũ'ũ —chiũ chẽakuna asi teana te'erũmu peore ja'jusõsi'kuamũ repau ca'nivũ pa'isi'e.

⁴ Repau'te vasocũha Jesús ija'che chũ'usi'kuamũ:

—Ñarepajũ'ũ. Chu'ũ mu'ure vasosi'e pã chekunare kuamanejũ'ũ. Kuama'ñe judio phairi'techi'a ñojajũ'ũ mu'ũ vajušica'nivũ. Ūcuaja'che aperũmu Moisés chũ'ũ jo'kasi'e cu'amajñaruã sa šisjũ'ũ Diore, pãipi ña mu'ũ vajušiere masia'ju —chiisi'kuamũ repau.

Romapāiū sōtao chū'uku'te cho'oche cho'okaiku'te Jesús vasosi'ere kuaṁu
(Lc 7.1-10)

⁵⁻⁶ Repau Jesús Capernaum vū'ejoopo sani tī'asirumu Romapāiū sōtao cienrepanare chū'uku repau pa'ichejana rani cho'okaaṁu chini ija'che chiū sēsi'kua'mu repau'te:

—Pāi Ūcuanukore Paaku, chū'ure cho'oche cho'okaiva'u jū'iu repau ca'nivu ru'tusōsiva'u ūhimu. Ūcuachi'a repau ca'nivu peore rua asiche asikuasomu —chiisi'kua'mu repau.

⁷ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chū'upi sani vasora repau'te —chiisi'kua'mu.

⁸⁻⁹ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Pāi Ūcuanukore Paaku, chū'u rua vesuu vū'ena mu'upi rua masiūji kakache vajuchumu chū'ure. Ija'che pa'iku'mu chū'u: Chekunapi sōtao ainapi chū'unaa'me chū'ure. Chū'u ūcuaja'che chekunare sōtao chū'uku'mu. Chū'upi sōtaoni te'e'u'te, "Saijū'u", chiito saimu repau. Ūcuaja'che chekure, "Raijū'u", chiito raimu repau. Ūcuachi'a chū'ure cho'oche cho'okaikuni ūcuauache'te chū'upi chū'uto cho'okaimu repau. Jā'ajamakaruchi'a chū'umasiku'mu chū'u. Mu'uta'ni peore chū'umasiku'mu. Jā'ajekuna mu'upi chū'u vū'e saima'ne, ūcuachejapi chū'ure cho'oche cho'okaikuni, "Vajujū'u", chiito vajuja'mu —chiisi'kua'mu repau.

¹⁰ Jā'aja'ne i'kauna asa jñano Jesús, repau'te ja'me ku'inare pāi ija'che i'kasi'kua'mu:

—Israelpāi chū'ure jainuko cuasanareta'ni te'e'u'terejē'e iku chū'ure masi cuasacheja'che cuasanare chuta'a tijñama'kua'mu chū'u. Ūcuarepaa'me jā'a.

¹¹ Na'a pa'isirumu pāi judío peona chū'ure cuasanajeju ūsuu muikā'kona'me ūsuu na'ikā'kopi jainuko rani Dios chū'uku pa'ichejana sani Abrahamna'me Isaana'me Jacobna'me pojoju pa'ijanaa'me.

¹² Judiorepanata'ni, "Dios pa'icheja saijanaa'me chukuna", chiisina Repau'te masi cuasamanajeju chijachejana vati toana saocojño uuju oiju cōjire asoche āiju pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

¹³ Jā'aja'ne i'kacuha sōtao chū'uku'te ija'che i'kasi'kua'mu Jesús:

—Mu'u vū'ena co'ijū'u. Mu'u chū'ure, "Jesús chū'ure cho'oche cho'okaiku'te so'opi vasoja'mu", chiū cuasasi'e ūcuarepa cho'ocojñoja'mu —chiisi'kua'mu Jesús.

Ūcuate'erumuna jū'iva'u vū'e ūhiva'u teana vajuasomu.

Simón Pedro vao'te Jesús vasosi'ere kuaṁu
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Ūcuarumu Jesús Simón Pedro vū'ena saniasomu. Sani tī'a kaka ñato repau vao cha'vo ravuna jū'io ūhio paniasomo.

¹⁵ Ūcuarumu Jesupi repao jūtuna chēauna cha'vosi'e teana churūsōasomu repao'te. Ūcuarumu repao ūhio pa'isiva'o teana vūni āure āuasomo repanare.

Jū'iva'nare jainukore Jesús vasosi'ere kuaṁu
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Na'isōcuhasirumuna pāi vati paava'nare rua jainukore Jesús pa'ichejana raasome. Ūcuarumu Jesús repanare pāi sa'navuā pa'inare vati, chū'o te'echu'ochi'api i'ka eto saosōkaniasomu. Ūcuachi'a chekunare ravu jū'iva'nare ūcuanukore vasoasomu repau.

¹⁷ Jesupi jā'aja'ne cho'ouna aperumu Dios chū'o kuasi'ku Isaias tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'ñecuhasi'kua'mu, ija'che chiicheji:

Maipi koka peoto ja'me cho'okaimu repau.

Ūcuaja'che mai jū'iñe ravu vasomu repau,

chiimū repa tocha jo'kasi'e.

Jesure ja'me kuñu chiisina i'kasi'ere kuaṁu
(Lc 9.57-62)

¹⁸ Ūcuarumu Jesús pāipi jairepanuko si'acakā'jño pa'ijuna ña chukuna'te repau neenare, "Ira chiara chekukā'kona jēñu", chiisi'kua'mu.

¹⁹ Chuta'a chukuna jē'ema'tona judiōpāi che'choku rani Jesure ija'che i'kasi'kua'mu: —Masū, mu'una'me ūcuauachejña mu'u ku'ichejña ku'iu mu'u chū'uñe'te cho'oku pasa chiimū chū'u —chiisi'kua'mu.

²⁰ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu repau'te.

—Ā'care'achai kāicojña paame. Pī'ava'na ūcuaja'che kāisuovuā paame. Chū'u, pāire ja'me paaṁu chini Dios Raosi'kuta'ni kāichejñajē'e peova'u pa'imū —chiisi'kua'mu repau.

²¹ Ūcuarumu cheku Jesure chiiku ija'che i'kasi'kua'mu repau'te:

—Pāi Ūcuanukore Paaku, cha'ajū'u aperumu. Chu'u ja'kuva'uni tājasa. ¿Ūsema'ku mu'u? —chiisi'kua'mu.

²² Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu repau'te.

—Chekunapi chu'ure cuasamanajeju repana rekoñoā jūnisōsinaja'ñe pa'inapi repana majapāi jū'isinare tāa'ju. Mu'uta'ni rani chu'una'me ku'ia chu'u chū'ufie'te cho'oku pa'ijū'u —chiisi'kua'mu repau repau'te.

Jesupi chū'una tutachena'me fa'ache cuhasi'ere kuamu

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ūcuarumu Jesús chukuna repau neenana'me choovu ujavuji tuni jē'esi'kua'mu.

²⁴ Jē'ejuna ruarepa tutakuna chiaraji fa'aku okopi ja'fikuna choovu timupi'rasi'kua'mu. Jā'a cho'oto Jesús jē'eu kānisōsi'kua'mu reparumu.

²⁵ Ūcuarumu chukuna repau neena choovuji runisōcuhakuna ūcuau ūhichejana mua ija'che ujachu'opi i'ka vusinaa'me repau'te:

—|Chukuna'te Paaku, runisōcuhame mai! Vuni cho'okaijū'u —chiisinaa'me.

²⁶ Chitena jñano vuni chukuna'te i'kasi'kua'mu repau.

—¿Je'se pa'una musanukona ruarepa vaju'che? Chu'ure masi cuasama'me musanukona —chiisi'kua'mu repau. Jā'aja'ñe i'ka vuni,

—Tutachena'me fa'ache cuhajū'u —chiisi'kua'mu repau. Chikuna tutachena'me fa'ache teana ūcuapa'ruva cuhasi'kua'mu. Jo'e re'oja'ira cuhasi'kua'mu chiara.

²⁷ Jā'aja'ñe cho'ouna ña jñano sāifechi'a sēniasasinaa'me chukuna.

—¿Keeja'iajeku iku ija'che cho'oku? Tutachena'me fa'ache cuhamu iku chū'ufie —chiisinaa'me chukuna.

Gadara cheja cava'nare vati paava'nare Jesús etokaisi'ere kuamu.

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Chiara chekukā'ko cacheja Gadara cheja chukuna jēni tī'asirumu pāi vati paana te'ekachapana pāi tāchejña pa'inapi eta tijñasinaa'me Jesure. Repanapi si'arumu eta ruarepa asivajuchuache cho'ojuna pāi repacheja caraivajuchuasome.

²⁹ Repau'te Jesure eta tijña cuiju ija'che i'kasinaa'me repana:

—Jesús, Dios Mamaku, ¿¿que raiku mu'u? Asi cho'omanejū'u chukuna'te. Chukuna'te cu'ache cho'ojarumu chuta'a tī'ama'mu —chiisinaa'me repana.

³⁰ Ūcuacheja kueñere jo'chasēse kuanupu āure mu'ka āiju pa'isinaa'me.

³¹ Jā'ajekuna vati Jesure rua i'kaju ija'che sēesinaa'me:

—Chukuna'te etoni jo'chasēse sa'navuā kakache ūsemanejū'u; kakañu chukuna —chiisinaa'me repana.

³² Jā'aja'ñe i'kaju ruarepa sēejuna Jesús i'kasi'kua'mu repanare.

—Jau —chiisi'kua'mu.

Chikuna repana vati eta sani jo'chasēseva'nani kakasinaa'me. Vatipi kakarena jo'chasēseva'na teana ūcuanuko vu'vu aikūti ujakūti caripaji chiarana tuā'tua ru'tu jūnisōsinaa'me.

³³ Repava'nare kuirasiva'na pāi jā'aja'ñe cho'orena ña vati paasinare cho'osi'ere peore pāire kuañu chini vu'ejooona vu'vusōsinaa'me.

³⁴ Kuarena asa kukusō pāi ūcuanuko Jesús pa'ichejana rani, repau'te Jesure,

—Icheja pa'ima'ñe tūichejana saijū'u —chijju rua i'kasinaa'me.

9

Nuka ku'imava'ure Jesús vasosi'ere kuamu

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jā'a cho'ocuhasirumu Jesús jo'e choovu tuni chiara chekukā'kona ūcuau pa'ijooona jēni tī'aasomu.

² Repau jēni pa'itona pāi nuka ku'imava'ure ūhikāa ūhiva'uni Jesús pa'ichejana kuāiju raasome, re'oja'che cuasaju. “Iva'ure Jesús vasoja'mu”, chini cuasaju rasi'ere ña jū'iva'ure i'kaasomu Jesús.

—Pojoku pa'ijū'u jmava'u. Mu'u cu'ache cho'osi'e tūnosōmu chu'u. Tūnosi'e jo'e cuasamaneja'mu chu'u —chiniasomu Jesús repava'ure.

³ Jā'aja'ñe i'kauna asa judiopāi che'chona te'ena cuasaasome. “Dios asacuheche'te i'kamū iku jā'a”, chiniasome.

⁴ Jā'ata'ni Jesús repana cuasache'te ña masi ija'che i'kaasomu repanare:

—¿Je'se pa'una musanukona cu'ache cuasache?

⁵ Chu'u ikure, “Mu'u cu'ache cho'osi'e tūnosōmu chu'u. Tūnosōsi'e jo'e cuasamaneja'mu chu'u”, chiisi'ere asa, “Joreu'mu iku. Pāi jā'aja'ñe cho'omasinajē'e

peome”, chiiju cuasame. Jā'ata'ni chū'upi ikure, “Vūni nūka ku'ijū'u”, chikuna ikupi vūni nukakuna űani musanukona, “Jorema'kua'mu Jesús. Repau i'kasi'e űcuarepa cho'omasimū”, chiijacosome.

⁶ Chū'u, pāire ja'me paa chini Dios Raosi'ku chejare pa'iu pāi cu'ache cho'оче tūnoűena'me pāi vasoche cho'omasia pa'iche'te musanukonapi űa masia'ju chini vasokaija'mu chū'u ikure —chiniasomu Jesús repanare.

Chini nūka ku'imava'ure i'kaasomu repau.

—Vūni mu'u űhisikāa mini vū'ena co'ijū'u —chiniasomu.

⁷ Chikuna repau nūka ku'imanesi'ku vūni vū'ena co'isōasomu.

⁸ Jā'aja'ne cho'ouna űa kukusō pāi Dioni pojoju, “Dios peore Masijji cho'okaiuna iku maija'iu rua cho'omasiku'mu”, chiiju pojasome.

Mateo'te Jesús soisi'ere kuamu

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ űcuachejapi rani Jesús chū'ure Mateo'te pāi chū'unare kuri sēni kookaina pa'ivū'e űū'iu pa'ikuni űa i'kasi'kua'mu.

—Rani, chū'uni ja'me ku'iu chū'u chū'ūne'te cho'oku pa'ijū'u —chiisi'kua'mu chū'ure.

Chikuna asa, “Jau”, chini vūni űcuauana'me saisi'kua'mu chū'u.

¹⁰ Reparumu Jesús repau neenana'me chū'u vū'ena muu āu āisi'kua'mu. Repau āu āiu űū'itona Roma vū'ejoopo canare pāi chū'unare kuri kookainana'me chekuna cu'ache pa'ina, muta kaka chukuna űū'ichejana pūasinaa'me āure ja'me āiū chini.

¹¹ Repanapi chukunani ja'me űū'ijuna űa fariseopāi ija'che sēniasasinaa'me chukuna'te Jesús neenare:

—¿Je'se pa'ina musanukonare paaku che'choku kuri kookainana'me cu'ache pa'inare ja'me āu āiku? —chiisinaa'me repana chukuna'te.

¹² Chitena asa Jesús ija'che i'kasi'kua'mu repanare:

—Pāi vajuna űko cho'оче chiima'me. Jū'iva'nata'ni űko cho'оче chiime.

¹³ Chū'u pāi, “Re'onaa'me chukuna”, chiinani, “Cu'ache cho'оче űhasō re'oja'che pa'ijū'u”, chisa chini cajesi'kua'mu icheja cheja. Pāi, “Cu'ache pa'inaa'me chukuna”, chii'vānarechi'a, “Musanukona cu'ache cho'оче űhasō re'oja'che pa'ijū'u”, chisa chini cajesi'kua'mu chū'u. Dios chū'o aperumu tocha jo'kasi'ere che'cheju Repau i'kache'te asa masijū'u, ija'che kuache'te:

Musanukona cu'ache cho'оче ro'īū chini chū'ure űsiva'nani va'iva'nare vāni uosōjū'u, chiiu chū'umu chū'u.

Jā'ata'ni pāi chekunare űa oiju pa'ijū'u, chiiu na'a rua chū'umu chū'u musanukonare, chiimu repa —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

Dioni sēeju āu āima'ne pa'iche'te Jesuni sēniasasi'ere kuamu

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ űcuarumu Juan Pāi Okoro'veku neena rani ija'che i'kasinaa'me Jesure:

—Chukuna si'arumu te'eño āu āima'ne pa'iju Diore sēeju pa'inaa'me, fariseopāi űcuaja'che. Mu'u neena, ¿je'se pa'ina jā'aja'ne cho'uju pa'ima'ne? —chiisinaa'me.

¹⁵ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu repanare.

—Pāi, romire vejaju āure āaru chini soicojnosina sumana pa'ima'ne pojoju āu āime, romi vejakuji pa'ina. Na'a pa'isirumuna romi vejasi'kure chekunapi sasōjanaa'me chekuhejana. Jā'arumata'ni repauni oiju āu āima'ne pa'ijanaa'me repa. (Chū'u neena űcuaja'che na'a pa'isirumuna Dioni sēeju te'eño āu āima'ne pa'ijanaa'me, chū'upi peokuna) —chiisi'kua'mu repau repanare.

¹⁶ Reparumu pāi te'ena aperumu che'chosi'ena'me mama che'choche űcuapa'rūvachi'a cuasaűu chini aperumu che'chosi'e űhacuhesinaa'me. Chekunani mama che'choche asacuhesinaa'me. Jā'ajekuna Jesús repanani chū'vaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Aikāaruji che'resōru mamase'rechoji che're aikāaruna pō juhamanaa'me pāi. Jā'aja'ne juha pi'ni choaru aikāaru mamase'recho pō juhasikāarujeku rueni ji'rosōuna na'a űjacoje che'remu.

¹⁷ űcuachi'a pīsi űche cono mama cho'oni va'iva'na ca'nituru aituruna ro'vemanaa'me pāi. Aituruna ro'veru conopi kosani sau che'resō pīsi űche conojē'e cho'osōku turujē'e űcuaja'che che're cho'osōmu. Jā'ajekuna pāi pīsi űche cono mama cho'oni turu mamaturuna ro'veme. Jā'aja'nejekuna turuna'me cono cho'osōma'mu —chiiu chū'vasi'kua'mu Jesús repanare Juan neenare.

Jairo mamakona'me chie ravu jū'iko'te Jesús vasosi'ere kuamu

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Repau Jesús chuta'a i'katona judiöpai chi'ivu'e chũ'uku rani repau ti'jñeñena ro're pũũ ñu'iu ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chu'u chũiva'o jñisöcuhasi'koa'mo. Jã'ata'ni mu'upi sani repava'oni chëato vajurajja'mo repava'o —chiisi'kua'mu.

¹⁹ Chikuna asa Jesús vuni ũcuu'na'me saisi'kua'mu. Chukuna repau neena ũcuachi'a ja'me saisinna'me.

²⁰ Saijuna romio docerepaũsurumu chie ravu jũ'iko rani Jesús cho'jepi repau ju'ikãa pũso juhansiru'tavana chëaasomo.

²¹ Ija'che cuasaasomo repao: “Jesús ju'ikãa chëanijë'e vajuja'mo chu'u”, chiiio cuasako chëaasomo repao.

²² Jã'ata'ni Jesús repaoji chëaona churi ña ija'che i'kasi'kua'mu repao'te:

—Mu'ava'o, pojoko pa'ijũ'u. “Iku chu'ure vasoja'mu”, chiiio cuasakojeko vajuja'mo mu'u —chiisi'kua'mu Jesús repao'te.

Ūcuarumupi teana te'erumu vajuasomo repao.

²³ Jã'aja'ne cho'ocuha Jesús jo'e saiũ judiöpai chi'ivu'e chũ'uku vũ'ena t'ia ñato päi repava'oni sa tãpi'rajũ phĩ'covuãre juhijuna chekuna otare rua oiju paniasome.

²⁴ Jã'aja'ne cho'ojuna ña Jesús i'kaasomu repanare.

—Re'omũ. Etajũ'u icheja musanukona. Jñisösiva'oma'mo iko. Rupũ kãisiva'oa'mo —chiniasomu repau repanare.

Jã'aja'ne i'kakuna asa jachajũ Jesure päisoasome repana.

²⁵ Päisojuna repanare etosi'kua'mu repau. Etochuha repava'o pa'iruupuna kaka repao jãtuna chëa i'kauna vajurani teana vuni nukaasomo repava'o.

²⁶ Ūcuarumu päipi Jesús repao'te vasosi'ere asa chekunani kuarena repacheja si'achejña pa'ina repau cho'osi'e rua jainũko asajũ paniasome.

Na'ava'nare te'eka'chapnare Jesús vasosi'ere kuamu

²⁷ Ūcuachejapi eta chukuna repau neenana'me saiuna Jesure na'ava'na te'eka'chapana cuiju ũjachũ'opi ija'che i'kaju tuhasinaa'me:

—David aperumu pa'isi'ku jojosi'ku, oijũ'u chukunava'nare —chiiju tuhasinaa'me repana.

²⁸ Repau Jesús vũ'e kakasirumu repana na'ava'na ja'me kaka repauni kueñe t'arena repanare ija'che sëniasasi'kua'mu repau:

—Musanukona chu'ure, ¿“Maiva'nare vasoja'mu iku”, chiiju cuasache? —chiisi'kua'mu.

Chiiuna,

—Jũju, Päi Ūcuanutokore Paaku, “Chukunava'nare vasoja'mu mu'u”, chiiju cuasame chukuna —chiisinaa'me repana.

²⁹ Chitena Jesús repanare ñakocaãna jũjñapi jaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukonapi chu'uni, “Jesús maire vasoja'mu”, chiiju cuasajuna ñakocaã ñoja'mu musanukonare chura —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

³⁰ Repauji jã'aja'ne cho'oku i'kauna repana ñakocaã teana care'osösi'kua'mu. Repanare ñakocaã vasochuha Jesús ija'che rua i'kasi'kua'mu repanare:

—Chu'u musanukonare vasosi'e chekunare kuamairo pa'ijũ'u —chiisi'kua'mu.

³¹ Chiisi'eta'ni sani repacheja si'achejña ku'iju kuaju paniasome repana.

Vati päiuni pa'iu chu'o cutuãsesi'kure Jesús eto saosi'ere kuamu

³² Repana na'ava'na pa'isiva'na etatona päi vatini paaku chu'o cutuma'kure Jesús pa'ivu'ena ra cuaasinaa'me.

³³ Cuaarena Jesupi vatini eto saokakuna repau päiũ chu'o cutumanesi'ku teana chu'o cutusi'kua'mu. Repauji cutukuna asa jñano päi ija'che i'kasinaa'me:

—Mai Israel cheja cana ija'che cho'оче jmamakarujë'e ñamanaa'me —chiisinaa'me.

³⁴ Fariseopãita'ni cu'ache cuasaju ija'che i'kasinaa'me:

—Vati chũ'ukujũ cho'okaiuna iku Jesús vati ũcuajanare eto saomasimũ —chiisinaa'me.

Pãire ña oiũ re'oja'che cho'okaimũ Jesús

³⁵ Ūcuarumu Jesús vũ'ñaajoopã si'ajoopã ku'iu ũjajoopãna'me jmajoorũã judiöpai chi'ivu'ña repajoopã pa'ivu'ñana kaka che'choku ku'isi'kua'mu. Ūcuachi'a päi cu'ache cho'оче ũhasinare Dios chëa paache kuachũ'ore Repau chu'o re'oja'chere chu'vakũ ku'iu, päiva'nare ravu si'ache jũ'iva'nare ca'nivaã asiche si'ache jũ'iva'nare vasosi'kua'mu repau.

³⁶ Repau ku'ichejña canapi päipi Dios chu'o chu'vajũ cho'okainani peojũ ovejava'na kuiraku'te peova'naja'ne pa'iju vesujũ chuova'na pa'ijuna Jesús ña oisi'kua'mu repanare.

³⁷⁻³⁸ Repanani ña oiũ chukuna'te repau neenare ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Dios chu'o chu'vanapi karasōjuna Repau chu'o chuta'a asamana rua jainuko pa'ime. Jā'ajekuna Dionī sējējū'ū musanukona, Repau chu'o chu'vanani na'a jainukore chēa raoa'ku —chiisi'kua'mu repau chukuna'te.

10

*Dios chu'ore chu'vaa'ju chini repau neenare docerepanare saomu Jesús
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)*

¹ Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare docerepanare soni rao ija'che i'kasi'kua'mu: “Chu'upi cho'okaiuna ija'che cho'omasijanaa'me musanukona: Vati pāi sa'navuā pa'inare eto saomasijanaa'me. Ūcuachi'a pāi ravu si'ache jū'inare vasomasijanaa'me musanukona”, chiisi'kua'mu repau chukuna'te.

² Chukuna repau chēa saosina mami'a'me ie: Charo Simonni chēasi'kua'mu repau. Cheke mami Pedro ve'esi'kua'mu repau. Andreere repau Simón Pedro cho'jeu'te ūcuaja'che chēasi'kua'mu. Zebedeo mamachi ūcuachi'a Santiagona'me Juanre chēasi'kua'mu repau.

³ Ūcuaja'che Felipe'te, Bartolomere, Tomare, chu'ure Mateo'te Romapāi chū'unare kuri kookaisi'kure chēasi'kua'mu repau. Chekure Santiago'te Alfeo mamaku'te chēasi'kua'mu. Tadeo'te ūcuachi'a chēasi'kua'mu repau.

⁴ Chekure Simonre ūcuachi'a, cananistapāi ja'me pa'iku'te chēasi'kua'mu. Ūcuachi'a Judas Iscariote'te chēasi'kua'mu. Na'a pa'isirumu repau Judas Iscariote Jesuni cu'ache cho'oa'ju chini chekanani isiasomu.

*Dios chu'ore chu'vaa'ju chini repau neenare docerepanare Jesús saosi'ere kamu
(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Reparumu Jesús chukuna'te repau chēasinare docerepanare Dios chu'ore chu'vaa'ju chini saopi'raku ija'che chu'vasi'kua'mu:

—Judío peona pa'ichejña saimanejū'ū musanukona. Ūcuachi'a Samaria cheja pa'ijoo'pā saimanejū'ū.

⁶ Jā'achejña saima'ne Dios chu'o vesujū ovejava'na kuiraku'te peova'naja'ne chu'ova'na pa'inani judiōpāire sani chu'vajū'ū.

⁷ Sani, “Dios Raosi'ku pāi ūcuaukore chū'upiramu”, chiiju chu'vajū'ū repanare.

⁸ Ūcuachi'a ravu jū'iva'nare vasokaiju jūnisōsiva'narejē'e vasokaijū'ū. Asi ravu paanare vasojū'ū. Ūcuachi'a vati pāi sa'navuā pa'inare eto saosōkaijū'ū. Jā'aja'ne cho'omasiche Diopi rupū isimū musanukonare. Jā'ajekuna chekunare kuri sēema'ne rupū cho'okaiju pa'ijū'ū.

⁹ Ūcuachi'a sani kurijē'e samanejū'ū.

¹⁰ Turu cu'amajñaruā mañajaturujē'e samanejū'ū. Kāña sa'neju ju'ikāñajē'e sama'ne musanukona ju'ikāñaruāchi'a ju'iju ku'ijū'ū. Cū'akorophe'rejē'e sama'ne musanukona ju'iphe'raruāchi'a ju'iju ku'ijū'ū. Vāsoñōa' jo'e chekuñōa' sama'ne musanukona ju'veju ku'ñoāchi'a saijū'ū. Āuta'ni musanukona chu'vajanapi āua'ju musanukonare, repanare chu'vache ro'i.

¹¹ Sani ku'iju vu'ejoopona tī'ani repajoopo cakupi re'okaji, “Chu'ū vu'ere rani pa'ijū'ū”, chiiku vu'ere mua pa'ijū'ū, musanukona repacheja sairumujatu'ka.

¹² Repau vu'e mua kakani, repavu'e pa'inare, “Re'oja'che pa'ijū'ū musanukona”, chiiju kakajū'ū.

¹³ Repavu'e pa'inapi re'oja'che pa'ineena pa'ito musanukona repanare Diore sēekaisi'e ūcuarepa re'oja'che cho'okaija'mu Repau. Jā'ata'ni repanapi re'oja'che pa'ineemana pa'ito pāaja'mu.

¹⁴ Chekurumu musanukonapi pāi vu'ena jā'apāni vu'ejoopona sani tī'arena repacheja pa'inapi musanukonani cuaocuheju Dios chu'ojē'e asacuheto musanukona cū'akorophe're chū'isi'ere cha'ore tī'to to'jñoju eta saijū'ū, pāipi ña repa cu'ache cho'osi'ere masia'ju.

¹⁵ Dios pāi ūcuaukore chi'i ro'i umucuse tī'aru Sodoma vu'ejoopona'me Gomorra vu'ejoopo pa'isinare rua cu'ache tī'jñeja'mu. Jā'ata'ni musanukona chu'vache asacuh-esinare na'a rua cu'ache tī'jñeja'mu reparumu. Ūcuarepa'me jā'a —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

Dioni cuasaju cu'ache cho'ocojñona pa'iche'te chu'vamū Jesús

¹⁶ Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ñarepaju pa'ijū'ū. Chu'ū musanukonare, chai pa'ichejñana ovejava'nare saochēja'che musanukonare cuhena pa'ichejñana saomu. Jā'ajekuna añā masicheja'che

ñarepaju ku'imasiju ũkupova'na kokaneema'ñeja'ñe re'oja'che pa'iju chekunare cu'ache cho'oma'ñe chu'vaju pa'ijũ'u.

¹⁷ Ñarepaju pa'ijũ'u. Chekurumu pãi musanukonare chu'uni cuasajuna chëa judiopãi chũ'una pa'ivu'ena sa jo'ka, repanapãi su'i'sueche'te chũ'urena judiopãi chi'ivu'ñana cuaa su'i'suejanaa'me.

¹⁸ Chekurumu pãi musanukonare chu'uni cuasajuna chëa pãi te'eva'nare chũ'una pa'ivu'ñana ũcuachi'a jainukore chũ'una pa'ivu'ñajatu'ka sa jo'kajanaa'me musanukonare, cu'ache cho'ochete chũ'ua'ju chini. Jã'aja'ñe cho'ojuna repanare pãi chũ'unare chu'u pa'iche'te kua asojanaa'me musanukona judio peonare ũcuachi'a.

¹⁹ Jã'ata'ni pãipi musanukonani jã'aja'ñe cho'oto, "¿Je'se sãine i'kaja'che chu'u?" ũcuachi'a, "¿Keejachu'opi i'kaja'che chu'u?", chiiju cuasamanejũ'u. Musanukonare sãine i'kache tĩ'arumu musanukona i'kajache chu'o Diopi rekoñoãna kuaja'mu.

²⁰ Musanukona te'ena cuasaju i'kama'ñe mai Ja'ku Dios Rekochoji cho'okaiuna masi i'kajanaa'me repanare.

²¹ Reparumu pãi repana cho'jechũ chu'uni cuasajuna chëa sa, "Vanisõjũ'u inare", chiiju jo'kajanaa'me. Chekuna repana majaa'chupãipi chu'uni cuasajuna ũcuaja'che cu'ache cho'ojanaa'me repanare. Puka'kupãi ũcuachi'a repana mamachũipi chu'uni cuasajuna chëa sa, "Inare vanisõjũ'u", chiiju jo'kajanaa'me. Chekuna ũcuachi'a repana puka'kupãipi chu'uni cuasajuna ũcuaja'che cu'ache cho'ojanaa'me.

²² Pãi ũcuanuko musanukonare chu'uni cuasajuna rua cuhejanaa'me. Jã'ata'ni musanukonapãi chu'ure cuasache'te ũhama'ñe jũnisõrumujatu'ka masi cuasaju pani Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

²³ Pãipi musanukona saisijoope canapãi musanukonani cu'ache cho'oto chekũjooona vu'vusõjũ'u. Chu'u pãire ja'me paau chini Dios Raosi'ku musanukona chuta'a Israel cheja pa'ijoopeã peore kuni si'ama'tona cunaumu muisi'kupãi jo'e cajaja'mu icheja cheja. ũcuarepaa'me jã'a.

²⁴ 'Utija'o che'chenapãi repanare che'choku cu'ache i'kacojñoñe'te, "Maita'ni cu'ache i'kacojñomanejanaa'me", chiiju cuasato cu'amũ. ũcuachi'a cho'ochete rupũ cho'okaau chini chëa paacojño'upa' repau'te paaku cu'ache i'kacojñoñe'te, "Chu'uta'ni cu'ache i'kacojñomaneja'mu", chiiju cuasato cu'amũ.

²⁵ Utija'o che'chena repanare che'chokũji cu'ache i'kacojñoto repau i'kacojñoñe'jeja'che cu'ache i'kacojñojanaa'me. ũcuachi'a pãiu'te cho'ochete cho'okaiva'u repau'te paakũji cu'ache i'kacojñoto repau i'kacojñoñe'jeja'che cu'ache i'kacojñoja'mu. Musanukona ũcuaja'che chu'u cu'ache i'kacojñoñe'jeja'ñe na'a rua cu'ache i'kacojñojanaa'me. Pãi chu'ure, "Vati chũ'uku'mu mu'u; Beelzebua'mu", chiisinaa'me. Jã'ajekuna pãi musanukonare chu'u majapãijanajejuna ũcuare i'kaju na'a rua cu'ache i'kajanaa'me —chiisi'ku'a'mu Jesús.

"Musanukonare vanisõñu chiinare vajuchumanejũ'u", chiiju chu'vamũ Jesús repau neenare

(Lc 12.2-7)

²⁶ ũcuarumu Jesús chukuna'te ija'che i'kaku jo'e chu'vasi'ku'a'mu:

—Pãi musanukonare vanisõñu chiinare vajuchumanejũ'u. Repana cu'ache cho'oñu chini rope'e cho'ochete peore pãi ũcuanuko masijanaa'me. ũcuachi'a repana rope'e cutuju pa'isi'e peore pãi ũcuanuko masijanaa'me.

²⁷ ũcuachi'a chu'u musanukonare ñamina rope'e i'kasi'e pãi ũcuanuko asaju'te umucusena kuajũ'u. ũcuachi'a chu'u musanukonare vu'ena cuaa rope'e kuasi'e pãi ũcuanuko pa'ichejana vjachu'o i'kaju kuajũ'u ũcuanuko asaju'te.

²⁸ Musanukonare vanisõñu chiinare pãi vajuchumanejũ'u. Ca'nivua vanisõnijjẽ'e musanukona rekoñoãta'ni cu'ache cho'omanejanaa'me repana. Musanukonare jũ'iñe chũ'umasiku vati toa Saomasikani Diorechi'a vajuchuju pa'ijũ'u.

²⁹ 'Pĩ'a ka'chava'na jmava'na kuri te'ere'revachi'a ro'ime. Te'ere'revachi'a ro'ivana mai Ja'ku Diopi jũ'iũseto te'eva'ujẽ'e jũnisõmanera'ame repana.

³⁰ ũcuachi'a Repau Dios musanukona pa'iche peore masakũjeku musanukona sijoquee raña kuẽkuesi'echi'a paakũjeku masimũ.

³¹ Pĩ'ava'nare peore kuiramu Dios. Musanukonare pãi na'a rua cuasaku na'a re'oja'che cho'okaiũ pa'imũ Repau. Jã'ajekuna chekunare pãi vajuchumanejũ'u —chiisi'ku'a'mu Jesús chukuna'te repau neenare.

Vajuchuma'ñe pãi asaju'te, "Jesure cuasanaa'me chukuna", chiina pa'iche'me
(Lc 12.8-9)

³² ũcuarumu Jesús jo'e ija'che i'kasi'ku'a'mu:

—Pāi te'ena, chekuna asaju te vajuchuma'ne, “Jesure cuasanaa'me chukuna”, chiime. Na'a pa'isirumu chu'u jā'aja'ne i'kasinare Ja'ku Cunaumu Pa'iku asaku'te, “Chu'u neenaa'me ina”, chiija'mu.

³³ Jā'ata'ni chekuna pāire vajuchuju repapani asaju chini, “Jesure cuasamanaa'me chukuna”, chiime. Na'a pa'isirumu jā'aja'ne i'kasinare chu'u Ja'ku Cunaumu Pa'iku asaku'te, “Chu'u neenama'me ina”, chiija'mu chu'u repapanare —chiisi'kuu'mu repau.

Jesure cuhena repau'te cuasanare cuhejanaa'me

(Lc 12.51-53; 14.25-27)

³⁴ Ūcuarumu Jesús jo'e ija'che i'kasi'kuu'mu chukuna'te:

—Ija'che cuasacosome musanukona: “Jesús raisirumuta'ni pāi chekanare cuhema'ne re'oja'che pa'ijanaa'me”, chiiju cuasacosome. Jā'ata'ni chu'upi rani che'chokuna pāi chu'u che'choche asacuhenapi asaneenani pe'ruju cuheme.

³⁵ Chekurumu puka'kupi chu'uni cuasato mamakoji cuheja'mu. Chekurumu puka'kopi chu'uni cuasato mamakoji cuheja'mo. Ūcuachi'a vaoji chu'uni cuasato mamaku'te pa'ikoji cuheja'mo.

³⁶ Majapāi ūcuate'evu'e pa'inapi te'eu chu'uni cuasato chekanapi cuhejanaa'me repava're.

³⁷ Muja'kupāi cuasaju pa'ito re'omu. Jā'ata'ni musanukonapi chu'uni na'a rua cuasaju pa'imani chu'u neena pa'imanejanaa'me. Ūcuachi'a musanukona chiiva'nare cuasaju pa'ito re'omu. Jā'ata'ni musanukonapi chu'uni na'a rua cuasaju pa'imani chu'u neena pa'imanejanaa'me.

³⁸ Pāi musanukonare chu'u neenajejuna cuheju vanisōnu chiijanaa'me. Jā'ata'ni chu'ure cuasache jmamakarujē'e ūhasōma'ne cuasaju pa'ijū'u. Pāipi jā'aja'ne cho'o'nu chiijuna vajuchuju musanukonapi chu'ure cuasache'te ūhasōni chu'u neena pa'imanejanaa'me.

³⁹ Ūcuachi'a chuenisōne'te vajuchuju repana asa chēasi'e Dios chu'o ūhasōna, jūnisōsirumu vati toana sani cho'osōjanaa'me. Jā'ata'ni chuenisōnejē'e vajuchuma'ne chu'uni ūcu cuasaju chuenisōsiva'na Dios pa'ichejare jūni sani re'oja'che pa'ijanaa'me —chiisi'kuu'mu repau.

Repau chu'o kuasinare Dios ro'ijache re'oja'che koojana pa'iche'te kuamu

⁴⁰ Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare jo'e i'kasi'kuu'mu.

—Pāi musanukonare pojona chu'ure ūcuachi'a pojome. Pāi chu'ure pojona chu'ure Raosi'kure ūcuachi'a pojome.

⁴¹ Pāipi Dios chu'o kuajuna, pāiu ūcuauakujī, “Diopi raouna Repau chu'o kuame ina”, chini repapani pojoto Repau chu'o kuasinare ro'icheja'chere ūcupa'rava ro'ija'mu Dios repau'te. Ūcuachi'a pāiu chekanani, “Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'ime ina”, chini repapani pojoto Dios ūcuaja'che re'oja'che pa'isinare ro'icheja'chere ūcupa'rava ro'ija'mu repau'te.

⁴² Ūcuachi'a pāiu ūcuauakujī chu'u neekure rua vesuku'teta'ni ūcu, “Jesucristo neeku'mu iku”, chini repauni oko ūkuato Diopi ro'ija'mu repau'te —chiisi'kuu'mu Jesús.

11

Juan Pāi Okoro'veku saosina sēniasajaisi'ere kuamu

(Lc 7.18-35)

¹ Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare docerepanare chu'va pi'ni, ūcuachejapi sani ku'iu repacheja pa'ijoo'pāre Dios chu'ore chu'vaku pa'isi'kuu'mu.

²⁻³ Ūcuarumu Juan Pāi Okoro'vesiva'u cu'ache cho'onare chēa cuaov'e're pa'iu Jesús cho'ochete asa, “Dios Raosi'ku Cristocosomu repau”, chini cuasaasomu. Jā'aja'ne cuasa repau neenare te'enare soni rao, “Jesure ija'che chiiju sēniasajaijū'u musanukona: ‘¿Dios Raosi'kuu'u mu'u? Mu'upi Dios raomanesi'ku pa'ito, ¿Dios Raojani ūcu cha'ajanaa'ne chukuna?’, chiijū'u repau'te Jesure”, chini saosomu Juan repapanare.

⁴ Saouna sani ūcuare sēejuna asa Jesús ija'che i'kasi'kuu'mu:

—Chura musanukona Juan pa'ichejana co'i musanukona űasi'ena'me asasi'ere ija'che kuajū'u repau'te:

⁵ “Pāi na'ana pa'isina űame chura. Cu'acū'a paasina re'oja'che nuka ku'ime chura. Asi ravu paasina ūcuaja'che vajume. Cājo asamanesina ūcuaja'che asame chura. Jūnisōsina ūcuaja'che vajurani jo'e pa'ime. Chuova'na pa'iva'na chu'u chu'vache'te chu'ure cuasache kuachu'ore asaju pa'ime.

⁶ Pāi chū'ure cuasache ūhasōma'ñe cuasaju pa'ina pojoju pa'ijanaa'me", chiiju sa kuajū'u repau'te Juanre —chiisi'kuu'mu Jesús repanare.

⁷ Repana co'isōsirumu Jesús Juan pa'iche'te i'kaku ija'che i'kasi'kuu'mu repanare pāi: —¿Je'se pa'ikuni ñañu chini pāi peocheja sate musanukona? ¿Chū'chusava tutakuna ññ'kuecheja'che repau rekocho na'mi sa'ñeku cuasakuni ñañu chini sate musanukona? Jā'aja'ñe cuasama'kuu'mu Juan.

⁸ Jā'aja'ñe pa'iku'te ñañu chini saimaneni, ¿ūquere ñañu chini sate? ¿Pa'ipāi ju'ikāña ju'ikuni ñañu chini sate musanukona? Pāi, kāña rua ro'ikāña ju'ina pa'ipāi vu'ñachi'a pa'ime.

⁹ Jā'aja'ñe pa'ikuni ñañu chini saimaneni, ¿ūquere ñañu chini sate musanukona? ¿Dios chū'o kuakaikuni ñañu chini sate? Jā'aja'ñe pa'iku'te ñañu chini saisinajeju te'erūhiñe cuasame musanukona. Repau Juan chekunare Dios chū'o kuanare na'a rua masi kuaku'mu.

¹⁰ Repau Juan pa'ijachere kuajuna aperumu tocha jo'kasi'e Dios chū'o ija'che chiimu: Mu'u cheja cajejache kuajauni charo saoja'mu chū'u, pāipi mu'u cajejachere asa repana rekoñoāre care'va paapu chini, chiimu repana tocha jo'kasi'e.

¹¹ Icheja cheja Dios chū'o kuakaina rua masina pa'ime. Jā'ata'ni Juan ūcuanukore na'a cajejaiche masi'u'mu. Na'a pa'isirumu pa'ijana ūcuaja'che, rua vesusinata'ni Dios chū'ore asa chēa cuasaju, Juanre na'a rua masijanaa'me, chū'u pa'iche peore asasinajeju. Ūcuarepaa'me jā'a.

¹² Juan Pāi Okoro'veku Dios chū'o apechū'varumupi iumucujñatū'ka Dioni cuasaju Repau chū'ūñe cho'onare cuheju cu'ache cho'uju pa'ime pāi.

¹³ Moisés tocha jo'kasi'e Dios Raojau pāi ūcuanukore chū'ujañere kuamu. Dios chū'o kuana ūcuachi'a, irumu Juan pa'irumujatu'ka ūcuate'ere kuame.

¹⁴ Musanukonapi iere chū'u i'kache'te jachama'ñe cuasani masijanaa'me: “Juan, Dios raoja'mu chiicojñosi'ku aperumu Repau chū'o kuasi'ku Elías kuasi'ēja'che kuamu”, chiimu chū'u.

¹⁵ Chū'u i'kache asa chēañana ūcuanuko asa chēajū'u.

¹⁶ Pāi irumu cana pa'iche'te kuara. Chū'upi ñato musanukona irumu cana ija'che pa'ime: Jeerumu chīi ñu'isichejare ñu'iju ūcuajanani, “Apeñu”, chini soniasome.

¹⁷ Chekunapi apējuhejuna ija'che i'kaasome repana: “Chūkuna juhivūā juhito ujacha'icuheme musanukona. Ūcuachi'a chūkuna apeju jū'isinare tārumu ujacheja'che suma'ñe ujato ja'me ujacuheme musanukona. Chūkunani cuheju pojoma'me musanukona”, chiniasome repana chīi.

¹⁸ Repana chīi ūcuajanare cuhecheja'che cuheme musanukona chūkuna'te, Juanna'me chū'ure. Repau Juan Pāi Okoro'veku rani pa'iu Dioni cuasaku te'eñoā ñu' ñima'ñe pa'iu, conojē'e ūkuma'ñe pa'iana ña, “Vatini paaku vē'veu'mu Juan”, chiiju cuhenaamē musanukona repau'te.

¹⁹ Chura chū'upi pāire ja'me paa chini Dios Raosi'kupi rani pa'iu si'aumucujña ñu' ñu' ūkukuna ña, “Āi aia'mu mu'u. Cono ūku aia'mu mu'u. Ūcuachi'a pāi cu'ache pa'inana'me pāi chū'unare kuri kookainare oiu pa'iku'mu mu'u”, chiiju cuheme musanukona chū'ure. Pāi rūhiñe cuasana, “Dios chū'ūñe re'oja'chea'me. Peore masiku'mu Repau”, chiiju cuasame —chiisi'kuu'mu Jesús repanare pāi.

*Dios chū'o jachana pa'iche'te kuamu
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Repau Jesús Diochi'a cho'omasiche pāi jainuko ñaju'te si'arumu cho'o ñoku pa'isi'kuu'mu. Ūcuachi'a repana cu'ache cho'ochē'te ūhasō'aju chini chū'vasi'kuu'mu repau. Jā'ata'ni cu'ache cho'ochē ūhasōmanesinaa'me repana. Ūcuarumu Jesús Diochi'a cho'omasiche repau na'a rua cho'o ñojoopoā pa'inapi repana cu'ache cho'ochē'te ūhamaruna pe'ruku ija'che i'kasi'kuu'mu repanare:

²¹ —Dios aperumu Sidón vū'ejoopona'me Tiro vū'ejoopo canare Repau masiche cho'o ñomanēasomu. Repanani chū'vaku cho'o ñoru ña cu'ache pa'inajeju sumava'na pa'iju cu'ache cho'ochē ūhasō, vākiniokāñapi sa'che repana sijona ūhacutapi chū'chura'asinaa'me repana, chekunapi ña, “Cu'ache cho'ochē ūhasōsinaa'me ina”, chiapu chini. Musanukonata'ni chū'upi chū'vaku Diochi'a cho'omasiche cho'o ñokuna ñame, Corazín vū'ejoopo canana'me Betsaida vū'ejoopo cana. Ñanata'ni cu'ache cho'ochē ūhasōma'me musanukona. Jā'ajekuna rua cu'ache ti'ñeja'mu musanukonare.

²² Dios pāi ūcuanukore chi'i ro'iumucuse ti'aru Sidón vū'ejoopo pa'isinana'me Tiro vū'ejoopo pa'isinare rua cu'ache ti'ñeja'mu. Jā'ata'ni musanukonare Corazín vū'ejoopo

canana'me Betsaida vɛ'ejoopo canare na'a rua cu'ache ti'jñeja'mu, Repau cho'omasicheji chu'u cho'оче ñasinata'ni jachasi'e ro'i.

²³ Musanukona Capernaum vɛ'ejoopo cana, "Dios pa'icheja saijanaa'me mai", chinaa'me. Jã'ata'ni Dios musanukonare pãi ũcuaukore Repau chi'i ro'iumucuse ti'aru vati toana saoja'mu. Dios aperumu Sodoma vɛ'ejoopo canare Repau masiche cho'o ñomanasomu. Repanani cho'o ñoru cu'ache cho'uche ũhasõ re'oja'che pa'ijuna, ñañomaneeuna irumujatu'ka pa'ira'aasomu repajoopo.

²⁴ Musanukonare Capernaum vɛ'ejoopo canare ija'che i'kamũ chu'u: Na'a pa'isirumu Dios pãi ũcuaukore chi'i ro'iumucuse ti'aru Sodoma vɛ'ejoopo pa'isinare rua cu'ache ti'jñeja'mu. Jã'ata'ni musanukonare na'a rua cu'ache ti'jñeja'mu, chu'u cho'uche ñasinata'ni jachasi'e ro'i —chiisi'ku'a'mu Jesús repanare.

"Chu'uni rani chu'u che'choche'te asa chẽani re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona",
chiimu Jesús

(Lc 10.21-22)

²⁵ Reparumu Jesús, Puka'kuni pojoku ija'che i'kasi'ku'a'mu:

—Ja'ku, mu'u cunaumu pa'inana'me cheja pa'inare peore chũ'uku'mu. Pãi, "Mu'u chu'o peore masinaa'me chukuna", chiiju cuasanare chu'u che'choche mu'u chu'o asamasiche ũsemu mu'u, repanapi asavesua'ju chini. Jã'ata'ni pãi chĩiva'naja'ñe vesuju, "Dios chu'ojẽ'e vesunaa'me chukuna", chini cuasanarechi'a mu'u chu'o asamasiche jo'kaku'mu mu'u, repanapi asamasija'ju chini.

²⁶ Jã'aja'ñere chiimu mu'u. Jã'ajekuna mu'ure, "Re'orepamu", chiimu chu'u —chiisi'ku'a'mu repau Diore.

²⁷ Chini pãire ija'che i'kasi'ku'a'mu repau:

—Chu'u Ja'ku Repau pa'iche masiche peore jo'kasi'ku'a'mu chu'ure. Chu'u Repau Mamaku pa'iche pãi te'ejjẽ'e vesume. Chu'u Ja'kuta'ni masimu. Ūcuachi'a chu'u Ja'ku pa'iche pãi te'ejjẽ'e vesume. Chu'u Repau Mamakuchi'a masimu Ja'ku pa'iche. Ūcuachi'a chu'ure kuauanarechi'a chu'u Ja'ku pa'iche kuamu chu'u.

²⁸ Musanukona aipãi chũ'u jo'kasi'ere, "Dios chũ'usi'ea'me ie", chini peore cho'oñu chiime musanukona te'ena. Jã'ata'ni repapi peore cho'ovesakuna cho'oja ca'nasõ rekoñoã sumava'na pa'ime musanukona. Jã'aja'ñe pa'inare chu'uni rajjũ'u chiimu chu'u. Chu'ure rainare repana rekoñoãna cho'okaija'mu chu'u, re'oja'che pa'iju pojoju sumava'na pa'imanea'ju chini.

²⁹ Chu'u chũ'ũñe cho'ovesama'ñere asa chẽa cho'oja pa'ijũ'u. Pãi oikuta'ni meñe, "Masii'mu", chiima'ku'a'mu chu'u. Musanukonapi chu'uni rani, musanukona cu'a chu'upi tanosõkakuna rekoñoãpi re'oja'che pa'iju jo'e sumava'na pa'imanejanaa'me.

³⁰ Chu'u chũ'ũñeji cho'ovesamauna cho'oja re'oja'che pa'iju sumava'na pa'imanejanaa'me musanukona —chiisi'ku'a'mu repau Jesús.

12

Jesús neena puaumucusena trigocha'charuã pura aisi'ere kuamu

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Ūcuarumu Jesús puaumucusena chukuna repau neenana'me trigo chiopi saiũ pa'isi'ku'a'mu. Ūcuarumu chukuna repau neena ãucuhakuna trigocha'charuãre pura aisinãa'me.

² Chukunapi jã'aja'ñe cho'ojuna ña fariseopãi ija'che i'kasinaa'me Jesure:

—Ñajũ'u. Mu'u neena puaumucuseta'ni cho'uche cho'ome —chiisinãa'me.

³⁻⁴ Chitena Jesús i'kasi'ku'a'mu repanare.

—¿Aperumu pa'isi'ku David cho'osi'ere kuaju mai aipãi tocha jo'kasi'e ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che kuamu repa:

David, repau'te ja'me pa'inana'me ãucuhakuna Dios vɛ'ena kaka

Diopi pojoa'ku chini judío phairipãi tuosi'ere pã mini ãiũ repau'te ja'me pa'inare ãuku ãñasomu.

Dios, phairipãichi'a ãijũ'u chiisi'ere ãnisõasomu repau David, chiimu.

⁵ Ūcuaja'che cheke, ¿Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che kuamu repa:

Puaumucujãna Dios vɛ'e kaka repavũ'e cho'omajñaruã cho'onata'ni phairipã Diopi ñato cu'ache cho'oma'me, chiimu.

⁶ David Dios vū'ena kaka cho'osi'ena me phairipāi repavū'e kaka cho'oche, Dios peore chū'ukūji űato cu'ama'mu. Ūcuachi'a chū'uni peore ja'me chū'ua'ku chini jo'kacojnosī'kuni pūaumucusena cho'oche chū'ūato chū'ure'omu.

⁷ Dios chū'o aperamu tocha jo'kasi'e kuache masi asavesume musanukona. Ija'che chiimū repa:

“Musanukona cu'ache cho'oche'te ro'iñu chini chū'ure īsisiva'nare jo'cha va'iva'nare vani űosōjū'ū”, chiimū chū'umu chū'ū.

Jā'ata'ni, “Pāi chekunare űa oiju pa'ijū'ū”, chiimū na'a rua chū'umu chū'ū musanukonare, chiimū Dios. Repa tocha jo'kasi'e asa chēa cho'ona pani chukuna'te cu'ache cho'omanare, “Cu'ache cho'ome musanukona”, chiimanera'asinaa'me musanukona.

⁸ Chū'uni Dios Raocojnosī'kuni pūaumucusena cho'oche'te chū'ūto chū'ure'omu — chiisi'kua'mū repau.

*Cu'ajūturu paaku'te Jesús vasosi'ere kuumū
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)*

⁹ Jā'aja'ñe i'kacuha Jesús űcuachejapi sani judiōpāi chī'ivū'ena kakasi'kua'mū.

¹⁰ Kaka űato pāiu űcuavū'ere cu'ajūturu paaku pa'isi'kua'mū. Ūcuarūmu repavū'e pa'ina Jesuni, “Cu'ache cho'omu mū'ū”, chiñu chini ija'che sēesinaa'me repau'te:

—i'pūaumucusena pāi jū'iva'nani vasoto re'oku? —chiisinaa'me.

¹¹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mū repanare.

—Musanukona te'eu mū'ū neeva'ūpi ovejava'ūpi pūaumucusena cojena tuāni mañasōsiva'uni sani űani miira'amū mū'ū.

¹² Ovejava'nare oiku'mū Dios. Jā'ata'ni pāire na'a rua oiku'mū Repau. Jā'ajekuna pāi jū'iva'nani pūaumucusena vasoto re'omu. Cu'ama'mū jā'a —chiisi'kua'mū Jesús repanare.

¹³ Chini cu'ajūturu paaku'te i'kasi'kua'mū.

—Mū'ū jūtū saujū'ū —chiisi'kua'mū.

Chikuna sausi'kua'mū. Saūna repajūtū teana re'ojajūtū care'osōsi'kua'mū, chekujūtū re'oja'icheja'che.

¹⁴ Jā'ata'ni fariseopāi Jesupi jā'aja'ñe cho'ouna űa űcuavū'epi eta mūa, Jesure vanisōjañere care'vañu chini chī'i cutuasome.

Dios chū'o kuasi'ku Jesús pa'ijachere kuaku tocha jo'kasi'ea'me

¹⁵ Ūcuarūmu Jesús repana cho'oñu chiiche'te masiku űcuachejapi eta sanisōsi'kua'mū. Repau sanisōsirūmu pāi rua jainuku tuhasinaa'me repau'te. Tuharena repanare ja'me pa'inare jū'iva'nare űcuaukore vasokaisi'kua'mū repau.

¹⁶ Jā'aja'ñe vasoku, “Chū'ū cho'oche chekunare pāi kuamanejū'ū musanukona”, chiisi'kua'mū repau.

¹⁷ Jesupi jā'aja'ñe cho'ouna repau cho'ojachere kuaku aperūmu Dios chū'o kuasi'ku Isaias tocha jo'kasi'epi űcuarepa ti'jñecuhasi'kua'mū, ija'che chiicheji:

¹⁸ Dios Repau Mamakuni ija'che i'kaasomū:

“Iku chū'ure cho'oche cho'okaiku'mū.

Chū'ū chēa paaku'mū iku.

Rua cuasaku pojoku'mū chū'ū ikure.

Chū'ū Rekocho'te īsiūna űcuauñi ja'me pa'iu Reparekochoji chū'ukuna sani judiō peonani chū'ū pāi űcuaukore űcuarepa cho'okaiche'te kuaja'mū iku.

¹⁹ Ūcuachi'a pe'ruchū'ojē'e i'kama'ñe cuima'ñe kuaja'mū repau.

Vū'ñajoopoā kuni chū'o űjachū'ojē'e i'kama'ku ku'ija'mū iku.

²⁰ Pāi re'oja'che pañu chinata'ni re'oja'che pa'ivesujana cho'okaija'mū iku.

Chū'ova'na pa'iva'nare űcuaja'che oiu cho'okaija'mū iku.

Pāi űcuauku cu'ache cho'oche peore repau ai űserumujatu'ka jā'aja'ñe pa'iva'nare cho'okaiū pa'ija'mū iku.

²¹ Ikūpi jā'aja'ñe cho'okaiūna judiō peona ikure jachama'ñe cuasajanaa'me”, chiniasomū Dios,

chiimū Isaias tocha jo'kasi'e.

*Pāi Jesure, “Vatini paaku si'ache cho'omasimū”, chiisi'ere kuumū
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)*

²² Ūcuarūmu pāi Jesús pa'ichejana na'ava'ure vatipi űsekuna chū'ojē'e cutumau űakocaājē'e űamava'uni rasinaa'me. Rarena Jesupi vatire eto saosōkakuna űakocaā űasi'kua'mū repau. Chū'o űcuachi'a cutusi'kua'mū repau.

²³ Jesupi jā'aja'ñe cho'ouna űa jñano repana pāi űcuauku sāiñechi'a sēinasinaa'me, ija'che chiijū:

—¿Aperum pa'isi'ku David Jojocojñosi'kua'u iku? ¿Maire chũ'ua'ku chini Dios raoja'mu chiicojñosi'kua'u? —chiisinaa'me.

²⁴ Jã'aja'ñe i'kasi'eta'ni asa fariseopã ija'che cu'ache i'kasinaa'me:

—Vati chũ'ukuji Beelzebuj cho'okaiuna vati ũcuajanare eto saomasimũ iku Jesús —chiisinaa'me.

²⁵ Ūcuarumũ Jesús repaña cuasaju cutuche'te masiku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Pã ũcuate'echeja pa'inapi sãñeche'i'a cavani vaiju si'asõjanaa'me. Ūcuachi'a majapãichi'api ũcuate'evu'e pa'inapi sãñeche'i'a cavani majapã sēsõjanaa'me.

²⁶ Ūcuachi'a vati aipi repau neenana'me sãñeche'i'a cavato repau chũ'ũñe si'asõmu.

²⁷ Jã'ata'ni musanukona chũ're, “Vati chũ'ukuji Beelzebuj vati ũcuajanare eto saomasiche jo'kasi'kua'mu mũ're”, chiime. Musanukonapi jã'aja'ñe i'karena iere sēemu chũ'u: Musanukona neenare, ¿kaupi vati etomasiche jo'kau? ¿Vati aipi jo'kau? Ija'che chiiju sēniasajũ'u repanare: “¿Vati etomasiche vati aipi jo'kau musanukonare?”, chiijũ'u. Jã'aja'ñe sēeto repaña musanukonare, “Rũhiñe cuasama'me musanukona”, chiijanaa'me.

²⁸ Chũ'u vati etomasiche Dios Rekocho jo'kasi'ea'me. Chũ'upi Dios Rekocho jo'kasi'ere cho'okuna ña, “Dios ũcuaukore chũ'uku'mu”, chiiju cuasajanaa'me pã.

²⁹ Pãiu rua kokauji rua vaiche paakuj repau vu'ere pē'jeto ñacu'amũ repau cu'amajñaruã. Charo repauñi chēa quēo suotota'ni repau neemajñaruã tatesõre'omu.

³⁰ Pã chũ're jovomana cuheme chũ're. Cuheju chekunapi chũ'uni jovoñu chiito ũseme repaña, chũ'uni jovomanea'ju chini.

³¹ Jã'ajekuna iere kuamu chũ'u musanukonare: Dios, Repau'te pã cu'ache cho'osi'ena'me cu'ache cutuche si'ache tu'nesõja'mu. Tu'nesi'e jo'e cuasamaneja'mu Repau. Repau Rekocho'te cu'ache cutusi'eta'ni cavesuma'ñe cuasaku ro'iche chũ'uja'mu Repau.

³² Chũ're, Dios Raocojñosi'kure pã cu'ache cutuche jo'e cuasamaneja'mu Dios. Jã'ata'ni Repau Rekocho'te pã cu'ache cutucheta'ni irumupi mamacheja pa'itoj'e ũcuavesuma'ñe cuasaja'mu Repau —chiisi'kua'mu repau.

Sũkiñuã ãñe kũñuã re'oja'chena'me ãicu'ache kũñuã pa'iche'te kuamu

(Lc 6.43-45)

³³ Ūcuarumũ Jesús repanare jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Sũkiñuã ãñe kũñuã koka pa'ñuã sãjipauã kũimu. Koka peora'ñuruãta'ni sãjja'ima'ñe kũimu. Sũkiñuã repañũ kũisi'ere ãni ña masime pã repañu pa'iche.

³⁴ Jãña pa'icheja'che cu'ache pa'ime musanukona! Rekoñõ cu'ache cuasanejju re'oja'che i'kama'me musanukona. Pã ũcuauko repaña rekoñõ cuasache'te cutunaa'me.

³⁵ Pã repaña rekoñõ re'oja'che cuasana re'oja'chere cutume. Repaña rekoñõ cu'ache cuasana ũcuachi'a cu'ache'te cutume.

³⁶ Musanukonare ija'che i'kamũ chũ'u: Dios pã ũcuaukore chi'i ro'iumucuse pã repaña peoche cutuju pa'isi'e ro'i peore ro'ijanaa'me.

³⁷ Re'oja'che i'kasinaretãni reparumũ, “Cu'ache cho'osi'e ro'iche peomũ inare”, chiija'mu Repau. Cu'ache i'kasinaretãni repaña cu'ache i'kasi'e ro'ia'ju chini chũ'uja'mu Repau —chiisi'kua'mu Jesús.

Jesupi Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñoa'ku chini fariseopãina'me judiopã che'chona sēsi'ere kuamu

(Mr 8.11-12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ūcuarumũ fariseopã te'ena judiopã che'chonana'me Jesure ija'che i'kasinaa'me:

—Masũ, mũ'upi Diochi'a cho'omasiche'te cho'okuna ñañu chiime chũkuna —chiisinaa'me.

³⁹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Pã irumũ cana cu'ache pa'inaa'me. Chũ're, “Dios raosi'kuma'mu Jesús”, chiime repaña. Jã'ata'ni chũ're, “Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojũ'u chũkuna'te”, chiime repaña, chũ'u pa'iche'te masiñu chini. Jã'ata'ni cho'o ñoma'mu chũ'u repanare. Dios chũ'o aperumũ kuasi'ku Jonás cho'ocojñosi'ejachechi'a cho'ocojñoja'mu chũ'u.

⁴⁰ Repau Jonás, va'i rua ujaũ cutaro sa'navũ choteumucujña ñami choteñami pa'isi'ejache, chũ'u Dios Raocojñosi'ku ũcuaja'che cheja sa'navũ tãcojñosi'ku choteumucujña ñami choteñami pa'ija'mu.

⁴¹ Aperumũ Jonapi rua masiuj Dios chũ'ore chũ'vakuna asa chēa, Níneve vu'ejoopo pa'isina repaña cu'ache cho'ochē ũhasõasome. Repau'te Jonare na'a rua masiuj ichejare pa'imũ chũ'u. Jã'ata'ni chũ'u chũ'vache asacuheme musanukona irumũ cana.

Jā'ajekuna Dios pāi ūcuanukore chi'i ro'irumu tī'aru Níneve vū'ejoopo pa'isinapi ija'che i'kajanaa'me musanukonare irumu pa'inare: "Cu'ache cho'оче ūhasōmanesinajeju ro'iju pa'ijanaa'me musanukona", chiijanaa'me.

⁴² Aperumu pa'io suripu cakā'ko canare pāi chū'usi'ko rua so'opi Salomón rua masiū chū'vache'te asara chini rianiasomo. Repau'te Salomon'te na'a rua masiūji ichejare pa'imū chū'ū. Jā'ata'ni chū'ū chū'vache asacuheme musanukona irumu cana. Na'a pa'isirumu Dios pāi ūcuanukore chi'i ro'irumu tī'aru aperumu pa'io pāi chū'usi'ko ija'che i'kaja'mo musanukonare chura pa'inare chū'ure cuasamanesinare: "Cu'are cho'oju Diore cuasamanesinajeju ro'iju pa'ijanaa'me musanukona", chiija'mo —chiisi'kua'mu repau.

Vati pāiū sa'navu'te pa'iu eto saocojñosi'kupi jo'e pāiūni co'iche'te kuamū
(Lc 11.24-26)

⁴³⁻⁴⁴ Ūcuarumu Jesús repanare pāi jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Pāiū sa'navu pa'isi'kuni etosōru vati sani oko peochejñare ku'iu pa'imū puachejñare ku'ekū. Jā'ata'ni jñaamaneni, "Chū'ū vū'ejachejana co'ira pāiū sa'navana", chini cuasamū repau. Jā'aja'ñe cuasa repau co'i ñato pāiū sa'navu vū'e ju'o care'vasivū'ēja'che re'oja'imū.

⁴⁵ Jā'ajekuna jo'e sani chekunare vati repau'te na'a rua cu'anani sieterepanare ku'e jña ra pāiū sa'navana pañu chini ūcuanuko kakame repana. Jā'ajekuna pāiū aperumu cu'ache pa'isi'e na'a rua cu'ache pa'imū. Irumu canare pāi cu'ache pa'inare ūcuaja'che rua cu'ache ti'ñeja'mu —chiisi'kua'mu Jesús.

Jesús puka'ko repau cho'jechiina'me repauni ñañu chini saisi'ere kuamū
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Repanare pāi Jesús chuta'a cututona puka'ko, repau cho'jechiina'me ūcuau pa'ivū'ena rani kakañu chiniasome repauni cutuñu chini. Kakañu chiisinareta'ni kakacu'akuna ve'sere paniasome repana.

⁴⁷ Repanani kakacu'akuna chekupi kuakaisi'kua'mu repau'te Jesure, ija'che chiū:

—Mujako, mache'uchiina'me mū'uni cutuñu chini ve'sere nukaju cha'ame —chiisi'kua'mu.

⁴⁸ Chikuna Jesús repau'te kuasi'kure ija'che i'kasi'kua'mu:

—¿Kaoa'o chū'ū ja'ko? ¿Keejanaa'ñe chū'ū cho'jechi? —chiisi'kua'mu repau.

⁴⁹ Chini chukuna'te repau neenani ñaku ñu'oku i'kasi'kua'mu repau.

—Inaa'me chū'ū ja'koromijana. Ūcuachi'a inaa'me chū'ū cho'jechiijana.

⁵⁰ Canaumū Pa'iku chū'ū Ja'ku chū'ūñe asa jachama'ñe cho'ona chū'ū cho'jechiijanaa'me. Ūcuaja'che chū'ū ja'koromijanaa'me repana —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

13

Trigo chu'chusi'ere cuasaku kuamū Jesús
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ūcuamucusepi Jesús repau pa'isivū'e eta sani chiara ru'tavana puasi'kua'mu pāire chū'vara chini.

² Ūcuarumu repau pāipi jairepanuko rani chi'irena choovana caje puasi'kua'mu. Pāita'ni chiara ru'tava'te pa'isinaa'me.

³ Ūcuarumu Jesús choovū'te ñu'iu repanani rua chū'vakū ija'chere cuasaku kuasi'kua'mu:

—Pāiū trigo'te chu'chura chini chiona saniasomū.

⁴ Sani tī'a pachu ku'iu chu'chukuna trigocaā te'era'karuā ma'ana tuā'tuasomū. Ma'ana tuā'tuañna pī'ava'napi rani ākuesōasome repara'karuā.

⁵ Chekura'karuāta'ni cata pa'ichejana cha'o jmamakarū pa'ichejana tuā'tuasomū. Cha'o sē'seruchi'a pa'ichejata'ni na'mi aineesomū repara'karuā.

⁶ Na'mi aineesi'eta'ni ūsuuji ruarepa asukuna uu phā'pha jūnisōasomū repasañaruā, chitapi peokū.

⁷ Chekura'karuā miu pa'ichejana tuā'tua miuna'me aineena miupi ju'je vēasōasomū repara'ñaruā.

⁸ Chekura'karuāta'ni re'oja'che cha'o pa'ichejñana tuā'tuasira'karuājeku re'oja'che ainee ju'a ñaniasomū. Te'era'karū aineesi'ñu te'echa'chava treintarepara'karuā pa'icha'cha ju'a ñaniasomū. Chekura'karuā aineesi'ñuā sesentarepara'karuā pa'icha'cha ju'a ñaniasomū. Chekura'ñaruā cienrepara'karuā pa'icha'cha ju'a ñaniasomū.

⁹ Chū'ū chū'vache asa chēaana ūcuanuko asa chējū'ū —chiisi'kua'mu repau.

Repau cuasaku kuasi'ere te'erūhiñe kwamu Jesús

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ūcuarumu chukuna Jesús neena repauji cuasaku kuauna asa repau'te kueñe t'ia, —¿Je'se pa'ina mu'u päire chu'vani mu'u cuasachechi'a kuaku chu'vaku? — chiisinaa'me.

¹¹ Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukonare chu'u neenajejuna Diopi ñsemauna Repauchi'a masiche te'erūhiñe kwamu chu'u, asamasia'ju chini. Jā'ata'ni chekunare chu'are cuasacuhenare Repauchi'a masiche chu'u cuasacheji kwamu chu'u, asanata'ni masi asamanea'ju chini.

¹² Dios chu'o asa jachamana si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ijanaa'me. Repau chu'ore na'a rua masia'ju chini cho'okaija'mu Dios repanare. Jā'ata'ni chekuna chu'u chu'vache asanata'ni masi cuasamaru chu'upi cho'okuna repa jmamakarū masiche cavesujanaa'me.

¹³ Jā'ajekuna päire chu'vaku repa asavesucheji cuasaku kwamu chu'u, masi asamanea'ju chini. Ñanata'ni ñamanesina pa'icheja'che pa'ime repa. Ūcuachi'a asanata'ni asamañena pa'ime repa.

¹⁴ Repa pa'ijachere kuaku aperumu Dios chu'o kuasi'ku Isaias tocha jo'kasi'e ūcuarepa ti'ñecuhamu. Ija'che chiimu repa:

Asaju pa'inata'ni asavesujanaa'me musanukona.

Ñanata'ni ñamanesina pa'icheja'che pa'ijanaa'me musanukona.

¹⁵ Ina päi rua cu'ache pa'inaa'me.

Ūcuachi'a cājo asamanaja'ñe pa'iju chu'u chu'o asacuheme ina.

Ūcuachi'a ñakocaā chamisinaja'ñe pa'iju chu'upi chu'una tocha jo'kasi'e ñacuheme ina.

Chu'u chu'ore asa chēa repa cu'ache cho'ochete ūhasōru

repa rekoñoā re'ojarekoñoā care'vakaija'mu chu'u, repa pa'ime re'oja'che pa'ime chini, chiimu.

¹⁶ Musanukonata'ni chu'u cho'oku pa'iche ñaju chu'u chu'vachejē'e asamasija, “Dios cho'ochete me jā'a”, chiiju masija pojoju pa'ime.

¹⁷ Aperumu pa'isina Dios chu'o kuasinana'me chekuna päi re'ona irumu musanukona ñañeja'ñere ñañu chiisinata'ni ñamaneasome. Ūcuachi'a irumu musanukona asacheja'chere asaŋu chiisinata'ni asamaneasome repa. Ūcuarepa'a'me jā'a —chiisi'kua'mu repa.

Trigo chu'chusi'ere repau cuasaku kuasi'ere te'erūhiñe kwamu Jesús

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chu'u cuasaku kuasi'ere trigo chu'chusi'ere jo'e ūcuare masi kuaja'mu chu'u musanukonapi asamasia'ju chini. Ija'chea'me jā'a:

¹⁹ Trigorakarua te'era'karua ma'ana tuā'isira'karua chejapi ruarepa jujakuna sa'navu kakama'mu. Päi te'enare repa rekoñoā chejapi ruarepa jujaku trigocaā chu'chusicaā sa'navu kakama'ñeja'ñe Dios chu'o kakama'mu, jachajuna. Asanareta'ni vatipi ñsemu repanare, Dioni cuasamanea'ju chini.

²⁰⁻²¹ Ūcuachi'a cata pa'ichejña tuā'tuasicaā na'mi aineesi'eta'ni chita saimau na'mi jünisōmu. Päi ūcuachi'a te'ena Dios chu'o asa teana pojoju cuasame. Jā'ata'ni repa pa'ime Dioni cuasajuna päipi cu'ache i'kajuna chekurumu repa pa'ime cu'ache ti'ñekuna masi cuasamanajeju Dios chu'o repa cuasache ūhasōme.

²² Ūcuachi'a miu pa'ichejña tuā'tuasira'karua miuna'me aineemu. Jā'ajekuna miu sükipi ju'jekuna küima'ñe jünisōmu repara'ñuñu. Päi ūcuachi'a te'ena Dios chu'o asa chēa Repa chu'ñe cho'onata'ni na'mi ūhasōme. Repa cho'ochete kurina'me pōsere ruarepa cuasaju Dios chu'o repa asa chēa cuasache ūhasōme.

²³ Ūcuachi'a cheja re'ojachejña tuā'tuasicaā ainee re'oja'che küiñeja'ñe re'oja'che pa'ime päi, Dios chu'o asa chēa Repa chu'ñe jo'kasi'e cho'uju pa'ina. Repa Diore cuasana te'ena trigoñuñu treintarepara'karua pa'icha'chava ju'a ña'isi'ñuñeja'ñe re'oja'che pa'ime repa rekoñoā. Chekuna sesentarepara'karua pa'icha'chava ju'a ña'isi'ñuñeja'ñe na'a rua re'oja'che pa'ime. Chekuna cienrepara'karua pa'icha'chava ju'a ña'isi'ñuñeja'ñe jo'e na'a rua re'oja'che pa'ime Repa chu'ñe cho'ona —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

Trigo tāsichiona cu'ara'karua tās'i'ere kwamu

²⁴ Ūcuarumu Jesús chukunani jo'e chu'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kua'mu:

—Dios chu'ñe cho'ona pa'iche ija'chea'me: Päi repa chiona trigo re'oja'chere tāsasoma.

²⁵ Jā'ata'ni repauna'me repau paana kānisōsirumuna repau'te cuheku ūcuachiona sani cu'ara'ñuruā aineea'ku chini cu'ara'karuāre tā jo'ka sanisōasomu.

²⁶ Na'a pa'isirumu trigora'ñuruā ainee pi'ni ju'a ñaniasomu. Cu'ara'ñuruā ūcuaja'che ūcuapa'rūva aineasomu.

²⁷ Ūcuarumu repau'te cho'che cho'okaina chio ñajani co'i repachio paakuni kuaasome, ija'che i'kaju: "Mu'u chio trigora'karuā re'ojara'karuāchi'a tāsi'kua'mu. Jā'ata'ni, ¿je'se pa'ina repachio cu'ara'ñuruā ja'me aineeu?", chiniasome repana.

²⁸ Chitena asa chio paaku i'kaasomu. "Chu'ure cuheku cho'osi'ecosomu jā'a", chiniasomu. Chikuna repau'te cho'che cho'okaina jo'e ija'che i'kaasome: "¿Repara'ñuruā cu'ara'ñuruā ru'tesōkaijaijū'u chiiku mu'u chukuna'te?", chiniasome.

²⁹ Chitena i'kaasomu repau. "Pāamu. Jā'aja'ñe cho'omanejū'u. Cu'ara'ñuruā ru'teni chekurumu musanukona trigora'ñuruā ja'me ru'tesōme.

³⁰ Ija'che cho'oto na'a re'omu: Repara'ñuruā cu'ara'ñuruā chura ru'tesōjaimanejū'u, trigona'me ūcuapa'rūva aineea'ku repa tuarumujatu'ka. Repa trigo tuache t'asirumu, 'Ija'che cho'ojū'u', chiū chū'u saoja'mu chu'u repa tuakaijanare: 'Chio sani cu'ara'ñuruāre charo ru'te rūhijuu quē'ke uosōjū'u. Jā'aja'ñe cho'ocuha trigo tua pi'ni chu'u ūmajñaruā care'vavū'ena sa ūhakaijū'u', chiija'mu chu'u", chiniasomu — Jā'aja'ñe kuasi'kua'mu Jesús chukuna'te.

Mostazara'karuā pa'iche'te cuasaku kuamu Jesús

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Ūcuarumu Jesús pāire jo'e chu'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kua'mu:

—Dios chū'ñe cho'ona, ¿je'se pa'iche? Ija'che pa'ime: Pāiu repau chiona mostazara'karu te'era'karu sa tāasomu.

³² Repa mostazara'karuā chekura'karuā na'a jmara'karuāa'me. Jā'ata'ni pāipi tāru chekura'ñuruā tāsira'ñuruā na'a ūjañuā aineemu repara'karuā. Ūjañuāpi ka rua pa'iñuā aineeuna pi'ava'na ūcuañuā kana chiī suo suhame —chiisi'kua'mu repau.

Harinana'me pā sauche cha'pisa'repu pa'iche'te i'kamū

(Lc 13.20-21)

³³ Ūcuarumu Jesús pāire ūcua chu'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kua'mu:

—Dios chū'ñe cho'ona pa'iche ija'chea'me: Romio pāre cho'ora chini pā kosa-sica'reru'te charo cha'pi harinano'ro chotero'ro ūcuaca'reruna ja'measomo. Jā'ata'ni rua ūjaca'repu sausoasomu repaca'repu —chiisi'kua'mu repau.

Jesupi pāire chu'vaku cuasaku kuakuna Dios chu'o kuakaisi'ku tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'ñecuhamu

(Mr 4.33-34)

³⁴ Reparumu Jesús pāire chu'vaku ūcuauji cuasaku kuachechi'api chu'vasi'kua'mu. Cheke i'kamanesi'kua'mu repau.

³⁵ Jā'aja'ñe cho'okuna repau cho'ojachere kuaku aperumu Dios chu'o kuasi'ku tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'ñecuhamu, ija'che chiicheji:

Chu'u cuasaku kuachechi'api pāi chu'vaja'mu chu'u.

Cheja cho'orumupi irumujatu'ka Diopi kuamauna pāijē'e asama'ñere churana kuaja'mu chu'u,

chiimu repa.

Repa cuasaku kuasi'ere cu'ara'ñuruāna'me trigora'ñuruā ūcuate'echio aineesi'e pa'iche'te te'erūhiñe kuamu Jesús

³⁶ Ūcuarumu Jesús repanare pāi saosō repau aperumu pa'isiva'ena sani kakasi'kua'mu. Kakauna chukuna repau neena repau'te kueñe t'ia ija'che i'kasinaa'me:

—Mu'u chukuna'te cuasaku kuasi'ere cu'ara'ñuruāna'me trigora'ñuruā ūcuate'echio aineesi'e pa'iche'te te'erūhiñe kuajū'u chukuna'te —chiisinaa'me.

³⁷ Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ija'chea'me jā'a: Chu'u pāire ja'me paau chini Dios Raosi'ku re'ojara'karuā tāsi'kuja'che pa'imū. Repau pāiu trigora'karuā re'ojara'karuā tāasomu. Chu'u ūcuaja'che Dios chu'o re'oja'chere chu'vamu.

³⁸ Pāi icheja cheja pa'ina chioja'che pa'ime Dios chu'o chu'vacojñonajeju. Ūcuaja'che pāi Dios chu'o chu'vajuna asa chēa Repau chū'ñe cho'ona Ūcuau neenajeju re'oja'che pa'iju re'ojara'karuāja'ñe pa'ime. Jā'ata'ni Repau chu'o asacuhena vati neenajeju cu'ara'karuāja'ñe cu'ache pa'ime.

³⁹ Repau vati pāipi cu'ache cho'oa'ju chini chū'ukujeku chio paaku'te cuhekujache pa'iku'mu. Ūcuachi'a Dios pāi ūcuaukore chi'i ro'irumu trigo tuarumuja'ñe

cho'ocojñoja'mu. Reparamu ángelepi pái ūcuanukore trigo tua chi'icheja'che chi'ijanaa'me. Ūcuaja'che trigo tuacuha áu care'vavu'ena sa jo'kacheja'che Dios Repau'te cuasanare Repau pa'ichejana saja'mu.

⁴⁰ Ūcuachi'a cu'arañruã ru'te chi'i rühijuu quë'ke uosõñeja'ñe Dios Repau'te cuasamanare vati toana saoja'mu.

⁴¹ Reparamu chu'upi Dios Raosi'kupi chũ'uuna ángeles sani chu'u neena pa'ichejña ja'me pa'iju chekunani cacu'oñu chini cu'ache chu'vanana'me chekunare cu'ache cho'onare ūcuanukore ra chi'ijanaa'me.

⁴² Repanare peore chi'i vati toana saojanaa'me repana. Ūcuatoare uuju oiju cõjire asoche ãiju pa'ijanaa'me repana.

⁴³ Jã'ata'ni Dios chũ'ũñe cho'uju re'oja'che pa'ina repana Ja'ku Dios pa'ichejare sani pa'iju ūsuu miañeja'ñe rua ko'sijana pa'ijanaa'me. Chu'u chu'vache asa chëaana ūcuanuko asa chëajũ'u —chiisi'ku'a'mu Jesús.

Kuri ruare chavesi'e jñaasi'ku cho'osi'ere kuamu Jesús

⁴⁴ Ūcuarumu Jesús chukuna'te chu'vaku jo'e ija'chere cuasaku kuasi'ku'a'mu:

—Dios chũ'ũñe cho'uju pañu chiina pa'iche ija'chea'me: Pãiu repau kuri ruare chaveku coje ūni ūcuacojena kuri mañaasomu. Jã'aja'ñe cho'osichejare cheku pãiu rupũ ku'iu repacoje jñaa ūni, repa kuri jñaasomu. Jñaasi'kuta'ni repa kuri miima'ñe repacoje jo'e ta'pisõasomu repau. Ta'pi jo'ka kuri jñaasi'kujeku pojoku co'i repau nee cu'amajñaruã peore ïsisõ kuri koo repacoje pa'ichejare cheja kooasomu repau, “Repare kurire ūni paara”, chini cuasaku —chiisi'ku'a'mu repau.

Perlara'karu rua ro'ira'karu koosi'ku cho'osi'ere kuamu Jesús

⁴⁵ Ūcuarumu Jesús chukunani chu'vaku jo'e ija'chere cuasaku kuasi'ku'a'mu:

—Dios chũ'ũñe cho'uju pañu chiina pa'iche ija'chea'me: Pãiu perlara'karuã rua ro'ira'karuãre koo paara chini si'achejña ku'eku ku'iu paniasomu.

⁴⁶ Ku'eku chekupi perlara'karu rua ro'ira'karu'te paakuna ña pojoku kooa chini-asomu. Jã'ata'ni repara'karuji ruarepa ro'iku kuripi t'amaana sani repau nee cu'amajñaruã peore ïsisõ kuri rua koo jo'e sani kooasomu repara'karu —chiisi'ku'a'mu repau.

Va'i chorũ chosiva'nare cho'ochete kuamu Jesús

⁴⁷ Ūcuarumu Jesús chukunani ūcua chu'vaku jo'e ija'chere cuasaku kuasi'ku'a'mu:

—Dios chũ'ũñe cho'uju pañu chiina pa'iche ija'chea'me: Va'i chona repana va'i chorũ va'ire choju mar chiarana su'a ruorena va'i si'ache kakaasome reparu.

⁴⁸ Ūcuarumu repava'napi jairepanuko kaka timusõreña mejavna reparu rueni maasome. Rueni ma ñha puũ ñu'iju repava'nare va'iva'nare ro'ijava'narechi'a ju'ñana jña'nuju mañaasome. Cu'ava'iva'nareta'ni sëjosõasome repana.

⁴⁹⁻⁵⁰ Dios pái ūcuanukore chi'i ro'irumu t'aru jã'aja'ñe cho'ocojñoja'mu. Reparumu ángeles rani cu'ava'iva'nare jña'nu sëjosi'eja'che pái cu'ache pa'inapi re'oja'che pa'inani ja'me pa'isinare jña'nu vati toana saojanaa'me. Ūcuatoare pa'iju uuju oiju cõjire asoche ãiju pa'ijanaa'me repana —chiisi'ku'a'mu repau.

Pãiu cu'amajñaruã tamajñaruãna'me aimajñaruã paache'te kuamu Jesús

⁵¹ Ūcuarumu Jesús chukuna'te ija'che sëesi'ku'a'mu:

—¿Chu'u cuasaku kuasi'e peore asamasiche musanukona? —chiisi'ku'a'mu.

Chikuna,

—Jũju, Chukuna'te Paaku, peore asamasime chukuna —chiisinaa'me chukuna.

⁵² Chitena Jesús i'kasi'ku'a'mu.

—Pãiu vu'e paaku repau pa'amajñaruã peore masimu mamana'me ai. Judíopã che'chona ūcuanaana chu'u che'choche asa chëa cho'ona ūcuaja'che ka'chamajña masime, aperumu chũ'u jo'kasi'ena'me chu'u irumu che'choku chũ'ũñe —chiisi'ku'a'mu repau.

Jesús Nazaret vu'ejoopo pa'isi'ere kuamu

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³⁻⁵⁴ Jã'aja'ñe cuasaku kuacuha ūcuachejapi eta repau pa'irepajoopona sani pa'iu Jesús repajoopo pa'ivu'ena judíopã chi'ivu'ena kaka che'chosi'ku'a'mu. Che'chokuna pái asa jñano ija'che i'kasinaa'me:

—¿Je'se cho'oku iku repau che'chomasiche che'cheu? Ūcuaja'che, ¿je'se cho'oku iku Diochi'a cho'omasiche cho'ochete che'cheu?

⁵⁵ Ijoopo pa'iku chooko'ña si'ache cho'omasiku mamaku'mu iku Jesús. Repau puka'ko Mariaa'mo. Repau cho'jechiia'me já'ana, Santiagona'me Josena'me Simonna'me Judas.

⁵⁶ Repau cho'jeromi ũcuaja'che ijoopo'te maina'me pa'ime. ¿Je'se cho'o iku já'arepa rúa masiku? —chiisinaa'me repaña.

⁵⁷ Já'aja'ñe cuasanajeju repau i'kache jachasinaa'me repaña.

Ūcuarumu Jesús repanare i'kasi'kua'mu.

—Dios chu'o kuakaiku aineesijoopo canana'me repau majapái asa jachame repau kuache. Músanukona ũcuaja'che ijoopo chu'u aineesijoopo cana chu'u kuache asa jachame —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

⁵⁸ Repanapi repauni cuasamarána Diochi'a cho'omasiche ruarepa cho'o ñomanesi'kua'mu Jesús repajoopo pa'irumu.

14

Juan Pái Okoro'veku'te vanisōsi'ere kuaṁu

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ūcuarumuna Herodes Galilea cheja pa'inare chu'uku Jesús cho'оче asaasomu.

² Já'aja'ñe asa repau'te cho'оче cho'okainare soni rao Jesús pa'iche'te vesuku ija'che i'kaasomu repau: “Juan Pái Okoro'vesi'ku chu'upi chu'unna chuenisōsi'kupi jūni vajurani pa'icosomu já'u. Já'aja'ñejekuna Diochi'a cho'omasiche cho'omasicosomu repau”, chiniasomu.

³⁻⁴ Aperumu repau Herodes repau cho'jeu Felipe rājoni Herodíani tua paakuna Juan asa, “Dios ũseche'te cu'ache cho'omu mu'u”, chiiu chu'vaasomu repau'te. Já'aja'ñe chu'vakuna Herodes asa pe'rukū repau'te Juanre chēa cunameji quēo cu'ache cho'onare chēa cuaovū'ena sa cuaoa'ju chini chu'uasomu.

⁵ Juanre vanisōñe chu'ura chiniasomu repau. Já'ata'ni páipi ũcuanuko, “Juan Dios chu'o kuakaiku'mu”, chiiju cuasajuna chu'uvajuchuasomu repau, “Páipi pe'ruju”, chini.

⁶ Ūcuarumu Herodes repau'te jñaasiumucusejarumujekuna fiesta cho'ora chini pái jainukore soni rao chi'iasomu. Fiesta'te cho'ojuna Herodías mamako pái jainuko ñaju'te eta te'eo ujacha'iasomu. Já'aja'ñe cho'okona ña Herodes rúa pojoasomu repao'te.

⁷ Pojoku repao'te,

—Mu'ure uache sēejū'u chu'ure. Mu'u sēeñe ũcuauache ísija'mu chu'u mu'ure. Dios ñaku'te chu'o ũcuarepare i'kamū chu'u, —chiniasomu repau.

⁸ Chikuna eta puka'koni ija'che sēniasomo repao:

—¿Ëquere repau'te sēeja'ñe chu'u? —chiniasomo. Chikona puka'kopi chu'vaona asa Herodes pa'iruuruna jo'e kaka ija'chere sēniasomo repao:— Juan Pái Okoro'veku sījopu'te taso cunare'avana maña ra ísijū'u chu'ure —chiniasomo repao Herodías mamako.

⁹ Repao sēeñe'te asauna Herode'te rúa sumaneasomu. Já'ata'ni repau soicojñosina asaju'te, “Ūcuarepare i'kamū chu'u”, chiisi'kujeku ũcuare ra ísia'ju chini chu'uasomu repau, páipi, “Joreu'mu iku”, chiimanea'ju chini.

¹⁰ Já'ajekuna,

—Cu'ache cho'onare chēa cuaovū'ena sani Juan sījopu tasoju'u —chiiu chu'uasomu repau.

¹¹ Chikuna sani Juan sījopu tusocuha cunare'avana maña ra romichñioni ísiasome repaña. Ísirena koo puka'koni jo'e sa ísiasomo repao.

¹² Já'a cho'o pi'nisirumu repau Juan neena pa'isina repau'te vanisōsi'ere asa pái cu'ache cho'onare chēa cuaovū'ena sani repava'ure sa tāsosome. Tā pi'ni sani Jesuni kuaasome repaña.

Pái cinco milrepanare Jesús au aushi'ere kuaṁu

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Juan chuenisōsi'e asasirumu Jesús ũcuachejapi chukuna repau neenana'me choovū tuni pái peochejana chiara chekukā'kona jē'esi'kua'mu. Já'ata'ni pái repau saisichejare asa vū'ñajooopā pa'isina eta repara chekukā'kona po'opi tuhasinaa'me repau'te.

¹⁴ Chiara chekukā'ko jēni tí'a mani Jesús, repau'te tuhasinare pái ñasi'kua'mu. Ūcuanani ña oiu repaña sasiva'nare jū'iva'nare vasokaisi'kua'mu repau.

¹⁵ Ūcuarumu chukuna repau neena na'isōcuhakuna repau'te sani ija'che i'kasinaa'me: —Icheja vū'ñajooopājē'e peomu. Inare pái saojū'u vū'ñajooopāna sani āure koo āapū. Na'isōcuhamu ie —chiisinaa'me chukuna.

¹⁶ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Saiche chiima'mu inare. Músanukonapi au āujū'u inare —chiisi'kua'mu.

- 17 Chikuna chukuna i'kasinaa'me.
 —Päpuä, cincorepapaä, va'iva'na te'eka'chapanarechi'a paame chukuna —chiisinaa'me.
 18 Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.
 —Musanukona paache pāna'me va'iva'nare ichejana chu'uni rajū'u —chiisi'kua'mu repau.
 19 Ūcuarumu Jesús repanare pāi tachavuna puua'ju chini chū'usi'kua'mu. Puu űu'ijuna pā, cincorepapaä va'iva'na te'eka'chapava'nare mini cājiku cunaumure űaku Dioni, “Re'orepamu Ja'ku”, chini chukunani repau neenani tū'se űisisi'kua'mu. űisuna päire űisinaa'me chukuna.
 20 Pāi űcuauko chajiche āisinaa'me repa. Jā'ata'ni repana āijuna cajejaisi'e āu docerepaju'ña sia maña timusinaa'me chukuna.
 21 Repa āu āisina pāi romij'e chūij'e kuēkuema'ñe chekurumu cinco milrepana pa'icosome umapāichi'a.

*Jesús oko sē'sevuji nuka ku'isi'ere kuumu
 (Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)*

- 22 Jā'aja'ñe cho'ocuha Jesús chukuna'te repau neenare, ija'che i'kasi'kua'mu: “Chu'u inare pāi saochetu'ka musanukona choovu tuni chiara chekukā'kona charo jē'eju pa'ijū'u”, chiisi'kua'mu.
 23 Repanare sao pi'nisirumu Jesús aikūtina munisōasomu, te'eu Dioni sēsa chini. Muni pa'iu na'isōuna űani te'eu paniasomu repau.
 24 Jā'a cho'oto chukuna chuta'a chiara joorepapo'te jē'eju pa'isinaa'me. Chukuna saichejapi rache tutakuna rua fa'asi'kua'mu chiara.
 25 Ūcuarumu Jesús űatacuhatona chiara sē'sevuji nuka ku'iu tuhasi'kua'mu chukuna'te.

- 26 Jā'aja'ñe raiuna űa kukusō, vajuchuju ija'che i'kaju rua cuisinaa'me chukuna:
 —jū'isi'kupi reko raimu iku! —chiisinaa'me.
 27 Jā'aja'ñe i'kajuna Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:
 —Jujarekoñō paajū'u. Jesua'mu chu'u. Vajuchumanejū'u —chiisi'kua'mu.
 28 Chikuna Pedro i'kasi'kua'mu.
 —Chukuna'te Paaku, mu'upi űcuau pani chū'ujū'u, chu'u űcuaja'che mu'u nukachejana oko sē'sevuji nuka ku'iu saau chini —chiisi'kua'mu.
 29 Chikuna Jesús,
 —Raijū'u —chiisi'kua'mu repau'te.

Ūcuarumu Pedro choovujī caje oko sē'sevuji nuka ku'iu űcuau nukachejana saisi'kua'mu.

- 30 Jā'ata'ni ruarepa tutakuna űa kukusō runisōpi'raku ija'che chiu cui'si'kua'mu repau:
 —Chukuna'te Paaku chu'u ru'iche űsekaijū'u —chiisi'kua'mu.
 31 Chikuna Jesús teana repau jūtuna chēa ija'che i'kasi'kua'mu repau'te:
 —Chu'ure cuasamu mu'u. Jā'ata'ni masi cuasama'mu —chiisi'kua'mu.
 32 Repau Jesús Pedrona'me choovuna tutena tutasi'e cuhasōsi'kua'mu.

- 33 Ūcuarumu chukuna repau neena űcuauji choovuna tukuna repauni pojojū ija'che i'kasinaa'me:
 —Dios Mamarepaku'mu mu'u. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisinaa'me.

*Genesaret cheja pa'iva'nare jū'iva'nare Jesús vasosi'ere kuumu
 (Mr 6.53-56)*

- 34 Ūcuarumu chukuna Jesuna'me chiaraji jēni Genesaret chejana tī'asinaa'me.
 35 Tī'a maito repacheja pa'ina pāi Jesure űa masinaa'me. Ūcuachi'a repau raisi'ere chekunapi kuajuna repacheja pa'ijooruā peore cana űcuauko asaasome. Asa ravu jū'iva'nare Jesús pa'ichejana rasinaa'me repana.
 36 Repava'nare jū'iva'nare ra ija'che chijū sēesinaa'me repana: “Iva'na jū'iva'na mu'u ju'ikāa puso juhasiru'tu chēseche jo'kajū'u, chēse vajūajū'”, chiisinaa'me. Ūcuarumu repana jū'iva'na repau ju'ikāa chēsesina űcuauko vajasinaa'me.

15

*Pāi rekoñō cu'ache paache'te i'kamū Jesús
 (Mr 7.1-23)*

- 1 Ūcuarumu fariseopāina'me judiōpāi che'chona Jerusalén vū'ejoopo raisina Jesús pa'ichejana rani ija'che chu'o sēesinaa'me repau'te:

2 —¿Je'se pa'ina mu'u neena mai aipāi chū'u jo'kasi'e cho'oma'ne? Repa chū'u jo'kasi'e cho'che āu āipi'rani jūjña masi choamanaa'me —chiisinaa'me repa.

3 Chitena Jesús repa'ne ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukona ūcuachi'a Dios chū'u jo'kasi'ere jachaju ruḡ musanukona cuasaju chū'uñechi'a cho'ojū pa'inaa'me.

4 Dios aperumu ija'che chiū chū'u jo'kasi'kua'mu:

Muja'kupāi ña, kukaju pa'ijū'u musanukona.

Ūcuachi'a,

Muja'kupāi cu'ache i'kamanejū'u.

Jā'aja'ne i'kanare vanisōne pa'imū, cu'ache i'kasi'e ro'i,

chiū chū'u jo'kasi'kua'mu.

5-6 Musanukonata'ni chekunare ija'che chū'una'a'me: “Mai ja'kupāire ija'che i'kato re'omu: ‘Ja'kupāi, musanukonare kuirama'ne chū'u paache peore Dionī īsija'mu chū'u. Jā'ajekuna musanukonare kuiracu'amū chū'ure', chiito re'omu. Jā'aja'ne i'kanare puka'kupāi kuirache peomu”, chiinaa'me musanukona. Dios chū'u jo'kasi'e jachana'jeju pāipi ruḡ musanukona cuasaju chū'uñechi'a cho'ojū paaru chini jā'aja'ne i'kanaa'me musanukona.

7 Dios chū'ūne cho'ona cho'cheja'che sē'sevuchi'a cho'ojū pa'inaa'me musanukona. Jā'ata'ni Repa chū'ūne cuheme. Aperumu Dios chū'o kuasi'ku Isaias musanukona pa'ijachere masi kuaku tocha jo'kasi'e ija'che i'kamū:

8 Jā'ana Israel josina, “Mu'uni cuasaju vajuchunaa'me chukuna”, chiime chū'ure.

Jā'ata'ni repa rekoñō chū'ure cuasamanaa'me repa.

9 Ūcuachi'a chū'ure cuasaju pojoju cho'cheja'che sē'sevuchi'a peoche cho'onaa'me repa.

Ruḡ repa cuasaju chū'uñechi'a che'chonajeju chū'uni cuasaparu joreme jā'ana,

chiimū —chiisi'kua'mu Jesús.

10 Jā'aja'ne i'kacuha Jesús, pāi soni rao ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chū'u i'kache asa chēa masijū'u musanukona.

11 Pāi āu āiñeji repa rekoñō cu'ache cho'oma'me. Ija'chea'me: Repanapi cu'ache cuasani rekoñō cu'ache cho'ome pāi —chiisi'kua'mu repa.

12 Ūcuarumu chukuna repa neena na'a kueñe sani sēsinaa'me repa'te.

—¿Mu'u i'kasi'ere asa fariseopāi pe'ruche vesuku mu'u? —chiisinaa'me.

13 Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Pāi repa chiño tāmasesiñūā cu'ara'ñuruā cuheju ru'te sēsosōme. Dios Cunaumu Pa'iku ūcuaja'che Repa chū'o masi che'chomana che'chocheji si'asōa'ku chini cuheku chū'ujā'mu.

14 Repa fariseopāi pe'ruche cuasamanejū'u musanukona. Diore masi cuasamanejeju repa rekoñō na'ava'naja'ne pa'inapi chekunani che'choju, na'ava'napi ūcuaja'che na'ava'nani juha sacheja'che cho'ome repa. Na'ava'upi chekuni ūcuaja'che na'ava'uni juha sani ūcuauko cojena tuā'ijanaa'me repa ñamava'najeju. Fariseopāi ūcuaja'che repa che'chosinana'me Diopi chū'ūna na'ava'na ti'jñecojoñōjeja'ne ruā cu'ache ti'jñecojoñōjanaa'me —chiisi'kua'mu repa.

15 Jā'aja'ne i'kauna asa Pedro repa'te i'kasi'kua'mu.

—Mu'u i'kasi'ere na'a masi kuajū'u chukuna'te —chiisi'kua'mu.

16 Chikuna Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—¿Musanukona ūcuaja'che chū'u i'kasi'e asavesuche?

17 Ija'chea'me: Pāi āu ūcuauache'te āni mevo cutaruna jmamakarū paa sēsosōmū. Rekocho kakamaū repa rekocho'ta'ni meno cho'oma'mu.

18 Jā'ata'ni pāi cu'ache cutuna repa rekoñō cuasache'te i'kame. Jā'ajekuna repa rekoñō cu'ache pa'imū.

19 Pāi te'ena repa rekoñō cu'ache cuasaju chekunare vanisōme. Chekuna repa pa'imane ja'me kāime. Chekuna rominejeju chekuna umnejeju cu'ache cho'ome. Chekuna pōse ñaame. Chekuna joreme. Chekuna cu'ache cutume chekunare. Pāi cu'ache cuasana ruā si'ache cu'ache cho'ome.

20 Jā'aja'ne cuasaju cho'ona Diopi ñato repa rekoñō ruā meno paame. Jā'ata'ni pāi ūcuauanapi ruḡ mai aipāi chū'u jo'kasi'ere jūjña masi choache'te cho'omaneni Diopi ñato repa rekoñō meno peome —chiisi'kua'mu Jesús.

Judío peokoji Jesure cuasasi'ere kamū

(Mr 7.24-30)

21 Ūcuarumu Jesús Genesaret chejapi eta Tiro vū'ejoopona'me Sidōn vū'ejoopo pa'ichejana saisi'kua'mu, chukuna repa neenana'me.

²² Sakuna repacheke Paaku, aperumu pa'isi'ku David Jojocojnosiku, Dios Raosi'kujeku, oijã'u chu'vva'ore. Chu'u chiiva'o vatini paako ruarepa jũ'imo —chiisi'koa'mo.

²³ Jã'aja'ne chiiko'teta'ni Jesús i'kamanesi'kua'mu. Ūcuarumu chukuna repau neena repaoji jã'aja'ne i'kaona asa repau'te kueñe tã'a rua i'kasinaa'me.

—Jã'ore saosõjã'u. Maini tuhako ruarepa cuiko i'kamo jã'o —chiisinaa'me.

²⁴ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Dios chu'are, Israel jojovina Repau chu'ore vesujũ ovejava'na kuiraku'te peova'naja'ne pa'ijũ chuova'na pa'inani judiõpãichi'a Repau chu'ore kuaku cho'okaaũ chini raosi'kua'mu —chiisi'kua'mu.

²⁵ Jã'aja'ne i'kaku'teta'ni Jesure ti'jñeñe ro're puũ ñu'io i'kasi'koa'mo repao.

—Pãĩ Ūcuaukore Paaku, chu'vva'ore cho'okaijã'u —chiisi'koa'mo.

²⁶ Chikona Jesús i'kasi'kua'mu repao'te.

—Pãipi chiiva'na aiñe'te ãure tua jamuchaire ãuto cu'amũ —chiisi'kua'mu.

²⁷ Chikuna repao i'kasi'koa'mo.

—Ūcuarepaa'me jã'a. Jã'ata'ni jamuchai, mesako'a vva'evu'te pa'ijũ pãĩ ãũ aiijũ pu'che to'jñomajñaruãre ãime —chiisi'koa'mo repao.

²⁸ Chikona Jesús repao'te i'kasi'kua'mu.

—Diore masi cuasamo mu'u. Mu'u chiiche cho'okaija'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

Repau jã'aja'ne i'karumupi repao mamako teana vajuasomo.

Pãĩ jũ'iva'nare jainukore vasomu Jesús

²⁹ Ūcuarumu Jesús ūcuachejapi eta sani Galilea chiara ru'tuvana ti'asi'kua'mu. Jã'achejapi aikũtina mũni puusi'kua'mu repau.

³⁰ Puũ ñu'iana pãĩ jainuko repau ñu'ichejana rani chi'isinaa'me. Chekunare cu'acũ'a paava'nare, na'ava'nare, nũka ku'imava'nare, chu'o cutumava'nare, chekunare ravu jũ'iva'nare ra chi'i repava'nare ūcuau ti'jñeñena jo'karena Jesús vasokaisi'kua'mu repanare.

³¹ Ūcuarumu repana pãĩ chu'o cutumanesinapi cutujuna, nũka ku'imatesinapi nũka ku'ijuna, cu'acũ'are paajũ ro'osiva'napi re'oja'che ku'ijuna, na'ava'na pa'isinapi ñajuna, ña jñano, "Maire Israelpãĩ Paaku Dios cho'osi'ea'me ie", chiijũ Diore pojosinaa'me.

Pãĩ cuatro milrepanare Jesús ãũ ãusi'ere kuamu

(Mr 8.1-10)

³² Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare soni rao i'kasi'kua'mu.

—Inare pãĩ repana rasi'ere ãũ ãni si'asõ aiñejẽ'e peova'napi chu'una'me choteumu-cujña pa'ijuna oimu chu'u. ãũ ãimava'nare repana vva'ñana saochẽ cuhemu chu'u, saiijũ ãucuhana phã'pha ai jũ'ijũ chini —chiisi'kua'mu repau.

³³ Chikuna chukuna repau neena i'kasinaa'me repau'te.

—Icheja pãĩ peochejajeku ãũ aiñejẽ'e peomu. ¿Je'se chukuna jã'arepanukore ãũ jñaã ãujanaa'ñe? —chiisinaa'me.

³⁴ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—¿Jetõpupuã pã paache musanukona? —chiisi'kua'mu.

Chikuna chukuna repau neena,

—Pã sieterepupuãna'me va'iva'nare te'eva'narechi'a paame chukuna —chiisinaa'me.

³⁵ Ūcuarumu Jesús repanare pãĩ, chejana puua'jũ chini chũ'usi'kua'mu.

³⁶ Puurena pãpuã sieterepupuãna'me va'iva'nare mini cãjikũ Dioni, "Re'orepamu", chini chukunani repau neenani tã'se isiuna pãire ãusinaa'me chukuna. Jmanukoru pa'isi'e ãũ Ūcuauji Dioni sũkuna teana rua carũhisi'kua'mu.

³⁷ Pãĩ ūcuauko chajichechi'a ãisinaa'me repa. Jã'ata'ni repana aiijuna cajejaisi'e sieterepajũ'ña sia maña timusinaa'me chukuna.

³⁸ Repa ãũ ãisina pãĩ romijẽ'e chiijẽ'e kuẽkuema'ñe chekurumu cuatro milrepana pa'icosome.

³⁹ Jã'a cho'o pi'nisirumu Jesús repanare pãĩ saosõ choovũji tuni Magadãn chejana jẽ'esi'kua'mu chukunana'me.

16

Jesupi Diõchi'a cho'omasiche'te cho'o ñoa'kũ chini fariseopãina'me saduceopãĩ sãesi'ere kuamu

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Ūcuarumu fariseopāina me saduceopāi Jesuni ñañu chini raisinaa' me. Rani repau' te, "Dios Raosi' kua' mu iku", chiiju cuasanajeju ūcuau ni cu'ache cho'oñu chini,
—Diochi'a te'eu cho'omasiche'te cho'o ñojũ'u chukuna'te —chiisinaa' me repa.

² Jā'aja'ñe i'karena Jesús i'kasi'kua' mu repanare.

—Icheja cana na'ito ija'che cuasaju i'kanaa' me musanukona: "Ina'ito cnaumu maajumu pa'ia na che'ro re'o ñataja' mu", chiinaa' me.

³ Apeñataroã ūcuachi'a ija'che cuasaju i'kanaa' me musanukona: "Cnaumu maajumu pa'iu oko pikopi raa pa'iu iumucuse oko raja' mu", chiinaa' me. Cnaumu ñani umucuse pa'ijache cuasa i'kamasinata' ni irumu chu'ure ñanata' ni chu' pa'iche vesume musanukona.

⁴ Musanukona cu'ache pa'iju chu'ure masi cuasamanapi, rupũ ñañu chini, "Diochi'a te'eu cho'omasiche'te cho'o ñojũ'u chukuna'te; mu' pa'iche'te masiñu chukuna", chiime chu'ure. Jā'ata' ni cho'o ñomaneja' mu chu' musanukonare. Chu'upi Dios chu'o kuasi'ku Jonás cho'ocoñosi' eja' chechi'a cho'ocoñokuna ñajanaa' me musanukona —chiisi'kua' mu repau repanare.

Chini repanare jo'ka sanisōsi'kua' mu repau, chukuna repau neenana' me.

*Fariseopāi cu'ache che'choche'te kuamu Jesús
(Mr 8.14-21)*

⁵ Chukuna Jesús neena chiara chekukā' ko jē'erumu, pã cavesu jēnisōsinaa' me.

⁶ Ūcuarumu Jesús chukuna'te i'kasi'kua' mu.

—Ñarepajũ'u. Fariseopāina' me saduceopāi pã saucheja'chere ña chēamanejũ'u —chiisi'kua' mu.

⁷ Chikuna chukuna ija'che cuasaju sãñeche'i'a i'kasinaa' me:

—Maipi pãre ramanerena jā'aja'ñe i'kacosomu iku —chiisinaa' me chukuna.

⁸ Chukuna cuasaju sãñeche'i'a cutuche'te masiku Jesús ija'che i'kasi'kua' mu:

—¿Je'se pa'ia na musanukona pã peoche'te cuasaju cutuche? Chu'ure chuta'a masi cuasama' me musanukona.

⁹ ¿Chu' i'kache chuta'a asa chēama'ñe musanukona? ¿Chu' aperumu pã cin-corepauãpi umupãi cinco milrepanare ãusi'e cuasama'ñe musanukona? Repana ãijuna cajejaisi'e, ¿jetopuju'ña maña timure musanukona?

¹⁰ ¿Ūcuachi'a pã sieterepauãpi umupãi cuatro milrepanare chu' ãusi'e cuasama'ñe musanukona? Repana ãijuna cajejaisi'e, ¿jetopuju'ña maña timure musanukona? ¿Peore jā'a chu' cho'osi'e cavesusōre musanukona? Chu' peore cho'omasiku musanukonare jā'aja'ñe kuiramasikujekuna, "Mai ãijañe pã peome mai", chiimanejũ'u.

¹¹ Chu' i'kache masi asavesume musanukona. Pãre i'kama' mu chu'. Repana fariseopāina' me saduceopāi pã saucheja'chere che'chemanejũ'u —chiisi'kua' mu repau chukuna'te.

¹² Ūcuarumu chukuna Jesús neena repau i'kache'te asamasi ija'che cuasasinaa' me: "Āa, iku Jesús pã cho'orepache'te i'kama' mu. Rupũ maipi repana fariseopāina' me saduceopāi che'choche'te asa chēamanea'ju chini i'kamu iku", chiisinaa' me chukuna sãñeche'i'a.

*Pedro, "Dios Raosi'kua' mu Jesús", chiisi'ere kuamu
(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)*

¹³ Ūcuarumu Jesús Cesarea de Filipo vu'ejoopo pa'ichejana sani t'ã chukuna'te repau neenare ija'che sēesi'kua' mu:

—Pã chu'ure, pãire ja' me paau chini Dios Raosi'ku pa'iche cutuni, ¿je'se i'kache? —chiisi'kua' mu.

¹⁴ Chikuna chukuna i'kasinaa' me.

—Pã te'ena mu' pa'iche'te cutuni, "Juan Pãi Okoro'veku' mu jā'u", chiime. Chekuna, "Aperumu pa'isi'kua' mu jā'u; Eliaa' mu", chiime. Jo'e chekuna, "Jeremiaa' mu jā'u. Jā'apãani chekua' mu jā'u; aperumu Dios chu'o kuasi'kua' mu", chiime mu'ure —chiisinaa' me chukuna.

¹⁵ Chitena,

—Musanukonajē'e chu' pa'iche'te cutuni, ¿je'se i'kache? —chiisi'kua' mu.

¹⁶ Chikuna Simón Pedro i'kasi'kua' mu.

—Dios, Si'arumu Pa'iku Mamaku' mu mu'. Pã ūcuanukore chũ'ua'ku chini Ūcuau Raosi'kua' mu mu' —chiisi'kua' mu.

¹⁷ Chikuna Jesús i'kasi'kua' mu repau'te.

—Mu'ure Simonre, Jonás mamaku'te páiu te'euji'e kuamanesinaa'me já'a, mu'u cuasaku i'kasi'e. Chu'u Ja'ku Cunaumu Pa'ikui mu'u rekochoa kua jñauuna masiku i'kasi'kua'mu mu'u.

¹⁸ Chu'u mu'ure, “Pedro'mu”, chiimu. “Pedro” chini “Catapu” chiimu. Mu'u i'kasi'e ũcuarepajeku catapu jujacheja'che si'ama'ne pa'ija'mu. Mu'u chu'ure i'kaku masi cuasacheja'che cuasaju chu'u chũ'uñe asa jachama'ne cho'onare si'arumu na'a rua jainukore chēaku pa'ija'mu chu'u, repanapi jünisōsirumu jũ'isina pa'ichejare ai pa'ima'ne Dios pa'ichejare ai sani paapu chini.

¹⁹ Chu'u mu'ure, Dios chu'ore chu'vaa'ku chini jo'kamu. Mu'upi chu'vakuna paipi asa chēa Repau'te cuasaju jovonare repana cu'ache cho'оче Dios Cunaumu Pa'iku tunosōkaija'mu, repanapi ũcuau pa'ichejare sani paapu chini. Mu'u chu'vache'te asa jachaju Repau'te cuasacuhenareta'ni Dios Cunaumu Pa'iku repana cu'ache cho'оче tunosōkaimaneja'mu. Já'ajekuna Repau pa'icheja saimanejanaa'me repana —chiisi'kua'mu Jesús.

²⁰ Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare, repau pa'iche'te chukunapi kuamaneja'ni chini ija'che chũ'usi'kua'mu:

—Chu'u pa'iche pái chekunare te'eu'terejē'e, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chiiju kuamanejũ'u —chiisi'kua'mu.

*Repau chuenisōjañere kuamu Jesús
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Já'arumu pi'ra Jesús chukuna'te repau neenare repau Jerusalén sani cu'ache cho'ocojñojañere kuasi'kua'mu.

—Chu'u repacheja saisirumu judío ainana'me judío phairipái chũ'unana'me judiopái che'chonapi chũ'ujuna rua cu'ache cho'ojanaa'me chu'ure. Já'aja'ne cu'ache cho'ojũ vanisōjanaa'me repana chu'ure. Já'ata'ni chuenisō tãcojñosi'kuta'ni choteumucujña pa'itona jo'e vajurajja'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

²² Jesupi já'aja'ne i'kauna asa Pedro oiũ repau'te te'eu'te juha sa ija'che i'kasi'kua'mu:
—¡Diopi ũsekaiuna já'aja'ne cho'оче ti'jñemane'ku mu'ure! ¡Mu'uni já'aja'ne ti'jñeto cu'amu! —chiisi'kua'mu repau.

²³ Já'ata'ni Jesús churi ña Pedro'te ija'che i'kasi'kua'mu:

—Vati ai cuasacheja'che cuasakujeku chu'ure ja'me pa'ima'ne saijũ'u mu'u. Dios chu'ure jo'kasi'ere chu'upi cho'oma'to cu'amu. Chekuru mu'upi ũseku i'kauna chu'upi cho'omaneni cu'ache cho'omu. Pái, Dios cuasacheja'che cuasamanaa'me. Mu'u ũcuaja'che Dios cuasacheja'che cuasama'mu —chiisi'kua'mu repau.

²⁴ Chini Jesús chukuna'te repau neenare i'kasi'kua'mu.

—Musanukonapi chu'u neena pañu chini musanukonare cho'ouache'te jo'kasō chu'u chũ'uñechi'a cho'ojũ pa'ijũ'u. Chu'ure cuasanare chu'ure cho'ochēja'che vanisōñu chiijanaa'me pái. Páipi musanukonani já'aja'ne cho'oñu chiiche'te asanjē'e chu'ure cuasache jo'kasōmanejũ'u.

²⁵ Musanukonapi chuenisōñe'te vajuchuju musanukona asa chēasi'ere jo'kasōni jünisōsirumu vati toana sani uuju pa'ijanaa'me. Já'ata'ni chuenisōñejē'e vajuchuma'ne chu'uni ũcuu cuasaju chuenisōna, Dios pa'ichejare ai sani re'oja'che pa'ijanaa'me.

²⁶ Pái cu'amajñaruñ si'ache paanapi chu'ure cuasaneneni, repana jünisō vati toa saisirumu ũcuana paacheji ro'i eta Dios pa'ichejana saicu'amu.

²⁷ Na'a pa'isirumu chu'u páire ja'me paa chini Dios Raosi'ku chu'u Ja'kuja'iu ko'sija'iu chu'u neena ángelena'me jo'e cajeja'mu. Reparumu, pái ũcuauko re'oja'che cho'osi'ena'me cu'ache cho'osi'e ro'i ro'ija'mu chu'u.

²⁸ Musanukona icheja chu'ure ja'me pa'ina te'ena chuta'a jünisōma'ne pa'ijũ chu'u Dios Raosi'ku páire chũ'ura chini raiche ñajanaa'me. Ūcuarepaa'me já'a —chiisi'kua'mu repau chukuna'te.

17

*Rua ko'sija'iu Jesús carūhisi'ere kuamu
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)*

¹ Seirepaumucujña pa'isirumuna Jesús, aikūtina mu'iu Pedro'te, Santiagona'me Juanre, Santiago cho'jeu'te chēa chekunare jo'ka te'enare aikūtina rua umu pa'ikūtina muasi'kua'mu.

² Muni pa'iu Jesús repana ñaju'te tũuja'iu carūniasomu. Repau chia ũsuu miañeja'ne ko'sijanasomu. Repau ju'ikãña rua poko'sijakãña carūniasomu.

³ Ūcuarumū Jesús neena, aperumū pa'isinare Moisen'a me Elía'te ūcuauña'me nukaju ch'u'o cutunani űaasome.

⁴ Jā'aja'ñe pa'ijuna ña Pedro ija'che i'kaasomū Jesure:

—Chu'ure Paaku, maipi ichejare pa'ijuna rua re'omū. Mu'upi chiito vu'ñaruā chotevu'ñaruā cho'okaija'mū chu'u, mu'u vu'eruna'me Moisés vu'eruna'me Elías vu'eru —chinasomū.

⁵ Repau Pedro chuta'a jā'aja'ñe i'katona repaña nukachejana piko rua poko'sija'chepi caje ta'pisō piko sa'navaji chu'o i'kache asoasomū repanare, ija'che chiicheji: “Iku chu'u chūi chu'u oiū paaku'mū. Rua pojomū chu'u ikure. Repau chu'ore asaju pa'ijū'u musanukona”, chinasomū.

⁶ Jā'aja'ñe i'kache'te asa kukucajejanisō Jesús neena vajuchuju tāni meñe űmeasome.

⁷ Ūcuarumū Jesús sani repanare chēaku ija'che i'kaasomū:

—Vaijū'u. Vajuchumanejū'u musanukona —chinasomū.

⁸ Chikuna muñe ñato Jesús te'eu nakaasomū; chekuna te'eu'jē'e peasome.

⁹ Jā'aja'ñe cho'ocua repaña aikūti cajerumū Jesús ija'che chū'uasomū repanare:

—Diopi ñokuna musanukona irumū ñasi'e, chu'u Dios Raosi'ku jūnisō vajuraisirumujatu'ka chekunare te'eu'terejē'e kuamanejū'u —chinasomū.

¹⁰ Chikuna repau neena Jesure ija'che i'kaasome:

—Jā'ata'ni, ¿je'se pa'iana maire judiōpāi che'chona, “Dios raoja'mū chiicojñoku chuta'a raimarumūna Elías charo rajia'mū”, chiiju che'choche? —chinasome.

¹¹ Chitena Jesús i'kaasomū.

—Repaña che'choche ūcuarepaa'me. Elía'a'mū charo rani peore si'ache mamare care'vajau.

¹² Jā'ata'ni chu'u musanukonare, Elías ranicuhasi'ku'a'mū, chiimū. Rani pa'iana repau pa'iche'te vesuju pāi repanare űache peore cu'ache cho'osinaa'me repau'te. Chu'ure Dios Raosi'kure ūcuaja'che repau'te cho'osi'ēja'che cu'ache cho'ojanaa'me repaña —chinasomū.

¹³ Jā'aja'ñe i'kauna repau neena asa masi, “Aperumū pa'isi'ku Elías rani cho'ojachere i'kama'mū iku. Irumū pa'isi'ku Juan Pāi Okoro'vesi'ku rani pa'iu Elías cho'osi'ēja'che cho'osi'ku pa'isi'ere i'kamū iku”, chinasome repaña.

Chīva'ure vatiŕe paava'uni Jesús vasosi'ere kumū

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Ūcuarumū repaña Jesuna'me aikūti muisina chukuna repau neenana'me pāi repau'te tuhasina cha'aju nukachejana caje tī'asinaa'me. Caje tī'arena pāiu Jesús tī'jñeñena sani ro're puū ñu'iu ija'che i'kasi'ku'a'mū:

¹⁵ —Pāi Ūcuanukore Paaku, chu'u chīva'ure oijū'u. Vatiŕi chēa paaku chū'ukuna si'arumū vē've curuku chekurumū toana tāiu chekurumū chiachana tāimū repava'u.

¹⁶ Mu'u neenani rasi'ku'a'mū chu'u repava'ure, repanapi vatini eto saosōkaaru chini. Jā'ata'ni eto saovesusinaa'me repaña —chiisi'ku'a'mū repau.

¹⁷ Chitena Jesús i'kasi'ku'a'mū.

—Musanukona pāi irumū cana rua tīiñe cuasaju masi cuasama'me chu'ure. ¿Keekerumū musanukona tīiñe cuasache ñaku pa'iche chu'u? —Jā'aja'ñe i'ka pi'ni— Ichejana rajū'u repava'ure mu'u chīva'ure —chiisi'ku'a'mū.

¹⁸ Chini repava'ure rauna Jesupi chū'ūna eta sanisōsi'ku'a'mū vati. Jā'arumūpi repava'u teana vajuu pa'isi'ku'a'mū.

¹⁹ Jā'a cho'o pi'nisirumū chukuna Jesús neena ūcuauña'me te'ena cutuju ija'che sēsinaa'me repau'te:

—¿Je'se pa'iana chukuna'te vatiŕe eto saocu'au? —chiisinaa'me.

²⁰ Chitena i'kasi'ku'a'mū repau.

—Dioni masi cuasamapuna vatiŕe eto saocu'asi'ku'a'mū musanukonare. Musanukonapi mostazara'karuā rua jmarakarūāja'ñe Diore jmamakarū cuasanapi, “Dios peore masiku'mū”, chini cuasaju ikūtire aikūtire, “Chekuchejare kuñū nukajū'u”, chiito ikūti teana chekuchejana kuñura'amū. Musanukonapi Dioni masi cuasarepato peore cho'ore'ochechi'a pa'ira'amū. Ūcuarepaa'me jā'a.

²¹ Vati, iva'u chīva'u sa'navu pa'isi'kujanare Dioni cuasaju āu āima'ñe pa'iju Repau'te sēenarechi'a eto saore'omū —chiisi'ku'a'mū repau chukuna'te.

Repau chuenisōjañere jo'e kumū Jesús

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Ūcuarumū Jesús chuta'a repau Galilea cheja ku'irumū ija'che i'kasi'ku'a'mū chukuna'te repau neenare:

—Chu'ure Dios Raocojñosi'kure kuhena pãi cu'ache cho'oa'ju chini chëa jo'kajanaa'me.
²³ Jo'karena chu'ure vanisõjanaa'me repaña. Chuenisõ tácojñosi'kuta'ni choteumu-cujñana jo'e vajurajia'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.
 Já'aja'ñe i'kache'te asarena rua sumanesi'kua'mu chukuna'te.

Dios vu'e chũ'unare kuri ro'iche'te i'kamũ Jesús

²⁴ Ūcuarũmu chukuna Jesús neena Ūcuauña'me Capernaum vu'ejoopo sani tĩ'asirũmu Dios vu'e chũ'unare kuri kookaina Pedroni ñaũu chini rani ija'che sëniasome:
 —Jesús, musanukonare che'chokũ, ¿Dios vu'e chũ'unare kuri ro'ima'ku? — chiniasome.

²⁵ Chitena Pedro,

—Jũju, ro'iku'mu repau —chiniasomu.

Já'aja'ñe i'kacua ūcuau pa'ivũ'ena Pedroji kakauna ña Jesús ija'che i'kakũ repaũni charo sëniasomu:

—Simón, ¿je'se cuasaku mu'u? Pãi chũ'una, ¿neeni pa'iche ro'i kuri sëeñe? ¿Ūcuana mamachũire sëeñe? Já'apãani, ¿chekunani sëeñe? —chiniasomu.

²⁶ Chikuna Pedro,

—Chekunani sëeme repaña —chiniasomu.

Chikuna Jesús jo'e i'kaasomu.

—Jã'a pa'ito repaña mamachũ kuri ro'ichejẽ'e peomu. Já'ajekuna chu'ure Dios Mamakajekuna Ja'ku vu'e chũ'unare kuri ro'iche peomu.

²⁷ Já'ata'ni repañi maini pe'rumanea'ju chini ija'che cho'ojũ'u: Chiarana caje pitome su'a ruo va'ire chareparo no'isiva'ũni mini ñato repava'u chu'opo'te kurire'eva paaja'mu. Repare'eva kurire'eva chu'una'me mu'u Dios vu'e chũ'unare ro'iche ūcuapa'rũva ro'ire'eva pa'ija'mu. Mini ma ūcuare'revaji Dios vu'e chũ'unani ro'ijajũ'u —chiniasomu repau repau'te.

18

*“¿Kaupi na'a rua masiku?”, chiime Jesús neena
 (Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)*

¹ Reparũmu chukuna Jesús neena ūcuauñi sani ija'che i'kaju sëesinaa'me repau'te:

—Chukuna Dios neena, ¿kaupi na'a rua masiku? —chiisinaa'me.

²⁻³ Chitena Jesús chũiva'ure soni rao chukuna chenevũna nuko ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukonapi tĩñe cuasache'te jo'kasõ iva'u chũiva'u cuasacheja'che cuasamaneni Dios pa'icheja saimanejanaa'me.

⁴ Já'ajekuna musanukonapi iva'u chũiva'u vesuku, “Cho'okaijũ'u chu'ure; vesũmu chu'u”, chũu cuasacheja'che cuasanapi chu'u neena chekunare na'a masina pa'ijanaa'me.

⁵ Pãi chu'ũni cuasaju chũiva'nare ikujava'nare pojona chu'u neenajejũna chu'ure pojocheja'che cho'ome, Diopi ñato. Ūcuarepaa'me já'a —chiisi'kua'mu repau.

*Pãi rũhiñe cuasamana cu'ache cho'ochẽ'te kũamũ
 (Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)*

⁶ Ūcuarũmu Jesús chukuna'te jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chũiva'na cuasacheja'che chu'ure cuasakuni te'eu'te cu'ache chu'vaku'te pãipi ija'che cho'oto na'a re'ora'amũ: Repau chuta'a chu'u neeva'ure cu'ache chu'vamarũmũna toacũnapũji rua ujarũji repau cavũna pãipi jepo vëe chiarana tõ ruoru na'a re'ora'amũ repau'te. Já'aja'ñe cho'oma'to ūcuau pa'iu chu'u neeva'ure cu'ache chu'vauna Diopi repau cu'ache cho'osi'e ro'ire chũ'ũto na'a rua cu'ache pa'ija'mu repau'te.

⁷ Pãi ūcuauũko re'oja'che paũu chiinata'ni re'oja'che pa'ivesakuna si'arũmu ūcuau cu'ache cho'ojũ pa'ime. Já'ajekuna chu'ure cuasava'napi cu'ache cho'oa'ju chini cu'ache chu'vaku'te rua cu'ache ti'jñeja'mu.

⁸ Já'ajekuna, mu'u jũtũpi chekuni cu'ache cho'oni repa jũtu taso so'ona sëjosõjũ'u. Chekurũmu mu'u cũ'apũji chekuni cu'ache cho'oni repa cũ'apũ taso so'ona sëjosõjũ'u. Já'aja'ñe cho'omaneni jũñjanaa'me cũ'a peore paakũta'ni vati toana saõũna uuku pa'ija'mu mu'u, ūcuapi jo'e cu'ache cho'osi'kujeku. Na'a re'omu mu'upi jũtare taso sëjosõ já'apãani cũ'apũ'te taso sëjosõ rũhiroũ paava'uta'ni Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ito.

⁹ Ūcuaja'che mu'u ñakovaji ñaku chekuni cu'ache cho'oni repa ñakova ruta so'ona sëjosõjũ'u. Já'aja'ñe cho'omaneni ñakocaã peore paakũta'ni vati toana saõũna uuku pa'ija'mu mu'u, ūcuau ñakovaji ñaku jo'e cu'ache cho'osi'kujeku. Na'a re'omu mu'upi

ñakova'te ruta sējosō te'eñakova paava'uta'ni Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ito — chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

*Ovejava'u cavesusiva'u pa'iche'te kuumu Jesús
(Lc 15.3-7)*

¹⁰ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Iva'nare chīiva'nare te'eu'terejē'e cu'ache cuasaju' cuhemanējū'u musanukona. Iva'na chīiva'na, chu'u Ja'kure Cunaumu Pa'iku'te Diore si'arumu ja'me pa'ina ángeles kuiracojñova'naa'me.

¹¹ Chu'u, pāire ja'me paau' chini Dios Raosi'ku, pāire vati toa sani uuche'te ūseku chēa paara chini chejana cajesi'kua'mu.

¹² '¿Je'se cuasoku musanukonare? Chekurumu musanukona te'euji ovejava'nare cien-repava'nare paamu. Jā'ajanukore paakuni chekurumu ovejava'u te'eva'u tīichejana sani cavesusōmu. Ūcuarumu mu'u chekava'nare noventa y nueverepava'nare te'eva'nare aikūti ja'mevana jo'ka, cavesusiva'uni ku'era chini sanisōmu.

¹³ Sani ku'eku pa'iu jñaani chekava'nare noventa y nueverepanare cavesumanesiva'nare na'a rua pojomu mu'u repava'ure. Pojoku repava'ure mini kuāa ramu mu'u. Ūcuarepaa'me jā'a.

¹⁴ Mai Ja'ku Dios Cunaumu Pa'iku ūcuaja'che, Repau'te cuasanare vesuva'nare iva'nare chīiva'nare oicheja'che oiu te'eu'terejē'e vati toana saaru chiima'mu — chiisi'kua'mu repau.

Chekuna cu'ache cho'oto jo'e cuasamañe pa'iche'te i'kamu Jesús

¹⁵ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chekurumu mu'u majarpāiujajūji Diore cuasakuji mu'uni cu'ache cho'oto, sani repau'te te'eu'te i'kajū'u, repau cu'ache cho'osi'ere masia'ku. I'kauna asa jachama'to ūcuaja'me pa'imū mu'u repau'te.

¹⁶ Jā'ata'ni repauji asa jachato chekuni te'eu'te jā'apāani ka'chanare soni rao jo'e ūcuare repana asaju'te i'kajū'u, repauni ja'me chu'vaa'ju. Repau cho'osi'e asa kākainapi chotena jā'apāani te'ekachapana pa'ito re'omu.

¹⁷ Repana chu'vache'te asacuheto Diore cuasakuanupu'te soni rao kuajū'u repau cho'ochē, repapani asa ja'me chu'vaa'ju. Jā'ana chu'vache'te ūcuaja'che, “Diore cuasama'kuja'che pa'iu Romapāi chū'unare kuri kookaina pa'icheja'che cu'ache pa'imū iku”, chini cuasaku ja'me pa'imanejū'u repau'te.

¹⁸ 'Musanukonapi Diore cuasanapi jā'aja'ñe cho'onani chekure, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'i cu'ache chū'ucojñoja'mu mu'u”, chiito Dios Cunaumu Pa'iku ūcuaja'che i'kaja'mu. Jā'ata'ni musanukonapi repauni, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'i cu'ache chū'ñe peomu mu'ure”, chiito Dios Cunaumu Pa'iku ūcuaja'che i'kaja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a.

¹⁹ 'Jo'e ija'chere i'kamu chu'u musanukonare: Musanukonapi ichejare chejare pa'iju ka'chana ūcuate'e cuasa, “Dioni sēñu maini cho'okaa”, chini Repauni sēeto chu'u Ja'ku Dios Cunaumu Pa'iku asa cho'okaija'mu musanukonare.

²⁰ Chu'ure cuasanapi chotena jā'apāani te'ekachapana chi'i pa'iju chu'ure pojonare repana chenevu'te ja'me pa'ija'mu chu'u, ñoma'kuta'ni —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

²¹ Ūcuarumu Pedro na'a kueñe sani Jesure ija'che sēesi'kua'mu:

—Chukuna'te Paaku, chekurumu chu'u majarpāiujajūji chu'uni cuhamañe cu'ache cho'oto, ¿jetopañō cuasamaneja'ñe chu'u repau cho'ochē? ¿Sieterepañōajata'ka? —chiisi'kua'mu.

²² Chikuna Jesús repau'te ija'che i'kasi'kua'mu:

—Sieterepañōajata'kamañe, sieterepañōachi'api setentarepañōa cho'otojē'e jo'e cuasamanejū'u repau cu'ache cho'ochē —chiisi'kua'mu repau.

Pōsero'i cavesucuhesi'ku cho'osi'ere kuumu Jesús

²³ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e ija'che i'kasi'kua'mu:

—Dios neena chekunare cu'ache cho'ocojño jo'e cuasamañe pa'inana'me cavesucuhēnare Repau cho'ojache ija'chea'me: Aperumu pa'isi'ku pāi chū'uku repau'te cho'ochē cho'okainapi ūcuau'ni pōsero'i paajuna repapani ro'ia'ju chini sēsa chiniasomu.

²⁴ Chini ūcuau'ñokore sēepi'raku repau'te na'a rua pōsero'i paakuni te'eu'te charo soni raosomu repau.

²⁵ Jā'ata'ni repau'te cho'ochē cho'okaiva'u pōsero'i ro'ijache kurijē'e peosomu. Jā'ajekuna pāi chū'uku chekunare soni rao, “Ikure repau rūjona'me mamachiina'me repana paamajñaruā tua peore ūsisōjū'u. Chu'upi repau pōsero'i paache'te koorā”, chiū chū'asomu.

²⁶ Chikuna asa repava'u ūcuau ti'jñeñena ro're paa ñu'ia ija'che i'kaku rua sēniasomū: "Chū'ure paaku, oijā'u chū'va'ure. Na'mirepa sēema'ñe cha'ajū'u. Jmanukoruāchi'a peore ro'isōra chū'u mu'ure", chiniasomū.

²⁷ Jā'aja'ñe i'kauna asa pāi chū'uku repauni oiū, "Pōsero'i sēema'mū chū'u mu'ure", chini etoasomū repau'te.

²⁸ Jā'ata'ni repau, etouna saiū repau'te ja'me cho'оче cho'okaiku'te repau'te jmanukoru pōsero'i paakuni tijñaasomū. Tijña repau'te cavuna chēa rusoku, "Mu'u pōsero'i teana ro'isōjū'u chū'ure", chiniasomū.

²⁹ Jā'aja'ñe cho'ouna repava'u ūcuau ti'jñeñena ro're paa ñu'ia ija'che i'kaku rua sēniasomū: "Chū'va'ure oiū na'mirepa sēema'ñe cha'ajū'u. Jmanukoruāchi'a ro'isōra chū'u mu'ure", chiniasomū repau.

³⁰ Jā'aja'ñe i'kava'ureta'ni cha'acuheku repauni cu'ache cho'onare chēa cuaov'ena cuao repau pōsero'i ro'i pi'niñetū'ka paa'ju chini pāi chēanani chū'uasomū repau.

³¹ Jā'aja'ñe cho'ouna asa chekuna repauna'me cho'оче cho'okaina suma'ñe cuasa oiju sani repanare paakuni peore kuaasome repau cho'osi'e.

³² Kaarena asa pāi chū'uku repauni soijani raa'ju chini chū'uasomū. Rarena repau'te, "Rua cu'aku'mū mu'u. Chū'ure rua pōsero'i paaku'teta'ni mu'ure sēemanesi'kua'mū chū'u, mu'upi rua i'kaku, 'Oijā'u chū'va'ure', chiū chū'uni sēkuna.

³³ Chū'u mu'ure oiū re'oja'che cho'osi'ēja'che cho'okairuja'chere chekure rua cu'ache cho'oasomū mu'u. Rua cu'amū jā'a", chiniasomū repau.

³⁴ Jā'aja'ñe i'kaku pāi chū'uku rua pe'ruku repau pōsero'i peore ro'isōñetū'ka repau'te cu'ache cho'оче chū'uasomū —chiisi'kua'mū Jesús chukuna'te.

³⁵ Chini Jesús jo'e cheke ija'che i'kasi'kua'mū:

—Chū'u Ja'ku Cunaumu Pa'iku ūcuaja'che cho'oja'mū musanukonare, chekuna cu'ache cho'osi'ere musanukonapi cavesuma'ñe cuasato —chiisi'kua'mū.

19

Rūjoromi sējoma'ñe paache'te chū'vamū Jesús

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jā'aja'ñe i'kacuha Jesús Galilea cheja pa'isi'kupi Judea chejana Jordán chiacha ūsū muikā'ko pa'ichejana sani ti'asi'kua'mū repau, chukuna repau neenana'me.

² Pāi rua jainuko ja'me tuhasinaa'me repau'te. Tuharena ūcuachejana jū'iva'nare vasosi'kua'mū repau.

³ Ūcuarumu fariseopāi te'ena Jesús pa'ichejana rani ija'che i'kaju sēesinaa'me repau'te, tiñe i'kauna repauni chēa cu'ache cho'oñu chini:

—¿Pāiu'te repau rūjopi ūcuache'te cho'oru cuheku sējore'oku? —chiisinaa'me.

⁴ Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mū:

—¿Aperumu tocha jo'kasi'e Dios chū'o kuache ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che chiūmu repa:

Dios apereparumu pāiu'te cho'osi'ku umuana'me romio'te cho'osi'kua'mū.

⁵ Jā'ajekuna umū repau puka'kupāi ja'me pa'isi'e jo'kasō rūjona'me pa'imū.

Jā'aja'ñe cho'o ūcuate'euja'che pa'ime repa, chiūmu.

⁶ Diopi ñato ūcuate'euja'che pa'iju ka'chanama'me repa. Jā'ajekuna pāiui Dios jā'aja'ñe paapu chini jo'kasi'ere jachaku rūjoni sējosōni cu'ache cho'omu —chiisi'kua'mū repau.

⁷ Chikuna repau'te ija'che sēesinaa'me repa:

—Moisés aperumu ija'che chiiche chū'u jo'kaasomū:

Pāiu ūcuauakūji repau rūjore paacuheku sējora chiūku charo repao'te sējojañere kuaku utija'ovana tocha pi'ni ūcuaoñi isia'ku, repao chekunare ñojaja'ova.

Jā'aja'ñe cho'ocuha repau sējore'omu repao'te.

¿Je'se pa'ina jā'aja'ñe chiiche tocha jo'kau? —chiisinaa'me.

⁸ Chitena Jesús repanare i'kasi'kua'mū.

—Musanukonapi cu'ache cho'оче'te jo'kacuheju ūcuauache cho'oñu chiijuna jā'aja'ñe chū'u jo'kaasomū Moisés. Jā'ata'ni Dios mamarumu jā'aja'ñe chū'u jo'kamanesi'kua'mū.

⁹ Chū'u musanukonare ija'che i'kamū: Pāiu ūcuauakūji repau rūjore chekure ja'me kāima'koni rurepapū sējosō chekoni vejani Dios ūseche'te cu'ache cho'omu —chiisi'kua'mū.

¹⁰ Jā'aja'ñe i'kauna asa chukuna repau neena ija'che i'kasinaa'me repau'te:

—Jā'aja'ñejekuna pāipi vejama'ñe pa'ito na'a re'ora'amu —chiisinaa'me chukuna.

¹¹ Chitena Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Já'ata'ni pái vejama'ñe te'ena pa'ina úcuarepanuko pa'imasima'me. Dios cho'okaicoñonachi'a pa'imasime vejama'ñe pa'ina.

¹² Pái si'ache cho'ojũ romi vejamana pa'ime. Te'ena chíirumuna teana romi paacu'ava'na ainesiva'na pa'ime. Te'ena romire cu'a cho'ochete úseju chekunapi re'vasókatena romi peome. Chekunata'ni Dios chũ'ũñe'te cho'ojũ paũu chini romi vejama'me. Pái te'ena pa'imasini vejamanajũ'u. Já'ata'ni te'ena pa'ivesuni vejajũ'u — chíisi'kua'mu.

Chĩiva'nare Jesús re'oja'che i'ka jo'kasi'ere kuaumu
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Úcuarumu pái repaña chíiva'nare Jesús pa'ichejana rasinaa'me, repajũ chíiva'nani chésekũ Dioni re'oja'chere sēekaau chini. Já'aja'ñe rajuna ña chũkuna repau neena úsepi'rasinaa'me repañe.

¹⁴ Já'aja'ñe cho'ojuna Jesús chũkuna'te i'kasi'kua'mu.

—Chĩiva'nare raiúsemanejũ'u musanukona chũ'uni raapu. Iva'na chíiva'naja'ñe pa'iju chũ'ũre masi cuasanapi Dios chũ'o asa chēajanaa'me —chĩisi'kua'mu repau.

¹⁵ Chini Jesús repaña'nare chíiva'nare chésekũ Diore sēekani pi'ni úcuachejapi jo'e tíichejana sanisósi'kua'mu chũkunanana'me.

Põsuu kuriu Jesure Dios pa'icheja saiche sēniasasi'ere kuaumu
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Úcuarumu pōsuu Jesuni ñara chini rani ija'che sēesi'kua'mu repau'te:

—Masũ, ¿úquere re'oja'che cho'oni'te Dios pa'icheja saija'che chũ'u? —chĩisi'kua'mu.

¹⁷ Chũkuna Jesús repau'te i'kasi'kua'mu.

—¿Je'se pa'ina mu'u Dios pa'icheja sasa chíikata'ni re'oja'che cho'ochete masira chini chũ'uni sēeku? Diochi'aa'mu te'eu re'oja'che cho'omasiku. Repau pa'ichejana sasa chini Repau chũ'u jo'kasi'ere asa jachama'ñe cho'oku pa'ijũ'u —chĩisi'kua'mu Jesús repau'te.

¹⁸ Chũkuna pōsuu i'kasi'kua'mu.

—Maipi cho'ojũ raapu chini Dios chũ'u jo'kasimajñaruã ruaa'me. Já'ata'ni, ¿jeere Dios na'a ruu chíimajñaruã cho'oja'che chũ'u? —chĩisi'kua'mu.

Chũkuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ija'chea'me Dios chíirepache, Repau chũ'u jo'kasi'e: “Pái vanisómanejũ'u. Úmupái, romi paana chekunare romi ja'me káimanejú'u. Úcuaja'che romi umu pa'ina chekunare umupái ja'me káimanejú'u. Chekuna nee ñaamanejú'u. Chekuna pa'iche'te kũani joremanejú'u.

¹⁹ Mũja'kupái ña, kũkũju pa'ijũ'u. Chekunare oiju pa'ijũ'u musanukona meñe oicheja'che”, chíimu. Já'are cho'oku pa'ijũ'u mu'u —chĩisi'kua'mu Jesús repau'te.

²⁰ Chũkuna i'kasi'kua'mu repau.

—Peore já'a jachama'ñe cho'oku pa'iku'mu chũ'u. ¿Úquepi chũ'ũre chuta'a re'oja'che cho'ochete karaku? —chĩisi'kua'mu repau pōsuu.

²¹ Chũkuna Jesús repau'te i'kasi'kua'mu.

—Mu'upi karama'ñe re'oja'che cho'ora chini mu'u paache'te cu'amajñaruãre peore ísisõ, kuri koo chũova'na pa'iva'nani rupũ ísijũ'u. Ísisõjani rani chũ'una'me ku'iu chũ'u chũ'ũñe'te cho'oku pa'ijũ'u. Já'aja'ñe cho'oni'te Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ija'mu mu'u —chĩisi'kua'mu Jesús repau'te.

²² Jesupi já'aja'ñe i'kauna asa pōsuu ísicuheku sumava'u sanisósi'kua'mu ruu kuriujeku.

²³ Úcuarumu Jesús chũkuna'te repau neenare ija'che i'kasi'kua'mu:

—Kuriu'te Dios pa'icheja saiauku'teta'ni saicu'aja'mu, repajũ kurire na'a ruu cuasaku Dioni cuasama'to. Úcuarepa'a'me já'a.

²⁴ Jo'e úcuare i'kamũ chũ'u musanukonare. Camellova'ũre miuñakarũ cojerũ kaka etajaicu'acheja'che kuriu'te Dios pa'icheja saicu'aja'mu, repajũ kurire na'a ruu cuasaku pa'ito —chĩisi'kua'mu repau chũkuna'te.

²⁵ Jesupi já'aja'ñe i'kauna asa jñano repau'te ija'che i'kasinaa'me chũkuna:

—Já'a pa'ito, ¿je'se cho'onani Dios pa'icheja saire'oja'u? —chĩisinaa'me.

²⁶ Chitena Jesús chũkunanani ñaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Maich'a te'ena cuasajuna Dios pa'icheja saicu'amũ maire pái. Diopi cho'okaitota'ni Repau pa'icheja saiche vesama'mu —chĩisi'kua'mu.

²⁷ Chũkuna Pedro ija'che i'kasi'kua'mu Jesure:

—Chukuna mu'una'me pañu chini chukuna paasimajñaruã peore jo'kasõ rani mu'una'me ku'ime. Jã'aja'ñe cho'osi'e ro'i, ¿üquere koojanaa'ñe chukuna? — chiisi'kua'mu.

²⁸ Chikuna Jesús chukuna'te ija'che i'kasi'kua'mu:

—Dios si'amajñaruã peore jo'e mama cho'osirumu chu'u päire ja'me paau chini Dios Raosi'ku päi chü'una ñu'isaiva'te ñu'iu chü'ujamu. Reparumu musanukona chu'una'me ku'isina ücuaja'che päi chü'una ñu'isai docerepasaire te'esaichi'a ñu'iju Israelpäi docerepana jojosinani chü'uju pa'ijanaa'me. Ücuarepaa'me jã'a.

²⁹ Päi chu'uni cuasaju Dios chü'üne'te cho'uju pañu chini chekurumu repana vu'ña jo'kasõme. Chekurumu repana majaa'chüpäire jo'kasõme. Chekurumu repana majaa'choromire jo'kasõme. Chekurumu repana cho'jechüre jo'kasõme. Chekurumu repana puka'küpäire jo'kasõme. Chekurumu repana mamachüre jo'kasõme. Chekurumu chejña repana cho'uche cho'osichejña jo'kasõme. Jã'aja'ñe cho'osina ücuanuko repana aperumu paasinuko na'a rua jñaajanaa'me. Ücuachi'a jünisõsirumu Dios pa'ichejare ai sani re'oja'che pa'ijanaa'me repana.

³⁰ Päi te'ena pösuu kuriu repau nee jo'kacuhesi'aja'che repana neere jo'kacuheju karama'ñe paaju chekunare, “Re'oja'che pa'inaa'me ina”, chiicojñome. Chu'u chü'üne'te cho'uju repana paache jo'kasõnareta'ni chukuna ña cu'ache cutume. Jã'ata'ni Dios na'a pa'isirumu repana paache te jo'kacuheju karama'ñe paaju chekunare, “Re'oja'che pa'ime ina”, chiicojñosinare, “Cu'ache pa'inaa'me ina”, chiija'mu. Chu'u chü'üne'te cho'uju repana paache jo'kasõ chekunare cu'ache cutucojñosinareta'ni, “Re'oja'che pa'inaa'me ina”, chiija'mu Dios —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

20

Cho'uche cho'okaisinare ro'isi'ere kuumu

¹ Ücuarumu Jesús chukuna'te repau neenare jo'e ücuauji cuasaku ija'chere kuasi'kua'mu:

—Repau chü'üne cho'onare Dios cho'ojache ija'chea'me: Päiu cheja cho'uche cho'ucheja paaku rua apeñatato vuni etaasomu, päire ku'e jñaa repau pisi uche chio tuakaiche'te chü'u jo'kara chini.

² Ku'e jñaa repanare, “Cho'uche cho'uche te'eumucose denario kurire'eva te'ere'eva ro'ija'mu chu'u musanukonare”, chiniasomu. Chini, “Jau”, chitena repanare chiona chü'u saosasomu repau, pisi uchere tuakaapu chini.

³ Repanare saocuha vu'ena co'i, nueve pa'itona umucuse jo'e vu'ejoopona eta ãu isichejana mua chekunare päi cho'uche'te peoju rupu pa'inani ñaasomu repau.

⁴ Ña repanare ija'che i'kaasomu repau: “Musanukona ücuaja'che, chu'u uche chiona sani uchere ja'me tuakajü'u. Cho'okaisi'e ro'i masi ro'ira”, chiniasomu. Chikuna asa, “Jau”, chini, saniasome repana.

⁵ Repana saisirumu jo'e vu'ena co'iasomu repau. Co'i pa'iu nukarepau su'itona jo'e eta mua repau charo cho'osi'aja'che cho'oasomu repau. Tres pa'ito na'ito eta jo'e ücuaja'che cho'oasomu repau.

⁶ Jã'aja'ñe cho'osi'kupi na'irepa chekurumu cinco pa'itona jo'e eta ãu isichejana mua chekunare päi rupu pa'inani ña ija'che i'kaasomu repau: “¿Je'se pa'ina musanukona cho'uchej'e cho'oma'ñe si'aumucuse ichejare pa'iju pa'iche?”, chiniasomu.

⁷ Chikuna repau'te ija'che i'kaasome repana: “Päi te'ej'e, 'Rani cho'uche cho'okajü'u chu'ure; ro'ira”, chiikuj'e peomu chukuna'te”, chiniasome. Jã'aja'ñe i'karena asa, “Chu'u uche chiona sani uchere tuakajü'u chu'uni”, chiniasomu repau. Chikuna, “Jau”, chini sani, na'isõcuhasirumuta'ni tuakaniasome repana.

⁸ Ücuarumu chio paaku, repau'te cho'uche cho'okainare chü'ukaiku'te na'ina ija'che i'kaasomu: “Chu'ure cho'uche cho'okainare ücuanukore soni rao, cho'jerepa raisinani charo ro'ijü'u. Chareparo raisinare cho'jerepana ro'ijü'u”, chiniasomu.

⁹ Chikuna asa repauji sokuna na'ito cinco pa'itona kaka cho'uche cho'osina raniasome. Rani ücuanuko denario kurire're te'ere'rechi'a cho'uche te'eumucuse ro'ichenuko kooasome repana.

¹⁰ Jã'anare ro'i pi'nisirumu charo saisina ücuanani ro'ipi'rajuna ija'che cuasaasome: “Maita'ni si'aumucuse cho'uche cho'osinajeju na'a rua koojanaa'me”, chiiju cuasaasome. Jã'aja'ñe cuasanareta'ni repanare ücuajanukoruchi'a ro'iasomu repau.

¹¹ Ro'ina koo ña chio paakuni ke'reju

¹² ija'che i'kaasome repana: “Inare na'irepa sani te'ehorachi'a cho'uche cho'osinare, chukuna'te rua asucheja si'aumucuse cho'uche rua cho'uju na'isinare ro'ichenuko ro'isi'kua'mu mu'u”, chiniasome repana.

¹³ Chitena chio paaku repanare te'eu'te i'kaasomu. "Ñaku, mu'ure tiiñe cho'oma'ñe ũcuarepa cho'omu chu'u. Aperumu chu'u mu'ure, 'Cho'oché cho'oché ro'i te'eumucuse denario kurire'eva te'ere'eva ro'ija'mu', chiisi'kua'mu.

¹⁴ Jā'ajekuna mu'ure ro'isinuko saku saijū'u mu'u. Chu'upi chio paakuji inani cho'jerepa saisinare'ta'ni musanukonare ro'ichenuko ro'ira chiito re'omu.

¹⁵ Chu'u nee'a'me jā'a kuri. Repa kuri chu'ure uache cho'ore'omu. ¿Chu'upi inani oiu ũcuajanukochi'a ro'ikuna pe'ruche musanukona?", chiniasomu repau —Jā'aja'ñe i'kaku chu'vasi'kua'mu Jesús chukuna'te.

¹⁶ Dios ũcuaja'che chio paaku repau'te si'aumucuse cho'oché cho'osinana'me na'irepa sani cho'osinani ũcuajanukoruchi'a ro'isi'eja'che Repauni cuasaju Repau chū'ñe rua jeerumu cho'onare na'a cho'je cuasaju Repau chū'ñe cho'onare ũcupa'ruvachi'a oiu repauna jūnisōsirumu pa'iche re'oja'chere isija'mu.

Jesús repau chuenisōjañere jo'e kuamu

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Ūcuarumu Jesús Jerusalén vū'ejoopona maiu pāipi jainuko ja'me maijuna, chukuna'te repau neenare docerepanare te'enare soni ija'che kuasi'kua'mu:

¹⁸ —Jerusalén vū'ejoopona maimé mai. Ūcuachejana chu'ure Dios Raosi'kure pāipi chēa judío phairipāi chū'nana'me judiōpāi che'chonani sa jo'kajanaa'me. Ūcuapani chu'ure vanisōjañe chū'u

¹⁹ judío peonani jo'karena, rua cu'ache cutuju pāisoju su'i'sue pi'ni kurususē'verona jā'jo nuko vēasōjanaa'me repauna chu'ure. Jā'ata'ni choteumucujñana vajurajia'mu chu'u —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te repau neenare.

Santiago'ame Juanre puka'ko Jesure sēekaisi'ere kuamu

(Mr 10.35-45)

²⁰ Ūcuarumu Zebedeo mamachūi puka'kona'me Jesús pa'ichejana raisinaa'me. Rani repauna puka'ko Jesús ti'jñeñena ro're puusi'koa'mo mamachiire re'oja'che cho'okaijachere sēsa chini.

²¹ Jā'aja'ñe cho'okona ña Jesús repau'te ija'che sēesi'kua'mu:

—¿Ūquere chiiko mu'u? —chiisi'kua'mu repau'te.

Chikuna repau ija'che i'kasi'koa'mo:

—Iva'nare chu'u chūiva'nare, mu'u chū'urumu te'eu'te mu'u ũjajūtu cakā'kona, chekuni kā'kojūtu cakā'kona puuche chū'ujū'u ñu'iju ja'me chū'uju paapu —chiisi'koa'mo repau.

²² Chikona Jesús repau mamachiire ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukona Dios cho'ojachere vesuju jā'aja'ñe sēeme. Pāipi musanukonani chu'ure cho'opi'racheja'che vanisōñu chiito, ¿cuhemanajanaa'ñe musanukona? —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna repauna ija'che i'kasinaa'me:

—Cuhema'ñe cho'ocojñojanaa'me chukuna —chiisinaa'me repauna.

²³ Chitena Jesús repanare ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chu'u cho'ocojñoneja'ñe cho'ocojñorepajanaa'me musanukona. Jā'ata'ni musanukonare chu'una'me ñu'ija'ñe chū'u jo'kacu'amu chu'ure. Chu'u Ja'ku apereparumuna Repau isija'mu chiicojñosinani jo'kaja'mu jā'a chu'una'me ñu'ine —chiisi'kua'mu repau.

²⁴ Ūcuarumu chukuna Jesús neena dierepana, repau sēesi'ere asa mamachiire ka'chanare rua pe'rusinaa'me.

²⁵ Jā'aja'ñe pe'rujuna ña Jesús chukuna'te soni rao ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ie masicosome musanukona: Icheja cheja pāi chū'una repauna neenare rua cuaja pa'iche'te chū'uju rua chū'ova'nare cho'ojū pa'ime.

²⁶ Jā'ata'ni musanukonapi te'eu pāi chū'uku pasa chini repauna cho'ochéja'che cho'omanejū'u. Jā'aja'ñe cho'oma'ñe, cho'oché cho'okaiva'uja'che chekunare cho'okaiu pa'ijū'u.

²⁷ Te'euji chekunare paara chini repauna paacojñoku pa'icheja'che pa'ijū'u.

²⁸ Jā'aja'ñe pa'iku'mu chu'u pāire ja'me paau chini Dios Raosi'ku. Pāipi cho'okaapu chini raisi'kuma'mu chu'u. Pāire ũcuankore re'oja'che cho'okaiu repauna cu'are jūni ro'ikasa chini raisi'kua'mu —chiisi'kua'mu repau chukuna'te.

Na'ava'na ka'chanare Jesús vasosi'ere kuamu

(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Ūcuarumu chukunapi Jericó vū'ejoopo pa'isinapi Jesuna'me eta saijuna pāi rua jainuko ja'me saisinaa'me chukuna'te.

³⁰ Eta saijũ ñato na'ava'na ka'chava'na ma'a ru'tava'te ñu'isinaa'me. Ũcuarũmu repana Jesũs caraiche'te asa ija'che i'kajũ ujachũ'opi cuisinaa'me:

—Pai Ũcuanũkore Paaku, David aperũmu pa'isi'ku jojosi'ku, oijũ'u chũkunava'nare —chiisinaa'me repana.

³¹ Jã'aja'ne i'kajũna chũkuna'te tuhana pãi,

—Re'omu. Jo'e i'kamanejũ'u —chiisinaa'me repanare. Jã'ata'ni repana jo'e na'a ruã cuijũ i'kasinaa'me.

—Pai Ũcuanũkore Paaku, David aperũmu pa'isi'ku jojosi'ku, oijũ'u chũkunava'nare —chiisinaa'me repana.

³² Jã'aja'ne i'kajũ cuijũna asa canũka Jesũs repanare soni rao ija'che sãesi'kuamũ:

—¿Ëquere cho'okaau chini sãeñe musanũkona chũ'ure? —chiisi'kuamũ Jesũs repanare.

³³ Chikuna repana,

—Pai Ũcuanũkore Paaku, chũkuna ñakocaã ñoa'ku chiime chũkuna —chiisinaa'me repana.

³⁴ Jã'aja'ne i'karena Jesũs repanani oiu repana ñakocaãna nouna repana ñakocaã teana re'ojañakocaã care'ososi'kuamũ. Ũcuarũmu repana na'ava'na pa'isina ñakocaã re'oja'che ñaju ũcuauñi jovo ja'me ku'iju pa'isinaa'me.

21

*Jerusalén vũ'ejoopo Jesũs sani tĩ'asi'ere kuamũ
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)*

¹⁻² Ũcuarũmu chũkuna Jesuna'me saijũ Jerusalén kueñe cajoopo Olivo aikũti pa'ijooopona Betfagé vũ'ejoopona tĩ'asinaa'me. Ũcuarũmu Jesũs chũkuna'te repau neenare te'eka'chapanarechĩ'a saopi'raku ija'che chũ'usi'kuamũ:

—Jeejoopona kueñe cajoopona saijũ'u musanũkona. Sani ũcuachejana burrava'ore quẽo suosiva'ore chĩina'me rũiva'oni jñaajanaa'me musanũkona. Jñaa repava'nare jose ichẽjana rakaijũ'u.

³ Pãiu ũcuauakujĩ musanũkonare, “¿Ëquere cho'oñu chini musanũkona jã'ava'nare joseche?”, chiito, “Maire Paaku iva'nare chiimũ. Na'mi co'choja'mũ repau iva'nare”, chiijũ'u —chiisi'kuamũ.

⁴ Jesupi jã'aja'ne i'kauna, aperũmu Dios chũ'o kuakaisi'ku tocha jo'kasi'epi ija'che chiiichejĩ ũcuarepa tĩ'jñesi'kuamũ:

⁵ Jerusalén vũ'ejoopo pa'inare ija'che i'kakaijũ'u:

“Ñajũ'u, musanũkonare chũ'uku raiche.

Pe'keru pa'iu burrava'o põse ve'eva'o mamakũni tuhiũ raimũ”, chiiichejĩ.

⁶ Ũcuarũmu repana Jesũs neena sani repau chũ'usi'e cho'oasome.

⁷ Burrava'ore jñaa, repaona'me mamaku'te jose Jesũs pa'ichejana ra, kãñapi tuorena Jesũs repava'ure tuhisi'kuamũ.

⁸ Ũcuarũmu pãi ruã jainũko repau tuhiũ saima'ana repana sã'sevu ju'ikãñapi tĩ'te ja ũhasinaa'me. Chẽkuna pũti kare veri ũcuã ma'ana ũhasinaa'me.

⁹ Repau'te tuhana pãi charo sainana'me cho'je raina ija'che i'kajũ cuisinaa'me:

—¡Iku aperũmu pa'isi'ku David Jojocojñoku ruã masiũ'mũ! ¡Diopi re'oja'che cho'okaau ikure, Repau Raosi'kure! Cũnaũmu Pa'iku Dios peore Masiũ'mũ —chiisinaa'me repana.

¹⁰ Repau Jesũs Jerusalén vũ'ejoopo sani tĩ'asirũmu repajoopo pa'ina pãi repaũni ñañũ chini jainũko chĩ'i repau'te ja'me tuhasinani ija'che sãesinaa'me:

—¿Jeeja'iu'u jã'u? —chiisinaa'me.

¹¹ Chitena chẽkuna ija'che i'kasinaa'me:

—Galilea cheja pa'ijooopo Nazaret vũ'ejoopo raisi'kuamũ jã'u. Jesua'mũ. Dios chũ'o kuakaikũ'mũ —chiisinaa'me.

*Dios vũ'ena kaka põse isinare Jesũs eto saosi'ere kuamũ
(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48)*

¹² Ũcuarũmu Jesũs Dios vũ'ena kaka, repavũ'e põse koosinana'me isisinare peore eto saoku chẽkunare kuri sa'ñekaisina mesako'ñana'me ũkupova'nare isisina ñu'isisaivũã jũjo tajño ũhasi'kuamũ.

¹³ Jã'aja'ne cho'oku ija'che i'kasi'kuamũ repau:

—Dios chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:
Chũ'u vũ'e pãi chũ'ure pojojũ sãevũ'ea'me,

chiimu. Jā'ata'ni musanukona pōse ñaana cho'ocheja'che kaka cu'ache cho'ome ivu'e —chiu' eto saosi'kua'mu Jesús repanare.

¹⁴ Ūcuarumu na'ava'nana'me cu'acū'a paava'na Dios vu'ena kakarena Jesús ña repanare vasosi'kua'mu.

¹⁵⁻¹⁶ Jesupi Diochi'a masiche'te cho'ou'na ña judío phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chona rua pe'rusinaa'me. Ūcuachi'a repav'u'e pa'inapi chūipi Jesús cho'osi'ere ña, cuiju ūjachu'opi, “¡Iku aperumu pa'isi'ku David Jojosi'ku Dios Raocojñosi'ku rua masiu'mu!”, chiiju'na asa pe'ruju Jesure ija'che i'kasinaa'me repana:

—¿Chii i'kaju cuiche asama'ku mu'u? —chiisinaa'me.

Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Jūju, asamu chu'u. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e, ¿ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che chiimu:

Vījachiina'me na'a aina Diopi cho'okaiuna

Ūcuau'ni pojoju re'oja'che i'kajanaa'me,

chiimu —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

¹⁷ Ūcuarumu chukuna repanare pāi jo'ka Jesuna'me Betania vu'ejoopona sani kāsinaa'me.

Higoñuji jo'e kāmanea'ku chini i'kamu Jesús

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Jo'e apeñatato Jesús chukunana'me Jerusalén vu'ejoopona jo'e co'isi'kua'mu. Co'ikuna Jesure āucuhaasomu.

¹⁹ Co'iku higoñu ma'a ru'tuva nukañu'te ña repañu kueñe sani ñato repara'purgā peoñuji ja'ochi'a pa'isi'kua'mu. Jā'ajekuna repañu ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Jmamarajé'e jo'e āira'purgā kāmaneja'mu iñu —chikuna repañu teana te'erumu jūnisōsi'kua'mu.

²⁰ Jā'aja'ñe cho'ou'na ña cuasaju chukuna repau neena ija'che sēesinaa'me repau'te:

—¿Je'se cho'okuna jā'añu higoñu teana jūnisōu? —chiisinaa'me.

²¹⁻²² Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Musanukonapi Diore jachama'ñe masi cuasani higoñu chu'u cho'osi'ejachechi'a cho'oma'ñe, cheke si'ache cho'omasiju ikūtire aikūtire, “Icheja kuñu chiarana su'a nukajā'u”, chiito repakūti musanukona chū'uñe cho'oja'mu. Musanukona Repau'te sēeñe peore cho'okaija'mu Repau, Ūcuau'ni masi cuasajuna. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.

Jesús rua masi i'kasi'ere kamu

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Jā'aja'ñe cho'ou'na jo'e rani reparumu Jesús Dios vu'ena kakasi'kua'mu. Kaka pa'iu che'chokuna judío phairi chū'unana'me judío aina rani ija'che sēesinaa'me repau'te:

—¿Je'se cuasa pāi chū'una cho'ocheja'che cho'oku mu'u? ¿Neepi chū'urena rani cho'oku mu'u? —chiisinaa'me.

²⁴⁻²⁵ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u ūcuaja'che musanukonani chu'o sēniasara. ¿Neepi Juanre Pāi Okoro'veku'te chēa raore? ¿Diopi raou? Jā'apāni, ¿pāipi chēa raore repau'te? Musanukonapi kuaru chu'u ūcuaja'che iere cho'oa'ku chini chu'ure chēa raosi'ku mami kuaja'mu musanukonare —chiisi'kua'mu.

Chikuna sāiñechi'a ija'che cutusinaa'me repana: “¿Je'se mai ikure i'kajanaa'ñe? Maipi, ‘Juanre Dios chēa raosi'kua'mu’, chiito iku maire, ‘¿Musanukona je'se pa'iana jā'aja'ñe cuasanata'ni Juan chu'vasi'e cuasamanere?’, chiija'mu.

²⁶ Ūcuachi'a, ‘Pāipi chēa raosinaa'me’, chiicu'amu maire. Ina pāi jainuko, ‘Juan Dios chu'o kuakaiku pa'isi'kua'mu’, chiiju cuasame. Jā'ajekuna maipi jā'aja'ñe i'kato ina asa pe'ruju cu'ache cho'ojanaa'me maire”, chiniasome repana.

²⁷ Sāiñechi'a jā'aja'ñe cutu pi'ni Jesure ija'che i'kasinaa'me repana:

—Juanre raosi'ku mami vesume chukuna —chiisinaa'me.

Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u ūcuaja'che musanukonapi jā'aja'ñe i'karena chu'ure chū'u raosi'ku mami kamaneja'mu —chiisi'kua'mu repau.

Pāiu tamachūi te'ekachapana cho'osi'ere kamu

²⁸ Ūcuarumu Jesús repanani chu'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kua'mu:

—¿Ie je'se cuasokũ musanukonare? Pãiu chĩi ka'chanare umupãichi'a paasomũ. Paakũji repanare te'eu'te ija'che i'kaasomũ repau: "Jmava'u, iumucuse chu'u pĩsi uche chio cho'оче cho'ojakajjũ'u", chiniasomũ.

²⁹ Chikũna mamakũ i'kaasomũ. "Saiũama'mũ chu'ure", chiniasomũ. Jã'ata'ni na'a pa'iu jo'e mama cuasa saniasomũ repau, pũka'kũni cho'оче'te cho'okasa chini.

³⁰ Jã'aja'ñe cho'ocũha pũka'ku chekere mamaku'te ũcuaja'che i'kaasomũ. I'kauna asa, "Jau, sasa", chiniasomũ. Jã'ata'ni saimaneasomũ repau —Jã'aja'ñe chiiũ kuasi'kuamũ Jesũs repanare.

³¹⁻³² Jã'aja'ñe kua pi'ni repanare ija'che sēniasasi'kuamũ repau:

—Musanukona cuasato repau mamachĩi, ¿kaupi pũka'ku chiiche cho'okaku? —chiisi'kuamũ.

Chikũna i'kasinaa'me repana.

—Charo i'kacojñosi'ku —chiisinaa'me.

Chitena Jesũs repanare ija'che i'kasi'kuamũ:

—Juan Pãi Okoro'veku rani musanukonare, Dios chu'ũñe cho'ona re'oja'che pa'iche'te chu'vasi'kuamũ. Jã'ata'ni jachasinaa'me musanukona. Jã'a cho'oto Romapãi kuri kookainana'me si'uromi, Juan chu'vasi'ere asa chēa repana cu'ache cho'оче ũhasōsinaa'me. Jã'aja'ñe cho'osinajeju repana jūnisōsirumũ Dios pa'ichejana saijanaa'me. Musanukonata'ni repana cho'оче peore ñasinata'ni mama cuasa cu'ache cho'оче ũhasōmanesinajeju saimanejanaa'me. Ūcuarepaa'me jã'a —chiisi'kuamũ repau.

Cho'оче cho'okaina cu'ache cho'osi'ere kuamũ

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Ūcuarumũ Jesũs repanani chu'vaku jo'e chekere cuasaku kuasi'kuamũ.

—Pãiu cheja paaku pĩsi uche chio tã pi'ni si'acachio rũhiso'koro jeo tusuasomũ. Repaso'koro jeo pi'ni uche cha'ca chachojavu je'naasomũ repau ũcuate'evũji conora'ka meajacheja pa'ivu. Ūcuachi'a repachio kuirakaijanapi si'acachio ñaju kuirakaiju paapu chini vu'e umũ nukavu'e cho'oasomũ repau. Peore cho'o pi'ni repa chio kuirakaijanare jñaa jo'ka tiichejana sanisōasomũ repau.

³⁴ Sani pa'iu uche tuarumũ tĩ'aũna repau'te cho'оче cho'okainare uche chio kuirakaina pa'ichejana saosasomũ repau, uchere miijani rakaapu chini.

³⁵ Jã'ata'ni sani tĩ'arena ña repana uche kuirana repanare chēa te'eu'te rua asi vaiju, chekuni vanisōju jo'e chekuni catapi asi su'aasome. Jã'aja'ñe cho'o uchej'e peonare asichi'a vani co'choasome repana.

³⁶ Co'irena ña uche chio paaku repau'te cho'оче cho'okainare na'a jainukore jo'e ũcuachejana saosasomũ. Jã'ata'ni sani tĩ'arena repana uche chio kuirakaina peore ũcuaja'che repanare asi vani co'choasome.

³⁷ Jo'e ũcuaja'che cho'o co'chorena ña uche chio paaku ija'che cuasaku i'kaasomũ: "Chu'u chiini repana pa'ichejana saora. Jã'ureta'ni ña, kukujacosome repana", chiiũ cuasaasomũ repau.

³⁸ Jã'aja'ñe cuasa mamakũni saosasomũ repau. Jã'ata'ni repau mamakũji sani tĩ'aũna ña uche chio kuirakaina sãĩñechi'a ija'che i'kaasome: "Jã'u uche chio paaku mamakũmũ. Pũka'ku jūnisōsirumũ repau paasi'e paajauamũ jã'u. Vanisōũ jã'ũni. Maipi pũka'ku jūnisōsirumũ repau paasi'ere paaũ", chiniasome repana.

³⁹ Chini repau'te chēa chio ru'tuvana juha sa vanisōasome repana —chiisi'kuamũ Jesũs repanare.

⁴⁰ Jã'aja'ñe kuacũha repau kuasi'e asinare ija'che sēesi'kuamũ Jesũs:

—Repau mamaku'te vanisōi'ere asa uche chio paakũji sani, ¿je'se cho'oja'u repanare uche kuirakainare? —chiisi'kuamũ.

⁴¹ Chikũna repana i'kasinaa'me.

—Sani repau mamaku'te vanisōsinare sãĩñe vanisōja'mũ repau. Repanare vanisō uche chio kuirakaijanare chekunani jñaa jo'kajamũ repau, cu'ache cho'oma'ñe uche tua pi'ni repau'te sa isijanani —chiisinaa'me repana.

⁴² Chitena Jesũs i'kasi'kuamũ.

—¿Dios chu'o aperumũ tocha jo'kasi'e jmakaruj'e ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che chiimũ:

Pãi vu'e cho'ona vu'ña tuu re'ojatuure ku'ejũ paniasome.

Ku'ejũ te'etuupũ jñaani cuheasome repana.

Cuheju jo'kaasome repatuupũ.

Chekunata'ni na'a rua masinajeju rani repatuupũ mini kuãa sa repana vu'e chakavũna nukoasome,

repana vu'epi na'a rua vujaa'ku chini.

Diopi cho'okaiuna já'aja'ñe cho'ojuna ña cuasa Repauni pojoju i'kame chukuna, chiimu.

⁴³ Já'ajekuna musanukonare ija'che i'kamú ch'u: Repau ch'u jo'kasi'ere cho'oma'to uche paaku repau chio kuirakaisinare cho'osi'eja'che cho'oja'mu Dios musanukonare. Musanukonare sêjosô chekunani chêa paaja'mu, Repau ch'u'ñe cho'ojanare.

⁴⁴ Páiu vu'e tuupuna táni rua asi táimu. Úcuachi'a vu'e tuupuji páiuni táito júnisômu —chiisi'kua'mu repau.

⁴⁵ Úcuarumu judío phairipái ch'únana'me fariseopái Jesús cuasaku i'kasi'ere asa masi, “Iku Jesús Úcuau cuasaku kuacheji maini cu'ache i'kamú”, chiiju pe'rusinaa'me.

⁴⁶ Já'aja'ñe i'kauna asa pe'ruju repau'te chêañu chiisinata'ni páipi, “Jesús Dios ch'u'okakaiku'mu”, chiiju cuasajuna, “Maipi repau'te chêañe'te ch'u'to pe'rujanaa'me ina maire”, chini vajuchuju chêamanesinaa'me repana.

22

Pái ch'ú'uku mamaku romi vejarumu fiesta cho'oa'ju chini soisina cho'osi'ere kummu (Lc 14.15-24)

¹ Úcuarumu Jesús jo'e judío phairipái ch'únana'me fariseopáire ch'u'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kua'mu:

² —Repaú ch'u'ñe cho'onare Dios cho'ojache ija'chea'me: Pái ch'ú'uku repau mamakují romioni vejakuna pojoku fiesta cho'oasomu.

³ Já'aja'ñe cho'oku ja'me fiesta cho'ojanare repau aperumu kuasinani soijani raa'ju chini, repau'te cho'oché cho'okainare ch'u' saosasomu repau. Já'ata'ni repana sani soito raicuhasome.

⁴ Raicuharena repau'te cho'oché cho'okainare jo'e chekunani saosasomu. “Ija'che ch'u' sa kuaj'u repanare: Ch'u'upi ch'únana vacava'nare áure áujuna jujusiva'nare vani peore care'vacuhasi'ea'me. Rani ñaa'ju; ch'u' neeku romi vejache'te pojoju áure ánu, chiij'u repanare”, chiniasomu repau.

⁵ Já'ata'ni repana soicojñosina asa jachaju raicuhasome. Cuheku te'eu repau chiore ñara chini saniasomu. Cheku pösere ísira chini saniasomu.

⁶ Chekunata'ni pái ch'ú'uku saosinare chêa te'enare asi vaiju chekunani vanisôasome.

⁷ Repanare vanisôsi'ere asa pái ch'ú'uku rua pe'rukú repau neenare sôtaopái ch'u' saosasomu, repau'te cho'oché cho'okainare vanisôsinani sáñe vanisô repana pa'isijooopo peore uosôa'ju chini.

⁸ Já'aja'ñe cho'ocuhásirumu repau pái ch'ú'uku repau'te cho'oché cho'okainare jo'e i'kaasomu. “Ch'u' neeku romi vejache ñaju pojoju fiesta cho'ojache peore care'vacuhasi'ea'me. Ch'u' charo soisinata'ni raicuhesinajeju fiesta ja'me cho'omanejanaa'me repana raicuhesi'e ro'i.

⁹ Já'ajekuna callejoovua pái rua nuka ku'jjoovua'na sani musanukona tijñanare úcuauanare soni raj'u, fiesta'te ja'me cho'oa'ju”, chiniasomu repau.

¹⁰ Chikuna eta sani ku'iju repana tijñasinare pái, cu'ache pa'inana'me re'oja'che pa'inare úcuaukore soni ra pái ch'ú'uku vu'ena cuaoasome repana. Já'aja'ñe cho'orena repav'e tímuv'e kakaasome pái.

¹¹ Úcuarumu pái ch'ú'uku repau soisinani ñara chini fiesta cho'orupuna kaka páiu'te te'eu'te romi vejaku'te pojona fiesta cho'uju ju'ikáña ju'imava'ni ñaasomu.

¹² Ña repau'te ija'che i'kaasomu: “¿Je'se pa'una mu'romi vejaku'te fiesta cho'ona ju'ikáña ju'ima'kupi ja'me kaka pa'iku' ícheja?”, chiniasomu. Já'ata'ni repau i'kamaneasomu.

¹³ Úcuarumu repau pái ch'ú'uku áu áunare ija'che i'kaasomu: “Ikure jññana'me cū'a vêe chijachejana ve'sena etua jo'kaj'u. Úcuachejare pa'iu oiu cõjire asoche áiu paau”, chiniasomu.

¹⁴ Dios úcuaja'che pái ch'ú'uku cho'ochéja'che pái úcuaukore soimu Repauni cuasaju jovo re'oja'che paapu chini. Já'ata'ni páipi repauni cuheju te'eva'na cuasajuna jainukore chêa paama'mu Dios —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

Jesús pái ch'ú'unare kuri ro'iche'te i'kasi'ere kummu (Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Úcuarumu fariseopái Jesupi já'aja'ñe i'kauna asa sani sáñechi'a cutuasome.

—Chekunani Jesús pa'ichejana saonu mai. Repanapi ch'u'ore sêejuna repauji tíñe i'kato maire ch'únani kuañu repau i'kasi'e. Maipi kuato chekurumu repau'te chêañe ch'ú'janaa'me repana —chiiju repana cho'ojache care'vaasome repana.

¹⁶ Chini repana neenare te'enare chēa Herode'te chiikuanupū ja'me pa'inare raosinaa'me repana, Jesuni ija'che i'kaa'jū chini:

—Masīu, chū'o ūcuarepare cutuku'mū mū'ū. Pāipi asa chēa re'oja'che paapu chini Dios chū'ūñe ūcuarepare che'choku'mū mū'ū. Jā'a masime chūkuna. Mū'ū che'choche'te chekunapi asa cu'ache i'katojē'e kuku cuasoma'ñe ūcua che'choku pa'iku'mū mū'ū.

¹⁷ Jā'ajekuna mū'uni chū'o sēniasañu chiime chūkuna, mū'ū cuasakū i'kache'te asa masiñu chini. Romapāi chū'ūkuji Cēsapi, chūkuna pa'iche ro'ire sēeto, ¿ro'ijanaa'ñe chūkuna repau'te? Jā'apāani, ¿ro'imanejanaa'ñe? ¿Je'se cuasakū mū'ū? —chiisinaa'me repana.

¹⁸ Jā'ata'ni Jesús repana cu'ache cho'oñu chiiche'te masiku ija'che i'kasi'kua'mū:

—Re'oja'che pa'ina cho'ocheja'che sē'sevuchi'a re'oja'che cho'ome musanukona. Chū'ūpi tiñere i'kaa'ku chini jā'aja'ñe sēeme musanukona chū'ure.

¹⁹ Kurire'reva musanukona pa'iche ro'i ro'ijare'reva'te mini ñojū'ū chū'ure —chiisi'kua'mū repau.

Chikuna repau'te kurire'reva miijani ra ñosinaa'me repana.

²⁰ Ñojuna Jesús ija'che i'kasi'kua'mū repanare:

—Iku kurire'reva pa'iku kuechusi'ku, ¿keeja'iu'ū? Ūcuachi'a, ¿nee mamipi pa'iku ire'reva? —chiisi'kua'mū.

²¹ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Maire chū'ūku César chiana'me repau mami pa'imū jā'are'reva —chiisinaa'me repana.

Chitena Jesús i'kasi'kua'mū repanare.

—Jā'a pa'ito pa'iche ro'ire repauji kuri ro'iche chū'uto ro'ijū'ū repau'te. Dios chū'ū jo'kasi'e ūcuachi'a cho'uju pa'ijū'ū —chiisi'kua'mū Jesús repanare.

²² Jā'aja'ñe i'kauna asa kuku repau'te jo'ka sanisōsinaa'me repana.

Jū'isina vajuraiche'te Jesure sēniasasi'ere kuumu

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Ūcuau mucusena saduceopāi te'ena Jesuni ñañu chini raisinaa'me. “Pāi jū'isina jo'e vajuraimanejanaa'me”, chiiju cuasanajeju Jesure ija'che sēsinaa'me repana:

²⁴ —Masīu, Diopi chū'ūna Moisés aperumū maire tocha jo'kasi'e ija'che chiimū:

Pāiu romio'te vejasi'kupī, chuta'a chīi peokūji jo'ka jūnisōru

repau cho'jeuji veja paa'ku majaa'chū paasi'kore.

Repaoni veja chīire paaku ija'che cuasaku paaū: “Chū'ū a'chū jūnisōsiva'ū chīijanaa'me ina chū'ū chīi”, chiaū,

chiimū repau tocha jo'kasi'e.

²⁵ Jā'ajekuna chū'o kuañu chiime chūkuna mū'ure. Icheja chūkuna'te ja'me pa'isina majapāichi'a sieterepana pa'isinaa'me mupāi. Pa'iju repana majaa'chū chareparo cakupi te'eū romio'te veja paaku chuta'a chīi peokūji jo'ka jūnisōsi'kua'mū.

²⁶ Jo'ka jūnisōna cho'jeu repau majaa'chū rāju pa'isi'koni veja paaku ūcuaja'che chuta'a chīi peokūji jo'ka jūnisōsi'kua'mū. Jūnisōna na'a cho'je cakū ūcate'eo'te veja ūcuaja'che chīi peokūji jūnisōsi'kua'mū. Jā'aja'ñechi'a sieterepana ūcuanūko ūcate'eo'te vejaju chīi peonachi'a jo'ka jūnisōsinaa'me repana.

²⁷ Repana peore jūnisōsirumū romio ūcuaja'che jūnisōsi'koa'mo.

²⁸ Jā'ajekuna pāi jūnisōsina ūcuanūko jo'e vajuraisirumū, ¿kaupi repau'te jo'e paaja'ū? —chiisinaa'me repana.

²⁹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mū repanare.

—Tiñe cuasame musanukona. Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'eje'e vesuju jū'isinare Dios vasomasicheje'e vesume musanukona.

³⁰ Pāi ūcuanūko jo'e jūni vajuraisirumū mupāina'me romi jo'e vejamanejanaa'me Diore ja'me pa'ina ángeles pa'icheja'che pa'inajeju.

³¹ Diopi i'kakuna asaju pāi jū'isina vajurajachere kuaju tocha jo'kasi'e, ¿ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che chiimū:

³² “Chū'ū Dios, pāi jūnisōsinareje'e vajunareja'che ñaku'mū, repana rekoñoāpi vajukuna.

Jā'ajekuna musanukona aipāi vajurumū chū'ure cuasasinare paaku'mū chū'ū, Abrahamre, Isaare, Jacobre”, chiisi'kua'mū Dios,

chiimū repa tocha jo'kasi'e —chiisi'kua'mū Jesús repanare saduceopāi.

³³ Jesupī jā'aja'ñe che'chouna asa kukuasome repana.

Dios pãi na'a rua chũ'uñe'te kũamũ Jesús
(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi jã'aja ñe masi chũ'vaũna saduceopãi jo'e i'kamanesi'ere asa fariseopãi repau pa'ichejana rani chi'isinaa'me.

³⁵ Chi'i repanare ja'me pa'iku te'eu judiõpãi che'chokũji Jesure ija'che sãesi'kua'mu, repau masiche'te cho'o ñara chini:

³⁶ —Dios maire chũ'u jokasi'e, ¿jeea'che Repau maire na'a rua cho'ojũ'u chiiche? — chiisi'kua'mu.

³⁷ Chikũna Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—Pãi Ūcuanũkore Paakũni Dioni musanũkona auji rua cuasaju pa'ijũ'u. Musanũkona rekoõõana'me cuasache peore jã'api Dioni rua cuasaju pa'ijũ'u. Jã'aa'me Repau chũ'urepache.

³⁸ "Jã'are na'a rua cho'õju pa'ijũ'u", chiimũ Dios.

³⁹ Cheke ũcuaja'chea'me, repau chũ'urepache. Ija'che chiimũ: "Musanũkona meñe oicheja'che chekunare oiju pa'ijũ'u", chiimũ.

⁴⁰ Jã'are ka'chamajña cho'õju pani, cheke Repau chũ'usi'e ũcuate'erũmu peore cho'õcheja'che cho'ome musanũkona Repauji ñato, aperũmu Repau chũ'o kũakaisina che'chosi'e ũcuachi'a —chiisi'kua'mu repau.

¿Nee chũia'u pãire chũ'ua'ku chini Dios Raosi'ku?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹⁻⁴² Repana fariseopãi chi'isikuanupũ chuta'a pa'ijũna Jesús repau pa'iche'te kũara chini ija'che sãesi'kua'mu repanare:

—Cristo, Dios raoja'mu chiisi'ku pa'iche'te cuasani, ¿je'se cuasache musanũkona? ¿Nee chũia'u repau? —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

Chikũna i'kasinaa'me repana.

—Aperũmu pa'isi'ku David Jojosi'kua'mu repau —chiisinaa'me repana.

⁴³⁻⁴⁴ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Repau David, aperũmu Dios Rekochoji cho'okaiũna ija'che i'kaasomũ:

Cristo Dios Raojau chũ'ure paaku'mu,

chiniasomũ. Ūcuachi'a cheke ija'che chiimũ repau i'kakũ tocha jo'kasi'e:

Dios chũ'ure Paaku'te ija'che i'kaasomũ:

"Chũ'ure kueñe ʋajũtu cakã'kõna puujũ'u.

Chũ'upi cho'okaiũna mu'ure cuhesina ũcuanũko mu'u chũ'uñe cho'õjanaa'me", chiniasomũ Dios.

Jã'aja'ñe tocha jo'kaasomũ David.

⁴⁵ ¿Je'se pa'ijũna, David, "Chũ'ure paaku'mu Cristo", chiisi'eta'ni, "David Jojosi'kua'mu Cristo", chiiche pãi? —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

⁴⁶ Jã'aja'ñe i'kauna asa sãiñe i'kavesũju te'echũ'õpojẽ'e i'kamanesinaa'me repana. Jã'ajekũna repana fariseopãi jã'arũmupi pi'ra repau'te te'euje'e jo'e chũ'o sãevajũchusinaa'me.

23

Fariseopãina'me judiõpãi che'chona cu'ache cho'õche'te kũamũ Jesús
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Jã'a i'ka pi'nisirũmu pãire ija'che i'kasi'kua'mu Jesús, chukũna'te repau neenare ũcuachi'a:

² —Maire judiõpãi che'chonana'me fariseopãi si'arũmu Moisés tocha jo'kasi'e chũ'vaju pa'ime, pãipi asa chẽa cho'õju paaru chini.

³ Repana chũ'vaju chũ'uñe peore asa jachama'ñe cho'õju pa'ijũ'u. Repana pa'icheta'ni ña chẽa ũcuaja'che pa'imanejũ'u musanũkona. Ūcuana i'kache cho'õma'ñe chekere cho'õnaa'me repana.

⁴ Jmamarũje'e repanare cho'õuama'ñere chekunare rua cuajare si'ache chũ'u jo'kanaa'me repana.

⁵ Aperũmu pa'isina judiõ umũpãi Dios chũ'usi'e cho'õju va'i ca'nipi rũhira'vũruã cho'o ũcuara'vũruã sa'navũana Dios chũ'o tochasija'õruã mañaasome, repana jũjũnare quẽo tũũ chini. Jã'ajekũna repana fariseopãi pãipi ña, "Re'õnajeju Dios chũ'o rua chiime ina", chiapũ chini si'ache cho'õju Dios chũ'o tocha maña tãira'vũruã na'a ʋjavũã cho'o repana chiapũana'me jũjũna quẽo tũime repana. Ūcuaja'che pãipi ña, "Diore rua cuasanaa'me jã'ana", chiapũ chini kãña re'õjakãñapi ʋjacueñõãre ju'ijũ nũka ku'ime repana.

⁶ Ūcuaja'che pāipi repanani āu āuñu chini soito m̄ua repanare soisi'kure kueñe ñu'ineeme repa. Ūcuachi'a mai judiōpāi ch'i'iv̄u'ena m̄ua kakani masina ñu'isaiv̄uāre ñu'ineenaa'me repa.

⁷ Ūcuachi'a āu ĩsicheññare ku'ij̄una, pāipi repanani ña ch̄ea pojoju, "Peore masinajeju pāi che'chonaa'me ina", chiito r̄ua pojonaa'me repa.

⁸ 'M̄usanukonata'ni pāire che'choni rup̄u repanapi m̄usanukonani, "Peore masinajeju pāi che'chonaa'me ina", chiapu chini che'choto cu'am̄u. M̄usanukona ch̄u'ure cuasaju majapāija'ñechi'a pa'inaa'me. M̄usanukonare che'choku peore Masiu ūcuate'eu'm̄u ch̄u'ū, Dios Raosi'ku.

⁹ Ūcuachi'a icheja cheja pa'inare te'eu'terej̄e'e masinare, "Peore masiū'm̄u iku", chini repa'te, "Ja'ku", chiiju pa'imanej̄u'ū, Cunaumu Pa'iku'te Diorech̄i'a ūcuate'eu'te peore Masiu'te Ja'ku paanajeju.

¹⁰ Ūcuachi'a pāi ch̄u'uni rup̄u repanapi m̄usanukonani, "Peore masinajeju pāi ch̄u'ūnaa'me ina", chiapu chini ch̄u'uto cu'am̄u. M̄usanukonare ch̄u'uku peore masiū ūcuate'eu'm̄u ch̄u'ū, Dios Raosi'ku.

¹¹ M̄usanukonapi te'eu chekunare pāi ch̄u'ura chini cho'oche cho'okaiva'uja'che chekunare re'oja'che cho'okaiu pa'ij̄u'ū.

¹² Ija'chea'me: Pāi ūcuanapi meñe, "Chekunare na'a r̄ua masime ch̄ukuna", chiiju cuasanare, "R̄ua vesunaa'me ina", chiija'm̄u Dios. J̄a'ata'ni repanapi meñe, "Chekunare na'a r̄ua vesunaa'me ch̄ukuna", chiiju cuasanare, "R̄ua masinaa'me ina", chiija'm̄u Dios —chiisi'kua'm̄u Jesús.

¹³ Ūcuar̄umu Jesús fariseopāina'me judiōpāi che'chonare ija'che i'kasi'kua'm̄u: —S̄e'sevuchi'a re'oja'che cho'onajejuna r̄ua cu'ache ti'ñjeja'm̄u m̄usanukonare judiōpāi che'chonana'me fariseopāi. Dios ch̄u'o masinata'ni ch̄u'uni cuheju Dios pa'icheja saimanejanaa'me m̄usanukona. J̄a'ajekuna chekuna ūcuaja'che ch̄u'ure cuasaju jovoñu ch̄iisinata'ni jovoma'me m̄usanukona ch̄u'ure cuheche'te ñani.

¹⁴ Ūcuachi'a va'jeva'na paache joreju tutesōnaa'me m̄usanukona. J̄a'aja'ñe cho'onata'ni pāipi ña, "Re'onaa'me ina", chiapu chini Diore s̄eni r̄ua jeer̄umu s̄eju pa'inaa'me m̄usanukona. J̄a'aja'ñe cho'onajejuna Diopi ch̄u'ūna r̄ua cu'ache ti'ñjeja'm̄u m̄usanukonare, s̄e'sevuchi'a re'oja'che cho'onare.

¹⁵ 'S̄e'sevuchi'a re'oja'che cho'onajejuna r̄ua cu'ache ti'ñjeja'm̄u m̄usanukonare judiōpāi che'chonana'me fariseopāi. J̄a'aja'ñe cu'ache pa'nap̄i si'achej̄ña ku'ij̄u chiaraā chekukā'j̄ño j̄eni, pāi jainukore che'chome m̄usanukona, repanapi asa ch̄eaa'ju chini. M̄usanukonapi che'chojuna asa ch̄easina m̄usanukonare na'a cajejaiche cu'ache pa'inajeju m̄usanukona saijatoana vati toana saijanaa'me repa.

¹⁶ 'Na'ava'napi ūcuaja'che na'ava'nani juha sacheja'che chekunare cu'ache che'chonajejuna r̄ua cu'ache ti'ñjeja'm̄u m̄usanukonare. Ija'che i'kaju che'chonaa'me m̄usanukona: "Dios mamire i'kacuheju Repaū v̄u'ere roiju, 'Cho'ojanaa'me', chiisi'ere cho'omaneni cu'ache cho'oma'me. J̄a'ata'ni Dios v̄u'e pa'imaj̄ñaruā pachokuri cho'osimaj̄ñaruāre roiju, 'Cho'ojanaa'me', chiisi'ere cho'omaneni cu'ache cho'ome m̄usanukona", chiinaa'me.

¹⁷ ¡Ñakocaā ñamava'naja'ñe r̄ua vesunaa'me m̄usanukona! ¿Keere Dios na'a r̄ua chiiku? ¿Repaū v̄u'e? J̄a'apāni, ¿pachokuri repav̄u'equee? Dios r̄ua chiimu Repaū v̄u'e. Repa pachokuri ūcuachi'a repav̄u'e pa'ichejekuna chiimu Repaū.

¹⁸ Ūcuachi'a ija'che i'kanaa'me m̄usanukona: "Mesako'a pāi Diore ĩsimaj̄ñaruā t̄uo uoko'are roiju, m̄usanukona 'Cho'ojanaa'me', chiisi'ere cho'omaneni cu'ache cho'oma'me. J̄a'ata'ni Diore ĩsimaj̄ñaruāre roiju, 'Cho'ojanaa'me', chiisi'ere cho'omaneni cu'ache cho'ome", chiinaa'me.

¹⁹ ¡Ñakocaā ñamava'naja'ñe r̄ua vesunaa'me m̄usanukona! ¿Keere Dios na'a r̄ua chiiku? ¿Repaū'te ĩsimaj̄ñaruā? J̄a'apāni, ¿repamaj̄ñaruā uoko'a? Dios r̄ua chiimu repaū'te ĩsimaj̄ñaruā. Repako'a ūcuachi'a repaū'te ĩsimaj̄ñaruā uoko'ajekuna chiimu Repaū.

²⁰ Repako'are pāipi roiju i'kani repako'a tuosi'e ūcuachi'a peore roiju i'kame.

²¹ Ūcuaja'che Dios v̄u'ere roiju i'kani repav̄u'e Pa'iku'te Diore ūcuachi'a roiju i'kame.

²² Ūcuaja'che cunaum̄ure roiju i'kani repacheja pa'isavu Dios ch̄u'uku ñu'isavu'te roiju ūcuachi'a repasavu ñu'iku'te Diore roiju i'kame.

²³ 'Dios ch̄u'ū jo'kasi'ere cho'oj̄u ja'oruā āu va'isuche maña kua'koja'oruāre si'ar̄umu ĩsiju pa'inaa'me m̄usanukona, Repaū ch̄u'ure ĩsij̄u'ū chiisi'e. Chekur̄umu dierepaja'oruā j̄ñaani te'ēja'oru ĩsinaa'me. Chekur̄umu cienrepaja'oruā j̄ñaani dierepaja'oruā ĩsinaa'me. J̄a'aja'ñe cho'onata'ni Dioni masi cuasama'ñe pa'iju s̄e'sevuchi'a re'oja'che cho'onajeju Dios ch̄u'urepache asa jachaju cho'omanaa'me m̄usanukona:

re'oja'che cho'оче, chekunare oiju pa'iche, chekunare ūcuarepa cho'оче. Jā'aja'ñe cho'onajejuna rua cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare fariseopäina'me judiöpai che'chonare. Repa cu'amajñaruā ūcua ūsiju pa'ijū'u Diore. Repau chū'usi'ea'me jā'a. Jā'ata'ni, "Chekunare re'oja'che cho'okaiche'te na'a rua cho'ojū pa'ijū'u", chiimu Dios.

²⁴ Na'ava'napi chekunani juha sacheja'che cho'ome musanukona. Āñiēna mi'api tuāni mañaru jmava'ureta'ni ña mini sējo āñjeja'ñe Dios ruarepa chū'uma'ñere si'arumu cuasaju rua cho'ome musanukona. Ūcuachi'a camelloji tuāni mañaru ūjau'teta'ni ña mini sējoma'ñe ūcuau'te cuasoma'ñe teana rāosōñjeja'ñe Repau chū'urepacheta'ni cuasamapu cho'oma'me musanukona.

²⁵ Ūcuachi'a cunaro'rona'me cunare'a sē'sevuāchi'a sosaju sa'navuā sosama'ñeja'ñe musanukona rekoñō cu'ache cuasache jo'kasōmanajeju sē'sevuchi'a re'onaja'ñe cho'ojū chekuna nee joreju tute paanaa'me musanukona. Ūcuachi'a musanukonare cho'ouache ūcuauache cho'onaa'me. Jā'aja'ñe pa'ijuna Diopi chū'ūna rua cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare fariseopäina'me judiöpai che'chonare.

²⁶ Musanukona fariseopai rekoñō cu'ache cuasanaa'me. Jā'ajekuna musanukona rekoñō cu'ache cuasache'te jo'kasōjū'u. Jo'kasōni re'oja'che cho'ojū pa'ijanaa'me musanukona.

²⁷⁻²⁸ Musanukona judiöpai che'chonana'me fariseopai päi'u'te täsicheja catapu poja'che choasi'püre nukorena re'oja'che ñoñjeja'ñe sē'sevuchi'a re'onaja'ñe ñome. Jā'ata'ni musanukona rekoñō jū'isi'kure täsicoje sa'navu jā'jusi'ena'me tara pa'icheja'che cu'ache cuasana'ta'ni sē'sevuchi'a re'onaja'ñe cho'ojuna päi ña, "Re'onaa'me ina", chiime musanukonare. Jā'aja'ñe cho'ojuna rua cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare.

²⁹ Sē'sevuchi'a re'oja'che cho'onajejuna rua cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare judiöpai che'chonana'me fariseopai. Ūcuachi'a aperumu Dios chū'o kuasiva'nana'me Dion cuasaju re'oja'che pa'isinare musanukona aipāipi vanisōsiva'nare täsichejña sē'sevuāchi'a, re'oja'che ñochejña care'vaju pa'ime musanukona, päipi ña, "Dios chū'o kuaju chuenisōsiva'nare oime jā'ana", chiapu chini.

³⁰ Jā'aja'ñe cho'ojū ija'che i'kanaa'me musanukona: "Mai aipai pa'irumu chukunapi ja'me pani Dios chū'o kuasiva'nare vanisōmanera'asinaa'me", chiinaa'me.

³¹ Jā'aja'ñe i'kaju, "Dios chū'o kuasiva'nare vanisōsina jojocoñosinaa'me chukuna", chiicheja'che kua jñaume musanukona.

³² Musanukona aipai cho'osi'ēja'che cu'ache cho'ojū pañu chiime musanukona. Jā'aja'ñe cho'ojuna rua cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare.

³³ Aña pa'icheja'che rua cu'ache pa'inaa'me musanukona. Jā'ajekuna Dios musanukonare vati toana saoja'mu.

³⁴ Jā'aja'ñe pa'inani chū'u musanukonare Dios chū'o kuajanana'me Repau chū'o che'chojanana'me masinare chēa raoja'mu. Jā'ata'ni musanukona repanare cuheju te'enare vanisōju chekunare kurususē'veroāna jē'jo vēasōju jo'e chekunare mai judiöpai chi'iva'ñana muva asi vajanaa'me. Ūcuaja'che repanani cu'ache cho'oñu chini vññajoopoā repa saisijoopoā tuha ku'ejanaa'me musanukona.

³⁵ Jā'are cuhasōma'ñe cho'ojū pani, aperumu Dion cuasaju re'oja'che pa'inare vanisōsi'e ro'i musanukonapi peore ro'ijanaa'me. Chareparo re'oja'che cho'osi'kure Abelre vanisōsirumapi Berequias mamaku'te Zacaria'te, Diore ūsimajñaruā ūochejana vanisōrumajatu'ka re'oja'che pa'isinare musanukona aipāipi vanisōrena musanukonapi ro'ijanaa'me repanare vanisōsi'e ro'i.

³⁶ Ūcuarepaa'me jā'a. Irumu pa'inapi repa cho'osi'e peore ro'ijanaa'me musanukona —chiisi'kua'mu Jesús repanare.

*Jerusalén vu'ejoopo pa'inani oimu Jesús
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Musanukona Jerusalén vu'ejoopo pa'ina cu'ache cho'оче'te ñaku rua suma'ku pa'imū chū'u. Kuraō repao chūiva'nare kue'chaka vñ'evuāna soni paacheja'che re'oja'che cho'okasa chiuku'teta'ni kuheme musanukona chū'are. Musanukona Jerusalén vu'ejoopo cana Repau chū'ore musanukonani kuaja'ju chini Dios raosiva'nare cuheju vanisōnaa'me. Ūcuachi'a Repau chū'ore chū'vaa'ju chini Dios raosiva'nare cuheju si'arumu catapi su'a vēasōnaa'me musanukona.

³⁸ Asarepajū'u. Ijoopo musanukona pa'ijoopo Jerusalén vu'ejoopo, päipi cu'ache cho'oñu chiito ūsemanēja'mu Dios. Ūsemauna päi rani peore ñañosōjanaa'me ijoopo.

³⁹ Chekere kuara. Saipi'ramu chu'u chura. Sanisõuna rua jeerumu ñamanejanaa'me musanukona chu'ure. Jā'ata'ni chu'upi jo'e chejana cajekuna ña, "Diopi re'oja'che cho'okaa' ikure, Repau Raoku'te", chiijanaa'me musanukona chu'ure —chiisi'kua'mu Jesús.

24

Dios vü'e ñañosõjañere kuamu Jesús

(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Ūcuarumu Jesús Dios vü'e pa'isi'kupi eta saiuna chukuna repau neena repau'te rani, —Dios vü'e pa'iche'te ñaju cutuñu —chiisinaa'me.

² Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mu: —Musanukona ivü'e Dios vü'e pa'iche'te peore ñaju cutume. Jā'ata'ni na'a pa'isirumu, catapuä te'epuñe'e chekupuna'me su'ima'ñe peore ñañosõjanaa'me pāi ivü'e —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

Cheja si'api'rarumu cho'ojachere kuamu

(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Jā'aja'ñe i'kacua Jesús chukuna repau neenana'me sani Olivo aikütina muni pū ñu'isi'kua'mu. Ūcuarumu chukuna repauni chu'ore te'ena sēniasañu chini raisinaa'me repau'te. Rani ija'che sēesinaa'me:

—Mu'u chukuna'te kuasi'e, ¿jeerumu cho'ojachea'che? Ūcuachi'a mu'u jo'e rai-jarumuna'me icheja cheja si'ajarumu t'añe, ¿je'se masijanaa'ñe chukuna? —chiisinaa'me chukuna.

⁴ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ñarepaju pa'iju jorena i'kache asa chēama'ñe pa'ijū'u. ¡Cacu'ocojñõñe!

⁵ Pāi jainuko te'enachi'a ku'iju joreju chu'uni roiju, "Dios Raosi'kua'mu chu'u. Cristoa'mu", chiijanaa'me. Jā'aja'ñe i'kaju jorejuna pāi jainuko repanare cuasaju jovojanaa'me repaña.

⁶ Ūcuachi'a si'achejña pāi vaiche asani kukumanejū'u musanukona. Jā'aja'ñe pa'ija'mu cheja si'api'rarumu. Jā'ata'ni cheja chuta'a si'amaneja'mu.

⁷ Pāi ūcuate'echēja pa'ina chekuchejña pa'inani sani vanisõjanaa'me. Ūcuaja'che raarepa asuku āupi aineemauna pāi si'achejñaruä āucuhana jūnisõjanaa'me. Ūcuaja'che cheja si'achejñaruä rua pi'ruja'mu.

⁸ Jā'ata'ni peore jā'a na'a rua cu'ache cho'orūmupi t'api'raku chareparo cho'ochē'me.

⁹ 'Reparumu pāi musanukonare chu'uni cuasajuna cuheju chēa sa chekunani jo'kajanaa'me, cu'ache cho'oa'ju chini. Jā'aja'ñe cho'uju musanukonare te'enare vanisõjanaa'me repaña. Pāi si'avāju musanukonare chu'uni cuasajuna chejanaa'me.

¹⁰ Reparumu pāi jainuko chu'ure cuasache jo'kasõ pa'iju, chu'ure ūcua cuasava'nare cuheju chekunapi repanani cu'ache cho'oa'ju chini rope'e chū'u jo'kajanaa'me.

¹¹ Ūcuachi'a pāi jainuko te'enachi'a ku'iju, "Dios chu'o kuakaiku'mu chu'u", chiiju joreju pāi jainukore cacu'uju pa'ijanaa'me.

¹² Reparumu rua si'ache cu'ache cho'orūmujekuna pāi jainuko chekunare cuasache jo'kasõjanaa'me.

¹³ Jā'ata'ni pāi repaña jūnisõrūmujat'ka chu'ure masi cuasana Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

¹⁴ Pāi cu'ache cho'ochē ūhasinare Dios chēa paache kuachu'o Repau chu'o re'oja'che chu'ure cuasanapi ku'iju chu'vajanaa'me, pāi si'achejña pa'ina asa chēaa'ju chini. Jā'aja'ñe cho'o pi'nisirumuna icheja cheja si'asõja'mu.

¹⁵ 'Dios chu'o aperumu kuasi'ku Daniel tocha jo'kasi'e ija'che chiimu: Na'a pa'isirumu pāi Dios cuheche'te rupū tūosi'kuni Dios vü'ena sa nuko, "Dioa'mu iku. Pojojū'u ikure", chiijanaa'me, chiimu. Repa tochasi'ere ña masijanaa'me musanukona.

¹⁶ Pāipi jā'aja'ñe cho'ojuna ñani Judea cheja pa'ina aikūñana vü'vü katisõa'ju.

¹⁷ Pāi ūcuajana repaña vü'ña ve'koroäre pani cu'amajñaruäre miñu chini kakama'ñe teana vü'vusõa'ju.

¹⁸ Ūcuaja'che pāi chiño saisina pani repaña vü'ña paache'te cu'amajñaruäre miñu chini co'ima'ñe teana ūcuachejapi vü'vusõa'ju.

¹⁹ Reparumu romiva'nare chii su'iva'nana'me oje chūsava'nare rua vesache cu'ache pa'ija'mu.

²⁰ Dioni rua sēeju pa'ijū'u, reparumupi pūaumucusena jā'apāni okorūmuna t'amanea'ku chini.

²¹ Reparumu t'aru mamarumupi pi'ra irumujatu'ka pāi jmakarujē'e ñama'ñepi cu'a rua cu'acheji pa'ija'mu. Ūcuachi'a reparumu cho'osi'e cu'a jo'e ti'ñemaneja'mu.

²² Repa cu'ache pa'irumare Diopi ūsemauna na'a jeerumu cu'ache pa'ito pāi te'euñē'e jujama'ñe cho'osōra'ame. Jā'ata'ni Diopi Repau chēa paanani oiu ūsekuna cu'a rua jeerumu pa'imaneja'mu.

²³ 'Reparumu pāi musanukonare ija'che i'kajanaa'me: "Rani ñajū'u. Dios Raosi'ku Cristo ichejare pa'imū". Jā'apāni, "Sani ñajū'u. Dios Raosi'ku jeechejare pa'imū", chijanaa'me. Pāipi jā'aja'ñe i'kato asa jachajū'u musanukona.

²⁴ Reparumu pāi te'ena ku'iju joreju, "Dios Raosi'ku'a'mu chu'u. Cristo'a'mu", chijanaa'me. Chekuna, "Dios chu'o kuakainaa'me chukuna", chijanaa'me. Jā'aja'ñe joreju i'kaju Dios cho'acheja'chere cho'o ñojanaa'me repana, Dios chēa paanapi ña Repau'te cuasache'te jo'kasō ūcuanani jovo repana chū'uñe'te cho'ojū paapu chini. Jā'ata'ni Dios neenapi ñarepaju pa'imani repana jorena i'kachu'o asa cuasaju jovojanaa'me.

²⁵ Musanukonare chu'u repana cho'ojachere masia'ju chini irumuna kuamu.

²⁶ Jā'ajekuna pāiu ūcuaukujū musanukonani, "Rani ñajū'u. Dios Raosi'ku pāi peochejare pa'imū", chiito sani ñamanejū'u. Ūcuachi'a chekunapi, "Rani ñajū'u. Dios Raosi'ku jeechejare kati pa'imū", chiito cuasamanejū'u.

²⁷ Cunaumupi oko fe'neni ūsuu muikā'kopi ūsuu na'ikā'kojatū'ka peore miañe fe'ne chūvokuna ñame pāi. Chu'u ūcuaja'che Dios Raosi'ku icheja cheja jo'e cajerumu pāi ūcuanuko ñaju'te cajeja'mu.

²⁸ Cu'ava'nare jūni jā'jusiva'nare jña caje chi'ime vacho —chiisi'ku'a'mu Jesús chukuna'te.

Pāire ja'me paau chini Dios Raosi'ku jo'e rajachere kuamu

(Mr 13.24-37; Lc 17.26-30, 34-36; 21.25-36)

²⁹ Ūcuarumu Jesús chukuna'te jo'e i'kasi'ku'a'mu.

—Repa cu'ache cho'o pi'nisirumu ūsuu miamaneja'mu. Pāimiau ūcuaja'che miamaneja'mu. Cunaumu pa'ina ma'ñoko chejana tuā'tuasōjanaa'me. Ūcuachi'a cunaumu pa'imajñaruā ñu'kueja'mu.

³⁰ Reparumu pāi si'acheñaruā pa'ina chu'ure cuhena cunaumu cho'ochete ña, "Dios Raosi'ku jo'e cajepi'racosomu", chini kukucajejani rua ojanaa'me. Jā'aja'ñe cho'otona chu'u Dios Raosi'ku peore Masia'ji, rua re'oja'che ñou ko'sija'ia cunaumupi pāi ūcuanuko ñaju'te pikona'me cajeja'mu.

³¹ Reparumu trompetavu rua asoche juhiona chu'u neenare ángeles chū'u saoja'mu chu'u. Chū'uuna sani ku'iju chu'u chēa paanare cheja si'acheja pa'inare ūsuu muikā'ko suripu cakā'ko, co'covu cakā'ko pa'inana'me ūsuu na'ikā'ko pa'inare ra chi'ijanaa'me repana.

³² 'Chura higoñu pa'iche'te cuasajū'u. Higoñu karuā ā'jkaruā carūni ja'o ma'mañe ñani, "Ūsurumu t'api'ramu ie", chiime musanukona.

³³ Ūcuaja'che chu'u chura kuasi'epi t'akuna ñani, "Jesús Dios Raosi'ku chejana jo'e cajepi'ramu", chijanaa'me musanukona.

³⁴ Musanukona jojosina chuta'a jūnisōmarumuna chu'u kuasi'e peore ti'ñeja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a.

³⁵ Cunaumuna'me cheja si'asōja'mu. Chu'u chū'u jo'kasi'eta'ni si'asōma'ñe ūcu pa'ija'mu.

³⁶ 'Pāi te'euñē'e masima'me chu'u kuasi'e pa'ijarumu. Cunaumu pa'ina ángeles ūcuachi'a vesume. Chu'u Dios Mamaku ūcuachi'a vesumu. Ja'kuchi'a masimu jā'a.

³⁷ 'Chu'u Dios Raosi'ku jo'e cajeumucuse t'api'rarumu Noé pa'irumu pa'isina pa'isi'ēja'che cu'ache pa'ijanaa'me pāi.

³⁸ Reparumu pāi chuta'a cheja peore ko'sa mevosōmarumu Dioni cuasamaru āu āiju, cono ūkujū, romi vejaju, repanare uache cho'ojū paniasome, Noé choovu ūjavu kakaumucusejata'ka.

³⁹ Jā'ata'ni repana, "Cu'ache ti'ñeja'mu maire", chiima'ñe pa'irumuna okopi ra ko'sauna peore runisōasome. Ūcuaja'che pāi chu'u Dios Raosi'ku rajache cuasamarumuna jo'e rajaja'mu chu'u.

⁴⁰ Reparumu ángeles caje chekurumu umupāi te'eka'chapana chio ūcuate'echio pa'inare te'eu'te saju chekuni jo'kajanaa'me.

⁴¹ Chekurumu romi te'eka'chapana ūcuate'echeja āu toanare te'eo'te saju chekoni jo'kajanaa'me.

⁴² 'Chu'u musanukonare paaku rajarumu vesume. Jā'ajekuna ñarepaju pa'iju chu'uni cha'aju pa'ijū'u.

⁴³ Iere asa chēajū'u musanukona. Pāiu vū'e paaku űaaū rairūmu masini pē'jemū, űaaū kakache'te űsera chini.

⁴⁴ Musanukona chū'u rajjache cuasamarūmūna icheja cheja jo'e cajeja'mū chū'u, Dios Raosi'ku. Jā'ajekūna vū'e paaku űaaū'te pē'jeñeja'ñe chū'u cajejachere pē'jeju musanukona rekoñoō re'ojarekoñoō care'vaju pa'ijū'u —chiisi'kuu'mū Jesús.

Dios chū'ūñe re'oja'che cho'ona pa'ichena'me re'oja'che cho'omana pa'iche'te kuamu (Lc 12.41-48)

⁴⁵ Ūcuarūmu Jesús chukunani chū'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kuu'mū:

—Cho'ochē cho'okaiku rūhiñe cuasakūjeku repau'te paaku chū'u jo'kasi'e re'oja'che cho'okaiū paniasomū. Jā'aja'ñe cho'okūna repau'te paaku so'ona saipi'raku űcuauñi cheke cho'ochē chū'u jo'kaasomū, chekunani repau'te cho'ochē cho'okainani repāna chūiche'te āure si'aumucujña īsikaiū paau chini. Jā'aja'ñe jo'ka so'ona sanisōasomū repau.

⁴⁶⁻⁴⁷ Sani pa'isi'kupī na'a pa'isirūmūna jo'e rani űato repau'te cho'ochē cho'okaiva'ū, repau chū'u jo'kasi'e re'oja'che cho'okaiū paniasomū. Jā'aja'ñe re'oja'che cho'okaisi'ere co'ī űa repau'te paaku pojoku repau paache peore űcuauñi jo'kaasomū, chū'ūkaiū paau chini.

⁴⁸⁻⁴⁹ Jā'ata'ni repajūi cu'ache cuasaku ija'che cho'oru rūa cu'ache ti'jñera'amū repau'te, "Chū'ūre paaku, so'o saisi'ku pesa raimaneja'mū", chini repau'te ja'me cho'ochē cho'okainare vaiū, cono jū'inana'me jovo repau'te paaku nee āu rūa āiu conore űkuku pa'ito.

⁵⁰ Ūcuachi'a repau'te paaku rajjarūmūjē'e cuasama'ñe pa'iu repaujē'e vesurūmūna raira'amū repau.

⁵¹ Jā'aja'ñe cho'oku pa'ikūni rani űa repau'te paaku rūa pe'rukū rūa vani pi'ni cu'achejana saora'amū repau'te, sē'sevuchi'a re'oja'che cho'onare saochējana. Saouna űcuachejare pa'iu rūa oiū cōjire asochē āiu rūa chūova'ū pa'ira'amū —chiisi'kuu'mū repau.

25

Romichū dierepana cho'osi'ere kuamu

¹ Ūcuarūmu Jesús chukunani jo'e chū'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kuu'mū:

—Pāi chū'u jo'e rajjachere cha'aju repāna rekoñoō re'ojarekoñoō care'vasinare chū'u cho'ojache ija'chea'me: Pāiu romi vejajau chekucheja sani pa'isi'kupī jo'e raiūna romichū dierepana repāni tijña pojoñu chini űopūā u'chape'epi miapūā mini eta mūasome. (Aperūmu judío romichū, romi vejapi'ranare jā'aja'ñe cho'oasome.)

² Repāna romichū, cincorepana rūhiñe cuasamasina paniasome. Chekūna cincorepana rūhiñe cuasavesūasome.

³ Repāna romichū rūhiñe cuasavesūna űopūā mini sanata'ni u'chape'e reparpūā pa'iche si'auna jo'e ro'vejache samaneasome.

⁴ Chekunata'ni rūhiñe cuasamasinajēju űopūā mini u'chape'e reparpūā pa'iche si'auna jo'e ro'vejache churura'pūūāna ro've saasome.

⁵ Sani repāna romichū romi vejajau pi pesa raimauna cha'a ca'na űcuauñko űme kānisōasome.

⁶ űamirepana pāi i'kache ija'che chūiche'te asaasome repāna romichū: "Romi vejajau ranicuhamū. Sani tijña pojojū'u repau'te", chiniasome.

⁷ Jā'aja'ñe i'kache'te asa repāna romichū, űcuauñko vūni űopūā care'vasome.

⁸ Ūcuarūmu rūhiñe cuasavesūna chekunani masinani ija'che i'kaasome: "Chukūna'te űopūā chachapi'ramū. Musanukona paache u'chape'e jmanukorūā īsijū'u chukūna'te; ro'veñu", chiniasome.

⁹ Chitena rūhiñe cuasamasina i'kaasome. "Pāame. Chukūnapī īsisōru u'chape'e karasōja'mū maire űcuauñkore. U'chape'e īsichejana sani musanukona chūiche koojū'u. Jā'aja'ñe cho'oto na'a re'omū", chiniasome.

¹⁰ Chitena repāna u'chape'e kooñu chini saisirūmūna romi vejajau raiasomū. Ūcuarūmu romichū rūhiñe cuasamasina repau'te tijña pojoju űcuauñame vū'ena kakaasome repau romi vejache'te űaju pojoñu chini. Kakarena repavū'e jatisa'aro jeosōasome.

¹¹ Repāna kakasōsirūmūna romichū chekūna u'chape'e kooñu chini saisina űcuavū'ena rani tī'a ija'che i'kaasome repau'te: "Jatisa'aro vatakaijū'u chukūna'te; kakañu", chiniasome.

¹² Jā'aja'ñe i'kanareta'ni ija'che i'kaasomü repau: "Musanukonare vesuku'mü chü'u. Ücuarepaa'me jā'a", chiniasomü.

¹³ Musanukona ücuaja'che chü'u jo'e rajjarümü vesunajeju ñarepaju pa'iju, romichüi cuasamasisina cho'osi'ēja'che peore re'oja'che care'va pa'iju cha'ajü'u chü'ure — chiisi'kua'mü Jesús chükunä'te.

Kurire're koosina pa'iche'te kuumü

(Lc 19.11-27)

¹⁴ Ücuarümü Jesús chükunani jo'e chü'vaku ija'chere cuasaku kuasi'kua'mü:

—Dios chü'u jo'kasi'e masi cho'osinana'me masi cho'omanare Repau cho'ojache ija'chea'me: Päü chekuchejana saipi'raku repau'te cho'oché cho'okainare soni rao repanare te'enarechi'a kuri ísiasomü, ücuapi cho'oché'te cho'oa'ju chini.

¹⁵ Soni te'eu'te cinco milrepare're kurire're ísiasomü, chekuni dos milrepare're, jo'e chekuni milrepare're. Na'a rua paamasiku'te na'a rua ísi, chekunare na'a vesunare jmanukoruá ísi sanisóasomü repau.

¹⁶ Repau jo'ka sanisósirümü repau'te cho'oché cho'okaiku kuri cinco milrepare're koosi'ku pösere koo ísiku jo'e cinco milrepare're kooasomü.

¹⁷ Cheku dos milrepare're koosi'ku ücuaja'che pösere koo ísiku jo'e dos milrepare're kooasomü.

¹⁸ Jā'ata'ni cheku milrepare're koosi'ku sani chejana coje üni repau'te paaku nee kurire're ücuacojena chave paaasomü.

¹⁹ Rua jeerümü sani pa'isi'küpi repanare paaku co'i ücuanani soapü chini chü'u saasomü, repau ísisi'ere kurire repana paaju cho'osi'ere kuékue ña masira chini.

²⁰ Sotena cinco milrepare're koosi'ku charo rani repau'te paaku'te ija'che i'kaasomü: "Chü'ure paaku, mü'u chü'ure ísisi'repi pösere koo ísiku jo'e cinco milrepare're koosi'kua'mü chü'u", chini, repau'te kurire're diez milrepare're ísiasomü repau.

²¹ Chikuna repau'te paaku i'kaasomü. "Re'omü jā'a. Cho'oché rua re'oja'che cho'okaisi'kua'mü mü'u. Kuri ka'charu koosi'kuta'ni re'oja'che cho'osi'kujekuna mü'ure jo'e na'a rua jo'kaja'mü chü'u. Chü'u pa'icheja'che pojoku pa'ijü'u", chiniasomü repau.

²² Repau cho'ocuhasirümü cheku dos milrepare're koosi'ku rani repau'te paaku'te ija'che i'kaasomü: "Chü'ure paaku, mü'u chü'ure ísisi'repi pösere koo ísiku jo'e dos milrepare're koosi'kua'mü chü'u", chini repau'te cuatro milrepare're ísiasomü repau.

²³ Chikuna repau'te paaku i'kaasomü. "Re'omü jā'a. Cho'oché rua re'oja'che cho'okaisi'kua'mü mü'u. Kuri ka'charu koosi'kuta'ni re'oja'che cho'osi'kujekuna mü'ure jo'e na'a rua jo'kaja'mü chü'u. Chü'u pa'icheja'che pojoku pa'ijü'u mü'u", chiniasomü repau.

²⁴ Jā'ata'ni cheku kurire're milrepare're koosi'ku rani repau'te paaku'te ija'che i'kaasomü: "Chü'ure paaku, mü'u pa'iche masimü chü'u. Mü'ure cho'oché cho'okainare oima'kua'mü mü'u. Chekuna cho'oché cho'o koosi'e kuri tuasóku'mü mü'u. Ücuaja'che äü chekuna täsi'e tuasóku'mü mü'u.

²⁵ Jā'ajekuna jā'are cuasaku vajuchuku mü'u chü'ure ísisi're kurire're chejana coje üni chave paaku ücuare're co'chamü chü'u mü'ure", chini repau'te kurire're milrepare're ísiasomü repau.

²⁶⁻²⁷ Ísiuna repau'te paaku i'kaasomü. "Rua cu'aküji ñameu'mü mü'u. Chü'u päi oima'ñena'me chekuna cho'oché cho'o koosi'e kuri tuachena'me chekuna täsi'e äü chü'u tuasóñe masikuta'ni, ¿je'se pa'üna mü'u chü'u ísisi'e kurire're kuri v'ena sa jo'kamaneu? Sa jo'karu rani na'a rua koor'amü chü'u. Jā'aja'ñe cho'omananeu'pe ruku mü'ure cu'ache cho'oja'mü chü'u", chiniasomü repau.

²⁸⁻²⁹ Chini chekunare repacheja pa'inare i'kaasomü repau. "Päü ücuache'te koo masi paaku ücuare paakuta'ni na'a rua koo karama'ñe paaja'mü. Jā'ata'ni jmanukoru koosi'küpi masi paama'ku repau paache rua jmanukoruta'ni peore tuasócojñoja'mü. Jā'ajekuna ikure kurire're milrepare're tua chekuni, diez milrepare're paakuni ísijü'u.

³⁰ Repau paasi'e tua chekuni ísicuha ve'sena chijachejana saojü'u repau'te, chü'ure cho'oché re'oja'che cho'okaimanesi'kure. Ücuachejare pa'ü chü'ova'u oü cõjire asoche äü paaü", chiniasomü repau —chiisi'kua'mü Jesús.

Päi ücuanuko repana cu'ache cho'osi'e ro'i ro'iaju chini chü'uja'mü Dios

³¹ Ücuarümü Jesús jo'e i'kasi'kua'mü.

—Chü'u Dios Raosi'ku re'oja'che ñou ko'sija'iu chü'u neena ángelena'me ücuanuko chejana jo'e caje päi chü'uku ñu'isaivü'te ñu'iu päi ücuanuko re'oja'che cho'osi'ena'me cu'ache cho'osi'e ro'iche chü'uja'mü chü'u.

³² Ñu'ia chũ'ukuna pãi ũcuanũko rani chũ'u ti'jñeña ch'i'ijanaa'me. Ũcuanũko rani ch'i'rena oveja kuiraku ovejava'nana'me cabrava'nare te'ekuanuchi'a jña'nuñeja'ñe chũ'u Dios Raosi'ku repanare pãi re'oja'che pa'inana'me cu'ache pa'inare te'ekuanuchi'a jña'nuja'mu.

³³ Re'oja'che pa'inare chũ'u wajjũtu cakã'kona raiche chũ'uja'mu chũ'u. Cu'ache pa'inareta'ni chũ'u kã'kojũtu cakã'kona raiche chũ'uja'mu chũ'u.

³⁴ Chũ'u pi'ni chũ'u Pãi Ũcuanũkore Chũ'uku wajjũtu cakã'ko pa'inare ija'che i'kaja'mu: "Raijũ'u musanũkona, chũ'u Ja'ku Dios re'oja'che cho'okaicojñona. Musanũkonare chũ'u neenani jo'kara chini chuta'a cheja cho'omarũmũna Dios care'vasichejare Repau pa'ichejare sani re'oja'che pa'ijũ'a.

³⁵ Chũ'ure ãcuhato ãu ãusinaa'me musanũkona. Ũcuachi'a chũ'ure okuato oko ũkuasinaa'me. Ũcuachi'a chũ'upi ku'iu kãĩñe peoto chũ'ure kãĩñe jo'kasinaa'me.

³⁶ Ũcuaja'che chũ'upi kãña peoto chũ'ure kãña rupũ isisinaa'me. Ũcuaja'che chũ'u jũ'ito kuirasinaa'me. Ũcuaja'che pãi cu'ache cho'onare chẽa cuaovũ'e chũ'u pa'ito rani ñasinaa'me musanũkona chũ'ure", chiija'mu chũ'u.

³⁷ Jã'aja'ñe i'kauna asa repana re'oja'che cho'osina chũ'ure ija'che sãniasajanaa'me: "Chũkũna'te Paaku, mũ'ure chũkũna, zjeerũmu ãcuhakũni ãu ãure? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure okuakũni oko ũkuare?"

³⁸ Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure kãĩñe peokũni kãĩñe jo'kare? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure kãñare peokũna kãña isire?"

³⁹ Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure jũ'ikũni kuirare? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure pãi cu'ache cho'onare chẽa cuaovũ'e pa'ikũni mũa ñare?", chii-janaa'me.

⁴⁰ Chitena chũ'u Pãi Ũcuanũkore Chũ'uku ija'che i'kaja'mu repanare: "Chũ'u neenare rua vesũva'narejẽ'e musanũkona re'oja'che cho'okaisi'e peore chũ'ure cho'okaisi'ejachea'me. Ũcuarepaa'me jã'a", chiija'mu chũ'u.

⁴¹ 'Repanare i'kacuha chũ'u Pãi Ũcuanũkore Chũ'uku kã'kojũtu cakã'ko pa'inare ija'che i'kaja'mu: "Musanũkona, Diore cu'ache cho'ocojñopi'rana chũ'ure ja'me pa'imanejũ'u. Vati toana si'arũmu uuku pa'itoana saiijũ'u, vati ai repau neenana'me paaũ chini Dios jo'kasitoana.

⁴² Chũ'ure ãcuhato ãu ãumanesinaa'me musanũkona. Ũcuachi'a chũ'ure okuato oko ũkuamanesinaa'me.

⁴³ Ũcuachi'a chũ'upi ku'iu kãĩñe peoto chũ'ure kãĩñe jo'kamanesinaa'me. Ũcuachi'a chũ'upi kãña peoto chũ'ure kãña rupũ isimanesinaa'me. Ũcuachi'a chũ'upi jũ'ito kuiramanesinaa'me. Ũcuachi'a chũ'upi pãi cu'ache cho'onare chẽa cuaovũ'e pa'ito rani ñamanesinaa'me musanũkona", chiija'mu chũ'u repanare.

⁴⁴ Chikũna repana chũ'ure ija'che sãniasajanaa'me: "Pãi Ũcuanũkore Paaku, zjeerũmu chũkũna mũ'ure ãcuhakũni ãu ãumanere? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure okuakũni oko ũkuamanere? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure kãĩñe peokũni kãĩñe jo'kamanere? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure kãña peokũni kãña isimanere? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure jũ'ikũni kuiramanere? Ũcuachi'a, zjeerũmu chũkũna mũ'ure pãi cu'ache cho'onare chẽa cuaovũ'e pa'ikũni mũa ñamanere?", chiijanaa'me.

⁴⁵ Chitena chũ'u Pãi Ũcuanũkore Chũ'uku ija'che i'kaja'mu repanare: "Chũ'u neenare rua vesũva'narejẽ'e musanũkona te'echojẽ'e re'oja'che cho'okaimanesi'e chũ'ure re'oja'che cho'okaimanesi'ejachea'me. Ũcuarepaa'me jã'a", chiija'mu.

⁴⁶ Jã'aja'ñe i'kacuha chũ'upi chũ'ũna repana re'oja'che pa'imanesi'e ro'i vati toana sani si'arũmu uujũ pa'ijanaa'me. Re'oja'che pa'isinata'ni Dios pa'ichejare sani si'arũmu re'oja'che pa'ijanaa'me —chiiũ chũ'vasi'kua'mu Jesũ chũkũna'te.

26

Jesuni chẽañu chini pãi te'ena cutusi'ere kũamũ

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Repa peore i'ka pi'nisirũmu Jesũ chũkũna'te repau neenare i'kasi'kua'mu.

² —Pã sauma'ñe ãirũmu, pascua ti'añe ka'chamucujña karache masime musanũkona. Ũcuarũmũna pãi chũ'ure Dios Raosi'kure chẽa sa jo'kajanaa'me, kurususẽ'verona jẽ'jo vẽasõa'ju chini —chiisi'kua'mu repau.

³ Reparũmu judio phairipã chũ'anana'me judio aina, judio phairi ai Caifás vũ'ena chi'iasome.

⁴ Chi'i repana, "Jesuni i'kaju cac'a'o repauji cu'ache i'kauna ch'ea sa vanisōñe'te ch'ū'ñu", chini repana cho'ojache care'vaasome.

⁵ Jā'aja'ñe cho'oñu chiinata'ni ija'che i'kaasome:

—Pascuarumuna repau'te ch'eañe ch'ū'maneñu. Jā'arumuna cho'oru pāi si'achejña raisina jainuko asa pe'ruju cavajanaa'me —chiniasome repana.

Romio Jesús s'joruna okoma'ña ro'vesi'ere kumam

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Jā'a cho'oto Jesús Betania v'ejoopo'te pa'isi'kua'mu, Simón asi ravu paaku chiciojñoku v'e're.

⁷ Reparumu romio, okoma'ñatopu alabastroji cho'ositopu rua ro'itopu cājiko muta ũcuav'ena kaka, Jesure mesako'a āu āiu ñu'ikani repau s'joruna okoma'ña rosi'koa'mo.

⁸⁻⁹ Jā'aja'ñe cho'oona ña chukuna repau neena pe'ruju ija'che i'kasinaa'me:

—¿Je'se pa'ina iko jā'ara'ka rurepapu jañosō, isisō kuri rua koo chuova'na pa'iva'nani isiraja'chere? —chiisinaa'me.

¹⁰ Jā'aja'ñe i'kajuna asa Jesús chukuna'te ija'che i'kasi'kua'mu:

—Iko cho'оче ñaju ke'remanejū'm musanukona. Repao chu'ure okoma'ña rosi'e re'oja'chere cho'osi'koa'mo iko.

¹¹ Pāi chuova'na pa'ina musanukonana'me si'arumu pa'ijanaa'me. Jā'ajekuna repanare si'arumu re'oja'che cho'okaiju pa'ire'ojamū musanukonare. Chu'uta'ni musanukonare si'arumu ja'me pa'imaneja'mu. Jā'ajekuna chu'ure si'arumu jā'aja'ñe cho'okaicu'ajamū musanukonare.

¹² Iko chu'ure tācojñopi'rakuni okoma'ñapi ro care'vakaisi'koa'mo.

¹³ Cheja ũcuachejña Dios chu'o re'oja'che chu'vachejña iko chu'ure cho'osi'e ũcuaja'che kuajanaa'me, pāipi repao re'oja'che cho'osi'ere cavesuma'ñe cuasaa'ju chini. ũcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.

Pāipi cu'ache cho'oa'ju chini Judas chekunare Jesure jo'kajachere kumam

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ ũcuarumu chukuna Jesús neena docerepana pa'ikujī te'eu Judas Iscariote, judío phairipāi ch'ū'na pa'iv'ena mua

¹⁵ ija'che i'kaasomū repanare:

—Chu'upi, musanukonani Jesuni jo'kato, ¿jeenuko ro'iche musanukona chu'ure? —chiniasomū.

Chikuna, Jesure jo'kajache ro'i, treintarepare're kurire're kuēkue isiasome repana.

¹⁶ Isirena koo repau Judas ũcuarumu teana Jesús pa'ichejana sani pē'je ñaku paniasomū, pāi jainuko peoromuna repauni jo'kara chini.

Judiopāire Dios cho'okaisi'ere cuasaju āu āiñe'te kumam

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ ũcuarumu chukuna Jesús neena judiopāi pā sauma'ñe āirumu pascua charo cho'oumucusepi t'i'auna Jesure sani ija'che sēniasasinaa'me:

—¿Jeechejana mai pascuarumu āijañe āu care'vajaijū'm chiiku mu'ch chukuna'te? —chiisinaa'me.

¹⁸ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—V'ejoopona sani pāiu'te repajoopo cakure tijña ija'che kuajū'm: "Masīu mu'ure ija'che chiū ch'ū'o raomū: 'Chu'ure cu'ache cho'ojarumu t'i'acuhaja'mu. Pascua āiñe āu chu'ch neenana'me mu'ch v'e'na sani āija'mu chu'ch', chiisi'kua'mu Jesús", chiijū'm repau'te —chiisi'kua'mu Jesús chukuna'te.

¹⁹ ũcuarumu te'ekachapana repau neena sani Jesús i'kasi'e pāiu'te kua pi'ni ũcuav v'e'na kaka pascuarumu āijañe āu care'vaasome.

²⁰ Na'icuhasirumu Jesús chukuna repau neena docerepanana'me sani āure āiu ñu'isi'kua'mu.

²¹ Āu āiu ñu'ikujī Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Musanukonare ja'me pa'iku te'eu chu'ure cuhenani jo'kajamū, repanapi chu'uni cu'ache cho'oa'ju chini. ũcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu.

²² Jā'aja'ñe i'kauna asa chukuna repau neena suma'ñe cuasaju te'enachi'a ija'che sēniasasinaa'me repau'te:

—Chukuna'te Paaku, ¿chu'ua'che mu'ure jā'aja'ñe jo'kajau? —chiisinaa'me chukuna ũcuauko.

²³ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'ure cu'ache cho'ojau, chu'una'me ũcuate'ere'ava cunare'ava pāpu chū'seku pa'imū.

²⁴ Chu'ure Dios Raosi'kure, Repau chu'o aperumu tocha jo'kasi'e kache ucuarepa cu'ache ti'jñeja'mu. Jã'ata'ni chu'uni vanisõa'ju chini jo'kasi'kure na'a rua cu'ache ti'jñeja'mu. Repauji aineemaneru na'a re'ora'amũ repau'te —chiisi'kua'mu repau.

²⁵ Ūcuaramũ Judas cu'ache cho'ojanare Jesure jo'kajau ija'che sēesi'kua'mu repau'te: —Masiu, mu'u i'kasi'ku, ¿chu'ua'che? —chiisi'kua'mu.

Chikuna Jesús,

—Jũju, ūcuau'mu mu'u —chiisi'kua'mu repau'te.

²⁶ Chuta'a ãu ãiu ñu'ikujĩ Jesús pãpũ mini Diore, “Re'orepamũ”, chini chũkũnani repau neenani tu'se isiku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ie pã chu'u ca'nivũme. ãijũ'u —chiisi'kua'mu repau chũkũna'te.

²⁷⁻²⁸ Chini conoro'rova mini Dioni, “Re'orepamũ”, chini chũkũnani repau neenani isiku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ie uche cono chu'u chiea'me. Musanũkuna ūcuauko ūkujũ'u iro'rova. Pã ūcuauko cu'ache cho'ochete jũni ro'ikasa chini chuenisõja'mu chu'u. Jã'aja'ñe cho'ochete chu'u chiepi menisõuna Dios mamare, “Ija'che cho'oñu”, chiisi'ere cho'oku musanũkuna cu'ache cho'ochete tunosõ jo'e cuasama'ñere cuasaju chi'i iere uche conore ūkujũ pa'ijũ'u.

²⁹ Jã'ata'ni musanũkonare ija'che i'kamũ chu'u: Chu'u pã ūcuaukore chũ'urũmũjatu'ka uche cono jo'e ūkumaneja'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau chũkũna'te.

Pedro, “Repau'te ñama'kua'mu chu'u”, chiijachere kwamũ Jesús

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Ūcuaramũ chũkuna Jesuna'me Dioni pojoju uja pi'ni Olivo aikũtina saisinaa'me.

³¹ Repacheja sani ti'asirũmu Jesús ija'che i'kasi'kua'mu chũkũna'te:

—Iñami musanũkuna ūcuauko chu'uni masi cuasamarũ chu'uni cu'ache cho'ojana vaju'chũju jo'ka sanisõjanaa'me. Dios chu'o aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kwamũ: Ovejava'na repanare kuirakũni vanisõrena vaju'chũju te'enachi'a vu'vusõjanaa'me, chiimũ.

³² Jã'ata'ni chu'u jũni vaju'rani Galilea chejana musanũkonare charo saija'mu —chiisi'kua'mu Jesús chũkũna'te.

³³ Chikuna Pedro i'kasi'kua'mu repau'te.

—Chekuna ūcuauko mu'ure jo'kasõto chu'uta'ni mu'ure jmamakarujẽ'e jo'kamaneja'mu —chiisi'kua'mu.

³⁴ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu repau'te.

—Iñami chuta'a kura chu'ima'tona pãipi sēejũna choteñõã, “Jesure ñama'kua'mu chu'u”, chiija'mu mu'u. Ūcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mu.

³⁵ Chikuna Pedro jo'e i'kasi'kua'mu.

—Pãipi chu'uni vanisõñu chiitojẽ'e, “Jesure ñama'kua'mu chu'u”, chiima'ñe mu'una'me chuenisõja'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

Chikuna asa chũkuna ūcuauko Jesús neena ūcuaja'che i'kasinaa'me.

Getsemani chiichejare pa'iu Jesús Dioni sēesi'ere kwamũ

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Jã'aja'ñe i'ka pi'ni Jesús, chũkuna repau neenana'me Getsemani chiichejana sani ti'a ija'che i'kasi'kua'mu chũkũna'te:

—Ichejare ñu'ijũ cha'ajũ'u musanũkuna, chu'u na'a jã'achejarũna sani Ja'kure sēni pi'niñetu'ka —chiisi'kua'mu.

³⁷ Chini repanare jo'ka Pedro'mu Zebedeo mamachũ ka'chanare sa, suma'ñe cuasaku oniasomũ repau.

³⁸ Jã'aja'ñe oiũ repanare ija'che i'kaasomũ repau:

—Chu'u rekocho jũ'iuache rua suma'mu chu'ure. Musanũkuna ichejana canũka kãima'ñe chu'una'me pa'ijũ'u —chiniasomũ.

³⁹ Chini te'eu jmachenerũ sani ro're ñu'iu meñe sime chejana chia ti'iu Dioni ija'che sēniasomũ repau:

—Ja'ku, mu'ure ũseuato pã chu'ure cu'ache cho'opi'rache ũsekaijũ'u. Jã'ata'ni chu'u chiicheta'ni cho'omanejũ'u. ũseuama'to mu'ure uache cho'ojũ'u —chiniasomũ.

⁴⁰ Jã'aja'ñe i'kacuha vuni, repau neena pa'ichejana co'i ñato kãni ũhiju paniasome repana. Kãnisõrena Pedroni i'kaasomũ repau.

—¿Musanũkonare te'ehorajẽ'e kãima'ñe chu'una'me pẽ'jecu'au?

⁴¹ Rekoñoã re'oja'che cho'oñu chiime musanukona; jā'ata'ni re'oja'che cho'ovesame. Jā'ajekana kāima'ñe Dioni sēeju pa'ijū'u, Ūcuauji cho'okaiuna cu'ache cho'omanefñu chini —chinasomū Jesús repanare.

⁴² Chini Jesús jo'e sani Puka'kuni ija'che sēniasomū:

—Ja'ku, chu'ure cu'ache cho'ojache ūsekaiuama'to mu'ure uache cho'ojū'u —chinasomū.

⁴³ Sēnicuha co'i repau neenare jo'e kāni ūhijū pa'inani űaasomū repau. Repanare uokuaacejani repa na'akocaã ñañejē'e cu'ache ta'piasomū.

⁴⁴ Puka'kuni sēsa chini repanare jo'ka jo'e sani, repau aperumū i'kasi'ere ūcuate'ere i'kaku sēniasomū repau.

⁴⁵ I'ka pi'ni co'i repau neenare ija'che i'kaasomū repau:

—¿Chuta'a vuma'ñe kāiñe ina? Chu'ure Dios Raosi'kure, pāi chēa cu'ache cho'onare jo'karumū ti'acuhamu.

⁴⁶ Juna, vūijū'u; sañu! Chu'uni cu'ache cho'oa'ju chini chekunare jo'kajau ranicuhamu —chinasomū Jesús repanare.

Jesure pāi chēasi'ere kuumu

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.1-11)

⁴⁷ Jesús chuta'a i'katona Judas chukuna docerepana Jesús neenare ja'me pa'ikūji, pāi rua jainukore va'ñana'me vāsoñoã cājinani rakū charo raisi'kua'mu. Judío phairipāi chū'nnana'me judío aina chū'rena rianasome repa.

⁴⁸ Jesure jo'kajau Judas aperumū, repanare pāi ija'che i'kaasomū: “Musanukonapi Jesuni masia'ju chini, repau pa'ichejana sani ti'ani chūsu pojoja'mū chu'u repau'te. Chu'u jā'aja'ñe cho'otona chēa sajū'u repau'te”, chinasomū.

⁴⁹ Jā'aja'ñe i'kasi'kujekū Judas, Jesús pa'ichejana rani ti'a,

—¿Pa'iku, Masiu? —chini repau'te chūsu pojosi'kua'mu.

⁵⁰ Jā'aja'ñe i'kaku chūsuuna Jesús i'kasi'kua'mū repau'te.

—Chu'ure ja'me pa'isi'ku, mu'u cho'ora chini raisi'e teana cho'ojū'u —chiisi'kua'mu.

Chikuna chekuna rani Jesure chēasinaa'me.

⁵¹ Jā'aja'ñe cho'ojuna ña Jesure ja'me pa'iku te'eu va'ti ruta judío phairi aire cho'ochē cho'okaiku'te cājoro tēo vatosōsi'kua'mu.

⁵² Tēouna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Mu'u va'ti mañajū'u. Pāi ūcuanuko va'ñnapi cavajū chekunare vanisōna, va'ñnana chuenisōjananaa'me.

⁵³ Chu'upi Ja'kuni sēeto teana ángeles rua jainuko pāi vaimasinani raora'amū, chu'ure ūsekaijanare. “Ikure jā'aja'ñe cho'ocu'amū”, chiū cuasacosomū mu'u.

⁵⁴ Jā'ata'ni chu'upi jā'aja'ñe cho'oto, Dios chu'o aperumū tocha jo'kasi'e kuache, “Ija'che cho'ocojñoja'mū”, chiiche ūcuarepa ti'ñema'mū —chiisi'kua'mu.

⁵⁵ Chini Jesús repanare pāi ija'che i'kasi'kua'mū:

—¿Je'se pa'ina musanukona chu'ure ñaa'te cho'ochēja'che va'ñnana'me vāsoñoã cājijū chēañu chini raiche? Si'aumucujña Dios vu'e mua musanukonana'me pa'iu pāire che'choku pa'isi'kua'mū chu'u. Jā'ata'ni musanukona chu'ure chēamanesinaa'me. Irumuta'ni chu'uni Diopi ūsemauna chēame musanukona.

⁵⁶ Jā'ata'ni peore ie irumū cho'ochē Dios chu'o aperumū kuakaisina kuaju tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'ñecuhamu —chiisi'kua'mū repau.

Ūcuarumū chukuna Jesús neena ūcuanuko vajuchujū repau'te te'eu'te jo'ka vu'vusōsinaa'me.

Pāi chū'una Jesure chu'o sēniasasi'ere kuumu

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Repana Jesure chēasina judío phairi ai Caifás pa'ivū'ena saasome repau'te, judiōpāi che'chonana'me judío aina chi'i pa'ivū'ena.

⁵⁸ Jā'a cho'oto Pedro so'opi ñaku cho'jepi phairi ai vu'e sa'navū pa'iraripujatu'ka tuhaasomū. Tuha ja'me kaka repavū'e pē'jekaina pāi chēanana'me puasomū repau, Jesure cho'ochē'te ñara chini.

⁵⁹ Repavū'e chi'i pa'ina judío phairipāi chū'nnana'me judiōpāi chū'una ūcuanuko jorenani ku'e raajū chini chekunani chū'uasome, “Jesús cu'ache cho'osi'kua'mū”, chiijū jorerena repauni vanisōñe'te chū'ñu chini.

⁶⁰⁻⁶¹ Ku'e jñaa rarena jorena jainuko raisinata'ni ūcuanuko ūcuate'e i'kamapuna, Jesure vanisōñe chuta'a chū'ucu'aasomū repanare.

Jā'ata'ni repa i'kacuhasirumū chekuna ka'chana ūcuavū'ena rani kaka ija'che i'kaasome:

—Iku Jesús ija'che i'kasi'kua'mu: “Chu'upi ivu'ere Dios vu'ere ñañosõni choteumu-cujñana jo'e cho'o pi'ni'jamu”, chiisi'kua'mu —chinasome repaña.

⁶² Jā'aja'ñe kuarena asa phairi ai vñni Jesure ija'che sēniasomu:

—¿Je'se chiiku mu'u? Ina mu'ure i'kache, ¿ucua repaa'che mu'u i'kasi'e? —chinasomu.

⁶³ Jā'ata'ni Jesús i'kamaneasomu. I'kamaña phairi ai jo'e i'kaasomu.

—¿Dios Si'arumu Pa'ikuni roiu chu'o ucua repare i'kaa'ku chini chū'umu chu'u mu'ure! Mu'upi pāi ucuanukore chū'ua'ku chini Dios Mamaku Cristo pani kuajá'u chukuna'te —chinasomu.

⁶⁴ Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Ūcuau'mu chu'u. Ūcuachi'a ija'che i'kamū chu'u musanukonare: Na'a pa'isirumu musanukona chu'ure Dios Raosi'kure Ja'ku peore Cho'omasia uñajātu cakā'kore kueñe ñu'ikuji pikona'me cunaumu'pi cajekuna ñajanaa'me —chinasomu.

⁶⁵ Jā'aja'ñe i'kauna asa pe'rukū phairi ai repau ju'ikāña meñe rueni che'reku chekunani ija'che i'kaasomu:

—Dios rua cuheche'te i'kasi'kua'mu iku. Iku cu'ache cho'osi'e kuanare chekunare chima'me mai. Musanukonare iku i'kasi'e asanare,

⁶⁶ ¿je'se cuasoku? —chinasomu.

Chikuna i'kaasome repaña.

—Cu'ache cho'oku'te vanisõñe pa'imū —chinasome.

⁶⁷⁻⁶⁸ Ūcuarumu pāi Jesús ñakocaā kāase'rechoji quēo tusu repau chiana coo tutuju jēsoasome. Chekuna ija'che i'kaju repau chiana charaasome:

—Mu'upi, Dios Raosi'ku pani cuasa i'kajū'u. ¿Neepi mu'ure charare? —chinasome.

Pedro, “Jesure ñama'kua'mu chu'u”, chiisi'ere kuamu

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jā'a cho'oto Pedro repav'e sa'navu cararipū'te ñu'iu paniasomu. Ūcuarumu romichñio repav'e cho'uche cho'okaiko repau'te rani ija'che i'kaasomo:

—Mu'u ūcuaja'che Jesús Galilea cheja cakuna'me ku'isi'kucosomu —chinasomo.

⁷⁰ Jā'ata'ni Pedro chekuna ucuanuko asaju'te ija'che i'kaku jachaasomu:

—Mu'u i'kache vesumu chu'u —chinasomu.

⁷¹ Jā'aja'ñe i'kacuha repav'e kakasa'aro'te sani pa'iuna cheko romichñio repau'te ña chekunani ija'che i'kaasomo:

—Iku ūcuaja'che Jesús Nazaret vu'ejoopo cakuna'me pa'isi'kucosomu —chinasomo.

⁷² Chikona Pedro Dioni roiu jo'e jachaku ija'che i'kaasomu:

—Jā'ure ñama'kua'mu chu'u —chinasomu.

⁷³ Imamakarū pa'isirumuna repacheja pa'ina Pedro'te sani ija'che i'kaasome:

—Mu'u ūcuaja'che chekuru'mu Jesús neenare ja'me pa'isi'kucosomu. Mu'u cutuchu'opi asa masime chukuna, Galilea cheja cana cutuche chu'o i'kakuna —chinasome repaña.

⁷⁴ Chitena Pedro Dioni roiu,

—Chu'upi chu'o ucua repare i'kama'to Diopi cu'ache cho'oa'ku chu'ure —chiuu jachaku, — Jā'ure ñama'kua'mu chu'u —chinasomu. Repau jā'aja'ñe i'katona kura chuniasomu.

⁷⁵ Chu'iuna Pedro, repau'te Jesús i'kasi'ere cuasaasomu, “Chuta'a kura chu'ima'tona choteñoā jachaku, ‘Jesure ñama'kua'mu chu'u’, chiija'mu mu'u”, chiisi'ere. Jā'are cuasa Pedro repacheja pa'isi'ku eta rua oiche oniasomu.

27

Pilatoji vanisõñe'te chū'ua'ku chini Judío phairipāi chū'unana'me judío aina Jesure sa jo'kasi'ere kuamu

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñatasirumu repaña judío phairipāi chū'unana'me judío aina ucuanuko, “Pilatoji jā'ure Jesure vanisõñe chū'ua'ku chini ūcuau'ni sa jo'kañu”, chinasome.

² Cutu pi'ni Jesure vñe Romapāi chū'ukuni Pilatoni sa jo'kaasome repaña.

Judas jū'isi'ere kuamu

³ Ūcuarumu Judas, Jesure cu'ache cho'ojanare jo'kasi'ku repapani, Jesuni vanisõñe'te Pilatoji chū'ua'ku chini sajuna ña repau cu'ache cho'osi'e suma'ñe cuasaasomu. Jā'aja'ñe cuasa repau Jesure isiku koosi'e kurire're treintarepare're repare're ro'isinani judío phairipāi chū'unana'me judío ainani jo'e co'choasomu repau.

⁴ Jo'e co'choku ija'che i'kaasomu repau:

—Jesure, cu'ache cho'omanesi'kuni vanisōa'ju chini jo'kaku cu'ache cho'osi'kuamū chū'u —chiniasomū repau repanare.

Chikuna i'kaasome repana.

—Chukuna'te chū'ojē'e peomū jā'a. Mu'u cho'osi'ea'me jā'a —chiniasome repana.

⁵ Chini koochejuna Judas, kurire're Dios vū'ena kaka su'a ūha sanisōasomū. Sani sūkiñ ūmū cakapuna muni pīsime quēo suo ūcuauji meñe cavna pīsimeji quēo chāni rueeu jūnisōasomū repau.

⁶ Repau jūnisōsirumū phairipāi chū'una repare're kurire're sia sāiñechi'a ija'che i'kaasome:

—Ire're kurire're vanisōjaure sa jo'kasi'e ro'i, ro'isire'rejekuna cājovū Dios vū'e pa'ivū mañacu'amū. Mai aipāi chū'u jo'kasi'e jā'aja'ñe cho'uche ūsemū —chiniasome repana.

⁷ Chini repare're cho'ojache cutu pi'ni toto miicheja chiichejare kooasome repana, tūpāi rani pa'iju jūnisōrena tājachejare cho'o care'va paañu chini.

⁸ Jā'ajekuna repacheja vanisōjaure sa jo'kasi'e ro'i ro'isire're koosichejajeku irumujatū'ka Chiecheja ve'emū.

⁹ Jā'aja'ñe cho'orena aperumū Dios chū'o kuasi'ku Jeremías kuaku tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'jñesi'kuamū. Ija'che chiimū repa tocha jo'kasi'e:

Diopi chū'ūna chū'u cho'osi'aja'che cho'ojū Israelpāi chejare kooñu chini pāi'ute jo'kasi'e ro'i ro'isinūko kurire're treintarepare're mini saasome.

¹⁰ Repare're mini sa toto miicheja chiichejare kooasome repana, chiimū.

Pilato Jesure chū'o sēniasasi'ere kuamū

(Mr 15.2-5; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹¹ Reparumū pāi chū'uku Pilato ūcuau ti'jñeñena Jesuni sa nukorena ija'che sēniasomū:

—¿Judipāi ūcuanukore chū'uku'mū? —chiniasomū.

Chikuna Jesús,

—Ūcuau'mū chū'u —chiniasomū.

¹² Judio phairipāi chū'unana'me judio aina,

—Si'ache cu'ache cho'okū'mū iku —chiniasome repau'te. Jā'ata'ni Jesús repanare sāiñe i'kamaneasomū.

¹³ Jā'ajekuna Pilato repau'te sēniasomū.

—¿Ina mū're cu'ache i'kache asama'ku mū'u? —chiniasomū.

¹⁴ Jā'ata'ni Jesús jmamakarujē'e i'kamaneasomū. Repau sēeñe'te i'kamauna Pilato, “¿Jeeja'iu'u iku?”, chiū cuasaasomū.

Pāi Jesure vanisōñe chū'usi'ere kuamū

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.39-19.16)

¹⁵ Repau Pilato ūsurumū pa'iche pascuarumū tī'ato chēacojñosi'kure te'eu'te etoasomū, pāi, “Jā'uni etojū'u”, chiicojñokuni.

¹⁶ Reparumū pāi raa cu'ache cho'osi'ku Barrabás pāi chēavū'ere paniasomū, repau cho'osi'e pāi ūcuanūko asa masicojñoku.

¹⁷⁻¹⁸ Ūcuarumū Pilato ija'che cuasa, “Ikure Jesure pāipi jainūko jovojuna ña pe'ruju chū'uni ra jo'kacosome”, chini pāi jainūko chi'i pa'ichejana ija'che sēniasomū:

—¿Neeñi etojū'u chiiche musanukona chū'ure? ¿Barrabani? Jā'apāni, ¿Dios Raosi'ku chiicojñokuni Jesuni etoja'che chū'u? —chiniasomū.

¹⁹ Jā'aja'ñe sēniasa repau pāi chū'uku ñu'isaivū ñu'itona repau rājo chū'o raoasomo repau'te. “Jā'ure re'oku'te pāi'ute cu'ache cho'omanējū'u. Mu'upi repauni chēa paakuna ñami raa vajuchūache ñoñe'te cu'ache kāni ñasi'koa'mo chū'u”, chiniasomo.

²⁰ Jā'ata'ni judio phairipāi chū'unana'me judio aina pāire raa i'kaasome, repanapi Barraba'te etochena'me Jesure vanisōñe'te sēapu chini.

²¹ Ūcuarumū Pilato repanare pāi jo'e sēniasaasomū.

—Inare ka'chanare, ¿jauni etojū'u chiiche musanukona chū'ure? —chiniasomū.

Chikuna repana,

—Barrabani etojū'u —chiniasome.

²² Chitena Pilato ija'che sēniasomū:

—Jā'aja'ñe cho'oni, Jesure, Dios Raosi'ku chiicojñoku'te, ¿je'se cho'oja'che chū'u? —chiniasomū.

Chikuna repana ūcuanūko,

—Kurususē'verona jē'jo nuko vēasōjū'u jā'ure —chiniasome.

²³ Chitena Pilato i'kaasomū.

—¿Ëquere iku Jesús cu'ache cho'ou? —chiniasomu.

Já'ata'ni repana jo'e ujachu'o cuiju,

—Kurususé'verona jé'jo nukojú'u já'ure —chiniasome.

²⁴ Já'aja'ñe i'kaju repanapi na'a rua pe'ruju i'kajuna asa Pilato, "Tkate'ecuhamu chu'u inare", chiü cuasaasomu. Já'ajekuna repana cho'oñu chiiche'te chü'ucuheku repau chu'o peochete cho'o ñoku jüjñare choara chini okore raa'ju chini chü'uasomu repau. Oko rarena repana ñaju'te jüjñare choaku repanare ija'che i'kaasomu repau:

—Chu'u ikure vanisõñe chü'ucuhekujeku chu'o peomu. Musanukona cho'ocheme já'a —chiniasomu Pilato repanare.

²⁵ Chikuna pái ucuanuko ija'che i'kaasome:

—Já'ure vanisõsie ro'i chukunana'me chukuna jocosojñosina ro'ijanaa'me —chiniasome.

²⁶ Já'aja'ñe i'karena asa Pilato repana chiiche cho'oku Barrabani etoasomu. Jesureta'ni sui'sueche'te chü'uasomu repau. Su'i'sue pi'nirena repau neenani sôtaopaire Jesure jo'kaasomu repau, sa kurususé'verona jé'jo nukoa'ju chini.

²⁷ Ūcuarumu sôtaopäipi Pilato neena repau vu'ena sa nukoasome Jesure. Repau'te sa nuko chekanare sôtaopäi soni rao chi'i Jesure rühiso'koro nukoasome repana.

²⁸ Chi'i nukaju repau'te, kãña t'i'tesõ chimaajakãare sachasome repana.

²⁹ Ūcuachi'a miu tuhivu cho'o repau sïjopuna tuo väsocho pái chü'una cãjiño repau u'ajajütuna isiasome repana, cãjia'ku chini. Já'aja'ñe cho'o repauni päisoju ucuaü t'i'jñeñena ro're puu ñu'iju, ija'che i'kaasome repana: "Ikupi judiopaire si'arumu chü'uku paaü", chiniasome.

³⁰ Ūcuachi'a repauni coo tutuju väsocho repau cãjiñoji tua repau sïjopuna rua vaniasome repana.

³¹ Já'aja'ñe cho'uju repau'te päiso pi'ni, repana sachasikãa tito repau ju'isikãare jo'e sachasome repana. Sacha pi'ni kurususé'verona jé'jo nukoñu chini repau'te sasõasome repana.

Jesure kurususé'vero jé'josi'ere kuamu

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Repacheja etua Jesure saju Simonre Cirene cheja cakure chëa repau tätavana kurususé'vero tuo, "Mu'upi isé'vero kuãa sakaijü'u", chiniasome repana.

³³ Saiju Gólgota aikütina t'asinaa'me repana. ("Gólgota" chini "Päi sïjopajaküti" chiimu.)

³⁴ Repacheja t'asirumu Jesure uche cono ruara'ka ja'mesi'ere ükuasinaa'me repana. Já'ata'ni Jesús jmamakarü üku ña jo'e ükucuhesi'kuamu.

³⁵ Repana Jesure kurususé'vero jé'jo nukosirumu sôtaopäi repau ju'isikãñare paañu chini catara'karuã mami tochasira'karuãpi chejana su'asinaa'me Jesús ju'isikãña paajauni jñaañu chini.

³⁶ Já'aja'ñe cho'o pi'ni Jesuni pë'jeñu chini ucuahejana puusinaa'me repana.

³⁷ Ūcuachi'a repauni cho'uju soju repau'te cu'ache i'kasi'ere kuaju, JESUA'MU IKA. JU-DIOPÄI CHÜ'UKU'MU, chiiche chooko'ana tocha kurususé'vero chã'tirona jé'jo suosinaa'me repana.

³⁸ Ūcuachi'a pöse ñaasinare ka'chanare kurususé'veroãna jé'jo Jesús u'ajajütu cakã'kona chekure nukosinaa'me repana. Chekuni kã'kojütü cakã'kona nukosinaa'me.

³⁹⁻⁴⁰ Repanare jé'jo nukosirumu repacheja caraina Jesure tea ñaju repana sïjo sä'cuiju cu'ache i'kaju caraisinaa'me.

—"Dios vu'e ñañosõni cheumucujñana jo'e cho'o pi'nija'mu chu'u", chiisi'kuamu mu'u. Já'aja'ñe i'kasi'ku chura mu'upi meñe jü'ñe üsejü'u, masini. Dios Mamaku pani cajejü'u já'acheja kurususé'vero —chiisinaa'me repana.

⁴¹ Judío phairipäi chü'unana'me judiöpäi che'chonana'me judío aina ucuaaja'che päisoju repau'te cu'ache i'kasinaa'me.

⁴² —Chekanare jü'ñe üsesi'kuasomu já'u. Já'ata'ni repau'te chura ucuaaji meñe jü'ñe üsecu'amu. "Israelpäi chü'uku'mu iku", chiicojñosi'kuamu repau. Já'ajekuna ucuahejapi cajea'ku. Repaui cajeuna ñani, "Dios Mamaku'mu iku", chiiju cuasajanaa'me mai.

⁴³ "Dios chu'ure Ūcuauñi cuasakuna cho'okaija'mu", chiisi'kuamu repau. Ūcuachi'a, "Dios Mamaku'mu chu'u", chiisi'kuamu. Já'ajekuna chura Puka'ku Diopi cho'okaau repau'te, Repaui üsera chini —chiisinaa'me repana.

⁴⁴ Repauna'me kurususé'veroã jé'jo nukocojñosina ucuaachi'a ja'me cu'ache i'kasinaa'me Jesure.

*Jesús jū'isi'ere kuamu**(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)*

⁴⁵ Reparumū nukarepau su'itona ūsūu miañe ta'pisōuna cheja si'acheja trejatū'ka chija'isi'kuamū.

⁴⁶ Jā'aja'ñe cho'otona Jesús ūjachu'opi ija'che i'kaku cui'si'kuamū:

—*Elí, Elí, ¿lema sabactani?* —chiisi'kuamū. (Ija'che chiimū jā'a, “Dios, chu'ure Paaku, Dios, chu'ure Paaku, ¿je'se pa'iuna mu'u chu'ure jo'kasōku?” chiimū.)

⁴⁷ Jā'aja'ñe i'kauna asa repacheja pa'ina te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Aperumū pa'isi'kuni Eliani soicosomū jā'u —chiisinaa'me.

⁴⁸ Ūcuarumū repanare ja'me pa'iku te'eu vu'vu sani chu'suovu mini ūche cono ruara'kana chūu vāsochona quēo suo Jesuni mūosi'kuamū chu'chu ūku'ka chini.

⁴⁹ Jā'ata'ni chekuna ija'che i'kasinaa'me:

—Cho'omanejū'u. Elíapi rani repau'te jū'iñe ūseche'te ñañu. Raimanejacosomū repau —chiisinaa'me repana.

⁵⁰ Jā'aja'ñe i'katona Jesús jo'e rua cuicuha jūnisōsi'kuamū.

⁵¹ Repau Jesús jū'itona Dios vu'e sa'navu caruupu kakasa'aro ruekēa ūcuate'ekāapi joorepapoji umūpi vu'evuna che're cajeasomū. Ūcuachi'a cheja si'acheja pi'rukuna catapuā jonisōasomū.

⁵² Ūcuachi'a jū'isinare tāsicoñña ta'pisipuā cata ūcuate'epuā vataasomū. Jā'aja'ñe cho'ona vajurumū Diore cuasasiva'na jainuko Ūcuaji vasouna vajurani repanare tāsichejñapi etaasome.

⁵³ Jesús jūnisō tācojñosi'ku vajuraisirumūna Jerusalén vu'ejoopona satena pāi rua jainuko ñaasome repanare.

⁵⁴ Ūcuarumū sōtaopāi cienrepanare chū'uku sōtao Jesure pē'jekainana'me cheja pi'ruche'te ñaju reparumū cho'оче peore ña, kukusō ija'che i'kasinaa'me:

—Dios Mamarepaku pa'icosomū jā'u —chiisinaa'me.

⁵⁵ Jā'a cho'oto Galilea chejapi ja'me rajju Jesure kuirasiva'na romiva'na so'opi nukaju ñaju pa'isinaa'me repau'te cho'оче.

⁵⁶ María Magdalena'mo, María Santiagona'me José puka'koa'mo, Zebedeo mamachīi puka'koa'mo, chekuna romina'me pa'isinaa'me.

*Jesure tās'i'ere kuamu**(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)*

⁵⁷⁻⁵⁸ Na'isōsirumūna José kuriu Arimatea vu'ejoopo cakūpi rani pa'iu Jesure cuasaku jovosi'ku rani t'ā, Jesuni jū'isi'kuni sa tāra chini sani Pilatoni sēniasomū. Sēkuna Pilato repauni isia'ju chini chū'uasomū.

⁵⁹⁻⁶⁰ Repau'te sēni isiana sábanakāa menojē'e peokāapi rea aikūti caripana repau mamarepa cho'osicojena sa cuaa ūhaasomū. Repacoje kakacheja catapu rua ūjarpuji ūha ta'pisō sanisōasomū repau.

⁶¹ Jā'ata'ni María Magdalenana'me cheko María repacoje ti'jñeñe'te ñu'ijū ñaju paniasome.

Jesure tāsicoje pē'jekaijanare jo'kasi'ere kuamu

⁶² Jo'e apeñatato puau mucusena judío phairipāi chū'unana'me fariseopāi Pilato pa'iv'ena sani chí'i ija'che i'kaasome repau'te:

⁶³ —Chukuna'te paaku, repau joreu chuta'a vajurumū i'kasi'e churana cuasame chukuna. Ija'che i'kasi'kuamū repau: “Chu'upi chuenisōni choteumucujña pa'isirumūna jo'e vajurajamu”, chiisi'kuamū.

⁶⁴ Jā'ajekuna mu'upi repau'te tāsicoje pē'jejanare choteumucujña chū'u jo'kato na'a re'omū. Jā'aja'ñe cho'oma'to chekurumū repau neena ñamina rani repau'te ñaa sa joreju, “Vajuranicuhasi'kuamū repau”, chiiju pāire kuajanaa'me. Aperumū ūcuanapi jorejuna pāi jainuko jachama'ñe, “Jesús Dios Raosi'kuamū”, chiiju cuasasinaa'me. Jā'ajekuna irumūna repanapi jā'aja'ñe cho'o joreju i'kajuna pāipi na'a jainuko jachama'ñe cuasato na'a rua cu'aja'mū —chiniasome repana.

⁶⁵ Chitena Pilato i'kaasomū.

—Jau. Repau paasina repau'te ñaamanea'ju chini peore cho'ore'ochetu'ka cho'uju inare sōtaopāi repacoje pē'jejanare sa repana cho'ojache masi i'ka jo'kajū'u pē'jea'ju —chiniasomū.

⁶⁶ Chikuna sani Jesure tāsicoje ta'pisi'pu catapu cha'opi je'na suoasome, pāipi vataru ña masiñu chini. Jā'aja'ñe cho'o pi'ni repacoje pē'jekaijanare sōtaopāi ūcuachejana jo'kaasome repana.

Jesús vajuraisi'ere kuamu
(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

28

¹ Repana judiöpäi pñaumucuse carakuna María Magdalenana'me cheko María romicoramu afeñatona Jesure ühasicojere ñañu chini saniasome.

² Repana sani t'asirumu teana cheja rua pi'ruasomu cunammu Diore ja'me pa'ikujj ángelpi ücuachejana cajekuna. Cajé Jesure täsicoje sani t'a repacoje ta'pisi'pu catapu kaño üha ücuapu sê'sevu'te pñu ñuniasomu repau.

³ Repau ángel oko fe'neñeja'ñe ko'sija'iu ñoasomu. Repau ju'ikãña pojakãña paniasomu.

⁴ Jã'aja'ñe ju'ikuni ña repacoje pë'jesina sôtaopäi kükucajejani kurukuruju jünisõñena üniasome.

⁵ Jã'ata'ni ángel repanare romi ija'che i'kaasomu:
—Vajuchumanejã'u. Musanukona Jesure ku'eche masimu chu'u. Kurususê'verona jê'jo nuko vëasõsi'kuni ku'eme musanukona.

⁶ Icheja peomu repau. Vajuranicuhasi'kuamu, repau chuta'a jü'imarumu cho'ora chiisi'e. Repau'te ühasicheja rani ñajã'u.

⁷ Kaka ña pi'ni teana sani repau neenare ija'che kuajã'u: "Jesús vajuranicuhasi'kuamu. Musanukonare na'a charo Galilea chejana saija'mu repau. Ücuachejana sani repau'te ñajanaa'me musanukona", chijjã'u repanare. Musanukona jã'are kuara chini raisi'kuamu chu'u —chiniasomu ángel repanare.

⁸ Ücuarumu romiva'na jã'aja'ñe i'kauna asa kükusõsiva'nata'ni ücuacojepi cu'arepa eta pojoju vu'vuasome, Jesús neenani chu'ore kuañu chini.

⁹ Vu'vujuna peosichejapi Jesús repanare ti'ñeñe rani nukaku ija'che i'kaasomu:
—Re'oja'che pa'ijã'u musanukona —chiniasomu. Chikuna repau cü'ana sü'ka pojoasome repana.

¹⁰ Jã'aja'ñe cho'ojuna Jesús repanare ija'che i'kaasomu:— Vajuchumanejã'u musanukona. Sani chu'u neenare ija'che kuajã'u: "Jesús musanukonare, 'Galilea chejana saijã'u; ücuachejana chu'ure ñajanaa'me', chiisi'kuamu", chijjã'u repanare —chiniasomu repau.

Sôtaopäi kuasi'ere kuamu

¹¹ Repana asasi'ere kuañu chini romiva'na chuta'a saitona sôtaopäi Jesure täsicoje pë'jesina chekuna te'ena vu'ejoopona charo sani t'a repacheja cho'osi'e peore judío phairipäi chü'nani kuaasome.

¹²⁻¹³ Kuarena asa repana judío phairipäi chü'na judío ainana'me chi'i repana cho'ojache cutu pi'ni sôtaopãire ija'che i'kaju kuri rua isiasome:

—Päi ücuaukore ija'che kuajã'u: "Chükuna kãnisõsirumuna Jesure repau neena ñamina rani ñaa sasõsinaa'me", chijjã'u.

¹⁴ Musanukonapi jã'aja'ñe kuarena asani chekurumu maire chü'uku pe'ruja'mu musanukonare. Jã'ata'ni chükunapi i'kajuna cu'ache cho'oché chü'umaneja'mu repau musanukonare —chiniasome.

¹⁵ Chitena sôtaopäi kuri koo sani repana chü'usi'e cho'oasome. Jã'aja'ñe cho'osi'jekuna judiöpäi irumujat'u'ka repana kuasi'e, "Ücuarepaa'me jã'a", chini cuasaju chekunare ücuare kuame.

Jesús repau neenare chü'u jo'kasi'ere kuamu
(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Ücuarumu chükuna Jesús neena oncerepana Galilea chejana sani aikütina muisinaa'me, Jesús chükuna'te saijã'u chiisikütina.

¹⁷ Sani muni Jesure ña pojoju ro're puasinaa'me chükuna. Chekuna te'ena jachaju, "Jesuma'mu iku", chijju cuasasinaa'me.

¹⁸ Jã'aja'ñe cuasajuna Jesús repanare kueñe sani ija'che i'kasi'kuamu:

—Dios chu'ure cunammu pa'inana'me cheja pa'inare peore chü'ñe jo'kasi'kuamu.

¹⁹ Jã'ajekuna sani ku'iju päire si'achejña pa'inani Dios chu'ore chu'vaju pa'ijã'u, repanapi asa chëa chü'ni cuasaju chu'u neena paapu chini. Musanukona chu'vachü'o asa chëa chu'ure cuasanare okoro'veju pa'ijã'u, Ja'kuna'me chu'u Repau Mamakuna'me Repau Rekocho repanare paacheji ñoa'ku.

²⁰ Ücuachi'a chu'u musanukonare chü'usi'e peore che'chojã'u repanare, jachama'ñe cho'uju paapu. Chu'u musanukonare cheja si'asõñet'u'ka si'arumu ja'me pa'ija'mu —chiisi'kuamu repau. Re'omu.

San Marcos Jesús cheja pa'iu cho'osi'ere kuamu

Juan Pāi Okoro'vesi'ku pāi peochejare pa'iu pāipi saijuna Dios chu'o chu'vasi'ere kuamu

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9; Jn 1.19-28)

¹ Jesucristo Dios Mamaku pa'iche'te chu'o re'oja'chere kuapi'ramu ie chu'o:

² Aperamu Dios chu'o kuasi'ku Isaías ija'che tocha jo'kaasomu:

Mu'u cheja cajejache kuajauni charo saoja'mu chu'u,

pāipi mu'u cajejachere asa repana rekoñoãre care'va paaru chini.

³ Kuaku pāi peochejare sani pa'iu pāipi repauni sito wjachu'opi ija'che i'kaku chu'vaja'mu:

“Maire Paaku ti'api'ramu.

Repauni cha'aju musanukona rekoñoã ma'a rühiñe pa'ima'a care'vacheja'che

re'ojarekoñoã care'vaju pa'ijũ'u”, chiija'mu,

chiiche tocha jo'kaasomu repau.

⁴ Ūcuaramu Juan pāi peochejare sani pa'iu pāi okoro'veku paniasomu. Ūcuachi'a repanare ija'che chu'vaku paniasomu repau:

—Musanukona cu'ache cho'оче ūhaso re'oja'chere mama cuasajũ'u, Diopi musanukona cu'ache cho'osi'ere tunoso jo'e cuasamaneak'u. Cu'ache cho'оче'te ūhaso Dioni cuasaju okoro'vecoñojũ'u —chiuu chu'vaku paniasomu repau Juan.

⁵ Ūcuaramu jainuko pāi Judea cheja pa'inana'me Jerusalén vu'ejoopo pa'ina Juan chu'vachu'ore asafu chini saniasome. Sani repana cu'ache cho'osi'ere Dioni kuarena Juan, Jordán chiachana okoro'veasomu repanare.

⁶ Repau Juan ju'ikāa camello rañapi cho'osikāa paniasomu. Corejakāa va'i ca'ni kāare tñiasomu repau. Āu, pũ'suva'nana'me airo pũji āiu paniasomu repau.

⁷ Juan repanare pāi chu'vaku ija'che i'kaasomu:

—Na'a pa'isiramu cheku na'a rua masakūji rani pa'iu na'a rua re'oja'che cho'okaija'mu musanukonare. Chu'ure na'a rua masakūjekuna repau'te cuasaku, wjachu'uku pa'imu chu'u.

⁸ Chu'u musanukonare okopi okoro'vecuhamu. Repauta'ni na'a rua masiujeku rua masicheji cho'oku Dios Rekocho'te isija'mu repau musanukonare —chinasomu repau.

Jesure okorosi'ere kuamu

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ūcuaramu Jesús Nazaret vu'ejoopo Galilea cheja cajoopo pa'isi'kupi Jordán chichana sani ti'auna Juan repau'te okoroasomu ūcuachiachana.

¹⁰ Okorouna Jesús chicha nukasi'kupi po'ore mani nukakuna cunamu teana re'ojamu care'o Dios Rekocho ūkupoja'iu ūcuauñi cajekuna ñaasomu.

¹¹ Dios Rekocho cajesarumu cunamupi ija'che i'kache asoasomu:

—Mu'u chu'u chi chu'u oi paaku'mu. Mu'ure rua pojomu chu'u —chiiche asoasomu.

Vati ai Jesure cu'ache cho'oa'ku chini chũ'ute'si'ere kuamu

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Jā'a cho'ocuhasiramu Dios Rekochoji Jesure pāi peochejana saasomu.

¹³ Sauna ūcuachejare cuarentarepaumucujña paniasomu repau cu'ava'nana'me. Pa'iana vati ai repauni cacu'ora chini rani rua chũ'ute'easomu. Reparumu āngeles rani repau'te kuirasome.

Jesús Galilea cheja apevamu pāi chu'vache

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juan Pāi Okoro'vesi'ku pāi chēav'e cuaosiramu Jesús Galilea chejana saniasomu Dios chu'o re'oja'chere chu'vara chini.

¹⁵ Chu'vaku ija'che i'kaasomu repau:

—Dios chiisiramu Repau Raosi'ku pāi ūcuaukore chũ'urumu ti'api'ramu. Jā'ajekuna musanukona cu'ache cho'оче'te ūhaso mama cuasa, “Dios chu'o ūcuarepaa'me”, chiiju asa chēa cuasajũ'u —chiuu paniasomu Jesús.

Va'i chonare ūcuaka'chapanare Repau chũ'ũñe'te cho'uju paaru chini Jesús chēasi'ere kuamu

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Ūcuarumu Jesús Galilea chiara ru'tuva'te ku'iu Simonre repau cho'jeu Andrena'me ñaasomu. Va'i chonajeju va'i choruji chiara'te choju paniasome repana.

¹⁷ Repanare Jesús ija'che i'kaasomu:

—Rani chu'uni ja'me ku'iju chu'u chu'uñe'te cho'uju pa'ijũ'u. Va'i sani va'ire ñña ranaa'me musanukona. Chura chu'upi cho'okaiuna sani pãire ñña chu'uni rakaiju pa'ijũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

¹⁸ Jã'aja'ñe i'kauna asa teana va'i choruã jo'ka ũcuauña'me saniasome repana.

¹⁹ Jã'achejapi jo'e jmacheneru sani Zebedeo chũire Santiagona'me Juanre ñaasomu repau. Choovu'te pa'iju va'i choruãre care'vaju paniasome repana.

²⁰ Ūcuarumu repalani Jesupi sokuna, “Jau”, chini, choovu pa'iku'te puka'kure repau'te cho'uche cho'okainare jo'ka Jesuna'me saniasome repana.

Pãiu'te pa'isi'kure vature etosi'ere kuumu

(Lc 4.31-37)

²¹ Ūcuarumu Jesús repau neenana'me sani Capernaum vu'ejoopona t'iaasome. T'a pa'iu puauumucose Jesús judiõpã chi'ivũ'ena kaka che'choasomu repavũ'e chi'i pa'inare.

²² Repana pãi Jesupi rua masiku masi che'chokuna asa ñãano, “Iku Jesús judiõpã che'chona che'chocheja'che che'choma'ñe rua masi che'chomu”, chiniasome.

²³ Reparumu ũcuavu'ere pãiu vature paaku paniasomu. Vature paakujeku Jesús i'kache'te asa cuiuku i'kaasomu repau.

²⁴ —Jesús, Nazaret raisi'ku chukuna'te cho'omanejũ'u. Mu'u pa'iche masimu chu'u. Dios Raosi'kua'mu mu'u. Re'okũ'mu. ¿Chukunani cu'achejana saora chini raku mu'u? —chiniasomu repau.

²⁵ Jã'aja'ñe i'kauna Jesús repau'te vature jo'e i'kache ũseku ija'che i'kaasomu:

—Re'omu. Ūcuamaru i'kajũ'u. Etajũ'u mu'u jã'ure pãiu'te —chiniasomu Jesús.

²⁶ Jesupi, “Etajũ'u”, chikuna vatipi cho'okuna repau pãiu rua kurukurusomu. Ūcuarumu vati rua ujachu'opi cuiuku eta sanisoasomu.

²⁷ Jesupi vatini eto saõna ña kukuso pãi ũcuauko sãĩñechi'a sãñiasome.

—¿Je'se pa'ikujeku iku vati chu'umasiku? ¿Ëquea'che iku mama che'choche? Iku Jesupi rua masakujeku chu'uto vatijatu'ka repau chu'uñe jachama'ñe cho'ome —chiniasome repana.

²⁸ Jesús cho'osi'e ñasinapi kueñe pa'inare kuarena asa Jesús pa'iche'te Galilea cheja pa'ina ũcuauko rua na'mi asaasome.

Simón Pedro vao'te Jesús vasosi'ere kuumu

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ūcuarumu Jesús judiõpã chi'ivũ'e eta Simonna'me Andrés vu'ena mua kakaasomu Santiagona'me Juan.

³⁰ Kaka ñato Simón vao cha'vo ravuna jũ'io ũñiasomo. Jã'ajekuna, repaoni vaso'a'ku chini Jesuni i'kaasome repana.

³¹ I'kajuna jũ'iko ũhiko'a kueñe sani repao jãtuna chãa vuõuna cha'vosi'e teana chũrusoasomu repao'te. Chũruna repao vajũo ãure ãuasomo repanare.

Jũ'iva'nare jainukore Jesús vasosi'ere kuumu

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Na'repa chijãvana Jesús pa'ivũ'ena pãi jũ'iva'nare peore saju vati paanare saasome.

³³ Repajoopo pa'ina rua jainuko Jesús pa'ivũ'e jatisa'arona chi'iasome.

³⁴ Chi'irena Jesús jũ'inare si'ache ravu paanare jainukore vasosoasomu. Ūcuachi'a vati jainukore pãi sa'navã pa'isinare peore eto saosokaniasomu repau. Eto saoku repanare vati repau pa'iche'te masijuna kuaju chini ũseasomu repau.

Galilea chejare pa'iu Jesús Dios chu'o chu'vasi'ere kuumu

(Lc 4.42-44)

³⁵ Apeñatato ñami vuni Jesús vu'ejoopo pa'isi'kupi eta pãi peochejana saniasomu, Dioni sãsa chini.

³⁶ Sani te'eu pa'ina Simón repau'te ja'me pa'inana'me Jesuni ku'eñu chini saniasome.

³⁷ Ku'eju ñña ija'che i'kaasome repana repau'te:

—Pãi ũcuauko mu'ure ku'eme —chiniasome.

³⁸ Chitena Jesús ija'che i'kaasomu repanare:

—Chekũjooõana sañu mai kueñe pa'ijooõana. Jeejoopoã pa'inare ũcuaja'che Dios chu'ore chu'vara chiimu chu'u. Jã'aja'ñe cho'ora chini raisi'kua'mu chu'u —chiniasomu repau repanare.

³⁹ Jã'aja'ñe cho'ora chiikujeku Galilea cheja si'achejña ku'ia repacheja pa'ivũ'ña judíopãi chi'ivũ'ñana si'arãmũ kaka Dios chu'ore chu'vaku paniasomũ repau. Ūcuachi'a vatĩ pãĩ sa'navũã pa'isinare eto saosokaiũ paniasomũ repau.

Asi ravũ paaku'te Jesús vasosi'ere kũamũ
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Ūcuarãmũ pãiu asi ravũ paaku Jesús pa'ichejana sani repau ti'ñeñe ro're pũũ ñu'iu ija'che i'kaasomũ:

—Mu'ure vasouato vasiojũ'ũ chu'vva'ure; vajũra —chinasomũ.

⁴¹ Chikũna Jesús repau'te oiũ repaũni chẽaku i'kaasomũ.

—Jau, vasora. Vajũjũ'ũ —chinasomũ repau'te.

⁴² Jã'aja'ñe cho'ũana asi teana peore ja'jusoaomũ repau ca'nivũ pa'isi'e.

⁴³⁻⁴⁴ Vaso pi'ni repau'te ija'che chũ'vasomũ repau:

—Ñarepajũ'ũ. Chu'ũ mu'ure vasosi'e pãĩ chekũnare kũamanejũ'ũ. Kũama'ñe judío phairi'techi'a ñojaijũ'ũ mu'ũ vajúsic'a'nivũ. Aperãmũ Moisés chũ'ũ jo'kasi'e cu'amajũnarũã sa isijũ'ũ Diore, pãipi ña mu'ũ vajúsi'ere masia'ju —chini saoaomũ repau repau'te.

⁴⁵ Kũamanejũ'ũ chiisi'eta'ni eta sani repau'te cho'osi'e pãĩ ūcuanũkore kũaaomũ repau. Kũaũna pãĩ ūcuanũko masijũna vu'ñajooopã ti'acu'aasomũ Jesure, jainũko pãĩ repau'te ñaũũ chini chi'ijũna. Jã'ajekũna Jesús pãĩ peochejare sani paniasomũ. Jã'ata'ni pãĩ si'ajooopã raisina jainũko repau'te ñaũũ chini tuhaasome.

2

Nũka ku'imava'ure Jesús vasosi'ere kũamũ
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Te'eumucujña pa'isirãmũna Jesús Capernaum vu'ejoopo co'i pa'ũna pãĩ asaasome repau vu'e co'i pa'iche.

² Co'isi'ere asa pãĩ jainũko repau pa'ivũ'ena sani chi'iasome. Pãipi jairepanũko chi'irena Jesús pa'ivũ'e timusoasomũ. Ūcuaja'che jatisa'aro cacheja pãipi jairepanũko rani timosũna kueñe pa'icu'aasomũ repanare. Jã'aja'ñe pa'inani Jesús Dios chu'ore che'choasomũ.

³ Che'chotona umũpãĩ ūcuaka'chapana nũka ku'imava'ure ūhikãa ūhikũni Jesús pa'ivũ'ena kuãijũ raasome.

⁴ Rani ti'ato pãipi jairepanũko pa'ijũna repana Jesús nukacheja kueñe ti'acu'aasomũ repanare. Jã'ajekũna repavũ'e sẽ'sevana mũa ūcuachejapi coje racho ūcuacojepi repau ūhikãapi Jesús ti'jñeñena caso ūhaasome repana repava'ure jũ'iva'ure.

⁵ "Iva'ure Jesús vasoja'mũ", chini cuasaju caso ūharena Jesús repana cuasasi'e ña i'kaasomũ repava'ure.

—Jmava'ũ, mu'ũ cu'ache cho'osi'e tũnosõmũ chu'ũ. Tũnosõsi'e jo'e cuasamaneja'mũ chu'ũ —chinasomũ Jesús repava'ure.

⁶⁻⁷ Jã'aja'ñe i'kaũna asa judíopãĩ che'chona te'ena, "¿Je'se pa'ũna iku jã'aja'ñe i'kaku? Dios asacuheche'te i'kamũ iku jã'a. Diochi'a pãĩ cu'ache cho'osi'e tũnosõñe masiku'mũ", chijju cuasaasome repana.

⁸ Jã'ata'ni Jesús repana cuasache'te ña masi ija'che i'kaasomũ repanare:

—¿Je'se pa'ũna mũsanũkona jã'aja'ñe cuasache?

⁹ Chu'ũ ikũre, "Mu'ũ cu'ache cho'osi'e tũnosõmũ chu'ũ. Tũnosõsi'e jo'e cuasamaneja'mũ chu'ũ", chiisi'ere asa, "Joreũ'mũ iku. Pãĩ jã'aja'ñe cho'omasinajẽ'e peome", chijju cuasame. Jã'ata'ni chu'ũpi ikũre, "Vũni mu'ũ ūhikãa mini saju'ũ", chikũna ikũpi vũni nukakũna ñani mũsanũkona, "Jorema'kua'mũ Jesús. Repau i'kasi'e ūcuarepa cho'omasimũ", chijjacosome.

¹⁰ Chu'ũ, pãire ja'me paaũ chini Dios Raosi'ku chejare pa'iu pãĩ cu'ache cho'oche tũnoñena'me pãĩ vasoche cho'omasiaũ pa'iche'te mũsanũkonapi ña masia'ju chini vasokaija'mũ chu'ũ ikũre —chinasomũ repau repanare. Chini Jesús nũka ku'imava'ure ija'che i'kaasomũ:

¹¹ —Vũni mu'ũ ūhisikãa mini vu'ena co'ijũ'ũ —chinasomũ.

¹² Chikũna nũka ku'imanesi'ku vũni repau ūhisikãa mini repana pãĩ ūcuanũko ñaju'te etaasomũ. Jã'aja'ñe cho'ũana ña jũano Dios cho'osi'ere cutujũ ija'che i'kaasome repana: —Jmamakarũjẽ'e ija'che cho'oche ñamanapi irãmũna ñame mai —chinasome repana pãĩ.

Levire Jesús soisi'ere kũamũ
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Ūcuarumu Jesús jo'e Galilea chiara ru'tavana saniasomu. Ūcuachejare sani pa'ina pāi jainuko repauni chi'ijuna repanare che'choku paniasomu repau.

¹⁴ Che'cho pi'ni Jesús ūcuachejapi sani Alfeo mamaku'te Levire pāi chū'unare kuri kookaina pa'ivu'e űu'ikuni űa i'kaasomu.

—Rani, chu'unu ja'me ku'iu chu'u chū'ũñe'te cho'oku pa'ijũ'u —chinasomu.

Chikuna asa, "Jau", chini vuni ūcuauña'me saniasomu repau.

¹⁵ Na'a pa'isirumu Jesús repau neenana'me Levi vu'ere pa'iu ãure ãiu paniasomu. Ūcuachi'a Roma vu'ejoopo chū'unare kuri kookainana'me chekuna pāi cu'ache cho'ona ja'me űu'iju ãure ãiju paniasome. Reparumu Jesure ja'me ku'ina rua jainuko paniasome.

¹⁶ Repanapi Jesuni ja'me űu'ijuna űa judiopāi che'chonana'me fariseopāi ija'che sēniasaasome Jesús neenare:

—¿Je'se pa'ina musanukonare paaku kuri kookainana'me cu'ache pa'inare ja'me ãu ãiku? —chinasome.

¹⁷ Chitena asa Jesús ija'che i'kaasomu repanare:

—Pāi vajuna űko cho'оче chiima'me. Jũ'iva'nata'ni űko cho'оче chiime. Chu'u ūcuaja'che pāi, "Re'onaa'me chukuna", chiinani, "Cu'ache cho'оче űhasō re'oja'che pa'ijũ'u", chisa chini cajesi'kuma'mu icheja cheja. Pāi, "Cu'ache pa'inaa'me chukuna", chiiva'narechi'a, "Musanukona cu'ache cho'оче űhasō re'oja'che pa'ijũ'u", chisa chini cajesi'kua'mu chu'u —chinasomu repau.

Dioni sējeju ãu ãima'ñe pa'iche'te Jesuni sēniasasi'ere kuamu

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Ūcuarumu Juan neena Dioni sējeju te'eñoã ãu ãima'ñe paniasome, fariseopāi neena ūcuaja'che. Jã'aja'ñe cho'ojuna pāi chekuna Jesús pa'ichejana sani ija'che sēniasaasome repau'te:

—Juan neena Dioni sējeju te'eñoã ãu ãima'ñe pa'ijuasome, fariseopāi neena ūcuaja'che. Mu'u neena, ¿je'se pa'ina jã'aja'ñe cho'uju pa'ima'ñe? —chinasome.

¹⁹ Chitena Jesús ija'che i'kaasomu repanare:

—Pāi romi vejani majapāina'me repanare kueñe pa'inare peore soni chi'i ãu ãime. Romi vejaku pa'ina ãu űsecu'amu.

²⁰ Na'a pa'isirumu repau'te chekunapi sasōjanaa'me chekuchejana. Jã'arumuta'ni repauni oiju ãu ãimairo pa'ijanaa'me repauna —chinasomu Jesús repanare.

²¹ Reparumu pāi te'ena aperumu che'chosi'ena'me mama che'choche ūcuparu'va cuasañu chini aperumu che'chosi'e űhacuheasome. Chekunata'ni mama che'choche asacuheasome. Jã'ajekuna Jesús repanani chu'vaku ija'che i'kaasomu:

—Aikāaruji che'resōru mamase'rechoji che're aikāana pō juhamaana'me pāi. Jã'aja'ñe juha pi'ni choaru aikāaru mamase'recho pō juhasikāarujeju rueni j'i'rosōna na'a űjacoje che'remu.

²² Ūcuachi'a pīsi űche cono mama cho'oni va'iva'na ca'nituru aituruna ro'vemanaa'me pāi. Aituruna ro'veru conopi kosani sau che'resō turujē'e cho'osōku pīsi űche cono ūcuaja'che cho'osōmu. Jã'ajekuna pāi pīsi űche cono mama cho'oni turu mamaturuna ro'veme. Mamaturuta'ni che'rema'ñe rupu saumu. Jã'ajekuna cono kosa űu'iu ja'ñusōma'mu —chinasomu Jesús repanare.

Jesús neena pu'auumusena trigocha'charuã pura ãisi'ere kuamu

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Ūcuarumu Jesús pu'auumusena repau neenana'me trigo chiopi saiju paniasome. Saiju repau neena trigocha'charuã pura ãniasome.

²⁴ Jã'aja'ñe cho'ojuna űa fariseopāi i'kaasome repau'te.

—Ñajũ'u. ¿Je'se pa'ina mu'u neena pu'auumuseta'ni cho'оче cho'оче? —chinasome.

²⁵ Chitena,

—¿Aperumu pa'isi'ku David cho'osi'ere kuaju mai aipāi tocha jo'kasi'e ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che kuamu repa:

²⁶ Abiatar judío phairipāi ūcuauko chū'urumu David repau'te ja'me pa'inana'me ãucuhakuna

Dios vu'ena kaka Diopi pojoa'ku chini judío phairipāi tuosi'ere pã mini ãiu repau'te ja'me pa'inare ãuku ãniasomu.

Dios phairipāichi'a ãijũ'u chiisi'ere ãnisōasomu repau David, chiimu —chinasomu Jesús repanare.

²⁷ Ūcuarumu Jesús jo'e ija'che i'kaasomu repanare:

—Aperumu Dios pãi ũcuanaokore p̄aumucujña jo'kaasomu. Chareparo Dios pãire cho'oasomu. Repanare cho'o pi'ni p̄aumucujña jo'kaasomu, p̄aa'ju chini. Pa'ivesache'te jo'kamau pa'ire'oumucujñachi'a jo'kaasomu Repau.

²⁸ Jã'ata'ni chu'uni Dios Raosi'kani p̄aumucusenena cho'ochete chũ'uto re'omu — chiniasomu repau.

3

Cu'ajüturu paaku'te Jesús vasosi'ere kumau
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Ūcuarumu Jesús judiöpãi chi'ivã'e jo'e kakaasomu. Kaka ñato pãiu ũcuavũ'ere cu'ajüturu paaku paniasomu.

² Repavũ'e chi'isina pãi Jesure rua pãiñaasome. “¿Jesús iumucuse p̄aumucusenena cu'ajüturu paaku'te vasoja'ũ?”, chini ñaasome repana. Repauji cho'ouna ña repauni cu'ache i'kañu chini cha'aasome repana.

³ Ūcuarumu Jesús cu'ajüturu paaku'te ija'che i'kaasomu:

—Vuni rani pãi chenevũ'te nukajũ'u —chiniasomu.

⁴ Chini chekunare pãi ija'che i'kaasomu repau:— P̄aumucujñana chekunani re'oja'che cho'okaito, ¿re'oku? Jã'apãani, ¿cu'ache cho'ore'oku? Ūcuachi'a, ¿chekunare vasore'oku? Jã'apãani, ¿vanisõre'oku repanare? —chiniasomu Jesús. Chiito i'kamaneasome repana.

⁵ Jã'ajekuna Jesús repanare pe'rukũ ñaasomu. Pãi oimanejeuna rua sumaneasomu repau'te. Ūcuarumu Jesús cu'ajüturu paaku'te jo'e ija'che i'kaasomu:

—Mu'u jũtu saujũ'u —chiniasomu. Chikuna saũna repajũtu teana re'ojajũtu care'osoasomu.

⁶ Ūcuarumu fariseopãi Jesupi jã'aja'ñe cho'ouna ña ũcuavũ'epi eta mua, Jesure vanisojachere care'vañu chini Herode'te pãi chũ'ũku'te chiinana'me chi'i cutuasome.

Pãi rua jainũko Jesure tuhaju chiara ru'tava chi'isi'ere kumau

⁷ Ūcuarumu Jesús repau neenana'me vũ'ejoopo eta chiara ru'tavana saniasomu. Repau sanisisirumu pãi rua jainũko Galilea cheja cana tuhaasome repau'te.

⁸ Chekuna pãi ũcuaja'che repau cho'osi'ere asa rua jainũko tuhaasome repau'te, Judea cheja cana, chekuna Jerusalén vũ'ejoopo cana, chekuna Idumea cheja cana, Jordán chiacha chekukã'ko cana, Tiro vũ'ejoopo cana, Sidón vũ'ejoopo cana.

⁹ Ūcuarumu Jesús pãipi jairepanũko pa'iju repauni rua tĩ'tijuna, “Choovu care'vakajũ'u chu'ũre”, chiniasomu repau neenare.

¹⁰ Repau pãi jainũko jũ'inare vasosi'kujekuna chekuna jũ'iva'na repau'te tĩ'a kueñe raniasome chẽse vajuñu chini.

¹¹ Ūcuachi'a vati paana Jesuni ña repau tĩ'jñeñena ro're pũũ ñu'iju vjachu'opi cuiju ija'che i'kaasome:

—Dios Mamakũ'mu mu'u —chiniasome.

¹² Jã'aja'ñe i'kato, jo'e i'kache ũseasomu Jesús repanare, repau pa'iche'te kuamaneaju chini.

Jesús Dios chu'o chu'vajanani saora chini docerepanare chẽasi'ere kumau
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ūcuarumu Jesús aikũtina mani pa'iu umupãire repau'te uanarechi'a soniasomu. Sokuna saniasome repana.

¹⁴ Satena Jesús docerepanare chẽaasomu, repau'te ja'me pa'ijanare, Dios chu'ore chu'vaa'ju chini repau saojanare.

¹⁵ Chẽa jũ'iva'nare vasomasichena'me, vati eto saomasiche chũ'u jo'kaasomu Jesús repanare, sani cho'ojũ paapu chini.

¹⁶ Repau chẽa jo'kasina docerepana mamia'me ie: Charo Simonni chẽaasomu repau. Chẽa Jesús repau'te jo'e mami cheke Pedro'te ve'oasomu.

¹⁷ Zebedeo mamachiũ ũcuachi'a Santiagona'me Juanre chẽaasomu repau. Chẽa repanare cheke mami Boanerge'te ve'oasomu repau. “Boanerges” chini “Oku curu chũ'iva'na” chiimũ.

¹⁸ Ūcuaja'che Andrerẽ, Felipe'te, Bartolomere, Mateo'te, Tomare, chekure Santiago'te Alfeo mamakũ'te chẽaasomu. Tadeo'te ũcuachi'a chẽaasomu repau. Chekure Simonre ũcuachi'a cananistapãi ja'me pa'iku'te chẽaasomu repau.

¹⁹ Ūcuachi'a Judas Iscariote'te chẽaasomu repau. Na'a pa'isirumu repau Judas Iscariote Jesuni cu'ache cho'oa'ju chini chekunani ũsiasomu.

*Pāi Jesure, "Vatini paakū si'ache cho'omasimū", chiisi'ere kuumū
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)*

²⁰ Ūcuarūmū Jesús repau neenana'me vū'ena kakaasomū. Kaka pa'ūna, jainūko pāi jo'e chi'iasome repau'te. Jainūko chi'irena āu āicu'aasomū repau'te repau neenare ūcuachi'a.

²¹ Ūcuarūmū Jesús majapāi repau cho'okū pa'iche'te asa, "Vē'veu cho'osōcosomū repau", chini cuasa saniasome repauni chēa tūichejana saŋu chini.

²² Ūcuarūmū judiōpāi che'chona Jerusalén vū'ejoopo raisina Jesure cu'ache cutua-some.

—Vati chū'uku'te Beelzebu'te, ca'nivū'te paamū Jesús. Ūcuauji cho'okaiūna vati ūcuajanare eto saomasimū repau —chiniasome repana.

²³ Jā'aja'ñe i'karena asa Jesús repanare soni ija'che i'kaasomū chū'vara chini:

—Vati ai ūcuaja'iu'te, ŷje'se eto saokū?

²⁴ Pāi ūcuate'echeja pa'inapi sāiñechi'a cavani vaiju si'asōjanaa'me.

²⁵ Ūcuachi'a majapāichi'api ūcuate'evū'e pa'inapi sāiñechi'a cavani majapāi sējosōjanaa'me.

²⁶ Ūcuachi'a vati aipi repau neenana'me sāiñechi'a cavato repau chū'ñe si'asōmū.

²⁷ Pāiu rūa kokauji repau vū'ere pē'jeto ŋaacu'amū repau cu'amajñaruā. Charo repauni chēa quēo snotota'ni repau neemajñaruā tutesōre'omū —chiniasomū Jesús repanare.

²⁸ Ūcuarūmū Jesús judiōpāi che'chonare jo'e ija'che i'kaasomū:

—Ie chū'o ūcuarepare i'kamū chū'u musanukonare: Dios, pāi cu'ache cho'osi'ena'me cu'ache cutuche si'ache tu'nesōja'mū. Tu'nesi'e jo'e cuasamaneja'mū Repau.

²⁹ Repau Rekocho'te cu'ache cutusi'eta'ni jmamakarūjē'e cavesūma'ñe cuasaku ro'iche chū'ūja'mū Repau. Jā'are ai cuasaku pa'ija'mū Repau —chiniasomū repau.

³⁰ Repana judiōpāi che'chona, "Jesús vatire paamū", chiijūna jā'aja'ñe i'kaasomū repau Jesús repanare.

*Jesús puka'ko repau cho'jechūina'me repauni ŋaŋu chini saisi'ere kuumū
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)*

³¹ Ūcuarūmū Jesús puka'ko repau cho'jechūina'me ūcuau pa'ivū'ena rani tī'a ve'sena canukaasome. Ve'sere pa'iju chekunapi kaka repau'te soikaapu chini i'kaasome repana.

³² Ūcuarūmū pāi Jesuna'me rūa jainūko chi'i rūhiso'koro ŋu'inapi ija'che i'kaasome repau'te:

—Mūja'ko, mūche'uchūina'me mū're ku'eju raisina ve'sere pa'ime —chiniasome repana.

³³ Chitena Jesús ija'che i'kaasomū repanare:

—¿Kaoa'o chū'u ja'ko? ¿Keejanaa'ñe chū'u cho'jechūi? —chiniasomū.

³⁴ Chini pāi repau'te chi'i ŋu'inani ŋakū i'kaasomū repau.

—Inaa'me chū'u ja'koromijana. Ūcuachi'a inaa'me chū'u cho'jechūijana.

³⁵ Dios chū'ñe asa jachama'ñe cho'ona chū'u cho'jechūijanaa'me. Ūcuaja'che chū'u ja'koromijanaa'me repana —chiniasomū Jesús repanare.

4

*Trigo chu'chusi'ere cuasaku kuumū Jesús
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Ūcuarūmū Jesús chiara ru'tuva'te pa'iu jo'e chū'vakuna rūa jainūko pāi repau pa'ichejana chi'iasome. Pāipi jairepanuko rani chi'irena choovūna tuni puuasomū repau. Pāita'ni chiara ru'tuva'te paniasome.

² Ūcuarūmū Jesús choovū'te ŋu'iu repanani chū'vakū ija'chere cuasaku rūa kuaasomū:

³ —Asarepajū'u, musanukona. Pāiu trigo'te chu'chura chini chiona saniasomū.

⁴ Sani tī'a pachu ku'iu chu'chukuna trigocaā te'era'karuā ma'ana tuā'tuaasomū. Ma'ana tuā'tuaana pī'ava'napi rani ākuesōasome repara'karuā.

⁵ Chekura'karuāta'ni cata pa'ichejana cha'o jmamakarū pa'ichejana tuā'tuaasomū. Cha'o sē'seruchi'a pa'ichejata'ni na'mi aineeasomū repara'karuā.

⁶ Na'mi aineesi'eta'ni ūsuuji ruarepa asukūna uu phā'pha jūnisōasomū repasañaruā, chitapi peoku.

⁷ Chekura'karuā miu pa'ichejana tuā'tua miuna'me ainee miupi ju'je vēasōūna trigo kūlmaneasomū.

⁸ Chekura'karuāta'ni re'oja'che cha'o pa'ichejūna tuā'tuasira'karuājeku re'oja'che ainee ju'a ŋaniasomū. Te'era'karū aineesi'ūu te'echa'chava treintarepara'karuā

pa'icha'cha ju'a ñaniasomu. Chekura'karuã aineesiñuã sesentarepara'karuã pa'icha'cha ju'a ñaniasomu. Chekura'ñuruã cienrepara'karuã pa'icha'cha ju'a ñaniasomu — chiniasomu Jesús.

⁹ Ūcuarumu Jesús repanare pã ija'che i'kaasomu:

—Chu'u chu'vache asa chëa cho'ouana ūcuauko asa chëajü'u —chiniasomu repau.

Repau cuasaku kuasi'ere te'erühiñe kuamu Jesús

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Repana pã sanisirimu Jesús te'eu pa'ina repau neenana'me chekuna repau'te chiina repau cuasaku kuasi'e asavesuju te'erühiñe kuau'ku chini sëniasaasome repau'te.

¹¹ Sëtena Jesús ija'che i'kaasomu repanare:

—Musanukonani chu'u neenajëjuna Diopi üsemauna Repauchi'a masiche te'erühiñe kuamu chu'u, asamasia'ju chini. Jã'ata'ni chekunare chu'ure cuasacuhenare Repauchi'a masiche chu'u cuasacheji kuamu chu'u, asanata'ni asavesuaju chini.

¹² Ñanata'ni ñamanesina pa'icheja'che pa'ijanaa'me repana. Ūcuaja'che asanata'ni asavesujanaa'me repana. Pã chu'u chu'o asa chëa repana cu'ache cho'ochete ühasöru Dios repana rekoñoã cu'ache pa'iche tunosö jo'e cuasamaneja'mu —chiniasomu Jesús repanare.

Trigo chu'chusi'ere repau cuasaku kuasi'ere te'erühiñe kuamu Jesús

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Ūcuarumu Jesús jo'e ija'che i'kaasomu repanare:

—¿Chu'u cuasaku kuasi'e asavesuche musanukona? Jã'a pa'ito chu'upi jo'e cuasaku kuato, ¿je'se asamasijanaa'ñe musanukona?

¹⁴ Ija'chea'me jã'a chu'u cuasaku kuasi'e: Trigo chu'chuna chio si'acachio ku'iju chu'chume. Dios chu'o chu'vana ūcuaja'che chejña si'achejña ku'iju Dios chu'o pã ūcuaukore chu'vame. Trigo chu'chucheja'chea'me Dios chu'o chu'vache.

¹⁵ Trigora'karuã te'era'karuã ma'ana tuãni chejapi ruarepa jujakuna kakama'mu. Trigocaã chu'chusicaã chejapi ruarepa jujakuna kakama'ñeja'ñe pã te'enare repana rekoñoã Dios chu'o kakama'mu. Asanareta'ni vati aipi üsemu repanare, Dios chu'o asa chëamaneja'ju chini.

¹⁶ Ūcuachi'a cata pa'ichejña tuã'isicaã na'mi aineesi'eta'ni chita saimau na'mi jünisömu. Pã ūcuachi'a te'ena Dios chu'o asa teana pojoju cuasame.

¹⁷ Jã'ata'ni repanapi Dioni cuasajuna päipi cu'ache i'kajuna chekurumu repanani cu'ache ti'ñekuna masi cuasamanajeju Dios chu'o repana cuasache na'mi jo'kasöme.

¹⁸⁻¹⁹ Ūcuachi'a miu pa'ichejña tuã'tuasira'karuã miuna'me aineemu. Jã'ajekuna miu sükipi ju'jekuna käima'ñe jünisömu repara'ñuruã. Pã ūcuachi'a te'ena Dios chu'o asa chëa Repau chü'ñe cho'onata'ni ühasöme. Repana cho'ochete kurina'me pösere cheke si'ache ruarepa cuasaju Dios chu'o repana asa chëa cuasache cavesu ühasöme.

²⁰ Ūcuachi'a cheja re'ojachejana tuã'tuasicaã re'oja'che ainee re'oja'che käiñeja'ñe re'oja'che pa'ime pã. Dios chu'o asa chëa Repau chü'u jo'kasi'e cho'ojü pa'ime. Repana te'ena trigoñu treintarepara'karuã pa'icha'chava ju'a ña'isi'ñuaja'ñe re'oja'che pa'ime repana rekoñoã. Chekuna sesentarepara'karuã pa'icha'chava ju'a ña'isi'ñuaja'ñe na'a rua re'oja'che pa'ime. Chekuna cienrepara'karuã pa'icha'chava ju'a ña'isi'ñuaja'ñe jo'e na'a rua re'oja'che pa'ime Repau chü'ñe cho'ona —chiniasomu Jesús repanare.

Pãiu uoturopu chüo tuoche'te kuamu

(Lc 8.16-18)

²¹ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Pãiu uoturopu ra chëoni totoroji jao nukoma'mu. Ūcuaja'che käiko'a vu'evuna nukoma'mu. Jã'aja'ñe cho'oma'ñe uoturopu chëoni umuna tuomu re'oja'che miañe ñoa'ku chini.

²² Diopi üsekuna pã Repau chu'o asavesusi'e na'a pa'isirimu peore rühiñe kuaja'mu Repau, asamasia'ju chini. Ūcuachi'a Repauchi'a masiche na'a pa'isirimuna peore kuaja'mu Repau.

²³ Chu'u i'kache asa chëa cho'ouana ūcuauko asa chëajü'u —chiniasomu Jesús repanare.

²⁴ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Chu'u chu'vache cuasarepaju pa'ijü'u. Musanukona chu'u chu'vache asa chëa jachama'ñe cho'ojü pani chu'upi cho'okaiuna si'arumu na'a rua masina pa'ijanaa'me. Asa jachani vesujanaa'me.

²⁵ Pāi, chu'u chu'vache asa jachamana si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ijanaa'me. Cho'okaija'mu chu'u repanare, chu'u chu'vache'te na'a rua masia'ju chini. Jā'ata'ni chekuna chu'u chu'vache asanata'ni masi cuasamapu chu'upi cho'okuna repana jmakaru masiche cavesusōjanaa'me —chiniasomu Jesús repanare.

Otera'karuā tāuna aineesi'ere cuasaku kamu Jesús

²⁶ Ūcuarumu Jesús repanare pāi jo'e chu'vaku ija'chere cuasaku kuaasomu:

—Dios chū'uñe cho'ona pa'iche ija'chea'me: Pāiu otera'karuā tāasomu.

²⁷ Tā pi'ni nāmi kāimu repau. Kāni vuni jo'e cho'ochē cho'omu. Jo'e na'iuana jo'e kāimu repau. Jā'aja'ñe cho'oto si'arumu nāmi umucujña repau tāsi'e aineeku pa'imu. Tāsi'e ñoma'ñe aineeñe vesumu repau.

²⁸ Charo repara'ñuruā aineemu. Cho'je repara'ñuruā ju'a ña'imu. Ju'a ñani repara'karuā pa'imu.

²⁹ Pa'iuana tāsi'ku va'tipi repara'ñuruā verisōmu —chiniasomu Jesús repanare.

Mostazara'karuā pa'iche'te cuasaku kamu Jesús

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Ūcuarumu Jesús repanare pāi jo'e ija'che chu'vaasomu:

—Dios chū'uñe cho'ona, ¿keeja'cheja'che pa'iche? Repana pa'iche'te kuara chini, ¿keeja'chere cuasaku kuaja'che chu'u?

³¹ Ija'chere kuara: Mostazara'karuā rua jmara'karuāa'me.

³² Jā'ata'ni pāipi tāru sūkiñuā ujañuāpi ka ujaka pa'iñuā aineeuna pī'ava'na ūcuaka vu'evuāre chu'rujacheñare tuhiju pa'ime —chiniasomu Jesús.

Jesús pāire chu'vaku cuasaku kuasi'ere kamu

(Mt 13.34-35)

³³ Jesús repanare pāi chu'vaku repana asamasichetu'ka cuasaku kuaasomu.

³⁴ Repanare chu'vaku cheke i'kamā'ñe ūcuau cuasachechi'a kuaasomu repau. Jā'ata'ni chekuna pāi peorumu repau neenare repau kuasi'e te'erūhiñe kuaasomu, asamasia'ju chini.

Jesupi chū'uñna tutachena'me fa'ache cuhasi'ere kamu

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Ūcuau mucuse na'icuhatona Jesús repau neenare ija'che i'kaasomu:

—Ira chiara chekukā'kona jēñu mai —chiniasomu.

³⁶ Chikuna repanare pāi jo'ka repau neenapi Jesure choovu pa'iku'te jēasome. Jējuna pāi chekuna chekvuāpi ja'me jēniasome.

³⁷ Jē'ejuna chiara tutaku fa'aku ja'ñuku choovu oko timusopi'raasomu.

³⁸ Jā'aja'ñe cho'oku pa'ito Jesús choovu tutipu kāiu paniasomu kāipuji ūhiu. Choovuji runisocuhakuna ūcuau ūhichejana mua ija'che i'ka vuasome repau'te:

—¡Masiu, runisōcuhame mai! ¿Chukuna'te oima'ku mu'ū? —chiniasome.

³⁹ Chitena jñano vuni tutachena'me chiara fa'ache'te ija'che i'kaasomu repau:

—¡Tutachena'me fa'ache cuhajū'u! —chiniasomu repau.

Chikuna tutachena'me fa'ache teana ūcuapa'rūva cuhaasomu. Jo'e re'oja'ira cuhasomu chiara.

⁴⁰ Jā'aja'ñe cho'ocuha Jesús repau neenare i'kaasomu.

—¿Je'se pa'iuana musanukonare ruarepa vajuchuku? Chu'ure masi cuasama'me musanukona —chiniasomu repau.

⁴¹ Chikuna vajuchuju rua cuasaju sāiñechi'a sēniasasome repana.

—¿Keeja'iujeku iku jā'aja'ñe cho'oku? Iku'pi chū'uñna tutasi'e cuhasōmu, fa'asi'eje'e ūcuaja'che —chiniasome repana Jesús neena.

5

Gadara cheja cava'ure vati paava'ure Jesús etokaisi'ere kamu

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Ūcuarumu Jesús repau neenana'me chiara chekukā'ko cacheja Gadara chejana jēni tī'a matena pāiu vatire paaku eta tiñnaasomu Jesure.

²⁻³ Repau si'arumu pa'ichejapi pāi táchejñapi etaasomu. Repau'te pāi chēañu chiito chēacu'aasomu. Cūnamejē'e repau'te vēecu'aasomu.

⁴ Pāi repau'te ruarepañōā cūnameāpi vēesi'eta'ni si'arumu cū'a jūñña vēesi'e tuteso repau'te vēesimeā jmarñuruā tutesoasomu repau. Jmakarujē'e chēacojñomaneasomu repau. Chēacu'aasomu.

⁵ Si'aumucujña si'añami aikũjñana'me pãĩ tãchejñare peore ku'iu cuiku catapuãpi meñe asi vaiu paniasomu repau.

⁶ Jesupi Gadara chejana repau pa'ichejana tĩ'auna so'opi ña vature paaku Jesús nukachejana ranciasomu. Vu'vu rani Jesús ti'jñeñena ro're pũũ ñuniasomu repau.

⁷⁻⁸ Ro're pũũ ñu'iauna Jesús ija'che i'kaasomu repau'te:

—Vati, ikure eta jo'ka saijũ'u —chiniasomu repau.

Jã'aja'ñe chikuna vature paaku cuiku i'kaasomu repau'te:

—Jesús, Cunaumu Pa'iku Dios Mamaku, ¿ũque raiku mu'u? Dios ñaku'te ie sêemu chu'u mu'ure: Asĩ cho'omanejũ'u chu'ure —chiniasomu repau.

⁹ Chikuna Jesús vature ija'che i'kaasomu:

—¿Ûquemamiu'u mu'u? —chiniasomu repau'te.

—Chukuna jainuko pa'inajeju, Vati Kuanupu ve'eme —chiniasome vati.

¹⁰ Ūcuarumu vati ruarepañoã i'kaasome Jesure— Chukuna'te chekucheja saomanejũ'u —chiniasome.

¹¹ Ūcuacheja kueñere aikũti caripa'te jo'chasêse kuanupu ãure mu'kaju ãiju paniasome.

¹² Ūcuarumu vati Jesure rua i'kaasome— Chukuna'te etoni jo'chasêse sa'navuã kakache ùsemanejũ'u; kakañu chukuna —chiniasome.

¹³ Jã'aja'ñe i'kaju ruarepa sêejuna Jesupi, "Jau", chikuna repauna vati eta sani jo'chasêseva'nani kakaasome. Vatihi kakarena jo'chasêseva'na teana ũcuauko vu'vu aikũti ujakũti caripaji chiarana tuã'tua ru'tu jũnisoasome. Chekurumu jo'chasêseva'na dos milrepana pa'icosome.

¹⁴ Jã'aja'ñe cho'orena ña repava'nare kuirasiva'na kuañu chini vu'vusoasome vu'ejoopo canana'me repachejña po'ña canare. Kuarena asa cho'osi'ere ñañu chini eta saniasome pãĩ.

¹⁵ Sani Jesús pa'ichejana tĩ'a, vati paasi'kure ñaasome repauna. Kãa peosi'ku churata'ni kãa ju'iu ñuniasomu repau. Ūcuaja'che vë've cho'osi'kupi rũhiñe cuasakuna ña kukusoasome repauna.

¹⁶ Ūcuarumu vati paasi'kure cho'osi'ena'me jo'chasêse ru'isi'e ñasina chekunani kuaasome.

¹⁷ Kuarena asa pãĩ Jesure rua i'kaasome,

—Icheja pa'ima'ñe saijũ'u mu'u —chiiju.

¹⁸ Ūcuarumu Jesús co'ira chini choovuna jo'e tuniasomu. Co'ipi'rakuna vati paasi'ku repau'te ja'me sasa chini rua sêniasomu.

¹⁹ Jã'ata'ni Jesús repau'te saiche ùseku ija'che i'kaasomu:

—Mu'u majapãĩ pa'ichejana sani mu'ure Dios cho'okaisi'ere kuajũ'u. Dios mu'ure oiũ cho'okaisi'ere kuajajũ'u repauna —chiniasomu Jesús repau'te.

²⁰ Jã'aja'ñe i'kauna repau vati paasi'ku vu'ñajoopoã Decápolis cheja cajoopoã dierepajoopoã ku'iu Jesús repau'te cho'okaisi'ere peore ũcuajoopoã canare kuaasomu repau. Kuauna pãĩ asa rua jñanoasome.

Jairo mamakona'me chie ravu jũ'iko'te Jesús vasosi'ere kuamu

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jã'aja'ñe cho'ocuha Jesús choovaji chiara chekukã'kona jo'e jëni co'iasomu. Jëni tĩ'a chiara ru'tava'te pa'iauna pãĩ jainuko chi'iasome repau'te.

²² Reparumu Jairo judiopãĩ chi'ivu'e chũ'uku Jesús pa'ichejana ranciasomu. Rani tĩ'a Jesure ña repau ti'jñeñe ro're pũũ ñuniasomu repau.

²³ Ro're pũũ ñu'iu Jesure rua sêniasomu, ija'che i'kaku:

—Chu'u chũiva o jũnisõpi'ramo. Sani repau'te chëa vasokajũ'u vajũ'ko —chiniasomu repau.

²⁴ Chikuna asa Jesús ũcuauña'me saniasomu. Ūcuaja'che pãĩ jainuko Jesuna'me saiju jujo jã'keju saniasome repau'te.

²⁵ Ūcuaja'che romio, docerepaũsurumu chie ravu jũ'iko ja'me paniasomo.

²⁶ Ëkochaipãĩ rua ũko cho'ote'easome repau'te. Rua ũko si'ache cho'ojuna na'a rua jũniasomo repau. Ëkore kooko kuri peore repau paasi'e ro'isoasomo repau vajũra chini.

²⁷ Aperumu Jesús cho'ochë pãĩ vasoche asasi'kojeko pãĩ kuanupu joopoji rani Jesús cho'jepi repau ju'ikãana chëasomo repau.

²⁸ Ija'che cuasaasomo repau: "Jesús ju'ikãa chëanijë'e vajũ'amo chu'u", chiio cuasako chëasomo repau.

²⁹ Chëaona chie raisi'e churata'ni teana cuhasoasomu repau'te. Cuhasoana repau vajusi'ere cuasaasomo repau.

³⁰ Vajũona Jesús repau repao'te vasosi'e repau rekocho masikũ chũri peore repakã'jño ña sēniasomũ repau.

—¿Neepe chũ'u ju'ikãa chēare? —chinasomũ repau.

³¹ Chikuna repau neena ija'che i'kaasome repau'te:

—Pãiva'na si'acakã'jño t'i'time mu'ure. Jã'ata'ni, “¿Neepe chũ'ure chēare?”, sēniasomũ mu'ũ —chinasome repana.

³² Chiisi'eta'ni Jesús repau'te chēasi'kore ñara chini si'acakã'jño ñaku paniasomũ.

³³ Ñakuna repao jũ'isi'ko vajuchuko kurukuruo repao'te vasosi'e masiko rani repau'te ti'jñeñe ro're ñu'io peore kuaasomo repau'te.

³⁴ Kuaona asa Jesús i'kaasomũ repao'te.

—Mu'ava'o, “Iku chũ'ure vasoja'mũ”, chiio cuasasi'kojeko vajuchasi'koa'mo mu'ũ. Sani re'oja'che pa'ijũ'u chura —chinasomũ Jesús repao'te.

³⁵ Repau Jesús chuta'a i'katona, pã Jairo vũ'e pa'isina rani i'kaasome Jairo'te.

—Mu'ũ chũiva'o jūnisōchasi'koa'mo. Masia'te jo'e i'kamanejũ'u —chinasome repana Jairo'te.

³⁶ Repana i'kasi'e Jesús asa jachaku Jairo'te ija'che i'kaasomũ:

—Vajuchumanejũ'u. Mu'upi, “Chũ'u chũiva'ore vasokaija'mũ Jesús”, chiio cuasato mu'ũ chũiva'o vajuja'mo —chinasomũ repau repau'te.

³⁷ I'ka pi'ni Jairo vũ'ena saniasomũ repau Pedrona'me Santiagona'me Santiago cho'jeu Juan. Pãi chekunare saiche ũseasomũ Jesús.

³⁸ Sani judiōpãi chi'ivũ'e chũ'ũku vũ'ena t'i'a ñato pãi jainuko pa'ijũ rua asojũ otapi oijũ cuijũ cho'oasome.

³⁹ Ña kaka i'kaasomũ repau repanare.

—¿Je'se pa'ũna musanũkona rua ota oijũ rua asojũ cho'oche? Jūnisōsiva'oma'mo iko. Rupũ kãisiva'oa'mo —chinasomũ repau repanare.

⁴⁰ Jã'aja'ñe i'kakuna asa jachajũ Jesure pãisoasome repana. Pãisojũna repanare ũcuanũkore etoasomũ repau. Etochu repava'o pa'iruupũna jūnisosiva'o pũka'kupãina'me repau'te ja'me pa'inare cuaaku kakaasomũ repau.

⁴¹ Kaka Jesús jũ'isiva'o jũtũna chēaku i'kaasomũ.

—*Talita, cumi* —chinasomũ Jesús repava'ore. (“*Talita, cumi*” chini “*Romichũiva'o, vũni nukajũ'u*” chiiũ tũichũ'o.)

⁴² Jã'aja'ñe i'kauna repava'o docerepãsurũmu pa'iko vajũrani teana vũni nũka kuniasomo. Vũni nũka ku'iona repana pãi ña kukũsoasome.

⁴³ Ūcuarũmu Jesús repanare pãi rua chũ'ũasomũ,

—Iva'ore chũ'u vasosi'e chekunare pãi kuamanejũ'u —chiiũ. Ūcuachi'a repaoni ãure ãua'jũ chini chũ'ũasomũ repanare.

6

Jesús Nazaret vũ'ejoopo pa'isi'ere kuamu

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jã'aja'ñe cho'ochu ũcuachejapi eta repau pa'irepajooopona co'iasomũ Jesús, repau neenana'me.

² Co'i pa'ũ pũaumucuse judiōpãi chi'ivũ'ena kaka che'choasomũ repau. Che'chokuna pãi asa jñano i'kaasome.

—¿Je'se cho'okũ iku repau che'chomasiche che'cheu? ¿Neepe ikure che'chore? ¿Je'se cho'okũ iku Diochi'a cho'omasiche cho'oche che'cheu?

³ Ijoopo pa'iku chooko'ña cho'okũmu iku Jesús. María mamakũmu. Jã'ana Santiagona'me Joseña'me Judana'me Simón majaa'chua'mu iku. Repau cho'jeromi ũcuaja'che ijoopo'te maina'me pa'ime —chinasome repana.

Jã'aja'ñe cuasanajejũ repau i'kache jachaasome repana.

⁴ Ūcuarũmu Jesús repanare i'kaasomũ.

—Dios chũ'o kuakaiku aineesijooopo pa'inana'me repau majapãichi'a repau kuache Dios chũ'o asa jachame. Musanũkona ũcuaja'che ijoopo chũ'u aineesijooopo pa'ina chũ'u kuache Dios chũ'o asa jachame —chinasomũ Jesús repanare.

⁵ Repanapi repauni cuasamarũna Diochi'a cho'omasiche ruarepa cho'o ñomaniasomũ Jesús repajooopo pa'irũmu. Pãi jũ'iva'nare te'eva'nare jũjñapi chēa vasoasomũ.

⁶ Repana pãi repau'te masi cuasama'ñere cuasaku jñanoasomũ Jesús. Reparũmu Jesús vũ'ñajooopã kueñe pa'ijooopã ku'iu che'choku paniasomũ.

Dios chũ'ore chũ'vaa'jũ chini repau neenare docerepanare Jesús saosi'ere kuamu

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ Ūcuarumu Jesús repau neenare docerepanare soni chi'i,

—Musanukona ūcuauko te'eka'chapanachi'a ūcuate'echeja sani chu'upi cho'okaiuna pāi sa'navuā pa'inare vati peore eto saojanaa'me.

⁸ Musanukonapi sani cu'amakarujē'e samanejū'u. Jā'ata'ni musanukona ju'veju ku'iñoachi'a sajū'u. Āujē'e samanejū'u. Turu cu'amajñaruā mañajaturujē'e samanejū'u. Kurijē'e samanejū'u.

⁹ Cū'akorophe're ju'iju saijū'u. Kāñajē'e samanejū'u. Kāña sa'ñeju ju'ikāñajē'e sama'ne musanukona ju'ikāñaruāchi'a ju'iju ku'ijū'u —chiniasomu Jesús repau neenare.

¹⁰ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu repau neenare.

—Sani ku'iju vu'ejoopo tī'ani musanukonare chiina vu'ere canuka pa'ijū'u, ticheja saichetu'ka.

¹¹ Chekarumu musanukona saicheja pa'inapi musanukonani cuaocuheju Dios chu'ojē'e asacuheto musanukona cū'akorophe're chū'isi'ere cha'ore tī'to to'jñōju eta saijū'u, pāipi ña repa cu'ache cho'osi'ere masia'ju. Dios pāi ūcuaukore chi'i ro'iumucuse tī'aru Sodoma vu'ejoopona'me Gomorra vu'ejoopo pa'isinare rua cu'ache ti'ñeja'mu. Jā'ata'ni musanukona chu'vache asacuhesinare na'a rua cu'ache ti'ñeja'mu reparumu. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu Jesús repanare.

¹² Jā'aja'ñe chū'uuna Jesús neena sani ku'iju pāipi repa cu'ache cho'ochete ūhasoa'ju chini chu'vaasome.

¹³ Ūcuachi'a vatire pāi sa'navuā pa'inare eto saosokaniasome repa. Ūcuachi'a ravu jū'inare u'chape'era'kapi jmara'karuji ro've vasoasome repa repanare pāi.

*Juan Pāi Okoro'veku'te vanisosi'ere kwamu
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

¹⁴ Ūcuarumu Herodes pāi chū'uku Jesús cho'ochete asaasomu, Jesús cho'ochete pāi jainuko masiju kuajuna. Jā'aja'ñere asa ija'che i'kaasomu repau:

—Juan Pāi Okoro'vesi'ku chu'upi chū'uuna chuenisōsi'kupi jūni vajurani pa'icosomu jā'u. Jā'aja'ñejekuna Diuchi'a cho'omasiche cho'omasicosomu repau —chiniasomu.

¹⁵ Chekunata'ni ija'che i'kaasome:

—Aperumu Dios chu'o kuasi'kupi Eliapi jo'e vajurani pa'imū jā'u —chiniasome repa. Jo'e chekunata'ni ija'che i'kaasome:

—Aperumu Dios chu'o kuasina kuasi'ēja'che Dios chu'o kuaku'mu jā'u —chiniasome repa.

¹⁶ Repa i'kasi'e asa Herodes ija'che i'kaasomu:

—Juancosomu repau. Aperumu chu'upi repau sījopu tusosōñe chū'uuna jūnisōsi'kuta'ni jo'e vajurani pa'icosomu jā'u —chiniasomu repau.

¹⁷⁻¹⁸ Aperumu repau Herodes repau cho'jeu Felipe rājoni Herodiani tua veja paakuna Juan asa, “Muche'u paako'te tua paaku Dios ūseche'te cu'ache cho'omu mu'u”, chiiu chu'vaasomu repau'te. Jā'aja'ñe chu'vakuna Herodes asa pe'ruku repau'te Juanre chēa cūnameji quēo pāi chēavu'ena sa cuaoa'ju chini chū'uasomu.

¹⁹⁻²⁰ Jā'ajekuna Herodias Juan i'kasi'ere asacuheasomu repau'te. Cuheko Juanre vanisoche chū'ura chiniasomo repa. Jā'ata'ni Herodes ūseasomu. Repau Herodes Juanni vajuchuku ija'che cuasaasomu: “Repa Juan rua re'oku'mu. Cu'ache cho'oma'mu repau”, chiiu cuasaasomu. Ūcuachi'a Juan chu'vache'te asa, “¿Cho'oja'che chu'u? ¿Pāaja'ñe?”, chiiu cuasaasomu repau. Jā'ata'ni rua asara chiniasomu repau.

²¹ Ūcuarumu Juanre vanisorumu churata'ni tī'aasomu Herodiā'te. Herodes repau'te jñaaasiumucusejarumjekuna āure āura chini repau'te ja'me chū'unana'me sōtaopāi chū'unana'me pa'ipāi Galilea cheja canare soniasomu.

²² Reparumu fiesta'te cho'ojuna Herodias mamako repa ū hirupuna kaka pāi jainuko ñaju'te eta te'eo ujacha'iasomo. Jā'aja'ñe cho'okona ña Herodes rua pojasomu repau'te, repauna'me ū aina ūcuaja'che. Reponi pojoku repau'te i'kaasomu repau.

—Mu'ure uache sēejū'u chu'ure. Mu'u sēeñe ūcuauache isija'mu chu'u mu'ure —chiniasomu.

²³ Ūcuachi'a repaote ija'che i'kaasomu repa:— Chu'u neechejña chu'u chū'uku pa'ichejña joopojatū'ka isija'mu chu'u mu'ure. Diopi ñakuna ūcuarepa chu'o i'kamū chu'u mu'ure —chiniasomu repa.

²⁴ Chikuna eta puka'koni sēniasomo repa.

—¿Ūquere repaote sēeja'ñe chu'u? —chiniasomo.

Chikona puka'ko ija'che i'kaasomo:

—Juan Pāi Okoro'veku sījopu tusoche'te sēejū'u repaote —chiniasomo puka'ko.

²⁵ Chikona asa na'mi sani Herodes pa'iruupuna jo'e kaka ija'che i'kaasomo repau repau'te:

—Juan Pái Okoro'veku s'jopu'te taso cunare'avana maña teana ra isijũ'u chu'ure — chiniasomo repau.

²⁶ Repao sēēne'te asauna Herode'te rua sumaneasomu. Jā'ata'ni repau soicojñosina asaju'te, “Ūcuarepare i'kamũ chu'ũ”, chiisi'kujeku ūcuare ra isia'ju chini chũ'uasomu repau. Pāipi, “Joreu'mu iku”, chiimanea'ju chini, repao sēesi'e ūsecuheasomu repau.

²⁷ Jā'aja'ñejekuna sōtao'te repavu'e pē'jekaiku'te, “Sani Juan s'jopu tusojũ'ũ”, chiiu chũ'uasomu repau.

²⁸ Chũ'uuna pāi chēavu'ena sani Juan s'jopu tusocuha cunare'avana maña ra romichñioni isiasomu. Isiuna koo puka'koni jo'e sa isiasomo repao.

²⁹ Ūcuarumu repau Juan neena pa'isina repau'te vanisosi'ere asa pāi chēavu'ena sani repava'ure sa tāasome.

*Pāi cinco milrepanare Jesús au āusi'ere kamũ
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)*

³⁰ Jā'a cho'o pi'nisirumu Jesús neena, repau saosina rani repana cho'osi'ena'me repana che'chosi'e peore kuaasome repau'te.

³¹ Reparumu pāipi jairepanuko repana pa'ichejana rajuna au āicu'aasomu repau'te Jesure, repau neenare ūcuachi'a. Jā'aja'ñe cho'ojuna Jesús repau neenare ija'che i'kaasomu:

—Juna, sañu mai. Pāi peochejana sani jmamakarũ puañu —chiniasomu repau.

³² Ūcuarumu Jesús ūcuachejapi repau neenana'me choovu tuni pāi peochejana chiara chekukā'kona jēniasomu.

³³ Jā'ata'ni pāi jainuko vu'ñajoopoā chekujoopoā pa'ina Jesuni ña masiju repara chekukā'kona po'opi vu'vu pachu repana jē'ejachejana charo t'ī'asome.

³⁴ Chiara chekukā'ko jēni t'ī'a mani Jesús, repau'te tuhasinare pāi ñaasomu. Repana pāipi Dios chu'o chu'vaju cho'okainani peoju ovejava'na kuiraku'te peova'naja'ñe chūova'na pa'ijuna repanare Jesús ña oniasomu. Repanani oiu Dios chu'o chu'vaasomu repau.

³⁵ Ūcuarumu repau neena na'isocuhakuna repau'te sani ija'che i'kaasome:

—Na'isocuhamu ie. Icheja vu'ñajoopoājē'e peomu.

³⁶ Jā'ajekuna inare pāi saojũ'u kueñe pa'ivu'ñana ūcuachi'a vu'ñajoopoāna sani āure koo āapu —chiniasome repana.

³⁷ Jā'aja'ñe i'kanareta'ni Jesús i'kaasomu repanare.

—Musanukonapi au āujũ'u inare —chiniasomu repau.

Chikuna i'kaasome repana repau'te.

—¿Mai kurire're denariore're doscientorepare're sa pā koojani ra āujanā'ñe chukuna inare? —chiniasome repana.

³⁸ Chitena Jesús i'kaasomu repanare.

—¿Ketopuruā pāpuā paache musanukona? Ñajaijũ'u —chiniasomu repau repanare.

Chikuna ñajani rani repau'te ija'che i'kaasome repana:

—Pāpuā, cincorepuruā, va'iva'na te'eka'chapava'narechi'a paame chukuna — chiniasome.

³⁹ Ūcuarumu Jesús repanare pāi tachavana te'ekuanuchi'a puañu chini chũ'uasomu.

⁴⁰ Chũ'uuna pāi ūcuauko te'ekuanuchi'a puaasome. Chekukuanuruā cienrepana, chekukuanuruā cincutarepana puaasome repana.

⁴¹ Pua ñu'ijuna pā, cincorepuruāre va'iva'nare te'eka'chapava'nare mini cājiku cunaumure ñaku Dioni, “Re'orepamu Ja'ku”, chini repau neenani repa pāre tū'se isiasomu repau, ūcuaukore āua'ju chini. Va'iva'nare ūcuaja'che isiasomu repau, repanani āua'ju chini.

⁴² Pāi ūcuauko chajiche āniasome repa.

⁴³ Jā'ata'ni repana āijuna cajejaisi'e pāna'me va'i docerepaju'ña sia maña timuasome repana Jesús neena.

⁴⁴ Repa au āisina pāi chekuruũ cinco milrepana na'a jainuko pa'icosome umupāichi'a kuēkueto.

*Jesús oko sē'sevuji nuka ku'isi'ere kamũ
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)*

⁴⁵ Jā'aja'ñe cho'ocuha Jesús repau neenare ija'che i'kaasomu: “Chu'ũ inare pāi saochetu'ka musanukona choovu tuni chiara chekukā'ko cajoopo Betsaida vu'ejoopona charo jē'ejũ pa'ijũ'ũ”, chiniasomu.

⁴⁶ Replanare pāi sao pi'nisirumū Jesús aikūtina munisoasomū, te'eu Dioni sēsa chini.

⁴⁷⁻⁴⁸ Jā'a cho'oto űami repau neena chuta'a chiara joorepapo'te jē'ejū paniasome. Repana saichejapi titapi rache tutakuna ro'acu'aasomū replanare. Ūcuarumū Jesús po'o te'eu pa'ikujū űatacuhatona replanare űa chiara sē'sevujū naka ku'iu tuha caraiipi'raasomū.

⁴⁹⁻⁵⁰ Jā'aja'ñe raiuna repana űcuanuko űa, kukaso vajuchujū ija'che i'kaju rūa cuiasome, "i'jū'isi'kupī reko raimū ikū!", chiijū. Jā'aja'ñe i'kajuna Jesús teana ija'che i'kaasomū:

—Jujarekoñōā paajū'ū. Jesua'mū chu'ū. Vajuchumanejū'ū —chiniasomū.

⁵¹ Repau Jesús choovū tukuna tutasi'e cuhasoasomū. Jā'aja'ñe cho'owna rūa jñanoasome repana.

⁵² Jesús pāpuā cho'osi'e űasinata'ni repau pa'iche vesuasome repana, repau'te chuta'a masi cuasamanajejū.

Genesaret cheja pa'iva'nare jū'iva'nare Jesús vasosi'ere kuamū

(Mt 14.34-36)

⁵³ Ūcuarumū Jesús repau neenana'me chiaraji jēni Genesaret chejana tī'aasome. Tī'a choovū juoasome repana.

⁵⁴ Juo maito repacheja pa'ina pāi Jesure teana űa masiasome.

⁵⁵ Jā'ajekuna repana űcuacheja pa'ivū'ñā űhinare jū'iva'nare vū'vū miiyani raasome. Repava'nare ra kākikāñā űhinare Jesús ku'ichejñāna űhaasome.

⁵⁶ Repau Jesús vū'ñajoopoā chekurumū jmajooruā chekurumū űjajoopoā chekurumū po'ñare ku'iana pāi jū'iva'nare repau pa'ichejana ra ma'a rū'tuvañāna űhaasome. Ra ija'che chiijū sēniasome repana: "Iva'na jū'iva'na mū'ū ju'ikāa pūso juhasirū'tū chēseche jo'kajū'ū, chēse vajū'aju", chiniasome. Ūcuarumū repana jū'iva'na repau ju'ikāa chēsesina űcuanuko vajuasome.

7

Pāi rekoñōā cu'ache paache'te i'kamū Jesús

(Mt 15.1-20)

¹ Ūcuarumū fariseopāina'me judiōpāi che'chona Jerusalén raisinapi Jesús pa'ichejana saniasome repana.

² Sani tī'a űato Jesús neena te'ena judiō aipāi chū'ū jo'kasi'e cho'omapū masi choamajūjñapi āu āniasome. Jā'aja'ñe cho'ojuna fariseopāina'me judiōpāi che'chona űa cu'ache i'kaasome replanare.

³ Repana fariseopāina'me judiōpāi űcuanuko cu'are cuhejū repana aipāi chū'ū jo'kasi'e cho'onaa'me. Charo jūjñā masi choamaneni āu āimanaa'me repana.

⁴ Ūcuachi'a āu űsicheja sani rani cuchamaneni āu āimanaa'me repana judiōpāi. Cu'are cuhejū aperumū repana aipāi chū'usi'e chuta'a cho'ojū pa'inaa'me repana. Cunaro'ro, cunaroā, cunare'a peore masi sosajū pa'inaa'me repana. Kāiko'ñajatū'ka masi choanaa'me repana, aipāi chū'usi'ere cho'ojū.

⁵ Ūcuarumū repana fariseopāina'me judiōpāi che'chona Jesure ija'che sēniasome:

—¿Je'se pa'iana mū'ū neena mai aipāi chū'ū jo'kasi'e cho'oma'ñe? Masi choamajūjñapi āu āime repana —chiniasome repana.

⁶ Chitena Jesús ija'che i'kaasomū replanare:

—Aperumū Dios chu'o kuasi'ku Isaiās musanukona sē'sevuchi'a re'oja'che pa'ijachere kuaku tocha jo'kasi'e ija'che chiimū:

Jā'ana Israel jojosina, "Mū'ure cuasajū vajuchūme chukuna", chiime chu'ure.

Jā'ata'ni repana rekoñōā chu'ure cuasamanaa'me repana.

⁷ Ūcuachi'a chu'ure cuasajū pojoju cho'ocheja'che sē'sevuchi'a peoche cho'onaa'me repana.

Rupū repana cuasajū chū'ūñechi'a che'chonajejū chu'uni cuasamarū jorenaa'me repana,

chiimū tocha jo'kaasomū Isaiās.

⁸ Dios chū'ū jo'kasi'ere jachajū cho'omapū rupū pāi cuasajū chū'ūñechi'a cho'ojū pa'inaa'me musanukona.

⁹ Musanukona aipāi cuasajū chū'ū jo'kasi'ere cho'oñū chiijū Dios chū'ū jo'kasi'e cho'omanaa'me musanukona.

¹⁰ Aperumū Moisés ija'che chū'ū jo'kaasomū:

Mūja'kupāi űa kukujū pa'ijū'ū musanukona,

Ūcuachi'a,

Muĵa'kupāi cu'ache i'kamanejũ'u.

Jā'aja'ñe i'kanare vanisõñe pa'imũ, cu'ache i'kasi'e ro'i, chiũu chũ'u jo'kaasomũ.

¹¹⁻¹² Musanukonata'ni chekunare ija'che chũ'ũnaa'me: "Mai ja'kupāire ija'che i'kato re'omũ: 'Ja'kupāi, musanukonare ĩsira'asi'e chũ'u paache corban'me. Jā'ajekũna musanukonare kuiracu'amũ, chiito re'omũ. Jā'aja'ñe i'kanare puka'kupāi kuirache peomũ", chiĩnaa'me musanukona. ("Corbán" chini "Diore ĩsijachea'me" chiimũ.)

¹³ Musanukona Dios chũ'u jo'kasi'e jachanajeju jā'aja'ñe chũ'ũme, pāipi rupũ musanukona cuasaju chũ'ũñe'te cho'oju paapu chini. Cheke ũcuajamajñaruũ cu'ache cho'oju pa'inaa'me musanukona —chiniasomũ Jesũs repanare.

¹⁴ Chini Jesũs pāi jo'e soni rao ija'che i'kaasomũ repanare:

—Chũ'u i'kache asa chẽa masijũ'u musanukona ũcuanũko.

¹⁵ Pāi āu āiñeji repana rekoñoũ cu'ache cho'omanaa'me. Repana cu'ache cuasanita'ni cu'ache cho'ome rekoñoũ.

¹⁶ Chũ'u i'kache asa chẽaũana ũcuanũko asa chẽajũ'u —chiniasomũ Jesũs repanare.

¹⁷ I'kacuha pāi jo'ka mũa vũ'ena kakaasomũ Jesũs. Kaka pa'ũna repau neena repau chũ'vasi'ere asavesũju sēniasomũ repau'te, masi kuaa'ku chini.

¹⁸⁻¹⁹ Sētena ija'che i'kaasomũ repau:

—¿Musanukona ũcuaja'che chũ'u i'kasi'e asavesũche? Pāiu āu ũcuauache'te āni cutapũna mevo jmamakarũ paa sējosõmũ. Rekocho kakamaũna repau rekochota'ni cu'ache cho'oma'mũ —chiniasomũ Jesũs.

Jā'aja'ñe i'kakũ, "Āu ũcuauache āire'omũ pāi", chiniasomũ Jesũs.

²⁰ Ūcuarũmũ Jesũs jo'e ija'che i'kaasomũ:

—Pāi cu'ache cho'ona repana rekoñoũ cuasache cu'ache cho'ome. Cu'ache cuasanajeju repana rekoñoũ cu'ache paame.

²¹ Pāi te'ena repana rekoñoũ cu'ache cuasaju cu'ache cho'ome. Chekũna romineeju chekũna ũmũneeju cu'ache cho'ome. Chekũna põse ñaasõme. Chekũna pāi vanisõme.

²² Chekũna repana pa'imanare ja'me kãime. Chekũna, pāi neemajñaruũre tua paauache ñame. Chekũna ũcuauache cu'ache cho'ome. Chekũna joreme. Chekũna ũcuauache cu'ache cho'oju jũvoma'ñe si'ache vajuchũache cho'onaa'me. Chekunare pāi re'oja'che ti'jñeto pe'rume. Chekũna cu'ache i'kame chekunare. Chekũna pāi chekunare cuheju, "Chũ'uchi'a re'okũ'mũ", chiime. Chekũna tiñe cuasame.

²³ Pāi jā'aja'ñe cuasaju cho'onapi cu'ache paame rekoñoũ, Diopi ñato —chiniasomũ Jesũs.

*Judío pekoji Jesure cuasasi'ere kũamũ
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Ūcuarũmũ Jesũs ũcuachejapi eta Tiro vũ'ejoopona'me Sidón vũ'ejoopo pa'ichejana saniasomũ. Sani tĩ'a repacheja pa'ivũ'ena kakaasomũ repau, kati te'eu pasa chini. Jā'ata'ni katicu'aasomũ repau'te.

²⁵⁻²⁶ Sani tĩ'aũna repacheja pa'iko Sirofeniciapāio asa repau pa'ivũ'ena mũa kaka repau'te ti'jñeñe ro're pũũ ñuniasomo. ũu'io repau'te rua i'kaasomo repau, mamako'te pa'ikũni vatini eto saokaau chini.

²⁷ Sēeona Jesũs i'kaasomũ.

—Pāipi chũiva'na āiñe'te āure tua jamuchaire āuto cu'amũ. Pāi repana chũiva'nani charo āu āume —chiniasomũ.

²⁸ Chikũna repau i'kaasomo.

—Ūcuarepaa'me jā'a, Pāi Ūcuanũkore Paaku. Jā'ata'ni pāi chũiva'na āiju pu'che to'jñosimajñaruũre āime jamuchai —chiniasomo repau.

²⁹ Chikona Jesũs jo'e i'kaasomũ repau'te.

—Rua masi i'kamo mũ'u. Jā'aja'ñe cuasako i'kaona mũ'ure re'oja'che cho'okaija'mũ chũ'u. Mũ'u vũ'ena co'ijũ'u. Mũ'u chũiva'o sa'navũ pa'isi'ku vati eta sanisõcuhasi'kua'mũ —chiniasomũ Jesũs repau'te.

³⁰ Jā'aja'ñe i'kauna vũ'e co'i ñato chũiva'o kãiko'are ũhio paniasomo, vatipi aperũmũ repau'te pa'isi'ku eta sanisõna.

Cãjo asamaũ chũ'ojẽ'e cutuma'ñe pa'ikũ'te Jesũs vasosi'ere kũamũ

³¹ Ūcuarũmũ Jesũs Tiro vũ'ejoopo pa'ichejapi sani Sidón vũ'ejoopo carani jo'e Decápolis cheja pa'ijooõ carani Galilea chiarana sani tĩ'aasomũ.

³² Sani pa'ũna repau pa'ichejana pāi chekunapi cãjo asamaũ chũ'ojẽ'e cutuma'ñe pa'ikũ'te ra, "Ikũre chẽa vasojũ'u", chiniasome.

³³ Chitena Jesús repau'te jū'ikū'te pāi peochejana juha sa repau mūoñōāpi jū'ikū'te repacājo pa'iche suānicuha repau coopi tutu jū'ikū'te i'kaasomū repau. “iEfata!”, chiniiasomū. (“Efata” chini “Vatajū'u” chiimū hebreo chū'o.)

³⁴ Jā'aja'ñe cho'ocuha umūre ñaku raa chū'e mūo jū'ikū'te i'kaasomū repau. “iEfata!”, chiniiasomū. (“Efata” chini “Vatajū'u” chiimū hebreo chū'o.)

³⁵ Jā'aja'ñe i'kauna jū'ikū' cājo ta'pisi'e ūcuate'erumū repau chemēño asoma'ñe i'kasi'chopi care'oūna asoche cutuasomū repau.

³⁶ Repau'te vasocuha repanare i'kaasomū Jesús. “Chū'u ikūre vasosi'e chekūnare kuamanejū'u”, chiiu ūseasomū repau. Jā'ata'ni Repauji na'a raa, “Kuamanejū'u”, chiito na'a raa chekūnare kuaasome repana.

³⁷ Jesupi jā'aja'ñe cho'oūna repana pāi ña jñano ija'che i'kaasome:

—Jesús raa si'ache re'oja'che cho'okū'mū. Repauji cho'oūna cājo asamanesina chura asame. Ūcuachi'a repauji cho'oūna chū'o cutumanesina chū'o cutume chura — chiniiasome repana.

8

Pāi cuatro milrepanare Jesús āu āusi'ere kuamū
(Mt 15.32-39)

¹ Ūcuarūmū pāi jainūko Jesús pa'ichejana sani chi'i pa'ijuna āu si'asoasomū repanare. Jā'ajekuna Jesús repau neenare soni rao ija'che i'kaasomū:

² —Inare pāi repana rasi'e āu āni si'asō āiñejē'e peova'napī chū'ūna'me choteumucujña pa'ijuna oimū chū'u.

³ Āu āimava'nani repana vu'ñana saoto repana saijū āucuhana phā'phasō ai jūnisōjanaa'me. Te'ena raa so'ñapi raniiasome —chiniiasomū repau.

⁴ Chikuna repau neena i'kaasome.

—Icheja pāi peochejajeku āu āiñejē'e peomū. ¿Je'se chūkūna āu jñaa āujanaa'ñe inare pāi? —chiniiasome.

⁵ Chitena Jesús ija'che sēniasomū repanare:

—¿Jetopūpūā pā paache mūsanūkona? —chiniiasomū repau.

Chikūna i'kaasome repana.

—Pāpūā sieterepāpūā paame chūkūna —chiniiasome.

⁶ Ūcuarūmū Jesús asa pāipi chejana pūūajū chini chū'ūasomū. Pūūrena Jesús repa pāpūā sieterepāpūāre mini cājiku Dioni, “Re'orepamū”, chini repau neenare tū'se īsiūna repana pāi ūcuanūkore āuasome repana.

⁷ Ūcuachi'a repau neena chiacha va'i te'eva'nare paajuna Jesús repava'nare mini cājiku Dioni, “Re'orepamū”, chiniiasomū. Chini chū'ūasomū, repau neenapi pāire ūcuanūkore āua'jū chini.

⁸ Pāi ūcuanūko chajichechi'a āniasome repa. Repana āijuna cajejaisi'e sieterepāpūāñe sia maña timuasome repana Jesús neena.

⁹ Repa āu āisina pāi chekurūmū cuatro milrepana pa'icosome, umūpāichi'a kuēkueto. Jā'a cho'o pi'nisirūmū Jesús repanare pāi saosoasomū.

¹⁰ Saocuha repau neenana'me choovūji tūni Dalmanuta chejana jēniasomū repau.

Jesupi Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñoa'kū chini fariseopāi sēesi'ere kuamū
(Mt 12.38-39; Mt 16.1-4; Lc 11.16, 29)

¹¹ Ūcuarūmū fariseopāi Jesús pa'ichejana rani ke'reasome repau'te. “Dios raomanesi'kua'mū ikū”, chini cuasanajejū, repaūni cu'ache cho'oñū chini,

—Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojū'u chūkūna'te —chiniiasome repana.

¹² Jā'aja'ñe chitena Jesús repau rekocho raa sūma'ñe pa'iu ija'che i'kaasomū repanare:

—Ina pāi chū'ure, “Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojū'u chūkūna'te”, chiime, chū'u pa'iche'te masiñū chini. Jā'ata'ni cho'o ñomanēja'mū chū'u repanare. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniiasomū Jesús.

¹³ Chini repanare jo'ka jo'e choovūji tūni chiara chekūkā'kona jēniasomū Jesús repau neenana'me.

Fariseopāi cu'ache che'choche'te kuamū Jesús
(Mt 16.5-12)

¹⁴ Ūcuarūmū Jesús neena chiara jē'ejū, “Pā cavesū raniōsinaa'me mai”, chiniiasome sāiñechi'a. Pāpū te'epū paaasome repana choovū.

¹⁵ Jā'aja'ñe cuasaju i'kajuna Jesús repanare ija'che chū'vaasomū:

—Ñarepājū'u. Fariseopāina'me Herodes pā saucheja'chere ñajū che'chemanejū'u — chiniiasomū.

¹⁶ Chikūna repau neena sāiñechi'a i'kaasome.

—Maipi päre ramanerena jā'aja'ñe i'kacosomü iku maire —chinasome repana.

¹⁷ Jesús repana sāñiechi'a cutuche'te masiku ija'che i'kaasomü:

—¿Je'se pa'ina musanukona pã peoche'te cuasaju cutuche? Musanukona chuta'a masi cuasamarü asavesume. Chu'u che'chosi'e musanukona rekoñoã chuta'a t'ama'mü.

¹⁸ Musanukona ñakocaã paanata'ni ñama'me. Ücuachi'a cãjo paanata'ni asama'me. ¿Chu'u cho'osi'e cuasama'ñe musanukona?

¹⁹ Aperümü pã cincoreparyãchi'a umupã cinco milrepanare ãukuna cajejaisi'e, ¿jetopujü'ña sia maña timure musanukona? —chinasomü Jesús repanare.

Chikuna,

—Docerepaju'ña sia maña timusinaa'me chukuna —chinasome repana.

²⁰ Chitena Jesús jo'e i'kaasomü repanare.

—Ücuachi'a pã sietereparyã pã cuatro milrepanare chu'u ãukuna cajejaisi'e, ¿jetopujü'ña sia maña timure musanukona? —chinasomü repau repanare.

Chikuna,

—Sieterepaju'ña sia maña timusinaa'me chukuna —chinasome repana.

²¹ Chitena Jesús jo'e i'kaasomü.

—¿Chuta'a asavesuche musanukona? —chinasomü repau repanare.

Na'ava'uni Betsaida cheja cakuni Jesús vasosi'ere kwamü

²² Ücuarümü Jesús repau neenana'me Betsaida vü'ejoopona mani t'aaasomü. Tt'auna pã na'ava'uni Jesús pa'ichejana ra rua i'kaasome, repava'uni vasoa'ku chini.

²³ Sëtena Jesús repava'ure vü'ejoopo rütuvana jütuna chëa juha saasomü. Sa repau ñakocaãna coo tutucuha repau ca'nivana jüñjari jaku, “¿Üquere ñaku mü'u?”, chinasomü repau.

²⁴ Chikuna ñaku ija'che i'kaasomü:

—Päre ñamu chu'u. Ñaku'teta'ni sükiñuãja'ñe ñoñe pã ku'ime —chinasomü repau.

²⁵ Chikuna Jesupi jo'e repau ñakocaãna jauna repau jo'e ñato churata'ni peore re'oja'che ñoasomü. Re'ojañakocaã care'oasomü repau'te.

²⁶ Care'ouna Jesús repau'te vü'ena saoku ija'che i'kaasomü:

—Vü'ejoopo saima'ñe mü'u vü'ena rühiñe saijü'u. Chu'u mü'ure vasosi'e chekunare kwamanejü'u —chinasomü Jesús repau'te.

Pedro, “Dios Raosi'kua'mü Jesús”, chiisi'ere kwamü

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Jã'a cho'ocuhasirümü Jesús repau neenana'me Cesarea de Filipo vü'ejoopo kueñe cajoopoãna sani t'a ku'iu Jesús repau neenare ija'che sëniasomü:

—Pã chu'u pa'iche'te cutuni, ¿je'se chiiche? —chinasomü.

²⁸ Sëkuna ija'che kuaasome repana:

—“Juan, Pã Okoro'vesi'kucosomu jã'u”, chiime pã chekuna mü'ure i'kani. Chekuna, “Aperümü pa'isi'ku Elíaa'mü jã'u”, chiime mü'ure. Jo'e chekuna, “Aperümü Dios chu'o kuasi'kupi jünisõsi'kupi jo'e vajurani pa'imü jã'u”, chiime mü'ure —chinasome repana.

²⁹ Chitena Jesús jo'e ija'che sëniasomü repanare:

—Musanukonajë'e chu'u pa'iche'te cutuni, ¿je'se chiiche? —chinasomü.

Chikuna asa Pedroji ija'che i'kaasomü repau'te:

—Pã ücuaukore chü'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mü mü'u —chinasomü.

³⁰ Ücuarümü Jesús repau neenare chü'uasomü, repau pa'iche'te chekunani kwamanea'ju chini.

Repau chuenisojachere kwamü Jesús

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ücuarümü Jesús repau neenare ija'che i'kaasomü:

—Chu'u Dios Raocojñosi'ku rua asi cho'ocojñoja'mü. Ücuachi'a judío ainana'me judío phairipã chü'unana'me judiõpã che'chona chu'uni cuheju vanisõñe chü'ujanaa'me. Vanisõ täcojñosi'kuta'ni choteumucujñana jo'e vajurajja'mü chu'u —chinasomü repau repanare.

³² Jã'a Jesús repau neenare te'erühiñe kuaasomü. Jesupi jã'aja'ñe kuauna asa Pedro repau i'kache'te asacuheku repau'te chekuna pã peochejana juha sa ija'che i'kaasomü:

—Jã'aja'ñe i'kamanejü'u mü'u —chinasomü.

³³ Jã'aja'ñe i'kauna asa Jesús Pedro i'kache'te asacuheku repau neenani churi ñaku ija'che i'kaasomü repau'te:

—Vati ai cuasacheja'che cuasakujeku chu'ure ja'me pa'ima'ñe saiñũ'u mu'u. Pãi Dios cuasacheja'che cuasamanaa'me. Mu'u ùcuaja'che Dios cuasacheja'che cuasama'kua'mu —chinasomu repau.

³⁴ Ûcuarumu Jesús repau neenare pãi chekunana'me soni rao i'kaasomu.

—Musanukonapi chu'u neena pañu chini musanukonare cho'ouache ùhasõ chu'u chũ'uñe'te si'aumucujña cho'ou pa'ijũ'u. Chu'ure cuasanajejuna chu'ure cho'oucheja'che vanisõnu chiijanaa'me pãi musanukonare. Pãi musanukonare jã'aja'ñe cho'oñu chiiche asaniñe'che chu'ure cuasache ùhasõmanejũ'u.

³⁵ Chuenisõñe'te vajúchujũ repaña asa chẽasi'ere Dios chu'ore ùhasõni repaña jünisõsirumu vati toana sani uujanaa'me. Jã'ata'ni, “Pãi chukuna'te vanisõñu chiitojẽ'e Jesure ùcuasaju Dios chu'o chu'vajanaa'me chukuna”, chiisina repaña jünisõsirumu Dios pa'ichejare ai sani re'ouja'che pa'ijanaa'me.

³⁶⁻³⁷ Pãi cu'amajñaruã si'ache paanapi chu'ure cuasanani, repaña jünisõsirumu vati toana sani ùcuana paacheji ro'i eta Dios pa'ichejana saicu'amũ.

³⁸ Pãi chu'ure cuasana'ni chekunani irumu pa'ijũ cu'ache cho'onani vajúchujũ, “Jesure cuasamanaa'me chukuna. Ûcuachi'a Repau chu'ojẽ'e vesunaa'me chukuna”, chiime masinata'ni. Jã'aja'ñe i'kasinare rua cu'ache ti'ñeja'mu, na'a pa'isirumu chu'u, Dios Raosi'ku, cunamu muisi'kupi chejana jo'e cajerumu. Reparumu chu'u Ja'ku Dios ko'sija'icheja'che ko'sija'iu cajeja'mu chu'u Ja'ku neena ángelena'me. Caje jã'aja'ñe i'kasinare chu'u ùcuaja'che, “Inare pãi vesumu chu'u”, chiija'mu —chinasomu.

9

¹ Ûcuarumu Jesús repanare pãi jo'e i'kaasomu.

—Musanukona icheja chu'ure ja'me pa'ina chuta'a jünisõma'ñe pa'irumana chu'u Dios Raosi'kupi päire masi chũ'ukuna ñajanaa'me. Ûcuarepaa'me jã'a —chinasomu.

Rua ko'sija'iu Jesús carũhisi'ere kuamu
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seirepau mucujña pa'isirumana Jesús aikũti rua umu nukakũtina muu Pedro'te Santiago'te Juanre jã'anarechi'a muasomu. Muni pa'ijũ Jesús ti'ujã'iu carũnisoasomu.

³ Repau ju'ikãña ùcuaja'che rua poko'sijakãña carũnisoasomu. Pãi kãña choanare te'eu'terejẽ'e rua choatojẽ'e repau kãñaja'ñe pojakãña choacu'amũ.

⁴ Ûcuarumu Jesús neena ñato aperumu pa'isina Moisen'a'me Elías Jesuna'me pa'ijũ chu'ore cutuju paniasome.

⁵ Jã'aja'ñe pa'ijũna ña Pedroji Jesure i'kaasomu.

—Masiu, maipi ichejare pa'ijũna rua re'omu. Vu'ñaruã chotevu'ñaruã cho'oukañu chiime chukuna, mu'u vu'eruna'me Moisés vu'eruna'me Elías vu'era —chinasomu Pedro repau'te.

⁶ Repaña Jesús neena kukusoju masi cuasavesuku Pedroji jã'aja'ñe i'kaasomu Jesure.

⁷ Ûcuarumu repaña nukachejana pikopi caje ta'pisouna piko sa'navaji chu'o i'kache asoasomu repanare.

—Iku chu'u chi chu'u oiũ paaku'mu. Repau chu'ore asaju pa'ijũ'u musanukona —chiiche'te asaasome.

⁸ Ûcuarumu repaña teana si'acakã'jño ñato Jesús te'eu nukaasomu; chekuna te'euñe'che peoasome.

⁹ Repaña aikũti cajerumu Jesús ija'che i'kaasomu repanare: “Diopi ñokuna musanukona irumu ñasi'e chu'u Dios Raosi'ku jünisõ vajúraisirumajatu'ka chekunare te'eu'terejẽ'e kuamanejũ'u”, chinasomu repau.

¹⁰ “Kuamanejũ'u”, chiisi'ejekuna kuama'ñe pa'ijũ repanachi'a masijũ paniasome. Jã'ata'ni repau, “Jünisõ jo'e vajúraija'mu”, chiisi'ere masi avavesujũ, “¿Je'se chiiku jã'a?”, chiijũ sãñe'chi'a cutuju paniasome repaña.

¹¹ Reparumu Jesure ija'che sãniasome repaña:

—¿Je'se pa'iana maire judiõpãi che'chona, “Dios raoja'mu chiicojñoku chuta'a raimarumu Eliapi charo raija'mu”, chiijũ che'choche? —chinasome.

¹² Chitena Jesús i'kaasomu.

—Repaña che'choche ùcuarepaa'me. Eliaa'mu charo rani peore si'ache mamare care'vajau. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e chu'u Repau Raosi'ku pa'ijachere kuaku ija'che chiimu:

Dios Raojaure pãi cuhejũ cu'ache cho'ojanaa'me, chiimu.

¹³ Jã'ata'ni chu'u musanukonare Elías ranicuhasi'kua'mu chiimu. Rani pa'iana pãi repanare uache cu'ache cho'osinaa'me repau'te. Jã'aja'ñe kuamu Dios chu'o

aperumũ tocha jo'kasi'e. Repau'te cho'osi'eja'che cu'ache cho'ojanaa'me pãi chu'ure Dios Raosi'kure —chiniasomũ Jesũs.

*Chĩiva'ure vatire paava'uni Jesũs vasosi'ere kũamu
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)*

¹⁴ Ūcuarũmu repaña Jesuna'me aikũti mũisina repau neena mũimanesina nukachejana caje tĩ'aasome. Caje tĩ'a ñato pãi jainuko paniasome. Ūcuachi'a judiopãi che'chona te'ena paniasome. Pa'ijũ Jesũs neenani ke'rejũ paniasome repaña.

¹⁵ Ūcuarũmu repaña pãi ūcuanaũko Jesure ña kũku vũ'vuasome repaũni pojoũu chini.

¹⁶ Ūcuarũmu Jesũs repañare pãi ija'che sēniasomũ:

—Chu'ũ neenare, ¿ũquere cutuche musanũkona? —chiniasomũ.

¹⁷ Chikũna repañare pãi ja'me pa'ikũji Jesure i'kaasomũ.

—Masiũ, chu'ũ chĩiva'ure mũ'ũni ramũ chu'ũ. Vatire chu'o cutuche ũsekũni paamũ iva'ũ.

¹⁸ Vatipi si'arũmu chēa paakũna iva'ũ chejana tãni vē've curukũ coo rũa raokũ cõjire asoche aũu ca'nivũ jũjau quēkemũ. Iva'ure ra mũ'ũ neenani i'kasi'kũa'mũ chu'ũ, vatini eto saokaarũ chini. Jã'ata'ni eto saovesusinaa'me repaña —chiniasomũ.

¹⁹ Chikũna Jesũs i'kaasomũ repau'te.

—Musanũkona pãi irũmu cana chu'ure masi cuasama'me. ¿Keekerũmu musanũkona tĩĩne cuasache ñaku pa'iche chu'ũ? —Jã'aja'ñe i'ka pi'ni— Ichejana rajũ'ũ mũ'ũ chĩiva'ure —chiniasomũ repau.

²⁰ Chikũna Jesuni chĩiva'ure raasome repaña. Rarena vati Jesuni ña cho'okũna chĩiva'ũ rũa kurukurukũ chejana jũni tãni po'nũũ ku'ũ chu'opo rũa coo raosomũ repava'ũ.

²¹ Jã'aja'ñe cho'okũna ña Jesũs chĩiva'ũ puka'kure ija'che sēniasomũ:

—¿Keekerũmu ikũ vatire paaku? —chiniasomũ.

Chikũna puka'ku i'kaasomũ repau'te.

—Chĩirũmũna paava'ũa'mũ.

²² Vatipi iva'ũni vanisõra chini chēa paaku chũ'ũkũna chekũrũmu toana tãũu chekũrũmu chiachana tãikũ'mũ iva'ũ. Mũ'ũpi cho'omasini chũkũna'te oiũ cho'okaijũ'ũ —chiniasomũ.

²³ Chikũna Jesũs i'kaasomũ repau'te.

—Mũ'ũ chu'ure cuasato vasokaija'mũ chu'ũ ikure. Pãi chu'ure cuasanare peore cho'okaimũ Dios repañare —chiniasomũ.

²⁴ Jã'aja'ñe chikũna vatire paaku puka'ku ũjachũ'opi cuikũ i'kaasomũ.

—Mũ'ure cuasamũ chu'ũ. Jã'ata'ni chuta'a cuasache karamũ. Cho'okaijũ'ũ chu'ure. Chu'ũ rekocho mũ'ure na'a rũa cuasara chiĩmu chu'ũ —chiniasomũ repau.

²⁵ Ūcuarũmu Jesũs repau nukachejana pãipi jainũko chi'ijũna vatire cho'oche ũseku ija'che i'kaasomũ:

—Vati, mũ'ure chũ'ũmu chu'ũ, chu'o cutuũseku cãjo asache ũseku'te. Chĩiva'ure jo'ka eta sai'ũ. Ai sani jo'e rani kakamanejũ'ũ mũ'ũ repava'ure —chiniasomũ Jesũs repau'te vatire.

²⁶ Jesupi jã'aja'ñe chũ'ũna vati rũa cuikũ repaũni cho'okũna rũa kurukuruasomũ. Vatipi jã'aja'ñe cho'ocũha repau'te eta sanisõna jũnisõsiva'ũja'ũ ñokũna ña repaña pãi jainũko, “Jũnisõcuhasiva'ũa'mũ iva'ũ”, chiniasome.

²⁷ Chiisi'eta'ni Jesũs repau jũtũna chēa vũo nukõasomũ repau'te vatire paasi'kure.

²⁸ Jã'aja'ñe cho'ocũha Jesũs vũ'ena kaka pa'ũna repau neena repau'te te'eu'te sēniasaasome.

—¿Je'se pa'ũna chũkũna'te vatire eto saocu'au? —chiniasome.

²⁹ Chitena i'kaasomũ repau.

—Vati ikure chĩiva'ure pa'isi'kũjanare Diore cuasaju ãu ãima'ñe Repau'te rũa sēnarechĩ'a eto saore'omũ —chiniasomũ Jesũs repañare.

*Repaũ chuenisõjachere jo'e kũamu Jesũs
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)*

³⁰⁻³¹ Ūcuarũmu Jesũs repau neenana'me jã'achejapi sani Galilea cheja canũkama'ñe ku'ijũ paniasome. Repau neenare che'chora chini Jesũs repaña sai'achēja chekũnare kũama'ñe saiũ ija'che che'choasomũ repañare: “Chu'ure Dios Raosi'kure cuhena pãi cu'ache cho'oa'jũ chini chēa chekũnani jo'kajanaa'me. Jo'karena chu'ure vanisõjanaa'me repaña pãi. Vanisõ tãcojũni'kũta'ni choteumucujũna jo'e vajũraija'mũ chu'ũ”, chiũ che'choasomũ repau repañare.

³² Jā'ata'ni repau i'kache asavesuosome repana. Asavesunata'ni repau'te Jesure sēevajuchuasome repana.

Jesús neena, "¿Neepi mai na'a rua masiche?", chiisi'ere kwamu
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Ūcuarumu Jesús repau neenana'me sani Capernaum va'ejoopo t'i'a va'ena kakaasome repana. Kakasirumu Jesús ija'che sēniasomu repanare:

—Mai icheja rairumu, ¿úquere cuture musanukona? —chinasomu repau repanare.

³⁴ Chiitota'ni kuavajuchuju i'kamaneasome repana repau'te. Repana rairumu ija'che sāiñechi'a cutuasome repana: "Mai icheja pa'ina, ¿neepi na'a rua masiche?", chiiju paniasome.

³⁵ Ūcuarumu Jesús puu űu'iu repau neenare docerepanare soni rao ija'che i'kaasomu repanare:

—Pāiu chekunare chū'ura chini aperumu chū'uma'ku pa'icheja'che pa'iu chekunare cho'okaiu paau. Jā'aja'ñe cho'oni, "Rua vesumu chu'u", chini chekunani cho'okaiu che'chesōna chekunare chū'ure'oja'mu repau'te —chinasomu repau.

³⁶ Ūcuarumu Jesús chīva'ure juha ra, repana pāi chenevuna nukō repava'ure mini cajoku ija'che i'kaasomu repau neenare:

³⁷ —Pāi chu'ure masi cuasana chīva'nare ikujava'nare pojona chu'ure űcuaja'che pojome. Pāi chu'ure pojona chu'urechi'a pojoma'me. Chu'ure Raosi'kure űcuaja'che pojome repana —chinasomu repau.

Maire cu'ache cho'omana pojou re'oja'che cho'okaima maire
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ūcuarumu Juan Jesure ija'che i'kaasomu:

—Masiu, chekure pāiu'te pāi sa'navuā pa'inare vati eto saoku'te ñasinaa'me chukuna. "Jesupi chū'ukuna cho'omu chu'u", chinasomu repau vati eto saoni. Jā'aja'ñe cho'ona ña, űseju repau'te i'kasinaa'me chukuna, maire ja'me cho'okaima'kujekuna —chinasomu repau.

³⁹ Chikuna asa Jesús i'kaasomu repau'te.

—Jā'aja'ñe cho'onare űsemanejū'u. Pāi Diochi'a cho'omasiche cho'oni, "Jesupi chū'ukuna cho'omu chu'u", chiime. Jā'aja'ñe cho'ou i'kana chu'ure cu'ache i'kama'me.

⁴⁰ Pāi maire cuhemana maire ja'me cho'okainaa'me.

⁴¹ Ūcuachi'a pāi űcuauakūji musanukonare chu'u neenare, "Inare Cristo neenajējuna re'oja'che cho'okaimu chu'u", chini re'oja'che cho'okaiu oko te'ero'rorachi'a űkuatojē'e Diopi ro'ija'mu repau'te. Ūcuarepaa'me jā'a —chinasomu Jesús repau'te.

Pāi rūhiñe cuasamana cu'ache cho'ochē'te kwamu
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Ūcuarumu Jesús Juanre jo'e i'kaasomu.

—Chīva'na cuasacheja'che chu'ure cuasakuni te'eu'te cu'ache chu'vaku'te pāipi ija'che cho'oto na'a re'ora'amū: Repau chuta'a chu'u neeva'ure cu'ache chu'vamarumuna toacunarūji rua űjarūji pāipi repau cavuna jero vēe chiarana tō ruoru na'a re'ora'amū repau'te. Jā'aja'ñe cho'oma'to űcu pa'iu chu'u neeva'ure cu'ache chu'vauna Diopi repau cu'ache cho'osi'e ro'ire chū'uto na'a rua cu'ache pa'ija'mu repau'te.

⁴³ Mū'u jūtupi chekuni cu'ache cho'oni tusosōjū'u repajūtu. Na'a re'omu te'ejūtu paakūji Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ito. Jūtūre jā'aja'ñe cho'omaneni peore paakuta'ni űcu jūtupi jo'e cu'ache cho'osi'kujeku vati toana chachocu'atoana sani uuku pa'ija'mu mū'u. Na'a cu'amū jā'a.

⁴⁴ Repacheja saisinare ca'nivūā āina peko jūnisōma'ñe āiju pa'inaa'me. Ūcuachi'a repa toa chachama'ñe uuku pa'itoaa'me.

⁴⁵ Ūcuaja'che mū'u cū'arūji chekuni cu'ache cho'oni tusosōjū'u repacū'apu. Na'a re'omu te'ecū'apu paakūji Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ito. Jā'aja'ñe cho'omaneni peore paakuta'ni űcu cū'arūji jo'e cu'ache cho'osi'kujeku vati toana chachocu'atoana sani uuku pa'ija'mu mū'u. Na'a cu'amū jā'a.

⁴⁶ Repacheja saisinare ca'nivūā āina peko jūnisōma'ñe āiju pa'inaa'me. Ūcuachi'a repa toa chachama'ñe uuku pa'iku'mu.

⁴⁷ Ūcuaja'che mū'u ñakovaji ñaku cu'ache cho'oni ñakova'te rutasōjū'u. Na'a re'omu te'eñakova paakūji Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ito. Jā'aja'ñe cho'omaneni ñakocaā peore paakuta'ni űcuañakovaji ñaku cu'ache cho'osi'kujeku vati toana sani uuku pa'ija'mu mū'u. Na'a cu'amū jā'a.

⁴⁸ Repacheja saisinare ca'nivuā āina peko jūnisōma'ñe āiju pa'inaa'me. Ūcuachi'a repa toa chachama'ñe ai uuku pa'iku'mu.

⁴⁹ 'Aperumu Dioni pojoju pāi va'iva'nare vani īsiasome. Repava'nare vani ūhapi chu'chuasome. Ūha chu'churu na'a re'omu jā'a. Dios ūcuaja'che ūha chu'chucheja'che Repau'te cuasanani pa'ivesache ti'ñeto te'eñoā ūsema'mu. Jā'ajekuna na'a rua re'oja'che pa'imasijanaa'me repa.

⁵⁰ Ūha sāija'iu rua re'omu. Jā'ata'ni ūhapi sāija'ñepi si'asōru, ¿je'se cho'ojanaa'ñe pāi, ūhapi sāijaau chini? Jo'e sāija'ñe cho'ocu'amū repa. Ūcuaja'che musanukona re'oja'che pa'iju chekunare pojoto re'omu. Re'oja'che cho'ochete jo'kasōni ūha sāija'imau cu'acheja'che cu'ame —chiniasomu repa.

10

Rājoromi sējoma'ñe paache'te chu'vamū Jesús
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ūcuarumu Jesús Capernaum vu'ejoopo pa'isi'kupi Judea chejana saiu Jordán chiacha ūsu muikā'kona jēni t'raasomu. T'rauna pāi repau'te jo'e chi'rena si'arumu pāi che'chokujeku jo'e che'choasomu repanare.

² Ūcuarumu fariseopāi te'ena Jesús pa'ichejana sani ija'che i'kaju sēniasome repau'te, tūñe i'kauna repauni chēa cu'ache cho'oñu chini:

—¿Pāiuni repau rājore sējouato sējore'oku? —chiniasome repa.

³ Chitena Jesús ija'che i'kaasomu:

—Aperumu pa'isi'ku Moisés, ¿ūquere musanukonare chū'uku tocha jo'kau? — chiniasomu.

⁴ Chikuna i'kaasome repa.

—Aperumu Moisés ija'che chū'u jo'kaasomu:

Pāiu repau rājore paacuheku sējora chiiku charo repau'te sējojañere kuaku utija'ovana tocha pi'ni ūcuaoi isia'ku, repao chekunare ñojaja'ova.

Jā'aja'ñe cho'ocuha sējore'omu repau'te, chiū chū'u jo'kaasomu —chiniasome repa.

⁵ Chitena Jesús i'kaasomu repanare.

—Musanukonapi cu'ache cho'ochete jo'kacuheju ūcuauache cho'oñu chiijuna jā'aja'ñe chū'u jo'kaasomu Moisés.

⁶ Aperumu Dios peore cho'orumu pāi cho'oku umuuna'me romio'te cho'oasomu.

⁷ Jā'ajekuna umu repau puka'kupāi ja'me pa'isi'e jo'kasō rājona'me pa'imū.

⁸ Jā'aja'ñe cho'o ūcuate'eujache pa'ime repa. Ūmu rājona'me te'ekachapana pa'ime. Jā'ata'ni ūcuate'eujache pa'ime repa.

⁹ Jā'ajekuna pāiui Dios jā'aja'ñe paapu chini jo'kasi'ere jachaku rājoni sējosōni cu'ache cho'omu —chiniasomu repa.

¹⁰ Na'a pani Jesús neena vu'ere pa'iju jo'e rājoromi sējoñe'te sēniasome repau'te.

¹¹ Sētena Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Pāiu repau rājore paacuheku sējo, chekoni vejani Dios ūseche'te cho'oku charo paasi'kore cu'ache cho'omu.

¹² Ūcuaja'che romio repao ūjure sējo chekuni vejani Dios ūseche'te cho'oko charo pa'isi'kore cu'ache cho'omo —chiniasomu Jesús repanare.

Chīiva'nare Jesús re'oja'che i'ka jo'kasi'ere kamu
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Ūcuarumu pāi Jesús pa'ichejana repa chīiva'nare raasome, repauji chēse pojoa'ku chini. Jā'aja'ñe rajuna ña repau neena ūsepi'raasome repanare.

¹⁴ Ūsepi'rajuna ña Jesús pe'ruku i'kaasomu repanare.

—Chīiva'nare chu'ure raišemanejē'u musanukona, chu'uni raapu. Iva'na chīiva'naja'ñe pa'iju chu'ure masi cuasanapi Dios chu'o asa chēajanaa'me.

¹⁵ Jā'ata'ni iva'na chīiva'na chu'ure masi cuasacheja'che masi cuasamana Dios chu'o asa chēamanejanaa'me. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu Jesús repau neenare.

¹⁶ Chini Jesús repanare chīiva'nare sū'kaku jūñjūñi chēseku Dioni re'oja'chere sēkaniasomu.

Pōsuu kuriu Jesure Dios pa'icheja saiche sēniasasi'ere kamu
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Ūcuarumu Jesús jo'e ku'ina pāiu kuriu repau'te vu'vu rani ro're ñu'iu ija'che sēniasomu:

—Masiu, re'oku'mu mu'u. Dios pa'ichejana sasa chiimu chu'u. ¿Je'se cho'oja'che chu'u? —chiniasomu.

¹⁸ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—¿Je'se cuasa, “Re'oku'mu mu'u”, chiiku mu'u chu'ure? Diochi'aa'mu Re'oku. Cheku pa'iu re'oku peomu.

¹⁹ Aperumu Dios ch'u'u jo'kasi'e masicosomu mu'u. Ija'che kuamu:

Musanukona umupai romi paana chekunare romi ja'me kaimaneju'u.

Ucuaja'che romi umu pa'ina chekunare umupai ja'me kaimaneju'u.

Ucuachi'a pai vanisōmanejū'u.

Chekuna nee ñaamaneju'u.

Chekuna pa'iche'te ña kuani joremanejū'u.

Repana neere tua paara chini chekunare joremanejū'u.

Ucuaja'che muja'kupai ña, kukujū'u,

chiimu Dios ch'u'u jo'kasi'e —chiniasomu Jesús repau'te.

²⁰ Chikuna repau kuriu jo'e i'kaasomu.

—Masiu, chiirumupi irumujatu'ka Dios ch'u'u jo'kasi'e peore cho'oku pa'iku'mu chu'u —chiniasomu repau.

²¹ Jā'aja'ñe i'kauna Jesús ña repau'te rua oiu i'kaasomu.

—Ucuarepa cho'oku'teta'ni karamu mu'ure. Mu'u paache cu'amajñaruäre peore isisō, kuri koo chuova'na pa'iva'nani rupu isijū'u. Isisōjani rani chu'una'me ku'iu chu'u ch'u'ñe'te cho'oku pa'ijū'u. Jā'aja'ñe cho'oni'te Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ija'mu mu'u —chiniasomu Jesús repau'te.

²² Jesupi jā'aja'ñe i'kauna asa kurineekujeku isiamauna rua sumava'u sanisoasomu repau.

²³ Jo'ka sakuna Jesús si'ache repakājño ña repau neenare ija'che i'kaasomu:

—Pai kurinare Dios pa'icheja sainenareta'ni saivesamu —chiniasomu Jesús repanare.

²⁴ Repau i'kache asa jñanoasome repau neena. Jñanorena Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Pai kurinare Dios pa'icheja sainenareta'ni saivesamu, “Rua kuri paaku cheke chiima'mu chu'u. Diore chiima'mu chu'u”, chiiju cuasanajejuna —chiniasomu repau.—

²⁵ Camellova'ure miuñakarū cojeru kaka etajaicu'acheja'che kuriu'te Dios pa'icheja saicu'aja'mu, repauji kurire na'a rua cuasaku pa'ito —chiniasomu Jesús repanare.

²⁶ Jā'aja'ñe i'kauna asa jñano Jesús neena sāiñechi'a ija'che i'kaasome: “Jā'a pa'ito, ¿je'se pa'inani Dios pa'icheja saire'oja'u?”, chiniasome repana.

²⁷ Chitena Jesús repanare ñaku ija'che i'kaasomu:

—Maich'a te'ena cuasajuna Dios pa'icheja saicu'amu maire pai. Diopi cho'okaitota'ni Repau pa'icheja saiche vesama'mu —chiniasomu.

²⁸ Chikuna Pedro i'kaasomu.

—Chukuna mu'una'me pa'iu chini chukuna paasimajñaruä peore jo'kasō rani mu'una'me ku'ime —chiniasomu.

²⁹⁻³⁰ Chikuna Jesús i'kaasomu repanare.

—Pai ucuauaku chu'ure cuasaku Dios chu'ore sani chu'vaku pasa chiiku chekurumu repau vu'ere jo'kasōmu. Chekurumu repau majaa'chupaire jo'kasōmu. Chekurumu majaa'choromire jo'kasōmu. Chekurumu repau cho'jechiire jo'kasōmu. Chekurumu repau puka'kupaire jo'kasōmu. Chekurumu rüjoni jo'kasōmu. Chekurumu repau chaire jo'kasōmu. Chekurumu chejña repau paachejñare jo'kasōni repau aperumu paasimajñaruä vu'ña, a'chupai, a'choromi, cho'jechi, ja'koromi, mamachi, chejña jo'e na'a rua jñaaja'mu repau. Ucuachi'a Dioni cuasaku cu'ache cho'ocojñokuta'ni uhasōmaneni jünisōsirumu Dios pa'ichejare ai sani pa'ija'mu.

³¹ Pai te'ena kuriu repau nee jo'kacuhesi'ēja'che repana neere jo'kacuheju karama'ñe paaju chekunare, “Re'oja'che pa'inaa'me ina”, chiicojñome. Chu'u ch'u'ñe'te cho'uju repana paache jo'kasōnareta'ni chekuna ña cu'ache i'kame. Jā'ata'ni Dios na'a pa'isirumu repana paache'te jo'kacuheju karama'ñe paaju chekunare, “Re'oja'che pa'ime ina”, chiicojñosinare, “Cu'ache pa'inaa'me ina”, chiija'mu. Chu'u ch'u'ñe'te cho'uju repana paache jo'kasō chekunare cu'ache i'kacojñosinareta'ni, “Re'oja'che pa'inaa'me ina”, chiija'mu Dios. Ucuarepa'a'me jā'a —chiniasomu Jesús.

*Jesús repau chuenisojachere jo'e kuamu
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³² Ūcuarumũ Jesús repau neenana'me Jerusalén vʉ'ejoopona maiu charoji maniasomũ. Repau neena vajuchũju cho'jepi maniasome. Reparumũ Jesús repau neenare docerepanare soni repau'te cho'ojache kuaasomũ.

³³ Kuaaku ija'che i'kaasomũ repau:

—Mai Jerusalén vʉ'ejoopo maiñe masime musanukona. Ūcuachejana chu'ure Dios Raosi'kure paũ chea judío phairipai chũ'anana'me judiõpai che'chonani sa jo'kajanaa'me. Ūcuapani chu'ure vanisõjañe chũ'u judío peonani jo'kajanaa'me, repanapi chũ'uni cu'ache cho'õajũ chini.

³⁴ Jo'karena repana chu'ure pãisõjanaa'me. Ūcuachi'a chu'uni coo tutujũ suĩ'sue pi'ni kurususẽ'verona jẽ'jo vẽasõjanaa'me repana chu'ure. Jã'aja'ñe cho'ocõjõnos'i'kũta'ni choteumucujñana vajurajija'mũ chu'ũ —chiniasomũ Jesús repau neenare.

Santiagoa'me Juan re'õja'che cho'õkaaũ chini Jesure sēsisi'ere kũamũ
(Mt 20.20-28)

³⁵ Ūcuarumũ Zebedeo mamachĩ Santiagona'me Juan Jesure kueñe tĩ'a i'kaasome.

—Masiũ, chukũna'te mu'upi re'õja'che cho'õkaaũ chini sēñũ chiime chukũna —chiniasome repana.

³⁶ Chitena i'kaasomũ repau.

—¿Ëquere chu'ũ musanukonare cho'õkaija'che? —chiniasomũ.

³⁷ Chikũna i'kaasome repana.

—Mu'upi ija'che jo'kaa'kũ chiime chukũna: Muja'kũna'me mu'ũ chũ'urumũ chukũna te'eũ mu'ũ uajãtũ cakã'kõna pũũ, chekũpi mu'ũ kã'kojãtũ cakã'kõna pũũ ñũ'ijũ ja'me chũ'ũju pañũ chiime chukũna —chiniasome repana.

³⁸ Chitena Jesús i'kaasomũ repanare.

—Musanukona vesujũ jã'aja'ñe sēeme. Pãĩ chu'ure cho'õjacheja'che musanukonare vanisõñũ chiito, ¿cuhemanejanaa'ñe musanukona? —chiniasomũ repau.

³⁹ Chikũna repana Zebedeo mamachĩ i'kaasome repau'te.

—Jũjũ, cuhemanejanaa'me chukũna —chiniasome.

Chitena Jesús jo'e i'kaasomũ repanare.

—Chu'ure cho'õcheja'che cu'ache cho'õcõjõnõrepajanaa'me musanukona.

⁴⁰ Jã'ata'ni chu'ure repakã'jñõ pa'iche pũujanare chũ'ucũ'amũ chu'ure. Chu'ũ Ja'kũ apereparumũ ñsija'mũ chu'ũ chiicõjõnosinarechi'a jo'kaja'mũ Repau repa —chiniasomũ.

⁴¹ Zebedeo mamachiipi jã'aja'ñe sētena asa Jesús neena chekũna pe'ruasome repanare.

⁴² Pe'rujũna Jesús repanare soni rao i'kaasomũ.

—Iere masicosome musanukona: Icheja cheja pãĩ chũ'ũna repana neenare rũa cuaja pa'iche'te chũ'ũju rũa chuõva'nare cho'õjũ pa'ime.

⁴³ Jã'ata'ni musanukonapi te'eũ pãĩ chũ'ũkũ pasa chini repana cho'õcheja'che cho'õmanejũ'ũ. Jã'aja'ñe cho'õma'ñe cho'õche cho'õkaikũja'che chekũnare cho'õkaũ pa'ijũ'ũ.

⁴⁴ Te'eũji chekũnare paara chini paacõjñõkũ pa'icheja'che pa'ijũ'ũ.

⁴⁵ Jã'aja'ñe pa'ikũ'mũ chu'ũ pãire ja'me paau chini Dios Raosi'kũ. Pãire cho'õkaicõjñõra chini raisi'kũma'mũ. Pãire ūcuankore re'õja'che cho'õkaũ repana cu'are jũni ro'ikasa chini raisi'kũamũ —chiniasomũ Jesús repanare.

Na'ava'ũni Bartimeoni Jesús vasosi'ere kũamũ
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Ūcuarumũ Jesús repau neenana'me Jericó vʉ'ejoopo tĩ'a jmamakaru pani Jerusalén vʉ'ejoopona sañũ chini Jesús repau neena chekũna pãĩ rũa jainũko ja'me repajoopõji etajũ ñato ma'a rũ'tvate Timeo mamakũ Bartimeo na'ava'ũjekũ ñũ'ũ kurire sēẽũ paniasomũ.

⁴⁷ Ñũ'ũ Jesús Nazaret vʉ'ejoopo cakũ repau ñũ'ichejapi carache'te asa repau Bartimeo rũa cui'ũ ija'che i'kaasomũ:

—Jesús, David aperumũ pa'isi'kũ Jojosi'kũ, oijũ'ũ chu'ũva'ure —chiniasomũ repau.

⁴⁸ I'kaũna asa repana pãĩ jainũko,

—Re'omũ. Jo'e i'kamanejũ'ũ —chiniasome repau'te. Jo'e i'kamanejũ'ũ chiisi'eta'ni na'a rũa cui'ũ i'kaasomũ repau.

—Jesús, David aperumũ pa'isi'kũ Jojosi'kũ, oijũ'ũ chu'ũva'ure —chiniasomũ repau.

⁴⁹ Jã'aja'ñe i'kakũ cui'ũna asa canũka,

—Repau'te soijũ'ũ —chiniasomũ Jesús.

Chikũna repana pãĩ na'ava'ũni soijũ'ũ i'kaasome.

—Koka paakũ vũni rajũ'ũ. Jesús mu'ure soimũ —chiniasome repana repau'te.

⁵⁰ Chitena asa repau sē'sevu ju'ikāa tīto na'mi vūni Jesuni saniasomū.

⁵¹ Sakuna Jesús ija'che sēniasomū repau'te:

—¿Ëquere cho'okaau chini sēeku mu'u chu'ure? —chiniasomū Jesús repau'te.

Chikuna repau na'ava'u i'kaasomū.

—Masīu, chu'u ñakocaã ñoa'ku chiimū chu'u —chiniasomū repau.

⁵² Chikuna Jesús jo'e i'kaasomū.

—“Jesús chu'ure vasoja'mu”, chini cuasasi'kujekuna mu'u ñakocaã ñoja'mu mu'ure. Chura mu'u vaju saijū'u —chiniasomū Jesús repau'te.

Jesupi jā'aja'ñe i'kauna repau ñakocaã teana care'osoasomū. Care'onna Jesure jovo ja'me saniasomū repau na'ava'u pa'isi'ku.

11

Jerusalén vu'ejoopo Jesús sani t'i'asi'ere kamu

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Ūcuarūmu Jesús repau neenana'me saiju Jerusalén vu'ejoopo kueñe cajoopoã Olivo aikūti pa'ijoopoã Betfagē vu'ejoopona'me Betania vu'ejoopo cachejñana t'i'aasome. Tī'a Jesús repau neenare te'ekachapanarechi'a saniasomū.

² Soni repanare saora chini ija'che i'kaasomū repau:

—Jeejoopona kueñe cajoopona saijū'u musanukona. Sani tī'a burrova'ure quēo suosiva'ure, pāi chuta'a tuhimava'uni ñajanaa'me musanukona. Ña repava'ure jose ichjana rakaijū'u.

³ Pāi ūcuauakūji musanukonare, “¿Ëque cho'oñu chini musanukona jā'ava'ure joseche?”, chiito, “Maire Paaku iva'ure chiimū. Na'mi co'choja'mu repau iva'ure”, chijū'u —chiniasomū repau.

⁴ Chikuna repana sani ñato burrova'u pāi vu'e kakasa'aro kueñere, ma'a ru'tuva'te quēo suosiva'u rñiasomū. Ūcuarūmu repana repava'ure sani joseasome.

⁵ Josejuna ūcuacheja pa'ina ija'che i'kaasome repanare:

—¿Ëquere musanukona cho'оче? ¿Je'se pa'ina jā'ava'ure joseche? —chiniasome repana.

⁶ Chitena repanare Jesús i'kaku chū'u raosi'ere kuaasome repana. Kuarena repava'ure ūsemaneasome repana.

⁷ Ūsemapūna repava'ure Jesús pa'ichejana sa repava'u sōkuñuna kāñapi tūorena Jesús muni tuniasomū repava'ure.

⁸ Tunī saīuna repau saima'ana pāi jainuko kāña jaasome. Chekuna ūcuaja'che sūki ka ja'o pa'ikare veri ūcuama'ana ūhaasome.

⁹ Charo Jesure ja'me sainana'me repau cho'je saina pojoju cuiju ija'che i'kaasome:

—¡Dios peore masiku'mu! ¡Diopi ikure pāire chū'ua'ku chini Repau Raosi'kure re'oja'che cho'okaau!

¹⁰ ¡Aperūmu pa'isi'ku mai majapāiu David chū'usi'ēja'che iku Jesús re'oja'che chū'uja'mu! ¡Dios peore masiku'mu! —chiniasome repana.

¹¹ Jā'aja'ñe cho'ojuna Jesús Jerusalén vu'ejoopo tī'a Dios vu'ena kaka pa'iu na'isokuna peore si'ache repakā'ñno ña pi'ni eta Betania vu'ejoopona co'iasomū, repau neena docerepanana'me.

Higoñuji jo'e kūimaneakū chini i'kamū Jesús

(Mt 21.18-22)

¹² Jo'e ñatato Jesús repau neenana'me Betania vu'ejoopoji rajūna Jesure āucuhaasomū.

¹³ Āucuhakuna so'opi ñato sūkiñu higoñu ja'o sã'sasi'ñu paniasomū. Jā'aja'ñe pa'ina Jesús na'a kueñe sani ñato higoñu kūima'ñu ja'ochi'a paniasomū. Kūirūmu chuta'a tī'amauna reparuã peoasomū repañu.

¹⁴ Jā'aja'ñe pa'ina repañu ija'che i'kaasomū repau:

—Īnu sūkiñu jo'e kūimairo paau —chiniasomū repau. Jā'aja'ñe i'kakuna repau neena asaasome.

Dios vu'ena kaka pōse ĩsinare Jesús eto saosi'ere kamu

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48)

¹⁵ Jā'aja'ñe cho'ocuha Jesús repau neenana'me sani Jerusalemna tī'aasome. Tī'a Jesús Dios vu'ena kaka repavū'e pōse koosinana'me ĩsinare peore eto saosomū. Eto saoku kuri sa'ñekaina mesako'ñana'me ūkupova'na ĩsina ñu'isaivūāre jujo tajño ūhaasomū repau.

¹⁶ Ūcuaja'che chekuna repana pōsemajñaruā ve'eju repav'epi kaka etajani sañu chiinare ñseasonu repau repanare.

¹⁷ Jā'aja'ñe cho'oku repanare che'choku ija'che i'kaasomu:

—Dios chu'o aperamu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chu'u vu'e pāi ūcuanuko chu'ure pojoju sēevu'ea'me, chiimu. Jā'ata'ni musanukona pōse ñaana cho'ocheja'che kaka cu'ache cho'ome —chiuu eto saosomu Jesús repanare.

¹⁸ Jā'aja'ñe cho'oana asa judío phairipāi chū'nanana'me judiōpāi che'chona pe'ruju repau'te vanisochē chū'ñu chiisinata'ni pāipi ūcuanuko repau che'choche'te asa jñanojuna repau'te vajuchuasome repana.

¹⁹ Jā'aja'ñe cho'ocua Jesús na'ito repau neenana'me repajoopoji saniasome.

Higoñu jūnisosi'ere kuamu

(Mt 21.18-22)

²⁰ Jo'e ñatato Jesús repau neenana'me higoñu pa'icheja caraiu ñato repañu saivūajatu'ka jūnisosi'ñu paniasomu.

²¹ Repañuji jā'aja'ñe pa'ina Jesús i'kasi'e Pedro jo'e cuasaku i'kaasomu.

—ñaku, Masiu! Mu'upi repañu'te cu'ache i'kauna peore jūnisosi'ñu'me —chiniasomu repau'te.

²² Chikuna Jesús repau neenare i'kaasomu.

—Diore cuasaju pa'ijū'u musanukona.

²³ Musanukona ūcuauakuji, “Diopi cho'okaiuna chu'u i'kache peore cho'ore'oja'mu”, chiuu cuasaku ikūitre, “Icheja kuñu chiarana su'a nukajū'u”, chiito repakūti musanukona chū'ñe cho'oja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a.

²⁴ Jā'ajekana ija'che i'kamū chu'u musanukonare: Musanukona, “Diopi chu'u ūcuauache sēeto cho'okaija'mu chu'ure”, chiiju cuasaju pa'ito musanukona sēēñe cho'okaija'mu Dios.

²⁵ Musanukona Diore sēñu chini chekuna musanukonare cu'ache cho'osi'e cavesuō jo'e cuasamanejū'u. Jo'e cuasama'to Dios ūcuaja'che musanukona cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamaneja'mu.

²⁶ Jā'ata'ni musanukonapi chekuna cu'ache cho'osi'ere cavesuma'ñe ūcuasato Dios ūcuaja'che musanukona cu'ache cho'osi'e cavesuma'ñe ūcuasato Dios raa cuasaku pa'ija'mu —chiniasomu Jesús repanare.

Jesús rua masi i'kasi'ere kuamu

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ūcuarumu Jesús repau neenana'me Jerusalenna jo'e sani tī'aasome. Tī'a Jesús Dios vu'e kaka nuka ku'iu ñakuna judío phairipāi chū'nanana'me judiōpāi che'chonana'me judío aina raniasome.

²⁸ Rani repau'te ija'che sēñiasome repana:

—¿Je'se cuasa pāi chū'na cho'ocheja'che cho'oku mu'u? ¿Neepi chū'arena rani cho'oku mu'u? —chiniasome.

²⁹ Chitena repanare sāiñe i'kaasomu repau.

—Chu'u ūcuaja'che musanukonani chu'o sēñiasara. Sēēuna kuajū'u chu'ure. Kuaru chu'u ūcuaja'che iere cho'oa'ku chini chu'ure chēa raosi'ku mami kuaja'mu musanukonare.

³⁰ ¿Neepi Juanre Pāi Okoro'veku'te chēa raore? ¿Diopi chēa raou? Jā'apāni, ¿pāipi chēa raore repau'te? Kuajū'u chu'ure —chiniasomu Jesús repanare.

³¹ Sēkuna sāiñechi'a ija'che cutuasome repana:

—¿Je'se mai ikure i'kajanaa'ñe? Maipi, “Juanre Dios chēa raosi'kuamū”, chito iku maire, “¿Je'se pa'ina musanukona jā'aja'ñe cuasanata'ni Juan chu'vasi'e cuasamanere?”, chiija'mu.

³² Ūcuaja'che, “Pāipi Juanre chēa raosinaa'me”, chiicu'amū maire —chiniasome repana. Reparamū pāi raa jainuko, “Juan Dios chu'o kuakaiku pa'isi'kuamū”, chiiju cuasajuna i'kavajuchuasome repana, chekunapi asa pe'ruju chini.

³³ Vajuchuju Jesure ija'che i'kaasome repana:

—Juanre raosi'ku mami vesume chukuna —chiniasome.

Chitena Jesús i'kaasomu repanare.

—Chu'u ūcuaja'che musanukonapi jā'aja'ñe i'karena chu'ure chū'u raosi'ku mami kuamaneja'mu —chiniasomu Jesús repanare.

12

Cho'оче cho'okaina cu'ache cho'osi'ere kwamu
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ūcuarumu Jesús repanare chu'vaku ija'chere cuasaku kuaasomu:
—Paiu pisi uche chio ta pi'ni si'acachio rühiso'koro jeo tusuasomu. Repaso'koro jeo pi'ni uche cha'ca chachojavu je'naasomu repau ūcuate'evuji conora'ka meajacheja pa'ivu. Ūcuachi'a repachio kuirakaijanapi si'acachio ñaju kuirakaiju paapu chini vu'e umu nukavu'e cho'oasomu repau.

'Peore cho'o pi'ni repa chio kuirakaijanare jñaa jo'ka tichejana sanisōasomu repau.

² Sani pa'iu uche tuarumu ti'auna repau'te cho'uche cho'okaiku'te uche chio kuirakaina pa'ichejana saomasu repau, uchehere mijani rakaau chini.

³ Jā'ata'ni sani ti'auna ña repana uche kuirana repau'te chēa vani, uchejē'e peou'te uche paaku pa'ichejana co'choasome repana.

⁴ Co'chorena ña uche paaku repau'te cho'uche cho'okaiku'te chekuni jo'e ūcuachejana saouna sani ti'auna ña repana uche kuirana repau'te catapuāpi repau sijopuna asi su'a repau'te rua cu'ache cutu pi'ni uchejē'e peou'te co'choasome.

⁵ Co'chorena chekure jo'e saomasu repau. Saouna repau'te vanisōasome repana. Chekunani asi vaniasome repana. Chekunare vanisōasome repana.

⁶ Jā'aja'ñe cho'ojuna churata'ni repau mamaku'te rua oiu paaku'te, "Chu'u chūireta'ni ña kukujacosome repana", chiū cuasa cho'jerepana mamaku'te saomasu repau.

⁷ Jā'ata'ni repau mamaku'ji sani ti'auna ña repachio kuirakaina sāiñechi'a ija'che i'kaasome: "Jā'u uche paaku mamaku'mu. Puka'ku jūnisōsirumu repau paasi'e paajau'mu jā'u. Vanisōñu jā'uni. Maipi puka'ku jūnisōsirumu repau paasi'ere paañu", chiniasome repana.

⁸ Chini repau'te chēa vanisō chio ru'tuvana sa ūhaasome repana repau'te — chiniasomu Jesús repanare pai.

⁹ Jā'aja'ñe kuacuha repau kuasi'e asinare ija'che sēniasomu repau:

—Repau mamaku'te vanisōsi'ere asa uche chio paaku'ji sani, ¿je'se cho'oja'u repanare uche kuirakainare? Sani repau mamaku'te vanisōsinare sāiñe vanisōja'mu repau. Repanare vanisō uche chio kuirakaijanare chekunani jñaa jo'kaja'mu repau, cu'ache cho'oma'ñe uche tua pi'ni repau'te sa isijanani.

¹⁰ ¿Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che kwamu: Pai vu'e cho'ona vu'ña tuu re'ojatuure ku'eju paniasome.

Ku'eju te'etuupu jñaani cuheasome repana.

Cuheju jo'kaasome repatuupu.

Chekunata'ni na'a rua masinajeju rani repatuupu mini kuāa sa repana vu'e chakavuna nukoasome,

repana vu'epi na'a rua jujaa'ku chini.

¹¹ Diopi cho'okaiuna jā'aja'ñe cho'orena ña cuasa Repauni pojoju i'kame chukuna, chiimu Dios chu'o tocha jo'kasi'e —chiniasomu repau.

¹² Jesupi jā'aja'ñe i'kauna asa judío phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chonana'me judío aina asamasi, "Iku Jesús ūcuau cuasaku kuacheji maini cu'ache cutumu", chiiju pe'ruasome. Pe'ruju repau'te chēañu chiinata'ni pāire chekunani vajuchuju repau'te jo'ka sanisoasome repana.

Jesús pai chū'unare kuri ro'iche'te i'kasi'ere kwamu

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ūcuarumu judiōpāi chū'unapi fariseopāina'me Herode'te chiinare te'enare soni ija'che i'kaasome:

—Jesús pa'ichejana sani repau'te chu'o rua sēniasajū'u. Jā'aja'ñe sējeuna repau tiiñe i'kato asa repau i'kasi'e maire chū'unani kuañu. Maipi kato chekuruumu repau'te chēañe chū'ujanaa'me repana —chiniasome.

¹⁴ Chini saouna sani Jesure ija'che i'kaasome repana:

—Masiu, chu'o ūcuarepare cutuku'mu mu'u. Pāipi asa chēa re'oja'che paapu chini Dios chū'ñe ūcuarepare che'choku'mu mu'u. Jā'a masime chukuna. Mu'u che'choche'te chekunapi asa cu'ache i'katōjē'e kuku cuasoma'ñe ūcu che'choku pa'iku'mu mu'u. Jā'ajekuna mu'uni chu'o sēniasañu chiime chukuna, mu'u cuasaku i'kache'te asa masiñu chini. Romapāi chū'ukujī Cēsapi chukuna pa'iche ro'ire sēto, ¿ro'ijanaa'ñe chukuna repau'te? ¿Ro'imanejanaa'ñe? —chiniasome repana.

¹⁵ Jā'ata'ni Jesús repana cu'ache cho'oñu chiiche'te masiku ija'che i'kaasomu repanare: —Chu'uni cacu'oñu chini jā'aja'ñe sēeme musanukona. Kurire'eva chu'ure rajū'u; ñara —chiniasomu repau.

¹⁶ Chikuna repau'te kurire'reva miijani ra ñoasome repana. Ñojuna Jesús ija'che i'kaasomũ repanare:

—Iku kurire'reva pa'iku kuechusi'ku, ¿keeja'iu'u? Ûcuachi'a, ¿nee mamipi pa'iku ire'reva? —chiniasomũ.

Chikuna i'kaasome repana.

—Maire chũ'uku César chiana'me repau mami pa'imũ já'are'reva —chiniasome repana.

¹⁷ Chitena Jesús i'kaasomũ repanare.

—Jã'a pa'ito pa'iche ro'ire repauji kuri ro'iche chũ'uto ro'ijũ'u repau'te. Dios chũ'u jo'kasi'e ùcuachi'a cho'ojũ pa'ijũ'u —chiniasomũ repau. Já'aja'ñe i'kauna asa kũkasome repana.

Jũ'isina vajuraiche'te Jesure sēniasasi'ere kuamu
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Ûcuarũ saduceopãi Jesuni ñañu chini saniasome. “Pãi jũ'isina jo'e vajuraimanejanaaname”, chiijũ cuasanajeju Jesure ija'che sēniasome repana:

¹⁹ —Masiũ, Diopi chũ'ũna Moisés aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che chiimũ:

Pãiu romio'te vejasi'kũpi, chuta'a chũi peokũji jo'ka jũnisõru

repau cho'jeuji veja paa'ku majaa'chũ paasi'kore.

Repaoni veja chũire paaku ija'che cuasaku paaũ:

“Chũ'u a'chũ jũnisõsiva'u chũijanaaname ina chũ'u chũi”, chiaũ, chiimũ repau tocha jo'kasi'e.

²⁰ Já'ajekuna chũ'o kuañu chiime chũkuna mũ'ure. Pãiu charo caku cho'jechũi mũmpãichi'a seirepanare paaasomũ. Repau charo caku romio'te veja paaku chuta'a chũi peokũji jo'ka jũnisoasomũ.

²¹ Jo'ka jũnisõna cho'jeu repau majaa'chũ rũjo pa'isi'koni veja paaku ùcuaja'che chuta'a chũi peokũji jo'ka jũnisoasomũ. Jũnisõna na'a cho'je caku ùcuate'eo'te veja ùcuaja'che chũi peokũji jũnisoasomũ.

²² Já'aja'ñechi'a sieterepana ùcuauko ùcuate'eo'te vejaju chũi peonachi'a jo'ka jũnisoasome repana. Repana peore jũnisosirũmũ romio ùcuaja'che jũnisoasomo.

²³ Já'ajekuna pãi jũnisosina ùcuauko jo'e vajuraisirũmũ, ¿kaupi repao'te jo'e paaja'u, sieterepana veja paacojñosi'kore? —chiniasome repana.

²⁴ Chitena Jesús i'kaasomũ repanare.

—Tũñe cuasame musanũkona. Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'ejẽ'e vesũju jũ'isinare Dios vasomasichejẽ'e vesũme musanũkona.

²⁵ Pãi ùcuauko jo'e vajuraisirũmũ mũmpãina'me romi jo'e vejamanajanama, Diore ja'me pa'ina ángeles pa'icheja'che pa'inajeju.

²⁶⁻²⁷ ¿Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e jũ'isina vajuraiche kuache ñamanama'ñe musanũkona? Aperũmũ Moisés sũkira'ñuru uutoa toa kueñe nukaku ñaku paniasomũ. Ñaku nukakuna ùcuatoa sa'navũji Diopi i'kakuna asaku tocha jo'kaasomũ repau Moisés. “Chũ'u Dios, musanũkona aipãi ichēja pa'irũmũ chũ'ure cuasasinare paaku'mũ chũ'u

Abrahamre, Isaare, Jacobre”, chiisi'kua'mũ Dios,

chiimũ repau tocha jo'kasi'e. Diopi ñato pãi jũnisõsinajẽ'e vajume, repana rekoñoãpi vajukuna. Já'a jachaju cuasama'ñe rua tũñe cuasame musanũkona —chiniasomũ Jesús repanare saduceopãi.

Dios pãi na'a rua chũ'uñe'te kuamu Jesús
(Mt 22.34-40)

²⁸ Ûcuarũmũ judiopãi che'chokũ rani Jesure saduceopãi ke'resi'e asaasomũ. Jesupi rua masi i'kakuna asa ija'che sēniasaasomũ repau:

—Dios maire chũ'u jo'kasi'e, ¿jeea'che Repau maire na'a rua cho'ojũ'u chiiche? —chiniasomũ.

²⁹ Chikuna Jesús ija'che i'kaasomũ:

—Dios maire ija'chere i'kaku na'a rua chũ'ũmũ:

Asarepajũ'u, Israelpãi.

Chũ'u musanũkonare Paaku ùcuate'eu'mũ.

³⁰ Já'ajekuna pãi musanũkonare ùcuaukore Paaku'te chũ'ure

musanũkona auna'me rekoñoãna'me kokana'me cuasache peore já'api rua cuasaju pa'ijũ'u.

Musanũkona meñe oicheja'che chekunare oiju pa'ijũ'u,

chiimũ chũ'ũmũ Repau. Dios já'aja'ñe chũ'u jo'kaku maire, “Jã'are cho'ojũ pa'ijũ'u”, chiimũ na'a rua chũ'ũmũ.

³¹ Cheke ũcuaja'chea'me, Repau chũ'urepache. Ija'che chiimu:

Musanukona meñe oicheja'che chekunare oiju pa'ijũ'u, chiimu Dios. Jã'aja'ñe, "Cho'oja pa'ijũ'u", chiũ na'a rua chũ'mu Dios maire. Chekej'e na'a rua chũ'ma'mu Repau —chiniasomu Jesús repau'te.

³² Chikuna judiopã che'choku i'kaasomu repau'te.

—Masũ, ũcuarepaa'me jã'a, mu'u i'kache. Dios ũcuate'eu'mu. Cheku maire paakuj'e peomu.

³³ Mai judiopã Diore pojoju cu'amajñaruã Repauni ĩsiju uosome. Jã'aja'ñe cho'ojana pojocosomu Repau maire. Jã'ata'ni maipi Repauni rekoñoãpi rua masi cuasaju mai meñe oicheja'che chekunare oiju pa'ito na'a rua pojocosomu Dios maire —chiniasomu repau.

³⁴ Jã'aja'ñe i'kauna asa Jesús, "Iku masi i'kasi'kua'mu", chiũ cuasa ija'che i'kaasomu repau'te:

—Jã'aja'ñe cuasakujeku Dios chũ'ũñe asa chẽari'ramu mu'u —chiniasomu repau repau'te.

Reparumu pãi Jesure chu'o jo'e sêevajuchuasome.

¿Nee chũ'a'u pãi ũcuanukore chũ'ua'ku chini Dios Raosi'ku?

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Ūcuarumu Jesús Dios vu'ere pa'iu pãire che'choku ija'che i'kaasomu:

—Mai judiopã che'chona ija'che i'kame: "Aperumu pa'isi'ku David Jojosi'kua'mu Cristo", chiime.

³⁶ Repau David, aperumu Dios Rekochoji kuakuna tocha jo'kasi'e ija'che chiimu:

Dios chu'ure Paaku'te ija'che i'kaasomu:

"Chu'ure kueñe ujjajũtu cakã'kona puujũ'u.

Chu'upi cho'okaiuna mu'ure cuhesina ũcuanuko mu'u chũ'ũñe cho'ojanaa'me", chiniasomu.

Jã'aja'ñe tocha jo'kaasomu David.

³⁷ ¿Je'se pa'ina David, "Chu'ure Paaku'mu Cristo", chiisi'eta'ni, "David Jojosi'kua'mu Cristo", chiiche mai judiopã che'chona? —chiniasomu Jesús repanare.

Reparumu pãi jainuko Jesús i'kache asa pojoasome.

Judiopã che'chona cu'ache cho'ochete kuamu Jesús

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Ūcuarumu Jesús pãire jo'e che'choku ija'che i'kaasomu:

—Judiopã che'chona pa'iche ña chẽamanejũ'u musanukona. Kãña re'ojakãñapi ujacueñoã ju'iju nuka ku'ime repana, pãipi ña, "Diore rua cuasanaa'me jã'ana", chiapu chini. Au ĩsichejñare ku'ijũna pãipi repanani ña chẽa pojoju, "Peore masinajeju che'chonaa'me ina", chiito rua pojonaa'me repana.

³⁹ Ūcuaja'che judiopã chi'ivũ'ena mua kakani masina ñu'isaivũãre ñu'ineenaa'me repana. Ūcuaja'che pãipi repanani au ãũũu chini soito mua repanare soisi'kure kueñe ñu'ineenaa'me repana.

⁴⁰ Ūcuachi'a va'jeva'na paache joreju tutesõnaa'me repana. Jã'aja'ñe cho'onata'ni pãipi ña, "Re'onaa'me jã'ana", chiapu chini Diore sêni rua jeerumu sêeju pa'inaa'me repana. Jã'aja'ñe cho'onajejũna Diopi chũ'ũna rua cu'ache ti'jñeja'mu repanare —chiniasomu Jesús.

Va'jeva'o chuova'o pa'iva'o Diore kuri ĩsisi'ere kuamu

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Ūcuarumu Jesús Dios vu'ena kaka cãjovu kuri mañavu nukacheja kueñe puu ñu'iu ñato Dioni ĩsiju pãi jainuko kuri mañaju paniasome. Ūcuachi'a kurina jainuko kuri rua mañaasome.

⁴² Ūcuarumu va'jeva'o chuova'o pa'iva'o ũcuaja'che te'eka'chapare'reuãchi'a ka'charu pa'ire'reuãre mañaasomo.

⁴³⁻⁴⁴ Mañaona ña Jesús repau neenare soni rao i'kaasomu.

—Ina kurinata'ni repana koojuna cajejaisi'ere ĩsisinaa'me. Iva'ota'ni repao au koo ãio pasa chiisire'reuãre Dioni pojoko peore ĩsisõsi'koa'mo. Kurina ĩsisi'e ña pojomu Dios. Jã'ata'ni iva'o ĩsisi'e ña na'a rua pojomu Dios. Ūcuarepaa'me jã'a —chiniasomu Jesús.

13

Dios vu'e ñañosojachere kuamu Jesús

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Ûcuarumu Jesús Dios vü'e pa'isi'kupi etauna repau neena te'eu repau'te i'kaasomu.

—j'ñaku, Masiu! Catapuã rua re'ojapuãpi cho'osivu'ñaame ivu'ña —chinasomu.

² Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Musanukona ivu'ña peore ñaju pa'ime, “Re'oja'imu”, chini. Jã'ata'ni na'a pa'isirumu, catapuã te'epuj'e chekupuna'me su'ima'ne peore ñañosõjanaa'me pã ivu'ña —chinasomu Jesús repau'te.

Cheja si'apirarumu cho'ojachere kumu

(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; Lc 21.7-24)

³ Jã'aja'ne i'kacuha Jesús repau neenana'me Olivo aiküti Dios vü'e ti'jñeñe cakütina muni puu ñuniasome. Puu ñu'iju Pedro, Santiago, Juan, Andrena'me repau'te Jesure te'eu'te chü'ore sëniasome.

⁴ —Mu'u kuasi'e, ivu'ña ñañosõjañe, ¿jeerumu cho'ojachea'che? Reparumu ti'añe, ¿je'se masijanaa'ne chükuna? —chinasome repana.

⁵ Chitena Jesús i'kaasomu.

—Ñarepaju pa'iju jorena i'kache asa cuasama'ne pa'ijü'u musanukona.

⁶ Pã jainuko te'enachi'a ku'iju joreju chü'uni roiju, “Dios Raosi'ku'a'mu chü'u. Cristo'a'mu”, chiijanaa'me. Jã'aja'ne i'kaju joreju pã jainukore cacu'ojanaa'me repana.

⁷ Ûcuachi'a si'achejña pã vaiche asani kukumanejü'u musanukona. Jã'aja'ne pa'ija'mu cheja si'apirarumu. Jã'ata'ni cheja chuta'a si'amaneja'mu.

⁸ Pã i'cuate'echeja pa'ina chekuchejña pa'inani sani vanisõjanaa'me. Ûcuaja'che cheja si'achejñaruã rua pi'ruja'mu. Ûcuaja'che ruarepa asuku ãupi aineemauna si'achejñaruã ãucuhana jünisõjanaa'me pã. Jã'ata'ni peore jã'a na'a rua cu'ache cho'orumupi ti'api'raku cho'och'e'me.

⁹ Ñarepaju pa'ijü'u. Reparumu pã musanukonare chü'uni cuasajuna chëa judiopã chü'una pa'ivü'ena sa jo'ka, repanapi su'i'sueche'te chü'urena judiopã chi'ivü'e cuaa su'i'suejanaa'me. Chekurumu pã musanukonare chü'uni cuasajuna chëa pã chü'una pa'ivü'ñana sa jo'kajanaa'me, musanukonare cu'ache cho'och'e'te chü'ua'ju chini. Jã'aja'ne cho'ojuna repanare pã chü'unare chü'u pa'iche'te kua asojanaa'me musanukona.

¹⁰ Dios chü'o re'oja'che chü'ure cuasanapi ku'iju chü'vajanaa'me, pãipi si'achejña pa'ina asa chëaa'ju chini. Jã'aja'ne cho'o pi'nisirumuna icheja cheja si'asõja'mu.

¹¹ Ûcuachi'a reparumu pãipi musanukonani chëa pã chü'una pa'ivü'ena sa jo'karu, “¿je'se säiñe i'kaja'che chü'u?”, chiiju cuasamanejü'u. Musanukonare säiñe i'kache ti'arumu musanukona i'kajache chü'o Diopi rekoñõna kuaja'mu. Musanukona te'ena cuasaju i'kama'ne mai Ja'ku Dios Rekochoji cho'okaiuna masi i'kajanaa'me musanukona.

¹² Reparumu pã repaña cho'jechü chü'uni cuasajuna chëa sa, “Vanisõjü'u inare”, chiiju jo'kajanaa'me. Ûcuaja'che chekuna repaña majaa'chupãipi chü'uni cuasajuna cu'ache cho'ojanaa'me. Puka'kupã i'cuachi'a repaña mamachüipi chü'uni cuasajuna chëa sa, “Inare vanisõjü'u”, chiiju jo'kajanaa'me. Ûcuaja'che chekuna repaña puka'kupãipi chü'uni cuasajuna Ûcuaja'che cu'ache cho'ojanaa'me.

¹³ Pã jainuko musanukonare chü'uni cuasajuna rua cuhejanaa'me. Jã'ata'ni musanukonapi chü'ure cuasache'te ühasõma'ne jünisõrumujatu'ka masi cuasaju pãni Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

¹⁴ Dios chü'o aperumu kuasi'ku Daniel tocha jo'kasi'e ija'che chiimu:

Na'a pa'isirumu pã Dios cuheche'te rupü tüosi'kuni Dios vü'ena sa nuko,

“Dioa'mu iku. Pojojü'u ikure”, chiijanaa'me,

chiimu. Repa tochasi'ere ñani masijanaa'me musanukona. Pãipi jã'aja'ne cho'ojuna ñani Judea cheja pa'ina aiküjñana vü'vü katisõa'ju.

¹⁵ Pã i'cuauana repaña vü'ña ve'koroãre pãni cu'amajñaruãre miñu chini kakama'ne teana vü'vusõa'ju.

¹⁶ Ûcuaja'che pã chiño saisina pãni repaña vü'ña paache'te cu'amajñaruãre miñu chini co'ima'ne teana vü'vusõa'ju.

¹⁷ Reparumu romiva'nare chü'ni su'iva'nana'me oje chüsava'nare rua vesache cu'ache pa'ija'mu.

¹⁸ Dionu rua sëeju pa'ijü'u, reparumupi okorumuna ti'amane'a'ku.

¹⁹ Reparumu ti'aru mamarumupi irumujatu'ka pã jmamakarujë'e ñama'ñepi cu'a rua cu'acheji pa'ija'mu. Ûcuachi'a reparumu cho'osi'e cu'a jo'e ti'jñemaneja'mu.

²⁰ Repa cu'ache pa'irumure Diopi üsemauna na'a jeerumu cu'ache pa'ito pã te'eu'j'e jujama'ne cho'osõra'me. Jã'ata'ni Diopi Repau chëa paanani oiü üsekuna cu'a rua jeerumu pa'imaneja'mu.

²¹ Reparumu pāi musanukonare ija'che i'kajanaa'me: "Rani ñajũ'u. Pāi ũcuanukore chũ'ua'ku chini Dios Raosi'ku ichejare pa'imũ." Jā'apāani, "Sani ñajũ'u. Dios Raosi'ku jeechejare pa'imũ", chiijanaa'me. Pāipi jā'aja'ñe i'kato asa jachajũ'u musanukona.

²² Reparumu pāi te'enachi'a ku'ijũ jorejũ, "Dios Raosi'kuamũ chũ'u. Cristo'amũ", chiijanaa'me. Chekunapi, "Dios chũ'o kuanaa'me chũkuna", chiijanaa'me. Jā'aja'ñe jorejũ i'kajũ Diuchi'a cho'omasicheja'chere cho'o ñojanaa'me repana, Dios chēa paanapi ña Repau'te cuasache'te jo'kasō ũcuanani jovo repana chũ'ũñe'te cho'ojũ paapu chini.

²³ Musanukonare repana cho'ojachere masia'jũ chini irumuna kuamu chũ'u. Jā'ajekuna ñarepaju pa'ijũ'u musanukona —chiniasomu Jesús repanare.

Pāire ja'me paau chini Dios Raosi'ku jo'e rajachere kuamu

(Mt 24.29-36, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu.

—Repa cu'ache cho'o pi'nisirumu ũsuu miamaneja'mu. Pāimiau ũcuaja'che miamaneja'mu.

²⁵ Cunaumu pa'ina ma'ñoko chejana tuā'tuasōjanaa'me. Ūcuachi'a cunaumu pa'imajñaruā ñũ'kueja'mu.

²⁶ Reparumu chũ'u Dios Raosi'ku peore Masiuji rua re'oja'che ñou ko'sija'iu cunaumupi pāi ũcuanuko ñaju'te pikona'me cajeja'mu.

²⁷ Caje chũ'u neenare ángeleva'nare chũ'u saouna sani chũ'u chēa paanare cheja si'achejñaruā pa'inare rua so'ñapi ra chi'ijanaa'me repana.

²⁸ 'Chura higoñũ pa'iche'te cuasajũ'u. Higoñũ karuā ā'jikaaruā carũni ja'o ma'mañe ñani, "Ūsurumu t'i'api'ramu ie", chiime musanukona.

²⁹ Ūcuaja'che chũ'u chura kuasi'epi t'i'akuna ñani, "Jesús, Dios Raosi'ku chejana jo'e cajepi'ramu", chiijanaa'me musanukona.

³⁰ Musanukona jijosina chuta'a jünisōmarumuna chũ'u kuasi'e peore ti'ñjeja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a.

³¹ Cunaumuna'me cheja si'asōja'mu. Chũ'u chũ'u jo'kasi'eta'ni si'asōma'ñe ũcuapa'ija'mu.

³² Pāi te'euje'e masima'me chũ'u kuasi'e ti'ñjejarumu. Cunaumu pa'ina ángeles ũcuachi'a vesume. Chũ'u Dios Mamaku ũcuachi'a vesumu. Ja'kuchi'a masimu jā'a.

³³ 'Chũ'u musanukonare kuasi'e ti'ñjejarumu vesunajeju ñarepaju pa'ijũ chũ'uni cha'aju Dioni sēejũ pa'ijũ'u.

³⁴ Ija'chea'me: Chekurumu pāiu chekuchejana saipi'raku repau'te cho'ochē cho'okainare soni rao vu'e kuirakaiche'te jo'kaasomu. Ūcuanukore si'acairo repana cho'ojache chũ'u jo'kaasomu repau. Repa vu'e kakasa'aro pē'jekaiku'te ija'che i'kaasomu: "Chũ'u jo'e rajachere pē'jeku cha'aku pa'ijũ'u", chiniasomu. Chini jo'ka saniasomu repau.

³⁵ Repau vu'e paaku rajjarumu repau neena vesucheja'che chũ'u musanukonare Paaku jo'e rajjarumu vesume musanukona. Vesunajeju ñarepaju pa'ijũ chũ'uni cha'aju pa'ijũ'u. Chekurumu na'itona chekurumu ñamirepana chekurumu kura chu'irumuna chekurumu ñatacuhatona rajja'mu chũ'u.

³⁶ Musanukonapi chũ'u jo'e rajachere ña jñanomanēũ chini cha'aju pa'ijũ'u. Chekurumu peosi'kupi teana rajja'mu chũ'u.

³⁷ Chura chũ'u musanukonare chũ'vasi'e pāi ũcuanukore chũ'vamu chũ'u. Chũ'u jo'e rajache cha'aju pa'ijũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

14

Jesuni chēañũ chini pāi te'ena cutusi'ere kuamu

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Ūcuarumu judiopāi pā saumanesi'e āirumu, pascua t'i'añe ka'chaumucujña karatona judío phairipāi chũ'unana'me judiopāi che'chona Jesuni vanisochē'te chũ'ũñũ chini te'ena cutuasome.

² Jā'aja'ñe cho'oñũ chiinata'ni ija'che i'kaasome repana:

—Pascuarumuna repau'te chēañe chũ'umaneñũ mai. Jā'arumuna cho'oru pāi si'achejña raisina jainuko asa pe'rujũ cavajanaa'me —chiniasome repana.

Romio Jesús sñjopuna okoma'ña ro'vesi'ere kuamu

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Ūcuarumu Jesús Betania vu'ejoopo'te paniasomu, Simón asi ravũ paaku chiicojñoku vu'ere. Pa'iu mesako'a ñu'iu ãũ ãitona romio ma'ñatũopũ alabastroji cho'ositũopũ

okoma'ña nardoma'ña rua ro'isituoꝛu ra ũcuav'ena kakaasomo. Kaka repatuꝛu jaopa'paru cachejapi chau Jesús sĭjopuna roasomo repao.

⁴ Jā'aja'ñe cho'ona ña ũcuav'e pa'ina chekuna pe'ruju sāñeñe'cha cutuasome.

—¿Je'se pa'ina iko jā'ara'ka rurepapu jañosoo?

⁵ Repara'kare isisoni kuri trescientorepare're denariore're koor'amo repao. Jā'ajanuko koo chuova'na pa'iva'nare isiruja'chere cho'osomo repao —chiniasome repana.

Pe'ruju repao'te rua i'kaasome repana.

⁶ Pe'ruju i'kajuna asa Jesús i'kaasomu.

—Iko cho'che ñaju ke'remanejū'u musanukona. Repao chu'ure okoma'ña rosi'e re'oja'chere cho'osi'koa'mo iko.

⁷ Pāi chuova'na pa'iva'na musanukonana'me si'arumu pa'ijanaa'me. Jā'ajekuna repanare si'arumu re'oja'che cho'okajū pa'ire'oja'mu musanukonare. Chu'uta'ni musanukonare si'arumu ja'me pa'imaneja'mu. Jā'ajekuna chu'ure si'arumu jā'aja'ñe cho'okaicu'aja'mu musanukonare.

⁸ Iko repao'te cho'ore'ochē cho'oko chu'ure okoma'ña rosi'koa'mo. Iko chu'ure jūnisō tācojñopi'rakuni irumu okoma'ña rosi'koa'mo, jū'isinare cho'ochēja'che.

⁹ Cheja ũcuauachejña Dios chu'o chu'vachejña iko chu'ure cho'osi'e ũcuaja'che kuajanaa'me, pāipi repao re'oja'che cho'osi'ere cavesuma'ñe cuasaju paapu chini. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu Jesús.

*Pāipi cu'ache cho'oa'ju chini Judas chekunare Jesure jo'kajachere kuamu
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)*

¹⁰ Ūcuarumu Jesús neenare, docerepanare ja'me pa'ikūji Judas Iscariote judio phairipāi chū'una pa'iva'ena mua i'kaasomu.

—¿Je'se cho'oni'te musanukonare Jesure jo'kaja'che chu'u? —chiniasomu.

¹¹ Jā'aja'ñe i'kakuna asa pojoju,

—Mu'upi jā'aja'ñe cho'oto kuri ro'ijanaa'me chukuna —chiniasome repana. Jā'aja'ñe i'karena, “Jau”, chini Jesús pa'ichejana sani pē'je ñaku paniasomu repau, Jesuni jo'kara chini.

*Judiopāire Dios cho'okaisi'ere cuasaju āu āñe'te kuamu
(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

¹² Ūcuarumu judiopāi pā saumanesi'e āirumu pascua charo cho'oumucusena Dios aperumu cho'okaisi'e cuasaju ovejachiiva'uni vaniso Diore ĩsumucusena Jesús neena ija'che sēniasaasome repau'te:

—¿Jeechejana mai pascuarumu āijañe āu care'vajaijū'u chiiku mu'u? —chiniasome.

¹³ Chitena Jesús repau neenare te'eka'chapanare saopi'raku ija'che i'kaasomu repanare:

—Chura vū'ejoopona sani tī'a pāiu'te churupu oko pa'ipu sakuni tijñajanaa'me musanukona. Tijña ũcuaua'na saiijū'u.

¹⁴ Sani repau kakav'ena kakajū'u. Kaka vū'e paaku'te sēniasajū'u. “Masiu mu'uni sani sēniasaa'ju chini raomu chukuna'te. ‘¿Jeeruupuna chu'u neenana'me pascuarumu kaka āu āija'ñe chu'u?’, chiisi'kuamu Jesús”, chiijū'u repau'te vū'e paaku'te.

¹⁵ Musanukonapi sēto umu caruupu'te ujaruupu'te ñoja'mu repau, masi care'vasiruupu'te. Ñoona ũcuaruupuna kaka mai pascuarumu āijañe āu care'vajū'u —chiniasomu Jesús repanare.

¹⁶ Chikuna vū'ejoopo sani tī'ato Jesús i'kasi'e ũcuarepa paniasomu. Jā'ajekuna pascuarumu āijañe āu care'vaasome repana.

¹⁷ Care'vasirumu na'icuhatona Jesús repau neena docerepanana'me repav'ena sani kakaasome.

¹⁸ Kaka mesako'are ñu'iju āu āirumuna Jesús repau neenare ija'che i'kaasomu:

—Maina'me āu āiku te'eu chu'uni cu'ache cho'oa'ju chini chu'ure cuhenani jo'kaja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu repau.

¹⁹ Jā'aja'ñe i'kauna asa suma'ñe cuasaju repau neena te'enachi'a repau'te ija'che sēniasome:

—¿Chu'ua'che mu'ure jā'aja'ñe jo'kajau? —chiniasome repana ũcuauuko.

²⁰ Chitena Jesús i'kaasomu.

—Chu'ure cu'ache cho'ojau, musanukonare chu'u neena docerepanare ja'me pa'iku'mu. Ūcuauji chu'una'me ũcuate'ere'ava cunare'ava pāpu chū'semu.

²¹ Chu'ure Dios Raosi'kure, Repau chu'o aperumu tocha jo'kasi'e kuache ũcuarepa cu'ache ti'jñeja'mu. Jā'ata'ni chu'uni vanisōa'ja chini jo'kasi'kure na'a rua cu'ache ti'jñeja'mu. Repau aineemaneru na'a re'ora'amu repau'te —chiniasomu repau.

²² Chuta'a āu āiu ũu'ikūji Jesús pāpu mini Dioni, "Re'orepamu", chini repau neenani tu'se ũsiku ija'che i'kaasomu:

—Ipu pāpu chu'u ca'niv'me. Āijū'u —chiniasomu repau.

²³ Chini conoro'rova mini Dioni, "Re'orepamu", chini ũsikuna koo ũkuasome repana ũcuanuko.

²⁴ Ūcuarumu Jesús reparare jo'e i'kaasomu.

—Ie uche cono chu'u chiea'me. Musanukona ũcuanuko ũkujū'u iro'rova. Pāi ũcuanukore cu'ache cho'ochete jūni ro'ikasa chini chuenisōja'mu chu'u. Jā'aja'ñe cho'ochete chu'u chiepi menisōana Dios mamare, "Ija'che cho'oñu", chiisi'ere cho'ojachea'me. Jā'are cuasaju chi' i' e uche cono ũkuju pa'ijū'u.

²⁵ Jā'ata'ni musanukonare ija'che i'kamū chu'u: Chu'u pāi ũcuanukore chū'urumujata'ka uche cono jo'e ũkumaneja'mu chu'u. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu repau reparare.

*Pedro, "Repau'te ñama'kua'mu chu'u", chijachere kwamu Jesús
(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

²⁶ Ūcuarumu Jesús repau neenana'me Dioni pojoju uja pi'ni Olivo aikūtina saniasome.

²⁷ Repacheja sani tī'a Jesús ija'che i'kaasomu reparare:

—Īñami musanukona ũcuanuko chu'uni masi cuasamaru chu'uni cu'ache cho'ojuna vaju'chaju jo'ka sanisōjanaa'me. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kwamu: Ovejawa'na reparare kuirakuni vanisōrena vaju'chaju te'enachi'a vu'vusōjanaa'me, chiimu.

²⁸ Jā'ata'ni chu'u jūni vajurani Galilea chejana musanukonare charo saija'mu —chiniasomu repau reparare.

²⁹ Chikuna Pedro i'kaasomu repau'te.

—Chekuna ũcuanuko mu'ure jo'kasōto chu'uta'ni mu'ure jmamakarujē'e jo'kamaneja'mu —chiniasomu.

³⁰ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Īñami chuta'a kura ka'chañōā chu'ima'tona choteñōā, "Jesure ñama'kua'mu chu'u", chiija'mu mu'u. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu.

³¹ Chikuna Pedro jo'e ija'che rua i'kaasomu:

—Pāipi chu'uni vanisōñu chiitōjē'e, "Jesure ñama'kua'mu chu'u", chiima'ñe mu'una'me chuenisōja'mu chu'u —chiniasomu repau.

Chikuna asa chekuna Jesús neena ũcuanuko ũcuaja'che i'kaasome.

*Getsemaní chiichejare pa'iu Jesús Dioni sēesi'ere kwamu
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)*

³² Ūcuarumu Jesús repau neenana'me Getsemaní chiichejana sani tī'a ija'che i'kaasomu reparare:

—Ichejare ũu'iju cha'ajū'u musanukona, chu'u sani Ja'kure sēni pi'niñetu'ka —chiniasomu repau.

³³ Chini reparare jo'ka Pedro'mu Juan'mu Santiago'mu sa, suma'ñe cuasa oniasomu repau.

³⁴ Jā'aja'ñe oiū repau neenare ija'che i'kaasomu repau:

—Chura rekocho jū'iuache rua suma'mu chu'ure. Musanukona ichejana canuka kāima'ñe chu'una'me pa'ijū'u —chiniasomu.

³⁵ Chini te'eu jmacheneru sani ro're ũu'iu meñe sime chejana chia tī'iu Dioni sēniasomu repau, cu'ache ũseuato ũsekaau chini.

³⁶ Ija'che Diore sēniasomu repau:

—Ja'ku, mu'u si'ache cho'omasiku'mu. Mu'ure ũseuato pāi chu'ure cu'ache cho'opi'rache ũsekaijū'u. Jā'ata'ni chu'u chiicheta'ni cho'omanejū'u. ũseuama'to mu'ure uache cho'ojū'u —chiniasomu.

³⁷ Jā'aja'ñe i'kacuha vuni, repau neena pa'ichejana co'i ñato kāni ũhiju paniasome repana. Kānisorena Pedroni i'kaasomu repau.

—Simón, ¿kāiku mu'u? ¿Te'ehorajē'e kāima'ñe pa'icu'au mu'ure?

³⁸ Rekoñōā re'oja'che cho'oñu chiime musanukona; jā'ata'ni re'oja'che cho'ovesume. Jā'ajekuna kāima'ñe Dioni sēju pa'ijū'u, Ūcuauji cho'okaiuna cu'ache cho'omaneñu chini —chiniasomu Jesús repau'te.

³⁹ Chini Jesús jo'e sani Puka'kure repau aperumu i'kasi'ere ūcuate'ere sēniasomu.

⁴⁰ Sēnicuha repau neenare jo'e kāni ūhiju pa'inani rani űaasomu repau. Repanare űokua'cajehani repana űakocaā űaűejē'e cu'ache ta'piasomu repanare. Repau vuo i'kato vajuchuju repau'te sāiűe i'kavesuasome.

⁴¹ Repanare jo'ka Puka'kure sēsa chini saisi'kupi jo'e co'i repanare i'kaasomu repau. —¿Chuta'a vuma'űe kāiűe ina? Re'omu. Chū'are Dios Raosi'kure, pāi chēa cu'ache cho'onare jo'karumu ti'acuhamu.

⁴² ¡Jana, vūijū'u; saűu! Chū'uni cu'ache cho'oa'ju chini chekanare jo'kajau ranicuhamu —chiniasomu Jesús repanare.

Jesure pāi chēasi'ere kuamu

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.1-11)

⁴³ Jesús chuta'a i'katona Judas Jesús neenare docerepanare ja'me pa'ikūji, pāi jainukore pāi vaiva'űana'me vāsoűoā cājinani rakū charo raniasomu. Judío phairipāi chū'ūnana'me judiōpāi che'chonana'me judío ainapi chū'ūrena raniasome repana.

⁴⁴ Jesure jo'kajau Judas aperumu repanare pāi ija'che i'kaasomu: “Musanukonapi Jesuni masia'ju chini, repau pa'ichejana sani ti'a chūsu pojoja'mu chū'u repau'te. Chū'u jā'aja'űe cho'okuni chēa sajū'u”, chiniasomu.

⁴⁵ Jā'aja'űe i'kasi'kūjeku Judas, Jesús pa'ichejana sani ti'a,

—¿Pa'iku, Masiu? —chiniasomu. Chini repau'te chūsu pojoasomu.

⁴⁶ Jā'aja'űe chūsuku i'kakuna chekana Jesure chēasome.

⁴⁷ Jā'aja'űe cho'ojuna űa Jesure kueűe nukakūji va'ti ruta phairi aire cho'oche cho'okaiku'te cājoro tēo vatoasomu.

⁴⁸ Tēouna Jesús i'kaasomu.

—¿Je'se pa'ūna musanukona chū'are űaau'te cho'ocheja'che va'űana'me vāsoűoā cājiju chēaűu chini raiche?

⁴⁹ Si'aumucujűa Dios vū'e mūa musanukonana'me pa'ūa pāire che'choku pa'isi'kua'mu chū'u. Jā'ata'ni musanukona chū'are chēamanesinaa'me. Diopi kuauna pāi chū'are musanukona chēajaűe aperumu tocha jo'kaasome. Repana tocha jo'kasi'e kuache ūcuare cho'ome musanukona chū'are —chiniasomu Jesús repanare.

⁵⁰ Chikuna repau neena ūcuauko vajuchuju repau'te te'e'u'te jo'ka vū'vūsoasome.

Pōsuu vajuchuku vū'vūso'i'ere kuamu

⁵¹ Ūcuarumu Jesuni sajuna pōsuu repana cho'jepi saniasomu sábanakāa ca'nesi'ku. Ja'me saiūna Jesure chēasinapi repau'te pōsuu'te ūcuaja'che chēasome.

⁵² Chēarena repau ca'nesi'kāare jose ūha, kāa peova'u vū'vūsoasomu repau.

Pāi chū'ūna Jesure chū'o sēniasasi'ere kuamu

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Repana Jesure chēasina phairi ai pa'ivū'ena saasome repau'te, judío phairipāi chū'ūnana'me judiōpāi ainana'me judiōpāi che'chona chi'i pa'ivū'ena.

⁵⁴ Jā'a cho'oto Pedro so'opi űakū cho'jepi phairi ai vū'e sa'navu pa'iraripajatu'ka tuhaasomu. Tuha susukuna repavū'e pē'jena sōtaopāi űu'ichejana pūu, toare ja'me kūniasomu repau.

⁵⁵ Repavū'e chi'i pa'ina judío phairipāi chū'ūnana'me judío pāi chū'ūna ūcuauko jorenani ku'e raa'ju chini chekanani chū'ūasome, “Jesús cu'ache cho'osi'kua'mu”, chiiju jorerena repauni vanisoche'te chū'ūnu chini. Ku'e űűaa rarena jorena jainuko raisinata'ni Jesure vanisoche chuta'a chū'ūcu'aasomu.

⁵⁶ Pāi jainuko repau pa'iche'te kuaju joreasome. Jā'ata'ni ūcuate'e kuamaneasome repana.

⁵⁷ Reparumu repana te'ena vūni Jesús pa'iche'te joreju ija'che kuaasome:

⁵⁸ —Iku Jesús ija'che i'kasi'kua'mu: “Chū'upi ivū'ere Dios vū'e pāi cho'osivū'ere űaűosōja'mu. űaűosō choteumucujűa chekavū'e pāi cho'omavū'ere jo'e cho'o pi'ni'ja'mu chū'u”, chiisi'kua'mu —chiniasome repana.

⁵⁹ Jā'aja'űe kuanata'ni ūcuate'e kuamaneasome repana.

⁶⁰ Jā'aja'űe kuarena asa phairi ai vūni repana pāi chenevū'te nukaku Jesure ija'che sēniasasomu:

—¿Je'se chiuku mu'u? Ina mu'ure i'kasi'e, ¿jā'aja'űe i'kau mu'u? —chiniasomu.

⁶¹ Jā'ata'ni Jesús i'kama'űe juvoasomu. I'kamauna phairi ai jo'e sēniasomu.

—¿Pāi ūcuaukore chū'ū'ku chini Dios Raosi'kua'u mu'u? ¿Dios mai Cuasaku Mamaku'u mu'u? —chiniasomu.

⁶² Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Ūcuau'mu chu'u. Musanukona chu'ure Dios Raosi'kure Ja'ku peore Cho'omasia u'ajatu caká'kore kueñe ñu'ikují cunaumupi pikona'me cajekuna ñajanaa'me — chiniasomu.

⁶³ Já'aja'ñe i'kauna asa pe'ruku phairi ai repau ju'ikaña meñe rueni che'reku chekunani ija'che i'kaasomu:

—Iku cu'ache cho'osi'e kuanare chekunare chiima'me mai.

⁶⁴ Dios rua cuheche'te i'kasi'kua'mu iku. Musanukona iku cu'ache i'kasi'e asasina, ¿je'se cuasache? —chiniasomu.

Chikuna repana ūcuau'uko ūcuate'e cuasaju,

—Cu'ache cho'oku'te vanisoche pa'imū —chiniasome.

⁶⁵ Chitena chekuna repauni coore tutuasome. Ūcuachi'a repau ñakocaã kãase'rechoji quëo ta'pi repau'te vaiju i'kaasome repana.

—¿Cuasa i'kaju'u! ¿Neepe mu'ure vate? —chiniasome.

Ūcuachi'a repav'u'e pë'jekaina sôtaopai repau'te chiana charaasome.

Pedro, "Jesure ñama'kua'mu chu'u", chiisi'ere kwamu

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶⁻⁶⁷ Já'a cho'oto Pedro repav'u'e ve'se cararipu'te pa'iu toa kúhitona romichño judío phairipai chū'uku'te cho'oché cho'okaiko repau'te ñako i'kaasomo.

—Mu'u ūcuaja'che Nazaret vu'ejoopo cakare Jesure ja'me ku'isi'kua'mu —chiniasomo.

⁶⁸ Já'ata'ni Pedro ija'che i'kaku jachaasomu:

—Jesure ñama'kua'mu chu'u. Mu'u i'kache vesumu chu'u —chiniasomu.

Já'aja'ñe i'kacuha repav'u'e kakasa'rojatu'ka etauna kura chuniasomu.

⁶⁹ Ūcuarumu romichño aperumu repau'te i'kasi'ko jo'e ña chekunare ija'che i'kaasomo:

—Jesús neenare ja'me pa'isi'kua'mu iku —chiniasomo.

⁷⁰ Chikona Pedro jo'e jachaasomu. Na'a pa'iana ūcuacheja pa'ina Pedro'te jo'e i'kaasome.

—Mu'u ūcuaja'che Galilea cheja pa'ikujeku chekurumu Jesús neenare ja'me pa'isi'kucosomu —chiniasome repana.

⁷¹ Chitena Pedro Dioni roiñ,

—Chu'upi chu'o ūcuarepare i'kama'to Diopi cu'ache cho'oa'ku chu'ure —chini ija'che i'kaasomu:— Musanukona i'kaku'te Jesure ñama'kua'mu chu'u —chiniasomu.

⁷² Repau já'aja'ñe i'katona kura jo'e chuniasomu. Chu'iana Pedro, repau'te Jesús i'kasi'ere cuasaasomu, "Chuta'a kura ka'chañoã chu'ima'tona choteñoã, 'Jesure ñama'kua'mu chu'u', chijja'mu mu'u", chiisi'ere. Já'are cuasa Pedro rua oiche oniasomu.

15

Pilato ti'jñeñe Jesure nuko chu'o sēsi'ere kwamu

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ūcuarumu afeñatato judío phairipai chū'unana'me judío aina, pāi chū'una, judiopai che'chona, chekuna pāi chū'una ūcuau'uko chi'i Jesure cho'ojachere cutuasome. Cutu pi'ni repau'te vëe pāi chū'uku Pilatoni sa jo'kaasome repana.

² Sa jo'karena Pilato Jesure ija'che sēniasaasomu:

—¿Judiopai ūcuau'uko chū'uku'u mu'u? —chiniasomu.

Chikuna,

—Jūju, ūcuau'mu chu'u —chiniasomu Jesús repau'te.

³ Reparumu judío phairipai chū'una,

—Rua si'ache cu'ache cho'oku'mu iku —chiniasome.

⁴ Já'aja'ñe i'kajuna asa Pilato jo'e Jesure sēniasomu.

—Ina mu'ure, "Rua si'ache cu'ache cho'oku'mu iku", chiime. Asakuta'ni, ¿i'kama'ku mu'u? —chiniasomu repau.

⁵ Já'ata'ni Jesús jmamakaruñe'e i'kamaneasomu. I'kamauna Pilato, "¿Keeja'iu'u iku?", chiñu cuasaasomu.

Pai Jesure vanisoche chū'usi'ere kwamu

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato ūsurumu pa'iche pascuarumu ti'ato chēacojñosi'kure te'eu'te etoasomu, pāi etojū'u chiikuni.

⁷ Ūcuarumu Barrabás pāi chēavu'ere paniasomu, repauna'me cu'ache cho'osina ūcuachi'a. Aperumu repau Barrabás ūcuau'una'me repanare chū'unani cuheju etoñu chini cavaju chekuni vanisoasome.

⁸ Ūcuarumu pāi Pilato vu'ena sani repau'te ija'che i'kaasome:

—Mu'u ūsurumu pa'iche chēacojñosi'kure etokujeku te'eu'te etojũ'u —chinasome.

⁹⁻¹⁰ Chitena Pilato, “Ikure Jesure pāipi jovojuña ña pe'ruju judío phairipāi ikure chu'ani ra jo'kacosome”, chiũ cuasaku repanare pāi ija'che i'kaasomu:

—¿Jesús judiopāi chũ'uku chiicojñokuni etoja'che chu'u? —chinasomu.

¹¹ Chikuna judío phairipāi chũ'una repanare pāi rua i'kaasome, Barrabani etoche'te sēapu chini.

¹² Jā'aja'ñe cho'ojuna Pilato repanare jo'e ija'che sēniasaasomu:

—Judiopāi chũ'uku chiiku'te, ¿je'se cho'oja'che chu'u? —chinasomu.

¹³ Chikuna repana pāi rua cuiju i'kaasome.

—¿Kurususē'verona jē'jo nuko vēasōjũ'u jā'ure! —chinasome.

¹⁴ Chitena Pilato i'kaasomu.

—¿Ëquere repau cu'ache cho'ou? —chinasomu.

Chiicheta'ni repana jo'e ujachu'o cuiju,

—¿Kurususē'verona jē'jo nukojũ'u jā'ure! —chinasome.

¹⁵ Jā'aja'ñe i'kajuna asa Pilato repana chiiche'te cho'ora chini Barrabani etoasomu. Jesureta'ni su'isueche'te chũ'uasomu repau. Su'isue pi'nirena repau neenani sōtaopāire Jesure jo'kaasomu, sa kurususē'verona jē'jo nukoa'ju chini.

¹⁶ Ūcuarumu sōtaopāi Jesure Pilato vu'e sa'navu cararipuna juha cuaa chekunare sōtaopāi soni chi'iasome.

¹⁷ Repana chi'isirumu Jesure pāi chũ'una ju'ikāa chimaajakāare sachaasome repana. Ūcuachi'a repau s̄jopu miu tuhivu cho'o tuoasome.

¹⁸ Tuo pāisoju cuiju ija'che i'kaasome repana:

—¿Ikupi judiopāire si'arumu chũ'uku paa! —chinasome.

¹⁹ Chini vāsochoji repau s̄jopuna vaiju ūcuauñi coo tutuju pāisoju pāi chũ'unare pojaju cho'ocheja'che repauni ti'ñeñe ro're puu ñuniasome repana.

²⁰ Jā'aja'ñe cho'ojuna repau'te pāiso pi'ni, repana sachasikāa tito repau ju'isikāare jo'e sachaasome repana. Sacha pi'ni repau'te kurususē'verona jē'jo nukofu chini saasome repana.

Jesure kurususē'vero jē'josi'ere kuumu
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Repana sōtaopāi Jesure satona Simón Cirene cheja caku Alejandrona'me Rufo puka'ku po'o raikupi caraiuna chēa, Jesure jē'jojase'vero'te kuāikaau chini chũ'uasome.

²² Simonpi kuāiu saiuna Jesure Gólgota aikūtina sa ti'aasome repana. (“Gólgota” chini “Pāi s̄jopujakūti” chiimu.)

²³ Repacheja ti'asirumu Jesure uche cono ruara'ka ja'mesi'ere ūkuañu chiijuna ūkucuheasomu repau.

²⁴ Ūcuarumu repau'te kurususē'verona jē'jo nukoasome repana. Jē'jo nuko pi'ni sōtaopāi repau ju'isikāñare paañu chini catara'karuā mami tochasira'karuāpi chejana su'aasome, Jesús ju'isikāña paajanani jñañu chini.

²⁵ Apeñatato nueve pa'itona Jesure kurususē'verona jē'jo nukoasome repana.

²⁶ Ūcuachi'a repau cu'ache cho'osi'ere kuaju, JUDIOPĀI CHŪ'UKU'MU IKA, chiiche chooko'ana tocha kurususē'vero chā'tirona jē'jo suoasome repana.

²⁷ Ūcuarumu ñaanare ūcuachi'a ka'chanare kurususē'veroaña jē'jo Jesús ujjajũtu cakā'kona te'eu'te nukoasome repana. Chekuni ká'kojũtu cakā'kona nukoasome.

²⁸ Jā'aja'ñe cho'orena Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'ñesi'kuu'mu: Chekunare cu'ache cho'osinare cho'ocheja'che repau'te cho'ome pāi, chiicheji.

²⁹ Repanare nukosirumu repacheja caraina pāi Jesure cuhena repana s̄jo sũ'cuiju ija'che cu'ache i'kaju caraniasome:

—“Dios vu'e ñañosō choteumucujña jo'e cho'o pi'nija'mu chu'u”, chiisi'kuu'mu mu'u.

³⁰ Jā'aja'ñe i'kasi'ku chura mu'upi meñe jũ'iñe ūseku cajejũ'u jā'acheja kurususē'vero —chinasome repana.

³¹ Ūcuarumu judío phairipāi chũ'unana'me judiopāi che'chona ūcuaja'che pāisoju s̄aiñechi'a ija'che cutuasome:

—Chekunare jũ'iñe ūsesi'kuasomu jā'u. Jā'ata'ni chura ūcuajji meñe jũ'iñe ūsecu'amu repau'te.

³² Jā'u, “Dios Raosi'kuu'mu jā'u. Ūcuachi'a judiopāi chũ'uku'mu”, chiicojñosi'kuu'mu. Jā'ajekuna ūcuachejapi cajea'ku. Repauji cajeuna ñani, “Dios Mamaku'mu jā'u”, chiiju cuasajanaa'me mai —chiiju pāisoasome repana.

Repauna'me kurususē'veroã jē'jo nukocojñosina ũcuachi'a cu'ache i'kaasome Jesure.

Jesús jū'isi'ere kʷamu

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Reparumũ nukarepau sʷ'itona ũsũ miañe ta'pisowna cheja si'acheja trejatũ'ka chijianasomũ.

³⁴ Tres pa'itona Jesús ʷjachu'o ija'che i'kaku cuiasomũ: “Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?”, chinasomũ. (Ija'che chiimũ jã'a: “Dios, chu'ure Paaku, Dios chu'ure Paaku, ¿je'se pa'ina mu'ũ chu'ure jo'kasõku?” chiimũ.)

³⁵ Jã'aja'ñe i'kauna asa repacheja pa'ina chekuna ija'che i'kaasome:

—Asajũ'ũ. Aperumũ pa'isi'kuni Eliani soicosomũ jã'ũ —chinasome.

³⁶ Ūcuarumũ repanare ja'me pa'iku vu'vu sani chuisuovũji ruara'kana chũũ vãsochona quẽo suo Jesupi ũkua'ku chini muo ija'che i'kaasomũ:

—Cha'a ñañũ. Eliapi rani repau'te casoche'te ñañũ. Raimanejacosomũ —chinasomũ repau.

³⁷ Jã'aja'ñe i'katona Jesús jo'e rua cuicua jūnisoasomũ.

³⁸ Repau Jesús jū'itona Dios vu'e sa'navũ caruupũ kakasa'aro rueekãa ũcuate'ekãa joorepapoji umũpi vu'evuna che're cajeasomũ.

³⁹ Jesupi jūnisoũna sõtaopãi chũ'uku Jesure ti'jñeñe nukaku ñaku i'kaasomũ.

—Dios Mamarepakũ pa'icosomũ jã'ũ —chinasomũ.

⁴⁰ Jã'a cho'oto romiva'na so'opi nukaju ñaju paniasome repau'te cho'oche. María Magdalena'mo, Santiago jmava'una'me José pũka'ko María'mo, Salomea'mo paniasome.

⁴¹ Aperumũ repana romi Jesús Galilea cheja pa'irumũ repau'te ja'me ku'ijũ kuiraju paniasome. Ūcuachi'a chekuna romi repauna'me Jerusalén maisina ñaju nukaju paniasome.

Jesure tãsi'ere kʷamu

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Pũaumucuse aijañe care'vaumucuse na'icuhakuna José Arimatea vu'ejoopo caku judiopãi chũ'unare ja'me chũ'ukaji Dios Raosi'ku chũ'urumũ cha'akaji Jesure jū'isi'kuni sa tãra chini vajachuma'ñe sani Pilatonĩ sēniasomũ, ĩsia'ku chini.

⁴⁴ Sēeuna Pilato asa kuku, “¿Jūnisocuhau repau Jesús?”, chiũ cuasaasomũ. Jã'aja'ñe cuasaku sõtaopãi chũ'uku'te soni rao, “¿Jesús jūnisocuhau?”, chinasomũ repau.

⁴⁵ Sēniasa kuauna Pilato chũ'uasomũ, repau'te Joseni ĩsia'jũ chini.

⁴⁶ ĩsirena José sábanakãare koo Jesure caso ũcuakãapi repava'ure reaasomũ. Rea pi'ni sa aikũti caripana tẽtoche ũhisicojena cuaa ũha eta, repacoje kakasa'aro catarũ rua ʷjapaji ũha ta'pisoasomũ repau.

⁴⁷ Jã'aja'ñe cho'okuna María Magdalenana'me María José pũka'ko Jesure ũhasicheja ñaasome.

16

Jesús vajũraisi'ere kʷamu

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Ūcuarumũ judiopãi pũaumucuse carakuna María Magdalenana'me cheko María Santiago pũka'kona'me Salomé Jesure jūnisisi'kuni sa ro'veñũ chini okoma'ñare kooasome.

² Ūcuarumũ repana romicorumũ aperepañatato Jesure tãsicojena saniasome repana.

³ Saiju sãĩñechi'a cutujũ saniasome repana.

—¿Neepi maiva'nare catarũ repacoje ta'pisi'pũ kũñokaijanaa'ñe? —chinasome.

⁴ Jã'aja'ñe i'kaju sani ñato reparũ catarũ rua ʷjapũ repacoje ta'pisi'pũ kũñososi'pũ paniasomũ.

⁵ Kũñosi'pũjekuna repacoje kaka ñato põsũ pojakãa ʷjacuecho ju'ikaji ʷjajũtu cakã'kore ñuniasomũ. Ñu'ina ña repana romi rua kukuasome.

⁶ Kũkurena repanare i'kaasomũ repau.

—Vajuchumanejũ'ũ. Mũsanũkuna Jesure Nazaret vu'ejoopo raisi'kure ku'eche masimũ chu'ũ. Kurususē'verona jē'jo nukũ vãsocojñosi'kuni ku'eme mũsanũkuna. Icheja peomũ repau; vajũranicuhasi'kua'mũ. Ñajũ'ũ repau'te ũhasicheja.

⁷ Ña pi'ni sani repau neenana'me Pedro'te ija'che sa kũajũ'ũ: “Jesús vajũranicuhasi'kua'mũ. Mũsanũkonare na'a charo Galilea chejana sai'jamũ repau. Ūcuachejana sani repau'te ñajanaa'me mũsanũkuna, repau chuta'a jū'imarumũ i'kasi'e”, chiijũ'ũ repanare —chinasomũ repau põsũ.

⁸ Jā'aja'ñe i'kañna asa kuku kurukurujü repana romi ũcuacojepi eta vu'vusoasome. Kükacajepi chekñnare kuamaneasome repana.

María Magdalenani Jesús peosichejapi ñosi'ere kuamu
(Jn 20.11-18)

⁹ Ūcuarũmũ Jesús romicorũmũ ñami mama vajũraisi'kupi María Magdalena'te aperiũmũ sieterepanare vati etocojñosi'koni charo peosichejapi ñoasomũ.

¹⁰ Ñoñna ña sani repau'te ja'me ku'isinare suma'ñe pa'iju ota oinani kuaasomo repao.

¹¹ Repao Jesure ñasi'ere kũakona asa jachaasome repana.

Jesús repau neenare te'eka'chapanare peosichejapi ñosi'ere kuamu
(Lc 24.13-35)

¹² Jā'a cho'ocuhasiřũmũ repau neena te'eka'chapanachi'a po'o sainani Jesús tũija'iu peosichejapi ñoasomũ.

¹³ Ñoñna ña repana sani repau neenare chekñnani kuaasome. Ūcuaja'che kuajũna asa jachaasome repana.

Dios chũ'ore chũ'vaa'ju chini repau saojanare Jesús chũ'u jo'kasi'ere kuamu
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Jā'a cho'ocuhasiřũmũ repau neena oncerepana ãu ãitona Jesús peosichejapi rani ñoasomũ repanare. Repau chekñnare vajũrani ñosi'ere ũcuapani kuajũna asa jachasinajũna repanare rua i'kaasomũ repau.

—¿Je'se pa'ũna repana kuasi'e cuasamanere musanũkona? —chiniasomũ.

¹⁵ Ūcuarũmũ Jesús repanare ija'che chũ'u jo'kaasomũ:— Musanũkona cheja si'achejñaruã sani pã ũcuanuãkore Dios Repau neenare vati toa sani uuche ũseche'te ku'iju chũ'vaju pa'ijũ'u.

¹⁶ Musanũkonapi chũ'vajũna pã asa chẽa okoro'vecojñosinare Dios chẽa paaja'mũ. Chẽa paakũna jũnisõsirũmũ vati toa saima'ñe Repau pa'ichejana saijanaa'me repana. Jā'ata'ni asa jachajũ cuasamanesina repana cuasamanesi'e ro'i ro'ijanaa'me.

¹⁷ Musanũkona chũ'vasi'e asa chẽa cuasasinapi Diochi'a cho'omasiche ija'che cho'ojanaa'me: Chũ'u neenajepũ chũ'upi cho'okaiũna pã sa'navũã pa'inare vati eto saojanaa'me. Ūcuachi'a chũ'u neenajepũ chũ'upi cho'okaiũna repanajẽ'e che'chemanesi'ere tũipã chũ'o i'kajanaa'me repana.

¹⁸ Ūcuachi'a repanapi añani chẽato asi kũ'imanejanaa'me. Eo ũkuni jũnisõmanejanaa'me repana. Ūcuachi'a repanapi chekñnare jũ'inare jũjñapi jaju Dioni sẽeto vajũjanaa'me repana jũ'iva'na. Jā'aja'ñe cho'oa'ju chini chũ'u jo'kamũ chũ'u musanũkonare —chiniasomũ Jesús repanare.

Jesús cũnaũmũ mũisi'ere kuamu
(Lc 24.50-53; Hch 1.9-11)

¹⁹ Jā'aja'ñe i'kacuha Jesús Diopi mũakũna cũnaũmũna mũni Dios uajajũtu cakã'kona kueñe pũũ ñu'ũasomũ.

²⁰ Repau cũnaũmũ mũisirũmũ repau neena sani Dios chũ'o si'achejñaruã ku'iju chũ'vaju paniasome. Jā'aja'ñe chũ'vajũna Jesucristo Maire Paakũji repanare cho'okaniasomũ, Diochi'a cho'omasiche'te cho'ojũna pãipi ña, "Ina Dios chũ'o ũcuarepare chũ'vame", chũjũ cuasaa'ju chini.

San Lucas Jesús cheja pa'iu cho'osi'ere kuamu

Charo tochasi'ea'me

¹⁻³ Chu'u Lucapi mu'ure Teófiloni rua masakuni Jesucristo cheja pa'irumu cho'osi'ere kuara chini ie chu'o tocha saomu chu'u mu'ure:

Aperumu pãi Jesucristo cho'оче ñaasome. Repau apeche'chorumupi vaa si'arumu ñaju paniasome repaña repau cho'оче peore. Ñasinajeju chukuna'te kuasinaa'me repaña. Ucuaja'che Dios chu'o chu'vasinaa'me repaña. Ñasina kuasi'ere asa jainuko pãi cuasaju tocha jo'kaasome, maipi ñaa'ju chini.

Tocha jo'karena ucuare ñaku masi che'cheku pa'iku'mu chu'u. Jesucristo cho'osi'e pãipi kuajuna peore asaku pa'iku'mu chu'u. Jã'ajekuna mu'upi masia'ku chini ucuare tocha saomu chu'u mu'ure, "Jã'aja'ñie cho'oto re'ocosomu", chini.

⁴ Chu'upi tocha saouna ña, "Aja, jã'aja'ñie Jesucristo cho'oasomu", chini, "Chekuna kuasi'e, ucuarepaa'che jã'a, jã'a pa'ito?", chiija'mu mu'u. Mu'upi peore masia'ku chini ie chu'o tocha saomu chu'u mu'ure.

Angel Juan Pãi Okoro'veku pa'ijaure cajajachere kuamu

⁵ Judea cheja canare Herodes chu'urumu Zacarías judío phairipãiu paniasomu reparumu. Dios vu'e cho'оче cho'orumu t'ato Abías paasinana'me si'arumu cho'oku paniasomu repau Zacarías ucuate'epãijeku. Zacarías rãjo Elisabet ve'easomo. Ucuaja'che aipãiu Aarón, judío phairi pa'isi'ku jojosi'koasomo Elisabet.

⁶ Diopi ñato rua re'opãi paniasome repaña Zacaríana'me Elisabet. Dios chu'u jo'kasi'e jachama'ñie cho'uju paniasome repaña. Chekuna pãi ñaju i'kacu'aasomu repañare, ucuare re'oja'che pa'ijuna.

⁷ Elisabeni chii paacu'akuna chii peova'na paniasome repaña. Ucu chii peova'na pa'iju airekosoasome repava'na.

⁸ Reparumu Abiapãi cho'оче cho'orumu t'aaasomu. T'aauna Zacarías Dios vu'e kaka ja'me paniasomu. Kaka pa'iu phairipãi cho'оче ja'me cho'oku paniasomu repau ucuaja'che phairijeku. Dios chu'u jo'kasi'e cho'oku paniasomu repau, Diopi pojoa'ku chini.

⁹ Abiapãi Dios vu'ere chi'i pa'iju Zacaríani chëasome ma'ñasuche uojaure. Si'arumu jã'aja'ñie cho'uju paniasome repaña. Chëarena ruupuna kakaasomu repau ma'ñasuche'te uora chini.

¹⁰ Kaka ma'ñasuche wokuna rua jainuko pãi ve'sere pa'iju Dioni sëeju paniasome.

¹¹ Zacaríaji ma'ñasuche'te uokuna Diore ja'me pa'iku, ángel peosichejapi rani ma'ñasuche uoko'a rü'ñie nukasomu.

¹² Angelpi rani nukakuna ña rua kukusoasomu repau.

¹³ Kukusokuna ángel i'kaasomu repau'te.

—Zacarías, vajuchumanejú'u. Mu'u sëeñe Dios cho'okaija'mu mu'ure. Jã'ajekuna murũjo mu'u chini jñaaja'mo. Repau'te chiiva'ure cajaan Juanre ve'ojũ'u.

¹⁴ Murũjo chiiva'ure jñaasirumu rua pojoja'mu mu'u. Chekuna pãi ucuaja'che jainuko asa pojooanaa'me repava'ure jñaasi'e.

¹⁵ Mu'u chiire, "Rua masimu iku", chiija'mu Dios.

Cono vëañejë'e ukuma'ku pa'ija'mu repau.

Repau'te chuta'a jñaamarumupi Dios Rekocho ja'me pa'ija'mu repau'te.

¹⁶ Ucuachi'a ainee pa'iu Dios chu'o rua chu'vaja'mu repau.

Repauji chu'vakuna asa Israelpãi jainuko Dios chu'uñie aperumu cho'uju uhasosina jo'e cho'uju re'oja'che pa'ijanaa'me.

¹⁷ Na'a pa'isirumu Dios Repau Mamakuni chejana casoja'mu.

Jã'ata'ni mu'u chiipi cheja charo pa'ija'mu.

Pa'iu aperumu pa'isi'ku Elías Dios chu'o rua masi chu'vacheja'che mu'u chii masi chu'vaja'mu.

Pãi repaña chiiva'nare cuasache jo'kasosina mu'u chiipi Dios chu'ore chu'vakuna asa repaña chiiva'nare jo'e cuasajanaa'me.

Chekuna pãi, Dios chu'uñie jachana mu'u chiipi Dios chu'ore chu'vakuna asa jachama'ñie cuasaju re'oja'che pa'ijanaa'me.

Mu'u chii pãipi asa chëa cu'ache cho'оче'te uhasoa'ju chini Dios chu'o chu'vaja'mu.

Chu'vakuna asa chëa cu'ache cho'оче uhasosinajeju Dios Mamakute rakuna cuasajanaa'me pãi,

—chinasomu ángel Zacarías'te.

¹⁸ Chikuna,

—Mu'upi chu'o úcuarepare i'kani, ¿úquere mu'u chu'ure cho'o ñoja'u, chu'upi mu'u i'kache'te cuasaa'ku chini? Aiva'ua'mu chu'u. Chu'u romiojé'e úcuachi'a aiva'oa'mo —chinasomu Zacarías repau'te ángel'te.

¹⁹ Chikuna ángel ija'che i'kaasomu:

—Gabriela'mu chu'u. Dios chũ'ũñe cho'okaiku'mu chu'u. Diopi casosi'kua'mu chu'ure, mu'uni chu'ore re'oja'chere kuaa'ku chini.

²⁰ Chu'u kuasi'e na'a pa'isirimu ti'ñeja'mu mu'ure. Já'ata'ni mu'u chu'u kuache jachasi'kujeku murũjo mu'u chũire jñaasirimujatũ'ka chu'o i'kama'ku pa'ija'mu, jachasi'e ro'i —chinasomu ángel repau'te.

²¹ Já'a cho'oto pái chuta'a ve'sere pa'ijũ Zacarías'ni cha'aju paniasome. Cha'aju, “¿Je'se pa'iana já'arepa jeerumu etama'ñe pa'iku já'u?”, chijũ cuasaasome repa'na.

²² Cha'atona etaasomu repau. Etasirumu chekunare chu'o cutucu'aasomu repau'te. Cutumauna, “¿Dios ñosi'ere ña jñanoso chu'o cutuma'ku já'u?”, chini cuasaasome repa'na. Cutucu'akuna repa'na rupũ jññapi vevoasomu repau. Úcua chu'o cutucu'aasomu repau'te.

²³ Repau cho'uche cho'o si'asirimu vũ'ena co'iasomu repau Zacarías.

²⁴⁻²⁵ Co'i pa'iana repau rũjo chũ suniasomo. Suni cincorepapãimia vũ'ere pa'io paniasomo repau. Vũ'ere pa'io ija'che cuasako paniasomo repau: “Chura chu'ure Dios rua oiũ re'oja'che cho'okaimu. Chũ peova'ojekona rua vajuchuaasi'kua'mu chu'ure aperumu. Já'ata'ni Diopi cho'okaiuna chũ su'iona vajuchuaama'mu chu'ure chura”, chini cuasako pojoasomo repau.

Jesure jñaajañere kuamu ángel

²⁶ Repau Elisabet seirepapãimia chũpu su'irumuna Dios ángel Gabrielre jo'e casoasomu, Galilea cheja cajoopo, Nazaret vũ'ejoopona.

²⁷ Repajoopo cako romichũo umu peoko paniasomo. Repau mamia'me María. José vejao paniasomo repau. Aperumu pái jainukore chũ'usi'ku David jijosina mamakuasomu José.

²⁸ Diopi casouna ángel María'te repau pa'ichejana kaka i'kaasomu.

—Dios oicojñoko'mo mu'u. Dios mu'ure ja'me pa'iku'mu. Chekunare romi na'a cajejaiche re'oja'che cho'okaija'mu Dios mu'ure —chinasomu ángel repau'te.

²⁹ Angelpi já'aja'ñe i'kauna asa jñano, “¿Je'se pa'iana iku chu'ure já'aja'ñe i'kaku?”, chini cuasaasomu repau.

³⁰ Rua kukusi'kore jo'e i'kaasomu repau.

—María, vajuchumanejũ'u. Dios mu'ure oiku'mu.

³¹ Asarepapũ'u chu'u i'kache. Chũ su'ija'mo mu'u. Suni chũiva'ure umuva'uni jñaaja'mo mu'u. Jña'a repava'ure, mu'u chũiva'ure Jesure ve'ojũ'u.

³² Rua masiu aineeja'mu mu'u chũ.

Dios Cunaumu Pa'iku repau'te, “Iku chu'u chũia'mu”, chijja'mu.

Aipãiu'te Davire judiopãire chũ'ua'ku chini jo'kasi'ēja'che jo'e Jesuni judiopã chũ'uku'te jo'kaja'mu Dios.

³³ Mu'u chũipi Israelpã si'arumu chũ'uku pa'ija'mu.

Jmamakarujé'e cuhama'ñe chũ'uku pa'ija'mu repau,

—chinasomu ángel repau'te María'te.

³⁴ Já'aja'ñe kuauna asa,

—¿Je'se chu'u umu peoko chũire paaja'che? —chinasomo repau.

³⁵ Chikona ángel jo'e i'kaasomu repau'te.

—Dios Rekocho mu'uni cajeja'mu. Dios peore Masikujeku chũire jo'kaja'mu mu'ure. “Chu'u chũ cu'achejé'e peoku'mu iku”, chijja'mu Dios repau'te.

³⁶ Mu'u majapãio Elisabet aiva'ota'ni chũpu su'imo. Umuva'uni chũire su'imo repau. “Chũ paacu'amũ já'ore”, chiicojñosiva'ota'ni chũ su'imo repau. Seirepapãimia su'imo repau chura.

³⁷ Diore cho'ovesachejé'e peoku'mu —chinasomu repau.

³⁸ Chikuna,

—Dios chẽa paacojñokojeko Repau chũ'ũñe cho'okaiko'mo chu'u. Mu'u chu'ure kuache Diopi chu'ure cho'okaito re'omu —chinasomo repau.

Chikona ángel jo'ka sanisoasomu.

María Elisabeni ñara chini saisi'ere kuamu

³⁹ Angel sanisosirumu repau María Judea cheja aikũti pa'ijooopona cu'arepa maniasomo.

⁴⁰ Mani Zacarías vu'ena kaka, “¿Pa'iko?”, chiniasomo repao Elisabere.

⁴¹ María i'kache'te asakona Elisabere repao su'iva'u chīiva'u cho'osomu. Ūcuarumu Elisabere Dios Rekochoji rani chu'o i'kache chū'uasomu.

⁴² Chū'ukuna María'te wjachw'opi ija'che i'kaasomo repao Elisabet:

—Chekunare romi na'a cajejaiche re'oja'che cho'okaiku'mu Dios mu'ure. Ūcuaja'che mu'u chīiva'ure, chura su'iva'ure re'oja'che cho'okaija'mu Dios.

⁴³ Chu'ure chuova'o pa'iva'oni mu'upi Maire Paaku puka'kopi rakona wjachukota'ni pojosomo chu'u.

⁴⁴ Mu'u i'kache'te asakona chu'u chīi, chura su'iva'u pojoku cho'osi'kua'mu chu'ure.

⁴⁵ Dios mu'ure aperumu kuasi'ere asa, “Ūcuarepa ti'ñeja'mu chu'ure”, chini cuasako rua pojomo mu'u —chiniasomo María'te.

⁴⁶ Chikona María asa i'kaasomo.

“Dios peore masiku'mu”, chini cuasako'mo chu'u, chu'u rekocho.

⁴⁷ “Dios chu'u rekocho vati toa saiche ūseja'mu”, chini

repauni cuasako pojoko'mo chu'u.

⁴⁸⁻⁴⁹ Dios rua re'oku'mu.

Chu'ure Repau chēa paacojñoko'te chuova'o pa'iva'oreta'ni cuasaku re'oja'che cho'okaimu Dios.

Peore Masikujeku chu'wva'ore rua re'oja'che cho'okaimu Repau.

Jā'ajekuna irumu pa'inana'me cho'je pa'ijana ūcuanuko chu'u pa'iche'te cuasani,

“Mariani re'orepaja'che cho'okaniasomu Dios”,

chiijanaa'me pāi ūcuanuko chu'ure cuasani.

⁵⁰ Dios Repau'te wjachunare rua oiku'mu. Irumu pa'inarechi'a oima'mu repau.

Charo pa'inarejē'e oiū cho'je raijanare peore rua oiku'mu Dios, Repau'te wjachunare.

⁵¹ Pāi, “Peore masinaa'me chukuna”, chini cuasanare cuheasomu Dios.

Dios peore Masikujeku repana cho'oñu chīisi'e ūseasomu.

⁵² Ūseku chekunare, masiju pāi chū'unare cuheku chuova'na pa'iva'nani saño pāi chū'uñe jo'kaasomu Dios.

⁵³ Chuova'na pa'iva'nare karama'ñe paapu chini rua re'oja'chere ūsiasomu Dios.

Kuri paanare taasōasomu Dios.

Tuasōuna kuri peova'na paniasome repana.

⁵⁴ Mai aipāire oiū ija'che i'kaasomu Dios:

“Musanukonare Israelpāi re'oja'che cho'okaija'mu chu'u”,

chīisi'e cavesuma'ñe cho'okaniasomu Repau.

⁵⁵ Abrahamre, mai aipāiu pa'isi'kure,

“Re'oja'che cho'okaija'mu chu'u mu'ure”,

chīisi'e cavesuma'ñe cho'okaniasomu Dios.

Ūcuaja'che repau Abraham jijosinare ūcuare Repau i'kasi'ere

re'oja'che cho'okaniasomu Repau Dios,

chiniasomo María.

⁵⁶ I'ka pi'ni Elisabet vu'ena canuka ūcuadona'me paniasomo repao. Chotepāimia pa'icosomo repao repacheja. Jā'api repao vu'ena co'iasomo repao María.

Juan Pāi Okoro'vejaure jñaasi'ere kuamu

⁵⁷ Na'a pa'isirumuna repao Elisabet chīire jñaaumucuse tī'auna chīiva'ure jñaasomo.

⁵⁸ Jña pa'iona pāi repao'te kueñe pa'inana'me repao majapāi asaasome repao chīire jñaasi'e. Diopi repaoni oiū re'oja'che cho'okakuna asa saniasome repana repaoni ja'me pojokañu chini.

⁵⁹ Chīiva'u ochorepaumucujña jñaasi'e pa'itona jo'e saniasome repana repav'e. Puka'kupāipi chīiva'u jikora'muru chā'tiru pa'icaniru chuto tuache'te chū'urena ñañu chini saniasome repana, judiōpāi cho'oche. Ūcuachi'a reparumuna chīiva'ure mami ve'oñu chiniasome repana. Puka'ku mamire Zacarías'te ve'oñu chiniasome repana repava'ure. Jā'ata'ni puka'ko,

⁶⁰ —Pāame. Jā'aja'ñe ve'omanejanaa'me chukuna. Juanre ve'ojanaa'me chukuna ikure —chiniasomo repanare.

⁶¹ Chikona,

—Mu'u majapāi Juan ve'enajē'e peome —chiniasome repana.

⁶² Chini chīiva'u puka'kure cājo asama'kujekuna rupū vevoasome repana, repau chīiva'ure ve'ojachere mamire masiñu chini.

⁶³ Vevojuna sãĩñe vevoasomũ repau tochajako'aru'te rakatena tocha kuara chini. Rarena, "Chu'u chĩi mamia'me ie Juan", chĩiche tocha ñoasomũ repau. Tocha ñoana ña ññanoasome repana.

⁶⁴ Tocha ñoana teana i'kare'оче care'osoasomũ repau chemeño. Chu'o cutumanesi'ku churata'ni jo'e chu'o cutuasomũ repau.

—Dios rua re'oku'mũ —chĩniasomũ repau Zacarías.

⁶⁵ Zacaríaji jã'aja'ñe cho'oana pãi chekuna kueñe pa'ina asa ññanoasome ũcuanũko. Ūcuachi'a Judea cheja aikũjña pa'ina ũcuare asa cutujũ paniasome.

⁶⁶ Repana asasi'ere cuasaju,

—¿Je'se jã'ava'u chĩiva'u pa'ija'u? —chini cuasaju sãĩñechi'a ũcuanũko sēniasaju paniasome repana.

Diopi chĩiva'uni rua re'oja'che cho'okakuna asa rua cuasaju paniasome pãi.

Zacarías pojoku i'kasi'ere kũamũ

⁶⁷ Ūcuarũmũ repau Zacarías, chĩiva'u pũka'ku, Dios Rekochoji repauni chũ'ũna ija'che kuaasomũ Dios chu'o:

⁶⁸ Pãi chekunapi maini Israelpãire chēa paajuna tuakaniasomũ Dios.

Jã'ajekuna Maire Paaku'te, "Rua re'oku'mũ mu'u", chini cuasaju pañu mai.

⁶⁹ Ūcuachi'a maini oiũ mai jūnisisirũmũ vati toa sani uuche Ĕsejauni rua Masikuni raoja'mũ Dios maire.

Aipãiu David Dios chũ'ũñe cho'okaniasomũ aperũmũ.

Ūcuau David jijosinani te'eu'te chēa raoja'mũ Dios.

⁷⁰ Aperũmũ Diopi kuakuna Repau chu'o kuana ija'che kuaasome chekunare:

⁷¹ "Chekunapi maini Israelpãire cuheju cu'ache cho'oñu chiito Diopi ũsekaija'mũ."

Jã'aja'ñe cho'okasa chĩniasomũ Dios maire Israelpãi.

⁷² Repau Dios mai aipãire ija'che i'kaasomũ:

"Musanũkonani oiũ re'oja'che cho'okaija'mũ chu'u",
chĩisi'e cavesuma'ñe cho'okaija'mũ Repau Dios.

⁷³ Ūcuachi'a Abrahamre mai aipãiu pa'isi'kũre,

"Ija'che cho'okasa chu'u musanũkonare Israelpãi", chĩniasomũ Dios.

⁷⁴⁻⁷⁵ "Musanũkonare cuhenapi chēa paaju cu'ache cho'ocojñonare chu'ũpi tua paaja'mũ musanũkonare.

Tua paakuna chu'u neenajeju musanũkonare cuhenare vajuchuma'ñe

chu'u chũ'ũñe'te cho'uju re'oja'che pa'ijanaa'me musanũkona jūnisõñejatu'ka", chĩniasomũ Dios Abrahamre.

Jã'aja'ñe kuaasomũ Zacarías Dios chu'o.

⁷⁶ Chini mamaku'te i'kaasomũ repau Zacarías.

Imava'u, mu'u pa'iche'te pãipi ñaju i'kani,

"Dios Cũnaũmũ Pa'iku chu'o kuaku'mũ iku", chĩijanaa'me mu'ũre.

Dios Raojau rajachere kuaja'mũ mu'u, pãipi asa care'va paapu chini.

⁷⁷ Dios neenare masia'ju chini ija'che i'kaja'mũ mu'u:

"Musanũkona cu'ache cho'osi'e tu'nesokani jo'e cuasamaneja'mũ Dios.

Tu'nesokakuna vati toa sani uuche peoja'mũ musanũkonare."

⁷⁸ Jã'aja'ñe cho'okaija'mũ Dios pãi rua Oikũjeku.

Jã'ajekuna Dios Repau Mamakuni raopi'ramũ maire.

⁷⁹ Pa'ivesuju cu'ache cho'uju chijacheja pa'icheja'che pa'inare jūnisoschejē'e vajuchunare Repau Mamakuni raopi'ramũ Dios maire,

maipi repauni cuasaa'ju chini.

Rani pa'iu re'oja'che pa'imasiche'te che'choja'mũ repau maire,

chĩniasomũ Zacarías repau mamaku'te.

⁸⁰ Repava'u chĩiva'u Diore rua cuasaku aineeku paniasomũ. Israelpãi chu'vamarũmũ pãi peochejñare te'eva'u pa'iu paniasomũ repau Juan.

2

Jesure jñaasi'ere kũamũ

(Mt 1.18-25)

¹⁻³ Jã'arũmũ Augusto pãi ũcuanũkore chũ'ũku paniasomũ. Cheku Cirenio ũcuaja'che Siria cheja canani chũ'ũasomũ reparũmũ. Augusto repau paanare ũcuanũkore chũ'ũasomũ repana mamire toharena kuẽkuera chini. Pãi kuẽkueche'te chũ'ũna repana aipãi pa'isijooopona saiche paniasomũ repanare, namire tochañu chini.

4 Páipi saijuna José ja'me saniasomu. Galilea cheja cajoopo Nazaret vʼe'joopo pa'isi'kupɪ Judea cheja cajoopona Belén vʼe'joopona saniasomu repau, aipáiu David pa'isijoopona.

5-7 Mariána'me saniasomu repau, ja'me kuékuecojñora chini. María repau rújo pa'ijao chíipu su'ikoji sani, t'á pa'io repao chíire jñaajarumupi t'áuna pi'raso chíiva'ure umuva'uni jñaasomo charo cava'ure. Jña repava'ure kãñase'repi rea, cu'ava'na ãu ãira'vuruna úhaasomo repao. Pái kãivú'ñapi timusouna cu'ava'na kãivú'eruna kãniasome repana.

Angeles oveja kuiranani Jesure jñaasi'ere kúame

8 Reparumu Belén vʼe'joopo kueñere ovejava'nare kuirana paniasome. Ovejava'napi patu pa'ichejare pa'ijuna ñamipi kuiraju paniasome repana.

9 Úcuarumu Diore ja'me pa'ikúji ángelpi rani pa'íuna repana pa'ichejachi'a rúhiso'koro rua miañe miasomu, Diopi cho'okuna. Miakuna ña rua kúkusoasome repana oveja kuirana.

10 Rua kúkusinare ija'che i'kaasomu ángel:

—Vajuchumanejú'u. Musanukonare chu'o re'oja'chere kúara chini raimu chu'u Israelpáipi úcuanuko asa pojoaju chini.

11 Asarepajú'u. Ija'chea'me chu'o chu'u rasi'e: Chura iumucuse páio chíiva'ure jñaacuhasi'koa'mo, aperumu pa'isi'ku David pa'isijoopona. Repava'u chíiva'u repau'te cuasanare vati toa uuche Ñsejava'upi ranicuhasi'kua'mu. Cristoa'mu repau. Pái úcuanukore chu'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mu. Pái Úcuanukore Paaku'mu repau.

12 Musanukonapi sani ku'eni jñaa ñajanaa'me repava'ure. Ku'uju jña ñato cu'ava'na ãu ãira'vuru'te reasiva'u úhija'mu chíiva'u. Repava'ure ñani, “Dios chíia'mu iku”, chíijanaa'me musanukona —chiniasomu ángel repanare.

13 Ángel te'eu kuacuhauna chekuna ángeles rua jainuko rani paniasome. Pa'iju Dioni pojoju ija'che i'kaasome repana:

14 “Jcunaumu Pa'iku Dios peore masiku'mu”, chiapu pái úcuanuko!

Úcuaja'che, “Musanukona Repau oicojñona saíñe pojoju pa'ijú'u”, chiime chukuna musanukonare, chiniasome ángeles.

15 I'ka pi'ni cunaumuna jo'e manisorena saíñechi'a ija'che i'kaasome repana oveja kuirana:

—Belenna sañu mai. Repacheja cho'osi'ere Diopi raouna ra kuamu ángel maire. Ñajañu chura cho'osi'ere —chiniasome repana.

16 Chini cu'arepa sani t'á Josena'me María'te ñaasome repana. Úcuaja'che chíiva'ure cu'ava'na ãu ãira'vuru' úhiva'uni ñaasome repana.

17 Ña pi'ni chíiva'u pa'iche'te ángel repanare kuasi'ere kuaasome repana.

18 Kúarena úcuanuko asa jñanoasome repana kuache asasina.

19 Mariata'ni repana kuache asa i'kama'ko peore cuasako paniasomo.

20 Ña pi'ni co'iasome repana oveja kuirana. Co'iju repana asasi'ena'me ñasi'e cuasa, “Peore masiku'mu Dios”, chíiju ángel kuasi'e, “Úcuarepaa'me”, chini Dioni pojoju co'isoasome repana.

Jesure puka'kupái Dios vʼe sa ñosi'ere kuamu

21 Chíiva'u ochorepaumucujña jñaasi'e pa'itona jikora'muru chá'tiru pa'ica'niru chuto tua pi'ni mami ve'oasome repana. Jesure ve'oasome repana repava'ure chíiva'ure. Aperumu chuta'a repau'te su'imarumu ángel kuasi'ere mami ve'oasome repana.

22 Dios aperumu Moisepi páire kuakaau chini chíire jñaasi'e cu'a pani pi'nirumu cho'ojache kuaasomu. Já'ajekuna Dios chu'u jo'kasi'ere cho'oñu chini Jesus puka'kupái Jerusalén vʼe'joopona maniasome. Úcuachi'a chíiva'uni Dioni ñoju, “Iku mu'u neekua'mu”, chíñu chini maniasome repana.

23-24 Aperumu Diopi i'kakuna Moisés tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Musanukona chíiva'nare charo cava'nare umupáiva'narechi'a chu'uni ísijú'u. Chu'u neenaame repana.

Úcuaja'che romi cu'a pa'ina cu'a pa'iche'te tunoñu chini jo'cha va'iva'nani ísijú'u chu'ure. Airo jureva'nare ka'chava'nare peoni jo'cha úkupo chíiva'nani úcuajanukoru'te ísijú'u chu'ure,

chiniasomu Dios. Já'ajekuna Jesus puka'kupái Dios chu'u jo'kasi'ere cho'oñu chini Jerusalén vʼe'joopona maniasome.

²⁵ Reparum Jesús puka'kupāi Jerusalén vu'ejoopo mani ñato ũcuajoopo'te pāiu rua re'okū paniasomū Simeón, Diore cuasakū. Pa'iu Dios Raojauni cha'aku paniasomū repau, pāi chekunapi Israelpāire cu'ache cho'oñu chiito Ősejauni. Dios Rekocho repau'te Simeonre ja'me paniasomū.

²⁶ Ūcuarekochoji ja'me pa'iu ija'che kuaasomū repau'te: “Chuta'a jūnisomaneja'mu mu'ū. Pāi ũcuanukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'kure ñañeta'ka vajuū pa'ija'mu mu'ū”, chiniasomū.

²⁷⁻²⁸ Ūcuarumū Simeón Dios Rekochoji chū'ukuna Dios vu'ena mua kakaasomū. Kaka pa'iana Jesús puka'kupāi repau'te cajaju ũcuavū'ena kakaasome. Dios chū'ū jo'kasi'ere cho'oñu chini kakarena repau Simeón repava'ure chīiva'ure cajo Dioni pojoku ija'che i'kaasomū:

²⁹ Chū'ure Paaku, mu'ū i'kasi'epi ũcuarepa ti'jñeuna ñacuhamu chu'ū.

Jā'ajekuna chura chu'ure jū'ñe ũsemaneju'ū.

Pojoku jūnisoja'mū chu'ū churata'ni, ũcuare iva'ure ñacuhasi'kujekū.

³⁰ Mu'ū Raosi'kure ñacuhamu chu'ū pāi chēa paaku vati toa uuche Ősejaure.

³¹ Pāi ũcuanuko ña masia'ju chini raosi'kua'mū mu'ū ikure.

³² Churata'ni ikupi chū'vakuna mu'ū chu'o asa chēajanaa'me judío peona.

Ūcuaja'che chura chūkuna'te judiōpāi, mu'ū neenare re'oja'che cutujanaa'me pāi, chiniasomū.

³³ Chīiva'uni jā'aja'ñe i'kauna asa jñanoasome repana Jesús puka'kupāi.

³⁴⁻³⁵ Ūcuarumū repau,

—Diopi musanukonare re'oja'che cho'okaau —chini puka'kore María'techi'a i'kaasomū.

Asarepaju'ū: Ikure Diopi raouna mai Israelpāi te'enachi'a ikuni cuasaju re'oja'che pa'ijanaa'me.

Chekunata'ni ikuni cuasamarū cu'ache pa'ijanaa'me.

Ikure pāi jainuko cuhejanaa'me.

Jā'ajekuna iva'ure mu'ū chīiva'ure rua oija'mo mu'ū.

Pāi jainukore repana rekoñoā cuasache ña kaja'mu iku,

chiniasomū repau Simeón.

³⁶ Ūcuachi'a ũcuavū'ere Ana Dios chu'o kuako, Fanuel, Aser pāiu mamako paniasomo. Rua aiva'o paniasomo repao. Rua romichīiva'opi umū'te veja sieterepaūsurumuchi'a paniasomo repao.

³⁷ Sieterepaūsurumū vejasi'e pa'ikoni ājūva'upi jo'ka jūnisouna rua jeerumū te'eva'o pa'io paniasomo repao. Ochenta y cuatrorepaūsurumū te'eva'o paniasomo repao. Te'eo pa'io Dios vu'ere umucujñana'me ñami Dioni pojoko paniasomo repao, te'eñoachi'a etako. Te'eumucujña āu āimairo pa'io Dioni sēeo paniasomo repao.

³⁸ Ūcuarumū Jesús puka'kupāi pa'iruupuna kakaasomo repao. Kaka chīiva'ure ña Dioni, “Re'orepamū”, chini chīiva'ū pa'iche'te Israelpāire Jerusalén pa'inani repanare cu'ache cho'onare Ősekaijaure cha'anani kuaasomo repao.

Nazaret vu'ejoopo co'isi'ere kumū

³⁹ Ūcuarumū Jesús puka'kupāi Dios chū'ū jo'kasi'e peore cho'o pi'ni chīiva'ure co'chaju repana pa'ijoopona, Galilea cheja cajoopo Nazaret vu'ejoopona co'iasome.

⁴⁰ Co'i pa'ijana aineeku chīiva'ū na'a rua kokaū paniasomū. Dios chū'ū jo'kasi'e rua che'cheku aineeku paniasomū repava'ū chīiva'ū. Dios repau'te pojoku re'oja'che cho'okaniasomū.

Jesús Dios vu'e pa'isi'ere kumū

⁴¹ Jesús puka'kupāi Jerusalén vu'ejoopo si'aūsurumū maniasome. Aperumū Dios repana aipāi Egīpto cheja pa'inare etua rasi'ere cuasaju pojoku fiesta'te ja'me cho'oñu chini maniasome. Repa fiesta mami pascua'me.

⁴² Chīiva'ū docerepaūsurumū pa'itona fiestarumū ti'auna puka'kupāi Jesure majū maniasome Jerusalén vu'ejoopona.

⁴³ Fiesta cho'o pi'ni Jesús puka'kupāi co'ijuna pāi jainuko ja'me co'iasome. Ūcuanuko co'ito te'eva'ū chīiva'ū co'imaneasomū. Repau co'ima'ñe puka'kupāi vesuasome.

⁴⁴ Vesuju, “Chekunana'me co'icosomū mai chīi”, chini te'eumucuse co'inapi mamaku'te ku'easome repana. Ku'eju peore repana majapāina'me repau ñanare sēniasaasome repana chīiva'uni jñaafū chini.

⁴⁵ Jā'ata'ni repau'te jñaamaneasome repana. Ku'ete'e Jerusalenna jo'e co'iasome repana repauni ku'e jñaafū chini.

⁴⁶ Choteumucujña ku'enapi Dios vü'e kaka ñato ùcuavü'ere pa'iu judiöpai che'chona chenevu'te ñu'iu repana i'kache'te asa sēniasaku paniasomu repau chíi.

⁴⁷ Sēniasakuna repanapi sāiñe chu'o sēeto rua masi kuaasomu repau. Repauji masi kuakuna asa rua jñanoasome repana, "Rua masimü ikü", chini.

⁴⁸ Puka'kupai repau i'kache'te asa jñano puka'kochi'a ija'che i'kaasomo repau'te:

—Jmava'u, zje'se pa'iuana mü'u chukuna'te kuamairo canukau? Maja'kuna'me chu'u mü'uni oiju rua ku'aju pa'ime —chiniasomo puka'ko.

⁴⁹ Chikona,

—¿Je'se pa'iuana ku'ere chu'ere? Chu'u Ja'ku chü'u jo'kasi'e cho'оче pa'imü chu'üre ivü'e. ¿Jā'a musanukona vesuche? —chiniasomu repau.

⁵⁰ Jā'ata'ni repau i'kasi'e asavesuasome repana.

⁵¹ Ūcuarümü Jesús puka'kupaina'me Nazaret vü'ejoopona co'iasomu. Co'i pa'iu puka'kupai chü'uñe cho'oku paniasomu repau. Repau puka'ko Dios vü'e repau cho'osi'ere rua cuasako paniasomo.

⁵² Repau Jesús aineeku na'a rua masi cuasaasomu. Dios repau'te rua pojoasomu, päi ùcuaja'che.

3

Juan Päi Okoro'vesi'ku päi peochejare pa'iu päipi saijuna Dios chu'o chu'vasi'ere kamü

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Reparümü Tiberiopi päi ùcuaukore chü'uasomu. Repau Tiberio quincerepäüsürümü chü'ürümuna Poncio Pilato ùcuaja'che Judea cheja pa'inani chü'uasomu. Herodes ùcuaja'che Galilea cheja pa'inani chü'uasomu. Felipe ùcuaja'che Herodes cho'jeu Iturea cheja pa'inana'me Traconite cheja pa'inare chü'uasomu. Lisancias ùcuaja'che Abilinia cheja pa'inani chü'uasomu.

² Repana chü'ürümü Anana'me Caifás judío phairipaire ùcuaukore chü'uasome. Reparümü Dios Zacarías mamaku'te Juanre päi peochejare pa'iuana päire chu'vaa'ku chini chü'uasomu.

³ Chü'üna asa sani Jordán chiacha ru'tava pa'inani päire chu'vaku paniasomu repau peore repakā'jño ku'iu. Ija'che chu'vaasomu repau:

—Musanukona cu'ache cho'оче ühaso re'oja'chere mama cuasajü'u, Diopi musanukona cu'ache cho'osi'ere tunoso jo'e cuasamanea'ku. Cu'ache cho'оче'te ühaso Dioni cuasaju okoro'vecojñojü'u —chiiu chu'vaku paniasomu repau Juan.

⁴ Aperümü Isaías, Dios chu'o kuasi'ku ija'che tocha jo'kaasomu maire, Juan cho'ojachere kuaku:

Päiu päi peochejare sani pa'iu päipi repauni saito ujachü'opi ija'che i'kaku chu'vaja'mu: "Maire Paaku raipi'ramu.

Repauni cha'aju musanukona rekoñoä ma'a rühiñe pa'ima'a care'vacheja'che re'ojarekoñoä care'vaju pa'ijü'u.

⁵ Aiküjña chenevuä peore cha'opi ta'pisöja'mu.

Aiküjña rua ujaküjña pa'isiküjña jmaküjñaruä ñañasöja'mu.

Ma'ña ju'chu pa'ima'ña rühima'ña carühija'mu.

Ma'ña cojñana'me ch'i'ca pa'isima'ña su'kajama'ña care'oja'mu.

Musanukona aperümü pa'isi'e peore rühiñe care'vajú'u.

⁶ Dios Raojau päi oiü vati toa uuche Æsejau raija'mu maire.

Rakuna päi ùcuauko ñajanaa'me repau'te", chiija'mu repau, chiiüu Isaías tocha jo'kasi'e.

⁷ Ūcuarümü päi jainuko Juanre okoro'vecojñoñu chini saniasome. Satena ija'che i'kaasomu repau:

—Musanukona te'ena chuta'a cu'ache cho'оче ühamanajeju aña pa'icheja'che cu'ache pa'ime. "Maipi okoro'vecojñoru Dios maire cu'ache cho'omaneja'mu", chini cuasaju raime musanukona. Jā'ata'ni musanukona cu'ache cho'оче ühasoma'to Diopi chü'üna cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare.

⁸ Musanukona cu'ache cho'оче'te ühaso re'oja'che pa'iju Dios chü'uñe'te cho'öju pa'ijü'u. Musanukonapi re'oja'che pa'ito chekunapi ñani, "Ina cu'ache cho'оче ühasosinajeju re'oja'che pa'ime", chiijanaa'me musanukonare. Ija'che cuasacosome musanukona: "Abraham jijosinaa'me mai. Jā'ajekuna Dios maire cu'ache cho'omaneja'mu", chiiju cuasacosome musanukona. Jā'aja'ñe cuasamanejü'u musanukona. Diore Repauni cho'ouato ira'karuä catara'karuäpi Abraham jijosinare chekunare cho'ore'omu, Repau chü'uñe cho'ojanare.

⁹ Sũkiñuã ãiñe kũĩñuãpi sãijapuã kũima'to, "Cu'amũ iñuã", chini kueni uosome pãi. Dios ũcuaja'che pãi cu'ache pa'inare cu'anajejuna vati toana saoja'mũ —chiniasomũ Juan repanare.

¹⁰ Chikuna,

—Jã'a pa'ito, žũquere cho'ojanaa'ñe chukuna? —chiniasome repana.

¹¹ Chitena,

—Ija'che cho'ojũ'u. Musanukona ũcuauakũji kãña ka'chakãña paani chekũre kãña peova'ure te'ekãa ãsijũ'u. Ũcuachi'a musanukona ũcuauakũji ãu paani chekũnare ãu peova'nare ãsijũ'u —chiniasomũ repau repanare.

¹² I'katona pãi chũ'unare kuri kookaina Juanni rianasome, okoro'vecojñoũ chini. Rani repau'te ija'che sēniasome repana:

—Masũ, chukuna, žũquere cho'ojanaa'ñe? —chiniasome.

¹³ Chitena i'kaasomũ repau.

—Pãi chũ'una musanukonare chũ'usinukorũchi'a kuri sēni kooju pa'ijũ'u. Na'a cajejaiche sēni koomanejũ'u —chiniasomũ repau.

¹⁴ Sõtaopãi ũcuaja'che sēniasome repau'te.

—žũquere chukuna cho'ojanaa'ñe? —chiniasome.

Chitena i'kaasomũ repau.

—Kuri ukuna pãi paache'te cho'o kũko tuamanejũ'u. Ũcuachi'a kurire kũko tuasoũũ chini cu'ache cho'omanani, "Cu'ache cho'osinaa'me musanukona", chiimanejũ'u. Cho'ochē ro'ichi'a kooju pojoju pa'ijũ'u. Na'a ruã kooche chiimanejũ'u —chiniasomũ Juan repanare sõtaopãi.

¹⁵ Jã'aja'ñe i'kauna asa jñanoasome repana pãi. Pãi ũcuauukore chũ'ua'ku chini Dios Ragozaũre Cristo'te cha'anajeju ija'che cuasaasome repana: "žDios Raosi'kuã'ũ iku? žCristoa'ũ?", chini cuasaasome repana. Juan pa'iche'te vesũju sãĩñechi'a sēniasaasome repana.

¹⁶ Repanapi sãĩñechi'a sēniasajuna asa Juan ũcuauukore i'kaasomũ.

—Chũ'u musanukonare re'oja'che cho'okaiũ okoro'vemũ. Na'a pa'isĩrũmũ chekũ na'a ruã masikũji rani pa'iu na'a ruã re'oja'che cho'okaija'mũ musanukonare. Chũ'ure na'a ruã masikũjekuna repau'te cuasaku vajuchuku pa'imũ chũ'u. Na'a ruã masikũjekũ repau'te cuasanare Dios Rekocho'te ãsija'mũ repau. Repau'te cuasamanareta'ni Ũcuauji chũ'una na'a pa'isĩrũmũna cu'ache ti'jñeja'mũ.

¹⁷ Pãi trigo cho'oni po'te repacaã rũhikuanupũ chi'i ũhame. Repasuota'ni uosome. Na'a pa'isĩrũmũ Raijau pãi ũcuauukore chi'i trigo cho'ochēja'che cho'oku cu'ache cho'ochē ũhamanare vati toana chachamotoana saoja'mũ. Cu'ache cho'ochē ũhaso Repau'te cuasanareta'ni pũka'ku pa'ichejana saja'mũ repau —chiniasomũ Juan repanare pãi.

¹⁸ Dios chũ'o re'oja'chere ruã chũ'vache chũ'vaasomũ Juan repanare.

¹⁹ Na'a pa'isĩrũmũ Herodes, pãi chũ'ukũji cho'jeũ Felipe rãjoni Herodãni tua paasomũ. Tua paakuna Juan asa chũ'vate'easomũ repau'te, ũcuachi'a cheke cu'ache cho'osi'ere asani.

²⁰ Chũ'vakũ'teta'ni asa jachasokũ jo'e na'a ruã cu'ache cho'oasomũ repau. Repau'te chũ'vasiva'ure Juanre pãi chēavũ'ena cuaoasomũ repau Herodes.

Jesure okorosi'ere kũamũ

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Aperũmũ Juan pãi jainũkore okoro'vekũ paniasomũ. Ũcuaja'che Jesure okoroasomũ repau. Okorocojñosĩrũmũ Jesús pũka'kũni sēniasomũ. Pũka'kũni sēeuna cũnaũmũ teana re'ojauũmũ care'o

²² Dios Rekocho ũkupõja'ũ ũcuauũni cajeasomũ. Dios Rekocho cajesĩrũmũ cũnaũmũpi ija'che i'kache asoasomũ:

—Mu'ũ chũ'u chũ'ia'mũ. Mu'ure ruã chiĩmũ chũ'u. Mu'ure ruã pojomũ chũ'u —chiiche asoasomũ.

Jesús aipãi pa'isina mamia'me

(Mt 1.1-17)

²³ Jesũs treintarepaũsurũmũ pa'icosomũ chekurũmũ, repau pãi apechũ'varũmũ. "Jã'ũ Jesũs, José chũ'ia'mũ", chiĩju cuasaasome pãi repau'te.

José pũka'ku pa'isi'ku Elĩ paniasomũ.

²⁴ Elĩ pũka'ku pa'isi'ku Matat paniasomũ.

Matat pũka'ku pa'isi'ku Levĩ paniasomũ.

Levĩ pũka'ku pa'isi'ku Melqui paniasomũ.

Melqui puka'ku pa'isi'ku Jana paniasomu.
 Jana puka'ku pa'isi'ku José paniasomu.
²⁵ José puka'ku pa'isi'ku Matatías paniasomu.
 Matatías puka'ku pa'isi'ku Amós paniasomu.
 Amós puka'ku pa'isi'ku Nahum paniasomu.
 Nahum puka'ku pa'isi'ku Esli paniasomu.
 Esli puka'ku pa'isi'ku Nagai paniasomu.
²⁶ Nagai puka'ku pa'isi'ku Maat paniasomu.
 Maat puka'ku pa'isi'ku Matatías paniasomu.
 Matatías puka'ku pa'isi'ku Semei paniasomu.
 Semei puka'ku pa'isi'ku José paniasomu.
 José puka'ku pa'isi'ku Judá paniasomu.
²⁷ Judá puka'ku pa'isi'ku Joanán paniasomu.
 Joanán puka'ku pa'isi'ku Resa paniasomu.
 Resa puka'ku pa'isi'ku Zorobabel paniasomu.
 Zorobabel puka'ku pa'isi'ku Salatiel paniasomu.
 Salatiel puka'ku pa'isi'ku Neri paniasomu.
²⁸ Neri puka'ku pa'isi'ku Melqui paniasomu.
 Melqui puka'ku pa'isi'ku Adi paniasomu.
 Adi puka'ku pa'isi'ku Cosam paniasomu.
 Cosam puka'ku pa'isi'ku Elmodam paniasomu.
 Elmodam puka'ku pa'isi'ku Er paniasomu.
²⁹ Er puka'ku pa'isi'ku Josué paniasomu.
 Josué puka'ku pa'isi'ku Eliezer paniasomu.
 Eliezer puka'ku pa'isi'ku Jorim paniasomu.
 Jorim puka'ku pa'isi'ku Matat paniasomu.
³⁰ Matat puka'ku pa'isi'ku Levi paniasomu.
 Levi puka'ku pa'isi'ku Simeón paniasomu.
 Simeón puka'ku pa'isi'ku Judá paniasomu.
 Judá puka'ku pa'isi'ku José paniasomu.
 José puka'ku pa'isi'ku Jonam paniasomu.
 Jonam puka'ku pa'isi'ku Eliaquim paniasomu.
³¹ Eliaquim puka'ku pa'isi'ku Melea paniasomu.
 Melea puka'ku pa'isi'ku Mainán paniasomu.
 Mainán puka'ku pa'isi'ku Matata paniasomu.
 Matata puka'ku pa'isi'ku Natán paniasomu.
³² Natán puka'ku pa'isi'ku David paniasomu.
 David puka'ku pa'isi'ku Isaí paniasomu.
 Isaí puka'ku pa'isi'ku Obed paniasomu.
 Obed puka'ku pa'isi'ku Booz paniasomu.
 Booz puka'ku pa'isi'ku Salmón paniasomu.
 Salmón puka'ku pa'isi'ku Naasón paniasomu.
³³ Naasón puka'ku pa'isi'ku Aminadab paniasomu.
 Aminadab puka'ku pa'isi'ku Aram paniasomu.
 Aram puka'ku pa'isi'ku Arni paniasomu.
 Arni puka'ku pa'isi'ku Esrom paniasomu.
 Esrom puka'ku pa'isi'ku Fares paniasomu.
 Fares puka'ku pa'isi'ku Judá paniasomu.
³⁴ Judá puka'ku pa'isi'ku Jacob paniasomu.
 Jacob puka'ku pa'isi'ku Isaac paniasomu.
 Isaac puka'ku pa'isi'ku Abraham paniasomu.
 Abraham puka'ku pa'isi'ku Taré paniasomu.
 Taré puka'ku pa'isi'ku Nacor paniasomu.
³⁵ Nacor puka'ku pa'isi'ku Serug paniasomu.
 Serug puka'ku pa'isi'ku Ragau paniasomu.
 Ragau puka'ku pa'isi'ku Peleg paniasomu.
 Peleg puka'ku pa'isi'ku Heber paniasomu.
 Heber puka'ku pa'isi'ku Sala paniasomu.
³⁶ Sala puka'ku pa'isi'ku Cainán paniasomu.
 Cainán puka'ku pa'isi'ku Arfaxad paniasomu.
 Arfaxad puka'ku pa'isi'ku Sem paniasomu.
 Sem puka'ku pa'isi'ku Noé paniasomu.

Noé puka'ku pa'isi'ku Lamec paniasomu.

³⁷ Lamec puka'ku pa'isi'ku Matusalén paniasomu.

Matusalén puka'ku pa'isi'ku Enoc paniasomu.

Enoc puka'ku pa'isi'ku Jared paniasomu.

Jared puka'ku pa'isi'ku Mahalaleel paniasomu.

Mahalaleel puka'ku pa'isi'ku Cainán paniasomu.

³⁸ Cainán puka'ku pa'isi'ku Enós paniasomu.

Enós puka'ku pa'isi'ku Set paniasomu.

Set puka'ku pa'isi'ku Adán paniasomu.

Adán aperumu mamarumu Dios cho'ocojñosi'kua'mu.

4

Vati ai Jesure cu'ache cho'oa'ku chini chũ'ute'esi'ere kuamu

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Ūcuarumu Jesús Jordán chiacha saisi'ku rani Dios Rekocho chũ'ũñe peore si'arumu cho'oku paniasomu. Dios Rekochoji chũ'ũña pãi peochejare sani pa'iu paniasomu repau.

² Cuarentarepaumucujña pãi peochejare pa'iu ãu ãima'ñe pa'iuña ãucuhaasomu repau'te. Pãi peochejare pa'iuña vati ai sani Jesuni cacu'ora chini ija'che i'kaasomu:

³ —Mũ'upi Dios Mamarepaku pani ipu catapu mini, pãpu caruñojũ'u —chinasomu.

⁴ Chikuna Jesús ija'che i'kaasomu repau'te:

—Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pãipi chu'urejẽ'e cuasama'ñe repaña ãijañere ãuchi'a cuasaju pa'ito cu'amu.

Jã'achi'a cuasama'ñe chu'u chũ'ũñe'te cuasaju cho'ojũ pani re'oja'che pa'ijanaa'me pãi, chiimu —chinasomu Jesús vature.

⁵ Jã'aja'ñe i'cacuhasirumu vati ai repau'te Jesure aikũtina sa mua teana te'erumu peore chejña pãi pa'ichejña ñoasomu.

⁶⁻⁷ Ñoku ija'che i'kaasomu repau repau'te:

—Cheja pa'iche peore rua re'oja'chea'me. Aperumuna chu'ure ñisichejña'me ichejña, chu'upi peore chũ'ua'ku chini. Chura chu'ure uakani ñisija'mu chu'u. Jã'ajekuna mũ'upi chu'uni, “Peore masiku'mu mũ'u”, chiũ, ro're ñu'iu pojoru mũ'uni peore ichejña ñisija'mu chu'u, mũ'upi chũ'uku paau chini. Cheja pa'imajñaruã cu'amajñaruã peore ñisija'mu chu'u mũ'ure —chinasomu vati.

⁸ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Diore Pãi Ūcuanukore Paaku'techi'a, “Peore masiku'mu mũ'u”, chiiju pojoju

Repau chũ'ũñechi'a cho'ojũ pa'ijũ'u musanukona pãi,

chiimu —chinasomu Jesús repau'te.

⁹⁻¹¹ Jã'a i'cacuhasirumu vati ai repau'te Jerusalén vu'ejoopona sa Dios vu'e sẽ'sevuna mua ija'che i'kaasomu:

—Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Dios ángeleva'nare, mũ'uni kuiraju mũ'u tuã'ito repaña jũjñapi chẽaa'ju chini raoja'mu, mũ'upi tuãni asi cho'omaneaku chini,

chiimu. Jã'ajekuna mũ'upi Dios Mamarepaku pani ichejapi chejana chã'ijũ'u. Dios i'kasi'epi ūcuarepa pa'ito ichejapi chãni asi cho'omaneja'mu mũ'u —chinasomu vati ai.

¹² Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Ūcuachi'a Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chu'u cho'omasiche'te rupũ ñañu chini sẽemanejũ'u musanukona pãi,

chiimu Dios —chinasomu Jesús repau'te vati aire.

¹³ Chikuna Jesure si'ache cu'ache cho'oa'ku chini chũ'ute'e jo'ka sanisoasomu repau vati ai, jo'e na'a pani rasa chini.

Jesús Galilea cheja apearumu pãi chu'vache

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jã'a cho'o pi'nisirumu Galilea chejana co'iasomu Jesús. Dios Rekocho chũ'ũñechi'a peore re'oja'chechi'a cho'okũji co'iasomu repau. Peore cho'okũji co'iuña Galilea cheja pa'inana'me ūcuacheja kueñe pa'ina jainuko repau pa'iche'te asa cutuju paniasome pãi.

¹⁵ Ūcuachejare pa'iu judiopãi chi'ivu'ñana si'arumu mua che'choku paniasomu repau. Che'chokuna asa, “Rua masi'u iku”, chini pãi ūcuanuko re'oja'che cutuasome repau'te.

Jesús Nazaret vù'ejooopo pa'isi'ere kuumu
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ûcuarumu Jesús Nazaret vù'ejooopona co'iasomu, repau ainesijooopona. Co'i pa'iu pnaumucusepi t'áana judiopái chí'ivù'ena mua kaka ñu'isi'kupi Dios chu'o tocha jo'kasi'ere ñaku i'kara chini vuni nukaasomu repau. Pnaumucujña t'áto judiopái chí'ivù'e sí'arumu muaasomu repau.

¹⁷ Vuni nukakuna Dios chu'o aperumu kuasi'ku Isaías tocha jo'kasi'e pa'ikorovù'te mini isiasome repau'te, ñaku i'kaa'ku chini. Ísirena rùhikorovu ca'nesija'ovajekuna repau ñaku i'kajachere ku'eku koraasomu repau. Ku'e jña jja'chere ñaku i'kaasomu repau:

¹⁸⁻¹⁹ Dios Rekochoji chù'umu chu'ure, chu'upi pàire Dios chu'ore re'oja'chere chu'vaa'ku chini.

“Pàire ija'che chu'vajù'u”, chiimu chu'ure Dios Rekocho:

“Chuova'na pa'iva'nani Dios chu'ore chu'vajù'u, Repauni cuasaju pojoju paapu.

Ûcuaja'che Dios chu'o vesuva'nare chu'vajù'u masia'ju.

Cu'ache cho'ocojñonare ùcuaja'che cu'ache cho'ochè ùsekaijù'u.”

Ija'che kuajù'u repanare pài:

“Dios re'oja'che paapu chini vati ai paasinare pài tua paaja'mu, vati chù'ñe'te cho'omaneajù chini.

Pài ùcuanukore Dios re'oja'che cho'okairumu t'acuhamu”,

chiiche'te ñaku i'kaasomu Jesús, Isaías tocha jo'kasi'e.

²⁰ I'ka pi'ni repaja'ova ca'ne repavù'e kuirakuni co'cho puu ñu'iana repavù'e chí'isina pài ùcuanuko rua pàifiaasome repau'te.

²¹ Ñajuna repanare jo'e i'kaasomu repau.

—Chura chu'u ñaku i'kasi'e aperumu Dios i'kasi'ea'me. Dios aperumu kuasi'e musanukona ñaju'te cho'o ñocuhamu iumucuse —chiniasomu Jesús repanare pài.

²² Já'aja'ñe i'kauna asa jña pài ùcuanuko re'oja'che cutuasome repau'te, “Chu'o re'oja'chere i'kamù iku”, chiiju. Asa jñano sàifitech'i'a sèniasaasome repana.

—¿Iku José mamakuma'ku? —chiniasome repana.

²³ Já'aja'ñe i'kajuna asa i'kaasomu repau.

—Chu'u i'kasi'ere jachaju ija'che i'kañu chiime musanukona chu'ure: “Mu'u Capernaum vù'ejooopo pa'iu cho'osi'e asasinaa'me chukuna. Chura ichejana mu'u pa'ichejana ùcuare chukanani cho'o ñoto jachamanejanaa'me chukuna mu'ure. Mai aipài ija'che i'kaasome: ‘Èko chaipi jùni ùcuauji meñe ùko cho'o vajure'omu’, chiniasome.” Já'aja'ñe musanukona i'kañu chiime chu'ure —chiniasomu Jesús repanare.

²⁴ Chini jo'e i'kaasomu repau.

—Musanukonare ùcuarepare chu'o i'kamù chu'u. Dios chu'o kuakaina ainesijooopà cana pài repana kuache Dios chu'o asa jachame. Musanukona ùcuaja'che ijooopo chu'u ainesijooopo cana chu'u kuache Dios chu'o asa jachame.

²⁵⁻²⁶ Aperumu cho'osi'ere kuara. Aperumu ùcuaja'che Eliapi Dios chu'ore kuakuna judío aipài asa jachaasome ùcuate'epàiu'teta'ni. Reparumu Israel cheja va'jeromiva'na rua jainuko pa'irumuna choteúsurumu jo'e chekuúsurumu jooopo okojè'e ramauna ãujè'e peasomu. Áure peoju sí'achejña ãucuhava'na paniasome pài. Repacheja canapi repau chu'vache'te asa jachajuna cho'okaimaneasomu Elias repanare. Diopi saouna judío peona pa'ichejare Sarepta vù'ejooopo'te sani repajooopo cava'oni te'eva'ore va'jeva'ore re'oja'che cho'okaniasomu repau Elias. Sarepta vù'ejooopo kueña'me Sidón.

²⁷ Aperumu Eliseo Israel chejare pa'iu Dios chu'ore kuaku paniasomu. Mai aipài, asi ravu jù'ina rua jainuko paniasome reparumu. Eliseo repau kuache'te Dios chu'ore repanapi asa jachajuna te'eu'terejè'e asi ravu jù'iku'te vasokaimaneasomu, Diopi ùsekuna. Judío peoku'techi'a te'eu'te vasoasomu repau, Naamán, Siria cheja cakurechi'a —chiniasomu Jesús repanare.

²⁸ Jesupi judío peonare Dios cho'okaiche'te kuauna asa repavù'e pa'ina ùcuanuko rua pe'ruasome repau'te.

²⁹ Asa pe'ruju vuni Jesure chëa vù'ejooopo ru'tuvana juha saasome repana. Juha sa aikùti sè'sevu pa'ijooopojekuna repakùti chu'chuvana na'a umuna muaasome repana repau'te, ùcuachejapi jujo tónu chini.

³⁰ Jujo tónu chiisinare'ta'ni repana chenevaji eta sanisoasomu Jesús.

Pàiu'te pa'isi'kure vatire etosi'ere kuumu
(Mr 1.21-28)

³¹ Eta sani Galilea cheja cajoopona Capernaum vù'ejooopona t'í'aasomu repau Jesús. T'í'a pa'iu pnaumucusepi t'áana judiopái chí'ivù'ena mua che'choasomu repau.

³² Rúa masikujeku masi che'chokuna asa jñano, "Ruarepa masiku iku", chiniasome pã.

³³ Reparumu ùcuavũ'ere pãiu vatire paaku paniasomu. Vatire paakujeku Jesús i'kache'te asa rúa cuiuku ija'che i'kaasomu repau:

³⁴ —Jesús, Nazaret raisi'ku chukuna'te cho'omanejũ'u. Mu'u pa'iche masimu chu'u. Dios Raocojñosi'kua'mu mu'u. Re'oku'mu. ¿Chukunani cu'achejana saora chini raku mu'u? —chiniasomu repau.

³⁵ Jã'aja'ñe i'kauna Jesús repau'te vatire jo'e i'kache ùseku ija'che i'kaasomu:

—Re'omu. Ûcuamakaru i'kajũ'u. Etajũ'u mu'u jã'ure pãiu'te —chiniasomu Jesús.

Jesupi, "Etajũ'u", chikuna vati pãiva'ure pa'isi'ku repava'ure cho'o tãuku eta sanisoa-somu. Pãiu'te asi cho'oma'ñe eta sanisoasomu vati.

³⁶ Jesupi vatini eto saõana ña, kukuso pã ùcuauko sãinechi'a cutuasome.

—¿Jo'e pa'ikujeku iku vati chũ'masiku? Jesupi rúa masikujeku chũ'to eta sanisõna'me vati —chiniasome pã.

³⁷ Jesús cho'osi'e ñasinapi kueñe pa'inani kuarena asa Jesús pa'iche'te cutuju paniasome pã.

Simón Pedro vao'te Jesús vasosi'ere kwamu

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ûcuarumu Jesús judiopãi chi'ivu'e eta Simón vũ'ena mua kakaasomu. Kaka ñato Simón vao cha'vo ravãna jüniasomo. Jũ'iona, repaoni vasa'ku chini Jesure rúa sëniasome repaña.

³⁹ Ruarepa sëejuna jũ'iko ùhiko'a kueñere nukaku, "Cha'voche churujũ'u ikore", chiniasomu Jesús. Chikuna teana vajuasomo repao. Vaju vuni repañare ãure ãuasomo repao.

Jũ'iva'nare jainukore Jesús vasosi'ere kwamu

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Na'icuhatona chekunare jũ'inare saasome pã, Jesupi vasa'ku chini. Ravu rúa si'ache jũ'inani saasome repaña. Sarena repañare ùcuaukore rupũ chëse vasoasomu Jesús.

⁴¹ Ûcuachi'a vati jainukore pã pa'isinare peore eto saosokaniasomu repau. Eto saokuna cuiju ija'che i'kaasome vati:

—Dios Mamaku'mu mu'u —chiniasome.

Jã'aja'ñe i'kajuna, "Jo'e i'kamanejũ'u", chini i'kaũseasomu Jesús repañare vati. "Pã ùcuaukore chũ'ũ'ku chini Dios Raosi'kua'mu iku. Cristoa'mu", chijũ chini ùseasomu Jesús repañare vati.

Galilea chejare pa'iu Jesús Dios chu'o chu'vasi'ere kwamu

(Mr 1.35-39)

⁴² Jo'e apeñatato vũ'ejoopo pa'isi'kupì eta pã peochejana saniasomu Jesús. Sani te'eu pa'una repau pa'isijoopo pa'ina ku'e jña tũichejña saiũseasome repau'te.

⁴³ Æsejuna,

—Dios chu'ure Repau chu'ore kuua'ku chini raosi'kua'mu. Jã'ajekuna chekuchejñare sani ku'iu repachejña cajoopoã canani cu'ache cho'ochë ùhasõsinare pã Dios chëa paache'te kuache pa'imũ chu'ure —chiniasomu Jesús repañare.

⁴⁴ Galilea cheja pa'irumu judiopãi chi'ivu'ña si'arumu mua Dios chu'ore chu'vaku paniasomu repau.

5

Va'i jainukore jñaasi'ea'me

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Na'a pa'isirumu Jesupi Genesaret chiara ru'tuva'te sani nukakuna pã jainuko rani chi'iasome. Repau i'kache'te Dios chu'ore kueñe nukaju asañu chini, jairepanukojeku repau'te rũ'ũ'ne j'risoasome repaña.

² Chi'irena nukaku chiara ru'tuva ju'ivũãre choovũã te'eka'chapavũã pã peovũã ju'ivũãre ñaasomu repau, va'i chonapì juo mani va'i choruãre choajuna.

³ Ña sani Simón choovuna tuni, "Chu'ure na'a jooona etujã'u", chiniasomu repau Simonre, choovũ paaku'te. Chikuna, "Jau", chini na'a jooona etuana choovũ'te ñu'iu pãire che'choasomu repau.

⁴ Che'cho pi'ni Simonre jo'e i'kaasomu repau.

—Jeechejana ruichejana sañu. Sani va'ire chojũ'u —chiniasomu Jesús.

⁵ Chikuna,

—Masii, ñami chukuna si'añami choju pa'isinaa'me. Jã'ata'ni va'irejẽ'e chomanesinaa'me chukuna. Jã'ata'ni mu'upi chũ'ukuna jo'e choja'mu chu'u — chiniasomu repau.

⁶ Jesupi chũ'una cho churata'ni va'ire jairepanukore chorena va'i choruaã che'reasomu.

⁷ Che'resokuna repanare ja'me pa'inare chekuvu pa'inare vevoju soniasome repana, rani ja'me cho'okaaru chini. Sotena rani repana choovuna'me chekuna choovu peore va'ire jairepanukore tujña timuso runisora'aasome repana.

⁸ Jã'aja'ñe cho'oana ña Simón Pedro Jesure ti'jñeñe ro're ñu'iu ija'che i'kaasomu:

—Pãi Ūcuanukore Paaku, cu'ache pa'iku'mu chu'u. Jã'ajekuna jo'ka saijũ'u chu'ure —chiniasomu.

⁹ Simón Pedro va'ire jairepanukore cho repau'te ja'me pa'inana'me kukusoasomu.

¹⁰ Va'i ja'me chosina, Zebedeo chii, repanare ja'me pa'ina Santiagona'me Juan ūcuaja'che kukuasome. Kukujuna Jesús Simónni i'kaasomu.

—Vajuchumanejũ'u musanukona. Iramupi vna sani ku'iu pãire chu'vaku pa'ijũ'u mu'u, chu'uni cuasaju jova'ju —chiniasomu Jesús repau'te Simonre.

¹¹ Jã'aja'ñe i'kauna asa, "Jau", chini choovuaã jñajñu mau ũha cu'amajñaruã peore ūcuachejana jo'ka Jesuna'me saniasome repana.

Asi ravu paava'ure Jesús vasosi'ere kwamu

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Na'a pa'isirumu Jesupi vaejoopo'te sani pa'una pãiu ca'nivu si'acaca'nivu asi ravu paava'upi rani tijñaasomu Jesure. Tijña repau chia meñe sime ro're ñu'iu Jesure rua sēniasomu repau.

—Pãi Ūcuanukore Paaku, mu'ure vasuato vasojũ'u chu'ava'ure; vajara —chiniasomu repau.

¹³ Chikuna Jesús repauni chēaku i'kaasomu.

—Jau, vasora. Vajujũ'u —chiiu chēakuna asi teana te'erumu peore ja'jusoasomu repau ca'nivu pa'is'e.

¹⁴ Repau'te vasocua Jesús ija'che chũ'uasomu:

—Chu'u mu'ure vasosi'e pãi chekunare kuamanejũ'u. Kuama'ñe judío phairi'techi'a ñojajijũ'u mu'u vajusica'nivu. Ūcuaja'che aperumu Moisés chũ'u jo'kasi'e cu'amajñaruã sa isijũ'u Diore, mu'u cu'are tunokakuna mu'u vajusi'ere masia'ju pãi —chiniasomu Jesús.

¹⁵ Jã'ata'ni chekunapi repana asasi'ere jo'e chekunani kuajuna na'a rua jainuko pãi Jesús pa'iche asaasome. Asa repau pa'ichejana si'arumu na'a jainuko chi'iju paniasome pãi, repau i'kache'te asañu chini. Jũ'iva'na ūcuaja'che vasocojñoñu chini ja'me chi'iasome.

¹⁶ Pãipi si'arumu repau pa'ichejana na'a jainuko rajuna si'arumu pãi peochejana Dioni sēsa chini saiũ paniasomu repau.

Nuka ku'imava'ure Jesús vasosi'ere kwamu

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Na'a pa'isirumu Jesupi che'chokuna fariseopãina'me judiõpãi che'chona ñu'iju asaju paniasome. Galilea cheja cajoopoãna'me Judea cheja cajoopoã si'ajoopoã raisinana'me, Jerusalén vaejoopo raisina paniasome repana. Diopi peore Cho'omasikujõ cho'okaiuna jũ'iva'nare vasooasomu Jesús.

¹⁸ Jesús repavũ'e pa'itona pãi nuka ku'imava'ure ũhikã ũhiva'uni kuãiju raniasome. Jesús pa'ivũ'ena cuaa repau nukacheja ti'jñeñena ũhañu chiniasome repana.

¹⁹ Cuaa ũhañu chiinaretani repavũ'ere pãipi timosorena cuaacu'aasomu repanare. Cuacu'akuna repavũ'e sē'sevuna mua ūcuachejapi coje racho ūcuacojepi repau ũhikãpãi pãi ūcuanuko nukacheja chenevuna Jesús ti'jñeñena caso ũhaasome repana jũ'iva'ure.

²⁰ "Iva'ure Jesús vasoja'mu", chini cuasaju caso ũharena Jesús repana cuasasi'e ña i'kaasomu repava'ure.

—Asarepajũ'u mu'u. Mu'u cu'ache cho'osi'e tunosõmu chu'u. Tunosõsi'e jo'e cuasamaneja'mu chu'u —chiniasomu Jesús repava'ure.

²¹ Jã'aja'ñe i'kauna asa judiõpãi che'chonana'me fariseopãi ija'che cuasaasome: "¿Je se pa'una iku jã'aja'ñe i'kaku? Dios asacuheche'te i'kamũ iku jã'a. Diochi'aa'mu pãi cu'ache cho'оче tunokaiku", chijũ cuasaasome.

²² Jã'aja'ñe cuasajuna Jesús repana cuasache'te ña masi ija'che i'kaasomu repanare:

—¿Je'se pa'ina musanukona jā'aja'ñe cuasache?

²³ Chu'u ikure, “Mu'u cu'ache cho'osi'e tunosõmu chu'u. Tunosõsi'e jo'e cuasamaneja'mu chu'u”, chiisi'ere asa, “Joreu'mu ikũ. Pãi jā'aja'ñe cho'omasinajê'e peomũ”, chiiju cuasame. Jã'ata'ni chu'upi ikure, “Vuni, nũka ku'ijã'u”, chikũna vuni nukakũna ñani, “Jorema'ku'a'mu Jesús. Repau i'kasi'e ũcuarepa cho'omasimũ”, chiijasosome musanukona.

²⁴ Chu'u, päire ja'me paau chini Dios Raosi'ku chejare pa'iu pãi cu'ache cho'ochẽ tunoñena'me pãi vasoche cho'omasia pa'iche'te musanukonapi ña masia'ju chini vasokaija'mu chu'u ikure —chinasomũ Jesús repañare.

Chini nũka ku'imava'ure i'kaasomũ repau.

—Vuni mu'u ũhisikãa mini vu'ena co'ijã'u —chinasomũ.

²⁵ Chikũna pãi ũcuanũko ñaju'te vuni repau ũhisikãa mini vu'ena co'isoasomũ repau. Dios repau'te cho'okaisi'ere cuasaku pojoku, “Peore masiku'mu Dios”, chiiu co'iasomũ repau.

²⁶ Jã'aja'ñe cho'õna pãi ũcuanũko ña jñanoasome. Ũcuaja'che, “Dios peore masiku'mu”, chiiju pojoasome repaña. Pojonata'ni vajuchuju ija'che i'kaasome repaña: —Irumũ mai ñama'ñere re'oja'che cho'ochẽ'te ñame mai —chinasome repaña.

Levire Jesús soisi'ere kũamũ

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Jã'aja'ñe cho'o pi'ni eta pãi chã'ũnare kuri kookaiku'te, Levire ñaasomũ Jesús. Kuri kookaina pa'ivu'e ñu'ikũni ña ija'che i'kaasomũ Jesús repau'te Levire:

—Rani chu'uni ja'me ku'iu chu'u chã'ũñe'te cho'oku pa'ijã'u —chinasomũ Jesús repau'te.

²⁸ Chikũna asa, “Jau”, chini vuni repau paasi'e cu'amajñaruã peore jo'kaso Jesuna'me saniasomũ repau.

²⁹ Ũcuarũmu Leví Jesuni pojoku päire soniasomũ ãure ãura chini. Sokũna kuri kookainana'me chekũna pãi rua jainũko mua kaka pũasome repavũe.

³⁰ Ñũ'iju fariseopãina'me judiopãi che'chona Jesús neenani ke'reju,

—¿Je'se pa'ina musanukona kuri kookainana'me cu'ache pa'inare ja'me ãu ãiñe? —chinasome repaña.

³¹ Chitena asa Jesús ija'che i'kaasomũ repañare:

—Pãi vajuna ũko cho'ochẽ chiima'me. Jũ'iva'nata'ni ũko cho'ochẽ chiime.

³² Chu'u ũcuaja'che pãi, “Re'onaa'me chũkũna”, chiinani, “Cu'ache cho'ochẽ ũhasõ re'oja'che pa'ijã'u”, chisa chini cajesi'kuma'mu ichẽja cheja. Pãi, “Cu'ache pa'inaa'me chũkũna”, chiiva'narechĩ'a, “Musanukona cu'ache cho'ochẽ ũhasõ re'oja'che pa'ijã'u”, chisa chini cajesi'kuma'mu chu'u —chinasomũ repau.

Dioni sũejũ ãu ãima'ñe pa'iche'te Jesuni sũniasasi'ere kũamũ

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Ũcuarũmu repaña fariseopãi ija'che i'kaasome Jesure:

—Juan neena si'arũmu te'ẽñoã ãu ãima'ñe pa'iju Dioni sũeme. Chũkũna neena ũcuaja'che cho'onaa'me. Mu'u neenata'ni jā'aja'ñe cho'oma'me —chinasome.

³⁴ Chitena Jesús i'kaasomũ repañare.

—Pãi, romi vejani majapãina'me repañare kueñe pa'inare peore soni chi'i ãu ãime. Romi vejaku pa'ina ãu ũsecu'amũ.

³⁵ Na'a pa'isirũmũna repau'te chekũnapi sasõjanaa'me chekũchejana. Jã'arũmũta'ni repaũni oiju te'ẽñoã ãu ãimairo pa'ijanaa'me repaña. Chu'u neena ũcuaja'che na'a pa'isirũmu Dioni sũejũ te'ẽñoã ãu ãimairo pa'ijanaa'me chu'u peorũmu —chinasomũ Jesús repañare.

³⁶ Reparũmu pãi te'ena aperũmu che'chosi'ena'me mama che'choche ũcuaparuva cuasañu chini aperũmu che'chosi'e ũhacuheasome. Chekũnata'ni mama che'choche asacuheasome. Jã'ajekũna Jesús repañani chu'vaku ija'che i'kaasomũ:

—Aikãarũji che'resõru mamase'rechoji che're aikãana põ juhamaanaa'me pãi. Jã'aja'ñe juha pi'ni choaru aikãaru mamase'recho põ juhasikãarũjeku rueni jĩ'rosõna na'a ũjacoje che'remũ. Ũcuachi'a mamase'rechoji aikãana põ juharu re'oja'che ñoma'mũ.

³⁷ Ũcuachi'a pĩsi ũche cono mama cho'oni va'iva'na ca'nituru aituruna ro'vemanaa'me pãi. Aituruna ro'veru conopi kosani sau che'resõ turujẽ'e cho'osõku pĩsi ũche conojẽ'e ũcuaja'che cho'osõmu.

³⁸ Jã'ajekũna pãi pĩsi ũche cono mama cho'oni turu mamaturuna ro'veme. Mamaturũta'ni che'remairo rupũ saũmu. Jã'ajekũna cono kosa ñu'ia jã'ñusõma'mũ.

³⁹ Ūcuaja'che pāi aperumū cho'osi'ere cono ūku ñani mama cho'osi'e ūkucuheme, "Aperumū cho'osi'epi na'a sāija'imū", chini cuasaju —Jā'aja'ñe chū'vaasomū Jesús repanare fariseopāi.

6

Jesús neena p̄aumucusena trigocha'charuā pura āisi'ere kuamu

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Ūcuarumū Jesús p̄aumucusena repau neenana'me trigo chiopi saiju paniasome. Saiju repau neena trigocha'charuā pura āniasome.

² Jā'aja'ñe cho'ojuna ña fariseopāi i'kaasome repanare.

—¿Je'se pa'ina musanukona p̄aumucuseta'ni cho'oche cho'oche? —chiniasome repana.

³⁻⁴ Chitena Jesús i'kaasomū repanare.

—¿Aperumū pa'isi'ku David cho'osi'ere kuaju mai aipāi tocha jo'kasi'e ñamanaa'ñe musanukona? Ija'che kuamu repa:

David, repau'te ja'me pa'inana'me āucuhakuna Dios v'ena kaka Diopi pojoa'ku chini judío phairipāi tuosi'ere pā mini āiu repau'te ja'me pa'inare ūku āniasomū.

Dios, phairipāichi'a āijū'u chiisi'ere ānisōasomū repau David, chiimū —chiniasomū Jesús repanare.

⁵ Chini,

—Chū'ñni Dios Raosi'kuni p̄aumucusena cho'oche'te chū'uto chū'ure'omū —chiniasomū repau.

Cu'ajūturu paaku'te Jesús vasosi'ere kuamu

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Na'a pa'isirumū Jesús p̄aumucusena judiōpāi chi'ivū'ena kaka che'choasomū. Che'choto ūcuavū'ere pāiu ūjajūturu cu'ajūturu paaku paniasomū.

⁷ Repavū'e chi'isina judiōpāi che'chonana'me fariseopāi Jesure rua pāiñasome. "¿Jesús iumucuse p̄aumucusena cu'ajūturu paaku'te vasoja'u?", chini ñu'iju ñasome repana. Repauji cho'ouna ña repauni cu'ache i'kañu chini cha'aasome repana.

⁸ Repana cuasache masikata'ni cu'ajūturu paaku'te ija'che i'kaasomū Jesús:

—Vūni rani pāi chenevū'te nukajū'u —chiniasomū.

Chikuna vūni sani nukaasomū repau.

⁹ Ūcuarumū Jesús i'kaasomū repanare.

—Musanukonani chū'o sēniasara. P̄aumucujñana chekunani re'oja'che cho'okaito, ¿re'oku? Jā'apāani, ¿cu'ache cho'ore'oku? Ūcuachi'a, ¿chekunare vasore'oku? Jā'apāani, ¿vanisōre'oku repanare? —chiniasomū Jesús repanare pāi.

¹⁰ Chini ūcuanukore chūri ña, cu'ajūturu paaku'te ija'che i'kaasomū:

—Mu'u jūtu saujū'u —chiniasomū.

Chikuna sauasomū. Saūna repajūtu teana re'ojajūtu care'osoasomū.

¹¹ Jā'aja'ñe cho'ouna ña Jesure rua pe'ruce pe'ruasome repana. Pe'ruju, "¿Je'se mai jā'ure cho'ojanaa'ñe?", chini sāiñechi'a cutuasome repana.

Jesús Dios chū'o chū'vajanani saora chini docerepanare chēamu

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Na'a pa'isirumū Jesús aikūtina mūniasomū, Dioni sēsa chini. Mūni te'eñami sēeu ñataasomū repau.

¹³ Ñatauna repau'te chiinare soni rao docerepanarechi'a chēa ija'che i'kaasomū repau: "Dios chū'ore sani chū'vaju paapu chini saoja'mū chū'u musanukonare", chiniasomū repau.

¹⁴ Iea'me repau chēasina mami: Simonre chēa chekere mami ve'oasomū repau. Pedro'te ve'oasomū. Jā'ajekuna Simón Pedro ve'easomū repau. Andre're repau Simón Pedro cho'jeu'te ūcuaja'che chēasomū repau. Ūcuaja'che Santiago'te Juanre, Felipe'te, Bartolomere chēasomū repau.

¹⁵ Ūcuaja'che Mateo'te, Tomare chēasomū. Chekure Santiago'te Alfeo mamaku'te ūcuaja'che chēasomū. Chekure ūcuaja'che Simonre, cananistapāi ja'me cho'oche cho'okaiku'te chēasomū.

¹⁶ Ūcuaja'che Judare, cheku, Santiago mamaku'te chēasomū. Ūcuaja'che Judas Iscariote'te chēasomū. Na'a pa'isirumū repau Judas Iscariote Jesuni cu'ache cho'oa'ju chini chekunani jo'kaasomū.

*Pāi jainukore che'chomū Jesús**(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Ūcuarumū Jesús aikūti pa'isi'kupī repau neenana'me caje re'ojajaevana canukato repau'te chiina, rua jainuko paniasome. Pāi chekuna ūcuaja'che rua jainuko paniasome. Jerusalén vu'ejoopo cana, Judea cheja cajoopoā cana, ūcuachejña po'ña canana'me Tiro vu'ejoopo canana'me Sidón vu'ejoopo chiara ru'tuva cajoopoā cana paniasome repana. Jā'achejña pa'inapi Jesús i'kache'te asañu chini raniasome repana. Jū'iva'na repauni vasocojñoñu chini ratena vasoasomū Jesús repava'nare.

¹⁸ Ūcuaja'che vatire paaju jū'iva'na vasocojñoasome.

¹⁹ Jesure rua masiujekuna jū'iva'na rupū repauni chēse vajuasome. Jā'ajekuna pāi jū'iva'na ūcuauko chēse vajuñu chiniasome repau'te.

*Pojojū pa'ichena'me pojomairo pa'iche kuumū Jesús**(Mt 5.1-12)*

²⁰ Ūcuarumū Jesús repau neenani ñaku i'kaasomū.

—Chuova'na pa'inaa'me musanukona. Jā'ata'ni musanukonani Diopi paakuna pojojū pa'ijū'u.

²¹ Ūcuachi'a chura āucuhava'na pa'ime musanukona. Jā'ata'ni pojojū pa'ijū'u. Na'a pa'isirumū āu karama'ñe paajanaa'me musanukona.

Ūcuachi'a chura oiju sumava'na pa'ime musanukona. Jā'ata'ni pojojū pa'ijū'u. Na'a pa'isirumū pojojū soju pa'ijanaa'me musanukona.

²² Chura pāi musanukonare cuheme, chu'ani Dios Raosi'kuni cuasajuna. Cuheju kueñe pa'ima'me. Ūcuachi'a musanukonare cu'ache i'kame repana. Ūcuachi'a musanukona pa'iche'te chekunani kuani joreme repana, “Cu'ache pa'inaa'me jā'ana”, chiiju. Jā'ata'ni pojojū pa'ijū'u musanukona.

²³ Pāi cu'ache cho'ojanaa'me musanukonare. Jā'ata'ni cha'iju pojojū'u. Na'a pa'isirumū Dios pa'ichejare sani pa'ijuna rua re'ojachere isija'mu Dios musanukonare. Aperumū ūcuaja'che musanukonare cuhena aipāipi cu'ache cho'oasome Dios chu'o kuakaisinare —chiniasomū Jesús repau neenare.

²⁴ Chini pāi ūcuaukore jo'e i'kaasomū repau.

—Chura musanukona kurire rua paaju, “Diore chiima'me chukuna”, chini cuasaju pojojū pa'ime. Icheja cheja pa'irumuchi'a pojojū pa'ime musanukona. Jā'ata'ni musanukona jūnisōsirumū cu'ache cuasasi'e ro'i cu'ache ti'jñeuna oiju pojomanejanaa'me.

²⁵ Musanukona te'ena āu karama'ñe si'arumū chajiche āiju pojojū pa'ime. Jā'ata'ni na'a pa'isirumū āucuhava'na pa'ijanaa'me musanukona, Diore cuasamanesi'e ro'i.

Ūcuachi'a musanukona te'ena si'arumū soju pa'ime. Jā'ata'ni na'a pa'isirumū sumana oiju pa'ijanaa'me musanukona, Diore cuasamanesi'e ro'i.

²⁶ Musanukonapi chu'u chu'ore rūhiñe kuato re'ojachere āseju cu'ache i'kajanaa'me pāi musanukonare. Rūhiñe kuama'tota'ni re'ojache i'kajanaa'me. Jā'ajekuna pāipi musanukonani si'arepamū re'ojache cututo Dios chu'o rūhiñe kuamanajejuna cu'ache ti'jñeja'mu musanukonare. Musanukonare re'ojache cutuna aipāipi aperumū joreju, “Dios chu'o kuakainaa'me chukuna”, chiisinare re'ojache cutuju paniasome —chiniasomū Jesús repanare.

*“Musanukonare cuhenare pāi oiju pa'ijū'u”, chiimū Jesús**(Mt 5.38-48; 7.12)*

²⁷ Chini Jesús jo'e i'kaasomū repanare.

—Musanukonare chu'u i'kache asa jachamanare ija'che chu'vamū chu'u: Musanukonare cuhenare oiju pa'ijū'u. Re'ojache cho'okaiju pa'ijū'u repanare.

²⁸ Ūcuachi'a, “Musanukonare cu'ache ti'jñea'ku”, chiinare sāiñe cu'ache i'kama'ñe, “Re'ojache ti'jñea'ku musanukonare”, chiijū'u repanare. Ūcuachi'a, musanukonare cu'ache cho'onare Dion i' re'ojachere sēekaiju pa'ijū'u.

²⁹ Chekupi pe'rukū mu'u vachoturupuna asi charato jo'e chekukā'ko ūsemanejū'u jo'e charaa'ku. Ūcuachi'a chekupi mu'u sē'sevū ju'ikāare tuasōru chekukāare rupū isijū'u repau'te.

³⁰ Ūcuachi'a mu'u paamajñaruāre ūcuauakuji sēto rupū isijū'u repau'te. Ūcuachi'a chekupi mu'u paamajñaruāre tuasōru, “Co'chojū'u chu'are”, chiimanejū'u repau'te.

³¹ Musanukona chiiche chekunapi cho'okaiche rua chiime musanukona. Jā'ajekuna chekunare ūcuaja'che musanukona chiiche'te re'ojachere cho'okaiju pa'ijū'u. Musanukonare re'ojache cho'oma'toj'e ūcu re'ojache cho'okaiju pa'ijū'u repanare.

³² 'Päi cu'ana repanare oinarechi'a oiju pa'inaa'me. Jä'ajekuna musanukonapi musanukonare oinarechi'a säiñe oito pojomaneja'mu Dios.

³³ Päi cu'ana repanare re'oja'che cho'okainarechi'a säiñe re'oja'che cho'okaiju pa'ime. Jä'ajekuna musanukonapi musanukonare re'oja'che cho'okainarechi'a säiñe re'oja'che cho'okaito pojomaneja'mu Dios.

³⁴ Päi cu'ana ũcuajanari kuri prestani, "Co'chojanaa'me ina", chini prestame kuri. Jä'ajekuna musanukonapi co'choche cuasonarechi'a kurire prestato pojomaneja'mu Dios.

³⁵ Jä'ajekuna musanukonare cuhenare oiju pa'ijü'u. ũcuaja'che re'oja'che cho'okaiju pa'ijü'u repanare. Musanukonani ũcuauache'te prestañu chiito co'chochejê'e cuasamañe prestajü'u repanare. Jä'aja'ñe cho'ojü pa'ito Dios re'oja'chere isija'mu musanukonare re'oja'che cho'osi'e ro'i. Musanukonare cuhenani re'oja'che cho'ojü pani Dios Cunaumu Pa'iku cho'очеja'che re'oja'che cho'ojanaa'me musanukona. Dios Repau cho'okaiche, "Re'orepamu", chiimanarejê'e re'oja'che cho'okaiu pa'ikü'mu. Cu'ache cho'onare ũcuachi'a re'oja'che cho'okaiku'mu Repau.

³⁶ Mai Ja'ku Dios päi ũcuauakore oicheja'che chekunare päi oiju pa'ijü'u musanukona —chiniasomu Jesús repanare.

Chekuna cu'ache cho'оче ñani, "Cu'ache pa'inaa'me musanukona", chiiju ke'remanejü'u

(Mt 7.1-5)

³⁷ ũcuarumu Jesús jo'e ija'che i'kaasomu repanare:

—Chekuna cu'ache cho'оче ñani, "Cu'ache pa'inaa'me musanukona", chiiju ke'remanejü'u. Jä'aja'ñe ke'rema'to Dios ũcuaja'che musanukona cu'ache cho'оче ñakuta'ni i'kamaneja'mu. ũcuachi'a musanukonapi chekuna cu'ache cho'оче'te ñani, "Cu'ache cho'osi'e ro'i, ro'iche pa'imü musanukonare", chiiju ke'remanejü'u repanare. Jä'aja'ñe i'kama'to Dios ũcuaja'che musanukona cu'ache cho'оче ñakuta'ni, "Cu'ache cho'osi'e ro'i, ro'iche pa'imü musanukonare", chiimaneja'mu. ũcuachi'a chekuna cu'ache cho'оче ñani jo'e cuasamanejü'u repa'na cho'osi'e. Jo'e cuasama'to Dios ũcuaja'che musanukona cu'ache cho'оче ñakuta'ni jo'e cuasamaneja'mu musanukona cho'osi'e.

³⁸ Musanukonapi ũcuauamajñaruã paani, chekunare rupü isiju pa'ijü'u. Jä'aja'ñe cho'oto Dios ũcuaja'che musanukonare re'oja'chere isija'mu. Musanukona chekunare cu'amajñaruã turu ũjaturuna timuñe maña isisi'ēja'che isija'mu Dios musanukonare. Musanukona, chekunani pösere isifu chini kuëkue isisi'ēja'che kuëkue isija'mu Dios musanukonare. Musanukonapi chekunani jmamajñaruã kuëkue isito Dios ũcuaja'che jmamajñaruã isija'mu musanukonare. Jä'ata'ni musanukonapi chekunani cajejaiche isito Dios ũcuaja'che cajejaiche isija'mu musanukonare —chiniasomu Jesús repanare.

³⁹ I'ka pi'ni repanani chu'vakü ija'chere cuasaku kuaasomu repau:

—Na'ava'u chekure ũcuaja'che na'ava'ñi juha sacu'amü. Sani ñamava'najeju ũcuaturu'pu cojena tuã'ijanaa'me repa'na.

⁴⁰ Utija'o che'chena repanare che'chonare na'a rua masima'me. Jä'ata'ni utija'o peore che'che pi'nini repanare che'chona masicheja'che masijanaa'me repa'na.

⁴¹ 'Päiu repau ñakova'te chi'camaka ũjamaka paaku'teta'ni cuasomaneasomu. Cuasama'kuta'ni ja'me pa'iku ñakova pa'imakarü jmamakaruta'ni ñaasomu repau. Rua tüñiea'me jä'a. Musanukona ũcuaja'che tüñie cho'ome. Rua cu'ache cho'onata'ni musanukona cu'ache cho'оче cuasama'me. Jä'ata'ni chekunapi jmamakarü cu'ache cho'оче ñani rua cuasanaa'me musanukona.

⁴² ũcuaja'che päiu repau ñakova'te chi'camaka ũjamaka paakuta'ni tunoma'ñe paamu. Jä'ata'ni chekupi ñakova'te chi'camakarü jmamakarü paache ñanita'ni, "Raijü'u. Mu'u ñakova pa'imakarü chi'camakarü'te tunokasa", chiimu. Rua tüñiea'me jä'a. Musanukona ũcuaja'che rua tüñie cho'ome. Rua cu'ache cho'onata'ni musanukona cu'ache cho'оче ũhasöma'ñe pa'inata'ni, chekuna jmamakarü cu'ache cho'оче ñani, "Musanukona cu'ache cho'оче ũhasöjü'u", chiinaa'me. Jä'aja'ñe cho'oto cu'amü. Sê'sevuchi'a re'oja'cheja'che ñoñe pa'inaa'me. Päiu ñakova chi'camaka ũjamaka paaku repamaka tunosirumu na'a masi ñokuna cheku chi'camakarü tunokaire'omu. ũcuaja'che charo musanukonapi cu'ache cho'оче'te ũhasö re'oja'che pa'iju chekunare musanukona i'kache'te ũcuarepa cho'ojü chekunani jä'aja'ñe chu'vato re'omu. Jä'ata'ni ũcuarepa cho'omanapi chekunani chu'vato cu'amü —chiniasomu Jesús repanare.

Süki äü äire'оче küñüña'me äicu'ache küñüñä pa'iche'te kumtu
(Mt 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ Ūcuarumu Jesús päire jo'e chu'vaasomu.

—Sükiñuã äiñe küiñuã koka pa'iñuã säija'imapuã küima'mu. Ūcuachi'a koka peora'ñuã säijapuã küima'mu.

⁴⁴ Sükiñuã repañuã küisi'ere äni ña masime päi repañu pa'iche. Miusava higopuã küima'mu. Ūcuachi'a miusava uche küima'mu. Ūcheñuãpi uche küimu.

⁴⁵ Päi ūcuaja'che re'oja'che cuasana re'oja'chere cutume. Ūcuaja'che päi cu'ache cuasana cu'ache'te cutume. Päi ūcuanuko repaña rekoñoã cuasache cutunaa'me —chiiu chu'vaasomu Jesús repañare.

Vu'ña ka'chavu'ña cho'osi'ere kuamu

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ Ūcuarumu Jesús jo'e ija'che chu'vaasomu repañare päi:

—“Chukana'te Paaku'mu mu'u”, chiime musanukona chu'ure. Jã'aja'ñe i'kanata'ni, zje'se pa'iana chu'u chũ'uñe cho'oma'ñe musanukona?

⁴⁷ Päiü chu'uni rani chu'u chũ'uñe asa chëa cho'oku pa'iche ija'cheja'chea'me:

⁴⁸ Päiü vu'ere cho'ora chini cojña cata pa'ichetu'ka repa sa'navuã üni nu'keasomu vu'ña tuu. Repavu'e cho'o pi'nisirumu oko rua ra, vu'ejatu'ka chiacha ko'sa tĩ'aasomu. Ko'sa tĩ'asi'eta'ni rua masi cho'osivu'ejeku täimaneasomu repavu'e.

⁴⁹ Ūcuachi'a päiü chu'u chũ'uñe jachaku cho'oma'ku pa'iche ija'cheja'chea'me: Cheku päiü vu'ere cho'ora chini cojña rua sê'seruã üni vu'ña tuu nu'keasomu. Vu'e cho'o pi'nisirumuna oko rua ra, vu'ejatu'ka chiacha ko'sa tĩ'aasomu. Ko'sa tĩ'aana masi cho'omanesivu'ejeku tänisõasomu repavu'e —chiniasomu Jesús repañare päi.

7

Romapäiü sõtao chũ'uku'te cho'oché cho'okaiku'te Jesús vasosi'ere kuamu

(Mt 8.5-13)

¹ Ūcuarumu Jesús repañare päi chu'va pi'ni Capernaum vu'ejoopona saniasomu.

² Repajoopo sani tĩ'ato Romapäiü sõtao cienrepañare chũ'uku paniasomu. Repau'te cho'oché cho'okaiku repau rua chiicojñokujü jünisopi'raasomu.

³ Repau sõtao chũ'uku jũ'iva'nare Jesús vasoche asasi'kujeku judiõpäi ainare Jesús pa'ichejana saosomu, Jesuni kua raorena repau'te cho'oché cho'okaikuni rani vasoa'ku chini.

⁴⁻⁵ Jã'aja'ñe i'ka saõna Jesús pa'ichejana sani tĩ'a repau'te rua i'kaasome repaña.

—Sõtao chũ'uku mu'ure soimu, sani repau'te cho'oché cho'okaikuni vasokaau chini. Mai judiõpäi chi'ivu'ere chukunapi cho'oa'ju chini kookaisi'kuamü repau. Rua re'õpäiü mu repau sõtao chũ'uku. Maire judiõpäi oiku'mu repau. Jã'ajekuna repau sêeñe cho'okaijũ'u —chiniasome repaña.

⁶ Chitena Jesús ūcuanana'me saniasomu. Saiju repau vu'e kueñe tĩ'ajuna repau sõtao chũ'uku jo'e chekunani saosomu repau'te chiinare,

—Jesure tijña ija'che i'kakaijũ'u chu'ure —chiiu.— “Chu'u mu'ure Päi Ūcuanukore Paaku'te soimu. Jã'ata'ni raiuama'to raimanejũ'u. Chu'u rua vesuu vu'ena mu'upi rua masiüji kakache vajuchuumu chu'ure.

⁷⁻⁸ Chu'u rua vesukujeku saivajuchusi'kuamü mu'u pa'icheja. Ija'che pa'iku'mu chu'u: Chekunapi sõtao ainapi chũ'unaamé chu'ure. Chu'u ūcuaja'che chekunare sõtao chũ'uku'mu. Chu'upi sõtaoni te'eu'te, 'Saijũ'u', chiito saimü repau. Ūcuaja'che chekure, 'Raijũ'u', chiito raimü repau. Ūcuachi'a chu'ure cho'oché cho'okaikuni ūcuuache'te chu'upi chũ'uto cho'okaimü repau. Jã'ajamakaruchi'a chũ'umasiku'mu chu'u. Mu'uta'ni peore chũ'umasiku'mu. Jã'ajekuna mu'upi chu'u vu'e saima'ñe, ūcuu ichejapi chu'ure cho'oché cho'okaikuni, 'Vajujũ'u', chiito vajuja'mu”, chiijũ'u repau'te —chini saosomu repau repañare. Chini saõna sani Jesure jã'aja'ñe kuaasome repaña.

⁹ Jã'aja'ñe kuajuna asa jñano, Jesús repau'te tuhasinani päire churi ña ija'che i'kaasomu:

—Israelpäi chu'ure jainuko cuasanareta'ni te'eu'terejê'e iku chu'ure masi cuasacheja'che cuasanare chuta'a tijñama'kuamü chu'u. Ūcuarepaa'me jã'a —chiniasomu Jesús repañare.

¹⁰ I'kauna asa sõtao chũ'uku saosina repau vu'ena co'iasome. Co'i tĩ'a ñato repau'te cho'oché cho'okaiku jũ'iva'u vajusosi'ku paniasomu.

Va'jeo mamaku'te jünisosi'kure Jesús vasosi'ere kuamu

¹¹ Jã'a cho'o pi'nisirumuna Jesupi Naín vu'ejoopona saiuna repau neenana'me päi jainuko ja'me saniasome.

¹² Saiju repajoopo kueñe t'ato pãu'te jũ'isiva'uni tãñu chini saasome pãi. Va'jeo mamaku ùcate'e'u pa'isiva'u paniasomũ repau. Jũ'isiva'u puka'kona'me repajoopo cana rua jainuko saniasome.

¹³ Saijuna jũ'isiva'u puka'koni ña oia ija'che i'kaasomũ Jesús:

—Oimanejũ'u mu'u —chinasomũ repau.

¹⁴ Chini jũ'isiva'u ùhikãa kueñe t'ã ùcuakãana chëauna repava'ure sana canukaasome. Canukarena Jesús jũ'isiva'ure ija'che i'kaasomũ:

—Põsuu, vajarajũ'u chiimu chu'u mu'ure —chinasomũ.

¹⁵ Jesupi jã'aja'ñe i'kauna põsuu jũnisosiva'u pa'isi'ku vajarani vuni ñu'iu chu'ore cutuasomũ. Repava'ure vaso puka'koni isiasomũ Jesús.

¹⁶ Jã'aja'ñe cho'ouna ña pãi ùcuanuko kukusoasome. “Dios rua re'oku'mu”, chini cuasaju ija'che i'kaasome repana:

—Iku Dios chu'o kuaku, rua masiñji rani maire ja'me pa'imũ. Maini Israelpaire, Dios neenani re'oja'che cho'okasa chini raisi'kuamũ iku —chinasome repana pãi.

¹⁷ Ûcuarumũ pãipi Jesús cho'osi'ere asa chekunani kuarena Judea cheja pa'ina peore repau cho'osi'e asaasome. Judea cheja kueñe pa'ina ùcuaja'che pãipi kuajuna repau cho'osi'e asaasome.

Juan Pãi Okoro'veku saosina sëniasajaisi'ere kuamũ

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Ûcuarumũ Juan repau neenapi Jesús cho'osi'ere repauni peore kuarena te'eka'chapanare soniasomũ.

¹⁹ Soni rao, “Jesús pa'ichejana sani ija'che sëniasajũ'u repau'te: ‘¿Dios Raosi'kuamũ mu'u? Mu'upi Dios Raomanesi'ku pa'ito, ¿Dios Raojauñi ùcua cha'ajanaa'ñe chukuna?’, chijũ'u repau'te Jesure”, chini saosomũ Juan repau neenare.

²⁰ Saouna sani Jesure i'kaasome repana.

—Juan Pãi Okoro'vekũ raosi'kuamũ chukuna'te, mu'uni chu'ore sëniasajũ'u chini. ¿Dios Raosi'kuamũ mu'u? Dios Raomanesi'ku pa'ito, ¿Dios Raojauñi ùcua cha'ajanaa'ñe chukuna? —chinasome repana repau'te.

²¹ Ûcuarumũna Jesús pãi ravu jũ'iva'nana'me na'ava'nare jainukore vasoasomũ. Ûcuaja'che vati pãi sa'navu pa'isinare eto saosokaniasomũ repau.

²² Jã'aja'ñe cho'ocuha Jesús Juan raosina sëesi'e chu'o i'kaasomũ.

—Chura musanukona Juan pa'ichejana co'i musanukona ñasi'ena'me asasi'ere ija'che kuajũ'u repau'te Juanre: “Pãi na'ana pa'isina ñame chura. Cu'acũ'a paasina re'oja'che nuka ku'ime chura. Asi ravu paasina ùcuaja'che vajume. Cãjo asamanesina ùcuaja'che asame chura. Jũnisõsina ùcuaja'che vajarani jo'e pa'ime. Chũova'na pa'iva'na chu'u chu'vache'te Dios Repau'te cuasanare chëa paaku vati toa uuche ùseche'te asaju pa'ime.

²³ Pãi chu'ure cuasache jo'kasõma'ñe cuasaju pa'ina pojoju pa'ijanaa'me”, chijũ'u sa kuajũ'u repau'te Juanre —chinasomũ Jesús repanare.

²⁴ Juan raosina co'isõsirumũ Jesús Juan pa'iche'te i'kakũ ija'che i'kaasomũ chekunare pãi:

—¿Je'se pa'ikuni ñañu chini pãi peocheja sate musanukona? ¿Chu'chusava tutakuna ñũ'kuecheja'che repau rekocho na'mi sa'ñeku cuasakuni ñañu chini sate musanukona? Jã'aja'ñe cuasama'kuamũ Juan.

²⁵ Jã'aja'ñe pa'iku'te ñañu chini saimaneni, ¿ñquere ñañu chini sate? ¿Pa'ipãi ju'ikãña ju'ikuni ñañu chini sate musanukona? Pãi, kãña rua ro'ikãña ju'ina pa'ipãi vu'ñachi'a pa'ime.

²⁶ Jã'aja'ñe pa'ikuni ñañu chini saimaneni, ¿ñquere ñañu chini sate musanukona? ¿Dios chu'o kuakuni ñañu chini sate? Jã'aja'ñe pa'iku'te ñañu chini saisinajejũ te'erũhiñe cuasame musanukona. Repau Juan chekunare Dios chu'o kuanare na'a rua masi kuaku'mũ.

²⁷ Repau Juan pa'ijachere kuajuna aperumũ tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che chiimu: Mu'u cheja cajejache kuajauñi charo saoja'mũ chu'u, pãipi mu'u cajejachere asa repana rekoñoãre care'va paapu chini, chiimu.

²⁸ Asarepajũ'u. Musanukonani chu'ore jo'e kuara. Icheja cheja Dios chu'o kuana rua masina pa'ime. Jã'ata'ni Juan ùcuanukore na'a rua masiu'mũ. Na'a pa'isirumũ pa'ijana ùcuachi'a, rua vesusinata'ni Dios chu'ore asa chëa cuasaju Juanre na'a rua masijanaa'me, chu'u pa'iche peore asasinajejũ —chinasomũ Jesús repanare.

²⁹ Jã'aja'ñe i'kakuna kuri kookainana'me chekuna pãi ùcuanuko asaasome. Aperumũ repana, “Dios chũ'usi'e re'oja'chea'me”, chini cuasaju Juanre okoro'vecojñõasome.

³⁰ Jā'ata'ni fariseopāina'me judiōpāi che'chona, Dios, "Musanukona cu'ache cho'оче ūhasōjū'ū", chiisi'e jachaasome. Dios chū'ūñe'te jachajū Juanre okoro'vecojñocuheasome repana.

³¹ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu.

—Pāi irumu cana, ¿keēja'cheja'chea'che? ¿Repana pa'iche'te kuara chini je'se kuaja'che chū'ū?

³² Chū'ūpi űato musanukona irumu cana ija'che pa'ime: Jeerumu chīi āu īsichejare űu'ijū ūcuajanani, "Apeñu", chini soniasome. Chekūnapi apecuhejuna ija'che i'kaasome repana: "Chūkuna juhivūā juhito ujacha'icuheme musanukona. Ūcuachi'a chūkuna apeju jū'isinare tārūmu ujacheja'che sūma'ñe ujato ja'me ujacuheme musanukona. Chūkunani cuheju pojoma'me musanukona", chiniasome repana chīi.

³³ Repana chīi ūcuajanare cuhecheja'che cuheme musanukona chūkuna'te, Juanna'me chū'ure. Repau Juan Pāi Okoro'vekū rani pa'iu Dioni sēekū te'eñoā āu āima'ñe pa'iu, conojē'e ūkuma'ñe pa'iana űa, "Vatini paakū vē'veū'mū Juan", chīiju cuhena'me musanukona repau'te.

³⁴ Chura chū'ūpi Dios Raocojñosi'kupī rani pa'iu si'aumucujña āu āiu ūkukuna űa, "Āi aia'mū mū'ū. Cono ūku aia'mū mū'ū. Ūcuachi'a pāi cu'ache pa'inana'me pāi chū'ūnare kuri kookainare oiu pa'ikū'mū mū'ū", chīiju cuheme musanukona chū'ure.

³⁵ Pāi rūhiñe cuasana, "Dios chū'ūñe re'oja'chea'me. Peore masakū'mū Repau", chīiju cuasame —chiniasomu Jesús repānare pāi.

Simón fariseopāiu vū'e Jesús pa'isi'ere kuamu

³⁶ Ūcuarumu fariseopāiu Simón āure āura chini soniasomu. Sokuna repau vū'ena mūa kaka āure āsa chini pūu űuniasomu repau.

³⁷ Reparumu romio, cu'ache pa'iko ūcuajoo'pote paniasomo. Jesús fariseopāiu vū'ena āu āsa chini mūasi'ere asa, okoma'ñatūopu alabastroji cho'ositūopu mini ūcuavū'ena mūaasomo repao.

³⁸ Mūa kaka Jesure kueñe nukako oiona Jesús cū'ana meniasomu repao oni meoñe. Mekuna repao rañapaji repao oni meosi'e tū'neso chūsu pojo, okoma'ñapi ro'veasomo repao repacū'a.

³⁹ Jā'aja'ñe cho'okona űa fariseopāiu Jesure soisi'kū ija'che cuasaasomu: "Ikū Jesús, Dios chū'ō kuakai'kū pani repau'te chēako pa'iche masira'amū, 'Cu'ache pa'iko'mo jā'ō', chini. Masini cuhera'amū repao cho'uche", chīiu cuasaasomu repau.

⁴⁰ Jā'aja'ñe cuasakuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Simón, chū'ō i'kara chīimū chū'ū mū'ure —chiniasomu.

Chikuna,

—Jau, i'kajū'ū. Asara, Masiu —chiniasomu Simón repau'te.

⁴¹ Chikuna Jesús ija'che i'kaasomu:

—Pāi te'eka'chapana ūcuate'ē'te pōsero'i paaasome. Te'eu quinientos denario kuri pōsero'i paaasomu. Chekū cincuenta denario pōsero'i paaasomu.

⁴² Pōsero'i paava'nata'ni kurire peoju ro'imanearsome repava'na. Ro'imanareta'ni repānare kuri prestasi'kū, "Pōsero'i peome musanukona chū'ure", chiniasomu repānare. Repau jā'aja'ñe i'kasirumu, mū'ū cuasato, ¿kaupi repānare kuri prestasi'kure na'a rua chīikū? —chiniasomu Jesús repau'te.

⁴³ Chikuna i'kaasomu repau.

—Na'a rua pōsero'i paasi'kupī na'a rua chīicosomu repau'te —chiniasomu repau.

Chikuna,

—Ūcuarepaa'me jā'a. Rūhiñe i'kamū mū'ū —chiniasomu Jesús repau'te Simonre.

⁴⁴ Chini repau cū'a choasi'koni romioni chūri űaku Simonre jo'e ija'che i'kaasomu repau:

—¿Iko chū'ure re'oja'che cho'okaisi'e űamanēu mū'ū? Mū'ū vū'e mūta kakasi'kureta'ni chū'ū cū'a choajache oko īsīmanesi'kūa'mū mū'ū. Ikota'ni repao oni meoñeji chū'ū cū'a choa pi'ni repao rañapaji tū'nesōkaisi'koa'mo chū'ure.

⁴⁵ Ūcuachi'a mū'ū chū'ure chūsu pojomanesi'kūa'mū. Ikota'ni chū'ū cū'are chuta'a cuhama'ñe chūsuko pa'imo.

⁴⁶ Ūcuachi'a chū'ū sījopu u'chape'era'ka rokaimanesi'kūa'mū mū'ū. Ikota'ni chū'ū cū'ana okoma'ña rokaisi'koa'mo.

⁴⁷ Ikore rua cu'ache cho'osikoreta'ni repao cu'ache cho'osi'e tūnosōmū chū'ū. Tūnosōsi'e jo'e cuasamaneja'mū chū'ū. Chū'ūpi jā'aja'ñe cho'okai'ana chū'ure rua cuasamo iko. Jā'ata'ni chekuna pāi, repana cu'ache cho'osi'e jmamajñaruāre chū'ūpi tūnosōkatu jmamakarū cuasame chū'ure —chiniasomu Jesús repau'te.

48 Chini repao'te i'kaasomu.

—Mu'u cu'ache cho'osi'e tunosomu chu'u. Tunososi'e jo'e cuasamaneja'mu chu'u — chiniasomu Jesús repao'te.

49 Jā'aja'ñe i'kauna asa āu āi soicojñosina sāiñechi'a ija'che i'kaasome:

—¿Keeja'iu'u iku? Rúa si'ache cho'omu. Pāi cu'ache cho'ochejē'e tu'nesōkaimu — chiniasome repana.

50 Chitena repao'te jo'e i'kaasomu repau.

—Chu'ani cuasakona mu'u cu'ache cho'ochē tunosōkaisi'kujeku vati toa uuche ũseja'mu chu'u mu'ure. Sani re'oja'che pa'ijū'u mu'u —chiniasomu Jesús repao'te.

8

Romiva'na Jesure cho'okaisi'ea'me

1 Jā'a cho'o pi'nisirumu Jesús vñajooopō si'ajooopō ku'iu Dios chu'o re'oja'chere pāi cu'ache cho'ochē ũhasinare Dios chēa paache'te chu'vaku paniasomu, repau neena docerepanana'me ku'iu.

2 Romiva'na ũcuachi'a ja'me kuniasome. Aperumu Jesús repanare romiva'nare si'ache jū'inani vasoasomu. Chekunare vati're paajuna eto saosokaniasomu repau. Repana mamia'me ie: María ja'me kuniasomo. María mami cheke Magdalena'mo, aperumu sieterepanare vati etocojñosi'ko.

3 Cuza rñjo Juana ũcuaja'che ja'me kuniasomo. Repau Cuza Herode'te cho'ochē cho'okainare chū'uku paniasomu. Susana ũcuaja'che ja'me kuniasomo. Chekuna romi ũcuaja'che rúa jainuko ja'me kuniasome, Jesús chu'vache'te asaju. Repau'te Jesure repana paamajñaruāpi kuiraju kuniasome repana romi, repau neenare ũcuachi'a.

Trigo chu'chusi'ere cuasaku kuamu Jesús

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

4 Ūcuarumu Jesupi ku'iu chu'vakuna pāi jainuko si'achejña pa'ijooopō pa'inapi ñañu chini eta chi'iasome. Chi'irena repanani chu'vaku ija'chere cuasaku kuaasomu Jesús:

5 —Pāiu trigo'te chu'chura chini chiona saniasomu. Sani tī'a pachu ku'iu chu'chukuna trigocā te'era'karuā ma'ana tuā'tuasomu. Ma'ana tuā'tuana repara'karuā pāipi cha'caasome. Jā'ajekuna pī'ava'napi rani ākuesōasome repara'karuā.

6 Chekura'karuāta'ni cata pa'ichejana tuā'tua na'mi aineesi'eta'ni okopi peokuna phā'pha jūnisōasomu.

7 Chekura'karuā miu pa'ichejana tuā'tua miuna'me aineeuna miupi ju'je vēasōasomu repara'ñaruā.

8 Chekura'karuāta'ni re'oja'che cha'o pa'ichejña tuā'tuasira'karuājeku re'oja'che ainee ju'a ñaniasomu. Te'era'karu aineesi'ñu te'echa'chava cienrepara'karuā pa'icha'cha ju'a ñaniasomu —chiniasomu Jesús.

Chini ũjachu'opi jo'e i'kaasomu repau.

—Chu'u chu'vache asa chēauna ũcuanuko asa chēajū'u —chiniasomu Jesús repanare.

Repau cuasaku kuasi'ere te'erūhiñe kuamu Jesús

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

9 Jā'aja'ñe cuasaku kua pi'niuna asa,

—¿Ūquere chu'vaku jā'aja'ñe cuasaku kuaku mu'u? —chiniasome repau neena.

10 Chitena repanare ija'che i'kaasomu repau:

—Musanukonare chu'u neenajejuna Diopi ũsemauna Repauchi'a masiche te'erūhiñe kuamu chu'u, masi asaa'ju chini. Jā'ata'ni chekunare chu'ure cuasacuhenare Diopi ũsekuna Repauchi'a masiche cuasaku kuamu chu'u, masi asamanea'ju chini.

Ñanata'ni ñamanesina pa'icheja'che pa'ijanaa'me repana.

Ūcuaja'che asanata'ni asavesujanaa'me repana

—chiniasomu Jesús repanare.

Trigo chu'chusi'ere repau cuasaku kuasi'ere te'erūhiñe kuamu Jesús

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

11 Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Chu'u cuasaku kuasi'e jo'e ũcuare te'erūhiñe kuaja'mu chu'u musanukonare. Ija'chea'me jā'a: Trigo chu'chuna chio si'acachio ku'ijū chu'chume. Dios chu'o chu'vana ũcuaja'che chejña si'achejña ku'ijū Dios chu'o pāi ũcuanukore chu'vame. Trigo chu'chucheja'chea'me Dios chu'o chu'vache.

12 Trigora'karuā te'era'karuā ma'ana tuāni chejapi ruarepa jujakuna kakama'mu. Trigocā chu'chusicaā chejapi ruarepa jujakuna kakama'ñeja'ñe pāi te'enare repana

rekoñoã Dios chũ'o kakama'mu. Jachame repana. Asanareta'ni vati aipi ùsemu repanare, Dioni cuasamanea'ju chini. Ûcuaja'che, "Repau'te cuasanapi jünisõru vati toa uuche ùseja'mu Dios repanare", chini cuasaku ùsemu repau vati ai.

¹³ Ûcuachi'a cata pa'ichejña tuã'isicaã na'mi aineesi'eta'ni chita saimau na'mi jünisõmu. Pãi ùcuachi'a te'ena Dios chũ'o asa teana pojoju cuasame. Teana cuasanareta'ni vati aipi cu'ache chũ'ukuna Dios chũ'o repana cuasache jo'kasõme.

¹⁴ Ûcuachi'a miu pa'ichejña tuã'tuasira'karuã miuna'me aineemu. Jã'ajekuna miu sũkipi ju'je vëasõmu repara'ñuruã. Pãi ùcuaja'che te'ena Dios chũ'o asa chëa Repau chũ'uñe cho'onata'ni na'mi ùhasõme. Repana cho'ochena'me kurina'me põse ruarepa cuasaju Dios chũ'o repana asa chëasi'e ùhasõme.

¹⁵ Ûcuachi'a cheja re'ojachejñana tuã'tuasicaã re'oja'che ainee re'oja'che kũimu. Pãi ùcuaja'che te'ena Dios chũ'o asa chëa repana rekoñoã re'oja'che cuasaju Dios chũ'u jo'kasi'e cho'ojũ pa'ime. Repana asa chëasi'e ùhasõmaru si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ime repana —chiniasomu Jesús repanare.

*Pãiu uotũoru chũo tũoche'te kũamũ
(Mr 4.21-25)*

¹⁶ Jã'aja'ñe i'ka pi'ni Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Pãiu uotũoru chũo nukoni totoroji jaoma'mu. Ûcuaja'che kãiko'a vü'evuna nukoma'mu. Jã'ata'ni, "Pãipi ivü'ena kakani chija'iana ñamanejanaa'me", chini cuasa, uotũoru chũo, umuna tuomu repau, re'oja'che miañe ñoa'ku chini.

¹⁷ Pãi rope'e cu'ache cho'ome. Jã'ata'ni repana cho'ochë peore ñasi'kũjeku pãi ùcuauko asaju'te kuaja'mu Dios. Chave cho'osi'e peore masicojõja'mu.

¹⁸ Jã'ajekuna Dios chũ'o asaju pa'ijũ'u musanukona. Pãi, Dios chũ'o asa jachamana si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ijanaa'me. Cho'okaija'mu Dios repanare, Repau chũ'ore na'a rua masia'ju chini. Jã'ata'ni chekuna chũ'u chũ'vache asanata'ni masi cuasamaru chũ'upi cho'okuna repana jmamakarũ masiche'te cavesujanaa'me —chiniasomu Jesús repanare.

*Jesús pũka'ko repau cho'jechiina'me repauni ñañu chini saisi'ere kũamũ
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)*

¹⁹ Ûcuarumu Jesús pũka'ko, repau cho'jechiina'me repau pa'ivü'ena sani kakañu chiniasome. Kakañu chiisinareta'ni kakacu'aasomu repanare, pãipi jairepanũkojeyna.

²⁰ Kakacu'akuna ve'sere pa'ijuna chekupi kuaasomu Jesure.

—Mũja'ko, mũche'uchiiina'me mũ'ũni ñañu chini ve'sere nukaju cha'ame — chiniasomu repau.

²¹ Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Dios chũ'o asa chëa jachama'ñe cho'ona chũ'u ja'koromijanaa'me. Ûcuaja'che chũ'u cho'jechiijanaa'me repana —chiniasomu Jesús repau'te.

*Jesupi chũ'ũna tutachena'me fa'ache cuhasi'ere kũamũ
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)*

²² Na'a pa'isirumuna Jesús repau neenana'me choovu ujavuna tuni,

—Ira chiara chekũkã'kona jëñu mai —chiniasomu.

Chikuna jëaasome repana.

²³ Jëajuna Jesús kãnisooasomu. Repau kãnisosirumuna ruarepa tutaku choovuna fa'a ja'ñuku okopi timusokuna ru'ipi'raasome repana.

²⁴ Choovũji runisocuhakuna Jesuni vuoju i'kaasome repana.

—¡Masiu, Masiu, runisocuhame mai! —chiniasome repana repau'te.

Chitena vuni,

—Tutachena'me fa'ache cuhajũ'u —chiniasomu repau. Chikuna tutachena'me fa'ache teana ùcuapa'rũva cuhaasomu. Jo'e re'oja'ira cuhaasomu chiara.

²⁵ Jã'aja'ñe cho'ocuha Jesús repau neenare i'kaasomu.

—¿Je'se pa'iana musanukona chũ'ure masi cuasama'ñe? —chiniasomu repau.

Chikuna vajuchuju rua cuasaju sãiñechi'a sëniasaasome repana.

—¿Keeja'iujeku iku jã'aja'ñe cho'oku? Iku pi chũ'ũna tutasi'e cuhasõmu, fa'asi'eje'e ùcuaja'che —chiniasome repana Jesús neena.

*Gadara cheja cava'ure vati paava'ure Jesús etokaisi'ere kũamũ
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)*

²⁶ Ûcuarumu Gadara chejana Galilea cheja ti'jñeñe pa'ichejana ti'aasome repana.

²⁷ Tã'a matena repacheja cajoopo caku pãiu vatire paakuji tijñaasomu Jesure. Rua jeerumu kãa peova'ũ pa'iu, vü'eje'e pa'imau pãi tãchejñachi'a pa'iu paniasomu repava'ũ.

28-29 Ūcuarumu Jesús repava'ure pa'inare vati, "Etaǰǰ'ũ", chinasomu. Chikuna vati paava'ũ Jesure ña, cuiku repau'te ti'jñeñe ro're ñu'iu ʋjachu'opi ija'che i'kaasomu:

—Jesús, Cunaumu Pa'iku Dios Mamaku, ¿ǎque raiku mu'ũ? Asi cho'omanejũ'ũ chu'ũre —chinasomu repau.

Aperumu repauni vatipi kaka chũ'ukuna vē've cho'okuna pǎi repau'te chēa repau jǎjñana'me cū'a cunameāpi vēeasome. Vēesi'eta'ni rueni tateso, vatipi chũ'ukuna pǎi peochejñare sani pa'iu paniasomu repava'ũ.

30 Reparumu Jesús,

—¿ǎquemamiũ'ũ mu'ũ? —chinasomu vatire.

Jesupi mamire sēeuna,

—Chukuna jainuko pa'inajeju, Vati Kuanupu ve'eme —chinasomu vati. Aperumu vati jainuko kakaasome repava'ũre.

31 Ūcuarumu vati i'kaasome Jesure.

—Chukuna'te vati chēacojñosina pa'icoje raicoje casomanejũ'ũ —chinasome repana.

32 Ūcuacheja kueñere aikũti caripa'te jo'chasēse kuanupu āure mu'kaju āiju paniasome.— Jo'chasēse sa'navuāna saojũ'ũ chukuna'te —chinasome vati. Ruarepa sēejuna Jesús ǎsemaneasomu repanare.

33 Jesupi ǎsemauna eta jo'chasēseva'na sa'navuāna sani kakaasome repana vati. Kakarena jo'chasēseva'na teana vu'vu aikũti ʋjakũti caripaji chiarana tuǎ'tua ru'tu jũnisooasome.

34 Jǎ'aja'ñe cho'orena ña repava'nare kuirasina kuañu chini vu'vuasoasome vu'ejoopo pa'inana'me repachejña po'ña pa'inare.

35 Kuarena asa cho'osi'ere ñañu chini eta saniasome pǎi. Sani Jesús pa'ichejana tǎ'a, vati paasi'kure ñaasome repana. Kǎa peosi'ku churata'ni kǎa ju'iu, Jesure ti'jñeñe ñuniasomu repau. Ūcuaja'che vē've cho'osi'kupi rūhiñe cuasakuna ña kukusoasome repana.

36 Ūcuachi'a repa cho'osi'e ñasinapi kuaasome repanare ñañu chini raisinare.

37 Kuarena Gadara cheja cana ūcuanuko asa kukucajejaniso,

—Pa'imanejũ'ũ mu'ũ icheja. Saijũ'ũ —chinasome Jesure. Chitena co'ira chini choovuna tuniasomu repau.

38 Co'ipi'rukuna vati paasi'ku Jesuni ja'me sasa chini rua sēniasomu. Sēeuna,

39 —Mu'ũ vu'ena co'ijũ'ũ. Co'í Dios mu'ũre cho'okaisi'ere peore kuajũ'ũ —chinasomu Jesús repau'te.

Jǎ'aja'ñe i'kauna co'í Jesús repau'te cho'okaisi'ere peore vu'ejoopo pa'inani ūcuanukore kuaasomu repau vati paasi'ku.

*Jairo mamakona'me chie ravu jũ'iko'te Jesús vasosi'ere kuamu
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)*

40 Repau Jesús chiara jēni jo'e co'iuña pǎi jainuko cha'aju pa'isinajeju ña rua pojosoasome repau'te.

41 Reparumu Jairo judiōpǎi chi'ivũ'e chũ'uku rani Jesure ti'jñeñe ro're puu ñu'iu,

—Chu'ũre vu'ena ja'me saijũ'ũ —chinasomu.

42 Repau mamako, ūcate'eva'opi jũnisopi'raasomo, chekurumu docerepaũsurumu pa'ikoji. Jũ'iona Jesuni soniasomu repau. Sokuna ja'me saiuna repau'te tuhana pǎi si'acakǎ'jño tǎ'tiasome repau'te Jesure.

43 Ūcuaja'che romio, docerepaũsurumu chie ravu jũ'iko ja'me paniasomo. ǎkopǎipi cho'o vasoajũ chini repava'o paasi'e kuri peore ro'isoasomo repava'o. Jǎ'ata'ni repao'te ūko cho'ote' easome repana.

44 Jǎ'aja'ñe pa'ikoji rani Jesús cho'jepi repau ju'ikǎa puso juhasirũ'tuvana chēaasomo repao. Chēaona chie raisi'e churata'ni teana cuhasoasomu repao'te.

45 Repaoji chēaona,

—¿Neepe chu'ũre chēare? —chinasomu Jesús.

Chikuna ūcuanuko,

—Chēama'me chukuna —chinasome repau'te.

Chitena Pedro i'kaasomu.

—Masiu, pǎiva'na si'acakǎ'jño tǎ'time mu'ũre —chinasomu.

46 Chikuna,

—Jǎ'ata'ni pǎi chu'ũre chēasinaa'me. Chu'ũ masicheji pǎi vasosi'kuamũ chu'ũ —chinasomu repau.

47 Jǎ'aja'ñe i'kauna, "Chu'ũ chēasi'e masimũ iku", chiio cuasa kukuso, kurukuruo rani repau'te ti'jñeñe ro're ñu'io,

—Chu'upi mu'u kãa chëasi'koa'mo vajura chini. Chëa teana te'erumu vaju'sosi'koa'mo chu'u —chiniasomo repau, pãi ũcuanuko asaju'te.

⁴⁸ Kuaona asa Jesús i'kaasomu repau'te.

—Jmava'o, "Iku chu'ure vasoja'mu", chiio cuasasi'kojeko vajucuhasi'koa'mo mu'u. Sani re'oja'che pa'ijũ'u chura —chiniasomu Jesús repau'te.

⁴⁹ Repau Jesús chuta'a i'katona, cheku pãiu rani i'kaasomu Jairo'te.

—Mu'u chũiva'o jũnisõcuhasi'koa'mo. Masiu'te jo'e i'kamanejũ'u —chiniasomu repau Jairo'te.

⁵⁰ Jã'aja'ñe kuauna asa Jesús i'kaasomu.

—Vajuchumanejũ'u. Mu'upi, "Chu'u chũiva'ore vasokaija'mu Jesús", chiia cuasato mu'u chũiva'o vajaja'mo —chiniasomu.

⁵¹ I'ka pi'ni Jairo vu'e sani ti'a Pedro'te, Santiago'te, Juanna'me jũ'isiva'o puka'kupãi cuaasomu repau repavu'e. Chekunareta'ni vu'e kakache ũseasomu repau.

⁵² Kaka ñato Jesús chuta'a raimarumu kakasina ũcuanuko otare oiju paniasome.

Oijuna Jesús i'kaasomu repanare.

—Re'omu. ũcuamaru oijũ'u musanukona. Jũnisõsiva'oma'mo iko. Rupu kãisiva'oa'mo —chiniasomu repau repanare.

⁵³ Jã'aja'ñe i'kauna asa jachaju Jesure pãisoasome repana, repau jũ'isi'ere masiju.

⁵⁴ ũcuarumu Jesús jũ'isiva'o jũtuna chëa ũjachu'opi i'kaasomu.

—Romichũio, vuijũ'u —chiniasomu repau repava'ore.

⁵⁵ Chikuna vajurani teana vuniasomo repava'o. Vukona Jesús repaoni ãure ãua'ju chini chũ'uasomu repanare.

⁵⁶ Jã'aja'ñe cho'ouna ña repava'o puka'kupãi kukusoaasome. Ña kukusorena,

—Iva'ore chu'u vasosi'e chekunare pãi kuamanejũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

9

*Dios chu'ore chu'vaa'ju chini repau neenare docerepanare Jesús saosi'ere kumau
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

¹ ũcuarumu Jesús repau neenare docerepanare soni chi'i,

—Chu'upi cho'okaiuna pã sa'navuã pa'inare vati peore eto saojanaa'me musanukona. ũcuachi'a pã jũ'iva'nare vasojanaa'me musanukona. Jã'aja'ñe cho'oa'ju chini jo'kamũ chu'u musanukonare —chiniasomu Jesús repanare.

² Chini repanare ija'che chũ'uasomu repau:

—Pã cu'ache cho'che ũhasinare Dios chëa paache'te chekunare pã kuaju pa'ijũ'u musanukona. ũcuachi'a ravu jũ'iva'nare vasoju'u —chiniasomu repau.

³ Jã'aja'ñe i'ka pi'ni Jesús ija'che i'kaasomu repanare:

—Musanukonapi sani cu'amakarujẽ'e samanejũ'u. Vãsoñoã musanukona ju'veju ku'ĩñoajẽ'e samanejũ'u. Turu cu'amajñaruã mañajaturujẽ'e samanejũ'u. ãujẽ'e samanejũ'u. Kurijẽ'e samanejũ'u. Kãñajẽ'e samanejũ'u. Kãña sa'ñeju ju'ikãñajẽ'e sama'ñe musanukona ju'ikãñaruãchi'a ju'iju ku'ijũ'u.

⁴ Sani ku'iju vu'ejoopo ti'ani musanukonare chiina vu'ere canuka pa'ijũ'u, tũicheja saichetu'ka.

⁵ Jã'ata'ni pã musanukonare cuhena pa'ijoopoã canukamanejũ'u. Musanukonare cuhena pa'ijoopoã etani musanukona cũ'akorophe're chũ'isi'e cha'ore ti'to to'jñoju eta saijũ'u. Jã'aja'ñe cho'oru musanukonare repana cuhesi'e masijanaa'me repana —chiniasomu Jesús repau neenare.

⁶ Jã'aja'ñe chũ'uuna sani ku'iju vu'ñajoopoã si'ajoopoã Dios chu'ore chu'vaasome repana. ũcuachi'a pã jũ'iva'nare vasoasome repana.

*Jesús pa'iche'te Herodes cuasasi'ere kumau
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)*

⁷⁻⁸ ũcuarumu chekuna pã Jesús pa'iche'te cutuju, "Diopi vasoña Juan jũnisõña tãcojñosi'kupi jo'e vajurani pa'imũ", chiniasome. Chekunata'ni, "Aperumu Dios chu'o kuasi'kupi Eliapi jo'e vajurani pa'imũ jã'u", chiniasome. Chekunata'ni, "Aperumu Dios chu'o kuasinapi te'eu vajurani pa'imũ jã'u", chiniasome. Reparumu Herodes, pã jainukore chũ'uku Jesús cho'ochete pãipi kuajuna asaasomu, pã Jesure cutusi'e ũcuaja'che. Asa, "¿Je'se paaku ie?", chini ruã cuasaasomu repau.

⁹ Ruã cuasaku i'kaasomu repau.

—Aperumu Juanre sijo'pu'te tusoa'ju chini chũ'usi'kua'mu chu'u. Jã'ata'ni, ¿jeeja'iu'u jã'u? Pãipi kuajuna repau pa'iche ruã si'ache asaku pa'imũ chu'u —chiniasomu repau.

Jã'ajekuna repau Herodes Jesuni ñaakuna si'ache cho'oasomu.

Pāi cinco milrepanare Jesús āu āusi'ere kʷamu
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Na'a pa'isirumu Jesús neena, repau saosina rani repana cho'osi'e peore kʷaasome repau'te. Kuarena repanarechi'a Betsaida vʷe'joopo kueñena pāi peochejana saasomu repau.

¹¹ Sauna repana saischejana pāipi asa tuhajuna ña pojoasomu Jesús repanare. Tuharena pāi cu'ache cho'оче ūhasosinare Dios chēa paache'te kʷaasomu repau repanare. Ūcuachi'a jū'iva'nare vasoasomu repau.

¹² Na'isocuhakuna repau neena, docerepana repau'te rani ija'che i'kaasome:

—Icheja vʷe'ñajoopoājē'e peomu. Inare pāi saojū'u, vʷe'ñajoopoā kueñe pa'ijoopoāna, wajoopoāna me jmajooruāna sani āuna me kāivū'ña ku'ea'ju —chiniasome repana.

¹³ Jā'aja'ñe i'kanareta'ni Jesús i'kaasomu repanare.

—Musanukonapi āu āujū'u inare —chiniasomu.

Chikuna,

—Pāpuā, cincorepauā, va'i te'eka'chapava'narechi'a paame chukuna. ¿Chukunapi āu koojani ra inare pāi ūcuaukore āua'ju chiiku mu'u? —chiniasome repana repau'te.

¹⁴ Chekuru mu repana pāi cinco milrepana na'a jainuko pa'icosome, amurāichi'a kuēkueto.

Pa'ijuna,

—Te'ekuanupu cincuentarepanachi'a pāi puua'ju. Ūcuauko ūcuajanukochi'a puua'ju. Jā'aja'ñe i'kajū'u inare pāi —chiniasomu Jesús repau neenare.

¹⁵ Chikuna Jesús neenapi chū'urena pāi ūcuauko te'ekuanuchi'a puuasome.

¹⁶ Puu ñu'ijuna pā, cincorepauā va'i te'eka'chapava'nare mini cājiku sunamure ñaku Dioni, "Re'orepamu, Ja'ku", chini repau neenani tu'e isiasomu repau, ūcuaukore āua'ju chini. (Jmanukoru pa'isi'e āu Dioni sēkuna teana rua paniasomu.)

¹⁷ Pāi ūcuauko chajiche āniasome repa. Jā'ata'ni repana āijuna cajejaisi'e sia docerepau'ña maña timuasome repana Jesús neena.

Pedro, "Dios Raosi'kua'mu Jesús", chiisi'ere kʷamu
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Na'a pa'isirumu Jesupi Dioni te'eu sēeuna repau neena ja'me paniasome. Pa'ijuna repanare chū'o sēniasomu repau.

—Pāi chū'u pa'iche cutuni, ¿je'se chiiche? —chiniasomu repau.

¹⁹ Chikuna i'kaasome repana.

—"Juan, Pāi Okoro'vekū'mu jā'u", chiime pāi chekuna mu'ure i'kani. Chekuna, "Aperumu pa'isi'ku Elíaa'mu jā'u", chiime mu'ure. Jo'e chekuna, "Aperumu Dios chū'o kuasi'kupi jūnisōsi'kupi jo'e vajarani pa'imū jā'u", chiime mu'ure —chiniasome repana repau'te.

²⁰ Chitena asa repanare sēniasomu repau.

—Musanukonajē'e chū'u pa'iche cutuni, ¿je'se chiiche? —chiniasomu repau repanare.

Chikuna,

—Pāi ūcuaukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mu mu'u. Cristoa'mu —chiniasomu Pedro repau'te.

²¹ Pedroji, "Dios Raosi'kua'mu mu'u; Cristoa'mu", chikuna, "Chekunare pāi kʷamanejū'u", chiniasomu Jesús repanare.

Repau chuenisojachere kʷamu Jesús
(Mt 16.21-28; Mr 8.31-9.1)

²² Chini jo'e i'kaasomu repau.

—Chū'u Dios Raosi'ku rua asi cho'ocojñoja'mu. Judío ainana'me judío phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chona chū'uni cuheju vanisōñe chū'ujanaa'me. Chuenisō tācojñosi'kuta'ni choteumucujña jo'e vajaraija'mu chū'u —chiniasomu Jesús repau neenare.

²³ Repau neenare i'ka pi'ni pāi ūcuaukore i'kaasomu repau.

—Musanukonapi chū'u neena pañu chini musanukonare cho'ouache ūhasō chū'u chū'ñe'te si'aumucujña cho'ojū pa'ijū'u. Chū'ure cuasanajejuna chū'ure cho'ochēja'che vanisōñu chiijanaa'me pāi musanukonare. Pāi musanukonare jā'aja'ñe cho'oñu chiiche asanjē'e chū'ure cuasache ūhasōmanejū'u.

²⁴ Chuenisōñe'te vaju'chujū musanukona asa chēasi'ere Dios chū'ore ūhasōni jūnisōsirumu vati toana sani uujanaa'me. Jā'ata'ni, "Pāi chukuna'te vanisōñu chiitojē'e Jesure ūcua cuasajanaa'me chukuna", chiisina repana jūnisōsirumu Dios pa'ichejare ai sani re'oja'che pa'ijanaa'me.

²⁵ Pāi raa si'ache paanapi chu'ure cuasamaneni repana jūnisōsirumū vati toana sani uujanaa'me. Ūcuachi'a repana paasi'e peore cho'osōja'mū.

²⁶ Pāi chu'ure cuasanata'ni chekunani vajuchujū, "Jesure cuasamanaa'me chūkuna. Ūcuachi'a Repau chu'oj'e'vesūnaa'me chūkuna", chiime masinata'ni. Jā'aja'ñe i'kasinare raa cu'ache t'ijñeja'mū. Na'a pa'isirumū chu'u, Dios Raosi'ku, cūnaumū muisi'kupi chejana jo'e cajeja'mū. Chu'u Ja'ku Dios ángelena'me ko'sija'icheja'che ko'sija'iu cajeja'mū chu'u. Caje jā'aja'ñe i'kasinare ūcuaja'che, "Inare pāi vesūmū chu'u", chiija'mū chu'u reparamū.

²⁷ Musanukona icheja chu'ure ja'me pa'ina chuta'a jūnisōmarumūna chu'u Dios Raosi'kupi pāire masi chu'ukuna ñajanaa'me musanukona. Ūcuarepaa'me jā'a — chiniasomū Jesús repanare pāi.

Rua ko'sija'iu Jesús carūhisi'ere kuamū

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Repanare cutusirumū, ochorepamucujña pa'isirumūna Dioni sēsa chini aikūtina maniasomū Jesús. Pedro'te, Santiago'te Juanre jā'anarechi'a ja'me mūasomū repau.

²⁹ Dioni sēeu tii'aja'iu carūniasomū repau. Repau ju'ikāña ūcuaja'che raa poko'sijakāña carūniasomū.

³⁰⁻³¹ Carūni nukakuna umūpāi raa ko'sijanapi te'eka'chapana peosichejapi teana rani nukaju Jesús Jerusalén vū'ejoopo jū'ijañere cutuasome. Aperumū pa'isina paniasome repana Moisenā'me Elías.

³² Cutujuna Pedro chekanana'me raa uokuanata'ni kāima'ñe Jesuni raa ko'sija'ianī ñaju paniasome, repau'te ja'me pa'inare ka'chanare ūcuachi'a.

³³ Repanapi Jesuni cutu pi'ni saipi'rajuna masi cuasavesukū Pedro ija'che i'kaasomū Jesure:

—Masiu, maipi ichejare pa'ijuna raa re'omū. Vū'ñaruā chotevū'ñaruā cho'okañu chiime chūkuna, mū'u vū'eruna'me Moisés vū'eruna'me Elías vū'era —chiniasomū Pedro.

³⁴ Chuta'a i'katona Moisenā'me Elíana'me Jesús nukachejana pikopi caje ta'pisomū repanapi piko sa'navū'te nukaju Jesús neena raa kukuasome.

³⁵ Ūcuarumū piko sa'navū'ji chu'o i'kache ija'chere asaasome repana: "Iku chu'u chīi chu'u oiū paaku'mū. Repau chu'ore asaju pa'ijū'u musanukona", chiiche'te asaasome repana.

³⁶ Jā'aja'ñe chiiche asa jo'e ñato Jesús te'eu nukaasomū. I'kama'ñe ña repana ñasi'e reparamū chekanarejē'e kuamaneasome repana Pedronā'me Santiagonā'me Juan.

Chīiva'ure vati'e paava'uni Jesús vasosi'ere kuamū

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Jo'e apeñatato aikūti muisi'kupi Jesupi cajeuna pāi jainuko repauni ñañu chini raniasome.

³⁸ Ratena repanare pāi ja'me pa'ikū'ji cuiku Jesuni re'oja'chere sēniasomū.

—Masiu, chu'u chīiva'ure ñajū'u. Ūcuate'eva'ua'mū iku.

³⁹ Vatipi si'arumū chēa paaku chu'ukuna raa cuiku vē've curukū repau chu'opoji coo raa raoku pa'imū iva'u. Iva'ure raa asi cho'o etakata'ni vati, ai etama'mū iva'ure.

⁴⁰ Mū'u neenare sēesi'kuamū chu'u, vatini eto saokaapu chini. Jā'ata'ni etovesusinaa'me repana —chiniasomū repau.

⁴¹ Chikuna Jesús i'kaasomū repau'te.

—Musanukona pāi irumū cana chu'ure masi cuasama'me. Raa tiiñe cuasame musanukona. ¿Keekerumū musanukona tiiñe cuasache ñaku pa'iche chu'u? —Jā'aja'ñe i'ka pi'ni— Ichejana rajū'u mū'u chīiva'ure —chiniasomū Jesús.

⁴² Chikuna raniasomū repava'u. Raiuna vatipi cho'o tūuuna ūhiu vē've curuasomū repau. Jā'aja'ñe cho'okuna ña Jesupi vatini, "Etajū'u", chikuna etaasomū vati. Repava'ure vaso pi'ni, paka'kuni co'choasomū repau.

⁴³ Jesupi jā'aja'ñe cho'ouna ña kukuaso pāi ūcuauko, "Dios peore masiku'mū", chiniasome.

Repau chuenisojachere jo'e kuamū Jesús

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Jā'ajekuna Jesús repau neenare ija'che i'kaasomū:

⁴⁴ —Chu'u i'kache asa cavesumanejū'u. Chu'ure Dios Raosi'kure cuhena pāi cu'ache cho'oa'ju chini chēa jo'kajanaa'me —chiniasomū repau repanare.

⁴⁵ Jā'ata'ni repau i'kache asavesuasome repana. Reparumu Dios repapani masi asamanea'ju chini asavesache cho'oasomu repanare. Masi asamanata'ni repau'te Jesure sēevajuchuasome repana.

Jesús neena, "¿Neepi na'a rua masiche?", chiisi'ere kwamu
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ūcuarumu Jesús neena ija'che sāifechi'a cutuasome: "Mai icheja pa'ina, ¿neepi na'a rua masiche?", chinasome.

⁴⁷⁻⁴⁸ Jā'aja'ñe cutujuna repana cuasaju cutuche ñaasomu Jesús.

Ña chīiva'ure juha ra, repau'te kueñe nako ija'che i'kaasomu repau:

—Pāi chu'ure masi cuasana chīiva'nare ikujava'nare pojona chu'ure ūcuaja'che pojome. Pāi chu'ure pojona chu'ure Raosi'kure ūcuaja'che pojome. Pāi rua vesuva'napi chu'una'me Ja'kure pojoni Diopi ñato rua masinaa'me —chinasomu Jesús repanare.

Maire cu'ache cho'omana pojaju re'oja'che cho'okaime maire
(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Ūcuarumu Juan ija'che i'kaasomu Jesure:

—Masi, chekure pāiu'te vati pāi sa'navā pa'inare eto saoku'te ñasinaa'me chukuna. "Jesupi chū'ukuna cho'omu chu'u", chiisi'kuamū repau vature eto saoni. Jā'aja'ñe cho'o'una ña ūseju i'kasinaa'me chukuna repau'te, maire ja'me cho'okaima'kujekuna —chinasome repana repau'te.

⁵⁰ Chitena asa,

—Jā'aja'ñe cho'onare ūsemanejū'u. Pāi maire cuhemana maire ja'me cho'okainaa'me —chinasomu Jesús repau'te Juanre.

Juanna'me Santiago cho'oñu chiiche'te ūsemu Jesús

⁵¹ Ūcuarumu Jesús repau cnaumu mairumu t'acuhakuna saivajuchuma'ñe Jerusalenna saipi'raasomu.

⁵² Saipi'raku chekunani charo saouna Samaria cheja cajoopona sani, repau kāijav'ere sēekanasome repana.

⁵³ Sēejatena Jesupi ūcuajoopona sakuna repajoopo cana pojomaneasome repau'te, Jerusalenna saiuna.

⁵⁴ Repauni pojomaruña ña repau neena Santiagona'me Juan i'kaasome.

—Chukuna'te Paaku, ĩnapi mu'ure cuhenapi uusōa'ju chini, "Cnaumapi toa cajeche chū'ujū'u", chiiku mu'u chukuna'te? —chinasome repana.

⁵⁵ Jā'aja'ñe i'karena churi ña,

—Jā'aja'ñe cho'omanejū'u. Musanukonapi cu'ache cho'oñu chiiche cuhemu Dios Recho.

⁵⁶ Chu'u, Dios Raosi'ku pāire cu'ache cho'ora chini cajesi'kuma'mu. Pāire oiū vati toa sani uuche'te ūsera chini cajesi'kua'mu chu'u —chinasomu Jesús repau neenare. Ūcuarumu Jesús repau neenana'me chekujooopona saniasomu.

Jesure ja'me kuñu chiisina i'kasi'ere kwamu
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'api saijuna cheku pāiu i'kaasomu Jesure.

—Mu'una'me ūcuauachejña mu'u ku'ichejña ku'iu mu'u chū'ũñe'te cho'oku pasa chiimu chu'u —chinasomu repau.

⁵⁸ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Ā'care'achai kāicojña paame. Pī'ava'na ūcuaja'che kāisuvonā paame. Chu'u, Dios Raosi'kuta'ni, kāichejñajē'e peova'u pa'imū —chinasomu repau.

⁵⁹ Chini Jesús chekuni i'kaasomu.

—Chu'uni ja'me ku'iu chu'u chū'ũñe'te cho'oku pa'ijū'u —chinasomu Jesús repau'te. Chikuna,

—Pāi Ūcuauukore Paaku, cha'ajū'u aperumu. Chu'u ja'kuva'uni tājasa. ¿Īsema'ku mu'u? —chinasomu repau repau'te.

⁶⁰ Jā'aja'ñe i'kauna asa Jesús i'kaasomu repau'te.

—Chekunapi chu'ure cuasamanajeju repana rekoñō jūnisōsinaja'ñe pa'inapi repana majapāi jū'isinare taa'ju. Mu'uta'ni pāi cu'ache cho'oche ūhasinare Dios chēa paache'te rani kuaku pa'ijū'u —chinasomu repau.

⁶¹ Jā'aja'ñe i'kauna cheku i'kaasomu repau'te.

—Pāi Ūcuauukore Paaku, mu'una'me kusa chiimu chu'u. Jā'ata'ni charo chu'u majapāire, "Saimu chu'u", chiijasa chiimu chu'u. ¿Īsema'ku mu'u? —chinasomu repau.

⁶² Chikuna asa i'kaasomu repau.

—Pai Dios chũ'uñe cho'oñu chiinapi repana aperumu pa'isi'ere jo'e pa'iuakuna Repau chũ'uñe'te cho'oma'to Dios neena pa'icu'amũ —chiniasomu Jesús repau'te.

10

Repau neenare setentarepanare saomu Jesús

¹ Na'a pa'isirumu Jesús chekunare setentarepanare ku'e chẽa i'kaasomu.

—Musanukona ucuanuko te'eka'chapanachi'a vũ'ñajooopõana saijũ'u. Chu'u saijajooopõana'me chu'u saijachejñana charo sani Dios chu'ore chu'vaju pa'ijũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

² Repanani saopi'raku i'kaasomu repau.

—Asarepajũ'u. Trigo tuarumu trigo chio paakũji cho'оче cho'onare ku'e saosomu, repauni trigo'te tuakaapu chini. Repau repanare saosirumu cho'очеji ruarepajekuna cho'оче cho'onapi karasõasome. Cho'onapi karasõkuna chio paakuni chu'o raoasome repana, chekunani raoa'ku chini. Dios chu'o chu'vache ucujaja'che jã'aja'ñea'me. Dios chu'o chu'vanapi karasõjuna Dios chu'o asamana rua jainukoa'me. Jã'ajekuna Dionĩ s̃ejũ'u musanukona, Repau chu'o chu'vanani na'a jainukore ku'e raoa'ku.

³ Musanukonare, "Saijũ'u", chiimu chu'u. Ovejachĩiva'nare chai pa'ichejñana saochaja'che musanukonare cuhena pa'ichejñana saomu chu'u.

⁴ Musanukonapi sani turu cu'amajñaruã mañajaturujẽ'e samanejũ'u. Kurijẽ'e samanejũ'u. Cũ'akorophe'rejẽ'e samanejũ'u. Ucujaja'che ma'a saiju ti'ñenare canukama'ñe s̃eju saijũ'u.

⁵ Ucujaja'che musanukonapi ku'iju pãĩ vũ'ñana kakani, "Diopi musanukonare re'oja'che cho'okaaũ", chiijũ'u repavũ'e pa'inare.

⁶ Repavũ'e pa'ikũji re'oja'che pa'ineeku pa'ito musanukona s̃ekaisi'e Diopi re'oja'che cho'okaija'mũ repanare. Jã'ata'ni re'oja'che pa'icuheku pa'ito musanukona s̃ekaisi'e re'oja'che cho'okaimaneja'mũ Dios repanare. Musanukona Diore s̃ekaisi'e s̃ema'ñeja'ñe pa'ija'mũ repanare.

⁷ Ucuate'evũ'e pa'iju pa'ijũ'u musanukona. Chekuvũ'ña pa'imanejũ'u. Ucuvavũ'ere pa'iju repavũ'e pa'ina ãuñe'te ãu ãiju pa'ijũ'u. Musanukona ãijañe ãu pãĩ chu'vache ro'ia'me.

⁸ Ucujaja'che musanukonapi vũ'ejoopona sani ti'arena repajooopo canapi musanukonani cuhema'to repana ãuñe ãu ãijũ'u.

⁹ Ucujaja'che repajooopo pa'iva'nare jũ'iva'nare vasojuũ'u. Ucuaachi'a ija'che kaajũ'u repanare: "Dios Raosi'ku pãire chũ'pĩ'ramũ", chiijũ'u.

¹⁰ Ucujaja'che musanukonapi vũ'ejoopona sani ti'arena repajooopo canapi musanukonani cuheto ija'che i'kaju callejoovuna etajũ'u:

¹¹ "Ijoopooquee cha'o chukuna cũ'akorophe're chũ'isi'ere ti'to to'jñome chukuna, pãipi musanukona cu'ache cho'osi'ere ña masia'ju chini. Asarepajũ'u; Dios Raosi'ku pãire chũ'pĩ'ramũ", chiijũ'u musanukonare cuhenare.

¹² Iere musanukonani kuara: Pãĩ cho'оче Dios ña ro'iche chũ'urumu ti'aru rua cu'ache ti'ñeja'mũ Sodoma vũ'ejoopo pa'isinare. Jã'ata'ni musanukona chu'vache asacuhesinare na'a rua cu'ache ti'ñeja'mũ —chiniasomu Jesús repau neenare.

Dios chu'o jachana pa'iche'te kuamũ

(Mt 11.20-24)

¹³ Ucuarumu Jesús jo'e ija'che i'kaasomu:

—Dios aperumu Sidón vũ'ejoopona'me Tiro vũ'ejoopo pa'inare Repau masiche cho'o ñomanasomu. Repanani chu'vakũ cho'o ñoru cu'ache cho'оче ùhasõ, vãkiniokãñapi sa'che repana s̃ijona ùhacutapi chu'chura'asinaa'me repana, chekunapi ña, "Cu'ache cho'оче ùhasõsinaa'me ina", chiapu chini. Musanukonata'ni chu'pĩ chu'vakũ Diochi'a cho'omasiche cho'okuna ñasinaa'me, Corazín vũ'ejoopo pa'inana'me Betsaida vũ'ejoopo pa'ina. Jã'ata'ni ucua cu'ache cho'оче ùhasõmanesinaa'me musanukona. Jã'ajekuna rua cu'ache ti'ñeja'mũ musanukonare Corazín vũ'ejoopo pa'inana'me Betsaida vũ'ejoopo pa'inare.

¹⁴ Na'a pa'isirumu Dios pãĩ ucuanuko cho'оче ña ro'iche chũ'uumucuse ti'aru Sidón vũ'ejoopo pa'isinana'me Tiro vũ'ejoopo pa'isinare rua cu'ache ti'ñeja'mũ. Jã'ata'ni musanukonare Corazín vũ'ejoopo pa'inana'me Betsaida vũ'ejoopo pa'inare na'a rua cu'ache ti'ñeja'mũ, chu'u cho'оче ñasinata'ni jachasi'e ro'i.

¹⁵ 'Musanukona Capernaum vø'ejoopo pa'ina, "Dios pa'ichejana saijanaa'me mai", chiime. Jã'ata'ni Dios musanukonare Repau pãi ùcuanuko cho'оче ña ro'iche chũ'umucuse tĩ'aru vati toana saoja'mu —chiniasomu Jesús repanare.

¹⁶ Chini repau neenare jo'e i'kaasomu repau.

—Pãi musanukona i'kache asa jachamana chũ'u i'kache ùcuaja'che asa jachama'me. Pãi musanukonare kuhena chũ'ure ùcuaja'che kuheme. Pãi chũ'ure kuhena chũ'ure Raosi'kure Diore ùcuaja'che kuheme —chiniasomu Jesús repanare.

Dios chũ'o chũ'vañu chini saisina setentarepana co'isi'ere kuamu

¹⁷ Jesupi saõna chũ'vajani pojõju co'i repauni kuaasome repana setentarepana.

—Chukuna'te Paaku, chukuna mu'u ku'e chëa saosinapi chũ'ujana pãi sa'navuã pa'isina vati eta saisinaa'me —chiniasome repana repau'te.

¹⁸ Jã'aja'ñe kuarena asa repanare ija'che i'kaasomu repau:

—Vati aire cunaumupi oko fe'neñeja'ñe na'mi tuã'ikuni ñasi'kuu'mu chũ'u.

¹⁹ Jã'ata'ni chũ'u musanukonare Diochi'a cho'omasiche'te cho'oa'ju chini masire jo'kasi'kuu'mu. Masinajeju musanukonapi añana'me puni tumuniñe'e asi cho'omanejanaa'me. Ùcuaja'che vati cho'оче peore ùsejanaa'me musanukona. Jã'are cho'õju jmakarujë'e cu'ache cho'ocõjõmanejanaa'me musanukona.

²⁰ Pãi sa'navuã pa'inare vati etoni pojõmanejũ'u musanukona. Utija'ophuro cunaumu pa'iphurona Dios musanukona mami tochasi'ere cuasaju pojõjũ'u —chiniasomu Jesús repau neenare.

Jesús pojõku i'kasi'ere kuamu

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Reparumu Jesús, Dios Rekochoji repauni ja'me pa'ina rua pojõku i'kaasomu.

—Ja'ku, mu'u cunaumu pa'inana'me cheja pa'inare peore chũ'uku'mu. Mu'ure rua pojõku i'kamũ chũ'u. Pãi, "Mu'u chũ'o peore masinaa'me chukuna", chijju cuasanare mu'u chũ'o asamasiche ùsemũ mu'u, repanapi asavesua'ju chini. Jã'ata'ni pãi chũ'iva'naja'ñe vesuju, "Dios chũ'õjë'e vesunaa'me chukuna", chini cuasanarechi'a mu'u chũ'o asamasiche jo'kaku'mu mu'u, repanapi asamasia'ju chini. Jã'aja'ñere chiimu mu'u. Jã'ajekuna, "Re'orepamu", chiimu chũ'u mu'ure —chiniasomu Jesús Puka'kure.

²² Diore i'ka pi'ni pãire i'kaasomu repau.

—Chũ'u Ja'ku Repau pa'iche masiche peore jo'kasi'kuu'mu chũ'ure. Chũ'u pa'iche vesume pãi. Chũ'u Ja'kuta'ni masimu. Ùcuaja'che chũ'u Ja'ku pa'iche vesume pãi. Chũ'uta'ni Repau pa'iche masimu, Repau Mamakujeku. Chũ'ure kuauanarechi'a chũ'u Ja'ku pa'iche kuamu chũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

²³ Jã'aja'ñe i'kaku repau neenarechi'a i'kaasomu repau.

—Chura chũ'uni ja'me pa'ijana rua re'omu musanukonare, chũ'upi si'ache cho'o ñokuna.

²⁴ Aperumu pa'isina Dios chũ'o kuasinana'me pãi chũ'usina irumu musanukona ñañeja'ñere ñañu chiisinata'ni ñamaneasome. Ùcuachi'a irumu musanukona asacheja'chere asañu chiisinata'ni asamanesinaa'me repana —chiniasomu Jesús repau neenare.

Samariapãiu re'oku cho'osi'ere Jesús cuasaku kuasi'ere kuamu

²⁵ Ùcuarumu judiõpãi che'choku Jesuni cutura chini muuasomu, repau masiche'te cho'o ñara chini. Mua repau'te ija'che sëniasomu repau:

—Masiu, chũ'upi Dios pa'ichejana ai sani pasa chini, ¿je'se cho'õja'che? —chiniasomu repau.

²⁶ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Dios chũ'o tocha jo'kasi'e, ¿ñquere kuaku? Mu'upi ñato, ¿je'se kuaku? —chiniasomu repau.

²⁷ Chikuna i'kaasomu repau.

—Dios chũ'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pãi musanukonare ùcuanukore Paaku'te Diore

musanukona auna'me rekoñõana'me kokana'me cuasache peore jã'api rua cuasaju pa'ijũ'u.

Musanukona meñe oicheja'che kueñe pa'inare oiju pa'ijũ'u.

Jã'aja'ñe kuamu Dios chũ'o, aperumu tocha jo'kasi'e —chiniasomu repau pãi che'choku.

²⁸ Jã'aja'ñe i'kauna asa Jesús i'kaasomu repau'te.

—Rũhiñe i'kamũ mu'u. Mu'upi jã'aja'ñe cho'oni Dios pa'ichejare ai sani pa'ija'mu —chiniasomu Jesús.

²⁹ Jā'aja'ñe i'kauna asa, pāipi repauni ña, "Ūcuarepa cho'okū'mu iku", chiiju cuasaa'ju chini Jesure jo'e sēniasomu repau.

—¿Neea'ñe chu'ure kueñe pa'ina? —chiniasomu repau.

³⁰ Chikuna Jesús ija'chere cuasaku kuaasomu repau'te:

—Pāiu Jerusalén vā'ejoopoji Jericó vā'ejoopona cajeasomu. Cajekuna pāi cu'ana ma'ana tijña chēasomo repau'te. Chēa repau cu'amajñaruā tutesō, repau ju'ikāñaruā tī'te, repau'te ai jū'iñetū'ka rua vani jo'ka sanisōasomo repana.

³¹ Vani jo'ka satena judío phairipāiu ūcuama'api rani chueesiva'uni ña ma'a chekukā'kona jēni pachu carani saniasomu.

³² Carani sakuna cheku, Leví jojosi'ku Dios vā'e cho'oche cho'okaiku ūcuama'api rani ūcuaja'che chueesiva'ū ūhicheja tī'a ma'a chekukā'kona jēni pachu carani saniasomu.

³³ Cheku, Samariapāiuta'ni ūcuama'api raiu chueesiva'ū ūhicheja tī'a ña oniasomu repava'ure.

³⁴ Ña oiū repava'ū asimajñana pīsi ūche conona'me u'chape'e ro'vecuha, kāñase'repi vēekanasomu repava'ure. Vēe pi'ni repau burrova'upi tso sa, pāi kāiv'ere paaku kuiraasomu repau.

³⁵ Jo'e apeñatato repau Samariapāiu saipi'raku, repavū'e paaku'te denario kurire're ka'chare're mini isiku ija'che i'kaasomu: "Iva'ure chueesiva'ure kuirakaijū'ū chu'ure. Chu'ū ro'isinuko tī'ama'to mu'upi ro'ikajū'ū. Chu'ū jo'e raisirumuna mu'ū ro'ikaisinuko ro'ira mu'ure", chiniasomu Samariapāiu —Jā'aja'ñe kuaasomu Jesús repau'te judiōpāi che'choku'te.

³⁶ Jā'aja'ñe kua pi'ni Jesús repau'te chu'o sēniasomu.

—Chueesiva'ū ūhisima'a umupāi chotena te'enachi'a saiju ñaasome repau'te. Jā'ata'ni te'eu re'oja'che cho'okanasomu repau'te, pāi kueñe pa'inare re'oja'che cho'okaicheja'che. ¿Kaupi repau'te jā'aja'ñe cho'okaku? —chiniasomu Jesús repau'te.

³⁷ Chikuna,

—Chueesiva'ure ña oisi'kupi re'oja'che cho'okaisi'kua'mu repau'te —chiniasomu judiōpāi che'choku.

Chikuna,

—Ūcuarepaa'me jā'a. Mu'ujē'e ūcuaja'che sani chekunani ña oiū re'oja'che cho'okaiū pa'ijū'ū —chiniasomu Jesús judiōpāi che'choku'te.

Martana'me María vu'ere pa'imū Jesús

³⁸ Ūcuarūmu Jesús repau neenana'me jo'e saiū chekujooopona tī'auna romichño Marta repao vā'ena Jesure soni mutuaasomo.

³⁹ Repao Marta cho'jeo María ve'easomo. Jesupi kaka pūūna repau che'choche'te asara chini repau'te kueñe pūūasomo repao María.

⁴⁰ Jā'ata'ni Marta, vā'e cho'omajñaruāre te'eo cho'o ca'naso, Jesure kueñe rani ija'che i'kaasomo:

—Pāi Ūcuankore Paaku, chu'ū cho'jeo cho'omajñaruā ja'me cho'oma'mo chu'ure. Chu'ūchi'a te'eva'o cho'oko pa'imo. ¿Chu'ure ña oima'ku mu'ū? I'kajū'ū repao'te chu'ure ja'me cho'oa'ko —chiniasomo repao repau'te.

⁴¹ Chikona Jesús i'kaasomu repao'te.

—Asarepajū'ū, Marta. Mu'ū pa'iche'te ruarepa peore cuasako oimo mu'ū.

⁴² Re'oja'che pa'iche chuta'a chēama'mo mu'ū. Mūche'ota'ni chu'ū che'choche'te asaneeko re'oja'che pa'iche'te chēacuhamo. Jā'aja'ñe cho'oko'te ūsema'mu chu'ū —chiniasomu Jesús repao'te Martare.

11

Diore sēñe'te che'chomū Jesús

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Ūcuarūmu Jesús repau saisichejare pa'iu Dioni sēniasomu. Sēni pi'niūna repau neeku te'eu ija'che i'kaasomu repau'te:

—Chukuna'te Paaku, Diore sēñe'te che'chojū'ū chukuna'te, Juan repau neenare che'chosi'eja'che —chiniasomu repau.

² Chikuna Jesús repau neenare i'kaasomu.

—Musanukonapi Diore sēni ija'che i'kajū'ū:

Ja'ku, Cūnaumu Pa'iku, pāi mu'ure vajuchuju pojoa'ju.

Ūcuachi'a mu'ū chū'ñe pāi ūcuankoko cho'ojaramū tī'aa'ku.

Cūnaumu pa'ina mu'ū chū'ñe masi cho'ocheja'che cheja pa'ina ūcuaja'che re'oja'che cho'ojū paapu.

³ Ūcuachi'a chukuna chiiche ãu si'aumucujña isijũ'u, chukuna ãijañe.

⁴ Chukuna cu'ache cho'оче cho'samanejũ'u, chukuna'te pãi cu'ache cho'osi'e chukuna jo'e cuasama'ñeja'ñe.

Chukuna'te vatipi chũ'ukuna cu'ache cho'oñu chiito mu'upi ãsekaijũ'u, cho'omaneajũu chini.

Jã'aja'ñe i'kaju Diore sãeju pa'ijũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

⁵⁻⁶ Chini repanare jo'e i'kaasomu repau.

—Chekurumu musanukona te'eu mu'ure kueñe pa'iku mu'u vã'ena ñamirepana muamu. Maa jatisa'aro tã'a ve'sere nukaku ija'che i'kamũ: “Chu'ure re'oku, vuni pãra'puruã chotera'puruã isijũ'u chu'ure. Jo'e co'chora chu'u mu'ure. Cheku chu'ure re'oja'che cho'oku so'opi raiu churepara chu'u vã'ena tã'amũ ãiñeje'e peokuni”, chiimu repau chekurumu mu'ure.

⁷ Jã'aja'ñe sãeto mu'u chekurumu ija'che i'kamũ: “Cho'omanejũ'u chu'ure. Jatisa'aro jeosõcuhasi'kuamũ chu'u. Kãsa chini chu'u chũiva'nana'me ãmesõcuhasi'kuamũ chu'u. Mu'u sãeñe vuni isima'mu chu'u”, chiimu mu'u repau'te.

⁸ 'Asarepajũ'u, musanukona. “Chu'ure re'oku'mu”, chiikuta'ni repau sãeñe vuni isima'mu mu'u. Jã'ata'ni, “Chu'uni jeereparumu sãeto asa ca'nasõ, vuni isija'mu chu'u”, chini cuasa, vuni repau chiiche peore isija'mu mu'u repau'te.

⁹ 'Ija'che kuamu chu'u musanukonare: Ūcuaja'che musanukona chiiche cuhama'ñe Dioni rua sãeju pa'ijũ'u isia'ku. Cuhama'ñe sãeju pa'ito isija'mu Repau. Ūcuachi'a musanukona Repau'te sãesi'e cha'ajũ'u isia'ku. Cha'ani koojanana'me musanukona. Ūcuachi'a pãiu repau'te re'oku vã'ena maa tã'a jatisa'aro'te nukaku, repau chiiche'te koorepara chini cuhama'ñe rua jeerumu sãeu pa'icheja'che Diore rua jeerumu sãeju pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe cho'oju pani koojanana'me musanukona.

¹⁰ Repanare karache'te Diore sãena koojanana'me. Ūcuachi'a Repau'te sãesi'e cha'ana koojanana'me. Ūcuachi'a pãiu repau'te re'oku vã'ena maa tã'a jatisa'aro'te nukaku, rua jeerumu sãeu pa'iu koocheja'che koojanana'me pãi, Diore rua jeerumu sãeju pa'ina.

¹¹ 'Musanukona umupãi chũ paana, asarepajũ'u. Mu'u chiipi mu'uni pãre sãeto catapu'te mini isima'me musanukona. Jã'apãani chiacha va'ire sãeto añani mini isima'me musanukona.

¹² Kura chiapu sãeto punioni mini isima'mu mu'u repau'te. Jã'aja'ñe cho'omanaa'me musanukona.

¹³ Cu'ache pa'inata'ni musanukona chũiva'nare re'oja'chere isinaa'me musanukona. Mai ja'ku, Dios, Cunaumu Pa'iku na'a re'oja'chere isiku'mu maire. Pãipi Repau'te sãeto Repau Rekocho'te isiku'mu Repau repanare —chiniasomu Jesús repanare.

*Pãi Jesure, “Vatini paaku si'ache cho'omasimu”, chiisi'ere kuamu
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)*

¹⁴ Ūcuarumu Jesús vatire pãiu'te chu'o cutuche ãsekuni eto saokaniasomu. Eto saouna vatire paasi'kupi, chu'o cutumanesi'kupi chu'ore cutukuna ña kũkuasome pãi.

¹⁵ Pãi te'ena ija'che i'kaasome:

—Vati chũ'ukuji Beelzebuji cho'okaiuna vati ūcuajanare eto saoku'mu iku Jesús — chiniasome repana.

¹⁶ Jã'aja'ñe i'karena chekuna Jesús masiche'te masiñu chini ija'che i'kaasome:

—Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojũ'u chukuna'te —chiniasome repana.

¹⁷ Jã'aja'ñe i'kajuna Jesús repana cuasaju cutuche'te masiku ija'che i'kaasomu repanare:

—Pãi ūcuate'echeja pa'inapi sãiñechi'a cavani vaiju si'asõjanana'me. Ūcuachi'a majapãichi'api ūcuate'evã'e pa'inapi sãiñechi'a cavani majapãi sãejosõjanana'me.

¹⁸ Ūcuachi'a vati aipi repau neenana'me sãiñechi'a cavato repau chũ'ũñe si'asõmu. Jã'ata'ni musanukona chu'ure, “Vati chũ'ukuji Beelzebuji vati ūcuajanare eto saomasiche jo'kasi'kuamũ mu'ure”, chiime.

¹⁹ Jã'aja'ñe musanukonapi i'karena iere sãemu chu'u: Musanukona neenare, zjapui vati eto saomasiche jo'kau? ¿Vati aipi jo'kau? Ija'che chiiju sãejũ'u repanare: “¿Vati eto saomasiche vati aipi jo'kau musanukonare?”, chiijũ'u. Jã'aja'ñe sãeto repana musanukonare, “Rũhiñe cuasama'me musanukona”, chiijanaa'me.

²⁰ Chu'u vati eto saomasiche Dios jo'kasi'ea'me. Chu'upi Dios jo'kasi'ere cho'okuna ña, “Dios pãi ūcuankore chũ'uku'mu”, chiiju masijanaa'me pãi.

²¹ 'Pãiu rua kokaji rua vaiche paakuji repau vã'ere pã'jeto repau cu'amajñaruã ñaacu'amu.

²² “Vaiche’te paakuna chu’u neemajñaruã ñaamanejanaa’me pãi chu’ure”, chini cuasaku pojomu repau. Jã’ata’ni repau’te na’a rua koka paakuji rani, repau’te vani kũkosõ, repau paaku pojosi’e vaichena’me cu’amajñaruã tutesõja’mu repau’te. Tutesõ repau neenani ïsija’mu —chiniasomu Jesús repanare.

²³ Chini ija’che i’kaasomu repau:

—Pãi chu’ure jovomana cuheme chu’ure. Cuheju chekunapi chu’uni jovoñu chiito ñseme repana, chu’uni jovomaneaj’u chini —chiniasomu Jesús repanare pãi.

Vati pãiu sa’navu’te pa’iu eto saocojñosi’kupi jo’e pãiu’ni co’iche’te kuamu (Mt 12.43-45)

²⁴ Ūcuarumu Jesús repanare pãi jo’e ija’che i’kaasomu:

—Pãiu sa’navu pa’isi’kuni etosõru vati sani oko peochejñare ku’iu pa’imu puachejñare ku’eku. Jã’ata’ni jñaamaneni, “Chu’u vu’ejachena co’ira pãiu sa’navuna”, chini cuasamu repau.

²⁵ Jã’aja’ñe cuasa repau co’i ñato pãiu sa’navu vu’e ju’o care’vasivu’ejache re’oja’imu.

²⁶ Jã’aja’ñere rani ña jo’e sani chekunare vati repau’te na’a rua cu’anani sieterepanare ku’e jña ra pãiu sa’navuna pañu chini ūcuanuko kakame repana. Jã’ajekuna pãiu aperumu cu’ache pa’isi’e na’a rua cu’ache pa’imu —chiniasomu Jesús repanare.

Ūcuarepa pojoju pa’iche’te i’kamu Jesu

²⁷ Jã’aja’ñe i’katona pãina’me pa’ikoji romio ujach’opi i’kaasomo Jesure.

—Mu’ure jña ra jojasi’ko rua pojoko pa’icosomo —chiniasomu.

²⁸ Chikona i’kaasomu repau.

—Ūcuarepaa’me jã’a. Pojoko pa’imo repao. Jã’ata’ni Dios chu’o asa jachama’ñe cho’ona repao’te na’a rua pojoju pa’ime —chiniasomu Jesús repao’te.

Pãi cu’ache pa’ina Jesure, “Diochi’a cho’omasiche’te cho’o ñojũ’u”, chiisi’ere kuamu (Mt 12.38-42; Mr 8.11-12)

²⁹ Ūcuarumu Jesús pãipi repau pa’ichejana chi’irena ija’che i’kaasomu repanare:

—Pãi irumu cana cu’ache pa’ina’me. Chu’ure, “Dios Raosi’kuma’mu Jesús”, chiime repana. Jã’ata’ni, “Diochi’a cho’omasiche’te cho’o ñojũ’u chũkana’te”, chiime repana, chu’u pa’iche’te masiñu chini. Jã’ata’ni cho’o ñoma’mu chu’u repanare. Jonás cho’ocojñosi’ejachechi’a cho’ocojñoja’mu chu’u.

³⁰ Aperumu Níneve vu’ejoopo pa’isina Jonás cho’ocojñosi’ere asa, “Dios raosi’kucosomu jã’u”, chiniasome. Chu’u Dios Raosi’ku Jonás cho’ocojñosi’ejache cho’ocojñoja’mu, pãipi asa, “Jesús Dios Mamaku’mu”, chiiju cuasaa’ju chini.

³¹ Aperumu pa’isi’ko suripu cakã’ko canare pãi chu’usi’ko rua so’opi Salomón rua masiũ chu’vache’te asara chini ranciasomo. Repau’te Salomon’te na’a rua masiũ i’chejare pa’imu chu’u. Jã’ata’ni chu’u chu’vache asacuheme musanukona irumu cana. Jã’ajekuna Dios pãi ūcuanuko cho’oche ña ro’iche chũ’umucuse tã’aru aperumu pa’io pãi chu’usi’kopi ija’che i’kaja’mo musanukonare, irumu pa’iju chu’ure cuasamanesinare: “Cu’are cho’oju Diore cuasamanesinajeju ro’iju pa’ijanaa’me musanukona”, chiija’mo.

³² Aperumu Jonapi rua masiũ Dios chu’ore chu’vakuna asa chã, Níneve vu’ejoopo pa’isina repana cu’ache cho’oche ūhasõasome. Repau’te Jonare na’a rua masiũ i’chejare pa’imu chu’u. Jã’ata’ni chu’u chu’vache asacuheme musanukona irumu cana. Níneve vu’ejoopo pa’isina cu’ache cho’oche ūhasõsi’ejache cu’ache ūhasõmanaa’me musanukona irumu cana. Jã’ajekuna Dios pãi ūcuanuko cho’osi’e ña ro’iche chũ’umucuse tã’aru Níneve vu’ejoopo pa’isinapi ija’che i’kajanaa’me musanukonare irumu pa’inare: “Cu’ache cho’oche ūhasõmanesinajeju ro’iju pa’ijanaa’me musanukona”, chiijanaa’me —chiniasomu Jesús repanare.

Hotuoru re’oja’che miañeja’ñe re’oja’che cuasache’te kuamu (Mt 5.15-16; 6.22-23)

³³ Ūcuarumu Jesús repanare pãi jo’e i’kaasomu.

—Pãi te’euñe’e hotuoru chõoni chãve nukoma’me. Ūcuachi’a totoroji jao nukoma’me. Jã’ata’ni, “Pãi ivu’ena kakani chija’iuna ñamanejanaa’me”, chini hotuoru chõo, umuna tuomu re’oja’che miakuna ñaa’ju chini.

³⁴ Musanukona ñakocaã masi ñoto cho’oche cho’ore’omu. Jã’ata’ni ñakocaãpi masi ñoma’to cho’oche cho’ocu’amũ. Ūcuaja’che musanukonapi re’oja’che cuasani re’oja’chechi’a cho’oju pa’ijanaa’me. Cu’ache cuasani cu’achechi’a cho’oju pa’ijanaa’me.

³⁵ Pãi Dios chu’o masinapi Repau’te cuasamaneni chijacheja pa’inaja’ñe cu’ache pa’ime repana rekoñõã. Jã’ajekuna ñarepaju pa’ijũ’u musanukona, jã’aja’ñe pa’imaneñu chini.

³⁶ Músanúkónapi Dios chũ'o asa cuasato rua re'oja'che pa'ija'mu músanúkóna rekoñoã. Ɖotũopũ re'oja'che miañeja'ñe re'oja'che pa'ija'mu músanúkóna rekoñoã —chíniasomũ Jesús repañare.

*Fariseopãina'me judiõpã che'chona cu'ache cho'ochete kũamũ Jesús
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)*

³⁷ Jã'aja'ñe i'ka pi'niuna fariseopãiu, "Chũ'u vũ'ena mua ãu ãijũ'u", chíniasomũ Jesure. Chikũna mua kaka ãure ãsa chini mesako'are pũũ ñuniasomũ repañ.

³⁸ Æu ãipi'rakuta'ni charo Jesupi repañ jũññare choamauna ña, "Aipã chũ'u jo'kasi'e cho'oma'mu ikũ", chini cuaca, kũkuasomũ fariseopãiu.

³⁹ Kũkusokũna ña Jesús ija'che i'kaasomũ repañ'te:

—Músanúkóna fariseopã rekoñoã cu'ache cuasache jo'kasõmanajeju cãnaro'rona'me cãnare'a sê'sevuãchi'a sosaju sa'navuã sosama'ñeja'ñe sê'sevuchi'a re'onaja'ñe cho'õju chekũna nee joreju tũte paanaa'me.

⁴⁰ Rua vesũnaa'me músanúkóna. Sê'sevũ pa'ichechi'a cho'oma'ñe sa'navũquee ũcuachi'a cho'osi'kua'mu Dios.

⁴¹ Ija'che cho'õju pa'ijũ'u músanúkóna: Pã chũova'na pa'iva'nare ña oiju cu'amajñaruã ũcuamajñaruãre re'ojamajñaruãre ãsijũ'u repañare. Músanúkónapi jã'aja'ñe pãire oiju panĩ rekoñoã re'oja'che cuasani sê'sevũ ũcuaja'che re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁴² 'Músanúkóna, fariseopã, Dios chũ'u jo'kasi'ere cho'õju ja'oruã ãu va'isũche maña kua'koja'oruãre si'arũmu ãsiju pa'inaa'me, Repañ, "Chũ'ũre ãsijũ'u", chĩsinúkõru. Chekũrũmu dierepaja'oruã paani te'ejaruã ãsime. Chekũrũmu cienrepaja'oruã paani dierepaja'oruã ãsime. Jã'achi'a ãsinaa'me músanúkóna. Jã'ata'ni chekũnare ũcuarepa cho'omanaa'me músanúkóna. Diore ũcuaja'che masi cuasamanaa'me músanúkóna. Cu'amajñaruã ũcuã ãsiju pa'ijũ'u Diore. Re'õmu jã'a. Jã'ata'ni músanúkónapi chekũnani ũcuarepa cho'õmapũna cu'amũ. ũcuachi'a Dioni masi cuasamapũna cu'amũ. Jã'ajekũna rua cu'ache ti'jñeja'mu músanúkõnare fariseopã.

⁴³ 'ũcuaja'che mai judiõpã chĩ'ivu'ña mua kakani pa'ipã ñũ'isaivũãre ñũ'ineeme músanúkóna. ũcuaja'che ãu ãsichejñare músanúkónapi ku'ijũna pãipi ña kũkũju sêejũna rua pojõnaa'me músanúkóna. Jã'aja'ñe pa'ijũna rua cu'ache ti'jñeja'mu músanúkõnare.

⁴⁴ 'Pãiu'te jũ'isi'kũre tãsichejare catapũ tochasi'pure nukõma'to ñõmauna vesũju ũcuachejapi cha'caju ku'ime pã. Músanúkóna fariseopã ũcuaja'che cu'ache pa'inata'ni pãipi ñato re'õja'che pa'inaja'ñe ñõme. Chekũna pãĩ músanúkóna cu'ache cuasache vesũme. Jã'aja'ñe pa'ijũna rua cu'ache ti'jñeja'mu músanúkõnare judiõpã che'chonana'me fariseopã —chíniasomũ Jesús fariseopãiu'te.

⁴⁵ Jã'aja'ñe i'kauna asa Dios chũ'usi'e che'choku i'kaasomũ Jesure.

—Masĩu, mu'ũpi jã'aja'ñe i'kaku chukũna'te ũcuaja'che Dios chũ'usi'e che'chonani cu'ache i'kamũ mu'ũ —chíniasomũ.

⁴⁶ Chikũna asa Jesús jo'e i'kaasomũ repañ'te.

—Músanúkóna Dios chũ'usi'e che'chona cho'õkaimanata'ni chekũnare rua si'ache cho'õvesache'te chũ'ũnaa'me. Jã'aja'ñe cho'õjũna rua cu'ache ti'jñeja'mu músanúkõnare.

⁴⁷ 'Aperũmu Dios chũ'o kuasinare músanúkóna aipãipi vanisõrena repañare tãsichejña sê'sevũãre re'õjachejña care'vaju pa'ime músanúkóna, pãipi ña, "Dios chũ'o kũaju chuenisõsĩnare oime ina", chĩapũ chini.

⁴⁸ Jã'ata'ni repaña kuaju chũ'usi'e re'õja'che cho'omanaa'me músanúkóna. Músanúkóna aipãipi repañare vanisõrena repañare tãsichejñare re'õjachejña care'vaju músanúkóna aipã cu'ache cho'õsi'eja'che cho'õme músanúkóna. Jã'aja'ñe cho'õjũna rua cu'ache ti'jñeja'mu músanúkõnare.

⁴⁹ 'Dios peore Masikũjekũ aperũmu ija'che i'kaasomũ músanúkóna cho'õjache:

Chũ'u chũ'o kũajanana'me che'chojanare chẽa saõja'mu chũ'u pãire chũ'vaa'ju chini.

Saõna repañani cuheju cu'ache cho'õũ chini tuhajanaa'me pã.

Tuha te'enare vanisõjanaa'me repaña, chíniasomũ Repañ.

⁵⁰ Cheja mamacheja pa'irũmũpi irũmũjatu'ka Dios chũ'o kũanani músanúkóna majapãipi vanisõjũna músanúkóna irũmũ canapi repaña cho'õsi'eja'che cu'ache cho'onajeju ro'ijanaa'me, repañare vanisõsi'e ro'i.

⁵¹ Aperũmu músanúkóna majapã Dios vũ'ere pa'iju Diore ãsisimajñaruã uõchejana Zacaria'te vanisõasome. Abelre vanisõsirũmũpi Zacaria'te vanisõrũmũjatu'ka Dios chũ'o kũanare mai aipãipi vanisõrena músanúkóna irũmũ canapi ro'ijanaa'me, repañare vanisõsi'e ro'i. ũcuarepaa'me jã'a.

⁵² 'Musanukona Dios chũ'ũñe che'chona Dios chũ'o masinata'ni masi cho'oma'me. Ūcuaja'che chekũnapi asa chẽapi'ranapi cho'ovesua'ju chini masi che'chomanaa'me musanukona. Jã'aja'ñe cho'oju'na rua cu'ache ti'ñjeja'mu musanukonare Dios chũ'ũñe che'chonare —chiniasomu Jesús repanare.

⁵³⁻⁵⁴ I'ka pi'ni fariseopãu vu'e pa'isi'kupi etaasomu Jesús. Etauna judiõpã che'chonana'me fariseopã pe'ruju cu'ache i'kaasome repau'te Jesure. Repauji tiñe i'kauna chẽañu chini chũ'o rua vesache'te si'ache sãniasome repana.

12

"Chu'ochi'a re'oja'che cho'omanejũ'u", chiũu chu'vamu Jesús repau neenare

¹ Ūcuarũmu pã kuẽkuecu'anuko rua jainuko chi'iasome. Jairepanukojeju ūcuajana cũ'ana cha'caasome repana. Chi'irena Jesús repau neenani charo chũ'vaasomu.

—Asarepajũ'u, musanukona. Fariseopã pã saucheja'che pa'iche'te ña chẽamanejũ'u musanukona. Repana cu'ache pa'iche'te i'kamũ chũ'u. Repana fariseopã pãipi ñato re'oja'che pa'ina cho'ocheja'che sẽ'sevachi'a re'oja'che cho'oju pa'inaa'me. Jã'ata'ni repana rekoñõã rua cu'ache pa'inaa'me.

² 'Na'a pa'isirũmu pã rope'e cu'ache cho'osi'e peore kuajachea'me. Ūcuaja'che pã cu'ache cuasasi'e peore kuajachea'me.

³ Pã ñamina rope'e kuasi'e umucusena peore kuajachea'me, pã ūcuauko asaju'te. Ūcuaja'che pã repana vu'ena kaka rope'e kuasi'e pã ūcuauko pa'ichejana wjach'u'opi peore kuajachea'me —chiniasomu Jesús repanare pã.

"Musanukonare vanisõũu chiinare vajuchũmanejũ'u", chiũu chu'vamu Jesús (Mt 10.26-31)

⁴ Ūcuarũmu Jesús repanare pã jo'e i'kaasomu.

—Musanukonare, chũ'ũre ja'me pa'inare ija'chere chũ'vamu chũ'u: Musanukonare vanisõũu chiinare vajuchũmanejũ'u. Musanukona ca'niũa vanisõni rekoñõãta'ni cu'ache cho'oma'me repana.

⁵ "Diore vajuchũju pa'ijũ'u", chiũmu chũ'u musanukonare. Repau Dios musanukona jũ'iñe chũ'ũku'mu. Ūcuaja'che jũ'iñe chũ'ũna jũnisõsirũmu Repau'te cuasamanare vati toana saoku'mu Repau. Jã'ajekũna Dioni vajuchũjũ'u musanukona.

⁶ 'Dios Repau neenare kuirache'te kuara chiũmu chũ'u musanukonare. P'ã cincorepava'na jmava'na kurire're te'eka'chapare'reruãchi'a ro'ime. Ka'charu ro'iva'nareta'ni Dios te'eu'terejẽ'e cavesuma'kuu'mu repava'nare.

⁷ Peore repava'nare pi'ava'nare cuasaku kuiraku'mu Dios. Musanukonare pã na'a rua cuasaku na'a re'oja'che kuiraku'mu Repau. Musanukona sjoquee raña kuẽkuesi'echi'a paakũjekũ masimu Repau Dios. Musanukona pa'iche peore masimu Repau. Jã'ajekũna musanukona chekũnare pã vajuchũmanejũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

"Vajuchũma'ñe pã asaju'te, "Jesure cuasanaa'me chũkũna", chiũna pa'iche'te kuamũ (Mt 10.19-20; 10.32-33; 12.32)

⁸ Ūcuarũmu Jesús jo'e ija'che i'kaasomu repanare:

—Chũ'o chekere kuara chiũmu chũ'u musanukonare: Pã te'ena, chekũna asaju'te vajuchũma'ñe, "Jesure cuasanaa'me chũkũna", chiũme. Na'a pa'isirũmu jã'aja'ñe i'kasinare Diore ja'me pa'ina ángeles asaju'te, "Chũ'u neenaa'me ina", chiija'mu chũ'u Dios Raosi'ku.

⁹ Jã'ata'ni chekũna pã ija'che cho'ome: Chekũnapi asaju chini, chũ'ũre cuasanata'ni pãire vajuchũju, "Jesure cuasamanaa'me chũkũna", chiũme. Na'a pa'isirũmu jã'aja'ñe i'kasinare, Diore ja'me pa'ina ángeles asaju'te, "Chũ'u neenaa'me ina", chiija'mu chũ'u.

¹⁰ 'Chũ'ũre, Dios Raosi'kure pã cu'ache cutuche jo'e cuasamaneja'mu Dios. Jã'ata'ni Repau Rekocho'te pã cu'ache cutucheta'ni cavesuma'ñe cuasamu Repau.

¹¹ 'Chekurũmu pã musanukonare chũ'ũni cuasajũna chẽa mai judiõpã chi'ivũ'ena juha cuaa nukõjanaa'me, chekũnapi cu'ache cho'oa'ju chini. Chekurũmu pã musanukonare chẽa pã chũ'ũna pa'ivũ'ena juha cuaa nukõjanaa'me, repanapi cu'ache cho'oa'ju chini. Repanapi, "Chũkũnani cu'ache i'kato, zje'se chũkũna i'ka tũijanaa'ñe?", chiijũ cuasamanejũ'u. Musanukona i'kajache cuasamanejũ'u.

¹² Musanukona i'karũmu ti'aru Dios Rekochoji kuaja'mu musanukonare, masi i'kaa'ju chini —chiniasomu Jesús repau neenare.

Kurineena pa'iche'te kuamũ

¹³ Ūcuarũmu repanare pã ja'me pa'ikũji i'kaasomu Jesure.

—Masiu, cho'okaijũ'u chu'ure. Chukuna ja'ku chuta'a jũ'imarumu ija'che i'kasi'kua'mu chukuna'te, chu'una'me a'chũre: “Chu'u jũnisosirumu chu'u paasi'e chejana'me pöse musanukona ka'chana paajũ'u”, chiisi'kua'mu ja'ku. Chura ja'kuva'u jũnisocuhasi'kua'mu. Jã'ajekuna chu'u a'chũre i'kakajũ'u, ja'ku i'kasi'e cho'oa'ku, joopo ísia'ku chu'ure —chiniasomu repau repau'te.

¹⁴ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Tiiñe i'kamũ mu'u. Pãi musanukona ke'reche'te care'vaa'ku chini raomanesinaa'me chu'ure. Ucuaja'che muja'ku jo'ka jũnisosimajñaruãre joopoãchi'a paache'te chũ'ua'ku chini raomanesinaa'me chu'ure —chiniasomu Jesús repau'te.

¹⁵ Chini Jesús jo'e i'kaasomu repanare pãi.

—Asarepajũ'u, musanukona. Kurina'me si'ache paaneemanejũ'u musanukona. Pãi, “Kurina'me pöse si'ache paaju rua re'oja'che pa'ijanaa'me chukuna”, chiime te'ena. Jã'ata'ni re'oja'che pa'iche kuripi kooma'ñea'me —chiniasomu Jesús repanare.

¹⁶ Chini repanani chu'vaku ija'chere cuasaku kuaasomu repau:

—Pãiu kuriu cheja re'ojacheja paaasomu. Repau tãsi'epi ãupi rua aineeena ãu rua paaasomu repau.

¹⁷ Æure rua paaku te'eujũ ija'che cuasaku i'kaasomu repau: “Chu'u ãumajñaruã care'vavu'ñapi ãmusõuna jo'e ãu care'vavu'ña peomu chu'u. ¿Je'se cho'oja'che chu'u?”, chiiu cuasaasomu.

¹⁸ Jã'aja'ñe cuasaku, “Æa, ija'che cho'ora chu'u: Chu'u ãumajñaruã care'vavu'ñare peore ñañosõ, jo'e na'a ujavu'ña cho'ora. Cho'o pi'ni ãuna'me pöse peore ucuavu'ñana care'vara chu'u.

¹⁹ Peore care'va pi'ni te'eujũ ija'che i'kaja'mu chu'u: Rua pöse paamu chu'u. Rua jeerumu si'amaneja'mu ie. Jã'ajekuna rupũ pa'ija'mu chu'u chura. Æu ãiu, cono ùkuku pojoku pa'ija'mu chu'u chura”, chiiu cuasaasomu.

²⁰ Jã'aja'ñe cho'ora chiisi'kure ija'che i'kaasomu Dios: “Tiiñe cuasamu mu'u. Iñami jũnisõja'mu mu'u. Mu'u te'eu paaku pojora chini care'vasimajñaruã peore cho'osõja'mu. Chekunapi mu'u paasi'e paajanaa'me”, chiniasomu Dios repau'te.

²¹ Pãi te'ena Dioni cuasamarũ repanapi te'ena pojoñu chini pösena'me kuri si'ache rua care'vame. Diore cuasamanesinajeju peore cho'osõjanaa'me repana —chiniasomu Jesús repau'te.

*Dios Repau neenare Repau chũijejuna re'oja'che kuiramũ
(Mt 6.25-34)*

²² Ucuarumu Jesús repau neenani chu'vaasomu.

—Musanukona pa'ichena'me ãu ãiñena'me kãña ju'iche ruarepa cuasaju pa'imanejũ'u.

²³ Dios, musanukonare kuiraku ãuna'me kãña musanukona ju'ijache ísiku'mu.

²⁴ Pĩ'ava'na pa'iche'te cuasa ñajũ'u. Pĩ'ava'na ãujẽ'e tãmava'naa'me. Ísichejẽ'e cho'omava'naa'me. Æu care'vavu'ñajẽ'e peova'naa'me repava'na. Jã'aja'ñe pa'iva'nareta'ni Diopi ãu ísiku'mu repava'nare. Repau Dios pĩ'ava'nare peore cuasaku rua re'oja'che kuiraku'mu. Jã'ata'ni musanukonare pãi na'a rua cuasaku na'a re'oja'che kuiraku pa'imũ Repau.

²⁵ Ija'chea'me: Chekurumu pãi repana umu nukache rua cuasaju, “Na'a umu ainee nukajanaa'me mai”, chiiju na'a umu nukache chiinareta'ni na'a umu nukacu'aja'mu.

²⁶ Musanukonare pa'iche ísimũ Dios. Cho'ovesama'mu Repau'te. Jã'ata'ni musanukonare jã'aja'ñe cho'ocua'mu. Repau Dios musanukonare pa'iche ísisi'kua'mu. Pa'iche ísisi'kujeku musanukonare kuiraku'mu Repau. Jã'ajekuna musanukona ãu ãiñena'me kãña ju'iche ruarepa cuasama'ñe pa'ijũ'u.

²⁷ 'Chura korosi'e pa'iche'te cuasa ñajũ'u. Korosi'e cho'ochẽjẽ'e cho'oma'ñea'me. Kãñajẽ'e juhama'ñea'me. Aperumu pa'iu pãi chũ'si'ku Salomón ju'isikãña kãña repauji rua re'ojakãñare koo ju'una rua re'oja'che ñoasomu, pãipi ñato. Jã'ata'ni Salomón ju'isikãña pa'icheja'che na'a rua re'oja'che ñomu korosi'e. Dios cho'ochẽ'me jã'a.

²⁸ Diore rua cuasama'me musanukona. U'chara'ñuruã iumucujña pa'ira'ñuruãre pãipi uosõru che'ro peoja'mu. Rua jeerumu pa'imara'ñuruãta'ni repara'ñuruã re'oja'che kuiraku'mu Dios. Musanukonare pãi na'a rua re'oja'che kuiramũ Repau.

²⁹ Jã'ajekuna musanukona ãu ãijañena'me ùkujache si'areparumu cuasama'ñe pa'iju, “Chukuna chiiche peore ísiku'mu Dios”, chiiju cuasaju pa'ijũ'u.

³⁰ Pãi Diore cuasamana jã'amajñaruãchi'a si'arumu rua cuasaju pa'ime. Jã'ata'ni musanukona chiimajñaruã, “Ina chu'ure cuasana jã'amajñaruãre chiime”, chiiu masimũ mai ja'ku Dios.

³¹ Jã'ajekuna jã'amajñaruã ruarepa cuasama'ñe pa'ijũ Repau chũ'uñe'te na'a rua cuasaju cho'ojũ pa'ijũ'u. Ūcuare Repau musanukonare ãuna'me ũkuche peore isimu —chiniasomu Jesús repau neenare.

Pãi Dios pa'icheja saisirumũ re'oja'che pa'iche koojachere kũamũ Jesús (Mt 6.19-21)

³² Ūcuarumu Jesús repau neenare jo'e chũ'vaasomu.

—Te'eva'naa'me musanukona. Jã'ata'ni pãi ovejava'nare re'oja'che kuiracheja'che re'oja'che kuiramu chũ'u musanukonare. Jã'ajekuna vajuchũmanejũ'u. Mai Ja'ku Dios re'oja'chere isija'mũ musanukonare, Repau pa'ichejana satena. Jã'aja'ñe cho'ora chiimu Dios musanukonare.

³³ Jja'che cho'ojũ'u: Musanukona paamajñaruã te'emajñaruã isisõ, kuri koo, chũova'na pa'iva'nani rupũ isijũ'u. Musanukona icheja cheja paamajñaruã cu'amajñaruã si'asõjañea'me. Jã'ajekuna repamajñaruã ruarepa cuasamairo pa'ijũ Dioni na'a rua cuasaju, Repau pa'icheja sani re'oja'che koojachere na'a rua cuasaju pa'ijũ'u. Repau isicheta'ni si'ama'ñea'me. Jeecheja põse ñaanajẽ'e peome. Ūcuachi'a pãi paache pu'java'najẽ'e peome.

³⁴ Dios isijache koojanajejũ pojojũ pa'ijũ'u musanukona. Musanukonapi põsechi'a na'a rua cuasaju pani Dios isijache rua cuasamanejanaa'me —chiniasomu Jesús repau neenare.

Icheja cheja chũ'u cajejachere cuasaju musanukona rekoñoã care'vaju pa'ijũ'u

³⁵⁻³⁶ Ūcuarumu Jesús repau neenani chũ'vaku ija'chere cuasaku kuaasomu:

—Pãiu cho'ochẽ cho'okainare paakujĩ pãi romi vejache'te ñara chini saniasomu. Sakuna repau'te cho'ochẽ cho'okaina, "Maire paaku jo'e rajia'mũ", chini cha'ajũ cho'ochẽ cho'okãña sa'che, uõpũã chũõ, peore care'vakaijũ paniasome repau'te. Ūcuarumu repana repauni cha'ajũ care'vasinajejũ repaui rakuna vajuchũma'ñe jatisa'aro teana vataasome.

³⁷ Cho'ochẽ cho'okainapi kãima'ñe repanare paakuni cha'ajũ peore re'oja'che care'varu rani ña rua pojojũ'mũ repau. Cho'ochẽ cho'okainare kãima'ñe care'vakaisinajejuna ña pojokũ re'oja'che cho'okaija'mũ repanare paaku. Charo cho'ochẽ cho'okãña sa'che, repanare soni rao, puurena ãu ãuja'mũ repau.

³⁸ Cho'ochẽ cho'okaina masi care'varu repau'te uarumu, chekurumu ñamirepana, chekurumu ñatacuhatona rani ña pojokũ re'oja'che cho'okaija'mũ repau repanare.

³⁹ Iere asa chẽajũ'u musanukona: Pãiu vu'e paaku ñaaũ rairũmu masini pẽ'jemũ, ñaaũ kakache'te ũsera chini.

⁴⁰ Chũ'u raiche musanukona cuasamarumuna icheja cheja jo'e cajaja'mũ chũ'u, Dios Raosi'ku. Jã'ajekuna vu'e paaku pẽ'jeñeja'ñe chũ'u cajejachere pẽ'jeju musanukona rekoñoã re'ojarekoñoã care'vaju pa'ijũ'u —chiniasomu Jesús repau.

Dios chũ'uñe re'oja'che cho'ona pa'ichena'me re'oja'che cho'omana pa'iche'te kũamũ (Mt 24.45-51)

⁴¹ Jesupi cuasaku kuaũna asa Pedro ija'che sãniasomu repau'te:

—Chũkuna'te Paaku, ¿chũkuna'te mu'ũ neenarechi'a chũ'vaku cuasaku kuaũ mu'ũ? Jã'apãani, ¿pãi ũcuaukore chũ'vaku kuaũ mu'ũ? —chiniasomu.

⁴² Chũkuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Cho'ochẽ cho'okaikũ cho'osi'ere kuara chiimu chũ'u. Cho'ochẽ cho'okaikũ rũhiñe cuasakujeku repau'te paaku chũ'u jo'kasi'e ũcuarepa cho'oasomu. Jã'aja'ñe cho'õuna repau'te paaku so'ona saipi'raku ũcuauñi cho'ochẽ jo'kaasomu, chekunani cho'ochẽ cho'okainani kuiraku repana ãijañere ãure isiku paau chini. Repanare jo'ka so'ona sanisõasomu repau.

⁴³⁻⁴⁴ So'o saisi'kupĩ jo'e na'a pani rani ñato repau'te cho'ochẽ cho'okaikũ, repau chũ'u jo'kasi'e re'oja'che cho'okaniasomu. Re'oja'che cho'okakuna repau'te paaku rani ña pojokũ repau paaku chũ'usi'e cho'ochẽ peore ũcuauñi jo'kaasomu. Jã'aja'ñe jo'kauna rua pojoasomu repau'te cho'ochẽ cho'okaikũ.

⁴⁵⁻⁴⁶ Jã'ata'ni cho'ochẽ cho'okaikujĩ ija'che cho'oto cu'ache ti'ñnera'amũ repau'te: "Chũ'ure paaku, so'o saisi'ku chuta'a raima'mũ", chini repau'te ja'me cho'ochẽ cho'okainare umupãina'me romi vaiũ ũcuaja'che repau'te paaku neere ãu rua ãiu rua cono jũ'iu repau'te paaku raichejẽ'e cuasama'ñe pa'ikuni rajia'mũ repau. Rani ña rua pe'ruku repau'te cu'ache cho'o pi'ni jachanare saochejana saoja'mũ repau.

⁴⁷ 'Tja'chea'me: Cho'ochẽ cho'okaina ũcuauana repanare paaku chũ'u jo'kasi'e masinata'ni cho'omaneni rua suĩ'suecojõjanaa'me.

⁴⁸ Chekuna reparane paaku chũ'u jo'kasi'ere vesuju tiñe cho'oni jmanukoru sui'suecojñojanaa'me. Pãiu repau'te cho'оче cho'okainare rua masinare, "Chũ'u chũ'usi'e masi cho'ojũ'u musanukona", chiija'mu. Chekunareta'ni ija'che i'kaja'mu: "Musanukona na'a rua masinaa'me. Na'a rua masinajeju chũ'u chũ'usi'e na'a rua masi cho'ojũ'u musanukona", chiija'mu reparane paaku —chiniasomu Jesús repau'te Pedro'te.

Jesure cuhena repau'te cuasanare cuhejanaa'me
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu.

—Pãiu chĩ'care cuheku toapi peore uosõñeja'ñe pãi rekoñoã cu'ache cho'оче'te cuheku jũni ro'ikasa chini cajesi'kua'mu chũ'u. Irumuna jã'aja'ñe cho'o pi'nisi'e pa'itota'ni pojora'amũ chũ'u.

⁵⁰ Rua cu'ache ti'ñeja'mu chũ'ure. Jã'ajekuna rua sumava'u chuova'u pa'iu pa'ija'mu chũ'u, chũ'ure cu'ache ti'ñe chraisirumujatũ'ka.

⁵¹ Ija'che cuasacosome musanukona: "Jesupi rakuna churata'ni pãi cavama'ñe re'oja'che pa'ijanaa'me", chiiju cuasacosome. Jã'ata'ni chũ'upi rani che'chokuna pãi chũ'u che'choche asacuhenapi asaneenani pe'ruju cuheme.

⁵² Chekurumu majapãi cincorepana ũcuate'evu'e pa'inapi te'ena chũ'uni cuasato chekuna cuhejanaa'me reparane. Chekurumu te'eka'chapana chũ'uni cuasato chotena cuhejanaa'me. Chekurumu chotena chũ'uni cuasato te'eka'chapana cuhejanaa'me.

⁵³ Chekurumu mamakũji chũ'uni cuasato pũka'kupi cuheja'mu. Ūcuaja'che pũka'kupi chũ'uni cuasato mamakũji cuheja'mu. Ūcuaja'che mamakoji chũ'uni cuasato pũka'kopi cuheja'mo. Ūcuaja'che pũka'kopi chũ'uni cuasato mamakoji cuheja'mo. Ūcuaja'che mamaku'te pa'ikoji chũ'uni cuasato vaoji cuheja'mo. Ūcuaja'che vaoji chũ'uni cuasato mamaku'te pa'ikoji cuheja'mo. Chũ'ure cuasamana pãi jã'aja'ñe cho'ojanaa'me chũ'ure cuasanare —chiniasomu Jesús reparane.

Irumu pa'iche vesuche'te kuamu
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu reparane pãi.

—Ūsuu na'ichejapi oko ka'nikuna ñani, "Oko raja'mu iumucuse", chini cuasa i'kame musanukona icheja cana. Musanukona i'kasi'e ti'ñemũ.

⁵⁵ Ūcuaja'che suripu cakã'kopi tutache ñani, "Rua asuja'mu iumucuse", chini cuasa i'kame musanukona icheja cana. Musanukona i'kasi'e ti'ñemũ.

⁵⁶ Cũnaumu ñani umucuse pa'ijache cuasa i'kamasime musanukona. Jã'ata'ni irumu pa'iche ñanata'ni musanukonare ti'ñeja'ñe vesume. "Icheja pa'iche peore masime chũkuna", chiime musanukona. Jã'ata'ni joreme —chiniasomu Jesús reparane.

Põsero'i paaku'te re'oja'che care'vasi'ere kuamu
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ Ūcuarumu jo'e i'kaasomu repau.

—¿Je'se pa'iana cu'ache pa'iche musanukonachi'a ña care'vavesuche?

⁵⁸ Chekurumu pãi ũcuauakũji chekuni põsero'i paamu. Jã'ata'ni repauji ro'ima'to pe'ruku ro'ia'ku chini pãi chẽañe chũ'uku pa'ivu'ena saja'mu repau. Jã'aja'ñe cho'oto chuta'a ma'a sairumuna põsero'i care'vaa'ku repau'te. Care'vama'to repau'te pãi chẽañe chũ'ukuni saja'mu repau. Sa jo'kauna repau pãi chẽañe chũ'ukũji repau'te pãi chẽavu'ena cuaoa'ju chini pãi chẽanare chũ'uja'mu.

⁵⁹ Cuaõ jo'karena põsero'i peore ro'i pi'niñejatũ'ka pãi chẽavu'ere pa'ija'mu repau. Ūcuarepaa'me jã'a —chiniasomu Jesús reparane pãi.

13

Pãipi cu'ache cho'оче'te ũhasoma'to cu'amu

¹ Ūcuarumu pãi Jesuni ñañu chini saniasome. Sani Pilato cho'osi'ere repau'te ija'che kuaasome repana:

—Repau Pilato Galilea cheja pa'inapi Dioni pojõju ovejava'nare vanisojuna repamani vaniso'ju chini chũ'uasomu repau neenare. Chũ'uuna vanisorena pa'iva'na chie rani meni cu'ava'na chiena'me ja'mesoasomu —chiniasome repana repau'te.

² Jã'aja'ñe kuarena asa Jesús reparane i'kaasomu.

—Ija'che cuasacosome musanukona: "Repana Galilea cheja cana chekuna repacheja canare na'a rua cu'ache pa'isinacosome. Jã'ajekuna cu'ache ti'ñesi'kua'mu reparane", chiiju cuasacosome musanukona.

³ Jā'ata'ni repana chekunare na'a raa cu'ache pa'imatesinaa'me chiimū chu'u. Jā'ata'ni musanukonapi cu'ache cho'ochete ūcuanūko ūhasō, mama cuasama'to musanukonare ūcuaja'che raa cu'ache ti'jñeja'mu jū'isirumu.

⁴ Chekere chu'o kuara chiimū chu'u musanukonare: Aperumu Siloé chiara kueñe pa'isivu'e umu pa'ivu'epi dieciochorepanare pāi tāni vēasōasomu. Jā'a asa ija'che cuasacosome musanukona: "Repana chekuna Jerusalén pa'isinare ūcuanūkore na'a raa cu'ache pa'isinacosome. Jā'ajekuna cu'ache ti'jñesi'kuu'mu repanare", chiiju cuasacosome musanukona.

⁵ Jā'ata'ni repana chekunare na'a raa cu'ache pa'imatesinaa'me, chiimū chu'u. Jā'ata'ni musanukonapi cu'ache cho'ochete ūcuanūko ūhasō, mama cuasama'to musanukonare ūcuaja'che raa cu'ache ti'jñeja'mu jū'isirumu —chiniasomu Jesús repanare.

Sūkiñu kūima'ñu pa'iche'te kuamu

⁶ Ūcuarumu Jesús repanani chu'vaku ūcuauji cuasaku ija'chere kuaasomu:

—Pāiu repau chiona higoñu tāñe chū'uasomu. Na'a pa'iu sani űasomu repau, "Higopuā kūicosomu", chini. Sani űato repañu repapuāñe'e peoasomu.

⁷ Peokuna repau'te cho'ochete cho'okaiku'te ija'che i'kaasomu repau: "űaku; chura chu'u choteūsurumu kunicuhamu icheja, iñare űara chini, 'Kūicosomu', chini. Jā'ata'ni iñu jmamakarujē'e te'erujē'e kūima'mu. Kuenisōjū'u iñu. Re'ojachejare iñu sūkiñu kūima'ñupi nukamu. Jā'ajekuna iñu kuenisō, chekuñu'te ichejana tāto re'ocosomu", chiniasomu repau.

⁸ Chikuna repau'te cho'ochete cho'okaiku'te ija'che i'kaasomu: "Chu'ure paaku, chuta'a kueemanefu iñu. Iūsurumu chu'u iñujipaqueere cha'ore mu'kasō, abonopi chu'chura chiimū. Cho'o űara chiimū chu'u.

⁹ Jo'e chekuūsurumu kueeche pa'imū iñu", chiniasomu repau —Jā'aja'ñe kuaasomu Jesús repau'te űaflu chini saisinare.

Pñaumucuse meñe cu'curu pa'iva'oni Jesús vasosi'ere kuamu

¹⁰ Pñaumucusejekuna Jesús judiōpāi ch'i'iva'ere pa'iu che'choasomu.

¹¹ Ūcuavū'ere romio vatipi pa'iu cho'okuna dieciochorepaūsurumu meñe cu'curu pa'iva'o paniasomo. Rūhiñe nukacu'asomu repava'ore.

¹² Pa'iona űa Jesús soni i'kaasomu repava'ore.

—űako; mu'uni vasora chu'u —chiniasomu Jesús repava'ore.

¹³ Chini repava'oni jūñjñapi jauna teana rūhiñe vñni nukako, "Dios peore masiku'mu", chiio pojoasomu repava'o.

¹⁴ Iñupi repava'oni pñaumucusena vasouna űa repavū'e chū'uku pe'ruasomu. Pe'rukū repanare pāi ija'che i'kaasomu repau:

—Seirepauucujñā cho'ochete cho'oumucujñā pa'imū te'esemana. Musanukona jū'ina vasocojñōñu chini cho'ochete cho'oumucujñachi'a rani vasocojñōjū'u. Pñaumucujñata'ni vasocojñōñu chini raimanejū'u —chiniasomu repau repanare pāi.

¹⁵ Jā'aja'ñe i'kauna Jesús ija'che i'kaasomu repau'te:

—Re'oja'che pa'ina cho'ocheteja'che sē'sevachi'a re'oja'che cho'onaa'me musanukona. Jā'ata'ni rekoñōā cu'ache cuasanaa'me. Chekurumu musanukona bueyvū'ere paani, chekurumu burrova'ñi paani, pñaumucusena repava'nare jose same okore ūkuañu chini.

¹⁶ Pñaumucujñana jā'aja'ñe cho'ocheta'ni űsemanaa'me musanukona. Iko Abraham aperumu pa'isi'ku jojocojñōsi'koa'mo. Vati aipi dieciochorepaūsurumu chēa paamu ikore. űe'se cuasa musanukona pñaumucusena vasoche űseche ikore? Cu'ava'narechi'a oinaa'me musanukona. Pāita'ni oimanaa'me —chiniasomu Jesús repau'te.

¹⁷ Jā'aja'ñe i'kauna asa repau'te Jesure kuhena kukusoasome. Jā'ata'ni pāi chekuna ūcuanūko Jesús raa masiujekū vasouna űa pojoasome.

Mostazara'karuā pa'iche'te cuasaku kuamu Jesús

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ūcuarumu Jesús repanare pāi jo'e che'choasomu.

—Dios chū'ñe cho'ona, űkeaja'cheja'che pa'iche? Repana pa'iche'te kuara chini, űkeaja'chere cuasaku kuaja'che chu'u?

¹⁹ Ija'che kuara: Mostazara'karu raa jmara'karu'me. Jā'ata'ni pāipi mostazara'karu'te tāru sūkiñu űjañjñi raa ka pa'iñu aineeuna ūcuañuna pi'ava'na chīsuro suhame. Ūcuaja'che Dios chū'ñe cho'ona te'eva'na pa'ime chura. Jā'ata'ni pāipi Dios chu'ore

chu'vajuna jainuko asa chēa jovojuna, Repau'te cuasakuanupu si'arumu na'a rua jainuko jovome —chiniasomu Jesús repanare.

Harinana'me pã sauche cha'pisa'repu pa'iche'te kuamu
(Mt 13.33)

²⁰ Ūcuarumu Jesús jo'e che'choasomu.

—Dios chũ'uñe cho'ona pa'iche, ¿keeja'cheja'che pa'imũ chiija'che chu'u?

²¹ Ija'chea'me: Romio pãre cho'ora chini kosasica'reru'te charo cha'pi harinano'ro chotero'ro ūcuaca'reruna ja'measomo. Pã sauca'repu jmaca'reru ja'mesi'eta'ni ūjaca'repu sauasomu. Dios chũ'uñe cho'ona ūcuachi'a jā'aja'ñe pa'ijanaa'me. Pãipi Repau chu'ore chu'vajuna asa chēa, te'ena chu'uni cuasaju chekunani chu'vajanaa'me. Jā'aja'ñe chu'vajuna pã si'achejñaruã pa'ina asa chu'uni cuasaju jovo na'a pa'isirumu na'a jainuko pa'ijanaa'me Dios chũ'uñe cho'ona —chiniasomu Jesús repanare.

Dios pa'icheja saiche'te kuamu
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Repanare pãi che'cho pi'ni Jerusalén vu'ejoopona saiũ vu'ñajooopã ūjajooopãna'me jmajooruã canuka che'choku saniasomu Jesús.

²³ Saiũ canuka che'chokuna repajooop caku pãiu te'eu ija'che sēniasomu repau'te:

—Pãi Ūcuaukore Paaku, asarepajũ'u. ¿Cunaumu, Dios pa'icheja pãi te'ena sani pa'ijanaa'ñe? —chiniasomu.

Chikuna Jesús ija'che i'kaasomu:

²⁴ —Pãi jainuko Dios pa'ichejare sani pañu chiime. Jã'ata'ni repacheja te'ena saijanaa'me saicu'akuna. Musanukonani Dios pa'icheja saiũato jatisa'aro jmaã'carũ pa'isa'aro kakana cho'ocheja'che musanukona cu'ache cho'oche'te ūhasõ chu'uni cuasaju jovojũ'u.

²⁵ Ija'chea'me jā'a: Pãiu vu'e paaku paniasomu. Vu'e paakuji jatisa'aro'te jeosõuna chekuna pãi ve'sere rani nukaju, "Jatisa'aro vatajũ'u chukuna'te; kakañu", chiniasome. Jã'aja'ñe i'kajuna i'kaasomu vu'e paaku. "¿Jeecheja canaa'ñe musanukona? Musanukonare vesuku'mu chu'u", chiniasomu repau.

²⁶ Jã'aja'ñe i'kauna ija'che i'kaasome repa: "Aperumu mu'una'me ãu ãiju ūkusinaa'me chukuna. Chukuna pa'ijooopã vu'ñajooopã callejoovũã ku'iu che'chosi'kuu'mu mu'u", chiniasome repa repau'te vu'e paaku'te.

²⁷ Jã'aja'ñe i'kanareta'ni ija'che i'kaasomu repa: "Musanukonare vesuku'mu chu'u. Musanukona cu'ache cho'ona ūcuauko kueñe pa'imanejũ'u chu'ure", chiniasomu repa.

²⁸ Na'a pa'isirumu Abrahamre, Isaare, Jacobre, chekuna Dios chu'o kuakaisinana'me Dios pa'ichejare pa'ijuna ñajanaa'me musanukona. Jã'ata'ni musanukona cu'ache cho'oche ūhamanesinapi jünisõru Dios Repau pa'icheja saiche ūseja'mu musanukonare. Ūseuna oiju cõjire asoche ãijanaa'me musanukona.

²⁹ Reparumu pãi si'achejña raisina Dios pa'ichejana t'ã ãure ãñu chini pũjajanaa'me.

³⁰ Ūcuachi'a reparumu ina, pãi Dios pa'icheja saimanejanaa'me chiicojñosinata'ni te'ena saijanaa'me Dios pa'icheja. Ūcuaja'che chekuna Dios pa'icheja saijanaa'me ina cheicojñosinata'ni te'ena saimanejanaa'me Dios pa'icheja —chiniasomu Jesús repau'te.

Jerusalén vu'ejoopo pa'inani oimũ Jesús
(Mt 23.37-39)

³¹ Ūcuarumu fariseopãi Jesure ija'che kuasome:

—Herodes mu'ure vanisora chiimu. Icheja pa'imanejũ'u mu'u. Tiichejana saijũ'u —chiniasome.

³² Kuarena Jesús i'kaasomu repanare.

—Repaũ Herodes chai cho'ocheja'che rope'e cu'ache cho'oku pa'iku'mu. Herode'te ija'che sa kuajũ'u: "Iumucusena'me che'ro pãi sa'navũã pa'inani vatire eto saoku pa'ija'mu chu'u. Ūcuachi'a pãi jũ'iva'nare vasoja'mu chu'u. Che'ro pãasirumu chu'u ja'ku chu'ure chũ'u jo'kasi'e peore cho'o pi'nija'mu chu'u."

³³ Jã'aja'ñe sa kuajũ'u repau'te Herode'te. Iumucosepi che'roji che'ro pãasirumujatũ'ka saiũ pa'ija'mu chu'u, Jerusalén vu'ejoopona t'ãra chini. Jerusalén vu'ejoopochi'a Dios chu'o kuava'nare si'arumu vanisõnaa'me pãi. Chekujoopã vu'ñajooopã jā'aja'ñe cho'oma'me —chiniasomu Jesús repanare.

³⁴ Ūcuarumu Jesús ija'che i'kaasomu:

—Musanukona Jerusalén vu'ejoopo cana cu'ache cho'oche'te ñaku rua sumava'u pa'imũ chu'u. Kurava'o repao chũ'iva'nare kue'chaka vu'evũãna soni paacheja'che re'oja'che cho'okasa chiiku'teta'ni cuheme musanukona chu'ure. Musanukona Jerusalén

vu'ejoopo cana Repau chu'ore musanukonani kuaa'ju chini Dios raosiva'nare cuheju vanisónaa'me. Úcuachi'a Repau chu'ore chu'vaa'ju chini Dios raosiva'nare cuheju si'arumũ catapi su'a véasónaa'me musanukona.

³⁵ Asarepajũ'u. Jerusalén vu'ejoopo musanukona pa'ijooopo pãipi cu'ache cho'oñu chiito ùsemanejamũ Dios. Jã'ajekuna musanukona chu'ure rua jeerumũ ñamanejanaa'me. Jã'ata'ni chu'upi jo'e chejana cajekuna ña, "Diopi re'oja'che cho'okaau ikure, Repau Raokũ'te", chiijanaa'me musanukona —chiniasomũ Jesús repanare.

14

O'ro ravũ jũ'iku'te Jesús vasosi'ere kũamũ

¹ Úcuarumũ Jesupi pũaumucusena fariseopãi chu'ũku vu'ena ãu ãsa chini mũauna chekuna fariseopãi, "¿Je'se cho'oja'u iku?", chini ñaju cha'asome, cho'õna ña repauni cu'ache cho'oñu chini.

² Úcuavũ'ere pãiu o'ro ravũ jũ'iva'u paniasomũ.

³ Úcuarumũ Jesús repanare ija'che sēniasomũ judiõpãi che'chonana'me fariseopãi: —Diopi chu'ũna tocha jo'kasi'e, ¿pũaumucujñana jũ'iva'nare vasoche ùseku? — chiniasomũ Jesús repanare.

⁴ Sēekũ'te i'kamaneasome repana. I'kamapũna jũ'iva'ure chēa vasoasomũ repau. Vasocua,

—Re'omũ. Saijũ'u —chiniasomũ repau.

⁵ Chini fariseopãire i'kaasomũ repau.

—Musanukona ùcuauaku te'eu chiipi chekũrumũ bueyvũ'upi pũaumucusena cojena tuãnisõna ñani, ¿rutama'ñe? —chiniasomũ Jesús repanare.

⁶ Chikuna i'kavesuasome repana.

Pãiu romi vejaku fiesta cho'och'e'te ñaa'ju chini soicojñõsina cho'osi'ere kũamũ

⁷ Jesús chuta'a fariseo vu'e pa'itona fiesta'te ja'me cho'oa'ju chini soicojñõsina rani kakaasome. Kaka repanare soisi'kũni kueñe pũũũu chini ku'easome repana.

Jã'aja'ñe cho'õjũna ña Jesús ija'che chu'vaasomũ repanare:

⁸⁻⁹ —Musanukonani pãi romi vejache'te ñaa'ju chini soito sani tĩ'a, soisi'kũni kueñe pũũũu chini ku'emanejũ'u. Chekũrumũ musanukonare na'a rua masinapi ratu musanukonare soisi'ku, "Tiichejana kũñũ pũujũ'u musanukona, inapi ichejana pũua'ju", chiija'mũ. Chikuna asa kũku vuni sani, mesako'a chekũchã'tiro casaivũãna pũujanaa'me musanukona.

¹⁰ Jã'ajekuna ija'che cho'õjũ'u: Musanukonare pãipi soito sani kaka, soisi'kure so'o pũujũ'u, mesako'a chekũchã'tiro casaivũãna. Jã'aja'ñe cho'oto musanukonare soisi'ku rani ña, "Chu'ure re'oja'che cho'ona, vuni rani chu'ure na'a kueñe pũujũ'u", chiija'mũ. Jã'aja'ñe i'kato chekuna pãi repav'e kaka pũusina musanukonare ña, "Rua masinacosome jã'ana", chiijanaa'me.

¹¹ "Chekũnare pãi na'a rua masime chukuna", chiiju cuasame pãi te'ena. Jã'aja'ñe cuasanare, "Rua vesunaa'me ina", chiija'mũ Dios, asa kũkua'ju chini. Jã'ata'ni pãi chekuna, "Chekũnare pãi na'a rua vesunaa'me chukuna", chiiju cuasame. Jã'aja'ñe cuasanare, "Rua masinaa'me ina", chiija'mũ Dios, asa pojoa'ju chini —chiniasomũ Jesús repanare.

¹² Chini repau'te soisi'kure Jesús ija'che i'kaasomũ:

—Mũ'upi pãire ãure ãura chini, soni ija'che cuasamanejũ'u: "Chu'ure re'oja'che cho'onana'me chu'u a'chũpãina'me chu'u majapãina'me kueñe pa'inare kurinarechi'a soni ãu ãuja'mũ chu'u. Jã'aja'ñe chu'upi cho'oto chekũrumũ repanapi fiesta cho'oni chu'u repanare soisi'ea'che sãĩñe soijanaa'me chu'ure", chiiju cuasamanejũ'u.

¹³ Jã'ata'ni mũ'upi fiesta cho'oni chu'ova'na pa'iva'nana'me nũka ku'imava'nana'me ro'ocũ'ava'nana'me na'ava'nare soijũ'u.

¹⁴ Repava'nata'ni mũ'ure sãĩñe soima'me. Jã'ajekuna mũ'upi jã'aja'ñe pa'iva'nani ãure soni ãuto rua re'oja'che cho'okaija'mũ Dios mũ'ure. Na'a pa'isirumũna pãi re'onapi jũ'isina jo'e vajuraimucuse tĩ'aru Dios mũ'ure ro'ija'mũ, chu'ova'na pa'iva'nare re'oja'che cho'okaisi'e ro'i —chiniasomũ Jesús repau'te fariseopãiu'te.

Pãire ãu ãũũu chini fiesta cho'och'e'te kũamũ

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jesupi jã'aja'ñe i'kauna asa, cheku ãu ãsa chini ùcuavũ'e ñũ'iku ija'che i'kaasomũ:

—Pãi, Dios pa'icheja sani ãu ãijana rua pojoju pa'ijanaa'me —chiniasomũ.

¹⁶⁻¹⁷ Chikuna Jesús ija'che i'kaasomũ repau'te:

—Pāiu repau chiinarechi'a pāi jainukore repau āu āujañere kua, āu āurumu t'aua repau'te cho'ochē cho'okaiku'te saosomu, repau chiinani ija'che sa kuaa'ku chini: "Rani āijū'u. Musanukona āijañe āu peore care'vacuhasi'ea'me."

¹⁸ Chini saouna sa kuauna asa, "Saima'me chukuna", chiniasome repana. Charo soicofnosi'ku ija'che i'kaasomu: "Cheja koochasi'kua'mu chu'u. Chu'u koosichejare ñajasa chiimū chu'u. Āu āura chini soisi'kareta'ni saimaneja'mu chu'u. Pe'rumanejū'u chu'ure", chiniasomu repau.

¹⁹ Ūcuaja'che cheku soicofnosi'ku ija'che i'kaasomu: "Bueyva'nare dierepanare koochasi'kua'mu chu'u. Chu'u koosiva'nani bueyva'nani cho'ochē'te cho'o ñara chiimū chu'u. Saima'mu chu'u. Pe'rumanejū'u chu'ure", chiniasomu repau.

²⁰ Ūcuaja'che jo'e cheku ija'che i'kaasomu: "Chu'u churepara romi vejasi'kua'mu. Chura chu'ure āu āi saicu'amū", chiniasomu repau.

²¹ Ūcuano ku jā'aja'ñe i'karena co'i, repau'te paakuni kuauna asa pe'rukū ija'che chū'asomu repau: "Ivū'epi eta muu ijooopo callejoovū pa'inani, chuova'na pa'iva'nana'me nuka ku'imava'nana'me na'ava'nana'me ro'ocū'ava'nare ku'e jñaa chu'u vu'ena soni rajū'u", chiniasomu repau.

²² Chikuna soijani rani, "Chu'ure paaku, mu'u chū'usi'e cho'ocuhasi'kua'mu chu'u. Jā'ata'ni mu'u vū'e chuta'a pāi timuma'me", chiniasomu repau.

²³ Chikuna ija'che i'kaasomu repau'te paaku: "Vu'ejoopo ru'tava pa'ima'ña ku'inani kuajajū'u chu'u vū'e timuku'te raapu.

²⁴ Chu'u charo soisi'e raicuhesinare te'eu'terejē'e āumaneja'mu chu'u", chiniasomu repau, repau'te cho'ochē cho'okaiku'te —Jā'aja'ñe kuaasomu Jesús repau'te i'kasi'kure.

*Cristo'te cuasana reparare cho'ouache ūhasoche'te kuaamu
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Ūcuarumu Jesús pāipi jainuko suni ku'ijuna churi ña i'kaasomu.

²⁶ —Musanukonapi chu'uni jovoato ija'che cho'ojū'u chiimū chu'u musanukonare: Muja'kupāi pa'ichena'me murājoromi pa'iche, muchiiva'na pa'iche, muachupāi pa'iche, muachoromi pa'iche, muche'uchūi pa'ichena'me musanukona pa'iche ruarepa cuasama'ñe pa'ijū chū'uni na'a ruu cuasaju pa'ijū'u. Musanukonapi jā'aja'ñe cho'omaneni chu'u neena pa'imanejanaa'me.

²⁷ Musanukonare chu'u neenajejuna chekuna vanisōñu chiijanaa'me, chu'ure cho'oñu chiicheja'che. Jā'aja'ñe cho'oñu chiitojē'e chu'ure cuasache jmamakarujē'e ūhasōmanejū'u. Musanukonapi chu'ure cuasache'te ūhasōni chu'u neena pa'imanejanaa'me.

²⁸ Chekurumu musanukona te'euji vū'e umu nukavu'e cho'ora chiimū. Cho'ora chini charo repavū'e cho'ojamajñaruā ro'inukore cuasa masi kuēkue ñamu, "Kuri karato cho'omanera", chini.

²⁹ Charo jā'aja'ñe cuasama'ñe cho'oni repauni kuri karasōuna cho'o pi'nicu'amū repau'te repavū'e. Cho'o pi'nimaneuna chekunapi ñani pāisojanaa'me repau'te.

³⁰ "Vū'e cho'okuta'ni cho'o pi'nimaneu iku", chiijanaa'me repana repau'te.

³¹⁻³² Chekurumu pāiu jainukore paaku chū'ukujī chekunani cavapiraku'te'euji charo ija'che cuasamu: "Sōtaopāi diez milrepanare paaku'mu chu'u. Chekuta'ni na'a jainukore paamu, veinte milrepanare. ¿Jā'anani maipi cavani cajejajanaa'ñe?", chiimū. "Chekurumu repapani maire cajejajanaa'me", chiū cuasani ija'che cho'omu repau: Chekupi repau neenana'me chuta'a so'ore pa'ijuna repau'te cho'ochē cho'okainare saomu, "Cavamaneñu mai. Re'oja'che pañu", chiapu chini. Jā'ata'ni chekurumu, "Maipi cajejajacosome", chini cuasani, repau neenare, "Cavañu mai", chiimū repau.

³³ Musanukona ūcuaja'che chu'u neena pa'iaato pāi chū'uku cuasasi'ea'che charo ija'che cuasajū'u: "¿Diore cuasaja'che chu'u? Cuasato chu'ure cho'ouache cu'a peore ūhasō, Repau chū'ñechi'a cuasaku cho'ochē pa'ija'mu chu'u. Jā'aja'ñe cho'oma'to Dios neeku pa'icu'aja'mu" —chiniasomu Jesús reparare.

*Ūhapi sāija'ima'to sējome pāi
(Mt 5.13; Mr 9.50)*

³⁴ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu reparare pāi.

—Ūha sāijani ruu re'omu. Jā'ata'ni ūhapi sāija'ñepi si'asōru, ¿je'se cho'ojanaa'ñe pāi, ūhapi sāijaau chini? Jo'e sāija'ñe cho'ocu'amū.

³⁵ Sāija'ima'to cu'amū. Ūcuaja'che chio tāsimañaruāre ūha, sāija'ima'ñepi chu'chuto aineema'mu. Ūcuachi'a abonona ūha, sāija'ima'ñepi jā'meto na'a re'oja'ima'mu. Jā'ajekuna ūhapi sāija'ima'to sējome pāi. Ūcuaja'che pāipi repana asa chēasi'ere Dios chu'ore ūhasōni ūha sāija'imaū cu'acheja'che cu'ame. Jo'e re'oja'che pa'iche peomu

repanare. Chu'u i'kache asa chēaana ūcuanako asa chēajū'u —chiniasomu Jesús repinare.

15

*Ovejav'u cavesusiva'u pa'iche'te kwamu Jesús
(Mt 18.10-14)*

¹ Ūcuarumu pāi chū'unare kuri kookainana'me cu'ache pa'ina Jesús i'kache'te asaŋu chini ch'iasome.

² Jā'anapi ch'i'rena ŋa fariseopāina'me judiōpāi che'chona pe'ruju cu'ache i'kaasome Jesure.

—Cu'ache pa'inare pojokū'mu ikū. Ūcuanana'me si'arumu āu āikū'mu ikū —chiniasome repana.

³ Jā'aja'ŋe i'karena asa Jesús repinani chu'vaku ūcuauji cuasaku ija'chere kuaasomu:

⁴ —Chekurumu musanukona ovejava'nare te'euji cienrepava'nare paamu. Paakuna chekurumu ovejava'u te'eva'u tūichejana sani cavesusōru chekava'nare noventa y nueverepinare te'eva'nare pāi peochejana jo'ka, cavesusiva'uni ku'era chini sanisōmumu'u.

⁵ Sani ku'eku pa'iu ŋāani repava'ure rua pojoku mini kuāa ramu mu'u.

⁶ Rani tū'a mu'ure re'onana'me mu'ure kueŋe pa'inare soni, “Ovejava'ure cavesusiva'ure ku'e ŋāacuhasi'kuamumu chu'u. ŋāa pojosōmumu chu'u. Ja'me pojokaijū'u chu'ure”, chiimu mu'u.

⁷ Asarepajū'u, musanukona. Chekurumu pāi re'ona noventa y nueverepana pa'ime. Re'onajejuna cu'ache cho'ochē ūhaŋe chiima'mu repinare. Jā'aja'ŋe pa'ijuna cunaumu pa'ina rua pojome repinare. Jā'ata'ni pāiu te'euji repau cu'ache cho'ochē'te ūhasōru cunaumu pa'ina na'a rua pojome repau'te —chiniasomu Jesús repinare.

Kurire'reva cho'ososi'ere kwamu

⁸ Chini Jesús jo'e chu'vaasomu repinare.

—Chekurumu romio kurire're dierepare're paakoji te'ere'reva cho'osōmo. Cho'osō, repare'reva'te ku'e ŋāara chini ŋopu chūo, rua masi ku'eko peore va'e ju'omo repare'reva ŋāaŋetū'ka.

⁹ Ku'e ŋāa, repao'te re'onana'me repao'te kueŋe pa'inare soni, “Kurire'reva cho'osōsire'reva ku'e ŋāacuhasi'koa'mo chu'u. Kurire'reva chu'u ŋāasi'e ja'me pojokaijū'u chu'ure”, chiimo repao repinare.

¹⁰ Ūcuaja'che pāiu te'euji repau cu'ache cho'ochē'te ūhasōru āngeles Diore ja'me pa'ina rua pojome —chiniasomu Jesús repinare.

Pōsumu sani cu'ache cho'osi'ku oisi'ere kwamu

¹¹ Ūcuarumu Jesús jo'e chu'vaasomu repinare.

—Pāiu mamachūi ūmupāi te'ekachapanare paaasomu.

¹² Paakuna cho'je cakupi ija'che i'kaasomu puka'kure: “Ja'ku, mu'u jūnisōrumu chu'ure jo'kajachere churana teana ŋisijū'u chu'ure, chejana'me pōse”, chiniasomu. Sēkuna puka'ku repinare mamachūi chejana'me pōse teana ŋiasomu.

¹³ ŋiuna cho'je caku puka'ku repau'te ŋisi'e peore na'mi ŋisiōasomu. ŋisō, kuri koo, so'ona sani ūcuauache cu'ache cho'oku ku'iu kuri rua na'mi si'asōasomu repau.

¹⁴ Repau kuri si'asōsirumuna repau saisichejapi jeereparamu okopi ramauna āu si'asōasomu. Āupi si'asōuna si'ache repaujē'e kurijē'e si'asōsi'kujeku āujē'e peoku kurijē'e peoasomu repau.

¹⁵ Repauni peore karakuna ūcuacheja pa'iku'te pāiu'te sani cho'ochē'te sēniasomu repau cho'ochē'te cho'oku āure āsa chini. Cho'ochē'te sēkuna repau'te jo'chasēse kuirache'te jo'ka cu'ava'na pa'ichejana saomasomu repau.

¹⁶ Saouna sani pa'iu jo'chasēsere kuirakuna repauni ruarepa āucuhakuna jo'chasēse āure āni chajiuaku'teta'ni repacheja pa'ina pāi te'eujē'e āumaneasome repau'te.

¹⁷ Na'a pa'iu rūhiŋe cuasa, te'euji ija'che i'kaasomu repau: “Chu'u ja'kure cho'ochē cho'okaina āu karama'ŋe paaju āijuna cajejaisi'e pa'ito chu'vva'uta'ni ichejare rani pa'iu āucuhare jū'iu pa'imū.

¹⁸ Jā'ajekuna ja'kuni co'i ija'che i'kara: ‘Ja'ku, mu'urejē'e cu'ache cho'oku Diorejē'e cu'ache cho'osi'kuamumu chu'u.

¹⁹ Mu'ure cu'ache cho'osi'kujekuna, Chu'u chūia'mu mu'u, chiimanejū'u chu'ure. Rupu mu'ure cho'ochē cho'okaiku'te paacheja'che paajū'u chu'ure chura', chisa ja'kuni co'ini”, chiniasomu repau.

²⁰ Jā'aja'ñe chini cuasa co'iasomu repau churata'ni. Co'ikuna repau puka'ku chuta'a ma'a so'o pa'ikuni ñaasomu repau'te. Ñasi'epi repauni oi'u vu'vu tijña sũ'ka chũsu pojoasomu repau.

²¹ Sũ'ka chũsu pojoku'teta'ni repau cuasa co'isi'ere i'kaasomu repau. "Ja'ku, mu'urejẽ'e cu'ache cho'oku Diorejẽ'e cu'ache cho'osi'kua'mu chu'u. Mu'ure cu'ache cho'osi'kujekuna, Chu'u chũia'mu mu'u, chiimanejũ'u chu'are", chiniasomu repau puka'kure.

²² Jā'ata'ni puka'ku mamakujĩ co'iuna pojoku repau'te cho'oche cho'okainare soni rao ija'che chũ'uasomu: "Kãña, rua re'ojakãñare mini ra sa'chekaijũ'u iva'ure chu'u chũiva'ure. Kãña sa'che pi'ni aniñocava mini ra, mũoñona cuachajũ'u iva'ure. Ūcuaja'che cũ'akorophe're mini ra sa'chejũ'u iva'ure.

²³ Ūcuaja'che torochiiva'ure jujusiva'uni chẽa vaijũ'u. Āijũ pojoju fiesta cho'oñu mai.

²⁴ Chu'u chũiva'u jũnisõsiva'uja'che peocheja pa'iva'upi co'icuhasi'kua'mu. Ūcuachi'a sani cavesusõsiva'uja'che peocheja pa'isiva'upi co'icuhasi'kua'mu jo'e", chikuna asa pojoju fiesta cho'oasome repana.

²⁵ Jā'aja'ñe cho'otona cheku, repau majaa'chu charo caku chio saisi'kupi maniasomu. Maiu vu'e tĩ'api'rakujĩ kueñejekuna repana fiesta cho'oche asaasomu repau.

²⁶ Asaku mani tĩ'a, repau puka'kure cho'oche cho'okaiku'te te'eu'te soni sēniasomu. "¿Ëquere jā'ana cho'oche?", chiniasomu repau.

²⁷ Chikuna i'kaasomu repau. "Muche'upi vajũva'u co'iuna, 'Torochiiva'ure ãure ãu jujasiva'uni vaijũ'u. Āijũ fiesta cho'oñu mai', chiisi'kua'mu mũa'ku", chiniasomu repau repau'te.

²⁸ Jā'aja'ñe kuauna asa pe'ruku vu'e kakacuheasomu repau. Kakacuhakuna repau puka'ku eta, "Jmava'u, kakajũ'u", chiiu rua chũ'uasomu repau'te.

²⁹ Jā'aja'ñe chũ'ukuna puka'kure ija'che i'kaasomu repau: "Mu'u chũ'ũñe jma-makarujẽ'e jachama'ñe rua jeerumu cho'oku pa'iku'mu chu'u. Jā'ata'ni mu'u chu'are jmakarujẽ'e chivochiiva'urejẽ'e isima'kua'mu. Mu'u ja'me pa'inana'me pojoku fiesta cho'o'jũ'u", chiima'kua'mu.

³⁰ Aperumu jā'u chu'u cho'jeu mu'u isisi'e koo jo'e chekunani isisõ kuri koo sani ku'iu si'uromire ja'me kãiu ro'isõsi'kua'mu. Jā'aja'ñe cho'osi'kureta'ni pojoku fiesta cho'ora chini torochiiva'ure ãure ãu jujasiva'ure vaisi'kua'mu mu'u", chiniasomu repau puka'kure.

³¹ Chikuna puka'ku i'kaasomu repau'te. "Jmava'u, chu'ure si'arumu ja'me pa'iku'mu mu'u. Chu'u paache cu'amajñaruã peore mu'u paajachechi'aa'me jā'a.

³² Mũche'ũva'ũta'ni jũnisõsiva'uja'che peocheja pa'isiva'upi co'icuhasi'kua'mu. Ūcuaja'che sani cavesusõsiva'uja'che peocheja pa'isiva'upi co'icuhasi'kua'mu jo'e. Jā'ajekuna pojoku fiesta cho'omu chu'u", chiniasomu repau —Jā'aja'ñe chu'vaasomu Jesús repañare pãĩ.

16

Cho'oche cho'okainare chũ'uku cu'ache cho'osi'ku pa'isi'ere Jesús ūcuajĩ cuasaku kũamũ

¹ Ūcuarumu Jesús repau neenani chu'vaku ūcuajĩ cuasaku ija'chere kuaasomu:

—Pãiu kuriũ paniasomu. Cho'oche cho'okainare chũ'uku'te paaasomu repau kuriũ. Paakuna chekunapi ija'che kuaasome repau'te kuriũ'te: "Mu'ure cho'oche cho'okainare chũ'ukujĩ mu'u neere masi kuirakaimauna rupũ cho'osõmũ", chiniasome repana.

² Kuarena asa cho'oche cho'okainare chũ'uku'te soni i'kaasomu repau. "Mu'u cho'oche asasi'kua'mu chu'u. ¿Je'se cuasa jā'aja'ñe cho'oku mu'u? Chu'u nee mu'u cho'osi'ere tocha ra ñojũ'u chu'ure. Ūcuamakaru chu'u nee kuirajũ'u mu'u. Etora chiimũ chu'u mu'ure", chiniasomu repau.

³ Chikuna asa repau'te cho'oche chũ'ukaiku ija'che cuasaasomu: "Chu'ure paaku etora chiimũ chu'ure. ¿Je'se cho'oja'che chu'u, repau chu'ure etosirumu? Cho'oche cho'omava'u pa'ija'mu chu'u. Chio ãu tãñejẽ'e koka peoku'mu chu'u. Chekunare kuri rupũ sēni koovajuchuku'mu chu'u", chiiu cuasaasomu repau.

⁴ Cuasaku, "Āa, chu'u cho'ojache cuasacuhamu chu'u. Ija'che cho'ora chu'u, pãipi repaña vu'ñana cuao paaju kuiraa'ju chu'ũva'ure, cho'oche peova'ure", chiiu cuasaasomu repau.

⁵ Ūcuarumu repau cuasasi'e ija'che cho'oasomu repau: Repau'te paaku'te pōsero'i paanare te'enarechi'a soni raoasomu repau. Soni rao, charo raisi'kure i'kaasomu repau. "Chu'ure paaku'te, ¿keenuko pōsero'i paaku mu'u?", chiniasomu repau.

⁶ Chikuna, “U'chape'e cienrepatuo pōsero'i paamu chu'u”, chiniasomu repau. Chikuna repau'te i'kaasomu repau. “Ija'ova mu'u pōsero'i tochasija'ova sējo, pesa ruu, chekuj'ovana cincuentarepatuochi'a tochajū'u”, chiniasomu repau.

⁷ Tocha pi'niuna chekure pōsero'i paaku'te soni rao i'kaasomu repau. “Mu'ujē'e, ŷkeenuko pōsero'i paaku'?", chiniasomu. Chikuna, “Trigopuā cienreparuā pōsero'i paamu chu'u”, chiniasomu repau. Chikuna i'kaasomu repau. “Ija'ova mu'u pōsero'i tochasija'ova sējo, chekuj'ovana ochentareparuāchi'a tochajū'u”, chiniasomu repau repau'te. Jā'aja'ñechi'a ūcuanukore pōsero'i paanare cho'oasomu repau. Repana ro'ijache casokianasomu.

⁸ Jā'aja'ñe cho'ouna repau'te paaku repaja'ova'te ña i'kaasomu. “Chu'u mu'ure etosirumu pa'ijachere cuasa, chu'ova'u pa'iuamauna cu'ache cho'osi'kuta'ni mu'u masiche'te cho'o ñosi'kuu'mu mu'u, chu'ure pōsero'i paanare casosi'e”, chiniasomu repau. Repau cho'osi'eja'che Diore cuasamanapi Diore cuasanare na'a ruu cho'omasime icheja cheja cho'omajñaruā.

⁹ Tere chu'vamu chu'u musanukonare: Pāi kurina te'ena cu'ache cho'ome chekunare. Jā'ata'ni musanukonapi kuri paani chekunare oiju re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u, re'oja'che cho'onare paauato. Jā'aja'ñe cho'oto kuri peore si'asōsirumu musanukona re'oja'che cho'okaisi'ejekuna repapani Dioni jovo pa'iju charo jūnisōni Repau pa'icheja ai sani re'oja'che pa'inajeju musanukonapi cho'jepi jūni saito ña pojोजना'me musanukonare.

¹⁰ Pāi te'ena kuri ka'charu paanata'ni repana kuripi chekunare re'oja'che cho'okai'me. Jā'aja'ñe cho'onapi na'a ruu kuri paani chekunare ūcua re'oja'che cho'okaira'ame repana. Pāi chekuna ka'charu kuri paanata'ni joreju chekunare cu'ache cho'ome. Jā'aja'ñe cho'onapi na'a ruu kuri paani joreju ūcua cu'ache cho'ora'ame repana chekunare.

¹¹ Musanukona icheja cheja pa'irumu kuri ruu paanata'ni chekunare re'oja'che cho'okaima'to Dios Repau paache, ruu re'oja'che isimaneja'mu musanukonare, “Paavesume ina”, chini.

¹² Ūcuachi'a musanukonapi chekuna paamajñaruāre masi kuirakaima'to Dios Repau isira chiisi'e cūnaumu paache re'oja'che isimaneja'mu musanukonare.

¹³ Pāi ka'chanapi ūcuate'e'u'te paato repau'te paanare ūcuapa'ruvachi'a chiicu'amū. Chekurumu repau'te paanare te'e'u'te na'a ruu chiū chekureta'ni cuhemu repau. Ūcuachi'a kurina'me Diore ūcuapa'ruvachi'a cuasama'me pāi. Kurire na'a ruu cuasaju Dioreta'ni cuasama'me —chiniasomu Jesús repanare.

¹⁴ Jesupi jā'aja'ñe i'kauna asa, fariseopāi kurineenajeju pāisoasome repau'te.

¹⁵ Sojuna Jesús ija'che i'kaasomu repanare:

—Pāi re'ona cho'ocheja'che sē'sevuchi'a re'oja'che cho'onaa'me musanukona, chekunapi ña, “Re'onaa'me ina”, chiapu chini. Jā'ata'ni Dios musanukona rekoñō cu'ache cuasache ñaku'mu. Jā'aja'ñe pa'inare ñani pojoma'kuu'mu Dios. Jā'aja'ñe pa'iche ruu cuhemu Repau. Pāita'ni jā'aja'ñe pa'inare ñani pojome —chiniasomu Jesús repanare.

Dios chū'u jo'kasi'ena'me pāi cu'ache cho'ochē ūhasinare Dios chēa paache'te kuamu

¹⁶ Ūcuarumu Jesús jo'e chu'vaasomu.

—Dios chū'ñe Moisés Repauji i'kakuna asaku tocha jo'kaasomu. Chekuna, ūcuaja'che Dios chu'o kuasina Repau chu'o tocha jo'kaasome. Repana tocha jo'kasi'ere ñaju chu'vaasome pāi, Juan Pāi Okoro'veku aineesirumujatu'ka. Juan pa'irumupi vaa pāi cu'ache cho'ochē ūhasinare Dios chēa paache'te, chu'o re'oja'chere chu'vaju pa'ime pāi. Chu'vajuna pāi Dios pa'icheja saineenajeju asa jachama'ñe cuasaju, jainuko Repau chū'ñe'te cho'ojū pañu chiime.

¹⁷ Aperumu Dios chū'u jo'kasi'e irumujatu'ka chū'umu. Chekurumu Diopi chū'uuna cūnaumuna'me cheja si'asōja'mu. Repau chū'u jo'kasi'eta'ni jmamakarujē'e si'amaneja'mu —chiniasomu Jesús repanare.

Rūjoromi sējoma'ñe paache'te chu'vamu Jesús

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Chini Jesús jo'e chu'vaasomu.

—Pāi ūcuauakujū repau rūjore paacuheku sējosō, chekoni vejani Dios cuheche'te cu'ache cho'omu. Ūcuaja'che pāi sējosi'koni vejani Dios cuheche'te cu'ache cho'omu —chiniasomu Jesús.

Kuriu pa'ichena'me chu'ova'u Lázaro pa'iche kuamu

¹⁹ Ūcuarumu Jesús pāire chu'vaku ūcuauji cuasaku ija'chere kuasomu:

—Pāiū kuriū paniasomū. Si'aumucujña kãña rúa re'ojakãñare ju'iu, ãu rúa re'oja'chere karama'ñe ãiu pojoku paniasomū repau.

²⁰ Jã'a cho'oto Lázaro, chuova'u pa'iva'u ca'niva si'acaca'nivū asi ravu paava'upi repau kuriū vū'e kakasa'aro'te si'aumucujña rani ñu'iu paniasomū.

²¹ Kuriū ãiu to'jñomajñaruãre sia ãni chajiuache ñaasomū repava'u. Ñu'iuana jamuchai rani repava'u asire vetoasome.

²² Repau chuova'u pa'iva'u jünisösirumū Diore ja'me pa'inapi ángeleji cunaumuna Dios pa'ichejana muaasome repava'ure, Abrahamni ja'me paav chini. Kuriū ũcuaja'che jünisöasomū. Jünisöuna pã repau'te taasome.

²³ 'Kuriū pa'isi'kuta'ni vati toana sani chuova'u uuku pa'iu Abrahamre so'opi muñe ñaasomū. Lázaro'te ũcuaja'che Abrahamna'me ñu'ikuni ñaasomū repau.

²⁴ Ña cuiku Abrahamre ija'che i'kaasomū repau: "Ja'ku Abraham, chu'ava'ure oijũ'u. Lázaro'te chu'ure raojũ'u, repau muoño chã'tirona okopi chũu ra chu'u chemefõna nouna asucheji chãru'ãku. Toare chuova'u uuku pa'imū chu'u", chiniasomū repau kuriū pa'isi'ku Abrahamre.

²⁵ Jã'aja'ñe i'kaku'teta'ni Abraham ija'che i'kaasomū repau'te: "Jmava'u, mu'u cheja pa'irumū pa'isi'ere cuasajũ'u. Mu'u chiiche peore paasi'ku'a'mu mu'u. Iku Lázarota'ni chuova'u pa'isi'ku'a'mu. Chura repauni re'oja'che ti'jñeuna pojoku pa'imū. Mu'uta'ni mu'uni cu'ache ti'jñeuna chuova'u uuku pa'imū chura.

²⁶ Ichejapi mu'u pa'ichejajatu'ka rühichenevū'me. Jã'ajekuna icheja pa'inare musanukona pa'icheja sañu chiinaretani saicu'amū. Ūcuaja'che mu'u pa'icheja pa'inare rañu chiinaretani te'eu'terejẽ'e raicu'amū icheja chũkuna pa'icheja", chiniasomū Abraham repau'te.

²⁷⁻²⁸ 'Chikuna kuriū pa'isi'ku i'kaasomū Abrahamre. "Jã'a pa'ito, ja'ku Abraham, chu'u mu'ure iere rúa sēeñe sēmū: Chu'u cho'jechũ umupã, cincorepanare paaku'mu chu'u. Chu'u ja'ku vū'ena Lázaro'te saojũ'u, chu'u cho'jechũire Dios chu'ore chu'vakuna asa chēa repana cu'ache cho'ochete ũhasõrena icheja vati toa raomane'ãku Dios", chiniasomū repau'te.

²⁹ Jã'aja'ñe sēeuna Abraham i'kaasomū repau'te. "Moisés tocha jo'kasi'ena'me Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'e paame repana mũche'uchũ. Dios chu'o tochana tocha jo'kasi'ere ñaju che'cheju jachamairo paapũ", chiniasomū Abraham repau'te.

³⁰ Chikuna kuriū pa'isi'ku i'kaasomū repau'te. "Dios chu'o tocha jo'kasi'e ñanata'ni jachanaa'me repana. Jã'ata'ni jũni vajuraisiva'upi sani repanani chu'vatota'ni asa chēa repana cu'ache cho'ochete ũhasõ, mama cuasajanaa'me repana", chiniasomū repau.

³¹ Chikuna Abraham i'kaasomū repau'te. "Dios chu'o, Moisés tocha jo'kasi'ena'me Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'e ña jachanaa'me repana. Ña jachanajeju jũni vajuraisiva'upi Dios chu'ore chu'vato ũcua jachara'ame repana", chiniasomū Abraham kuriū pa'isi'kure —Jã'aja'ñe kuaasomū Jesús repanare fariseopã.

17

*Pã rühĩñe cuasamana cu'ache cho'ochete kuamū
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)*

¹ Ūcuarumū Jesús repau neenare i'kaasomū.

—Chekunare cu'a chu'vana pã si'arumū pa'inaa'me. Jã'ata'ni chu'ure cuasava'napi cu'ache cho'oa'ju chini cu'ache chu'vaku'te na'a rúa cu'ache ti'jñeja'mū.

² Pãiu'te Diore cuasakuni te'eu'te cu'ache chu'vaku'te pãipi ija'che cho'oto re'ora'amū: Repau chuta'a repau'te cu'a chu'vamarumuna toacnapuji rúa ũpajupi repau cavuna pãipi jepo vee chiarana to ruosõru cu'ache pa'ira'amū repau'te. Jã'aja'ñe cho'oma'to pa'iu chekarumū pãire to'ache chu'vamū repau. Pãire repau cu'ache chu'va pi'nisirumū Diopi repau cu'ache cho'osi'e ro' chũ'uto na'a rúa cu'ache ti'jñeja'mū repau'te.

³ Ñarepaju pa'ijũ'u, musanukona. Mu'ure kueñe pa'ikũji mu'u majapãiuja'iu pa'iu mu'uni cu'ache cho'oto chu'vajũ'u repau'te, jo'e cho'omane'ãku. Chu'vakuna, "Cu'ache cho'osi'ku'a'mu chu'u. Jo'e jã'aja'ñe cho'ocuhemū chu'u", chiito repau cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamanejũ'u.

⁴ Chekarumū repau mu'ure te'eumucuse sieterepañoã cu'ache cho'omū. Cu'ache cho'oñoã pa'iche sieterepañoã rani kuamū repau mu'ure. "Cu'ache cho'osi'ku'a'mu chu'u. Jo'e cuasamanejũ'u chu'u cho'osi'e", chiimū. Jã'aja'ñe chiito repau cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamanejũ'u musanukona —chiũ chu'vaasomū Jesús repau neenare.

Diore masi cuasana Repach'i'a cho'omasiche'te cho'ome

⁵ Ūcuarumū Jesús neena jo'e i'kaasome repau'te.

—Diore na'a rua cuasañu chiime chukuna. Repau, "Musanukonare si'arumu cho'okaija'mu chu'u", chiisi'ere cavesumairo na'a rua cuasañu chiime chukuna. Chukuna'te cho'okaijũ'u —chiniasome repana.

⁶ Jã'aja'ñe i'karena Jesús i'kaasomu.

—Mostazara'karu rua jmara'karu'me. Jã'ata'ni repara'karu'te tãru sũkiñũ ujañũ aineomu. Musanukona ũcuaja'che jmakakaru Diore cuasanata'ni Repauchi'a cho'omasiche'te cho'ojanaa'me. Musanukonapi, "Dios peore masiku'mu", chini cuasaju iñũre sicomorõñu'te, "Rũni sani chiara jooona nukajũ'u", chiito mu'u chũ'uñe cho'omu iñũ —chiniasomu Jesús.

Chekunare cho'оче cho'okaina pa'iche'te kuamu

⁷ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Chekurumu musanukona te'euji cho'оче cho'okaiku'te paamu. Paakuna mu'ure cho'оче cho'okaiku mu'u chiona sani chejare mu'kaku pa'imũ ãure tãra chini. Chekurumu ovejava'nani kuirakaimu. Cho'оче cho'okasa chini saisiva'ure vũ'ena makuna, "Kaka puu, ãu ãijũ'u", chiima'mu mu'u.

⁸ "Ãu chu'ure cho'okaijũ'u; ãsa. Chu'upi ãu ãiu ũkukuna chu'u chiiche ũcuauache miijani rakaiu pa'ijũ'u, chu'u ãu ãni pi'niñetũ'ka. Jã'acho'je mu'upi ãijũ'u." Jã'aja'ñe i'kamũ mu'u, mu'ure cho'оче cho'okaiku'te.

⁹ Ūcuachi'a mu'ure cho'оче cho'okaikujũ mu'u chũ'usi'ere masi cho'o pi'niru, "Re'orepamu. Rua re'oja'che cho'okaimu mu'u chu'ure", chiima'mu mu'u repau'te.

¹⁰ Ūcuaja'che musanukonapi Dios chũ'usi'ere peore cho'o pi'nini ija'che i'kajũ'u Repau'te: "Rua vesunaa'me chukuna. Jã'ata'ni mu'u chũ'uñe cho'okainajegu mu'u chũ'usimakaruchi'a cho'osinaa'me chukuna", chiijũ'u Repau'te —chiniasomu Jesús repau neenare.

Ūmupãi dierepanare asi ravu jũ'inani Jesús vasosi'ere kuamu

¹¹ Ūcuarumu Jesús Jerusalén vũ'ejoopo sasa chiikujeku jo'e saiũ Samaria chejana'me Galilea cheja tususima'api saniasomu.

¹²⁻¹³ Vũ'ejooru sani ti'atona umupãi asi ravu jũ'ina dierepana rianasome repau'te.

Rani so'opi nukaju ñaju ujachu'opi cuiju ija'che i'kaasome repana repau'te:

—Jesús, Masiu, chukunava'nare oijũ'u! —chiniasome repana.

¹⁴ Chitena ña i'kaasomu repau.

—Musanukona ca'nivua phairipãire ñojaijũ'u —chiniasomu Jesús repanare.

Jã'aja'ñe i'kauna, "Jau", chini saijuna repana asi te'erumu ja'jusoasomu repana ca'nivua re'ojaca'nivua.

¹⁵ Vaju te'eu repau ja'jusica'nivu'te meñe sime ña pojoku churi co'iasomu Jesuni. Co'iku Dioni pojoku ujachu'opi, "Rua re'oku'mu mu'u", chiniasomu repau.

¹⁶ Jã'aja'ñe i'kaku co'i, Jesús pa'ichejana ti'a, repauni pojoku repau ti'jñeñe meñe sime ñu'iu, "Re'orepamu", chiniasomu repau. Samaria cheja cakũ paniasomu repau asi ravu jũ'isi'ku.

¹⁷ Jã'aja'ñe pojoku i'kauna Jesús i'kaasomu.

—Asi ravu jũ'inare, dierepanare vasosi'kuamu chu'u. Chekuna nueverepanata'ni co'i, "Re'orepamu", chiima'me chu'ure.

¹⁸ Iku tiipãiuchi'a judío peokujũ te'eu co'i Dioni pojoku, "Dios rua re'oku'mu", chiimu. Chekunata'ni Diore pojoma'me —chiniasomu Jesús.

¹⁹ Chini Jesús repau'te co'isi'kure i'kaasomu.

—Chura vuni saijũ'u. "Iku Jesús chu'ure vasoja'mu", chini cuasasi'kujeku vajũchasi'kuamu mu'u —chiniasomu Jesús.

Dios Raosi'ku chũ'urumu ti'ajañe kuamu

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Ūcuarumu fariseopãi Jesure ija'che sēniasome:

—¿Jeerumu Dios Raojau rani pã i'cuaukore chũ'uja'u? —chiniasome. Chitena Jesús i'kaasomu repanare.

—Repa chũ'urumu ti'ajañe vesume pã.

²¹ Dios Raosi'ku repau'te cuasanarechi'a rekoñoana chũ'uku pa'imũ. Jã'ajekuna pã ija'che i'kamanejanaa'me: "Dios Raosi'ku ichejare chũ'umu." Ūcuachi'a, "Jã'achejare Dios Raosi'ku chũ'umu", chiimanejanaa'me pã —chiniasomu Jesús repanare fariseopã.

²² Chini Jesús repau neenare i'kaasomu.

—Na'a pa'isirumu musanukona chu'u jo'e cajejachere cha'aju, "Dios Raosi'kupi jo'e caje, maire te'eumucusechi'a ja'me pa'ito re'ora'amu", chiiju cuasajanaa'me

musanukona. Jā'ata'ni chū'u cajerumu chuta'a tī'amauna jmamakarujē'e ñamanejanaa'me musanukona chū'ure.

²³ Pāi musanukonare ija'che kuajanaa'me: "Rani ñajū'u. Dios Raosi'ku ichejare pa'imū." Chekuna, "Sani ñajū'u. Dios Raosi'ku jeechejare pa'imū", chijjanaa'me. Pāipi jā'aja'ñe kuajana ja'me ñañu chini saimanejū'u musanukona.

²⁴ Cñaumūpi te'ekā'ko oko fe'neni chekukā'kojata'ka rua na'mi peore miañe fe'ne chū'vokuna ñame pāi. Ūcuaja'che chū'u Dios Raosi'ku icheja cheja jo'e cajerumu pāi ūcuanuko ñajanaa'me chū'ure.

²⁵ Jā'ata'ni charo rua asi cho'ocojñoja'mū chū'u. Ūcuachi'a irumu pa'ina pāi, "Dios Raosi'kuma'mū mū'u", chijū cuheme chū'ure.

²⁶ Chū'u Dios Raosi'ku chejana jo'e cajeumucuse tī'api'rarumu Noé pa'irumu pa'isina pa'isi'ēja'che cu'ache pa'ijanaa'me pāi.

²⁷ Noé pa'irumu pa'isina pāi āu āijū, cono ūkuju, romi vejajū, umū vejajū, repanare uache cho'ojū paniasome, Dioni cuasamarū, repau Noé choonv ūjavū kakaumucuse-jatū'ka. Kakasirumuna okopi ra ko'sauna ūcuanuko cho'osōasome repana pāi.

²⁸ Ūcuaja'che chū'u cajeumucuse tī'api'rarumu, Lot pa'irumu pa'isina cu'ache pa'isi'ēja'che cu'ache pa'ijanaa'me pāi. Reparumu pāi āu āijū, cono ūkuju, pōse koo isijū, repana chiño āu tājū, vū'ña cho'ojū paniasome, Dioni cuasamairo pa'ijū.

²⁹ Jā'aja'ñe pa'inani repau Lot, Sodoma vū'ejoopo pa'isi'kūpi eta sanisōasomū. Repau Lot eta sanisōsirumuna Diopi chū'umna cñaumūpi toana'me toacatapi repajoopona tuā'tuakuna pāi peore cho'osōasome.

³⁰ Lot pa'irumu cho'osi'ēja'che chū'u Dios Raosi'ku jo'e cajerumuna cu'ache cho'ojū pa'ijanaa'me pāi.

³¹ 'Chū'u jo'e cajerumu pāi ūcuauana repana vū'ña ve'koroāre pani cu'amajñaruā mini sañu chini repana vū'ña kakama'ñe teana vū'vusōa'ju. Ūcuaja'che pāi chiño pa'ina repana vū'ña pa'iche'te cu'amajñaruāre mini sañu chini co'ima'ñe teana vū'vusōa'ju.

³² Lot rūjo cho'ocojñosi'ere cuaca, repau jachasi'ēja'che Diore jachamanejū'u musanukona.

³³ Pāi Dios chū'ūñe'te cho'ocuheju repanare uachechi'a cho'ojū pa'ito cu'amū. Jā'aja'ñe cho'onare chū'ūpi rani vati toana saoja'mū repanare. Chekunareta'ni repanare cho'ouache ūhasō, Dios chū'ūñe'te cho'ojū pa'inareta'ni Dios pa'ichejana saja'mū chū'u.

³⁴ 'Ija'chere kuara chiimū chū'u musanukonare: Chekurumu ángeles ñamipi caje umūpāi te'eka'chapana ūcuate'eko'a kāinare te'eu'te saju chekuni jo'kajanaa'me.

³⁵ Chekurumu romi te'eka'chapana ūcuate'echeja āu toanare te'eo'te saju chekoni jo'kajanaa'me.

³⁶ Chekurumu umūpāi te'eka'chapana chio ūcuate'echio pa'inare ūcuaja'che te'eu'te saju chekuni jo'kajanaa'me —chiniasomū Jesús repanare.

³⁷ Jā'aja'ñe i'kauna chū'o sēniasome repana.

—Chukuna'te Paaku, ¿jeechejana jā'aja'ñe cho'oja'u? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomū repau.

—Cu'ava'nare jūni jā'jusiva'nare jāa caje chī'ime vacho —chiniasomū Jesús repau neenare.

18

Va'jeo pa'ichena'me pāi chēañe chū'uku pa'iche cuasaku kuamu Jesús

¹ Ūcuarumu Jesús repau neenani chū'vaasomū.

—Musanukona Diore sēeñe ūhamanejū'u. Musanukona chiiche cuhama'ñe Dioni sēeju pa'ijū'u —chiniasomū Jesús repau neenare.

² Jā'aja'ñe chū'vacuha ija'chere cuasaku kuaasomū repau, repanapi si'arumu Dioni sēeju paapu chini:

—Diore cuasama'ku, pāi chēañe chū'uku vū'ejoopo'te paniasomū. Ūcuaja'che pāijē'e oima'ku paniasomū repau.

³ Ūcuarumu va'jeva'o ūcuajoopo pa'iva'o repau'te pāi chēañe chū'uku'te si'arumu mua ija'chere kuako paniasomo: "Pāiu chū'uni pe'rukū cu'ache cho'omū. Ūsekaijū'u chū'ure repau cu'ache cho'uche jo'e cho'omane'aku", chiniasomo repau repau'te.

⁴ Si'arumu sēeko'teta'ni rupū asaku paniasomū repau. Jā'ata'ni repaoji ruarepa sēona ija'che cuasaasomū repau: "Chū'u Diore cuasama'ku'mū. Ūcuaja'che pāijē'e oima'ku'mū chū'u.

⁵ Jā'ata'ni repaoji chū'uni si'areparumu muta sēona asa ca'nasō cho'okaija'mū chū'u. Repau'te cho'okatu jo'e mutamaneja'mo repau", chini repau sēesi'e cho'okaniasomū repau —Jā'aja'ñe kuaasomū Jesús repau neenare.

⁶ Kua pi'ni repanare ija'che i'kaasomu repau:

—Pāi chēañe chū'uku cu'aku cho'osi'ere cuasa ñajū'u musanukona.

⁷ Repau pāi chēañe chū'uku pāi oima'ku paniasomu. Jā'ata'ni va'jeoji si'areparummu repauji cho'okaau chini sēona cho'okaniasomu repau. Diota'ni pāi chēañe chū'uku pa'icheja'che pa'ima'kua'mu. Jā'ajekuna Repau chēa paanapi umucujñana'me ñami Repauji cho'okaau chini si'arumu sēto, “Cha'ajū'u. Na'a pani cho'okajia'mu chu'u”, chūima'kua'mu Dios. Repana sēñe asa teana cho'okaiku'mu Dios.

⁸ Repana chiiche na'mi cho'okaiku'mu Dios. Chu'u Dios Raosi'ku ichejana jo'e cajeni, ¿Diore cuasaju si'arumu sēnare ñaja'ñe chu'u? —chiniasomu Jesús repau neenare.

Fariseopāiuna'me pāi chū'unare kuri kookaikū pa'iche'te kummu

⁹ Reparumu pāi, “Rua re'onaa'me chukuna. Chekunata'ni cu'anaa'me”, chiiju cuasanapi Jesure ja'me paniasome. Jā'aja'ñe cuasajuna repanani chu'vaku ija'chere cuasaku kuaasomu Jesús:

¹⁰ —Ūmupāi te'eka'chapana fariseopāiuna'me pāi chū'unare kuri kookaikū Dios vū'ena muu kakaasome Dioni sēñu chini.

¹¹ Ūcuarumu fariseopāi nukaku ija'che sēniasomu: “Āa, Ja'ku Dios, chekuna pāi cu'ache cho'ome. Pōse ñaame. Ūcuaja'che chekunare ūcuarepa cho'oma'me. Ūcuaja'che rājoromi peonare ja'me kāiju pa'ime. Chu'uta'ni chekuna cho'ocheja'che cu'ache cho'oma'kua'mu. Iku kuri kookaikū ūcuaja'che kuri cajajaiche sēni koo kumairo paaku'mu. Chu'uta'ni jā'aja'ñe cho'oma'kua'mu. Re'oku'mu chu'u. Re'okujeku mu'ani pojoku mu'ure re'orepamu chiū pa'iku'mu chu'u.

¹² Te'esemana te'eka'chapañō āu āimairo pa'iku'mu chu'u, mu'ani pojoku. Chu'u cho'oche cho'osi'ere pāipi chu'uni ro'ito aperumu mu'u isijū'u chiisinakoru kuēkue ña karama'ñe isiku'mu chu'u mu'ure. Chekurumu kurire're dierepare're kooni te'ere'ere isiku'mu chu'u. Chekurumu cienrepere'ere isiku'mu chu'u mu'ure. Jā'aja'ñechi'a isiku'mu chu'u mu'ure”, chiū sēniasomu repau fariseopāi. Cu'ache cho'okuta'ni re'oja'che cho'ochechi'a kuaasomu repau.

¹³ Cheku kuri kookaikuta'ni repau cu'ache cho'osi'ere cuasa sūnaumu Dios pa'ichejajekuna ñavajuchuku so'ore sumava'u meñe sime nukaku paniasomu. Sumava'u nukasi'kupi ā'capuna vaiu Diore ija'che sēniasomu repau: “Āa, Ja'ku Dios, cu'ache pa'iku'mu chu'u. Jā'ata'ni oijū'u chu'ava'ure”, chiniasomu repau —Jā'aja'ñe kuaasomu Jesús repanare.

¹⁴ Kuacuha jo'e i'kaasomu repau.

—Asarepajū'u musanukona. Sēni pi'ni eta repana vū'ñana co'iasome repana. Kuri kookaikūji ūcuajū meñe, “Cu'ache pa'iku'mu chu'u”, chiū Dioni sēkuna repau cu'ache cho'osi'e tūnosōkani, “Cu'ache cho'osi'e ro'iche peomu ikure”, chiniasomu Dios. Chekureta'ni repauji, “Re'oja'chechi'a cho'oku'mu chu'u”, chikuna repau cu'ache cho'osi'e tūnokaimaneasomu Dios. “Repau cu'ache cho'oche kuananesi'e ro'iche pa'imu ikure”, chiniasomu Dios. Pāi te'ena, cu'ache cho'onata'ni, “Re'onaa'me chukuna”, chiime, chekunapi asa, “Re'onaa'me jā'ana”, chiapu chini. Repana cu'ache cho'oche'te Dioni kumapuna repana cu'ache cho'oche tūnokaima'mu Dios. Diopi ñato cu'anaa'me repana. Jā'ata'ni chekuna pāi, “Cu'ache cho'oku'mu chu'u”, chini cuasa Dioni kuajuna repana cu'ache cho'oche tūnokaimu Dios, repanani oiū. Diopi ñato re'onaa'me repana, cu'ache cho'oche tūnosōcojñosinajeju —chiniasomu Jesús repanare.

Chūiva'nare Jesús re'oja'che i'ka jo'kasi'ere kummu

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Ūcuarumu pāi Jesús pa'ichejana repana chūiva'nare raasome, Repauji chēseku Dioni re'oja'chere sēekaau chini. Jā'aja'ñe rajuna ña repau neena ūseasome repanare.

¹⁶ Ūsejuna Jesús repau neenare soni i'kaasomu.

—Chūiva'nare raišsemajū'u musanukona chu'uni raapu. Iva'na chūiva'naja'ñe pa'iju chu'ure masi cuasanapi Dios chu'o asa chēajanaa'me.

¹⁷ Jā'ata'ni iva'na chūiva'na chu'ure masi cuasache'che masi cuasamana Dios chu'o asa chēamanejanaa'me. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu Jesús repau neenare.

Pāiū kuriū Jesure Dios pa'icheja saiche sēniasasi'ere kummu

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Ūcuarumu judiōpāi chū'uku kuriū Jesuni chu'o sēniasomu.

—Masiū, re'oku'mu mu'u. ¿Je'se cho'oni'te Dios pa'icheja saija'che chu'u? — chiniasomu repau repau'te.

¹⁹ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—¿Je'se cuasa, “Re'oku'mu mu'u”, chiiku mu'u chu'ure? Diochi'aa'mu Re'oku. Cheku pãiu re'oku peomu.

²⁰ Aperumu Dios chũ'u jo'kasi'e masicosomu mu'u. Ija'che kuamu repa: Musanukona umupãi romi paana chekunare romi ja'me kãimanejũ'u.

Ūcuaja'che romi umu pa'ina chekunare umupãi ja'me kãimanejũ'u.

Ūcuachi'a pãi vanisõmanejũ'u.

Chekuna nee ñaamanejũ'u.

Chekuna pa'iche'te kuani joremanejũ'u.

Ūcuaja'che muja'kupãi ña kukujũ'u.

Jã'aja'ñe chũ'usi'ku'a'mu Dios —chiniasomu Jesús repau'te kuriu'te.

²¹ Chikuna i'kaasomu repau.

—Chĩirumupi irumujatũ'a Dios chũ'u jo'kasi'e peore jã'a jachama'ñe cho'oku pa'iku'mu chu'u —chiniasomu repau.

²² Jã'aja'ñe i'kauna Jesús ija'che i'kaasomu repau'te:

—Ūcuarepa cho'oku'teta'ni karamu mu'ure. Mu'u paache cu'amajñaruãre peore ñisõ, kuri koo chuova'na pa'iva'nani rupũ isijũ'u. Ñisõjani rani chu'una'me ku'iu chu'u chũ'ũñe'te cho'oku pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe cho'oni'te Dios pa'ichejana sani re'oja'che pa'ija'mu mu'u —chiniasomu Jesús repau'te kuriu'te.

²³ Jesupi jã'aja'ñe i'kauna asa, ñisicuheku sumava'u paniasomu repau, rua kuriujeku.

²⁴ Sumava'u pa'ina ña Jesús ija'che i'kaasomu repau'te:

—Pãi kurinare Dios pa'icheja saineenare'ta'ni saicu'aja'mu, repapani kurire na'a rua cuasaju Dioni cuasama'to.

²⁵ Camellova'ure miuñakarũ cojerũ kaka etajaicu'acheja'che kuriu'te Dios pa'icheja saicu'aja'mu, repapui kurire na'a rua cuasaku pa'ito —chiniasomu Jesús repau'te kuriu'te.

²⁶ Jesús i'kache asaina ija'che sãniasome repau'te:

—Jã'a pa'ito, ¿je'se cho'onani Dios pa'icheja saire'oja'u? —chiniasome.

²⁷ Chitena Jesús i'kaasomu.

—Maich'a te'ena cuasajuna Dios pa'icheja saicu'amũ maire pãi. Diopi cho'okaitota'ni Repau pa'icheja saiche vesama'mu —chiniasomu repau.

²⁸ Chikuna Pedro i'kaasomu.

—Chukuna mu'una'me pañu chini chukuna paasimajñaruã peore jo'kasõ rani mu'una'me ku'ime —chiniasomu.

²⁹⁻³⁰ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Pãiu ūcuauaku Dios chũ'ũñe'te cho'oku pasa chiiku chekurumu repau va'ere jo'kasõmu. Chekurumu repau rãjoni jo'kasõmu. Chekurumu repau majaa'chupãire jo'kasõmu. Chekurumu repau cho'jechũire jo'kasõmu. Chekurumu repau puka'kupãire jo'kasõmu. Chekurumu repau chũire jo'kasõni repau aperumu paasinũko na'a rua jñaaja'mu repau, icheja cheja pa'irumu. Ūcuaja'che jũnisõsirumu Dios pa'ichejare ai sani pa'ija'mu repau. Ūcuarepaa'me jã'a —chiniasomu Jesús repanare.

Jesús repau chuenisojachere jo'e kuamu

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Ūcuarumu Jesús repau neenare docerepanare soni ija'che kuaasomu:

—Jerusalén vu'ejoopona majanaa'me mai chura. Aperumu Dios chu'o kuana tocha jo'kasi'e chu'u Dios Raosi'ku cho'ocojõjõañere kuame. Repana kuaju tocha jo'kasi'e Jerusalenna ti'ñeja'mu chu'ure.

³² Judio'pãipi judio peonani jo'kajanaa'me chu'ure, repapani cu'ache peo'oa'ju chini. Rua cu'ache cutuju pãisoju coo tutujanaa'me repana chu'ure.

³³ Ūcuachi'a su'i'sue pi'ni vanisõjanaa'me repana chu'ure. Jã'ata'ni choteumucujñana vajurajja'mu chu'u —chiniasomu Jesús repau neenare.

³⁴ Repau kuache asanata'ni jmamakarujẽ'e asa chẽamaneasome repana. Diopi repapani asa chẽañe'te ãsekuna asavesuasome repana.

Na'ava'ure Jesús vasosi'ere kuamu

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Repau Jesús Jericõ vu'ejoopo ti'acuhato na'ava'u ma'a ru'tuva'te ñu'iu kurire s̃eeu paniasomu.

³⁶ Nu'ina pãipi jainuko ūcuachejapi carajuna asa,

—¿Je'se cho'оче ina? —chiniasomu repau.

³⁷ Chikuna,

—Jesús, Nazaret vu'ejoopo raisi'kupi caraimu —chiniasome pãi repau'te ja'me saina.

³⁸ Chitena asa ujachu'opi ija'che cuiku i'kaasomu repau:

—Jesús, David aperumú pa'isi'ku Jojosi'ku, oijú'u chü'ava'ure —chiniasomú.
³⁹ T'kauna asa charo saina,
 —Re'omú. Jo'e i'kamanejú'u —chiniasome repau'te. Jo'e i'kamanejú'u chiinareta'ni na'a rua cuiku i'kaasomú repau.
 —Jesús, David aperumú pa'isi'ku Jojosi'ku, oijú'u chü'ava'ure —chiniasomú repau.
⁴⁰ Já'aja'ñe i'kakú cuikuna asa canuka,
 —Chü'uni rajú'u repau'te —chiniasomú Jesús repanare. Chikuna repauni kueñe rarena Jesús ija'che sēniasomú repau'te:
⁴¹ —¿Ëquere cho'okaau chini sēeku mü'u chü'ure? —chiniasomú Jesús repau'te.
 Chikuna,
 —Pái Ūcuanukore Paaku, chü'u ñakocaã ñoa'ku chiimú chü'u —chiniasomú repau.
⁴² Chikuna Jesús i'kaasomú.
 —Mü'u ñakocaã ñoa'ku mü'ure. “Jesús chü'ure vasoja'mú”, chini cuasasi'kújekú vajucuhamú mü'u chura —chiniasomú Jesús repau'te.
⁴³ Jesupi já'aja'ñe i'kakuna repau ñakocaã teana care'osoasomú. Care'oona Jesuna'me saiú Dioni pojokú, “Rua re'okú'mú mü'u”, chiniasomú repau. Chekuna ūcuaja'che repau'te cho'osi'ere ña, “Dios peore masakú'mú”, chiniasome.

19

Zaqueona'me Jesús cho'osi'ere kuumú

¹⁻² Ūcuaramú Jesús Jericó vü'ejoopo tí'a muato ūcuajoopo'te páiú kuriú paniasomú. Repau mamia'me Zaqueo. Pái chü'unare kuri kookainare chü'uku paniasomú repau.
³ Repau Zaqueo Jesure ñara chiikuta'ni chejaru nukakújekú páipi jairepanukojejuna ñamaneasomú.
⁴ Ñamanesi'kújekú Jesuni ñara chini charona vü'vü sūkiñú sicómoroñuna muni tuhiú cha'aasomú repau, “Jesús ichejapi caraija'mú”, chini.
⁵ Tuhíú cha'akuna repau Jesús ūcuachejana sani tí'a carai'pí'rukúji muñe ña sūkiñú tuhíú'te Zaqueo'te ija'che i'kaasomú:
 —Zaqueo, pesa cajejú'u. Chura iumucuse mü'u vü'ena canukache paamú chü'u —chiniasomú repau repau'te.
⁶ Jesupi já'aja'ñe i'kauna asa pojokú na'mi caje repau vü'ena müvaasomú repau.
⁷ Müvakuna ña pái ūcuanukó pe'ruju cu'ache i'kaasome Jesure. “Páiú cu'aku vü'ena canukara chini muamú já'u Jesús”, chiniasome repana ūcuanuko.
⁸ Ūcuaramú repau Zaqueo repau vü'ere pa'iu vuni nukaku i'kaasomú Jesure.
 —Ñaku, Pái Ūcuanukore Paaku. Chura chü'u paache cu'amajñaruã chüova'na pa'iva'nani joopo rupú isija'mú chü'u. Ūcuaja'che chü'u jorekú chekunare na'a cajejaiche sēni koosinuko kuri ūcuaka'chapañoã jo'e ūcuajanuko jovo co'choja'mú chü'u repanare —chiniasomú repau.
⁹ Chikuna Jesús i'kaasomú repau'te.
 —Mai aipáiú Abraham jojosi'kua'mú mü'u. Iumucuse ivü'e pa'inare musanukonani oiú chēamú Dios, jūnisōsirumú vati toana saimaneajú chini.
¹⁰ Chü'u, Dios Raosi'ku, páipi jūnisō vati toana saimaneajú chini chejana cajesi'kua'mú. Repanare chēa paaku repana cu'ache cho'ocojñora'asi'e üsekani paaja'mú chü'u —chiniasomú Jesús repau'te Zaqueo'te.

Kurire're koosina pa'iche'te kuumú

(Mt 25.14-30)

¹¹ Jesupi já'aja'ñe i'kauna asa, repauji Jerusalén vü'ejoopona tí'api'rakuna ija'che cuasaasome repau'te. Sotena chekúchejana so'ona saniasomú repau, repapani repauni pái chü'uku'te jo'karena repau pa'icheja canani co'i chü'ura chini.
¹² —Páiú pa'ipáiú paniasomú. Repauni pái chü'uku'te jo'kañú chini chekúcheja cana saniasome repau'te. Sotena chekúchejana so'ona saniasomú repau, repapani repauni pái chü'uku'te jo'karena repau pa'icheja canani co'i chü'ura chini.
¹³ Saipi'raku repau'te cho'оче cho'okainare dierepanare saniasomú repau. Soni rao pachokurire're te'ere'rechí'a ísi pí'ni ija'che i'kaasomú repau repanare: “Chura chü'u ísisire're kurire'repi pōsere koo ísiju na'a rua kurire koojú pa'ijú'u. Chü'u rairumújatú'ka já'aja'ñe cho'ojú pa'ijú'u musanukona”, chiniasomú repau.
¹⁴ Chini jo'ka sanisōuna repau pa'icheja cana pái, repauni cuhejú, te'enare pái jñaa saosome, repau saisijooopona tuha chü'ñe jo'kajanani, “Íku chü'ñe cuheme chukuna”, chiapu chini.

¹⁵ 'Cuhecheta'ni ūcua pāi chū'uku'te jo'kaasome repa repau'te. Pāi chū'uku'te jo'karena repa pa'ichejana co'i, repau'te cho'uche cho'okainare repa kuri ūsinani soapu chini chū'uasomu repa, repa koosinukore kurire masira chini.

¹⁶ Sotena charo te'eu rani ija'che kaaasomu: "Chū'ure paaku, mu'u chū'ure ūsire'eva kurire'evaji pōsere koo ūsiku dierepare're koosi'kua'mu chū'u", chiniasomu.

¹⁷ Chikuna i'kaasomu repa. "Mu'u rua masi cho'osi'kua'mu. Kuri ka'charu koosi'kuta'ni na'a rua jñaasi'kua'mu mu'u. Masi cho'osi'kujekuna vu'ñajoopoā dierepa-jooopā pa'inani pāire chū'ua'ku chini jo'kamū chū'u mu'are", chiniasomu repa.

¹⁸ Kuaacuhauna cheku ūcuaja'che kurire'eva koosi'ku rani kaaasomu. "Chū'ure paaku, kurire'eva mu'u chū'ure ūsire'evaji pōsere koo ūsiku cincorepare're koosi'kua'mu chū'u", chiniasomu.

¹⁹ Jā'aja'ñe kaauna repa'te paaku ija'che i'kaasomu: "Re'orepamu. Vu'ñajoopoā cincorepajoopoā pa'inani pāire chū'ua'ku chini jo'kamū chū'u mu'are", chiniasomu repa.

²⁰ Kuaacuhauna cheku kurire'eva koosi'ku rani kaaasomu. "Chū'ure paaku, mu'u chū'ure ūsire'eva kurire'eva ūcuare'eva co'chamu chū'u mu'are. Mu'upi ūsina koo kaaase'rechoji rea care'va paaku pa'isi'kua'mu chū'u repare'eva.

²¹ Mu'ure cho'uche cho'okainare oima'kua'mu mu'u. Chekuna cho'uche cho'o koosi'e kuri tuasōku'mu mu'u. Ūcuaja'che āu chekuna tāsi'e tuasōku'mu mu'u. Jā'ajekuna jā'are vajuchuku mu'u chū'ure ūsire'eva kurire'eva ru'pa paasi'kua'mu chū'u", chiniasomu repa.

²²⁻²³ Repa kurire'eva care'va paasi'ere kaauna asa repa'te paaku ija'che i'kaasomu repa'te: "Rua cu'aku'mu mu'u. Mu'upi jā'aja'ñe cuasaku cho'omaneuna asa pe'ruku cu'ache cho'oja'mu chū'u mu'are. Chū'u pāi oima'ñena'me chekuna cho'uche cho'o koosi'e kuri tuachena'me chū'u chekuna tāsi'e āu chū'u tuache masikuta'ni, ūje'se pa'ina mu'u chū'u ūsire'eva kurire'eva kuri vu'ena sa jo'kamanu? Sa jo'karu rani na'a rua koorasi'kua'mu chū'u", chiniasomu.

²⁴ Chini chekunare ūcuacheja nukunare i'kaasomu repa. "Repa koosire'eva kurire'eva tua, chekuni ūsi'jū'u dierepare're kurire'eva koosi'kuni", chiniasomu repa.

²⁵ Chikuna i'kaasome repa. "Jā'ata'ni jā'u ūcuare kurire'eva dierepare're paamu", chiniasome.

²⁶ Chitena repa'nare i'kaasomu repa. "Asarepajū'u, musanukona. Ija'chea'me: Pāiu ūcuache'te koo masi paaku ūcuare paakuta'ni na'a rua kooja'mu. Jā'ata'ni jmanukoru koosi'kupi masi paama'ku repa paache rua jmanukoruta'ni peore tuasōcojōja'mu", chiniasomu repa.

²⁷ Chini, "Chura chū'uni cuheju, chū'u chū'ūñe cuhenare chēa ichejana ra chū'u ñaku'te vanisōjū'u", chiniasomu pāi chū'uku repa'nare —Jā'aja'ñe kaaasomu Jesús repa'nare pāi.

Jerusalén vu'ejoopo Jesús sani t'asi'ere kua'mu

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jā'aja'ñe kua pi'ni Jerusalenna t'ara chini jo'e saiū aikūtina muniasomu repa Jesús.

²⁹ Mu'iu Betfagé vu'ejoopona'me Betania vu'ejoopo Olivo aikūti pa'ijoopoāna kueñe t'aaasomu repa. Repajoopoā kueñe t'a repa neenare te'eka'chapanare soniasomu repa.

³⁰ Repa'nare soni ija'che chū'uasomu repa:

—Jeejoopona kueñe cajoopona saijū'u musanukona. Sani t'a burrova'ure quēo suosiva'ure, pāi chuta'a tuhimava'uni jñaajanaa'me musanukona. Jña repava'ure jose ichejana rakajū'u.

³¹ Pāiu ūcuakujū musanukonare, "¿Ūque cho'oñu chini musanukona jā'ava'ure joseche?", chiito, "Maire Paaku iva'ure chiimu", chiijū'u repa'nare —chiniasomu repa.

³² Chikuna repa sani ñato Jesús i'kasi'e ūcua paniasomu.

³³ Burrova'ure quēo suosiva'ujekuna josejuna repava'ure paana i'kaasome.

—¿Ūque cho'oñu chini musanukona jā'ava'ure joseche? —chiniasome.

³⁴ Chitena i'kaasome repa.

—Maire Paaku iva'ure chiimu —chiniasome repa'nare.

³⁵ Chini repava'ure burrova'ure Jesús pa'ichejana sa repa sōkuñuna kāñapi tujñacuha Jesure tuoasome repa.

³⁶ Tuorena tuñu saiuna repa saima'ana kāña jaasome pāi, repa'ni pojoju.

³⁷ Jarena ūcuama'api saiū Olivo aikūtipi Jerusalén cajechejana kueñe t'aaasomu repa. T'akuna Diuchi'a te'eu cho'omasiche'te repa'ji cho'okuna ñasi'ere cuasaju

repau'te chiina ūcuanuko Dioni pojoju, "Rua re'okū'mu mu'u", chiiju cuiju wjachu'opi i'kaasome.

³⁸ Ūcuachi'a ija'che i'kaasome:

—iDiopi ikure pāire chū'ua'ku chini Repau Raosi'kure re'oja'che cho'okaau! iCūnaumu pa'ina pojoju paapu! iPāi ūcuanuko, "Cūnaumu Pa'iku Dios peore masiku'mu", chiapu! —chinasome repana Jesure chiina ūcuanuko.

³⁹ Jā'aja'ne i'kajuna ūcuanana'me pa'ina fariseopāi asa pe'ruju ija'che i'kaasome repau'te Jesure:

—Masiu, mu'ure chiinare jā'aja'ne i'kache ūsejū'u —chinasome.

⁴⁰ Chitena Jesús i'kaasomu repanare.

—Ūsema'mu chū'u. Inapi jā'aja'ne cuiju i'kama'to catapi ūcuare i'kaku cuira'amū —chinasomu Jesús repanare fariseopāi.

⁴¹ Chini na'a kueñe t'ia Jerusalén vu'ejoopo'te ña oniasomu repau.

⁴² Oiu ija'che i'kaasomu:

—Dios musanukonare Jerusalén pa'inare pa'iche rua re'oja'chere jo'kara chiimu, Repauni cuasaju pojoju paapu chini. Jā'ata'ni cuheme musanukona. Cuheju re'oja'che pa'iche vesume musanukona, Diopi ūsekuna.

⁴³⁻⁴⁴ Musanukonare cu'ache ti'ñerumu ti'acuhaja'mu. Musanukonare cuhena ijoopona rani si'acajoopo ru'tuna pachu cha'opi rühiso'koro ñekua timu ūcuacheñapi pachu muni kakajanaa'me. Musanukonapi vajuchuju eta vu'vusōñu chiito ūseju ijoopo ñañosōjanaa'me repana. Ñañosōsirumu vu'ña je'nasi'puā catapuā te'epuj'e chekupana'me su'imaneja'mu. Musanukonare ainana'me chiiva'nare vanisōjanaa'me repana. Chū'uni Dios Raosi'kuni cuhejuna cu'ache ti'ñeja'mu musanukonare. Chū'ure cuheche ro'ia'me jā'a —chinasomu Jesús repanare.

Dios vu'ena kaka pōse ĩsinare Jesús eto saosi'ere kwamū

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ūcuarumu Jesús Dios vu'ena kaka repavu'e pōse ĩsinare eto saosomu.

⁴⁶ Repanani eto saoku ija'che i'kaasomu repau:

—Dios chū'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kwamū:

Chū'u vu'e pāi chū'ure pojoju sēevu'ea'me, chiimu. Jā'ata'ni musanukona pōse ñaana cho'ocheja'che kaka cu'ache cho'ome ivu'e —chiu eto saosomu Jesús repanare.

⁴⁷ Reparumu Jesús Dios vu'e si'umucujña kaka che'choasomu. Jā'ata'ni phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chonana'me pāi chū'una, "¿Je'sepi vanisore'okū ikure?", chinasome repau'te.

⁴⁸ Jā'ata'ni pāipi ūcuanuko repau che'choche'te asaneejuna cho'ocu'aasomu repanare.

20

Jesús rua masi i'kasi'ere kwamū

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Reparumu Jesús Dios vu'ere pa'iu Dios chū'o re'oja'chere chū'vaku paniasomu repanare pāi. Chū'vakuna judiō phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chonana'me judiō aina raniasome.

² Rani repau'te chū'o sēniasome repana.

—¿Je'se cuasa pāi chū'una cho'ocheja'che rani cho'oku mu'u? ¿Neepi chū'urena cho'oku mu'u? —chinasome repana.

³ Sēejuna repanare i'kaasomu repau.

—Chū'u ūcuaja'che musanukonani chū'o sēniasara. Sēeuna kuajū'u chū'ure.

⁴ ¿Neepi Juanre Pāi Okoro'veku'te chēa raore? ¿Diopi raou? Jā'apāni, ¿pāipi chēa raore repau'te? —chinasomu Jesús repanare.

⁵ Sēkuna sāiñechi'a ija'che cutuasome repana:

—¿Je'se mai ikure i'kajanaa'ne? Maipi, "Juanre Diopi chēa raosi'kua'mu", chiito iku maire, "¿Musanukona je'se pa'una jā'aja'ne cuasanata'ni Juan chū'vasi'e cuasamanere?", chiija'mu.

⁶ Ūcuaja'che, "Pāipi chēa raosinaa'me", chiicu'amū maire. Ina pāi jainuko, "Juan Dios chū'o kuakaiku pa'isi'kua'mu", chiiju cuasame. Jā'ajekuna maipi jā'aja'ne i'kato ina pāi asa pe'ruju ūcuanuko catapi su'a vēasojanaa'me maire —chinasome repana.

⁷ Sāiñechi'a jā'aja'ne cutu pi'ni Jesure ija'che i'kaasome repana:

—Juanre okoro'vea'ku chini raosi'kure vesume chukuna —chinasome repana.

⁸ Chitena Jesús i'kaasomu.

—Chu'u ũcuaja'che musanukonapi jā'aja'ñe i'karena chu'ure chũ'u raosi'ku mami kuumaneja'mu —chiniasomu.

Cho'ochē cho'okaina cu'ache cho'osi'ere cuasaku kuumu Jesús
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ūcuarumu Jesús päire jo'e chu'vakũ ija'chere cuasaku kuaasomu:

—Päiu p̄isi ũche chio tā pi'ni repachio kuirakaijanare j̄naa jo'ka, “Ichio ũche tuarumu t̄'auna tuajũ'u. Reparumu chu'ure cho'ochē cho'okaiku'te ichejana raoja'mu chu'u, chu'uni ũchere miiraikaaũ chini”, chiniasomu repau. Chini jo'ka t̄iichejana sanisõasomu repau rua jeerumu pasa chini.

¹⁰ Ūche tuarumu t̄'auna repau'te cho'ochē cho'okaiku'te ũche chio kuirakaina pa'ichejana saosomu repau, ũchere mijani rakaau chini. Jā'ata'ni repana ũche kuirana sani t̄'auna ña repau'te chēa vani ũchejē'e peou'te co'choasome repau'te, ũche paaku pa'ichejana.

¹¹ Co'chorena ũche paaku repau'te cho'ochē cho'okaiku'te chekuni jo'e ũcuachejana saouna sani t̄'auna ũche kuirakaina repau'te ũcuaja'che vaniasome. Vani repau'te rua cu'ache cutu pi'ni ũchejē'e peou'te co'choasome repana.

¹² Co'chorena jo'e chekuni saouna ũcuaja'che asi vani kũko co'chosõasome repana.

¹³ 'Jā'aja'ñe cho'orena ũche paaku cuasaku te'euj̄i ija'che i'kaasomu: “¿Je'se cho'oja'che chu'u? Chu'u ch̄iini chu'u rua oiũ paava'uni repana pa'ichejana saora. Jā'ureta'ni ña kũkujacosome repana”, chiiũ cuasaasomu repau.

¹⁴ Jā'aja'ñe cuasa repau mamakuni saouna ũche chiona sani t̄'auna ña repachio kuirana ija'che i'kaasome: “Jā'ũ ũche paaku mamaku'mu. Pũka'ku j̄unisõsirumu pũka'ku paasi'e paajau'mu jā'ũ. Vanisõũ jā'ũni. Maipi jā'ũni vanisõni pũka'ku j̄unisõsirumu repau paasi'e maipi paajanaa'me”, chiniasome repana sãĩñechi'a.

¹⁵ Chini repau'te chēa chio rũ'tavana juha sa vanisõasome repana —chiniasomu Jesús repanare p̄ai.

Jā'aja'ñe kua pi'ni repau kuasi'e asasinare ija'che sēniasomu repau:

—Repau mamaku'te vanisõsi'ere asa ũche chio paakũji sani, ¿je'se cho'oja'ũ repanare ũche kuirakainare?

¹⁶ Ija'che cho'oja'mu repau ũche paaku: Ūche chiona sani repau mamaku'te vanisõsinare sãĩñe vanisõja'mu repau. Repanare vanisõ ũche chio kuirakaijanare chekunani j̄naa jo'kaja'mu repau, ũche chiore kuiraa'ju chini —chiniasomu Jesús repanare p̄ai.

Jā'aja'ñe i'kauna asa,

—¡Dios chũkuna'te jā'aja'ñe cho'omaneakũ! —chiniasome repana.

¹⁷ Chitena Jesús repanani ñaku i'kaasomu.

—Aperumu tocha jo'kasi'ere, Dios chu'ore asa chēajũ'u musanukona, ija'che chiiche'te: P̄ai vũ'e cho'ona vũ'ña tuu re'ojatuure ku'eju paniasome.

Ku'eju te'etuupu j̄naani cuheasome repana.

Cuheju jo'kaasome repatuupu.

Chekunata'ni na'a rua masinajeju rani repatuupu mini kuãa sa

repana vũ'e chakavũna nũkoasome,

repana vũ'epi na'a rua jujaa'ku chini,

chiiũ repa.

¹⁸ P̄aiũ vũ'e tuupuña t̄ani rua asi t̄aimu. Ūcuachi'a vũ'e tuup̄eji p̄aiũni t̄aito j̄unisõmu. Ūcuaja'che p̄ai chu'ure cuhenare rua cu'ache t̄i'j̄ñeja'mu. J̄unisõsirumu vati toana sani uujanaa'me repana —chiniasomu Jesús repanare p̄ai.

¹⁹ Jesupi jā'aja'ñe i'kauna judio phairip̄ai chũ'unana'me judiop̄ai che'chona ija'che cuasaasome: “Iku Jesús jā'aja'ñe i'kacheji maini cu'ache i'kamũ. Churana teana chēañu ikure”, chiniasome repana. Chiisinata'ni päire vajuchuju repau'te chēamaneasome repana.

P̄ai chũ'unare kuri ro'iche'te i'kamũ Jesús

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰ Repauñi chēañu chini repanare ja'me pa'inare ũcuauanare soni i'kaasome repana.

—Jesús pa'ichejana sani repau cho'ochē'te ñaju repau chu'o asaneena cho'ochēja'che cho'ojũ chu'o sēniasajũ'u repau'te. Chekurumu repauji t̄iñe i'kato chēa sa, p̄ai chũ'ũku vũ'ena jo'kare'omu repau'te churata'ni —chiniasome repana.

²¹ Chini saorena Jesús pa'ichejana sani t̄'a repau chu'o asaneena i'kacheja'che i'kaasome repana repau'te.

—Masiu, rūhiñe che'chok'u mu mu'u. Jã'a masime chukuna. Mu'u che'choche'te chekunapi asa cu'ache i'katojẽ'e kuku cuasoma'ñe ũcua che'choku pa'iku'mu mu'u, Dios chũ'u jo'kasi'e ũcuarepa.

²² Jã'ajekuna mu'uni chu'o sēniasañu chiime chukuna. Romapāi chũ'ukujĩ Cēsapi chukuna pa'iche ro'ire sēeto, ħro'ijanaa'ñe chukuna repau'te? ħRo'imanejanaa'ñe? —chinasome repau'te.

²³ Jã'ata'ni Jesũs repana cu'ache cho'oñu chiiche'te masiku ija'che i'kaasomu repanare:

²⁴ —Kurire'reva'te mini ñojũ'u chu'ure. Kurire'reva pa'iku kuechasi'ku, ħkoeja'iu'u? Ũcuachi'a, ħnee mamipi pa'iku ire'reva? —chinasomu repau.

Chikuna i'kaasome repana.

—Maire chũ'uku Cēsar chiana'me repau mami pa'imũ jã'are'reva —chinasome repana.

²⁵ Chitena repanare i'kaasomu repau.

—Jã'a pa'ito pa'iche ro'ire repauji kuri ro'iche chũ'uto ro'ijũ'u repau'te. Dios chũ'u jo'kasi'e ũcuachi'a cho'uju pa'ijũ'u —chinasomu Jesũs repanare.

²⁶ Repauji rua masiku sãĩñe i'kauna asa kuku jo'e i'kamaneasome repana, fariseopāi raocojñosina.

Jũ'isina vajuraiche'te Jesure sēniasasi'ere kwamu

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Ũcuarũmu saduceopāi te'ena Jesuni ñañu chini saniasome. “Pāi jũ'isina jo'e vajuraimanejanaa'me”, chiũu cuasanajeju Jesure ija'che sēniasome repana:

²⁸ —Masiu, Diopi chũ'ũna Moisés aperũmu maire tocha jo'kasi'e ija'che chiũmu: Pāiu romio'te vejasi'kupi, chuta'a chũ peokujĩ jo'ka jũnisõru repau cho'jeũji veja paa'ku majaa'chu paasi'kore.

Repaoni veja chũire paaku ija'che cuasaku paa:

“Chu'u a'chu jũnisõsiva'u chũijanaa'me ina chu'u chũi”, chiaũ, chiũmu repau tocha jo'kasi'e.

²⁹ Jã'ajekuna chu'o kuañu chiime chukuna mu'ure. Pāiu charo caku cho'jechũ amũpãichi'a seirepanare paaasomu. Repau chareparo caku romio'te veja paaku chuta'a chũ peokujĩ jo'ka jũnisõasomu.

³⁰ Jũnisõuna cho'jeũ repau majaa'chu rãjo pa'isi'koni veja paaku ũcuaja'che chuta'a chũ peokujĩ jo'ka jũnisõasomu.

³¹ Jũnisõuna na'a cho'je caku ũcuate'eo'te veja ũcuaja'che chũ peokujĩ jũnisõasomu. Jã'aja'ñechi'a sieterepana ũcuanuko ũcuate'eo'te vejaju chũ peonachi'a jo'ka jũnisõasome repana.

³² Repana jũnisõsirũmũna romio ũcuaja'che jũnisõasomo.

³³ Jã'ajekuna pāi jũnisõsina ũcuanuko jo'e vajuraisirũmu, ħkaupi repao'te jo'e paaja'ũ vajurũmu sieterepana repao'te paasina? ħJe'se chiũku mu'u? —chinasome repana.

³⁴ Chitena Jesũs i'kaasomu repanare.

—Icheja cheja pa'ina amũpāi romi vejame. Romi ũcuachi'a amũ vejame.

³⁵ Pāi Diore cuasana, amũpāina'me romi jũnisõ vajurani Dios pa'icheja saisirũmu jo'e vejamanejanaa'me.

³⁶ Ũcuaja'che jo'e jũnisõmanejanaa'me repana, ũcuare vajuraisinajeju. Angeles, Diore ja'me pa'ina pa'icheja'che jũnisõma'ñe pa'ijanaa'me repana. Ũcuaja'che Dios chũia'me repana jũni vajurani repau pa'icheja saisina.

³⁷⁻³⁸ Aperũmu Moisés sũkĩra'ñũru uutoa toa kueñe ñakaku ñaku paniasomu. Ñaku ñakakuna ũcuatoa sa'navũji Diopi i'kakuna asaku pāi jũnisõsina jo'e vajurajachere kuara chini ija'che tocha jo'kaasomu repau Moisés:

Musanukona aipāi icheja pa'irũmu chu'ure cuasasinare paaku'mu chu'u, Abrahamre, Isaare, Jacobre,

chiũsi'kuu'mu Dios. Pāi jũnisõsinarejẽ'e vajunareja'che ñakujeku paamu Dios repanare, rekoñõpĩ vajukuna —chinasomu Jesũs repanare saduceopāi.

³⁹ Jã'aja'ñe i'kauna judiõpāi che'chona i'kaasome repau'te.

—Masiu, rua masi i'kamũ mu'u —chinasome repana Jesure.

⁴⁰ Jesupi masi i'kauna repau'te jo'e chu'o sēniasavajuchuasome repana saduceopāina'me judiõpāi che'chona.

ħNee chũa'u pãire chũ'ua'ku chini Dios Raosi'ku?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Ũcuarũmu Jesũs repanare pāi repau pa'iche'te kuaasomu.

—“Aperamu pa'isi'ku David Jojosi'kua'mu Cristo”, chiime musanukona pāi ūcuanukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'kure. ¿Je'se pa'iana musanukona jā'aja'ñe i'kache?

⁴² Repau David Salmophurona ija'che tocha jo'kaasomu:

Dios chu'ure Paaku'te ija'che i'kaasomu:

“Chu'ure kuele ūjajūtu cakā'kona pūujū'u.

⁴³ Chu'uri cho'okuna mu'ure kuhena ūcuanuko mu'u chū'ūñe cho'ojanaa'me”, chiniasomu Dios,

chiimu repa tocha jo'kasi'e.

⁴⁴ ¿Je'se pa'iana David, “Chu'ure Paaku'mu Cristo”, chiisi'eta'ni, “David Jojosi'kua'mu Cristo”, chiiche pāi? —chiniasomu Jesús repanare.

Judiopāi che'chona cu'ache cho'ochete kwamu Jesús

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Repana pāi ūcuanuko asaju'te Jesús repau neenani chu'vaasomu.

⁴⁶ —Judiopāi che'chona pa'iche ña chēamanejū'u musanukona. Kāña re'ojakāñapi ūjacueñoā ju'ijū nuka ku'ime repana, pāipi ña, “Diore rua cuasanaa'me jā'ana”, chiapu chini. Āu isichejñare ku'ijuna pāipi repanani ña kukuju chēa pojoto rua pojonaa'me repana. Ūcuaja'che judiopāi chi'ivu'ña mua kakani masina ñu'isaivuāre ñu'ineenaa'me repana. Ūcuaja'che pāipi repanani āu āuñu chini soito mua repanare soisi'kure kuele ñu'ineenaa'me repana.

⁴⁷ Ūcuaja'che va'eva'na paache joreju tutesōnaa'me repana. Jā'aja'ñe cho'onata'ni pāipi ña, “Re'onaa'me jā'ana”, chiapu chini Diore rua jeerumu sēeju pa'inaa'me repana. Jā'aja'ñe cho'onajejuna Diopi chū'ūñu rua cu'ache ti'jñeja'mu repanare —chiniasomu Jesús repau neenare.

21

Va'jeva'o chūova'o pa'iva'o Diore kuri isisi'ere kwamu

(Mr 12.41-44)

¹ Ūcuarumu Jesús Dios vu'ere chuta'a pa'iu ñato pāi kurina kurire Dioni isiju cājovuna rua mañaasome.

² Va'jeva'o chūova'o pa'iva'o ūcuaja'che te'eka'chapare'reruāchi'a ka'charu pa'ire'reruāre mañaasomo.

³⁻⁴ Mañaona ña Jesús ija'che i'kaasomu:

—Ina kurinata'ni repana koojuna cajejaisi'ere isisinaa'me. Iva'ota'ni repao āu koo āio pasa chiisire'reruāre Dioni pojoko peore isisōsi'koa'mo. Kurina isisi'e ña pojomu Dios. Jā'ata'ni iva'o isisi'e ña na'a rua pojomu Dios. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomu Jesús.

Dios vu'e ñañosojachere kwamu Jesús

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Reparumu chekuna ūcuavū'e pa'ina Dios vu'e pa'iche'te cutuasome.

—Cataruā rua re'ojaruāpi cho'osivū'ea'me ivū'e. Ūcuaja'che pāipi Dioni pojoku jo'kasimajñaruāpi rua re'ojamajñaruāpi pa'iu rua re'oja'imū ivū'e —chiniasome repana. Jā'aja'ñe cutujuna asa Jesús i'kaasomu repanare.

⁶ —Musanukona ivū'e Dios vu'ere ñaju, “Re'oja'imū”, chiime. Jā'ata'ni na'a pa'isirumu, cataruā te'erpujē'e chekupuna'me su'ima'ñe peore ñañosōjanaa'me pāi ivū'e —chiniasomu Jesús repanare.

Cheja si'apirarumu cho'ojachere kwamu

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Chikuna asa repau'te chu'o sēniasaasome repana.

—Masū, mu'u kuasi'e, ¿jeerumu cho'ojache'che? Reparumu ti'añe, ¿je'se masijanaa'ñe chukuna? —chiniasome repana.

⁸ Sēejuna Jesús i'kaasomu repanare.

—Ñarepaju pa'iju jorena i'kache asa chēama'ñe pa'ijū'u musanukona. ¡Cacu'ocojñoñe! Pāi jainuko te'enachi'a ku'iju joreju chu'uni roiju, “Pāi ūcuanukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mu chu'u”, chijjanaa'me. Jā'aja'ñe i'kaju, “Churata'ni cheja si'apiramu”, chijjanaa'me repana. Jā'aja'ñe i'kanare jovomanejū'u musanukona.

⁹ Ūcuaja'che pāi vaichena'me pāi repanare chū'ūnare cuheju etoche asani kukumanejū'u musanukona. Jā'aja'ñe pa'ija'mu cheja si'apirarumu. Jā'ata'ni cheja chuta'a si'amaneja'mu —chiniasomu Jesús repanare.

¹⁰ Chini Jesús jo'e i'kaasomu repanare.

—Päi ũcuate'echeja pa'ina chekũchejña pa'inani sani vanisõjanaa'me.

¹¹ Ũcuaja'che cheja si'achejñaruã raa pi'ruja'mu. Ũcuaja'che ruarepa asuku ãupi aineemauna päi si'achejñaruã ãucuhana jũnisõjanaa'me. Ũcuaja'che si'achejñaruã ravu pa'ina päi jainuko jũ'ijanaa'me. Ũcuaja'che päi cunaumũre ñani repaña ñamanesi'ere ñaju ñavajũchũache ñokuna kukusõjanaa'me.

¹² Jã'aja'ne chuta'a cho'omarumu musanukonapi chũ'uni cuasajuna cuheju chẽa raa cu'ache cho'ojanaa'me päi musanukonare. Chẽa judiopai chi'ivũ'ñana sa cu'ache i'ka pi'ni päi chẽavũ'ñana cuaojanaa'me repaña musanukonare. Chekurumu musanukonare chẽa sa päi chũ'una vũ'ñana jo'kajanaa'me, repavũ'ña pa'napa cu'ache cho'oa'ju chini.

¹³ Päipi jã'aja'ne cho'ojuna chũ'u pa'iche'te kua asojanaa'me musanukona repañare.

¹⁴ Päipi maini jã'aja'ne cho'oto, "¿Je'se sãĩne i'kajanaa'ne mai cu'ache cho'omaneajũ chini?", chijũ cuasamanejũ'u musanukona.

¹⁵ Chũ'upi cho'okaiuna musanukonare pe'runare sãĩne i'kani raa masi i'kajanaa'me musanukona. Masi i'karena, "Joreme ina", chiũmanejanaa'me repaña musanukonare pe'runa. Jo'e i'kamanejanaa'me repaña.

¹⁶ Chekurumu mujakũpäipi musanukonare cuheju chẽa sa päi chũ'una vũ'ñana jo'kajanaa'me, repañapi cu'ache cho'oa'ju chini. Chekurumu mua'chũpäipi chekurumu mũche'uchĩipi chekurumu musanukona majapãipi chekurumu musanukonare re'osinapi cuheju chẽa sa jo'kajanaa'me musanukonare. Ũcuachi'a päi musanukonare ũcuauanare vanisõjanaa'me.

¹⁷ Päi jainuko musanukonare chũ'uni cuasajuna cuhejanaa'me.

¹⁸ Jã'ata'ni Diopi ãsekuna musanukona rekoñoãta'ni cu'ache cho'omanejanaa'me repaña.

¹⁹ Musanukonapi chũ're cuasache ũhasõmanapi jũnisõni Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

²⁰ Ũcuachi'a cheja si'api'rarumu ija'che cho'ojanaa'me päi: Pãire vaũu chini Jerusalén vũ'ejoopona rani rũhiso'koro nukajanaa'me sõtaopãi. Sõtaopãipi jã'aja'ne cho'ojuna ñani, "Ijoopo vũ'ejoopo ñañasõcuhaja'mu", chini masijanaa'me musanukona.

²¹ Reparumu t'ato Judea cheja pa'ina aikũjñana vũ'vũ katisõajũ. Ũcuaja'che Jerusalén vũ'ejoopo pa'ina eta sanisõajũ. Ũcuaja'che chiño saisina Jerusalén vũ'ejoopo maimaneajũ.

²² Reparumu repaña cu'ache cho'osi'e ro'i Jerusalén vũ'ejoopo pa'inare raa cu'ache ti'jñeja'mu Diopi chũ'ũna. Aperumu Dios chũ'o tochana kũaju tocha jo'kasi'epi ti'jñeja'mu repañare Jerusalén pa'inare.

²³ Reparumu romiva'nare chĩ su'iva'nana'me oje chũsava'nare raa vesache cu'ache pa'ija'mu. Reparumu Jerusalén pa'inare ũcuauukore raa cu'ache ti'jñeja'mu, Diopi pe'ruku chũ'ũna.

²⁴ Reparumu sõtaopãi tiichejña raisinapi Jerusalén pa'inare ũcuauanare va'jñapi vanisõjanaa'me. Chekunare chẽa tiichejñana sasõjanaa'me repaña. Ũcuaja'che judio peonapi Jerusalén vũ'ejoopo ñañosõ tua pa'ijanaa'me, Dios repañare repacheja pa'iuserumujatũ'ka —chiniasomu Jesús repañare.

Pãire ja'me paau chini Dios Raosi'ku jo'e rajachere kũamũ
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Chini Jesús jo'e i'kaasomu repañare.

—Ũcuaja'che reparumu Diopi chũ'ũna ãsuũna'me pãimiauna'me ma'jñoko, vajũchũache ñojuna ña kukusõjanaa'me päi. Ũcuaja'che chiaraãpi raa asoche fa'akuna ña raa kukusõjanaa'me päi si'achejña pa'ina.

²⁶ Reparumu cho'ochẽ'te ña, "¿Je'se maire ti'jñeja'ũ?", chini ruarepa kukũcajejanisõ ai jũnisõjanaa'me päi, cunaumu pa'imajñaruãjatũ'ka peore ñũ'kuekuna ñani.

²⁷ Reparumu chũ'u Dios Raosi'ku peore Masiuji raa re'oja'che ñou ko'sija'ũ cunaumũpi päi ũcuauuko ñaju'te pikona'me cajeja'mu.

²⁸ Chũ'u chura kuasi'e apecho'ochẽ ñani raa pojõjũ'u musanukona. "Dios maire Repau neenajejuna Repau pa'ichejana sara chini rapir'ramu", chini cuasaju cha'ajũ'u —chiniasomu Jesús repañare.

²⁹ Ũcuarumu Jesús pãire chũ'vaku ija'che i'kaasomu:

—Chura sũkiũũ higoũũ pa'ichena'me sũkiũũ si'ara'ñũũ pa'iche'te cuaca ñajũ'u.

³⁰ Sũkiũũ ja'o ma'maĩne ñani, "Õsurumu t'api'ramu ie", chiime musanukona.

³¹ Ũcuaja'che chũ'u chura kuasi'epi t'akuna ñani, "Jesús Dios Raosi'ku päi ũcuauukore chũ'ũra chini chejana jo'e cajepi'ramu", chijijanaa'me musanukona.

³² 'Musanukona jojosina chuta'a jū'imarumuna chu'u kuasi'e peore ti'jñeja'mu. Ūcuarepaa'me jā'a.

³³ Cunaumuna'me cheja si'asōja'mu. Chu'u chū'u jo'kasi'eta'ni si'ama'ñe ūcua pa'ija'mu.

³⁴⁻³⁵ 'Narepaju pa'iju cu'achejē'e cho'omairo pa'ijū'u musanukona. Cu'achejē'e cho'oma'ñe, conojē'e jū'ima'ñe, musanukona pa'ichejē'e ruarepa cuasama'ñe pa'ijū'u. Jā'are cho'uju musanukonapi chu'u rajachejē'e cuasama'ñe vesu pani chu'upi tāupa tāiñeja'ñe teana na'mi rakuna ña kukusōjanaa'me musanukona. Jā'ajekuna chu'uni cha'aju re'oja'che pa'ijū'u musanukona. Chu'upi cuasoma'ñe rakuna pāi cu'ache pa'ina ūcuanuko ña kukusōjanaa'me.

³⁶ Narepaju pa'iju chu'uni cha'aju Dioni ija'che sējeju pa'ijū'u: "Ja'ku, chukuna'te cho'okaijū'u. Mu'u neeku chū'uñe'te cho'uju pañu chiime chukuna. Chekuna cho'ochēja'che cu'ache cho'omanēju chiime chukuna. Mu'u neeku mu'u Raosi'kupi raito vaju'chumanejanaa'me chukuna mu'upi cho'okaiñe re'oja'che pa'inajēju." Jā'aja'ñe sējeju — chiniasomu Jesús repanare.

³⁷ Reparumu Jesús si'aumucujña Dios vū'e kaka che'choasomu. Si'ana'iroā Olivo aikūtina muni si'añami paniasomu repau.

³⁸ Si'aapeñataroā caje che'chokuna pāi peore Dios vū'ena mūasome, repau i'kache'te asañu chini.

22

Jesuni chēañu chini pāi te'ena cutusi'ere kumū

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Reparumu judiōpāi pā saumanesi'e āirumu pascua tī'api'raasomu.

² Ūcuarumu judiō phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chona Jesuni vanisochē'te chū'uñu chini te'ena cutuasome. Cutunata'ni chū'umaneasome repana, "Pāipi pe'ruju cavaju", chini.

³ Ūcuarumu vati ai cu'ache chū'ura chini Judas Iscarioteni kakaasomu. Jesús neena docerepanare ja'me pa'iku paniasomu Judas.

⁴⁻⁵ Vati aipi kakauna judiō phairipāi chū'unana'me Dios vū'e pē'jekainare chū'una pa'ivū'ena mūa i'kaasomu repau Judas. "Musanukonare Jesure, ŷe'se jo'kaja'che chu'u?", chikuna ūcuana'me cutuju Judas cho'ora chiiche'te asa pojoasome repana. Pojoju, "Mu'upi jā'aja'ñe cho'oto mu'are kuri ro'ijanaa'me chukuna", chiniasome repana.

⁶ Jā'aja'ñe i'karena, "Jau, jā'aja'ñe cho'ora, jā'a pa'ito", chini Jesús pa'ichejana sani pē'je ñaku paniasomu repau, pāi jainuko peorumuna rope'e repauni jo'kara chini.

Judiōpāire Dios cho'okaisi'ere cuasaju āu āiñe'te kumū

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Na'a pa'isirumu judiōpāi pā saumanesi'e āirumu pascuarumu ovejachiiva'ure vanisochē paniasomu repanare, Diopi pojoa'ku chini.

⁸ Jā'aja'ñe cho'opi'rajuna Jesús Pedrona'me Juanre soni i'kaasomu.

—Mai pascuarumu āijañe āu care'vajaijū'u — chiniasomu Jesús repanare.

⁹ Chikuna repau'te sēniasome repana.

—ŷeechejana sani āu care'vajanaa'ñe chukuna? — chiniasome repana.

¹⁰ Chitena i'kaasomu repau.

—Chura vū'ejoopona sani tī'a pāiu'te churupu oko pa'ipu saku'te tijñajanaa'me musanukona. Tijña ja'me mūa repau kakavu'ena ja'me kakajū'u.

¹¹ Kaka vū'e paaku'te sēniasajū'u. "Masiu mu'uni sani ija'che sēniasaa'ju chini raomu chukuna'te: 'ŷeeruupuna chu'u neenana'me pascuarumu kaka āu āija'ñe chu'u?', chiisi'kuu'mu Jesús", chiijū'u repau'te vū'e paaku'te.

¹² Musanukonapi sēto repau umucaruup'te ujaruup'te ñoja'mu, masi care'vasiruup'te. Nōna ūcuaruupuna kaka mai pascuarumu āijañe āu care'vajū'u — chiniasomu Jesús repanare.

¹³ Chikuna vū'ejoopo sani tī'ato Jesús i'kasi'e ūcuarepa paniasomu. Jā'ajekuna pascuarumu āijañe āu care'vaasome repana Pedrona'me Juan.

¹⁴ Ūcuarumu Jesús pascuarumu tī'auna āu āsa chini mesako'are pūu ñuniasomu, repau neenana'me.

¹⁵ Pūu ñu'iu repanare i'kaasomu repau.

—"Chu'u chuta'a jū'imarumu chu'u neenana'me pascuarumu āu āiñe'te āineemu chu'u", chiisi'kajeku chura musanukonana'me āipi'ramu chu'u.

¹⁶ Iere pascuarumu ãiñe ãu rua jeerumu jo'e ãimaneja'mu chu'u. Na'a pa'isirumuna chu'u pãi ùcuanukore chu'urumuna jo'e ãija'mu chu'u —chiniasomu repau.

¹⁷ Chini conoro'rova mini Dioni, "Re'orepamu", chini ùku repau neenani ìsiku i'kaasomu repau.

—Musanukona ùcuanuko iro'rova ùcate'ero'rova ùkujũ'u.

¹⁸ Chu'u pãi ùcuanukore chu'urumujatũ'ka uche cono jo'e ùkumaneja'mu chu'u —chiniasomu repau.

¹⁹ Chini pãpu mini Dioni, "Re'orepamu", chini repau neenani tũ'se ìsiku i'kaasomu repau.

—Ipu pãpu chu'u ca'nivũ'me. Chu'uni vanisõa'ju chini chu'u ca'nivũ ùsema'mu chu'u, vatena musanukona cu'ache cho'ochete jũni ro'íkasa chini. Chu'uni cuasaju si'arumu ija'che cho'õju ãu ãiju pa'ijũ'u musanukona —chiniasomu Jesús repanare.

²⁰ Æu ãni pi'nisirumu conoro'rova mini jo'e i'kaasomu repau.

—Pãi ùcuanukore cu'ache cho'ochete jũni ro'íkasa chini chuenisõja'mu chu'u. Jã'aja'ñe cho'ochete chu'u chiepi menisõuna Dios mamare, "Ija'che cho'oñu", chiisi'ere cho'õjachea'me. Jã'are cuasaju chi'ie uche cono ùkujũ pa'ijũ'u.

²¹ Jã'ata'ni pãipi cu'ache cho'õa'ju chini chu'ure jo'kajau ìchejare maina'me ñu'imũ.

²² Chu'u Dios Raosi'ku jũnisõja'mu. Jã'aja'ñe chu'umu Dios. Jã'ata'ni chu'uni vanisõa'ju chini jo'kasi'kure na'a rua cu'ache ti'ñeja'mu —chiniasomu repau repanare.

²³ Jã'aja'ñe i'kauna asa ùcuanachi'a sãiñe sëniasaasome repana. "¿Kãupi ikure jo'kaja'ũ?", chiniasome repana.

¿Neepi chũ'ũñe na'a rua masiche?

²⁴ Ûcuarumu Jesús neena sãiñechi'a ke'reju ija'che cutuasome:

—Iku'pi inare na'a rua chu'umasiku'mu —chiniasome te'ena. Chekunata'ni,

—Iku pãaku'mu. Iku'pi na'a rua chu'umasiku'mu —chiniasome.

²⁵ Jã'aja'ñe i'kajuna asa Jesús i'kaasomu repanare.

—Icheja cheja pãi chũ'una rua cuajare chu'ujuna rua chuova'na pa'ime pãi. Cuajare chu'unata'ni, "Chukuna neenare rua re'õja'che kuiranaa'me chukuna", chiime repana pãi chũ'una.

²⁶ Repana pa'icheja'che pa'imanejũ'u musanukona. Musanukona te'euji na'a masini vesuva'u cuasacheja'che cuasaku, "Rua vesuku'mu chu'u", chiũu cuasaku pa'ijũ'u. Ûcuaja'che musanukona te'euji pãi chũ'uku pani cho'ochete cho'õkaiku cho'õcheja'che chekunare cho'õkaiku pa'ijũ'u.

²⁷ Pãi chũ'ukujũ ãu ãsa chini puuto cho'ochete cho'õkaikujũ ãu ramũ repau'te. Ñu'iu ãu ãikujũ na'a rua masi'mu. Icheja cheja pãi chũ'una pa'iche'me jã'a. Chu'uta'ni cho'ochete cho'õkaiku cho'õcheja'che cho'õkaiku'mu musanukonare.

²⁸ Pãi chu'ure rua cu'ache cho'ome. Jã'ata'ni musanukona chu'uni oiju ja'me pa'inaa'me.

²⁹ Ja'ku chu'ure pãire chũ'ua'ku chini jo'kasi'kua'mu. Chu'u ùcuaja'che musanukonare chu'u neenare pãire chũ'ua'ju chini jo'kaja'mu.

³⁰ Pãi chũ'unare jo'kauna chu'u pãi ùcuanukore chu'urumu chu'una'me ãu ãiju ùkujũ ñu'ijanaa'me musanukona. Ûcuaja'che pãi chũ'una ñu'isaire ñu'ijũ Israelpãi, docerepavãju jojosinani chũ'ujanaa'me musanukona —chiniasomu Jesús repau neenare.

Pedro, "Repau'te ñama'kua'mu chu'u", chiijachere kumũ Jesús

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Chini Jesús Simón Pedro'te i'kaasomu.

—Asarepajũ'u, Simón. Vati ai musanukonare cu'ache chũ'ura chiimu, musanukonapi chu'ure cuasache'te ùhasõa'ju chini. Jã'are cho'ora chini Dioni sëemu repau, Diopi ùsemanea'ku chini.

³² Jã'ata'ni mu'ure Dioni rua sëekaimũ chu'u, mu'upi chu'ure cuasache'te ùhasõmanea'ku chini. "Jesure ñama'kua'mu chu'u", chiija'mu mu'u. Jã'ata'ni chu'ure jachasi'kujeku cuasa oiu, "Cu'ache cho'osi'kua'mu chu'u. Jo'e jã'aja'ñe cho'õmaneja'mu chu'u", chini cuasaja'mu mu'u. Jã'aja'ñe cuasasirumu chu'u neenare chekunare chu'vajũ'u, repanapi chu'uni na'a rua cuasaju paapu —chiniasomu Jesús repau'te.

³³ Chikuna Simón i'kaasomu.

—Chu'ure Paaku, mu'ure cuhena pãi chëavũ'ena chëa cuaoto ja'me kakaja'mu chu'u. Ûcuaja'che pãipi mu'ure vanisõto ja'me jũ'ija'mu chu'u —chiniasomu Simón repau'te.

³⁴ Chikuna Jesús sãiñe i'kaasomu.

—Pedro, asarepajũ'u. Chu'o kuara chiimũ chu'u mu'ure. Iñami chuta'a kura chu'ima'ona pãipi sêejuna choteñoã, "Jesure ñama'ku'a'mũ chu'u", chijja'mũ mu'u — chiniasomũ Jesús repau'te.

Repau'te cu'ache cho'orũmu tĩ'api'rakuna Jesús chu'vasi'ere kuamu

³⁵ Chini Jesús repau neenare ũcuanũkore i'kaasomũ.

—Aperũmu chu'u musanũkonare Dios chu'ore chu'vaa'ju chini chũ'u saosi'ere cuasajũ'u. Chu'ũpi chũ'ũna pōse mañaturujẽ'e, kurijẽ'e, cũ'akorophe'rejẽ'e samairo saisinaa'me musanũkona. Jã'aja'ñe peova'na saisinare, ¿cu'amajñaruã karamaneu musanũkonare? —chiniasomũ Jesús repanare.

Chikuna,

—Pãasi'ku'a'mũ. Cu'amajñaruãjẽ'e karamanesi'ku'a'mũ chukuna'te —chiniasome repana.

³⁶ Chitena Jesús i'kaasomũ.

—Aperũmu peona saisinaa'me musanũkona. Churata'ni cheke cho'ojũ'u. Chura jo'e sani pōse mañaturu paani, kuri paani sajũ'u. Ūcuaja'che te'eu va'ti peoni sê'sevũ ju'ikãare isisõ, va'tire koo sajũ'u.

³⁷ Dios chu'o aperũmu tocha jo'kasi'ere ñani chu'ure cho'ojache masijanaa'me musanũkona. Ija'che kuamu:

Na'a pa'isirũmu pa'ijau cu'ache cho'osinana'me chuenisõja'mũ,

chiumũ. Chu'ure cho'ojachere kuaju tocha jo'kasi'epi apeti'jñemũ chu'ure —chiniasomũ Jesús repanare.

³⁸ Jã'aja'ñe kuaua asa i'kaasome repana.

—Ñaku, Chukuna'te Paaku. Ichejare va'jña ka'chava'jña paame chukuna —chiniasome repana.

Chitena,

—¡Re'omũ! —chiniasomũ repau.

Getsemaní chiichejare pa'iu Jesús Dioni sêesi'ere kuamu

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ I'ka pi'ni Jesús eta Olivo aikũtina repau si'arũmu sani pa'ikũtina saniasomũ. Saiuna repau neena ja'me saniasome.

⁴⁰ Sani tĩ'a repau neenani chu'vaasomũ repau.

—Dioni sêejũ pa'ijũ'u, Ūcuauji cho'okaiuna cu'ache cho'omaneũu chini —chiniasomũ repau.

⁴¹ Chini te'eu jmachenerũ sani ro're ñu'iu Dioni sēniasomũ repau.

⁴² Ija'che sēniasomũ repau: "Ja'ku, mu'ure ũseuato pãi chu'ure cu'ache cho'ojache ũsekajũ'u. Chu'ure uacheta'ni cho'omanejũ'u. ũseuama'to mu'ure uache cho'ojũ'u", chiniasomũ repau Diore.

⁴³ Ūcuarũmu cunamũ pa'ikũji ángel peosichejapi teana rani pa'iu cho'okaniasomũ repau'te Jesure, koka paa'ku chini.

⁴⁴ Jesús repau'te cho'ojachere rua cuasakuna sumaua Dioni na'a rua sēniasomũ. Sēeuna repau ũsũca'nañe chejana rua meeñe meniasomũ, chie raiũ meeñeja'ñe.

⁴⁵ Sēni pi'ni vni, repau neena pa'ichejana co'ĩ ñato sumava'na pa'ijũ kãni ũhijũ paniasome repana.

⁴⁶ Kãnisorena repanare i'kaasomũ repau.

—¿Je'se pa'ina musanũkona kãiñe? Dioni sêejũ'u, Ūcuauji cho'okaiuna cu'ache cho'omaneũu chini —chiniasomũ Jesús repau neenare.

Jesure pãi chēasi'ere kuamu

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.1-11)

⁴⁷ Repau Jesús chuta'a i'katona pãi jainũko ranciasome. Jesús neenare docerepanare ja'me pa'ikũji Judas charo ranciasomũ Jesuni chũsu pojora chini.

⁴⁸ Rani tĩ'a chũsu pojona Jesús i'kaasomũ repau'te.

—Judas, ¿mũ'u chu'ure cuhenani chu'ũni Dios Raosi'kuni jo'kakũ chũsu pojokũ mu'u? —chiniasomũ repau.

⁴⁹ Chikuna Jesure ja'me pa'ina repau'te chēajañere masijũ ija'che i'kaasome repau'te:

—Chukuna'te Paaku, ¿inare va'jñapi ruta vajanaa'ñe chukuna? —chiniasome.

⁵⁰ I'kajũ Jesús neekũ te'eu judío phairi aire cho'ochẽ cho'okaiũ cãjorona tẽo vatoasomũ uajajũtũ cakã'ko cacãjorona.

⁵¹ Tẽouna,

—Re'omũ. Jo'e cho'omanejũ'u —chiniasomũ Jesús repau'te. Chini Jesús cãjoro tẽocojñosi'kure ũcuacãjorona chēa vasoasomũ.

⁵² Vaso repau'te chēaŋu chini raisinare judío phairipāi chū'unana'me Dios vū'e pē'jekainare chū'unana'me judío ainare ija'che i'kaasomū Jesús:

—Musanukona chū'uni chēaŋu chini vāsoŋoāna'me va'jña cājiŋu raime. Ŋaaŋu'te cho'ocheja'che cho'ome musanukona chū'ure.

⁵³ Aperiŋu chū'u musanukonana'me si'aumucujña Dios vū'e mua ja'me pa'isi'kua'mu. Jā'ata'ni musanukona chū'ure chēamanesinaa'me. Irumuta'ni Diopi ūsemaŋa chēame musanukona chū'ure, vati chū'ūñe'te cho'oju —chiniasomū Jesús repanare.

Pedro, "Jesure ŋama'kua'mu chū'u", chiisi'ere kuamu

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ūcuarŋu repana pāi repau'te chēa judío phairi ai vū'ena sajuna Pedro so'opi ŋaku tuhaasomū ūcuavū'ena.

⁵⁵ Repanapi sani kaka vū'e sa'navū cararipū joorepaponā toa suha rūhiso'koro pū ŋu'iju kūhijana Pedro ja'me pū ŋuniasomū, cho'je tuhasi'ku.

⁵⁶ Ŋu'ijuna romichūo phairi aire cho'oche cho'okaiko toa ŋu'iu kūhiku'te Pedro'te rorepa ŋako i'kaasomo.

—Iku Jesure ja'me pa'isi'kua'mu —chiniasomo repao.

⁵⁷ Chikona asa Pedro i'kaasomū.

—Jesure ŋama'kua'mu chū'u —chiū jachaasomū repau.

⁵⁸ Na'a pani chekū ŋa i'kaasomū Pedro'te.

—Jesús neenare ja'me pa'iku'mu mū'u —chiniasomū repau.

Chikuna Pedro i'kaasomū.

—Pāaku'mu. Jā'anare ja'me pa'ima'kua'mu chū'u —chiniasomū repau.

⁵⁹ Imakarū pa'isirumūna cheku repauni ŋa rua i'kaasomū.

—Iku Galilea cheja pa'ikujeku Jesure ja'me pa'ikucosomū —chiniasomū.

⁶⁰ Chikuna Pedro jachakū i'kaasomū repau'te.

—Mū'u i'kache vesumū chū'u —chiniasomū repau. Pedro jā'aja'ñe i'katona kura chuniasomū.

⁶¹ Chū'ūna Jesús chūri ŋaasomū Pedro'te. Ŋakuna repau Pedro Jesús i'kasi'ere cuasaasomū, "Ŋāami kura chuta'a chu'ima'tona choteñoā, 'Jesure ŋama'kua'mu chū'u', chiija'mu mū'u", chiisi'ere.

⁶² Jā'are cuasa Pedro eta rua oiche oniasomū.

Jesure pāisosi'ere kuamu

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Ūcuarŋu Jesure chēasina repauni pāisoju vaniasome.

⁶⁴ Vaiju repau ŋakocaā kāase'rechoji quēo ta'pi jo'e vani sēniasome repana.

—Cuasa i'kajū'u. ¿Neepe mū'ure vate? —chiniasome repana repau'te.

⁶⁵ Jā'aja'ñe i'kaju repau'te Jesure cheke rua cu'ache i'kaasome repana.

Pāi chū'ūna Jesure chū'o sēniasasi'ere kuamu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Ŋatasirū judío ainana'me judío phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chona chi'iasome. Chi'i chū'ūrena repana vū'ena chekunapi Jesure raasome. Rarena repau'te chū'o sēniasome repana.

⁶⁷ —Pāi ūcuankore chū'ū'ku chini Dios Raosi'ku Cristo pani kajū'u mū'u chukuna'te —chiniasome repana repau'te.

Chitena Jesús i'kaasomū repanare.

—Chū'ūpi kuato jachajanaa'me musanukona.

⁶⁸ Ūcuaja'che chū'ūpi sāiñe sēeto i'kamanejanaa'me musanukona chū'ure. Ūcuachi'a chū'ure eto saomanejanaa'me.

⁶⁹ Chū'u Dios Raosi'ku cūnaumūna jo'e mūni, Dios peore Cho'omasiku ūjajūtu cakā'kona pū si'arūmu ŋu'ija'mu —chiniasomū repau repanare.

⁷⁰ Chikuna ūcuankō sēniasome repana.

—Jā'a pa'ito, ¿Dios chū'a'u mū'u? —chiniasome repana.

Chitena,

—Ūcuau'mu chū'u —chiniasomū Jesús repanare.

⁷¹ Chikuna i'kaasome repana.

—Iku cu'ache cho'osi'e kuanare chiima'me mai. Re'omu. Dios asacuheche'te, "Dios chū'a'mu chū'u", chiūmu iku —chiniasome repana judío ainana'me phairipāi chū'unana'me judiōpāi che'chona.

23

Pilato ti'jñeñena nuko Jesure chu'o sēesi'ere kuamu

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Jā'aja'ñe i'ka pi'ni ñu'isina vuni repau'te Jesure jo'e chēa, Pilato ti'jñeñena sa nukoasome repana.

² Sa nuko repau'te cu'ache cho'ochē roijū ija'che i'kaasome:

—Mai pa'icheja canare iku cu'ache chu'vache asasinaa'me chukuna. Pāi repanare chū'una chū'ñe jachaju cho'omaneajū chini chu'vaku'mu iku. “Musanukonare chū'uku Cēsapi pa'iche ro'ire kuri sēeto ro'imanejū'u musanukona”, chiisi'ku'a'mu iku. Ūcuaja'che, “Cristoa'mu chu'u. Pāi ūcuanukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'ku'a'mu”, chiiku'mu iku —chiniasome repana repau'te Pilato'te.

³ Chikuna Pilato repau'te Jesure sēniasomu.

—¿Judíopāi ūcuanukore chū'uku'u mu'u? —chiniasomu.

Sēeuna,

—Jūju, ūcuau'mu chu'u —chiniasomu Jesús.

⁴ Chikuna Pilato i'kaasomu repanare judío phairipāi chū'nnana'me chekunare pāi ūcuavu'e pa'inare.

—Cu'ache cho'osi'e peomu iku —chiniasomu.

⁵ Chiisi'eta'ni jo'e na'a rua i'kaasome repana.

—Iku Judea cheja pa'inare ūcuanukore rua cu'ache chu'vaku'mu, repanare chū'unani pe'ruju cu'ache i'kaju cavaajū chini. Galilea chejapi ichejajatu'ka rua cu'ache chu'vaku'mu iku —chiniasome repana Pilato'te.

Herodes Jesure chu'o sēesi'ere kuamu

⁶ I'karena asa,

—¿Galilea cheja cakua'u iku? —chiniasomu Pilato repanare pāi.

⁷ Chikuna,

—Jūju, ūcuacheja cakua'mu iku —chiniasome repana.

Kuarena, “Āa, Herodes chū'cheja cakua'u iku”, chini cuasaasomu Pilato. Reparumu Herodepi Jerusalén vū'ejoopo'te rani pa'ina repau pa'ivū'ena Jesure muvoasomu Pilato.

⁸ Muvoana repau cho'ochē chekunapi kuajuna asaku pa'ikujeku Jesure ña rua pojoasomu Herodes, rua jeerumu Jesús cho'ochē ñaache cuasakujeku. Diochi'a cho'omasiche'te Jesupi cho'okuna ñara chiniasomu repau.

⁹ Repau'te ñara chiikujeku Jesure rua si'ache chu'o sēniasomu repau. Sēeku'teta'ni Jesus jmamakarujē'e i'kamaneasomu.

¹⁰ Ūcuachi'a judío phairipāi chū'nnana'me judíopāi che'chona rua i'kaju, “Cu'ache cho'oku'mu iku”, chiniasome repau'te.

¹¹ Jā'aja'ñe i'kajuna Herodes Jesuni cuheku rua pāisoasomu sōtaopāina'me. Repauni pāisoju rua re'ojakāñare, pāi chū'na ju'ikāñare sa'cheasome repau'te. Pāiso pi'ni repau'te jo'e Pilato vū'ena co'choasomu repau.

¹² Jā'aja'ñe cho'osiumucusepi sāiñechi'a re'oja'che cho'oasome repana Herodena'me Pilato, aperumu sāiñechi'a cuhesina.

Pāi Jesure vanisoche chū'usi'ere kuamu

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ūcuarumu Pilato judío phairipāi chū'nnana'me pāi chū'nnana'me chekunare pāi soni i'kaasomu.

¹⁴ —Chu'unani musanukona ikure rasinaa'me. Ra, “Iku rua cu'ache chu'vaku'mu, pāipi repanare chū'unani pe'ruju cavaajū chini”, chiisinaa'me. Musanukona ñaju'te ikure chu'o sēesi'ku'a'mu chu'u, iku cho'osi'ere asara chini. Jā'ata'ni chu'u cuasato, musanukona, “Cu'ache cho'oku'mu iku”, chiiche cho'oma'kucosomu iku.

¹⁵ Herodes ūcuachi'a, “Cu'ache cho'oma'ku'a'mu iku”, chiniasomu ikure. Jā'ajekuna ikure ichejana jo'e co'chosiku'a'mu repau. Ikure vanisoche chū'cu'amū cu'ache cho'oma'kujekuna.

¹⁶ Jā'ajekuna ikure rupū su'i'sueche'te chū'uja'mu chu'u. Su'i'sue pi'ni etoja'mu chu'u ikure —chiniasomu Pilato repanare.

¹⁷ Pilato te'eūsūrumū pa'iche pascuarumu tī'ato chēacojñosi'kure te'eu'te etoasomu, pāi etojū'u chiisi'kuni. Reparumu tī'auna jā'aja'ñe cho'ochē paniasomu Pilato'te.

¹⁸ Jā'ajekuna Pilato, “Jesuni etoja'mu chu'u”, chikuna pāi asa ūcuanuko rua cuiju ija'che i'kaasome:

—Jesuni vanisojū'u! ¡Chukuna'te Barrabani etokaijū'u! —chiniasome repana ūcuanuko.

¹⁹ Aperum repau Barrabás chekunana me repajoopo pa'inare chũ'unani cuheku etora chini cavaku chekuni vanisoasomu. Vanisoana pã repau te chẽa pã chẽavu'ena cuaoasome.

²⁰ Pãipi jã'aja'ne i'kaju cuirena repau Pilato Jesuni etora chini jo'e i'kaasomu. "¿Ikure Jesure etomaneja'ne chũ'u? Cu'ache cho'omanesi'kua'mu iku", chiniasomu.

²¹ Jã'aja'ne i'kauna asa na'a rua cuiju i'kaasome repana.

—i'Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u jã'ure! i'Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u jã'ure! —
Jã'aja'ne i'kaju cuiasome repana.

²² Cuiju jã'aja'ne i'karena repau Pilato ka'chañoã i'kasi'kuta'ni jo'e i'kaasomu repanare pã.

—¿Ëquere iku Jesús cu'ache cho'ou? Repau cu'ache cho'osi'ere asa masira chini sënite'esi'kua'mu chũ'u. Jã'ajekuna ikure vanisoche chũ'ucu'amu. Ikure rupu sui'sueche te chũ'uja'mu chũ'u. Sui'sue pi'nirena etoja'mu chũ'u ikure —chiniasomu Pilato repanare.

²³ Jã'aja'ne i'kauna asa na'a rua cuiju, "Kurususẽ'verona jẽ'jo nukojũ'u repau te", chiniasome repana. Ruarepa cuiju i'kajuna repana chiiche chũ'uasomu repau.

²⁴ Repana sõeñe cho'ora chiniasomu Pilato.

²⁵ Repana sõeñe cho'ora chini chekure pã chũ'unani cuheku cu'ache cho'oku pãiu te vanisosi'kuni etoasomu repau Pilato, pã chẽavu'e pa'isi'kure. Jesureta'ni sõtaopãire jo'kaasomu, repana pã sõeisi'e cho'oa'ju chini.

Jesure kurususẽ'vero jẽ'josi'ere kuumu

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Jo'kauna repana sõtaopãi Jesure chẽa saasome. Sajũ Simonre Cirene cheja cakure po'o raikuni chẽa repau tãtavana kurususẽ'vero tuo, "Mu'upi isẽ'vero kuãiu Jesús cho'jepi rajũ'u", chiniasome sõtaopãi repau te.

²⁷ Simonre chẽa jo'e saijuna chekuna pã jainuko Jesús cho'jepi tuhaasome umupãina me romi. Tuhaju romi Jesure cho'ojachere cuasaju ota oniasome.

²⁸ Oijuna Jesús repanare churi ña i'kaasomu.

—Jerusalén pa'ina romi, chũ'ure oima'ne meñe oijũ'u. Musanukonare ti'jñejañena me musanukona chiiva'nare ti'jñejañere cuasaju oijũ'u.

²⁹ Na'a pa'isirumuna musanukona chiire cu'ache ti'jñekuna ña ija'che i'kajanaa me pã: "Romi, chũ paava'na sumava'na pa'ime. Romi, chũ peonata'ni pojome", chiijanaa me pã.

³⁰ Cu'ache ti'jñerumu katiñu chini aikũjñare ija'che i'kajanaa me pã: "Ñaña ta'pisõjũ'u chukuna te", chiijanaa me.

³¹ Chũ'ure cu'ache cho'omanesi'kureta'ni pã, "Cu'ache cho'osi'kua'mu mu'u", chini cu'ache cho'ome chũ'ure. Jã'ata'ni pã cu'ache cho'onare Diopi chũ'una na'a rua cu'ache ti'jñeja'mu repanare —chiniasomu Jesús.

³² Chekunare te'eka'chapanare cu'ache cho'osinare vanisõñu chini ja'me saasome repana.

³³ Saiju aikũti Sijorujakũti chiikũtina ti'aasome repana. Ti'a repau te Jesure ñcuakũtina kurususẽ'verona jẽ'jo nukoasome repana. Chekunare cu'ache cho'osinare ñcuaja'che kurususẽ'veroãna jẽ'jo nukoasome repana. Te'eu te Jesús uajãtu cakã'kona nukoasome. Chekuni Jesús kã'kojũtu cakã'kona nukoasome.

³⁴ Jẽ'jo nukorena Jesús i'kaasomu.

—Ja'ku, ina chũ'ure cu'ache cho'ochẽ jo'e cuasamanejũ'u. Repana cho'ochẽ vesume ina —chiniasomu repau.

Jã'a cho'oto repana sõtaopãi repau ju'isikãñare paañu chini catara'karuã mami tochasira'karuãpi chejana su'aasome, Jesús ju'isikãña paajañni jñaañu chini.

³⁵ Ñcuacheja pa'ina pã Jesuni ñaju nukaju paniasome. Pã chũ'unata'ni repauni ñaju pãisoju cu'ache i'kaasome.

—Chekunare jũ'ine ñsesi'kuasomu iku. Repau Cristo, pã ñcuanakore chũ'ua'ku chini Dios chẽa Raosi'ku pani ñcuauji meñe jũ'ine ñsea'ku —chiniasome repana.

³⁶ Sõtaopãi ñcuaja'che repauni pãisoju uche cono ruara'kare, "Ûkujũ'u", chiiju ija'che i'kaasome:

³⁷ —Mu'upi judiõpã ñcuanakore chũ'uku pani jũ'ine meñe ñsejũ'u —chiniasome repana.

³⁸ Kurususẽ'vero chã'tiro te tochasiko'a suniasomu, Iku JUDIOPãI CHũ'UKU'MU, chiiko'a.

³⁹ Cheku ñcuaja'che, cu'ache cho'osi'kupã ja'me jẽ'jocõjñosi'ku Jesure cu'ache i'kaasomu.

—¿Dios Raosi'kua'u mu'u? Ñcuau pani jũ'ine meñe ñseku chukuna jũ'ine ñcuaja'che ñsekajũ'u —chiniasomu repau.

⁴⁰ Chikuna cheku ũcuaja'che jē'jocojñosi'ku jā'aja'ñe i'kamanea'ku chini ija'che i'kaasomū:

—¿Diore vajuchuma'ku mu'u? Chotena cu'ache cho'ocojñome mai.

⁴¹ Maita'ni cu'ache cho'osinajeju cu'ache cho'ocojñome. Mai cu'ache cho'osi'e ro'ia'me ie. Ikuta'ni cu'ache cho'omanesi'kupi cu'ache cho'ocojñomū —chiniasomū repau.

⁴² Chini Jesure ija'che i'kaasomū:— Jesús, mu'u pāi ũcuanukore chū'uramū cuasajū'u chu'va'ure —chiniasomū repau'te.

⁴³ Chikuna Jesús i'kaasomū repau'te.

—Iumucuse Dios pa'ichejana pāi rua pojoju pa'ichejana sani chu'una'me pa'ija'mū mu'u. Ūcuarepaa'me jā'a —chiniasomū Jesús repau'te.

Jesús jū'isi'ere kuumu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Reparomū nukarepau su'itona ũsū miañe ta'pisomna cheja si'acheja trejatu'ka chijanasomū.

⁴⁵ Ūsū miamaneasomū. Ūcuachi'a Dios vu'e sa'navu caruupu kakasa'aro rueekā ũcuate'ekāapi joorepapoji che'resoasomū.

⁴⁶ Ūcuaromū Jesús rua cuiku ija'che i'kaasomū:

—Ja'ku, chu'u rekocho mu'uni isimū chu'u —chiniasomū repau. Chini Jesús jūnisoasomū.

⁴⁷ Ūcuaromū sōtaopāi cienrepanare chū'uku ũcuachejare kueñe nukaku repa cho'osi'ere ña Dioni pojoku ija'che i'kaasomū:

—Rua re'oku pa'isi'kuu'mū jā'u. Ūcuarepaa'me —chiniasomū repau.

⁴⁸ Jesure cho'ochete ñañu chini raisina pāi ũcuanuko repau jū'isi'ere ña repana ā'capuāna vaiju oiju repana vu'ñana co'iasome.

⁴⁹ Jesure ja'me pa'isina so'ore nukaju repau'te cho'ochete peore ñaasome. Romi ũcuaja'che Galilea chejapi Jesure jovo ja'me raisina repau'te cho'ochete so'ore nukaju peore ñaasome.

Jesure tāsi'ere kuumu

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Ūcuaromū pāi rua re'oku, Judea cheja cajoopo Arimatea caku paniasomū. Repau mami Josea'mū. Dios Raosi'ku chū'ujaromū tī'añe'te cha'aku paniasomū repau. Judiopāi chū'anare ja'me chū'uasomū repau. Jā'ata'ni repau'te ja'me chū'anapi Jesure vanisochete chū'uto ja'me chū'ucuheasomū repau.

⁵² Jesuni jū'isi'kunī sa tāra chini sani Pilatoni sēniasomū repau.

⁵³ Sēejani rani Jesure caso sábanakāapi reaasomū repau. Rea pi'ni sa aikūti caripana tētoche ũhisicojena cuaa ũhaasomū repau, chuta'a te'eu'terejē'e jū'isi'kure cuaa ũhamacojena.

⁵⁴ Puaumucuse tī'api'rukuna peore care'vache paniasomū repanare.

⁵⁵ Romi Galilea cheja Jesure ja'me raisina Jesure cojena cuaa ũhañe ja'me tuha ñaasome.

⁵⁶ Ūhañe ñasinajeju repana vu'ñana co'i okoma'ña cheke ma'ña suiriche care'vaasome repana sa Jesuni jū'isi'kunī ro'veju suiriñu chini. Care'va pi'ni puaumucuse tī'auna puaasome repana romi, apercumna Diopi puaumucuse jo'kasi'ejekuna.

24

Jesús vajuraisi'ere kuumu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Romicoromū apeñatatonā repana care'vasi'e ma'ña sajū saniasome repana romi Jesure ũhasicojena.

² Sani ñato catapu rua ũjaru repacoje ta'pisi'pu kuñososi'pu paniasomū.

³ Kuñosi'pujekuna coje kaka ñato Pāi Ūcuanukore Paaku vaniso tācojñosi'ku Jesús peoasomū.

⁴ Peokuna ña kuku, “¿Je'se paaku ie?”, chini cuasatonā peosichejapi teana ũmupāi te'eka'chapanā, rua ko'sijakāña ju'inapi repanare romi kueñe nukaasome.

⁵ Peosichejapi pa'ijuna ña kukuso, meñe sime nukajuna ija'che i'kaasome:

—¿Je'se pa'iana musanukona vajuraisi'kunī pāi jū'isina pa'ichejare ku'eche?

⁶ Icheja peomū repau. Vajuranicuhasi'kuu'mū. Repau Galilea cheja pa'irumū kuasi'ere cuasajū'u. Ija'che kuasi'kuu'mū repau:

7 “Chu'ure Dios Raosi'kure chēa cu'ache cho'onani jo'kajanaa'me pāi, cu'ache cho'oa'ju chini. Jo'karena kurususē'verona jē'jo vēasōjanaa'me repana chu'ure. Vanisōcojñosi'kuta'ni choteumucujñana vajurajia'mu chu'ū”, chiisi'kua'mu Jesús — Jā'aja'ñe kuaasome repana.

8-9 Kuarena asa Jesús kuasi'ere cuasa repacojepi eta Jesús neenare oncerepanani kuañu chini saniasome. Sani tī'a peore kuaasome repana romi. Ūcuachi'a chekunare Jesure chiinare ūcuanukore kuaasome repana.

10 María Magdalena'mo, Juanaa'mo, Santiago puka'ko Maríaa'mo chekuna romi repanare ja'me saisina ūcuanuko kuaasome Jesús neenare, repau saosinare.

11 Kuajuna, “Rua tīñe kuame ina”, chiiju jachaasome repana.

12 Pedrotani asa Jesure tāsichejana vūvuasomu ñara chini. Vūvu tī'a sime ñato coje sa'navu Jesure reasikāñachi'a ūniasomu. Kāñachi'a ūhiuna ña vū'ena co'ikū, “¿Je'se paaku ie?”, chiiju cuasaasomu Pedro.

*Emaús vū'ejoopo saima'a Jesús peosichejapi ñosi'ere kuaamu
(Mr 16.12-13)*

13 Ūcuauucusena Jesure chiina, te'eka'chapana Emaús vū'ejoopona saniasome. Jerusalén vū'ejoopoji Emaús vū'ejoopojatu'ka once kilómetros pa'uasomu.

14 Emaús vū'ejoopona saiju reparumu cho'osi'ere cutuasome repana.

15 Sāñechi'a cutuju chu'o rua sēniasaju saijuna repanare Jesús rani tī'a ja'me saniasomu.

16 Ja'me saiku'teta'ni ña vesuasome repana.

17 Ña vesujuna repanare chu'o sēniasomu repau.

—¿Ëquere musanukona cutuju saiche? —chiniasomu Jesús repanare.

Jā'aja'ñe i'kauna sumava'na canukaasome repana.

18 Canukasirumu te'eu Cleofaji i'kaasomu repau'te.

—Irumu Jerusalén vū'ejoopo pāi jainuko raisina pa'ime. Repana rani pa'iju repajoopo iumucujña cho'osi'e ūcuanuko masime. ¿Mū'u vesuku? —chiniasomu repau'te.

19 Chikuna Jesús i'kaasomu.

—¿Je'se cho'ore? —chiniasomu.

Sēeuna i'kaasome repana.

—Jesús, Nazaret cakure cho'osi'ere i'kame chukuna. Dios chu'o kuakaku pa'isi'kua'mu repau. Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñoku Dios chu'o rua masi kuasi'kua'mu repau. Jā'aja'ñe cho'okuna Dios rua pojoasomu repau'te. Pāi ūcuaja'che rua pojosinaa'me repau'te.

20 Jā'aja'ñe pa'ikuni judío phairipāi chū'unana'me maire chū'una, repau'te chēa sa chekunani jo'kasinaa'me, vanisōñe'te chū'ua'ju chini. Sa jo'karena repau'te kurususē'verona jē'jo nako vēasōsinaa'me repana.

21 Ija'che cuasasinaa'me chukuna: “Iku Jesús maire Israelpāi Romapāi chēa paacojñonare tua paaja'mu”, chini cuasaju pa'isinaa'me chukuna. Jā'ata'ni irumu repauji chuenisōuna tāsī'e choteumucujñaa'me.

22-23 Chukuna'te ja'me pa'ina romi iapeñatato repau'te tāsicheja sani ñaasome. Sani kaka ñato tācojñosi'ku Jesús peasomu. Peokuna rani ija'che kuasinaa'me repana chukuna'te: “Angeles peosichejapi rani pa'ijuna ñasinaa'me chukuna. Rani, Jesús vajuranicuhasi'kua'mu”, chiisinaa'me ángeles chukuna'te”, chiisinaa'me repana romi. Romipi jā'aja'ñe ra kuajuna asa kukusinaa'me chukuna.

24 Kuarena asa chukuna'te ja'me pa'ina repacoje sani ñato romi kuasi'e ūcuarepa paniasomu. Tācojñosi'ku Jesús peasomu —chiniasome repana Jesure Emaús vū'ejoopo saina.

25 Jā'aja'ñe kuarena asa i'kaasomu repau.

—Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'e masime musanukona. Jā'ata'ni rūhiñe cuasamanajeju repana tocha jo'kasi'e masi cuasama'me musanukona.

26 Aperumu Dios chu'o kuasina Cristo'te ti'ñejañere kuaju ija'che tocha jo'kaasome: Pāi ūcuanukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'ku pāi cu'anani cu'ache cho'ocojñosi'kuta'ni na'a pa'isirumu pāi ūcuanukore chū'uja'mu, chiimu repana tocha jo'kasi'e —chiniasomu Jesús repanare.

27 Repanapi repau pa'iche'te na'a rua masia'ju chini, repau pa'ijachere kuara chini Moisés tocha jo'kasi'ena'me aperumu Dios chu'o kuasina repau pa'ijachere kuañu chini tocha jo'kasi'e peore masi kuaasomu repau.

28 Kuaku saiu repana saijoopona tī'ajuna Jesús canukama'ku ñoñe saniasomu.

29 Canukama'ñe ñoñe saiana saimanea'ku chini repau'te rua i'kaasome repana.

—Na'isōsi'ea'me ie. Saimairo chukunana'me canukajũ'u —chiniasome repaṇa repau'te.

Chiiḡuna ũcuana vũ'ena kaka canukaasomu repau.

³⁰ Canuka pa'iu ũcuana'me mesako'are ũ'u'iu pãpã mini Dioni, “Re'orepamu”, chini tu'se ĩsiasomu repau.

³¹ Tu'se ĩsiuna repau'te ñavesusina ña masiasome repaṇa. Ña masirena ũcuachejapi teana peasomu repau.

³² Peokuna sãĩñechi'a i'kaasome repaṇa.

—Ma'a rairumu repauji Dios chu'o tocha jo'kasi'ere masi kuakuna asa pojoju raisinaa'me mai —chiniasome repaṇa.

³³ Ũcuarumu ũ'isinapi vũni Jerusalenna co'i repau neenare oncerepanana'me repaṇare ja'me chi'i pa'inani ñaasome repaṇa.

³⁴ Co'irena ija'che i'kaasome chi'isina:

—Maire Paaku vajuraisi'e ũcuarepaasomu. Simonni peosichejapi rani ñoasomu —chiniasome repaṇa.

³⁵ Chitena Emaũs ma'a saisina ũcuaja'che Jesure ñasi'ere kuaasome. “Chukuna'te ũcuaja'che peosichejapi rani pa'isi'kuu'mu repau. Jã'ata'ni repau'te ñavesusina repauji chukunani pãpu'te mini tu'se ĩsiuna ña masisinaa'me chukuna”, chiniasome repaṇa.

Jesús repau neenare peosichejapi ñosi'ere kuamu

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Repanare chuta'a ũcuare cutunani Jesús repaṇa chenevũna peosichejapi rani nukaku ija'che i'kaasomu:

—Re'oja'che pa'ijũ'u musanukona —chiniasomu Jesús repaṇare.

³⁷ Nukakuna ña, “Jũ'isi'kupi iku reko raimu”, chini cuasaju raa kukuasome repaṇa.

³⁸ Kukujuna i'kaasomu repau.

—J'e'se pa'iuana musanukona kukuche? J'e'se pa'iuana musanukona chu'u vajuraisi'e jachache?

³⁹ Chu'ua'mu. Ñajũ'u chu'u jũjũana'me cũ'a. Chẽse ña masijũ'u chu'ure. Jũ'isi'ku rekocho ca'nivũjẽ'e peomu. Chu'uta'ni ca'nivũna'me tara paamu. Ñame musanukona chu'u paache —chiniasomu Jesús repaṇare.

⁴⁰ Chini repaṇare jũjũana'me cũ'a ñoasomu repau.

⁴¹ Ñokuna ña pojonata'ni repau'te jachaasome repaṇa. “Jku chu'o ũcuarepare i'kaku?”, chini cuasaasome repaṇa. Jã'aja'ñe cuasajuna i'kaasomu repau.

—J Musanukona ichewa ãĩñe peoche? —chiniasomu repau.

⁴² Chikuna repau'te chiacha va'imaka posimakare ĩsiasome repaṇa.

⁴³ ĩsirena koo, repaṇa ñaju'te ãniasomu repau.

⁴⁴ Āni pi'ni ija'che i'kaasomu repau:

—Aperumu musanukonare ja'me pa'irumu ija'che kuasi'kuu'mu chu'u: “Moisés tocha jo'kasi'ena'me Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'ena'me Salmophuro tocha jo'kasi'e chu'u cho'ocojñojañere kuamu. Repaṇa tocha jo'kasi'epi ti'ñeja'mu chu'ure”, chi-isi'kuu'mu chu'u musanukonare. Ũcuapi ti'ñeçuhasi'kuu'mu chu'ure —chiniasomu Jesús repaṇare.

⁴⁵ Dios chu'o tocha jo'kasi'ere repaṇapi asavesujuna repaṇa rekoñoãna asamasiche cho'oasomu Jesús repaṇare, asamasia'ju chini.

⁴⁶ Asamasiche cho'o ija'che i'kaasomu repau:

—Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Cristo'te, Dios Raosi'kure jũ'ĩñe pa'ija'mu.

Jũnisõuna tãcojño'si'kuta'ni choteumucujũana vajurajia'mu repau.

⁴⁷ Repau vajuraisirumu repau neena,

“Cristoji maire cho'okaija'mu”, chini cuasaju

Dios chu'o pãire ija'che chu'vajanaa'me:

“Musanukona cu'ache cho'oche ũhasõ re'oja'che pa'ijũ'u.

Jã'aja'ñe cho'oto Dios musanukona cu'ache cho'osi'e tunosõja'mu.

Tunosõsi'e jo'e cuasamaneja'mu Repau”, chiijanaa'me.

Charo Jerusalén vũ'ejoopo canani chu'vajanaa'me repaṇa.

Jã'achejapi si'achejũaruã sani ku'ija chu'vajanaa'me repaṇa, chiimu repaṇa tocha jo'kasi'e.

⁴⁸ Jã'ajekuna musanukona ñasi'ere chekunani kuaju pa'ijũ'u.

⁴⁹ Dios Rekocho chu'u Ja'ku aperumu saoja'mu chiisirekocho'te raoja'mu chu'u musanukonare. Saima'ñe Jerusalén vũ'ejoopo'te pa'iju cha'ajũ'u musanukona, Dios

Repau Rekocho peore Masirekocho raochetu'ka. Repau Rekochoji cho'okaiana na'a rua masijanaa'me musanukona —chinasomu Jesús repau neenare.

Jesús cunaumu ma isi'ere kumu

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ I'ka pi'ni Jesús repau neenare Betania vu'ejoopona saasomu. Sa ti'a repau jëjña mu'ne ruhika'java pe'che nukaku, "Diopi musanukonare re'oja'che cho'okaa", chinasomu repau.

⁵¹ Jä'aja'ne i'ka repanare jo'ka Diopi muakuna cunaumuna munisoasomu repau.

⁵² Munisona ro're nu'iju, "Rua re'oku'mu repau", chijju cuasaju pojoasome repana repau'te. Ro're nu'isinapi vuni rua pojoju Jerusalén vu'ejoopona co'iasome repana.

⁵³ Co'i pa'iju Dios vu'e si'arumu mua Dioni pojoju paniasome repana, "Rua re'oku'mu mu'a", chijju.

San Juan Jesús cheja pa'iu cho'osi'ere kuamu

Dios pa'iche kʷakʷuji Jesucristo cʷnaʷmʷipi cajemʷ

¹ Chuta'a cʷnaʷmʷuna'me cheja cho'omarʷmʷ Jesucristo Dios pa'iche kʷajau paniasomʷ. Diona'me paniasomʷ repaʷ. Dioa'mʷ repaʷ.

² Reparʷmʷ Diona'me paniasomʷ repaʷ.

³ Diopi repaʷji ja'me cho'oa'ku chini chʷʷuna peore cho'oasomʷ repaʷ ũcuʷna'me. Repaʷji ja'me cho'omaneru peora'amʷ jā'a.

⁴ Repaʷ Jesucristo mai rekoñoā pa'iche re'oja'chere ũsiku'mʷ. Jā'ajekʷna Miañeja'ñe Pa'ikʷuji rani mai rekoñoā Dios pa'iche masire'ochere cho'okaiʷna Repaʷ pa'iche'te masijʷ re'oja'che pa'ire'omʷ maire.

⁵ Repaʷ Miañeja'ñe Pa'ikʷu icheja mai pa'icheja chijachejaja'che cu'ache pa'ina pa'ichejana rani re'oja'che cho'osi'kʷa'mʷ. Jā'aja'ñe pa'ikʷuni pāi repaʷni cuhejʷ repaʷ re'oja'che cho'ochere ũseñu chiime. Jā'ata'ni ũsecu'amʷ.

⁶ Pāi'ute cheʷa raoasomʷ Dios. Repaʷ mamia'me Juan.

⁷ Miañeja'ñe Pa'ikʷu Jesucristo pa'iche'te kʷaa'ku chini cheʷa raoasomʷ Dios repaʷ'te, pāipi ũcuʷnʷko repaʷ kʷache'te asa cheʷa Jesucristoni cuasaa'jʷ chini.

⁸ Miañeja'ñe Pa'ikʷuma'mʷ Juan. Repaʷ Miañeja'ñe Pa'ikʷu pa'iche'te kʷakaʷa chini raocojñosi'kʷasomʷ repaʷ Juan.

⁹ Na'a pa'isirʷmʷna Miañeja'ñe Pa'ikʷu rianasomʷ, pāipi Dios pa'iche'te masijʷ re'oja'che pa'imasia'jʷ chini.

¹⁰ Repaʷ Jesucristo chejare pāina'me pa'isi'kʷa'mʷ. Diopi chʷʷuna peore cho'oku'teta'ni repaʷ pa'iche vesusinaa'me repaʷna.

¹¹ Repaʷ cho'osichejana raisi'kʷeta'ni repaʷ majapāi Israelpāi pojomanesinaa'me repaʷ'te.

¹² Chekʷnare repaʷ'te cuasajʷ pojonareta'ni, "Dios chʷia'me ina", chiniyasomʷ repaʷ.

¹³ Repaʷ'te cuasana pa'iche'te maipi ija'che cuasato cu'amʷ: "Pāi ũcuʷnʷko Dios chʷi'chi'aa'me", chini cuasato cu'amʷ. ũcuʷachi'a, "ũmʷna'me romiochi'a chiiju chʷi'va'nare paa Dios chʷia'me ina", chini cuasato cu'amʷ. ũcuʷachi'a, "Pāi chʷi paaneeku chʷi'va'nare paa Dios chʷi'ia'me ina", chini cuasato cu'amʷ. Peore jā'aja'ñe cuasache cu'amʷ. Jā'ata'ni, "Repanapi Dioni cuasajʷna Repaʷji cheʷa paatota'ni Repaʷ chʷi'ia'me jā'ana", chini cuasato re'omʷ. Jā'aja'ñeta'ni ũcuarepaa'me.

¹⁴ Jesús Dios pa'iche Kʷajau pāioji jñaaona maija'iu pāi ainee jmamakarʷ maina'me pa'isi'kʷa'mʷ repaʷ. Pāire oiʷ re'oja'che cho'okaisi'kʷa'mʷ repaʷ. ũcuʷachi'a Dios pa'iche ũcuarepare kʷasi'kʷa'mʷ. Puka'kʷupi, repaʷ'te ũcuare'eu'te rʷa Masiu'te jo'kaʷna rʷa Masiu pa'ina nāsinaa'me chukʷna.

¹⁵ Repaʷ Juan Pāi Okoro'vesi'ku Jesure ña ũjachʷ'opi ija'che i'kaasomʷ:

"Aperʷmʷ iku pa'ijache ija'che kʷasi'kʷa'mʷ chʷ'u: 'Pāi, cho'je Raijau chʷ'ure na'a rʷa masiu'mʷ, chʷ'u chuta'a peorʷmʷ pa'ikʷjekʷ, chʷiisi'kʷa'mʷ chʷ'u", chiniyasomʷ repaʷ Juan Pāi Okoro'vesi'ku.

¹⁶ Repaʷ Jesús maire rʷa oikʷjekʷ si'arʷmʷ rʷa re'oja'che cho'okaiʷ pa'imʷ.

¹⁷ Dios Repaʷ chʷ'ñe'te tocha jo'kaa'ku chini Moiseni chʷ'uasomʷ. Jesucristo'teta'ni pāire oiʷ re'oja'che cho'okaiʷ Repaʷ pa'iche'te ũcuarepare kʷaa'ku chini chʷ'ũ raoasomʷ Repaʷ Dios.

¹⁸ Diore ñoma'kʷjekʷna ñamanaa'me pāi. Mamakuta'ni ũcuare'euji Puka'kʷure si'arʷmʷ kʷeñe ja'me pa'ikʷuji Puka'ku pa'iche kʷasi'kʷa'mʷ maire.

Juan Pāi Okoro'vekʷ Jesucristo pa'iche'te kʷamʷ

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ ũcuarʷmʷ Jerusalén vʷ'ejoopo cana judiōpāi chʷ'una Juan pa'ichejana sani, "¿Keeja'iu'chʷ mʷ'u?"', chiapʷ chini phairipāina'me Levi jijosinare Dios vʷ'e cho'ochere cho'okainani saosome.

²⁰ Saorena sani repaʷ pa'iche'te sēejuna rūhiñe kʷaasomʷ Juan repanare.

—Pāi ũcuʷnʷkore chʷ'ua'ku chini Dios Raoja'mʷ chʷiisi'kʷama'mʷ chʷ'u —chiniyasomʷ repaʷ.

²¹ Chikʷna jo'e sēniasome repaʷna.

—Jā'a pa'ito, ¿keeja'iu'chʷ mʷ'u? ¿Aperʷmʷ pa'isi'ku, Eliaa'u? ¿Dios chʷ'o kʷakʷ'u? —chiniyasome repaʷna.

Chitena i'kaasomʷ repaʷna.

—Elíama'mu chu'u —chiniasomu repau.

Chikuna jo'e sēniasome repana.

—Jā'a pa'ito, ¿chukuna cha'acojñoku'u mu'u? ¿Dios chu'o kuakajaua'u? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomu repau.

—Musanukona cha'acojñokuma'mu chu'u —chiniasomu repau.

²² Chikuna jo'e i'kaasome repana.

—Jā'a pa'ito, ¿keeja'iu'u mu'u? Kuajū'u chukuna'te. Mu'u kuasi'ere chukuna'te raosinare sa kuache pa'imū. Mu'u cho'оче, ¿ñiquea'che? —chiniasome repana repau'te.

²³ Chitena i'kaasomu repau.

—Pāi peochejare rani pa'iu pāipi raito ujachu'opi ija'che i'kaku chu'vamu chu'u: “Maire Paakuni cha'aju musanukona rekoñoā ma'a rūhiñe pa'ima'a care'vacheja'che, re'ojarekoñoā care'vaju pa'ijū'u.” “Jā'aja'ñe i'kaja'mu repau”, chiu aperumu Isaías, Dios chu'o kuasi'ku tocha jo'kaasomu, chu'u i'kajachere kuara chini —chiniasomu repau Juan.

²⁴⁻²⁵ Ūcuarumu Juanre sēniasaa'ju chini fariseopāi saosina repau'te jo'e i'kaasome.

—“Pāi ūcuaukore chu'ua'ku chini Dios Raoja'mu chiisi'kuma'mu chu'u. Eliama'mu chu'u. Dios chu'o kuakaikuma'mu chu'u. Musanukona cha'acojñokuma'mu chu'u”, chiikuta'ni, ¿je'se pa'itna pāi okoro'veku mu'u? —chiniasome repana.

²⁶ Chitena i'kaasomu repau.

—Pāi okoro'veku'mu chu'u. Cheku musanukonani ja'me pa'imū. Jā'ata'ni repau'te pojoma'me musanukona.

²⁷ “Chu'ure cho'je rajia'mu”, chiisi'kure musanukonare ja'me pa'iku'te na'a rua masikujekuna repau'te cuasa, vajuchuku pa'imū chu'u —chiniasomu repau Juan Pāi Okoro'veku.

²⁸ Jordán chiacha chekukā'ko ūsuu muikā'ko cacheja Betania chejana Juan Pāi Okoro'veku pa'ichejana jā'aja'ñe cho'oasome repana.

Jesús pāi ūcuauko cu'ache cho'оче'te ro'ikasa chini chuenisōja'mu

²⁹ Jo'e apeñatato Jesupi repau pa'ichejana saiuna ña i'kaasomu Juan.

—Ñajū'u jā'ure Dios Raosi'kure. Pāi ūcuauko cu'ache cho'оче'te ro'ikasa chini chuenisōja'mu repau.

³⁰ Aperumu repau pa'ijache ija'che kuasi'kua'mu chu'u: “Chu'u cho'je Rajiauta'ni chu'u chuta'a peorumu pa'ikujeku chu'ure na'a rua masiku'mu”, chiisi'kua'mu chu'u.

³¹ Aperumuna repau pa'iche vesukuta'ni rani pāire okoro'vemu chu'u, Israelpāipi ūcuauko repau pa'iche'te masia'ju chini —chiniasomu repau Juan.

³² Ūcuarumu Juan ija'che kuasomu:

—Dios Rekocho ūkupoja'iu canaumupi ñou caje ikuni canukauna ñasi'kua'mu chu'u.

³³ Jā'aja'ñe repau pa'iche chuta'a ñamarumu vesusi'kua'mu chu'u. Chu'upi pāire okoro'vea'ku chini chu'ure Raosi'ku Dios aperumu ija'che i'kasi'kua'mu chu'ure: “Na'a pa'isirumu chu'u Rekochoji caje pāiuni canukache ñaja'mu mu'u. Ūcuarekocho'te pāire isija'mu repau, repau'te cuasanani ja'me paa chini”, chiisi'kua'mu Dios chu'ure.

³⁴ Dios kuasi'e Repau Rekocho cajeche ñasi'kua'mu chu'u. Ñasi'kujeku, “Dios Mamaku'mu iku”, chiu kuamu chu'u —chiniasomu repau Juan.

Jesús chareparo jñaasinani kuamu

³⁵⁻³⁶ Jo'e chekumucuse Juan repau neena te'eka'chapana'me ūcuachejare paniasome. Jesupi ūcuachejapi caraiuna ña i'kaasomu repau.

—Ñajū'u jā'ure, Dios Raosi'kure. Pāi ūcuauko repana cu'ache cho'оче'te ro'ikasa chini chuenisōja'mu jā'u —chiniasomu repau.

³⁷ Chikuna asa repau neena te'eka'chapana Jesure tuhaasome.

³⁸ Tuhajuna Jesús churi ña i'kaasomu repanare.

—¿Ëque tuhache musanukona chu'ure? —chiniasomu repau.

Chikuna i'kaasome repana.

—Masia, ¿keecheja cava'ere pa'iu ku'iku mu'u? —chiniasome repana.

³⁹ Chitena Jesús i'kaasomu.

—Raijū'u. Sani ñañu —chiniasomu repau. (Reparumu na'ito chekurumu cuatro pa'icosomu.)

Chikuna repau pa'ivu'e tuha ña ūcuavu'ere pa'iju na'iasome repana.

⁴⁰ Repana te'eka'chapana Juanpi i'kauna asa tuhasina te'eu Andrea'mu, Simón Pedro cho'jeu.

⁴¹ Ūcuarumu Andrés na'mi sani repau majaa'chuni Simonre ku'e jñaā i'kaasote.

—Cristo'te tijñasinaa'me chukuna —chinasomu repau. (“Cristo” chini “Pai ũcuanukore chũ'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mu” chiimu griego chu'o.)

⁴² I'ka pi'ni majaa'chũre Simonre Jesús pa'ichejana saasomu repau. Sauna ña Jesús repau'te Simonre ija'che i'kaasomu:

—Mu'u mamia'me Simón. Juan mamaku'mu mu'u. Jo'e chekere mami ve'oja'mu chu'u mu'ũre Cefa'te —chinasomu repau Jesús. (“Cefas” chini “Pedro” chiimu griego chu'o.)

Felipena'me Natanaelre soimu Jesús

⁴³ Jo'e afeñatato repau Jesús Galilea chejana sasa chinasomu. Chuta'a saima'ñe pa'iu Felipe'te tijña i'kaasomu.

—Chu'uni ja'me ku'iu chu'u chũ'ũñe'te cho'oku pa'ijũ'u —chinasomu.

⁴⁴ Repau Felipe Betsaida vu'ejoopo cakuasomu. Andrena'me Pedro ũcuachi'a ũcuate'ejoopo canaasome.

⁴⁵ Ūcuarumu Felipe Natanaelre ku'e jña i'kaasomu.

—Dios Raoja'mu chiisi'kuni tijñacuhasinaa'me chukuna. Moisés aperumu Dios chũ'usi'e tocha jo'kasiphuro repau pa'ijachere kuamu, Dios chu'o kuasina ũcuachi'a. Churata'ni ũcuarepani ñame mai. Jesua'mu repau. Nazaret vu'ejoopo cakuamũ. José mamakuasomu —chinasomu repau.

⁴⁶ Chikuna Natanael i'kaasomu.

—Nazaret vu'ejoopo cana te'eujẽ'e re'okujẽ'e peocosome —chinasomu.

Chikuna Felipe i'kaasomu.

—Rani ña masijũ'u repau'te —chinasomu repau.

⁴⁷ “Jau”, chini Jesús pa'ichejana Natanaelpi tĩ'akuna ña i'kaasomu Jesús.

—Ñajũ'u. Israelrepaui jmamakarujẽ'e jorema'kupi raimu jã'u —chinasomu repau.

⁴⁸ Chikuna Natanael ija'che sēniasaasomu repau'te:

—¿Je'se pa'iana chu'u pa'iche masiku mu'ũ? —chinasomu.

Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Felipe mu'ũre chuta'a soimarumu higoñu vu'evu pa'ikuni ñasi'kua'mu chu'u mu'ũre —chinasomu repau.

⁴⁹ Chikuna Natanael i'kaasomu repau'te.

—Masia, Dios Mamaku'mu mu'u. Israelpai chũ'uku'mu —chinasomu repau.

⁵⁰ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Chu'upi repacheja pa'imanesi'kupi mu'uni, “Higoñu vu'evu pa'ikuni ñasi'kua'mu chu'u mu'ũre”, chikuna asa, “Dios Mamaku'mu mu'ũ”, chini cuasamu mu'ũ chu'ũre. Jã'ajekuna chu'upi chekere na'a vesache'te cho'okuna ñaja'mu mu'ũ —chinasomu repau.

⁵¹ Chini jo'e i'kaasomu Jesús.

—Chu'ũre pãire ja'me paau chini Dios Raosi'kũre cnaumupi vatauna chu'u nukachejana ángeles Diore ja'me pa'napa muni caje jo'e muni cajeju cho'onani ñajanaa'me musanukona. Ūcuarepaame jã'a —chinasomu Jesús repanare.

2

Galilea cheja Caná vu'ejoopo caku romio'te vejarumu cho'osi'ere kuamu

¹ Ka'chaumucujña pa'isirumuna Galilea cheja cajoopo Caná vu'ejoopona pañui romioni vejakuna fiesta cho'osinaa'me pa'i. Jesús pũka'ko repanare ja'me pa'isi'koa'mo.

² Sotena chukuna Jesús neena repauna'me saisinaa'me.

³ Fiesta cho'orũmuna pisi ũche conopi si'asũna Jesús pũka'ko repau'te ija'che i'kasi'koa'mo:

—Pisi ũche cono si'asõmu —chiisi'koa'mo repau.

⁴ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Ja'ko, ¿je'se pa'iana chu'uni kuako mu'ũ? Chu'u masiche cho'o ñorumu chuta'a tĩ'ama'mu —chiisi'kua'mu repau.

⁵ Chikuna pisi ũche cono ũkuanare i'kasi'koa'mo repau.

—Chu'u neeku chũ'ũñe peore cho'ojũ'u —chiisi'koa'mo repau.

⁶ Repana nukacheja kueñere churupũ catapi cho'osipũ seirepauã pa'isi'kua'mu. (Judipã cu'a tãnorumu ũcuaruãqueepi oko jũñña masi choasinaa'me. Te'epũ cincuenta litros chekerumu setenta litrojatu'ka oko ro've paaasome repana.)

⁷ Reparumu Jesús pisi ũche cono ũkuanare ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ipuã oko ro've timujũ'u —chiisi'kua'mu repau. Chikuna repauã oko ro've timusinaa'me repana.

⁸ Reparumu Jesús repanare jo'e i'kasi'kua'mu.

—Chura jmarakarū ea sa fiesta chū'ukuni ūkuajū'u —chiisi'kua'mu repau repanare. Chikuna repau chū'usi'e cho'osinaa'me repana.

⁹⁻¹⁰ Sa ĩsirena fiesta chū'ukujī charo ūku űasi'kua'mu okopi pīsi ūche cono carūhisi'e. Jā'ata'ni repau repana ea rasicheja vesusi'kua'mu. Repau'te cho'ochē cho'okainata'ni masisināa'me easinajeju. Ūku pi'ni fiesta chū'uku romi vejasi'kure soni i'kasi'kua'mu.

—Pāi chekuna fiesta cho'oni pīsi ūche cono na'a rua re'oja'chere charo ūkuanaa'me. Repana soicojñosina rua ūkusirumuna pīsi ūche cono na'a jmarakarū re'oja'chere ūkuame. Mu'uta'ni cho'jepi pīsi ūche cono rua re'oja'chere ūkuamu mu'u soisinare —chiisi'kua'mu repau.

¹¹ Charo Galilea cheja cajoopo Caná vū'ejoopona Diochi'a cho'omasiche'te cho'osi'kua'mu Jesús, repau aperumu cho'omanesi'e. Repau masiche'te pāire cho'o ñoona chukuna repau neena na'a rua cuasasināa'me repau'te.

¹² Jā'a cho'o pi'nisirumu Capernaum vū'ejoopona saisi'kua'mu repau Jesús, paka'kona'me cho'jehiina'me chukuna repau neena. Sani tī'a jmarakarū pa'isināa'me chukuna.

Dios vū'ena kaka pōse ĩsinare Jesús eto saosi'ere kuamu
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Pascua, judiōpāi fiestarumu tī'api'rakuna Jesús Jerusalén vū'ejoopona maisi'kua'mu.

¹⁴ Mani Dios vū'e kaka ñato pāi jo'chava'nare vacana'me ovejana'me ūkupova'nare ĩsiju pa'isināa'me. Ūcuachi'a chekuna so'ña raisinani kuri tīikurire sa'ñekaiju űu'isināa'me na'a rua jñaañu chini.

¹⁵ Jā'aja'ñe cho'ojuna ña Jesús pīsipi ūjame vāto pi'ni peocheñana su'isueku etosi'kua'mu repanare pāina'me ovejana'me vaca. Ūcuachi'a kuri sa'ñena nee kurire're kuni to'jñosō mesako'ña sia po'ne ūhasi'kua'mu repau.

¹⁶ Jā'aja'ñe cho'o pi'ni ūkupova'nare ĩsinare ija'che i'kasi'kua'mu repau:
—Musanukona neemajñaruā etuajū'u. Pōse ĩsivū'e cho'ochēja'che cho'omanejū'u chū'u ja'ku vū'e —chiisi'kua'mu repau.

¹⁷ Jā'aja'ñe i'kauna asa chukuna repau neena Dios chū'o tocha jo'kasi'ere cuasasināa'me. Ija'che kuamu repa:
Mu'u vū'e kuiraneekujekuna cu'ache ti'jñeja'mu chū'ure, chiimu repa tocha jo'kasi'e.

¹⁸ Ūcuarumu Jesús cho'osi'ere ña judiōpāi chū'una ija'che sēesināa'me repau'te:
—¿Neepi chū'u raorena Dios vū'e pa'isinare etou mu'u? Dios Raosi'ku pani Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñojū'u chukuna'te —chiisināa'me repana repau'te.

¹⁹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.
—Ivū'ere musanukonapi ñañosōru choteumucujña jo'e cho'o pi'nija'mu chū'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁰ Chikuna judiōpāi i'kasinaa'me repau'te.
—Cuarenta y seirepaūsarumu cho'ojū paniasome pāi ivū'e pi'niñetū'ka. Jā'arepakeerumu cho'osivū'e, ¿je'se cho'oku choteumucujñachi'a cho'oja'u mu'u? —chiisināa'me repana repau'te.

²¹ Jā'ata'ni Dios vū'e cho'ochē'te i'kamanesi'kua'mu Jesús. Repau ca'nivū'te i'kasi'kua'mu repau.

²² Na'a pa'isirumu repau Jesús jūni vajuraisirumu repau i'kasi'ere jo'e cuasasināa'me chukuna repau neena. Cuasaju, “Dios chū'o tocha jo'kasi'ena'me Jesús i'kasi'e ūcuarepaa'me”, chiisināa'me chukuna.

Pāi ūcuauko cuasache masimu Jesús

²³ Pascuarumujekuna Jesús Jerusalén vū'ejoopo'te pa'iu Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñokuna ña pāi jainuko cuasaasome repau'te, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chini.

²⁴ Jā'ata'ni pāi ūcuauko cuasache masakujeku sē'sevuchi'a cuasana i'kache jachaasomu repau.

²⁵ Pāi cuasache kuanare ku'ema'kua'mu repau, pāi ūcuauko cuasache masakujeku.

3

Jesuna'me Nicodemo cutuche'me

¹ Reparumu Nicodemo paniasomu fariseopāiu. Judiōpāi te'enare chū'uku paniasomu repau.

² Jesuni ñara chini ñamipi muu i'kaasomu repau Nicodemo.

—Masiu, Diopi mu'ure raocosomu päire che'choa'ku chini. Diopi mu'ure cho'okaima'to Repauchi'a cho'omasiche cho'omanera'amu mu'u. Masime chukuna ja'a —chiniasomu repau.

³ Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Päipi chiiva'u jñaacojñojeja'ñe jo'e mama jñaacojñomaneni Dios neena pa'icu'amu repanare. Ūcuarepaa'me ja'a —chiniasomu repau.

⁴ Chikuna Nicodemo i'kaasomu repau'te.

—Päiu ai, zje'se jo'e mama jñaacojñoja'u? Puka'ko cutaro kaka jo'e mama etacu'amu maire ainare —chiniasomu.

⁵ Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Päi ūcuanukore romipi jñaame. Ja'ata'ni Dios Rekochoji päi rekoñoäre care'vakaima'to Repau neena pa'icu'amu repanare. Ūcuarepaa'me ja'a.

⁶ Päi romi jñaasinajeju päia'me mai. Dios Rekochoji päi rekoñoäre care'vacojñosina Repau Rekochoji repapani ja'me pa'iana pa'iche re'oja'chere mama pa'ime repana.

⁷ Chu'u musanukonare, “Chiiva'u jñaacojñojeja'ñe jo'e mama jñaacojñojũ'u”, chiisi'e asa tiñe cuasamanejũ'u.

⁸ Musanukona tutache asanata'ni tutu raichejajẽ'e vesuju tutu saichejajẽ'e vesume. Ūcuaja'che Dios Rekocho cho'оче vesume päi. Päi rekoñoäre care'vakani ja'me pa'imu Reparekocho, re'oja'che paapu chini —chiniasomu repau.

⁹ Chikuna Nicodemo i'kaasomu.

—Mu'u i'kache asavesumu chu'u —chiniasomu repau.

¹⁰ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Mu'u judiopäi che'chokuta'ni, zje'se pa'iana rua masiuta'ni chu'u i'kache asavesuku?

¹¹ Mu'ure chu'o ūcuarepare ija'che i'kamũ chu'u: Chu'u masiche'te i'kakũ'mu chu'u. Ūcuachi'a chu'u ñasi'ere kuaku'mu chu'u. Ja'ata'ni asa jachame musanukona.

¹² Chu'ure ichēja cheja pa'iche kuaku'teta'ni asa jachame musanukona. Ja'ajekuna chu'upi Dios pa'ichejaqueere kuato na'a rua jachajanaa'me musanukona.

¹³ Dios pa'icheja muni cajesinajẽ'e peome. Ja'ajekuna repacheja pa'iche masina peome. Päire ja'me paau chini Dios Raosi'kujeku te'eu masimu chu'u, ūcuacheja cajesi'kujeku. Ja'ajekuna repacheja pa'iche kuamu chu'u.

¹⁴ Ūcuachi'a iere kuara: Aperamu Moisés repau päi peocheja pa'irumu sunapi añajava'ure cho'o vāsochona quēo suo nukocheja'che kurususē'verona jẽ'jo nukojanaa'me päi chu'ure Dios Raosi'kure. Chu'ure ja'aja'ñe vanisōjañe ūsemaneja'mu Dios,

¹⁵ päipi chu'ure cuasanapi Repau pa'ichejare sani paapu chini —chiniasomu repau Jesús.

Päi ūcuanukore oiku'mu Dios

¹⁶ Ūcuarumu Jesús repau'te jo'e ija'che i'kaasomu:

—Dios päi ūcuanukore rua oikujeku chu'ure Repau Mamaku'te ūcuate'euni chejana raosi'kuamũ, päipi chu'uni cuasaju vati toa uuma'ñe Repau pa'ichejare ai sani paapu chini.

¹⁷ Päire, “Musanukona cu'ache cho'osi'e ro'ijũ'u”, chiau chini raomanesi'kuamũ Dios chu'ure Repau Mamaku'te. Päire vati toa uuche'te ūsea'ku chini raosi'kuamũ Dios chu'ure.

¹⁸ Päi chu'ure Dios Mamaku'te cuasana repana cu'ache cho'osi'e ro'imanejanaa'me. Ja'ata'ni chu'ure cuasamana repana cu'ache cho'osi'e ro'ijanaa'me, Dios Mamaku'te ūcuate'euni cuasamanejẽ'u.

¹⁹ Chu'u miañeja'ñe re'oja'che pa'iku päipi Dios pa'iche masia'ju chini chejana raisi'kuamũ chu'u. Ja'ata'ni päi chijachejaja'che pa'iche'te cu'are na'a rua chiiju miañeja'ñe re'oja'che pa'iche cuheju cuasama'me chu'ure. Ja'ajekuna chu'ure cuasama'ñe ro'i ro'ijanaa'me repana.

²⁰ Cu'ache pa'ina ūcuanuko chu'ure Miañeja'ñe Pa'iku'te raima'me repana cu'ache cho'ojũ pa'iche'te kuaku chini.

²¹ Dios chu'o jachamanata'ni cuhema'ñe jovome chu'ure Miañeja'ñe Pa'iku'te, re'oja'che pa'ijũna päipi ña, “Diopi cho'okaiuna Repau chũ'ũñe cho'onaa'me ina”, chiapu chini —chiniasomu repau.

Juan Päi Okoro'veku Jesús pa'iche'te jo'e i'kamũ

²² I'ka pi'nisirumu chukuna repau neena Jesuna'me Judea chejare sani jmamakarũ pa'isinaa'me. Ūcuachejare pa'iju päire okoro'vesinaa'me chukuna.

²³ Repararumu Juan Salim cheja kuele cachejare Enón chejare pa'iu päire okore ro'veku paniasomu, chíichiañaá rua pa'ichejajekuna. Pái si'arumu sani okoro'vecojñoasome repau'te.

²⁴ Já'aja'ne cho'oku paniasomu Juan pái chēavū'e repau'te chuta'a cuaomarumu.

²⁵ Repararumu Juan neenapi judiöpāiuni cu'a tūnoñe'te cutuju ke'reasome.

²⁶ Já'aja'ne cho'ocua repanare paakuni Juanni i'kañu chini saniasome repana.
—Masu, mu'u Jordán chiacha úsuu muikā'ko pa'irumu mu'ure ja'me pa'isi'ku, mu'u ña i'kasi'ku Jesupi päire okoro'vekuna pái jainuko jovojuasome repau'te —chiniasome repana.

²⁷ Chitena Juan i'kaasomu.

—Pái ūcuanuko repana cho'omasiche Dios jo'kasi'ea'me. Jo'kama'to cho'ovesura'ame repana.

²⁸ Ija'che i'kasi'kuamū chū'u aperumu: “Dios chū'ure päire ūcuanukore chū'ua'ku chini raomanesi'kuamū. Repau Raojau rajachere kuaa'ku chini raosi'kuamū Dios chū'ure”, chíiche asasināa'me musanukona.

²⁹ Ija'chea'me: Pāiu romio'te vejani paamu. Paaku repaoni pojoku i'kato repau'te ja'me pa'iku repau vejaramu cho'okaisi'kupi kueleñere nukaku asani rua pojosōmu. Ūcuaja'che päipi Jesuni cuhema'ne asa jovojuana rua pojosōmu chū'u.

³⁰ Jesuni pái na'a jainuko jovoaju chiimu chū'u. Chū'ureta'ni na'a te'eva'na jovoaju chiimu chū'u —chiniasomu repau Juan Pái Okoro'veku.

Cunaumu cajesi'ku pa'iche'te kumu

³¹⁻³² Ūcuarumu Juan jo'e i'kaasomu.

—Cunaumu cajesi'ku Dios Mamaku pái ūcuanukore na'a rua masiku'mu. Pái icheja cheja jñaacojñoosinajēju cheja pa'ichechi'a masiju i'kame. Cunaumu cajesi'kuta'ni pái ūcuanukore na'a rua masijeku cunaumu repau pa'iu ñasi'ena'me asasi'e kumu. Já'ata'ni pái jainuko jachame repau kache.

³³ Repau kache jachamanata'ni, “Repau pa'iche'te Dios kuasi'e ūcuarepa'a'me”, chiiju cuasame.

³⁴ Repau Jesús Dios Raosi'kujeku Dios chū'ore kumu. Dios Repau Mamaku'te Jesure Repau Rekocho'te úsema'ne ísisi'kuamū, ūcuauñi si'arumu ja'me pa'iu peore re'oja'che cho'okañu chini.

³⁵ Mai Ja'ku Dios Repau Mamaku'te chiimu. Peore paaku chū'ua'ku chini ūcuauñi jo'kaasomu Repau.

³⁶ Dios Mamaku'te cuasana repa jünisōsirumu Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me. Dios Mamaku'te cuasamanata'ni Repau pa'icheja saima'ne Diopi chū'una si'arumu uuju pa'ijanaa'me repa —chiniasomu Juan Pái Okoro'veku.

4

Samaria cakona'me Jesús cutusi'ere kumu

¹⁻³ Ūcuarumu ija'che cutuasome pái: “Pái jainuko repau neena pañu chini Juanre jovo okoro'vecojñoome. Já'ata'ni Jesuni na'a jainuko pái jovo okoro'vecojñoome, repau neena pañu chini”, chiniasome. Pái okoro'vemanesi'kuamū Jesús. Chukuna repau neenata'ni pái okoro'vesināa'me. Ūcuarumu repau Jesús, “Päipi rua cutujuna asa fariseopāi chū'u cho'оче masime”, chini Judea cheja pa'ikují, “Galilea chejana co'íñu”, chiisi'kuamū chukuna'te.

⁴ Samaria chejapi caraiche pa'isi'kuamū chukuna'te.

⁵ Saiju Samaria cheja cajoopo Sicar vū'ejoopona tí'asinaa'me chukuna. Aperumu Jacob repau mamaku'te Josere repajoopo kueleñe cachejare cheja jo'kaasomu.

⁶ Ūcuachejare oko eacoje pa'imū, “Jacob ūhisicojea'me”, chiicojñochoje. Ūcuarumu Jesús ku'iu ca'nasō repacoje ru'tavana puusi'kuamū. Nukarepa pa'icosomu repararumu.

⁷⁻⁸ Chukuna repau neena āure kooñu chini vū'ejoopona saisinaa'me. Chukuna saisirumu Samariapāio okore eara chini oko eacojena rani tí'aona Jesús ija'che i'kaasomu repau'te:

—Oko ūkuajū'u chū'ure —chiniasomu repau.

⁹ Chikuna i'kaasomo repau.

—¿Je'se pa'iuña mu'u chū'ure Samariapāioni judiöpāiui okore sēeku? Tiiñe cho'omu mu'u —chiniasomo repau. (Judipāipi Samariapāire cutucuheme. Já'ajekuna repau i'kache'te asa jñano já'aja'ne i'kaasomo repau.)

¹⁰ Chikona i'kaasomu repau.

—Dios ñsira chiichena'me chu'u mu'ure oko sēesi'ku pa'iche masini sēera'amo mu'u chu'ure. Sēeto mu'u rekocho ũku vajuche'te oko ũkuara'amũ chu'u mu'ure — chiniasomũ repau.

¹¹ Chikuna i'kaasomũ repau.

—Rua ruimũ icoje. ¿Ëquepi eaja'u mu'u? ¿Jeechejare chu'u rekocho ũku vajuche oko eaja'u mu'u?

¹² Mai aipãiu Jacobpi jo'kaasomũ icoje maire oko ũkure'оче pa'icoje. Repauna'me repau mamachiina'me repau jo'chava'na ũkuasome icoje pa'iche oko. ¿Icoje pa'iche oko na'a rua re'oja'chere ũkuaja'u mu'u chu'ure? ¿Repaute na'a rua masiku mu'u? —chiniasomũ repau.

¹³ Chikona i'kaasomũ repau.

—Icoje pa'iche oko ũkusinare jo'e okuaja'mũ repanare.

¹⁴ Jã'ata'ni chu'u ũkuache'te oko ũkunare jo'e okuamaneja'mũ. Chu'u ũkuache'te oko ũkuna oko puniũ si'ama'ñe oko raicheja'che repana rekoñoã si'arũmũ re'oja'che pa'ijanaa'me —chiniasomũ repau.

¹⁵ Chikuna i'kaasomũ repau.

—Mu'u i'kache'te oko ũkuajũ'u chu'ure, jo'e chu'uni okuamanea'kũ, icoje rani jo'e oko eache peoa'ku chu'ure —chiniasomũ repau.

¹⁶ Chikona i'kaasomũ repau.

—Muũjũre soijani ichejana rajũ'u —chiniasomũ repau repao'te.

¹⁷⁻¹⁸ Chikuna i'kaasomũ repau.

—Ëmũ peoko'mo chu'u —chiniasomũ.

Chikona i'kaasomũ repau.

—Cincorepanare umapãi veja panicuhasi'koa'mo mu'u. Chura chekũre muũjũma'kũni pa'imo mu'u. Jã'ajekũna, “Ëmũ peoko'mo chu'u”, chini chu'o ũcuarepare i'kasi'koa'mo mu'u —chiniasomũ repau.

¹⁹⁻²⁰ I'kaana asa i'kaasomũ repau.

—Dios chu'o kuakucosomũ mu'u. Chũkũna aipã pa'isina ikũtina mũni Dioni pojoũ chini ro're ñuniasome. Mũsanũkũna judiõpãita'ni ija'che i'kanaa'me: “Jerusalén vũ'ejoopona sani Diore pojoche pa'imũ maire”, chiinaa'me mũsanũkũna —chiniasomũ repau.

²¹ Chikona i'kaasomũ repau.

—Chu'u i'kache jachama'ñe cuasajũ'u mu'u. Na'a pa'isirũmũ pãi ũcuanũko Pũka'kũre Diore pojoũ chiina ikũti mũimanejanaa'me. Æcuachi'a Jerusalén vũ'ejoopo saimanejanaa'me repana.

²² Mũsanũkũna Samariapãi mũsanũkũna pojoku pa'iche vesũme. Chũkũna judiõpãita'ni chũkũna pojoku pa'iche masime, vati toa uuche Æsekaikũji Dios Raosi'kũpi judiõpãijekũna.

²³ Pãi Dios chu'o jachama'ñe repana rekoñoã Repaute masirepa pojorũmũ tĩ'aja'mũ. Chura reparũmũ tĩ'acuhamũ. Jã'aja'ñe cho'õju paarpũ pãi chiimũ Repau Dios.

²⁴ Dios ca'nivũjẽ'e peokũjekũ ñoma'kua'mũ. Pãipi Repau chu'ore jachama'ñe rekoñoãpi Repauni masi cuasajũ pojo'õju chiimũ Dios —chiniasomũ Jesús.

²⁵ Chikuna i'kaasomũ repau.

—Iere masiko'mo chu'u: Mesías, pãi ũcuanũkore chũ'ũa'kũ chini Dios Raojau rajja'mũ. Rani maire peore che'choja'mũ —chiniasomũ repau. (“Mesías” chini “Cristo” chiimũ griego chu'o.)

²⁶ Chikona i'kaasomũ repau.

—Chu'u mu'ure i'kaku ũcuau'mũ —chiniasomũ repau repao'te.

²⁷ Æcuarũmũ chũkũna repau neena tĩ'a Jesupi romiona'me cutukũna ña ñãnosinaa'me. Jã'ata'ni, “¿Je'se pa'ũna ikore i'kaku mu'u? ¿Ëquere mũsanũkũna cutuche?”, chiimanesinaa'me chũkũna.

²⁸ Æcuarũmũ repau oko eapu ũcuachejana jo'ka vũ'ejoopona sani pãire ija'che i'kaasomũ:

²⁹ —Chu'u pa'io cho'osi'e ñãmanesi'kũta'ni peore masiku kuasi'kũre ñajajũ. Dios Raosi'kucosomũ repau —chiniasomũ repau repanare.

³⁰ Chikona asa vũ'ejoopo eta chũkũna pa'ichejana raisinaa'me repana.

³¹ Repana chuta'a tĩ'amarũmũ chũkũna Jesús neena rua i'kasinaa'me repau'te.

—Masiũ, ãu ãijũ'u —chiisinaa'me chũkũna.

³² Chitena i'kasi'kua'mũ repau.

—Ãu paamũ chu'u, mũsanũkũna vesuche'te —chiisi'kua'mũ.

³³ Chikũna sãifechi'a cutusinaa'me chũkũna repau neena.

—¿Chekúnapi áu ra áure ikure? —chiisinaa'me chukuna.

³⁴ Chukuna cutuche masiku i'kasi'kua'mu repau.

—Áu chu'u paache'me ie: Chu'u áu áine chiicheja'che chu'ure Raosi'ku chu'u jo'kasi'e cho'o pi'nira chiimu chu'u.

³⁵ Musanukona ija'che i'kanaa'me: “Úcuaka'chapapáimía paní tware'omu trigo”, chiinaa'me. Ija'che kuamu chu'u musanukonare: Já'anare pái, chu'ure rainare ñajü'u. Trigo re'ochēja'che pa'imü repaña rekoñoá. Irümü chu'u chu'o asa chëare'omu repañare.

³⁶ Chekurümü päiüji Dios chu'o chu'vakuna asanata'ni jachame pái. Na'a pa'isirümü cheküpi úcuanani chu'vakuna Dioni cuasaju jünisósirümü Dios pa'ichejare sani pa'ijanaa'me. Já'aja'ñe cho'oru pojósjanaa'me repañare chu'vasina charo chu'vasi'kuna'me cho'je chu'vasi'ku.

³⁷ Aperümü pái ija'che i'kaasome: “Páiu trigo táuna ainee rua pa'iana cheküpi tuakaimü”, chiniasome repaña. Úcuarepaa'me já'a.

³⁸ Já'aja'ñe pa'imü Dios chu'o chu'vache. Ija'chea'me: Musanukonare saomu chu'u, Dios chu'ore chu'vajuna páipi asa chëa Repañuni cuasaa'ju chini. Dios chu'o asa chëamanesinani chu'vajanaa'me musanukona. Repañare aperümü chu'vasina chu'vasi'eja'chere úcuare jo'e musanukonapi chu'vajuna asa chëa Diore cuasajanaa'me repaña churata'ni, chiime chu'u —chiisi'kua'mu Jesús.

³⁹ Úcuarümü repajoopo cana rua jainüko, repaaji, “Chu'u pa'io cho'osi'e ñamanesi'kuta'ni peore masiku kuasi'kua'mu”, chikona asa Jesure cuasaju jovosinaa'me, “Dios Raosi'kua'mu repau”, chini.

⁴⁰ Já'ajekuna Samariapái Jesuni tí'a i'kasinaa'me, repaüji saima'ñe repañana'me paau chini. I'karena ka'chaumucujña repañare ja'me pa'isi'kua'mu repau, chukunana'me.

⁴¹ Úcuauüji Jesupi i'kauna asa na'a jainüko pái cuasaju jovosinaa'me repau'te.

⁴² Úcuarümü romio'te i'kasinaa'me repaña.

—Chura mü'u kuasi'echi'a asa cuasama'me chukuna. Úcuau i'kache asasinajeju cuasame chukuna repau'te. “Dios Raosi'kua'mu ikü. Maire si'achejña pa'inare vati toa uuche Ësekü'mü”, chini masiju cuasame chukuna repau'te —chiisinaa'me repaña.

Pái chü'uku'te cho'oché cho'okaikü mamaku'te Jesús vasosi'ere kuamu

⁴³ Ka'chaumucujña pa'isirümuna Jesús Samaria cheja pa'isi'küpi eta jo'e kuniasomu Galilea chejana sasa chini.

⁴⁴ Repau Jesús si'arümü ija'che i'kasi'kua'mu: “Dios chu'o kúana aineesijoopoá cana pái repaña kuache Dios chu'o asa jachame”, chiisi'kua'mu.

⁴⁵ Já'ata'ni Galilea cheja sani apeti'asirümü repacheja cana ña pojoasome repau'te, pascuarümuna Jerusalén vü'ejoopona sani repau rua masi cho'oché peore ñasinajeju.

⁴⁶ Úcuarümü Jesús repau okopi písi uche cono carüñisijoopo jo'e co'iasomu, Galilea cheja cajoopo Caná vü'ejoopona. Úcuarümü cheküjoopo Capernaum vü'ejoopo cakü, pái chü'uku'te cho'oché cho'okaikü mamaku ravü jü'iva'u paniasomu.

⁴⁷ Judea chejapi Galilea chejana Jesús raisi'e asaasomu repau. Asa, repau mamakuüji jünisópi'rakuna Jesús pa'ichejana sani rua i'kaasomu repau, Jesupi repau vü'ena sani mamaküni vasokaau chini.

⁴⁸ Sëeuna Jesús i'kaasomu.

—Diochi'a cho'omasiche'te chu'u cho'o ñoma'to cuasamanera'ame musanukona chu'ure —chiniasomu repau.

⁴⁹ Chikuna i'kaasomu repau.

—Chu'ure paaku, pesa sañu. Chu'u chüi jünisócuha'ja'mü —chiniasomu repau.

⁵⁰ Chikuna i'kaasomu repau.

—Mü'u vü'ena co'ijü'u. Mü'u chüi vajücuhasi'kua'mü —chiniasomu repau.

Jesús i'kasi'e jachama'ñe cuasa repau vü'ena co'iasomu repau.

⁵¹ Co'iana repau'te cho'oché cho'okaina eta tijña kuaasome repau'te.

—Mü'u chüi vajücuhasi'kua'mü —chiniasome repaña.

⁵² Já'aja'ñe kuarena, “¿Keerümuna repava'u vajüü?”, chiniasomu repau. Chikuna i'kaasome repaña.

—Neato una pa'ito cha'voche chü'usi'kua'mü repau —chiniasome repaña.

⁵³ Chitena asa úcuajarümuna Jesús, “Mü'u chüi vajücuhasi'kua'mü”, chiisi'ere cuasasomu repau. Úcuarümü Jesuni cuasaku jovoasomu repau majapáina'me repau'te cho'oché cho'okaina.

⁵⁴ Já'ana'me te'eka'chapañoá cho'o ñocuhümü Jesús Diochi'a cho'omasiche, repau Judea chejapi Galilea cheja saisirümü.

5

Betzata cakure cu'acū'a paaku'te Jesús vasosi'ere kuumu

¹ Na'a pa'isirumu judiöpāipi Jerusalén vū'ejoopona fiesta cho'ojuna ūcuajoopona jo'e maniasomu Jesús.

² Repajoopo kakasa'aro "Ovejasa'aro" chiicojñosa'aro kueñere okoruvu pa'isi'kuu'mu. Reparuvu mami hebreo chu'o "Betzata" chiimu. Reparuvu rūtūva'te vū'ñaruā cincorepavū'ñaruā jeomavū'ñaruā pa'imu.

³⁻⁴ Angel cūnaumu pa'ikuji te'eñoā ūcuaruvuna caje chū'ukuna fa'aasomu oko reparuvu pa'iche. Fa'akuna ravu jū'iku charo vani kakasi'kupi vajuasomu. Jā'ajekuna pāi jū'ina jainuko ūcuavū'ñaruāre cha'aju ūhisinaa'me, na'ava'na ro'ova'nana'me nuka ku'imava'na.

⁵ Te'eu reparare ja'me ūhiku treinta y ochorepaūsūrumu jū'iva'u paniasomu.

⁶ Ūcuarumu Jesús repau'te ña, repau jeerumu jū'iñe'te masiku ija'che i'kaasomu repau'te:

—¿Vajura chiiku mu'u? —chiniasomu.

⁷ Chikuna i'kaasomu jū'iku.

—Repa oko fa'arumu casokujē'e peomu chu'ure. Jā'ajekuna repa oko fa'akuna vani kaka vajura chiiku'teta'ni chekūnapi si'arumu charo vani kakame —chiniasomu repau.

⁸ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Vūni mu'u kākāa mini saijū'u —chiniasomu repau.

⁹ Jesupi i'kauna teana vaju vūni repau kākāa mini saniasomu repau. Pūaumucuse paniasomu repau vajušiumucuse.

¹⁰ Repau kākāa mini kuāa saiuna ña judiöpāi chū'una i'kaasome.

—Pūaumucusea'me iumucuse. Mu'u kākāare mini saiū cu'ache cho'omu mu'u. Mai aipāi chū'u jo'kasi'e pūaumucuse jā'aja'ñe cho'оче ūsemu —chiniasome repa.

¹¹ Chitena i'kaasomu repau.

—Chu'ure vasosi'ku, "Mu'u kākāa mini saijū'u", chiisi'kuu'mu chu'ure —chiniasomu repau.

¹² Chikuna i'kaasome repa.

—Mu'ure, "Mu'u kākāa mini saijū'u", chiisi'ku, ¿kaa'u? —chiniasome repa.

¹³ Sēeto repau'te vasosi'kure vesuasomu repau, pāipi jairepanuko pa'ijuna Jesupi ñoma'ñe sanisōuna.

¹⁴ Na'a pa'isirumu Jesús Dios vū'ere pa'iu repau vasosi'kure jo'e tijña i'kaasomu.

—Chura vaju mu'u. Cu'ache cho'оче ūhasōjū'u, mu'uni na'a rua cu'ache tī'ñemanea'ku —chiniasomu repau.

¹⁵ Chikuna sani judiöpāi chū'unare kuaasomu repau, "Jesupi chu'ure vasosi'kuu'mu", chiū.

¹⁶ Jesupi pūaumucusena jū'ikūni vasōuna judiöpāi chū'una repau'te cu'ache i'kaju vanisōñu chiniasome.

¹⁷ Repau'te cu'ache i'kajuna ija'che i'kaasomu repau:

—Chu'u Ja'ku si'arumu pāi re'oja'che cho'okaiū pa'iku'mu. Jā'ajekuna chu'u ūcuaja'che pāi re'oja'che cho'okaiku'mu —chiniasomu.

¹⁸ Jesupi pūaumucusena pāi'ute vasosi'kupi, "Dios chu'u Ja'kuu'mu", chikuna asa, "Dios pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u", chini cuasacosomu iku", chini pe'ruju repau'te na'a rua vanisōñu chiniasome repa.

Dios Repau Mamaku'te Repau masiche'te jo'kamū cho'oa'ku chini

¹⁹ Reparumu Jesús i'kaasomu reparare.

—Chu'u Dios Mamaku chu'uchi'a te'eu cuasaku cho'oma'mu. Chu'u Ja'ku cho'оче'te ñaku ūcuare cho'okū'mu chu'u. Chu'u Ja'ku cho'очеja'che cho'okū'mu chu'u Repau Mamaku. Ūcuarepaa'me jā'a.

²⁰ Ja'ku chu'ure rua chiimu. Repau cho'оче peore ñomu chu'ure. Na'a rua masiche ñoja'mu Repau chu'ure. Ñoona chu'upi ūcuare cho'okuna ña jñanojanaa'me mūsanukona.

²¹ Ja'ku jūnisōsinare vasokū'mu vajuaju chini. Chu'u Repau Mamaku ūcuaja'che chu'ure ūanare vasokū'mu.

²²⁻²³ Chu'u Ja'ku, "Mūsanukonare pāi cu'ache cho'osi'e ro'iche pa'imū", chiimaneja'mu. Chu'upi jā'aja'ñe cho'oa'ku chini jo'kasi'kuu'mu Ja'ku chu'ure, pāipi Repau'te cuasa, vaju'chucheja'che chu'uni ña, vaju'chūaju chini. Chu'ure Dios Mamaku'te ña, vaju'chūmana chu'ure Raosi'kure Ja'kure ūcuaja'che cuasa, vaju'chūama'me.

²⁴ Pāi ūcuauana chū'u i'kache asa jachama'ne Dios chū'ure Raosi'kure cuasani, pa'iche re'oja'chere pa'ijū repana jūnisōsirumū Dios pa'ichejana ai sani si'arumū pa'ijanaa'me. Cu'ache cho'osi'e ro'iche peomū repanare. Vati toa saira'asinaa'me repana Diore cuasamana pani. Diore cuasanajeju re'ojachejana saijanaa'me repana Dios pa'ichejana. Ūcuarepaa'me jā'a.

²⁵ Pāi Diore cuasamana jūnisōsinaja'ne pa'ime. Jā'ata'ni chū'upi Dios Mamakūji chū'vakuna asa pāi ūcuauana cuasani jūni vajuraisina pa'icheja'che, pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me. Na'a pa'isirumū ti'jñeja'mū chū'u i'kasi'e. Chura tijñacuhamū repa. Ūcuarepaa'me jā'a.

²⁶ Ja'kuchi'a pa'iche re'oja'chere isiku'mū. Jā'aja'ne cho'oche Ja'ku chū'uni Repau Mamakūni jo'kasi'kua'mū ūcuaja'che isia'ku chini.

²⁷ Chū'ure Dios Raosi'kujekuna cu'ache cho'onare pāi, "Musanukona cu'ache cho'osi'e ro'i ro'iche pa'imū", chiichena'me cu'ache cho'oche ūhasinare, "Ro'iche peomū musanukonare", chiiche jo'kasi'kua'mū Ja'ku chū'ure.

²⁸⁻²⁹ Chū'u i'kache asa, kükumanejū'u musanukona. Na'a pa'isirumū pāi jū'isina ūcuauako chū'upi soito asa vajurajanaa'me. Re'oja'che pa'isina vajurani Diona'me si'arumū pa'ijū pa'ijanaa'me. Cu'ache pa'isinata'ni vajurani uujū pa'ijanaa'me — chiniasomū repaa.

"Chū'u pa'iche'te kuame", chiimū Jesús

³⁰ Ūcuarumū Jesús jo'e ija'chere i'kaasomū:

—Chū'uchi'a te'eu cuasaku cho'oma'mū chū'u. Pāi cho'oche ñani chū'u cuasache i'kama'kua'mū. Chū'u Ja'kupi chū'ukuna asaku ūcuare i'kaku'mū. Chū'u chiichechi'a i'kama'kujeku ūcuarepa i'kaku'mū chū'u. Pāi repana cu'ache cho'osi'e ro'ichi'a ro'iche chū'umū chū'u. Chū'ure Raosi'ku Ja'ku chiichechi'a i'kaku'mū chū'u.

³¹ Chū'u pa'iche'te chū'upi meñe kuato pāipi asa, "Joreu'mū mū'u", chiira'acosome.

³² Jā'ata'ni chekupi chū'u pa'iche'te kuamū. Repau kuache ūcuarepaa'me. Jā'are masimū chū'u.

³³ Musanukonapi chekunare Juan pa'ichejana saosome, chū'u pa'iche'te sēniasaa'ju chini. Sēeto chū'o ūcuarepare kuasi'kua'mū Juan.

³⁴ "Dios Raosi'kua'mū mū'u", chiinare ku'ema'mū chū'u. Jā'ata'ni, chū'u pa'iche'te Juan kuasi'ere cuasajū'u musanukona, chiimū chū'u, musanukonapi asa chēa chū'uni cuasaju vati toana sani uumanea'ju chini.

³⁵ Hōpu rua miañeja'ne re'oja'che che'chosi'kua'mū Juan. Repau apeche'chorumuchi'a asa pojosinaa'me musanukona.

³⁶ Juanpi kuauna chū'u pa'iche masime pāi. Rua re'oja'imū jā'a. Jā'ata'ni pāipi chū'ure Ja'ku raosi'ere masia'ju chini na'a ña masire'oche cho'omū chū'u ie: Chū'upi cho'o pi'nia'ku chini Ja'ku chū'u jo'kasi'ere cho'okuna ña chū'ure Ja'ku raosi'e masijanaa'me pāi.

³⁷ Pāipi chū'u pa'iche'te tocha jo'kaa'ju chini chū'usi'kua'mū Ja'ku, chū'ure Raosi'ku. Repau i'kachejē'e asamanaa'me musanukona. Ūcuachi'a Repau'terejē'e ñamanaa'me.

³⁸ Chū'u Repau Raosi'ku kuache asa jachanajeju Dios chū'o asa chēama'me musanukona.

³⁹ Ija'che cuasame musanukona: "Dios chū'o tocha jo'kasi'ere che'cheni Dios pa'icheja saiche masijanaa'me mai", chini cuasaju rua che'cheme musanukona. Repa tocha jo'kasi'e chū'u pa'iche'te kuamū.

⁴⁰ Jā'ata'ni musanukona chū'ure cuheme. Chū'uni cuasaju jovoni pa'iche re'oja'chere pa'ijū jūnisōsirumū Dios pa'ichejana saira'ame musanukona.

⁴¹ 'Pāi chū'u cho'oche cuasa ña, "Peore masiku'mū Jesús", chiina peoto karama'mū chū'ure.

⁴² Musanukona pa'iche masimū chū'u. Diore chiima'me musanukona.

⁴³ Ja'kupi raouna chejare caje pa'iu che'chokuteta'ni jachame musanukona chū'ure. Chekupi Dios raocojñomanesi'kupi rani repau cuasache'te che'chotota'ni asa jachamanera'ame musanukona.

⁴⁴ "Dios Ūcuate'euji ña pojoa'ku, re'oja'che cho'oñu mai", chiima'me musanukona. Pāichi'a ña pojoa'ju chini, "Re'oja'che cho'oñu", chiinaa'me musanukona. Jā'aja'ne cuasanajeju musanukona chū'ure cuasamanaa'me.

⁴⁵ Ija'che cuasame musanukona: "Mai Moisés chū'u jo'kasi'ere cho'oni jūnisōsirumū Dios pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me", chiime musanukona. Jā'ata'ni repau Moisés musanukonare, "Cu'ache pa'isinaa'me ina", chiija'mū chū'u Ja'kure. Jā'ajekuna chū'u jā'aja'ne i'kamaneja'mū.

⁴⁶ Chu'u pa'ijache Moisés aperumu tocha jo'kasi'kua'mu. Repau tocha jo'kasi'e jachama'ne cuasani chu'u i'kache ũcuaja'che jachama'ne cuasara'ame musanukona.

⁴⁷ Repau tocha jo'kasi'e jachanafejũ chu'u i'kache jachame musanukona —chiniasomu Jesús repanare.

6

Pái cinco milrepanare Jesús áu áusi'ere kuumu

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Na'a pa'isirumu Jesús Galilea chiara chekuká'kona jé'esi'kua'mu. Repara chiara mami cheke Tiberiaa'me.

² Jesupi Diochi'a cho'omasiche'te jũ'inani vasokuna pái jainuko tuhasinaa'me repau'te.

³ Ūcuarumu chukuna Jesús neena ũcuaua'me aikūtina muni pũsinaa'me.

⁴ Reparumu judiopái fiesta pascuarumu tí'api'rasi'kua'mu.

⁵ Páipi jairepanuko repauni rajuna ña Felipeni ija'che i'kasi'kua'mu repau Jesús:

—¿Jeechejana áu koojanaa'ne mai inare ũcuaukore áujañe? —chiisi'kua'mu repau.

⁶ Jesús repau cho'ojache masakuta'ni Felipe i'kache'te asara chini séesi'kua'mu.

⁷ Sěkuna Felipe i'kasi'kua'mu.

—Maipi kurire're denariore're doscientorepare'repi páre koo áuto ũcuaukore tí'amanera'amũ áu inare —chiisi'kua'mu.

⁸ Ūcuarumu cheku Jesús neeku, Simón Pedro cho'jeu Andrés ija'che i'kasi'kua'mu:

⁹ —Icheja chíiva'u páruá cebadaji cho'osipuá cincorepauá chiacha va'i ka'chava'nare paava'u pa'imũ. Já'ata'ni inani páire áuñu chini chíiva'u paache'te maipi kooto tí'ama'mu. Jairepanukoa'me ina —chiisi'kua'mu repau.

¹⁰ Chíkuna i'kasi'kua'mu Jesús.

—Inare pái ũcuaukore chũ'ujũ'u pũa'ju —chiisi'kua'mu chukuna'te repau neenare. Chíkuna chũ'urena pũsinaa'me repana pái. Pái cinco milrepana na'a jainuko pa'icosome, umupáichi'a kuėkueto. Repacheja rua patu pa'isi'kua'mu.

¹¹ Pũsirumu repau Jesús chíiva'u paache pá sėni koo cájiku Diore, “Re'orepamu”, chíisi'kua'mu. Chini chukanani repau neenani ísiuna repanare pái ũcuaukore áusinaa'me chukuna. Va'iva'nare sėni koo ũcuaja'che cho'osi'kua'mu repau. Repanare áiuacheta'ka áisinaa'me repana.

¹² Pái ũcuaukore áni chajirena i'kasi'kua'mu Jesús chukuna'te.

—Cajejaisimajĩaruá siajũ'u, jmamakarujé'e cho'osómanea'ku —chiisi'kua'mu repau.

¹³ Chíkuna cebada pá pái áijuna cajejaisi'e docerepaju'ña sia timusinaa'me chukuna.

¹⁴ Diochi'a cho'omasiche'te Jesupi cho'ouna ña ija'che i'kasinaa'me repana pái:

—“Diopi Repau chu'o Kuajaure raoja'mu”, chíiju cha'anaa'me mai. Ūcuaukosomu iku —chiisinaa'me repana.

¹⁵ Repanani chũ'ua'ku chini repau'te chėa sañu chíijuna masakũ cuhekũ aikūtina jo'e te'eũ muisi'kua'mu repau Jesús.

Jesús oko sė'sevuji nuka ku'isi'ere kuumu

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶⁻¹⁷ Na'ísósirumu chukuna Jesús neena chiarana caje choovuna tuhisinaa'me, Capernaum va'ejoopona jėñu chini. Chijanisdóchasi'eta'ni repau Jesús aikūti muisi'ku chuta'a cajemanesi'kua'mu.

¹⁸ Ūcuarumu jé'ejuna churata'ni rua tutaku rua fa'asi'kua'mu chiara.

¹⁹ Cinco kilómetros chekurumu seis kilómetros jé'enapi Jesure chiara sė'sevuji nuka ku'iu choovũ kueñe tí'akuni ña rua kukusósinaa'me chukuna.

²⁰ Vajuchujuna i'kasi'kua'mu repau.

—Vajuchumanejũ'u chu'ure. Jesua'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau chukuna'te.

²¹ Chíkuna asa, “Ūcuau'mu”, chini masiju pojoju choovũ tuhiche ũsemanesinaa'me chukuna repau'te. Repau tuhisirumu chukuna saichejana teana tí'asinaa'me.

Pái Jesuni ku'eme

²² Jo'e apeñatato repana pái chiara jé'ema'ne canukasina ija'che cuasaasome: “Neato icheja ju'isi'va choovũ ũcuate'evu'te Jesús neena chiara chekuká'kona jėnisósinaa'me. Jesuta'ni ja'me tuni jé'emanesi'kua'mu”, chini cuasaasome repana.

²³ Ūcuarumu pái choovuápi Tiberias va'ejoopo raisina rani tí'a juoasome. Jesús pá cájiku Diore, “Re'orepamu”, chini áukuna áisicheja kueñe paniasomu.

²⁴ Repacheja Jesupi peokuna chukuna repau neenajé'e peojuna choovuápi jo'e tuni Capernaum va'ejoopona jėniasome repana repauni ku'eñu chini.

Pa'iche re'oja'chere ñsiku'mu Jesús päipi re'oja'che paapu chini

²⁵ Repana päi chiara chekukä'ko jëni t'ä Jesure ku'e jña sësinaa'me.

—Masiu, mu'u, ¿jeerumu icheja jëku? —chiisinaa'me repana.

²⁶ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'upi Diochi'a te'eu cho'omasiche'te cho'okuna ña, “Dios Raosi'kua'mu mu'u”, chiima'me musanukona chu'ure. Rupu chu'u ãuñe pä chajiche äsinajeju ku'eme musanukona chu'ure. Ūcuarepaa'me jä'a.

²⁷ Musanukona äu koochechi'a cuasamanejü'u. Repa äu si'asöja'mu. Chu'u Dios Raosi'ku ñsicheta'ni si'ama'ñea'me. Jä'are cuasajü'u. Chu'u ñsiche'te kooni Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me musanukona. Jä'are chu'upi ñsia'ku chini chu'u Ja'ku Dios chu'uni chiü jo'kasi'kua'mu —chiisi'kua'mu repau.

²⁸ Chikuna sësinaa'me repana.

—¿Je'se cho'ojanaa'ñe chukuna, Dios chü'ñe'te cho'oñu chini? —chiisinaa'me repana.

²⁹ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Iea'me Dios chü'ñe: Repau Raosi'kuni cuasajü'u —chiisi'kua'mu repau.

³⁰ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Mu'upi Diochi'a te'eu cho'omasiche'te cho'o ñoru, “Dios Raosi'kua'mu mu'u”, chijanaa'me chukuna. ¿Ûquere cho'o ñoja'u mu'u?

³¹ Mai aipäi päi peocheja pa'irumu manacä äñiasome. Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Dios repanapi äapu chini äu cunaumupi ñsisi'kua'mu,

chiimu repa tocha jo'kasi'e —chiisinaa'me repana.

³² Chitena Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—Moisema'mu cunaumupi äu ñsisi'ku. Chu'u Ja'kua'mu cunaumupi äurepa ñsiku. Ūcuarepaa'me jä'a.

³³ Äu Dios ñsisi'e cunaumu casosi'ea'me. Päipi repa äu äni pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me. Ūcuaja'che cunaumupi Dios Raosi'kure chu'uni cuasa vajuju pa'iche re'oja'chere pa'ijanaa'me päi —chiisi'kua'mu repau.

³⁴ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Chukuna'te Paaku, ūcuare äu si'arumu ñsiku pa'ijü'u chukuna'te —chiisinaa'me repana.

³⁵ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Äu äni re'oja'che pa'icheja'che chu'upi jo'kauna chu'ure cuasana jünisösirumu Dios pa'ichejana ai sani re'oja'che pa'iju pa'ijanaa'me. Päi äu äsinare jo'e äucuhaja'mu repanare. Ūcuachi'a päi oko ūkusinare jo'e okouaja'mu. Na'a pa'isirumu jo'e äuna'me oko chijanaa'me repana. Jä'ata'ni chu'u ñsiche koosina chu'ure cuasana karamauna jo'e chiima'ñe si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me.

³⁶ Musanukonare ija'che i'kasi'kua'mu chu'u: “Chu'u cho'оче ñanata'ni cuasama'me musanukona chu'ure”, chiisi'kua'mu chu'u.

³⁷⁻³⁸ Cunaumupi chu'u chiichechi'a cho'ora chini cajemanesi'kua'mu chu'u. Chu'ure Raosi'ku Dios chü'ñe'te cho'ora chini cajesi'kua'mu. Jä'ajekuna chu'u Ja'kupi cho'okaiuna päi chu'ure jovojanaa'me. Chu'ure jovonare te'eu'terejé'e cuhemanaja'mu chu'u.

³⁹ Chu'ure Raosi'ku Ja'ku ija'che chü'umu chu'ure: “Mu'ure cuasaju jovosinapi jünisösinare na'a pa'isirumu päi ūcuanuko cho'osi'e chu'u ro'iche chü'uumucusena vasoju'u repanare, te'euje'e cho'osömanea'ju”, chiimu Dios chu'ure. Jä'aja'ñere chiimu Repau.

⁴⁰ Ūcuachi'a chu'u Ja'ku ija'chere chiimu: Chu'ure Repau Mamakuni cuasaju chu'u pa'iche'te ña chëa pa'iche re'oja'chere pa'iju Repau pa'icheja ai sani paapu chiimu. Chu'upi päi ūcuanuko cho'uche Dios ro'iche chü'uumucusena chü'una chu'ure cuasasinapi jü'isina jo'e vajarajanaa'me —chiisi'kua'mu repau Jesús.

⁴¹⁻⁴² “Äu cunaumu casosi'ejache pa'iku'mu chu'u cunaumu cajesi'kujeku”, chikuna judiopäi asa pe'ruju ija'che säñechi'a i'kaasome:

—¿Iku José mamakuma'ku? ¿Jesuma'ku? Iku puka'kupäi masime mai. Jä'ata'ni, ¿je'se iku cuasaku, “Cunaumupi cajesi'kua'mu chu'u”, chiiku? —chinasome repana.

⁴³ Jä'aja'ñe i'karena i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'uni pe'ruju säñechi'a cu'ache cutumairo pa'ijü'u chu'ure.

⁴⁴ Chu'ure Raosi'ku Ja'ku cho'okaima'to päi te'euje'e jovomanera'ame chu'ure. Chu'upi chejana jo'e caje chu'ure jovosina jü'isinare vasoja'mu chu'u.

⁴⁵ Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pāi ūcuanukore che'choja'mu Dios, chiimu. Chu'u Ja'ku chu'o asa chēana chu'uni cuasaju jovome.

⁴⁶ 'Pāi te'ejjē'e chu'u Ja'kure ñama'me. Chu'uchi'a Repau pa'icheja cajesi'kujeku ñaku'mu Repau'te.

⁴⁷ Chu'ure cuasana pa'iche re'oja'chere pa'iju jūnisōsirumu Dios pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me. Ūcuarepaa'me jā'a.

⁴⁸ Āu āni re'oja'che pa'icheja'che chu'upi re'oja'chere jo'kauna chu'ure cuasana re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁴⁹ Mai aipāi pāi peocheja pa'irumu manacaā āisinata'ni jūnisōasome.

⁵⁰ Jā'ata'ni iere āu cūnaumu casosi'ere āina rekoñōā jūnisōmanejanaa'me. Ija'chea'me:

⁵¹ Āu cūnaumu casosi'ēja'che pa'iku'mu chu'u cūnaumu cajesi'kujeku. Chu'u ca'nivu vanisōñe ūsema'mu chu'u, musanukona cu'ache cho'ochete jūni ro'ikasa chini. Chu'u ūsiche āu chu'u ca'nivu'me. Repa āu āina jūnisōma'ñe si'arumu pa'ijanaa'me — chiisi'kuu'mu repau Jesús.

⁵² Jā'aja'ñe i'kauna asa judiōpāi sāiñechi'a ija'che i'kasinaa'me:

—¿Je'se iku maire repau ca'nivu āuja'u? —chiisinaa'me.

⁵³ Chitena i'kasi'kuu'mu repau.

—Musanukonapi chu'u Dios Raosi'ku ca'nivu'te āimaneni chu'u chiejē'e ūkumaneni re'oja'che pa'imanejanaa'me. Ūcuarepaa'me jā'a.

⁵⁴ Pāi chu'u ca'nivu āiju chu'u chiejē'e ūkuna re'oja'che pa'ijanaa'me. Jā'aja'ñe pa'iju jū'isina pāi ūcuanuko cho'osi'e Ja'ku ro'iche chu'uumucusena chu'upi chu'ūna repana ca'nivua vajurani Repau pa'ichejana sani pa'ijanaa'me repana.

⁵⁵ Chu'u ca'nivu āu raa āire'ochēja'che pa'imu. Ūcuachi'a chu'u chie oko raa ūkure'ochēja'che pa'imu.

⁵⁶ Pāi chu'u ca'nivu āiju chu'u chiejē'e ūkuna chu'ūna'me si'arumu pa'inaa'me. Chu'u ūcuachi'a repana rekoñōāre si'arumu ja'me pa'iku'mu.

⁵⁷ Chu'ure Raosi'ku Ja'ku jūnisōma'ñe Si'arumu Pa'ikūji cho'okaiuna ai pa'iku'mu chu'u. Ūcuaja'che chu'upi cho'okaiuna chu'u ca'nivu āina ai pa'ijanaa'me.

⁵⁸ Mai aipāi āisicaāre manacaāre i'kama'mu chu'u. Repacaā āisina ūcuanuko ai pa'ima'ñe jūnisōasome. Āu chura cūnaumu casosi'ere i'kamu chu'u. Repa āu chura cūnaumu casosi'e āina Dios pa'ichejana sani jo'e jūnisōma'ñe pa'ijanaa'me — chiisi'kuu'mu repau.

⁵⁹ Jā'aja'ñe che'chosi'kuu'mu Jesús, Capernaum va'ejoopo pa'ivu'e judiōpāi chi'ivu'e pa'irumu.

Diore si'arumu ja'me pa'ijachere kuamu

⁶⁰ Repau che'choche'te asa repau'te chiiju ja'me ku'ina jainuko ija'che i'kasinaa'me:

—Repau che'choche raa asavesamu. Te'ejjē'e asa chēamanejacosome mai — chiisinaa'me repana.

⁶¹ Repana jachaju ke'reche'te masiku i'kasi'kuu'mu Jesús.

—¿Chu'u che'chosi'ere asa pe'ruche musanukona?

⁶² Chekurumu chu'upi Dios Raosi'ku chu'u pa'isichejana jo'e munisōna ñani, ¿je'se cuasajanaa'ñe musanukona?

⁶³ Dios Rekochochi'a mama pa'iche ūsiku'mu. Repau Rekochoji cho'okaima'to asa chēa re'oja'che pa'ivesume pāi. Musanukonapi asa chēa chu'uni cuasaju jovo pa'iche mamare paaru chini, “Chu'u ca'nivu āijū'u”, chiisi'kuu'mu chu'u.

⁶⁴ Jā'ata'ni musanukona chuta'a te'ena chu'ure cuasama'me —chiisi'kuu'mu Jesús. Apereparumupi repau'te cuasamanejanana'me repau'te cu'ache cho'ojanare jo'kajure masiasomu Jesús.

⁶⁵ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kuu'mu.

—Musanukona te'ena chu'ure cuasamaruna, ija'che che'chosi'kuu'mu chu'u: “Ja'ku cho'okaima'to pāi te'ejjē'e cuasaju jovomanera'ame chu'ure”, chiisi'kuu'mu chu'u musanukonare —chiisi'kuu'mu repau.

⁶⁶ Jā'aja'ñe i'kasirumu repau'te ja'me ku'isina jainuko jokasō jo'e ja'me ku'imanesinaa'me repau'te.

⁶⁷ Jo'kasōrena Jesús chukuna'te repau neena docerepanare ija'che sēesi'kuu'mu:

—¿Musanukona ūcuaja'che chu'ure jo'kasōñu chiiche? —chiisi'kuu'mu.

⁶⁸ Chikuna Simón Pedro i'kasi'kuu'mu.

—Chukuna'te Paaku, mu'u che'chocheja'che che'choku'te chekure ku'eni jñaamanera'ame chukuna. Mu'uchi'aa'mu pa'iche re'oja'chena'me Diore si'arumu ja'me pa'ijache che'choku.

⁶⁹ Mu'u che'choche jachama'me chukuna. Mu'u pa'iche masime chukuna. Dios Si'arumu Pa'iku Mamaku'mu mu'u; Repau Raosi'kua'mu —chiisi'kua'mu repau.

⁷⁰ Chikuna Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Musanukonare docerepanare chéasi'kua'mu chu'u. Já'ata'ni te'eu vati ai chũ'ũñe cho'oku'mu —chiisi'kua'mu repau.

⁷¹ Já'aja'ñe i'kaku repau'te cu'ache cho'ojanare jo'kajau Judas pa'iche'te kuasi'kua'mu repau Jesús. Jesús neena docerepanare ja'me pa'isi'kua'mu repau Judas, Simón Iscariote mamaku.

7

Jesús cho'jechũ repau'te cuasasi'ere kuamu

¹ Já'a cho'o pi'nisirumu repau Jesús Galilea chejare pa'iu vu'ñajoopoã peore ku'isi'kua'mu. Judea chejata'ni saicuhasomu repau, judiõpãi chũ'unapi repauni vanisõñu chiijuna.

²⁻³ Ūcuarumu judiõpãi vu'ñaruã cho'o pa'irumupi fiesta tí'api'rukuna Jesús cho'jechũ i'kasinaa'me repau'te.

—Icheja pa'imanejũ'u mu'u. Judea chejana sani mu'u cho'ochete cho'ojũ'u, repacheja pa'inapi mu'ure chiinapi ñaa'ju.

⁴ Chekuna pãi repana pa'iche pãi jainuko masia'ju chiina repana cho'ochete rope'e cho'oma'me. Pãi chenuãna cho'ome repana, pãipi ñaa'ju chini. Já'ajekuna mu'u masiche pãi ūcuaukore cho'o ñojũ'u, ña masia'ju —chiisinaa'me repana.

⁵ Repau cho'jechũjẽ'e, "Dios raosi'kuma'mu iku", chiiju jachaju cuasamanesinaa'me repau'te.

⁶⁻⁷ Ūcuarumu Jesús ija'che i'kasi'kua'mu repanare:

—Pãi musanukonare cuhema'me. Já'ajekuna ūcuauarumu'jẽ'e saire'omu musanukonare. Chu'ureta'ni pãi cuheme, repana cho'ochete ñaku, "Cu'ache cho'ome musanukona", chiũ chu'vakujekuna. Já'ajekuna chu'ure fiesta saicu'amu chura.

⁸ Chu'ure saire'oramu chuta'a tí'amauna saima'mu chu'u. Musanukonachi'a saijũ'u —chiisi'kua'mu repau.

⁹ Já'aja'ñe i'ka pi'nisirumu saima'ñe canaka Galilea chejare pa'isi'kua'mu repau Jesús.

Fiestarumuna Jesús sani cho'osi'ere kuamu

¹⁰ Repau cho'jechũ sanisõsirumuna Jesús chekunare kama'ñe rope'e te'eu fiesta saniasome.

¹¹ Ūcuarumu judiõpãi chũ'una fiesta cho'ocheta Jesuni ku'eju pãi ūcuaukore sēniasome.

—¿Jeechejare Jesús pa'iku? —chinasome repana.

¹² Reparumu pãi jainuko Jesús pa'iche sãñechi'a cutuasome. Te'ena, "Re'oku'mu repau", chinasome. Chekunata'ni, "Re'oma'mu repau. Joreku pãi cu'ache che'choku'mu", chinasome.

¹³ Já'ata'ni judiõpãi chũ'unani vajuchuju repau pa'iche rope'e cutuasome repana pãi, "Chekunapi asaju", chini.

¹⁴ Repa fiesta joorepapo cho'ocuharumuna Dios vu'ena Jesús kaka che'chosi'kua'mu.

¹⁵ Che'chokuna judiõpãi chũ'una asa jñano i'kasinaa'me.

—Iku utija'o che'chemanesi'kuta'ni, ¿je'se pa'una já'arepa rua masiku? —chiisinaa'me.

¹⁶ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u cuasache'te che'choma'mu chu'u. Chu'ure Raosi'ku kuache'te che'chomu.

¹⁷ Dios chũ'ũñe cho'oñu chiina chu'u che'choche asa chēajanaa'me. Asa chēa, "Repau cuasache che'chomu iku", chiimanejanaa'me repana. "Diopi kuakuna che'chomu iku", chini masijanaa'me.

¹⁸ Pãiu ūcuauaku repau cuasachechi'a che'choni, pãipi, "Rua masiku'mu mu'u", chiapu chini che'chomu. Já'ata'ni pãiu repau'te raosi'ku kuachechi'a che'choni, chekunapi, "Mu'ure raosi'ku rua masiku'mu", chiapu chini che'chomu. Já'aja'ñe pa'iku jorema'ñe chu'o ūcuarepare che'chomu.

¹⁹ Dios chũ'ũñe Moisés tocha jo'kaasomu musanukonare. Já'ata'ni repa te'eujẽ'e cho'omanaa'me musanukona. ¿je'se pa'una musanukona, Diopi chũ'ũña Moisés tocha jo'kasi'e cho'omanata'ni chu'ure, "Ūcuare cho'oma'mu", chini vanisõñu chiiche? —chiisi'kua'mu repau.

²⁰ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Vatire paakujeku jā'aja'ñe i'kacosomu mu'u. Mu'ure vanisoñu chiina peome —chiisinaa'me repana.

²¹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Puaumucusena chu'upi pãñni vasuuna ũcuanuko ña jñanosinaa'me musanukona.

²² Moisés chuta'a peorumu musanukona aipãi cho'osi'e jikochã'tiru chuto tuache Moisepi chũ'u jo'kauna cho'oñu chini chekurumu musanukona puaumucuseta'ni chiiva'u jikochã'tiru caca'niru chuto tuame.

²³ Moisés chũ'u jo'kasi'ere jachacuheju chekurumu musanukona puaumucuseta'ni chiiva'u jikochã'tiru chuto tuame. Jā'aja'ñe cho'onata'ni chu'ure pe'rume musanukona, chu'upi puaumucusena pãñni vasuuna.

²⁴ Musanukona chu'u cho'оче'te ña masi cuasama'ñe teana, “Cu'ache cho'omu iku”, chiime. Jā'aja'ñe cho'omanejũ'u musanukona. Chu'u cho'оче ña peore masi cuasa pi'ni rũhiñe cuasaju i'kajũ'u chu'ure —chiisi'kua'mu repau Jesús.

Jesús repau raisichejare kwamu

²⁵ Reparumu Jerusalén vu'ejoopo cana te'ena ija'che sãñeche'i'a sēniasome:

—¿Pãñ vanisoñu chini ku'ecojñoku'u iku?

²⁶ Pãñ ũcuanuko asaju'te i'kamũ iku. Jā'ata'ni maire chũ'una te'euñ'e ũsema'me ikure. ¿“Dios Raosi'kua'mu iku”, chiiju cuasache repana?

²⁷ Dios Raojau ratu repau raisichejata'ni te'euñ'e masimanejanaa'me. Iku Jesús raisicheja masime mai. Jā'ajekuna tiñucosomu iku —chiniasome repana.

²⁸ Repana i'kache'te asa Jesús Dios vu'ere pa'iu che'choku ũjachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu:

—¿Musanukona chu'u pa'iche masiche? ¿Chu'u raisicheja ũcuachi'a masiche? Chu'u te'eu cuasaku raisi'kuma'mu. Chekupi Jorema'kupi raouna raisi'kua'mu chu'u. Repau pa'iche vesume musanukona.

²⁹ Chu'uta'ni Repau pa'icheja raisi'kujeku Repau pa'iche masimu. Ũcuauji raosi'kua'mu chu'ure —chiisi'kua'mu Jesús.

³⁰ Jā'aja'ñe i'kakuna asanata'ni repau'te chēañu chiina te'euñ'e chēamanesinaa'me repau'te, Dios chiisirumupi chuta'a tĩ'amauna.

³¹ Chekunata'ni jainuko repauni cuasaju ija'che i'kasinaa'me:

—Iku cho'omasicheja'che cho'omasina peome. Chekurumu iku Dios Raosi'kucosomu —chiisinaa'me repana.

Fariseopãpi Jesuni chēaa'ju chini pãñ chēanare saosi'ere kwamu

³² Pãpi Jesús pa'iche'te cutujuna asa judío phairipãñ chũ'unana'me fariseopãñ Jesuni chēaa'ju chini Dios vu'e pē'jekainani pãñ chēanani saosome.

³³ Saorena sani i'kajuna Jesús ija'che i'kasi'kua'mu repanare:

—Jmamaru musanukonare ja'me pa'ija'mu chu'u. Pani pi'ni chu'ure Raosi'ku pa'ichejana co'ija'mu chu'u.

³⁴ Chu'ure musanukona ku'ejanaa'me. Jā'ata'ni chu'u saisichejare musanukonani saicu'akuna chu'ure jñaamanejanaa'me musanukona —chiisi'kua'mu repau.

³⁵ Chikuna repana judiopãñ sãñeche'i'a i'kasinaa'me.

—¿Keechejana sakuna ikure mai jñaamanejanaa'ñe? ¿Aperumu judiopãñ jainuko saisichejñana griegopãñ pa'ichejñana sani griegopãñ che'choja'u iku?

³⁶ Iku maire, “Chu'u saisicheja musanukonani saicu'akuna ku'enata'ni chu'ure jñaamanejanaa'me musanukona”, chiisi'kua'mu. ¿Je'se chiiku jā'a? —chiisinaa'me repana.

Chiañãñ mevoñeja'ñe Jesure cuasana rekoñõ s'arumu re'oja'che pa'iche'te kwamu

³⁷ Repa fiesta cuhacho cho'oumucusena na'a rua fiesta cho'orumuna Jesús vñni nukaku ũjachu'opi i'kasi'kua'mu.

—Pãñ ũcuauana okouato chu'uni rani ũkujũ'u.

³⁸ Dios chu'o tocha jo'kasi'e chu'ure cuasana pa'iche ija'che kwamu:

Chiañãñ s'arumu mevoñeja'ñe repana rekoñõ s'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me, chiimu repa tocha jo'kasi'e —chiisi'kua'mu Jesús.

³⁹ Repau Jesús jā'aja'ñe i'kakũ repau'te cuasanare Dios Rekocho rajachere i'kaasomu. Reparumu Jesupi chuta'a cunaumuna muimauna Dios Rekocho pãñ ja'me Pa'ijarekocho chuta'a raimaneasomu.

Pãñ Jesús pa'iche i'kanata'ni ũcuate'e i'kamanesi'ere kwamu

⁴⁰ Jesús i'kasi'ere asa pãñ te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—“Chu'u chu'o kuajau're raoja'mu chu'u”, chiniasomu Dios. Ūcuaucosomu iku — chiisinaa'me repana.

⁴¹ Chekuna ija'che i'kasinaa'me:

—Dios Raosi'kua'mu iku. Cristoa'mu —chiisinaa'me.

Chekunata'ni ija'che i'kasinaa'me:

—Dios Raojau Galilea chejapi raimauasomu.

⁴² Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Aperumu pa'isi'ku David aineesijooipo Belén vu'ejoopoji rajia'mu Dios Raojau.

Mai aipaiu David Jojocojñosi'ku pa'ija'mu repau Dios Raojau,

chiimu repa tocha jo'kasi'e —chiisinaa'me repana.

⁴³ Jesus pa'iche rua cutusinaa'me repana pai. Jā'ata'ni ūcuate'e cutumanesinaa'me repana.

⁴⁴ Repana te'ena repau'te chēañu chiisinaa'me. Jā'ata'ni te'euñe'e chēamanesinaa'me repau'te.

Judiopai chū'una Jesús i'kasi'e jachasi'ere kuamu

⁴⁵ Ūcuarumu judío phairipai chū'unana'me fariseopai repana pa'ichejana pai chēanapi co'irena i'kaasome reparare.

—¿Je'se pa'iuna musanukona Jesure chēa ramanere? —chiniasome repana.

⁴⁶ Chitena repana pai chēana i'kaasome.

—Repau masi i'kacheja'che i'kanare te'eu'terejē'e asamanaa'me chukuna —chiniasome repana.

⁴⁷ Chitena repana fariseopai i'kaasome.

—¿Musanukona ūcuachi'a repau jorechu'o asa chēare?

⁴⁸ Maire chū'una te'euñe'e cuasama'me repau'te. Ūcuachi'a chukuna fariseopai te'euñe'e cuasama'me repau'te.

⁴⁹ Diopi chū'ukuna Moisés tocha jo'kasi'e vesunachi'a Jesús i'kache asa chēame. Jā'ajekuna Dios reparare cu'ache cho'oja'mu —chiniasome repana.

⁵⁰ Reparumu Nicodemo fariseopai Jesuni ñara chini aperumu ñamipi saisi'ku i'kaasome chekunare fariseopai.

⁵¹ —Mai aipai tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che kuamu:

Chekunapi, “Cu'ache cho'osi'kua'mu iku”, chiijana asani teana,

“Jā'a pa'ito cu'ache cho'ocojñoja'mu mu'u”, chiimanejū'u musanukona.

Charo repauni sēniasajū'u, repau cho'osi'ere masirepa asañu chini.

Sēejuna repana i'kasi'e ūcuarepa pa'ito, “Cu'ache cho'ocojñoja'mu mu'u”, chiito re'omu. Jā'aja'ñe chiimu repa tocha jo'kasi'e —chiniasomu repau.

⁵² Chikuna i'kaasome repana.

—¿Mu'u ūcuaja'che Galilea cheja raisi'kua'u? Dios chu'o tocha jo'kasi'ere ña masijū'u. Jmamarujē'e, “Dios chu'o kuajau Galilea chejapi rajia'mu”, chiima'mu repa — chiniasome repana.

⁵³ Ūcuarumu repana pai fiesta cho'o pi'nisirumu te'enachi'a repana vu'ñana co'isinaa'me.

8

Romio cu'ache pa'iko cho'osi'ere kuamu

¹ Jesuta'ni Olivo aikūtina muisi'kua'mu.

² Jo'e apeñatatonca caje Dios vu'ena kakasi'kua'mu repau. Kakauna pāipi repauni jainuko chi'irena puu ñu'iu che'chosi'kua'mu repau reparare.

³ Ūcuarumu judiopai che'chona fariseopaina'me romio'te ūjuma'kure kāsisi'koni chēa rasinaa'me. Ra repao'te pai chenevuna nuko

⁴ Jesuni i'kasinaa'me repana.

—Masiu, ikore chekuna'me kãiona ñaasome pai.

⁵ Diopi chū'ukuna Moisés tocha jo'kasiphuro ija'che kuamu:

Romio'te umu pa'ikoji chekuna'me kãito catapi su'a vėasōjū'u,

chiimu. Mu'ujē'e, ¿je'se chiiku? —chiisinaa'me repana.

⁶ Repauji tiiñere i'kauna chēañu chini jā'aja'ñe i'kasinaa'me repana repau'te. Repana i'kache sãife i'kama'ñe puu ñu'iu muoñoji chejana tochaku pa'isi'kua'mu repau Jesús.

⁷ Repanapi cuharepama'ñe sēejuna vunı nukaku i'kasi'kua'mu repau.

—Musanukonapi te'eu cu'achejē'e peoku panı catapu mini charo su'ajū'u ikore — chiisi'kua'mu repau.

⁸ Chini jo'e puu ñu'iu chejana tochasi'kua'mu repau.

⁹ Repaaji jā'aja'ñe i'kauna asa ūcuanuko te'enachi'a sanisōsinaa'me repaana. Ainapi charo saisinaa'me. Sanisōrena repaū Jesús repaana'me te'eka'chapana canukasinaa'me.

¹⁰ Ūcuaramu Jesús vāni i'kasi'kua'mu repao'te.

—Mu'ure i'kasina, ¿keechejare pa'iche? ¿Te'eujē'e, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'ijū'u”, chiimanere repaana mu'ure? —chiisi'kua'mu repaū.

¹¹ Chikuna repao i'kasi'koa'mo.

—Te'eujē'e jā'aja'ñe i'kamanesinaa'me chu'ure —chiisi'koa'mo.

Chikona i'kasi'kua'mu repaū.

—Chu'u ūcuaja'che, “Mu'u cu'ache cho'osi'e ro'ijū'u”, chiima'mu mu'ure. Chura sani mu'u cu'ache cho'ochē ūhasō jo'e cho'omanējū'u —chiisi'kua'mu Jesús repao'te.

Pāire Miañeja'ñe Pa'iku'mu Jesús

¹² Ūcuaramu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu repaana Dios vū'e pa'inare.

—Pāi chu'ure cuasaju jovosina chu'upi pa'iche re'oja'chere īsiāna cu'ache pa'ima'ñe miacheja pa'inaja'ñe repaana rekoñō re'oja'che pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mu repaū.

¹³ Chikuna fariseopāi i'kasinaa'me repaū'te.

—Mu'u pa'iche'te meñe kuaku joremu mu'u —chiisinaa'me repaana.

¹⁴ Chitena i'kasi'kua'mu repaū.

—Chu'u raisichejajē'e vesuju chu'u saijachejajē'e vesume musanukona. Chu'uta'ni masimu. Jā'ajekuna chu'u pa'iche'te chu'u meñe kuasi'e ūcuarepaa'me.

¹⁵ Musanukonata'ni chekuna i'kacheja'che chu'u pa'iche'te vesuju, “Cu'ache cho'omu iku”, chiime. Chu'uta'ni pāire jā'aja'ñe i'kara chini raisi'kuma'mu.

¹⁶ Chekurumu chu'upi musanukona pa'iche'te ña i'kani ūcuarepa i'kara'amu. Chu'u te'eu cuasache'te i'kama'mu chu'u. Ja'ku chu'ure Raosi'ku kuachena'me chu'u cuasache i'kaku'mu chu'u.

¹⁷ Mai aipāi tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pāi te'eka'chapapanapi cheku pa'iche'te ña ūcuatē'e kuato jachamanejū'u repaana kuache, chiimu.

¹⁸ Chu'u pa'iche'te meñe kuamu chu'u. Chu'ure Raosi'ku Ja'ku ūcuaja'che chu'u pa'iche kuamu —chiisi'kua'mu repaū.

¹⁹ Chikuna sēsinaa'me repaana repaū'te.

—Mujaku, ¿keechejare pa'iku? —chiisinaa'me repaana.

Chitena i'kasi'kua'mu repaū.

—Chu'u pa'iche vesume musanukona. Chu'u Ja'ku pa'iche ūcuaja'che vesume. Chu'u pa'iche masini Ja'ku pa'iche ūcuaja'che masira'ame musanukona —chiisi'kua'mu repaū repaana.

²⁰ Dios vū'ere pa'ia che'choku jā'aja'ñe i'kasi'kua'mu Jesús, Dionī īsiju kuri mañavūā cachejare nukaku. Repaū'te chēare'ogramu Dios chiisirumupi chuta'a t'amauna te'eujē'e chēamanesinaa'me repaū'te.

“Chu'u saicheja saicu'amu musanukonare”, chiimu Jesús

²¹ Ūcuaramu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu repaana.

—Sanisōja'mu chu'u. Chu'u saisirumu ku'ejanaa'me musanukona chu'ure. Jā'ata'ni jñaamaru rekoñō cu'ache tūnocojñomanapi jūnisōjanaa'me musanukona. Chu'u saicheja saicu'amu musanukonare —chiisi'kua'mu repaū.

²² Chikuna i'kasinaa'me repaana judiopāi chū'una.

—¿Je'se pa'iana, “Chu'u saicheja saicu'amu musanukonare”, chiiku iku? ¿Repaaji meñe vanisōja'u? —chiisinaa'me repaana.

²³ Chitena i'kasi'kua'mu repaū.

—Cheja canaa'me musanukona. Chu'uta'ni cūnamu cakua'mu. Pāi cuasachechi'a cuasanaa'me musanukona. Chu'uta'ni Dios cuasacheja'che cuasaku'mu.

²⁴ Jā'ajekuna pāi cuasachechi'a cuasanejuna, “Rekoñō cu'ache tūnocojñomanapi jūnisōjanaa'me musanukona”, chiisi'kua'mu. Chu'u pa'iche'te musanukonare chu'u kuasi'ere asa chēamaneni cu'ache tūnocojñomanapi jūnisōjanaa'me musanukona —chiisi'kua'mu repaū repaana.

²⁵ Chikuna repaū'te sēsinaa'me repaana.

—¿Jeeja'iu'u mu'u? —chiisinaa'me repaana.

Chitena i'kasi'kua'mu repaū.

—Chu'u apeche'chorumupi vua chu'u pa'iche kuaku pa'imu chu'u musanukonare.

²⁶ Chuta'a chu'o rua i'kache paamu chu'u. Musanukona cho'uju pa'iche'te ñaku i'kani, “Cu'ache cho'ome ina”, chiira'amu chu'u. Ñakuta'ni i'kama'mu chu'u. Chu'ure Raosi'kupi

ch'u'o ũcuarepare si'arumu i'kakuna asaku ũcuare pãire kuamu ch'u'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁷ Repau Jesús Puka'ku Dios pa'iche'te kuasi'kua'mu. Jã'ata'ni asavesusinaa'me repana.

²⁸ Asavesujuna ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Musanukonapi ch'u'uni Dios Raosi'kuni kurususẽ'verona jẽ'jo nukoni ch'u'u pa'iche masiju ija'che i'kajanaa'me: “Dios Raosi'kua'mu iku. Repau cuasachechi'a i'kamanesi'kua'mu. Repau Puka'ku che'chochechi'a i'kasi'kua'mu iku”, chiiju masijanaa'me musanukona.

²⁹ Ch'u'ure Raosi'ku ch'u'una'me pa'imũ. Repau chiiche'te ch'u'upi si'arumu cho'okuna jmakarujẽ'e jo'kama'kua'mu Repau ch'u'ure —chiisi'kua'mu Jesús.

³⁰ Repauji jã'aja'ñe i'kauna reparumu pãi jainuko, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chiiju cuasaju jovosinaa'me repau'te.

Diore cuasana pa'ichena'me cu'ache pa'ina pa'iche'te kuamu

³¹ Ūcuarumu Jesús repau'te cuasanare judiopãi ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukonapi ch'u'u chũ'añe'te jo'kasõma'ñe si'arumu cho'oju pani ch'u'u neerepana pa'ijanaa'me.

³² Ch'u'u kuache'te ch'u'o ũcuarepare asa chẽa masijuna pãi chẽa paacojñonaja'ñe cu'ache pa'isinare etocheja'che re'oja'che cho'okaija'mu ch'u'u musanukonare —chiisi'kua'mu repau.

³³ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Aperumu pa'isi'ku Abraham jocosinaa'me chukuna. Jã'ajekuna jmakarujẽ'e chekuna chẽa paacojñomanaa'me chukuna. Jã'ata'ni ija'che i'kasi'kua'mu mu'u chukuna'te: “Musanukonare pãi chẽa paacojñonaja'ñe pa'isinare etocheja'che re'oja'che cho'okaija'mu ch'u'u”, chiisi'kua'mu mu'u. ¿Je'se pa'iana jã'aja'ñe i'kau? —chiisinaa'me repana repau'te.

³⁴ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Cu'ache cho'ona ũcuanuko cu'api chẽa paakuna cho'ochet'e rupũ cho'okaaru chini chẽa paacojñonaja'ñe pa'ime. Ūcuarepaa'me jã'a.

³⁵ Pãiu repau chẽa paaku'te majapãiuma'kujekuna ai paama'mu. Repau maku'teta'ni majapãiujekuna ai paamu.

³⁶ Ch'u'upi Dios Mamakujĩ musanukonare pãi chẽa paacojñonaja'ñe pa'inani etocheja'che re'oja'che cho'okatu chẽacojñõ etasina pa'icheja'che ũcuarepa re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

³⁷ Abraham jocosojñosinaa'me musanukona. Masimu ch'u'u jã'a. Repau jocosojñosinata'ni ch'u'u che'choche'te jachaju vanisõñu chiime musanukona ch'u'ure.

³⁸ Ch'u'u Ja'kuna'me pa'iu ñasi'ere kuamu ch'u'u. Musanukonata'ni muja'kurepau i'kache'te cho'ome —chiisi'kua'mu repau.

³⁹ Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Abraham jocosojñosinaa'me chukuna —chiisinaa'me repana.

Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Musanukonapi Abraham cho'osi'ejache re'oja'che cho'oni repau jorepasina pa'ira'ame.

⁴⁰ Diopi ch'u'o ũcuarepare kuakuna asa kuaku'te vanisõñu chiime musanukona ch'u'ure. Jmakarujẽ'e musanukona cho'ochet'e ch'u'ache cho'omanesi'kua'mu Abraham.

⁴¹ Muja'kurepau cho'ochet'e cho'ome musanukona —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Cheku chiima'me chukuna. Chukuna Ja'kurepau te'e'u'mu Diochi'a —chiisinaa'me repana.

⁴² Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Diopi raõna ichejare rani pa'imũ ch'u'u. Dios musanukona Ja'kurepau pa'ito ch'u'ure Repau raosi'kure chiira'ame musanukona. Ch'u'uchi'a te'e'u cuasa cajesi'kuma'mu ch'u'u. Diopi raosi'kua'mu ch'u'ure.

⁴³ ¿Je'se pa'iana ch'u'u i'kache asavesuche musanukona? Ch'u'u i'kache'te asacuhejuna asoma'mu musanukonare.

⁴⁴ Muja'kua'mu jã'u tai. Repau neenajegu repau chiichechi'a cho'oñu chiime musanukona. Mamarumupi vaa pãi vaikũ'mu repau. Ch'u'o ũcuarepa cuhekujeku si'arumu joreku'mu repau. Jore aia'mu repau. Jore aijeku joreni repau cho'ochet'e cho'omu. Repau pa'iche'me jã'a. Jã'ajekuna pãi ũcuanuko jorena puka'kua'mu repau.

⁴⁵ Ch'u'ureta'ni ch'u'o ũcuarepare i'kakuna jachame musanukona.

⁴⁶ Músanukonapi te'eu chũ'u cu'ache cho'оче ñasi'ku pani kuajũ'u. Chũ'o ũcuarepare i'kaku'mu chũ'u. ¿Je'se pa'ũna músanukona chũ'u i'kache cuasama'ñe?

⁴⁷ Dios neena Repau chũ'o asa chẽame. Músanukonata'ni Dios neemanajeju Repau chũ'o asacuheme —chiisi'kuamũ repau.

Abraham chuta'a peorũmu pa'iku'mu Cristo

⁴⁸ Ũcuarũmu judío aina i'kasinaa'me repau'te Jesure.

—“Samariapãiujeku vatire paamu mu'ũ”, chiiju chũ'o ũcuarepare i'kame chũkuna —chiisinaa'me repana.

⁴⁹ Chitena Jesús i'kasi'kuamũ.

—Vatijẽ'e peomu chũ'u. Chũ'u Ja'kure cuasakujeku Repau'te re'oja'che i'kaku'mu chũ'u. Músanukonata'ni chũ'uni ña kũkũmapũ cu'ache i'kame.

⁵⁰ “Pãi, ña kũkũũ'u chũ'ure”, chiima'mu chũ'u. Ja'kuta'ni, “Pãi ña kũkuajũ mu'ure”, chini raosi'kuamũ chũ'ure. Chũ'ure ña kũkũmana Ũcuauji ro'iche chũ'ũna cu'ache cho'ocojñojanaa'me repana.

⁵¹ Chũ'u i'kache jachama'ñe cho'ona cho'osõmanejanaa'me. Ũcuarepaa'me jã'a —chiisi'kuamũ repau.

⁵² Chũkuna i'kasinaa'me repana.

—Aperũmu pa'isi'ku Abraham jũnisõasomũ, Dios chũ'o kuasina ũcuaja'che. Mũ'uta'ni, “Chũ'u i'kache jachama'ñe cho'ona cho'osõmanejanaa'me”, chiimũ. Vatire paakujeku jã'aja'ñe i'kamũ mu'ũ. Chura masime chũkuna.

⁵³ “¿Mai aipãiu'te Abrahamre na'a raa masimũ chũ'u”, chiiku mu'ũ? Repau Abraham jũnisõasomũ, Dios chũ'o kuasina ũcuaja'che. “Repanare na'a raa masikũmu chũ'u”, chiiju cuasacosomũ mu'ũ —chiisinaa'me repana.

⁵⁴ Chitena i'kasi'kuamũ repau.

—Chũ'upi meñe, “Raa masiũmu chũ'u”, chiito jachara'ame pãi chũ'ure. Chũ'u Ja'kuta'ni, “Chũ'u chiũ raa masiũmu”, chiiku'mu chũ'ure. Repau i'kache asacuhenata'ni, “Dios chũkuna'te paaku'mũ”, chiime músanukona.

⁵⁵ “Dios chũkuna'te paaku'mũ”, chiinata'ni Repau pa'iche vesũnaa'me músanukona. Chũ'uta'ni Repau pa'iche masikũmu. Chũ'upi, “Dios pa'iche vesukũmu chũ'u”, chini jorera'amũ músanukona jorecheja'che. Repau pa'iche masikũjeku Repau chũ'ũñe cho'oku'mu chũ'u.

⁵⁶ Mai aipãiu Abraham chũ'u icheja cheja raijachere masiku pojosi'kuamũ —chiisi'kuamũ repau.

⁵⁷ Chũkuna i'kasinaa'me repana.

—¿Je'se pa'ũna chuta'a cincuentarepaũsurũmajẽ'e peokuta'ni, “Abrahamre ñasi'kuamũ chũ'u”, chiiku mu'ũ? —chiisinaa'me repana.

⁵⁸ Chitena i'kasi'kuamũ repau.

—Repau Abraham chuta'a peorũmu pa'iku'mu chũ'u. Ũcuarepaa'me jã'a —chiisi'kuamũ.

⁵⁹ Jã'aja'ñe i'kaũna asa pe'ruju catare siasinaa'me repana, Jesuni su'a vẽasõñu chini. Jã'aja'ñe cho'ojuna Dios vũ'e pa'isi'ku kati eta pãi kuanupũ chenevũji ñoma'ñe sanisõsi'kuamũ repau Jesús.

9

Na'ava'u aineesi'kure Jesús vasosi'ere kuamu

¹ Ũcuarũmu repau Jesús ku'iu pãiu'te na'ava'u aineesi'kũni ñasi'kuamũ.

² Ñauna chũkuna repau neena i'kasinaa'me repau'te.

—Masia, ¿je'se pa'ũna iva'u na'ava'u jñaacojñou? ¿Repau rekocho cu'ache paache ro'ire na'ava'u jñaacojñou? Jã'apãani, ¿puka'kupãi cu'ache pa'iche ro'ire na'ava'u jñaacojñou? —chiisinaa'me chũkuna.

³ Chitena Jesús i'kasi'kuamũ.

—Repau cu'ache paache ro'ima'mu jã'a. Ũcuachi'a puka'kupãi cu'ache cho'оче ro'ima'mu. Rupũ Diopi vasõna pãipi ña, “Dios peore masikũmu”, chiiju masia'ju chini na'ava'u aineesi'kuamũ iku.

⁴ Pãi repana cho'оче umucusena cho'ore'omũ. Ñamita'ni cho'ocu'amũ. Ũcuaja'che chũ'ure Raosi'ku Dios chũ'u jo'kasi'ere maipi churana cho'oma'to cu'amũ. Na'a pa'isirũmu cho'ocu'aja'mu.

⁵ Chejare chuta'a pa'iu pãire Miañeja'ñe Pa'iku'mu chũ'u —chiisi'kuamũ repau.

⁶ Jã'aja'ñe i'ka pi'ni chejana coo tutu cha'o chacho mini na'ava'u ñakocaãna suirisi'kuamũ repau.

⁷ Cho'o pi'ni repau'te i'kasi'kua'mu repau.

—Okoruruvu Siloé chiicojñoruruvuna sani mu'u chia choasōjū'u cha'o —chiisi'kua'mu repau. (“Siloé” chini “Saosi’e” chiimu.)

I'kauna sani choasō rakuna ñakocaã ñosi'kua'mu repau'te.

⁸ Ñakocaäre ñakuna repau'te kueñe pa'inana'me repauji kuri si'arumu sēeu ñu'iana ñasina i'kasinaa'me.

—¿Na'ava'ujeku aperumu ichejare ñu'ia kuri sēesi'kuma'ku repa iku? —chiisinaa'me repa.

⁹ Chitena chekuna i'kasinaa'me.

—Ūcuau'mu iku —chiisinaa'me.

Chekuna ija'che i'kasinaa'me:

—Tiiuta'ni rupu ūcuauja'iu'mu iku —chiisinaa'me.

Ūcuarumu ūcuauji i'kasi'kua'mu.

—Ūcuau'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

¹⁰ Chikuna sēesinaa'me repa.

—¿Je'se pa'iana na'ava'u pa'isi'kuta'ni chura ñaku mu'u? —chiisinaa'me repa.

¹¹ Chitena i'kasi'kua'mu repa.

—Paiu Jesús ve'ekaji coo tutu cha'o chacho mini chu'u ñakocaãna suiri ija'che i'kasi'kua'mu chu'ure: “Okoruruvu Siloé chiiruruvuna sani mu'u chia cha'ore choasōjū'u”, chiisi'kua'mu. Chikuna sani choa pi'niuna ñakocaã ñosi'kua'mu chu'ure —chiisi'kua'mu repa.

¹² Chikuna sēesinaa'me repa.

—¿Jeechejare pa'iku repa, mu'u i'kaku? —chiisinaa'me.

Chitena i'kasi'kua'mu repa.

—Vesumu chu'u —chiisi'kua'mu repa na'ava'u pa'isi'ku.

Fariseopai na'ava'u pa'isi'kure repa'te vasosi'ere sēesi'ere kamu

¹³⁻¹⁴ Jesús cha'opi chacho mini na'ava'ure vasoumucuse puaumucuse pa'isi'kua'mu. Já'ajekuna pai na'ava'u pa'isi'kure fariseopai pa'ivu'ena muvasome.

¹⁵ Muvarena repa fariseopai na'ava'u pa'isi'kure chekuna sēesi'eja'che sēniasome.

—¿Je'se cho'o ñakocaã ñaku mu'u? —chiniasome.

Chitena i'kaasomu repa.

—Chu'u ñakocaãna cha'opi chacho suiriuna okopi choasōjani ñamu chu'u chura —chiniasomu repa.

¹⁶ Chikuna fariseopai te'ena ija'che i'kaasome:

—Mu'ure puaumucusena vasosi'ku Dios raomanesi'kucosomu. Dios Raosi'ku pani puaumucuse já'aja'ñe cho'omanera'amu repa —chiniasome.

Chekunata'ni ija'che i'kaasome:

—Ikure vasosi'ku cu'ache pa'iku pani Diochi'a te'eu cho'omasiche cho'omanera'amu —chiniasome. Ūcuate'e cuasamaneasome repa.

¹⁷ Já'ajekuna na'ava'u pa'isi'kure jo'e sēniasome repa.

—Mu'ure vasosi'ku pa'iche, ¿je'se chiiku mu'u? —chiniasome repa.

Chitena i'kaasomu repa.

—“Dios chu'o kaku'mu”, chiimu chu'u —chiniasomu repa.

¹⁸ Ūcuarumu judío aina repa'te vasosi'ere jachaju, “Na'ava'u pa'isi'kuma'mu iku”, chiiju jachaasome. Jachaju repa puka'kupai soni rao

¹⁹ sēniasome repa.

—¿Iku musanukona chiia'u? Iva'u musanukona, “¿Chiiirumuna teana na'ava'u aineesi'ku”, chiicojñova'ua'u? Já'a pa'ito, ¿je'se cho'o chura ñakocaã ñaku iku? —chiniasome repa.

²⁰ Chitena puka'kupai i'kaasome repanare.

—Chukuna chiia'mu iku. Teana na'ava'u aineesi'kua'mu iku.

²¹ Já'ata'ni repa ñakocaã cho'o ñañe vesume chukuna. Repa'te vasosi'kure ūcuaja'che vesume chukuna. Sēniasajū'u repa'ni kuaa'ku. Aia'mu repa —chiniasome repa.

²² Fariseopaire vajuchuju já'aja'ñe i'kaasome repa puka'kupai. Aperumu judiopai chu'una, “ Jesús Dios Raocojñosi'kua'mu”, chiinare mai judiopai chi'ivu'e kakache ūseñu”, chiniasome.

²³ Já'aja'ñe chiisi'jekuna, “Aia'mu repa. Repa'ni sēniasajū'u”, chiniasome repa.

²⁴ Ūcuarumu repa judío aina na'ava'u pa'isi'kure jo'e soni i'kaasome.

—Dios ñaku'te chu'o ũcuarepare i'kajũ'u. "Mu'ure vasomu chu'u", chiisi'ku cu'aku'mu —chinasome repana.

²⁵ Chitena i'kaasomu repau.

—Chekurumu cu'ache cho'okũ'mu repau. Chekurumu pãaku'mu. Vesumu chu'u. Ieta'ni masimu: Aperumu na'ava'u pa'isi'ku chura ñamũ chu'u —chinasomu repau.

²⁶ Chikuna jo'e sēniasome repana repau'te.

—¿Je'se cho'ou repau? ¿Je'se cho'ouna ñakocaã ñou mu'ure? —chinasome repana.

²⁷ Chitena i'kaasomu repau.

—Repau cho'osi'e kuacuhasi'ku'a'mu chu'u. Jã'ata'ni jachame musanukona. ¿Je'se pa'ina jo'e, "Kuaajũ'u", chiiche musanukona chu'ure? ¿Musanukona ũcuachi'a repauni jovoũu chiiche? —chinasomu repau repanare.

²⁸ Chikuna asa pe'ruju repau'te ija'che i'kaasome repana:

—Mu'u repau chũ'ũne cho'okũ'mu. Chukunata'ni Moisés chũ'u jo'kasi'e cho'onaa'me.

²⁹ Dios Moisere i'kasi'e masinaa'me chukuna. Mu'ure vasosi'kure raosi'kureta'ni vesume chukuna —chinasomu repana.

³⁰ Chitena i'kaasomu repau.

—¿Repau'te raosi'kure vesuche musanukona? ¡Jeerua tũñea'ñe jã'a! Chu'ure vasosi'ku'a'mu repau.

³¹ Cu'ache pa'ina sēñe cho'okaima'mu Dios. Jã'are masime mai. Repau'te Diore pojoju Repau chũ'ũne cho'ona sēñeta'ni cho'okaiku'mu Repau.

³² Te'eu'terejẽ'e na'ava'u aineesi'kure vasoasomu chiicojñoku'te asamanaa'me mai.

³³ Repauji Dios raomanesi'ku pani Diochi'a te'eu cho'omasiche cho'omanera'amũ —chinasomu repau.

³⁴ Chikuna i'kaasome repana.

—¿Chĩĩrumuna teana cu'ache ainesiva'upi che'chora chiiku mu'u chukuna'te? Rua tũñea'me jã'a —chinasome repana. Chini repau'te ve'sena etoasome repana.

Diore cuasamana na'ava'na pa'icheja'che pa'iche'te kũamu

³⁵ Ũcuarumu Jesús na'ava'u pa'isi'kure etosi'e asasi'ku'a'mu. Asasi'kujeku repau'te ku'e jñaã ija'che i'kasi'ku'a'mu repau:

—¿Dios Raosi'kure cuasaku mu'u? —chiisi'ku'a'mu repau ũcuauji.

³⁶ Chikuna i'kasi'ku'a'mu repau.

—¿Kaua'u repau? Kuaajũ'u chu'ure; repauni cuasara —chiisi'ku'a'mu repau.

³⁷ Chikuna Jesús i'kasi'ku'a'mu repau'te.

—Ñacuhamu mu'u repau'te. Ũcuau'mu chu'u, mu'ure i'kaku —chiisi'ku'a'mu repau.

³⁸ Chikuna asa Jesure ti'jñeñe ro're puũ ñu'iu i'kasi'ku'a'mu repau.

—Pãĩ Ũcuau'kore Paaku, cuasamu chu'u mu'ure —chiui repau'te pojosi'ku'a'mu repau.

³⁹ Ũcuarumu Jesús i'kasi'ku'a'mu.

—Ichejare chejare caje pa'iu che'chomu chu'u, cu'ache pa'inajeju, "Na'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me chukuna", chiinapi asa chẽa chu'uni cuasaju ñakocaã ñana pa'icheja'che re'oja'che paapu chini. Jã'ata'ni chekunare, "Dios chu'o masinajeju re'oja'che pa'inaa'me chukuna", chiinani, "Dios chu'o masinata'ni chu'uni cuheju na'ava'na pa'icheja'che pa'ime musanukona", chisa chini cajesi'ku'a'mu chu'u —chiisi'ku'a'mu.

⁴⁰ Repau i'kasi'ere asa fariseopãĩ te'ena repau'te ja'me pa'ina sēsinaa'me.

—¿Mu'u cuasato chukuna na'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'ñe? —chiisinaa'me repana.

⁴¹ Chitena i'kasi'ku'a'mu repau.

—Musanukonapi Dios chu'ore vesuju na'ava'na pa'icheja'che pani chu'ure cuheche ro'iche peora'amũ musanukonare. Jã'ata'ni, "Dios chu'o masime chukuna", chiinapi chu'uni cuhejuna ro'iche pa'imũ musanukonare —chiisi'ku'a'mu repau Jesús.

10

Oveja kuiraku pa'iche'te kũamu

¹ Ũcuarumu Jesús repanani chu'vaku ija'che i'kasi'ku'a'mu:

—Pãiu ñaaaji ovejava'na pa'iso'korona rani jatisa'aro kakama'ñe tũichejapi kakamu.

² Repava'nare kuirakũta'ni jatisa'araji kakamu.

³ Repava'nare kuirakũji ũcuaso'korona kakara chiito repasa'aro pẽ'jekaikũji jatisa'aro vatakaimũ. Vataũna kaka repava'na mamire ve'oku soito ũcuau'ko repava'na mami asamasime repana. Soĩna tuha ja'me etame repau'te.

⁴ Repava'nare ūcuanukore etua charo saiū soiūna asamasijū tuha repau ku'ichejña ja'me ku'ime repava'na.

⁵ Tiiūpi repanare soito asavesujū tuhama'ñe va'vusōme tiiujekuna. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.

⁶ Repanani chu'vakū jā'aja'ñe i'kasi'kua'mu Jesús. Jā'ata'ni repau i'kache asavesusinaa'me repana.

Ovejava'nare re'oja'che paaku pa'icheja'che pa'iku'mu Jesús

⁷ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Repana pa'iso'korona ovejava'na kakasa'aroja'che pa'iku'mu chu'u. Ūcuarepaa'me jā'a.

⁸ Chu'u chuta'a raimarumu pāi jainuko te'enachi'a rani, “Dios raosi'kua'mu chu'u”, chiiū jorejū che'chosinaa'me. Ūnaana cho'ocheja'che cho'osinaa'me repana. Repana che'choche chu'u neena jachasinaa'me.

⁹ Ovejava'na pa'iso'koro kakasa'aroja'che pa'iku'mu chu'u. Jā'ajekuna ovejava'napi repana pa'iso'korona kakacheja'che pāipi chu'uni cuasani chu'upi chēa paaku kuirakuna ūa pojojū re'oja'che pa'ijanaa'me.

¹⁰ 'Ūaūji rani ovejava'nare ūaasōmu. Chekurumu repava'nare vani si'asōmu. Jā'aja'ñe cho'ora chini'te raimū ūaū. Repau cho'ocheja'che cho'ome jorejū che'chona. Chu'ata'ni pa'iche re'oja'chere ūsira chini raisi'kua'mu, pāipi karama'ñe re'oja'che paapu chini.

¹¹ Ovejava'nare re'oja'che paaku pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Chekurumu ovejava'nare paaku re'okujeku, chaipi ovejava'nani ānisōra chini raiūna ūani, “Chu'upi i'vānare cu'ache cho'oche'te ūseto chai chu'uni ānisōja'mu”, chiiukata'ni ūcua ūsemu repau.

¹² Chekurumu kurire koorā chini tiiūpi kuirakaimu repava'nare. Kuirakuna chekurumu chaipi repava'nani ānisōra chini raiūna ūani repava'nare jo'ka va'vusōmu repau, repanare paakuma'kujeku. Jo'ka va'vusōuna chaipi rani te'eva'ure chēauna chekuna te'enachi'a va'vusōme.

¹³ Kurire koorā chini kuirakujeku repava'nare oima'ñe jo'ka va'vusōmu repau, chaipi rakuna.

¹⁴ 'Ovejava'nare re'oja'che paaku pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Chu'u neenare masimu chu'u. Chu'ure ūcuaja'che masime repana.

¹⁵ Chu'u Ja'ku masimu chu'ure. Chu'u ūcuaja'che Repau'te masimu. Chu'u neenani cu'ache cho'oche'te ūsera chini chuenisōñe kuhema'ñe jū'ija'mu chu'u.

¹⁶ Chekunare ūcuachi'a judío peonare paamu chu'u. Repanani soiūna asa jachama'ñe rani chu'uni jovo judío pāina'me ūcuate'ekuanupuja'che pa'ijuna te'eu paaku kuiraja'mu chu'u repanare ūcuanukore.

¹⁷ 'Pāi cu'ache cho'oche'te ro'ikasa chini chuenisōñe'te kuhema'na Ja'ku chu'ure ūa chiiū. Jo'e vajurasa chini kuhema'ñe chuenisōja'mu chu'u.

¹⁸ Chu'upi kuheto te'eu'jē'e vanisōmanejanaa'me chu'ure. Jā'ata'ni chu'u ca'nivū ūsema'ñe ūsija'mu chu'u, pāipi vanisō'jū chini. Chu'u ca'nivū ūsire'omu. Ūcuachi'a chu'upi jūnisō vajurasa chiiito vajuraire'omu chu'ure. Jā'aja'ñe cho'oa'ku chini chu'u jo'kasi'kua'mu Ja'ku chu'ure —chiisi'kua'mu repau.

¹⁹ Jā'aja'ñe i'kauna asa ūcuate'e cuasamapu sāiñechi'a ke'resinaa'me repana judío aina.

²⁰ Jainuko ija'che i'kasinaa'me:

—Vatire paakujeku vē'veu'mu iku. Iku i'kache asamane'ū mai —chiisinaa'me.

²¹ Chekunata'ni ija'che i'kasinaa'me:

—Vati paana jā'aja'ñe i'kamanaa'me. Ūcuachi'a vati na'ava'nare vasomanaa'me —chiisinaa'me repana.

Judío aina Jesure cuheche'te kuumu

²² Ūcuarumu judiōpāi Jerusalén va'ejoopona Dios va'e aperumu judío peonani tūa care'vasi'ere cuasaju fiesta cho'osinaa'me. Okorumu pa'isi'kua'mu reparumu.

²³⁻²⁴ Ūcuarumu Jesupi Dios va'e ve'se cakachapa'te Portal de Salomón chiiikachapa'te nūka ku'ūna ūa judío ainapi rani rūhiso'koro nūkaju ija'che i'kasinaa'me repau'te:

—Mu'upi asavesache kuakuna vesume chukuna mu'u pa'iche. Dios Raosi'ku Cristo pani teana rūhiñe kuajū chukuna'te —chiisinaa'me repana.

²⁵ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Ūcuare kuasi'kua'mu chu'u. Jā'ata'ni jachame musanukona. Ja'kupi chū'u raona rani Repauchi'a te'eu cho'omasiche cho'o nomu chu'u, pāipi chu'u pa'iche'te masia'ju chini.

²⁶ Musanukona chu'u neenamanejeju jachaju cuasama'me chu'ure.

²⁷ Chu'u neena chu'u i'kache asamasiju jovo ja'me ku'iju chu'u chū'ũñe cho'ome. Repanare masimu chu'u.

²⁸ Chu'upi repanani cho'okaiuna re'oja'che pa'iju jūnisōsirumu vati toa saima'ñe Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me repana. Te'euñe'e tuamanejanaa'me repanare chu'u neenare.

²⁹ Ja'kupi pāi ūcuanukore na'a rua Masikūji chu'uni jo'kauna te'eu'terejē'e tuacu'amu repanare.

³⁰ Chu'una'me Ja'ku ūcuate'euja'che pa'inaa'me chukuna —chiisi'kua'mu repau Jesús.

³¹ Jā'aja'ñe i'kauna asa pe'ruju jo'e cata siasinaa'me repana judío aina repauni su'a vēasōñu chini.

³² Jā'aja'ñe cho'oñu chiijuna Jesús i'kasi'kua'mu repanare.

—Ja'kupi chu'uni cho'okaiuna Repauchi'a cho'omasiche musanukona ñaju'te cho'ochere re'oja'chere rua cho'osi'kua'mu chu'u. Chu'u cho'osi'e, zjeere musanukona cuheju chu'ure catapi su'a vēasōñu chiiche? —chiisi'kua'mu repau.

³³ Chikuna jo'e i'kasinaa'me repana.

—Mu'u re'oja'che cho'osi'ere cuheju catapi su'a vēasōñu chiima'me chukuna. Mu'upi, “Chu'una'me Ja'ku ūcuate'euja'che pa'inaa'me chukuna”, chikuna cuheju catapi su'a vēasōñu chiime chukuna mu'ure, Dios cuheche'te i'kauna. Dioma'mu mu'u. Rupu pāiu'mu —chiisinaa'me repana.

³⁴ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Mai aipāi tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che kamu:

Diova'naa'me musanukona, chiiche tocha jo'kaasome repana.

³⁵ Repana tocha jo'kasi'e, “Diova'naa'me musanukona”, chini Dios chu'o asa chēana pa'iche'te i'kamu. “Dios chu'o jorechu'oa'me”, chiicu'amu.

³⁶ Jā'ata'ni chu'upi, “Dios chūa'mu chu'u”, chiuna asa, “Dios asacuheche'te i'kamu mu'u”, chiime musanukona chu'ure, Repau Chēa Raosi'kani. zJe'se pa'ina musanukona jā'aja'ñe i'kache?

³⁷ Chu'u Ja'ku chiiche'te cho'oma'to jachare'omu chu'ure.

³⁸ Chu'u i'kache jachanata'ni chu'u Ja'ku chiiche Repauchi'a cho'omasiche'te chu'upi cho'o ñokuna jachamanejū'u musanukona. Jachama'ñe ija'che cuasajū'u: “Diona'me ūcuate'euja'che pa'iku'mu iku”, chini cuasa masijū'u —chiisi'kua'mu repau.

³⁹ Chikuna jo'e chēañu chiinaretani jo'ka sanisōsi'kua'mu repau.

⁴⁰ Eta Jordán chiacha chekukā'kona aperumu Juan pāi okoro'vesichejana ūsuu mukā'kona jēni canuka pa'isi'kua'mu repau, chukuna repau neenana'me.

⁴¹ Ūcuachejare pa'ijuna pāi jainuko repauni ñañu chini rani te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Juan Diochi'a te'eu cho'omasiche cho'omanesi'kua'mu. Jā'ata'ni iku Jesús pa'iche repau kuasi'e peore ūcuarepaa'me —chiisinaa'me repana.

⁴² Ūcuachejana pāi jainuko repau'te Jesure cuasaju jovosinaa'me.

11

Lázaro jūnisōsi'ere kamu

¹ Ūcuarumu Betania vu'ejoopo caku Lázaro ravuna jūniasomu. Repau cho'jeromi ūcuajoopo'te paniasome Mariāna'me Marta.

² Repao María Jesús cū'ana okoma'ña ro repao rañapi tu'nesi'koa'mo.

³ Majaa'chu Lázaroji jū'ina cho'jeromi chekunani raosome Jesuni, “Mu'u chicioñoku jū'imū”, chiapu chini.

⁴ Sa kuarena asa i'kasi'kua'mu repau.

—Jūnisōa'ku chini ravu jū'iñe cho'omaneasomu Dios Lázaro'te. Rupu Repau cho'omasiche'te pāire cho'o ñora chini cho'oasomu. Jā'ajekuna jūnisōsi'kuta'ni vajurakuna ña, “Dios peore masiku'mu”, chiijanaa'me pāi. Ūcuachi'a, “Dios Mamaku rua masimu”, chiijanaa'me repana —chiisi'kua'mu repau.

⁵⁻⁶ Repau Jesús repanare Martana'me cho'jeona'me Lázaro'te rua chiikuta'ni, “Lázaro jū'imū”, chiito asa teana saimanesi'kua'mu. Saima'ñe te'eka'chapaumucujña ūcuachejare canuka pa'isi'kua'mu repau.

⁷ Ūcuarumu repau chukuna'te repau neenare i'kasi'kua'mu.

—Judea chejana jo'e sañu mai —chiisi'kua'mu.

⁸ Chikuna i'kasinaa'me chukuna.

—Masiu, aperumu repacheja pa'ina judío aina catapi su'a vēasōñu chiniasome mu'ure. ¿Ūcuachejana jo'e sasa chiiku mu'u? —chiisinaa'me chukuna.

⁹ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Te'eumucuse doce horas pa'imū. Pāiūji umucusena kuni tota tāima'ñe ku'imū miakuna.

¹⁰ Pāiūji ñamipi kuni tota tāiu ku'imū miañeji karakuna —chiisi'kua'mu repau.

¹¹ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Mai cuasacojñoku Lázaro kānisōcuhasi'kua'mu. Jā'ajekuna saimū chu'u repauni vuora chini —chiisi'kua'mu.

¹² Chikuna jo'e i'kasinaa'me chukuna.

—Chukuna'te Paaku, Lázaroji jū'iu kānisōsi'ku pani vajūja'mu —chiisinaa'me chukuna.

¹³ Repau Jesús, “Lázaro kānisōsi'kua'mu”, chiu repau jūnisōsi'ere i'kasi'kua'mu. Repau i'kache'te asavesuju, “Lázaro rupū kāisi'ere i'kamū iku”, chini cuasasinaa'me chukuna.

¹⁴ Jā'aja'ñe cuasajuna Jesús rūhiñe kuasi'kua'mu chukuna'te.

—Repau Lázaro jūnisōsi'kua'mu.

¹⁵ Repana chu'ure soito teana saimanesi'kua'mu chu'u, musanukonapi chu'uni masi cuasaa'ju chini. Musanukona chu'ure masi cuasajachere cuasaku pojomū chu'u. Chura sani ñañu mai —chiisi'kua'mu repau.

¹⁶ Ūcuarumu Tomás Gemelo chiicojñokūji i'kasi'kua'mu chukuna'te.

—Ikuni ja'me sañu mai. Sani pāipi repauni vaito ūcuauña'me chuenisōñu mai —chiisi'kua'mu chukuna'te.

Jesús Lázaro'te jūnisōsiva'uni vasora chini saimū

¹⁷ Chukuna sani tī'a ñato ūcuaka'chapaumucujña tācojñosi'ku pa'isi'kua'mu repau Lázaro.

¹⁸ Betania vū'ejoopo Jerusalén vū'ejoopo kueñere pa'imū. Chekurumu tres kilómetrosomū.

¹⁹ Mariana'me Marta majaa'chūpi jūnisōña otare oijuna churoñu chini saisina judío aina jainuko pa'isinaa'me reparumu.

²⁰ Ūcuarumu Jesupi raiuna asa etasi'koa'mo Marta repauni tijña pojora chini. Mariata'ni etama'ñe vū'ere pa'isi'koa'mo.

²¹ Eta tijña pojo pi'ni i'kasi'koa'mo repao.

—Pāi Ūcuanukore Paaku, mu'upi ichejare pa'ito chu'u a'chu jūnisōmanera'asi'kua'mu.

²² Jā'ata'ni mu'u sēeñe peore isija'mu Dios mu'ure. Masimo chu'u jā'a —chiisi'koa'mo repao.

²³ Chikona Jesús i'kasi'kua'mu.

—Mūa'chu vajuraija'mu —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna Marta i'kasi'koa'mo.

²⁴ —Masimo chu'u jā'a. Pāi ūcuanuko cho'osi'e Dios cuasa ro'iche chū'uumucusena vajuraija'mu repau —chiisi'koa'mo repao.

²⁵ Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'ua'mu pāi jūnisōsinare vasoku. Ūcuachi'a pāi rekoñoaña re'oja'chere pa'iche jo'kaku'mu chu'u. Pāi chu'ure cuasanapi jūnisōsina chu'upi jo'e rani vasōña vajurani re'oja'che pa'ijanaa'me.

²⁶ Chu'ure cuasana reparumu chuta'a vajuna ūcuachi'a Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me. ¿Chu'u i'kache jachama'ñe cuasako mu'u? —chiisi'kua'mu repau.

²⁷ Chikuna i'kasi'koa'mo repao.

—Jūju, Cristo, Dios Raocojñosi'kua'mu mu'u. Dios aperumu, “Chejana chu'u neekure saoja'mu chu'u”, chiniasomū. Ūcuau'mu mu'u. Jā'aja'ñe cuasamo chu'u —chiisi'koa'mo repao.

Lázaro'te tāsichejare Jesús ña oisi'ere kuamu

²⁸ Jā'aja'ñe i'ka pi'ni repao Marta vū'ena co'i cho'jeo'te María'te soni te'eo'te kuasomū. —Pāi che'choku ranicuhasi'kua'mu. Mū'uni soimū repau —chiniasomū repao.

²⁹ Chikona repao María asa teana vūni etasomū repauni tijñara chini.

³⁰ Chukuna chuta'a repajoopo vū'ejoopo tī'amanesinaa'me. Marta chukuna'te tijñasichejare chuta'a ma'are pa'isinaa'me chukuna.

³¹ Mariapi vuni eta raiona ña judío aina repanapi otare oijuna churoñu chini raisina repav'e ja'me chi'i pa'ina ja'me tuhasinaa'me repao'te, "Majaa'chure tāsichejare osa chini saicosomo", chini.

³² Eta rani chukuna pa'icheja t'i'a Jesús ti'jñeñena meñe sime ñu'io ija'che i'kasi'koa'mo repao:

—Pái Ūcuanukore Paaku, mu'upi ichejare pa'ito chu'u a'chuvav'u jünisōmanera'asi'kua'mu —chiisi'koa'mo repao.

³³ Judío ainapi repaona'me oiju raiche'te ña sumava'u pa'isi'kua'mu Jesús.

³⁴ Repauni sumauna repanare sēesi'kua'mu repau.

—¿Jeechejana musanukona repava'ure tāre? —chiisi'kua'mu.

Chikuna i'kasinaa'me repana.

—Pái Ūcuanukore Paaku, rani ñajū'u —chiisinaa'me repana.

³⁵ Jesús reparamu oisi'kua'mu.

³⁶ Oiuña repana judío aina i'kasinaa'me.

—Ñajū'u; Lázaro'te rua chiicosomu iku —chiisinaa'me.

³⁷ Chekuna te'ena ija'che i'kasinaa'me repau'te:

—Na'ava'ure vasoasomu iku. ¿Je'se pa'iuna Lázaro'te jū'iñe ūsekaimaneu? —chiisinaa'me repana.

Lázaro vajaraisi'ere kuamu

³⁸ Reparamu Jesús jo'e cuasa oiu na'a rua sumava'u Lázaro'te tāsicojena saisi'kua'mu. Aikūti caripana tētoche ūhisicoje pa'isi'kua'mu repacoje. Ūcuachi'a catapu ūjapūji ta'pisicoje pa'isi'kua'mu repacoje.

³⁹ Sani t'i'a i'kasi'kua'mu repau.

—Catapu'te kuñojū'u —chiisi'kua'mu.

Jā'aja'ñe i'kauna jünisōsiva'u cho'jeo Marta i'kasi'koa'mo.

—Pái Ūcuanukore Paaku, repava'ure tāsi'e ūcuaka'chapaumucujñaa'me ie chura. Jā'ajekuna icoje vataru rua ūtosujacosomu —chiisi'koa'mo.

⁴⁰ Chikona i'kasi'kua'mu repau.

—Mu'ure ija'che i'kasi'kua'mu chu'u: "Chu'ure cuasani Dios peore Masiu cho'ochē ñaja'mo mu'u", chiisi'kua'mu chu'u mu'ure —chiisi'kua'mu repau.

⁴¹ Chikuna repapu kuñosinaa'me repana. Kuñorena repau Jesús ūmure ñaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ja'ku, mu'upi chu'u sēeñe'te asakuna, "Re'orepamu", chiimu chu'u mu'ure.

⁴² Chu'u sēeñe si'arumu asaku'mu mu'u. Masimu chu'u jā'a. Jā'ata'ni chura ūjachu'opi i'kaku sēemu chu'u mu'ure, inapi asa, "Dios Raosi'kua'mu iku", chini cuasaa'ju chini —chiisi'kua'mu repau.

⁴³ Jā'aja'ñe i'ka pi'ni ūjachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Lázaro, etajū'u —chiisi'kua'mu.

⁴⁴ Chikuna repau jünisōsiva'u vajurani etasi'kua'mu jājñana'me cū'ana'me chia reasōsi'ku. Etauna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Repau'te reasikāña vanakaijū'u saau —chiisi'kua'mu repau.

Jesuni chēañu chini pāi te'ena cutusi'ere kuamu

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jesupi jā'aja'ñe cho'ouna judío aina jainuko María'te ñañu chini saisina repau vasosi'ere ña cuasa jovoasome Jesure.

⁴⁶ Chekunata'ni sani Jesús cho'osi'ere fariseopāire kuaasome.

⁴⁷ Kuarena asa repana fariseopāina'me phairipāi chū'una judiōpāi ūcuanukore chū'unare soni chí'i i'kaasome.

—Repau Jesús Diochi'a cho'omasiche rua cho'okuasomu. ¿Je'se cho'ojanaa'ñe mai?

⁴⁸ Maipi ūsema'to pāipi ūcuanuko repauni cuasaju repau chū'ñe'te chiiju jovorena Romapāi chū'napri asani pe'ruju rani Dios vū'e ñañosō maire ūcuaja'che jainukore vanisōjanaa'me —chiniasome repana.

⁴⁹ Chitena Caifás repaūsarumu judío phairi ai i'kaasomu repanare ja'me pa'ikūji.

—Rua vesume musanukona.

⁵⁰ Maipi repau cho'ochē'te ūsemapu jainuko chuenisōto cu'amū. "Cho'okuchi'a ūcuatē'eu pāi ūcuanuko chuenisōmanea'ju chini chuenisōkaito na'a re'omu maire", chiimacosome musanukona —chiniasomu repau.

⁵¹ Repauch'a cuasache'te jā'aja'ñe i'kamaneasomu repau. Repaūsarumu phairi aijekuna Diopi repau rekochona kuauña judiōpāi cu'ache cho'ochē'te ro'ikasa chini Jesús chuenisōjañere i'kaasomu repau.

⁵² Judíopāichi'a jūni ro'ikajachere i'kamaneasomū repau. Ūcuachi'a Dios Repau neenare si'achejñarūā pa'inare ūcate'ekuanupū jovojachere i'kasomū repau.

⁵³ Ūcuauumucusepi vaa repana judíopāi chū'una Jesure vanisōjañere raa cutuju paniasome.

⁵⁴ Jā'ajekuna repau Jesús reparumupi vaa judíopāi chū'una pa'ichejña ku'imañe pa'iu Judea cheja pa'isi'kupí eta pāi peocheja kueñe cajoopo Efraín vā'ejoopona sani canuka pa'isi'kua'mū, chukuna repau neenana'me.

⁵⁵ Reparumū Jerusalén vā'ejoopo judíopāi repana fiestapi pascuarumupi t'api'rakuna repajoopo kueñe cana pāi jainuko ūcuajoopona maniasome, aperumū chū'u jo'kasi'ere cho'ojū cu'are tū'neñu chini.

⁵⁶ Mani Dios vū'ere kaka pa'ijū Jesure ku'enajejū ija'che cutuasome repana sāiñechi'a: —¿Je'se cuasache musanukona? ¿Icheja fiesta cho'ochejana rajaja repau? ¿Pāaja'u? —chinasome repana pāi.

⁵⁷ Phairipāi chū'una fariseopāina'me ija'che i'kaasome: —Pāiu ūcuauakujū repau Jesús pa'ichejare masini rani kajajū chukuna'te. Repauni chēañu chiime chukuna —chinasome repana.

12

Romio Jesús cū'ana okomañā ro'vesi'ere kuamū
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Repau Jesús seirepaumucujña pascuarumū t'añe karatona Betania vā'ejoopona saisi'kua'mū, repauji vasouna Lázaro vajuraisi'ku pa'ijoopona.

² Sakuna repajoopo cana, pāipi chí'i Jesuni pojoajū chini āure cho'osinaa'me. Chí'irena Martapi āure āukona Jesuna'me ũ'u'ijū āisinaa'me repana. Lázaro ūcuaja'che ūcuauña'me ũ'u'iu āisi'kua'mū.

³ Ūcuarumū repao María trescientos gramos pa'ira'ka okomañāra'ka nardochi'a cho'osira'kajekū mara ro'isira'kapi Jesús cū'ana ro've pi'ni repao rañapapi tū'nesókaisi'koa'mo. Ro'veona vā'e peore ma'ñasusi'kua'mū.

⁴ Ūcuarumū Jesús neeku Judas Iscariote Jesuni cu'ache cho'oa'jū chini jo'kajau i'kasi'kua'mū.

⁵ —¿Je'se pa'iuña repao trescientorepare're isisōjū kuri denariore're koorarā'kare rupū jañosōo? Ira'kare isisō kuri koo chuova'na pa'iva'nani isirujā'chere rurepau cho'osōmū —chiisi'kua'mū repau.

⁶ Chuova'na pa'iva'nare oiche'te i'kamanesi'kua'mū repau. Rupū ñaaujukū jā'aja'ñe i'kasi'kua'mū. Chukuna Jesús neena chí'iche kuri paakaiū si'arumū te'ere'rechi'a siasókaiū pa'isi'kua'mū repau Judas.

⁷ Jā'aja'ñe i'kauna Jesús i'kasi'kua'mū. —Iko cho'оче ūsemanejū'u. Chū'upi jūnisōña chū'are tāumucuse chū'u ca'nivū'te ro'vejara'kare care'va paamo repao.

⁸ Chuova'na pa'iva'na musanukonare si'arumū ja'me pa'ijava'naa'me. Jā'ajekuna repanare si'arumū re'oja'che cho'okaijū pa'ire'ojamū musanukonare. Chū'uta'ni musanukonare si'arumū ja'me pa'imeja'mū. Jā'ajekuna chū'are si'arumū jā'aja'ñe cho'okaicu'ajamū musanukonare —chiisi'kua'mū repau.

Phairipāi Lázaro'te vanisōñu chiiche'te kuamū

⁹ Ūcuarumū judíopāi jainuko Jesús Betania vā'ejoopo pa'iche'te asa saniasome repauni ñañu chini. Ūcuachi'a jūnisōña Jesús vasosi'kuni Lázaroni ñañu chiniasome repana.

¹⁰⁻¹¹ Jesús repau'te vasosi'ere asa judíopāi jainuko Jesure cuasajū jovoasome. Jā'ajekuna phairipāi chū'una, “Mai che'choche pāi jainuko ūhasō Jesuni cuasajū jovome”, chini pe'rujū Lázaroni vanisōñu chiniasome, Jesure vanisōñu chiicheja'che.

Jerusalén vā'ejoopo Jesús sani t'asi'ere kuamū
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Ūcuarumū judíopāi repana fiestapi pascuarumupi t'api'rakuna Jerusalén vā'ejoopona jainuko maniasome. Mani pa'ijū jo'e apeñatatona Jesús rajache asaasome repana.

¹³ Asa pūti kare veri eta repauni tijña ūjachū'opi ija'che i'kasinaa'me repana: —Dios peore masiku'mū. Ikure Israelpāire chū'ua'ku chini repau Raosi'kure re'oja'che cho'okaū —chiisinaa'me repana.

¹⁴ Ūcuarumū repau Jesús burrova'ure jñaa tuhisi'kua'mū. Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'e kuache cho'osi'kua'mū. Ija'che kuamū repa:

¹⁵ Ūcuauuko vajuchūma'ñe pa'ijū'u musanukona Jerusalén vā'ejoopo cana.

Musanukonare chũ'uku'te burrochĩiva'uni tuhiu raiuna ñajũ'u,
chiimu repa tocha jo'kasi'e.

¹⁶ Reparumu chukuna Jesús neena, “Dios chu'o kuache'te cho'ome ina ikũre”,
chiimanesinaa'me. Repau Jesús jũni vajurani cunaumu maisirumuta'ni repa tocha
jo'kasi'ere asamasija, “Repa tochasi'e kuache cho'osinaa'me pãi Jesure”, chiisinaa'me
chukuna.

¹⁷ Pãi Jesuni ja'me pa'iju repauji Lázaroni jũnisõ tácojñosi'kuni soiuna vajurani etauna
ñasina chekunare kuaju pa'isinaa'me.

¹⁸ Diochi'a cho'omasiche Jesús cho'ochi'e kuajuna asanajeju etasinaa'me repa pã
repauni tijñaũ chini.

¹⁹ Jã'aja'ñe cho'ojuna ña sãĩñechi'a i'kasinaa'me fariseopãi.

—Rua cu'amũ ija'che pa'ito. Ñajũ'u. Pãi ũcuanũko repau'te jovome. Ŭsecu'amũ
jã'aja'ñe cho'oto —chiisinaa'me repa.

Griegopãi Jesure ku'esi'ere kuamu

²⁰ Fiestarumujekuna Dios cho'okaisi'ere cuasaju pojoũ chini Jerusalén vũ'ejoopona
sani pa'inare griegopãi sani ja'me pa'isinaa'me.

²¹ Pa'iju Galilea cheja cajoopo Betsaida vũ'ejoopo cakure Felipe'te mua rua i'kaasome
repana griegopãi.

—Jesuni ñaũ chiuime chukuna —chiniasome repa.

²² Chitena asa mua Andreni kuaasomu repau. Kua ũcuauña'me Jesuni kuaũ chini
muaasomu repau.

²³ Kuaarena asa Jesús i'kaasomu.

—Chu'u Dios Raosi'ku pa'iche'te pãi jainũko masirumu ti'acuajaja'mu. “Rua masiu'mu
iku”, chiijanaa'me pãi chu'ure.

²⁴ Ija'chea'me: Āura'karuã tãru charo joimu. Repacaãpi jonisõmaneni aineema'mu.
Jonisõni ainee pi'ni repaũ rua kũija'mu. Ŭcuarepaa'me jã'a.

²⁵ Ŭcuaja'che pãiu ũcuauakuji repau chiichechi'a cho'ora chiiku cu'ache pa'iu Dios
pa'icheja saimaneja'mu. Pãiu Dios chũ'ũñe cho'ora chiikuta'ni re'oja'che pa'iu repau
jũnisõsirumu Dios pa'ichejana ai sani re'oja'che pa'ija'mu.

²⁶ Chu'u chũ'ũñe cho'oũ chiniare, “Chu'ũni jovoju'ũ”, chiimu chu'u. Chu'ure
jovoni Dios pa'ichejare sani chu'una'me pa'ijanaa'me repa. Chu'u chũ'ũñe cho'onare
re'oja'che cho'okajja'mu Dios, “Re'onaa'me ina”, chini —chiniasomu repau.

Jesús repau chuenisõjañere kuamu

²⁷ Ŭcuarumu Jesús ija'che i'kaasomu:

—Chura rua suma'mu chu'ure. Ja'kure, ¿je'se chiija'che chu'u? “¿Chu'ure ti'ñejañe
cu'ache ũsekaijũ'u”, chiija'che chu'u? Pãara. Jã'are cho'ocojñora chini cajesi'ku'a'mu
chu'u —chiniasomu.

²⁸ Ŭcuarumu Puka'kure ija'che i'kasi'ku'a'mu repau:

—Ja'ku, mũ'u si'ache cho'omasiche'te cho'o ñora chini mu'ure uache cho'ojũ'u chu'ure
—chiisi'ku'a'mu repau.

Chikuna cunaumupi chu'o i'kache asosi'ku'a'mu.

—Chu'u masiche si'ache cho'o ñocuhasi'ku'a'mu chu'u. Jo'e cho'o ñora —chiisi'ku'a'mu
Dios.

²⁹ I'kauna asa pãi te'ena ija'che i'kasinaa'me:

—Okocurucosomu jã'a —chiisinaa'me.

Chekunata'ni,

—Angelpi ikuni i'kacosomu jã'a —chiisinaa'me.

³⁰ Chitena Jesús jo'e i'kasi'ku'a'mu.

—Chu'upi asaa'ku chini i'kasi'ema'mu jã'a. Musanukonapi asaa'ju chini i'kasi'ea'me.

³¹ Chu'ure cuasamanajeju cu'ache pa'inare cu'ache ti'ñerumu ti'acuhamu. Ŭcuachi'a
cu'ache pa'iju chu'ure cuasamanare chũ'uku'te vati aire ũserumu ti'acuhamu.

³² Chu'ure jẽ'jo nukosirumu chu'upi soiuna pãi si'achejña pa'ina chu'ũni cuasaju
jovojanaa'me —chiisi'ku'a'mu repau.

³³ Repau'te kurususẽ'verona jẽ'jo nũko vẽasõjañere repau jã'aja'ñe i'kaku
kuasi'ku'a'mu.

³⁴ Jã'aja'ñe i'kauna asa i'kasinaa'me pãi.

—Mai aipãi tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che kuamu:

Cristo Dios Raosi'ku jũnisõma'ñe ai pa'ija'mu,

chiimũ. Jã'ata'ni mu'u, ¿je'se pa'iana, "Pãire ja'me paau chini Dios Raosi'kure jẽ'jo nũkojanaa'me pã'i", chiiku? Jã'a pa'ito, Cristo chiicojñoka, ¿tũũ'u? —chiisinaa'me repaña.

³⁵ Chitena Jesús i'kasi'kuu'mu.

—Chu'u icheja cheja pa'inare pãi Miañeja'ñe Pa'iku musanukonare jmamakarũ ja'me pani sanisõja'mu. Jã'ajekuna chuta'a miarũmũna churana ku'ijũ'u musanukona, ru'ru na'isõmanẽũ chini. Ru'ru na'isõni ñamipi ku'ijũ ma'api ñomaũna cavesusõjanaa'me musanukona.

³⁶ Chu'ure Miañeja'ñe Pa'iku'te chuta'a musanukonare ja'me pa'irũmũna cuasajũ'u chu'u pa'icheja'che re'oja'che paũũ chini —chiisi'kuu'mu repau.

Jã'aja'ñe i'ka pi'ni sani katisõsi'kuu'mu repau Jesús.

Judiopãi Jesure cuasama'ñere kuamu

³⁷ Repaña ñaju'te Diochi'a cho'omasiche si'arũmu cho'oku'teta'ni repau'te Jesure cuasamanesinaa'me repaña pãi.

³⁸ Dios chu'o kuakaisi'ku Isaias tocha jo'kasi'e kuache cho'osinaa'me repaña. Repau tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chu'ure Paaku, mai kuache jachaju cuasama'me pãi.

Mu'u masiche si'ache cho'o ñoku'teta'ni jachame pãi, chiimũ.

³⁹ Pãipi cuasavesajũna repau Isaias cheke ija'che tocha jo'kaasomu:

⁴⁰ Ñakocaã ñamava'naja'ñe paapu chini jo'kaasomu Dios.

Ûcuachi'a Repau chu'o asavesache cho'oasomu repanare.

Diopi jã'aja'ñe cho'ũna, "Iku maire vasoja'mu", chiimaru chu'ure raima'me repaña, chiũũ tocha jo'kaasomu.

⁴¹ Diopi ñokuna Jesús Masiu pa'iche ñasi'kujeku repau pa'iche'te kuaku jã'aja'ñe tocha jo'kaasomu Isaias maire.

⁴² Reparũmu judiopãi jainũko Jesuni cuheju cuasamanesinaa'me. Chekunata'ni jachama'ñe cuasasinaa'me repau'te. Ûcuachi'a repanare chu'ũna te'ena cuasasinaa'me. Cuasanata'ni fariseopãire vajũchũju kuamanesinaa'me, "Kuarena fariseopãipi asa mai judiopãi chi'ivũ'e kakache'te ÷seju", chini.

⁴³ Ûcuachi'a repanare pãi pojochete na'a rua chiiju kuamaneasome repaña, "Kuato pojoja'mu Dios maire", chiimaru.

Jesús i'kache jachasi'e ro'i ro'ijachere kuamu

⁴⁴ Ûcuarũmu Jesús ujachũ'opi ija'che i'kasi'kuu'mu:

—Pãi chu'ure cuasana chu'urechi'a cuasama'me. Chu'ure Raosi'kure Diore ùcuachi'a cuasame repaña.

⁴⁵ Chu'u pa'iche masina ùcuaja'che chu'ure Raosi'ku pa'iche masime.

⁴⁶ Chu'u Miañeja'ñe Pa'iku chejana raisi'kuu'mu, pãi chu'ure cuasanapi chijacheja pa'ina pa'icheja'che cu'ache pa'imaneajũ chini.

⁴⁷ Chu'u i'kache asanata'ni jachaju cho'omanare, "Jachasi'e ro'iche pa'imũ", chisa chini cajesi'kuu'mu chu'u. Chu'ure cuasanani chẽa paaku vati toa saiche'te ÷sekasa chini cajesi'kuu'mu chu'u.

⁴⁸ Jã'ata'ni pãi chu'uni cuheju chu'u i'kache asana jachaju cho'omanesi'e ro'ijanaa'me Dios pãi ùcuauko cho'osi'e ro'iche chu'ũumucuse.

⁴⁹ Chu'uchi'a cuasache'te i'kama'mu chu'u. Ja'ku, chu'ure Raosi'ku kuache'te i'kamu chu'u.

⁵⁰ Iere masimũ chu'u: Ja'ku kuache'te chu'upi i'kakuna pãipi asa chẽa cho'ona Repau pa'ichejana ai sani pa'ijanaa'me. Jã'ajekuna Ja'ku chu'ure kuache'techi'a i'kaku'mu chu'u —chiisi'kuu'mu repau.

13

Jesús repau neena cũ'are choamu

¹ Reparũmu pascuarũmu tĩ'aumucuse pa'isi'kuu'mu. Reparũmu Jesús repau sajarũmu tĩ'akuna masiasomu icheja cheja pa'iche jo'ka Puka'ku pa'icheja saijachere. Chũkuna'te repau neenare cheja pa'inare cuhama'ñe si'arũmu rua cuasaku pa'isi'kuu'mu repau.

²⁻⁴ Simón Isariote mamakũni Judare aperũmu vati aipi repau rekochona cu'ache chu'ũasomu, Jesure cu'ache cho'ojanani jo'kaa'ku chini. Repau Jesús Puka'ku Dios repau'te raosi'ena'me repau pa'icheja repau jo'e saijachena'me pãi ùcuaukore chu'ũa'ku chini Puka'ku repau'te jo'kasi'e masiasomu. Jã'aja'ñe masakũji chũkuna repau

neenana'me ãu ãiu ñu'isi'kupi vuni repau sê'sevu ju'ikãa tito repau jiisai'vãna toalla kãapi quëosi'kua'mu repau.

⁵ Quëo pi'ni totore'avana oko ro chukuna repau neena cû'are choa pi'ni ûcuakãapi jose tã'nesökaisi'kua'mu repau.

⁶ Choaku saiü Simón Pedro cû'a choapi'rakuna ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Chu'ure Paaku, ¿chu'u cû'are choaja'u mu'u? —chiisi'kua'mu.

⁷ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u chura cho'оче vesumu mu'u. Na'a pa'isirumu masija'mu mu'u —chiisi'kua'mu repau.

⁸ Chikuna Pedro jo'e i'kasi'kua'mu repau'te.

—Chu'u cû'a choache üsemu chu'u —chiisi'kua'mu.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Mu'u cû'a choache üseni chu'u neeku pa'imaneja'mu mu'u —chiisi'kua'mu.

⁹ Jã'aja'ñe i'kauna i'kasi'kua'mu repau.

—Jã'a pa'ito, Chu'ure Paaku, chu'ure cû'ana'me jüjña sïjopu peore choajã'u —chiisi'kua'mu.

¹⁰ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Pãiu cucha pi'nisi'ku jo'e cuchache chiima'mu ûcuare meno peoca'nivu cuchasi'kujeku. Cû'achi'a choache chiimu cha'o cha'casicû'ajekuna. Ûcuaja'che musanukona rekoñõã cuchasinaja'ñe cu'achejê'e peonaa'me. Jã'ata'ni musanukonare ja'me pa'iku te'eu repau rekocho ûcu cu'ache cuasaku pa'imu —chiisi'kua'mu repau.

¹¹ Repau'te cu'ache cho'ojanare jo'kajauni masiku, “Musanukonare ja'me pa'iku te'eu repau rekocho ûcu cu'ache cuasaku pa'imu”, chiisi'kua'mu repau.

¹² Chukuna cû'a choa pi'ni repau sê'sevu ju'ikãa sacha jo'e puu ñu'iu i'kasi'kua'mu repau.

—¿Chu'u musanukonare cho'osi'e masiche?

¹³ Chu'ure musanukona, “Masiu, Chukuna'te Paaku”, chiinaa'me. Jã'aja'ñe i'kaju ûcuarepa i'kanaa'me musanukona. Musanukonare che'choku paaku'mu chu'u.

¹⁴ Musanukonare paakuta'ni cû'a choakaisi'kua'mu chu'u. Jã'ajekuna musanukona ûcuaja'che chu'u cho'osi'eja'che sãifñechi'a cho'okaiju pa'ijã'u.

¹⁵ Musanukonapi ña chëa cho'oju paapu chini cho'o ñocuhasi'kua'mu chu'u musanukonare.

¹⁶ Cho'оче'te rupu cho'okaa chini chëa paacojñoku repau paaku'te na'a cajejaiche pa'ikuma'mu. Saocojñosi'ku ûcuachi'a repau'te saosi'kure na'a cajejaiche pa'ikuma'mu. Ûcuarepaa'me jã'a. Musanukona ûcuaja'che chu'ure na'a cajejaiche pa'inama'me. Jã'ajekuna musanukonare chu'u cho'очеja'che sãifñechi'a re'oja'che cho'okaiju pa'ijã'u.

¹⁷ Musanukonapi chu'u i'kasi'ere asa chëa cho'oju pani pojopu pa'ijanaa'me.

¹⁸ 'Jã'ata'ni musanukona ûcuaukore i'kama'mu chu'u. Chu'u chëasina pa'iche masimu chu'u. Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chu'ure ja'me ãu ãikujü cu'ache cho'oja'mu chu'ure, chiimu. Repa tocha jo'kasi'e ûcuarepa ti'jñeja'mu.

¹⁹ Chuta'a repa tocha jo'kasi'e ti'jñemaramuna kuamu chu'u musanukonare, asa repapi ti'jñeuna, “Jesús Dios Raosi'kua'mu”, chiiju cuasaa'ju chini.

²⁰ Pãi chu'u saosinare pojona chu'ure ûcuaja'che pojome. Pãi chu'ure pojona chu'u Ja'kure ûcuaja'che pojome. Ûcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mu repau Jesús.

Repau'te cu'ache cho'ojanare Judas jo'kajachere kuamu Jesús

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Jã'aja'ñe i'ka pi'ni Jesús rua sumava'u pa'iu ija'che i'kasi'kua'mu:

—Musanukonare ja'me pa'iku chu'uni cu'ache cho'oa'ju chini chu'ure cuhenani jo'kaja'mu. Ûcuarepaa'me jã'a —chiisi'kua'mu repau.

²² I'kakuna asa repauni vesuju sãifñechi'a ñasinaa'me chukuna repau neena.

²³ Chu'u repau neeku rua chiicojñoku repau'te rã'uñe ñu'isi'kua'mu.

²⁴ Ûcuarumu Simón Pedro chu'ure Jesure rã'uñe ñu'ikujekuna repau'te jo'kajauni sëniasa kuua'ku chini rupu vevosi'kua'mu.

²⁵ Vevouna sëesi'kua'mu chu'u Jesure.

—Chukuna'te Paaku, ¿kauni i'kaku mu'u, mu'ure cu'ache cho'ojanare jo'kajaure? —chiisi'kua'mu chu'u.

²⁶ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Pãmakaru'te chüsa isija'mu chu'u repau'te chu'ure jo'kajaure —chiisi'kua'mu.

Chini pãmaka chüsa Simón Iscariote mamakuni Judani isisi'kua'mu repau.

²⁷ Pāmakare ĩsiuna koosirumu repau'te vati ai teana kakaasomu. Kakaana Jesús repau'te i'kasi'kua'mu.

—Mu'u cho'ojache pesa cho'ojaijũ'u —chiisi'kua'mu.

²⁸ Jesús repau'te i'kasi'e au āiju ũu'ina ũcuanuko asavesusinaa'me.

²⁹ Asavesuju ija'che cuasaasome te'ena: “Chukuna chi'isi'e kuri paakaikujekuna Judare pascua cho'ojamajñaruā koojaau chini saocosomu Jesús”, chiisinaa'me. Chekuna ija'che cuasaasome: “Judapi chũova'na pa'iva'nare kurire ĩsia'ku chini saocosomu Jesús”, chiisinaa'me.

³⁰ Repau Judas pāmaka koo āni pi'ni vuni eta sanisõsi'kua'mu. Reparumu ñani pa'isi'kua'mu.

Mama chũ'ũñe jo'kasi'ere kuamu

³¹ Repau Judas etasirumu Jesús ija'che i'kasi'kua'mu:

—Chura chu'u Dios Raosi'ku peore Masiu pa'iche ñoja'mu Dios. Ūcuachi'a Repau chiiche'te chu'upi jachama'ñe cho'o ñouna Repau peore masiche'te masijanaa'me pāi.

³² Chu'upi Repau peore Masiu pa'iche'te cho'o ñouna Repau ũcuaja'che chu'u peore Masiu pa'iche cho'o ñoja'mu. Chura ñoja'mu Repau.

³³ Asarepajũ'u, chu'u chũiva'na. Musanukonare rua jeerumu ja'me pa'ima'ñe jo'ka sanisõja'mu chu'u. Chu'upi sanisõuna ku'ejanaa'me musanukona chu'ure. Jā'ajekuna chura musanukonani judiopāi chũ'unare i'kasi'ēja'che i'kamũ chu'u: “Musanukonare chu'u saicheja saicu'amu.”

³⁴ Ie mamare chũ'u jo'kamũ chu'u musanukonare: Sāiñechi'a oiju pa'ijũ'u. Chu'u musanukonare oicheja'che musanukona ũcuaja'che sāiñechi'a oiju pa'ijũ'u.

³⁵ Musanukonapi sāiñechi'a oiju pa'ito pāipi ñani ũcuanuko, “Jesús neenaa'me ina”, chijjanaa'me —chiisi'kua'mu repau Jesús chukuna'te.

Pedro, “Repau'te ñama'kua'mu chu'u”, chijjachere kuamu Jesús

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Ūcuarumu Simón Pedro Jesure sũesi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, ¿jeechejana saija'u mu'u? —chiisi'kua'mu.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u saicheja saicu'amu mu'ure chura. Na'a pa'isirumuta'ni saire'oja'mu mu'ure —chiisi'kua'mu repau.

³⁷ Chikuna Pedro i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, ¿je'se pa'ina mu'una'me churana saicu'aku chu'ure? Pāipi mu'uni vanisõñu chiito chuenisõñej'e vajuchuma'ñe mu'uni ũsechiiu chuenisõra chiimu chu'u, mu'upi chuenisõmanea'ku chini —chiisi'kua'mu repau.

³⁸ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—¿Chuenisõkairepaja'u mu'u chu'ure? Jā'aja'ñe i'kasi'kuta'ni chuta'a kura chu'ima'tona pāipi sēejuna choteñõā, “Jesure ñama'kua'mu chu'u”, chijja'mu mu'u. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu Jesús.

14

Jesure cuasanachi'a Dios pa'icheja saijachere kuamu

¹ Ūcuarumu Jesús chukuna'te repau neenare i'kasi'kua'mu.

—Sumava'na pa'imanejũ'u musanukona. “Diopi cho'okaiuna vajuchuma'ñe pañu”, chini Repauni masi cuasajũ'u. Ūcuaja'che, “Iku Jesupi cho'okaiuna vajuchuma'ñe pañu”, chini chu'uni masi cuasajũ'u.

² Chu'u Ja'ku pa'ichejare cunaumure vu'ña rua pa'imũ. Jā'aja'ñe peoto kuara'asi'kua'mu chu'u musanukonare. Ūcuachejana saimu chu'u musanukona pa'ijavu'ñare care'vakasa chini.

³ Care'va pi'ni jo'e ichejana rani ũcuachejana saja'mu chu'u musanukonare, chu'u pa'ichejare ja'me sani paapu chini.

⁴ Chu'u saicheja saima'a masime musanukona —chiisi'kua'mu repau.

⁵ Chikuna Tomás i'kasi'kua'mu.

—Chukuna'te Paaku, mu'u saichejare vesuju repacheja saima'aj'e vesume chukuna —chiisi'kua'mu.

⁶ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chu'u Ja'ku pa'icheja saima'aja'ñe pa'iku'mu chu'u. Jā'ajekuna chu'ure cuasanachi'a Repau pa'icheja saijanaa'me. Ja'ku pa'iche ũcuarepare kuaku'mu chu'u. Chu'ure cuasanapi jūnisõsirumu Dios pa'icheja ai sani paapu chini chu'upi jo'kauna repanachi'a

Repau pa'icheja ai sani pa'ijanaa'me. Chu'ure cuasamanata'ni Dios pa'icheja saimane-janaa'me.

⁷ Musanukonapi chu'u pa'iche masini Ja'ku pa'iche ũcuaja'che masira'ame. Churana Ja'ku pa'iche masime musanukona chu'ure ñanajeju —chiisi'kaa'mu repau.

⁸ Chikuna Felipe jo'e i'kasi'kaa'mu.

—Chukuna'te Paaku, muja'kuni ñojũ'u chukuna'te. Ñoru pojosojanaa'me chukuna —chiisi'kaa'mu.

⁹ Chikuna i'kasi'kaa'mu repau.

—Felipe, asarepajũ'u. ¿Chu'ure musanukonare rua jeerumu ja'me pa'iku'te chu'u pa'iche chuta'a vesuku mu'u? Pãi chu'u pa'iche ñana Ja'ku pa'iche ũcuaja'che ñame. Jã'ata'ni, ¿je'sejekuna mu'u chu'ure, “Muja'kuni ñojũ'u chukuna'te”, chiiku?

¹⁰ Chu'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'inaa'me chukuna. ¿Jã'a musanukona cuasama'ñe? Chu'u i'kache chu'o chu'uchi'a cuasaku i'kachema'mu. Ja'ku kuachechi'a i'kaku'mu chu'u. ũcuachi'a Repauji ja'me pa'iu cho'okaiuna Repauchi'a cho'omasiche'te cho'oku'mu chu'u.

¹¹ Chu'u i'kasi'e jachamanejũ'u musanukona, “Chu'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'inaa'me chukuna”, chiisi'e. Musanukonapi chu'u i'kasi'ere asa jachanije'e chu'upi Diochi'a cho'omasiche'te cho'okuna ñani jachama'ñe cuasajũ'u musanukona.

¹² Chu'ure cuasana chu'u Diochi'a cho'omasiche cho'ocheja'che cho'ojanaa'me. ũcuaja'che chu'u sanisõsirumu chu'u cho'osi'ēja'che na'a rua vesache'te cho'ojanaa'me repana, chu'u Ja'ku pa'ichejana sakuna. ũcuarepaa'me jã'a.

¹³ Musanukonapi chu'u Ja'kuni sêeju, “Chukuna'te Jesús neenajejuna cho'okaijũ'u chukuna sêeñe”, chiiju sêeto cho'okaija'mu chu'u, Repau peore Cho'omasikujeku musanukonare oiu cho'okaiche'te päipi masia'ju chini.

¹⁴ Musanukonapi chu'uni ũcuache'te sêeju, “Chukuna'te mu'u neenajejuna cho'okaijũ'u chukuna sêeñe”, chiiju sêeto cho'okaija'mu chu'u musanukonare —chiisi'kaa'mu repau Jesús.

“Dios Rekocho'te raoja'mu chu'u”, chiimu Jesús

¹⁵ ũcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kaa'mu.

—Musanukonapi chu'ure chini chu'u chũ'ũñe cho'ojũ pa'ijanaa'me.

¹⁶⁻¹⁷ Ja'kuni sêekaimu chu'u musanukonare chu'u cho'okaicheja'che Cho'okaijarekocho'te Repau Rekocho'te chu'o ũcuarepa Kuarekocho'te raoa'ku chini, raouna musanukonani si'arumu ja'me pa'iu cho'okaiu paau chini. Diore cuasamana Repau Rekocho cho'ocheje'e vesuju Reparekocho pa'icheje'e vesame. Vesujuna Repau Rekocho paacu'amũ repanare. Dios Rekochoji musanukonare ja'me pa'iu musanukona rekoñoäre si'arumu ja'me Pa'ijarekocho pa'iche masijanaa'me musanukona.

¹⁸ Musanukonare chũviva'nareja'che jo'kamaneja'mu chu'u. Jo'kaja'mu chu'u musanukonare. Jã'ata'ni jmamakarũ pani jo'e rani ja'me pa'ija'mu chu'u musanukonare.

¹⁹ Jmamarũ pa'isirumu Diore cuasamana jo'e ñamanejanaa'me chu'ure. Musanukona chu'upi jũnisõsi'kuta'ni jo'e vajurakuna ñajanaa'me. Chu'u jũni vajuraisi'ēja'che musanukona ũcuaja'che chu'ure cuasana jũnisõsinata'ni vajurani Dios pa'icheja ai sani pa'ijanaa'me.

²⁰ Dios Rekocho musanukonare raiumucuse chu'una'me Ja'ku ũcuate'euja'che pa'iche masiju musanukonare chu'u ja'me pa'ichena'me chu'ure musanukona ja'me pa'iche masijanaa'me musanukona repaumucuse.

²¹ Chu'u chũ'ũñe asa jachama'ñe cho'ona chiime chu'ure. Chu'ure chiinare Ja'ku ũcuaja'che chiimu. Chu'u ũcuaja'che repanare chiũ chu'u pa'iche ñoja'mu masia'ju chini —chiisi'kaa'mu repau Jesús.

²² ũcuarumu cheku Judas, Iscariotema'kupi, ija'che i'kasi'kaa'mu:

—Chukuna'te Paaku, mu'u pa'iche chukuna'techi'a ñoja'mu chiisi'kaa'mu. ¿Je'se pa'una chekunare päi ñomaneja'u? —chiisi'kaa'mu repau.

²³ Chikuna Jesús i'kasi'kaa'mu.

—Pãi chu'ure chiina chu'u chũ'ũñe asa jachama'ñe cho'ojanaa'me. Chu'u Ja'ku repanare chiimu. Chu'u Ja'kuna'me rani ja'me pa'ijanaa'me chukuna repanare.

²⁴ Chu'ure cuhenata'ni chu'u chũ'ũñe asa jachaju cho'oma'me. Chu'uchi'a te'eu cuasache'te i'kama'mu musanukonare. Chu'ure Raosi'ku Ja'ku kuachechi'a i'kaku'mu chu'u.

²⁵ Irumu musanukonare ja'me pa'irumuna teana iere peore i'kamũ chu'u.

²⁶ Chu'u musanukonare cho'okaisi'ēja'che Cho'okaijarekocho'te Repau Rekocho'te raoja'mu Dios. Raouna musanukonare Dios chu'o peore che'choja'mu Reparekocho, musanukonapi chu'u i'kasi'ere cavesuma'ñe cuasaju paapu chini.

²⁷ 'Sai'piraku musanukona rekoñoäre pojoju pa'iche'te jo'kamü chu'u. Chu'ure cuasamana pojoju pa'icheja'chema'mu chu'u jo'kache. Vajuchuma'ñe pa'iju sumava'na pa'imanejü'u musanukona.

²⁸ Chu'u i'kasi'e asasinäa'me musanukona, "Saimu chu'u. Jä'ata'ni jo'e rani musanukonare ja'me pa'ija'mu chu'u", chiisi'e. Musanukonapi chu'ure chiirepana pani chu'ure na'a rua Masiku Ja'ku pa'icheja chu'u saijache asa pojokaira'ame musanukona.

²⁹ Chuta'a chu'u saimarumuna jä'are kuamu chu'u musanukonare, reparamüpi t'äuna chu'uni jachama'ñe cuasaa'ju chini.

³⁰ 'Chura jmanukoru kuache paamu chu'u musanukonare. Chura chu'ure cuasamanare paaküji vati aipi chü'una päi raipi'rame, chu'uni chëa sa cu'ache cho'oñu chini. Chu'ureta'ni paama'kuamü repau vati ai.

³¹ Ja'ku chü'usi'e peore cho'oku'mu chu'u, päi'ni ña Ja'kure chu'u chiiche'te masia'ju chini. Re'omu. Juna, müa'ñu —chiisi'kuamü repau chükuna'te repau neenare.

15

Ûcheñuna'me repañu ka pa'icheja'che pa'iche'te kuamu

¹ Ûcuarumu Jesús chükuna'te repau neenani chu'vaku ija'che i'kasi'kuamü:

—Ûcherepañu pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Chu'u Ja'kuta'ni Ûcheñu paaküja'che pa'iku'mu.

² Jä'ajekuna repañu kapi Ûcuauakapi Ûche küima'to t'äsesömu Repau repaka. Küitota'ni repañu care'vaküjeku repakapi na'a rua küau chini repaka pa'ikaruäre cu'akaruäre verisömu.

³ Repañu kapi na'a rua küau chini care'vaku cho'ochēja'che Dios musanukona chu'u che'choche Dios chu'o asa chëana rekoñoäre Ûcuaja'che care'vamu Dios, si'arumu na'a re'oja'che paapu chini.

⁴ Chu'uni si'arumu cuasaju musanukona rekoñoä chu'una'me pa'ijü'u. Chu'u musanukonare si'arumu cuasaku musanukonana'me pa'ija'mu. Ûche kapi repañu'te sü'imaneni Ûchecha'cha küima'mu. Ûcuaja'che musanukonapi chu'uni si'arumu cuasaju pa'imaneni re'oja'che pa'imanejanaa'me.

⁵ 'Ûcheñu pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Musanukona chu'ure cuasana repañu ka re'oja'che küiñeja'ñe pa'inaa'me. Musanukona rekoñoä chu'una'me pani chu'upi musanukonani ja'me pa'iju cho'okaiuna si'arumu na'a re'oja'che pa'ijanaa'me. Chu'upi cho'okaima'to re'oja'che pa'imanejanaa'me musanukona.

⁶ Musanukona rekoñoä chu'una'me pa'imaneni Ûche ka küimanesika cho'ocojñoñeja'ñe cho'ocojñojanaa'me, päi veri sëjo jükuna üsöñeja'ñe.

⁷ 'Musanukona chu'ure cuasache'te ühama'ñe chu'una'me pa'iju chu'u che'choche'te cho'uju musanukonare Ûche Ûcuauache'te sëejü'u chu'ure. Sëeto isija'mu chu'u.

⁸ Musanukonapi re'oja'che pa'ijuna chekunapi ñani, "Ina Jesús neena, Diopi cho'okaiuna, re'oja'che pa'inaa'me", chini Diore pojोजनाa'me repana.

⁹ Chu'ure Ja'ku oicheja'che musanukonare oimu chu'u. Chu'u oiche cuhema'ñe musanukona rekoñoä chu'una'me pa'ijü'u.

¹⁰ Ja'ku chü'üne jachama'ñe cho'oküjeku Repau oicojño'oku'mu chu'u. Musanukona Ûcuaja'che chu'u chü'üne'te asa jachama'ñe cho'oni chu'u oicojño'ona pa'ijanaa'me.

¹¹ 'Musanukonapi chu'u pojoku pa'icheja'che si'arumu pojoju paapu chini jä'are peore i'kamü chu'u musanukonare.

¹² Ija'che paapu chini chü'umu chu'u musanukonare: Chu'u musanukonare oicheja'che säiñechi'a oiju pa'ijü'u.

¹³ Päi repau'te ja'me pa'iküji repau'te cu'ache cho'ochē'te üseku jünisöñeje'e cuhema'ñe chuenisöku repau'te ja'me pa'iku'te oirepamu repau. Oiu repau cho'okaisi'ēja'che cheke jo'e na'a rua oiu cho'okaicheje'e peomu.

¹⁴ Musanukonapi chu'u chü'üne'te cho'oni chu'una'me pa'ijanaa'me musanukona.

¹⁵ "Chu'ure cho'ochē cho'okainaa'me ina", chiima'mu chu'u chura musanukonare. Cho'ochē cho'okaina repanare paaku cho'ochē vesume, kuamauna. Chu'uta'ni, "Chu'ure ja'me pa'inaa'me ina", chiimu chu'u musanukonare. Jä'ajekuna chu'ure Ja'ku i'kasi'e peore kuasi'kuamü chu'u musanukonare.

¹⁶ Musanukonapi chëamanesinaa'me chu'ure. Chu'ua'mu musanukonare chëasi'ku. Chëa paaku iere chü'u jo'kamü chu'u: Si'arumu cuhama'ñe re'oja'che cho'uju pa'ijü'u,

chekunapi ña chëa chü'uni cuasaa'ju chini. Jã'aja'ñe cho'ojü musanukonare uache'te Dioni sëeto cho'okaija'mü Repau.

¹⁷ Ija'che paapu chini chü'umu chü'u musanukonare: Sãifëechi'a oiju pa'ijü'u — chiisi'kua'mü repau.

Pã Diore cuasamana Jesurej'e cuheju repau neenare cuheme

¹⁸ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mü.

—Diore cuasamanapi musanukonare cuhejuna repana chü'ure charo cuhesi'ere cuasajü'u.

¹⁹ Musanukonapi Diore cuasamana pa'ito chiira'ame repana musanukonare repana pa'icheja'che pa'inajejuna. Aperumu repana cuasacheja'che cuasasinaa'me musanukona. Chura chü'upi musanukonare chëa paakuna repana cuasacheja'che cuasama'me musanukona. Jã'ajekuna repana musanukonare cuheme.

²⁰ Chü'u musanukonare ija'che i'kasi'e cavesumanejü'u, “Cho'ochë cho'okaiku repau paaku'te na'a rua pa'ikuma'mü”, chiisi'ere. Chü'ure cuheju cu'ache cho'ona musanukonare ũcuaja'che cuheju cu'ache cho'ojanaa'me. Chü'u chü'vache asa jachama'ñe cho'onapi musanukona chü'vache ũcuaja'che asa jachama'ñe cho'ojanaa'me.

²¹ Chü'u neenajejuna musanukonare jã'aja'ñe cho'ojanaa'me repana chü'ure Raosi'ku pa'iche vesunajeju.

²² 'Chü'upi repanare rani chü'vama'to repana cu'ache cho'ochë vesura'ame repana. Jã'ata'ni chura chü'upi rani chü'vakuna asasinajejuna, “Vesüju cho'osinaa'me chükuna”, chiicu'amu repanare.

²³ Pã chü'ure cuhena chü'u Ja'kure ũcuachi'a cuheme.

²⁴ Chü'upi chekuna pã cho'omanesi'e Diochi'a cho'omasiche'te rani cho'o ñoma'to ro'iche peora'asi'kua'mü repanare. Jã'ata'ni chü'u cho'ochë ñasinata'ni chü'ure cuheme repana, chü'u Ja'kure ũcuachi'a. Jã'ajekuna ro'iche pa'imü repanare jachasinajejuna.

²⁵ Aperumu tocha jo'kasi'e Dios chü'o repana cho'ojachere ija'che kuamu:

Chü'ure ruu peochë cuheme repana,

chiimu. Repa tocha jo'kasi'e ũcuare cho'ocuhame repana chü'ure cuhena.

²⁶ 'Chü'upi sëkuna Ja'ku musanukonare Repau Rekocho'te raoja'mü, musanukonare cho'okaiku chü'o ũcuarepa Kuajarekocho'te. Raouna rani musanukonare chü'u pa'iche'te kuaja'mü Reparekocho.

²⁷ Musanukona ũcuaja'che chü'u apeche'chorumupi irumujatu'ka chü'ure ja'me pa'iju ñanajeju chekunani kuaju pa'ijü'u chü'u pa'iche'te —chiisi'kua'mü repau Jesús.

16

¹ Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mü.

—Chü'ure cuasache'te ũhasōmanea'ju chini musanukonare jã'are peore kuamu chü'u.

² Pã musanukonare chü'ure cuasanaajejuna mai judiöpãi chi'ivu'ña kakache ũsejanaa'me. Na'a pa'isirumu pãiu ũcuauakuji pãiu'te chü'ure cuasakuni vanisōni, “Diore cho'ochë cho'okaiku'mü chü'u”, chiü cuasaja'mü.

³ Reparumu musanukonare jã'aja'ñe cho'ojana chü'urejê'e Ja'kurejê'e vesunajeju jã'aja'ñe cho'ojanaa'me repana musanukonare.

⁴ Jã'ajekuna musanukonare churana teana peore kuamu chü'u jã'a, jã'aja'ñe cho'orumu t'aru, “Maire Paaku kuasi'epi ti'ñecuhame maire”, chiüju cuasaa'ju chini —chiisi'kua'mü repau.

Dios Rekocho cho'okaijachere kuamu

Ūcuarumu Jesús jo'e i'kasi'kua'mü.

—Chü'u apeche'chorumu musanukonani ja'me pa'iu chuta'a saimau musanukonare ti'ñejañe kuamanesi'kua'mü chü'u.

⁵ Chura chü'ure Raosi'kuni ja'me pasa chini co'imü chü'u. Te'eujê'e musanukona chü'ure, “¿Jeechejana saiku mü'u?”, chiüma'me.

⁶ Chü'upi musanukonani chü'u saijachena'me musanukonare ti'ñejañe kuana sumamü musanukonare.

⁷ Chü'u saima'to Dios Rekocho musanukonare ja'me pa'iu Cho'okaijarekocho raimaneja'mü musanukona rekoñoã. Chü'upi sanita'ni Dios Rekocho raoja'mü. Jã'ajekuna chü'upi musanukonani jo'ka sanisōru, na'a re'oja'mü musanukonare. Ūcuarepaa'me jã'a.

⁸ Dios Rekochoji rani pã rekoñoãna kuakuna repana rekoñoã cu'ache pa'iche cuasa masijanaa'me repana. Ūcuachi'a Dios chiiche rühiñe pa'iche Repau Rekochoji kuakuna

masijanaa'me repana. Ūcuachi'a cu'ache cho'оче ūhamana ro'ijache Dios Rekochoji kua'kuna masijanaa'me repana.

⁹ Dios Rekochoji kua'una, "Jesucristoni cuasamaru cu'ache cho'ojū pa'ime mai", chiiju masijanaa'me pāi.

¹⁰ Chu'u Ja'ku pa'ichejana co'isō'una pāi chu'ure jo'e űamanejanaa'me. Jā'ata'ni Dios Rekochoji kua'una chu'u rūhi'ne pa'iche masijanaa'me repana.

¹¹ Chu'upi icheja cheja pa'inare chū'ukuni vati aini cajejanisō'una repau cu'ache cho'okū pa'iche peore ro'ija'mu repau. Jā'a peore masijanaa'me pāi, Dios Rekochoji kua'una.

¹² Chu'o na'a rua i'kache paamu chu'u. Jā'ata'ni chura kuama'mu chu'u. Churana teana kuatojē'e asa chēamanera'ame musanukona.

¹³ Dios Rekochoji chu'o ūcuarepa Kuarekochoji rani Dios chu'o ūcuarepare peore karama'ne kua'una asa masijanaa'me musanukona. Jā'ata'ni Reparekocho Te'rekocho cuasaku kuamaneja'mu. Asasi'echi'a kuaja'mu na'a pa'isiramū ti'jjeja'ere.

¹⁴ Dios Rekochoji chu'u i'kachena'me chu'u cho'оче kua'una asa chu'u Masiu pa'iche masijanaa'me musanukona.

¹⁵ Ja'kupi i'ka'una asa jo'e ūcuare i'kamū chu'u. Jā'ajekuna, "Chu'u i'kachena'me chu'u cho'оче Dios Rekochoji kua'una asa chu'u Masiu pa'iche masijanaa'me musanukona", chiisi'kua'mu chu'u musanukonare.

¹⁶ Jmamaru pa'isiramū musanukona chu'ure űamanejanaa'me. Jā'ata'ni jmakaru pani jo'e űajanaa'me musanukona chu'ure. Ja'ku pa'ichejana co'imū chu'u — chiisi'kua'mu repau.

Chura sumava'na pa'ina na'a pa'isiramū pojoju pa'ijanaa'me musanukona

¹⁷ Jā'aja'ne i'ka'una asa chukuna repau neena te'ena sāi'nechi'a ija'che sēsinaa'me:

—Jē'sere i'kaku jā'u maire? "Jmamaru pa'isiramū musanukona chu'ure űamanejanaa'me. Jā'ata'ni musanukona chu'ure jmamaru pani jo'e űajanaa'me. Ja'ku pa'ichejana co'imū chu'u", chiisi'kua'mu.

¹⁸ Repau, "Jmamaru", chiisi'e, jje'se chiiku jā'a? Repau i'kache asavesume mai —chiisinaa'me repana. Asavesuju repauni sēniasa'nu chiinata'ni sēmanesinaa'me.

¹⁹ Repau'te sēni asa'nu chiiche'te masiku i'kasi'kua'mu repau.

—Chu'u musanukonare, "Jmamaru pa'isiramū musanukona chu'ure űamanejanaa'me. Jā'ata'ni musanukona chu'ure jmamaru pani jo'e űajanaa'me", chiisi'ere asavesuju, j'sāi'nechi'a sēniasaju pa'iche musanukona?

²⁰ Ūcuachi'a chu'ure cu'ache ti'j'neuna űa otare oiju sumava'na pa'ijanaa'me musanukona. Chu'ure cuasamanata'ni pojoju pa'ijanaa'me. Musanukona sumava'na pa'isinata'ni na'a pa'isiramū pojoju pa'ijanaa'me. Ūcuarepaa'me jā'a.

²¹ Romio chiipi'rani ruarepa asikuna oimo, reparumūpi t'a'una. Jā'ata'ni repau j'naasiramū chiiva'uni pojoko repau'te asisi'ejē'e cuasama'mo.

²² Jā'aja'ne pa'ime musanukona. Chura sumava'na pa'ime. Jā'ata'ni musanukonani jo'e űara chini raija'mu chu'u. Reparumū repau romio pojochaja'che rua pojोजनाa'me musanukona. Pāi te'eu'terejē'e ūsecu'aja'mu musanukona pojochē.

²³ Reparumūta'ni musanukona chu'ure jmamarujē'e chu'o sēniasamanejanaa'me. Reparumū musanukonapi chu'u Ja'kuni, "Chukuna Jesús neena'me. Chukuna sēe'ne cho'okaijā'u", chiiju ūcuache'te sēeto cho'okaija'mu Repau. Ūcuarepaa'me jā'a.

²⁴ Irūmūjatu'ka musanukona, "Chukuna Jesús neenajēju chukuna sēe'ne cho'okaijā'u", chiiju Diore jmamarujē'e sēemanaa'me. Churata'ni Ja'kuni jā'aja'ne sēejā'u. Sēeto cho'okaija'mu Repau, musanukonapi pojoju paapu chini. Ūcuarepaa'me jā'a — chiisi'kua'mu repau.

Diore cuhenare Jesucristo na'a rua masiku pa'iche'te kuamu

²⁵ Ūcuarumū Jesús jo'e i'kasi'kua'mu.

—Musanukonare Ja'ku pa'iche'te kuaku vesache chu'u cuasacheji kuasi'kua'mu chu'u. Na'a pa'isiramūta'ni Ja'ku pa'iche jā'aja'ne kuama'ne te'erūhi'ne kuaja'mu chu'u.

²⁶⁻²⁷ Reparumū musanukonare uache'te Dioni sēni, "Jesús neena'me chukuna. Jā'ajekuna chukuna sēe'ne cho'okaijā'u", chiijanaa'me musanukona. Reparumū musanukonani Ja'kupi oiu ūcuare cho'okasa chii'una, "Repana sēe'ne cho'okaijā'u", chiimaneja'mu chu'u Ja'kure. Musanukonapi chu'uni chiiju, "Dios Raosi'kua'mu iku", chini cuasanajēuna musanukonare oiu cho'okaija'mu Ja'ku.

²⁸ Ja'ku pa'icheja pa'isi'kupi icheja chejana cajesi'kua'mu chu'u. Chura icheja cheja pa'isi'kupi jo'ka Ja'ku pa'ichejana co'ipi'ramū chu'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁹ Chikuna chukuna repau neena i'kasinaa'me.

—Churata'ni mu'u aperumu i'kasi'ēja'che i'kama'ñe te'erūhiñe i'kamū mu'u, asamasire'oche.

³⁰ Peore masiku'mu mu'u. Masime chukuna chura jā'a. Pāi ūcuanuko cuasache masiku'mu mu'u. Jā'ajekuna pāi, “¿Ūquere musanukona chu'ure sēñu chiiche?”, chiima'kua'mu mu'u. Mu'upi jā'aja'ñe pa'iuana, “Dios Raosi'kua'mu iku”, chiinaa'me chukuna mu'ure —chiisinaa'me chukuna.

³¹ Chitena Jesús i'kasi'kua'mu.

—Chura musanukona chu'ure cuasarepame.

³² Jā'ata'ni musanukona jmakarū pa'isirumu vajuchūju te'enachi'a chu'ure te'eu'te jo'ka musanukona vūñana co'isōjanaa'me. Te'eva'ure jo'ka co'isōcojñosiva'uta'ni chu'uni Ja'kupi ja'me pa'iuana te'eva'u pa'imaneja'mu chu'u.

³³ Musanukonare chu'ure cuasanafejuna jā'are i'kamū chu'u, asa re'oja'che pojoju paapu chini. Diore cuasamana musanukonare cu'ache cho'ojanaa'me. Cu'ache cho'ocojñojanata'ni vajuchuma'ñe pojoju re'oja'che pa'ijū'u musanukona. Diore cuhenare na'a cajejaiche pa'ikujeku musanukonare cho'okaija'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau Jesús.

17

Jesús repau neenare Diore sēkaiche'te kumu

¹ Jā'aja'ñe i'kacuha Jesús cnaumure muñe ñaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Ja'ku, mu'u chiisirumu ti'acuhamu. Mu'upi chu'u peore Masiu pa'iche pāire cho'o ñojū'u. Chu'u ūcuaja'che mu'u peore Masiu pa'iche cho'o ñora.

² Chu'ure mu'u chiire pāire ūcuanukore chū'ua'ku chini jo'kasi'kua'mu mu'u. Chu'upi paaku chū'ua'ku chini mu'u chēa jo'kasinare mu'u pa'icheja sani pa'iche'te jo'kamū chu'u.

³ Mu'ure Diorepau'te Ūcuate'eu'te cuasaju chu'ure mu'u Raosi'kure Jesucristo'te cuasana mu'u pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

⁴ Mu'u, “Chejana sani cho'ojū'u”, chiisi'ere chu'upi ichejare chejare rani pa'iu cho'o pi'niuna ña mu'u peore Masiu pa'iche masime pāi.

⁵ Ja'ku, chura chu'ure chuta'a cheja cho'omarumupi vaa mu'una'me pa'iu chu'u aperumu chū'usi'ēja'chere jo'e jo'kajū'u chu'ure, ūcuaja'che chu'upi jo'e chū'uku paau chini.

⁶ Pāi mu'ure cuasamanesinapi chura mu'uni cuasajuna chu'uni chēa jo'kasi'kua'mu mu'u, chu'upi paaa'ku chini. Mu'u pa'iche'te kuasi'kua'mu chu'u repanare, asa masia'ju chini. Mu'u neenaa'me repaña. Chu'upi paaa'ku chini chu'uni jo'kasi'kua'mu mu'u repanare. Mu'u chū'uiñe asa jachama'ñe cho'ome repaña.

⁷ Chu'u che'chochena'me chu'u pa'iche peore mu'u jo'kasi'ea'me. Chura masime repaña jā'a.

⁸ Mu'u chu'ure kuasi'e chu'upi kuauna asa chēasinaa'me repaña. Jā'ajekuna chu'ure, “Dios pa'icheja raisi'kua'mu iku. Dios Raorepasi'kua'mu”, chiiju masime repaña.

⁹ Mu'uni sēekaimu chu'u repanare. Mu'ure cuasamanareta'ni sēekaima mu chu'u. Chu'upi paaa'ku chini mu'u chēa jo'kasinarechi'a sēekaimu chu'u, mu'u neenajejuna.

¹⁰ Chu'u neenare ūcuanukore ja'me paaku'mu mu'u. Chu'u ūcuaja'che mu'u neenare ūcuanukore ja'me paaku'mu. Repanapi re'oja'che pa'ijuna ñani, “Inare Paaku Jesucristo peore masiku'mu”, chiijanaa'me pāi.

¹¹ 'Icheja cheja na'a jeerumu pa'imaneja'mu chu'u. Mu'u pa'ichejana co'ipi'racuhamu chu'u. Repanata'ni saimairo ichejare chejare pa'iju pa'ijanaa'me. Ja'ku, re'oku'mu mu'u. Repanare mu'u chu'ure jo'kasinare mu'upi peore Masikūji kuirajū'u, mai ūcuate'eu pa'icheja'che repapani cuate'euja'che paapu chini.

¹² Mu'upi cho'okaiuna chu'u neenani ja'me pa'iu kuiraku pa'iku'mu chu'u, mu'ure cuasache'te ūhasō cho'osōmanea'ju chini. Jā'ata'ni cho'osōjau te'eu pa'imū. Repau cho'oku cho'osōjañere kuañu chini Dios chu'o kuana tocha jo'kasi'epi ūcuarepa ti'ñeja'mu repau'te. Chekunareta'ni te'eu'terejē'e cho'osōmanesi'kua'mu chu'u.

¹³ Chura mu'u pa'ichejana saipi'ramu chu'u. Jā'ata'ni chuta'a ichejare chejare pa'iu chu'u neenani iere peore i'kamū chu'u, repapani chu'u pojoju pa'icheja'che cuhama'ñe pojoju paapu chini.

¹⁴ Mu'u chu'ure kuasi'e chu'o kuasi'kua'mu chu'u repanare. Mu'ure cuasamana cuasacheja'che cuasama'kua'mu chu'u. Chu'u neena ūcuaja'che repaña cuasacheja'che cuasamanaa'me. Jā'ajekuna mu'ure cuasamana cuheme repanare.

¹⁵ Mu'upi repapani tūichejana saa'ku chini sēema'mu chu'u. Rupu mu'upi vati repanare cu'ache cho'ora chiiche'te ūsea'ku chini sēekaimu chu'u repanare.

¹⁶ Mũ'ure cuasamana cuasacheja'che cuasama'kua'mũ chũ'u. Chũ'u neena ũcuaja'che repaña cuasacheja'che cuasamanaa'me.

¹⁷ Mũ'u chũ'o ũcuarepa'a'me. Repanare che'chojũ'u repachũ'o, asa chẽa mũ'u chũ'uñe'te cho'ojũ re'oja'che paapũ chini.

¹⁸ Mũ'u chũ'ure icheja raosi'ēja'che chũ'u repanare mũ'u chũ'ore si'achejña ku'ijũ chũ'vaju paapũ chini saoja'mũ.

¹⁹ Chũ'u neenapi ña chẽa chũ'u cho'ocheja'che mũ'u chũ'uñe'te cho'ojũ paapũ chini mũ'u chũ'uñechi'a cho'oku'mũ chũ'u.

²⁰ 'Repanarechi'a s̃ekaima'mũ chũ'u. Repanapi chũ'vajuna asa chẽa chũ'ure cuasajanare ũcuachi'a s̃ekaimu chũ'u.

²¹ Mũ'una'me chũ'u ũcuate'euja'che pa'inaa'me mai. Ja'ku, mũ'uni s̃emũ chũ'u, chũ'u neenapi mai ũcuate'eũ pa'icheja'che ũcuate'euja'che paapũ chini, ũcuachi'a maina'me si'arũmũ ũcuate'euja'che paapũ chini. Jã'aja'ñe pa'ijũna repaña re'oja'che pa'iche'te ñani mũ'ure cuasamana, "Jesús inare paaku Dios Raosi'kua'mũ", chiijanaa'me. Jã'aja'ñere chiimũ chũ'u.

²² Mũ'u chũ'ure isisi'ēja'che chũ'u neenare jo'kamũ chũ'u, repanapi mai ũcuate'eũ pa'icheja'che ũcuate'euja'che paapũ chini.

²³ Repanare ja'me pa'iku'mũ chũ'u. Mũ'u ũcuaja'che chũ'ure ja'me pa'iku'mũ. Pãipi mũ'ure cuasamanapi repanapi ũcuate'euja'che pa'ijũna ña, "Jesús Dios Raosi'kua'mũ; Repañ Mamaku'te oicheja'che oimũ Dios inare", chiijũ masia'ju chini.

²⁴ Ja'ku, mũ'u chũ'ure paa'ku chini jo'kasinare chũ'u sani pa'ijachejare mũ'u pa'ichejare sani ja'me paapũ chiimũ chũ'u, chũ'u Masũ pa'iche'te ñaju paapũ chini. Mũ'u chũ'ure chuta'a cheja cho'omarũmũpi vaa oikũjekũ chũ'uni Masũ pa'iche jo'kasi'kua'mũ.

²⁵ Ja'ku, re'oku'mũ mũ'u. Mũ'ure cuasamana mũ'u pa'iche vesũme. Chũ'uta'ni masimũ. Chũ'u neena ũcuaja'che mũ'u chũ'ure raosi'e masime.

²⁶ Mũ'u pa'iche kuasi'kua'mũ chũ'u repanare. Ũcua huhama'ñe kuaku pa'ija'mũ chũ'u, repanapi mũ'u chũ'ure oicheja'che sãĩnechi'a oijũ paapũ chini. Repaña rekoñoãre ja'me pa'ija'mũ chũ'u —chiisi'kua'mũ repañ.

18

Jesure chẽasi'ere kuamũ

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Jesús Diore s̃eni pi'nisirũmũ chũkũna repañ neena ũcuauña'me eta sani Cedrõn chiara'charũ chekũkã'kona jẽ'esinaa'me. J̃eni sani olivo sũkiũũ pa'ichejana tĩ'asinaa'me chũkũna.

² Aperũmũ chũkũna Jesuna'me si'arũmũ chi'isichejajekũna Judas masisi'kua'mũ repacheja, pãipi cu'ache cho'oa'ju chini Jesure jo'kajau.

³ Jã'ajekũna Judapi sauna Jesuni chẽajaapũ chini phairipãĩ chũ'una fariseopãina'me Dios vũ'e pẽ'jekainani chũ'asome. Chũ'urena Jesús pa'ichejana Dios vũ'e pẽ'jekainana'me s̃otaopãĩ Judapi rakũna vaichena'me uoũoãna'me uopũã rajũ raisinaa'me.

⁴ Ũcuarũmũ Jesús repañ'te ti'jñejañe peore masikũjekũ repanare eta ti'jña s̃eesi'kua'mũ.

—¿Neeni ku'eche musanũkona? —chiisi'kua'mũ repañ.

⁵ Chũkũna i'kasinaa'me repaña.

—Nazaret vũ'ejoopo cakũni Jesuni ku'eme chũkũna —chiisinnaa'me.

Chitena i'kasi'kua'mũ repañ.

—Ũcuau'mũ chũ'u —chiisi'kua'mũ.

Repañ Judas Jesure cu'ache cho'oa'ju chini rasi'ku ũcuanaa'me pa'isi'kua'mũ.

⁶ Jesupi, "Ũcuau'mũ chũ'u", chũkũna asa teana cho'je co'iche tãisinaa'me repaña.

⁷ Cho'je co'iche tãijũna repanare jo'e i'kasi'kua'mũ repañ.

—¿Neeni ku'eche musanũkona? —chiisi'kua'mũ.

Chũkũna jo'e i'kasinaa'me repaña.

—Nazaret vũ'ejoopo cakũni Jesuni ku'eme chũkũna —chiisinnaa'me repaña.

⁸ Chitena Jesús jo'e i'kasi'kua'mũ.

—"Ũcuau'mũ", chinicuhasi'kua'mũ chũ'u musanũkonare. Chũ'ure ku'eni inare chũ'u neenareta'ni chẽamanejũ'u, sani paapũ —chiisi'kua'mũ repañ.

⁹ Aperũmũ Jesús Pũka'kũni s̃eũ ija'che i'kasi'kua'mũ: "Ja'ku, chũ'upi paaku chũ'ua'ku chini mũ'u chũ'ure jo'kasinare te'eũ'terejẽ'e cho'osõmanesi'kua'mũ chũ'u",

chiisi'kua'mu. Jā'ajekuna aperumu repau i'kasi'epi ūcuarepa ti'jñea'ku chini, "Inare chekunareta'ni chēamanejū'u sani paapu", chiisi'kua'mu repau.

¹⁰ Ūcuarumu Simón Pedro va'ti paakujeku ruta judío phairi aire cho'оче cho'okaiku Malco'te cājoro uja'jūtu cakā'ko pa'icājoro'te tēo vatosi'kua'mu.

¹¹ Tēouna Jesús repau'te Pedro'te i'kasi'kua'mu.

—Repava'ti jo'e juojū'u. Ina chu'ure cu'ache cho'ojache Ja'ku jo'kasi'ea'me. Ja'ku jo'kasi'e kuhema'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

Jesure vēe Anás vu'ena sasi'ere kuamu

¹² Ūcuarumu repana sōtaopāi repanare chū'ukuna'me judiōpāi chū'una chēa vēesinaa'me repau'te Jesure.

¹³ Chēa vēe repau'te charo Anás vu'ena sasinaa'me repana. Reparumu Caifás Anás mamakoni paasi'kua'mu. Repau Caifás repaūsurumu judiō phairi ai pa'isi'kua'mu.

¹⁴ Aperumu repau Caifás judiōpāi chū'unare ija'che chu'vasomu: "Maipi Jesús cho'оче'te ūsemapu jainuko chuenisōto cu'amū. Pāi ūcuanuko chuenisōmanea'jū chini cho'okuchi'a ūcuate'eū chuenisōto na'a re'omu", chiniasomu.

Pedro, "Jesús neekuma'mu chu'u", chiisi'ere kuamu

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Jesuni sasōjuna chūkuna repau neena Simón Pedrona'me chu'u cho'jepi tuhasinaa'me repanare. Tuha judiō phairi ai vu'e sa'navu cararipuna cuajuna ja'me kakasi'kua'mu chu'u phairi ai masicojñokujeku.

¹⁶ Pedrota'ni kakama'ñe jatisa'aro kueñena canukasi'kua'mu. Ūcuarumu chu'u Jesús neeku jo'e eta repavu'e cho'omajñaruā cho'okaio jatisa'aro ñakaikoni sēeuna vataona Pedro'te cuaosi'kua'mu chu'u.

¹⁷ Jā'aja'ñe vata cuaoko ña i'kasi'koa'mo repao Pedro'te.

—¿Jesús neekuma'ku mu'u? —chiisi'koa'mo repao.

Chiiona i'kasi'kua'mu repau.

—Pāamu. Jā'u neekuma'mu chu'u —chiuu joresi'kua'mu repau.

¹⁸ Reparumu rua susukuna toa suha rūhiso'koro nukaju kūhisinaa'me repavu'e cho'оче cho'okainana'me Dios vu'e pē'jekaina. Ūcuaja'che Pedro repanare ja'me nukaku kūhisi'kua'mu.

Phairi ai Jesure chu'o sēesi'ere kuamu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Ūcuarumu judiō phairi ai Jesure repau che'chochenamē repau neena pa'iche sēesi'kua'mu.

²⁰ Sēeuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Pāi ūcuanuko asaju'te judiōpāi chi'ivu'ñana kaka che'chosi'kua'mu chu'u. Chekurumu Dios vu'ena kaka che'chosi'kua'mu, repana judiōpāi si'arumu chi'ivu'ñana. Rope'e che'chomanesi'kua'mu chu'u.

²¹ Chu'ure sēemanejū'u. Chu'u i'kache asasinani sēniasajū'u. Chu'u i'kasi'e masime repana —chiisi'kua'mu repau.

²² Jesupi jā'aja'ñe i'kauna Dios vu'e pē'jekaiku pāi chēaku kueñere nukaku Jesure chiana vaiu ija'che i'kasi'kua'mu:

—¿Je'se pa'una mu'u ikure phairi aire jā'aja'ñe i'kakū? —chiisi'kua'mu.

²³ Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—¿Ūquere chu'u cu'ache i'kare? Chu'u cu'ache i'kasi'e pa'ito kuajū'u. Jā'ata'ni, ¿je'se cuasaku mu'u chu'ure cu'ache i'kamanesi'kure vaiku? —chiisi'kua'mu repau.

²⁴ Chikuna Anás repau'te Jesure vēesi'e chuta'a josema'kuni judiō phairi ai Caifás vu'ena mu'vaajū chini chū'usi'kua'mu.

Pedro jo'e, "Jesús neekuma'mu chu'u", chiisi'ere kuamu

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Ūcuarumu Pedro'te nukaku kūhikuni ija'che sēesinaa'me repana:

—¿Jesús neekuma'ku mu'u? —chiisinaa'me.

Chiijuna Pedro jachaku,

—Pāamu. Jā'u neekuma'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

²⁶ Jā'api phairi aire cho'оче cho'okaikujū cājoro tēo vatocojñosi'ku majapāiujū i'kasi'kua'mu Pedro'te.

—Mu'ure olivo sūkiñuā pa'ichejana Jesuna'me pa'ikuni ñasi'kua'mu chu'u —chiisi'kua'mu.

²⁷ Chikuna Pedro jo'e jachasi'kua'mu. Jachatona kura chu'isi'kua'mu.

Pilato ti'jñeñe Jesure nuko chu'o sēesi'ere kʷamʷ

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ūcuarʷmʷ judiōpāi chū'ʷna ñatapi'ratona Jesure Caifás vʷe pa'isi'kʷere Romapāi chū'ʷku Pilato vʷena mʷvasinaa'me. Mʷva tī'a judiō peona vʷe'ejekʷna cu'are cuhejʷ kakamanesinaa'me repana pascua āijañere āure āñu chini. Aperʷmʷ repana aipāipi pascua tī'api'rarʷmʷ judiō peona vʷe'ña kakache ūsasome. Jā'ajekʷna repapani ūcuavʷena kakaru pascua āiñe āu āicu'ara'amʷ, repapani cu'are paajʷna.

²⁹ Jā'ajekʷna Pilato repanare ve'sena eta i'kasi'kʷa'mʷ.

—¿Ūquere cu'ache cho'ouna mʷsanʷkona ikʷere rare? —chiisi'kʷa'mʷ repaʷ.

³⁰ Chikʷna i'kasinaa'me repana.

—Chukʷna ikʷere cu'ache cho'omanesi'ku pa'ito ramanera'asinaa'me —chiisinaa'me repana.

³¹ Chitena Pilato i'kasi'kʷa'mʷ.

—Ikʷere mʷsanʷkonapi sa mʷsanʷkona aipāi chū'ʷu jo'kasi'epi cu'ache cho'ojū'ʷ —chiisi'kʷa'mʷ.

Chikʷna i'kasinaa'me repana.

—Chukʷna judiōpāi pāi'ʷte te'e'u'terejē'e vanisōñe jo'kacojñomanesinaajejʷna cu'ache cho'onare vanisōñu chiitojē'e vaicu'aku'mʷ —chiisinaa'me.

³² Jā'aja'ñe cho'ojʷna Jesús i'kasi'e repaʷ, “Kurususē'vero jē'jo vēasōjanaa'me chū'ʷre”, chiisi'e ti'jñepi'rasi'kʷa'mʷ.

³³ Pilato jo'e kaka Jesure soni rao i'kaasomʷ.

—¿Mʷ'ʷ judiōpāi ūcuʷnʷkore chū'ʷku'ʷ? —chinasomʷ.

³⁴ Chikʷna Jesús i'kaasomʷ.

—¿Mʷ'ʷ te'e'u'cuasache'te sēeku mʷ'ʷ chū'ʷre? Rupʷ chekʷnapi kʷajʷna asasi'ere, jJā'aja'ñe sēeku mʷ'ʷ chū'ʷre? —chinasomʷ repaʷ.

³⁵ Chikʷna Pilato i'kaasomʷ.

—Judio'pāi'ʷmʷ chū'ʷ. Mʷ'ʷ majapāi judiōpāipi judiō phairipāi chū'ʷnana'me rasinaa'me mʷ'ʷre. ¿Ūquere mʷ'ʷ cho'ou? —chinasomʷ repaʷ.

³⁶ Chikʷna Jesús i'kaasomʷ.

—Pāi chū'ʷkʷata'ni icheja canare chū'ʷma'kʷa'mʷ chū'ʷ. Chū'ʷpi icheja canare chū'ʷku pa'ito chū'ʷ neenapi chū'ʷre sa judiōpāi chū'ʷnani jo'kamanea'jʷ chini ūsejʷ cavajʷ vaira'asinaa'me. Icheja canare chū'ʷkʷama'mʷ chū'ʷ —chinasomʷ repaʷ.

³⁷ Chikʷna Pilato sēinasomʷ repaʷ'te.

—¿Jā'a pa'ito mʷ'ʷ pāi chū'ʷku'ʷ? —chinasomʷ.

Chikʷna Jesús i'kaasomʷ.

—Jūjʷ, mʷ'ʷ i'kache ūcuarepa'a'me. Pāi chū'ʷku'mʷ chū'ʷ. Cunaʷmʷ pa'isi'kʷupi icheja chejana pāio jñaacojñosi'kʷa'mʷ chū'ʷ Dios pa'iche'te chū'o ūcuarepare kʷara chini. Dios pa'iche masiñu chiinachi'a chū'ʷ kʷache ūcuarepa jachama'ñe asa chēame —chinasomʷ repaʷ.

³⁸ Chikʷna Pilato jo'e i'kaasomʷ.

—¿Ūquea'che jā'a, chū'o ūcuarepa kʷache? —chinasomʷ repaʷ.

Pāi Jesure vanisōñe chū'ʷsi'ere kʷamʷ

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Repaʷ'te sēni pi'ni Pilato jo'e eta i'kasi'kʷa'mʷ repanare judiōpāi chū'ʷnare.

—Ikʷere repaʷ cu'ache cho'osi'ere kʷakʷna asara chini chū'o sēniasasi'kʷa'mʷ chū'ʷ. Jā'ata'ni chū'ʷ cuasato jmamakaru'jē'e repaʷ cu'ache cho'osi'e peomʷ. Mʷsanʷkona, “Cu'ache cho'oku'mʷ iku”, chiiche cho'oma'kʷa'mʷ.

³⁹ Pascuarʷmʷ tī'ato ūsurʷmʷ pa'iche chēacojñosi'kʷere te'e'u'te etoku'mʷ chū'ʷ, mʷsanʷkona etojū'ʷ chiikʷni. ¿Ikʷni judiōpāi chū'ʷkʷni etojū'ʷ chiiche mʷsanʷkona? —chiisi'kʷa'mʷ repaʷ.

⁴⁰ Chikʷna asa ūcuʷnʷko cuijʷ i'kasinaa'me repana.

—Etomanejū'ʷ jā'are. Barrabani etokaijū'ʷ chukʷna'te —chiijʷ cuisinaa'me repana. Repaʷ Barrabás ñaʷ paniasomʷ.

19

¹ Repapani jā'aja'ñe i'kaju cuirena Pilato Jesuni sa su'i'suea'jʷ chini chū'ʷasomʷ. Chū'ʷna sōtaopāipi sa su'i'sueasome repaʷ'te.

² Ūcuachi'a miu tuhivʷ cho'o Jesús sījopʷna tʷo kʷa pāi chū'ʷna ju'ikāare chimaajakāare sachasome repaʷ'te.

³ Sacha pi'ni repaʷ'te rʷarepañō kʷeñe raijʷ ija'che i'kaasome repana:

—¡Kʷpi judiōpāire si'arʷmʷ chū'ʷku paa! —chiijʷ repaʷ chiana vaniasome repana.

4 Jā'aja'ñe cho'orena Pilato repanare pāi jo'e eta i'kasi'kua'mu.

—Asarepajū'u, musanukona. Eto ñoja'mu chu'u repau'te. Chu'u cuasato cu'ache cho'oma'kua'mu repau —chiisi'kua'mu repau.

5 Ūcuarumu Jesupi sījopu'te miu tuhivu tuhiv kãa chimajakãare ju'ia etauna ija'che i'kasi'kua'mu Pilato:

—ñajū'u! Iku'a'mu repau —chiisi'kua'mu.

6 Chikuna phairipāi chū'unana'me Dios vu'e pē'jekaina repau'te Jesure ña cuiju i'kasinaa'me.

—Kurususē'verona jē'jo nukojū'u jā'ure. Kurususē'verona jē'jo nukojū'u —chiisinaa'me repana.

Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Chu'u cuasato cu'ache cho'omanesi'kua'mu iku. Jā'ajekuna ikure vanisōñe chū'ucuhemu chu'u. Musanukonapi sa kurususē'verona jē'jo nukojū'u ikure —chiisi'kua'mu repau.

7 Chikuna judiōpāi chū'una i'kasinaa'me.

—“Dios Mamaku'mu chu'u”, chiu joreku'mu iku. Chakuna aipāi jā'aja'ñe i'kaju jorenare, “Vanisōñe”, chiu jo'kaasome. Jā'ajekuna repana chū'u jo'kasi'e vanisōñe pa'imū ikure —chiisinaa'me repana.

8 Jā'aja'ñe i'kache'te asa Pilato na'a rua vajuchuasomu.

9 Ūcuarumu repau jo'e vu'ena Jesure cuaa sēniasomu.

—¿Jeecheja cakua'u mu'u? —chiniasomu repau.

Sēeku'teta'ni Jesús i'kamaneasomu.

10 I'kamauna Pilato jo'e i'kaasomu.

—¿Chu'u sēeñe kuamaneja'u mu'u? Pāi chū'ukujekuna chu'ure uache chū'ure'omu chu'ure, mu'ure kurususē'verona jē'jo nukochena'me jose etoche. ¿Jā'a vesuku mu'u? —chiniasomu repau.

11 Chikuna Jesús i'kaasomu.

—Mu'uni Diopi pāi chū'uñe jo'kamaneru chu'ure jā'aja'ñe cho'ojache chū'ucu'ara'amū mu'ure. Chu'ure chēaa'ju chini sa jo'kasi'ku mu'ure na'a rua cu'ache cho'osi'kua'mu —chiniasomu repau.

12 Jā'aja'ñe i'kauna asa Pilato repauni jose etora chini jo'e eta rua i'kasi'kua'mu repanare pāi. I'kaku'teta'ni repana judiōpāi cuiju i'kasinaa'me.

—“Pāi chū'uku'mu chu'u”, chiinapi maire ūcuanukore chū'uku'te Cesa'te kuheme. Jā'ajekuna mu'upi jā'uni ūcuare jā'aja'ñe i'kasi'kuni jose etoni repau'te maire ūcuanukore chū'uku'te ja'me pa'ikuma'mu mu'u —chiisinaa'me.

13 Repana i'kache asa pi'ni Pilato Jesure ve'sena etojū'u chini pāi cu'ache cho'osi'e kuajuna asaku ñu'isaivuna puusi'kua'mu. (Repasaivu rūriripu “Gabata” chiimu hebreo chu'o. “Gabata” chini “Cata je'nasiraripu” chiimu.)

14 Pascuarumu tī'añe te'eumucuse karatona nukarepau su'itona judiōpāi chū'unare i'kasi'kua'mu Pilato.

—ñajū'u ikure, musanukonare ūcuanukore chū'uku'te! —chiisi'kua'mu repau.

15 Chikuna cuiju i'kasinaa'me repana.

—Sa vanisōñe jā'ure. Sa vanisōñe jā'ure. Kurususē'verona jē'jo nukojū'u jā'ure —chiisinaa'me repana.

Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—¿Musanukonare chū'uku'te kurususē'verona jē'jo nuko vēasōñe chiiche musanukona? —chiisi'kua'mu.

Chikuna judiō phairipāi chū'una i'kasinaa'me.

—Césachi'aa'mu pāi ūcuanukore chū'uku —chiisinaa'me.

16 Chitena Pilato Jesure sōtaopāire jo'kasi'kua'mu, sa kurususē'verona jē'jo nukoa'ju chini. Jo'kauna repau'te sasōsinaa'me repana.

Jesure kurususē'verona jē'josi'ere kuamu

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

17 Sajuna Jesús repau'te jē'jo nukojasē'vero kuāi Calavera aikūtina Pāi sījopujakūti chiikūtina saisi'kua'mu. “Calavera” chini “Gólgota” chiimu hebreo chu'o.

18 Ūcuachejana repana Jesure kurususē'verona jē'jo nukosinaa'me. Chekunare ūcuaja'che ka'chanare kurususē'veroāna jē'jo nukosinaa'me repana. Te'eu'te Jesús uajātū cakā'kona nukosinaa'me repana. Chekuni kā'kojūtū cakā'kona nukosinaa'me. Jesure repana chenevāna nukosinaa'me.

¹⁹ Ūcuarumu Pilatoji chũ'una tochasiko'a kurususē'vero chā'tirona jē'jo suosinaa'me repana, Iku JESUS, NAZARET VU'EJOORO SAKUA'MU. JUDIOPAI CHŪ'UKU'MU, chiiche tochasiko'are.

²⁰ Pilatoji chũ'una hebreo chu'o, griego chu'o, latin chu'o tochasinaa'me repako'a. Repacheja Jesure kurususē'vero jē'jo nukosicheja Jerusalén vu'ejoopo kueñe pa'isi'kua'mu. Já'ajekuna judiopiai jainuko rani repako'a tochasi'e ñasinaa'me.

²¹ Judío phairipái chũ'una repako'a tochasi'ere ña i'kasinaa'me Pilato'te.

—Já'a, “Judíopái chũ'uku'mu iku”, chiiju tochasi'e tanosō, “Judíopái chũ'uku'mu chu'ũ', chiisi'kua'mu iku”, chiiche tocha suojũ'u —chiisinaa'me repana.

²² Chitena Pilato i'kasi'kua'mu.

—Chu'upi chũ'una tochasi'ea'me já'a. ¡Ūcua já'aja'ñe paau! —chiisi'kua'mu repau.

²³ Repana sōtaopái Jesure kurususē'verona jē'jo nuko pi'ni repau ju'isikāa mini ūcuaka'chapana te'ese'rechi'a che're paasinaa'me. Chekukāa t̄osikāa repakāapi juhasi'epi peokuna te'ejakāajekuna sãñeche'i'a ija'che i'kasinaa'me repana:

²⁴ —Ikāa che'resōmanefũ mai. Rupũ ikāa paajauni catara'karuā tochasira'karuāpi chejana su'a jñaañu —chiisinaa'me repana.

Já'aja'ñe cho'ojũ Dios chu'o kuakaisina tocha jo'kasi'e kuache'te ūcuarepa cho'osinaa'me repana sōtaopái, ija'che kuache'te:

Chu'ũ ju'isikāa te'ese'rechi'a che're paasinaa'me repana.

Chekukāa t̄osikāa paajauni jñaañu chini catara'karuā mami tochasira'karuāpi chejana su'asinaa'me repana,

chiimũ repa tocha jo'kasi'e.

²⁵ Jesús jē'jo suocojñosi'ku nukasē'vero kueñere romi ūcuaka'chapana nukasinaa'me, repau puka'kona'me repao cho'jeo, cheko María Cleofas r̄ijona'me María Magdalena.

²⁶ Nukajuna chu'ũ Jesús neeku repau r̄ua chiicojñoku repau puka'kore kueñe nukasi'kua'mu. Nukakuna ña Jesús repau puka'kore i'kasi'kua'mu.

—Ja'ko, mu'ũ chũ'ija'ũ pa'ija'mu iku —chiisi'kua'mu repau chu'ũre.

²⁷ Chini chu'ũre ūcuaja'che i'kasi'kua'mu repau — Muja'koja'io pa'ija'mo iko —chiisi'kua'mu repau.

Já'aja'ñe i'kauna asa já'arum̄upi teana repao'te chu'ũ vu'ena sa kuirasi'kua'mu chu'ũ.

Jesús ju'isi'ere kua'mu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Já'aja'ñe i'ka pi'ni, “Ja'ku chũ'ũ jo'kasi'e peore cho'o pi'nicuhasi'ea'me”, chini cuasaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Okouamũ chu'ũre —chiisi'kua'mu repau.

Já'aja'ñe i'kaku Dios chu'o aperamũ kuasina tocha jo'kasi'e kuache'te ūcuarepa cho'osi'kua'mu repau.

²⁹ Ūcuachejare churura'puru uche cono r̄uara'ka timusira'puru ñu'isi'kua'mu. Repana sōtaopái ūcuara'kana chu'ũsuovaji chũsa chũũ hisopo v̄asocho chā'tirona repasuoru quēo suo m̄uo repau chu'opona nosinaa'me chu'chua'ku chini.

³⁰ M̄uorena chu'chũ ūku pi'ni ija'che i'kasi'kua'mu repau:

—Peore cho'o pi'nicuhasi'ea'me —chini meñe sime j̄unisōsi'kua'mu repau.

Cunar̄uji Jesús me'jupona sōtao totasi'ere kua'mu

³¹ P̄naumucuse chuta'a t̄'amarum̄ujekuna repana judiopiai, “Maipi kurususē'veroã jē'jocojñosinani casoma'to cu'amũ. Che'ro pascuarumũ na'a r̄ua fiesta cho'oumucusea'me. Já'ajekuna maipi repana cū'are tu'ka ju'chesōñu na'a na'mi j̄unisōrena na'mi caso re'oa'ku”, chini repana Pilatoni sani i'kaasome já'aja'ñe cho'ochete chũ'ua'ku chini.

³² Ūcuarumũ repana sōtaopái Pilatoji chũ'una rani Jesure ja'me jē'jo nukocojñosi'kure charo nukakuni repau cū'a tu'ka ju'chesinaa'me. Chekure ūcuaja'che cho'osinaa'me repana.

³³ Cho'o pi'ni Jesure ñasinaa'me. “Ikuta'ni j̄unisōsi'kua'mu”, chini repau cū'a tu'ka ju'chemanesinaa'me.

³⁴ Já'ata'ni sōtao te'eu cunar̄uji Jesús me'jupona totasi'kua'mu. Totauna chiena'me oko raisi'kua'mu repau totasicoje.

³⁵ Já'aja'ñe cho'ochete ñasi'kujeku jorema'ñe ūcuarepare chu'o kua'mu chu'ũ, m̄usanukonapi ña, “Jesús Dios Mamaku'mu”, chini repauni cuasaa'ju chini.

³⁶ Repau cū'are tu'ka ju'chemanereña Dios chu'o aperamũ kuakaisina tocha jo'kasi'e ūcuarepa t̄'jñesi'kua'mu.

Repau tara te'etarap̄jē'e juchumaneja'mu,

chiimu repa tocha jo'kasi'e.

³⁷ Dios chu'o tochasiphuro chekucheja ija'che kuamu:
Repana totasi'kure ñajanaa'me pãi,
chiimu.

Jesure tãsi'ere kuamu

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Jã'a cho'o pi'nisirumu José Arimatea vø'ejoope caku Jesure jũ'isi'kure Pilatoni sēniasomu sa tãra chini. (Repau José judiöpãire vajuchuku Jesure ñoma'ñe chiiku paniasomu.) Sēeuna Pilatoji, "Jau", chikuna sani Jesure caso saasomu repau.

³⁹ Sauna Nicodemo Jesure ñamipi mua cutusi'ku ja'me saiũ ma'ña jũ'isiva'nare ro'veche mirrana'me áloe ja'mesi'e treinta kilos saasomu.

⁴⁰ Sa kãana reajakãana ma'ñapi chũũ Jesure reasome repana Josena'me Nicodemo. Jũ'isinare judiöpãi cho'оче'me jã'a.

⁴¹ Jesure kurususē'vero jē'jo nukosichejare otera'ñuruã pa'icheja pa'isi'kuamũ. Ūcuachejare mamacoje chuta'a jũ'isi'kure te'eũ'terejē'e tãmacoje pa'isi'kuamũ, aikũti caripana tētoche ūhisicoje.

⁴² Reparumu judiöpãi pũaumucuse tĩ'acuhakuna repacojepi kueñe pa'iana ūcuacojena cuaa ūhaasome repau'te Jesure. Ūha eta repacoje kakasa'aro catapũji rua ujarũji ta'pi vø'ena co'iasome repana.

20

Jesús vajuraisi'ere kuamu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Romicomũ apeñatato rua ñami chuta'a chijajũvana María Magdalena Jesure ūhasicojena saniasomo. Sani ñato catapu repacoje ta'pisi'pũ kuñosõsi'pũ paniasomu.

² Ña vø'vø'sõ Simonna'me chu'ũ Jesús neeku repau rua chiicojñoku pa'ichejana rani kuasi'koa'mo repao.

—Maire Paaku'te pãi mini etua sasõsinaa'me. Repau'te sa ūhasicheja vesume mai —chiisi'koa'mo repao.

³ Chikona asa chu'ũ Pedrona'me eta ūcuacojena saisinaa'me.

⁴ Vø'vø'ju saisinaa'me chukuna Jesús neena. Jã'ata'ni chu'ũ Pedro'te na'a charo vø'vø' tĩ'asi'kuamũ repacoje.

⁵ Vø'vø' tĩ'a repacoje sa'navu rãa ñato Jesure reasikãñachi'a ūhisi'kuamũ. Rãa ñakuta'ni chu'ũ kakamanesi'kuamũ.

⁶ Na'a cho'jepi vø'vø' tĩ'asi'kuamũ Simón Pedro repacoje. Ūcuaja'che repakãña kaka ñasi'kuamũ repau.

⁷ Ūcuachi'a Jesús sijopũ reasikãa tĩchejana pũ'se ūhasikãare ñaasomu repau.

⁸ Ūcuarumu chu'ũ charo vø'vø' tĩ'asi'ku repacoje ūcuaja'che kaka ña, "¡Vajuranicuhacosomu repau!", chini cuasasi'kuamũ.

⁹ Reparumu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e repau vajurajache kuache asanata'ni chuta'a asavesusinaa'me chukuna.

¹⁰ Ña pi'ni vø'ena co'isinaa'me chukuna.

María Magdalenani Jesús peosichejapi rani ñosi'ere kuamu

(Mr 16.9-11)

¹¹⁻¹² María Magdalenata'ni chukuna'te tuhasi'ko co'imatesi'koa'mo. Co'ima'ñe pa'io repacoje kueñere nukako oniasomo repao. Oio repacoje sa'navu rãa ñato Jesús ūhisichejare ángeles te'eka'chapana pojakãña ju'ina'pi ñuniasome. Jesús sijopũ caru'ru pa'isichejare cheku ñuniasomu. Chekuta'ni Jesús cũ'a caru'ru pa'isichejare ñuniasomu.

¹³ Ūcuarumu ángeles repao'te sēniasome.

—¿Je'se pa'iana oiko mu'ũ? —chiniasome repana.

Chitena i'kaasomo.

—Chukuna'te Paaku'te pãipi sasõsinaa'me. Repau'te sa ūhasichejajē'e vesumo chu'ũ —chiniasomo repao.

¹⁴ Jã'aja'ñe i'kacuha chũriko Jesure ūcuacheja nukakuni ñaasomo repao. Ñakota'ni ñavesuasomo repao repau'te.

¹⁵ Vesukona i'kaasomu Jesús repao'te.

—¿Je'se pa'iana oiko mu'ũ? ¿Neeni ku'eko mu'ũ? —chiniasomu repau.

Chikuna, "Otera'ñuruã kuirakucosomu iku", chini cuasako i'kaasomo repao.

—Mu'upi sasi'ku pani kua'jũ'u chu'ure repau'te sa ũhasicheja. Mijiani rara chiimo chu'u —chinasomo repao.

¹⁶ Chikona Jesús i'kaasomu.

—¡María! —chinasomu.

Chikuna asa churi hebreo chu'opi i'kaasomo repao.

—¡Rabuni! —chinasomu. (“Rabuni” chini “Masu” chiimu hebreo chu'o.)

¹⁷ Jã'aja'ñe i'kaona i'kaasomu Jesús.

—Chẽamanejũ'u chu'ure. Ja'ku pa'icheja chuta'a co'ima'kua'mu chu'u. Jã'ajekuna chẽamanejũ'u chu'ure. Jã'ata'ni chu'u neenare chu'u cho'jechũija'ñe pa'inare co'i ija'che kua'kaijũ'u: “Jesús, 'Chu'u Ja'ku Dios pa'ichejana co'imũ chu'u. Repau chu'u Ja'ku ũcuachi'a Mũja'kua'mu. Chu'ure paaku'mu Repau. Ūcuachi'a musanukonare Paaku'mu Repau”, chiisi'kua'mu”, chiijũ'u repanare —chinasomu repau.

¹⁸ Chikuna repao María Magdalena rani chukuna'te repau neenare repau'te ñasi'ena'me repau i'kasi'e kuasi'koa'mo.

Jesús repau neenare peosichejapi rani ñosi'ere kua'mu

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Ūcuaumucuse romicorũmu na'itona chukuna Jesús neena judiõpã chũ'unani vajuchũju jatisa'ñaroã peore masi jeo ta'chesõ chi'i pa'isinaa'me. Jã'aja'ñe chi'i pa'inani Jesús chukuna chenevũ'te peosichejapi rani nukaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Re'oja'che pa'ijũ'u musanukona —chiisi'kua'mu.

²⁰ Chini repau jũjñana'me me'jupo totasicoje ñosi'kua'mu repau chukuna'te. Nõkuna ña, “Maire Paaku'mu iku”, chini pojosinaa'me chukuna.

²¹ Ūcuarũmu repau jo'e ũcuare i'kasi'kua'mu.

—Re'oja'che pa'ijũ'u musanukona. Repau chũ'uñe cho'oa'ku chini Ja'ku chu'ure raosi'ja'che musanukonare saomu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

²² Chini chukunani jujukũ ija'che i'kasi'kua'mu:

—¡Dios Rekochoji musanukona rekoñõãre ja'me paau!

²³ Cu'ache cho'ochẽ ũhasõsinare pã, “Musanukona cu'ache cho'osi'e tunosõsi'ea'me”, chiire'omu musanukonare. Chiito tunorepasi'ea'me repa. Jã'ata'ni cu'ache cho'ochẽ ũhamanareta'ni, “Musanukona cu'ache cho'ochẽ tunoma'ñea'me”, chiire'omu musanukonare, tunoma'ñejekuna —chiisi'kua'mu repau.

Jesure vajuraisi'kure Tomás ñasi'ere kua'mu

²⁴ Reparũmu chukuna'te Jesús neenare docerepanare ja'me pa'iku, “Gemelo”, chicojñoku Tomás peosi'kua'mu. Jesús chukuna'te peosichejapi rani ñorũmu.

²⁵ Peosi'kujekuna repau'te ija'che kuasinaa'me chukuna:

—Maire Paaku'te ñasinaa'me chukuna —chiisinaa'me chukuna repau'te.

Chitena Tomás jachaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Repau jũjña jẽ'josicojña ña chu'u mũõñoji cuacha ñani'te ũcuachi'a repau me'jupo totasicoje chu'u jũtũpi suãni ñani'te musanukona i'kache cuasaja'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁶ Te'esemana pa'isirũmũna jo'e ũcuavũ'ena chi'isinaa'me chukuna. Reparũmũta'ni Tomás ja'me pa'isi'kua'mu. Chi'i pa'ijũ jatisa'ñaroã masi jeo ta'chesõsisa'ñaroãta'ni Jesús chukuna chenevũ'te peosichejapi rani nukaku ija'che i'kasi'kua'mu:

—Re'oja'che pa'ijũ'u musanukona —chiisi'kua'mu.

²⁷ Chini repau'te Tomare i'kasi'kua'mu.

—Chu'u jũjña jẽ'josicojñana mu'u mũõñoji cuacha ñajũ'u. Ūcuachi'a chu'u me'jupo totacojñõsicoje mu'u jũtũpi suãni ña jachama'ñe cuasajũ'u chu'ure. Ūcuau'mu chu'u —chiisi'kua'mu repau.

²⁸ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Dioa'mu mu'u. Chu'ure Paaku'mu —chiisi'kua'mu repau.

²⁹ Chikuna i'kasi'kua'mu repau.

—Chura chu'ure ñasi'kujeku jachama'ñe cuasamu mu'u. Jã'ata'ni chu'ure ñamanapi cuasana mu'ure na'a rãa pojoju pa'ijanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

Pãipi ña, “Jesús Dios Mamaku'mu”, chiijũ cuasaa'jũ chini Juan ipũuro tocha jo'kasi'ere kua'mu

³⁰ Repau Jesús cheja pa'irũmu chukuna repau neena ñaju'te Diochi'a cho'omasiche rãa cho'o ñosi'kua'mu. Jã'ata'ni repa chukuna ñasi'e peore kuaku tocha jo'kama'mu chu'u ipũuro.

³¹ Ie iphuro tochasi'e peore musanukonapi ña, "Jesucristo Dios Raosi'kua'mu. Ūcuau Mamaku'mu repau", chini cuasa, repauni cuasaju re'oja'che pa'iju jünisösiramu Dios pa'ichejare ai sani paaru chini tocha jo'kamü chü'u.

21

Repau neenare sieterepanare Jesús peosichejapi rani ñosi'ere kuamu

¹ Jä'aja'ñe cho'osiramu chukuna Jesús neena na'a pa'iju Tiberias chiara ru'tuva'te pa'ijuna Jesús jo'e peosichejapi ñosi'kua'mu chukuna'te aperamu cho'osi'eja'che. Ija'che cho'osi'kua'mu repau:

² Repacheja Simón Pedro'mu, "Gemelo" chiiku Tomaa'mu, Galilea cheja cajoopo Caná va'ejoopo caku Natanaela'mu, chukuna Zebedeo chüi te'eka'chapana a'chuna'me pa'isi'kua'mu chü'u. Ūcuachi'a chekuna te'eka'chapana chukuna'te ja'me pa'isinaa'me Jesús neena.

³ Ūcuarumu Simón Pedro chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Va'i saimu chü'u —chiisi'kua'mu.

Chiiuna chukuna,

—Ja'me sañu —chiisinaa'me.

Chini choovu caje tuni ja'me va'i saisinaa'me chukuna. Sani si'añami chonata'ni te'eva'urejê'e va'ire chomanesinaa'me chukuna.

⁴ Ñatapi'ratona repau Jesús chiara ru'tuva'te peosichejapi rani nukasi'kua'mu. Jä'ata'ni chukuna repau neena repau'te ñavesusinaa'me.

⁵ Ūcuarumu Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Pösüpäi, ¿va'i chomanere? —chiisi'kua'mu.

Chikuna chukuna i'kasinaa'me.

—Päasinaa'me chukuna —chiisinaa'me.

⁶ Chitena i'kasi'kua'mu repau.

—Va'i chorü choovu ujajütü cakã'kona su'a ruoru va'i kakajanaa'me —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna repau chü'ñe cho'ojü jairepanukore va'ire chorena va'i chorü micu'asi'kua'mu chukuna'te.

⁷ Ūcuarumu chü'u Jesús rua chiicojñokujü i'kasi'kua'mu Pedro'te.

—Maire Paaku'mu jä'u —chiisi'kua'mu chü'u.

Jä'aja'ñe i'kauna asa Simón Pedro Jesuni ñara chini sê'sevu ju'ikã repau titosikãa mini sacha chiarana su'a tuãni runi chu'asi'kua'mu.

⁸ Chukunata'ni repau neena canuka choovüji va'i chorüji va'ipi timusõrena chiachaji vavo rajü pa'isinaa'me. Chukuna raisicheja cien metros pa'isi'kua'mu chiara joopo.

⁹ Rani ru'tuvana juo mani toa ñasinaa'me chukuna. Ūcuatoare chiacha va'ina'me pä pa'isi'kua'mu.

¹⁰ Ūcuarumu Jesús chukuna'te i'kasi'kua'mu.

—Va'i musanukona chosiva'nare te'evanare rajü'u —chiisi'kua'mu.

¹¹ Chikuna jo'e Simón Pedro choovuna caje tuni va'i chorü ciento cincuenta y trerepana va'i ujanachi'a timusi'rure jñajñu ma ühasi'kua'mu. Va'i jainuko pa'iruta'ni che'remanesi'kua'mu reparu.

¹² Jä'aja'ñe cho'o pi'niuna Jesús i'kasi'kua'mu chukuna'te.

—Rani äijü'u äu —chiisi'kua'mu.

Chukuna repau neena te'ejê'e, "¿Jeeja'iu'u mü'u?", chiimanesinaa'me, repauni ña masiju. "Chukuna'te Paaku'mu iku", chini cuasasinaa'me.

¹³ Ūcuarumu Jesús chukuna'te päna'me va'i mini äusi'kua'mu.

¹⁴ Repau Jesús vajurani pa'iu chukuna'te repau neenare peosichejapi rani ñosi'e chura choteñoã'me.

Simón Pedrona'me Jesús cutusi'ere kuamu

¹⁵ Äu äni pi'nisirumu Jesús Simón Pedro'te sêesi'kua'mu.

—Simón, Juan mamaku, ina chiime chü'ure. Jä'ata'ni, ¿mü'u chü'ure na'a rua chiima'ku? —chiisi'kua'mu.

Chiiuna Pedro i'kasi'kua'mu.

—Jüju, Chü'ure Paaku, mü'ure rua chiimu chü'u. Masimu mü'u jä'a —chiisi'kua'mu repau.

Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.

—Jä'aja'ñe pa'ito ovejachiiva'nare kuiracheja'che kuirakaijü'u mü'u chü'u neenare —chiisi'kua'mu repau.

- ¹⁶ Chini repau'te jo'e sēesi'kua'mu repau.
 —Simón, Juan mamaku, ¿chu'ure chiiku mu'u? —chiisi'kua'mu.
 Chiihana i'kasi'kua'mu repau.
 —Jūju, Chu'ure Paaku, mu'ure chiimu chu'u. Masimu mu'u jā'a —chiisi'kua'mu repau.
 Chiihana Jesús i'kasi'kua'mu.
 —Ovejavnare kuiracheja'che kuirakajjū'u chu'u neenare —chiisi'kua'mu.
¹⁷ Jo'e ūcuate'ere sēesi'kua'mu Jesús repau'te.
 —Simón, Juan mamaku, ¿chu'ure chiiku mu'u? —chiisi'kua'mu.
 Jesupi ūcuate'ere choteñoā, “¿Chu'ure chiiku mu'u?”, chiihana Simón Pedro sumana i'kasi'kua'mu.
 —Chu'ure Paaku, peore masiku'mu mu'u. Chu'u mu'ure chiiche masimu mu'u —chiisi'kua'mu.
 Chikuna i'kasi'kua'mu repau.
 —Jā'aja'ñe pa'ito mu'upi ovejava'nare kuiracheja'che kuirakajjū'u chu'u neenare.
¹⁸ Ija'chere i'kamū chu'u mu'ure: Mu'u aperumu pōsuu pa'irumu kāña sa'che mu'ure uachejña ku'isi'kua'mu mu'u. Jā'ata'ni na'a pa'isirumu mu'u aiva'u pa'itona chekupi mu'u jūjña saana vēe mu'ure saiamachejñana saja'mu mu'ure. Ūcuarepaa'me jā'a —chiisi'kua'mu repau.
¹⁹ Jā'aja'ñe i'kacheji Jesús Simón Pedro Dios chu'ore chu'vakū chuenisōana pāi Diore cuasajachere kuasi'kua'mu, ūcuauji asa masia'ku chini. Jā'aja'ñe chiimu Dios.
 Ūcuarumu Jesús Simón Pedro'te jo'e i'kasi'kua'mu.
 —¡Chu'u chū'ñe'te cho'oku pa'ijū'u! —chiisi'kua'mu.
Jesús repau neeku rua chiicojñoku pa'iche'te kuamu
²⁰ Ūcuarumu chu'u, Jesús neeku repau rua chiicojñokūji repanani cho'jepi tuhakuna Pedro churi ñasi'kua'mu chu'ure, aperumu pascua āu āirumu Jesuni kueñe ñu'iu repau'te jo'kajauni, sēesi'kuni.
²¹ Ūcuarumu Pedro chu'uni ña Jesure sēesi'kua'mu.
 —Chukuna'te Paaku, ikurejē'e, ¿je'se ti'jñeja'u? —chiisi'kua'mu.
²² Chikuna Jesús i'kasi'kua'mu.
 —Chu'u cheja jo'e cajerumujatu'ka jūnisōma'ñe pa'iche'te chū'u jo'kauato jo'kare'omu chu'ure ikure. Mu'uta'ni iku pa'ijache cuasama'ñe chu'u chū'ñe'te cho'oku pa'ijū'u —chiisi'kua'mu repau.
²³ Jesupi jā'aja'ñe i'kauna asa chekuna repau neena asavesuju sāiñechi'a ija'che cutuasome: “Repau Juan jūnisōma'ñe ai pa'ijauasomu”, chiniasome. Jā'ata'ni repau Jesús, “Jūnisōma'ñe ai pa'ija'mu iku”, chiimanesi'kua'mu chu'ure Juanre. Rupu, “Chu'u cheja jo'e cajerumujatu'ka jūnisōma'ñe pa'iche'te ikure chu'uni jo'kauato jo'kare'omu”, chiisi'kua'mu Jesús chu'ure Juanre.
²⁴ Chu'u Jesús neeku pa'iche'te i'kasinaa'me repana. Chu'u ūcuauji ie chu'o reparumu cho'osi'ere iphurona tochamu. Chu'u kuache chu'o ūcuarepaa'me. Masime mai jā'a.
²⁵ Chekumajñaruā Jesús rua si'ache cho'osi'kua'mu. Iphuro tochama'mu chu'u repa. Repau cho'osi'ere peore tocharu chekurumu repau cho'osi'e kuaphuroā timusōra'acosomu cheja. Jā'aja'ñe cuasamu chu'u. Ūcuamaru tochamu chu'u Juan.

Jesús saosina cho'osi'ere kuamu

Jesús Dios Rekocho raojachere kuamu

¹ Chũ'u Lucas mu'ure Teófiloni ie chu'o tocha saomu, Jesús pa'iche'te masia'ku chini. Aperamu chu'u mu'ure chekuphuro utija'ophuro tocha saosi'kuamu, Jesucristo cho'osi'ena'me che'chosi'e kuara chini.

² Repau Jesús cheja pa'isi'ena'me cunaumu ma'isi'e kuara chini tocha saosi'kuamu chu'u mu'ure. Dios Rekochoji cho'okaiuna Repau muipi'rarumu Jesús Repau neenare soni chũ'u jo'kaasomu, repana cho'ojache.

³ Repau Jesús jüniso tácojñosi'kuta'ni jo'e vajurani pa'ina Repau neena ñaasome Repau'te. Jüni vajurani jo'e cuarentarepaumucujña cheja pa'iu te'eñoã ñoku paniasomu Repau, repapani Repau jüni vajuraisi'ere masia'ju chini. Nokuna, "Jesua'mu iku", chini Repau'te ña masiasome repana. Ūcuachi'a cu'ache cho'che ũhasinare Dios chëa paache'te kuaku che'choasomu Jesús Repau neenare.

⁴ Vajurani Repau neenana'me pa'iu ija'che chũ'uasomu:

—Icheja Jerusalén vu'ejoopo saima'ne pa'iju cha'ajũ'u. Saimu chu'u. Jã'ata'ni chu'u Ja'ku Dios musanukonare Repau Rekocho'te raopi'ramu, musanukona rekoñoãre ja'me paau chini. Repau aperumu cho'ora chiisi'e cho'opi'ramu Dios. Aperumu chu'u musanukonare Repau Dios Rekocho raojache kuasi'kuamu. Chura Dios Rekocho'te cha'ajũ'u musanukona.

⁵ Aperumu Juan pã jainukore re'oja'che okoro'veasomu. Chura Diopi musanukonare na'a re'oja'che cho'okaija'mu. Jeerumu pa'ima'ona musanukona rekoñoãna Dios Rekocho raocojñojanaa'me musanukonani ja'me paau chini —chiniasomu Jesús repanare.

Jesús cunaumu ma'isi'ere kuamu

⁶ Repau Jesús neena Ūcuau'ni ja'me pa'iju ija'che sëniasaasome Repau'te:

—Asarepajũ'u, Chukuna'te Paaku. Maijana judiopi chũ'uñechi'a chiime chukuna. Jã'ata'ni maire chura tinapi chũ'ume, judio peonapi. Jã'aja'ne cuheme chukuna. ¿Chura mu'u chukuna'te judio peona chũ'uñe ũsekaija'u? —chiniasome repana.

⁷ Chitena,

—Chu'u Ja'ku masiche'me jã'a. Repau'te ũseuarumu judio peona chũ'uñe ũsekaija'mu Repau. Chuta'a reparumu kuama'mu Repau.

⁸ Ie chu'u i'kache asa chëajũ'u: Musanukonare Dios Rekocho raipi'ramu. Rani ja'me pa'iu Ūcuarekochoji cho'okaija'mu musanukonare, chu'u pa'iche'te chekunani masi kuaa'ju chini. Ūcuauji cho'okaiuna chu'u pa'iche masi kuajanaa'me musanukona ijoopo Jerusalén vu'ejoopo pa'inare peore, icheja Judea cheja pa'inare, ũcuachi'a Samaria cheja pa'inare. Musanukonapi kua'una si'achejñaruã rua so'ña pa'ina pã peore asajanaa'me chu'u pa'iche —chiniasomu Repau.

⁹ I'ka pi'ni Repau neena ñaju'te cunaumuna munisoasomu Repau. Muiuna ñañu chinareta'ni pikopi ñañejë'e peoche ta'pisouna ñama'ne muosomasome repana.

¹⁰ Chuta'a muñe ñaju pa'ijuna peosichejapi rani umupã te'ekachapana pojakãña ju'inapi rani repana chenevu'te nukasome.

¹¹ Nukaju repanare Jesús neenare ija'che i'kaasome repana:

—Musanukona Galilea cheja raisina, ¿je'se pa'ina chuta'a muñe ñaju pa'iche? Repau Jesús cunaumuna munisocuhasi'kuamu. Na'a pa'isirumu Ūcuau ma'isi'ejache jo'e cajeja'mu Repau —chiniasome repana ángeles cunaumu pa'ina.

Judas aperumu pa'isi'ejache pa'iauni Matía'te jñaasi'ere kuamu

¹² Ūcuarumu repana te'ekilómetro Olivo aiküti caje Jerusalén vu'ejoopona co'i tã'asome.

¹³ Vu'ejoopo tã'a vu'e muni repana pa'iruupuna kakaasome oncerepana, Pedro'mu, Santiago'mu, Juan'mu, Andre'mu, Felipe'mu, Tomaa'mu, Bartolome'mu, Mateo'mu, Santiago Alfeo mamaku'mu, Simón cananistapã cho'okaisi'kuna'me Judas Santiago cho'jeu.

¹⁴ Repana oncerepana si'aumucujña chekunana'me chi'iju paniasome Repau Jesús cho'jechi'ina'me, puka'ko Mariana'me chekuna romi. Chi'i si'arumu Dioni sëjeu paniasome repana.

¹⁵ Reparum repana Jesucristo'te cuasanachi'a chi'iasome. Ciento veinterepana chi'isina pa'icosome. Chi'irena Pedro repana chenevuj'i vuni nukaku ija'che i'kaku chu'vaasomu repanare:

¹⁶ —Asarepaj'u, chu'ch majapai. Aperumu Dios Rekochoji kuakuna David Judas cho'ojachere kuaku tocha jo'kasi'e ucuarepa ti'jnesi'kuu'mu. Dios Rekocho peoche i'kama'kuu'mu. Ja'ajekuna aperumu Dios Rekocho i'ka jo'kasi'e pa'iku'mu Judas. Repau Judas Jesuni chea sa vanisda'ju chini chekunani Repau sani pa'ichejana sasi'kuu'mu.

¹⁷ Chuta'a ja'aja'ne cho'omarumu Repau Jesus Judare soni chea paasi'kuu'mu. Chea paakuna chekunana'me pa'iu Diore re'oja'che ja'me cho'okaiu pa'isi'kuu'mu repau.

¹⁸ 'Repau Judas aperumu re'oja'che pa'isi'kupi Jesuni cu'ache cho'ouna repau'te ro'iasome pai. Ro'isinareta'ni repa kuri suma'ne cuasa co'choasomu repau. Co'chouna repa kuri chejare kooasome repana. Repau Judas cutapu'te tuani che're cutatopuj'i etauna junisdasomu.

¹⁹ Repau tuani junisosi'e Jerusalen pa'ina ucuanuko asaasome. Ja'aja'ne asa repana chu'o Aceldama ve'oasome repacheja. Repana chu'o "Aceldama" chini "Chiecheja" chiuasomu.

²⁰ 'David mai aipaiu pa'isi'ku tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Repau vu'e pai peovu'e jo'kasosivu'e paau.

Repau cho'uche chekuni jo'kaju'u,
chiimu.

²¹⁻²² Ja'ajekuna Judas aperumu cho'osi'aja'che re'oja'che cho'okuni chekuni jnaa jo'kañu chiime mai. Jo'e te'eu'te jnaañu Jesus pa'iche'te maina'me kuajure, "Jesus junisda' tãcojñosi'ku jo'e vajurani pa'iku'mu", ja'aja'ne chiu kuau'ku. Jesus maina'me ku'irumu, ucuaja'che Juan Repau'te okosis'e ñasi'kuni si'ache maina'me ku'iu Repau cunaumu munisda'ne ñasi'kuni jnaañu chiime mai —chiniasomu repau Pedro repanare.

²³ Chikuna, repana te'ekachapanare ve'oasome, repana chiinani. José Barsabana'me Matia'te ve'oasome repana. José Barsabás jo'e ucuate'euji Justo ve'easomu.

²⁴⁻²⁵ Repanani chini ucuanuko Jesuni seniasome repana, Repau chiikuni masiñu chini. Ija'che i'kaju seniasome repana:

—Mu'ch, Chukuna'te Paaku, pai ucuanuko rekoñoa cuasache masiku'mu. Chekuni te'eu'te jnaañu chiime chukuna Judas re'oja'che pa'irumu cho'osi'aja'che cho'oa'ku chini. Mu'ch chiikuni kuaj'u chukuna'te. JJauni jnaajanaa'ne chukuna? Repau Judas re'oja'che cho'osi'e jo'kasda, cu'ache cho'osi'kujeku junisda vati toare sani pa'iuasomu, cu'ache cho'osi'e ro'i. Chura chukuna'te ja'me pa'ikuji karamu. JJauni jnaajanaa'ne chukuna ja'me chu'vajure? —Ja'aja'ne i'kaju seniasome repana.

²⁶ Seni pi'ni repana chiinani te'ekachapanare repana mami catapu'ña tochaasome repana. Tocha pi'ni su'asome Jesus chiikuni masiñu chini. Su'a ña Matiani cheasome repana ucuanani ja'me pa'iu cho'okaau chini. Chearena ucuanani Jesus saosinani oncerepanani jovoasomu Matias, ja'me chu'vara chini.

2

Dios Rekocho cajesi'ere kuamu

¹ Ucuaramu fiesta Pentecostés pa'irumu ucuate'evu'e Jesucristo'te cuasanachi'a ucuanuko chi'iasome.

² Repavu'ere chi'i pa'ijuna cunaumupi rua asoche tutacheja'che asoasomu. Repavu'e pa'ina ucuanuko asaasome.

³ Asoona ñato repanare ucuanukore sijo se'sevua toñaru'aja'ne ñoasomu.

⁴ Dios Rekochoji raiu ucuanukore ja'aja'ne cho'oasomu. Repanare Repau Rekochoji rani ja'me pa'iu cho'okaiuna repanj'e che'chemanesi'ere tiipai chu'o i'kaasome repana ucuanuko.

⁵ Reparumu repacheja Jerusalen vu'ejoopo judiopai jainuko si'achejñaru'ã raisina paniasome Diore cuasana.

⁶⁻⁷ Umupi rua asoche cho'okuna asa repana Jerusalen pa'ina jainuko vu'vu mua chi'iasome asañu chini. Vu'vu mua asato Jesucristo'te cuasanapi repanj'e che'chemanesi'ere tiipai chu'ore i'kaasome. Ja'aja'ne i'kajuna asa rua cuasaju paniasome repana. Rua si'achejñaru'ã raisina i'kachu'ore i'kajuna asa sañechi'a ija'che i'kaasome repana:

—JJe'se paaku ie? Ina tiipai chu'o i'kana ucuanuko Galilea cheja raisina'me.

⁸ JJe'se pa'ina ina mai so'ña pa'ina i'kache peore i'kamasiche?

⁹ Mai rua si'achejñaruã raisinaa'me. Partia cheja, Media cheja, Elam cheja, Mesopotamia cheja, Judea cheja, Capadocia cheja, Ponto cheja pa'inana'me Asia cheja raisina pa'ime mai.

¹⁰ Ūcuachi'a Frigia cheja, Panfilia cheja, Egipto cheja, Africa cheja Cirene chekukã'ko pa'inana'me pa'ime mai. Ūcuachi'a Roma vü'ejoopo raisina judiöpäina'me judio peonapi judio pa'iche che'chesinana'me pa'ime mai icheja.

¹¹ Ūcuachi'a Creta cheja pa'ina Arabia cheja pa'inana'me pa'ime mai icheja. Si'achejñaruã raisinaa'me mai. Jã'ata'ni mai ūcuanuko Dios re'oja'che cho'ochete kuajuna asaju pa'ime. Peore mai chu'opi i'kajuna asame mai —chinasome repaña säiñechi'a.

¹² Jã'aja'ñe i'kache'te asarena rua cuasoasomu repanare. Jã'ajekuna säiñechi'a ija'che i'kaju sëniasome repaña: “¿Je'se pa'ina ina ija'che i'kache?”, chiiju.

¹³ Chekuna vü'vü muasinata'ni asa päisoju cu'ache cutuasome repanare Jesure cuasanare. “Cono jü'ime ina”, chinasome repaña säiñechi'a.

Pedro chu'vasi'ere kuamu

¹⁴ Chitena Pedro oncerepanare ja'me pa'ikaji vüni nukaku päi kuanupu vü'vü raisikuanupu'te ija'che chu'vaasomu:

—Asarepajü'ü, musanukona judiöpäi, Jerusalén pa'ina.

¹⁵ “Ina cono jü'ime”, chiime musanukona te'ena. Jã'ata'ni cono jü'ima'me chukuna. Chuta'a apeñatamu ie. Nueve'me. Mai judiöpäi umucujña cono ūkumanaa'me.

¹⁶ Ija'che pa'imu: Apereparumu Dios chu'o kuasi'ku, Joel, irumu cho'ojachere kuaku tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

¹⁷ Cheja si'ari'rarumu päi ūcuanukore Repau Rekocho'te raoja'mu Dios.

Raouna Ūcuarekochoji cho'okaiuna mai chüipi Repau chu'ore chu'vajanaa'me.

Cho'okaija'mu pösüpäipi Dios ñoñe'te tochare ñaa'ju chini.

Cho'okaija'mu ainapi uokäni ñaa'ju chini.

¹⁸ Ūcuachi'a reparumu Repau'te cho'ochete cho'okainare umupäina'me romi

Repaü Rekocho'te raoja'mu Dios

repanapi Ūcuau chu'ore chu'vaa'ju chini.

¹⁹ Repau Dios cnaumuna'me cheja Ūcuachi'a cho'omasiche'te päi rua cuasaju'te cho'o ñoja'mu.

Chiena'me toana'me piko cho'o ñoja'mu Dios.

²⁰ Esuu miañe üseja'mu.

Ūcuaja'che päimiaü chieja'che ñoja'mu.

Repaü jo'e cajepi'rarumu jã'aja'ñe cho'oja'mu Maire Paaku.

Reparumu Dios päi ūcuanuko pa'iju cho'osi'e ro'iche chu'uja'mu.

²¹ Ūcuachi'a reparumu päipi Maire Paakuni sëeju,

“Chu'ure oijü'ü; mu'ure cuasaku'mu chu'ü”, chiito

repanare Chëa Paaku re'oja'che cho'okaija'mu,

chiimu Joel tocha jo'kasi'e.

²² 'Israelpäi, asa chëajü'ü. Diopi raouna pa'isi'kua'mu Jesús. Ūcuauji cho'okaiuna rua re'oja'chere, Diuchi'a cho'omasiche'te, päi rua cuasaju'te cho'osi'kua'mu Repau. Icheja jã'aja'ñe cho'osi'kua'mu. Masime musanukona jã'a.

²³ Jã'ata'ni musanukonapi Repauni vanisöa'ju chini cu'apäire chü'urena vanisösinaa'me Repau'te. Musanukonapi chü'urena kurususë'vero cho' ūcuasë'verona jë'jo nukorena jünisösi'kua'mu Repau. Jã'ata'ni Dios maini re'oja'che cho'okasa chini üsemanesi'kua'mu jã'a. Chuta'a cheja cho'omarumu masiasomu Dios musanukona cho'ojache. Masikuta'ni üsemanesi'kua'mu Repau, maini re'oja'che cho'okasa chini. “Jã'aja'ñe cho'oja'mu chu'ü”, chinasomu Dios aperumu.

²⁴ Jã'ajekuna Repau Jesucristo chuenisö täcojñosi'kua'mu. Jã'ata'ni jmamakarü paní Diopi vasouna jo'e vajurani etasi'kua'mu Jesús. Jünisösina pa'icheja pa'ikani etosi'kua'mu Dios. Jünisösiva'na pa'icheja ai pa'icu'asomu Repau'te. Chuenisösi'ku vajurani jo'e chejare pa'isi'kua'mu Repau.

²⁵ Aperumu pa'isi'ku David Repau Jesús pa'ijachere kuaku tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chu'ure Paakuji chu'ure ja'me pa'iku'mu.

Ñato si'arumu pa'iku'mu Repau.

Chu'ure cho'okaiku'mu Repau, vajuchumanea'ku chini.

²⁶ Jã'ajekuna chu'ü rekocho rua pojomu.

Pojoku ija'che i'kamü chu'ü:

Ch'u jūnisōsirumu re'oja'che pa'ija'mu ch'u're.

Jā'are masimu ch'u.

²⁷ J'a'ku, mu'u ch'u're jūnisōsina pa'icheja ai saomaneja'mu.

Ch'u're saoja'mu mu'u.

Jā'ata'ni rua jeerumu jo'kamaneja'mu mu'u ch'u're repacheja.

Mu'upi ūsekuna ch'u ca'nivu jā'jumaneja'mu ch'u're.

²⁸ Mu'upi ch'u're re'oja'che pa'iche che'chouna re'oja'che pa'imasiku'mu ch'u.

Mu'upi ch'u'ni ja'me pa'ina rua pojoku'mu ch'u,

chiimu repau David tocha jo'kasi'e.

²⁹ 'Asarepajū'u, ch'u majapāi, ch'u ūcuarepa i'kache. Mai aipāiu pa'isi'kure Davire jūnisōna tāsōasome pāi. Repau'te tāsicheja chuta'a pa'imū. Kueñea'me repacheja. Jā'ajekuna ie masime mai: "Ch'u ca'nivu jā'jumaneja'mu", chiisi'e David ca'nivu pa'iche kuama'ñe cheku ca'nivu pa'iche'te kuamu jā'a.

³⁰ Repau David cheja pa'irumu Dios ch'u' asa kuakaiu paniasomu. Repau'te ija'che i'kaasomu Dios:

Mu'u jojosinare na'a pa'isirumu jainukore paaja'mu mu'u.

Ūcuana Mamakūji Israelpāire re'oja'che chū'uja'mu.

Mu'u chū'uñeja'ñe re'oja'che chū'uku pa'ija'mu Repau.

Ch'u ūcuarepare i'kamū ch'u,

chinasomu Dios repau'te Davire.

³¹ Repau Dios cho'ojache asaasomu David. Asasi'kajeku Dios Raojau Cristo jūnisō jo'e vajurajache tocha jo'kaasomu repau. Ija'che chiimu repa:

Repauji jūnisōru jūnisōsina pa'icheja ai jo'kamaneja'mu Dios.

Repau ca'nivujē'e jā'jumaneja'mu,

chiimu.

³² Repau cho'oja'mu chiisi'e cho'ocuhasi'kuamū Dios. Jesús chuenisō tācojñosi'ku Diopi vasouna vajurani jo'e ku'isi'kuamū cheja. Ku'ina Repau'te peore ūcuauko ñasinaa'me chukuna.

³³ Vajurakuna Dios Repau'te cunaumuna mua, "Ch'u're kueñe ūjajūtu cakā'kore puu ű'u chū'una'me chū'ujū'u", chinasomu. Aperumu Repau Puka'ku, Dios, "Ch'u Rekocho'te ūsija'mu ch'u' mū're", chinasomu Mamakū'te. Churata'ni ūsichasi'kuamū Repau. Puka'kupī ūsijana Repau Rekocho Jesús ūcuarekocho'te jo'e chukunani ūsichasi'kuamū ja'me paau chini. Ūcuarekochoji re'oja'che cho'okaimū chukuna'te. Musanukona ñasi'ena'me asasi'e cho'okaimū Dios Rekocho chukuna'te.

³⁴⁻³⁵ Repau David cunaumu muimaneasomu. Cheke repau tocha jo'kasi'e ija'che chiimu: Ch'u're Paaku'te Dios ija'che i'kaasomu:

"Ch'u'ni kueñe puujū'u ūjajūtu cakā'kona.

Ch'u'upi cho'okaiuna mū're kuhena ūcuauko mu'u chū'uñe cho'ojanaa'me", chiniasomu Dios Repau'te,

chiimu repau tocha jo'kasi'e.

³⁶ Israelpāi ūcuauko, asa chēajū'u ie ch'u'o: Musanukonapi vanisōñe'te chū'urena Jesure kurususē'verona jē'josinaa'me pāi. Jā'ata'ni Dios Jesure pāi chū'uñe jo'kasi'kuamū. Maire Chēa Paajaure Jesuni jñaasi'kuamū Dios. Repau'te pāi ūcuaukore chū'ua'ku chini raosi'kuamū —chinasomu repau Pedro.

³⁷ Repau i'kasi'ere asarena rua sumaneasomu repanare. Suma'ñe asa repau'te ija'che i'kaju sēniasaasome repana chekunare oncerepanare ūcuachi'a:

—Chukuna majapāi, jā'a pa'ito, zje'se cho'ojanaa'ñe chukuna? —chinasome repana.

³⁸ Chitena, repau Pedro jo'e i'kaasomu.

—Musanukona cu'ache cho'che'te ūcuauko jo'kasō Dios chū'uñe'te cho'uju pa'ijū'u. Cu'are jo'kasō re'oja'che pa'iju okoro'vecojñojū'u, "Jesucristo'te cuasanaa'me chukuna", chiiju. Jā'aja'ñe cho'oru Dios musanukonare cu'ache cho'osi'e tū'nesōkaija'mu. Tū'nesō ūcuau Rekocho'te ūsija'mu Repau musanukonare, ai ja'me paau chini.

³⁹ Jā'aja'ñe cho'okasa chiimu Dios musanukonare, musanukona chīina'me so'ña pa'inare peore. Maire Paaku Jesucristo chēa paajanarechi'a cho'okasa chiimu Dios —chinasomu Pedro.

⁴⁰ Chini repanare rua chū'vaasomu repau, ija'che chiiu:

—Ina pāi ichēja pa'ina Jesucristo'te kuhena peore cho'osōjanaa'me. Rua cu'ache pa'ija'mu repanare. Musanukonata'ni cho'osōmanejū'u —chinasomu repau.

⁴¹ I'ka pi'niuna repau chū'vache asa chēasinachi'a Jesucristoni cuasaju jovo okoro'vecojñoasome. Repaumucuse pāi chekuru tres milrepana chekunani Jesucristo'te cuasanani jovoasome.

⁴² Repana Jesucristo'te cuasana ūcuanuko si'arumu chi'iju paniasome. Jesucristo'te ja'me ku'isinapi Dios chu'ore che'chojuna chi'i che'cheju paniasome repana. Jainuko chi'i au aiyu ūcuachi'a chi'i Diore sēeju paniasome. Jā'aja'ne cho'ojū ūcuanuko sāiñechi'a pojoju paniasome repana.

Jesucristo'te cuasana pa'iche'te kwamu

⁴³ Ūcuarumu pāi ūcuanuko Jesús saosina docerepanapi Ūcuauji cho'okaiuna rua re'oja'chere Diochi'a cho'omasiche'te cho'ojuna űaju rua cuasaasome. Na jña'neju paniasome repana.

⁴⁴⁻⁴⁵ Repana Jesucristo'te cuasana sāiñechi'a pojoju si'arumu chi'iju paniasome. Re'oja'chechi'a pa'iju sāiñechi'a kuiraju paniasome repana. Chekunare pōsena'me au karato chekunapi pōse paanapi pōsere isiso, kuri koo, isiasome repanare kuri peova'nare. Ūcuaja'che chejña paanapi chejñare isiso, kuri koo, isiasome chuova'na pa'iva'nare. Na'a rua chuova'na pa'iva'nare kuri na'a rua isiasome repana.

⁴⁶ Dios vū'ena repaumucujña pa'iche chi'iju paniasome repana. Ūcuachi'a repana vū'ñana chi'i pojoju au aiyu paniasome. Sāiñechi'a soni au auju pojorepache pojoju paniasome repana.

⁴⁷ Si'arumu chi'i, "Dios rua re'oku'mu", chiiju paniasome repana. Chekuna pāi tijñani re'oja'che cutuasome repanare. Repau Jesucristoji cho'okaiuna Dios chu'ore asa chēa repaumucujña pa'iche na'a rua jainuko cuasaju jovoju paniasome pāi Repau'te Jesure.

3

Nuka ku'ima'kure vasosi'ere kwamu

¹ Ūcuarumu Juanna'me Pedro Dios vū'ena muaju paniasome. Judiopāi Diore sēerumuna tres pa'itona na'ito muaasome repana.

² Repana muaju űato ūcuava'ere pāiu nuka ku'imava'u űuniasomu. Vijachiuumuna cu'acū'a paava'u paniasomu repau. Nuka ku'imava'ujeku űu'iu Dios vū'e kakanani kurire sēeju paniasomu repau. Kurire sēau chini si'aumucujña cajo ra űoocojñokujeku Dios vū'e kakasa'aro'te, pāi "Re'ojasa'aro" chiisa'aro'te űu'iu paniasomu repau.

³ Ūcuarumu repana, Pedrona'me Juan, Dios vū'ena mua tī'a kakapi'rajuna űa kurire sēniasomu repau.

⁴ Sēeuna repau'te rua rorepa űaasome repana. Rorepa űaju repau'te Pedroji i'kaasomu.

—Chukunani űajū'u —chiniasomu repau.

⁵ Chiuna ūcuanani pojoku űaasomu. Pojoku cha'aasomu repau, "Chu'uni ina kuri isipi'rame", chini.

⁶ Cha'akuna Pedro jo'e i'kaasomu repau'te.

—Kurijē'e peomu chu'u. Jā'ata'ni chekere na'a re'oja'chere cho'okaija'mu chu'u mu'ure. Jesucristo Nazaret raisi'kupi chū'ukuna, vūni nuka ku'ijū'u mu'u. Vajujū'u chiimu chu'u mu'ure —chiniasomu Pedro repau'te, nuka ku'imava'ure.

⁷ Chini repau'te űajajūtuna chēa juha vūoasomu repau. Juha vūokuna ku'icu'asicū'a teana care'oso nuka ku'ire'oasomu repau'te. Koka paniasomu repau cū'a.

⁸ Teana vūni su'a nuka kuniasomu repau. Pojoku nuka ku'iu, chā'saku, Dios vū'ena ja'me kakaasomu repau, "Dios rua re'oku'mu", chiū.

⁹ Ūcuauji nuka ku'iu, "Dios rua re'oku'mu", chiūna, pāi kuanupū repavū'e pa'ina rorepa űaasome repau'te.

¹⁰ Repau'te űa masiasome repana ija'che chiū:

—Āa, jiku Re'ojasa'aro űu'iu kuri sēesi'kua'u! Ūcuau'mu iku —chiniasome repana. Repau cho'ocojñosi'ere rua űa jñanoasome pāi.

Dios vū'e ve'koro pa'ikachapa'te pa'iu Pedro chu'vasi'ere kwamu

¹¹ Diore sēni pi'ni ve'sena etaasome repana nuka ku'imatesi'kuna'me Juanna'me Pedro. Dios vū'e eta ve'se pa'ikachapa'te paniasome repana. Repakachapa mami Portal de Salomón ve'easomu. Nuka ku'imatesi'kuni vasorena vaju pa'iu pojoku repanare jñu'ima'ne chēa su'iu paniasomu repau. Jñu'ima'ne ve'sere ja'me pa'ina pāi kuanupū űa jñano ūcuachejana vū'vū sani chī'iasome.

¹² Chi'irena, űa Pedro ija'che chu'vaasomu repanare:

—Chukuna majapāi, zje'se pa'ina űa jñanoñe musanukona? Chukuna'te rua pāiñame musanukona. Chekurumu ija'che cuasacosome musanukona: "Āa, ina rua re'onajeju, masiju ikure vasome", chini cuasaju űacosome. Iku nuka ku'imū chura. Jā'ata'ni chukuna cho'osi'ema'mu ie.

¹³ Dios cho'osi'ea'me. Mai aipāi, aperumū pa'isina, Abraham, Isaac, Jacob Repau'te Diore cuasaju Ūcuate'euni Diore pojoasome. Ija'che chiimū Dios maire: "Jesús chu'u chīia'mū. Chu'ure cho'оче cho'okaiku'mū Repau, pāi chu'vachena'me pāi vasoche. Rua Masiuji rua re'oku'mū Repau", chiimū Dios maire. Jā'ata'ni musanukona Repau'te Jesure jachasinaa'me. Repau'te chēa pāi chū'unani jo'kasinaa'me musanukona, Repau'ni cu'ache cho'oa'ju chini. Pāi chū'uku'te Pilato'te, "Ikure etora chu'u", chiiku'teta'ni, "Vanisōjū'u jā'ure Jesure", chiisinaa'me musanukona.

¹⁴ Dios chū'ūñe re'oja'chechi'a cho'oku'te Jesure cuhesinaa'me musanukona. Repau'ni cuheju, chekuni pāi vanisōsi'kuni, "Barrabani etojū'u", chiisinaa'me musanukona.

¹⁵ Jā'ata'ni Jesure pāi re'oja'che pa'iche isiku'te vanisōñe'te chū'usinaa'me musanukona. Vanisō tācojñosi'kureta'ni Diopi vaso etosi'kua'mū repau'te. Vajurani pa'una repau'te ñasinaa'me chukuna.

¹⁶ Ūcuauji vasouna nuka ku'imū iku chura, musanukona si'arumū ñava'u. Repau vasosi'e ñasinaa'me musanukona. Jesús ikure vasocuhasi'kua'mū chukunapi Repau'ni cuasajuna.

¹⁷ Jā'ata'ni, musanukona, chukuna majapāi, repau pa'iche'te vesuju cu'ache cho'osinaa'me Jesure. Masimū chu'u jā'a. Musanukonare chū'una ūcuaja'che repau pa'iche'te vesuju vanisōñe chū'usinaa'me repau'te.

¹⁸ Jā'ata'ni Dios repau'te cu'ache cho'ojache peore masisi'kua'mū. Masikuta'ni Repau'te Jesure cu'ache cho'оче āsekaimanesi'kua'mū Repau. Ūsemauna Repau apereparumū kuasi'e cho'ocuhasinaa'me Repau'te. Aperumū Repau chu'o kuasina tocha jo'kasi'e ija'che kuamū:

Na'a pa'isirumū Dios Repau Neekure pāi ūcuanukore Chū'ūjaure chejana raoja'mū.

Raouna pāi cu'ache cho'ojanaa'me Repau'te, chiimū Repau chu'o kuasina ūcuanuko tocha jo'kasi'e.

¹⁹ Jā'ajekuna musanukona cu'ache cho'оче'te ūhasō re'oja'che pa'ijū Dioni cuasaju jovoju'u, Repauji musanukona cu'ache cho'оче'te cuasamanea'ku. Musanukonapi jā'aja'ñe cho'oto rekoñōana re'oja'che pa'iche isija'mū Dios.

²⁰ Dios aperumū, "Ikure chu'u Neekure pāi ūcuanukore chū'ūa'ku chini chejana saoja'mū chu'u", chiniasomū. Jā'ajekuna musanukonapi Dioni jovoto Ūcuau'ni raoja'mū Repau, musanukona rekoñōare ja'me paau chini.

²¹ Repau Jesús cunaumure pa'imū chura. Diopi chū'ūmauna chuta'a cajema'ñe pa'imū Repau. Na'a pa'isirumūna chū'ūna jo'e cajeja'mū Repau. Reparumū, Dios peore re'oja'che care'vaja'mū. Aperumū Diopi chū'ukuna Repau chu'o kuasina Repau Jesucristo jo'e rajachere kuaju tocha jo'kaasome. Repana kuasi'e cho'oja'mū Dios reparumū, Jesucristo jo'e cajerumū.

²² Te'eu, aperumū Dios chu'o kuasi'ku Moisés, chekunare mai aipāi pa'isinare ija'che i'kaasomū:

Na'a pa'isirumū Maire Paaku Dios chekure Repau chu'o Kuajaure chejana raoja'mū, chu'u kuacheja'che Kuajaure.

Mai majapāi pa'ija'mū repau.

Repau rani chu'vato ūcuanuko asa jachama'ñe cho'ojū'u musanukona.

²³ Pāi repau'te jachana cho'osōjanaa'me.

Dios pa'icheja saimanejanaa'me.

Jā'ajekuna Repau neenare ja'me pa'imanejanaa'me repana, chiniasomū Moisés.

²⁴ 'Aperumū Dios chu'o kuasina ūcuanuko, irumū cho'ojachere kuasome, ūcuachi'a Samuel, cho'je pa'isina.

²⁵ Repana Dios chu'o kuasina mai aipāi paniasome. Maipi ñaju che'chea'ju chini Dios chu'o tocha jo'kaasome repana. Cheku, Abraham, mai aipāi na'a charo paniasomū. Repau'te ija'che i'kaasomū Dios:

Na'a pa'isirumū mū'u Jojosi'kure chejana raoja'mū chu'u,

pāi ūcuanukore re'oja'che cho'okaa chini,

chiniasomū Dios. Repau i'kasi'e cho'okanicuhasi'kua'mū Dios maire.

²⁶ Chareparo maini judiōpāire re'oja'che cho'okasa chini, Repau Mamaku'te, Jesure, vaso raocuhasi'kua'mū Dios maipi peore cu'are ūhasōa'ju chini — chiniasomū Pedro repanare pāi.

4

¹ Repau Pedro chuta'a Juanna'me pãire cututona judío phairipãi Dios vü'e pë'jekainare chü'ukuna'me saduceopãi rani t'f'aasome.

² T'f'a Pedrona'me Juanre rua pe'ruasome repana pãire ija'che chü'vajuna: "Jesús jünisö täcojñosi'ku jo'e vajurani pa'iku'mu. Jã'ajekuna na'a pa'isirumuna pãi jünisösina jo'e vajurajanaa'me ücuachi'a", chiniasome repana. Jã'aja'ñe che'chojuna pãi jo'e vajuraiche jachanafejü pe'ruasome repana saduceopãi.

³ Pe'rujü Pedrona'me Juanre chëa sa na'itojekuna pãi chëavü'ena cuaoasome repana, chekumucusejatü'ka paapü chini.

⁴ Jã'ata'ni pãi jainuko repana chü'vasi'e asa chëasina Jesucristoni cuasaju jovoasome. Jã'aja'ñe jovorena chura Jesucristo'te cuasana umupãichi'a kuëkue ñato peore chekurumu cinco milrepana pa'icosome.

⁵ Jo'e apeñatato judío phairipãi chü'una, judío ainana'me judiopãi che'chona chü'ore cutuñu chini Jerusalén vü'ejoopona chi'iasome.

⁶ Reparumu judío phairi ai, Anás, repau majapãina'me rani paniasomu. Repau majapãi mamia'me ie: Caifaa'mu, Juan'mu, Alejandro'mu jo'e chekuna.

⁷ Chi'i repanare pãi chëavü'e pa'isinare Pedrona'me Juanre etua raa'ju chini chü'uasome repana. Rarena ücuana chenevuna nuko repanare sëniasaasome repana judío phairipãi.

—¿Neepi chü'ujuna musanukona jã'aja'ñe si'ache cho'ojü pãi vasomasiche? — chiniasome.

⁸ Chitena Pedro Dios Rekochoji ja'me pa'ia cho'okaiuna ija'che i'kaasomu repanare: —Chukuna'te paana, aina asarepajü'u.

⁹ Musanukona chukuna'te jü'iva'ure re'oja'che cho'okaisi'ere sëeme, "¿Je'se cho'ojü vasoche ina?", chini.

¹⁰ Asarepajü'u. Chü'upi kuara musanukonare, icheja pa'inapi Israelpãipi ücuano asamasia'ju. Nãjü'u; iva'u, musanukonare ti'jñeñe nukava'u aperumu nuka ku'ima'ñe pa'isiva'u chura nuka ku'imü, Jesucristo Nazaret raisi'kupi vasona. Repau Jesucristo re'oja'chechi'a cho'okü'mu. Jã'ata'ni musanukona Repau'te kurususë'verona jë'jo nuko vanisösinaa'me. Vanisö täcojñosi'kureta'ni Diopi vaso etosi'kuu'mu Repau'te täsichejapi.

¹¹ Apereparumu Dios chü'o kuasina musanukona Repau'te cu'ache cho'ojache kuaju tocha jo'kasi'e ija'che chiimü:

Pãi vü'e cho'ona vü'ña tuu re'ojatuure ku'ejü, te'etuupu ññaani cuheasome.

Cuhejü samaneasome repatuupu.

Chekunata'ni, na'a rua masinafejü, rani repatuupu mini kuãa sa repana vü'echakavuna nukoasome repana vü'epi na'a rua jujaa'ku chini, chiimü. Repana vesuna cho'ochēja'che cho'osinaa'me musanukona. Re'okuni Dios Raosi'kure Jesure chuesinaa'me musanukona.

¹² Cheku pãiu te'euñe'che cho'okaiku peomu maire. Jesucristochi'aa'mu maire vati toa saiche ñekaimasiku. Ücuauji cho'okaiuna Dios pa'icheja saire'omu maire. Jesucristo'te masi cuasanachi'a Dios pa'icheja saijanaa'me —chiniasomu repau Pedro.

¹³ Chikuna judío aina Pedrona'me Juan vajuchuma'ñe jã'aja'ñe i'kasi'ere asa rua cuasaasome. "Ina utija'ovü'ejë'e che'chemanesinaa'me. Masinama'me ina. Jã'ata'ni re'oja'che i'kame ina." Jã'aja'ñe i'kaju cuasa, "Áa, ina Jesuna'me ku'ijü pa'isinaa'me", chiniasome repana.

¹⁴ Re'oja'che cho'osi'e jachacu'aasomu repanare, nuka ku'ima'ñe pa'isiva'upi ücuanaa'me nukakuna.

¹⁵ Jã'ajekuna i'kavesuju repana chi'i pa'iruupu nukanare etoche'te chü'uasome repana aina. Etoso ainachi'a cutuasome repana.

¹⁶ —¿Je'se cho'ojanaa'ñe mai jã'anare Pedrona'me Juanre? Diochi'a cho'omasiche'te cho'ome repana, pãi vasoche. Repana cho'osi'e ijooopo Jerusalén pa'ina jainuko masime. Jachacu'amü maire jã'a.

¹⁷ Jã'ata'ni chura repanare Jesús pa'iche'te che'choche'te üseñu mai, pãipi chekunapi na'a jainuko asaju pa'imanea'ju. Jesús pa'iche pãire te'eu'terejë'e jo'e kuamanejü'u chiñu repanare —chiniasome repana aina.

¹⁸ Chini repanare jo'e soni rao ija'che i'kaju jo'e che'choche'te rua üseasome repana: —Jesús pa'iche che'chomanejü'u musanukona. Jmamakarujë'e repau pa'iche jo'e i'kamanejü'u —Jã'aja'ñe i'kaju üseasome repana.

¹⁹ Jã'ata'ni Pedrona'me Juan ija'che i'kaasome repanare:

—Cuasa ñajü'u aperumu musanukonachi'a. ¿Jeepi na'a re'oku chukunapi re'oja'chere cho'ojuna ñaku Diopi na'a rua pojoa'ku chini? ¿Musanukona chü'ñe'te jachama'ñe

cho'ojɔ Dios chũ'ũñe'te cho'omanejanaa'ñe chukuna, Repau chũ'ũñe'te jachama'ñe cho'orũja'chere? Re'oja'ima'mu jã'a.

²⁰ Chukuna asasi'ena'me ñasi'e kũache jo'kacu'amu chukuna'te. Jo'kasõma'ñe ũcua Jesucristo pa'iche'te kũaju pa'ijanaa'me chukuna. Cheke peomũ —chĩniasome repana.

²¹ Chitena repanare,

—Musanukonapi Jesús pa'iche jo'e kũato cu'ache cho'ojanaa'me chukuna musanukonare —chiijũ aina jo'e i'kaasome repanare. Jã'ata'ni Pedrona'me Juanre cu'ache cho'omanesinajejuna pã chẽavu'e jo'e cuaoma'ñe eto saosome repanare. Vu'ejoopo pa'ina pã ũcuanũko jũ'iku'te vasosi'ere asa, “Rua re'oku'mu Dios”, chiijũ paniasome. Jã'ajekuna aina repanare Pedrona'me Juanre cu'ache cho'ovajuchuasome.

²² Diochi'a cho'omasiche'te cho'ocojñoasomũ repau nũka ku'imairo pa'isi'ku. Repau vasocojñosi'ku aiva'u paniasomũ. Cuarentarepaũsurumũ na'a cajejaiche paasomũ. Aiva'ũpi vuni nũka kuniasomũ repau.

Jesucristo'te cuasana Dioni sẽeme vajuchuma'ñe Jesús pa'iche'te chũ'vaũu chini

²³ Etorena sani Pedrona'me Juan vu'ena co'i chekunani Jesucristo'te cuasanani repanare judío ainana'me judío phairipã chũ'una i'kasi'ere peore kuaasome repana.

²⁴ Kuarena asa pi'ni ũcuanũko ija'che i'kaju Dioni ja'me sẽniasome repana:

“Dios, Chukuna'te Paaku, Peore Cho'osi'ku, sunamũ, cheja, chiañaã, cu'amajñaruã, pã, cu'ava'nare, peore cho'osi'ku'a'mu mu'u.

²⁵ Aperumũ chukuna aipãiu'te Davire mu'ũpi mu'u Rekocho'te isĩuna ũcuarekochoji cho'okaiuna mu'u neeku David ie chũ'o tocha jo'kaasomũ:

Judío peona ruarepa pe'rume.

Diore cu'ache cho'oũu chini cho'ote'eme repana.

¿Je'se pa'ĩuna peoche cho'oche repana?

²⁶ Pã chũ'una Dioni jachaju Repau'te cavajachere cutume.

Diopi Repau Neekuni raouna repau cho'oche'te ũseũu chini chi'ite'eme repana.

Jã'aja'ñe chiimũ repau David tocha jo'kasi'e.

²⁷ Ja'ku, ijoopo vu'ejoopo pa'ina pã chũ'una Herodena'me Poncio Pilato, irumũ jã'aja'ñe cho'ocuhasinãa'me. Ichejana judío peonana'me judiõpã chi'i cutusinãa'me repana mu'u Chẽa Raosi'kuni, Jesuni, Re'okuni cu'ache cho'oũu chini.

²⁸ Jã'aja'ñe cho'ojũ mu'u aperumũ i'kasi'e, “Jã'aja'ñe cho'ojanaa'me”, chiisi'e cho'ocuhasinãa'me repana. Mu'u peore Masikuta'ni, repanani ũsemaũna jã'aja'ñe cho'ocuhasinãa'me repana.

²⁹ Ja'ku, repana judío aina rua cu'ache i'kasinaa'me chukuna'te, mu'u chũ'ore chũ'vamanea'ju chini. Jã'ata'ni chukuna'te mu'u neenare cho'okaijũ'u, mu'u chũ'ore re'oja'chere vajuchuma'ñe chũ'vaũu.

³⁰ ũcuachi'a mu'u masiche chekunare pã cho'o ñoku jũ'inare vasojũ'u ñaa'ju. Mu'uchi'a cho'omasiche'te re'oja'chere cho'o ñoto Mu'u Neeku Jesús pa'iche'te ña masijanaa'me repana pã”, chiijũ sẽniasome repana Diore.

³¹ Repana sėni pi'nisirumũ Dios repana chi'i pa'ivũ'e pi'ruche cho'oasomũ. Jã'aja'ñe pi'ruku Dios Rekocho ũcuanũkore rani ja'me pa'iu re'oja'che cho'okaiuna vajuchuma'ñe Dios chũ'ore kũaju paniasome repana.

Cu'amajñaruã peonani cu'amajñaruãre isisi'ere kumũ

³² ũcuarumũ pã ũcuanũko Jesucristo'te cuasana jainũko ũcuate'e cuasaasome. Cavama'ñe ke'rema'ñe sãĩnechi'a pojoju paniasome repana. Repana paache cu'amajñaruã, peova'nani rupũ isijũ paniasome repana Jesucristo'te cuasanarechi'a. Te'ejẽ'e repana paache, “Chũ'u neechi'aa'me ie”, chiima'ñe, “Chũ'u paache mai ũcuanũko neea'me”, chiijũ, te'eu'te cu'amajñaruã karato, “Terẽ paajũ'u”, chiijũ paniasome repana.

³³ Repana Jesús saosinapi Jesús Maire Paaku jũni vajuraisi'ere masi kuajuna pã jainũko asa chẽaasome repana chũ'vache. Dios repanare Jesucristo'te cuasanare ũcuanũkore rua re'oja'che cho'okaniasomũ.

³⁴⁻³⁵ Diopi re'oja'che cho'okaiuna sãĩnechi'a kuirajuna, karamaneasomũ repanare. Chekunapi chejña na'a rua paani te'echejña isiso, ũcuachi'a vu'ña na'a rua paana isiso kuri koo Jesús saosinani isiasome repana, kuri peova'nani isia'ju chini.

³⁶ Jã'aja'ñe cho'oasomũ José, Dios vu'e cho'oche cho'okaiku, Chipe raisi'ku. Jesús saosina jo'e cheke mami, Bernabere, ve'oasome repau'te Josere. (Repana chũ'o Bernabé “Re'oja'che chũ'vaku” chiimũ.)

³⁷ Repau Bernabé cheja isiso kuri koo Jesús saosinani peore jo'kaasomũ, chũova'na pa'iva'nani isia'ju chini.

5

Ananiana'me Safira cu'ache cho'osi'ere kuamu

¹ Ūcuarumu te'eu Ananias rua tiiñe cho'oasomu. Repau rüjo Safirana'me cheja te'echeja isisoasome.

² Isiso, kuri koo, joopo mini care'vaasomu repau. Jä'aja'ñe cho'oku'te ñakota'ni rüjo, Safira, i'kamaneasomu repau'te. Repakuri care'va jo'ka joopo miisi'ere sa isiasomu repau Jesús saosinani. Sa isiku, "Chü'u chejare isiso inukoruchi'a kuri koosi'kuu'mu", chiiu joreasomu repau repanare.

³ Jä'aja'ñe chiiu isiuña Pedro repau'te ija'che i'kaasomu:

—Ananias, ¿je'se pa'iuña mu'u vati ai chü'uñe'te cu'ache cho'oku? Mu'u cheja isisö koosi'e kuri joopo miisi'ere jo'kasi'kuu'mu mu'u chükuna'te, "Ūcuanukoru'me ie", chiiu. Jä'aja'ñe cho'oku, Dios Rekocho'te joresi'kuu'mu mu'u.

⁴ ¿Je'se pa'iuña jä'aja'ñe joreu mu'u? Cheja mu'u cheja pa'isi'kuu'mu. Mu'ure uache cho'ore'osi'kuu'mu repacheja. Isisö kuri koosi'kuu'mu mu'u. Mu'ure uache cho'ore'osi'kuu'mu repakuri. Jä'ata'ni repakuri Dioni joopo isiku, "Ūcuanukoru'me ie", chiiu Dioni joresi'kuu'mu mu'u. Päijë'e joreku, Diorejë'e ücuachi'a joresi'kuu'mu mu'u —chinasomu Pedro.

⁵ Repau i'kache'te asa repau Ananias teana jünisosi'kupi tñiasomu. Repau jünisosi'ere asa päi ücuanuko rua kukusoasome.

⁶ Jünisouña pösüpäipi kaka repau'te kãapi rea etua tãasome.

⁷ Chotehora pa'isirumuna repau rüjo ücuav'ena kakaasomo. Eju cho'ocojñosi'e chuta'a asamaneasomo repau.

⁸ Kakaona Pedro repau'te sñiasaasomu.

—Mu'u, muñjuna'me cheja te'echeja isiasomo. Ie kuri musanukona koosi'e, ¿ücuanukoru'che? —chinasomu Pedro repau'te.

Chikuna,

—Jüju. Ūcuanukoru'me jä'a —chinasomo repau. Joreasomo.

⁹ Chikona Pedro repau'te i'kaasomu.

—¿Je'se cuasa musanukona Dios Rekocho'te joreñu chini jä'aja'ñe cho'ore? "¿Dios Rekocho mai cho'оче ñamanesi'kujeku cu'ache cho'omaneja'mu maire", chiiu cuasare musanukona? Jä'aja'ñe cho'osi'kojekona muñju pa'isi'kure täsina jatisa'aro'te mu'ni cha'aju nukame, ücuaja'che tñiu chini —chinasomu Pedro repau'te.

¹⁰ Chikuna Pedro ti'ñeñena teana jünisosi'kopi tñiasomo repau. Tãkona pösüpäi kaka ñato jünisosi'va'o üniasomo repau. Ūcuarumu repau'te mini etua sa üjüre täsicheja rü'uñe tãasome repana.

¹¹ Jä'aja'ñe cho'osi'ere asa päi Jesucristo'te cuasakuanupu ücuanuko rua kukusoasome. Chekuna ücuachi'a peore asa kukusoasome.

Jesús saosina jü'iva'nare jainukore vasosi'ere kuamu

¹² Reparumu repana Jesús saosina päi ñaju'te rua re'oja'chere, Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñoju paniasome. Jesure cuasana ücuanuko si'arumu chi'iju paniasome, Dios vü'e ve'se pa'ikachapa, Portal de Salomón chiikachapana.

¹³ Repanare chi'i pa'inare chekuna päi ja'me nukavajuchunata'ni rua re'oja'che cutuasome repanare.

¹⁴ Jä'ata'ni chekuna Jesucristo'te cuasanani jovo na'a jainuko Jesucristo'te cuasaasome, romina'me umupäi.

¹⁵ Jesús saosinapi rua re'oja'che vasojuña Pedro caraijachejana callejoovuna jü'iva'nare ühikñäpi kuãa ra ühaasome päi. Pedro chüvosi'epi repanani chüvo vaso'aku chini jü'iva'nare ve'sena ühaasome päi.

¹⁶ Ücuachi'a chekuna päi Jerusalén vü'ejoopona si'arumu raiju paniasome repajoopo kueñe pa'ijooopä pa'ina. Ravu jü'inana'me vatire paaju jü'inare rajü raniasome repana. Rarena repana ücuanuko vajuasome.

Jesús saosinare jo'e chëasi'ere kuamu

¹⁷ Jesús saosinapi jä'aja'ñe cho'ojuna judío phairi aina'me repau neena, saduceopäi pe'ruju repanare cu'ache cho'oñu chinasome repana.

¹⁸ Repanani cu'ache cho'oñu chini chü'urena, repana neena päi chëav'ena chëa cuaasome repanare.

¹⁹ Päi chëav'ere pa'ijuna, ángel, Dios raosi'ku, ñamina rani, jatisa'aro vatakani repanare eto ija'che i'kaasomu repau:

²⁰ —Dios vü'ena müa, Dios chü'ore päire che'chojü'ü asa re'oja'che paapü. Mama cuasaju pa'iche'te re'oja'che kua'ü'ü repanare, re'oja'che paapü —chiniasomü ängel repanare.

²¹ Chikuna repana Jesús saosina asa rua apeñataton Dios vü'ena müa t'ü'asome. T'ü'ä kaka päire che'choasome repana.

Na'a umucuse repau judío phairi ai repau neenana'me judío ainare ücuanükore soniasomü. Sokuna chí'i, Jesús saosinare päi chëavü'epi etua rache'te chü'üasome repana.

²² Chü'ürena sôtaopäi päi chëavü'ena müasome. Müa t'ü'ä kaka ñato Jesús neena peasome. Peojuna sôtaopäi co'i kuaasome repanare.

²³ —Chükuna päi chëavü'e müa t'ü'ato masi tachosivü'e pa'isi'kua'mü repavü'e. Repanare pë'jena kakasa'aro cachejare ve'sere nukaju pa'isinaa'me. Jä'ata'ni vata ñato repana Jesure cuasana peosinaa'me —chiniasome sôtaopäi.

²⁴ Chitena repanare chü'üku judío phairipäi chü'unana'me asa rua kukuasome repana. Repanani rua cuasokuna,

—¿Je'se paaku ie? —chini cuasaasome repana.

²⁵ Jä'aja'ñe i'katona cheku t'ü'ä ija'che kuaasomü:

—Asarepajü'ü. Musanükona päi chëavü'e cuasina Dios vü'ere päire che'choju pa'ime —chiniasomü.

²⁶ Chikuna repau sôtao chü'üku repau neenana'me eta, Dios vü'ena müa Jesús saosinare chëa jo'e mutuasome. Jä'ata'ni repanare asi cho'oma'ñe mutuasome repana, päire vajuchüju, “Cata su'aju”, chini repanani.

²⁷ Repanare chëajani ra judío aina t'ü'ñeñena nukasome repana. Nükorena judío phairi ai Jesús saosinare ija'che i'kaasomü:

²⁸ —Chükuna musanükonare rua üseju, “Jesús pa'iche jo'e che'chomanejü'ü”, chisinaa'me. Jä'ata'ni ücua che'choju pa'ime musanükona. Ücuachi'a chükuna'te, “Jesure vanisôsinaa'me jä'ana”, chiiju pa'ime musanükona —chiniasomü judío phairi ai repanare.

²⁹ Chikuna Pedro chekuna Jesús saosinana'me ija'che i'kaasomü:

—Musanükona päi rua chü'üme chükuna'te. Jä'ata'ni chükunapi Dios chü'üñe'te jachama'ñe cho'oto na'a re'omü. Musanükona chü'üñe cho'oni Dios chü'üñe'te cho'omanejananaa'me chükuna.

³⁰ Musanükona Jesure kurususë'verona jë'jo vëasôsinaa'me. Jünisô täcojñosi'küreta'ni Diopi, mai aipäi Paaküji, vasosi'kua'mü Repau'te, jo'e vajurani paau chini.

³¹ Repau'te Jesure vaso Dios Repau üjajütü cakä'kore kueñe ñu'ü chü'üa'kü chini jo'kaasomü. Ücuachi'a päi rekoñoäre care'vakaau chini, jo'kaasomü Dios Repau'te. Jä'aja'ñe cho'oasomü Dios maipi Israelpäipi cu'ache cho'ochë'te ühasôrena mai cu'ache cho'osi'ere tã'nesôkasa chini.

³² Repa Jesús cho'ocojñosi'e peore ñasinajeju ücuare kua'ü pa'ime chükuna. Dios Rekocho ücuachi'a jä'are kuamu. Repau chü'üñe asa jachama'ñe cho'onare Dios Ücuau Rekocho'te isimü —chiniasomü Pedro repanare.

³³ Chikuna repana judío aina asa rua pe'ruasome. Pe'ruju Jesús saosinare vanisoñu chiniasome repana.

³⁴ Jä'ata'ni te'eu repanare ja'me pa'iku judío ai fariseopäiu i'kara chini vüni nukasomü. Repau mami Gamalielasomü. Rua masikujekü, Dios chü'üñe che'choku paniasomü repau. Päi ücuanuko rua chiniasome Repau'te. Vüni nukakü, Jesús saosinare ve'sena etuaa'ju chini chü'üasomü repau.

³⁵ Etuasorena repau Gamaliel judío ainare ija'che i'kaasomü:

—Chü'ü majapäi, Israelpäi, asarepajü'ü. Inare, Jesure cuasanare, vanisoñu chime musanükona. Jä'ata'ni pe'ruma'ñe masi cuasajü'ü aperümü, chiimü chü'ü musanükonare.

³⁶ Aperümü Teudas rani pa'ü cho'osi'ere cuasajü'ü. Rani pa'ü, ija'che i'kasi'kua'mü repau: “Rua masiujekü päire chü'üra chiimü chü'ü”, chiisi'kua'mü repau. Chikuna päi jainuko, repau'te jovosinaa'me, chekürümü cuatrocientorepana. Jä'ata'ni chuenisosi'kua'mü repau. Repajü chuenisöna repau'te ja'me pa'isina ücuauachejña te'enachi'a vü'vusosinaa'me. Jä'ajekuna repau cho'osi'e si'asosi'kua'mü.

³⁷ Na'a pa'isiramü päi kuëkuerümü chekü, Judas, Galilea cakü ücuaja'che rani pa'isi'kua'mü. Rani pa'ü repajü päi chü'unani etosora chiüna päi jainuko jovosinaa'me repau'te. Jä'ata'ni chuenisosi'kua'mü repau. Chuenisöna repau'te ja'me pa'isina te'enachi'a vü'vusosinaa'me.

³⁸ Jā'ajekuna chura ija'che chū'vamu chū'musanukonare: Jā'anare Jesús neenare asi cho'oma'ñe eto saojū'ū. Repana cho'ochē rupū pāipi cuasaju chū'ññe pa'ito si'asoja'mū.

³⁹ Jā'ata'ni Dios chū'ññe pa'ito ūsecu'amū musanukonare. Si'asomaneja'mū. Cuasajū'ū aperamū. Dios chū'ññe ūsena pa'imanejū'ū musanukona —chiiū chū'vaasomū repau Gamaliel.

⁴⁰ Repauji chū'vauna asa chēa repana judío aina Jesús saosinare soni rao sui'sueche'te chū'ñasome Jesús neenare. Sui'sue pi'nirena Jesús saosinare jo'e ūseasome repana aina. “Jesús pa'iche jo'e che'choma'ñe pa'ijū'ū”, chiniasome. I'ka pi'ni Jesús saosinare eto saosome repana.

⁴¹ Etojana Jesús saosina judío aina chí'ivū'epi pojoju etaasome. “Dios chūkuna'te joku Jesús pa'iche'te kuaa'ju chini jo'kasi'e rua re'omū. Jā'ajekuna sui'suecojñosinata'ni rua pojoju eta saime chūkuna”, chini cuasaasome.

⁴² Eta saisiramū sui'suecojñosinata'ni jo'kasoma'ñe Jesucristo Dios Raosi'ku pa'iche'te che'choju paniasome repana. Si'aumucujña Dios vū'ena mūa chū'vaju paniasome repana, pāi vū'ña ūcuachi'a.

6

Jame cho'okaijanani sieterepanare ve'osi'ere kumū

¹ Reparumū si'arumū na'a rua jainūko pāi Jesucristo'te cuasana jovoju paniasome. Ūcuarumū repana Jesucristo'te cuasana griego chū'o i'kanapi judiōpāi chū'o i'kanani ke'reju ija'che i'kaasome:

—Umucujña pa'iche musanukona mai ūcuanūko koosi'epi āu va'jeva'nare kuiraju pa'ime. Jā'ata'ni chūkuna majapāi va'jeva'na na'a ka'charū kooju pa'ime āu rupū ĩsiche —chiniasome repana.

² Chitena repana Jesús saosina docerepana Repau'te cuasanani ūcuanūkore soniasome. Soni rao repanare ija'che i'kaasome repana:

—Chūkunapi Dios chū'o chū'vanapi si'arumū āure ĩsiju pa'ito Dios chū'o chū'vana peome.

³ Jā'ajekuna musanukonapi icheja pa'inani rua masinani sieterepanare jñaa chēajū'ū āu āuñe'te chū'ua'ju. “Jā'anaa'me rua re'ona”, chiicojñonani, Dios Rekocho chū'ññe cho'onani jñaa'jū'ū.

⁴ Jā'aja'ñe cho'oru chūkunapi Diore sēēju Repau chū'ojē'e chū'vaju pa'ijanaa'me —chiniasome repana.

⁵ Chitena repana chí'isina asa,

—Jā'aja'ñe cho'oto re'omū —chiniasome ūcuanūko.

Chini, umupāi sieterepanare jñaa chēaasome repana. Esteban'te chēaasome repana. Repau Esteban Jesucristo'te rua cuasaku pa'iu, Dios Rekocho chū'ññe re'oja'che cho'oku paniasomū. Ūcuachi'a chekuna repana chēasina mamia'me ie: Felipe'mū, Prócoro'mū, Nicano'mū, Timon'mū, Parmenaa'mū, Nicolaa'mū. Repau Nicolás Antioquía vū'ejoopo raisi'kupi judiōpāi pa'iche'te che'cheasomū tūipāiūji.

⁶ Repanare jñaa Jesús saosinani raasome repana. Rarena Jesús saosina repanani āu āuñe'te jo'kañu chini Dioni sēēju jūjñapi jaju ija'che i'kaasome: “Diopi re'oja'che cho'okaau musanukonare cho'ochē'te re'oja'che masi cho'oa'ju chini”, chiniasome repana.

⁷ Reparumū pāi na'a jainūko Dios chū'o asaneena paniasome. Si'arumū na'a rua jainūko Jerusalén pa'ina pāi Jesucristoni cuasaju jovoju paniasome. Ūcuachi'a judío phairipāi jainūko Jesucristoni cuasaju jovoasome.

Esteban'te chēasi'ere kumū

⁸ Reparumū Esteban, Jesucristoni rua cuasaku, Diopi cho'okaiuna pāi ñaju'te Diochi'a cho'omasiche'te cho'oku paniasomū.

⁹ Repau i'kache'te jachaju, repau'te cu'ache i'kaju paniasome pāi, “Joremū mū'ū”, chiiju. Repana cu'ache i'kana Cirene cheja, Alejandria cheja, Cilicia cheja, Asia cheja raisinapi cu'ache i'kaasome repau'te. Chekuna ūcuachi'a repau'te ke'reasome judiōpāi chí'ivū'e Libertados neevū'e chí'ina.

¹⁰ Repana cu'ache i'kato Dios Rekochoji cho'okaiuna rua masi i'kaasomū repau. Jā'aja'ñe i'kakuna asa jachanata'ni sāiñe i'kavesuasome repana.

¹¹ I'kavesuju chekunani soni rao ro'iasome repana jorea'ju chini. “Iku Esteban Diore cu'ache i'kasi'kua'mū. Ūcuachi'a Moiserē cu'ache i'kasi'kua'mū iku”, chiiju jorea'ju chini soni rao ro'iasome repana.

¹² Jā'aja'ñe cutujuna asa vü'ejoopo pa'ina pāi rua pe'ruasome repau'te Esteban'te, judío ainana'me judiöpāi che'chona ücuachi'a. Jā'ajekuna repau'te chēa sa judío phairi aina'me chekuna judío ainana'me chi'i repana ti'ñieñena nukoasome repau'te.

¹³ Nuko joreju repauni cu'ache i'kaa'ju chini jorenare raasome repana. Rarena ija'che i'kaasome jorena:

—Iku Esteban si'arumu kuhama'ñe cu'ache i'kaku'mu. “Dios vu'e cu'amu. Moisés chü'usi'e ücuachi'a cu'amu”, chiiku'mu iku.

¹⁴ Ija'che i'kakuna asasinaa'me chukuna: “Jesús Nazaret raisi'ku Dios vu'e ñañosoja'mu.” Ücuachi'a, “ ‘Moisés chü'u jo'kasi'e judiöpāi pa'iche'te ücuanuko peore ühasöjü'u', chiimu Jesús”, chiiku'mu iku Esteban —chiniasome repana jorena.

¹⁵ Chitena repana repacheja ñu'ina ücuanuko rua päiñeasome repau'te. Ñajuna Esteban chia ángel chiaja'che ñoasomu repanare.

7

Phairi ai sēeñe'te kuamu Esteban

¹ Jā'aja'ñe i'karena asa judío phairi ai Esteban'te ija'che sēniasomu:

—¿Ina mu'are ücuarepare chu' i'kache? —chiniasomu.

² Chikuna Esteban i'kaasomu.

—Chu'u majapāi, asarepajü'u. Apereparumu mai aipāiu'te Abrahamre repau chuta'a Mesopotamia cheja pa'iu, Harán vu'ejoopo sani pa'imarumuna, Maire Paaku, Dios, Peore Masiu rani pa'iu ija'che i'kaasomu repau'te:

³ “Icheja mu'u pa'icheja eta majapāi jo'ka tüichejana sanisöjü'u mu'u. Chu'u kuaajachejare sani pa'ijü'u”, chiniasomu Dios repau'te.

⁴ Chikuna repau Abraham puka'ku aiva'una'me Caldea chejapi eta Harán vu'ejoopo'te sani paniasomu. Puka'ku aireko jünisosirumu repau Abraham Diopi chü'una repajoopo eta ichejare mai pa'ichejare rani paniasomu.

⁵ Icheja pa'iku'teta'ni Dios icheja ai Isimaneasomu repau'te. Jā'ata'ni Dios ija'che i'kaasomu repau'te mai aipāiu'te: “Na'a pa'isirumu ichejare isija'mu chu'u mu'are, mu'u jojosiñapi paapu chini”, chiniasomu chuta'a chürejē'e peoku'teta'ni.

⁶ Cheke ija'che chiimu repau'te Dios i'kasi'e: “Mu'u jojosiña tüipāi pa'ichejare sani pa'iju chēa paacojñöju kuri kooma'ñe cho'ocherupü cho'okaiju pa'ijanaa'me repacheja chü'unare. Pāi rua cu'ache cho'ojanaa'me repanare. Repacheja cuatrociento repaüsirumu pa'ijanaa'me repana.

⁷ Jā'ata'ni repacheja canare cu'ache cho'oja'mu chu'u, mu'u jojosiñani cu'ache cho'ojuna. Chu'upi jā'aja'ñe cho'ouna mu'u jojosiña eta rani jo'e ichejare Canaán chejare pa'iju chu'uni pojoju pa'ijanaa'me”, chiniasomu Dios repau'te.

⁸ Repau i'kache'te Abrahampi jachama'ñe cuasaku, “Jau”, chikuna, jikora'muru chā'tiru pa'ica'niru chuto tüache'te jo'kaasomu Dios. Jā'aja'ñe circuncisión cho'ocher chüiva'nare ümpäiva'narechi'a chü'u jo'kaasomu Dios repau'te, repau chüi pa'ijanani cho'o paa'ku chini. Jā'ajekuna Abraham mamaku'te Isaare jña repau ochorepau-mucujña pa'itona jikora'muru chā'tiru pa'ica'niru chuto tüaasomu, Dios i'kasi'ere jachama'ñe cho'oku. Repau Isaac aineesirumu chüi paa mamaku'te Jacobre vijachirumu ücuaja'che jikochā'tiru chuto tüaasomu. Jacob ücuaja'che repau aineesirumu chüi paa mamachüi ümpāi docerepanare ücuaja'che cho'oasomu, repana vijachüiva'na pa'irumu. Repana Jacob chüi docerepana ainee pi'nisirumu maire Israelpäre jojoasome.

⁹ 'Repana mai aipāiu Jacob chüi repana cho'jeu'te Josere puka'ku rua oiü paaku'te rua cuheasome. Cuheju repau'te chēa Egipto cheja sainani kuripi isisoasome repana, repauni sasoa'ju chini. Jā'ata'ni Dios Josere kuiraku paniasomu.

¹⁰ Josere cu'ache ti'ñeto Diopi re'oja'che cho'okaiju Josepi rua masakuna ña Faraón, Egipto cheja chü'uku rua pojoasomu repau'te. Jā'ajekuna Josere päire chü'ua'ku chini chü'u jo'kaasomu Faraón. Chü'u jo'kauna José Egipto cheja pa'inare, Faraón neenare peore chü'uku paniasomu.

¹¹ 'Repau José chü'urumu chiño peore äu küimaneasomu, Egipto cheja, ücuachi'a icheja Canaán cheja peore. Rua cu'aasomu päi ücuanukore. Reparumu mai aipāi äu koochejñajē'e peoasome.

¹² Icheja Canaán cheja äu isiche peoasomu. Egipto chejata'ni äu care'vasi'e isiche paniasomu. Jā'are asa Jacob repau mamachüre, mai aipäre, ücuachejana saasomu, äure koojaapu chini. Aperumu charo saisi'easomu jā'a.

¹³ Repana sani co'i, jo'e saisirumuna Josepi kua jñauuna majaa'chupāi ñamasiasome repau'te. Repanare majaa'chupāi kua jñau repana raisi'e Faraonni kuaasomu repau. Kuauna asa repau Faraón José majapāi masiasomu.

¹⁴ Repau'te chũ'uku'te Faraone kua jñausirumu José repau puka'kuna'me majapāi ũcuanukore soni raosomū. Setenta y cincorepana paniasome repana José majapāi.

¹⁵ Mamaku Josepi sokuna Jacob repau mamachīina'me Egipto chejare sani pa'iu ũcuachejana aireko jūnisoasomū. Repau mamachīi ũcuaja'che mai aipāi pa'isina ũcuachejana aireko jūnisoasomū.

¹⁶ Repana jūnisorumu repana majapāi Siquem vū'ejoopona sa tāasome repanare. Aperumu Abraham Hamor mamachīire repacheja jmachejara kuripi kooasomū repau majapāire tāra chini.

¹⁷ 'Na'a pa'isirumu Abrahamre aperumu Dios cho'okasa chiisi'ere ũcuarepa cho'opi'rarumu Jacob jojosina mai aipāi rua jainuko paniasome Egipto cheja, churata'ni.

¹⁸ Reparumu Egipto cheja chekupi pāi chũ'uku paniasomū. Repau pāi chũ'uku Josere vesuasomū.

¹⁹ Jā'ajekuna mai aipāiva'nare rua cu'ache cho'oasomū repau. Repanare mai aipāi mamachīiva'nani ũmupāiva'narechi'a vjajchīire sėjosa'ju chini chũ'uasomū repau.

²⁰ Ūcuarumuna Moisés jñaacojñosomū. Rua re'ojava'ni paniasomū repau. Reparumu puka'kupāi chotepāimia vū'ere chave paaasome repava'ure.

²¹ Chotepāimia pa'isirumuna ju'ena maña chiachana vavorena pāi chũ'uku mamakoji ña mini repao vū'ena sa paaasomo repava'ure. Sa repao chīire jojacheja'che jojaasomo repao repau'te.

²² Pāi chũ'uku mamako vū'ere pa'iu peore Egiptopāi pa'iche che'cheku aineeasomū repau. Utija'o pa'iche ũcuachi'a peore che'cheku ainee rua i'kamasikujī rua cho'omasiasomū repau.

²³ 'Ūcuarumu Moisés cuarentarepaūsurumu paakujī repau majapāire cuasa, Israel jojosingare, eta ñaasomū.

²⁴ Eta ñato Egiptopāiu Israel jojosi'kuni vaiu paniasomū. Vaiuna ña Moisés Israelpāiuni ũseku, Egiptopāi'ute vanisoasomū.

²⁵ Jā'aja'ñe cho'o ija'che cuasaasomū Moisés: "Churata'ni ina chū'u majapāi chū'u pa'iche masijanaa'me. Chū'uni Diopi chũ'ukuna re'oja'che cho'okaija'mu chū'u inare. Dios inare etoja'mu icheja", chiūu cuasaasomū repau. Jā'ata'ni repau pa'iche'te vesuju ña chēamaneasome repana.

²⁶ Jo'e apeñatato repau ñato Israel jojosingachi'a te'eka'chapana cavaju paniasome. Jā'aja'ñe cho'ojuna ña vū'vū rani ija'che i'kaasomū Moisés repanapi cavamanea'ju chini: "¿Ñañe! ¿Je'se pa'iana musanukona majapāichi'ata'ni sāiñechi'a cu'ache cho'ochē?", chiniasomū repanare.

²⁷ Chikuna te'eu chekure vaikujī Moiserē jujo saoku ija'che i'kaasomū: "¿Neepi chũ'u jo'karena chũ'uku mu'u chukuna'te? ¿Neepi chũ'urena chukuna cu'ache cho'ochē ñaku ke'reku mu'u?"

²⁸ Neato Egiptopāi'ute vanisoasomū mu'u. ¿Irumū ũcuaja'che chū'uni vanisora chiiku mu'u?", chiniasomū.

²⁹ Chikuna Moisés, "Chū'u cho'osi'e pāi masime", chini vajuchuku so'ona vū'vuso sani tiipāi pa'ichejare Madián chejare ti'a paniasomū. Pa'iu romi veja chīi te'eka'chapanare ũmupāichi'a paaasomū repau.

³⁰ 'Repau cuarentarepaūsurumu pāi peochejare Sinaí aikūti kueñe pa'isirumu Moisés miu sūkiñu uuku pa'ñi'ute ñaasomū. Uukuna toa joopo ñato ángelpi ñoasomū repau'te.

³¹ Ángelpi ñokuna ña rua cuasoasomū repau'te. Na'a kueñepi ñara chini na'a saiū Dios i'kache'te asaasomū repau, ija'che chiiche'te:

³² "Dioa'mu chū'u. Mu'u aipāi chū'ure cuasanare paaku'mu chū'u. Abrahamre, Isaare, Jacobre paaku'mu chū'u", chiniasomū Dios repau'te. Chikuna kurukuruu asa kukusoasomū repau. Vajuchuku jo'e repacheja ñamaneasomū repau.

³³ Vajuchuku'teta'ni Dios jo'e ija'che i'kaasomū repau'te: "Chū'uni vajuchuku, kuku, mu'u cū'akorophe're ti'tejū'u, chū'u mu'ure i'kachejajekuna.

³⁴ Irumū Egipto cheja pa'inare chū'u neenare rua cu'ache ti'jñemū. Repana cu'ache cho'ocojñoju oiche peore ñaku pa'imū chū'u. Jā'ajekuna repanani oiū re'oja'che cho'okasa chini cajecuhamū chū'u. Ūcuachejapi etoja'mu chū'u repanare. Asarepajūu mu'u. Mu'uni jo'e Egiptona saora chiimū chū'u", chiniasomū Dios Moiserē.

³⁵ 'Chini Dios Moiserē, ángel miu sūkiñu ñosi'kuna'me, saosasomū repau'te, repanani etua ra re'oja'che chũ'uku paau chini. Aperumu repana cu'ache i'kaasomū repau'te, ija'che chiiju: "¿Neepi chũ'ujū'u chitena chũ'uku mu'u chukuna'te?", chiniasome repana. Jā'aja'ñe repana cuhesi'kuni Moiserē repanani cho'okaa chini saosasomū Dios.

³⁶ Diopi chū'u saouna sani Egipto cheja pa'inare Israelpāi ũcuachejapi etua raasomū repau Moisés. Repanare etua ra pāi peochejare cuarentarepaūsurumu kuhaku

paniasomu repau. Diopi cho'okaiuna repau Moisés Diochi'a cho'omasiche'te rua cho'o ñoasomu Egipto cheja sani pa'irumu, Mar Rojo chiara rani pa'irumu ũcuaja'che, pã peocheja rani pa'irumu peore.

³⁷ Reparumu ũcuaji Moisés ija'che i'kaasomu chekũnare Israel jojosiñare: "Na'a pa'isirumu Dios chekũre Repau chu'o kuajauere chejana raoja'mu. Mai majapãu pa'ija'mu repau. Chu'u kuacheja'che Dios chu'o kuajamu repau. Repau rani chu'vache peore asa cheajũ'u musanukona", chiniasomu repau.

³⁸ Moisés Israelpãina'me pã peochejana chi'iasomu. Repau Sinai aikũti muisirumu ángel ja'me paniasomu repau'te. ũcuachi'a ũcuakũtire muni pa'iu Dios chu'o, "Tja'che pa'ijũ'u", chiichu'o asa tocha jo'kaasomu Moisés maire.

³⁹ Jã'ata'ni repau'te mai aipãi repanare re'oja'che cho'okaikuni rua cuheju jachaju Egiptona jo'e co'iñu chiniasome.

⁴⁰ Chini, repauji aikũtire pa'iauna, repau majaa'chuni, Aaronni, ija'che i'kaasome repana: "Maire Egipto cheja rasi'ku Moiserre ti'ñeñe vesume mai. Cho'osũchasi'kua'mu repau. Jã'ajekuna chekava'nani diojava'nani tũojũ'u, repava'napi ñaju co'chaa'ju maire", chiniasome.

⁴¹ Chitena repanare vacachija'iu'te tũokaniasomu repau. Tũokakuna pojoju jo'cha va'iva'nare vani ũsoasome repana tũosiva'uni pojoju.

⁴² Jã'ajekuna Dios repanare cuhekũ jo'kaso cu'ache cho'оче ũsemeneasomu repanare. Repanapi cunaumu pa'inani, ũsũuni, pãimiauni, ma'jñoko'te pojoñu chiito ũsemeneasomu repau. Na'a pa'isirumu Dios chu'o kuaku Amós repana pa'isi'ere kuaku ija'che tocha jo'kaasomu:

Musanukona, Israelpãi cuarentarepãisurumu pã peocheja pa'irumu, chu'ure Diore jo'cha va'iva'nare vani ũokaimanesinaa'me.

Chekũnare diomanare'ta'ni, "Dioa'me ina", chini pojoju jo'cha va'iva'nare vani ũosinaa'me musanukona.

⁴³ Reparumu musanukona Molo'te, "Dioa'mu iku", chini repau vu'e va'i ca'ni cho'osivũ'ere kuãiju kuhaju pa'isinaa'me.

ũcuaja'che rupũ tũosiva'uni Renfán ma'jñokova'uni kuãiju kuhaju pa'isinaa'me musanukona.

Rupũ tũosiva'nani pojoju pa'isinaa'me musanukona.

Jã'ajekuna chu'u, Dios, musanukonare tũichejana chea sache chu'uja'mu, Babilonia na'a jeecho'jena,

chiimũ Amós tocha jo'kasi'e.

⁴⁴ Mai aipãi pa'isina repana pã peocheja pa'irumu, Dios vu'e ũjavũ'e rupũ va'i ca'ni cho'osivũ'ere paasome. Repavũ'e cho'ojache Moiseni, "Chu'u vu'e ijavũ'e cho'ojũ'u", chiimũ chu'uasomu Dios. Jã'ajekuna Moisepi kuakuna Dios ñosivũ'ejavũ'e cho'oasome repana.

⁴⁵ Repana aireko jũnisosirumu mamachiipi repavũ'e paaju, mai aipãi ichejana raasome repavũ'e. Repana icheja rani t'arumu tũipã, cu'ana paniasome. Jã'ata'ni Dios mai aipãipi paapu chini repanare cu'anare eto saosokaniasomu. Eto saosuna mai aipãi, Josuena'me kakaju, Dios vu'e ichejana raasome. Rasivũ'e David chu'urũmujatũ'ka paniasomu repavũ'e.

⁴⁶ Repau'te Davire, re'oja'che pa'iauna rua pojoasomu Dios. Jã'ajekuna David Diore ija'che sãniasomu: "Ja'ku, mu'ure, Jacobre Paaku'te, vu'erepare cho'okasa chiimũ chu'u", chiniasomu.

⁴⁷ Jã'ata'ni repau David mamakũji, Salomonpi, cho'oasomu repavũ'e.

⁴⁸ Jã'ata'ni Dios, cunaumu Pa'iku si'achejña pa'iku'mu. Pã cho'osivũ'ñachi'a pa'ima'kua'mu Repau. Aperumu Dios chu'o kuasi'ku Isaías ija'che tocha jo'kaasomu:

⁴⁹ Diojekũ cunaumũre pa'iu peore chu'ũku'mu chu'u.

ũcuachi'a cheja si'achejña pa'iku'mu chu'u.

Jã'aja'ñe pa'iu peore masiku'mu chu'u.

Chu'u vu'e, ũjeejavũ'e cho'okaijanaa'ñe musanukona chu'ure, si'achejña pa'iku'te?

⁵⁰ Cunaumũna'me cheja peore cho'osi'kua'mu chu'u,

Diopi i'kakuna asaku jã'aja'ñe tocha jo'kaasomu repau Isaías.

⁵¹ Chu'u, Esteban, musanukonare ainare, iere i'kamũ. Musanukona pã Dioni rua jachaju rekoñõã Diore vesuna rekoñõã'ñe paame. Jã'ajekuna Dios chu'o asacuheme. Musanukona aipãi pa'isina pa'icheja'che pa'iju Dios Rekocho cho'okaiche cuhenaamẽ musanukona.

⁵² Musanukona aipãi pa'isina Dios chu'o kuanare ũcuanukore cu'ache cho'oasome. Pãiu Re'oja'chechi'a Cho'oku rajache kuava'nare vanisoasome repana. Chura

musanukona ūcuaja'che Repau Re'oja'che Cho'oku raisirumu pāi chū'unare, "Jā'ure vanisoche chū'ujū'u", chiiju jo'kasinaa'me.

⁵³ Dios chū'usi'e ángelepi kuaasome musanukonare. Jā'ata'ni musanukona ruarepa jachaju cho'omanaa'me repa —chiniasomu Esteban repanare.

Esteban'te vanisosi'ere kuumu

⁵⁴ Jā'aja'ñe i'kauna asa judio aina rua pe'ruche pe'ruju tea űaasome repau'te.

⁵⁵ Repau'ta'ni, Dios Rekochoji ja'me pa'ia cho'okaiuna Dios miañe'te re'oja'chere umure űaasomu. űato Jesús Diore kueñe, ujjātu cakā'kore nukaasomu.

⁵⁶ Jā'aja'ñere űakū repau Esteban ija'che i'kaasomu:

—űañe! Cuaumu pa'iche rua re'oja'che űomu. Jesús, Dios Raosi'kupi űomu. Diore kueñe Repau ujjātu cakā'kore nukamu Repau —chiniasomu Esteban.

⁵⁷ Chikuna asacuheju jūñipi cājo ta'pi rua cuiche cuiasome repana. Cuiju, űcuanuko repau nukachejana vu'vu saniasome repana.

⁵⁸ Vu'vu sani repau'te chēa vu'ejoopoji etua saasome repana catapi su'a vēasoñu chini. Repau'te joreju cu'ache i'kasina repana sē'sevu ju'ikāña t'ite pōsū nukacheja rāñena űhaasome, űcuauji repana kāñare kuirakaau chini. Repau pōsū Saulo'mu repau mami.

⁵⁹ űcuarumu repana catapi sia rua su'ache su'aasome repau'te. Su'ajuna chueeu ija'che sēniasomu Esteban:

—Jesús, Chū'ure Paaku, chū'u rekocho mu'uni t'api'ramu —chiniasomu.

⁶⁰ Chini tāni ro're űu'ia, ujjachu'opi cuiku, Dioni jo'e ija'che sēniasomu repau.— Ja'ku, ina chū'ure cu'ache cho'oche cuasamanejú'u —chini jūnisoasomu repau.

8

Jesucristo'te cuasanare Saulo cu'ache cho'osi'ere kuumu

¹ Repau Saulo Esteban'te vanisoche rua chiniasomu. Reparumu Jesucristo'te cuasana Jerusalén vu'ejoopo pa'ikuanupu rua cu'ache cho'ocojñoasome. Jā'ajekuna repajoopo pa'isina eta vu'vuso Judea chejana'me Samaria cheja po'ore sani paniasome repana. Jā'ata'ni repajoopo Jesucristo saosinachi'a canaka paniasome.

² Repau Esteban chuenisosi'kure chekunapi Diore cuasanapi ota oiju tāsasome.

³ Reparumu repau Saulo Jesucristo'te cuasanare si'asoaju chini rua cu'ache cho'oku paniasomu. Vu'ña kaka umupaina'me romi chēa jñajñu sa pāi chēav'ena cuaoku paniasomu repau.

Dios chū'ore Samaria cheja pa'inani chū'vasi'ere kuumu

⁴ űcuarumu Jerusalén vu'ejoopo eta vu'vusosina ku'iju Dios chū'ore chū'vaju paniasome.

⁵ Eta vu'vusosi'ku Felipe ku'ia Samaria vu'ejoopona sani repajoopo pa'inare Jesucristo pa'iche'te kuaku paniasomu.

⁶ Dios chū'ore chū'vakū Diochi'a cho'omasiche'te pāi vasoche'te cho'o ñoku paniasomu repau. Jā'aja'ñe cho'o ñoku chū'vakuna pāi jainuko repau chū'vache asa chēasome.

⁷ Pāi jainukore vasoasomu repau, vuicu'akuna ruṽu űhiva'nare, ro'o ku'iva'nare, vati paanare. Repauji vati paanare vasoto vati rua cuiju eta saniasome.

⁸ Pāire vasokaiuna repajoopo pa'ina rua pojoasome repau'te.

⁹ Reparumu űcuachejare chai paniasomu. Repau mamasomu Simón. Chaina cho'oche rua jeerumu cho'oku paniasomu repau, "Rua masiku'mu chū'u", chiū. Jā'aja'ñe joreku cho'okuni Samaria cana ña rua cuasaasome repau cho'oche.

¹⁰ Repacheja pa'ina űcuanuko masinana'me vesuna jachamañe asaasome repau i'kache, "Dios peore Cho'omasikūji chū'akuna cho'omu iku", chini.

¹¹ Rua jeerumu chai cho'oku chekunajē'e cho'ovesuche'te joreku cho'o ñokuna ña cuasaju repau'te ja'me paniasome repana.

¹² Jā'ata'ni Felipeji rani Dios chū'ore chū'vakū pāi cu'ache cho'oche űhasosinare Dios chēa paachena'me Jesucristo pa'iche'te kuakuna asa chēasome repana. Asa chēa Jesucristoni cuasaju umupaina'me romi peore okoro'vecojñoasome.

¹³ Repau Simón chai pa'isi'ku űcuachi'a asa chēa Dioni cuasaku okorocojñoasomu. Okorocojñoasomu Felipe'me ku'ia repau cho'oche'te, pāi vasoche'te, Diochi'a cho'omasiche'te cho'o ñokuna ña rua cuasaku ku'ia paniasomu repau Simón.

¹⁴ űcuarumu Jerusalén pa'ina Jesús saosina Samaria cheja cana Dios chū'ore asa chēa Jesure cuasaju jovosi'e asaasome. Asasinajeju Pedrona'me Juanre Samariana saasome repana.

¹⁵ Saorena repana Samaria cheja sani tĩ'a repanare pãi Dios Rekochoji rani repanani ja'me paaũ chini Dioni s̄ekanasome.

¹⁶ "Maire Paakũ'te Jesucristo'te cuasanaa'me chũkũna", chiiũ okoro'vecojñosinare repanani chuta'a Dios Rekochoji raimaũna Repaũni s̄ekanasome repana.

¹⁷ S̄eni pi'niũ repana Pedrona'me Juan repanani jũjñapi jajũna Dios Repaũ Rekocho'te raosomũ repanare, ja'me paaũ chini.

¹⁸ Repaũ'te Simonre jã'are ñakũna ũcuaja'che cho'ouaasomũ. Jã'aja'ñe cho'ouakũna masiche kuripi koorã chiniasomũ repaũ.

¹⁹ Repanare Jesús saosinare ija'che i'kaasomũ repaũ:

—Jã'aja'ñe cho'omasira chiimũ chũ'ũ. Cho'omasiche ïsiĩũ'ũ chũ'ũre; ro'ira. Ìsirena koo chũ'ũpi pãire jakũna Dios Rekochoji repanani rani ja'me paaũ —chiniasomũ Simón.

²⁰ Chikũna Pedro i'kaasomũ repaũ'te.

—Mu'ũpi jã'aja'ñe cuasani kurina'me mu'ũ rekocho cho'osõñe pa'ija'mũ mu'ũre. Dios ïsiche kuripi kooma'ñea'me.

²¹ Diopi ñato mu'ũ rekocho rũhiñe cuasama'mũ mu'ũ. Jã'ajekũna chũkũna cho'ocheja'che cho'ocu'amũ mu'ũre.

²² Jã'ajekũna mu'ũ cu'ache cuasache'te oiũ ũhasõ Dioni s̄eũ pa'ijũ'ũ, Repaũji mu'ũ cu'ache cho'osi'ere jo'e cuasamanea'ku chini.

²³ Mu'ũ pa'iche masimũ chũ'ũ. Chekũna pãi na'a re'oja'chere cho'oju pojoju pa'ito pojoma'ñe cu'ache'te cuasaku'mũ mu'ũ. Cu'ache'te cuasaku'cu'are cho'oku' cho'osõja'mũ mu'ũ —chiniasomũ Pedro repaũ'te.

²⁴ Chikũna Simón jo'e i'kaasomũ.

—Mũsanũkonapi Maire Paakũni Dioni s̄ekaijũ'ũ chũ'ũva'ũre mũsanũkona i'kasi'epi cu'acheji ti'jñemanea'ku chũ'ũre —chiniasomũ repaũ.

²⁵ Ūcuarũmu Pedrona'me Juan ũcuachejare pa'ijũ, Dios chũ'ore chũ'vaju Jesucristo pa'iche kũa pi'ni, Jerusalén va'ejoopona co'iasome. Co'ijũ chekũjoopoã Samaria cheja cajoopoã Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chũ'vaasome repana.

Felipe Dios chũ'ore Etiopía cakũre chũ'vasi'ere kũamũ

²⁶ Ūcuarũmu ángel Dios raosi'ku Felipe'te ija'che i'kaasomũ:

—Vũni suripũ cakã'kona saiĩũ'ũ mu'ũ. Jerusalén va'ejoopoji Gaza va'ejoopo saima'ana saiĩũ'ũ, pãi peocheja saima'ana —chiniasomũ.

²⁷ Chikũna Felipe vũni saiũ ñato Etiopía cakũ, pãi chũ'ũko'te cho'oche cho'okaiku Diore pojora chini Jerusalén saisi'kupi, repaũ pa'ichejana co'iku paniasomũ. Etiopiapã chũ'ũko'te, Candace'te, kuri care'vakaiku paniasomũ repaũ.

²⁸ Kavacho jñajñũ kuhasaivũji ñũ'ũ, co'iku utija'ore ñaku paniasomũ repaũ. Aperũmu Dios chũ'o kuasi'ku, Isaias, tocha jo'kasi'ere ñaku i'kaku paniasomũ repaũ Etiopiapãũ.

²⁹ Ūcuarũmũna Dios Rekocho Felipe'te ija'che i'kaasomũ:

—Tuha ja'me ku'ijũ'ũ jã'asaivũ —chiniasomũ.

³⁰ Chikũna Felipe va'vu tuhaasomũ repasaivũ. Tuha aperũmu Dios chũ'o kuasi'ku Isaias tochasi'ere Etiopía cakũ ñaku i'kache'te asaasomũ repaũ. I'kaũna asa Felipe ija'che s̄eniasomũ repaũ'te:

—¿Mu'ũ ñaku i'kache asamasiku mu'ũ? —chiniasomũ.

³¹ Chikũna,

—Pãamũ chũ'ũ. Che'chokũji karamũ chũ'ũre. Tuni chũ'ũna'me ñũ'ũ ku'ijũ'ũ —chiniasomũ Etiopía cakũ Felipe'te.

³² Repaũ ñaku i'kasi'ere Dios chũ'o aperũmu pa'isi'ku Isaias tocha jo'kasi'ere ija'che chiimũ: Ovejava'ũ vanisõũ chini sava'uta'ni oima'ñe saimũ.

Ovejachĩ raña tu'kato oimanaa'me.

Chũ'ũ Neeku ũcuaja'che repaũ'te cu'ache cho'otojẽ'e i'kama'kuamũ.

³³ Re'oja'chechi'a cho'okũni pãi cu'ache cho'osinaa'me repaũ'te.

I'kakainajẽ'e peosinaa'me repaũ'te.

Ūcuachi'a chĩjẽ'e peokũni vanisõsinaa'me repaũ'te.

Jã'ajekũna repaũ jijosina peome,

chiimũ.

³⁴ Ūcuarũmu Etiopía cakũ ija'che s̄eniasomũ Felipe'te:

—Ija'ova Dios chũ'o kuasi'ku Isaias tochasi'e, ¿icheja ñaku'ũ mu'ũ? ¿Neeeni i'kaku repaũ? ¿Repaũ pa'iche'te kuaku? Jã'apãani, ¿cheku pa'iche'te kuaku? —chiniasomũ repaũ.

³⁵ Chikũna Felipe Etiopía cakũre repaũ ñaku i'kasi'ere charo kũaasomũ Jesús re'oja'che pa'iche'te. Cho'je jo'e chekũna Dios chũ'o kuana tochasi'ere ñoku kũaasomũ repaũ.

³⁶ Cutujū saiju chiara'charu pa'icheja tī'aasome repana. Tī'a Etiopía cakū i'kaasomu Felipe'te.

—Ñaku. Chiara'charu pa'imū icheja. ¿Chu'ure okorore'oku? —chiniasomu repau.

³⁷ Chikuna Felipe,

—Re'omū mu'ure, mu'u rekochoji Jesucristoni masi cuasato —chiniasomu. Chikuna, —Jesucristo Dios Mamaku'mū chiuu cuasamu chu'u —chiniasomu Etiopía cakū.

³⁸ Chini, kavacho kuhasaivu tachoku'te,— Ichejana juvojū'u —chiniasomu repau. Juvouna repau Etiopía cakū Felipena'me repasaivujū cajeasome. Jā'achejapi chiara'charuna casa Felipe repau'te okoroasomu.

³⁹ Okoro pi'ni makuna Dios Rekocho Felipe'te tūichejana sasoasomu. Sasouna Etiopía cakū jo'e ñamaneasomu repau'te. Ñama'kuta'ni rua pojoku Etiopía saima'a jo'e saniasomu repau.

⁴⁰ Dios Rekochoji sasouna Felipe Azoto vu'ejoopo tī'a carani saiu chekūjoopoā rua vu'ñajoopoā sani, Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'vakū paniasomu, Cesarea vu'ejoopo tī'añetu'ka.

9

Jesús i'kache'te Saulo asa jovosi'ere kwamu

¹ Ūcuarumu Saulo Jesucristo neenani vani si'asora chini ūcua cu'ache cho'oku paniasomu. Jā'are na'a rua cho'ora chini, judío phairi aire sani ñaasomu repau.

² Sani repau'te utija'ore sēniasomu repau.

—Chu'u Damasco vu'ejoopona saipi'ramū, Jesús chu'ñe cho'onani umupāina'me romi ku'e chēa ra pāi chēavū'ena cuaora chini. Mu'u chu'ure utija'ore tochakajū'u. Damasco mai judiōpāi chí'ivu'ña chu'unani sa ñora chiimū chu'u, mu'u tochasiya'o — chiniasomu Saulo phairi aire.

³ Damasco vu'ejoopona saiuna repajoopo tī'api'ra chejana te'erumu repau nukachejachi'a rūhiso'koro cūnaumūpi rua miañe chūniasomu repau'te.

⁴ Miañe chūkuna ña chejana tāniasomu Saulo. Tāni ūhiu chu'o ija'che i'kache'te asaasomu repau:

—Saulo, Saulo, ¿je'se pa'ina mu'u chu'ure si'arumu cu'ache cho'oku pa'iku? — chiniasomu Jesucristo repau'te.

⁵ Jā'aja'ñe i'kauna asa,

—¿Jeeja'iu'u mu'u, Chu'ure Paaku? —chiniasomu repau.

Chikuna,

—Jesua'mū chu'u. Chu'u neenare cu'ache cho'oku chu'uni rua cu'ache cho'oku pa'imū mu'u. Jā'aja'ñe cho'oku meñe cu'ache cho'oku pa'imū mu'u —chiniasomu Jesús.

⁶ Chikuna Saulo kākucajejani kurukurukū ija'che i'kaasomu:

—Chu'ure Paaku, ¿ñquere cho'oka'ku chiiku mu'u chu'ure? —chiniasomu. Chikuna,

—Vuni vu'ejoopona kakajū'u. Jā'achejana kaka mu'u cho'ojache asaja'mū mu'u — chiniasomu Jesucristo Saulo'te.

⁷ Repau'te ja'me saisina rua kukuasome. Repau Jesús i'kachū'o asanata'ni Repau'te ñamaneasome repana.

⁸ Repau Saulo vuni nukaku ñakocaā sūka ñara chiito ñacu'aasomu repau'te. Jesuni rwarepa Miakuni ña na'asoasomu. Na'asouna repau'te jūtuna chēa Damasco vu'ejoopona juha saasome repana.

⁹ Choteumucujña na'au paniasomu repau. Pa'iu āu āima'ñe, okoj'e ūkuma'ñe paniasomu repau.

¹⁰ Ūcuarumu chekū, Jesure cuasaku ūcuachejare Damasco'te paniasomu. Ananías repau mamiasomu. Reparumu Ananías Dios ñoñe'te ñaku Maire Paakuni Jesucristoni ñaasomu. Ñakuna repau'te ija'che sēniasomu Jesús:

—Ananías, ¿pa'iku? —chiniasomu.

Chikuna,

—Jūju. Pa'imū chu'u, Chu'ure Paaku —chiniasomu repau.

¹¹ Chikuna Jesús i'kaasomu repau'te.

—Ma'a rūhima'a chiicojñoma'ana eta muajū'u mu'u, Judas vu'ena. Mua tī'a, “¿Tarso vu'ejoopo raisi'ku Saulo pa'iku ivu'e?”, chijū'u. Repau Saulo chu'uni sēeu pa'imū.

¹² Chu'uni sēeuna chu'u cho'opi'rache'te ñocuhamu chu'u repau'te. Chu'u ñoñeji mu'uni ñaku repau'te mu'u cho'okajache ñamu repau. Mua jūñjapi jaja'mū repau'te ñakocaare jo'e ñaa'ku —chiniasomu Jesús Ananía'te.

¹³ Chikuna, Ananías ija'che i'kaasomu:

—Chũ'ure Paaku, repau mũ'ure cuasanare Jerusalén pa'inare cu'ache cho'ochē pāi jainũko chũ'ure kuame. Mũ'u neenare raa cu'ache cho'oku pa'uasomũ repau.

¹⁴ Chura ichejana ranciasomũ repau mũ'ure cuasanani chēara chini. Judío phairipāi chũ'unani sēni ranciasomũ, chũkanani pāi chēav'ena sa cuaora chini —chinasomũ Ananías.

¹⁵ Chikuna Jesús repau'te i'kaasomũ.

—Mũa ñajũ'u. Chũ'u chũ'ũñe'te cho'oku paau chini chēacuhamũ chũ'u repau'te. Chũ'u pa'iche'te judiopāire ũcuaja'che tĩpāina'me repanare chũ'unani peore kuaa'ku chini soisi'kua'mũ chũ'u repau'te.

¹⁶ Repau cu'ache cho'ocojñojañe peore kuaaja'mũ chũ'u repau'te. Chũ'u pa'iche'te che'choku raa cu'ache cho'ocojñoja'mũ repau —chinasomũ Jesús.

¹⁷ Jā'aja'ñe i'kauna repau Ananías eta mũa Saulo pa'iv'ena kakaasomũ. Kaka Saulo'te jējñapi jaku ija'che i'kaasomũ repau:

—Saulo, churata'ni mũ'ure chũ'u majapāiujaju'te paamũ chũ'u. Maire Paaku Jesús mũ'u raisima'ana ñosi'kua'mũ mũ'ure. Ũcuauji chũ'ure vū'ena mutosi'kua'mũ mũ'upi jo'e ñakocaāre ñaa'ku chini, ũcuachi'a mũ'uni Dios Rekochoji rani ja'me paau chini —chinasomũ Ananías repau'te Pablo'te.

¹⁸ Chikuna vā're'reruāja'ñepi tuā'tuaasomũ Saulo ñakocaā ta'pisi'e. Tuā'tuaana repau ñakocaā teana care'oso jo'e ũoasomũ repau'te. Ũcuarũmu ñakocaā re'oja'che ñakũji vuni okorocojñoasomũ repau.

¹⁹ Jā'a cho'o pi'ni au āni vajuasomũ repau. Repacheja Damasco vū'ejoopo jo'e te'eumucujñaruā chekuna Jesure cuasanana'me canũka paniasomũ repau Saulo.

Damasco vū'ejoopo canare Saulo chũ'vasi'ere kuamũ

²⁰ Damasco vū'ejoopo'te pa'ũ repau Saulo teana judiopāi chi'iv'ñana mũa, "Jesús Dios Raosi'kua'mũ", chiiũ Jesús pa'iche'te kuaasomũ.

²¹ Jā'aja'ñe i'kakuna pāi ũcuanũko asa raa cuasaasome repau i'kache. Asa raa cuasaju ija'che i'kaasome repana:

—Iku Jerusalén pa'irũmu Jesucristo'te cuasanare raa cu'ache cho'osi'kuasomũ. Ũcuau'mũ iku. Jerusalén pa'ikũji ichejana raisi'kua'mũ iku, icheja pa'inani Jerusalén cho'ochēja'che Jesús neenani chēa sa judío phairipāi chũ'unani jo'kara chini —chinasome repana pāi.

²² Repau Saulo si'arũmu na'a raa re'oja'che chũ'vakũ paniasomũ, "Jesús Dios Raosi'ku Cristo'mũ", chiiũ. Masi chũ'vakuna judiopāi Damasco pa'ina, jachanata'ni sãĩñe i'kavesuasome repau'te.

Saulo Damasco judiopāire kati sanisosi'ere kuamũ

²³ Na'a pa'isirũmu judiopāi chi'i cutu, "Sauloni chēa vanisoñu", chinasome.

²⁴ Jā'ata'ni Saulo repana cho'oñu chiiche asaasomũ. Repau'ni chēa vanisoñu chini umucujñana me ñami vū'ejoopo kakasa'ñaroāre pē'jeju paniasome repana.

²⁵ Jā'aja'ñe pē'jejuña chekuna Jesure cuasana Saulo'te ju'ena maña vū'ejoopo jeotusasi'pa sē'sevũji mũni vū'ejoopo jā'acho'jena casoasome repana repau'te.

Saulo Jerusalén vū'ejoopona co'i cho'osi'ere kuamũ

²⁶ Jā'aja'ñe cho'o casorena Jerusalén vū'ejoopona co'i chekunare Jesure cuasanare jovora chinasomũ repau. Jā'ata'ni repana vajučuasome repau'te. "Joremũ iku", chini jachaasome repana.

²⁷ Te'eũ Bernabechi'a repau'te re'oja'che cho'okaniasomũ. Jesús saosinare sa repau Saulo Damasco ma'a saiũ ñasi'ena me Jesús repau'te i'kasi'e peore kuakaniasomũ repau Bernabé. "Iku Saulo, Jesús pa'iche vajučuma'ñe re'oja'che chũ'vaasomũ Damasco vū'ejoopo pa'inare", chinasomũ Bernabé.

²⁸ Bernabepi kuauna asa Saulo'te pojoasome repana Jesús saosina. Pojojuña repanare jovoasomũ repau. Jovo Jesucristo'te cuasanana'me Jerusalén vū'ejoopo'te ku'ũ vajučuma'ñe Jesús pa'iche'te re'oja'che chũ'vakũ paniasomũ.

²⁹ Judiopāi griego chũ'o i'kanare raa chũ'vaasomũ repau. Jā'ata'ni repana asacuheju pe'ruju, "Vanisoñu ikũre", chinasome repau'te.

³⁰ Ũcuarũmu Jesure cuasana Saulo'te vanisoñu chiiche'te asa, "Repau'ni vanisoju", chini repau'te Cesarea vū'ejoopona casa, jā'achejapi Tarso vū'ejoopona saosasome.

³¹ Saulo'te saoso pãipi cu'ache cho'omapũna Jesucristo'te cuasana re'oja'che pa'iju paniasome, Judea cheja pa'ina, Galilea cheja pa'inana'me Samaria pa'ina. Dios Rekochoji cho'okaiũna Dios chũ'o na'a raa asa chēaju na'a raa masi cuasaju Dioniasome vajučuju paniasome repana. Ũcuachi'a pāi na'a jainũko Dios chũ'ore asa chēa jovoju paniasome repanare.

Enea'te vasosi'ere kuumu

³² Ūcuarumu Pedro vu'ñajooopā si'ajooopā ku'iu paniasomu Jesús neenani repajooopā pa'inani ñara chini. Jā'aja'ñe Jesús neenani ku'iu ñara chini Lida vu'ejoopona saniasomu repau.

³³ Repajooopo sani pa'irumu Pedro pāiu'te ñaasomu, Eneas ve'eku'te. Repau Eneas vñi nuka ku'icu'akuna, ochorepañsurumu ūhiu paniasomu.

³⁴ Ūcuarumu Pedro ija'che i'kaasomu repau'te:

—Eneas, Jesucristoji mu'uni vasu'na vñi nuka ku'iu mu'u kãiko'a pa'iche kãña care'vajũ'u —chiniasomu. Chikuna teana vñi nuka kuniasomu repau.

³⁵ Vaju pa'iu nuka ku'ikuni pāi Lida vu'ejoopo cana ñaasome repau'te, ūcuachi'a Sarón cana. Repau vaju'si'ere ña pāi jainuko Jesucristoni cuasaju jovoasome.

Dorcas jūni vajuraisi'ere kuumu

³⁶ Ūcuarumu romio Jesucristo'te cuasako, Tabita ve'eko Jope vu'ejoopo'te paniasomo. Griego chu'o repao mami Dorcas ve'easomo. Ūcuachejare pa'io chekunare si'arumu re'oja'che cho'okaio paniasomo repao. Chuova'na pa'iva'nare rua re'oja'che cho'okaniasomo repao.

³⁷ Jā'aja'ñe cho'okoji ravu tñi jūnisoonā pāi ota oiju repao'te choa umucaruupña mña ūhaasome.

³⁸ Reparumu Pedro Lida vu'ejoopo chuta'a paniasomu. (Lida vu'ejoopo kueñeasomu Jope vu'ejoopo.) Pedroji kueñere pa'iu'na Jesús neena Tabita'te jū'isi'kore umuna mña ūha umupāi ka'chanare Lida vu'ejoopona saasome, Pedroni soijaaru chini. Saorena sani Lida vu'ejoopo ti'a Pedro'te, “Raijũ'u; Jopena pesa sañu”, chiniasome.

³⁹ Chitena Pedro ja'me rianiasomu repanare. Rani ti'a'na repau'te repao ūhiruupña mñaasome repana. M̄arena repau kaka ñato va'jeva'na jainuko repava'ore otare oiju paniasome. Ota oiju repana ju'ikãña Dorcas vajurumu juha ru'pũ isisikãñare ra ñoasome repau'te.

⁴⁰ Ñojuna ña pi'ni Pedro reparuupu pa'inare ūcuanukore etoasomu. Eto ro're ñu'iu Dionĩ s̄niasomu repau. S̄eni pi'ni jūnisosi'koni ñaku ija'che i'kaasomu: “Tabita, vujjũ'u”, chiniasomu. Chikuna ñakocaã s̄uka repauni ñako vñi ñuniasomo repao.

⁴¹ Jā'aja'ñe cho'o repao'te jūtuna ch̄ea juha vuo nuko, repau etosinare Jesucristo'te cuasanana'me va'jeva'nare soniasomu repau, repanapi repao jūni vajuraisi'ere ñaa'ju chini.

⁴² Repao jūni vajuraisi'e Jope vu'ejoopo pa'ina ūcuanuko asa Jesucristo'te jainuko cuasaju jovoasome.

⁴³ Reparumu Pedro repajooopo jeerumu canuka paniasomu cheku Simón va'i ca'ni kuenaku vu'ere.

10*Dios chu'ore chu'vaa'ku chini Cornelio Pedro'te soisi'ere kuumu*

¹ Reparumu cheku Cornelio ve'eku Cesarea vu'ejoopo'te paniasomu. Cornelio Batallón Italiano s̄taopāi cienrepanare ch̄ũ'uku paniasomu.

² Repau Cornelio Diore cuasakujeku repau majapāina'me Diore pojoku paniasomu. Jā'ajekuna judiōpāi chuova'na pa'iva'nare re'oja'che cho'okaiu paniasomu repau. Ūcuachi'a Diore si'arumu rua s̄eeu paniasomu repau.

³ Jā'aja'ñe cho'oku na'itona tres pa'itona Diore s̄eeu Repau ñoñe'te ñaku ángel'te Dios raosi'kure repau vu'ere kaka pa'iu'na ñaasomu repau. Masi ñoasomu repau ángel. Vu'e kaka ja'me pa'iu repau'te soniasomu ángel.

—¡Cornelio! —chiniasomu.

⁴ Chikuna, kukusosi'kupi ūcuau'ni ñaku,

—¿Ëque? —chiniasomu Cornelio.

Chikuna,

—Mu'u Repau'te s̄eeñe asamu Dios. Ūcuaja'che chuova'na pa'iva'nare mu'u re'oja'che cho'okaiche ñakujeku mu'ure cavesuma'mu Repau.

⁵ Jā'ajekuna Jope vu'ejoopona pāire saojũ'u, Simonni soijaaru. Repau Simón cheke mami Pedro'mu.

⁶ Ūcuauji mu'ure chu'vaku ūcuaja'che mu'u cho'ojache kuaja'mu. Cheku Simón va'i ca'ni kuenaku vu'ere pa'imu Simón Pedro, chiara ru'tuva pa'ivu'ere —chiniasomu ángel repau'te.

⁷ Ūcuarum Cornelio ángelpi i'ka pi'ni sanisouna umupāi te'eka'chapanare repau'te cho'оче cho'okainare soniasomu. Ūcuachi'a sōtao'te Diore cuasaku'te te'eu'te soni raoasomu repau.

⁸ Soni rao ángel repau'te i'kasi'e peore kuaasomu repau. Repanare kua pi'ni Jopena saosasomu repau.

⁹ Saouna jo'e afeñatato chotena ūcua saiju paniasome repana. Repana Jope vū'ejoopo tī'api'rarumuna nakarepau su'itona Pedro repau pa'ivū'e sē'sevuna muniasomu Dioni sēsa chini.

¹⁰ Muni pa'iu Dioni sēeuna āucuhaasomu repau'te. Jā'ata'ni chuta'a āure cho'ojuna cajema'ne cha'aku Dios ñoñe'te ñaasomu repau.

¹¹ Nato sábanakāa ūjakāa cunaumupi ūcuaka'chapachā'tiroā quē'kesikāapi rūhiturupūji chejana cajeasomu.

¹² Jā'ajekuna ūcuaturupu sa'navu'te cu'ava'na ūcuauava'na jainuko paniasome, rūni ku'iva'naa'me aña'ava'naa'me pī'ava'na peore.

¹³ Ūcuarumu Pedro Dios i'kache ija'che chiiche'te asaasomu:

—Pedro, vuni iva'nani vani āijū'ū.

¹⁴ Chikuna Pedro i'kaasomu:

—Ja'ku, va'ima'me jā'ana. Cu'anaa'me. Jā'anare āima'kua'mu chu'ū, mu'ū aperumuna ūsesi'jekuna.

¹⁵ Jā'aja'ne i'kauna Dios ija'che i'kaasomu repau'te:

—Ñaku, mu'ū. Chu'upi Diopi, “Re'omu ie”, chiito, ūmu'upi, “Cu'amu”, chiija'u? — chiniasomu Dios.

¹⁶ Ūcuaterumu choteñoā jā'aja'ne cho'o ñoasomu repa repau'te. Choteñoā ño pi'ni cunaumuna jo'e munisoasomu repakāa.

¹⁷ Jā'aja'ne cho'ouna ña, “Jē'se pa'ijachere ñare chu'ū jā'a?”, chini rua cuasaasomu repau. Chuta'a rua cuasaku pa'ikuni Cornelio saosina Simón vū'e ku'e jña kakasa'aro tī'jñe'ne'te nukaju paniasome.

¹⁸ Nukaju sēniasome repana.

—¿Simón Pedro ivū'ere pa'iku? —chiniasome.

¹⁹ Jā'a cho'oto Pedro chuta'a Dios ñosi'ere rua cuasaku paniasomu. Cuasakuna Dios Rekocho i'kaasomu repau'te.

—Asajū'ū. Umupāi chotena mu'uni ku'eme.

²⁰ Vuni caje ūcuana'na me saijū'ū. Vajuchumanejū'ū. Chu'upi repanare raosi'kua'mu —chiniasomu Dios Rekocho.

²¹ Chikuna Pedro caje ñaku ija'che i'kaasomu repanare:

—¿Ëque rate musanukona? ¿Chu'uni ku'eche? —chiniasomu repau. Chikuna repana i'kaasome.

²² —Capitán Corneliopi raosi'kua'mu chukuna'te. Re'oku'mu repau. Diore cuasakuna judiopāi ūcuauko re'oja'che cutunaa'me repau'te. Dios raosi'ku ángelpi mu'uni soau chini chū'uasomu repau'te, mu'ū chu'vachu'ore asaa'ku chini —chiniasome repana.

²³ Chitena asa,

—Jau —chini— Kakajū'ū. Iñami ivū'ena kāijū'ū. Che'ro sañu —chiniasomu repau.

Jo'e afeñatato kāni vuni Pedro ūcuana'na me saniasomu. Chekuna Jesucristo'te cuasana Jope vū'ejoopo cana te'ena ja'me saniasome repanare.

²⁴ Saiju jo'e chekuumucusena Cesarea vū'ejoopo tī'aasome repana. Tī'ato Cornelio chekuna repau soisinana'me, repau majapāina'me repau'te kueñe pa'ina jovo cha'aku paniasomu repanare.

²⁵ Repau Cornelio ūcuau vū'ena Pedroji sani tī'akuna repauni tijña pojora chini etaasomu. Eta repau'te tijña Diore cho'очеja'che Pedro'te tī'jñe'ne ro're ñuniasomu Cornelio, repauni pojoku.

²⁶ Jā'aja'ne cho'okuna Pedro repau'te chēa vūoasomu.

—Vuijū'ū. Mu'ū pa'icheja'che pa'iku'mu chu'ū. Pāiu'mu —chiniasomu repau.

²⁷ Chikuna vuni cutuju vū'ena kakaasome repana, Pedrona'me Cornelio. Kaka ñato pāi jainuko chī'isina paniasome.

²⁸ Pedro repanare ija'che i'kaasomu:

—Musanukona chukuna judiopāi pa'iche masime. Tīipāina'me chi'icu'amu chukuna'te. Chukuna judiopāi cu'are cuheju tīipāi vū'ña kakamanaa'me. Jā'ata'ni Dios chu'ure ija'che i'kasi'kua'mu: “ ‘Tīipāi cu'ame', chiimanejū'ū mu'ū”, chiisi'kua'mu.

²⁹ Jā'ajekuna chu'ure soñu chini sainare cuhemairo raisi'kua'mu chu'ū. Chura, ¿äquere cho'oa'ku chini soni raore musanukona chu'ure? chiimu chu'ū.

³⁰ Chikuna Cornelio ija'che i'kaasomu repau'te:

—Ijarumu na'ito chu'u vü'e pa'isi'e chura ücuaka'chapaumucujña'a me ie. Repa na'ito chu'u judiöpai pa'icheja'che äu äima'ñe Dioni sêeu pa'isi'kua'mu. Sêeu ñato päiu ko'sijakãña ju'iu chu'uni ti'ñeñe nukasi'kua'mu.

³¹ Jä'aja'ñe ti'ñeñe nukakuj ija'che i'kasi'kua'mu repau chu'ure: "Mu'u Repau'te sêeñe asamu Dios. Chuova'na pa'iva'nare mu'u re'oja'che cho'okaiche ñaku mu'ure cavesuma'mu Repau.

³² Jä'ajekuna Jope vü'ejoopona chu'o saojü'u mu'u. Simón Pedroni soni raojü'u, rani chu'vaa'ku mu'ure. Repau Simón Pedro cheku Simón vü'ere pa'imü. Va'i ca'ni kuenaku vü'ere chiara ru'tuva'te pa'imü repau", chiisi'kua'mu.

³³ Jä'aja'ñe i'kauna asa teana mu'uni soisi'kua'mu chu'u. Sokuna cuhema'ñe re'oja'che raisi'kua'mu mu'u. Re'orepamu. Chura, Diopi ja'me pa'iauna chi'i cha'ame chukuna mu'ure. Chukunani chu'vaa'ku chini Dios mu'ure jo'kasi'ere chu'o asañu chiime chukuna —chiniasomu Cornelio.

Pedro Cornelio vü'ena Dios chu'o chu'vasi'ere kamü

³⁴ Ücuarumu Pedro repanare päi ija'che chu'vaasomu:

—Churana Diopi cho'okaiuna ie masimu chu'u: Dios päi ücuanukore ücuapa'ruvachi'a oiku'mu. Ücuarepaa'me jä'a.

³⁵ Päi ücuanukore si'avajüpai pojomu Dios, Repauni cuasaju re'oja'che pa'ito.

³⁶ Repau Dios Jesucristo'te cuasache kuachu'ore raosi'kua'mu chukuna'te Israel jojosinare. Ija'chea'me repa: Päi Ücuanukore Paaku Jesucristo cho'okaisi'ejekuna Dios mai cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamaneja'mu, Repauni cuasaju sêeto.

³⁷ Musanukona chukuna judiöpai pa'icheja cho'osi'e peore asasinaa'me, Galilea cheja Juan chu'vaku okoro'vesi'ena'me cho'je cho'osi'e peore.

³⁸ Diopi Jesure Nazaret vü'ejoopo cakure Repau Rekocho'te raosi'kua'mu, Ücuarekochoji ja'me pa'iauna päire re'oja'che cho'okaaü chini. Dios Rekochoji chü'ukuna Repau Jesús si'achejña ku'iu päire re'oja'che cho'okaiü pa'isi'kua'mu. Vati're paaju jü'inare vasokaisi'kua'mu Repau. Jä'aja'ñe cho'oku pa'isi'kua'mu Jesús, Diopi Repauni ja'me pa'iauna. Jä'a asasinaa'me musanukona.

³⁹ Chukuna Repau Jesús Jerusalén vü'ejoopo cho'osi'ena'me Judea cheja cho'osi'e peore ñasinaa'me. Jä'aja'ñe cho'okuna päi kurususe'verona jê'jo vëasösinaa'me Repau'te.

⁴⁰ Jê'jo vëasösi'kureta'ni Diopi vasouna choteumucujñaana Repau'te täsichejapi vajurani eta ñosi'kua'mu Repau chukuna'te.

⁴¹ Vajuraisi'kuta'ni judiöpai ücuanukore ñomanesi'kua'mu Repau. Chukuna'te Dios chëasinarechi'a ñosi'kua'mu Jesús chekanani kuaju paapu chini. Chukuna Ücuauña'me äu äisinaa'me Repau jüni vajuraisirumu.

⁴² Jä'aja'ñe pa'iu chukuna'te päire Dios chu'ore, "Ija'che chu'vaju pa'ijü'u", chiü chü'usi'kua'mu Repau chukuna'te: "Chu'u icheja jo'e cajesirumu päi ücuanuko cu'ache cho'osi'e Diopi chü'uuna ro'iche chü'uja'mu. Jünisösiva'na repava'na vajurumu cho'osi'ena'me, Repau rairumu chuta'a vajuna cho'osi'e ro'iche chü'uja'mu chu'u." Jä'aja'ñe chu'vajü'u", chiisi'kua'mu Repau chukuna'te.

⁴³ Jesús chuta'a raimarumu Dios chu'o aperumu kuasina ücuanuko Repau pa'ijachere kuaju tocha jo'kasi'e ija'che chiimü:

Päi ücuanukore jüni ro'ikaisi'ejekuna

Repaü Mamaku'te cuasanare repana cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamaneja'mu Dios, chiimü repana tocha jo'kasi'e —chiniasomu Pedro.

Judio peonani Dios Rekocho raisi'ere kamü

⁴⁴ Repau chuta'a chu'vatona repau chu'vache Dios chu'o asanare ücuanukore Dios Rekocho cajeasomu.

⁴⁵ Cajeuna ña Pedrona'me raisina judiöpai Jesucristo'te cuasana rüa cuasaju ija'che i'kaasome:

—¡Dios inare judio peonareta'ni Repau Rekocho raomu! —chiniasome repana.

⁴⁶ Judio peonapi tiipai chu'o che'chëmanesinapi tiipai chu'ore i'kaju, "Dios peore masiku'mu", chiijuna jä'aja'ñe i'kaasome repana judiöpai.

⁴⁷ Jä'aja'ñe i'kajuna Pedro ija'che i'kaasomu:

—Churata'ni ina mai paacheja'che Dios Rekocho paame. Jä'ajekuna repanare okoro'veche üsecu'amü —chiniasomu.

⁴⁸ Chini, repanare judio peonare i'kaasomu repau.— "Jesucristo'te cuasanaa'me chukuna", chiiju, okoro'vecojñojü'u musanukona —chiniasomu Pedro repanare.

Jä'aja'ñe i'kauna ücuauñi okoro'vecojñoasome repana. Okoro'vecojñocuha,

—Jo'e te'eumucujñaruã canuka ja'me pa'ijũ'u chukuna'te —chiniasome repaña repau'te.

11

Simón Pedro Cesarea vü'ejooopo cho'osi'ere Jerusalenna co'i kuasi'ere kuaumu

¹ Repa Cesarea vü'ejooopo cho'osi'ere judío peonapi Dios chu'ore asa chëasi'e Jesús saosinana'me chekuna Jesucristo'te cuasana Judea cheja pa'ina asaasome.

² Jã'aja'ñe cho'osi'ere asa repau Pedroji Jerusalén vü'ejooopona co'ina Jesure cuasana judiöpai te'ena ke'reasome repau'te.

³ Ke'reju ija'che sëniasome repau'te:

—¿Je'se pa'ina mu'u judío peonani sani ñaku ja'me ãu ãku? Mai judiöpai jã'aja'ñe cho'omanaa'me —chiniasome repaña.

⁴ Chitena Pedro repau cho'osi'ere peore ija'che kuaasomu repanare:

⁵ —Jope vü'ejooopo'te pa'iu Dioni sëeun pa'isi'kua'mu chu'u. Sëeuna Dios ñoñeji ñosi'kua'mu chu'ure. Ñato sábanakãa ñjakãa cunaumupi chu'u ñu'ichejana cajesi'kua'mu, ñcuaka'chapachã'tiroã quë'kesikãapi.

⁶ Ñato, cu'ava'na ñcuauava'na rühiturupjekuna sa'navu'te rua jainuko pa'isinaa'me. Rãni ku'iva'nana'me añana'me pi'ava'na pa'isinaa'me. Airocava'na peore pa'isinaa'me repakãa sa'navu.

⁷ Jã'aja'ñe ñaku Dios chu'ure i'kache ija'che chiiche'te asasi'kua'mu chu'u: “Vüijũ'u, Pedro. Vuni iva'nare vuni ãijũ'u”, chiisi'kua'mu Dios chu'ure.

⁸ Chikuna i'kasi'kua'mu chu'u. “Ja'ku, va'ima'me jã'ana. Cu'anaa'me. Jã'anare ãima'kua'mu chu'u, mu'u aperumuna ñsesi'ejekuna”, chiisi'kua'mu chu'u.

⁹ Chikuna Dios chu'ure cunaumupi jo'e ija'che i'kasi'kua'mu: “Chu'upi Diopi, 'Re'omu ie', chiito, ñmu'upi, 'Cu'amã', chiija'u?”, chiisi'kua'mu.

¹⁰ Choteñoã jã'aja'ñe Diona'me i'kasi'kua'mu chu'u. Choteñoã i'ka pi'niuna cunaumuna jo'e munisösi'kua'mu repakãa.

¹¹ Ūcuarumu umupai chotena Cornelio raosina Cesarea vü'ejooopoji rani ti'asinaa'me, chukuna pa'ivu'ena.

¹² Ti'arena Dios Rekocho chu'ure ija'che i'kasi'kua'mu: “Jã'anare pai cuhema'ñe ja'me saijũ'u”, chiisi'kua'mu. Chikuna repanare ja'me saisi'kua'mu chu'u. Ina Jesure cuasana, seirepana, ja'me saisinaa'me chu'ure. Sani ti'a repau Cornelio vü'ena kakasinaa'me chukuna.

¹³ Kakarena Cornelio repau ñasi'ere kuasi'kua'mu chukuna'te, ángel repau vü'e kaka nukaku i'kasi'ere. Ija'che i'kaasomu ángel repau'te: “Jope vü'ejooopona saojũ'u pai, Simón Pedroni soijaapu.

¹⁴ Soijani rarena ñcuauji mu'ure chu'vaja'mu. Chu'vauna asa chëarena mu'una'me mu'u vü'e pa'inare peore Dios musanukonare chëa paaku vati toa sani uuche ñsekaija'mu”, chiniasomu ángel repau'te.

¹⁵ Jã'ajekuna chu'u sani repanare jmamakarũ chu'vatona Dios Rekocho maire aperumu cajesi'ēja'che cajesi'kua'mu repanare ja'me pasa chini.

¹⁶ Repanani jã'aja'ñe cho'ouna Maire Paaku ija'che i'kasi'ere cuasasi'kua'mu chu'u: “Aperumu Juan pai jainukore re'oja'che okoro'vesi'kua'mu. Churata'ni Diopi musanukonare na'a re'oja'che cho'okaija'mu. Dios musanukonare rekoñoãna Repau Rekocho'te raoja'mu ja'me paau chini”, chiisi'kua'mu Jesús aperumu maire.

¹⁷ Jã'ajekuna Dios repanare judío peonare repanapi Maire Paakuni Jesucristoni cuasajuna Repau Rekocho'te raosi'kua'mu, maire aperumu raosi'ēja'che. Dios cho'оче, ñüseja'che chu'u? —chiniasomu Pedro repanare.

¹⁸ Jã'aja'ñe i'kauna asa ke'reche cuhaso churata'ni Diore ñcuauku re'oja'che i'kaasome repaña.

—Rua re'oku'mu Dios. Judío peonarejatũ'ka repanapi cu'ache cho'оче'te ñhasorena Repau pa'icheja saiche jo'kamũ Dios, Repauna'me si'arumu ja'me pa'iju paapu chini — chiniasome repaña.

Antioquia vü'ejooopo pa'ina Jesure cuasache'te kuaumu

¹⁹ Aperumu Esteban chuenisorumu chekunare Jesús neenare ñcuaja'che cu'ache cho'oasome pai. Ūcuauani cu'ache cho'ojuna ña Jesús neena eta sanisoasome. Chekuna Fenicia chejana saniasome. Chekuna Chipre juupona saniasome. Chekuna Antioquia vü'ejooopona saniasome. Jã'acheñare sani pa'iju Jesús pa'iche'te chekunani judiöpächia'ka kuaju paniasome repaña.

²⁰ Chekənata'ni Jesure cuasana te'eva'na, Chipre raisinana'me Cirene raisina ũcuajoopona Antioquia vü'ejoopona sani tĩ'a judiöpäire chü'vaju judío peonare ũcuachi'a chü'vaasome. Pái ũcuanukore Jesús re'oja'che cho'okaisi'ere kuaasome repana.

²¹ Jä'ajekuna Diopi repanani rua re'oja'che cho'okaiuna pái rua jainuko Jesucristoni cuasaju jovoasome.

²² Repacheja pa'ina Jesure jovosi'e Jerusalén vü'ejoopo pa'ina Jesucristo'te cuasakuanupü asaasome. Asasinajeju Bernabeni Antioquia vü'ejoopona saasome repana.

²³ Ūcuarumu repau Bernabé sani tĩ'a repanare Dios re'oja'che cho'okaisi'ere ña pojoasomu. Jä'ajekuna repanapi jo'kasoma'ñe Jesuni masi cuasaju paapu chini chü'vaasomu repau.

²⁴ Repau Bernabé re'oja'che pa'ikujeku Jesucristo'te rua masi cuasaku Dios Rekocho chü'ñe re'oja'che cho'oku paniasomu. Jä'aja'ñe pa'ikuj repachejare pa'ina na'a rua jainuko pái Jesure cuasaju jovoasome.

²⁵ Na'a pa'isirumu repau Bernabé Tarso vü'ejoopona saniasomu Sauloni ku'era chini. Repau'te ku'e jña Antioquiana saasomu repau.

²⁶ Ūcuajooopo'te sani te'ešurumu pa'iju Jesure cuasakuanupüna'me chí'iju pái jainukore ka'chana che'choju paniasome repana. Repajooopo Antioquia vü'ejoopo pa'ina Jesure cuasanare, "Cristo neena", chiniasome. Aperumu repanare jä'aja'ñe ve'omaneasome pái.

²⁷ Ūcuarumu chekuna Dios chü'o kuana Jerusalenpi Antioquia vü'ejoopona rani tĩ'aasome.

²⁸ Repanare ja'me raisi'ku Agabo Jesure cuasanare chü'o raasomu kuara chini. Repanapi chí'rena vñi nukaku Dios Rekochoji cho'okaiuna ija'che i'kaasomu repau: "Na'a pa'isirumu päiva'nare si'acheja äu karaja'mu", chiniasomu. (Repau kuasi'e na'a pa'isirumuna Claudio chü'urumuna tí'ñesi'ku'a'mu.)

²⁹ Agabo i'kasi'ere asa Jesure cuasana Antioquia pa'ina ũcuanuko kuri jovo Judea cheja pa'inani, Jesure cuasanani saõñu äure koo ärapu chiniasome. Repanare isire'onukoru kuri jovo saõñu chiniasome repana.

³⁰ Repana cho'oñu chiisi'ere cho'ojü Judea pa'inare, Jesure cuasanare chü'unani kuri saasome repana. Bernabena'me Saulo sakanasome repakuri.

12

Santiago'te vanisosi'ena'me Pedro'te chēasi'ere kuamu

¹ Ūcuarumu Herodes, Galilea cheja pa'inare chü'uku, Jesure cuasakuanupü pa'inani cu'ache cho'ora chini te'enare chēañe chü'uasomu.

² Jä'aja'ñe chü'una chēarena Juan majaa'chüre, Santiago'te, va'tipi vanisoche chü'uasomu repau Herodes.

³ Repau'te vanisosi'e judío aina asa rua pojoasome. Ūcuarumu Herodes repana pojosi'ere asa Pedroni ũcuaja'che chēaa'ju chini chü'uasomu. Reparumu pascuarumu paniasomu, judiöpai pá saumanesi'e äirumu.

⁴ Ūcuarumuna Pedroni chēarena pái chēavu'ena cuao sōtaopäire chü'u jo'kaasomu Herodes, repauni pē'jea'ju chini. Chü'u jo'kauna sōtaopai ũcuaka'chapakuanupü sa'ñeju pē'jeasome repau'te. Te'ekuanupü ũcuaka'chapanachi'a paniasome. Pascuarumu caraisirumuna Herodes pái ñaju'te Pedro'te cu'ache i'kaku vanisoche'te chü'ura chiniasomu.

⁵ Jä'aja'ñe cho'ora chini Herodes Pedro'te pái chēavu'ere cuao paaasomu. Jä'ajekuna Jesure cuasakuanupü pa'ina Pedroji pái chēavu'ere pa'ina si'arumu Dioni rua sēekaiju paniasome.

⁶ Ūcuarumu Pedro repau'te Herodes pái ñaju'te cu'a i'kajaumucuse ñami kaiuna repau kaiiruupü sōtaopai te'eka'chapana pē'jeju repau jüñana cunameä ta'chesina paniasome. Chekuna sōtao jatisa'aro'te pa'iju pē'jeasome.

⁷ Repau Pedro kánisorumuna Dios raosi'ku ángel peosichejapi teana rani pa'ina rua miaasomu repau pa'iruupu. Ūcuarumu ángel Pedro'te meakorichona jütupi tu'ka vuo, —Pesa vuijü'u —chiniasomu.

Ángelpi i'kakuna Pedro jüñna ta'chesimeä cunameä teana tusu tuä'tuaasomu.

⁸ Jä'aja'ñe cho'o ángel jo'e i'kaasomu repau'te.

—Mu'u kāñana'me cū'akorophe're sa'chejũ'u —chiniasomũ. Chikũna sa'cheasomũ repau.— Ūcuaja'che sē'sevũ mu'u ju'ikāa mini sacha ja'me rajjũ'u chũ'ure — chiniasomũ.

⁹ Chikũna Pedro pāi chēavũ'e rũa vjavũ'e ángel cho'jepi etaku paniasomũ. Jā'aja'ñe cho'oku'teta'ni ángel repau'te cho'okaichejē'e cuasomaneasomũ Pedro'te. "Rupũ Dios ñoñeji ñomũ chũ'ure", chiũ cuasaasomũ Pedro.

¹⁰ Etaju pē'jekũ'te, charo nukaku'te carani, na'a cho'je nukaku'te carani, jatisa'aro canasa'arona tĩ'aasome repana. Tĩ'arena repasa'aro ūcuate'esa'aropi vataũna eta vũ'ejoopo'te pa'ijũ te'ejoovũ mu'aasome repana. Te'ejoovũ mu'a ñato ángel teana peasomũ.

¹¹ Angel jo'ka sanisosirumũ churata'ni cuasoasomũ repau'te. "¡Dios raosi'ku ángel chũ'ure etosi'e ūcuarepaa'me! Herodes chũ'ure pāi chēavũ'e paache ūsemũ Dios. Ūcuachi'a judío aina chũ'ure cu'ache cho'oñũ chiiche peore ūsemũ Repau", chini cuasaasomũ Pedro.

¹² Chini masi cuasakũ, churata'ni María vũ'ena mu'aasomũ Pedro. (María Juan pũka'koa'mo. Repau Juan mami cheke Marcos.) Repavũ'e pāi jainũko Dioni sēñũ chini chí'isina paniasome.

¹³ Ūcuarumũ Pedro mu'a tĩ'a jatisa'aro tijñapacasa'aropi sēñiasomũ repanare. Sēũna asa repavũ'e cho'оче cho'okaiko, Rode, ūcuasa'arona raniasomo.

¹⁴ Rani Pedro chũ'ore asa masi pojokota'ni vata ñama'ñe chũri vũ'vũso chekunani kuaasomo repao.

—¡Pedro ve'sere nukamu! —chiniasomo repao.

¹⁵ Chikona,

—Vē'veo'mo mu'u —chiniasome repao'te. Jā'ata'ni repao,

—¡Jorema'mo chũ'u! —chiio rũa i'kaasomo. Ruarepa i'kakona, ija'che i'kaasome repana:

—Āa, repaũni vanisorena reko raicosomũ —chiniasome repana.

¹⁶ Jā'a cho'oto repau Pedro chuta'a ve'sere nukaku soiu paniasomũ. Soiũna asa vata ña jñanosoasome repana.

¹⁷ Ña jñano repapani ruarepa i'kajũna repau i'kache'te asaa'ju chini vevoasomũ Pedro. I'kasi'e cuharena repau'te Dios pāi chēavũ'e etosi'ere peore kuaasomũ repau repanare. Kua pi'ni,

—Peore chũ'u kuasi'e Santiagona'me chekunare Jesure cuasanare kuakajjũ'u chũ'ure, asa masia'ju —chiniasomũ repau. I'ka pi'ni eta tĩ'chejana saniasomũ repau.

¹⁸ Jā'a cho'oto sōtaopāi ñataũna ña Pedroji peokũna ūcuanũko kukuso rũa cutuju paniasome.

—¿Jeechejare Pedro pa'iku? ¿Je'se jā'u etau? —chiiju sãĩñechi'a sēñiasaju paniasome.

¹⁹ Repana sōtaopāi vajuchujũ cutuju pa'ijuna Herodes Pedroni ku'e raa'ju chini chũ'uasomũ. Chũ'ũna repau'te ku'ete'easome repana. Ku'ete'ereña Herodes repanare soni rũa sēñiasomũ. Sēni pi'ni chekunani sōtaopāire chũ'uasomũ repau, Pedro'te masi pē'jemanesinani ūcuanũkore vanisoa'ju chini. Chũ'u chueoso Judea cheja eta Cesarea vũ'ejoopo'te sani paniasomũ repau Herodes.

Herodes jũ'isi'ere kũamu

²⁰ Reparumũ Herodes Tiro vũ'ejoopo pa'inana'me Sidón vũ'ejoopo pa'inare pe'ruasomũ. Repajoopoã pa'ina si'arumũ au kooju paniasome Herodes cheja pa'inare. Jā'aja'ñe au koonani Herodeji pe'rukũna rũa cu'aasomũ repanare. Chekuchejña au koochejñajē'e peokũna Herodeni re'oja'che ja'me paũu chini repajoopoã pa'ina ūcuanũko repaũni i'kaũu chiniasome. Chini repau'te cho'оче cho'okaikũni, Blastoni, i'kaasome repana, repana i'kajaumucusere Blastoji Herodeni sēekaau chini.

²¹ Repau sēekaisiumucuse tĩ'auna repau Herodes pāi chũ'ũna ju'ikāña re'ojakāñare sa'che repau pāi chũ'ũku ñu'isaivũ'te ñu'iu i'kaasomũ repanare pāi.

²² I'ka pi'niũna pojoju rũa cuiju ija'che i'kaasome repana:

—Rũa masi'ũmu jā'u. Pāi i'kacheja'che i'kama'mũ iku. ¿Dioa'u iku? —chiniasome repana, rupũ repau cuasakũ i'kasi'ere.

²³ Repauchi'a cuasakũ i'kasi'kuta'ni, "Dioma'mũ chũ'u", chiima'ñe repana i'kache'te asa pojoasomũ repau. Asa pojosi'kureta'ni ángel Dios raosi'kupĩ ravũ cho'oasomũ repau'te. Ravũ cho'oũna repau ca'nivũ sa'navũji añapi añijuna jũnisoasomũ repau.

²⁴ Herodes jũnisosirumũ pāi Dios chũ'ore asa chēa Jesucristoni si'arumũ na'a jainũko jovoju paniasome.

²⁵ Ūcuarumũ Bernabena'me Saulo Antioquía v̄'ejoopo pa'ina jovosi'e kuri Jerusalén pa'ınani jo'kajani jo'e Antioquía v̄'ejoopona co'iasome. Co'ija Juan Marco'te saasome repana.

13

Dios chũ'ore chũ'vaa'ju chini Bernabena'me Saulo'te tũchejñana saosi'ere kũamũ

¹ Reparumũ Antioquía v̄'ejoopo Jesucristo'te cuasakanupũ Dios chũ'o kuanana'me Jesure cuasanare che'chona paniasome. Iea'me repana mami: Bernabe'mũ, chija'iu Simeon'mũ, Cirene raisi'ku Lucio'mũ, Saulo'mũ, Menaén chĩirumũ Herode'te ja'me pa'isi'kuna'me. (Repau Herodes Galilea canare chũ'ũku paniasomũ.)

² Reparumũ Jesucristo'te cuasana chi'i Dioni s̄ejuũ au ãima'ñe paniasome Dioni pojoju. Jã'aja'ñe cho'ojuña Dios Rekocho ija'che i'kaasomũ repanare: "Bernabena'me Saulo'te chekũchejñana saojũ'ũ musanũkona, chũ'u repanare jo'kasi'ere sani cho'oju paapu", chiniasomũ.

³ Jã'aja'ñe i'kauna asa jo'e au ãima'ñe pa'iju Dioni s̄ejuũ paniasome repana. S̄eni pi'ni repanare Bernabena'me Saulo'te ija'che i'kaju jũjñapi jaasome repana: "Diopi musanũkonare re'oja'che cho'okaaũ, sani Repau chũ'ore masi chũ'vaa'ju chini", chiniasome. Jã'aja'ñe i'ka pi'ni repanare Dios chũ'ore chũ'vajaapu chini tũchejana saosoasome repana.

Chipre juupo pa'inare sani chũ'vasi'ere kũamũ

⁴ Ūcuarumũ Bernabena'me Saulo Dios Rekochoji repanani chũ'u saõna Seleucia v̄'ejoopona caje tĩ'a choovũ ujavuji tuni Chipre juupona j̄eniasome.

⁵ J̄e'uju Chipre juupo cajoopona Salamina v̄'ejoopona tĩ'aasome repana. Ūcuajoopo'te tĩ'a pa'iju judiopãi chi'ivũ'ña kaka Dios chũ'ore chũ'vaju paniasome repana. Juan Marcos repanani ja'me cho'okasa chini ja'me saniasomũ.

⁶ Peore repajuupo ku'iju chekũru'ru pa'ijoopo Pafos v̄'ejoopo tĩ'aasome repana. Tĩ'a judiopãiu'te chaire tijñasome repana. Chai mamia'me Barjesús. Repau Barjesús, "Dios chũ'o kũaku'mũ chũ'u", chiiũ joreasomũ.

⁷ Jã'aja'ñe pa'ikũji repacheja pa'inare chũ'ũku'te Sergio Paulo'te rua masiku'te ja'me paniasomũ repau. Reparumũ Sergio Paulo Bernabena'me Saulo'te soniasomũ, repanapi Dios chũ'ore kũajũna asara chini.

⁸ Jã'ata'ni repau chai repanapi Sergio Pauloni Dios chũ'ore chũ'vaũu chiijuña ūsera chiniasomũ. (Repau chai mami cheke Elimas, griegopãi repau'te ve'ochẽ.) "Pãi chũ'ũkuji Dios chũ'ore asa ch̄ẽa cuasaku", chini ūsera chiniasomũ repau Elimas.

⁹ Jã'ata'ni Dios Rekocho Saulo'te ja'me paniasomũ. (Saulo mami griego chũ'o Pablo'mũ.) Repau Pablo rorepa ñaasomũ chaire.

¹⁰ Repau'ni rorepa ñaku, ija'che i'kaasomũ Pablo:

—Mũ'u vati chũ'ũñechi'a cho'okũ'mũ. Re'oja'che cho'ochẽ peore cuhekũ'mũ mũ'u. Joreũ'mũ mũ'u. Pãipi Maire Paaku'te cuasaũu chiito ūsekũ'mũ mũ'u. Rua cu'aku'mũ mũ'u.

¹¹ Jã'ajekuna Dios mũ'ure cu'ache cho'oja'mũ. Mũ'u ñakocaã na'añe cho'oja'mũ Dios. Irumũpi miañej̄e'ẽ ñamaneja'mũ mũ'u na'a pa'isirumũjatũ'ka —chiniasomũ Pablo repau'te chaire.

Chikuna repau Elimas teana na'asoasomũ. Na'aso repau j̄ũtũna ch̄ẽa kuhajanani pãi kũ'easomũ.

¹² Elimas na'asosi'ere ña j̄ñanoasomũ pãi chũ'ũku. Jã'are ña j̄ñanoũna Pablo Maire Paaku Jesucristo pa'iche che'chosichũ'opi repau'te rua cuasoasomũ. Cuasokuna Dios chũ'o asa ch̄ẽa Diore cuasaasomũ repau pãi chũ'ũku.

Pablona'me Bernabé Antioquía de Pisidiare sani chũ'vasi'ere kũamũ

¹³ Pablona'me Bernabé Pafos v̄'ejoopo eta caje choovũ tuni jo'e tũchejana chiaraji j̄eniasome, Panfilia chejana. J̄eni tĩ'a chiacha co'covũna sani Perge v̄'ejoopona tĩ'aasome repana. Juan Marcota'ni repanare jo'ka Jerusalenna co'isoasomũ.

¹⁴ Perge v̄'ejoopoji sani Pablona'me Bernabé Antioquíana Pisidia cheja cajoopona tĩ'aasome. Sani tĩ'a pa'iju judiopãi pũaumucusena ūcuana chi'ivũ'ena mũa kaka pũuasome repana.

¹⁵ Ūcuarumũ repavũ'e chũ'ũna Dios chũ'o aperumũ tochasiphũroã pa'iche'te, Moisés tocha jo'kasi'ena'me chekũna Dios chũ'o kũasina tochasi'e ñaju i'kaasome. Ñaju i'ka pi'ni Pablona'me Bernabere ija'che i'kaasome repana:

—Chũkuna majapãi, musanũkonapi chũ'vaũu chini i'kajũ'ũ inare pãi chi'isinare — chiniasome.

¹⁶ Chitena Pablo vuni nukaku vevoasomu repanare, asaa'ju chini. Repanare ti'jñeñe nukaku ija'che i'kaasomu repau:

—Musanukona Israelpai, asarepajũ'u. Ūcuachi'a musanukona tĩpai Diore vajuchuna, asarepajũ'u.

¹⁷ Mai ūcuauko judiõpai Cuasakuji, Dios, mai aipaire chēaasomu re'oja'che cho'okasa chini. Ūcuauji re'oja'che cho'okaiuna pai rua jainuko jojoasome repana Egipto cheja pa'irumu. Repanare Dios, peore Cho'omasikujeku, repacheja pa'inare peore etoasomu.

¹⁸ Eto pai peochejana rao rua cu'ache cho'onareta'ni cuarentarepaũsurumu kuiraku paniasomu Dios repanare repacheja pa'irumu.

¹⁹ Cuarentarepaũsurumu pani pi'nisirumuna Canaan cheja pa'inare tĩpaire si-eterepakuanupũare vanisoa'ju chini chũ'uasomu Dios repanare, vanisorena repana pa'isichejare isira chini.

²⁰ Peore cuatrocientos cincuentarepaũsurumu jã'aja'ñe cho'okaiũ paniasomu Dios repanare Israelpai.

'Repanapi Canaan chejare kaka pa'ijuna repanare pai chũ'unare jo'kaasomu Dios, repanare kuhena cu'ache cho'oñu chini rairumuchi'a, chũ'uju paapu chini. Rua jeerumu jã'aja'ñe cho'uju paniasome repana, Dios chu'o kuajau Samuel chuta'a peorumu.

²¹ Samuel pa'irumuna repana Israelpai Dioni rua sēeju paniasome, repanare chũ'ujauñi masakuni, isiuña repanani si'arumu chũ'uku paau chini. Sēeju pa'ijuna repanare chũ'ujauñe Cis mamakuni, Saulni jo'kaasomu Dios. Repau Saul Benjamín jojosi'ku paniasomu. Dios pai chũ'uñe jo'kasirumu Saúl cuarentarepaũsurumu chũ'uasomu repanare.

²² Repau jã'ajanukorepaũsurumu chũ'usirumuna Dios pai chũ'uñe tũaasomu Saulre. Jã'ata'ni Dios Israelpai ūcuaukore chũ'ujauñe jo'e chekuni Davini pai chũ'uku'te jo'kaasomu. Repau'te Davire ija'che i'kaasomu Dios: "Isaĩ mamaku'te, Davire, chu'ure rua cuasaku'te rua pojomu chu'u. Chu'u chũ'uñe peore cho'oja'mu repau", chiniasomu Dios.

²³ Chura Dios David Jojosi'kure Jesure raocuhasi'kuamũ maire Israelpai vati toa sani uuche'te ūsekaau chini. Apereparumuna cho'okasa chiisi'kujeku maire re'oja'che cho'okanicuhasi'kuamũ Dios.

²⁴ Jesús chuta'a che'chomarumu Juan Pai Okoro'vesi'ku Israelpai ūcuaukore Dios chu'ore chu'vaasomu repanapi asa chēa cu'ache cho'ochete ūhaso okoro'vecojñoa'ju chini.

²⁵ Repau Juan pai chu'vache cuhapi'rarumu ija'che i'kaasomu: "Musanukona chu'ure masi cuasama'me. Diopi raosi'kuamũ chu'ure. Jã'ata'ni Dios Mamakuma'mu chu'u. Cheku paũ na'a rua Masiu cho'jepi raija'mu; jã'ua'mu Dios Raoku. Ichejana raipi'ramu Repau, pãire che'chora chini. Repau'te ña, kukujanaa'me pai. Chu'u Repau'te, 'Peore Masiu'mu', chiũ cuasaku, 'Rua vesuku'mu chu'u', chiĩmu na'a jmakarũ masakujeku", chiniasomu Juan.

²⁶ Chu'u majapai, ie chu'o musanukonare Abraham jojosinana'me tĩpai Repau'te vajuchunare raomu Dios, musanukonapi asa chēa Jesucristoni jovorena musanukona rekoñõare care'vakaau chini.

²⁷ Jã'ata'ni Jerusalén pa'ina Jesús pa'iche vesusinaa'me, repanare chũ'una ūcuachi'a. Dios chu'o aperumu kuasina Jesús rani pa'ijachere kuaju tocha jo'kasi'e masi asamanaa'me repana. Pũaumucujña pa'iche si'arumu repa tochasi'e ñaju i'kanata'ni asavesunaa'me repana. Repauni cuheju vanisoa'ju chini chũ'uju tocha jo'kasi'e kuache ñanata'ni ūcuare cho'osinaa'me repana.

²⁸ Repau'te Jesure cu'ache cho'omanesi'kureta'ni, vanisochete chũ'ua'ku chini pai chũ'uku'te, Pilato'te rua i'kaasome repana.

²⁹ Dios chu'o kuasina Repau'te cho'ojachere kuaju tocha jo'kasi'ere peore cho'o pi'nirena kurususẽ'vero jẽ'josi'kure caso, tãasome pai.

³⁰ Jã'ata'ni Repau'te Diopi tãsichejapi vaso etoasomu.

³¹ Aperumu Repau Jesús Galilea chejare paniasomu. Jã'achejapi Repau neenana'me Jerusalén vũ'ejoopona saniasomu Repau. Ūcuajoopo'te sani pa'iuña pai vanisoasome Repau'te. Jã'ata'ni Repau'te tãsichejapi vajurani eta ku'iuña Repau neena ñaasome Repau'te, aperumu Ūcuauña'me ku'isina. Repau vajuraisirumu cuarentarepaumucujña pa'iu Repau neenare ñoku paniasomu Jesús. Jã'aja'ñe cho'okuna ñasinajegu irumu mai majapai jainukore pai kuaju pa'ime repana ñasi'ere.

³² Chu'o rua re'ojachere ra kuame chukuna musanukonare. Dios aperumu mai aipai ija'che i'kaasomu:

Musanukona jojosinare rua re'oja'che cho'okaija'mu chu'u,

chinasomū.

³³ Irāmū Dios maire repana jijosinare Repau i'kasi'e cho'okanicuhasi'kua'mū. Jā'are chini Jesure vaniso tācojñosi'kure vaso etocuhasi'kua'mū Dios. Repau chu'o aperamū tochasiphuro, Salmos capítulo dos, ija'che kuamū:

“Mū'u chu'u chīia'mū.

Churata'ni mū'u chu'u chū'uñeja'ñe peore chū'uku pa'ija'mū”,

chinasomū Dios, Mamaku'te,

chiimū.

³⁴ Repau'te Jesure vaniso tācojñosi'kure Diopi cho'okaiuna repau ca'nivū jā'jumanesi'kua'mū. Jo'e jū'imanejañere vajuraisi'kua'mū Repau. Ūcuare ija'che kuamū Dios chu'o aperamū tocha jo'kasi'e:

“Chu'u, Dios, aperamū, ‘Mū'u Jijosi'kure re'oja'che cho'okaija'mū’, chiisi'kua'mū Davire. ‘Cho'okaija'mū’, chiisi'kujeku jorema'ñe ūcuarepa cho'okaija'mū chu'u mū'ure”,

chinasomū Dios, Mamaku'te,

chiimū.

³⁵ Cheke na'a charo David tocha jo'kasi'e ija'che kuamū:

Dios, Mū'u Neekure re'oja'chechi'a cho'oku'te jūnisōsirumū

Repau ca'nivū jā'juñe ūseja'mū mū'u,

chiimū.

³⁶ Diopi chū'ukūna aperamū pa'isinare David re'oja'che cho'okaniasomū. Dios repau'te chū'usi'e peore cho'o pi'ni aireko jūnisōsomū repau. Jūnisōuna pāipi repau aipāi tācojñosichejana tārena repau ca'nivū jā'jusoasomū.

³⁷ Jā'ata'ni Jesús jūnisōsirumū tācojñosi'kuta'ni Diopi vasokūna repau ca'nivū jā'jumanēasomū.

³⁸⁻³⁹ Jā'ajekūna chu'u musanukonare iere chu'vamū, masia'jū chini: Jesús maire jūni ro'ikaisi'jekūna mai cu'ache cho'uche tū'nesokaiche pa'imū maire chura. Dios chū'usi'e rūa pa'imū. Jā'ata'ni mai cuhejū cho'oma'me repa. Dios chiiche re'oja'chere cho'omapū si'arumū cu'ache cho'ojū pa'inaa'me mai. Jā'aja'ñe cho'onajejū Dioni pojoñū chini jo'cha va'iva'nare si'arumū vani ūojū pa'ime mai, cu'are tūnoñū chini. Jā'ata'ni t'ama'mū jā'a. Jā'ata'ni Jesucristojū mai cu'a peore ro'isokaisi'jekūna Dios mai cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamaneja'mū, maipi Jesucristo'te cuasato.

⁴⁰ Asarepajū'u chu'u i'kache. Ie chu'o asa jachama'ñe pa'ijū'u. Musanukonapi jachato chekurumū Dios chu'o aperamū kuasina tocha jo'kasi'e kuacheji cu'ache ti'ñeja'mū musanukonare.

⁴¹ Ija'che chiimū repana tocha jo'kasi'e:

“Asarepajū'u, musanukona, chu'ure Diore cuasacuhena.

Asa kukujū'u.

Cho'osōjanaa'me musanukona.

Chu'u cho'uche musanukona chuta'a ñama'ñere cho'oja'mū chu'u.

Jā'are chu'u cho'ojachere pāipi kuato jachara'ame musanukona”, chiisi'kua'mū Dios,

chiimū —chinasomū Pablo repanare pāi.

⁴² Chu'va pi'ni Pablona'me Bernabé judiōpāi chi'ivū'epi etaasome. Etajūna Pablo chu'vasi'e asasina rūa i'kaasome repau'te, chekusemana jo'e rani pūaumucusena ūcuare chu'vaa'ku chini.

⁴³ Repavū'e etasirumū chi'isina jainūko judiōpāina'me tīipāi Diore vajuchūna ja'me tuha saniasome Pablona'me Bernabere. Ūcuanani ja'me saijūna Pablona'me Bernabé jo'e chu'vaasome repanare Dios chu'o asa chēasi'ere jo'kasomanea'jū chini.

⁴⁴ Ūcuarumū pāi jo'e chekusemana pūaumucusepi t'āuna Dios chu'ore asañū chini rūa jainūko rani chi'iasome. Vū'ejoopo pa'ina pāi peore chi'ira'aasome, Pablo chu'vache'te asañū chini.

⁴⁵ Jā'ata'ni chekūna judiōpāi Pablo'te pe'rujū ke'rejū, “Joremū iku”, chinasome, “Repau chu'ore jairepanūko asañū chini chi'ime”, chini cuasajū.

⁴⁶ Ke'renareta'ni Pablona'me Bernabé vajuchūma'ñe ija'che i'kaasome repanare:

—Diopi chū'ukūna musanukonare judiōpāire charo Dios chu'o chu'vasinaa'me chukūna. Jā'ata'ni musanukonapi Dios chu'ore asacuhejū jachajūna judiō peonani chu'vajanaa'me chukūna chura. Dios pa'icheja saicuheme musanukona.

⁴⁷ Ija'che chū'usi'kua'mū Dios chukūna'te:

Mū'are chu'u chu'ore chu'vaa'ku chini jo'kamū chu'u,

judiō peonare so'ña pa'nani chu'u pa'iche'te kuaa'ku chini,

kuana asa chēa chu'uni jovoa'jū chini.

Repanani rūa re'oja'che cho'okasa chini cho'omū chu'u ie,

chiimũ Dios chũ'ore aperũmũ tocha jo'kasi'e —chinasome repaña Pablona'me Bernabé.

⁴⁸ Chitena repaña judío peona asa pojoju, “Dios chũ'o raa re'oja'imũ”, chinasome. Jã'aja'ñe i'kaju Jesure ja'me sani pa'ijana ũcuanũko teana cuasa jovoasome Dios chũ'ore asa chẽani.

⁴⁹ Jã'aja'ñe chũ'vajũna reparũmũ repacheja pa'ina jainũko Dios chũ'o asaasome.

⁵⁰ Jã'ata'ni repaña judiõpã Pablona'me Bernabere raa cu'ache cutuasome. Jã'aja'ñe cutujũna asa masiromi Diore vajuchũnana'me mũmũpã repajoopo pa'inare chũ'ũna cuheju na'a raa cu'ache cutujũ repañare ũcuachejapi etoasome.

⁵¹ Repañani etojũna Pablona'me Bernabé repaña cũ'akorophe're chũ'isi'e cha'o tĩ'to to'jĩõju eta saniasome, pãipi repajoopo pa'ina cu'ache cho'osi'ena'me Dios chũ'o asacuhesi'ere masia'ju chini. Eto saorena Iconio vũ'ejoopona saniasome repaña.

⁵² Jã'ata'ni repaña etasijooopo pa'ina Jesucristo'te mama cuasana Dios Rekochoji ũcuanani ja'me pa'ũna raa pojoasome.

14

Pablona'me Bernabé Iconio vũ'ejoopo pa'inare sani chũ'vasi'ere kũamũ

¹ ũcuarũmũ Pablona'me Bernabé Iconio vũ'ejoopo sani tĩ'a pa'iju judiõpã chi'ivũ'ena kaka Dios chũ'ore chũ'vaasome. Repañapi raa re'oja'che chũ'vajũna judiõpãina'me judío peona jainũko asa chẽa cuasaju Jesucristoni jovoasome.

² Jã'ata'ni chekũna judiõpã te'ena Jesure cuasacuhena raa cu'ache cutuasome repañare. Judío peonare ũcuachi'a raa jorechũ'o i'kaasome repaña, asa Jesure cuasanani pe'rua'ju chini.

³ Jã'ajekũna repañapi Jesure cuasache'te jo'kamanea'ju chini, Pablona'me Bernabé pesa saimaneasome, repañani na'a che'choũu chini. Vajuchũma'ñe chũ'vaju, Jesucristo pãĩ ũcuanũkore re'oja'che cho'okaiche'te kũaju paniasome repaña. Jã'aja'ñe cho'o'ũna, Maire Paakũ, Jesús, Diochi'a masiche'te cho'omasiche jo'kaasomũ repañare, pãipi ña, “Chũ'o ũcuarepare chũ'vanaa'me ina”, chiiju masia'ju chini.

⁴ Jã'ata'ni repajoopo pa'ina ũcuanũko ũcuate'e chiimaneasome. Chekũna judiõpãire chinasome. Chekũna Jesús saosinani chinasome.

⁵ Reparũmũ pãĩ Pablona'me Bernabere cu'ache cho'oũu chini, jainũko judiõpãina'me judío peonana'me repañare chũ'ũna chi'i cutuasome. “Repañani catapi su'a vēasoũu”, chinasome repaña.

⁶ Jã'ata'ni repañare cu'ache cho'oũu chiiche asaasome Pablona'me Bernabé. Asa tũichejana, Licaonia chejana saniasome repaña. Sani Listra vũ'ejoopona'me Derbe vũ'ejoopo repacheja po'ña ũcuachi'a kuniasome repaña.

⁷ Jã'achejũnare sani ku'iju Jesure cuasache kũachũ'ore chũ'vaju paniasome repaña.

Listra vũ'ejoopo pa'ĩnana'me Derbe vũ'ejoopo pa'inare sani chũ'vasi'ere kũamũ

⁸ Reparũmũ Listra vũ'ejoopo sani tĩ'a pa'iju Dios chũ'o chũ'vato pãiu nũka ku'imava'u ñũ'ũ paniasomũ. Chũũrũmũna teana cu'acũ'a paava'ũre jũaacojũõsiva'ũjekũ nũka ku'imava'u paniasomũ repañ.

⁹ Jã'aja'ñe pa'iva'ũpi Pablo chũ'vachũ'ore ñũ'ũ asakũ paniasomũ repañ. Ñũ'ũ asakũna Pablo repañ'te rorera ñakũ, repañ rekocho cuasache ñaasomũ. Ija'che cuasaasomũ repañ nũka ku'imava'u: “Chekurũmũ Dios chũ'ũre vasoja'mũ.” Jã'aja'ñe cuasakũna Pablo masakũjekũ, “Ikũre vasore'omũ”, chini cuasaasomũ.

¹⁰ Chini cuasa repañ'te vũachũ'opi ija'che i'kaasomũ repañ:

—j'vũni nũka ku'ijũ'ũ mũ'u! —chinasomũ Pablo.

Chikũna teana vũni su'a nũka kuniasomũ repañ.

¹¹ Pabloji jã'aja'ñe cho'oũna ña repacheja Licaonia cheja pa'ina repaña chũ'opi ija'che i'kaju vũachũ'o cuiasome:

—Iva'na diova'na cũnaũmũ pa'ĩnapi pãijana caje ñome maire —chinasome repaña.

¹² Bernabere, “Ikũ Zeua'mũ”, chinasome repaña. Pablo'te, “Ikũ Hermea'mũ”, chinasome, i'kasi'kũjekũna.

¹³ ũcuajoopo kueñere pãĩ chi'i Zeure pojovũ'e paniasomũ. Repavũ'e kuirakauku phairi, vacava'nare korosipa'pa ju'iva'nani vũ'ejoopo kakasa'rona raasomũ. Phairina'me repacheja pa'ina Jesús saosinani pojoju, vacava'nani vanisoũu chinasome.

¹⁴ Jã'ata'ni Bernabena'me Pablo repaña cho'oũu chiiche'te asa, cuheju repaña ju'ikãña rueni che'reju pãĩ kuanupũ jooopona vũ'vũ saniasome, repaña cho'oũu chiiche'te ũseũũ chini. ũseju ija'che i'kaju cuiasome repaña:

¹⁵ —j'Je'se cuasa ija'che cho'uche ina? Chũkũna rupũ pãia'me. Mũsanũkũna pa'icheja'che pa'ĩnaa'me chũkũna. Dioma'me. Rupũ mũsanũkonani Jesure cuasache

kuaču'ore chu'vañu chini raisinaa'me chukuna icheja, musanukonapi iere rupe tñosiva'nare pojochete ũhasoa'ju chini. Jã'ajekuna musanukonare chukuna Diorepañi Si'arumũ Pa'ikuni chejana'me chiañaña'me sunaamuna'me peore jã'achejña pa'iche cu'amajñaruã Cho'osi'kuni cuasaa'ju chini chu'vame.

¹⁶ Apereparumupi irumajatũ'ka pã si'achejña pa'inare repana chiiju cho'ochẽ ũsemaneamũ Dios.

¹⁷ Jã'ata'ni Repau pa'iche'te masia'ju chini cheja pa'inare pã si'arumũ cho'okaimũ Repau. Pã oiũ re'oja'che kuiraku'mũ Dios. Oko ramũ. Åu kãirumũ åu chiño kũimũ. Åu pa'imũ rua. Pajome pã rekoñoã. Peore jã'a Dios cho'okaichechi'aa'me —chiniasome repana Pablona'me Bernabé.

¹⁸ Jã'aja'ñe i'kanareta'ni vacava'nare ũcua vanisokañu chiniasome repana. Pablona'me Bernabé ũsema'to vanisokaira'aasome repana.

¹⁹ Na'a pa'isirumuna judiopã te'ena Antioquia vã'ejoopo pa'inana'me Iconio vã'ejoopo pa'ina Listra vã'ejoopona raniasome. Ũcuajoo'pote rani pa'ijũ Pablona'me Bernabere cu'ache cutuasome repana, repajoo'pote pa'inapi asa repañi pe'rua'ju chini. Jã'aja'ñe cuturena asa pe'ruju Pablo'te catapi rua su'aasome repana, repañi vanisoñu chini. Repau'te su'a vãe vã'ejoopo ru'tuvana jñajñu sa ũhasome repana, "Jũnisocuhasi'kua'mũ iku", chini cuasaju.

²⁰ Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasanapi sani repañi rũhiso'koro chi'i nukaju ñatona cuasarani vani jo'e vã'ejoopona kakaasomũ repau.

Jo'e apeñatato Pablona'me Bernabé Derbe vã'ejoopona saniasome.

²¹ Repajoo'pote tã'a pa'ijũ Jesure cuasache kuaču'ore chu'vaasome repana repajoo'pote pa'inare. Chu'vajuna pã jainũko asa chãe Jesucristoni cuasaju jovoasome. Chu'va pi'ni jo'e Listra vã'ejoopona co'iasome repana. Jã'ajoo'pote Iconio vã'ejoopona co'iasome repana. Jo'e jã'ajoo'pote Antioquia vã'ejoopo co'iasome repana Pablona'me Bernabé.

²² Ũcuajoo'pote jo'e co'i repajoo'pote pa'inare Jesucristo'te cuasanare jo'e che'choju paniasome repana. Jã'aja'ñe che'choju repañare ija'che i'kaju rua chu'vaasome repana Dios chu'o cuasache'te ũhasomaneajũ chini:

—Jmamakarujẽ'e Dios chu'o cuasache ũhasomanejũ'ũ rua pa'icu'ache pa'itojẽ'e. Pã si'arumũ pa'icu'ache cho'ome maire Jesucristo'te cuasanare. Jã'aja'ñe pa'imũ maire Dios pa'icheja chuta'a saimarumũ —chiniasome repana Pablona'me Bernabé.

²³ Ũcuachi'a repajoo'pote pa'irumũ Jesucristo'te cuasanare kuiraju chu'ujanani jñaa jo'kaasome repana, ũcuapani chu'ujuna si'arumũ chi'ijũ Jesucristoni jo'kama'ñe cuasaa'ju chini. Repañare jñaa te'eumucuse åu ãima'ñe pa'ijũ Jesuni sãekanasome, repana Cuasakaji Jesupi repañi kuiraku re'oja'che cho'okaau chini.

Pablona'me Bernabé Antioquia de Siriana co'isi'ere kua'mũ

²⁴ Jã'aja'ñe cho'o pi'ni Pisidia chejapi Panfilia chejana ma'api co'i tã'aasome repana.

²⁵ Panfilia cheja pa'ijoo'pote Perge vã'ejoopona sani Dios chu'ore chu'vaasome repana. Chu'va pi'ni Atalia vã'ejoopona cajeasome repana.

²⁶ Atalia caje tã'a choovu tũni Antioquia vã'ejoopona aperumũ repana pa'isijoo'pote jẽniasome repana. Aperumũ Antioquia pa'inapi Dios chu'ore chu'vaa'ju chini ija'che i'kaju saomasome repañare: "Diopi musanukonare kuiraku re'oja'che cho'okaau, musanukonapi Repau chu'ore chu'vakajuna", chiniasome repana. Repana chu'vajajũ'ũ chiisi'e sani chu'va pi'ni co'iasome repana.

²⁷ Antioquia vã'ejoopo co'i tã'a Jesucristo'te cuasanare soni chi'i repana ku'isi'ena'me Dios repañare cho'okaisi'e peore kuaasome repana. Ũcuachi'a judio peonapi Jesucristoni cuasaa'ju chini Dios cho'okaisi'e peore kuaasome repana.

²⁸ Kua pi'ni Pablona'me Bernabé rua jeerumũ paniasome repacheja Jesucristo'te cuasanana'me.

15

Jerusalén vã'ejoopona chi'i cutusi'ere kua'mũ

¹ Ũcuarumũ amupã te'ena Judea cheja pa'ina Antioquia vã'ejoopona sani Jesucristo'te cuasanani ija'che chiiju che'choasome: "Musanukonapi judio peonapi Moisés chu'ũ jo'kasi'ere jũkomu chã'tiro pa'icanũru chũto tuacojñoma'to Dios pa'icheja saicu'aja'mũ." Jã'aja'ñe chiiju che'choju paniasome repana Judea cheja raisina.

² Pablona'me Bernabé repaña che'choche'te ũseju rua i'kaasome repañare. Ruarepa i'kajuna chekuna, Jesure cuasana Antioquia vã'ejoopo pa'ina ija'che i'kaasome repañare: "Jerusalén vã'ejoopona sani Jesús saosinana'me ainani sãniasajũ'ũ", chiniasome.

Jā'aja'ñe i'ka Pablona'me Bernabere saosome repana, chekúnare Jesure cuasanare ũcuachi'a.

³ Antioquia vñ'ejoopo pa'ina Jesure cuasakuanupñi saojuna saijũ Fenicia chejana charo tĩ'aasome repana. Jā'achejapi Samaria chejana tĩ'a repachejña pa'inare Jesure cuasanare peore kuaasome repana, judío peonapi Jesure jovosi'e. Kuaajuna asa rua pojoasome repana.

⁴ Repacheja carani saijũ Jerusalén vñ'ejoopona tĩ'aasome repana Antioquia pa'inana'me Pablona'me Bernabé. Tĩ'arena Jerusalén pa'ina Jesucristo'te cuasana peore pojoasome repanare, Repau saosinana'me Jesure cuasanare chũ'una peore. Pojojuna Pablona'me Bernabé aperũmu repana Dios chu'o chu'varũmu repanare Dios cho'okaisi'ere peore kuaasome.

⁵ Jā'ata'ni fariseopāi Jesucristo'te cuasana vñi nukaju ija'che i'kaasome repanare:

—Ija'che chũ'ujũ'ũ repanare judío peonare: “Musanukonapi Jesucristo'te cuasani jĩkomu chã'tiro pa'ica'nirũ chũto tuacojño cheke Moisés chũ'ũ jo'kasi'e peore cho'ojũ pa'ijũ'ũ”, chijũ'ũ —chiniasome.

⁶ Chitena Jesucristo saosina Repau'te cuasanare chũ'unana'me chi'iasome ũcuare cutuñũ chini.

⁷ Chi'i repanapi jeereparũmu cutujuna Pedro vñi nukaku ija'che i'kaasomũ repanare:

—Asarepajũ'ũ, chu'ũ majapāi. Aperũmu chu'ũre Diopi chẽasi'kua'mũ chu'ũpi judío peonani Jesure cuasache kũachũ'ore chu'vakuna asa chẽa cuasaju repanapi Jesucristoni jovoajũ chini. Masime musanukona jā'a.

⁸ Chu'ũpi Dios chu'ũre chu'vakuna asa chẽa Jesucristo'te jovosinaa'me repana. Jā'ajekuna Dios pāi rekoñoã pa'iche Masikujekũ repanare teana Repau Rekocho'te raosi'kua'mũ, judío peonareta'ni, maire aperũmu isisi'eja'che. Jā'aja'ñe cho'o repanare Repau pojochẽ ñosi'kua'mũ chũkuna'te.

⁹ Dios ũcuaukore pāi ũcuapa'ruvachi'a oikũ'mũ, mai judiopāina'me judío peonare. Judío peonapi Jesuni cuasaju jovorena repana rekoñoã care'vakaisi'kua'mũ Dios, mai rekoñoã care'vakaisi'eja'che.

¹⁰ ¿Je'se cuasa musanukona Dios cho'ochẽ jachache? Rua cuajare chũ'ũme musanukona judío peonare. Moisés chũ'ũsi'e peore masi cho'ovesunaa'me mai. Mai aipāi ũcuachi'a vesuasome. Jā'ajekuna judío peonare, “Moisés chũ'ũsi'e cho'ojũ'ũ”, chiimanejũ'ũ.

¹¹ Maipi Jesucristoni cuasaju jovoto re'omũ. Judío peonare ũcuachi'a re'omũ. Peore re'oja'che cho'omanareta'ni Maire Paaku Jesucristo mai rekoñoã re'oja'che care'vakaikũ'mũ, maipi Repau'te cuasato. Rekoñoã care'vacojñosinare Dios pa'icheja saire'omũ. Jā'a masime mai —chiniasomũ Pedro repanare.

¹² Pedroji i'ka pi'niuna Pablona'me Bernabé repana ku'ijũ judío peonare chu'varũmu cho'osi'ere kuaasome. Reparũmu Diopi repanani cho'okaiuna rua re'oja'chere Diochi'a cho'omasiche'te cho'oasome repana. Jā'are kuaajuna chi'isina i'kama'ñe asaasome.

¹³ Repanapi i'ka pi'nirena Santiago ija'che i'kaasomũ:

—Chu'ũ majapāi, asarepajũ'ũ.

¹⁴ Charo Simón Pedro maire i'kasi'kua'mũ, judío peonare Dios oiche'te kuaku. Repau Pedro chu'varũmuna Dios judío peonare te'eva'nare oiu paara chini chẽaasomũ repanare.

¹⁵ ũcuachi'a aperũmu Dios chu'o kuasina ũcuare kuaaju tocha jo'kasi'e ija'che chiimũ:

¹⁶ “Chu'ũ, Dios, na'a pa'isirũmu jo'e rani David jojosi'kũni jñaã,

pāire chũ'ũa'ku chini jo'kaja'mũ.

David jojosina rua jeerũmu chũ'ũma'me.

Jā'ata'ni jo'e peore care'vaja'mũ chu'ũ David jojosi'kũpi chũ'ũa'ku chini.

¹⁷⁻¹⁸ Jā'aja'ñe cho'ojamũ chu'ũ judío peonajẽ'e chu'ũni pojoju paaru chini.

Chu'ũpi jā'aja'ñe cho'oto chu'ũ chẽa paana si'achejña pa'ina ũcuauko pojojanaa'me chu'ũre.”

Jā'aja'ñe i'kamũ Dios apereparũmũpi, pāipi asa masia'ju chini.

Chu'o ũcuarepare i'kakũ'mũ Dios, chiimũ.

¹⁹ Jā'aja'ñejekuna chu'vamũ chu'ũ ie Jesucristo'te mama jovosinani judío peonani cuaja pa'iche'te chũ'ũmanefũ chini:

²⁰ Cuaja peochechi'a chũ'ũnu repanare. Rupu tãosiva'nare jo'kasi'e ãũ ãimanejũ'ũ. ũcuachi'a musanukona umũpāi, romi musanukonare pa'imanare romineemanejũ'ũ. Musanukona romi ũcuachi'a musanukonare paamanare umũpāi umuneemanejũ'ũ.

Ūcuachi'a chie ūkumanejū'u. Va'i rupū ruso vēasiva'nare āimanejū'u; chie paame jā'ana. Peore jā'are cho'oma'to re'omū.

²¹ Ūcuachi'a repanapi judío peonapi jā'are cho'oma'to judiōpāi pojojanaa'me repanare. Mai judiōpāi p̄aamucujña si'arumū Moisés tocha jo'kasi'ere ñaju i'kaju che'chonaa'me. Ūcuachi'a mai judiōpāi chi'ivū'ña si'ajooopā pa'imū. Ūcuavū'ñana chū'vnaa'me mai. Aperumūpi iumucujñatū'ka jā'aja'ñe cho'oju pa'inaa'me mai — chiniasomū Santiago repanare.

Jerusalén pa'inapi judío peonani chū'ore tocha saosi'ere k̄amū

²² Jā'aja'ñe chi'i cutu pi'ni te'eka'chapanare pāi Jerusalén pa'inare Antioquía vū'ejoopona saapu chini ūcuanūko chū'uasome repana, Pablona'me Bernabé repana pa'icheja co'irumūna ja'me saapu chini. Repana chi'i cutusina Jesucristo saosinana'me Repau'te cuasanare chū'unana'me Jesure cuasakuanupu Jerusalén vū'ejoopo chi'ina paniasome. Jā'anapi Judas Barsabana'me Silare chēasome, r̄a masinani. Jesure cuasana ūcuanūko repanare r̄a cuasaasome.

²³ Ūcuachi'a chū'o ija'che chiiche tochaasome repana Jerusalén pa'ina, Judana'me Silas sakaapu chini:

Chūkuna Jesucristo saosinana'me Repau'te cuasanare chū'una, musanūkona mapāijana, ie chū'o tocha soome musanūkonare judío peonare. Musanūkona, Jesure cuasana, Antioquía vū'ejoopo pa'inana'me Siria cheja pa'inana'me Cilicia cheja pa'ina, ¿pa'iche?

²⁴ Ija'che asasinaa'me chūkuna: Chekuna pāi icheja pa'ina musanūkona pa'ichejñana sani chekere ija'che chiiju che'choasome: “Moisés chū'usi'ere, j̄komu chā'tiro pa'ica'nirū chūto t̄achena'me cheke peore cho'oju pa'ijū'u”, chitena asa sumava'na pa'ijū ūcuauche cuasa cavesusoasome musanūkona. Repana musanūkonare che'chosie chūkuna chū'usi'ema'mū.

²⁵ Jā'are cuheju chi'i cutusinaa'me chūkuna. Cutu pi'ni pāi te'enare chēasinaa'me chūkuna, musanūkona pa'ichejñana saofū chini. Chūkuna cuasanapi Pablona'me Bernabé ūcuachejana saijuna ja'me saapu chini saome chūkuna.

²⁶ Repana Pablona'me Bernabé chueniso vajuchunata'ni vajuchuma'ñe ūcua Maire Paaku Jesucristo pa'iche k̄aju pa'ime.

²⁷ Ūcuanana'me sani chūkuna tochasi'ere musanūkonani masi k̄aa'ju chini Judana'me Silare saome chūkuna.

²⁸ Musanūkonare r̄a cuaja pa'iche chū'uma'me chūkuna, Dios Rekocho ūcuachi'a. Jā'ajekuna iechi'a chū'ume chūkuna musanūkonare:

²⁹ Rupū t̄osiva'nare jo'kasi'e āu āimanejū'u. Ūcuachi'a chie ūkumanejū'u. Va'i rupū ruso vēasiva'nare āimanejū'u; chie paame jā'ana. Ūcuachi'a umūpāi, romi musanūkonare pa'imanare romineemanejū'u. Ūcuachi'a romi, musanūkonare paamanare umūpāi um̄neemanejū'u. Peore jā'are cho'oma'to r̄a re'omū. Re'oja'che pa'ijū'u.

Jā'aja'ñe chiiche tocha saosome repana.

³⁰ Tocha pi'ni saojuna Antioquía vū'ejoopona saniasome repana ūcuaka'chapana. Sani t̄'a Jesucristo'te cuasanare soni chi'i repanare saosina tochasija'ova isiasome repana.

³¹ Isirena Antioquía pa'ina repana tochasi'e ña pojoasome.

³² Ña pojojuna Judana'me Silas Dios chū'o k̄anajeju Dios chū'ore che'choasome repanare, repanapi na'a r̄a re'oja'che paapu chini.

³³ Judana'me Silas repacheja pani pi'ni co'ijuna repacheja pa'ina, “Re'oja'che saijū'u. Chū'o sa k̄ajū'u musanūkonare raosinare”, chiniasome repanare.

³⁴ (Jā'ata'ni co'ipi'rasi'kupi Silas ūcuachejare na'a pasa chini co'imaneasomū.)

³⁵ Pablona'me Bernabé Antioquía vū'ejoopo'te saima'ñe pa'iju paniasome. Pa'iju chekunana'me jainūko Jesure cuasache'te k̄aju Dios chū'ore che'choju paniasome repana Pablona'me Bernabé.

Pablo Dios chū'ore chū'vara chini jo'e saisi'ere k̄amū

³⁶ Na'a pa'isirumūna Pablo Bernabere ija'che i'kaasomū:

—Aperumū mai Dios chū'o chū'vaju ku'isichejñare co'i, Jesucristo'te jovosinani ñañu. Sani repana pa'iche'te ña masiñu mai —chiniasomū.

³⁷ Chūkuna Bernabé,

—Jau, sañu. Sani, Juan Marco'te sañu mai —chiniasomū.

³⁸ Chūkuna Pablo i'kaasomū.

—Pāañu. Juan Marco'te samaneñu. Aperumũ Panfilia cheja pa'irumũ maire jo'ka co'isosi'kua'mũ jā'u. Jo'ka co'iso maire ja'me chu'va pi'nimanesi'kua'mũ repau. Jā'ajekuna jo'e sacuhemũ chu'u repau'te —chinasomũ Pablo.

³⁹ Rúa cutuasome repana. Jā'ata'ni ūcuate'e cho'oñu chiimaneasome repana Pablona'me Bernabé. Jā'ajekuna jo'e jovo ku'imaneasome repana. Bernabé Juan Marcona'me ku'ũ Chipre juupona jēniasomũ.

⁴⁰ Pablota'ni Silani chēaasomũ, ja'me ku'ijaure. Silani chēauna chekuna Jesure cuasana saojũ ija'che i'kaasome Pablo'te: "Mũ'upi sani chu'vakuna, Maire Paakũ, Jesucristoji, re'oja'che cho'okaaũ mũ'ure", chinasome.

⁴¹ Jā'aja'ñe i'ka saorena sani Siria chejana'me Cilicia cheja ku'ũ Dios chu'ore che'chokũ paniasomũ repau Jesucristo'te cuasanapi na'a rúa re'oja'che paapu chini.

16

Pablona'me Silas Timoteoni ja'me saju saisi'ere kua'mũ

¹ Ku'ijũ Derbe vũ'ejoopona tĩ'aasome repana Pablona'me Silas. Jā'achejapi Listra vũ'ejoopona sani tĩ'a chekũre Jesucristo'te cuasaku'te, Timoteo'te, tijñasome repana. Repau Timoteo puka'ko ūcuachi'a Jesucristo'te cuasaasomo. Judiopāio paniasomo repao. Repau puka'ku griegopāiu paniasomũ.

² Jesucristo'te cuasana Listra vũ'ejoopo pa'inana'me Iconio vũ'ejoopo pa'ina Timoteo'te rúa re'oja'che cutuasome.

³ Pablo, ūcuauñi ja'me kuhau chini, Timoteo'te tijña ja'me sara chinasomũ. Timoteoni sara chini charo jĩkomu chā'tiro pa'ica'nirũ chũto tuaasomũ Pablo repachejña pa'inani judiopāire pojora chini. Timoteo puka'ku griegopāiũjekũ mamaku'te chiĩrũmũ jĩkochā'tirũ chũto tuamaneasomũ. Repachejña pa'ina judiopāi ūcuauũko masiasome repa, griegopāiũjekũ mamaku'te ca'nirũ chũto tuamanesi'e.

⁴ Jā'aja'ñe cho'o pi'ni sani jo'e kuniasome repana. Vũ'ñajooopāre ku'ijũ repajoopōa pa'inare Jerusalén pa'ina Jesús saosinana'me Repau'te cuasanare chũ'una chũ'usi'ere Jesucristo'te cuasanani kuaju paniasome repana, asa cho'ojũ paapu chini.

⁵ Kuaajuna asaju Jesucristoni na'a masi cuasaasome repana. Ūcuachi'a si'aumucujña na'a rúa jainũko jovoju paniasome repana, Jesucristo'te cuasakuanupũna.

Troas vũ'ejoopo pa'irumũ Dios ñoñe'te Pablo ñasi'ere kua'mũ

⁶ Ūcuarũmũ Pablo repau'te ja'me ku'inana'me Asia cheja pa'inani sani chu'vañu chinasome. Jā'ata'ni Dios Rekochoji ūseasomũ repanare. Ūseuna Frigia chejana'me Galacia chejapi saiju paniasome repana.

⁷ Repachejña jēni Misia cheja tususima'ana tĩ'aasome repana. Jā'ama'api saiju Bitinia cheja sañu chiito Jesús Rekocho jo'e ūseasomũ.

⁸ Jā'ajekuna Misia chejapi jēni chu'ũ pa'ijooopona Troas vũ'ejoopona cajesinaa'me repana.

⁹ Caje tĩ'a ūcuajoopona canukasinaa'me repana. Ūcuajoopo'te pa'iu Pablo Dios ñoñe'te ñamina ñaasomũ. Nato pāiu, Macedonia cheja cakupi nukaku Pabloni soniasomũ. "Ichejana Macedonia chejana jēni re'oja'chere cho'okaijũ'ũ chũkuna'te", chinasomũ repau repau'te.

¹⁰ Pablo Dios ñoñe'te ñauna teana care'vasinaa'me chũkuna, Macedonia chejana jēñu chini. "Dios maire soimũ Macedonia cheja canani jēni Jesús pa'iche'te kuaa'ju chini", chiisinaa'me chũkuna saĩñechi'a.

Pablona'me Silas Filipos vũ'ejoopo canare jēni chu'vasi'ere kua'mũ

¹¹ Ūcuarũmũ chũkuna Troas vũ'ejoopoji caje choovũ tuni Samotracia juupona rūñiñe jē'esinaa'me. Kāni vũni jo'e jē'eju Neápolis vũ'ejoopona tĩ'asinaa'me chũkuna.

¹² Jā'achejapi Macedonia cheja pa'ijooopona Filipos vũ'ejoopona saisinaa'me chũkuna. Aperũmũ Roma vũ'ejoopo pa'ina Filipos vũ'ejoopo pa'inani jainũko rani jovoasome. Filipos vũ'ejoopo sani te'eumucujña pa'isinaa'me chũkuna. Rúa ūjajoopo'me repajoopo.

¹³ Ūcuajoopo'te pa'ijũ judiopāi pũaumucuse tĩ'auna vũ'ejoopo kakasa'aroji eta chiachana cajesinaa'me chũkuna, judiopāi chi'i Diore sēechejana. Caje ñato romichi'a chi'i pa'isinaa'me chiacha rũ'tava'te. Pa'ijuna chũkuna ūcuananana'me ñu'ijũ Dios chu'ore chu'vasinaa'me repanare romi.

¹⁴ Chũkunapi chu'vajuna repacheja ñu'iko, Lidia, asako pa'isi'koa'mo. Repao Lidia, Tiatira vũ'ejoopo pa'isi'kopi rani pa'io pa'ipāi kãñare chimaajakãñare isiko paniasomo. Diore rúa cuasasi'koa'mo repao. Jā'ajekuna Dios cho'okaisi'kua'mũ repao'te Pablo chu'vachũ'ore asa chēaa'ko chini. Asa chēa rúa pojosi'koa'mo repao Lidia.

¹⁵ Asa chēa pojoko okorocojñosi'koa'mo repao, majapāina'me peore. Majapāina'me repao okoro'vecojñosirumu soisi'koa'mo repao chūkuna'te, repao vū'ere sani paapu chini.

—Musanukonapi chū'are, “Jesure cuasarepako'mo mu'u”, chiina pani chū'u vū'ere rani pa'ijū'u —chiisi'koa'mo repao chūkuna'te. Jā'aja'ñe i'kaona repao vū'ere sani pa'isinaa'me chūkuna.

¹⁶ Repao vū'e sani pa'irumu repana Diore sēecheja chiacha ru'tuva si'arumu cajeju pa'isinaa'me chūkuna. Cajeju romichñio'te vature paako'te tijñasinaa'me chūkuna. Vatipi kuakuna pāi repanare ti'jñejañere kuako pa'isi'koa'mo repao. Repao'te paanani ruḡ cho'оче cho'okaio pa'isi'koa'mo repao. Repaoji pāire repanare ti'jñejañere kuakona repao'te paanani kuri ro'isinaa'me pāi. Jā'are kuakona rua kuri koosinaa'me repana, repao'te paana.

¹⁷ Chūkuna'te tijña cho'jepi tuhasi'koa'mo repao. Cho'jepi tuhako ija'che i'kako cuisi'koa'mo repao, vatini paako:

—Ina pāi Cunaumu Pa'iku'te, Peore Chū'uku'te, Diore cho'оче cho'okainaa'me. Dios chū'o chū'vanaa'me ina, repana chū'vachū'o asa chēasinare Diopi vati toa saiche ūsea'ku chini —chiio cuiko tuhasi'koa'mo repao.

¹⁸ Si'aumucujña jā'aja'ñe i'kako cuiko pa'isi'koa'mo repao. Jeereparumu cuikona asa ca'naso Pablo chūri ña i'kasi'kuamū vature.

—Jesucristoji chū'ukuna, i'kamū chū'u mu'are. Ikore eta saijū'u, mu'u, vati —chiisi'kuamū Pablo repao'te pa'iku'te vature.

Chikuna repao'te pa'isi'ku vati teana eta saisi'kuamū.

¹⁹ Eta sanisōna chura repao'te paanare kuri koocu'asi'kuamū. Jā'aja'ñe cho'orena repao'te paana pe'ruju Pablona'me Silare chēa jñajñisinaa'me vū'ejoopo plazajatu'ka, pāi chū'una asaju'te repanani cu'ache i'kañu chini.

²⁰ Repanare jñajñu ti'a pāi chū'una ti'jñeñena nuko cu'ache i'kasinaa'me repana.

—Ina judiōpāi mai pa'ijoopo pa'inare cu'ache cho'ome.

²¹ Mai Romapāi cho'ovesuche'te che'chome ina maire. Ina che'chochū'ore maipi asa chēaru cu'amū —chiisinaa'me repana.

²² Chitena asa chi'isina ūcuaja'che ūcuankō cu'ache i'kasinaa'me repanare Pablona'me Silare. Repanapi cu'ache i'kajuna asa repajoopo pa'inare chū'unapi cu'ache cho'oa'ju chini sēesinaa'me pāi repanare. Jā'aja'ñe sēejuna pāi chū'una ija'che chū'usinaa'me repanare:

—Inare kāñare ti'te su'i'suejū'u —chiisinaa'me.

²³ Repanare rua su'i'sue pi'ni pāi chēavū'ena cuaosinaa'me repana. Cuaō repavū'e pē'jeku'te, “Masi ñajū'u inare”, chiisinaa'me repana.

²⁴ Chitena asa pāi chēavū'e pē'jeku na'a sa'navuna repana cū'ana sēpovūji tacho ñoosomū.

²⁵ Tacho ñoōna ñu'iju ñamirepa Dioni sēejū paniasome Pablona'me Silas. Ūcuachi'a Dios ujare ujaasome repana. Repanapi ujañuna chekuna repavū'e pāi chēavū'e pa'ina asaju paniasome.

²⁶ Repanapi ujañuna cheja te'erumu rua pi'ruce pi'ruasomū. Pi'rukuna repavū'e kachapa rua ñu'kueche ñu'kueasomū. Jā'aja'ñe ñu'kuekuna jatisa'ñaroā ūcuate'esa'ñaroāpi teana peore vataasomū. Ūcuachi'a chēacojñosiva'nare tachosimeā cunameā ūcuate'emeāpi peore tu'suasomū.

²⁷ Pi'rukuna repavū'e pē'jeku ñnāno vūniasomū kāisi'ku. Jñano vūni jatisa'ñaroā peore vatasosisa'ñaroājekuna ña, “Chēacojñosina peore sanisocosome ie”, chini cuasa kukacajejaniso, va'ti mini meñe tota jūnisora chiniasomū repau.

²⁸ Jā'aja'ñe cho'ora chiiuna Pablo cuiku i'kaasomū repau'te.

—¡Meñe asi cho'omanejū'u! Pa'ime chūkuna, ūcuankō —chiniasomū.

²⁹ Chikuna, asa chekunare,

—¡Miañe'te rajū'u! —chiniasomū repau. Miañe rarena vū'vū kaka kukacajejaniso kurukuru Pablona'me Silas ti'jñeñena ro're ñuniasomū repau.

³⁰ Ūcuarumu repanare etua sēniasaasomū repau.

—¿Je'se cho'oja'che chū'u Diopi chū'uni vati toa saomaneja'ku chini? Kñajū'u chū'are —chiniasomū repau.

³¹ Chikuna i'kaasome repana.

—Maire Paakuni, Jesucristoni masi cuasaku jovoju'u. Mu'upi jā'aja'ñe cho'oto Dios mu'u rekocho vati toa saomaneja'mu, mu'u majapāi ūcuachi'a —chiniasome repana.

³² Repauni Dios chū'ore chū'vaju repau vū'e pa'inare ūcuankore chū'vaasome repana.

³³ Dios chu'ore chu'varena asa teana ũcuañamina, repanare juha sa repana asimajña choakaniasomu repau. Choa pi'ni repau majapaina'me peore okorocojñoasomu repau.

³⁴ Okoro'vecojñoosirumu pã chëavu'e pë'jekaisi'ku repau vu'ena muva cuaa ãure ãuasomu Pablona'me Silare. Peore Diore cuasanachi'ajeju repau majapaina'me pojosoasomu repau churata'ni.

³⁵ Jo'e afeñatato pã chũ'na pã chëanare chu'o saosome pã chëavu'e pë'jekani, sa kuaa'ju chini. Saorena sani ija'che kuaasome repana: "Pã chëavu'e pa'inare Pablona'me Silare eto saojũ'u", chiniasome repana pã chëana repau'te.

³⁶ Sa kuarena asa pã chëavu'e pë'jeku Pablona'ni kuaasomu.

—Pã chũ'na chu'o raosinaa'me chu'ure musanukonani etoa'ku chini. Eta saire'omu mu'ure Silana'me. Re'oja'che saijũ'u —chiniasomu repau.

³⁷ "Saijũ'u", chiitota'ni saima'ne pa'iu pã chëanare ija'che i'kaasomu Pablo:

—Chukuna cu'ache cho'omanesinaa'me. Jã'ata'ni repana pã ñaju'te sui'sueche chũ'usinaa'me chukuna'te. Chukuna Romapãina'me. Chukuna'te Romapãire jã'aja'ne cho'oto cu'amũ. Sui'sue pi'ni pã chëavu'ena cuasinaa'me repana chukuna'te. Chura chekunarejẽ'e ñauma'ne rope'e saosoñu chiime repana chukuna'te. Cu'amũ jã'a. Ūcuanapi chukuna'te chëa cuasinapi rani etoa'ju, chiime chukuna —chiniasomu Pablo repanare.

³⁸ Jã'aja'ne i'kauna repana pã chëana co'i pã chũ'na kuaasome. Kuarena repana pã chũ'na asa kukusoasome Pablona'me Silas Romapãijeju.

³⁹ Asa kukuso Pablona'me Silas pa'ivu'ena pã chëavu'ena muva pe'keru i'kaasome repana, repanapi pe'rumanea'ju chini. I'kaju repanare pã chëavu'epi etuaasome repana. Etua,

—Musanukonapi ijoopo vu'ejoopo eta sanisoto re'omu —chiniasome repana.

⁴⁰ Chitena Pablona'me Silas pã chëavu'e eta Lidia vu'ena muvasome. Muva Jesure cuasanare chi'i jo'e chu'vaasome repana. Chu'va pi'ni sanisoasome repana.

17

Pablona'me Silas Tesalónica vu'ejoopo pa'inare sani chu'vasi'ere kuamu

¹ Ūcuarumu Pablona'me Silas saiju Anfipolis vu'ejoopoji caraniasome. Jã'achejapi Apolonia vu'ejoopoji caraniasome. Jã'achejapi Tesalónica vu'ejoopona ti'aasome repana. Tesalónica vu'ejoopo judiõpã chi'ivu'e paniasomu.

² Pa'ina Pablo ũcuanu'ena muvasomu, pãire chu'vara chini. Vu'ñajoopoã kakani si'arumu jã'aja'ne cho'osomu repau. Veinterepamucijña ũcujajoopo'te pa'iu choteñoã puaumucujñachi'a repavu'ena muva repavu'e chi'isinaa'me pã cutuasomu repau. Dios chu'ore aperumu tocha jo'kasi'ere ñaku kuaasomu repau.

³ Ūcuare ñaku i'kaku Dios Neekure raojachere kuache'te che'choasomu repau repanare. Repau Dios Raosi'ku rani cu'ache cho'ocojñoosi'ena'me chueniso tãcojñoosi'ena'me jo'e vajuraisi'ere kuache peore che'choasomu repau.

—Jesús pa'iche'te kuamu chu'u musanukonare. Aperumu tocha jo'kasi'e Dios chu'o Repau pa'iche'te kuamu. Dios Repau Mamaku'te, Jesure, chejana raouna rani pa'isi'kuamu Repau —chiniasomu repau.

⁴ Pabloji jã'aja'ne i'kaku chu'vauna asa chëa cuasaju jovoasome judiõpã te'ena Pablona'me Silare. Chekuna ũcuachi'a jainuko Pablo chu'ore cuasaju jovoasome, griegopã Diore cuasanana'me pã chũ'na rãjoromi.

⁵ Repanani pãipi jairepanuko jovojuña chekuna judiõpã Pablo chu'vachu'ore jachaju pe'ruju chekunare cu'anare ñameju ruvu pa'inani soni chi'iasome. Na'a jainuko soni chi'i jovo cuiju vu'ejoopoji Jasón vu'ena vu'vuasome repana. Vu'vu kaka Pablona'me Silare ku'easome repana, chëa etua pã chenevuna sa nãkoñu chini.

⁶ Repanare ku'ete'e chekunani Jasonna'me Jesure cuasanare chëa ñajãñu etua sa repajoopo chũ'anare ti'jñeña nãko cuiju ija'che i'kaasome repana:

—Pablona'me Silas si'achejña ku'iju cu'ache cho'ome. Repanapi i'kajuna pã rã cavame. Chura ichejana mai pa'ijooopona rani ũcuaja'che cu'ache cho'ome repana.

⁷ Repanapi ichejana ratena iku Jasón repau vu'ere cuaa paamu repanare. Ina ũcuanuko cu'ache cho'onaa'me. Maire ũcuanukore chũ'uku'te Claudio Césa'te jachaju chekuni Jesuni cuasanaa'me ina, "Chukuna'te paaku'mu Jesús", chijju —Jã'aja'ne i'kaasome repana.

⁸ I'kajuna pã chi'isina repanare chũ'nana'me asa pe'ruju si'acairo i'kaju cuiasome.

⁹ Repana pã chũ'na Jasonre kuri sëniasome, repau'te ja'me pa'inare ũcuachi'a. Repanani kuri sëtena ro'iasome repana. Ro'irena jñuni saosome repanare.

Berea vü'ejoopo pa'inare sani chu'vasi'ere kuamu

¹⁰ Na'isosirumna Jesucristo'te cuasana Pablona'me Silare Berea vü'ejoopona saoa-some. Saorena sani pa'iju judiöpai chi'ivü'ena müa kakaasome repana.

¹¹ Kaka Dios chu'ore chu'vajuna asa chëa repajoopo pa'ina Tesalónica pa'inare na'a re'oja'che paniasome. Pabloji chu'vakuna asa pojöjü si'aumucujña Dios chu'ore aperümü tocha jo'kasi'ere ñaju paniasome repana, "¿Pablo i'kachü'o ücuarepaa'che?", chiiju, ku'e jñaa masiñu chini.

¹² Reparümü judiöpai jainuko Jesucristoni cuasaju jovoasome. Ücuachi'a griego masiromi jainuko Jesure cuasaju jovoasome, griego umupäijatu'ka.

¹³ Ücuarümü Tesalónica vü'ejoopo pa'ina judiöpai Pabloji Berea vü'ejoopo pa'inani chu'vakuna asa pe'ruju ücuajoopona sani rua cu'ache cutuasome. Repanapi cu'ache cutujuna chekuna repajoopo pa'ina ücuachi'a Pablo'te pe'ruasome.

¹⁴ Pe'rujuna Jesucristo'te cuasana teana chiarana casoasome Pablo'te, choovüji tuni sanisoa'ku chini. Jä'ata'ni ja'me pa'isina Silana'me Timoteo saima'ñe ücuajoopo'te paniasome.

¹⁵ Pablo'te ja'me saisina Atenas vü'ejoopojatu'ka sani ücuajoopoji co'iasome. Co'i Pablo i'kasi'ere chu'o Silana'me Timoteo'te sa kuaasome repana ija'che chiiju: "Raire'oto pesa rani ja'me pa'ijü'ü chu'üre", chiiju chu'o saomasu Pablo repanare.

¹⁶ Pablo chu'o saosi'küjeku Atenas vü'ejoopo'te pa'iu cha'aku paniasomu repanare. Cha'aku pa'iu ñato päijanare tüosi'e rua paniasomu repajoopo. Cu'ava'najanare tüosi'e ücuachi'a paniasomu. Repajoopo pa'ina rupü tüosiva'nani ñaju pojoasome, "Dioa'me ina", chini. Jä'are ñauna Pablo'te rua sumaneasomu.

¹⁷ Jä'ajekuna repanani oiu Dios chu'ore rua chu'vaasomu repau. Judiöpai chi'ivü'ena kaka judiöpai're chu'vaasomu repau, griegopai Diore cuasanare ücuachi'a. Ücuachi'a umucujña pa'iche plazana müa repacheja pa'inare Dios chu'ore chu'vaasomu repau.

¹⁸ Chu'vakuna chekuna epicürepai kuasi'e che'chenana'me estoicopai kuasi'e che'chena, päi cuasachechi'a cuasaju pa'inapi ke'reasome repau'te. Ke'reju ücuanchi'a säiñechi'a ija'che sëniasome repana:

—¿Ëquere i'kaku iku? ¿Curuku? —chiniasome repana. Chekunata'ni,

—Ti diova'na pa'iche'te kuacosomu iku —chiniasome repau'te. Pabloji Jesús pa'ichena'me repau jüni vajuraisi'ere kuakuna jä'aja'ñe i'kaasome repana.

¹⁹ Jä'aja'ñe i'kaju Areópago aikütina päi chi'i cutukütina sa, repau'te päi jainuko asaju'te ija'che sëniasome repana:

—Mü'ü mamachu'ore che'choku pa'imü. Repachu'ore asañu chiime chükuna.

²⁰ Mü'ü che'choche rua tüñea'me. Jä'ajekuna asa masiñu chiime chükuna — chiniasome repana.

²¹ Si'arümü ücuauache'te chu'o repana asamanesi'ere asani säiñechi'a cutuju paniasome repana. Jä'aja'ñe paniasome Atenas vü'ejoopo cana, so'ña rani pa'ina tüipai ücuachi'a.

²² Jä'aja'ñe sëejuna Pablo repana chenevüji vüni nukaku ija'che i'kaasomu repanare, Areópago aiküti chi'isinare:

—Atenas vü'ejoopo cana, asarepajü'ü. Chu'upi ñato diova'nare rua cuasana'me musanukona.

²³ Ijoopo vü'ejoopo ku'iu musanukona diova'nare pojochejña rua ñasi'kuamü chu'ü. Te'echeja, "Diova'ure mai vesuva'ure pojochejaa'me icheja", chiiju tocha süosi'e pa'imü. Ücuau pa'iche'te kuara chiimu chu'ü musanukonare.

²⁴ Repau Dios, musanukona vesuku, chejana'me cheja pa'iche cu'amajñaruü peore Cho'osi'ku diovu'ña päi cho'osivu'ñachi'a pa'ima'kuamü. Si'achejña pa'iku'mü. Peore chu'uku'mü Repau, cunaümü pa'inana'me cheja pa'inare.

²⁵ Päi ücuaukore kuiraku cuasache isiku päi vasoku'mü. Päi paache peore Dios isiche'me jä'a. Jä'ajekuna Repau'te kuiranare päi chiima'mü Repau. Päipi Repau'te kuirama'tojë'e karama'mü Repau'te. Peore paaku'mü Repau.

²⁶ Repau Dios charo te'eu'te päi'te cho'oasomu. Diopi cho'oüna charo pa'isi'ku päiü jainukore jojoasomu cheja pa'inare ücuaukore. Si'achejña sani paapu chini, päi jainukore jojoché chu'uasomu Dios. Chuta'a päi peorümü päi jñaacojñojaumucujñana'me repana pa'ijachejña jo'kaasomu Dios.

²⁷ Jä'aja'ñe cho'oasomu Dios, päipi Repau'ni cuasaju chini. Maiipi Repau'ni cuasaju i'kato asamu Repau, maire si'arümü ja'me Pa'ikujeku. Sëeto cho'okaimü Repau.

²⁸ "Diopi cho'okaiüna pa'inaa'me mai päi. Diopi cho'okaiüna vajünaa'me mai." Musanukona majapai ija'che tochaasome aperümü: "Dios neena'me mai", chiiju tochaasome. Ücuarepaa'me jä'a.

²⁹ Jā'ajekuna rūhiñe cuasañu chura; Dios neenaa'me mai. Mai Ja'ku Dios kuripi, oropi tōosiva'uma'mu. Cata tē'tosiva'uma'mu. Ūcuachi'a pāi tōomasina cuasa tōosi'kama'mu Dios.

³⁰ Aperumu Dios tōosiva'nare cuasanare pāi ruarepa pe'rumaneasomu, vesujuna. Irumu canareta'ni pāi ūcuaukore, ūcuauachejña pa'inare, "Cu'ache cho'оче ūhasōjū'u", chiimu Dios.

³¹ Ūcuachi'a Repau pāi ūcuauko cu'ache cho'osi'e ro'iche chū'ujau mucuse care'vaasomu Dios. Ūcuau mucuseña Dios Repau Chēa Paaku'te pāi cu'ache cho'onare cu'achejana saoa'ku chini chū'ujamu. Repau Dios Chēa Paakuji Jesupi jūniso tācojñosi'kupi vajarakuna masime mai Repau pa'iche —chiniasomu Pablo repanare.

³² Jesucristo jūniso tācojñosi'ku vajuraisi'ere kuana asa te'ena jachaju pāisoju cu'ache i'kaasome repau'te. Chekunata'ni re'oja'che i'kaasome.

—Mu'u i'kasi'ere jo'e ūcuare na'a rua asañu chiime chukuna. Chekurumu rani jo'e ūcuare chū'vajū'u chukuna'te —chiniasome.

³³ Chitena Pablo repanare jo'ka sanisoasomu.

³⁴ Jā'ata'ni repau chū'vachū'o asasina te'ena Jesucristoni cuasaju Pabloni jovoasome. Areópago aikūti chi'i chū'unare ja'me pa'iku, Dionisio Jesure cuasaku jovoasomu. Cheko, Dámaris, ūcuachi'a chekunana'me cuasaasomo.

18

Corinto vū'ejoopo pa'inare sani chū'vasi'ere kumat

¹ Atenas vū'ejoopo chū'va pi'ni eta Corinto vū'ejoopona saniasomu Pablo.

² Aperumu Aquila, Ponto cheja raisi'kupi, Italia chejare sani paniasomu. Ūcuachejare pa'ina pāi chū'uku, Claudio, Roma vū'ejoopo pa'inare judiōpāi ūcuaukore eto saosomu. Jā'ajekuna Aquila repau rājo Priscilana'me Corinto vū'ejoopona saniasome. Ūcuajoopo'te pa'ijuna Pablo sani tijñasomu repanare.

³ Repana Aquilana'me Priscila chivo raña cho'osikāñapi vū'ñare juhana paniasome. Pablo ūcuaja'che cho'okujeku repana vū'ena canukaasomu, repanani ja'me pa'iu cho'оче cho'ora chini.

⁴ Repajoopo pa'irumu Pablo, judiōpāina'me judiō peonare Jesucristoni cuasaju chini, puaumucujña pa'iche judiōpāi chi'ivū'ena mua chū'vaasomu.

⁵ Reparumu Silana'me Timoteo Macedonia chejapi ratena cho'оче cho'oma'ñe si'arumu Dios chū'ore chū'vaku paniasomu Pablo. Judiōpāire rua chū'vaasomu repau repanani asa, "Dios mai cu'are ro'ikaau chini Jesure raosi'kua'mu. Cristoa'mu Repau", chiiju cuasaju chini.

⁶ Jā'ata'ni repana Jesús pa'iche'te chū'vakuna asacuheju cu'ache i'kaasome repau'te. Repauni cu'ache i'kajuna asacuheku cuhacho i'kakū repau ju'ikāare ña'uñauku i'kaasomu Pablo.

—Musaukuna cu'ache cho'оче ro'i toana sani cho'osojanaa'me musaukuna. Chū'u chū'o peomu. Churata'ni judiō peonani chū'vaja'mu chū'u —chiniasomu repau.

⁷ Chini judiōpāi chi'ivū'epi eta repavū'e kueñe pa'ivū'ena muaasomu repau, Ticio Justo vū'ena. Repau Ticio Justo Diore rua cuasaku paniasomu.

⁸ Judiōpāi chi'ivū'e chū'uku Crispo repau majapāina'me peore Jesure cuasaasomu. Chekuna, Corinto vū'ejoopo pa'ina ūcuachi'a jainuko Dios chū'ore asa chēa Jesuni cuasaju okoro'vecojñasome.

⁹ Ūcuarumu ñami Dios ñoñe'te ñasomu Pablo. Ñakuna Maire Paaku ija'che i'kaasomu repau'te: "Vajuchuma'ñe chū'u pa'iche chū'vaku pa'ijū'u. Ūhasōmanejū'u.

¹⁰ Mu'ure ja'me pa'iu pāi mu'ure cu'ache cho'оче ūsemu chū'u. Ijoopo vū'ejoopo chū'u paajana jainukoa'me", chiniasomu Jesús repau'te.

¹¹ Chikuna Pablo saima'ñe te'ešurumu jo'e chekušurumu joopo ūcuachejare pa'iu Dios chū'ore chū'vaku paniasomu repajoopo pa'inare.

¹² Ūcuarumu Acaya cheja pa'inare Galión chū'urumu judiōpāi rua jainuko chi'iasome Pablo chū'vache'te ūseñu chini. Chi'i repau'te chēa pāi chū'una pa'ichejana sa ija'che i'kaasome:

¹³ —Iku cu'ache che'choku'mu. Musaukuna ūseche'te che'chomu iku, Diore tiiñe cuasache'te —chiniasome repana judiōpāi.

¹⁴ Chitena Pablo i'kapi'raasomu. I'kapi'ratona pāi chū'uku Galión charo i'kaasomu repanare.

—Musaukuna judiōpāi chura kuasi'e asacuhemu chū'u. Pāipi cu'arepache cho'ojuna ūcuarepare ra kuatota'ni asara'amu chū'u.

¹⁵ Musanukona aipāi chū'vacheja'che chū'vamauna asacuheju pe'rume musanukona ikū chū'vache. Musanukonachi'a care'vajū'u jā'a chū'o. Chū'uta'ni care'vama'mu — chiniasomu Galión.

¹⁶ Chini repanare ūcuavū'epi etoasomu repau.

¹⁷ Etokuna pe'ruju repana chī'ivū'e chū'ukū'te, Sóstenere, chēa repavū'e ti'jñeñena repana judiōpāi su'i'sueasome. Jā'ata'ni Galión repana cho'oche pe'ruma'ñe rupū asaasomu.

Antioquia de Siria jo'e co'isi'ere kuamu

¹⁸ Jā'aja'ñe cho'osi'eta'ni ūcuachejare na'a jeerumu paniasomu Pablo. Jeerumu pa'isi'kupi, Siria chejana co'ira chini Corinto vū'ejoopo pa'inare Jesure cuasanare jo'ka sanisoasomu repau. Saiu Cencrea choo juosa'arona caje repau sijoru pa'iche raña peore ko'usoasomu repau, Dioni pojora chini. Aperumuna repau, "Jā'aja'ñe cho'oja'mu chū'u", chiisi'ejekuna cho'oasomu repau. Cho'o pi'ni repau Pablo Priscilana'me Aquila choovūji tuni chiaraji jēniasome.

¹⁹ Jēni tī'a Efeso vū'ejoopona mani ñaasome repana. Ūcuarumu Pablo repanare Priscilana'me Aquila'te jo'ka judiōpāi chī'ivū'ena mūa kaka repavū'e chī'isinare judiōpāi Dios chū'ore chū'vaasomu.

²⁰ Repanani chū'vauna asa, "Na'a pa'ijū'u icheja", chiniasome repana Pablo'te. Jā'ata'ni na'a jeerumu pa'icuheasomu repau.

²¹ Saipi'raku repanare ija'che i'kaasomu repau:

—Saimu chū'u. Jā'ata'ni Diopi ūsema'to jo'e rani ñaja'mu chū'u musanukonare — chiniasomu Pablo repanare. Chini choo juosa'arona caje choovū tuni Efeso vū'ejoopo pa'isi'kupi sanisoasomu repau.

²² Saiu Cesarea vū'ejoopona jēni tī'aasomu. Jā'achejapi Jerusalén vū'ejoopona maniasomu repau. Mani tī'a repajoopo pa'inare Jesure cuasakanupū'te mūa ña Antioquia vū'ejoopona jo'e co'iasomu repau.

²³ Co'i pa'iu na'a pa'isirumu jo'e sani ku'iu Jesucristo'te cuasaju jovosinare peore ku'iu ñaasomu repau, Galacia cheja pa'inana'me Frigia cheja pa'inare. Sani ku'iu repanare jo'e che'choasomu repau na'a rua re'oja'che cuasaa'ju chini.

Efeso vū'ejoopona'me Corinto vū'ejoopo Apolos sani chū'vasi'ere kuamu

²⁴ Ūcuarumu judiōpāiu, Apolos, Alejandría vū'ejoopo raisi'ku, Efeso vū'ejoopona saniasomu. Dios chū'o aperumu tochasi'e rua masiku rua chū'vamasiasomu repau.

²⁵ Maire Paaku pa'iche rua che'chesi'kujeku, chū'vaneeku, rūhiñe chū'vaku paniasomu repau. Repau masichechi'a peore chū'vaasomu repau. Jesús pa'icheta'ni peore masimaneasomu. Juan okoro'vesi'ena'me che'chosi'e masiasomu repau.

²⁶ Judiōpāi chī'ivū'e kakani vajuchuma'ñe chū'vakuna Priscilana'me Aquila repau chū'vache asaasome. Chū'vauna asa pi'ni repana vū'ena mūva repau'te karache'te Dios pa'iche'te che'choasome repana.

²⁷ Na'a pa'isirumu Apoloji Acaya chejana sasa chiūna Jesucristo'te cuasana, "Jau, saijū'u", chiniasome repau'te. "Saijū'u", chini utija'ore tochakaniasome repana Apolo'te, Acaya cheja pa'inani Jesure cuasanani sa ñoa'ku chini. Ija'che chiiche tochaasome repana: "Ikure Apolo'te re'oja'che cho'okaijū'u", chiiju tocha saasome repana Efeso pa'ina. Saorena sani tī'a aperumu Diopi cho'okaiūna Jesure cuasaju jovosinare rua re'oja'che che'choasomu repau.

²⁸ Repacheja sani pa'irumu pāi jainuko asaju'te Jesure jachanare judiōpāi rua i'kaasomu repau. Dios chū'o aperumu tocha jo'kasi'ere ñaku Dios Jesure raosi'ere kuaasomu repau. Repana judiōpāi cuasama'ñere rua masi kuauna repau'te sāiñe i'kavesuasome repana.

19

Pablo Efeso vū'ejoopo canare chū'vasi'ere kuamu

¹ Repau Apolos Corinto vū'ejoopo pa'irumu Pablo po'opi saiū Efeso vū'ejoopona tī'aasomu. Tī'a ūcuachejana Diore cuasanare tijñaasomu Pablo.

² Tijña repanare ija'che sēniasaasomu repau:

—Musanukona Cristo'te apecuasarumu, ¿Dios Rekocho musanukonare raku? — chiniasomu Pablo.

Chikuna,

—Pāasi'kuamū. Dios Rekocho pa'iche vesūnaa'me chūkuna. Jā'a asamanaa'me — chiniasome repana.

³ Chitena,

—Jā'a pa'ito, ¿ñquere cuasaju okoro'vecojñore musanukona? —chiniasomu Pablo repanare.

Chikuna,

—Juan che'chosi'ere cuasaju okoro'vecojñosinaa'me chukuna —chiniasome repana.

⁴ Jā'aja'ñe chitena Pablo jo'e i'kaasomu.

—Juan ija'che chu'vaasomu: “Musanukona cu'ache cho'ochē ūhaso okoro'vecojñojū'u”, chiiu chu'vaasomu. Ūcuachi'a Cho'je Raijau pa'iche'te kuaasomu Juan, Repauji rakuna pāipi Repauñi cuasaa'ju chini. Repau Cho'je Raija'mu chiiicojñosi'ku ranicuhasi'kua'mu. Jesua'mu Repau —chiniasomu Pablo repanare.

⁵ Jā'aja'ñe i'kauna asa chēa, “Jesure Maire Paaku'te cuasanaa'me chukuna”, chiiju okoro'vecojñoasome repana.

⁶ Repana okoro'vecojñosirumu Pabloji repanani jūñjapi jakuna Dios Rekocho ja'me pasa chini rianasomu repanare. Dios Rekochoji rani pa'iu cho'okaiuna repana che'chemanesi'ere tiipāi chu'ore cutuasome repana. Ūcuachi'a Dios Rekochoji cho'okaiuna Dios chu'ore kuaasome repana.

⁷ Repana pāi okorojñosina docerepana pa'icosome chekurumu.

⁸ Jā'aja'ñe cho'o pi'ni judiōpāi chi'ivu'ena mua kaka Dios chu'ore chu'vaasomu Pablo. Chotepāimia ūcuachejare pa'iu vajuchuma'ñe repavū'e chi'inare pāi si'arumu mua kaka chu'vakū paniasomu repau, repanapi Dios chū'uñe'te asa chēa re'oja'che paapu chini.

⁹ Jā'ata'ni chekuna Pablo chu'vachū'ore asacuheju jachaju pāi jainuko asaju'te, “Jesure cuasace cu'amū”, chiiju cu'ache i'kaasome. Jā'aja'ñe i'kajuna Pablo Jesure cuasanare soni etua tiivu'ena muvaasomu, Tirano utija'ovū'ena. Ūcuavū'ere pa'iu umucujña pa'iche Dios chu'ore chu'vaasomu Pablo.

¹⁰ Te'eka'chapašurumu ūcuachejare pa'iu chu'vakuna Asia cheja pa'ina judiōpāina'me griegopāi ūcuauko asaasome Dios chu'o.

¹¹ Reparumu Pablo Diopi cho'okaiuna Diochi'a cho'omasiche'te rua re'oja'chere cho'oasomu.

¹² Repau Pablo chēasikāñare pañuelokāñana'me ju'ikāñare pāipi jū'iva'nani sa šisito jū'iva'na vajuasome. Vati paanani šisito vati eta sanisoasomu repanare.

¹³ Reparumu chekuna judiōpāi vati paanani pāire vatire etokañu chini ku'iju paniasome. “Vati pāi sa'navuā pa'inare Jesucristo mamipi i'kaju eto saofū”, chiniasome repana. Ija'che i'kaasome repana vatire: “Vati, asarepajū'u. Pablo Jesucristo pa'iche'te kuamu. Chukanapi Jesucristo mamire i'kajuna ikare pāiute eta saijū'u mu'u, vati”, chiniasome.

¹⁴ Judio phairipāi chū'uku, Esceva mamachū sieterepana jā'aja'ñe cho'ojū paniasome.

¹⁵ Repanapi jā'aja'ñe i'kato vati ija'che i'kaasomu repanare: “Jesucristo'te masiku'mu chu'u. Ūcuachi'a Pablo'te masiku'mu chu'u. Jā'ata'ni musanukona, ¿jeejanaa'ñe?”, chiniasomu.

¹⁶ Chini, vatire paaku rua koka paakujeku vu'vu ku'iu ūcuaukore chēse rua vaniasomu. Vakuna kāñajē'e peova'na, chiechi'acana eta vu'vusoasome repana.

¹⁷ Jā'aja'ñe cho'osi'e Efeso pa'ina Jesure cuasamana judiōpāina'me judio peona asa kukuso, “Jesucristo rua masimu”, chiiju paniasome.

¹⁸ Jā'a cho'oto chekuna Jesure cuasana jainuko rani ūcuana cu'ache cho'osi'ere meñe suma'ñe cuasa pāi asaju'te kuaasome.

¹⁹ Chaina pa'isina utija'okorovūā chai cho'ochē kuakorovūā ra pāi ñaju'te ūsoasome. Na'a pa'isirumu cuasa ñato repana ūsikorovūā cincuenta milrepaumucujña cho'ochē cho'ochē ro'ichenuko ro'icosomu.

²⁰ Dios chu'ore asa chēa jā'aja'ñe cho'oasome pāi. Jā'ajekuna pāi Dios chu'o asa chēasina na'a jainuko si'arumu jovoju paniasome.

²¹ Jā'aja'ñe cho'o pi'nisirumu Pablo repau ku'ijachere cuasaasomu. “Macedonia chejana'me Acaya cheja ñajani jo'e Jerusalén vu'ejoopona co'ija'mu chu'u. Jā'achejapi Roma vu'ejoopona sasa”, chiniasomu Pablo.

²² Chini repau'te cho'ochē cho'okainare Timoteona'me Erasto'te te'eka'chapanare Macedonia chejana charo saosomu repau. Repanare saosirumu Asia chejare na'a jeerumu paniasomu repau.

Efeso vu'ejoopo pa'ina rua pe'rusi'ere kuamu

²³ Reparumu Efeso vu'ejoopo pa'ina pāipi Jesús pa'iche'te kuajuna rua pe'ruasome.

²⁴ Repajoopo caku, Demetrio, pokuripi tūoku paniasomu diova'ore Artemisare pojovū ñaruāre. Repauna'me cho'ochē cho'ona, tē'tonana'me tūona, rua kuri koasome.

²⁵ Reparumũ Demetrio ũcuanũkore chi'iasomũ, diova'nare tũonana'me diova'nare tẽ'tonare chekũnare ũcuajamajũnarũã cho'okainare ũcuachi'a peore. Repanare chi'i ija'che i'kaasomũ repaũ:

—Asarepajũ'ũ musanũkona, Artemisare pojomajũnarũã cho'ona. Repao'te pojomajũnarũãre cho'ojũ rũa kuri koonaa'me mai.

²⁶ Jã'ata'ni Pablo rũa cu'ache cho'omũ maire. Ija'che i'kamũ repaũ: “Pãĩ tũosiva'na jã'ana dioma'mũ. Rupũ cho'osi'ea'me jã'a”, chiimũ. Musanũkona repaũ jorekũ i'kache asame. Jã'ajekũna pãĩ jainũko repaũ i'kache'te asa chẽã tũosiva'nare pojochẽ ũhasome, ijoope Efeso vũ'ejoopo pa'inana'me Asia cheja pa'ina peore.

²⁷ Jã'aja'ũe cho'oto rũa cu'amũ. Mai cho'ochẽ si'asoja'mũ, tũosiva'nare pojochẽ'te pãĩpi peore cuhasoru. ũcuachi'a rũa masiko'te Artemisare cuasache ũhaso repao vũ'e cavesusojanaa'me pãĩ. Chura pãĩ jainũko repao'te pojome Asia cheja pa'inana'me chekũchejũã pa'ina peore. Jã'ata'ni Pabloji cu'ache i'kakũna pãĩ cuhejanaa'me repao'te —chiniasomũ Demetrio repanare.

²⁸ Jã'aja'ũe i'kache'te asajũna rũa teache teasomũ repanare. Teakũna ija'che i'kajũ rũa cuiasome repana: “Artemisare Efeso cakore rũa masikoni chiime chũkũna”, chiijũ cuiasome repana.

²⁹ Cuijũna asa chekũna na'a rũa jainũko chi'i cuiasome. Repajoope pa'ina ũcuanũko cuiãra'asome. Repakuanupũ pãĩ kuanupũ pa'inapi umũpãĩ te'eka'chapanare chẽãasome, Gayona'me Aristarco'te, Macedonia chejapi rani Pablona'me ku'inare. Repanare chẽã pãĩ chi'ivũ'ena ujavu'ena jũajũũ muvaasome repana.

³⁰ Jã'aja'ũe cho'ojũna Pablo pãĩ kuanupũ sa'navũji kaka cutura chiniasomũ. Jã'ata'ni chekũna Jesure cuasana ũseasome repaũ'te.

³¹ Pãĩ chũ'ũna ũcuachi'a Pablo'te cuasana chũ'o raoasome, pãĩ chi'ivũ'e kakamanae'ku chini.

³² Repanare chẽã jũajũũ cuãã pãĩ chi'ivũ'e sa'navũji rũa jainũko si'acairo i'kajũ cuijũ paniasome repana. Chekũna jainũko repana pe'rujũ cui'che'te vesujũ rupũ cuijũ paniasome.

³³ Repakuanupũ ja'me pa'ina judiõpãĩ'ũ'te Alejandro'te pãĩ chenevũna jũjo sao nũkoasome. Ruarepa cuijũna repanani i'kara chini vevoasomũ repaũ.

³⁴ Jã'ata'ni repaũ'te judiõpãĩ'ũjekũna ñamasĩ jo'e ũcuare i'kajũ rũa cui'che cuiasome repana. “Artemisare Efeso cakore rũa masikoni chiime chũkũna”, chiijũ, ũcuanũko te'eka'chapahora jã'aja'ũe cuiasome repana.

³⁵ Jã'aja'ũe cuijũna repajoope pa'ikũ utija'o tochakaikũ ũcuamakaru cuijũ'ũ chiniasomũ repanare. Cuharena repanare ija'che i'kaasomũ utija'o tochakaikũ:

—Efeso pa'ina, asarepajũ'ũ. Maire ijoope vũ'ejoopo pa'inare Artemisare pojovũ'e kuirache pa'imũ, repao'te ũcuachi'a. Pãĩ ũcuanũko masime jã'a. Mai cuasava'o tũosiva'o rũa masio cũnaumũpi cajeasomo.

³⁶ Jachacu'amũ jã'a. Jã'ajekũna musanũkona pe'ruche chũruso cu'ache cho'omanejũ'ũ; masĩ cuasajũ'ũ aperumũ.

³⁷ Ina pãĩ musanũkona rasina Artemisare cu'ache i'kamanaa'me. ũcuachi'a repao vũ'e pa'iche ñaasomanaa'me ina.

³⁸ Jã'ajekũna Demetria'na'me chekũna diova'nare pojomajũnarũã cho'ona pãĩ cho'ochẽ'te ñajũ ke'reũato ũcuanapi utija'o tochaa'jũ, ke'reche kuaja'o. Pãĩ chẽãũe chũ'ũna pa'ime chura. Repana pa'ivũ'ũã vatasivũ'ũãa'me. ũcuanani mũã kuãã'jũ.

³⁹ Musanũkonare jo'e i'kauato pãĩ chũ'ũnani pe'kerũji rũhiũe kuãã'ũ.

⁴⁰ Musanũkona cu'ache cho'osi'e chũ'ũre chũ'ũna chekũrumũ asa pe'rujanaa'me. Repanapi pe'ruto sãĩũe i'kavesũja'mũ chũ'ũ. Rupũ pe'ochẽ cu'ache cho'osinaa'me musanũkona —Jã'aja'ũe chiniasomũ utija'o tochakaikũ repanare pãĩ.

⁴¹ I'ka pi'ni chi'isinare pãĩ, “Re'omũ”, chini eto saosasomũ repaũ.

20

Pablo Macedonia chejana'me Grecia cheja jo'e saisi'ere kũamũ

¹ Reparumũ Pablo chekũchejana saipi'rakũ pãĩ kuanupũ pe'ru chũrũ sanisosirũmũna Jesure cuasanare soniasomũ repanani chũ'vara chini. Chũ'va pi'ni, “Saimũ chũ'ũ”, chini repanare jo'ka Macedonia chejana sanisoasomũ repaũ.

² Macedonia chejare ku'ũ vũ'ũajooopã tĩ'a repajooopã pa'inare Jesure cuasanare re'oja'che i'kaasomũ repaũ, repanapi pojøjũ paapũ chini. Jã'achejapi Grecia chejana sani tĩ'aasomũ repaũ.

³ Repacheja saisirũmũ chotepãimia paniasomũ repaũ. Pani pi'ni Siria chejana co'ira chini choovũ tuhĩpi'rakũji judiõpãĩ repacheja pa'ina repaũ'te cu'ache cho'oũũ chi'iche'te

asa, “Choovv tusa”, chiisi'kupri tuhima'ñe, “Jo'e Macedonia chejapi jēni po'opi co'ira”, chiniasomv repau.

⁴ Repauji po'opi saiuna chekuna ja'me saniasome repau'te: Pirro mamaku Sópater Berea vuv'ejooopo raisi'kuna'me Tesalónica vuv'ejooopo raisina Aristarcona'me Segundo, Derbe vuv'ejooopo raisi'ku Gayona'me Timoteo, Asia cheja raisina Tíquicon'a'me Trófimo.

⁵ Charo sani Troas vuv'ejooopona cha'asinaa'me repana chukuna'te.

⁶ Pá saumanesi'e āni caraisirumuna, Filipos vuv'ejooopo eta choo juosa'arona cajesinaa'me chukuna. Ūcuachejapi choovv tuni cincorepaumucujña jē'eju charo saisina pa'ijooopo Troas vuv'ejooopona tī'asinaa'me chukuna. Repajooopo tī'asirumv sieterepaumucujña pa'isinaa'me chukuna.

Pablo Troas vuv'ejooopo cho'osi'ere kwamv

⁷ Ūcuarumv chukuna Jesucristo'te cuasana romicorumv Dioni pojoñu chini repajooopo pa'inana'me chi'isinaa'me. Chi'irena Pablo Dios chv'ore chv'vasi'kua'mv repanare. Jo'e apeñatato saijaujeku ñamirepajatu'ka chv'vasi'kua'mv repau.

⁸ Chukuna chi'i pa'iruurv umv pa'iruurv uopñā rua miasi'kua'mv.

⁹ Pablo chv'vachv'ore Eutico pōsvv ventanasa'aro'te ñu'iu asaku pa'isi'kua'mv. Jā'ata'ni jeereparumv ñu'iu uokuakuna kāniso ūcuasa'aroji ve'sena ponv tuāni jūnisosi'kua'mv repau, rua umv pa'isa'arokuna. Tuākuna chukuna vuv'v caje eta miito jūnisosiva'v ūhisi'kua'mv repau.

¹⁰ Pablo caje ña repauni sū'kaku ija'che i'kasi'kua'mv chukuna'te:

—Vajuchumanejū'v. Vajumv iku —chini vasosi'kua'mv.

¹¹ Jā'aja'ñe cho'o Pablo ūcuaruupuna jo'e muni āu āni pi'ni ñatatchetu'ka jo'e chv'vasi'kua'mv chukuna'te. Chv'vakv ñata sanisosi'kua'mv repau.

¹² Repana pāi chi'isina jūni vajuraisi'kure pōsvv'te repau vuv'ena pojoju sasosinaa'me pāi.

Troas vuv'ejooopi Mileto vuv'ejooopona saisi'ere kwamv

¹³ Jā'aja'ñe cho'osirumv Pablo choovvaji saicuheku Aso vuv'ejooopona po'opi saisi'kua'mv. Saipi'raku chukuna'te ija'che i'kasi'kua'mv repau: “Aso vuv'ejooopona choovvaji saiju tvojv saijū'v chv'v're”, chiisi'kua'mv. Chikuna, “Jav”, chiisinaa'me chukuna. Choo juosa'arona caje choovv tuni Aso vuv'ejooopona saisinaa'me, Pabloni miiju sañu chini.

¹⁴ Chukuna repajooopo tī'asirumv chukuna'te tijña choovvuna tuhisi'kua'mv repau. Tukuna Pablona'me Mitilene vuv'ejooopona jēni canukasinaa'me chukuna.

¹⁵⁻¹⁶ Jā'achejapi jo'e apeñatato saijv Quío juupo carani jo'e te'eumucuse saijv Samos juupo choo juosa'arona tī'asinaa'me. Pabloji Asia chejare pa'icuhekuna Efeso vuv'ejooopo canukama'ñe carani saijv jo'e te'eumucuse jē'eju Mileto vuv'ejooopona tī'asinaa'me chukuna. Jerusalén vuv'ejooopona na'mi tī'ara chiisi'kua'mv repau Pablo, Pentecostés fiesta cho'orumv ūcuachejare pasa chini.

Efeso pa'inare Jesure cuasanare chv'v'ñare Pablo chv'vasi'ere kwamv

¹⁷ Reparumv Pablo Mileto vuv'ejooopo'te pa'iv Efeso vuv'ejooopo pa'inani chv'o saosi'kua'mv, Jesure cuasanare chv'v'ñani, rani ñaa'ju chini.

¹⁸ Chv'o saouna ratena repanare ija'che i'kasi'kua'mv repau:

—Musanukona chv'v pa'iche masime. Chv'v Asia cheja tī'aumucusepi vva chv'v musanukonare ja'me pa'iv cho'osi'e peore masime musanukona.

¹⁹ Reparumv judiopāi rua cu'ache cho'osinaa'me chv'v're. Jā'ata'ni musanukonani oiv, “Peore masiv'mv chv'v”, chiima'ñe Dios chv'v'ñechi'a cho'oku pa'isi'kua'mv chv'v.

²⁰ Jā'ajekuna vajuchuma'ñe chv'vasi'kua'mv chv'v musanukonare. Peore musanukona chiiche che'chosi'kua'mv chv'v musanukonapi na'a re'oja'che paarpv chini. Pāi chi'iv'ena'me pāi vuv'ña che'chosi'kua'mv chv'v Dios chv'o.

²¹ Musanukona pa'icheja pa'inare judiopāina'me griegopāi peore ija'che i'kaku chv'vasi'kua'mv chv'v: “Cu'ache cho'оче ūhaso Maire Paakuni, Jesucristoni cuasajv Dioni jovoju'v”, chiisi'kua'mv chv'v repanare.

²² Chura Dios Rekochoji chv'v'kuna Jerusalén vuv'ejooopona saimv chv'v. Repacheja sakuna chv'v're ti'ñejañe vesumv chv'v.

²³ Iechi'a masimv: Ku'iv vuv'ñajoopō tī'ato Dios Rekocho si'arumv ija'che i'kamv chv'v're: “Jerusalén vuv'ejooopo'te sani pa'ivna cu'ache ti'ñeja'mv m'v're. Pāi chēavv'ena cuaojanaa'me pāi m'v're”, chiimv Dios Rekocho chv'v're.

²⁴ Jā'ajē'e vajuchuma'mv chv'v. Diopi chv'v're jū'iñe ĩsito re'omv. Jā'ata'ni Repau chv'v're cho'oa'ku chini jo'kasi'ere peore cho'o pi'nikasa chiimv chv'v. Jā'achi'a chiimv

chũ'u. Dios chũ'ure Repau chũ'ore chũ'vaa'ku chini jo'kasi'kua'mu, pãi ũcuanũkore Repau re'oja'che cho'okaiche'te kuaa'ku chini.

²⁵ 'Asarepajũ'u, musanũkona. Chura ie masimu chũ'u: Chũ'u icheja cheja pa'irumu Dios chũ'ũne chũ'u che'choche asasina musanũkona ũcuanũko jo'e ñamanejanaa'me chũ'ure.

²⁶ Chũ'u musanũkonare Dios chũ'ũne masi che'chosi'kua'mu. Jã'ajekuna musanũkona pa'icheja pa'inapi jũniso vati toana saito chũ'o peomu chũ'ure.

²⁷ Chũ'u musanũkonare vajuchuku cuhema'ñe Dios chiiche peore kuasi'kua'mu.

²⁸ Asarepajũ'u, musanũkona pãi chũ'una. Ñarepaju pa'iju re'oja'che pa'ijũ'u. Dios Rekocho musanũkonare Jesure cuasanare kuirache'te jo'kasi'kua'mu, musanũkonapi repapani re'oja'chere chũ'vaju paapu chini. Masi kuirajũ'u repapanare Jesure cuasakuanupu Repau jũni ũcuau chiepi ro'ikani chẽa paakuanupu.

²⁹ Chũ'u sanisosirumu chai ovejavananani ãnisoñu chini raicheja'che pãi rani rua cu'ache cho'ojanaa'me repapanare.

³⁰ Jo'e na'a pa'isirumu chekuna musanũkonare ja'me chi'ina joreju, "Re'oja'chere che'chome chũkuna", chiiju cu'ache'te che'chojanaa'me, Jesure cuasanani tua paañu chini.

³¹ Jã'ajekuna ñarepaju pa'iju chũ'u musanũkonare ja'me pa'isi'e cavesumairo pa'ijũ'u. Choteũsurumu musanũkonare ja'me pa'iu si'arumu umucujñana'me ñami cuhama'ñe chũ'vaku pa'isi'kua'mu chũ'u, musanũkonani oia.

³² Jo'ka saimu chũ'u musanũkonare chura. Saiu musanũkonani kuiraa'ku chini Dioni jo'kamũ chũ'u. ũcuaja'che musanũkonapi Dios chũ'ore na'a rua che'cheju paapu chini Dioni jo'kamũ chũ'u musanũkonare, na'a rua re'oja'che pa'imasia'ju chini. Re'oja'che pa'ijuna Dios musanũkonare rua re'oja'che cho'okaija'mu, chekunare ũcuachi'a Repau chẽa paanare ũcuanũkore.

³³ Musanũkonare ja'me pa'irumu musanũkona paamajñaruã sẽemanesi'kua'mu chũ'u. Musanũkona paache kãña kuri paauache ñamanesi'kua'mu chũ'u.

³⁴ Chũ'u pa'iche masime musanũkona. Chũ'ure karachena'me chũ'ure ja'me ku'inare karache'te koorã chini rua cho'ochẽ cho'oku pa'isi'kua'mu chũ'u musanũkona pa'icheja pa'irumu.

³⁵ Cho'ochẽ rua paakujũ si'arumu che'choku pa'isi'kua'mu chũ'u musanũkonare, chũ'u pa'iche'te ña chẽa ũcuaja'che paapu chini. Maipi cho'ochẽ'te rua cho'ojũ chũova'na pa'ivananani kuirañu. Maire Paaku Jesús ija'che i'kaasoma: "Musanũkonani chekunapi re'oja'che cho'okaito pojojanaa'me musanũkona. Jã'ata ni musanũkonapi chekunani re'oja'che cho'okani na'a rua pojojanaa'me", chinasoma Jesús —chiisi'kua'mu Pablo repapanare.

³⁶ Repau Pablo i'ka pi'niuna ũcuanũko ro're ñu'iju Dioni sẽesinaa'me.

³⁷ Diore sãni pi'ni repapani oiju sũ'ka pojosinaa'me repapa.

³⁸ Repau Pabloji, "Chũ'ure jo'e ñamanejanaa'me musanũkona", chiisi'ere cuasaju rua sumava'na pa'isinaa'me repapa. Chũkunana'me cajesinaa'me repapa choovu ju'ichejatũ'ka.

21

Pablo Jerusalén vã'ejooopo saisi'ere kuamu

¹ Churata'ni repapanare, "Saimẽ chũkuna", chini choovu tuni saisinaa'me chũkuna. Charo Cos vã'ejooopo pa'ijuupona rũhiñe jẽni canũkasinaa'me chũkuna. Jo'e apeñatato vuni caje tuni Rodas juupona sani tĩ'asinaa'me. Jã'achejapi Pátara vã'ejooopona sani tĩ'asinaa'me chũkuna.

² ũcuachejana chekunũ choovu ku'e jñaã Fenicia chejana jẽ'esinaa'me chũkuna.

³ Jẽ'ejũ Chipre juupo sũripũ cakã'kopi carani saiju Siria cheja cajoopo Tiro vã'ejooopona tĩ'a canũkasinaa'me chũkuna. Choovu paanapi ũcuajoopona pũsere majuna chũkuna ũcuachi'a ja'me maisinaa'me.

⁴ Mani Jesure cuasanare ku'e jñaã ũcuanana'me sieterepaumucujña pa'isinaa'me chũkuna. Pa'ijuna Dios Rekochoji kuauna asa Pablo'te ija'che chũ'vasinaa'me repapa: "Mũ'upi Jerusalén vã'ejooopona saito cu'ache tĩ'jñeja'mu mũ'ure. Saimanejũ'u", chiisi-naa'me repapa.

⁵ Jã'aja'ñe i'kanareta'ni repapanare ja'me pani pi'ni ũcua saisinaa'me chũkuna. Saijuna repapa Jesure cuasana ũcuanũko rãjoromina'me mamachĩ vã'ejooopoji eta choo juosa'rona chũkunana'me cajesinaa'me. Caje mejavuna ro're ñu'iju Dioni ũcuanũko sẽesinaa'me chũkuna.

⁶ Sãni pi'ni, "Saimẽ chũkuna", chini choovuna tutena ña repapa vã'ñana maisinaa'me.

⁷ Ūcuachejapi Tolemaida vu'ejoopona sani ti'a choovu juo mani Jesure cuasanare mua ñasinaa'me chukuna. Repanare te'eñami ja'me pa'isinaa'me chukuna.

⁸ Jo'e apeñatato jo'e saiju Cesarea vu'ejoopona ti'a mani Felipe Dios chu'o chu'vaku vu'ena canukasinaa'me chukuna. Jesure cuasakuanupu Jerusalén pa'ina aperumu pai sieterepanare ññaasome va'jeva'nani aüre aua'ju chini. Felipena'me chekunare ññaasome repaña.

⁹ Repau Felipe chi ūcuaka'chapanare paasi'ku'a'mu, romichiichi'a. Repaña romichi Dios Rekochoji jo'kauna Dios chu'o kuana pa'isinaa'me.

¹⁰ Repacheja te'eumucujñaruã pa'itona cheku, Agabo, Dios chu'o kuaku Judea chejapi raisi'ku'a'mu.

¹¹ Rani chukuna'te kueñe ti'a Pablo corejakãa mini repau cū'ana'me jũñña meñe vee pi'ni ija'che i'kasi'ku'a'mu:

—Ija'che kuamu Dios Rekocho: “Jerusalén pa'ina judiöpai ikãa corejakãa paaku'te ija'che cheã vee judio peonani jo'kajanaa'me” —chiisi'ku'a'mu Agabo.

¹² Jã'aja'ñe i'kauna asa chukuna repacheja pa'inana'me rua i'kasinaa'me Pablo'te, “Jerusalén saimanejũ”u, chiju.

¹³ Jã'aja'ñe i'kanareta'ni ija'che chukuna'te i'kasi'ku'a'mu repau:

—Jã'aja'ñe i'kananejũ'u. Musanukonapi ruarepa oijana rua sama'mu chu'ure. Jerusalén vu'ejoopo saivajuchuma'mu chu'u. Veecojñoñejê'e, ūcuajoopona jũ'iñejê'e vajuchuma'mu chu'u, Jesupi Chu'ure Paakuji chu'uni pojoa'ku chini —chiisi'ku'a'mu repau Pablo.

¹⁴ Repau'te i'kate'e jo'e i'kamanesinaa'me chukuna.

—Re'omu. Ikure Dios chiiche ti'ñea'ku —chiisinaa'me chukuna.

¹⁵ Chukuna nee pöse care'va pi'ni Jerusalén vu'ejoopona saisinaa'me chukuna.

¹⁶ Cesarea vu'ejoopo pa'ina Jesure cuasana te'ena ja'me saisinaa'me chukuna'te. Sani ti'a chukuna kãijavu'e Mnasón vu'ena muvasinaa'me repaña chukuna'te. Repau Mnasón, Chipre raisi'ku, Jesure rua jeerumu cuasaku paniasomu.

Pablo Santiago'te sani ñasi'ere kuamu

¹⁷ Chukunapi Jerusalén vu'ejoopona ti'arena Jesure cuasana tijña rua pojosinaa'me chukuna'te.

¹⁸ Jo'e apeñatato Pabloji, “Santiagoñi ñajañu”, chikuna ñañu chini ja'me muasinaa'me chukuna. Mua ti'ato Jesure cuasanare chu'una ūcuanuko Santiagona'me pa'isinaa'me.

¹⁹ Repanare sēni pi'ni Dios cho'okaisi'ere kuasi'ku'a'mu Pablo repanare ija'che chiũ: “Chu'upi judio peonani Dios chu'ore chu'vakuna Dios repanare re'oja'che cho'okaisi'ku'a'mu, repanapi Jesuni cuasaju jovoajũ chini”, chiisi'ku'a'mu Pablo. Dios re'oja'che cho'okaisi'e peore kuasi'ku'a'mu repau.

²⁰ Kuana asa Diore, “Ja'ku, rua re'oku'mu mu'u”, chiju pojosinaa'me repaña. Jã'aja'ñe i'ka pi'ni Pablo'te ija'che i'kasinaa'me repaña:

—Chukuna majapãũ, asarepajũ'u. Judiöpai ūcuaja'che Jesure cuasana jainukoa'me. Diopi chu'una Moisés aperumu tocha jo'kasi'ere ūcuanuko rua chiju cho'ome repaña.

²¹ Jã'ata'ni judiöpai Jesure cuasana chekuna pãĩ mu'ure cutuche'te asajuasome. Ija'che cutujuasome pãĩ mu'ure: “Pablo tiipãĩ pa'ichejña sani pa'inare judiöpai, Moisés chu'uku tocha jo'kasi'e musanukona cho'оче ūhasojũ'u. Musanukona mamachii jikora'muru chã'tiru pa'icã'niru chuto tuamanejũ'u. Judiöpai pa'iche peore jo'kasojũ'u”, chiũ chu'vakuasomu”, chijuasome pãĩ mu'u i'kache jorena.

²² Repaña judiöpai Jesure cuasana mu'u raisi'e asajanaa'me. Je'se cho'ojanaa'ñe mai repanapi mu'uni cuasaa'ju chini?

²³ Ija'che cho'ojũ'u chiime chukuna mu'ure: Icheja cana umupãĩ ūcuaka'chapanã chukuna'te ja'me pa'ina, Dionio pojou, “Ija'che cho'ojanaa'me chukuna”, chiisinajeju cho'opi'rame.

²⁴ Ūcuanana'me Dios vu'ena muajũ'u mu'u. Mua judio phairi cho'okaiche ja'me cho'ocojñojũ'u, cu'are ñnora chini. Ūcuachi'a repanare raña ko'ukaichena'me phairi'te repaña isimajñaruã ro'ikajũ'u. Mu'upi jã'aja'ñe cho'oru pãĩ mu'ure cu'ache cutusi'e cuasamanejanaa'me. Dios chu'ũñe mu'u masi cho'ochechi'a masijanaa'me repaña.

²⁵ Jã'aja'ñe cho'oa'ku chini chu'vame chukuna mu'ure judiöpaijũ'ekuna. Jã'ata'ni judio peonapi Jesure cuasanare jã'aja'ñe chu'umanaa'me chukuna. Aperumu jã'are cutu pi'ni chu'o tocha saosinaa'me chukuna repanare judio peonare. Ija'che chiiche tocha saosinaa'me chukuna: “Tũosiva'nare jo'kasi'e ãũ ãimanejũ'u. Chie ūkumanejũ'u. Va'i rupu ruso vėasiva'nare ãimanejũ'u; chie paame jã'ana. Umupãĩ, musanukona paamanare romi romineemanejũ'u. Romi, musanukonare paamanare umupãĩ umaneemanejũ'u.” Jã'achi'a chu'ũnaa'me chukuna judio peonare —chiisinaa'me repaña.

Dios vü'e pa'irumu Pablo'te chëasi'ere kuamu

²⁶ Jä'aja'ñe i'karena Pablo, "Jau", chini jo'e apeñatato repanare umupäi ücuaka'chapanare müvaku Dios vü'ena müasi'kuu'mu. Müa judío phairi cho'oché cu'are tūnoñu chini cho'ocojñoasome repana. Dios vü'ena kaka repavü'e chü'unare repanare cu'ache tūni si'ajaumucusere küaasomu Pablo jo'cha va'iva'nare vani išijuumucusere.

²⁷ Te'esemana si'api'ratora judiöpäi Asia cheja raisina Pablo'te Dios vü'e pa'ikuni ñaasome. Repauni ña cu'ache i'kaju cuijuna repavü'e chi'isina päi pe'ruju chëaasome repau'te.

²⁸ Ija'che i'kaju cuiasome repana:

—İsraelpäi, chükuna'te rani cho'okaijü'u! İkuni chëañu. Rua cu'ache che'choku'mu İku. Si'achejñaruñä ku'iu maire cu'ache cutuku'mu İku. "Moisés tocha jo'kasi'e cu'amü", chiiu che'choku'mu İku. Ücuachi'a, "Dios vü'e cu'amü", chiiku'mu İku, İvü'e. Ücuachi'a cu'ache cho'osi'kuu'mu İku. Judiöpäichi'a chi'İvü'ea'me İvü'e. Jä'ajekuna judío peonare kakacu'amü İvü'e. Jä'ata'ni İku griegopäire İvü'ena Dios vü'ena cuaasi'kuu'mu İvü'epi cu'ache paaü chini —chiniasome repana Pablo'te.

²⁹ (Aperumu repana Efeso raisi'kure Trófimore Pablona'me pa'ikuni ñaasome Jerusalén vü'ejoopona. Ñasinajeju, "Repau Pablo Trófimore Dios vü'ena cuaacosomu", chini cuasaasome repana, cuaamanesi'kuni.)

³⁰ Ücuarumu repajoopo pa'ina repanapi cuijuna asa pe'ruju vü'vü müa Dios vü'ena kaka chëaasome Pablo'te. Repau'te chëa ve'sena jñajñu etuaasome repana. Etuarena Dios vü'e jatisañaroñ peore jeosoasome päi.

³¹ Sötaopäi chü'uku repau'te etua vaiche päipi kuarena asaasomu, Jerusalén pa'ina ücuauko tiiñe cho'oché.

³² Ücuarumu sötao ai teana repau'te ja'me chü'unana'me sötao, Dios vü'ena vü'vü müaasome Pablo'te vaichejana. Repanapi müajuna ña Pablo'te vaina cuhaasome.

³³ Müa t'ı'a Pablo'te chëa, "İkure cunameä te'ekachapameä tachoju'u", chiniasomu sötao ai. Chini päire ija'che sëniasomu repau: "İlku keeja'İü'u? İËquere cho'ou'?", chiniasomu.

³⁴ Chikuna ücuauko rua asoche si'acairo i'kaju cuijuna Pablo cho'osi'e masi asamaneasomu sötao ai. Masi asamaü sötaopäire chü'uasomu repau, batallón vü'ena Pabloni müvaa'ju chini.

³⁵ Sötaopäipi repavü'e müivana repauni müva t'ı'arena päi Pabloni cuheju rua cuiju rua cavaasome. Ruarepa cavajuna sötaopäi ve'o müvaasome Pablo'te.

³⁶ Ve'o müvajuna päi kuanupu chuta'a rua cuiju tuhaasome.

—Vanisojü'u jä'üre —chiiju cuiasome repana.

Pablo repau pa'iche'te päi kuanupuna kuasi'ere kuamu

³⁷ Sötaopäi batallón vü'e repau'te cuaapi'ratora Pablo ija'che i'kaasomu sötao aire:

—Mü'üre jmamakarü i'kara chiimu chü'u. İRe'oku? —chiniasomu Pablo, griego chü'opi.

Chikuna,

—İMü'u griego chü'o i'kamasiku?

³⁸ Äa, İmü'u Egiptopäiüma'ku? İAiropäi chü'ukuma'ku? Aperumu Egiptopäiü päi chü'unani cuheku chekunare päi cuatro milrepanare soni chi'i paaasomu, päi chü'unani etora chini. Soni chi'i repanare etua sa päi peochejñare paaasomu repau. İMü'u tiiü'u? —chiniasomu sötao ai.

³⁹ Chikuna Pablo i'kaasomu.

—Jüju, tiiü'mü chü'u. Judiöpäiü'mü chü'u. Tarso vü'ejoopo Cilicia cheja cajoopoji raisi'kuu'mü chü'u. Rua üjajoopo'me repajoopo. Chü'upi İnani päire i'kato, İüsema'ku mü'u? —chiniasomu Pablo repau'te sötao aire.

⁴⁰ Chikuna sötao ai, "Jau, i'kajü'u", chiniasomu. Chikuna Pablo repanapi cuiche'te cuhaa'ju chini müivü'te nukaku vevoasomu repanare päi. Cuharena judiöpäi i'kacheji, hebreo chü'opi ija'che i'kaasomu repau:

22

1 —Musanukona, chü'u majarpäi, pösüpäina'me aina asarepajü'u. Chü'u pa'iche'te masi kuara —chiniasomu Pablo.

2 Chini hebreo chü'opi i'kakuna i'kama'ñe asaasome repana. Repanapi asajuna Pablo jo'e ija'che i'kaasomu:

3 —Chü'u judiöpäiü'mü. Cilicia cheja pa'ijoopona Tarso vü'ejoopona jñacojñosi'kuu'mü chü'u. Repajoopoji rani İchejana Jerusalén vü'ejoopote

pa'ia aineesi'kua'mu chu'u. Ichejare pa'iana Gamaliel mai aipai chu'usi'e peore che'chosi'kua'mu chu'ure. Che'chokuna repa asa che'asi'kua'mu chu'u. Chiirumupi irumujat'ka Dios chu'ufie cho'oneeku'mu chu'u, Dioni pojoku. Musanukona irumu cho'oneefieja'ne Dios chu'ufie cho'oneeku'mu chu'u.

⁴ Dioni pojora chini aperumu rua cu'ache cho'osi'kua'mu chu'u Jesure cuasanare. Repanapi si'asoaju chini ku'e jnaa chea pai che'avu'ena cuaosi'kua'mu chu'u repanare umupaina'me romi.

⁵ Phairi aina'me judio aina ucuanuko masime ja'a. Repanani seeto kame repa. Repana chu'ure utija'o tochakaisinaa'me. Tochakatena Damasco vu'ejoopo pa'inani mai majapaire sa nora chiisi'kua'mu chu'u repaja'o. Jesure cuasanani chea ichejana Jerusalen vu'ejoopona ra cu'ache cho'ora chiisi'kua'mu chu'u.

Pablo repau Jesure jovosi'ere kuamu

⁶ 'Ja'aja'ne cho'ora chini ma'api saiuna nukarepau su'ito Damasco vu'ejoopo ti'apiratonu te'erumu chu'u nukachejachi'a ruhiso'koro cunaumupi rua miafne sukasi'kua'mu chu'ure.

⁷ Miafne sukaua chejana taisi'kua'mu chu'u. Tani uhiu chu'ure i'kache'te asasi'kua'mu chu'u. "Saulo, Saulo, ze'se pa'iana mu'u chu'ure si'arumu cu'ache cho'oku pa'iku?", chiisi'kua'mu.

⁸ Chikuna, "Zhu'ure Paaku, jeeja'iu'u mu'u?", chiisi'kua'mu chu'u. Chiiuna, "Nazaret raisi'ku Jesua'mu chu'u; mu'ure cu'ache cho'ocojñoku'mu", chiisi'kua'mu Repau chu'ure.

⁹ Chu'una'me saisina repa miafne na rua kukusoasome. Ja'ata'ni Repau chu'ure i'kachu'o asavesuasome repa.

¹⁰ Repauji chu'uni ja'aja'ne i'kauna asa ija'che seesi'kua'mu chu'u Repau'te: "Chu'ure Paaku, zhu'quere cho'oja'che chu'u?", chiisi'kua'mu chu'u. Chikuna, "Vuni Damasco vu'ejoopona sani ti'aua mu'u cho'ojache peore chu'u jo'kaja'mu chu'u mu'ure", chiisi'kua'mu Maire Paaku chu'ure.

¹¹ Ja'ata'ni ruarepa miafne nasi'kujekuna nakocaã nomanesi'kua'mu chu'ure. Namauna chu'una'me saisinapi chu'ure jutuna chea Damasco vu'ejoopona juha cuaasinaa'me.

¹² Ucuajoopo'te pa'iana cheku Ananias chu'ure muta nasi'kua'mu. Repau Ananias Dios aperumu chu'usi'e cho'oneeku peore masi cho'oku pa'iku'mu. Ja'ajekuna judiopai repajoopo pa'ina ucuanuko si'arumu rua re'oja'che i'kasinaa'me Anania'te.

¹³ Repau Ananias rani chu'ure kuefne nukaku ija'che i'kasi'kua'mu: "Saulo, chura mu'u chu'u majapai'iu'iu'mu." Ucuachi'a, "Mu'u nakocaã noa'ku mu'ure", chiisi'kua'mu. Chikuna nakocaãpi teana care'ouna nasi'kua'mu chu'u repau'te.

¹⁴ Ja'aja'ne i'ka pi'ni jo'e ija'che i'kasi'kua'mu repau: "Dios, mai aipai Cuasacojñokuj, che'asi'kua'mu mu'ure. Repau chiiche'te masiku re'oja'chechi'a Cho'okuni naku Repau i'kache'te asaa'ku chini cho'o niosi'kua'mu.

¹⁵ Ucuauji chu'ukuna pai ucuanukore mu'u nasi'ena'me mu'u asasi'e sani kuaku pa'ija'mu mu'u.

¹⁶ Ja'ajekuna teana vuni okorocojñojũ'u. Maire Paaku'te seejã'u, mu'u cu'ache cho'osi'ere tu'nesokaa'u", chiisi'kua'mu Ananias chu'ure.

Repau'te judio peonare sani chu'vajũ'u chiisi'ere kuamu Pablo

¹⁷⁻¹⁸ 'Ja'aja'ne cho'osirumu Jerusalen vu'ejoopona co'isi'kua'mu chu'u. Co'i pa'ia Dios vu'ena mua kaka Dioni seeu Dios nofne'te naku Maire Paakuni Jesuni nasi'kua'mu chu'u. Nakuna ija'che i'kasi'kua'mu Repau chu'ure: "Ijoopo Jerusalen vu'ejoopo pesa eta saijũ'u. Mu'upi ijoopo pa'inani chu'u pa'iche'te chu'vato jachajanaa'me repa mu'ure", chiisi'kua'mu Repau.

¹⁹ Chikuna Repau'te ija'che i'kasi'kua'mu chu'u: "Chu'ure Paaku, chu'u cho'osi'e masime repa. Chu'u aperumu mu'ure cuasanani chea pai che'avu'ena cuao vasa chini judiopai chi'ivu'na peore mua kaka ku'esi'kua'mu.

²⁰ Ucuachi'a mu'u neekure Esteban'te, mu'u pa'iche kuasi'kure, catapi vanisorumu pojoku kuefere nukaku nasi'kua'mu chu'u, repau'te vaina ti'te uhasikãfare se'sevu jusikãfare nakai'u", chiisi'kua'mu chu'u Repau'te.

²¹ Chikuna Maire Paaku jo'e i'kasi'kua'mu chu'ure. "Pesa saijũ'u. So'na pa'inani judio peonani chu'vaa'ku chini saomu chu'u mu'ure", chiisi'kua'mu Repau chu'ure — chiniasomu Pablo repa'ne pai.

Sõtaopai chu'uku repau'te paasi'ere kuamu Pablo

²² Jā'anukoruchi'a Pablo i'kache i'kamañe re'oja'che asaasome repana. Jā'ata'ni, "Judío peonani chū'vajajū'u", chiisi'ere asa pe'ruju ija'che i'kaju cuiasome repana: "¡Vanisojū'u jā'ure! ¡Pa'ivesukuna vanisoto re'omu!", chiiju cuiasome repana.

²³ Pe'ruju repana sē'sevu ju'ikāña tī'te ūcuakāñapi vevoju cha'ore umuna su'aju cuhamañe cuiasome repana.

²⁴ Jā'aja'ñe cho'ojuna ña sōtao ai chū'uasomu.

—Ikure batallón vū'ena cuaajū'u —chiniasomu repau neenani sōtaopāire. — Ūcuachi'a, "¿Je'se pa'una pāi mu'are pe'ruju cuiche?", chiiju su'suejū'u repau'te, kuaa'ku —chiniasomu sōtao ai repanare.

²⁵ Jā'ata'ni Pablo repau'te quēo suo su'suepi'ratona kueñe nukakuni sōtaopāi cienrepanare chū'uku'te ija'che i'kaasomu:

—Chū'u Romapāiu'mu. Jā'ajekuna musanukonapi chū'u cu'ache cho'osi'ere charo chekunani masi kuama'to vaicu'amū chū'ure —chiniasomu Pablo.

²⁶ Chikuna asa repau sōtaopāi cienrepanare chū'uku repau'te chū'ukuni sōtao aini kuajanasomu.

—¿Je'se cho'oja'u mu'u? Romapāiu'mu repau —chiiu sa kuaasomu repau.

²⁷ Chikuna asa repau sōtao ai sani Pablo'te ija'che sēniasaasomu:

—¿Mu'u Romapāiu'u? ¿Ūcuarepaa'che jā'a? —chiniasomu. Chikuna Pablo,

—Jūju, ūcuau'mu chū'u —chiniasomu.

²⁸ Chikuna sōtao ai,

—Chū'u ūcuachi'a Romapāiu'mu. Rua kuri ro'isi'kuu'mu chū'u Romapāiu pasa chini —chiniasomu. Chikuna, Pablo,

—Chū'uta'ni chīirumuna Romapāiu aineesi'kuu'mu —chiniasomu repau'te.

²⁹ Jā'aja'ñe i'kauna asa repau'te su'sueñu chiisina vajuchuju su'suema'ñe jose jo'ka saniasome. Sōtao ai ūcuachi'a kukuasomu, Pablo'te Romapāiu'te cunameāpi tachoche chū'usi'kujeku.

Pablo judío ainare i'kasi'ea'me

³⁰ Jo'e afeñatato repau sōtao ai Pablo'te tachosimeāre cunameāre tu'sea'ju chini chū'uasomu. Ūcuachi'a judiopāi Pablo'te pe'ruche'te peore masirepa asa masira chini, judío phairipāi chū'unana'me judío aina ūcuau'ko chi'ia'ju chini chū'uasomu repau, Pablo cu'ache cho'osi'ere sēniasaa'ju chini. Repanapi chi'irena Pablo'te pāi chēavū'e pa'isi'kure etua muva repana ti'ñeñena nukoa'ju chini chū'uasomu repau.

23

¹ Judío ainare ti'ñeñe nukorena repanani ñaku ija'che i'kaasomu Pablo:

—Chū'u majapāi, irumujatu'ka Dios ñaku'te chū'u cuasache si'arumu cho'oku'mu chū'u Repau chū'ure chū'uñe —chiniasomu Pablo.

² Jā'aja'ñe i'kauna asa judío phairi ai, Ananías, Pablo'te kueñe nukanare repau chū'opona vaapu chini chū'uasomu.

³ Chū'ununa Pablo Ananía'te ija'che i'kaasomu:

—Jā'a pa'ito ūcuachi'a Diopi vaaū mu'are sē'sevuchi'a re'oja'che pa'ikujū i'kaku'te. Ū'u'ñe ñaku ke'remu mu'u chū'ure, "Dios chū'uñe jachasomu iku", chini. Mu'uta'ni Dios chū'uñe'te jachasoku chū'uni vaiche'te chū'umu —chiniasomu Pablo.

⁴ Jā'aja'ñe chikuna repau'te kueñe nukana i'kaasome Pablo'te.

—Phairi aire, Dios chēasi'kure cu'ache i'kamū mu'u. ¿Ña kukuma'ku mu'u? — chiniasome repana.

⁵ Chitena Pablo jo'e i'kaasomu.

—Áa, chū'u majapāi, vesuku i'kasomu chū'u, phairi aini. Phairi aia'mu chini jā'aja'ñe i'kamanera'amū chū'u. Dios chū'o aperumu tochasi'e ija'che i'kamū:

Musanukonare chū'uku'te cu'ache i'kamanejū'u, chiimu. Jā'ajekuna repau'te cu'ache i'kacuhemu chū'u —chiniasomu Pablo.

⁶ Chini repana aina pa'iche'te cuasa, "Áa, ina chekuna saduceopāia'me. Chekuna fariseopāia'me", chini cuasaasomu. Jā'aja'ñe cuasa jo'e repanare ainare ūjachū'o i'kaasomu repau.— Chū'u majapāi, chū'u ūcuachi'a fariseo'mu. Chū'u ja'ku fariseo pa'isi'kuu'mu. Chū'upi pāi jūnisosina jo'e vajurajache cuasakujekuna pāi chū'ure chēa i'chejana ra nuko sēniasaju pa'ime —chiniasomu.

⁷ Chikuna repana fariseopāina'me saduceopāi sāiñechi'a ke'reasome. Pablo'ji, "Fariseo'mu chū'u", chikuna, fariseopāichi'a, chiniasome Pablo'te. Chekunata'ni saduceopāijeju cuheasome repau'te.

⁸ (Saduceopāi, “Jūnisosina jo'e vajuraima'me”, chiiju cuasame. Ūcuachi'a, “Angeles peome”, chiiju, “Pāi rekoñoā peome”, chiime repana. Fariseopāta'ni jūnisosina jo'e vajurajachena'me ángel pa'ichena'me pāi rekoñoā paache cuasanaa'me.)

⁹ Ūcuanako rua asoche cutuasome repana fariseopāina'me saduceopāi. Fariseopāi judiopāi che'chona te'ena vūni nukaju ija'che i'kaasome:

—Iku cu'ache cho'omanesi'kua'mu. Chekurumu ángelpi i'kacosomu repau'te, chekurumu pāi rekocho —chiniasome.

¹⁰ Chitena asa pe'ruju pāi na'a rua i'kaasome. Ruarepa pe'rujana sōtao ai, “Pablōni vanisoju”, chini sōtaopāire chū'uasomu kaka Pablo'te chēa etua batallōn vū'ena jo'e mūvaa'ju chini.

¹¹ Batallōn vū'e mūvasirumu űami peosichejapi rani Maire Paaku, Jesús, Pablo kueñere nukaku ija'che i'kaasomu: “Vajuchūmanejū'u repānare. Koka rekocho paajū'u. Chū'u pa'iche Jerusalén vū'ejoopo pa'inare masi chū'vasi'kua'mu mū'u. Na'a pa'isirumuna Roma vū'ejoopona sani ūcuaja'che chū'vaja'mu mū'u repajoopo pa'inare”, chiniasomu Jesús repau'te Pablo'te.

Pablo'te vanisoju chiisi'ere kuumu

¹² Jo'e apeñatato judiopāi te'ena Pablōni vanisoju chini sāiñechi'a ija'che i'kaasome: “Pablo'te na'mi vanisoju mai. Āujē'e āima'ñe okojē'e ūkuma'ñe pañu mai repau'te vanisochetū'ka. Maipi ūcuarepa cho'oma'to cu'ache ti'jñea'ku maire”, chiniasome repāna.

¹³ Cuarentarepana na'a jainuko paniasome repāna Pablo'te vanisoju chiisina.

¹⁴ Cutu pi'ni mūa judío phairipāi chū'unana'me judiopāi chū'unare kuaasome repāna. —Chūkuna Pablo'te vanisoju chiime. Repau'te vanisochetū'ka āujē'e āimanejanāa'me chūkuna. “Maipi ūcuarepa cho'oma'to cu'ache ti'jñea'ku maire”, chiime chūkuna sāiñechi'a.

¹⁵ Mūsanukona chūkunani cho'okañu chini ija'che cho'ore'omu: Mūsanukona ainachi'a cutu pi'ni ūcuanako sōtao aini i'kajū'u. Ija'che i'kajū'u repau'te: “Pablo'te che'ro jo'e rajū'u. Chūkuna judío aina repāni masi sēniasañu chiime”, chiijū'u. Mūsanukonapi jā'aja'ñe cho'oto pē'je pa'ija raiuna chuta'a ivū'e t'ama'kuni repau'te vanisojanāa'me chūkuna —chiniasome repāna.

¹⁶ Jā'ata'ni Pablo majau'chau repāna cho'oñu chiiche'te asa batallōn vū'ena mūa majacha'chani kuaasomu.

¹⁷ Kuauna asa Pablo cienrepanare sōtaopāi chū'ukuni soni rao ija'che i'kaasomu:

—Iku chū'uni chū'ore kuara chini raisi'kua'mu. Sōtao aini sajū'u ikare repāni kuaa'ku —chiniasomu Pablo.

¹⁸ Chūkuna sōtao cienrepanare chū'uku Pablo majau'chau'te mūva sōtao aire t'ā i'kaasomu.

—Mai chēasi'ku, Pablo, soisi'kua'mu chū'ure ikuni pōsūni mū'uni raa'ku chini. Mū'uni chū'ore kuara chini raiuasomu iku —chiniasomu repāu.

¹⁹ Chūkuna sōtao ai pōsū'te jūtuna chēa juha sa sēniasaasomu.

—¿Ëquere mū'u chū'ure kuara chiiku? —chiniasomu.

²⁰⁻²¹ Chūkuna repāu pōsū i'kaasomu.

—Judiopāi sāiñechi'a cutuju che'ro mū'uni sēñu chiijuasome mū'upi Pablōni mūva judío ainare ti'jñeñe nukōna, repāni masi sēniasañu chini. Repāna sēeñe cho'omanejū'u. Pablo'te sēniasañu chiima'me repāna. Rupū chekunapi repāni vanisoa'ju chini sēejanāa'me repāna mū'ure. Pāi cuarentarepana na'a jainuko kati pē'jejuasome Pablōni vanisoju chini. Repau'te vanisochetū'ka āujē'e āima'ñe okojē'e ūkuma'ñe pa'ijuasome repāna. “Ūcuarepa cho'oma'to cu'ache ti'jñea'ku maire”, chiniasome repāna. Peore care'va pi'nicuhaasome repāna —chiniasomu pōsū Pablo majau'chau sōtao aire.

²² Chūkuna, sōtao ai ija'che i'kaasomu pōsū'te:

—Āja. Chekunare mū'u chū'ure cutusi'e kuamanejū'u —chiniasomu. Chini repau'te saosoasomu.

Pablo'te Cesarea vū'ejoopona sasi'ere kuumu

²³ Ūcuarumu sōtao ai te'eka'chapanare sōtao cienrepanarechi'a chū'unani soniasomu. Repānare soni rao ija'che chū'uasomu:

—Īnami, nueve pa'ito, Cesarea vū'ejoopona saiche pa'imū. Sōtaopāi doscientorepanare cū'api saijanare care'vache chū'ujū'u. Kavacho tuhinare setentarepanare care'vache chū'ujū'u. Ūcuachi'a sao saonare doscientorepanare care'vache chū'ujū'u.

²⁴ Pablo tuhijaure kavacho'te care'vakaijũ'u tuhiu saau. Masi kuiraju, pã chũ'uku Félix v'ena sa jo'kajũ'u repau'te, pãipi repauni vanisomaneaju —chiniasomu sōtao ai repanare.

²⁵ Chũ'u pi'ni sōtao ai ija'che chiũ chũ'o tochaasomu sōtaopãipi pã chũ'ukuni sa ĩsia'ju chini:

²⁶ Chũ'u, sōtao ai, Claudio Lisiapi, ie chũ'o tocha saomu mũ'ure, rua masikuni, Gobernador Félix. ¿Pa'iku mũ'u?

²⁷ Judíopã ikure Pablo'te chẽa vanisora'asinaa'me. Vanisopi'rajuna chũ'u neenare sōtaopã saosi'kua'mu, chũ'u repauni chẽa vanisoche'te ũsea'ju chini. "Romapãiu'mu jã'u", chiiche asasi'kujeku jã'aja'ñe cho'okaisi'kua'mu chũ'u repau'te.

²⁸ "¿Je'se pa'ũna repana ikure pe'ruche?", chini cuasa, masirepa asa masira chini, judío aina pa'ichejana sasi'kua'mu chũ'u repau'te, repanapi repauni sēniasaa'ju chini.

²⁹ Chũ'u asaku'te repauni sēniasarena masimu chũ'u chura. Repana chiiche'te cho'omau repana aipã chũ'usi'ere masi cho'omaneuna repau'te pe'rume repana. Cu'arepacheta'ni cho'omanesi'kua'mu repau. Jã'ajekuna vanisoche chũ'ũñe peoku ũcuachi'a pã chẽavu'e cuaoche peomu repau'te.

³⁰ Jã'ata'ni pãipi repau'te pẽ'je vanisoñu chiiche'te asa teana mũ'u pa'ichejana saomu chũ'u repau'te. ũcuachi'a repau'te pe'runare mũ'u pa'ichejana sani repau cu'ache cho'osi'ere mũ'uni kuaa'ju chini chũ'usi'kua'mu chũ'u.

Jã'aja'ñe chiiche tocha saomasomu repau sōtao ai.

³¹ ũcuarumu sōtaopã Pablo'te ñamipi Antipatris vũ'ejoopojatu'ka saasome, repana ai chũ'usi'ejekuna.

³² Jo'e apeñatato sōtaopã cũ'api saisinata'ni ũcuana pa'iv'ena co'iasome. Kavachoji saisinata'ni Pabloni sasoasome.

³³ Cesarea vũ'ejoopona sani t'ia pã chũ'uku v'ena Pablo'te mũva jo'kaasome repana. ũcuachi'a sōtao ai tocha saosija'ova pã chũ'ukuni sa ĩsiasome repana.

³⁴ ĩsirena tochasi'ere ña pi'ni Pablo'te ija'che sēniasaasomu repau:

—¿Mũ'u kechejapi raku? —chiniasomu. Chikuna,

—Cilicia chejapi raisi'kua'mu chũ'u —chiniasomu Pablo.

³⁵ Chikuna asa jo'e i'kaasomu pã chũ'uku.

—Mũ'ure ke'renapi rani kuajuna asaja'mu chũ'u, mũ'u kuachena'me mũ'ure ke'rena rani kuache peore. Asa pi'ni mũ'ure cho'ojache chũ'uja'mu chũ'u —chiniasomu repau. Chini repau'te pã chẽaruupna, Herodes vũ'ekachapa vũ'evũ pa'iruupna, mũva caso pẽ'jea'ju chini chũ'uasomu repau.

24

Pablo repau pa'iche'te Fēlini kuamu

¹ Cincorepaumucujña pa'isirũmuna Ananías, judío phairi ai, Cesarea vũ'ejoopona chekuna ainana'me saniasomu. ũcuachi'a cheku i'kakajau, Tértulo ja'me saniasomu. Sani Pablo cu'ache cho'osi'ere kuañu chini, pã chũ'uku'te Félire mua ñaasome repana.

² Mũarena pã chũ'uku Pabloni raa'ju chini chũ'uasomu. ũcuarumu Tértulo Pabloni cu'ache i'kaku Félire ija'che i'kaasomu:

—Chukuna'te paaku, mũ'upi cho'okaiuna rua re'oja'che pa'ime chukuna icheja. Rua jeerumu cavache peomu. ũcuachi'a rua chũ'umasikujeku icheja rua re'oja'che care'vakaisi'kua'mu mũ'u. Re'orepamu jã'a.

³ Chukuna'te mũ'u peore cho'okaiche rua pojome chukuna. Rua masiku'mu mũ'u, Félix.

⁴ Re'omu. Mũ'upi asa ca'naku chini jmamakarũ i'kaja'mu chũ'u. Re'okujeku chũ'u i'kache asarepajũ'u.

⁵ Iku Pablo rua cu'ache cho'oku'mu. Si'achejña ku'ũ i'kakuna judíopãi rua cavame. Rua tũñe cuasanani chũ'umu iku Pablo, Jesús Nazaret raisi'kure cuasanani.

⁶ Jã'aja'ñe chũ'ukujeku ichejana rani Dios vũ'ere cu'ache cho'ora chiisi'kua'mu iku. Jã'ajekuna chẽasinaa'me chukuna ikure. Chukuna aipã chũ'usi'e cuasanajeju, repana aipã chũ'usi'ere jachakuna ikure cu'ache cho'oñu chiisinaa'me chukuna.

⁷ Jã'ata'ni sōtao ai Lisiapi chũ'ũna sōtaopãi jainuko rani tua sasinaa'me repau'te.

⁸ Jã'a cho'o pi'ni sōtao ai chũ'usi'kua'mu chukuna'te, mũ'uni rani iku Pablo cho'osi'ere kuaa'ju chini. Jã'ajekuna mũ'upi repauni sēniasajũ'u. Repauji cu'ache cho'ouna chukuna ke'reche'te kuakuna asajũ'u —chiniasomu Tértulo.

⁹ Chikuna chekuna judíopãi,

—Chũ'o ũcuarepare i'kamũ iku; Pablo rua cu'ache cho'osi'kua'mu —chiniasome.

¹⁰ Chitena pāi chū'uku Pablo'te jūtupi ñou vevoasomu i'kaa'ku chini. Vevouna Pablo ija'che i'kaasomu:

—Félix, rua jeerumu icheja canare chū'uku pa'imū mu'u. Si'aūsūrumu pāi ke'reche asa care'vakaiku'mu mu'u. Jā'ajekuna mu'upi chu'u i'kache'te asaneekuna pojoku chu'u pa'iche'te masi kuara mu'ure, pāipi asa chū'uni, "Cu'ache cho'omaneñu jā'ure", chiapu.

¹¹ Chura docerepaumucujñachi'a panicuhamu chu'u Jerusalén raisi'e. Mu'u sēto ūcuate'ere kaa'janaa'me pāi. Dioni pojora chini Dios vū'ena muasi'kuu'mu chu'u reparamu.

¹²⁻¹³ Mua kaka chekunare judiōpāi i'kamanesi'kuu'mu chu'u. Ija'che cutume pāi chu'ure: "Pablo Jerusalén vū'ejoopo peore ku'iu Dios vū'ena'me chukuna judiōpāi chi'ivū'ña kaka rua i'kamū, cavaa'ju chini", chiime pāi chu'ure. Chu'upi jā'aja'ñe cho'omauna chu'u cho'ochē pāi ñamanesinaa'me. Peore ina chu'ure cu'ache cutuche jorechū'oa'me jā'a.

¹⁴ Ija'che pa'iku'mu chu'u: Dios chu'o Moisés tocha jo'kasi'ena'me aperumu Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'e peore cuasaku'mu chu'u. Jā'ajekuna chu'u aipāi Cuasacojñoku'te Diore cho'ochē cho'okaiku'mu chu'u. Ina, "Jesure cuasache rua tññea'me", chiinaa'me. Jesús chu'vasi'e pa'iku'mu chu'u.

¹⁵ Jā'ata'ni ina cuasacheja'che cuasaku'mu chu'u, Dios na'a pa'isiramū pāi jūnisosiva'nare ūcuanukore vasoja'che. Cu'ache pa'isinana'me re'oja'che pa'isina peore jo'e vajurajanaa'me.

¹⁶ Jā'ajekuna Diopi pojoa'ku chini re'oja'chechi'a cho'ora chiiku'mu chu'u. Ūcuachi'a pāipi pojoa'ju chini chekunare pāi re'oja'chechi'a cho'ora chiiku'mu chu'u. Jā'aja'ñe cho'ora chini si'aramū peore cho'ore'ochetu'ka re'oja'che cho'omu chu'u.

¹⁷ 'Chu'u rua jeerumu chekuchejña ku'iu pa'isi'kupi ichejana chu'u pa'ichejana jo'e co'isi'kuu'mu chuova'na pa'iva'nani kurire ĩsira chini. Ūcuachi'a jo'cha va'iva'nani koo Dioni pojoku Repau vū'ena vani jo'kara chini co'isi'kuu'mu chu'u icheja.

¹⁸ Jā'aja'ñe cho'okani judiōpāi Asia cheja raisina chēasinaa'me chu'ure, cu'are tunora chini judiō phairi cho'okaiche cho'ocojñosi'kani. Reparumu pāi kuanupujē'e cuaamaū pāi cavachejē'e chū'umanesi'kuu'mu chu'u.

¹⁹ Jā'ajekuna repanapi ichejana mu'ure ti'jñeñe rani nukaju chu'u cu'ache cho'osi'ere kaa'ju, chu'u cu'ache cho'osi'e pa'ito.

²⁰ Repanapi rani kuama'to icheja pa'inapi inapi kaa'ju mu'ure, aperumu judiō aina chu'uni sēniasañu chini chi'irumu, chu'u cu'ache cho'osi'e asasina pani.

²¹ Ija'chechi'a cho'osi'kuu'mu chu'u. Repanana'me pa'irumu ūjachu'o ija'che i'kasi'kuu'mu chu'u: "Chu'upi pāi jūnisosina jo'e vajurajachere cuasakuna chēa ra ichejana nukō sēniasaju pa'imē pāi chu'ure", chiisi'kuu'mu chu'u, repanapi sāiñechi'a cavaa'ju chini. Imamakaru cu'amū jā'a —chiniasomu Pablo.

²² I'ka pi'niuna repau Félix, Jesure cuasana pa'iche rua masakujeku,

—Re'omu. Cuhajū'u. Na'a pani cutuñu. Sōtao ai, Lisiapi rani kuakuna peore asa masi chū'uja'mu chu'u ie —chiniasomu repau. Chini pāi chi'isinare peore eto saosomu repau.

²³ Eto cienrepanare sōtaopāi chū'uku'te Pablōni pē'jekaaū chini chū'uasomu repau. Jā'ata'ni— Repau cho'ora chiiche ūsemanejū'u repau'te. Ūcuachi'a repau'te cuasana rani repauni kuirañu chiito ūsemanejū'u —chiū chū'uasomu repau Félix.

²⁴ Na'a pa'isiramū repau Félix rājona'me jo'e raniasomu. Repau rājo, Drusila, judiōpāio paniasomo. Rani repau Félix, "Pablo'te rajū'u", chiniasomu. Soni raouna Pablo Jesucristo'te cuasache'te peore kaaasomu repau'te.

²⁵ Ija'che kaaasomu Pablo repau'te:

—Jesure cuasana Ūcuauji cho'okaiuna re'oja'che pa'iju cu'achejē'e cho'ocuhēnaa'me. Jā'aja'ñe pa'ijuna Dios pojomu chukuna'te. Jā'ata'ni Dios na'a pa'isiramū Jesure cuasamanare cu'ache cho'osi'e ro'iche chū'uja'mu —chiniasomu Pablo. Jā'aja'ñe kuakuna Félix asa kukuso Pablo'te i'kaasomu.

—Re'omu. Pāi chēavu'ena co'ijū'u. Na'a pa'isiramū chu'ure asaaramuna jo'e soija'mu chu'u mu'ure —chiniasomu.

²⁶ Ūcuachi'a, "Chekurumu repau etara chini chu'ure kuri rua ĩsija'mu", chini cuasaku, cha'aku repau'te etomaneasomu repau. Etomairo paaku ruarepañoā repau'te soni repauna'me cutuku paniasomu repau.

²⁷ Te'eka'chapaūsūrumu pa'isiramūna Fēlipi etasouna chekupi chū'uasomu repacheja Porcio Festoji. Repau etarumu Félix judiōpāipi repauni pojoa'ju chini Pablo'te pāi chēavu'ena ūcuā jo'kaasomu.

25

Festo ti'jñeñena Pablo i'kasi'ere kuumu

¹ Ūcuarumu Festo repacheja canani chū'ura chini Cesarea vū'ejoopona rianasomu. Repajoopo choteumucujña pani Jerusalén vū'ejoopona saniasomu repau.

² Sakuna judío phairipāi chū'unana'me judío aina ūcuachejana Pablo pa'iche rua cu'ache cutuasome.

³ Jā'aja'ñe cutuju Festo'te Pabloni Jerusalenna jo'e chū'u raoa'ku chini rua sēniasome repana, chū'u raokuna pē'je ma'ana vanisoñu chini.

⁴ Jā'ata'ni Festo repanare ija'che i'kaasomu:

—Pablo Cesarea vū'ejoopo pāi chēavu'ere pa'imū. Ūcuachejana co'ipi'ramū chū'u.

⁵ Jā'ajekuna musanukonare chū'una chū'una'me sani repau cu'ache cho'osi'e ūcuachejana kuaa'ju, repau cu'ache cho'osi'e pa'ito —chiniasomu.

⁶ Repau Festo Jerusalén vū'ejoopo ochorepaumucujña jā'apāni dierepaumucujña pa'isirumuna, Cesarea vū'ejoopona jo'e co'iasomu. Co'i jo'e apeñatato pāire soniasomu repau, Pablo cho'osi'ere kua'una asara chini. Ūcuachi'a Pablo'te pāi chēavu'epi etua ra repau ti'jñeñena nukoa'ju chini chū'uasomu repau.

⁷ Chū'u raouna judiōpāi Jerusalén raisina rūhiso'koro nukaju, joreju rua cu'ache i'kaasome. Jā'ata'ni chekuna repana i'kache'te asavesuju jachaju, “Ūcuarepaa'me”, chiimaneasome.

⁸ Repana i'ka pi'nirena Pablo ija'che i'kaasomu:

—Asarepajū'u, musanukona. Chū'u cu'ache cho'omanesi'kua'mū. Chūkuna judío aipāi chū'usi'e jachama'u Dios vū'ejē'e cu'ache cho'oma'kua'mū chū'u. Ūcuachi'a maire chū'uku, Césare chū'ñejē'e jachama'kua'mū chū'u —chiniasomu.

⁹ Chikuna Festo judiōpāipi repauni pojoa'ju chini ija'che sēniasomu Pablo'te:

—Jerusalenna sani judío ainana'me jo'e iere peore cutuñu mai. Cutu pi'nisirumuna mū'ure cho'ojache cuasa chū'uja'mū chū'u. ¿Je'se cuasaku mū'u? ¿Saija'u? —chiniasomu.

¹⁰ Chikuna Pablo jo'e i'kaasomu.

—Saima'mū chū'u. Icheja Cesarea vū'ejoopo pa'inapi César neenapi sēniasato re'omu chū'ure. Judiōpāi cu'ache cho'omanesi'kua'mū chū'u. Masimū mū'u jā'a.

¹¹ Cu'ache cho'osi'ku pani jū'iñe cushmanera'amū chū'u. Jā'ata'ni ina chū'ure cu'ache i'kasi'e, ūcuarepa pa'ima'to inare judiōpāi jo'kamanejū'u chū'ure. César pa'ichejana saojū'u chū'ure repauji chū'u cho'osi'ere peore asa chū'ure cho'ojachere chū'ua'ku —chiniasomu Pablo.

¹² Chikuna Festo repau neenare masinajejuna sēniasa pi'ni ija'che i'kaasomu:

—Jau. Césani sani ñara chiimu mū'u. Saoja'mū chū'u mū'ure —chiniasomu Festo.

Rey Agripana'me Festo cutusi'ere kuumu

¹³ Na'a pa'isirumuna Galilea cheja pa'inare chū'uku, Rey Agripa majaa'cho Bereniena'me Cesarea vū'ejoopona rianasome, Festoni pojoñu chini.

¹⁴ Rani pa'ijuna repanare Pablo pa'iche'te ija'che kuaasomu Festo:

—Icheja Félix chēa jo'kasi'ku pa'imū.

¹⁵ Chū'u Jerusalén saisirumu judío phairipāi chū'unana'me judío aina rua cu'ache cutusinaa'me repau'te. Chū'upi repauni vanisoche'te chū'ua'ku chini i'kasinaa'me repana chū'ure.

¹⁶ Jā'aja'ñe i'kajuna asa ija'che i'kasi'kua'mū chū'u repanare: “Chūkuna Romapāi jā'aja'ñe cho'omanaa'me. Pāi cu'ache cutucojñosi'kure vanisoche teana chū'umanaa'me chūkuna. Charo repau cu'ache cho'osi'e ke'renapi repau asaku'te pāi chū'ukuni kuame. Kua pi'nirena repana ke'recojñokuji repau cho'osi'e peore kuamu. Kuauna chūkuna Romapāi chū'unapi repau cu'ache cho'osi'ere asa jachama'to cu'ache cho'cho chū'ure'omu repau'te. Jachatota'ni cu'ache chū'ucu'amū”, chiisi'kua'mū chū'u repanare.

¹⁷ Jā'aja'ñe i'kasi'kupi repanana'me ichejana rani na'a jeerumu pa'ima'ñe teana jo'e apeñatato pāi cho'osi'e asaruupuna kaka soisi'kua'mū chū'u repanare, repau cho'osi'ere kua'una asara chini. Ūcuachi'a reparumu Pablo'te raa'ku chini chū'usi'kua'mū chū'u.

¹⁸ Soni raouna repau'te ke'renapi vūni nukaju kua'una asa, kukusi'kua'mū chū'u. “Pablo rua cu'ache cho'osi'kucosomu”, chini cuasasi'kua'mū chū'u aperumu. Jā'ata'ni chū'u cuasasi'ere kuamanesinaa'me repana, Pablo cu'ache cho'osi'e.

¹⁹ Cu'arepache cho'omanesi'ere kuasinaa'me repana. Ija'chechi'a kuasinaa'me: “Iku Pablo chūkuna aipāi chū'usi'e masi cho'oma'kua'mū. Ūcuachi'a, Jesure jūnisouna tāsi'kure, ‘Vajumu’, chikū'mū iku”, chiisinaa'me repana.

²⁰ Jā'aja'ñe kuarena asa te'eu, ¿Je'se cho'oja'che chu'u? chiisi'kua'mu. Masi asamanesi'kujeku sēniasasi'kua'mu chu'u repau'te. “¿Jerusalén vu'ejoopona sani mu'ure ke'rena asaju'te kuama'ku mu'u chu'ure?”, chiisi'kua'mu chu'u repau'te.

²¹ Chikuna, “Saima'mu chu'u. Maire chū'uku César ti'jñeñena i'kara chiimu chu'u”, chiisi'kua'mu repau. Chikuna repau'te pāi chēavu'ere paa'ju chini chū'usi'kua'mu chu'u, César pa'icheja saochetu'ka —chiniasomu Festo Rey Agripa'te.

²² Chikuna Rey Agripa Festo'te ija'che i'kaasomu:

—Repau i'kache'te asara chiimu chu'u —chiniasomu.

Chikuna, Festo,

—Jau, che'ro repau i'kache asaja'mu mu'u —chiniasomu.

Pablo Rey Agripa'te i'kasi'ere kuamu

²³ Jo'e apeñatato repau Rey Agripana'me Berenice rua ro'ikāñapi re'ojakāña ju'iju jainuko pāi ñaju'te pāi chi'ruupuna kakaasome. Chikuna ūcuachi'a ja'me chi'iasome sōtao chū'unana'me repajoopo aina peore. Repanapi chi'irena Festo Pablóni raa'ju chini chū'uasomu.

²⁴ Repau'te rarena Festo ija'che i'kaasomu repanare:

—Rey Agripana'me chikuna chi'isina, asarepajū'u. Ñajū'u ikure. Judiopāi ūcuauko icheja canana'me Jerusalén vu'ejoopo cana cu'ache cutume ikure. Cu'ache cutuju, cuiju, “Vanisojū'u ikure”, chiime repana.

²⁵ Iku pa'iche peore sēniasasi'kua'mu chu'u. Cu'ache cho'omanesi'kua'mu iku. Jā'ajekuna vanisochē chū'ukute ikure cu'ache i'kasi'e tochavesukujeku, Rey Agripa, mu'ure soisi'kua'mu chu'u inare peore, musanukonapi repau i'kache'te asa chu'u tochajachere kuaa'ju chini. Roma vu'ejoopona saoja'mu chu'u ikure.

²⁶ Jā'ata'ni maire chū'uku'te ikure cu'ache i'kasi'e kuaku tocha saochē pa'imu. ¿Je'se tochaja'che chu'u? Cu'ache i'kasi'e tochavesukujeku, Rey Agripa, mu'ure soisi'kua'mu chu'u inare peore, musanukonapi repau i'kache'te asa chu'u tochajachere kuaa'ju chini.

²⁷ Chēacojñosi'kure cu'ache i'kasi'e tocha saomairo saoto cu'acosomu. Jā'aja'ñe cuasamu chu'u —chiniasomu Festo repanare pāi.

26

¹ Chikuna Rey Agripa Pablo'te i'kaasomu.

—I'kare'omu mu'ure chura. Pāi mu'ure cu'ache i'kasi'e, ¿je'se chiiku mu'u? —chiniasomu.

Chikuna Pablo jūtu pe'cheku ija'che i'kaasomu:

² —Rey Agripa, mu'ure rua masakuni, iumucuse chu'uni i'kare'okuna rua pojomu chu'u. Judiopāi chu'ure cu'ache cutusi'ere chu'u pa'iche meñe rūhiñe kuaja'mu chu'u.

³ Ūcuachi'a mu'upi chukuna judiopāi pa'iche peore masakū, chukuna irumu cutuchejatu'ka masakujekuna pojomu chu'u. Jā'ajekuna mu'ure chu'u i'kache pe'ruma'ñe asaa'ku chini sēemu chu'u mu'ure. Asarepajū'u —chiniasomu Pablo.

Pablo repau aperumu pa'isi'ere kuamu

⁴ Chini ija'che i'kaasomu:

—Chu'u chiirumupi pōsum pa'irumujatu'ka judiopāi peore ja'me pa'isi'kua'mu, chu'u pa'icheja pa'irumuna'me Jerusalén vu'ejoopo sani pa'irumu. Jā'ajekuna repana judiopāi ūcuauko chu'u pa'isi'e masime.

⁵ Chu'ure rua jeerumu masime repana. Ūcuachi'a pōsumumupi chu'u fariseopāi chū'ufie cho'oku pa'isi'e masime repana. Repanare kuaato jā'are kuaa'ju. Chikuna fariseopāi Dios chū'usi'ena'me judío phairipāi chū'usi'e chekanare pāi na'a rua cuasaju cho'onaa'me.

⁶ Dios aperumu Repau cho'ojachere chukuna aipāi kuasi'e rua cuasaku'mu chu'u. Jā'a cuasakujekuna chura ina chu'ure ichejana chēa rasinaa'me, pāi chū'una asaju'te chu'u pa'iche'te cu'ache cutuñu chini.

⁷ Chukuna aipāipi Dios cho'ojachere asa tocha jo'karena chukuna Israelpāi ūcuauko ūcuare cuasaju cha'ame. Cha'aju Diopi pojoa'ku chini Repau chū'u jo'kasi'e si'arumu umucujñana me ñami cho'okaiju pa'ime chukuna. Jā'ata'ni chu'upi ūcuare cuasaku, “Dios cho'ocuhasi'kua'mu jā'a”, chiuna cu'ache i'kame ina chu'ure, Rey Agripa.

⁸ ¿Je'se pa'una musanukona jūniso tācojñosi'kure Dios vasosi'e jachache? ¿“Dios vasovesumu”, chiiche musanukona?

Jesure cuasanare repau cu'ache cho'osi'ere kuamu Pablo

⁹ 'Aperumu chu'u ūcuachi'a, “Nazaret raisi'kure Jesure cuasanare rua cu'ache cho'oto re'omu; peore cho'ore'ochetu'ka cu'ache cho'ora repanare”, chiū cuasasi'kua'mu.

¹⁰ Jā'aja'ñe cuasaku Jerusalén vū'ejoopo pa'inare Jesure cuasanare rua cu'ache cho'osi'kua'mu chu'u. Judío phairipāi chū'unapi chū'ujuna Jesure cuasanare jainukore chēa pāi chēavū'ena cuasosi'kua'mu chu'u. Ūcuachi'a pāipi Jesure cuasanani vanisoñu chiito, "Vanisojū'u repanare", chiisi'kua'mu chu'u chekanana'me. Chakunapi jā'aja'ñe chū'uto repanare vanisosinaa'me repana.

¹¹ Chakuna judiōpāi ch'i'ivū'ña si'arumu mua kaka repanare chēa cu'ache cho'oku pa'isi'kua'mu chu'u. Repanapi Dioni cu'ache i'kaa'ju chini rua cu'ache cho'osi'kua'mu chu'u repanare. Repanare rua pe'ruche pe'ruka tiipāi pa'ijooopājatū'ka repanani chēara chini ku'isi'kua'mu chu'u.

Repau Jesure jovosi'ere kuamu Pablo

¹² Jā'aja'ñe cho'oku judío phairipāi chū'unapi chū'urena Damasco vū'ejoopona pāire chēara chini saisi'kua'mu chu'u.

¹³ Asarepajū'u, Rey Agripa. Chu'u Damasco vū'ejoopo saima'api saiū nukarepau su'itona cunaumūpi rūhisgo'koro ūsuū'te na'a rua miañeji sukakuna ñasi'kua'mu chu'u, chū'ure ja'me saisina ūcuachi'a.

¹⁴ Ruarepa miakuna ūcuanuko chejana tāisinaa'me chakuna. Tāni ūhiū hebreo chū'opi chū'ure i'kache ija'che chiiche'te asasi'kua'mu chu'u: "Saulo, Saulo, ¿je'se pa'ina mu'u chū'ure si'arumu cu'ache cho'oku? Jā'aja'ñe cho'oku mu'upi meñe cu'ache cho'oku pa'imū mu'u", chiisi'kua'mu.

¹⁵ Chikuna, "Chū'ure Paaku, ¿keeja'iu'u mu'u?", chiisi'kua'mu chu'u. Chikuna, "Jesua'mu chu'u; mū'ure cu'ache cho'ocojñoku'mu", chiisi'kua'mu Maire Paaku chū'ure.

¹⁶ Chini jo'e i'kasi'kua'mu chū'ure. "Vūni nukajū'u. Mū'ure chū'u peosichejapi rani ñomu chu'u, mū'uni chēa paara chini. Chū'uni cho'okaau chini cho'ochete jo'kara chiimū chu'u mū'ure. Irumū chū'ure ñasi'ena'me na'a pa'isirumu ñajañere kuaa'ku chini chēamū chu'u mu'u.

¹⁷ Judiōpāina'me judío peona pa'ichejña chu'u mū'ure saosirumu mū'ure cho'okaija'mu chu'u, repanapi mū'uni cu'ache cho'oñu chiito.

¹⁸ Mū'upi sani repanani chu'u chū'ore chū'vakuna asa chēa cu'ache cho'ochete ūhaso chū'uni cuasaju jovorena, repanare vati ai paanare tua paaku, repana cu'ache cho'ochete tu'neso repana rekoñoāre care'vauna Dios chū'ūñe'te cho'ojū paapū chini saoja'mu chu'u mū'ure", chiisi'kua'mu Jesús chū'ure.

Jesupi chū'ūna cho'osi'ere kuamu Pablo

¹⁹ Rey Agripa, asarepajū'u. Jesús cunaumūpi caje ñoku i'kasi'kua'mu chū'ure. Repau i'kaku chū'ūsi'e jachama'ñe cho'omu chu'u.

²⁰ Charo Damasco vū'ejoopo pa'inani Dios chū'o chū'vasi'kua'mu chu'u. Jā'achejapi Jerusalén vū'ejoopo pa'inare sani chū'vaku Judea cheja pa'inare peore chū'vasi'kua'mu chu'u, judío peonarejatū'ka. Repanapi cu'ache cho'ochete ūhaso Dioni cuasaju jovo re'oja'che pa'ijuna, chekunapi repana Diore jovosi'ere ña masia'ju chini chū'vasi'kua'mu chu'u.

²¹ Jā'aja'ñe chū'vakujū Dios vū'ena muauna judiōpāi vanisoñu chini chēasinaa'me chū'ure.

²² Jā'ata'ni Diopi chū'uni jū'iñe'te ūsekuna iumucujñajatū'ka chuta'a vajū pa'imū chu'u. Diopi chū'uni cho'okaiuna Repau pa'iche'te pāi ūcuanukore kuamu chu'u, rua masinana'me vesuva'nare. Moisés chū'ūsi'ena'me Dios chū'o aperumu kuasina tocha jo'kasi'echi'a kuamu chu'u. Dios cho'ojachere kuasinaa'me repana. Repana kuasi'e cho'ocuhasi'kua'mu Dios.

²³ Dios Raosi'ku rani rua cu'ache cho'ocojño vanisorena tācojñosi'kuta'ni jo'e vajuraisi'kua'mu. Chekunare pāi charo vajuraisi'kua'mu Repau. Jo'e jūnisomanejañere charo vajurani pa'iu re'oja'che pa'iche'te Repau majapāi judiōpāire chū'vasi'kua'mu Repau, judío peonare ūcuachi'a —chiniasomu Pablo repau'te.

Pablo Rey Agripa'te chū'vasi'ere kuamu

²⁴ Pabloji repau pa'iche'te jā'aja'ñe kuakuna asa Festo ūjachū'opi ija'che i'kaku cuiasomū:

—Pablo, vē'veu'mu mu'u. Ruarepa che'chekū vē've cho'osomu mu'u —chiniasomū.

²⁵ Chikuna Pablo jo'e i'kaasomū.

—Chū'ure paaku, Festo, vē'veuma'mu chu'u. Vē'veu peokujekū chū'ure cho'osi'ere chū'o ūcuarepare kuamu chu'u.

²⁶ Iku Rey Agripa chū'u i'kache asa masimū. Jā'ajekuna repau'te vajuchuma'ñe kuamu chu'u. Peore chū'u kuache rope'e cho'osi'ema'mu. Jā'ajekuna peore asacosomu repau.

²⁷ Rey Agripa, ¿Dios chu'o aperumũ kuasina tocha jo'kasi'e kuache cuasama'ku mu'u? Cuasamu mu'u. Masimu chu'u jã'a —chiniasomu Pablo.

²⁸ Chikuna Rey Agripa Pablo'te ija'che i'kaasomu:

—Mu'upi chu'vakuna Jesure teana jovora'amũ chu'u —chiniasomu.

²⁹ Chikuna Pablo i'kaasomu.

—Mu'upi teana jovoto re'ora'amũ. Ūcuachi'a na'a pa'isirumu jovoto re'omu. Diore sêekaimũ chu'u, mu'una'me peore ina asana chu'u pa'icheja'che paapu chini, jã'ata'ni chêacojñoma'ñe —chiniasomu repau.

³⁰ Chikuna repau Rey vuni nũkaasomu, Festona'me, Berenice, repavũ'e chi'i ñu'isina peore.

³¹ Vuni reparuupu chi'i ñu'isinapi etaju cutuasome repana.

—Iku cu'ache cho'omanesi'kua'mũ. Jã'ajekuna vanisoche peomu ikure. Pãi chêavũ'e cuaоче peomu ūcuachi'a —chiniasome repana.

³² Rey Agripa Festo'te ija'che i'kaasomu:

—Repau, “Césani i'kara chimu chu'u”, chiima'to etore'ora'asi'kua'mũ repau'te —chiniasomu Rey Agripa.

27

Pablo Roma vũ'ejoopona saocojñosi'ere kuamu

¹ Roma vũ'ejoopona Pablo'te choovu tutupi savuji saоче care'vasirumu repau'te chêa paana Pablo'te chekunare chêacojñosinana'me sa cienrepanare sôtao chũ'uku ni jo'kasinaa'me. Pãi chũ'uku César Augusto pa'ijoo po pa'ikuanupu, sôtao kuanupu ja'me pa'iku paniasomu repau sôtao chũ'uku, Julio.

² Ūcuarumu chukuna Julioni Pablo'te jo'kasirumu choovu Adramitio vũ'ejoopo raisi'vuna tuhisinaa'me, Asia cheja choo juosa'ñaroãna saipi'rakuna. Cheku Macedonia cheja caku, Tesalónica vũ'ejoopo raisi'ku, Aristarco, ja'me pa'isi'kua'mũ chukuna'te.

³ Saiju jo'e apeñatato Sidón vũ'ejoopona tĩ'a juosinaa'me chukuna. Repacheja tĩ'asirumu Julio, Pablóni oia repau'te re'oja'che cho'onapi repau chiiche'te kuiraa'ju chini mani ña'ñe ūsemanesi'kua'mũ.

⁴ Jã'achejapi choovu tuni jo'e saisinaa'me chukuna. Saijuna chukunani ruarepa rache tutakuna, Chipre juupo tĩ'a tutamakã'kopi caraisinaa'me chukuna.

⁵ Chipre juupona'me Cilicia chejana'me Panfilia cheja carani Licia cheja pa'ijoo po na Mira vũ'ejoopona tĩ'asinaa'me chukuna.

⁶ Tĩ'a juo mani jo'e chekuvũ'te choovu ku'esi'kua'mũ repau sôtao chũ'uku, Julio. Ku'eku Alejandría vũ'ejoopoji rani Italia cheja saipi'ravũ'te ñnaa ūcuavuna, “Tuhijũ'u”, chiisi'kua'mũ repau chukuna'te.

⁷ Repavũ tuni rua pe'kerũ saisinaa'me chukuna. Chukunani ruarepa rache tutakuna rua saicu'asi'kua'mũ chukuna'te. Ruarepaumucujña pe'kerũ saiju Gnido vũ'ejoopo ti'ñeñena tĩ'asinaa'me chukuna. Chuta'a ruarepa rache tutakuna Creta juupo chekukã'kopi sañu chini ūcuajuupo chã'tirona ti'ñeñe jeni, Salmón chã'tiroji pachusinaa'me chukuna.

⁸ Salmón chã'tiro carani juupo ru'tarují pe'kerũ saiju Buenos Puertos choo juosa'rona tĩ'a juosinaa'me chukuna, Lasea vũ'ejoopo kueñe pa'isa'rona.

⁹ Jeerumu ku'ijuna okorumu, ku'icu'arumu tĩ'api'rasi'kua'mũ. Judiopãi ãu ãimaumucuse caraisirumjekuna, chiara ku'inare rua asivajuchache pa'isi'kua'mũ rua tutarumjekuna. Jã'ajekuna Pablo chekunare pãi ija'che chu'vasi'kua'mũ:

¹⁰ —Ūmupãi, asarepajũ. Jo'e saimaneñu mai. Rua tutarumuna jo'e saito chiara ūjara cu'ache ti'ñeja'mũ maire. Choovuna'me pöse cho'osoja'mũ. Ūcuachi'a maire rua cho'osovajuchache pa'ija'mũ —chiisi'kua'mũ.

¹¹ Jã'aja'ñe i'kakuni sôtao chũ'uku Julio jachasi'kua'mũ. Pablo i'kache'te asacuheku choovu paaku chu'vachena'me choovu tachokaiku chu'vache'te asasi'kua'mũ repau.

¹² Okorumu pa'icu'asa'rojekuna choovu pa'ina jainuko jo'e tũichejana sañu chiisinaa'me. Fenice choo juosa'rona ūcuajuupo pa'isa'rona sañu chiisinaa'me repana. Fenice choo juocheja ka'chasa'ñaroã pa'isi'kua'mũ. Te'esa'aro ūsũ na'ikã'kore pa'imũ. Chekusa'aro ūsũ muikã'kore pa'imũ. Okorumu rua pa'ire'omu repasa'ñaroã. Jã'ajekuna ūcuasa'ñaroãre sani pa'iju ūsurumu tĩ'añe'te cha'añu chiisinaa'me repana. Chekunata'ni saicuhesinaa'me repacheja.

Chiara ku'inare cu'ache ti'ñesi'ere kuamu

¹³ Jã'aja'ñe cutusirumu suripu cakã'kopi pe'kerũ tutakuna choovu paana sañu chini pojoju josinaa'me. Jose jo'e saisinaa'me chukuna Creta juupo ru'tavaji.

¹⁴ Jmamakarū saijūna co'covū cakā'kopi te'erūmū juupo cakā'kopi rūa tutache tutasi'kua'mū.

¹⁵ Ruarepa tutakūna co'covū saicu'asi'kua'mū chūkūna'te. Tachocu'ache, tuta saokūna, rūpū vavasinaa'me chūkūna.

¹⁶ Tuta saokūna Cauda juuru űajū chekukā'kopi caraisinaa'me chūkūna. Jā'acheja na'a pe'kerū tutakūna chekūvū choovū jmaravūru űjavūna quēo rueo sara'vūru'te na'a masi rueni quēosinaa'me chūkūna.

¹⁷ Choovū űjavū paana jmaravūru na'a masi quēosirūmū űjavū pīsi űjameāpi rūhikorovū repavūji vēesinaa'me na'a űjaa'kū chini. Jā'aja'ñe cho'o pi'nisirūmū, "Choovūji Sirte cheja mejavūna sani tunisokū", chini repavū tutasaokāñare casosinaa'me chūkūna choovūji na'a pe'kerū saau chini. Repakāña casosirūmū na'a pe'kerū saisi'kua'mū choovū.

¹⁸ Jo'e apeñatato űcua cuhama'ñe tutakūna choovū paana chiarana pōse rūa sējososinaa'me.

¹⁹ Jo'e apeñatato choovūque peore sējosinaa'me repāna.

²⁰ Rūa si'aumucujña rūa tutache tutasi'kua'mū. Ruarepa tutakū umucujña űsuūjē'e űomanesi'kua'mū. űami ma'jñokojē'e űomanesinaa'me chūkūna'te. Jeereparūmū tutakūna, "Cho'osojanaa'me mai", chūisinaa'me chūkūna űcuanūko.

²¹ Choovū paanapi jeereparūmū āure āmapūna Pablo vūni nukakū jo'e chū'vasi'kua'mū repānare.

—űmūpāi, asarepajū'ū. Chū'ū musanūkonare aperūmū i'kasi'kua'mū. "Creta juupona canūkañū", chūisi'ere musanūkonapi jachamaneru ie cu'a ti'jñemanera'asi'kua'mū maire. Pōsejē'e cho'osomanera'asinaa'me mai. Choovūjē'e jonisomanera'amū.

²² Cu'ache ti'jñecuhamū maire. Jā'ata'ni vūchūmairo pa'ijū'ū chūimū chū'ū musanūkonare. Mai te'eu'jē'e cho'osomanejanaa'me. Choovūchi'a cho'osoja'mū.

²³ Chū'ū Diore cho'oche cho'okai'kū'mū. űami Repau, Chū'ūre Paaku, Dios, ángelni raosi'kua'mū chū'ūre. Raouna chū'ūre kueñe nukakū ija'che i'kasi'kua'mū ángel chū'ūre:

²⁴ "Pablo, cho'osochē vūchūmanejū'ū. Roma vū'ejoopona sani César ti'jñeñe nukakū i'kaja'mū mū'ū. Repau César mū'ū i'kache asa pi'ni mū'ūre cho'ojache cuasa chū'ūja'mū. űcuachi'a inare mū'ūna'me ku'inare oiū űcuanūkore cho'okaija'mū Dios, cho'osomaneajū chini", chūisi'kua'mū ángel chū'ūre.

²⁵ Jā'ajekūna tutache vūchūmanejū'ū musanūkona. Chū'ūre Repau i'kasi'e cho'okaija'mū Dios. Repau i'kache jachama'mū chū'ū.

²⁶ Chiarana rūni cho'osoma'ñe juupona ti'ajanaa'me mai. Jā'ata'ni choovūchi'a cho'osoja'mū —chūisi'kua'mū Pablo.

²⁷ Catorcerepaumucujña ku'isirūmū űami chuta'a Mar Adriático chiara'te vavajū pa'isinaa'me chūkūna, tuta saocojñova'na. űamirepana cheja kueñe ti'asinaa'me chūkūna. Choovū paana űamasinajejū kuasinaa'me chūkūna'te.

²⁸ Cheja kueñejekūna chiara rūiche'te masiñu chini cūnapū pīsime pa'ipū'te rūosinaa'me repāna. Ruo űato treinta y seis metros rūisi'kua'mū chiara. Jmamakarū saijū jo'e rūo űato veintisiete metrochi'a rūisi'kua'mū.

²⁹ Pēachejana ruarepa na'mi ti'akūna kukusosinaa'me repāna. "Catapūāna ve'ejani joni rūnisojanaa'me mai", chini choovū tūtipūna rūkūmajña űcuaka'chapamajña quē'ke ru'sosinaa'me repāna, choovūji na'a pe'kerū saau chini. Quē'ke ru'so pi'ni Dioni rūa sēesinaa'me repāna, na'mi űataa'kū chini.

³⁰ Repavū cho'oche cho'ona te'ena eta sañū chini jmaravūru'te choovū űoma'ñe jose casosinaa'me. "Choovūji na'a pe'kerū saau chini jo'e rūkūche'te quē'ke choo koovūna ru'sojanaa'me chūkūna", chini mūa jorejū jmaravūru'te jose casosinaa'me repāna.

³¹ Jose casorena Pablo sōtaopāina'me repānare chū'ūku'te kuasi'kua'mū.

—Inapi ivū cho'oche cho'onapi etasoru cho'osojanaa'me musanūkona. Cho'oche cho'ona karasojanaa'me —chūisi'kua'mū Pablo.

³² Chikūna sōtaopāi repānapi saimaneajū chini choovū jmaravūru quēo suosi'vū chuto tua mevososinaa'me.

³³ űatapi'ratona repau Pablo choovū pa'inare űcuanūkore jo'e chū'vasi'kua'mū, āure ārapū chini.

—Maire ti'jñejañere chūovū'na cuasajū catorcerepaumucujña āu jmamakarūjē'e āima'me mai.

³⁴ Churata'ni āu āni vaju'ū'ū musanūkona. Āu āiñeji karamū musanūkonare. Te'eu'jē'e cho'osomanejanaa'me mai —chūisi'kua'mū Pablo repānare.

³⁵ Chini pāpū mini Dioni, "Re'orepamū", chini repāna űaju'te pāpū tū'se āisi'kua'mū repau.

³⁶ Āiuna ña vajuchuaamauna ūcuanuko pā mini ja'me āisinaa'me repana.

³⁷ Chukuna choovu pa'ina peore doscientos setenta y seirepana pa'isinaa'me.

³⁸ Chajiche āni trigopuāre peore sējosinaa'me repana, choovūji na'a vu'sajaa chini.

Choovu cho'ososi'ere kuaṁ

³⁹ Ūnatauna vuni ñato cheja ñosi'kua'mu. Choo juosa'aro meja pa'isa'aro pa'isi'kua'mu repacheja. Jā'ata'ni ñavesusinaa'me chukuna aperumuna repacheja ñamanajeja. Mejavu pa'isa'arona ña juoñu chiisinaa'me repana choovu paana.

⁴⁰ Juoñu chini repana quē'kesimajña rukumajña chuto tua ruoso tachova'tire josesinaa'me repana. Jose pi'ni tutasaokāa charo nukakāare tuupuna muo, quēo suo juopi'rasinaa'me repana.

⁴¹ Jā'ata'ni chiaraji pēakuna choovu chuta'a tī'ama'vupi jooona tunisosi'kua'mu. Choo koovūji tunisona tutipū okopi fa'a ve'ejani joni ruosi'kua'mu.

⁴² Jā'ajekuna sōtaopāi chēacojñosinare, "Chu'a jēni sanisoju", chini vanisoñu chiisinaa'me.

⁴³ Jā'ata'ni repanare chū'uku Pabloji vajua'ku chini vaiche āsesi'kua'mu. Ūse, chu'amasinare charo chiaraji mejavuna chu'a maapu chini chū'usi'kua'mu repau.

⁴⁴ Chekunare chu'avesunareta'ni chooko'ñapi choovu pa'isimajñapi chēa vavajū jēapu chini chū'usi'kua'mu repau. Jā'aja'ñe chu'aja runisoma'ñe ūcuanuko mejavuna chu'a tī'asinaa'me chukuna.

28

Malta juupo pa'isi'ere kuaṁ

¹ Chukuna ūcuanuko runisoma'ñe mejavuna chu'a tī'a repajuupo pa'inani mani sēeto, "Malta juupo'me ijuupo", chiisinaa'me repana pāi.

² Repajuupo pa'ina chukuna'te ūcuanukore ruu re'oja'che cho'okaisinaa'me. Reparūmu okopi raku susukuna chukunapi kūhapu chini toa suhakaisinaa'me repana.

³ Ūcuarūmu Pablo jēka mini ra ūcuatoana suhasi'kua'mu. Repauji suhakuna asu chuvokuna vu'vu eta aña repau jūtuna kūni su'isi'kua'mu.

⁴ Jā'aja'ñe repauni añapi tuā'ima'ñe kūni su'iuña ña repacheja cana sāiñechi'a ija'che cutusinaa'me: "Chekurūmu iku Pablo pāi vaisi'kucosomu. Chiaraji choovu raisi'ku cho'osomairo eta pa'imū iku. Jā'ata'ni pāi vaisi'kujeku aña kū'isi'ena jūnisojajū repau. Repau ro'ia'me jā'a", chiisinaa'me repana.

⁵ Jā'ata'ni Pabloji jūtūre sa'fakuna aña toana tuni tuā'isi'kua'mu. Aña kūosi'ku jū'imanesi'kua'mu.

⁶ Jūtū jmakarujē'e kotomauna pāi kukusosinaa'me. Jū'imauna ruu jeerūmu cha'ate'esinaa'me repana, "Jū'ija'mu jā'u", chini. Jū'imauna cha'ate'e, "¡Dioa'mu iku!", chiisinaa'me repana churata'ni.

⁷ Choo juosa'aro ru'tuva'te chejña paasi'kua'mu repajuupo pa'inare chū'uku, Publio neechejña. Repau Publio chukuna'te soni repau vu'ere paaku choteumucujña ruu re'oja'che kuirasi'kua'mu.

⁸ Chukuna repavūe pa'irūmu repau Publio puka'ku cha'vochena'me ñoaku jū'iu ūhisi'kua'mu. Jā'aja'ñe jū'iu ruupu ūhikani Pablo kaka ñasi'kua'mu repau'te. Kaka ña Dioni sēni pi'ni jūjñapi ja vasosi'kua'mu repau'te.

⁹ Jā'aja'ñe cho'ouna asa repajuupo pa'ina jū'ina Pabloji vasa'ku chini raisinaa'me. Rani sēejuna Pablo vasosi'kua'mu repanare.

¹⁰ Jā'aja'ñe cho'okna repajuupo pa'ina pojojū ūcuanuko ruu re'oja'che cho'okaisinaa'me chukuna'te, repajuupo pa'irūmu. Na'a pani chukuna jo'e saipi'rarūmu chukuna chiiche peore rupe ūsisinaa'me repana, chukunapi re'oja'che kuhapu chini.

Pablo Roma vu'ejoopo tī'asi'ere kuaṁ

¹¹ Repajuupo chotepāimia pa'isirūmuna choovu jo'e chekuvūji tuni saisinaa'me chukuna. Alejandría vu'ejoopoji rani juupona juorena okorūmu si'achetu'ka ju'iu pa'isi'kua'mu repavu. Repavu choo koovu'te diova'na tē'tosiva'na te'ekachapava'na nukasinaa'me. Repana diova'na mami Cástoname Pólux.

¹² Choovu tuni saiju Siracusa choo juosa'arona tī'a choteumucujña pa'isinaa'me chukuna.

¹³ Jā'achejapi aipa ru'tuvaji saiju Regio vu'ejooona tī'a juosinaa'me. Jo'e apeñatato saripu cakā'kopi tutakuna jo'e saiju te'eumucuse sainapi Puteoli choo juosa'arona tī'asinaa'me chukuna.

¹⁴ Ūcuachejana Jesure cuasanare mani muu ñasinaa'me chukuna. Muu ñajuna repanani te'esemana ja'me paapu chini i'kasinaa'me repana chukuna'te. Jā'aja'ñe

i'kajuna, "Jau", chini ũcuanana'me te'esemana pani pi'ni Roma vü'ejoopona cü'api saisinna'me chükuna.

¹⁵ Roma vü'ejoopo pa'ina Jesure cuasana chükuna saijache asaasome. Asasinajeju eta chükunani tijñafu chini Plaza de Apio, päi chi'icheja "Chotevu'ña" chiicojñochejana raisinna'me repaña. Rani tijñajuna Pablo repanare ña pojoku Diore, "Re'orepamu", chiisi'kuu'mu.

¹⁶ Tijña ũcuanana'me Roma vü'ejoopona maisinna'me chükuna. Mani t'ia sōtaopäi cienrepanare chü'uku chēacojñosinare chekuni sōtao aini jo'kasi'kuu'mu. Jā'ata'ni sōtao ai Pablo'te vü'e jña te'eu pa'iche jo'kasi'kuu'mu. Te'eu pa'iku'teta'ni sōtao pē'jeku pa'isi'kuu'mu repau'te.

Pablo Roma vü'ejoopo pa'isi'ere kuamu

¹⁷ Choteumucujña pa'isirumuna repau repacheja pa'inare judiöpäi chü'unare soisi'kuu'mu. Soni rao repanare ija'che i'kasi'kuu'mu repau Pablo:

—Chu'u majapäi, asarepajü'u. Chu'u judiöpäi'mu. Mai majapäi cu'ache cho'omanesi'kuu'mu chu'u. Ūcuachi'a mai judiöpäi pa'iche cu'ache i'kama'kuu'mu chu'u. Ūcuachi'a mai aipäi che'chosi'e jachama'kuu'mu chu'u. Jā'aja'ñe pa'iku'teta'ni Jerusalén pa'ina maire judiöpäi chü'una chu'ure chēa Romapäre jo'kasinaa'me, chu'uni cu'ache cho'oa'ju chini.

¹⁸ Jā'ata'ni repaña Romapäi chü'una peore chu'ure sēniasa pi'ni re'oja'che i'kasinaa'me. "Ikure cu'ache cho'omanesi'kujekuna vanisoche peomu", chiisinna'me repaña chu'ure.

¹⁹ Jā'ata'ni mai majapäipi jā'aja'ñe i'kache'te asacuhejuna, "Cēsani i'kara chiimu chu'u", chiisi'kuu'mu chu'u, "Chu'u majapäipi chu'uni vanisoju", chini. Cheke i'kache peosi'kuu'mu chu'ure. Chu'u majapäijejuna cu'ache i'kacuhesi'kuu'mu chu'u.

²⁰ Jā'are kuara chini soisi'kuu'mu chu'u musanukonare. Mai Israelpäi ũcuanukore maire Dios re'oja'che cho'okaijachere cha'ame. Ūcuare che'chokujeku chēacojñosi'ku pa'imu chu'u chura —chiisi'kuu'mu Pablo.

²¹ Jā'aja'ñe i'kauna asa judiöpäi chü'una ija'che i'kasinaa'me:

—Judea cheja pa'ina chükuna'te mu'u pa'iche kuaja'o utija'o tocha raomanaa'me. Ūcuachi'a mai majapäi repacheja raisina cu'ache i'kamanaa'me mu'ure.

²² Jā'ata'ni Jesure cuasanare si'achejñaruü cu'ache cutume päi. Jā'ajekuna mu'u cuasaku pa'iche'te asa masiñu chiime chükuna. ¿Keeja'chea'che jā'a musanukona mama cuasache? Kuajü'u chükuna'te; asañu chiime chükuna —chiisinna'me repaña.

²³ Jā'aja'ñe i'ka repaña judiöpäi chü'una repaña asajaumucuse cutu care'vasinna'me, Pablo chu'ore asañu chini. Repaumucuse t'iauna Pablo pa'iv'ena päi jainuko mutasinna'me repau i'kache'te asañu chini. Apeñatatoji na'itojatü'ka Dios chu'o chu'vasi'kuu'mu repau repanare. Päi cu'ache cho'ochē ũhasosinare Dios chēa paache'te kuasi'kuu'mu repau. Moisés tocha jo'kasi'ena'me Dios chu'o kuasina na'a cho'je tocha jo'kasi'ere ñaku che'choku Jesús pa'iche peore kuasi'kuu'mu repau.

²⁴ Pabloji kuauña te'ena asa chēasinna'me. Chekunata'ni asa jachasinna'me.

²⁵ Chekuna cuasacheja'che cuasama'ñe eta saipi'rasinaa'me repaña. Saipi'rajuna Pablo ija'che i'kasi'kuu'mu repanare:

—Dios Rekocho jorema'kuu'mu. Aperumu musanukona aipäi, Dios chu'o kuasi'ku Isaias Dios Rekochoji chü'ukuna tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

²⁶ Te chu'o mu'u majapäre kuajaijü'u:

"Asanata'ni asavesunaa'me musanukona.

Ñanata'ni ñavesunaa'me.

²⁷ Ina päi cu'arekoñoäre paaju chu'u chu'o masi asama'me.

Repaña rekoñoä ñakocaä ta'pisochena pa'iju chu'u pa'iche ña cuheme.

Asañu chini asara'ame repaña.

Ñañu chini ñara'ame.

Jā'aja'ñe cho'oto vasora'amu chu'u repanare", chiijü'u mu'u majapäre, chiimu repa tocha jo'kasi'e.

²⁸ Asarepajü'u. Chura Dios musanukonapi asacuhejuna judio peonani chēa paaja'mu. Dios chu'o asa chēajanaa'me repaña —chiisi'kuu'mu Pablo.

²⁹ Jā'aja'ñe i'kauna asa repaña judiöpäi rua cutuju etasinna'me.

³⁰ Repau Pablo vü'e paaku'te kuri ro'iku te'ekachapaüsarumu pa'isi'kuu'mu repavü'e. Reparumu päi ũcuauana muu ñaju pa'isinaa'me repau'te.

³¹ Ūcuachi'a repavü'e pa'irumu vajuçhuma'ñe Dios chu'ore, päi cu'ache cho'ochē ũhasosinare Dios chēa paache'te si'arumu chu'vaku, Jesucristo pa'iche'te kuaku

pa'isi'kua'mu repau. Jã'aja'ñe Dios chu'o chu'vakũ'teta'ni pãi te'eujẽ'e ũsemanesinaa'me repau'te.

San Pablo Roma vù'ejoopo pa'inare chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o tocha saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, Jesucristo chù'uñe cho'oché cho'okaiku'mu. Repau Jesucristo chu'ure Dios chu'o Repau'te cuasache kuachu'ore chu'vaku paau chini chëa saosi'kuamü.

² Aperumu Repau chu'o kuasina Ūcuauji chù'ukuna ija'che i'kaju tochaasome: "Irumu kuache na'a pa'isirumu chu'u, Dios, päire joremañe rua re'oja'che cho'okaija'mu", chiiche tochaasome repau.

³ Aperumu tochasi'e Dios chu'o Mamaku pa'ijachere kuamu. Dios Mamaku päiu aineesi'kuamü, aperumu päi chù'usi'ku David Jojosi'ku.

⁴ Dios peore Masiujeku Re'ojarekocho Paakujeku Mamaku'te jüniso täcojñosi'kure vaso etoasomu, päipi ña, "Dios Mamaku'mu jä'u", chiiju masia'ju chini.

⁵ Diopi chù'ukuna Repau Jesucristo chu'ure re'oja'che chëa saosi'kuamü, si'achejña ku'iu päire chu'vakuna asa chëa Repauni cuasajuna chëa paara chini, repanapi ūcuauko Repauni jovo Repau chù'uñe'te cho'uju re'oja'che paaru chini.

⁶ Musanukonare ūcuachi'a chëa paamu Jesucristo.

⁷ Musanukonare Roma vù'ejoopo pa'inare, Dios chiü chëa paacojñonare ūcuaukore ie chu'o tocha saomu chu'u. Maire Paaku Jesucristona'me mai Ja'ku Diopi cho'okaiuna pojou re'oja'che pa'ijü'u.

Pablo Roma vù'ejoopo pa'ina Diore cuasache'te asa sani ñara chiiche'te kuamu

⁸ Musanukonare charo iere kuamu chu'u: Musanukona ūcuauko Dioni re'oja'che cuasajuna päi so'ña pa'inapi kuajuna asa chu'ure Paaku'te Diore, "Re'orepamu", chiimu chu'u, Jesucristoji cho'okaiuna.

⁹ Repau'te Diore cho'oché cho'okaineekujeku cho'ore'oché peore cho'okaiü, Repau Mamaku pa'iche kuakaiku'mu chu'u. Ūcuarepaa'me jä'a. Musanukonare si'arumu Diore rua sëekaimu chu'u. Dios masimu jä'a.

¹⁰ Musanukonani ñara chini Repau'te ija'che i'kaku rua sëemu chu'u: "Ja'ku, mu'ure saouato chu'ure repau pa'ichejana saojü'u chura; sasa", chiimu chu'u.

¹¹ Musanukonare sani ñara chiimu chu'u, Dios Rekocho chu'ure cho'okaicheja'che musanukonani cho'okaiuna cacu'amañe re'oja'che pa'imasia'ju chini.

¹² Mai ūcuaja'che cuasanajeju säiñechi'a re'oja'che cho'okaime. Musanukonapi chu'u Diore cuasaku pa'iche ñani na'a re'oja'che cuasajanaa'me. Chu'u ūcuaja'che musanukona Diore cuasana pa'iche ñani na'a re'oja'che cuasaja'mu. Jä'ajekuna sani ñara chiimu chu'u musanukonare.

¹³ Iere masijü'u musanukona, chu'u majapäjijana: Ruarepañoa musanukonare sani ñara chini cuasaku oiü pa'iku'mu chu'u. Jä'ata'ni churajatu'ka saicu'amu chu'ure. Sani Jesucristo'te chuta'a cuasamanani chu'vara chiimu chu'u musanukona pa'icheja pa'inare, Repauni cuasaja'ju chini. Chekuchejña pa'inare chu'upi jä'aja'ñe chu'vakuna Repau'te jovoju pa'ime.

¹⁴ Diopi chu'ure chù'usi'kuamü si'achejñaruä sani ku'iu päi ūcuaukore Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'vaa'ku chini, mai chu'o i'kanana'me tüichu'o i'kanare, ūcuachi'a masinana'me vesunare.

¹⁵ Jä'ajekuna musanukonare ūcuachi'a Roma vù'ejoopo pa'inare Jesucristo'te cuasache kuachu'ore rua chu'vauamu chu'ure.

Jesucristo'te cuasache chu'vachu'ore kuamu

¹⁶ Jesucristo'te cuasache kuachu'o chu'vavajuchuma'mu chu'u. Päire chu'vakuna asa chëa Jesuni cuasaju jovoru Peore Masikuji Dios repanare ūcuaukore chëa paaku vati toa sani uuche üseku'mu Repau, judiöpäina'me judio peonare.

¹⁷ Jesucristo'te cuasache kuachu'o Dios maire cho'okaiche'te kuamu. Repauji cho'okaiuna Ūcuauña'me re'oja'che pa'ire'omu maire Jesucristo'te cuasanare, cu'ache cho'onareta'ni, re'oja'chechi'a cho'onare pa'ire'ochéja'che. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Diopi ñato Repau'te cuasana re'oja'che pa'ime.

Jä'ajekuna Repau'te cuasana Ūcuauña'me si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me, chiimu.

Päi Diore cuasamana cu'ache cho'oché'te kuamu

¹⁸ Pāi Dioni jachajū rūa cu'ache cho'ojuṅa ṅa pe'rukū, Dios repanare, "Cu'ache cho'osi'e ro'ijū paapu", chiiū chū'umū. Repana cu'achechi'a cho'ojuṅ Dios chū'o ūcuarepare asacuheme.

¹⁹ Diopi Repau pa'iche'te päire ṅa chēare'oche'te peore ṅoku kuakuna ṅa, masime pāi.

²⁰ Ūcuachi'a Ņoma'kureta'ni Repau cho'osimajṅaruāre ṅani masire'omu Repau pa'iche. Apereparumu cunaumuna'me cheja cu'amajṅaruā peore cho'o pi'nisirumu irumujatu'ka Repau cho'osimajṅaruā re'oja'che ṅokuna Dios si'arumu pa'iche masire'omu. Ūcuachi'a Repau peore Masiku pa'iche masire'omu. Jā'ajekuna Repau'te cuasamana peore Cho'osi'kure, "Vesusi'kua'mū chū'u", chini joreme.

²¹ Repau Dios pa'iche masinata'ni Repau'te pojomanaa'me. Ūcuachi'a Repau repanare cho'okaiche, "Re'orepamu", chiimanaa'me repana Repau'te. Dioni jachajū cu'ache cuasaju pa'ijū repana rekoṅoā cacu'aso rūa vesuna carūnisome.

²² "Rūa masime chūkuna", chiiju cuasanata'ni rūa vesume repana.

²³ Diore Peore Masikuji Si'arumu Pa'ikani cuasache jo'kaso jūnisojanani tūosiva'nare, pāijanana'me pi'ajanare rūni ku'iva'najanare añajanare pojome repana, Diore po-jocheja'che.

²⁴ Jā'ajekuna Dios repana cho'ojachere masiku repana cu'ache cho'oche ūcuamakaru ūseasomu. Ūcuauache repana cu'ache cho'oache cho'oa'ju chini ūseamauna vajuchuache sāiṅechi'a cu'ache cho'ome repana, ūcuauanare ja'me kiiju.

²⁵ Dios chū'o ūcuarepare jachaju jorechū'ore asa chēame repana. Diore pāi si'arumu Pojocojṅoku'te cuheju Repau cho'osimajṅaruāchi'a pojome repana.

²⁶ Pāipi Repau'ni cuhejuna repanare ūcuauache cu'ache cho'oache ūseche'te cuhasouna na'a rūa cu'ache cho'oju si'ache vajuchuache cho'ome. Romi umū pa'icuheju ūcuajanani romire sāiṅechi'a romineejū cu'ache cho'ome.

²⁷ Ūmupāi ūcuachi'a romi paache cuasama'ṅe ūcuajanani umupāire sāiṅechi'a umunejū cu'ache cho'ome. Vajuchuache cu'ache cho'oju rekoṅoāna'me ca'nivūā cacu'asome repana. Repana cu'ache cho'oche ro'ia'me jā'a.

²⁸ Repanapi Dioni cuasacuhejuna Diopi sējouna cu'arekoṅoā paaju si'ache vajuchuache cu'ache cho'ome.

²⁹⁻³⁰ Cu'ache cho'oche peore cho'ore'ochetu'ka cho'onaa'me repana. Ūmupāi repana paamanare romi ja'me kiiju umupāi ūcuajanani umunejū si'ache cu'ache cho'onaa'me repana. Ūcuachi'a romi repanare paamanare umupāi ja'me kiiju romi ūcuajanani romineejū si'ache cu'ache cho'onaa'me repana. Re'oja'chejē'e cho'omanaa'me repana. Si'arumu na'a rūa pōse paaneanaa'me. Peore cho'oūsechechi'a cho'onaa'me. Chekunani re'oja'che ti'jṅeto pe'runaa'me. Chekunare pe'ruju cavaju vanisonaa'me. Rūa joreme. Chekunare cu'achechi'a cho'oṅu chiime. Chekunare rope'e te'ena cu'ache cutume. Ūcuachi'a ūcuauko asaju'te cu'ache cutunaa'me. Diore rūa cuheme. Pāi chekunare cuheju, "Chū'uchi'a re'oku'mū", chiime. Chekunare si'arumu ija'che i'kanaa'me, "Chū'u rūa masiujeku rūa re'oja'che cho'oku'mū", chiime. Meṅechi'a cuasaju, ūcuauache cho'oju, chekunare cu'ache cho'ome. Cu'ache cho'oṅu chini rūa cuasame repana. Puka'kupāijē'e rūa jachanaa'me.

³¹ Repana rekoṅoā masi cuasama'me. Ūcuarepājē'e cho'omanaa'me. Pāi chekunare cuasamanaa'me, ūcuachi'a majapāijē'e. Cuhama'ṅe cavaju pāi ṅa oimanaa'me.

³² Jā'aja'ṅe cho'onare, "Repana cu'ache cho'osi'e ro'i, vati toare ai sani uuju paapu", chiiū chū'ukū'mū Dios. Jā'aja'ṅe masinata'ni ūcuavuhame repana cu'ache cho'oju pa'inaa'me. Ūcuachi'a chekunapi ūcuaja'che cu'ache cho'ojuṅa ṅani, "Re'oja'che cho'ome ina", chiime.

2

Dios pāi cho'oche ṅani repana cho'osi'e ro'i chū'uni ūcuarepa cho'oche'te i'kamū

¹ Repanare, cu'ache cho'onare ṅaju ija'che cu'ache cutume musanukona: "Cu'ache cho'onaa'me repana. Cu'ache ti'jṅeto repana ro'ia'me", chiime musanukona. Jā'aja'ṅe i'kanata'ni repana cho'ocheja'che cu'ache cho'onaa'me musanukona. Jā'ajekuna, "Jā'aja'ṅe cho'ona cu'ache cho'onaa'me; cu'ache ti'jṅea'ku repanare", chini musanukona cho'oche'te meṅe i'kaju cu'ache cho'osi'e ro'iṅu chini sēeṅeja'ṅe cho'ome, ūcuaja'che cu'ache cho'onajeju.

² Iere masime mai: Pāi ūcuauana jā'aja'ṅe cu'ache cho'ojuṅa Diopi ṅani repana cu'ache cho'osi'e ro'ijū paapu chiiū chū'uni ūcuarepa cho'omu Repau.

³ Jã'ajekuna musanukona ũcuaja'che cu'ache cho'onapi chekuna cho'ochete ñaju cu'ache cututo Dios ũcuaja'che musanukonare ro'iju paapu chini chũ'uja'mu.

⁴ Jã'ata'ni Dios musanukonare rua re'oja'che cho'okaimu. Musanukonare cuhema'ñe oiu cha'aku pa'imu Repau, chekurumu na'a pa'isirumu musanukona cu'ache cho'ochete suma'ñe cuasa ũhaso Repau chũ'ũñe'te cho'oa'ju chini. ¿Musanukona cuasama'ñe jã'a? ¿Jã'aja'ñe cho'okaiku'te Diore vajuchuma'ñe musanukona?

⁵ Musanukona re'oja'che cho'ocuheju cu'ache cho'ochete ũhasoma'me. Jã'ajekuna repaumucuse na'a rua ro'iche pa'ija'mu musanukonare, pãi ũcuanuko cho'osi'e ro'i Dios chũ'ujauucuse. Repaumucuse Dios, pãi ũcuanuko ñaju'te ũcuarepa chũ'uku, musanukonani cuheku, "Rua cu'ache ti'ñea'ku musanukonare", chiija'mu.

⁶ Reparumu pãi ũcuanukore repana cho'osinukoruchi'a ro'iche chũ'uja'mu Repau.

⁷ Jã'ata'ni pãi mamaca'nivua' jo'e jũ'ima'ñe paauakuna, re'ojarekoñõ paauakuna Dios reparane pojoku re'oja'che cutua'ku chiiju cuhama'ñe si'arumu na'a rua re'oja'che cho'ona Repau pa'ichejana sani si'arumu ũcuana'me re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁸ Jã'ata'ni pãi ũcuauache cho'ojũ Repau chũ'o ũcuarepare jachaju cu'ache cho'onare rua pe'rumu Dios. Reparumu, "Cu'ache cho'osi'e ro'iju pa'ijũ'u", chiiu chũ'uja'mu Repau.

⁹ ũcuanukore cu'ache cho'onare rua cu'ache ti'ñeja'mu, repana cu'ache cho'osi'e ro'i, judiõpãina'me judio peonare.

¹⁰ Jã'ata'ni re'oja'che cho'onare rua pojoku, "Inaa'me re'ona", chiiu, re'oja'che pa'iche'te ñisija'mu Dios, judiõpãina'me judio peonare.

¹¹ Jã'aja'ñe cho'omu Dios pãi ũcuanukore ũcuapa'ruvachi'a ñakujeku.

¹² Judio peona Dios chũ'ũñe vesunata'ni re'oja'che cho'ochete masinapi cu'ache cho'onajeju vati toana sani uujanaa'me. ũcuachi'a judiõpãi Repau chũ'ũñe masinata'ni cho'omanesinare ña, "Repana jachasi'e ro'iju paapu", chiiu chũ'uja'mu Dios.

¹³ Repau chũ'ũñe peore cho'onare pojomu Dios, "Re'onaa'me ina", chini. Cho'oma'ñe rupu asaju pa'inareta'ni pojoma'mu.

¹⁴ ũcuauji chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e vesunata'ni judio peona repana rekoñõ cuasachechi'a cho'ojũ te'ñoõ Dios chũ'ũñe cho'ome. Jã'aja'ñe cho'oto repana rekoñõ cuasache Dios chũ'ũñeja'ñe pa'imu repa'ne, Dios chũ'ũñe vesunareta'ni.

¹⁵ Dios chũ'ũñe cho'ona cho'ochaja'che repana rekoñõ cuasacheji re'oja'che cho'o ñome. Repana rekoñõ Dios chũ'ũñe masime, asamanata'ni. Repana rekoñõ re'oja'che cuasache'te cho'omaneni, "Re'oja'che cho'omanesi'kuu'mu chu'u", chini cuasame. Repana rekoñõ re'oja'che cuasache'te cho'oni, "Re'oja'che cho'osi'kuu'mu chu'u", chiiu masime.

¹⁶ Pãi ũcuanuko cho'osi'e ro'i chũ'uumucuse Diopi chũ'ukuna Jesucristo pãi rekoñõ cuasasi'ena'me ñoma'ñe cho'osi'e peore ña, "Repana cu'ache cho'osi'e ro'iju paapu", chiiu ũcuarepa chũ'uja'mu. Jesucristo'te cuasache kuach'ore chu'vaku jã'aja'ñe chu'vaku'mu chu'u.

Judiõpãi pa'ichena'me Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'ere kuamu

¹⁷ ¿Musanukona te'ena judiõpãia'ñe? ¿"Dios chũ'ũñe'te masijuna Dios cu'ache cho'omaneja'mu chukuna'te. Jã'ajekuna vajuchumanaa'me chukuna", chiiche? ¿"Dios cheacoñõsinajeju Repau'te masime chukuna; musanukonata'ni Repau'te vesume", chiiche musanukona judio peonare?

¹⁸ ¿Dios chiiche masiche musanukona? ¿"Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e chechesinajeju re'oja'che cho'ochete ña masinaa'me chukuna", chiiche?

¹⁹⁻²⁰ Ija'che i'kanaa'me musanukona: "Na'ava'nare juha kuhacheja'che rua masinajeju vesuva'nare che'chonaa'me chukuna. Chijacheja pa'inare mia'ñe ñoñeja'ñe pa'ime chukuna. Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'ere chu'o ũcuarepare paaju peore masinajeju chii'va na rua jmava'na vesucheja'che vesunani che'chore'omu chukuna'te", chiinaa'me musanukona.

²¹ Jã'aja'ñe i'kanata'ni, ¿je'se pa'ijuna chekunani che'choju che'chema'ñe musanukona? "Põse ñaamanejũ'u", chiiju che'chonata'ni chekurumu põse ñaanaa'me musanukona.

²² "Ŭmupãi, murũjoromi peonare ja'me kãimanejũ'u. Romi, murũjupãi peonare ja'me kãimanejũ'u", chiinata'ni chekurumu musanukona ũseche'te ũcuauanare ja'me kãinaa'me musanukona. "Pãi rupu tũosiva'nare Diore pojochaja'che pojomanejũ'u. Rua cu'amũ jã'a", chiinata'ni chekurumu tũosiva'nare jo'kasimajñaruã mini sa ñisju kuri koonaa'me musanukona.

²³ "Dios chũ'ũñe rua re'oja'imũ", chiinata'ni Repau chũ'ũñe'te musanukonapi jachajuna Diore cu'ache cutume pãi.

²⁴ Jã'are kuamu Dios chu'o aperumu tochasi'e.

Musanukonapi judiõpãipi cu'ache cho'ojuna judio peona cu'ache cutume Diore,

chiimu Dios chũ'o.

²⁵ Dios chũ'ũñe peore cho'onare Ūcuau neenajejuna jikora'muru chã'tiru pa'ica'niru chũto tuare'omu. Jã'ata'ni jikochã'tiru chũto tuacojñosi'kupi Dios chũ'ũñe'te jachani cho'ocojñomanesi'kujai'u pa'imũ.

²⁶ Pãiu jikochã'tiru chũto tuacojñomanesi'kupi Dios chũ'ũñe'te cho'oto repau'te cho'ocojñosi'kure cuasacheja'che cuasamu Dios.

²⁷ Musanukona judiõpã jikochã'tiru chũto tuacojñosina Dios chũ'ũñe masinata'ni Repau chũ'ũñe cho'omanaa'me. Judio peona jikochã'tiru chũto tuacojñomanesina te'ena Dios chũ'ũñe vesunata'ni cho'ome. Dios repanani ña musanukona cu'ache cho'ochete'cuasa na'a rua pe'rukũ Repau chũ'ũñe cho'omanajejuna ija'che i'kaja'mũ: "Ina cu'ache cho'osinajeju repana cho'osi'e ro'ijũ pa'ijanaa'me", chiija'mũ.

²⁸ Diopi ñato judiõpã ainee jikora'muru chã'tiru pa'ica'niru chũto tuacojñosina ũcuauko judiõpãirepachi'ama'me.

²⁹ Diopi ñato judiorepãji, "Dios rua re'okũ'mũ", chiiu cuasaku, rekocho judiõa'mũ. Ūcuau neekujekuna Dios Rekochoji repau rekocho care'vasi'kua'mũ. Diopi chũ'ũña Moisés tocha jo'kasi'ere rupũ masikuj jachani repau rekocho care'vacojñoma'mũ. Ūcuachi'a pãiu'te judiorepãji pã pojocojñoma'kure rekocho re'ojarekocho care'vacojñosi'kujekuna Diota'ni rua pojomu repau'te.

3

¹ Musanukona judiõpã aineesina ija'che sēecosome chũ'ũre: "Jã'a pa'ito, ¿je'se pa'ina, 'Judiõpã peoche judiõpã pa'icheji na'a re'omu', chii'che pã? ¿Joreche? Jikora'muru chã'tiru pa'ica'niru chũto tuacojñonata'ni re'oja'che jñaamaneni, ¿je'se pa'ina cho'ocojñore mai?", chiiicosome musanukona chũ'ũre.

² Judiõpã pa'iche rua re'omu. Jorema'me repana. Judiõpã peoche judiõpã pa'icheji na'a re'omu. Maire judiõpã Repau chũ'ore jo'kasi'kua'mũ Dios, maipi tocha paaju cho'õju chekunani pãire che'choa'ju chini. Jã'ajekuna judiõpãijejuna maire re'omu.

³ Jã'ata'ni judiõpã jainuko Dios chũ'o jachame. Jã'ajekuna pã chekuna ija'che i'kacosome: "Judiõpãipi Dioni jachaju Repau chũ'u jo'kasi'ere cho'omarũna, Repau, 'Judiõpã re'oja'che cho'okaija'mũ chũ'u', chii'si'e cho'omaneja'mũ", chiiicosome repana.

⁴ Jã'aja'ñe i'kani joreme repana. Judiõpã Repau'te masi cuasanare ũcuau Repau i'kasi'e jorema'ñe re'oja'che cho'okaija'mũ Dios. Pãi rua joreme. Diota'ni jorema'kua'mũ. Ija'che kuamu Dios chũ'o tochasi'e:

Ja'ku Dios, chũ'u cu'ache cho'osi'ere mu'upi kuato asa,

Ūcuarepaa'me jã'a", chiiju masijanaa'me pãi.

Chũ'ũre, "Repau cu'ache cho'osi'e ro'ia'ku", chiiu chũ'ũto,

"Repau cho'ora chii'si'e ũcuarepare cho'omu Dios. Jorema'kua'mũ Repau", chiijanaa'me pãi.

Jã'aja'ñe chiimu Dios chũ'o tochasi'e.

⁵ Chekuna pã ija'che i'kajuasome: "Maipi Dios chũ'ũsi'ere jachato re'omu. Mai Diore jachanare pãipi ñato Dios pa'icheji na'a re'oja'che ñomu repanare. Jã'ajekuna maipi cu'ache cho'onajeju Dioni re'oja'che cho'okai'me. Jã'ajekuna Dios maire Repau'te re'oja'che cho'okainani pe'rukũ, 'Musanukona cu'ache cho'osi'e ro'ijũ pa'ijũ'u', chiiu chũ'ũni cu'ache cho'omu maire", chiijuasome pãi.

⁶ Rua tũñe cuasame jã'aja'ñe i'kana. Repana i'kasi'e ũcuarepa pa'ito repana cu'ache cho'osi'e te'ũterejẽ'e ña ro'iche chũ'ũñe peora'amũ Diore.

⁷ Repana i'kasi'e, "Pãi cu'ache cho'oto na'a re'omu", chii'si'e ũcuarepa pa'ito judio peoku'te ija'che i'kare'ora'amũ: "Chũ'upi rupũ tũosiva'nani pojokuna Diorepau pa'icheji na'a re'oja'che ñomu chekunare pãi. Tũosiva'naja'ñe pa'imau pãire Diopi re'oja'che cho'okai'una ña na'a rua re'oja'che cutume pãi Repau'te. Jã'ajekuna Diopi chũ'ũni ñaku i'kani, 'Cu'ache cho'omu iku tũosiva'nare pojoku', chini, chũ'ũni cu'ache cho'omu", chiito re'omu.

⁸ Ūcuapani jorema'to chekuna ija'che i'kana ũcuarepare chũ'o i'kara'ame: "Cu'ache cho'oũ re'oja'che ti'jñea'ku", chiiime. Chekuna pã, "Jã'aja'ñe i'kamũ Pablo", chiiime chũ'ũre. Jã'ata'ni repana ũcuauko joreme. Repanare, "Musanukona cu'ache cho'osi'e ro'i, vatũ toare sani uujũ pa'ijũ'u", chiiu chũ'ũni ũcuarepare cho'omu Dios. Repana ro'ia'me.

Pãi ũcuauko cu'ache cho'õju pa'iche'te kuamũ

⁹ Mai judiõpã chekunare na'a rua re'omanaa'me. Chura chũ'u tochacuhasi'kua'mũ jã'a. Pã ũcuauko cu'achechi'a cho'omasime judiõpãina'me judio peona.

¹⁰ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

“Te'euǵjē'e Dios chū'ũñe cho'ona peome.

¹¹ Dios chiiche cho'omasina peome.

Ūcuachi'a re'oja'che pa'ijũ Dioni ja'me pañu chiina peome.

¹² Pãi ũcuanũko re'oja'che pa'iche ũhasõ cu'ana carũnisõme.

Te'euǵjē'e chekunare ña oina peome.”

¹³ “Pãi ũcuanũko rua cu'ache cutunajeju

pãiu'te fãsiçoje ta'pimacoje vaocheja'che cu'amũ repaña cutuchũ'o. Rua joreme.”

“Aña eo paaku kũ'iñeja'ñe repaña chũ'opoãpi cu'ache i'kaju chekunare asi cho'ome.”

¹⁴ “Chekunare rua cu'ache i'kaju ravũ cho'ome.

Si'arũmu rua ke'renaa'me repaña.”

¹⁵ “Chekunare pe'ruju vanisõme.

¹⁶ Si'achejñarũã ku'ijũ pãire cu'ache cho'oju rua pa'ivesache cho'ome chekunare.

¹⁷ Chekunare jmamakarujē'e re'oja'che cho'okaiche vesũme repaña.”

¹⁸ “Diore jmamakarujē'e vajuchũmanaa'me repaña.”

Jã'aja'ñe kuamu Dios chũ'o aperũmu tochasi'e.

¹⁹ Dios chũ'o aperũmu tochasi'e mai judiõpãi pa'iche'te peore kuamu. Mai judiõpãi masime jã'a. Jã'ajekũna ie ũcuachi'a masime: Mai judiõpãi te'euǵjē'e re'oja'che cho'omanaa'me. Pãi si'achejña pa'ina ũcuanũko judiõpãina'me judiõ peona Diopi kuakũna mai cu'ache cho'osi'e asajanaa'me. Asato jachacu'aja'mũ maire.

²⁰ Maire pãi re'oja'che cho'ochē si'ache chũ'usi'kuamũ Dios Moisés tochasi'ere ña mai cu'ache pa'iche'te masia'ju chini. Maipi Repau aperũmu chũ'usi'ere cho'oju cu'ache cho'osi'e ro'iche peoaju chini jo'kamanesi'kuamũ Repau. Jã'ajekũna Diopi, “Re'onaa'me ina”, chiã chini, Repau aperũmu chũ'usi'ere cho'oni, cho'ote'eme pãi.

Jesucristo'te cuasanare ũcuanũkore Diopi repañani cho'okaiũna Repau'te ja'me pa'ire'ochē'te kuamu

²¹ Chura Diopi cho'okaiũna iere masime mai: Dios maire ñani, “Re'onaa'me ina”, chiĩmu, Repau chũ'ũñe peore cho'omanareta'ni. Aperũmu Diopi kuakũna irũmu pa'ijachere tocha jo'kaasome Moisenaa'me chekũna Dios chũ'o kuasina. Jã'ata'ni chura Dios maire na'a asare'ochē kuamu. Ija'che pa'imũ:

²² Jesucristo'te cuasanare ũcuanũkore Diopi cho'okaiũna maire ja'me pa'ire'omũ Repau'te, re'oja'chechi'a cho'onare pa'ire'ochēja'che, judiõpãina'me judiõ peonare.

²³ Pãi ũcuanũko cu'ache cho'onajejuña mai pa'iche'te ña pojoma'mũ Dios, re'oja'che cho'ochēji karakũna.

²⁴ Jã'ajekũna Dios maini oiũ re'oja'che cho'okasa chini Jesucristoni chũ'ũũna mai cu'ache cho'osi'e jũni ro'ikakũna re'oja'chechi'a cho'onare cho'ochēja'che mai cu'ache cho'osi'e jmamakarujē'e ro'iche chũ'ũmanēja'mũ Repau maire.

²⁵ Jesucristo'te Dios raosi'kuamũ, Repau'te cuasana cu'ache cho'osi'ere chiere rao jũni ro'ikaaũ chini. Repau chũ'ũñe jachanare ro'iche pa'ũna maini oiũ Jesucristoni chũ'usi'kuamũ Repau'te cuasanani ro'ikaaũ chini. Jã'aja'ñe ro'ikakũna maire pe'ruche cuhasosi'kuamũ Repau. Aperũmu pa'isinare pãire oni repaña cu'ache cho'osi'e ro'iche chũ'ũmanesi'kuta'ni, peore ũcuarepa cho'o ñosi'kuamũ Repau.

²⁶ Chura Repau cu'ache cuheche'te pãipi masia'ju chini repaña cu'ache cho'osi'e ro'ia'ju chini chũ'ũmu. Cu'ache cho'osi'e ro'iche pa'ũna pãire oni Jesucristo'ji jũni ro'ikaisi'ejekũna Repau'te cuasanare maire ũcuanũkore cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasamu Dios cu'ache cho'onareta'ni. Jã'ajekũna, “Pãi cu'ache cho'osi'e ro'iche paame”, chiisi'kuta'ni maini oni cu'ache cho'onareta'ni cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasaku ũcuarepa cho'omũ Repau.

²⁷ Jã'ajekũna ija'che i'kacu'amũ maire: “Re'oja'che cho'okũjekũ Dios pa'ichejana saija'mũ chũ'ũ”, chiina joreme. Maipi Dios chũ'ũñe'te peore cho'onita'ni, ija'che i'kare'ora'amũ maire: “Re'oja'che cho'okũjekũ Dios pa'ichejana saija'mũ chũ'ũ”, chiire'ora'amũ. Pãi ũcuanũko peore re'oja'che cho'ovesunajejuña jã'aja'ñe i'kacu'amũ maire. Jã'ata'ni Diopi oiũna Jesucristo'te cuasanachi'a Repau pa'ichejana saijanaa'me mai. Jã'ajekũna ũcuachi'a ija'che i'kacu'amũ maire: “Re'oja'che cho'onajeju Dios pa'ichejana saijanaa'me chukũna”, chiicu'amũ.

²⁸ Dios maire cu'ache cho'onareta'ni cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamu Repau'te cuasato. Maipi Repau'te cuasama'ñe Repau chũ'usi'echi'a cho'oto tĩ'amanera'amũ jã'a. “Re'onaa'me ina; cu'ache cho'osi'e ro'iche peomũ inare”, chiĩmanera'amũ Repau maire.

²⁹ Dios judiõpãichi'a paama'mũ. Ūcuachi'a judiõ peonare paamũ.

³⁰ Dios Ūcuate'eu'mũ. Judiõpãi jĩkora'muru chã'tiru pa'ica'niru chũto tuacojñõsinapi, Repau'te cuasato cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamu Dios repañare.

Ūcuachi'a judío peona jīkochā'tirū chuto tūacojñomanesinapi, Repau'te cuasato cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamu Dios repanare.

³¹ Jā'aja'ñejekuna, ¿Repau'te cuasanajeju Diopi chū'ukuna Moisés tocha jo'kasi'e sejojanaa'ñe mai? ¡Pāañu! ¡Jā'aja'ñe cho'omaneñu! Mai Repau'te cuasana Moisés tocha jo'kasi'e re'oja'che cho'ochē chū'ñe na'a rua cho'ome.

4

Abraham Diore masi cuasasi'ere kuamu

¹ Mai aipāñu'te Abrahamre, ¿je'se cho'oñna pojou Dios?

² Diopi, “Chū'u chū'ñe cho'okujekuna pojomu chū'u ikure”, chiito, “Re'oja'che cho'okū'mu chū'u”, chiire'ora'amū Abrahamre. Jā'ata'ni Dios asaku'te jā'aja'ñe i'kacu'amū. Asacuhemū Repau.

³ Ūcuachi'a ija'che kuamu Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'e:

Abrahampi Dioni cuasakuna re'oja'chechi'a cho'okū'te cuasacheja'che cuasamu Dios repau'te, chiimū.

⁴ Pāñu cho'ochē cho'okaiū kuri kooche rupū īsima'ñea'me. Cho'ochē cho'osi'e ro'ia'me.

⁵ Jā'ata'ni Dioni cuasaju re'oja'che cho'onare Ūcuauji repanani, “Re'onajejuna ro'iche peomu inare”, chiaū chini cho'oma'me repana. Cu'ache cho'ojū Repau'te cuhesinareta'ni re'oja'che cho'onare cuasacheja'che cuasaku rupū cho'okaimū Dios Repau'te cuasanare. Repana re'oja'che cho'osi'e ro'ima'ñea'me.

⁶ David jā'aja'ñe kuasi'kuamū. Pāñi re'oja'che cho'omanareta'ni Diopi re'oja'che cho'onare cuasacheja'che cuasakuna pojou pa'iche'te kuasi'kuamū.

⁷ Iere tocha jo'kaasomū repau David:

Dios chū'ñe'te jachaju pāñi cho'osi'e Diopi cuasama'to rua re'omū repanare.

Ūcuachi'a repana cu'ache cho'osi'ere tunoto rua re'omū repanare.

⁸ Repana cu'ache cho'osi'ere ro'ia'ju chini Diopi chū'uma'to rua re'omū repanare.

Jā'aja'ñe tocha jo'kaasomū repau.

⁹ Judiopāñi jīkora'muru chā'tirū pa'ica'nirū chuto tūacojñosinarechi'a re'oma'mū jā'a. Judío peonare ūcuachi'a cho'okaimū Dios. “Abrahamre Repauni cuasakuna re'oja'che cho'okū'te cuasacheja'che cuasamu Dios”, chiimū Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'ere cuasaku tohamū chū'u ija'ova.

¹⁰ Abrahamre repau jīkomu chā'tiro pa'ica'nirū chuto tuasirumuchi'a jā'aja'ñe cuasamanesi'kuamū Dios repau'te. Aperumuna repau jīkochā'tirū chuta'a chuto tūacojñomarumujē'e ūcuaja'che cuasasi'kuamū Dios repau'te.

¹¹ Abraham chuta'a jīkochā'tirū chuto tūacojñoma'kupi Diore cuasarumū cu'ache cho'oma'kure cuasacheja'che cuasaasomū Dios repau'te. Na'a pa'isirumū jīkomu chā'tiro pa'ica'nirū chuto tuache'te jo'kaasomū Dios repau'te, cho'okū Repau ūcuarepa repau'te paache'te masia'ku chini. Jā'ajekuna judío peona jīkochā'tirū pa'ica'nirū chuto tūacojñomanapi Diore cuasanare ūcuanuko aipāñu'ia'mū repau. Abrahamre cuasacheja'che cuasamu Dios repanare, cu'ache cho'omanare cuasacheja'che.

¹² Ūcuachi'a mai judiopāñi jīkochā'tirū chuto tūacojñosina Diore cuasana aipāñu'mū Abraham, chuta'a repau jīkochā'tirū chuto tūacojñomarumū Diore cuasacheja'che cuasanajejuna.

Dios Repau'te cuasanare cho'okaija'mū chiisi'e ūcuarepa cho'okaiche'te kuamu

¹³ Diopi chū'ñna na'a pa'isirumū Abrahamna'me repau jijosinajana Diore cuasana cheja pa'inare ūcuanokore re'oja'che chū'ujanaa'me. Dios ija'che i'kama'mū: “Abrahamre chū'u chū'usi'e cho'osi'kujekuna cho'okaija'mū chū'u”, chiima'mū Dios. Jā'ata'ni Abrahampi Repauni cuasakuna repau jijosinajanapi chū'uju paapu chini cho'okaija'mū Dios, re'oja'che cho'okū'te cuasacheja'che cuasaku.

¹⁴ Aperumū Repau chū'u jo'kasi'e cho'onare Diopi pāñi chū'ñe jo'karu Repau'te cuasana peoche cuasara'ame. Jā'aja'ñe peoche cuasato Dios cho'oja'mū chiisi'e jorechu'o pa'ira'amū.

¹⁵ Dios Repau chū'u jo'kasi'ere pāñi jachajuna pe'rukū cu'ache cho'osi'e ro'iche chū'umū. Pāñi Repau chū'usi'e jo'kamanesi'e pa'ito jachana peora'ame.

¹⁶ Aperumū Dios, “Chū'ure cuasanarechi'a re'oja'che pa'iche rupū īsija'mū chū'u”, chiniasomū. Repau i'kasi'e jorema'ñe rupū īsiku'mū Dios, ūcuanuko maipi Abraham jijosinajanapi repau Diore cuasacheja'che cuasanapi judiopāñina'me judío peona re'oja'che paapu chini. Mai ūcuanuko aipāñu'ia'mū Abraham, Diore cuasana judiopāñina'me judío peona.

¹⁷ Ie Diopi i'kakuna asaju tochaasome pāi: Abraham, mu'u jojosina rua jainuko pa'iju si'avājupāi pa'ijanaa'me, chiniasomu Dios Abrahamre. Repau'te cuasakujeku Abraham Diopi űato mai aipāiu'mu. Repau Dios si'ache cho'omasiku'mu. Jūnisosinare vasomu paapu chini. Ūcuachi'a pāi chuta'a peorumu, "Paapu", chikuna pa'ime chura.

¹⁸ Dios repau'te Abrahamre ija'che i'kaasomu: "Mu'u jojosina rua jainuko pa'iju si'avājupāi pa'ijanaa'me", chiniasomu Dios, chuta'a chīi peokuni. Dios i'kasi'e cuasavesacheta'ni cuasasi'kujekuna chura repau jojosina si'avājupāi pa'ime.

¹⁹⁻²⁰ Cienrepaūsurumu pa'ikujī rua aiva'uta'ni ūcuachi'a repau rūjo Sara aiva'ojekona chīi paacu'ache masikuta'ni ūcua Dios chu'o jachamaneasomu. "Dios peore masiku'mu", chīi cuasaasomu repau. Dios i'kasi'ere jachamaneuna chīi paacu'asinareta'ni Diopi cho'okaiuna chīi paare'oasomu repanare.

²¹ Jachama'ne, "Dios Repau cho'ora chīiche cho'omasiku cho'omu", chiniasomu repau.

²² Jā'aja'ne Abrahampi Dioni cuasakuna, "Repau'te re'oja'chechi'a cho'oku'te cuasacheja'che cuasamu Dios".

²³ Abrahamre cuasachechi'a tochaaku chini chū'umanesi'kuamū Dios Moiseru.

²⁴ Ūcuachi'a maire cuasache kuaku tochasi'kuamū. Maire Paaku'te Jesucristo'te jūniso tācojñosi'kure vasosi'kure Diore cuasanare ūcuachi'a re'oja'che cho'onare cuasacheja'che cuasamu Repau maire.

²⁵ Jesucristo mai cu'ache cho'ochete ro'ikasa chini jūniso tācojñosi'ku jo'e vajuranasomu, Diopi maini cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasakuna.

5

Diona'me re'oja'che pa'iche'te kuamu

¹ Jā'ajekuna maire Jesucristo'te cuasanare Diopi re'oja'chechi'a cho'onare cuasacheja'che cuasakuna Ūcuau'ame re'oja'che pa'ime mai. Jesucristo'ji paakuna pe'ruma'mu Repau maire.

² Jesucristo'ji maire jūni ro'ikakuna pojoku Repau'te cuasanare Dios maire re'onare cho'osi'kuamū. Cho'okakuna Repau'te re'oja'che ja'me pa'ime mai chura. Ūcuachi'a mai Dios pa'icheja'che re'oja'che pa'ijachere cuasaju pojoju cha'ame mai.

³ Ūcuachi'a maini cu'ache ti'jñeto pojoju pa'ime mai, maipi Repau'te cuasache'te na'a rua che'cheju. Pa'ivesache pa'itojē'e ūhasoma'ne Repau'te ūcua cuasani na'a rua koka paaju re'oja'che pa'iche na'a rua che'cheme mai.

⁴ Jā'aja'ne pa'ivesache pa'itojē'e ūhasoma'ne Repau'te ūcua cuasani rekoñoā na'a re'ojarekoñoā paajanaa'me mai. Maipi re'ojarekoñoā paani maire Dios re'oja'che cho'okaijachere pojoju cha'ajanaa'me mai.

⁵ Dios maire re'oja'che cho'okaijache ūcuarepaa'me. Maini cuasaku Repau Rekocho'te mai rekoñoāna raosi'kuamū, maipi Repau maire cuasache'te masia'ju chini.

⁶ Ūcuachi'a mai iere masiju Dios maire cuasache masime: Mai chuta'a re'oja'che cho'ovesaju Diore cuherumu, Repau chiisirumu ti'auna jūni ro'ikanasomu Jesucristo maire.

⁷ Pāiu'te, ūcuarepa cho'oku'teta'ni, "Ikupi vajuu paau; chu'upi chuenisora", chiima'me pāi. Chekurumu rua te'eñoā pāi chekunani rua re'onajejuna oni chuenisocosome, vajuna paapu chini.

⁸ Jā'ata'ni Dios maire na'a rua oimu. Repau maire oiche ija'che cho'o űosi'kuamū Dios: Mai chuta'a cu'ache cho'orumu Jesucristo'ji mai cu'ache cho'ochete jūni ro'ikaau chini chū'usi'kuamū.

⁹ Jesucristo'ji chie rao jūni ro'ikaisi'jekuna maire re'oja'che cho'onare cuasacheja'che cuasamu Dios. Jā're masiju ūcuachi'a Repau maire na'a rua re'oja'che cho'okaijachere masime mai ie: Pāi repana cu'ache cho'osi'e ro'iju paapu chini Repau chū'urumu, Jesucristo cho'okaisi'jekuna ūcuarepa cho'oku maini oiū vati toa sani uuche'te ūsekaija'mu.

¹⁰ Aperumu Diore mai cuherumu Repau Mamakujī maini jūni ro'ikaau chini raouna Diona'me re'oja'che pa'ime mai chura. Jesucristo'ji vajurani pa'iu maire si'arumu re'oja'che cho'okaiuna jmamakarujē'e pe'rumau cu'ache cho'omaneja'mu maire Dios, Repau'te ja'me pa'inajejuna.

¹¹ Ūcuachi'a Jesucristo'ji cho'okaiuna, Dioni cuasaju rua pojome mai. Maire Paaku Jesucristo jūni ro'ikaisi'jekuna, Diona'me re'oja'che pa'inaa'me mai.

Adān cu'ache cho'okaisi'ena'me Jesucristo re'oja'che cho'okaisi'ere kuamu

¹² Ija'chea'me: Chareparo pa'isi'ku Adán cu'ache cho'osi'kujeku jünisosi'kua'mu. Cu'ache cho'osi'e ro'ia'me jü'íne. Já'ajekuna mai aipáiu Adán jojosinajeju cu'ache cho'ojü ücuanuko jünisonachi'aa'me mai.

¹³ Adán pa'irámupi vna pái cu'ache cho'ojü paniasome, Dios chuta'a Moisere páipi cho'oa'ju chini chü'umarumu. Já'ata'ni reparumu cu'ache cho'onareta'ni Moisés chü'usi'e jachasi'e cuasamaneasomu Dios, chuta'a asamanajejuna.

¹⁴ Já'ata'ni Adán jojosina ücuanuko Dios chü'úne Moisés chuta'a asamarumu pa'isina Adán Dios chü'usi'e jachasi'aja'che jachamanesinata'ni jünisoasome. Repau Adán pái ücuanukore cu'ache cho'okaniasomu. Na'a cho'je raisi'kupi Jesucristo pái ücuanukore re'oja'che cho'okaniasomu.

¹⁵ Adanna'me Jesucristo pái ücuanukore cho'okaniasome. Já'ata'ni ücuaja'che cho'omaneasome. Adán Dios chü'usi'ere jachaku cu'ache cho'oasomu. Te'eu Repauni jachauna pái ücuanuko jünisome. Já'ata'ni Repau Dios maire oiü chü'uasomu, Jesucristo te'euji pái ücuanuko cu'ache cho'oché karamañe jüni ro'ikaaü chini. Ro'ikaicojñosinajejuna maire si'arumu cho'okaimu Dios, maipi re'oja'che paapu chini.

¹⁶ Adanna'me Dios ücuate'e cho'okaimaneasome. Te'eu Adán Dios chü'usi'ere te'echo jachauna pái ücuanuko cu'ache cho'osi'e ro'ia'ju chini chü'ujamü Dios. Pái ücuanuko Repau chü'úne ruarepañoá jachasinareta'ni maire oiü rupü cho'okaniasomu Dios, Jesucristoji jüni ro'ikakuna, "Chü'upi ñato re'onajejuna cu'ache ro'iche peomu inare", chisa chini.

¹⁷ Te'eu Adán Repau chü'usi'ere jachauna pái ücuanuko jünisonaa'me. Já'ata'ni Jesucristo te'euji maire jüni ro'ikakuna Dios maini oiü re'oja'che cho'onare cuasacheja'che cuasamu. Ücuachi'a re'oja'che pa'iche Dios rupü ísiche koonpi re'oja'che pa'ijü Jesucristo pái ücuanukore chü'urumu Repau'te ja'me chü'ujanaa'me mai.

¹⁸ Já'ajekuna te'euji Dios chü'usi'ere te'echo jachauna si'aväjüpái repaña cu'ache cho'osi'e ro'iche paame. Ücuaja'che Te'euji te'echo re'oja'che cho'okakuna si'aväjüpáire Repau'te cuasanare Diona'me si'arumu re'oja'che pa'ire'omu, Diopi repanani cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasakuna.

¹⁹ Te'eu Adán Dios chü'usi'ere jachauna pái ücuanuko cu'ache pa'inaa'me Diopi ñato. Ücuaja'che Jesucristoji te'eu Dios chü'usi'ere cho'ouna pái jainuko re'oja'che pa'ime Diopi ñato.

²⁰ Dios re'oja'che chü'uasomu páipi Repau chü'usi'ere jachaju cu'ache cho'onapi ücuana jachache'te masia'ju chini. Já'ata'ni Repau chü'usi'e jachaju si'arumu na'a rua cu'ache cho'onareta'ni ücuanani oiü na'a rua re'oja'che cho'okaisi'kua'mu Dios.

²¹ Pái ücuanuko cu'ache pa'ijü jünisome. Já'ajekuna maini oiü jüni ro'ikaaü chini Maire Paaku Jesucristo'te raosi'kua'mu. Re'oja'che cho'onare cuasacheja'che cuasaku mai jünisosirumu Repau pa'ichejana saja'mu maire, si'arumu ja'me paapu chini.

6

Jesucristo'te jovosinajeju cu'ache cho'omañe re'oja'che pa'imasiche'te kuamu

¹ Pái chekuna ija'che i'kacosome: "Já'aja'ñe pa'ito cuhamañe ücua cu'ache cho'oñu mai, Diopi maini oiü na'a re'oja'che cho'okaaü", chiicosome.

² Já'aja'ñe cuasache rua cu'amü! Já'aja'ñe pa'imaneñu! Cu'ache cho'oché ühasosinaa'me mai. Chura Diopi cho'okaiuna cu'ache cho'omañe pa'ire'omu maire. Re'oja'che pa'imasinata'ni, jjo'e cu'ache cho'ojü pa'ijanaa'ñe mai?

³ Ie masime musanukona: Aperumu pa'isi'e jo'kaso Jesucristoni, "Chü'ure paajü'u", chini Ücuauñi jovo, Ücuauña'me jü'isinaja'ñe pa'ijü okoro'vecojñosinaa'me mai.

⁴ Maire Jesure jovosinare Ücuauji jüni ro'ikakuna mai rekoñoá cu'ache cho'ouache sējokaisi'kua'mu Dios, Jesure jünisoña tasi'aja'che. Okoro'vecojñosinajeju jüniso tácojño jo'e vajuraisinaja'ñe pa'ime mai. Ücuachi'a Dios peore Masijeku Jesure jünisosi'kure vasosi'aja'che mai rekoñoá re'ojarekoñoá care'vakaisi'kua'mu, maipi mama pa'ijü re'oja'che paapu chini.

⁵ Maipi Jesucristoni jovo mai aperumu pa'isi'e jo'kasosinaa'me. Já'aja'ñe cho'osinajeju Ücuauña'me jünisosinaja'ñe pa'ime mai. Repau jüniso tácojñosi'kupi jo'e vajurakuna mai rekoñoá care'vasirekoñoáre paaju jüni vajuraisinaja'ñe mama pa'ime mai.

⁶ Ie ücuachi'a masime mai: Jesucristo maire jüni ro'ikaisi'kujeku Ücuauña'me jü'isinaja'ñe pa'ijuna maire vati paasinare tuasi'kua'mu, maipi cu'ache cho'omañe paapu chini. Jesucristoji já'aja'ñe cho'ouna cu'achechi'a cho'omasisina chura re'oja'che pa'imasime mai.

7 Pāi chekunare paajū chū'una repana koo paacojlonapi jūnisoru jo'e paacu'amū. Ūcuaja'che maipi Jesucristona'me jū'isinaja'ñe pa'ijuna vatipi maini ūcuamakaru paauna chura Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'imasiyu cu'ache cho'omanaa'me mai.

8 Mai Jesucristona'me jū'isinaja'ñe pa'ijū iere masime: Repauji vajūjekuna Ūcuaua'me si'arumū re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

9 Ūcuachi'a iere masime mai: Jūni vajuraisi'kujekū jo'e jū'imaneja'mū Repau. Jūnisochē jo'e peomū Repau'te.

10 Pāi cu'are peore jūni ro'ikaisi'kujekuna jo'e jū'iñe peomū Repau'te. Jūni vajurani pa'iu Dioni re'oja'che cho'okaiū pa'imū Repau.

11 Ija'che cuasajū'ū musanukona: Jesucristo cho'okaisi'ejekuna jūnisosina pa'icheja'che pa'ijū cu'ache cho'oma'ñe pa'inaa'me musanukona. Ūcuachi'a musanukona Jesucristo jūni vajurani pa'iu Diore re'oja'che cho'okai'cheja'che vajuraisina'ñe pa'ijū Diore re'oja'che cho'okaiju pa'imē.

12 Icheja chejachi'a pa'ire'ocanivua're paajuna maire te'eñoā chuta'a cu'ache cho'ouamu. Jā'ajekuna musanukonare, Diore re'oja'che cho'okaiju pa'inare cu'ache cho'ouatojē'e cho'omairo pa'ijū'ū, chiimū chu'ū. Cu'ache cho'ona re'oja'che cho'ovesujū repinare uachechi'a cho'omasinaa'me.

13 Musanukonapi cu'ache cho'omanēu chini peore meñe ūsejū'ū, cu'ache cuasaju cho'ouache peore. Musanukona ca'nivua'na'me rekoñoā Dioni isijū'ū, Repauji cho'okaiuna re'oja'che pa'iu chini. Imamakaru'ē'e cu'ache cho'omairo pa'ijū jūni vajuraisina pa'icheja'che mama pa'ijū Dioni re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'ū.

14 Dios musanukonare re'oja'che cho'okaimū, re'ojachere cho'omasijū cu'ache cho'oma'ñe paapu chini. Aperumū musanukona Dios pa'ichejana sañu chini Repau chū'ū jo'kasi'e rua cho'ojū pa'isinaa'me. Jā'ata'ni chura jā'aja'ñe cho'ochē chū'uma'ñe, rupū musanukonare oiū cho'okani cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamaneja'mū Repau.

Re'oja'che cho'omasiche'te kuamu

15 Jā'aja'ñe pa'ito, Diopi maini oiū mai cu'ache cho'ochē'te jo'e cuasamauna Repau aperumū chū'ū jo'kasi'e cho'omanata'ni, ¿cu'ache cho'ojanaa'ñe mai? ¡Pāaū! ¡Cu'ache cho'omanēu mai!

16 Ie masime musanukona: Musanukonare ja'me pa'ikujū chekuni, "Chu'ure paajū'ū; mu'ū chiichechi'a cho'okasa", chini repau'te paaku chū'ūñechi'a cho'okū pa'ija'mū repau. Jā'ata'ni jā'aja'ñe i'kato repau'te cho'ouache cho'ocua'aja'mū. Diore jā'aja'ñe i'kanata'ni re'oja'che pa'imē, "Chu'ure paajū'ū; mu'ū chiichechi'a cho'okasa", chiina. Ūcuaja'che musanukonapi cu'ache'te cho'ojū re'oja'che cho'ochē cavesusoru re'oja'che cho'ouanareta'ni cho'ocua'aja'mū, musanukonare vatipi paakuna. Jā'aja'ñe cho'onare cuhekū sējomū Dios. Aperumū musanukona Dios pa'ichejana sañu chini Repau chū'ū jo'kasi'e rua cho'ojū pa'isinaa'me. Jā'ata'ni chura jā'aja'ñe cho'ochē chū'uma'ñe rupū musanukonani oiū re'oja'che cho'okani cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamaneja'mū Repau.

17 Iere cuasakū Diore, "Re'orepamū", chiimū chu'ū: Aperumū musanukonare vatipi paasi'kuamū. Jā'ata'ni musanukonare paipi Dios chu'o re'ojachere che'chojuna asa chēa pojojū Diopi cho'okaiuna peore cho'ojū pa'inaa'me.

18 Diopi cho'okaiuna vati musanukonare paasi'kupī teana jñu'isi'kuamū. Chura musanukona Dios neenajēju Repau chiichechi'a cho'oñu chiime.

19 Ie asamasire'ochē kuamū chu'ū musanukonare na'a rua asa masia'jū chini: Aperumū musanukona cu'ache cuasaju cu'achechi'a cho'ojū si'arumū na'a rua cu'ache cho'ojū pa'isinaa'me. Chura re'oja'chechi'a cho'oñu chini musanukona ca'nivua'na'me rekoñoā Dioni isijū'ū, Repauji cho'okaiuna re'oja'che cuasajū si'arumū na'a re'oja'che cho'ojū pa'iu chini.

20 Musanukonare vati paarumū re'oja'che cho'ochējē'e cuasamanesinaa'me.

21 Aperumū musanukonare uachechi'a cho'ojū pa'isinaa'me, "Jā'aja'ñe cho'oni'te pojojanaa'me mai", chini cuasaju. Jā'ata'ni musanukona chura reparumū cho'osi'ere cuasani vajuchujū pojoma'me. Aperumū musanukona cho'osi'ēja'che cho'onare cuhekū sējomū Dios.

22 Jā'ata'ni chura Jesucristo cho'okaisi'ejekuna Dios neenajēju vatipi jñukuna si'arumū na'a rua re'oja'che cho'ojū Diona'me si'arumū re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

23 Maire cu'ache cho'onare cuhekū sējomū Dios, mai cu'ache cho'osi'e ro'i. Jā'ata'ni Maire Paaku'te Jesucristo'te jovosinare Diopi rupū cho'okaiuna Ūcuaua'me si'arumū re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

7

Dios aperumũ chũ'u jo'kasi'ere Jesucristo'te jovosinapi cho'oma'to ro'iche peomu

¹ Asarepajũ'u, chũ'u majapãi. Dios chũ'usi'e masime musanukona. Ūcuaja'che masime ie: Pãi vajuna cheja pa'irumuna, Dios chũ'usi'ere cho'oma'to cu'amũ. Jũ'isirumũ cho'oma'nea'me jã'a.

² Ija'chea'me. Ija'che kũamũ Dios chũ'ũñe: Romio umũu'te vejani repau jũnisorumujatu'ka umũ pa'imo. Repau jũnisoruta'ni umũ peoo'mo. Te'eo pa'imo repao.

³ Repao ñju jũnisosirumuna chekuni umũu'te vejani Diopi ñato cu'ache cho'oma'mo. Jã'aja'ñe cho'onĩ Dios chũ'ũñe jachama'mo repao. Jã'ata'ni ñju chuta'a vajũũ pa'itona chekuni umũu'te pani Diopi ñato cu'ache cho'omo repao.

⁴ Jã'aja'ñe pa'imũ maire. Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e ñjuja'ñe pa'isi'kua'mũ maire. Jã'ata'ni Jesucristo'te jovosinajeju Ūcuũna'me jũ'isinaja'ñe pa'ime mai. Jũnisosinaja'ñe pa'ijũna Moisés tocha jo'kasi'e mai ñjuja'ñe pa'ima'mũ chura. Jã'ajekuna aperumũ Repau chũ'ũna tochasi'e peore cho'oma'to ro'iche peomu. Jesucristo jũni vajuraisi'kupi paamũ maire, Dioni si'arumũ na'a raa re'oja'che cho'okaiju paapu chini.

⁵ Aperumũ mai cu'arekoñõare paaju cu'ache cho'ouakuna cu'achechi'a cho'osinaa'me. Jã'ajekuna Dios cho'omanejũ'u chiisi'eta'ni asasinajeju ũcuare cho'ouakuna cho'osinaa'me mai. Si'arumũ na'a raa cu'ache cho'ojũ pa'isinaa'me. Jã'aja'ñe cho'ojũ vati toana saira'asinaa'me mai.

⁶ Aperumũ Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e peore cho'omanerena raa cu'asi'kua'mũ maire. Jã'ata'ni chura Jesucristoni cuasaju jovosinajeju Ūcuũna'me jũ'isinaja'ñe pa'ijũ Repauji chũ'ũna Moisés aperumũ tocha jo'kasi'e peore cho'omanareta'ni maini oiũ re'oja'che cho'okaimũ Repau. Chura Jesucristo chẽa paanajeju, Dios Rekochoji cho'okaiũna mamarekoñõare paaju cho'oche cho'okaime mai Repau'te.

Jesucristo'te cuasanata'ni ũcua rekoñõ cu'ache paache'te kũame

⁷ Jã'aja'ñe pa'ito, ¿Diopi chũ'ũna Moisés tocha jo'kasi'e cu'aku? ¡Cu'ama'mũ! Jã'aja'ñe i'kama'kua'mũ chũ'u. Moisés tocha jo'kasi'ere peoni chũ'u rekocho cu'ache pa'iche vesura'amũ chũ'u. Jã'are ñaku che'chesi'kua'mũ chũ'u. Ija'chea'me: Moisés tocha jo'kasi'epi, "Chekuna neemajñaruãre tua paaũache ñamanejũ'u", chiima'to chũ'ure tua paaũache vesura'asi'kua'mũ chũ'u.

⁸ Chũ'ure, cu'ache cho'onekujekuna, "Jã'are cho'omanejũ'u", chiito na'a raa cho'ouasi'kua'mũ. Chekuna neemajñaruã ũcuauamajñaruã paaũasi'kua'mũ chũ'ure. Chũ'umanesi'e pa'ito jachamanera'asi'kua'mũ.

⁹⁻¹⁰ Aperumũ Dios chũ'usi'e chũ'u vesurumũ, "Re'oku'mũ chũ'u", chini pojoku cuasasi'kua'mũ. Jã'ata'ni Dios chũ'usi'e che'chesirumũ masakuta'ni cho'ocuheku jachasi'kua'mũ chũ'u. Jã'arumupi jachakuna cuheku sējosi'kua'mũ Dios chũ'ure. Dios maire jã'aja'ñe cho'oma'ñe paapu chini chũ'usi'kua'mũ, maipi Ūcuũna'me re'oja'che paapu chini. Jã'ata'ni chũ'upi Repau chũ'usi'ere asa jachakuna cuheku sējosi'kua'mũ chũ'ure.

¹¹ Dios chũ'u jo'kasi'ere asani, cu'arekocho'te paaku rũhiñe cuasamaũ ija'che cuasasi'kua'mũ chũ'u, vatipi jorekuna: "Dios chũ'usi'e cho'oma'to ũcua re'oja'mũ chũ'ure", chini Repau chũ'usi'e jachasi'kua'mũ chũ'u. Jachakuna Dios chũ'ure cuheku sējosi'kua'mũ.

¹² Dios chũ'u jo'kasi'e cu'ama'mũ. Raa re'omũ. Re'oja'chere che'chomũ.

¹³ Jã'aja'ñe pa'ito, Dios chũ'uni cuheku sējoni'te kuaku, ¿Repau aperumũ chũ'u jo'kasi'e chũ'ure cu'ache cho'oku? ¡Pãamũ! ¡Jã'aja'ñe i'kama'kua'mũ chũ'u! Ija'chea'me: Chũ'u cu'achechi'a cho'omasiche'te chũ'upi masia'ku chini re'oja'che chũ'usi'kua'mũ Dios. Cu'ache cho'oku chũ'u rekocho cu'ache pa'iche masicuhamũ chũ'u, Dios chũ'usi'e re'oja'chere asani.

¹⁴ Iere masime mai: Moisés tocha jo'kasi'e Dios Rekochoji chũ'usi'ea'me, maipi Repau chiiche re'oja'che cho'ojũ paapu chini. Chũ'uta'ni chũ'ure cho'ouache'te cho'oku vati chũ'ũñe cho'oku'mũ.

¹⁵ Vesumũ chũ'u cho'oche. Chũ'ure cho'ouache re'oja'che cho'oma'kua'mũ. Chũ'u cho'ocuhecheta'ni cu'ache cho'oku'mũ.

¹⁶ Chũ'u cu'ache cho'oche'te cuhekujeku iere masimũ chũ'u: Moisés tocha jo'kasi'e jã'aja'ñe cho'oche'te ñsehejeku raa re'oja'imũ. Ūcuarepare chũ'ũna.

¹⁷ Chũ'u cu'ache cho'оче chũ'ure cho'ouachema'mu. Cu'ache cho'ocuhemu chũ'u. Jã'ata'ni chũ'u rekocho chuta'a cu'ache pa'iu chũ'uni cu'ache cuasokuna jã'aja'ne cho'omu chũ'u.

¹⁸ Iere masimu chũ'u: Chũ'uchi'a te'eu pani jmakarujẽ'e re'oja'che pa'ima'mu, chuta'a chũ'u rekocho cu'ache paaku. Raa re'oja'che cho'ora chiiku'teta'ni cho'ocua'mu chũ'ure.

¹⁹ Re'oja'che cho'ora chinijẽ'e cho'oma'mu chũ'u. Cu'ache cho'omanera chini ũcua cho'omu chũ'u.

²⁰ Chũ'upi cu'ache cho'ochete cuheto chũ'ure cho'ouama'nea'me. Chũ'u rekocho chuta'a cu'ache pa'iu chũ'uni cu'ache cuasokuna jã'aja'ne cho'omu chũ'u.

²¹ Si'arumu ija'che pa'iku'mu chũ'u: Re'oja'che cho'ora chiikata'ni ũcua cu'ache cho'oku'mu chũ'u.

²² Diopi chũ'uuna Moisés tocha jo'kasi'ere chũ'u rekochoji raa chiuu cho'ora chiimu chũ'u.

²³ Jã'ata'ni chũ'u rekocho chuta'a cu'ache pa'iu jachaku cu'ache cho'omu chũ'u. Si'arumu chũ'u rekocho cu'ana'me raa cavamu. Cu'api cajejanisouna re'oja'che cho'ocua'mu chũ'ure.

²⁴ ¡Raa cu'amu chũ'ua'ure! Cu'achi'a cho'okujekuna Dios chũ'ure cuheku sėja'ama. ¿Neeri chũ'ure cho'okaijanaa'ne? Raa oimu chũ'u.

²⁵ ¡Jã'ata'ni cho'okai'ku pa'imu! Diopi chũ'uuna Maire Paaku Jesucristoji cho'okaimu chũ'ure. Jã'ajekuna raa pojoku Diore, "Re'orepamu", chiuu pa'imu chũ'u.

Chũ'u i'kasi'e ija'chea'me: Chũ'u rekocho Dios chũ'uñe peore cho'ora chiimu chũ'u. Jã'ata'ni Diopi cho'okaima'to chũ'u rekocho chuta'a cu'ache pa'iu cho'ocua'aja'mu chũ'ure.

8

Dios Rekochoji cho'okaiuna re'oja'che pa'iche'te i'kamũ

¹ Jã'ajekuna chura Jesucristo chẽa paanare Diopi, "Re'onaa'me ina", chiuna, cu'ache cho'osi'e ro'iche peomu.

² Aperumu chũ'ure cu'achechi'a cho'omasikuna cuheku sėjosi'kua'mu Dios. Churata'ni Jesucristo cho'okaisi'ejekuna ũcuau ni cuasaku jovouna Dios Rekochoji cho'okaiuna ũcuau'me re'oja'che ja'me pa'imu chũ'u.

³ Dios maire re'oja'chere chũ'usi'kua'mu, maipi re'oja'che cho'ojũ ũcuau'me paapu chini. Jã'ata'ni maire re'oja'che cho'ocua'asi'kua'mu, vatipi maini paakuna. Jã'aja'ne pa'inani Dios Repau Mamaku'te raosi'kua'mu, mai cu'ache cho'onaja'uta'ni jmakarujẽ'e cu'ache cho'oma'ne pa'iu mai cu'are jũni ro'ikaau chini. Diopi chũ'uuna mai cu'are Jesupi jũni ro'ikakuna maire pe'ruche cuhasosi'kua'mu Dios. Jã'ajekuna chura maire Repau'te ja'me re'oja'che pa'ire'omu.

⁴ Jã'aja'ne Dios maire cho'okaisi'kua'mu, mai te'ena meñe cu'ache cuasaju cho'ochete cho'oma'ne pa'iju, ũcuau Rekochoji cho'okaiuna Repau chũ'uñe'te cho'ojũ paapu chini.

⁵ Pãi repana rekoñoã cu'ache cuasachechi'a cho'ona repanare uachechi'a cuasaju cho'ome. Pãi Dios Rekocho chũ'uñe'te cuasaju cho'onata'ni Dios chiiche'te cuasaju cho'ome.

⁶ Pãi repana rekoñoã te'ena cu'ache cuasaju cho'onare cuheku sėjomu Dios. Dios Rekocho chiiche cuasaju cho'onata'ni Repau'me si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁷ Repanare cu'ache cho'ouachechi'a cuasana Dioni cuheju Repau chũ'uñe cho'oma'me. Chekurumu Repau chũ'uñe cho'oñu chiitojẽ'e ũcua cho'ocua'ara'mu repanare.

⁸ Pãi repana rekoñoã cu'ache cuasachechi'a cho'ona repanare uachechi'a cho'ojũ Diore pojovesume. Jã'ajekuna repanare pojoma'mu Dios.

⁹ Musanukonata'ni, Jesucristo chẽa paanajeku Dios Rekocho'te paaju Repau chiiche'te cuasaju musanukona cu'ache cuasache cho'oma'me. Pãi Dios Rekocho peonata'ni Jesús neenama'me.

¹⁰ Musanukonare cu'ache cho'ojuna cuheku sėjosi'kua'mu Dios. Jã'ata'ni Jesucristo'te jovosinajeku ũcuau'me jũ'isinaja'ne pa'ijuna Diopi musanukonani cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasakuna ũcuau'me re'oja'che pa'ire'omu musanukonare chura.

¹¹ ũcuachi'a Jesure jũniso tãcojñosi'kure Vasosi'ku Dios Rekochoji ja'me pa'iu cho'okaija'mu musanukonare, jũnisosirumu vajurani mamaca'nivũare koo paaaju chini.

¹² Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Dios Rekochoji ja'me pa'imu maire. Jã'ajekuna maire cho'ouache cu'ache cho'ojũ pa'imaneñu mai.

¹³ Músanúkonnare uachechi'a cuasaju cho'oju pa'ito cuheku sējoja'mu Dios. Jā'ata'ni Dios Rekochoji cho'okaiuna musanukonare cu'ache cho'owache'te jo'kasoni Diona'me si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

¹⁴ Dios Rekocho chū'ũne cho'ona ũcuanuko Dios chīia'me.

¹⁵ Musanukona Jesucristo'te jovoramu Dios Repau Rekocho'te ĩsisi'kua'mu, musanukonapi, "Repau chīia'me mai", chiiju masia'ju chini. Aperumu cho'achechi'a cho'omasisinaa'me musanukona. Churata'ni Repau chīijeju re'oja'che pa'imasime. Jā'are masiju vajučuma'me musanukona, cu'ache cho'osi'e ro'imanajanajeju. Repau Rekochoji cho'okaiuna, Repau chīijeju, "Ja'ku", chiime musanukona Repau'te.

¹⁶ Repau Rekochoji mai rekoñoana kuakuna, "Dios chīia'me mai", chiime.

¹⁷ Repau chīijejuna Dios rua re'oja'che ĩsija'mu maire, mai a'chũre Jesucristo'te ĩsisi'ēja'che. Icheja cheja pa'irumu Dios chīijeju mai a'chũ Jesucristo cu'ache cho'ocojñosi'ēja'che cho'ocojñome mai. Na'a pa'isirumuta'ni Repau pa'ichejana sani Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

Dios maire si'ache re'oja'che ĩsijachere kuamu

¹⁸ Chura sumava'na pa'ime mai cu'ache cho'onajeju. Na'a pa'isirumuta'ni Dios maire chekuna ñaju'te re'oja'chechi'a pa'inare cho'oja'mu. Re'oja'che pa'ijuna Dios maire rua pojoja'mu. Jā'ajekuna irumu pa'iche cuasama'ne na'a pa'isirumu pa'ijachere cuasaku pojomu chũu.

¹⁹ "Reparumu na'mi t'aa'ku", chiiju cha'ame ũcuanuko Dios cho'osina, Repau chīi pa'ijachere masiñu chini.

²⁰ Pāipi cu'ache cho'orena Dios chũ'usi'e cu'ache si'ache pa'imũ chura. Peore si'asoche pa'imũ. Jũ'iñe pa'imũ. Ñañañe pa'imũ. Rupũ pa'ima'mu jā'a; Dios chũ'usi'ea'me, pāi cu'ache cho'osi'e ro'i. Repau chiisirumujatu'ka jā'aja'ne pa'ija'mu icheja cheja.

²¹ Jā'ata'ni na'a pa'isirumuna Repau chũ'usi'e cu'ache peore sējoja'mu Dios. Si'asoche peoja'mu. Jũ'iñe peoja'mu. Ñañañe peoja'mu. Re'oja'chechi'a pa'ija'mu. Dios Repau chīi re'oja'chechi'a pa'inare cho'orumuna Repau cho'osi'e peore si'ache re'oja'che carevasoja'mu.

²² Dios chũ'usi'e cu'a peore irumujatu'ka ũcua cu'amu, romio'te chīi jñaapi'rako'te asicheja'che. Jā'are masime mai.

²³ Ūcuachi'a mai rekoñoare Dios Rekochoji apicare'vakuna reparumupi na'mi t'aa'ku chini cha'ame mai, chuta'a cu'ache pa'ijũ oiju. Reparumu Dios maire Repau chīi re'oja'chechi'a pa'inare cho'oja'mu.

²⁴⁻²⁵ Maire re'oja'chechi'a pa'inare Dios cho'ojachere cuasaju Jesucristoni jovosinaa'me mai, Ūcuana'me si'arumu re'oja'che pañu chini. Re'oja'chechi'a pañu chini cha'ame mai, rekoñoapi chuta'a cu'ache pa'ina. Mai chuta'a paa ñama'ñejekuna cha'ame mai. Pāi repana paa ñañe cha'ama'me. Diopi cho'okaiuna pojoju cha'ame mai.

²⁶ Ūcuachi'a pa'ivesunare Dios Rekochoji cho'okaimũ maire. Mai rekoñoã cuasache'te maipi Dioni kuavesuto Repau Rekochoji kuakaimũ maire. Mai chũ'opi Diore sēevesuche Repau Rekochoji sēekaimũ.

²⁷ Dios mai rekoñoã pa'iche masimũ, ũcuachi'a Repau Rekocho cuasache. Jā'ajekuna Repau Rekocho Diorechi'a asare'ocheji Repau chiiche'te sēekaimũ maire Repau chēa paanare.

Dios Repau'te cuasanare maire re'oja'che cho'okaija'mu na'a rua pa'imasia'ju chini

²⁸ Iere masime mai: Re'oja'che paapu chini Dios chēasinare Repau'te cuasanare maire si'ache ti'jñeñe Repau cho'oche'me, maipi si'arumu na'a rua re'oja'che pa'imasia'ju chini.

²⁹ Maire teana apereparumuna masicojñonare ija'che i'kaasomu Repau: "Repana chũ'u Neeku pa'icheja'che re'oja'che paapu. Chũ'u Chīi charo cakujeku chũ'ũre cuasana ũcuanuko majaa'chũ paau", chini cuasaasomu Dios maire.

³⁰ Apereparumuna maire masiku chēasi'kua'mu Dios. Maire Repau chēasinare cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamu. Jā'aja'ne cuasacojñonajejuna re'oja'chechi'a pa'inare cho'oja'mu Repau maire, Repau Mamaku pa'icheja'che re'oja'che paapu chini.

³¹ Jā'are masiju ija'che cuasame mai: Maini Diopi oiu maire cuhenare cajejaimũ.

³² Repau Mamaku'te ũsema'ne rupũ ĩsisi'kua'mu, maini ũcuanukore jũni ro'ikaau chini. Mamaku'te ũsema'ne ĩsisi'kujeku ũcuachi'a ũsema'ne re'oja'chere si'ache rupũ ĩsija'mu Repau maire.

³³ Diopi maini cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasakuna maire Repau chēasinajejuna chekuna mai pa'iche ña cuheju cu'ache i'kacheta'ni asamaneja'mu Repau.

³⁴ Diopi maire, “Re'onaa'me ina”, chiito, ʔneepi maire, “Cu'ache cho'osinaa'me ina”, chijjanaa'ne? Jesucristo maire jūni ro'ikani jo'e vajʔrani pa'ia Diore kueŋe ʔjajʔtu cakā'kore ŋu'ia sēekaimu maire.

³⁵ Jesucristo jmakarujē'e cuhama'ne cuasamu maire. Maire ruarepañoā cu'ache cho'ocojñoto oimu Repau. Maire cu'ache si'arumu ti'jñeto oimu Repau. Maipi Repauni cuasajuna pāipi maini cu'ache cho'oto oimu. Au peova'na pa'ito oimu Repau. Maipi chʔova'na pa'ia kāna peoto oimu. Maire asivajuchuache pa'ito oimu Repau. Pāipi maini vanisoŋu chiitojē'e oimu Repau maire.

³⁶ Ija'che kuamu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e:

Mu'uni cuasajuna chukuna'te pāi si'arumu vanisōŋu chiime.

Ovejava'nare vanisōjavanare cuasacheja'che cuasaju chukuna'te rua cu'ache cho'ome repana,

chiimu.

³⁷ Jā'aja'ne cho'ocojñonata'ni, Diopi maini oiuna Jesucristo cho'okaisi'ejekuna Repauji cho'okaiuna kokana cava cajejaicheja'che maipi Repau'te cuasache'te ūhamapu na'a rua re'oja'che pa'ime mai.

³⁸⁻³⁹ Iere masimu chu'u: Jesucristo chēa paanajejuna Dios maire rua chiimu. Maipi jūnisoto ūcua cuhama'ne cuasamu Repau maire. Maipi rua jeerumu vajuna pa'itojē'e ūcua cuhama'ne cuasamu Repau maire. Angeleji ūseŋu chiitojē'e, cuhama'ne cuasamu. Chekurumu vatipi ūseŋu chiitojē'e, cuhama'ne cuasamu maire. Pāi chū'unapi ūseŋu chiitojē'e, cuhama'ne cuasamu Repau. Chura cho'ochena'me na'a pa'isirumu cho'ojachejē'e, cuhama'ne cuasamu. Jesucristo chēa paanajejuna Dios maire cuhama'ne cuasamu, maipi cunaumu pa'ito ūcuachi'a cheja pa'itojē'e. Cuhama'ne cuasamu Repau maire Repau cho'osina te'ejē'e jujama'ne ūseŋu chiitojē'e.

9

Dios Israel jijosinare chēa paache'te kuamu

¹ Jesucristo neekujeku jorema'ne ūcuarepare i'kamū chu'u. Ūcuaja'che Dios Rekochoji chu'u rekochoa kuakuna ūcuarepare kuamasimu chu'u.

² Chu'u majapāire chu'u rekochoji judiōpāire si'arumu oiuna rua suma'mu chu'ure.

³ Chu'ure cho'ore'oto Jesucristo'te ja'me pa'ima'ne vati toa sani uuku repa cu'ache cho'osi'e ro'iku pasa chiira'amū chu'u, chu'u majapāipi Ūcuana'me paapu chini.

⁴ Mai judiōpāi aipāire Israel jijosinajejuna Moisés pa'irumu Repau chii paapu chini chēa ja'me pa'ia rua Miakujī ija'che i'kaasomu Dios: “Musanukonapi chu'u chū'ũne'te cho'oto ja'me pa'ia cho'okaija'mu chu'u”, chiniasomu Dios. Repau chū'ũne'te tochaaku chini chū'uasomu Dios Moisere, tocha paaku repanani che'chokuna asa chēa pa'imasia'ju chini. Repau va'ena chi'i Repauni pojochē jo'kaasomu. Repanare Repau cho'okaijache kuasomu Repau Dios mai judiō aipāi.

⁵ Israel mamachii chukuna aipāia'me. Ūcuaja'che Cristo, pāiu ainee Israel jijosojñosi'kuamū. Ūcuauji Cristo Dioamū. Peore chū'ukujeku si'arumu pojocojñokumū Repau. Jā'aja'ne paau.

⁶ Dios Repau i'kasi'e jorema'ne Israelpāi cho'okaimu. Jā'ata'ni ūcuanuko Israel jijosina Diopi ŋato repa rekoñoā Israelpāirepama'me.

⁷⁻⁹ Ija'chea'me: Abraham jijosina ūcuanukore chēama'mu Dios. Abrahamre ija'che i'kaasomu Dios: “Jo'e ūsurumu chu'u jo'e rani ŋato chii re paaja'mo Sara”, chiniasomu. Dios i'kasi'ku jijosina Dios chēasinachi'aa'me, Sara mamaku jijosina. Abraham jijosina aineesina ūcuanuko Dios chēasinachi'ama'me. Ūcuachi'a Dios ija'che i'kaasomu repau'te: “Mu'u jijosina ūcuanukore chēama'ne Isaac jijosinarechi'a chēa paaja'mu chu'u”, chiniasomu Dios Abrahamre.

¹⁰ Jā'ata'ni Isaac jijosina ūcuanuko Dios chēasinama'me. Repau rājo Rebeca chii teana ka'chanare jñaasomo, mai aipāiu Isaac chii, Esauna'me Jacob.

¹¹ Chuta'a repanare jñaamarumu repa cu'achejē'e cho'oma'ne re'oja'chejē'e cho'omarumu repa cho'ojache cuasama'kuta'ni Repau'te uache cho'ora chini Jacobni chēaasomu Dios. “Repa aineesirumu soija'mu chu'u repau'te, chu'u neeku paau chini”, chiniasomu Dios.

¹² Jā'aja'ne cho'ora chini puka'kore Rebeca'te ija'che i'kaasomu Dios: “Cho'jeu pa'ijau majaa'chuni chū'uja'mu”, chiniasomu.

¹³ Na'a pa'isirumu Diopi i'kauna ija'che tocha jo'kaasome pāi: “Jacobni chiiu Esaura'ta'ni chēacuhesi'kuamū chu'u”, chiniasomu Dios.

¹⁴ Jā'ajekuna, ¿Jā'aja'ñe cho'oku ũcuarepa cho'omanesi'kua'mu Dios", chiiche mai? ¡Páame! ¡Jā'aja'ñe i'kamanaa' me mai!

¹⁵ Moiserere ija'che i'kaasomu Dios: "Chũ'ure ũanarechi'a oija'mu chũ'u", chinasomu.

¹⁶ Dios Repau'te oĩanarechi'a oĩu chēamu. Jā'ajekuna pāi, "Dios chũ'uñe'te cho'ojamũ chũ'u, Diopi chũ'uni chēaa'ku chini", chiiju cuasana ũcuarepa cuasanaa'me.

¹⁷ Aperũmu tochasi'e Dios chũ'o Repau chiiche cho'ora chini Repau'te ũanare chēañe'te ija'che kuamu:

Egipto canare chũ'ũku'te ija'che i'kaasomu Dios, Israelpāi cu'ache cho'oku'te:

"Chũ'upi mu'ure pāi chũ'ũku'te jo'kasi'kua'mu, mu'upi repanare cu'ache cho'okana chũ'upi re'oja'che cho'okaiuna chũ'u cho'omasiche'te pāipi masia'ju chini,

ũcuaja'che pāi si'achejñaruã pa'ina chũ'u pa'iche'te asa masia'ju chini", chinasomu Dios repau'te,

chiimu.

¹⁸ Jā'ajekuna Dios Repau'te oĩanare oĩmu. Ũcuaja'che Repau'te oĩamanare cu'ache ti'jñe'ne cho'omu, repanare ũache cu'ache cho'ojũ Repau'ni na'a ruã cuhea'ju chini.

¹⁹ Chekũrumu mu'ũ chũ'ure ija'che sēemu: "Jā'aja'ñe pa'ito, ¿je'se pa'ũna pāũ'te, 'Cu'ache cho'omu', chiiku Dios? Diopi Repau'te ũache cho'oto, ¿neepi Dios cho'ochē ũsejanaa'ñe?", chiimu.

²⁰ Jā'aja'ñe i'kaku'te ija'che i'kaja'mu chũ'u: ¿Jeeja'ũjeku mu'ure Cho'osi'kure Diore ke'reku mu'ũ? Pāiũ'mu mu'ũ. Churupũji i'kamasini repau' tũosi'kure ija'che i'kamanera'amũ: "¿Je'se pa'ũna mu'ũ chũ'ure ija'ĩpu tũoũ?", chiimanera'amũ.

²¹ Toto tũoku'te repau'te ũache tũore'omu. Churupu ruã re'oja'ĩpu tũoũato tũore'omu repau'te, pāipi ña, "Masiũ'mu iku", chiapu chini. Ũcuachi'a cu'amajñaruãre mañara chini ũcuate'eca'repũji cu'ara'paru tũoũato tũore'omu repau'te.

²² Diore ũcuaja'che toto tũoku'te ũcuauache tũore'ochēja'che Repau'te ũache cho'ore'omu. Jā'ajekuna maire Repau cho'osinajekuna Repau'te ũache cho'oku pāi cu'ache cho'osi'ere pe'ruku ro'iche chũ'uñena'me Repau cho'omasiche cho'o ñora chini chuta'a cho'oma'ñe cha'amũ Repau, pāi Repau'te pe'rucojñona sējouato, sējore'onare.

²³ Ũcuachi'a Repau oĩu chēasinapi cu'ache cho'ochē ũhaso Repau'ni cuasaju jova'ju chini cha'amũ, re'oja'chēchi'a pa'inare cho'oũna pāipi ña, "Peore masimũ Dios", chiiju masia'ju chini. Jā'ajekuna aperũmu Repau i'kasi'ere cho'ora chini Repau pe'runare cu'ache cho'oma'ñe cha'amũ.

²⁴ Jā'aja'ñe cho'ora chini Dios maire soisi'kua'mu, joopoachi'a, judiopāina'me judiõ peonare.

²⁵ Diopi i'kakuna ija'che tocha jo'kaasomu Oseas:

"Pāi chũ'u neena pa'imanesinare,

'Chũ'u neenaa'me ina', chiija'mu chũ'u.

Chũ'u cuhesivãjũpãire, 'Ivãjũre chiimu chũ'u', chiija'mu.

²⁶ Mũsanũkona icheja cana chũ'u neenama'me', chiisicheja canare,

'Chũ'u Si'arũmu Pa'ĩku chĩia'me mũsanũkona', chiija'mu chũ'u", chiisi'kua'mu Dios, chiimu Oseas tocha jo'kasi'e.

²⁷ Isaías Israelpãire Dios chũ'ore chũ'vaku ija'che i'kaasomu:

Israel jojosinare chiara mejavu mejara'karuãjanũko jainũko pa'inareta'ni te'eva'nare oĩu chēa paaku Repau pa'ichejana saja'mu Dios.

²⁸ Repau i'kasi'e jorema'ñe peore na'mi cho'ojamũ Repau icheja pa'inare, chinasomu Isaías.

²⁹ Aperũmu repau Isaías ija'che i'kaasomu:

Dios, cunaũmu pa'inare ũcuaukore Chũ'ũku, maire Israelpāi te'eva'nare jujama'to Sodoma vũ'ejoopo canana'me Gomorra vũ'ejoopo cana cu'ache cho'ocojñõjeja'ñe cho'ocojñora'ame mai.

Israelvãjũpãi peora'ame,

chiiche tocha jo'kaasomu repau Isaías.

Israelpāi Jesucristo repanare cho'okaisi'e jachache'te kuamu

³⁰ Jā'ajekuna ija'chea'me: Diopi Repau'te cuhesinani judiõ peonare cho'okaiuna chura Repau'ni cuasajuna cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamu.

³¹ Jā'ata'ni Israelpāi, Diona'me paũu chini Repau chũ'usi'ere cho'oũu chiinata'ni cho'omapũna repanare pojoma'mu Dios.

³² Repana judiõpāi Repau chũ'u jo'kasi'ere cho'oũu chiime, Diopi repana cho'ochē'te ña pojoa'ku chini. Jā'ata'ni repanani oĩu Repau rupũ cho'okaisi'ere jachaju

cacu'asosinaa'me repana. Pāi ma'a saiju catarūna tota tāiñeja'ñe repanare rani Cho'okaisi'kuni cuheju cho'osome repana.

³³ Dios chu'o aperumū tocha jo'kasi'e ija'che jā'are kuamū:

Catarū pāipi tota tāarū chini ma'ana ūhañeja'ñe chu'ure cho'oche cho'okaiku'te Jerusalén vu'ejoopona raoja'mū chu'u. Raonna Repau'te cuheju cacu'asojanaa'me pāi. Jā'ata'ni pāi ūcuauana chu'u Raojau're cuasani pojoju pa'ijanaa'me, repanare si'arumū cho'okaiuna, chiimū Dios chu'o.

10

¹ Asarepajū'u, chu'u majarpāijana. Chu'u rekocho ija'che chiimū Diore sēmū chu'u: "Chu'u majarpāi Israelpāi si'arumū mū'una'me re'oja'che paarū", chiimū chu'u.

² Repana pa'iche re'oja'che kuamū chu'u; Dios chiiche'te cho'oñu chiime repana. Jā'ata'ni Dios chiirepache cho'oñu chiinata'ni vesuju cho'oma'me repana.

³ Pāi cu'ache pa'ina Dios re'oja'chechi'a pa'inare care'vakai'che'te cuheju cho'okaicojñoma'ñe repanachi'a cho'ocheji re'oja'che pañu chiime repana, Dios jo'kasi'ere cuheju.

⁴ Aperumū pāi re'oja'che pañu chiinare Diopi chū'una Moisés tocha jo'kasi'ere peore cho'oche paniasomū. Chura jā'aja'ñe cho'oche peomū ija'che cho'osi'ejekuna: Pāire chū'ua'ku chini Dios Raosi'ku Jesucristoji cho'okaisi'kuamū maire, Repau'te cuasanani ūcuaukore re'oja'chechi'a pa'inare cho'ora chini.

⁵ Aperumū ija'che tochaasomū Moisés, pāi Dios chū'u jo'kasi'ere cho'ojū Diopi ñato re'oja'che pañu chiina pa'iche'te kuaku:

Pāi Dios chū'u jo'kasi'ere peore masi cho'ona

Ūcuauana'me si'arumū re'oja'che pa'ijanaa'me, chiimū. Jā'ata'ni pāi te'euje'e Dios aperumū chū'u jo'kasi'e peore masi cho'omanaa'me.

⁶ Diopi ñato mai Repau'te cuasanata'ni re'onaa'me. Diore cuasanare Repau'te re'oja'che ja'me pa'iche che'choche ija'che kuamū:

Ija'che cuasamanejū'u:

"¿Neepe cunaumū mūni maire Cho'okaijau're Cristo'te casajanaa'ñe?"

⁷ Ūcuachi'a ija'che cuasamanejū'u:

"¿Neepe jū'isina pa'icheja caje Cristo'te vaso etuajanaa'ñe?",

chiimū. Repau Jesucristo chejana caje pa'iu jūni vajuranicuhasi'kuamū. Jā'ajekuna jā'aja'ñe cuasache chiima'mū.

⁸ Dios chu'o ija'che kuamū:

Musanukona rekoñoāpi Dios chu'ore asamasuache cuasato masire'omū.

Ūcuare asa cuasaju tutuju pa'ime musanukona, chiimū. Dioni cuasaa'ju chini mai chu'vachū'oa'me jā'a.

⁹ Musanukonapi Jesucristo'te jūniso tācojñosi'kure Dios vaso etosi'ere masi cuasaju, "Jesucristo Dios Mamaku chu'ure Paaku'mū", chiiju rekoñoāpi cuasani Dios pa'ichejana saijanaa'me.

¹⁰ Ija'chea'me: Dios Repau'te masi cuasanare re'oja'chechi'a pa'inare cho'omū. Dioni masi cuasaju, "Jesucristo Dios Mamaku chu'ure paaku'mū", chiiju rekoñoāpi cuasana Dios pa'ichejana saijanaa'me.

¹¹ Dios chu'o aperumū tochasi'e ija'che kuamū:

Pāi Repau'te cuasanare ūcuarepa cho'oja'mū Dios, pāire cacu'omanera chini, chiimū Dios chu'o.

¹² Diopi ñato judiōpāina'me judiō peona ūcuate'epāia'me. Ūcuate'euji ūcuaukore Paaku, Repau'te sēenare karama'ñe isimū Repau.

¹³ Ūcuaja'che Dios chu'o ija'che kuamū:

Diore cuasaju sēena Repau pa'ichejana saijanaa'me, chiimū.

¹⁴ Jā'ata'ni Repau'te cuasamaneni, ¿je'se sēejanaa'ñe? Ūcuachi'a, ¿je'se cuasajanaa'ñe Repau pa'iche asamaneni? Ūcuachi'a, ¿je'se asajanaa'ñe Dios chu'o chu'vana peoto?

¹⁵ Ūcuachi'a, ¿je'se chu'vajanaa'ñe Dios chu'o chu'vanare Saokūji peoto? Dios chu'o aperumū tochasi'e ija'che kuamū:

Dios chu'o re'oja'che mai asamanesi'ere kuana raito rūa re'omū, chiimū.

¹⁶ Jā'ata'ni pāi ūcuarepanuko Dios chu'o re'oja'che asa chēama'me. Isaías tochasi'e ija'che kuamū:

Chu'ure Paaku, mai chu'vachu'ore jachaju cuasama'me pāi, chiimu.

¹⁷ Jā'ajekuna ija'chea'me: Jesucristo pa'iche'te kuajuna asa chēanachi'a Diore cuasame.

¹⁸ Jā'ajekuna te'eu ija'che cuasaku i'kamū chu'u: Chekurumu Dios chu'o asamanacosome repana Israelpāi. Jā'ata'ni asasinaa'me repana. Dios chu'o tochasi'e repana asasi'e ija'che kuamu:

Repana si'achejñaruā so'ña ku'iju chu'vajuna repachejña pa'ina asaasome, chiimu.

¹⁹ Jo'e te'eu ija'che cuasaku i'kamū chu'u: Chekurumu Israelpāi masi asamanacosome. Charo tochasi'ku Moisés ija'che kuamu jā'a:

Chu'u, Dios, judío peonare chu'ure cuhenare rua vesunare chu'uni cuasaa'ju chini cho'okajja'mu.

Jā'aja'ñe cho'ouna musanukona judiōpāi ña pe'rujanaa'me repanare, chiimu repau tochasi'e.

²⁰ Na'a pa'isirumuna Isaías vajučuma'ñe Dios chu'o i'kaku tochasi'e ija'che kuamu: Chu'u chu'o asaneemanesinapi asa chēajanaa'me.

Ūcuaja'che chu'ure sēemanesinani i'kaja'mu chu'u, chiimu.

²¹ Israelpāi pa'iche'te kuaku ija'che tochaasomū Isaías:

Chu'ure, Diore, cuheju jachana chu'uni cuasaa'ju chini

si'arumu re'oja'che cho'okaiku'teta'ni ūcua jachame,

chiimu repau tochasi'e.

11

Teana aperumuna, "Chu'u neenaa'me ina Israelpāi", chiim chēasomū Dios

¹ Jo'e te'eu cuasaku i'kamū chu'u. ¿Chekurumu Dios Repau neenare Israelpāi jo'kasou? ¡Pāamu; jo'kamanesi'kuamū! Chu'ure chēa paamu Repau, Israelpāiu'te, Abraham jojosi'kure. Ūcuaja'che Benjamín jojosi'kujeku ūcuate'epāiu'mu chu'u.

² Teana aperumuna, "Chu'u neenaa'me ina Israelpāi", chiim chēasomū Dios. Jā'ajekuna irumujatu'ka repanare jo'kasoma'ñe paamu Repau. Dios chu'o Elías cho'osi'e kuache asacomose musanukona, Dioni i'kaku, Israelpāire repau cu'ache i'kasi'e. Ija'che i'kaasomū repau:

³ "Chu'ure Paaku, Israelpāi mu'u chu'o kuanaare vanisōju mu'ure isisimajñaruā uochejñajē'e ñañosōme. Chu'uchi'a chuta'a chuenisōma'ñe pa'imū. Jā'ata'ni chu'ure ūcuachi'a repana vanisōñu chiime repana", chiniasomū repau.

⁴ Chikuna Dios ija'che i'kaasomū repau'te: "Mu'uchi'a chu'ure te'eu pojoma'mu. Ūmupāi siete milrepanare paara chini chēasi'kuamū chu'u, rupū tūosiva'ure Baal'te pojoju ro're puumanarechi'a", chiniasomū Dios.

⁵ Irumu ūcuaja'che Dios paara chini oiu chēasina Israelpāi te'eva'naa'me.

⁶ Dios maire oiu chēasi'kuamū. Mai re'oja'che cho'osi'e ro'ima'mu jā'a maire chēasi'e. Mai re'oja'che cho'osi'e ro'ire chēaru Repau oiu chēacojñosina peora'ame. Cu'ache cho'onareta'ni oiu chēasi'kuamū Repau maire.

⁷ Jā'aja'ñejekuna Israelpāi repana chiiche jñaamanesinaa'me. Dios chēacojñosinata'ni repana chiiche jñaasinaa'me. Chekunareta'ni Dios chu'ore asa cuhejuna asa chēacu'aasomū.

⁸ Dios chu'o tochasi'e ija'che kuamu jā'a:

Dios repana rekoñoana asoma'ñe cho'ouna irumujatu'ka asama'ñe pa'ime.

Ña chēamanae'ju chini repana ñakocaājē'e ñoma'ñe cho'oasomū.

Ūcuaja'che asa chēamanae'ju chini repana cājo asoma'ñe cho'oasomū, chiimu.

⁹ Ūcuaja'che David tochasi'e ija'che kuamu:

"Karama'ñe si'ache paame chukuna", chiiju cuasanare cu'ache ti'ñeja'mu.

¹⁰ Repana ñakocaā na'ava'na pa'icheja'che pa'iju meñe tā'tavesume repanare ti'ñeja'ñe.

Si'arumu vajučuju oiju simesinachi'a pa'ijanaa'me, chiimu.

Dios Israelpāi peonare chēa paache'te kuamu

¹¹ Jo'e te'eu cuasaku i'kamū chu'u. ¿Judiōpāi ai cacu'asore? Pāame. Ūcuanapi jachajuna judío peonare Dios pa'icheja saire'omū. Jā'aja'ñe cho'oasomū Dios Israelpāipi ña ūcuaja'che pa'iaakuna Jesuni cuasaa'ju chini.

¹² Jā'ajekuna judío peonare re'oja'che ti'jñemü judiöpäi cu'ache cho'osi'ejekuna. Jā'ata'ni judiöpäipi Dios Mamakuni cuasaju jovoto chekunare na'a rua re'oja'che ti'jñeja'mu.

¹³ Jā'ata'ni musanukonare judío peonare chu'o ikache paamu chu'u. Dios chu'ure musanukonare Israelpäi peonani Repau chu'ore chu'vaa'ku chini raosi'kua'mu. Jā'ajekuna, "Rua re'omu jā'a", chiimu chu'u.

¹⁴ Chu'u majapäipi asa chëa musanukona cuasacheja'che Dios Mamakuni cuasaju Repau pa'ichejare ai sani paapu chini jā'aja'ñe ikamu chu'u.

¹⁵ Judiöpäire Diopi sējouna judío peonare Ūcuauña'me re'oja'che pa'ire'omu. Jā'ajekuna repana judiöpäipi Dios Mamakuni cuasaju Repauni jovo pojocojñoni jüni vajuraisina pa'icheja'che rua re'oja'che pa'ijanaa'me.

¹⁶ Ija'chea'me: Judiöpäi aipäi charo pa'isi'ku Abraham Dios neekujekuna repau jojovina ūcuaja'che Repau neena'me. Sükiñu saivu'te Dioni isiru repañu ka peore Dios neea'me.

¹⁷ Diore judiöpäi te'ena ija'che cho'ocojñome: Olivoñu täsi'ñuja'ñe pa'ime repana. Jā'ata'ni repana Dios Mamakuni cuasacuheju olivoñu täsi'ñu kare tu'sesosikaja'che pa'ime. Jā'ajekuna musanukona judío peona Repauni cuasaju airo olivoñu kapi täsi'ñu kare tu'seso ro'kesi'aja'che pa'ime. Jā'aja'ñejekuna ūcuate'esaiuvüji aineesi'ñu pa'ikaja'che pa'iju repañu ka pa'icheja'che re'oja'che pa'ime.

¹⁸ Jā'ata'ni, "Repanare na'a re'oja'che pa'inaa'me chukuna", chiiju cuasamanejü'u. Jā'aja'ñe cuasani judiöpäi musanukonare re'oja'che cho'okaisi'ere cuasajü'u. Judiöpäipi pa'ijuna re'omu musanukonare. Musanukona cho'okaimanesinaa'me repanare.

¹⁹ Chekuramu musanukona ija'che ikame: "Olivoñu ka tu'sesocheja'che judiöpäi jo'kaso chukunani paamu Dios. Jā'ajekuna chukuna chekaka tu'sesichejñana ro'kesi'aja'che pa'inaa'me", chiime.

²⁰ Ūcuarepaa'me jā'a. Olivoñu kare tu'sesocheja'che jo'kasosi'kua'mu Dios repanare Repau Mamakuni cuasamapuna. Musanukonata'ni Repau Mamakuni cuasaju repana pa'ira'asi'ere pa'ime. Jā'ajekuna, "Chekunare na'a re'oja'che pa'inaa'me chukuna", chiima'ñe vajuchuju cuasaju pa'ijü'u.

²¹ Judiöpäi Repau'te jachanajejuna ña oima'mu Dios. Musanukonapi ūcuaja'che jachato ña oimaneja'mu Repau.

²² Asarepajü'u. Ija'chea'me: Dios rua re'oku'mu. Päi ūcuaukore oikuta'ni te'enare cuheku sējomu, Repau cho'okaiche cuhenare. Musanukonare re'oja'che cho'okaimu. Jā'ajekuna Repau'te jo'kasoma'ñe cuasaju pa'ijü'u. Musanukonapi Repau'te cuasache'te jo'kasoru Repau ūcuaja'che säiñe jo'kasojamü.

²³ Jā'ajekuna judiöpäipi Repau Mamaku'te cuasamanesinapi cuasato olivoñu ka tu'seso jo'e ūcuakapi ro'kesi'aja'che jo'e chëa paaja'mu Dios repanare, jo'kasosi'kuta'ni. Diochi'a cho'omasiche'me jā'a.

²⁴ Musanukona judío peona airo olivoñu kapi täsi'ñu ka tu'seso ro'kesi'aja'che pa'ime. Päij'e cho'oma'ñea'me jā'a. Jā'aja'ñe cho'olivoñu täsi'ñu ka tu'se sējoso jo'e ūcuakapi ūcuauña ro'kecheja'che judiöpäi jo'e chëa paache na'a rua chiimu Dios.

Dios Israelpäi ūcuaukore chëa paajachere kumatü

²⁵ Asarepajü'u, chu'u majapäijana. Dios Repau cho'ojache aperumu Repau kuamanesi'ere chu'uni kuauna musanukonani kuara chiimu chu'u masia'ju chini, "Repanare na'a rua masine chukuna", chiiju cuasamaneaja'ju chini. Irumu Israelpäi jainuko Jesure cuasacuheme. Jā'ata'ni na'a pa'isirumu judío peona Jesure cuasañu chiina ūcuauko cuasaju jovosirumuna Israelpäi jainuko Jesure cuasaju jovojanaa'me.

²⁶ Reparumu Dios Israelpäi jo'e chëa paaja'mu. Repau chu'o aperumu tochasi'e ija'che kuumu:

Vati chëa paacojñonare Tuakajau Israelpäiü Dios Mamaku Jerusalén vu'ejoopoji rani Jacob jojosinare Repau'te jachache'te üseja'mu.

²⁷ Chu'u, Dios, repanare cho'okaija'mu chiisi'e ija'chea'me:

Repana cu'ache cho'osi'e chu'upi tunokaijamü, chiimu Dios chu'o.

²⁸ Jesucristo'te cuasache kuachu'ore asacuheju judiöpäi Dios cuhecojñona pa'icheja'che pa'ime chura, musanukonapi asa chëa jovaaja'ju chini. Jā'ata'ni Dios repana aipäi chiisi'kujeku ūcuachi'a chiimu repanare.

²⁹ Dios Repau isisi'e tuasomau ūcuaja'che Repau soisinare cuhema'kua'mu.

³⁰ Aperumu musanukona judío peona Diore jachasinaa'me. Jā'ata'ni irumu judiöpäipi Dioni jachajuna musanukonani oiu chëasi'kua'mu Repau.

³¹ Chura judiöpäipi musanukona jachasi'ēja'che jachame, Dios paara chini chēasinata'ni. Na'a pa'isirumuna musanukonare chura oiü chēa paacheja'che repanare jo'e oiü chēa paaja'mu Repau.

³² Dios si'avajupäi ücuapa'ruvachi'a oiü paara chiüna judiöpäina'me judío peona Repauni jachajuna repanare cu'ache cho'ouache üsema'ñe ücuanukore ücuapa'rüva jo'kaasomu. Repauni cuasaju jovoto oiü chēa paaja'mu Repau repanare.

³³ Dios chu'o aperumu tochasi'e ija'che kuumu:
Dios rua si'ache Masiujeku peore cho'omasiku'mu.
Päijē'e vesuche'te cuasamu Repau.
Repaü cho'ora chiiche kuanajē'e peome,
chiimu.

³⁴ Chekucheja ija'che kuumu:

Päi Ücuanukore Paaku cuasache te'eujē'e masima'me.
Repaü'te ücuanuko na'a rua vesunajeju chu'vanajē'e peome Repau'te.

³⁵ Päipi isima'tojē'e karama'mu Repau'te, peore paakuna.
Päipi ücuauache Repauni isiru säiñe isiche peomu Repau,
chiimu.

³⁶ Masiujeku Dios peore si'ache cho'osi'kua'mu paara chini. Si'arumu pojocojñoa'ku Dios. Jā'aja'ñe paau.

12

Dios chiiche'te si'arumu cuasaju cho'ochete kuumu

¹ Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Diopi maini oiü re'oja'che cho'okaiuna musanukonapi Repauni masi cuasaju cho'oa'ju chini iere chu'vamü chu'u: Diopi musanukonare oiü paaku cho'okaiuna re'oja'chechi'a cho'ojü Repau chiiche'te si'arumu cuasaju cho'okaiju pa'ijū'u, poja'ku musanukonare.

² Päi Diore cuasamana cuasache jo'kaso Dios chū'ñeche'i'a si'arumu na'a rua cuasaju pa'ijū'u. Re'oja'che pa'iche Ücuauji jo'kauna re'oja'che pa'ijū'u. Jā'aja'ñe pani Dios chiiche re'oja'che masijanaa'me musanukona. Repau chiiche rua re'oja'chejekuna ücuare cho'oni pojome päi.

³ Diopi chu'uni cho'okaiuna, iere kuumu chu'u musanukonare ücuanukore: Ücuauji cho'okaiuna Diore cuasame musanukona. Jā'ajekuna musanukona pa'iche'te masi cuasajū'u. Dios musanukonare Repau'te cuasache jo'karumu te'emajñaruā Repau'te cho'okaimasiche si'acairo jo'kasi'kua'mu ücuanukore. Musanukona cho'omasiche cuasaju, "Vesume chukuna", chiiju cuasamanejū'u. Ücuaja'che musanukona cho'ovesuche cuasaju, "Masime chukuna", chiiju cuasamanejū'u.

⁴ Ija'chea'me: Päiu ca'nivü pa'imajñaruā ücuate'eca'nivüta'ni ruarepamajñaruā pa'imü. Repamajñaruā si'ache cho'omasiku peore ücuate'echi'a cho'oma'mu.

⁵ Mai ücuaja'che jainukota'ni Jesucristoni cuasaju Repau ca'nivüja'ñe pa'iju ücuate'ejakuanupu'me, Ücuate'eu'te cuasanajeju. Ücuachi'a ücuate'eca'nivü pa'imajñaruā pa'icheja'che majapāija'ñe pa'iju re'oja'che ja'me pa'ime mai.

⁶ Dios maire Repau'te isiuache chekunare cho'okaimasiche'te ücuanukore si'acairo jo'kasi'kua'mu. Diopi päiu'te ücuauaku'te Repau chu'o kuumasiche isiru Repau'te masi cuasani ücuaja'che chekunare Repau chu'o masi kuaa'ku.

⁷ Chekunare re'oja'che cho'okaimasiche musanukonani isiru chekunare re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u. Repau chu'o che'chomasiche musanukonani isiru si'arumu che'choju pa'ijū'u.

⁸ Diopi cu'ache pa'inare re'oja'che chu'vamasiche isiru si'arumu re'oja'che chu'vaju pa'ijū'u repanare. Chekunare kuirauache isiru üsema'ñe rua re'oja'che isiju kuiraju pa'ijū'u repanare. Päi chū'masiche isiru ñamema'ñe masi chū'uju pa'ijū'u. Chuova'na pa'iva'nare ña oiü re'oja'che cho'okaiche isiru pojoju cho'okaiju pa'ijū'u.

Jesucristo'te cuasanare chu'vache'te kuumu

⁹ Musanukona rekoñöäpi säiñeche'i'a re'oja'che cuasaju cho'ojū'u. Cu'ache cho'ochete cuheju jo'kaso re'oja'chechi'a cuasaju cho'ojü pa'ijū'u.

¹⁰ Majapāi oicheja'che chekunare säiñeche'i'a oiü re'oja'che cutuju pa'ijū'u. "Ina chu'ure na'a rua masinaa'me", chiiju, meñe cuasama'ñe, chekunare na'a rua cuasaju pojoju pa'ijū'u.

¹¹ Ñamema'ñe pojoju peore cho'ore'ochetu'ka Maire Paakuni si'arumu cho'okaiju pa'ijū'u.

¹² Dios cho'okaijachere cuasaju pojoju cha'aju pa'ijũ'u. Cu'ache ti'jñetojẽ'e jo'kasoma'ñe ũcua cuasaju Dioni si'arumu s̃eeju pa'ijũ'u.

¹³ Diore cuasanare repana chiicheji karato musanukonapi repanare karache'te paani isijũ'u repanare. So'ña pa'inapi musanukona vũñana raito ãiñena'me kãñe isijũ'u repanare.

¹⁴ Musanukonare cu'ache cho'onare Dioni re'oja'chere s̃ekaijũ'u. Pe'ruju, "Diopi musanukonare cu'ache cho'oa'ku", chiimanejũ'u.

¹⁵ Pojoju pa'inare ja'me pojokaijũ'u. Oiva'nare ja'me oikaijũ'u.

¹⁶ Ūcuate'e cuasaju cavama'ñe re'oja'che ja'me pa'ijũ'u. "Masinaa'me chukuna", chiima'ñe vesuna pa'icheja'che pa'iju vesunare ja'me pa'icuhemanejũ'u. Ruarepa meñe cuasama'ñe pa'ijũ'u.

¹⁷ Musanukonare cu'ache cho'onare sãñe cu'ache cho'omanejũ'u. Ūcuachi'a pã ũcuanuko, "Cho'ore'omu", chiiju cuasache si'arumu re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u.

¹⁸ Chekunana'me re'oja'che pañu chiiju peore cho'ore'ochetũ'ka cho'oju ũcuanukore re'oja'che ja'me pa'ijũ'u.

¹⁹ Chu'ũ cuasana, musanukonare cu'ache cho'onare pã sãñe cu'ache cho'omanejũ'u. Diopi repanare ro'ia'ku. Dios chu'o aperumu tochasi'e ija'che kuamu:

"Pã cu'ache cho'osinare cu'ache ti'jñejañe chu'upi chu'uja'mu", chiimu Maire Paaku Dios,

chiimu.

²⁰ Jo'e ija'che kuamu Dios chu'o:

Mũ'are cuhekũji, "Åucuhamu chu'are", chiito ãu ãujũ'u repau'te.

Ūcuaja'che, "Okouamu chu'are", chiito oko ũkuajũ'u repau'te.

Jã'aja'ñe musanukonapi repau'te re'oja'che cho'oru

Diopi repau'te sãñe cu'ache ti'jñejañe chu'ukaija'mu,

chiimu.

²¹ Musanukonare cu'ache cho'onare pã sãñe cu'ache cho'omanejũ'u, cu'ana pa'ũama'to. Re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u, repanapi musanukona pa'iche'te ña ch̃ea re'oja'che paaru.

13

¹ Musanukonare chu'unapi chu'uto jachama'ñe cho'oju pa'ijũ'u. Diopi repanare pã chu'ũñe'te jo'kauna chu'ume.

² Jã'ajekuna musanukonapi pã chu'una chu'ũñe'te jachani Dios chu'ũñe ũcuachi'a jachame. Repanare jachana cu'ache ti'jñecoñojanana'me, repana jachasi'e ro'i.

³ Pã chu'una re'oja'che cho'onare kukoma'ñe cu'ache cho'onarechi'a kukonaa'me. ¿Pã chu'ũnare vajuchuma'ñe pañu chiiche musanukona? Re'oja'che cho'oto musanukonare chu'unapi ña, "Re'oja'che pa'ime ina", chiime.

⁴ Dios musanukonare re'oja'che pa'iche'te isira chini pã chu'ũnare jo'kasi'kuamũ. Jã'ata'ni cu'ache cho'oni vajuchujũ'u. Dios pã chu'ũnare jo'kasi'kuamũ cu'ache cho'onani ro'iche chu'ũ'aju chini. Rupũ pa'ima'me repana.

⁵ Jã'ajekuna Diopi pe'rukũ musanukona cu'ache cho'osi'e ro'i chu'ũmanea'ku chini pã chu'ũnare jachama'ñe repana chu'ũñe cho'oju pa'ijũ'u. Ūcuachi'a cu'ache cho'osi'e ro'ichi'a vajuchujũ cuasama'ñe re'oja'che cho'ouache'te cuasaju pã chu'ũnare jachama'ñe pa'ijũ'u.

⁶ Musanukonare chu'unapi Dioni si'arumu cho'ochete cho'okaijuna musanukona repanare kuri ro'ime, si'arumu chu'uju paaru chini.

⁷ Musanukonare chu'una chu'ũñe peore masi cho'ojũ'u. Repanapi, "Kuri ro'ijũ'u", chiito ro'ijũ'u. Ūcuanukore pã chu'ũnare ña kukujũ'u. Ūcuachi'a repanare re'oja'che cutujũ'u.

⁸ Musanukonapi chekunare p̃osero'i paani na'mi ro'i pi'nijũ'u. Jã'ata'ni chekunare oiju re'oja'che cho'okaiju pa'iche cho'o ca'nasoma'ñe si'arumu cho'okaiju pa'ijũ'u. Pã chekunare cuasana Dios chu'ũñe'te cho'ome.

⁹ Pãipi cho'omaneaja' chini Dios chu'ũñe ija'chea'me:

Ūmũpã, mũũjoromi peonare ja'me kãimanejũ'u.

Romi, mũũju peonare ja'me kãimanejũ'u.

Pã vanisomanejũ'u.

Ñaamanejũ'u.

Chekuna nee tua paauache cuasamanejũ'u,

chiimu. Ūcuachi'a Dios chu'ũñe cheke ija'chea'me:

Musanukona meñe oicheja'che chekunare oijũ'u,

chiimu. Jã'aja'ñe cho'ona Dios chu'ũñe peore si'ache cho'ome.

10 Pāi chekūnare oina cu'ache cho'omanaa'me repanare. Jā'ajekūna Dios chū'ñi peore si'ache cho'ome repana.

11 Jā'aja'ñe cho'oju iere cavesuma'ñe cuasaju pa'ijū'u: Maire Repau'te cuasanare Dios pa'icheja Sajau Jesús raiche na'a kueña'me chura. Mai Repau'te apēcuaasarūm, "Chuta'a Repau raiche rua karamū", chiisinaa'me.

12 Irumū pāi cu'ache cho'ona rua jainuko pa'ime. Jā'ata'ni Jesucristo raisirūmū si'asoja'mū jā'a. Jā'ajekūna cu'ache cho'oche jo'kaso re'oja'chechi'a cho'oju pañu; Repau raiumucuse t'i'api'racuhamū.

13 Pāipi ñajuna cu'ache cho'omana pa'icheja'che te'ena panijē'e cu'ache cho'omaneñu. Fiestaramūna cono jū'iju vē've cho'omaneñu. Romi ūcuauanare ja'me kāima'ñe pañu. Ūcuauache cho'omaneñu. Cavama'ñe pañu. Chekūnapi cu'amajñaruā mai peoche'te paato teache ñamaneñu.

14 Jā'aja'ñe pa'ima'ñe maire Paaku Jesucristo pa'icheja'che re'oja'che pa'iju pāi pa'iche cu'ache cho'ouache cho'oma'ñe pa'ijū'u.

14

Jesucristo'te cuasanajeju majapāijanare ke'rema'ñe pa'iche'te chū'vamū

1 Jesucristo'te cuasanapi chuta'a masi cuasama'to repanare cuhema'ñe repana cuasache ke'rema'iro cavama'ñe pe'kerū i'kajū'u.

2 Ija'chea'me: Chekūna Jesucristo'te cuasana ija'che i'kame: "Āu peore āire'omū", chiime. Chekūnata'ni chuta'a masi cuasama'p, "Va'i āicu'amū", chini cu'amajñaruāchi'a āiju va'ita'ni āima'me.

3 Āiñe si'ache peore āinapi peore āimanare ña, "Masi cuasamanaa'me musanukona", chiimanejū'u. Ūcuaja'che āu peore āimanapi si'ache āinare ña, "Cu'ache cho'ome musanukona", chiimanejū'u. Ūcuauuko Dios chēa paacojñonaa'me musanukona.

4 Ūcu'je'se pa'ikujeku chekū paakūni ke'reku? Chekurūmū repau'te paaku chiiche'te cho'omū. Chekurūmū repau'te paaku chiima'ñere cho'omū repau. Repau'te paaku neea'me jā'a. Mū'ch neema'mū. Jā'ata'ni Maire Paakūji re'oja'chechi'a cho'oa'ku chini cho'okaiuna re'oja'che cho'oja'mū repau.

5 Cheke ija'chea'me: Chekūna Diore cuasana ija'che i'kame: "Te'eumucusechi'a Diore pojoche pa'imū", chiime. Chekūnata'ni, "Si'aumucujña ūcuate'eumucuseja'chejekūna si'arūmū Diore pojore'omū", chiime. Re'oja'che cho'ouato musanukona cuasache'te, "Ija'che cho'oto re'omū", chiiju ūcuare cho'oju'u.

6 Te'eumucusechi'a Diore pojona Dionī cho'okaiame. Ūcuachi'a chekūmucujñana Diore pojona Dionī cho'okaiame. Ūcuaja'che āu si'ache āina Diore, "Re'orepamū Ja'ku", chiiju āu āime, pojoa'ku chini. Ūcuachi'a āu si'ache āimana Diore, "Re'orepamū Ja'ku", chiiju āu āime, pojoa'ku chini.

7-8 Maire ūachechi'a cho'oju pa'imanaa'me mai. Vajūna pani Jesucristo neenaa'me mai. Ūcuachi'a jūnisosina pani Ūcuau neenaa'me mai. Vajūna pani Maire Paakūni cho'okaiju pa'ime mai. Ūcuachi'a jūnisoni Maire Paakūni cho'okaijanaa'me mai.

9 Pāi vajūnana'me jū'isinare paara chini, jūni vajūraisi'kua'mū Jesucristo.

10 Ūcu'je'se pa'iuna musanukona Diore cuasaju majapāija'ñe pa'inata'ni ke'reche? Ūcuachi'a, Ūcu'je'se pa'iuna majapāijanare chekūnare vesūroiche? Na'a pa'isirūmū Jesucristo maire Repau ti'jñeñena sani nukajūna mai ūcuauuko cho'osi'e ña kuaja'mū, cu'ache cho'osi'ena'me re'oja'che cho'osi'e.

11 Aperūmū tochasi'e Dios chū'o ija'che kuamū:

"Chū'u Si'arūmū Pa'iku chū'o ūcuarepare i'kaku iere musanukonare kuamū chū'u: Chū'ere Diorejūna pāi ūcuauuko ti'jñeñe ro're ñū'iju pojojanaa'me", chiimū Maire Paaku Dios, chiimū.

12 Jā'ajekūna Diopi mai cho'osi'ere sēeto ūcuauuko te'enachi'a mai cho'osi'e kuajanaa'me.

Ke'rema'ñe pa'iju majapāijanare cacū'oma'ñe pa'iche'te kuamū

13 Jā'ajekūna mai ūcuamakaru sāiñechi'a ke'reju pañu. Ke'rema'ñe pa'iju musanukona majapāijanare cacū'omanejū'u. Repana, "Cu'amū", chiiche'te musanukonapi repana ñaju'te cho'oni cu'ache cho'ome repanare. Chekurūmū repanapi ña, "Cho'ocu'amū ie", chiisi'ere, "Cho'ore'ocosomū", chini cho'oni cu'ache cho'ome.

14 Jesucristo kuasi'ere cuasaku iere masimū chū'u: Āu āicu'achejē'e peomū. Jā'ata'ni pāiñi, "Iere āni cu'ache cho'omū chū'u", chiisi'kupi ūcuare āni cu'ache cho'omū.

¹⁵ Músanúkona majapáijanare cuasani repana, “Áito cu'ache cho'omú”, chiiche repana ñaju'te áimanejanaa'me, repanapi suma'ñe cuasamanea'ju chini. Repana áima'ñe áu áni ñoñeji cacú'omanejú'ú repanare, Jesucristo júni ro'ikaicojñosinare.

¹⁶ Músanúkonnare cho'ore'ochete cho'ojuna chekunapi ña, “Cu'ache cho'ome ina”, chiiche jo'e repana ñaju'te cho'omanejú'ú, repanare cacú'omaneñu chini.

¹⁷ Dios neena pa'iche áu áiñena'me úkucheche'ama'mú. Ija'chea'me: Dios Rekochoji cho'okaiuna re'oja'che pa'ijú, pojoju, ke'rema'ñe pa'ime.

¹⁸ Já'aja'ñe pa'ijú Jesucristoni cho'okaito pojoja'mú Dios. Pái úcuaja'che, “Re'oja'che cho'onaa'me ina”, chíijanaa'me.

¹⁹ Já'ajekuna peore cho'ore'ochetu'ka cho'ojú ke'rema'ñe pa'ijú re'oja'che pa'iche'te che'che sáíñechi'a re'oja'che cho'okaiju Jesucristoni na'a rua masi cuasañu.

²⁰ Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'inare repana áima'ñe áu áni ñoñeji cacú'omanejú'ú. Úcuarepaa'me já'a. Áu peore áire'ochechi'a pa'imú. Jesucristo'te cuasanare repana áima'ñere áu áni ñoju cacú'ocheta'ni cu'amú.

²¹ Músanúkona majapáijanani va'ire áni ñoju cacú'omaneñu chini va'i áiñe'te jo'kasoto na'a re'omú. Úcuachi'a conore úku ñoju cacú'omaneñu chini cono úkuche'te jo'kasoto na'a re'omú. Úcuache'te cho'o ñoju cacú'omaneñu chini cho'oma'to na'a re'omú.

²² Músanúkonnare cho'ore'ochete cuasoche ñoma'ñe cho'ojú'ú, Diochi'a ñaa'kú. Pái ñaju'te cho'o ñomanejú'ú cacú'omaneñu chini. Pái repanare cho'ore'ochete cho'ojú cu'ache cho'omaneni pojoju pa'ime.

²³ Páijú, “Iere cho'ora, chu'uni Diopi pojoa'kú”, chíiú cuasache'te cho'oni re'oja'che cho'omú. Já'ata'ni, “Chu'upi iere cho'oto pojomanejacosomú Repau”, chíiú cuasache cho'oni cu'ache cho'omú. “Chu'upi iere cho'ora, Diopi chu'uni pojoa'kú”, chíiú cuasama'ñere cho'oni cu'ache cho'omú.

15

Mai pa'ichechi'a cuasama'ñe chekunare oiju pa'iche'te kúamu

¹ Mai Jesucristo'te masi cuasanapi na'a vesava'nani oiju cho'okañu, maire uachechi'a cuasama'ñe.

² Mai úcuauko maire ja'me pa'inare re'oja'che cho'okañu, pojoju Jesucristoni na'a rua masi cuasa'ju.

³ Jesucristo úcuachi'a Repau chíichechi'a cho'omanesi'kua'mú. Repau cho'ocojñojañere kuaju tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'chea'me:

Ja'kú, mú'ure cu'ache i'kana chu'ure úcuachi'a cu'ache i'kame,

chíimú. Já'aja'ñe Repau rani pa'irumú Dios chíichechi'a cho'okú, cu'ache cho'ocojñosi'kua'mú.

⁴ Dios chu'o aperumú tochasi'e peore maipi che'chea'ju chini tochasi'ea'me, úcuare ñaju che'cheju jo'kasoma'ñe Repauni pojoju cha'aa'ju chini.

⁵ Maire Diopi cho'okaiuna Repau'te jo'kasoma'ñe cuasaju pojoju pa'ire'omú. Músanúkonnare Repauji cho'okaau Jesucristo pa'icheja'che re'oja'che pa'ijú úcuate'eujakuanupu pa'ijú sáíñechi'a re'oja'che cho'ojú paapu.

⁶ Úcuauko já'aja'ñe pa'ijú úcuate'e cuasaju Maire Paaku Jesucristo Paka'kure Diore pojoju, “Rua re'okú'mú mú'ú”, chíiú pa'ijú'ú.

Dios judío peonare ja'me chéa paache'te kúamu

⁷ Já'ajekuna Jesucristo maire cuhema'ñe chéa re'oja'che paacheja'che chekunare cuhema'ñe sáíñechi'a pojoju pa'ijú'ú, páipi ña Dion re'oja'che i'kaa'ju chini.

⁸ Jesucristo Repau majapái judiópáire cho'okasa chini raisi'kua'mú, repana aipáire Dios cho'okasa chíisi'ere úcuarepa cho'o ñora chini.

⁹ Úcuachi'a judío peonani Diopi oiú chéa paakuna repanapi ña, “Ja'kú Dios, chu'una'te oiú re'oja'chechi'a cho'okú'mú; re'orepamú”, chiapu chini raisi'kua'mú. Dios chu'o aperumú tochasi'e ija'che kúamu:

Já'ajekuna, judío peona asaju'te, “Dios rua re'okú'mú”, chíija'mú chu'ú mú'ure.

Úcuachi'a mú'uni pojoku ujaja'mú chu'ú, chíimú.

¹⁰ Dios chu'o tochasi'e pa'iphuro chekucheja ija'che kúamu:

¡Músanúkona judío peona Dios neenare jovo pojoju pa'ijú'ú! chíimú.

¹¹ Jo'e chekucheja ija'che kúamu:

Úcuauko judío peona sí'avájupái Maire Úcuaukore Paaku'te pojoju paapu,

chiimũ.

¹² Ūcuachi'a Isaiás tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Isaí Jojosi'kupi rani si'avājupāi chũ'uja'mũ.

Ūcuauñi cuasaju Repau cho'okaijachere pojoju cha'ajanaa'me repana judío peona, chiimũ.

¹³ Diopi cho'okaiuna maire Repau cho'okaijachere cuasaju pojoju ca'nama'ñe cha'are'omu. Musanukonare Repau'te cuasanare sēekaimu chũ'u, Repauji cho'okaiuna rua pojoju re'oja'che paapu chini. Musanukona Repau Rekochoji cho'okaiuna Repau cho'okaijachere cuasaju rua pojoju cha'ajanaa'me.

¹⁴ Chũ'u majapājiana, musanukona pa'iche masimu chũ'u. Re'oja'che pa'iju Jesucristo pa'iche'te rua masiju sãñe'echi'a chũ'vamasime musanukona.

¹⁵ Chũ'uni Diopi chēa paaku cho'okaiuna masinaretani i'kavajuchuma'ñe te'emajñaruã kuaku ija'ovana tochamu chũ'u musanukonapi ña cavesuma'ñe cuasaa'ju chini.

¹⁶ Dios chũ'ure chēasi'kua'mũ Jesucristoni cho'okaiũ judío peonani re'oja'che cho'okaaũ chini. Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chũ'vamũ chũ'u repanapi asa chēarena Repau Rekochoji re'onare care'vakaiuna re'oja'che pa'iju Dios neena paapu chini.

¹⁷ Jã'ajekuna Jesucristo'te cuasaku pojokujeku Diore cho'ochē cho'okaiku'mũ chũ'u.

¹⁸ Judío peonapi asa chēa Repau chũ'uñe'te cho'uju paapu chini Diopi cho'okaiuna re'oja'che cho'o ñoku chũ'vamũ chũ'u. Dios cho'okaisi'echi'a kuara chiimũ chũ'u.

¹⁹ Dios Rekochoji cho'okaiuna Diochi'a cho'omasiche'te cho'osi'kua'mũ chũ'u, pãipi Dios pa'iche'te ña masia'ju chini. Jã'aja'ñe cho'oku Jerusalén vu'ejoopoji eta sani si'achejñaruã ku'ũ Ilirico chejajatu'ka Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chũ'va pi'nicuhamu chũ'u.

²⁰ Jã'aja'ñe aperumu Jesucristo pa'iche asamanesinani che'chora chini ku'ũ chũ'vaku'mũ chũ'u, Dios chũ'o pãi chekuna ku'iju chũ'vamanesichejña.

²¹ Dios chũ'o aperumu tochasi'e ija'che kuamũ jã'a:

Aperumu Repau pa'iche asamanesina asajanaa'me.

Ūcuaja'che aperumu chũ'vacojñomanesina chũ'vajuna asa chēajanaa'me, chiimũ.

Pablo Roma vu'ejoopo saicuasache'te kuamũ

²² Jã'are cho'oku musanukonare sani ñara chiikuta'ni saicu'akuna saima'kua'mũ chũ'u.

²³ Jã'ata'ni chura ichejñare chũ'u cho'ochē'te cho'o pi'nicuhasi'kujeku saipiramu chũ'u, rua jererumu sani ñara chiũ cuasakujeku.

²⁴ España chejana saiũ musanukona pa'ichejana canukara chiimũ chũ'u. Musanukonare chũ'ure ñauasinare ja'me panĩ pi'ni saiuna musanukonapi cho'okaito re'oja'che saija'mũ chũ'u.

²⁵ Jã'ata'ni chũ'u charo Jerusalenna saimũ ūcuacheja pa'inani Jesucristo'te cuasanani kurire sakaiũ.

²⁶ Macedonia cheja pa'inana'me Acaya cheja pa'ina kuri jovosinaa'me Jesucristo'te cuasanani oiju Jerusalén pa'inani chuova'na pa'ivana'ni saoñu chini.

²⁷ Judío peonare judiõpãipi Diore cuasache che'chosinajejuna repanare judiõpãire oiju sãñe repana chiiche'te cho'okañu chini cuasa kurire jovosinaa'me. Jã'aja'ñe cho'uju repana re'oja'che cho'osinaa'me, chiimũ chũ'u.

²⁸ Repana jovosi'e kuri chekunare sa ĩsirisumu España chejana saiũ canuka ñaja'mũ chũ'u musanukonare.

²⁹ Iere masimu chũ'u: Musanukona pa'icheja chũ'upi sani ja'me pa'ina Jesucristoji cho'okaiuna sãñe'echi'a pojoju karama'ñe rua re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

³⁰ Asarepajũ'u, chũ'u majapājiana. Maire Paaku Jesucristo'te cuasanajeju, Dios Rekochoji cho'okaiuna sãñe oiju, ja'me cho'ochē cho'okaiju Dioni sēekaijũ'u chũ'ure.

³¹ Dioni sēekaijũ'u Judea cheja pa'ina Repau'te jachanapi chũ'ure cu'ache cho'oñu chiito Ūcuauji chũ'ure tã'takaiũ ūsea'ku repanare. Ūcuachi'a Dioni sēejũ'u Jerusalén pa'ina Jesure cuasana chũ'u sache kuri pojoju kooa'ju.

³² Jã'aja'ñe Diopi cho'okaito chũ'u musanukona pa'ichejana pojoku sani tĩ'auna ja'me panĩ vajusojanaa'me mai.

³³ Re'oja'che pa'iche ĩsikũji Diopi musanukonare ūcuaukore ja'me paaũ. Jã'aja'ñe paaũ.

16

Cuharepacho ch'u'o saosi'ea'me ie

¹ Mai majapãioja'io, Febe, Cencrea v'u'ejoopo pa'inare Jesure cuasanare cho'oché cho'okaikojí musanukona pa'ichejana saio ie ch'u'o sakaija'mo.

² Maire Paaku'te Jesure cuasana pa'iche pa'ijũ, majapãio'te pojocheja'che pojojũ repao'te. Repao chiiche peore cho'okaijũ. Repao chekunare jainukore cho'okaio ch'u'ure ũcuachi'a re'oja'che cho'okaisi'koa'mo.

³ Ch'u'o sa kuakaijũ, ch'u'una'me Jesucristo'te cho'oché cho'okaisinare Priscana'me Aquila'te.

⁴ Pãipi ch'u'uni vanisoñu chiijana ch'u'uni ũsechiiju chuenisora'asinaa'me repana. Ch'u'uni ũsechitena Jesure cuasakuanupũ judío peona ũcuanuko ch'u'una'me, "Re'orepamu", chiime repanare.

⁵ ũcuachi'a repana v'u'e ch'i'inare Jesure cuasakuanupũ ch'u'o sa kuakaijũ. ũcuachi'a ch'u'u cuasaku'te Epeneto'te ch'u'o sa kuakaijũ, Asia cheja pa'inare na'a charo Jesure cuasaku jovosi'kure.

⁶ ũcuachi'a musanukonare cho'oché rúa cho'okaisi'kore Mariare sa kuakaijũ.

⁷ ũcuachi'a ch'u'u majapãi Andrónicon'a'me Juniare sa kuakaijũ, ch'u'ure pãí ch'ẽavu'e ja'me pa'isinare. Ch'u'ure na'a charo Jesucristo'te cuasaju jovosinaa'me repana. Jesús saosina re'oja'che cutume repanare.

⁸ ũcuachi'a ch'u'u cuasaku'te Ampliato'te sa kuakaijũ ch'u'una'me Jesure cuasaku'te.

⁹ ũcuachi'a Urbano'te maire ja'me Jesucristo'te cho'oché cho'okaiku'te sa kuakaijũ, ũcuachi'a ch'u'u cuasaku'te Estaquí'te.

¹⁰ ũcuachi'a Apele'te repau Jesucristo'te cuasaku pa'iche pãí ña masicoñokute sa kuakaijũ. Aristóbulo'te ch'u'o sa kuakaijũ, repau majapãí ũcuachi'a.

¹¹ Ch'u'u majapãiu'te Herodion'te sa kuakaijũ. Narciso'te sa kuakaijũ ũcuachi'a repau majapãí Jesucristo'te cuasanare.

¹² Maire Paaku'te cho'oché cho'okainare Trifenana'me Trifosa'te sa kuakaijũ. ũcuachi'a Maire Paaku'te cho'oché rúa cho'okaiko'te mai ũcuanuko cuasacoñoko'te Pérsida'te sa kuakaijũ.

¹³ Rufo'te Maire Paaku'te masi cuasaku'te sa kuakaijũ, ũcuachi'a repau puka'kore ch'u'u ja'koja'che pa'iko'te.

¹⁴ ũcuachi'a inare ch'u'o sa kuakaijũ: Asíncrito'te, Flegontere, Herme'te, Patroba'te, Herma'te; ũcuachi'a repanare ja'me pa'inare, mai majapãijanare.

¹⁵ Filóllogona'me Juliare Nereona'me cho'jeo'te sa kuakaijũ, ũcuachi'a Olimpana'me repanare ja'me pa'inare, ũcuanukore Jesucristo'te cuasanare.

¹⁶ Musanukona sãínechi'a ch'ẽse pojoju pa'ijũ. ũcuanuko Jesucristo'te cuasakuanupũ ch'u'o saome musanukonare.

¹⁷ Ch'u'u majapãijana, ñarepaju pa'ijũ, chekurumu pãipi musanukonani i'ka cacu'ojũ. Jã'aja'ñe i'kana musanukona che'chesi'ere jo'kaso sãínechi'a ke'reju paapu chini i'kame. Jã'aja'ñe i'kanare ja'me pa'imanejũ.

¹⁸ Maire Paaku'te Jesucristo'te cho'okaimanaa'me repana, repanare uachechi'a cho'ojũ. Jã'aja'ñe pa'ijũ pãí na'a vesuva'nare re'oja'cheja'che i'kaju cacu'onaa'me repana.

¹⁹ ũcuanuko masime musanukona Jesús ch'ũñe ñamema'ñe cho'okaiju pa'iche. Jã'ajekana asa pojosome ch'u'u. Jã'aja'ñe cho'ojũ re'oja'che pa'imasiñũ. Cu'acheta'ni cho'oma'ñe pa'ijũ, chiimu ch'u'u musanukonare.

²⁰ Jã'aja'ñe cho'ojũna maire re'oja'che pa'iche ísiku Dios na'mi cho'okaija'mu musanukonare, vati aini cu'ache ch'ũcu'aa'ku chini. Maire Paaku Jesucristo'ji si'arumu re'oja'che cho'okaiju paau musanukonare.

²¹ Ch'u'una'me Diore cho'oché cho'okaiku Timoteo ja'me ch'u'o saomu musanukonare, ũcuachi'a ch'u'u majapãí, Luciona'me Jasonna'me Sosípater.

²² (ũcuaja'che ch'u'u, Pablo ch'ũñe ija'ova utija'ova tochakaikují Tercio, musanukonare ch'u'o saomu Jesure cuasanare.)

²³ Gayo ũcuaja'che ch'u'o saomu musanukonare. Repau v'u'ere pa'imũ ch'u'u. Repau Gayo Jesure cuasanare chekuchejña rainare ũcuanukore kãíñe ísiku'mu. Erasto ũcuachi'a v'u'ejoopo kuri care'vakaiku ch'u'o saomu. ũcuachi'a mai majapãíu'aju Cuarto ch'u'o saomu.

²⁴ Maire Paaku Jesucristo'ji si'arumu re'oja'che cho'okaau musanukonare ũcuanukore. Jã'aja'ñe paau.

Dioni pojoku cuhacho tochasi'ea'me

²⁵ Diore, "Re'orepamu", chiiju pañu. M̄sanukonare Ūcuauji cho'okaimu Jesús pa'iche ch̄'u ch̄'vach̄'ore Repau ch̄'o re'oja'chere asa ch̄ēa re'oja'che paapu chini. Repau chuta'a cheja cho'omar̄m̄na Jesucristo cho'okaijache jā'aja'ñe cuasasi'k̄uta'ni k̄amaneasomu Dios. Chura k̄acuhasi'ea'me jā'a.

²⁶ Si'arumu Pa'ik̄uji Diopi ch̄'ū'na Repau ch̄'o k̄asina p̄āipi masia'ju chini Repau cho'ojachere tocha jo'kaasome. Repau cho'ora chiisi'e aper̄umu k̄amanesi'e churana k̄am̄u Dios, si'avāj̄p̄āi asa ch̄ēa Jesuni cuasaju Repau ch̄'ū'ñe'te cho'oju paapu chini.

²⁷ Dios Ūcuate'eu'm̄u Mas̄īu. Jesucristoji cho'okaiuna p̄āi ūcuanuko si'arumu r̄ua pojoj̄u paapu Repau'te. Jā'aja'ñe paau. Re'om̄u.

Pablo

San Pabło Corinto vü'ejoopo pa'inare charo chü'o tocha saosi'ea'me

Chü'o saosi'ea'me

¹ Chü'u, Pabłoji, ie chü'o tocha saomü, mai majapãijaja'ia Sóstenena'me. Diopi chü'uuna Jesucristo chü'ure saosi'kua'mü, Repau chü'ore chü'vaa'kü chini.

² Musanukonare Corinto vü'ejoopo pa'inare, Jesucristo'te cuasakanupä'te, ija'ova tocha saomü chü'u. Musanukonapi re'oja'che pa'iju cu'ache cho'omairo paapü chini chëa paamü Jesucristo musanukonare. Ücuachi'a chekunare, Jesucristo'te cuasanare chekuchejña pa'inare tocha saomü chü'u ie, ñaa'jü chini. Repau Jesús, Maire Paakü Ücuachi'a repañare paamü.

³ Mai Ja'kü Dios, Maire Paakü Jesucristona'me na'a rua re'oja'che cho'okaijanaa'me musanukonare, re'oja'che paapü chini.

Jesucristo re'oja'che cho'okaiche'te kuamü

⁴ Jesucristoji musanukonani re'oja'che pa'iche cho'okaiuna musanukona re'oja'che pa'iche'te cuasakü, mai Ja'küre Diore pojokü, "Re'orepamü", chiikü'mü chü'u.

⁵ Repau Jesucristo musanukonare si'ache ñisi'kua'mü. Dios chü'o asa chëañena'me Repau chü'o chü'vamasiche ñisi'kua'mü Repau musanukonare chekunani masi chü'vaa'jü chini.

⁶ Chükunapi Jesús pa'iche'te musanukonani küarena asa chëa Jesucristoni jovosinaa'me musanukona. Jovorena Ücuauji musanukonani cho'okaiuna re'oja'che pa'ijuna ña, "Pabło chü'vasi'e chü'o ücuarepaa'me", chiime chekuna.

⁷ Musanukonare Jesucristo jo'e rajjache pojoju cha'anare Dios ñisiche si'ache pa'iche re'oja'che karama'mü, Repau Rekochoji cho'okaiuna.

⁸ Repau Jesucristo, Maire Paakü, cuhama'ñe re'oja'che cho'okaiü pa'imü, maipi re'oja'che paapü chini. Maipi Repau rairümü cu'ache peona paapü chini jo'e rairümüjatü'ka re'oja'che cho'okaiü pa'ija'mü Repau maire.

⁹ Dios Repau cho'ora chiiche jorema'ñe peore ücuarepa cho'okü'mü. Ücuauji maire chëasi'kua'mü, Repau Mamakuni Maire Paakü Jesucristoni ja'me re'oja'che paapü chini.

Jesure cuasanata'ni säiñechi'a pe'ruche'te kuamü

¹⁰ Musanukonare, chü'u majapãijanare, Jesucristoji chü'ükuna rua chü'vamü chü'u, ücuamakaru te'ekuanuchi'a pa'iju säiñechi'a pe'ruju, "Chükunaa'me chekunare na'a re'oja'che pa'ina", chiima'ñe paapü chini. Pe'ruma'ñe ücuachi'a ücuate'e cuasaju pa'iju ücuate'euajakuanupü jovo re'oja'che pa'ijü'u.

¹¹ Musanukona säiñechi'a i'kaju cavache Cloé vü'e pa'inapi kuasinaa'me chü'ure.

¹² Te'ekuanuchi'a pa'iju säiñechi'a cuheju ücuankö ija'che i'kajuasome musanukona: "Chükuna Pabło neenaa'me", chiijuasome te'ekuanupü. Chekükuanupü, "Apolos neenaa'me chükuna", chiijuasome. Chekükuanupü, "Pedro neenaa'me chükuna", chiijuasome. Chekükuanupü, "Cristo neenaa'me chükuna", chiijuasome.

¹³ Jä'aja'ñe pa'iche cu'amü. Jesucristo ca'nivü ücuate'eca'nivü'me. Repau neena ücuaja'che ücuate'euajakuanupü'me. Chü'üpi, Pabłoji, musanukonare kurususé'verona jüni ro'ikaimanesi'kua'mü. Jesucristo'mü musanukona cu'ache cho'uche kurususé'verona jüni ro'ikaisi'kü. "Pabło'te cuasanaa'me chükuna", chiiju okoro'vecojñomanesinaa'me musanukona. "Jesucristo'te cuasanaa'me chükuna", chiiju okoro'vecojñosinaa'me musanukona.

¹⁴ Chü'u inarechi'a okoro'vesi'kua'mü: Crispona'me Gayo'te. Jainükore okoro'vemanesi'küjekü Diore pojokü, "Re'orepamü", chiimü chü'u.

¹⁵ Chü'üpi chekunare na'a jainükore okoro'vesi'kü pa'ito, "Pablöni cuasaju okoro'vecojñosinaa'me chükuna", chiira'ame musanukona chü'ure.

¹⁶ (Äa, ücuachi'a chekunare Estëfanana'me repau majapãi okoro'vesi'kua'mü chü'u. Chekunareta'ni okoro'vemanecosomü chü'u.)

¹⁷ Dios chü'ure päire okore ro'vea'kü chini raomanesi'kua'mü. Musanukonani Repau chü'ore chü'vaa'kü chini raosi'kua'mü chü'ure. Jesucristoji päi ücuankore kurususé'verona jüni ro'ikaisi'kua'mü, Repau'ni cuasajuna oiü cu'ache'te üsekasa chini. Musanukonare rühiñe kuasi'kua'mü chü'u jä'a musanukonapi jüniso vati toana sani uujü chini. Rühiñe kuama'ñe chü'u cuasachechi'a che'choru, Jesucristo maire cho'okaisi'e Dios pa'icheja saimanera'ame musanukona.

Jesucristo peore masiche'te kuamu

¹⁸ Pāi Jesucristoni cuasamapu vati toa saijana ūcuanuko, pāi cu'ache cho'ochete Repau jūni ro'ikaisi'ere pāipi kuajuna asani, "Pāi vesuna i'kache'me jā'a", chiiju cuasame. Maireta'ni Repau pa'icheja saijanare jā'aja'ne chu'vachu'ore asato re'oja'imū. Jā'aja'ne cuasaju, "Dios peore masiku'mū", chiime mai. Jā'ajekuna Repau chu'ore asaju Jesucristo maire jūni ro'ikaisi'ere asamasi Repauni jovorena mai rekoñō care'vakaisi'kua'mū Dios.

¹⁹ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

"Chu'u, Dios, pāi, 'Rua masime chukuna', chiinare repanajē'e vesuche'te cho'o ñoja'mū. Chu'upi ūseto repana masiche repajē'e peoja'mū", chiimu Dios. Jā'aja'ne chiimu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e.

²⁰ Pāi rua masinare ñani, "Rua vesume ina", chiimu Dios. Aperumu Repau chu'usi'e judiopāi che'chonare ñani, "Masi che'choma'me ina", chiimu Dios. Pāi, repana cuasacheja'che cuasamanani repana cuasache'te asa chēaa'ju chini i'kamasinare ñani, "Peoche i'kame ina", chiimu Dios. Repauji ñato pāi ūcuanuko rua vesunachi'aa'me. Pāi si'ache masinare ñani, "Chuta'a masiche rua karamu inare", chiimu Dios.

²¹ Dios peore Masiujeku pāi ūcuanukore cho'osi'kua'mū. Jā'ata'ni maire pāi peore masinare cho'omanesi'kua'mū Repau. Mai cuasachechi'a cuasani Dios pa'iche vesura'ame mai. Diopi maire Repau pa'iche'te kuama'to vesura'ame mai. Jā'ata'ni maini oiu, Repau pa'iche kuaku'mū Repau. Ūcuauji kuakuna pāi chekunare Repau chu'ore chu'vame chukuna. Chu'vajuna asaju, "Peoche i'kame ina", chiime pāi chukuna'te, Repau'te cuasamana. Jā'ata'ni Repau chu'ore asa chēa Jesucristo'te cuasanare vati toa sani uuche ūsemū Dios.

²² Jā'ata'ni pāi rua jachame. Judiopāi Dios cho'omasiche'te ñañu chiime. Dios cho' chu'vanapi jā'aja'ne cho'o ñoma'to repana chu'vache asacuheme repana. Judio peonata'ni rua masina i'kachu'ore asañu chiime. Dios chu'o chu'vanapi rua masina i'kachu'ore i'kamato asacuheme repana.

²³ Jā'ata'ni chukuna pāi cu'ache cho'ochete Jesucristo kurususē'verona jūni ro'ikaisi'ere ūcua kuaju pa'inaa'me repanare. Jā'are chu'vajuna asaju judiopāi, "Asaama'ne i'kame ina", chiime chukuna'te. Jā'a cho'oto judio peona, "Rua vesuna i'kache'me jā'a", chiime chukuna kuache'te asani.

²⁴ Jā'ata'ni Dios chēasinata'ni asa chēa Jesucristo jūni ro'ikaisi'ere cuasaju, "Dios peore Masiujeku peore cho'omasiku'mū", chiiju cuasame judiopāina'me judio peona.

²⁵ Pāi te'ena, "Dios rua vesuu'mū", chiinaa'me. Jā'ata'ni Dios peore masiku'mū. Pāi rua masinare na'a rua masiku'mū Repau. Chekuna pāi ija'che i'kame: "Dios peoche i'kaku'mū. Repau cho'ora chiiche cho'ovesuku'mū Repau", chiime repana, jachaju. Dios peore cho'omasiku'mū. Pāi te'ujē'e cho'ovesuche cho'oku'mū Repau.

²⁶ Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Dios musanukonare chēasi'ere cuasajū'u. Reparumu Dios musanukonare vesuva'nani na'a jainukore chēasi'kua'mū. Pāi masinare jainukore chēamanesi'kua'mū Repau. Kurinare jainukore chēamanesi'kua'mū. Pāi chu'ūnare jainukore chēamanesi'kua'mū Repau.

²⁷ Diopi vesuva'nani ña chēa paaku che'chouna rua masinare na'a rua masime repana chura. Jā'aja'ne cho'omu Dios pāi vesuva'nare, chekunapi, "Masinaa'me chukuna", chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajuchuju, "Maita'ni rua vesume", chini masia'ju chini. Re'oja'che pa'ivesunare ūcuaja'che chēasi'kua'mū Dios. Chēa paaku Repauji si'arumu cho'okaiuna chekunare na'a re'oja'che pa'imasime repana chura. Jā'aja'ne cho'omu Dios pa'ivesunare pāi, chekunapi, "Re'oja'che pa'imasinaa'me chukuna", chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajuchuju, "Maita'ni re'oja'che pa'ivesunaa'me", chini masia'ju chini.

²⁸ Repau Dios pāire paara chini chēamu. Jā'ata'ni chekunare pāi re'oja'che cutucojñonare chēama'mū Repau. Ija'che pa'iva'nani, "Paauamu chu'ure", chini chēamu Dios: Chuova'na pa'iva'nana'me vesuva'nare pāi kuhcejñova'nare chēamu Repau. Pāi chekunare re'oja'che cutucojñonareta'ni, "Paauamanaa'me chu'ure", chiimu Dios. Jā'aja'ne cho'oku'mū Dios, re'oja'che cutucojñonapi vajuchua'ju chini.

²⁹ Pāi chēa jā'aja'ne cho'oku'mū Dios repanapi meñe ija'che i'kamanea'ju chini: "Rua masiju rua re'onaa'me chukuna", chiimanea'ju chini. Jā'aja'ne i'kache rua kuhemu Dios.

³⁰ Diopi cho'okaiuna Jesús neenajēju na'a rua masime mai chura. Chura Dios maire re'oja'chechi'a cho'onare cuasacheja'che cuasamu. Ūcuachi'a re'oja'che pa'ire'omu maire. Aperumu vati ai paasinare chura Jesucristo'ji tua re'oja'che paamu maire.

³¹ Jā'ata'ni maipi, "Re'onaa'me chukuna", chiiju paapu chini tua paama'mū Jesucristo maire. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Meñe, "Re'oku'mū chu'u", chiima'ne Diorechi'a pojoju re'oja'che i'kaju pa'ijū'u.

Jā'aja ñe kuamu Dios chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e. Jā'ajekũna, "Peore cho'omasiku'mũ mu'u", chiija pa'ijũ'u Maire Paaku'te.

2

Jesucristo jũni vajũraisi'ere kuamu Pablo

¹ Mũsanũkona aperũmu asamanesi'ere Dios chũ'ore kuara chini saisi'kuu'mũ chũ'u mũsanũkona pa'icheja. Sani ruu masina chũ'opi mũsanũkonare Dios chũ'o chũ'vamanesi'kuu'mũ chũ'u.

² Mũsanũkona pa'icheja saipi'rarũmu ija'che cuasasi'kuu'mũ chũ'u: "Sani Jesucristo pa'ichechi'a kuaja'mũ chũ'u, Repau kurususẽ'vero jũni ro'ikaisi'ere, repapani masia'ju", chini cuasasi'kuu'mũ chũ'u.

³ Vajũchũrekocho paakũji mũsanũkonare ja'me pa'iu kurukuruu chũ'vaku pa'isi'kuu'mũ chũ'u.

⁴⁻⁵ "Chũ'upi pũi ruu masina i'kache chũ'o i'kato Dios chũ'ojẽ'e cuasama'ñe rupũ pũi cuasachechi'a cuasacosome jā'ana", chini cuasa, saisirũmu jā'ajachu'o i'kamanesi'kuu'mũ chũ'u mũsanũkonare. Chũ'ũni Dios peore Masikũji Repau Rekochoji cho'okaiũna masi chũ'vasi'kuu'mũ chũ'u mũsanũkonare, Jesucristoni cuasaa'ju chini. Mũsanũkonare ũcuachi'a Dios Rekochoji cho'okaiũna chũ'u chũ'vache asa chẽasinaa'me.

Dios Rekochoji cho'okaiũna Repau chũ'o asamasiche'te kuamu

⁶ Jā'ata'ni Jesucristo'te masi cuasanare Dios chũ'o na'a vesacheji che'chonaa'me chũkũna. Pũi cuasachechi'chere che'chomanaa'me chũkũna. Ūcuaja'che irũmu cana pũi chũ'ũna cuasaju chũ'ũñeja'ñe cuasaju che'chomanaa'me chũkũna. Repana irũmu pũi chũ'ũna si'asojanaa'me.

⁷ Aperũmu Repau chuta'a cheja cho'omarũmu Dios maire irũmu icheja pa'inare cuasaku ija'che te'eũji i'kaasomu: "Re'oja'che cho'okaija'mũ chũ'u repañare, icheja chũ'u pa'ichejare rani paaru chini", chiũ cuasaasomu, maipi Repau ni cuasaju Repau pa'ichejare sani paaru chini. Aperũmu Repauji jā'are peore kuamaũna vesũsinaa'me pũi. Churata'ni Repau kuamanesi'ere maire cho'okaiche'te chura Ūcuauji kuũna asa pũi ũcuanũkore kuame chũkũna.

⁸ Chũkũna kuache asanata'ni irũmu cana pũi chũ'ũna ũcuanũko Diore kuhena asavesũju asa chẽama'me. Dios chũ'o aperũmũna asa chẽasina pani Maire Paaku'te Jesure peore Masiu'te kurususẽ'verona jẽ'jo nũko vẽasoche chũ'ũmanera'asinaa'me repaña.

⁹ Ija'che kuamu Dios chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e:

Dios Repau'te chiinare ruu re'oja'chere care'vakaimũ,

pũi te'eũjẽ'e ñama'ñena'me asama'ñe pũi rekoñoajẽ'e cuasama'ñe.

Repau re'oja'che cho'okaijache Ūcuauji kuamaũna chuta'a vesũme pũi, chiũmu Dios chũ'o.

¹⁰ Churata'ni chũkũna'te Dios Repau pũi re'oja'che cho'okaijachere Repau Rekochoji kuacuhasi'kuu'mũ. Dios Rekocho peore Masirekochojekũ Repau cho'oku pa'iche peore masimũ.

¹¹ Chekũna cuasache vesũme pũi. Repaña rekoñoõata'ni masimũ repaña cuasache. Ūcuaja'che Dios cuasache Repau Rekochochi'a masimũ.

¹² Dios maire Repau'te cuasamaña rekoñoõaja'ñere ñsimanesi'kuu'mũ. Repau Rekocho'te ñsisi'kuu'mũ Dios maire, repaña maini Repau Rekochoji ja'me pa'iu cho'okaiũna Repau maire cho'okaiche'te peore masia'ju chini.

¹³ Chũkũnapĩ Dios chũ'ore Repau Rekocho paanani kuani Repau Rekocho che'choche'te kuame. Pũi cuasaju che'chocheja'chere kuamanaa'me chũkũna.

¹⁴ Dios Rekocho che'choche'te chũ'vajũna pũipi asani, "Vesũna i'kache'me jā'a", chiime Dios Rekocho peona, repaña i'kache'te asavesũju. Repaña rekoñoõare Dios Rekochoji peokũna asacu'amũ repañare. Dios Rekocho paanarechi'a asare'omu Dios chũ'o, Repau Rekochoji cho'okaiũna.

¹⁵ Dios Rekocho paanata'ni Repau Rekochoji cho'okaiũna si'ache cuasaju peore ñamasime. Dios Rekocho peonareta'ni Dios Rekocho paana pa'iche te'eũ'terejẽ'e cuasa ñacu'amũ.

¹⁶ Dios chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Dios, rekocho cuasache masicu'amũ maire.

Ūcuaja'che Repau'te te'eũjẽ'e che'chovesũme mai,

chiimũ. Maita'ni Repau Rekocho'te paaju Jesucristo cuasacheja'che cuasame mai rekoñoã, Repau Rekochoji cho'okaiuna. Jã'ajekuna Dios chũ'o asamasime mai.

3

Dios chũ'ũñe cho'ona Repau'te ja'me cho'ochē cho'okaina pa'iche'te kũamũ

¹ Chũkuna musanũkonare ja'me pa'irũmũ, musanũkonapi Jesucristo'te apucasana-
jejuña Repau'te masi cuasanare che'chocheja'che che'chomanesinaa'me. Reparũmũ
musanũkuna chuta'a Diore cuasamana cuasacheja'che cuasaju pa'isinaa'me. Jesure
cuasanata'ni chũiva'na vesũcheja'che masi cuasavesũsinaa'me musanũkuna.

² Jã'ajekuna chũkuna musanũkonare vesũjuña na'a rua vesache
che'chomanesinaa'me. Reparũmũ musanũkuna Dios chũ'o jmamajũaruãchi'a
asamasinaa'me. Chũiva'ũ ojechi'a chũsukũ va'i ãivesũcheja'che Dios chũ'o na'a
vesache asavesũsinaa'me musanũkuna. Irumajutũ'ka musanũkonare chuta'a karamũ
asamasiche.

³ Chuta'a musanũkuna Diore cuasamana cuasacheja'che cuasaju sãĩñechi'a ke'reju
cuheju Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ime.

⁴ Ija'che i'kajũasome musanũkuna: "Chũkuna Pablo neenaa'me", chũjuasome
chekũna. Chekũna, "Apolos neenaa'me chũkuna", chũjuasome. Jã'aja'ñe i'kaju,
chekũnani sãĩñechi'a cuheju Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ijũasome musanũkuna.

⁵ Chũ'ũna'me Apolos rua masinama'me. Chũkuna Diore cho'ochē cho'okaina'me.
Chũkunapi chũ'vajũna asa chẽa musanũkuna Cuasaku'te Diore cho'ochē cho'okaina'me.
Chũkuna'te Repau chũ'ore chũ'vaa'ju chini jo'kasi'kua'mũ.

⁶ Chũ'ũa'mũ musanũkonare Dios chũ'o charo chũ'vasi'ku. Apolos cho'je
che'chosi'kua'mũ. Jã'ata'ni Dioa'mũ musanũkonare cho'okaikũ, asa chẽa Jesuni jovo
re'oja'che pa'iche na'a rua che'cheju paapu chini.

⁷ Musanũkonare Diopi cho'okaima'to chũ'vate'era'asi'kua'mũ chũ'ũ. Vesukũ'mu
chũ'ũ. Ūcuachi'a musanũkuna asa chẽamanera'asinaa'me, Diopi cho'okaima'to.
Apolos ũcuaja'che vesukũ'mũ. Diopi cho'okaima'to che'chote'era'asi'kua'mũ repau
musanũkonare. Che'chēmanera'asinaa'me musanũkuna Diopi cho'okaima'to. Pãipi
Repau chũ'ore asa chẽa Jesuni jovo'aju chini cho'okaimũ Dios, Repauji cho'okaiuna
re'oja'che pa'iche'te che'cheju paapu chini.

⁸ Chũkuna Dios chũ'o charo chũ'vanana'me cho'je che'chona ũcuate'ere cho'ome.
Chũkuna cho'osi'e ro'i Diopi ro'ikũna ũcuankũ koojanaa'me, charo chũ'vanana'me
cho'je che'chona.

⁹ Ija'chea'me Dios cho'ochē: Chũkuna Diore cho'ochē cho'okainajeju musanũkonani
Repau chũ'ore che'chome. Musanũkonare Repau neenare re'ojarekoñoã care'vakaimũ
Repau.

¹⁰ Chũ'ũni Diopi cho'okaiuna re'oja'che chũ'vasi'kua'mũ chũ'ũ musanũkonare. Chũ'ũ
chũ'vasi'ere Dios chũ'ore asa chẽarena chekũna jo'e na'a rua che'chome musanũkonare,
na'a rua masia'ju chini. Repanapi che'choni cuasarepaju masi che'choa'ju, "Chekũrũmũ
mai tũĩñe che'chocosome", chini cuasaju.

¹¹ Aperũmũ chũ'ũ musanũkonare Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ena'me Repau pã
re'oja'che chẽa paache kuasi'kua'mũ. Jã'aa'me charo chũ'vache. Jã'are pãipi charo asa
chẽama'to na'a rua che'checu'amũ repanare.

¹² Charo chũkuna Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ena'me Repau pã re'oja'che chẽa
paache che'chosirũmũ chekũnapi cho'je che'chome. Repana pã Dios chũ'o asa
chẽa Jesure jovosinare cho'je che'chona te'ena masi che'chome. Chekũnata'ni masi
che'choma'me.

¹³ Repana cho'osi'e Jesucristo jo'e raiumucuse peore masijachea'me jã'a. Repau
chũ'o masi che'chosinare pojokũ, "Ina masi che'chosinaa'me", chũija'mũ Dios. Masi
che'chomanesinare, "Ina masinata'ni, masi che'chomanesinaa'me", chũija'mũ Dios
repanare rua pe'rukũ.

¹⁴ Masi che'chona che'chosi'epi ai pa'ija'mũ. Jã'ajekuna repanare masi che'chosinare
ro'ija'mũ Dios.

¹⁵ Masi che'chomanesinaretani ro'imaneja'mũ Dios. Ro'icojũnomanesinata'ni ũcu
saijanaa'me repana Dios pa'icheja. Jesucristo'te cuasamanesina pani vati toana
saira'asinaa'me repana. Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasanajeju saimanejanaa'me.

¹⁶ Dios Rekochoji musanũkuna rekoñoãre ũcuankũre ja'me pa'ũna musanũkuna
rekoñoã Dios vũ'ēja'chea'me Repau'te cuasarekoñoãjekũ. ¿Jã'a musanũkuna
cuasama'ñe?

¹⁷ Músanúkona Jesucristo'te cuasakuanupu úcuanúko sáíñechi'a oiju pa'ito re'omu. Já'aja'ñe cho'oto Dios rua pojomu. Já'ata'ni páipi músanúkonare Repau neenani cac'u'oñu chini sáíñechi'a cuheche'te ch'u'vato rua pe'rumu Dios repanare. Pe'ruku Repau neenare cac'u'onare vati toana saoja'mu. Repau vu'eja'che paamu Dios músanúkonare. Já'ajekuna músanúkonare Repau vu'eja'che pa'inajejuna páipi cac'u'oto rua pe'rumu Repau.

¹⁸ Rúhiñe cuasaju pa'ijú'u músanúkona. Te'ena ija'che cuasacosome músanúkona: "Pái che'choche rua che'chesinajeju rua masinaa'me chúkuna", chiiju cuasacosome. Já'aja'ñe cuasanare ija'che paapu chini ch'u'vamú ch'u'u: Vesuva'na pa'icheja'che pa'iju Dios ch'u'ore che'cheju pa'ijú'u. Já'aja'ñe cho'oto Dios Rekochoji che'choja'mu músanúkonare.

¹⁹ Pái Jesucristo'te cuasamana che'choche ija'che i'kamú Dios: "Pái vesuna che'choche'me já'a", chiimú. Úcuachi'a Repau ch'u'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kamu:

Pái rua masina repana masichechi'a cuasame.

Já'aja'ñe cuasaju cu'ache cho'oñu chiisi'e Diopi cho'okuna, úcuanani cu'ache ti'ñemú, chiimú.

²⁰ Úcuachi'a ija'che kamu:

Pái rua che'chesina cuasache Diopi ñato repajé'e peoche tíñere cuasame, chiimú repa.

²¹ Músanúkona chekunare Jesure cuasanare cuasama'ñe músanúkona chiinarechi'a te'enare cuasaju pa'ime. Rua cu'amú já'aja'ñe pa'iche. Músanúkonare re'oja'che ch'u'vanare úcuanúkore cuasaju pa'ijú'u. Jainúkoa'me repana.

²² Dios chúkuna'te, ch'u'na'me Apolona'me Pedro'te músanúkonani ísisi'kua'mu, iena'me: Chejaa'me, vaju'che'me, jú'ija'ñea'me, irumu pa'iche, na'a pa'isirumu pa'ijachea'me peore já'a músanúkonare Dios ísisi'ea'me.

²³ Músanúkona Jesucristo neenaa'me. Jesucristo Dios Neekua'mu.

4

Jesús saosina Diore cho'oché cho'okaiche'te kamu

¹ Chúkuna Jesucristo'te cho'oché cho'okaina pa'iche cuasaju'u. Dios Repau aperumu kamuanesichu'ore páire masi kuaa'ju chini chéasi'kua'mu chúkuna'te.

² Chúkuna Dios saosinapi cho'oa'ju chini Dios jo'kasi'ere cho'oma'to cu'amú.

³⁻⁴ Já'ata'ni músanúkonapi ch'u'ure re'oja'che cutuma'tojé'e oima'mu ch'u'u. Pái chekuna ch'u'ure cu'ache cutuchejé'e cuasama'mu ch'u'u. Ija'che cuasaku'mu ch'u'u: "Chekurumu Dioni jachama'u re'oja'che pa'icosomu ch'u'u", chiimú cuasaku'mu. Já'aja'ñe cuasakuta'ni chekurumu ch'u'u rekocho cu'ache pa'iku'mu. Vesumu ch'u'u. Maire Paaku Jesucristota'ni masimú ch'u'u rekocho pa'iche.

⁵ Já'ajekuna chúkuna cho'oché ñaju ke'remanejú'u. Jesucristo'ji chuta'a jo'e raimauna vesume músanúkona chúkuna rekoñoá pa'iche. Repau jo'e raisirumuta'ni Úcuaji i'ka jñaukuna mai úcuanúko mai vesusi'e peore masijanaa'me, chekuna rekoñoá pa'iche peore. Reparumu pái cho'osi'ere ñani re'oja'che pa'inare, "Re'orepamu", chiija'mu Dios. Na'a re'oja'che pa'inare, na'a rua pojoku i'kaja'mu Repau.

⁶ Músanúkonare ch'u'u majapáijanare, iere tocha saomu ch'u'u, músanúkonani che'choku. Ch'u'u pa'ichena'me Apolos pa'iche kamu ch'u'u, músanúkonapi Dios ch'u'o ch'u'ñechi'a asa chéa cho'ojú paapu chini. Músanúkona Dios ch'u'o che'chonare ñani ija'che cuasamanea'ju chiimú ch'u'u: "Dios ch'u'o che'choku'te ikurechi'a chiinaa'me chúkuna. Iku neenajeju masinaa'me chúkuna. Chekunaretani cuheju repanare chiinare úcuachi'a cuhena'me chúkuna", chiiju cuasamanejú'u músanúkona. Já'aja'ñe cuasama'iro Dios ch'u'o che'chonare úcuanúkore pojoju pa'ijú'u.

⁷ Já'ata'ni ija'che i'kajasome músanúkona: "Chekunare na'a masiju na'a rua re'onaa'me chúkuna", chiijuasome músanúkona. ¿Je'se pa'ina já'aja'ñe cuasache? Músanúkona cho'omasiche peore Dios cho'okaisi'ea'me. Diopi cho'okaima'to jma-makarujé'e masina pa'imanagera'ame músanúkona.

⁸ Ija'che cuasacosome músanúkona: "Peore che'chesinajeju peore masiju si'ache karama'ñe paanajeju pái ch'u'naa'me chúkuna chura", chiiju cuasacosome. ¿Je'se pa'ina já'aja'ñe cuasache? ¿Chúkunapi peojuna pái ch'u'na carúnisocuhare? Músanúkonapi pái ch'u'na pa'ito re'ora'amú. Músanúkonare pái ch'u'urumu tí'ato chúkuna úcuaja'che ja'me ch'u'ujanaa'me reparumu. Irumu Diopi jo'kauna mai Jesucristo'te cuasanapi pái úcuanúkore ch'u'urumu pa'ito re'ora'amú. Já'ata'ni reparumu chuta'a tí'ama'mu.

⁹ Reparumū t'ato na'a re'oja'che pa'ija'mū chukuna'te. Chura chukuna'te Jesucristo saosinare rua cu'ache ti'jñemū, pāina'me ángeles ñaa'jū chini. Re'oja'che pa'inareta'ni cu'ache pa'inare cuhecheja'che cuheme pāi chukuna'te. "Jā'a Dios cho'ochecosomū", chiiu cuasamū chū'u.

¹⁰ Chukunapi Jesucristoni pojojū Dios chū'ore chū'vajuna, "Vesupāia'me jā'ana", chiime musanukona chukuna'te. Musanukonata'ni, mefe cuasajū i'kani, "Jesucristo neenajējū masinaa'me chukuna", chiijuasome. Chukunata'ni Dios chū'o chū'vani vajuchuva'na chū'vanāa'me. Musanukonata'ni vajuchūma'ñe, ¿"Peore cho'omasime chukuna", chiiche? Musanukonare rua re'oja'che cutujuasome pāi. Chukuna'teta'ni rua cu'ache cutujuasome repāna.

¹¹ Musanukona meñe i'kaju, "Si'ache paanaa'me chukuna", chiime. Chukunata'ni jā'aja'ñe pa'imānaa'me. Irumujatū'ka āucuhava'na pa'ijū, okouava'na pa'ijū, si'ache, kāñajē'e peova'na pa'ime chukuna. Si'arumū ku'ichechi'a pa'ijū vū'ña pa'ivū'ñajē'e peonaa'me chukuna. Ūcuachi'a pāi cu'ache cho'ome chukuna'te.

¹² Si'areparumū cho'ochē'te cho'ojū ca'nasome chukuna. Pāi chukuna'te cu'ache i'kanare, "Diopi musanukonare re'oja'che cho'okaau", chiinaa'me chukuna repānare. Pāi chukuna'te tuha cu'ache cho'orujē'e i'kamānaa'me chukuna.

¹³ Pāi chukuna'te cu'ache i'kanare sāiñe re'oja'chere i'kanāa'me chukuna repānare. Irumujatū'ka pāi ūcuanuko rua cuheme chukuna'te. Repānapi ñato chī'ca pa'icheja'che pa'icosome chukuna.

¹⁴ Musanukonani i'ka kukora chini tocha saoma'mū chū'u ie. Musanukonani chū'u chīijanare chū'vakū tocha saoma chū'u, musanukonare cuasakū.

¹⁵ Chū'u musanukonare Dios chū'o charo che'chouna asa chēa Jesucristoni jovosinaa'me musanukona. Jā'ajekuna mūja'kūja'iu'mū chū'u. Musanukonare che'chona rua jainukoa'me. Jā'ata'ni chū'u te'eu'mū mūja'kūja'iu.

¹⁶ Jā'ajekuna rua chū'vamū chū'u musanukonare, chū'u pa'iche'te ña chēa chū'u pa'icheja'che paapu chini.

¹⁷ Jā'are chini Timoteo'te chū'u chīija'iu'ni, musanukona pa'ichejana saomū chū'u musanukonani che'choa'kū chini. Rua cuasamū chū'u repāu'te. Re'oja'che pa'iu Diore si'arumū rua cuasakū pa'ikū'mū repāu. Ūcuauji che'chouna chū'u Jesucristo'te cuasakū pa'iche asa cuasajanaa'me musanukona. Ūcuare si'achejña ku'iu Jesure cuasana chi'ivū'ñana si'arumū che'chokū pa'ikū'mū chū'u, Jesucristo'te cuasajū pa'iche.

¹⁸ Chekurumū musanukona chū'ure te'ena ija'che cuasacosome: "Jo'e raimaneja'mū repāu", chini cuasajū i'kavajuchūma'ñe, "Pablo'te na'a rua masinaa'me chukuna", chiiju cuasacosome.

¹⁹ Jā'ata'ni Diopi ūsema'to churepara sai'ja'mū chū'u musanukona pa'icheja. Sani pa'iu musanukona pa'iche'te masi ñaku musanukona cho'omasiche'te ñaja'mū chū'u. Chū'ure cu'ache cutuna cutuchechi'a asakū pa'imaneja'mū chū'u.

²⁰ Dios neena chū'ochi'a cutujū pa'imānaa'me. Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'ijū re'oja'chere cho'ojū pa'inaa'me.

²¹ Sani pa'iu musanukona ūcua cu'ache pa'ito ña pe'ruja'mū chū'u. ¿Jā'aja'ñere chiiche musanukona? Jā'apāani musanukonapi re'oja'che pa'iu'na, ¿oiu pe'kerū i'kaa'kū chiiche? ¿Je'sere chiiche musanukona?

5

Te'eu rua cu'ache cho'osi'ere kuamu

¹ Musanukona pa'iche cu'achū'o asa kukusi'kua'mū chū'u. Musanukonare ja'me pa'ikū, pāiu, puka'ku rājoni paakuasomū. Diore cuasamanajē'e cho'oma'ñea'me jā'a.

² Jā'aja'ñe cu'ache cho'okūji musanukonare ja'me pa'imū repāu. Jā'aja'ñe pa'inata'ni, "Ūcuanuko rua re'oja'che pa'inaa'me chukuna", chiinaa'me musanukona. Rua cu'amū jā'a. ¿Je'se pa'iu'na musanukona repāu cho'ochē masinata'ni repāni cuhemapūna ja'me chi'ikū repāu? Repāu cho'ochē'te cuasajū oiju pa'ito na'a re'omū. Jesucristo'te cuasanare ja'me pa'icu'amū repāu'te.

³ Chū'u iramū musanukona pa'icheja ja'me pa'ima'kūta'ni musanukonani cuasacajejaniso chū'u rekochoji musanukonare ja'me pa'icheja'che pa'imū chū'u. Jā'aja'ñe cuasakū, "Repāu cho'ochē rua cu'amū", chiimū chū'u, musanukona pa'icheja ja'me pa'iu ñama'kūta'ni.

⁴⁻⁵ Musanukonare rua cuasakū pa'imū chū'u. Musanukona Jesús chū'uñe'te cho'oñu chini chi'irumū chū'u rekocho musanukonare ja'me pa'icheja'che pa'ikū'mū chū'u. Musanukonare Maire Paakū Jesucristo'ji chū'ukuna chū'umū chū'u, musanukonapi cu'ache cho'okūni ija'che cho'oa'jū chini: Musanukonani Jesupi cho'okaiuna, cu'ache

cho'oku'te jo'kasojũ'u. Vati aini jo'kajũ'u repau'te cu'ache cho'oa'ku. Chekarũmu repauji cu'ache cho'ocojĩoni kũku cu'ache cho'uche ũhasocosomu repau. Repauji cu'ache cho'uche'te ũhasoni rekocho Dios pa'ichejana saija'mũ, Jesũs jo'e raiumucuse.

⁶ Mũsanũkona pa'iche meñe cuasaju ija'che i'kajuasome: "Chekũnare na'a re'oja'che cho'onaa'me chũkũna", chiijuasome. Cu'amũ jã'a. Ie masicosome mũsanũkona: Pã sauche jmaca'reruji harinaca'repu ũjaca'repũna maña ja'meru peore repaca'repu kosa na'a ũjaca'repu saumu. Ūcuaja'che mũsanũkonare ja'me pa'ũ cu'ache cho'okũni jo'kasomaneni na'a pa'isirũmu na'a jainũko cacu'aso cu'ache cho'ojũ pa'ijanaa'me mũsanũkona.

⁷ Jã'ajekũna jo'kasojũ'u repau'te. Ija'chea'me: Chũkũna judiopãi pascuarũmu tĩ'api'rato chũkũna vu'ña pa'iche pã sauche peore sũjonaa'me cu'are cuheju. Mũsanũkona ũcuaja'che pã cu'ache cho'onare jo'kasojũ'u pã sauche sũjoñeja'ñe, re'onachi'a paũ chini. Cacũ'amanejũ'u; re'oja'che pa'ime mũsanũkona. Chũkũna judiopãi pã kosa saũmanesi'e airũmu pascuarũmu ovejachĩni vani aĩnaa'me Dioni cu'are tũnocojĩnoũ chini. Churata'ni Jesucristoji maire ovejachĩ jũni ro'ikaicheja'che mai ũcuanũko cu'ache cho'uche te'euji peore jũni ro'ikaisi'kua'mũ.

⁸ Jã'ajekũna re'oja'che pa'inachi'a pa'ijũ Dioni pojoũ chini pã sausi'e sũjoñeja'ñe cu'ache cuasanaa'me cu'ache cho'onare ja'me pa'imaneũ mai. Pã saũmanesi'ejache pa'ijũ Dios chũchechi'a ũcuarepa cho'ojũ paũ mai.

⁹ Aperũmu chũ'u mũsanũkonare, "Cu'ache cho'onare pã ja'me pa'imanejũ'u", chiiũ chũ'o tocha saosi'kua'mũ. "Pã repaña rũjoromi peonare ja'me kãinare ja'me pa'imanejũ'u. Ūcuachi'a romi repaña ũjũpãi peonare ja'me kãinare ja'me pa'imanejũ'u", chiiche tocha saosi'kua'mũ chũ'u mũsanũkonare.

¹⁰ Repanapi chuta'a Diore cuasamana pa'ito jã'aja'ñe i'kamanera'asi'kua'mũ chũ'u. Diore cuasamana si'ache cu'ache cho'onaa'me. Chekũna repaña rũjoromi peonare ja'me kãime. Romi ũcuachi'a repaña ũjũpãi peonare ja'me kãime. Chekũna repaña neema'ñe pũse ruu uache ñame. Chekũna pũse ñaasome. Chekũna pã rupũ tũosiva'nani pojoju pa'ime, "Dioa'mũ iku", chini. Diore cuasamanapi jã'aja'ñe pa'inare ja'me pa'imanejũ'u chiiima'mũ chũ'u. Mũsanũkonapi Diore cuasamanani ja'me pa'icuheto pã peochejana saiche pa'ira'amũ mũsanũkonare.

¹¹ Ija'cheta'ni cho'omaneajũ chini i'kaku tochamũ chũ'u mũsanũkonare: Pãiu, "Jesucristo'te cuasaku'mũ chũ'u", chiikũji ruarepa cu'ache cho'oto jo'e ja'me pa'imanejũ'u repau'te. Romi ũjũpãi peonare ja'me kãinare, ũmũpãi rũjoromi peonare ja'me kãinare, kurineenare, rupũ tũosiva'nare pojonare, ruarepa ke'reneenare, si'arũmu cono jũ'inare, pũse ñaanare jmamakarũjẽ'e pojomanejũ'u repanare, jã'aja'ñe pa'inapi, "Jesucristo'te cuasame chũkũna", chiito. Ūcuaja'che jã'aja'ñe pa'inare aũjẽ'e ja'me ñu'ijũ aĩmanejũ'u repanare.

¹²⁻¹³ Jesure cuasamana pa'iche cuasa ñañe chũ'u cho'ochema'mũ. Dioa'mũ jã'aja'ñe cho'oku. Mũsanũkonata'ni Jesure cuasaju mũsanũkonare ja'me chi'ina cu'ache pa'iche cuasa ñajũ'u. Cu'ache cho'oku'te jo'kasojũ'u, chiiimũ chũ'u.

6

Jesure cuasana repaña majapãijana pa'iche'te Jesure cuasamanare sa kũasi'ere kũamũ

¹ Diorejẽ'e masi cuasama'ñe ruu tĩñe cho'ojũasome mũsanũkona. Te'ena ja'me pa'inani pe'ruju pã chẽañe chũ'ũkũni Diore cuasama'kũni sa kũajuasome mũsanũkona. Jẽ'se pa'ũna Jesucristo'te cuasanani sa kũama'ñe Diore cuasama'kũni sa kũache, repauji asa, te'eũ'te, "Ikũpi cu'achu'o paamu", chiaũ chini? Ija'che cho'oto na'a re'omũ: Pe'runapi Jesucristo'te cuasanani sa kũaru asa, "Ikũpi cu'a chũ'o paamu", chiijanaa'me repaña.

² Mai Jesucristo'te cuasana Diopi chũ'ũkũna pã ũcuanũko cheja pa'ina cho'uche peore cuasa ña kũajanaa'me. Aperũmu chũ'u mũsanũkonare kũasi'kua'mũ jã'a. Jã'aja'ñe cho'ojache asasinata'ni, jẽ'sejekũna mũsanũkona sãĩñechi'a cu'ache cho'omajũaruã care'vavesuche?

³ Angeles pa'iche'te cuasa ña kũache pa'ũasomu maire. Jã'aja'ñe cho'ojanajejũna pã cheja pa'ina cho'omajũaruã cuasache na'a vesama'mũ maire, chiiimũ chũ'u.

⁴ Jã'ajekũna mũsanũkonare ja'me pa'inapi jo'e chekũnani sãĩñe pe'rũni Diore cuasamanare sa kũama'ñe Jesure cuasakuanupũ pa'inani, ruu vesũva'nachi'a pa'itojẽ'e ũcua sa kũajũ'u, care'vakaapu.

⁵ Mũsanũkonapi vajũchũajũ chini i'kamũ chũ'u. Mũsanũkona ke'reche care'vamasina, jẽ'te'euji'e peoche? Pa'ime.

⁶ Musanukona, “Jesucristo'te cuasanaa'me chukuna”, chiinata'ni sañiechi'a ke'reju pa'ijuasome. Majapāijanapi sañiechi'a ke'reju cho'osi'e carevama'ñe Jesure cuasamanani sa kuajuasome musanukona, repanapi care'vakaapu chini.

⁷ Jā'aja'ñe cho'oju cu'ache cho'ome musanukona. Sañiechi'a pe'ruja Jesucristo'te cuasamana cho'ocheja'che cho'ome musanukona. Musanukonare ja'me pa'inapi cu'ache cho'oto sañie cu'ache cho'omanejū'u. Musanukona paache'te repanapi taasoto sañie pe'rumanejū'u repanare. Cu'ache cho'oche'te juvoto na'a re'omu.

⁸ Jā'ata'ni musanukona majapāijanachi'api sañie rua cu'ache cho'ojuuasome. Joreju repana paache'te tua paañu chini pāi chēañe chū'ukuni i'kajuasome musanukona, repaaji tuakaau chini.

⁹ Rūhiñe cuasaju pa'ijū'u musanukona. ¿Ie vesuche musanukona? Cu'ache cho'ona Dios chū'ñe asa chēamapu Repau pa'icheja saima'me. Vejamanapi cu'a cho'ona, rūjoromi peonare ja'me kāina, ūcuachi'a ūjūpāi peonare ja'me kāina, ūmūpāi ūcuajanare ūmūneena, ūcuachi'a romi ūcuajanare romineena, kuri kooñu chini ja'me kāinana'me tšosiva'nare pojona Dios pa'icheja saima'me.

¹⁰ Ūcuachi'a pāi chekuna paamajñaruā ñaasonana'me, kurineena, si'arumu cono jū'ina, ke'reneenana'me jorena Dios pa'icheja saima'me.

¹¹ Apermū musanukona te'ena jā'aja'ñe cho'oju paniasome. Jā'ata'ni Diopi musanukonare chēa paaku musanukona cu'ache cho'osi'e tū'nesokaisi'kuamū. Jā'ajekuna chura musanukona rekoñoā meno peomū Dios Rekochoji cho'okaiñana. Chura Dios musanukonare, cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasamū, Maire Paaku Jesucristo cho'okaisi'jekuna.

Jesucristo'te cuasana ca'nivūā Repau neeca'nivuja'ñe pa'iche'te kuamu

¹² Te'ena ija'che i'kanaa'me musanukona: “Chū'ure uache peore cho'ore'omu”, chiinaa'me musanukona. Ūcuarepa'a'me jā'a. Jā'ata'ni chekurumu chū'upi chū'ure uache'te cho'oni meñe re'oja'che cho'oma'mū. Jā'ajekuna chū'ure uache cu'ache cho'ocuheku'mū chū'u. Ūcuaja'che chū'upi chū'ure cho'ouache'te te'emajñaruāchi'a cho'oku che'chesouna na'a pa'isirimū chū'ure ūhasora chiiku'teta'ni ūhacu'amū.

¹³ Te'ena ija'che i'kanaa'me musanukona: “Maipi āure āiju paapu chini mai cutaroā cho'okaisi'kuamū Dios. Ūcuachi'a āu cho'okaisi'kuamū mai cutaroāna āni mevoajū chini”, chiinaa'me musanukona. Jā'ata'ni āuna'me pāi cutaroā si'asojachea'me. Icheja pa'irumuchi'a paache'me jā'a. Ūcuachi'a ija'che i'kanaa'me musanukona: “Dios mai ca'nivūā cho'okaisi'kuamū maipi ūcuauanare ja'me kāiju paapu chini”, chiinaa'me musanukona. Musanukona jā'aja'ñe i'kache jorechū'oa'me. Dios mai ca'nivūāre Jesucristoni jo'kara chini cho'osi'kuamū. Ūcuachi'a Maire Paaku maipi re'oja'che paapu chini cho'okaisi'kuamū.

¹⁴ Dios peore Cho'omasiku'jeku Jesucristo'te jūniso tācojñosi'kure vasosi'ēja'che maipi jūnisoru ūcuaja'che vasoja'mū maire, maipi vajurani Repau pa'ichejare sani re'oja'che paapu chini. Jā'ajekuna mai ca'nivūā meñe cu'ache cho'omaneñu.

¹⁵⁻¹⁶ Mai Jesucristo'te cuasana ūcuauko Repau ca'nivuja'ñe pa'ijuasome. Jā'ajekuna maipi Repau'te cuasanapi si'uromire ja'me kaito cu'amū. Maipi jā'aja'ñe cho'oni Jesucristo ca'nivūna cu'ache cho'ocheja'che cho'ome. Dios chū'o apermū tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pāi te'eka'chapana ja'me kāni ūcuate'euja'che pa'ime, chiimū. Jā'a musanukona masime, pāiu si'uromio'te ja'me kāni repaona'me ūcuate'eca'nivuja'ñe pa'iche. Jā'ajekuna musanukonapi Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'inapi si'uromire ja'me kāni ūcuao ca'nivūji Jesucristo ca'nivūna ūcuate'eca'nivuja'ñe cho'ome.

¹⁷ Jā'ata'ni pāiu Jesucristo'te jovoni Repauna'me ūcuate'euja'che pa'iu Repau cuasacheja'che re'oja'che cuasaku pa'imū.

¹⁸ Musanukona ūmūpāi murājoromi peonare ja'me kāiñe rua cuhejū'u. Ūcuaja'che romi mūjūpāi peonare ja'me kāiñe rua cuhejū'u. Pāiu repau rūjoromi peonare ja'me kāiku repau ca'nivū'te cu'ache cho'omū. Cu'ache cho'oche si'ache pa'imū, jā'ata'ni ca'nivū cu'ache cho'oma'ñe. Pāi ija'chechi'a cu'a cho'ona repana ca'nivūāre meñe cu'ache cho'ome: romi repana ūjūpāi peonare ja'me kāinana'me ūmūpāi repana rūjoromi peonare ja'me kāina.

¹⁹ Dios Rekocho ja'me pa'imū musanukonare, Repau Raosirekocho. Musanukona ca'nivūā Dios Rekochoji ja'me pa'ina Repau vū'ēja'chea'me. ¿Jā'a cuasama'ñe musanukona? Repau neena'me musanukona. Jā'ajekuna ūcuauache cho'ocu'amū musanukonare.

²⁰ Repau Mamakuni jo'kasi'kua'mu, jüni ro'ikakuna maini paara chini. Jä'ajekuna musanukona re'oja'chechi'a cho'oja pa'ijü'u, päipi musanukona pa'iche'te ña, "Dios peore masiku'mu", chiiju masia'ju.

7

Päi romi vejache chü'vache'te kuamu

¹ Chura musanukona chü'ure sëniasaju tocha raosi'ere kuaku tochapiramu chü'u. Æmüpäi romi vejama'ñe pa'iche cu'ama'mu.

² Musanukona pa'icheja cana æmüpäi rua jainuko romineeru cu'ache cho'ona pa'ijuasome. Jä'ajekuna æmüpäipi rüjoromi peonani cu'ache cho'ocuheni romire veja paa'aju. Musanukona æmüpäi romi veja marüjoromina'me pa'ijü'u. Musanukona romi ücuachi'a umu veja muüjupäina'me pa'ijü'u.

³ Æmuu romio'te vejasi'ku re'oja'che paa t'aa'ku repau vejasi'kore. Romio ücuaja'che æmuu'te vejasi'ko re'oja'che pani t'aa'ko repau vejasi'kure.

⁴ Romio æmuu'te vejasi'ko üjuna'me pa'imo. Repau ca'nivu üju neeca'nivu'me. Cuhema'ñe paa repau. Æmuu ücuaja'che romio'te vejasi'ku rüjona'me pa'imu. Repau ca'nivu rüjo neeca'nivu'me. Ücuachi'a cuhema'ñe paa repau.

⁵ Æjuna'me rüjo säiñechi'a chiiju pani cuhemanējü'u. Jmakaru cu'a cho'omairo pa'iju Dioni sēēju pa'ito re'omu. Sēni pi'nisirumuta'ni jo'e cho'oja pa'ijü'u. Musanukonapi jeereparamu cu'a cho'oma'ñe pani vatipi chü'ukuna javo koka peoju chekunani cu'a cho'ocasome.

⁶ "Ücuanuko romi veja paajü'u", chiiu chü'uma'mu chü'u musanukonare. Ücuachi'a, "Musanukonapi vejaru cu'amü jä'a", chiima'mu chü'u.

⁷ Ija'che cuasamu chü'u: Päi ücuanuko chü'u pa'icheja'che romi peona pa'ito na'a re'omu. Dios jo'kasi'ea'me jä'a. Dios te'enare romi veja re'oja'che pa'iche jo'kamü. Chekunare romi vejama'ñe pa'iju re'oja'che pa'iche'te jo'kamü.

⁸ Chura va'jeromina'me chuta'a vejamanare iere i'kamü chü'u: Chü'u pa'icheja'che vejama'ñe pa'imasio rua re'omu. "Vejajü'u", chiima'mu chü'u repanare.

⁹ Jä'ata'ni romi ücuauanare ja'me käiñe'te javo vesuni vejajü'u. Romineenare vejato na'a re'omu, romi æmuneenare ücuachi'a.

¹⁰ Maire Paaku Jesupi chü'ukuna ija'che paapu chini chü'umu chü'u: Musanukonare vejasinare muüjupäi jo'kasomanējü'u.

¹¹ Romio üjüre jo'kaso chekuni pa'ito cu'amü. Jo'ka te'eo pa'icu'ato jo'e üju pa'isi'kuni co'ia'ko. Æmüpäi ücuaja'che rüjoromi jo'kasomanēja'u.

¹² Chekunare, Jesure cuasamanare ja'me pa'inare, iere tocha saomu chü'u. (Ie Maire Paaku chü'usi'ema'mu. Jä'ata'ni Repau saosi'kujeki chü'vamü chü'u musanukonare.) Musanukona æmüpäi te'ena Jesucristo'te cuasanapi romi Jesucristo'te cuasamanani paajuasome. Päiu romio'te jä'aja'ñe pa'iko'te paaku jo'kamanea'ku, repaoji ücuapa chiiito.

¹³ Romio ücuaja'che Jesucristo'te cuasakoji æmuu'te Jesucristo'te cuasama'kuni pani jo'kamanea'ko, repauji ücuapa paara chiiito.

¹⁴ Æmuu Jesucristo'te cuasama'kupi romio'te Jesucristo'te cuasakoni paaku'te Diopi re'oja'che cho'okaija'mu repau'te, rüjore Jesucristo'te cuasakoni paakuna. Æmuu ücuaja'che Jesucristo'te cuasakoji romio'te Jesucristo'te cuasama'koni paato Diopi re'oja'che cho'okaija'mu repau'te, üjüre Jesucristo'te cuasakuni pa'ona. Puka'kupäire jä'aja'ñe cho'okaiu repana mamachii ücuaja'che re'oja'che cho'okai'ku'mu Dios. Repauji jä'aja'ñe cho'okaima'to repana mamachii Jesucristo'te cuasamana mamachii pa'icheja'che pa'ira'ame.

¹⁵ Jä'ata'ni Jesucristo'te cuasama'kupi rüjore Jesucristo'te cuasakoni jo'kasora chiiito üsemanējü'u repau'te. Ücuaja'che Jesucristo'te cuasama'kopi üjüre Jesucristo'te cuasakuni jo'kasora chiiito üsemanējü'u repau'te. Jesucristo'te cuasakuni jo'kasoru te'eu pa'iu romi peou'mu repau. Romio ücuaja'che üjupi jo'kasorna te'eo pa'io umu peoo'mo. Jä'aja'ñe jo'kasoche üsemaneni cu'ache cho'oma'me repana. Dios maire cavama'ñe paapu chini chēasi'kua'mu.

¹⁶ Musanukona Jesucristo'te cuasamana pa'iju cho'ojache vesume. Romio Jesucristo'te cuasakoji üjüre Jesucristo'te cuasama'kure pa'iko üju pa'iu cho'ojache vesumo. Chekurumu repau na'a pa'isirumuna Jesucristo'te cuasajacosomu, rüjopi Jesucristoni cuasako re'oja'che pa'iona uache ñani. Chekurumu päaja'mu. Æmuu ücuaja'che Jesucristo'te cuasakoji rüjore Jesucristo'te cuasama'kore paaku rüjo pa'io cho'ojache vesumu. Chekurumu repau na'a pa'isirumuna Jesucristo'te cuasajacosomo, üjupi Jesucristoni cuasaku re'oja'che pa'iana uache ñani. Chekurumu päaja'mo.

17 Jā'ata'ni Maire Paaku musanukonare pa'iche jo'kasi'e ūcuanuko ūcua pa'iju re'oja'che pa'ijū'u. Re'oja'che paapu chini Dios musanukonare chēasi'kua'mu. Jā'are chu'vaku si'achejña ku'iu pāi Jesure cuasana chi'ivē'ñana chu'vaku pa'iku'mu chu'u.

18 Jīkora'muru chā'tiru cacā'niru chuto tuache judiōpāire jo'kasi'kua'mu Dios. Jā'a musanukona masime. Jā'ata'ni judiōpāiu Jesucristo'te cuasani judiōpāi cho'oju pa'iche jīkochā'tiru chuto tuache cuheku jo'kamanea'ku. Ūcuachi'a judiō peokujī Jesucristo'te cuasani jīkochā'tiru chuto tuacojñomanesa'ku.

19 Judiōpāiuchi'a jīkochā'tiru chuto tuacojñosi'ku pa'ito re'omu. Ūcuachi'a judiō peokuchi'a jīkochā'tiru chuto tuacojñomanesi'ku pa'ito re'omu. Jā'aja'ñe pa'ichejē'e cuasama'ñe Dios chū'ña'ñe'te asa jachama'ñe pa'iju re'oja'che cho'oche'te na'a rua cuasaju pa'ijū'u.

20 Dios chēasina ūcuanuko repanare Repau chēarumu pa'isi'e jo'kasoma'ñe ūcua pa'iju cho'oju paapu.

21 Te'enare Dios musanukonare chēarumu chekunapi chēa paajuna kuri kooma'ñe rupu cho'oche cho'okaina pani oimanejū'u. Jā'ata'ni musanukonare paanapi saiche ūsema'to sani pa'iju cho'oche'te cho'oju kurire kooju pa'ijū'u.

22 Pāiu, Jesús chēarumu pāi chēa paacojñoku pani, pojoa'ku. Jesupi repau'te re'oja'che paamu, re'oja'che pa'iche'te masia'ku chini. Ūcuaja'che pāiu, Jesús repau'te chēarumu pāi chēa paacojñoma'ku pani Jesús chēa paaku'mu chura.

23 Jesucristo musanukonare jūni ro'ikani koosi'kua'mu. Koocojñosinajeju chura Repau neenaame musanukona. Jā'ajekuna Repau chiichechi'a cho'oju chekunapi musanukonare chēa paaju repanare uache si'ache chū'ñu chii'to cuhejū'u.

24 Asarepajū'u, ūcuanuko chu'u majapājiana. Dios musanukonare chēarumu pa'iche ūhasoma'ñe ūcua pa'iju Dioni pojoju pa'ijū'u.

25 Chura romichīi chuta'a umu vejamanare chu'vache'te tochamu chu'u. Maire Paaku Jesús chū'umanesi'kua'mu ie. Jā'ata'ni Dios chu'ure oju cho'okaimu Repau chiichechi'a cho'oa'ku chini. Repau chiiche'te cho'oku ija'che chu'vamu chu'u.

26 Chu'u cuasato irumu chejapi ruarepa pa'ivesache pa'ina musanukonapi vejama'ñe pa'ito na'a re'omu.

27 Jā'ata'ni umupāi romi paana murūjoromi jo'kasomanejū'u. Chuta'a vejamanare'ta'ni, "Ku'e vejajū'u", chiūu chu'vama'kua'mu chu'u.

28 Jā'ata'ni pōsuuji romio'te vejani cu'ache cho'oma'mu. Ūcuachi'a romichīioji umu'te vejani cu'ache cho'oma'mo. Jā'ata'ni musanukonare vejasinare rua cuaja pa'ija'mu icheja pa'irumu. Jā'ajekuna musanukonare, "Cuaja peoche paapu chini, vejamairo pa'ijū'u", chiiku'mu chu'u.

29 Musanukonare chu'u majapāijanare iere i'kara chiimu chu'u: Icheja ai pa'imanejanaa'me mai. Jā'ajekuna Cristo chiiche'te cho'oju rua cuasaju pa'ijū'u Repau'te. Chura romi paana murūjoromichi'a cuasaju pa'imanejū'u.

30 Ota oina ūcuaja'che musanukona majapāi jū'isinarechi'a cuasaju pa'imanejū'u. Rua pojoju pa'ina ūcuaja'che pojoju pa'ichechi'a cuasaju pa'imanejū'u. Ūcuaja'che pōse koosina pōsechi'a cuasaju pa'imanejū'u.

31 Ūcuaja'che pāi icheja cho'oche'te rua cho'oju cu'amajñaruā jñaa paana jā'achi'a cuasaju pa'imanejū'u. Chejana'me cu'amajñaruā si'asojachea'me. Jā'ajekuna Cristo chiiche'te cho'oju cuasaju pa'ijū'u Repau'te.

32 Musanukonapi āu āiñena'me pa'iche ruarepa cuasaju pa'ito cu'amu. "Jā'aja'ñe pa'ijū'u", chiima'mu chu'u musanukonare. Ija'chea'me: Pāiu romi peoku Diorechi'a cuasaku pojore'omu repau'te.

33 Romi paaku'teta'ni rūjopi pojoa'ko chini rūjore kuirachena'me cuasakuna,

34 Diorechi'a cuasacu'amu repau'te. Romio te'eo pa'iko ūcuaja'che Diorechi'a cuasaku cho'oche cho'okaire'omu repau'te. Ūmu pa'iko'teta'ni ūjupi pojoa'ku chini ūjare kuirachena'me cuasakona Diorechi'a cuasacu'amu repau'te.

35 Musanukonapi ña re'oja'che paapu chini jā'aja'ñe chu'vaku tocha saomu chu'u musanukonare. Pa'ivesacheta'ni chū'ucuhemu chu'u musanukonare. Musanukonapi re'oja'che pa'iju, Diore si'arumu pojoju pa'iche'te asani na'a rua pojoja'mu chu'u.

36 Jā'ata'ni pāiu mamako'te romichīio'te umu sēecojñosi'kore paaku, "Ikore umu'te pa'ire'omu", chini cuasani umu'te pa'iche ūsemanea'ku. "Chu'upi ikore ūseni re'oja'chere cho'oma'mu. Aia'mo iko chura", chini cuasani ūsemanea'ku repau. Ūsemaneni cu'ache cho'oma'mu repau. Repanapi vejato re'omu.

37 Chekuta'ni, mamako'te romichīio'te paakuji, "Chu'u neeko umu vejama'to na'a re'omu", chiimu. Peore pe'keru jā'aja'ñechi'a cuasasi'kupi mamako'te umu vejache

ũseni cu'ache cho'oma'mu repau. "İsija'mu chu'u ikore", chiimanesi'kupi ũseni cu'ache cho'oma'mu repau. Jā'ajekuna jo'e chekupi s̄euna ũseni cu'ache cho'oma'mu.

³⁸ Pāiu mamako'te ũmu vejache ũsema'to re'omu. Jā'ata'ni ũseni na'a re'oja'che cho'omu repau, chu'upi cuasato.

³⁹ Romio ũmuu'te vejani ũju vajuu pa'ichetu'ka paa. Repau ũju jūnisoruta'ni repao'te uakani jo'e vejare'omu, jā'ata'ni Jesucristo'te cuasakuni.

⁴⁰ Jā'ata'ni repaoji jo'e ũmu vejamaneni na'a rua pojoko pa'ija'mo. Jā'aja'ñe cuasamu chu'u. Jā'aja'ñe cuasakujeku che'chomu chu'u musanukonare, chu'uni Dios Rekochoji cho'okaiuna.

8

T̄osiva'nani pojoju āumajñaruā ĩsiche'te kuamu

¹ Chura rupū t̄osiva'nani pojoju pāi āumajñaruā ĩsisi'ere kuaku tocha saopi'ramu chu'u. Musanukona ũcuanuko, "Jā'a peore masinaa'me chukuna", chiicosome. Jā'ata'ni masinaa'me chini ija'che i'kato cu'amū, "Masinajeju chekunare na'a re'oja'che cho'onaa'me chukuna", chiito. Jā'aja'ñe i'kana chekunarejē'e ña oimanaa'me. Pāi chekunare oina re'oja'che cho'okaime repanare, na'a re'oja'che paapu chini.

² Pāiu ũcuauakujī, "Rua masiu'mu chu'u", chiiku repauni chuta'a masicheji rua karakuna repau masirujā'chere vesumu.

³ Jā'ata'ni pāiu ũcuauaku Diore chiiku rua masiu'mu. Dios ũcuachi'a repauni masiku, "Chu'u neekua'mu iku", chiimu repau'te.

⁴ Jā'ajekuna maipi, "T̄osiva'nare jo'kasi'ere āure āito cu'amū", chini cuasamanapi āito cu'ama'mu. Ija'chea'me: Dioma'me repava'na. Dios te'eū'mu. Cheku Dios peomu. Masime mai jā'a.

⁵ Chekuna pāi ija'che cuasaju i'kanaa'me: "Dios te'euma'mu. Maire paava'na diova'na cnaumuna'me cheja rua jainuko pa'ime", chiinaa'me repana.

⁶ Jā'ata'ni mai iere masiju, "Mai Ja'ku, Dios, ũcuate'eū'mu", chiinaa'me. Repauji cho'ouna peore pa'imū chura, chejana'me cu'amajñaruā, cu'ava'nana'me pāi. Mai Repau neenaa'me. ũcuachi'a Maire Paaku, Jesucristo, ũcuate'eū'mu. ũcuauji cho'ouna peore pa'imū chura. Mai ũcuachi'a Repau cho'okaisi'jekuna Repau neenaa'me.

⁷ Jā'ata'ni pāi Jesucristo'te cuasana ũcuarepanuko masima'me jā'a. T̄osiva'nare jo'kasi'ere āu āito cu'ama'mu. Jā'ata'ni pāi te'ena t̄osiva'nare aperumu pojoju che'chesosinajēju churajatu'ka āu repava'nare jo'kasi'ere, "Ie āu diova'na neea'me", chini cuasaju āiju ũcua cuasame repava'nare. "Maire iere āito cu'amū", chiiju cuasacosome repana. Jā'aja'ñe cuasanapi ũcuare āito, ũcuanani cu'amū. Cu'ache cho'ome repana. Repana cuasache'te jā'aja'ñe cu'ache cho'ojū pani rūhiñe cuasache cavesusojanaa'me repana.

⁸ Jā'ata'ni Diore āu āiñeji pojoma'ñea'me. Āumajñaruā si'arepache āimaneni cu'ache cho'oma'me. ũcuachi'a si'ache āu āiñeji na'a re'oja'che cho'oma'ñea'me. Āu ũcuauache āire'omu.

⁹ Jā'ata'ni musanukona na'a masina ñarepaju pa'ijū'u. "Ūcuauache cho'ore'omu chu'ure", chini ũcuauache cho'ojū pa'imanejū'u, musanukona majapāijava'na vesuva'napi ña chēa cu'ache cho'ochete che'chemaneja'u.

¹⁰ Musanukona na'a masinapi t̄osiva'nare ĩsisi'ere āu ñu'iju āivu'ere repava'nare pojomanata'ni āito chekurumu vesuva'napi ñani ũcuaja'che āiju t̄osiva'nare pojोजनाa'me, "Ina masina repava'nare t̄osiva'nare pojojuna chukuna'te ũcuaja'che pojojū āire'ocosomu", chini.

¹¹ Jā'aja'ñe cho'oni musanukona majapāijanare re'oja'che pa'ivesunani na'a masinapi cu'ache cho'ochete che'chojanaa'me. Jesucristo re'oja'che pa'ivesunare ũcuachi'a jūni ro'ikaisi'kua'mu, Diona'me re'oja'che paapu chini.

¹² Musanukona majapāijanare pa'ivesunani, "Ija'che cho'ochete cu'ache'me", chiiju cuasaju pa'inani musanukonapi jā'aja'ñe cho'o ñoni cu'ache cho'ome repanare. Jā'aja'ñe cho'o ñoru, "Cu'ache'me ie", chiiju cuasanapi ña chēa cho'oni repana re'oja'che cuasaju pa'iche cho'ojū cavesusojanaa'me repana. Repanare jā'aja'ñe cu'ache cho'oni Jesucristo'te ũcuachi'a cu'ache cho'ome musanukona.

¹³ Jā'ajekuna chu'u majapāijanare āu āni ñoñeji cacu'ochete cuheku'mu chu'u. Repanapi chu'u āiñe'te ña ũcuaja'che cho'ojū repana cu'amū chiisi'ere cho'ojuna ñani jo'e jmamakarujē'e koo āimaneja'mu chu'u, "Repanapi ña āicu'ache'te āiju che'chesoja", chini.

9

Jesucristo saosinare kuirache'te kuumu

¹ Jesucristo saosi'kujeku pāi chekunare chēa paacojñoma'kua'mu chu'u. Maire Paaku'te, Jesure ñasi'kua'mu chu'u. Ūcuajji cho'okaiuna chu'upi chu'vakuna Dios chu'o asa chēa Repau'te Jesure cuasaju jovo pojogu pa'ime musanukona.

² Jesucristoji saosi'kua'mu chu'ure musanukonani Repau chu'ore chu'vaa'ku chini. Repau neenajeju chu'u pa'iche masime musanukona. Chura chu'upi chu'vakuna asa chēa Diore cuasaju pa'ime musanukona. Jā'ajekuna pāi musanukona pa'iche'te ñani chu'ure Jesucristo saosi'e masijanaa'me. Jā'ata'ni chekuna te'ena Dios chu'ure saosi'e jachame.

³ Pāi chu'ure ke'renapi, "Iku Jesucristo saosi'kuma'mu", chiito ija'che i'kaku'mu chu'u repanare:

⁴ Chu'ure Jesucristo saosi'kujekuna chu'u che'chona paache ãiñena'me ũkuche sēere'omu repanare, chu'ure sēeuato.

⁵ Ūcuaja'che chekurumu romio'te Jesucristo'te cuasakoni vejani ku'iu kuhare'omu chu'ure, kuhaato. Jā'aja'ñe cho'ome Pedrona'me Maire Paaku Jesús cho'jechi, chekuna Repau saosina ũcuaja'che; rñjoromi kuhaju ku'ime.

⁶ Chukunachi'aa'me te'eka'chapana Bernabena'me chu'u, Dios chu'o chu'vanapi cho'uche cho'ogu kuri kooju peore chukuna chiiche ro'ina. Jā'ata'ni chukuna chu'vanapi chukuna'te kuirato cu'ama'mu.

⁷ Pāi ũcuauache cho'uche cho'ogu kuri koome. Sōtaopāi repanare chū'unare cho'uche cho'okaiju kurina'me āu koome. Ūcuaja'che pāiu pisi ũche tāsiku ũche pa'irumu āimu. Ūcuachi'a pāiu ovejava'nare kuiraku repava'na oje qui ũkumu. Jā'ajekuna chukuna Dios chu'o chu'vasi'e ro'i kuri kooto cu'ama'mu.

⁸ Asarepajū'u. Pāi cuasachechi'a tochama'mu chu'u. Dios chu'o aperumu Moisés tocha jo'kasi'e ija'che kuumu:

⁹ Pāi'ji vacava'nare trigo po'teche chū'ukujji repava'nani trigo'te ãiūseto cu'amū, chiimu. Vaca cho'ochечи'a cuasaku jā'aja'ñe tochache chū'umanesi'kua'mu Dios.

¹⁰ Chukuna'te Repau chu'o chu'vajanani cuasaku jā'aja'ñe tochache chū'usi'kua'mu Dios. Pāi vea tānana'me tuana cho'uche cho'osi'e ro'i kooñu chini cuasaju cho'ome repana.

¹¹ Āu tākaisina repana tākaisi'e ro'i koome. Chu'ure ũcuaja'che Diore āu tākaisi'ēja'che musanukonare Repau chu'o chu'vakaisi'e ro'i koore'omu.

¹² Chekuna Dios chu'o chu'vana musanukonare chu'vache ro'i kurina'me āu kãiñe koome. Chu'uni musanukonare na'a rua chu'vakuni jā'aja'ñe na'a rua ĩsito re'omu. Jā'ata'ni kurijē'e sēema'ñe chu'o re'oja'chere Jesucristo pa'iche'te chu'vaku pa'iku'mu chu'u, musanukonapi asa chēaa'ju chini. Musanukonapi asa jachamanea'ju chini kurijē'e sēema'ñe chu'vakū'mu chu'u.

¹³ Judiopāi Dioni pojogu va'iva'nare Repau vu'ena ra vanisome. Vanisojuna phairipaina'me repavu'e cho'uche cho'okaina va'i joopo koo āime, cho'uche cho'okaiche ro'i. Jā'aja'ñe cho'uche masime musanukona.

¹⁴ Ūcuaja'che Maire Paaku chū'u jo'kasi'kua'mu, Repau chu'o chu'vanapi āuna'me kãiñe kuri kooa'ju chini.

¹⁵ Jā'ata'ni kuri sēema'kua'mu chu'u musanukonare. Chura kurire sēeu tochama'mu chu'u musanukonare. Kurijē'e sēeuama'ñe chu'vaamū chu'ure. Rua āucuha jū'iu chu'vanijē'e ũcua kuri sēemaneja'mu chu'u.

¹⁶ Dios chu'o chu'vakuta'ni chekunare ija'che i'kama'kua'mu chu'u: "Asarepajū'u. Re'oja'chечи'a cho'oku'mu chu'u", chiima'kua'mu. Pāi chu'vani chu'ure Dios chū'u jo'kasi'ere cho'oku'mu chu'u. Chu'upi jā'are cho'oma'to pojomanera'amū Dios chu'ure.

¹⁷ Diopi pojoku re'oja'che cho'okaiku'mu chu'ure, chu'uni chu'vaakuna chu'vasi'e ro'i. Ūcuachi'a Repau chu'ure chū'u jo'kasi'e chu'vañamekata'ni ũcua chu'vato ro'ija'mu Dios chu'ure.

¹⁸ Chu'upi Dios chu'o chu'vakujji kãiñena'me āu sēeto cu'ama'mu. Jā'ata'ni sēema'kua'mu chu'u. Kurijē'e sēema'ñe rupū chu'vaku rua pojoku'mu chu'u. Chu'u ro'iche'me jā'a pojochē.

¹⁹ Ija'chea'me: Pāi chekuna chēa paacojñoma'kua'mu chu'u. Ūcuachi'a chu'u chu'vache pāi chū'usi'ema'mu. Jā'ata'ni pāi ũcuauanana'me pani repana chiiche cho'oku repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'u, repanapi na'a jainako chu'u chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini.

²⁰ Judiopāina'me pani repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'u, repanapi chu'u chu'vache'te Dios chu'ore asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. Dios aperumu chū'u

jo'kasi'e cho'onare ja'me pani repana cho'ocheja'che cho'oku pa'iku'mu chu'u. Jā'aja'ñe cho'oma'to cu'ama'mu. Jā'ata'ni ūcua jā'aja'ñe ja'me cho'oku'mu chu'u, repanapi chu'u chu'vache'te Dios chu'ore asa chēa Jesucristoni jovoaj'u chini.

²¹ Ūcuaja'che pāi Dios chū'usi'ejē'e vesunare ja'me pani repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'u, chu'u chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoaj'u chini. Jā'aja'ñe pa'inare ja'me panijē'e repana cho'ocheja'che cu'ache cho'oma'ku'a'mu chu'u. Jesucristoni pojoku, Repau chū'ñe jachama'ñe re'oja'chechi'a cho'oku'mu chu'u. Chu'upi Jesucristo chū'ñe'te cho'oma'to cu'ama.

²² Raa vesunare ja'me panijē'e ūcuaja'che repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'u, repanapi chu'u chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoaj'u chini. Pāi ūcuanukore ja'me pa'iu, repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'u, repanapi chu'u chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoaj'u chini.

²³ Peore cho'oku'mu chu'u pāipi Jesucristo'te cuasache kuachu'ore asa chēaa'ju chini. Jā'are chini pojoku chu'vaku'mu chu'u. Chu'upi chu'vakuna Diopi repanani chēa paato raa pojomu chu'u.

²⁴ Ūcuaja'che cho'ome pāi vū'vūna. Ūcuanuko raa vū'vūme cajejañu chini. Jā'ata'ni te'euchi'a cajejaimu. Jā'aja'ñe cho'oche masime musanukona. Ūcuaja'che musanukona vū'vū cajejañu chini na'a raa vū'vūcheja'che peore cho'ore'ochetu'ka Diore re'oja'che cho'ojū pa'ijū'u.

²⁵ Vū'vūra chiiku repau ca'nivū raa kuiramū koka paara chini. Ca'nivū cacu'omajñaruā cho'oche ūhasomū repau, cho'ouakuta'ni. Ūhaso pa'iu vū'vūcheji cajejani rupū isiche'te koomū repau. Jā'ata'ni repau koosi'e si'asojachea'me. Mai Jesucristo'te cuasana ūcuachi'a Repau rupū isiche'te na'a re'oja'chere si'ama'ñere kooñu chini cho'ojū cacu'ache ūhasome cho'ouanata'ni, "Dios maire na'a re'oja'chere isija'mu", chiiju.

²⁶ Jā'ajekuna vū'vū cajejasa chiiku pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Peorepache pa'ima'ku'a'mu pāipi Jesucristoni jovoaj'u chini. Chekejē'e cuasama'ñe re'oja'che cho'ochechi'a cuasaku'mu chu'u.

²⁷ Chu'u meñe raa chū'uku'mu re'oja'chechi'a cho'ora chini. Chu'uni chekunare re'oja'che cho'okaiñameuato raa cuasaku cho'okaiku'mu chu'u, repanapi chu'u chu'vache'te asacuheju chini. Chu'upi repanani jā'aja'ñe cho'okaima'to Dios chu'ure Repau chu'o pāi chu'vaku'teta'ni Repau chu'ure isira'asi'e re'oja'che isima'mu.

10

Tūsivav'nani ña, "Diova'naa'me ina", chiimaneajū chini chu'vache'te kuamu

¹ Asarepajū'u, chu'u majarpāijana. Mai aipāi Egipto cheja etarumu Diopi cho'okuna ūcuanuko okomakapi ñaju saisi'e cavesumanejū'u. Okomakapi ñaju saiju Maachiara joopoji oko peocho Diopi jāko nukona ūcuachejapi ūcuanuko jēniasome repana.

² Reparumu Moiseni ūcuanuko jovo ja'me pa'iju okoro'vecojñoñeja'ñe okomaka vū'evūji saiju, chiaraji jēniasome repana.

³ Ūcuanuko si'aumucujña Dios cunaumu raoche'te āu āiju paniasome repana.

⁴ Ūcuachi'a oko peochejare ku'iju Cristoji cho'okaiuna catapu etasi'ere oko ūcuanuko ūkuasome repana. Reparumu Cristo ñoma'kuta'ni ūcuanana'me ku'iu kuiraku paniasomū repanare.

⁵ Dios repanare ūcuanukore kuirakuta'ni te'enare pojoasomū. Chekunareta'ni Repauni jachajuna pe'ruku chū'ūna pāi peochejare pa'iju ūcuanuko jūnisosomū.

⁶ Maipi che'cheajū chini jā'aja'ñe ti'jñesi'ku'a'mu, maipi repana cu'ache cho'ocheja'che cho'omaneajū chini.

⁷ Mai aipāi jainuko tūsivav'nani pojoasome, "Dioa'me ina", chiiju. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Jā'ana pāi āu āni pi'ni ujacha'iju pojosinaa'me,

chiimu. Jā'aja'ñe cho'oasome repana tūsivav'nani pojoku. Repana cho'osi'ēja'che cho'omaneñu mai.

⁸ Jainuko repana rājoromi peonani ja'me kāniasome. Jā'aja'ñe cho'ojuna pe'ruku Dios cu'ache cho'osinare ūcuanukore ūcate'eumucusena veintitres milrepanare vanisoasomū. Repana cu'ache cho'osi'ēja'che cho'omaneñu mai.

⁹ Chekuna te'ena Maire Paaku re'oja'che cho'okaiche'te cuheju, "Maire uache isima'ku'a'mu Repau", chiiju pe'ruasome repana. Jā'aja'ñe i'karena Maire Paaku pe'ruku añare raouna ūcuanuko kujño jūnisosomū repana, jā'aja'ñe i'kasi'e ro'i. Repana i'kasi'ēja'che i'kamaneñu mai.

10 Chekuna Maire Paakuni pe'ruju cu'ache cutuasome. Jā'aja'ñe cutujuna Dios pe'ruku ángelni casoasomu repanani vanisoa'ku chini. Repana cutusi'eja'che Maire Paaku'te cu'ache cutumaneñu mai.

11 Peore jā'a maini che'chora chini cho'oasomu Dios. "Tocha jo'kajũ'u ie", chiniasomu Repau, mai aipai ti'ñfesi'ere asa repana cu'ache cho'osi'eja'che cho'oma'ñe pa'iju, re'oja'chechi'a cho'oju paapu chini. Aperumu Repau Dios irumu pa'ijachere cuasaku peore care'vaasomu.

12 Jā'ajekuna musanukona ñarepaju pa'ijũ'u; chekurumu ñameju, "Re'oja'chechi'a cho'oñu", chiisinapi cu'ache cho'oju cu'ache ti'ñfecoññoñe.

13 Te'eñoã vatipi chũ'ukuna cu'ache cho'ouaku'mu maire. Jā'aja'ñe ti'ñfemu maire ũcuaukore. Jā'ata'ni Dios, "Repanare cho'okaija'mu chu'u", chiisi'e ũcuarepa cho'okaija'mu Repau musanukonare. Jorema'kua'mu Repau. Musanukonani cu'ache cho'ouakuna Repauni sēeto ũsekaija'mu Repau, cho'omaneajũ chini.

14 Jā'ajekuna chu'u cuasana, jmamakarujẽ'e tũosiva'nare pojoju pa'imanejũ'u.

15 Cuasamasime musanukona. Chu'u i'kacheji ũcuarepa cuasoma'to kuañũ'u.

16 Mai Jesucristoni pojoñu chini si'arumu chi'i pĩsi ũche conore ũkuju, Repau chueniso chie meosi'ere cuasaju, "Re'orepamu, Ja'ku", chiinaa'me Repau'te. ũcuachi'a chi'i pãpu'te ãiju Jesucristo ca'nivũ'te cuasaju ãinaa'me mai. Jā'aja'ñe chi'i ãiju Jesucristona'me ãiñeja'ñe ãiju pa'ime mai.

17 Mai Jesucristo'te cuasana pãpu ũcuate'epu jainuko ãiñeja'ñe Repauni cuasaju ũcuate'eujakuanupũ'me, Jesucristo ca'nivũ ũcuate'eca'nivũ pa'icheja'che.

18 Israelpai cho'ochete cuasajũ'u. Jo'cha va'iva'nare Dios vu'ena ra vani va'i jooopo ãime repana. Jā'aja'ñe ãiju Diona'me ãiñeja'ñe ãiju ũcuauña'me pa'ime repana.

19 Tũosiva'nata'ni rupũ peoche pa'ime. "Dioa'me jā'ana", chiima'mu chu'u. Repava'nare ĩsisi'e ãu rupũ ãua'me; cu'a peomu.

20 Jā'ata'ni pãipi tũosiva'nani ãure ĩsini vatire ĩsicheja'che ĩsime ãu. Jā'aja'ñe pa'ina Dioreta'ni ãu ĩsimanaa'me. Musanukonapi tũosiva'na pa'ivũ'ena mua repava'nare ĩsisi'ere ãu ãni vatina'me ãiñeja'ñe ãiju pa'ime. Jā'aja'ñe cho'ochete cuhemũ chu'u. Musanukonapi vatire pojoto cu'amũ.

21 Maipi pĩsi ũche conore ũkuju Maire Paaku'te ja'me pa'inapi vatire ũcuate'erumu ja'me pa'icu'amũ. ũcuachi'a ãu ãiju Maire Paakuna'me pa'inapi vatire ũcuate'erumu ja'me pa'icu'amũ.

22 Maire Paaku'te pojonajejuna vatire pojocu'amũ musanukonare. Dios maire romi vanuku pa'icheja'che pa'iu ũcuate'eu paara chiimu. Jā'ajekuna maipi Repau'te pojonapi vatire pojoto pe'rumũ Repau Maire Paaku. ¿Repau'te musanukona Diore vajuchuma'ñe? ũcuachi'a, ¿Repau'te musanukona na'a rua masinaa'ñe?

Ŭcuauache cho'ochena'me chekunare re'oja'che cho'ochete kumũ

23 Te'ena musanukona ija'che i'kajuasome: "Ŭcuauache cho'ore'omũ chũkuna'te", chijuasome. Jā'ata'ni chekurumu musanukonare ũache'te cho'oni re'oja'che jñaama'me. Jā'aja'ñe musanukonare ũache cho'oju chekunare cu'ache che'chome.

24 Musanukonare ũachechi'a cuasama'ñe chekunare re'oja'che cho'okaiche'te cuasaju re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u, repanapi re'oja'che che'cheajũ.

25 Va'i ĩsivũ'e sani, "¿Jeecheja rasi'ea'che ie va'i?", chiima'ñe va'i koo ãijũ'u. "Chekurumu chu'u iere koo ãni tũosiva'nare jo'kasi'e pa'ito cu'ache cho'ocosomu", chiima'ñe koo ãijũ'u.

26 Dios cho'osi'e ãu ãire'ochechi'aa'me. Chejana'me repacheja pa'imajñaruã peore Dios cho'osi'ea'me. Jā'ajekuna sēiasama'ñe ãire'omũ.

27 Pãiu ũcuauakujĩ Jesucristo'te cuasama'kupi musanukonani ãure ãura chini soito musanukonare saiũato sani repau ãuñe peore koo ãijũ'u. "Chekurumu chu'u iere ãni cu'ache cho'omũ", chini cuasama'ñe koo ãijũ'u repau ãuñe. "¿Jeechejapi mu'u ie va'i rau?", chiima'ñe koo ãire'omũ musanukonare.

28 Jā'ata'ni pãiu ũcuauakujĩ musanukonani, "Te ãu tũosiva'ure ĩsisi'ea'me", chiiku'te koo ãimanejũ'u. Tũosiva'ure cuasakujeku jā'aja'ñe i'kamũ repau. Repau jā'are ãu ãni cu'ache cho'omũ. ũcuachi'a repau cuasato Jesure cuasaku ũcuauakujĩ jā'are ãu ãni cu'ache cho'omũ. Jā'ajekuna musanukonapi repau ãuñe'te ãu koo ãni jā'aja'ñe cho'oju cu'ache che'chome repau'te ãu ãusi'kure. Jā'aja'ñe cho'omanejũ'u repau'te.

29 Jā'are ãu ãni meñe cu'ache cho'oma'me musanukona. Repau'teta'ni cu'ache cho'ome. Jā'are sēiasama'ñe ãito na'a re'omũ. Pãipi, "Cho'ocu'amũ ie", chiito cho'ocu'amũ musanukonare. Pãipi, "Cho'ocu'amũ ie", chiima'ñeta'ni cho'ore'omũ

musanukonare. Chekurumu sēniasato, "Ija'che cho'оче cu'ache'me", chiinaa'me chekuna. Jā'aja'ñe i'kato musanukonare cho'ouache cho'ocua'mu. Cho'omanejū'u.

³⁰ Chu'upi āure āiu, "Ja'ku, re'orepamu", chini cu'ache cho'oma'mu. Źe'se pa'ina pāi chu're cu'ache cutuche, "Ja'ku, re'orepamu", chini āu āiku'teta'ni?

³¹ Musanukona cho'оче'te chekunapi ña, "Dios rua re'oku'mu", chiiju cuasaa'ju chini re'ojachechi'a cho'ojū'u. Āu ūcuauache āiju, ūcuauache ūkuju peore musanukona cho'оче re'ojachechi'a cho'ojū'u.

³² Jā'aja'ñe re'ojachechi'a cho'ojū cu'ache che'choma'ñe pa'ijū'u, judiōpāina'me judiō peonare, Jesucristo'te uasanae ūcuachi'a.

³³ Chu'u pāi ūcuauakore si'arumu pojoku pa'icheja'che pojoju pa'ijū'u. Chu'uchi'a meñe re'ojache cho'ora chiima'ñe pāi ūcuauakore re'ojache cho'okasa chiiku'mu chu'u, repa'ni ūcuauako Jesucristoni jovo, ūcuaua'me re'ojache paapu chini.

11

Romi Diore cuasana chi'i pojoche'te kuumu

¹ Chu'u Jesucristo pa'isi'ēja'che re'ojache pa'iche'te ña chēa chu'u pa'icheja'che re'ojache pa'ijū'u musanukona.

² Musanukonapi chu'uni cuasaju chu'u ja'me pa'irumu chu'u musanukonare che'chosi'ere peore re'ojache cho'ojū pa'ijuna rua pojomu chu'u.

³ Jā'ata'ni musanukonare iere masijū'u chiimu chu'u: Dios Jesucristo'te paaku'mu. Jesucristo ūcuaja'che umupāi paaku'mu. Umupāi ūcuaja'che repa'ni rājoromire paame.

⁴ Jā'ajekuna musanukona umupāi chi'ini tuhiroā tuhiju Diore sējeju, Dios chu'o kuato cu'amu. Tuhiroā tuhiju sēni Jesucristo musanukonare paama'ñeja'ñere cho'o ñome. Jā'ajekuna pāiu ūcuauakūji tuhiro tuhiju sēeuna pāi chekunapi ñani repa'nte Paaku'te Jesucristo'te cu'ache cutume.

⁵ Jā'ata'ni romi chi'ini repa'ni sijore kāñase're tuhimanapi Diore sējeju Dios chu'o kuato cu'amu. Repa'ni paanare ña kukuma'ñere cho'o ñome. Romipi jā'aja'ñe cho'oni repa'ni sijo raña ko'usocheja'che cho'ojū vaju'chache cho'ome. Romio ūcuauakoji kāase'recho tuhima'ñe sēeona pāi chekunapi ñani repa'nte paaku'te cu'ache cutume.

⁶ Romio repa'ni sijoru kāase'recho tuhicuheko raña tu'kasocojñoa'ko. Jā'ata'ni repa'ni rañapa tu'ka ko'usoru pāi rua cu'ache cutujanaa'me repa'nte. Jā'ajekuna Jesucristo'te cuasana chi'ivu'e muani repa'ni sijoru kāa tuhio paao.

⁷ Dios umupāi cho'oasomu, Repa'ni chū'uñeja'ñe chū'uju paapu chini. Pāiuji re'ojache pa'ito chekuna pāi Diore repa'nte cho'osi'kure re'ojache cutume. Jā'ajekuna umupāi Diore cuasaju vaju'chuche'te ñoñu chini Repa'ni vu'e pa'irumu tuhiroā tuhimaneaju chiimu chu'u. Romita'ni umupāi paacojñoa pa'iche'te ñojanaa'me, repa'ni sijo kāñase're tuhiju pani.

⁸ Umuu icheja charo pa'ikujeku romioji jñaacojñoasi'kuma'mu. Romiota'ni umuu ca'nivu pa'iche ruta cho'ocojñoasi'koa'mo.

⁹ Dios umuu'te romioji paako chū'ua'ko chini cho'omanesi'kua'mu. Umuuji romioni paaku chū'ua'ku chini cho'osi'kua'mu Dios.

¹⁰ Jā'ajekuna romi repa'ni sijore kāñase're tuhiju umu pa'ina ñoñe paapu. Ūcuachi'a angelepi si'arumu maini ñajuna musanukona rājoromi jā'aja'ñe re'ojache cho'ojū paapu.

¹¹ Jā'ata'ni Jesucristo'te cuasana umupāina'me romi pa'ito rua re'omu. Umupāi peoto karamu. Ūcuachi'a romi peoto karamu. Diopi ñato umupāina'me romi ūcuapa'rva masina pa'ime.

¹² Mamarumu romio umuu ca'nivu pa'icheji ruta cho'ocojñoasi'koa'mo. Irumuta'ni umupāi puka'koromi cutaroā sa'navuna ainee jñaacojñoame. Dios peore cho'osi'kua'mu umupāina'me romi.

¹³ Cuasajū'u musanukona. Romioji Dios vu'e pa'ikoji, Źsijoru kāase'recho tuhima'ñe sēeto re'oku? ŹJe'se cuasache musanukona?

¹⁴ Mai umupāichi'aa'me rañapaā ve'emana. Jā'ajekuna umuuji rañapa ve'eku'te ñani repa'nte pāisoju cu'ache cutume.

¹⁵ Jā'ata'ni romichi'a rañapaā ve'eto re'omu. "Re'ojache ñomu ikore", chiime pāi repa'nte. Rañapaā ve'eche romire jo'kasi'kua'mu Dios, repa'ni kāña pa'icheja'che paau chini.

¹⁶ Pāiu ūcuauakūji romire rañapaā ve'eche jo'kasi'e asa jachaku iere cuasaa'ku: Chukanana'me chekuna Jesucristo'te cuasakuanupuā ūcuauako jā'aja'ñeche'i'a cho'ojū pa'inaa'me.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju au airumu cu'ache cho'оче'te kwamu

¹⁷ Chura jo'e chekere tochamu chu'u. Musanukona chi'iju saiñechi'a re'oja'che cho'oruja'chere cho'oma'ñe saiñechi'a cu'ache cho'oju pa'ijuasome. Jā'aja'ñe musanukona cho'оче'te asaku pojoma'mu chu'u.

¹⁸ Musanukona Jesucristo'te cuasaju chi'inata'ni saiñechi'a cuheju pa'ijuasome. Pāipi jā'aja'ñe kuajana asa, "Chu'o ūcuarepacosomu jā'a", chiimū chu'u.

¹⁹ Saiñechi'a cuheju ija'che cuasacosome musanukona: "Chekunare na'a raa masinaa'me chukuna", chijū cuasacosome. Jā'ajekuna chekunare raa i'kacosome musanukona, repapani, "Raa masime ina", chijū cuasaa'ju chini.

²⁰ Chi'i jā'aja'ñe saiñechi'a cuheju Maire Paakuni pojoju ja'me au airumu Repau cho'okaisi'ejē'e cuasama'ñe au āicosome musanukona.

²¹ Ja'me au airumuta'ni rupū ūcuauache aiñeja'ñe āiju ūcuapa'rava ja'me āima'me musanukona. Te'ena cha'ama'ñe charo au āijuasome. Chekuna cho'jepi āijuasome. Te'ena āiñe peoju āucuhava'na pa'ito chekunata'ni āure raa chajiche āiju pīsi ūche cono raa ūkuju cono jū'ijuasome.

²² ¿Je'se pa'iana musanukona vū'ña au āima'ñe? Musanukona majapāijanare Dios chēa paanarejē'e cuasama'me musanukona. Jā'aja'ñe cho'oju chuova'na pa'iju aiñe peova'nare cu'ache cho'ome musanukona. Aiñe'te peoju musanukonare ja'me au āivajuchujuasome repa. ¿Pojoja'che chu'u musanukonare? Pāara. Raa cu'amū jā'aja'ñe cho'uche, chiimū chu'u.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju au aiñe'te kwamu

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Chu'u musanukonare kuasi'e Maire Paakujū chu'uni kua jñauuna kuasi'kuamū chu'u musanukonare ie. Jo'e ūcuare kwamū chu'u musanukonare. Maire Paaku, Jesús, Repau chēacojñojañami Repau neenana'me āikujū pāpu mini,

²⁴ "Ja'ku, re'orepamu", chijū Repau'te ja'me pa'inani tu'se ūiku ija'che i'kaasomu: "Te chu'u ca'nivū'me. Musanukonapi re'oja'che paapu chini jūni ro'ikasa chini pa'imū chu'u. Chu'uni cuasaju chi'iju pāre ija'che cho'oju āiju pa'ijū'u", chinasomu Repau.

²⁵ Au āni pi'nisirumu pīsi ūche conoro'rova mini ūcuaja'che i'kaasomu Repau. "Te ūche cono chu'u chiea'me. Ūcuauko ūkujū'u iro'rova. Pāi ūcuaukore cu'ache cho'uche'te jūni ro'ikasa chini chuenisoja'mū chu'u. Jā'aja'ñe cho'uche chu'u chiepi mekuna Dios mamare, 'Ija'che cho'oñu', chiisi'ere cho'uche'me. Jā'are cuasaju chi'i ie ūche cono ūkuju pa'ijū'u", chinasomu Repau.

²⁶ Jā'aja'ñe pāre āiju ūche cono ūkuju Maire Paaku Jesucristo jūni ro'ikaisi'ere kuaju pa'inaa'me mai, Repau jo'e raicheta'ka.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju au airumu cho'uche'te kwamu

²⁷ Jā'ajekuna pāi ūcuauanapi Jesús chu'usi'ere jā'aja'ñe pā āiju, ūche cono ūkunata'ni Repauni masi cuasamaneni, vajuchumapu, Maire Paaku'te cu'ache cho'ome.

²⁸ Jā'ajekuna musanukonapi pā āipi'rani musanukona cho'oju pa'iche'te cuasa cu'ache cho'osi'ere charo Dioni kua ūhasojū'u. Kuasirumuta'ni ūkuju āire'omu.

²⁹ Pāiu, "Jā'aja'ñea'me ie", chiima'ñe pa'iu Maire Paaku ca'nivū masi cuasama'kupī jā'are ūkuku āni cu'ache cho'omu. Cu'ache cho'uche ūhasoma'kupī āito Diopi chū'una cu'ache ti'jñeja'mū repau'te.

³⁰ Musanukona te'ena cu'ache cho'uche ūhasomanapi āiju koka peome chura. Chekuna ravuna jū'ime. Chekuna musanukonare ja'me pa'isina jūnisoasome.

³¹ Mai ūcuauko mai pa'iche'te meñe cuasato re'ora'amū. Cu'ache pa'iche'te meñe cuasa ūhasonare Dios pe'ruma'kuamū. Pe'rumaū jā'aja'ñe pa'inare cu'ache ti'jñeñe jo'kama'kuamū Repau.

³² Maire Paaku re'oja'chere che'choku mai cu'are ña, cu'ache ti'jñeñe cho'omu, maipi ña kukua'ju chini. Jā'aja'ñe cho'oku re'oja'chere che'chomu Repau, mai jūnisosirumu Repau'te cuasamana saichejana vati toana sani uumanea'ju chini.

³³ Jā'ajekuna, chu'u majapāijana, musanukonapi Jesucristoni cuasaju āure āñu chini chi'ini chekunare cha'ajū'u. Ūcuapa'rava ūcuauko āijū'u.

³⁴ Te'enare raa āucuhatu cho'oku re'ojana au āni chi'ijū'u cu'ache cho'ocuheni. Vū'ñana au āni pi'ni chi'ijū'u ūcuauko re'oja'che Jesucristoni cuasaju pāre āñu chini. Jā'aja'ñe cho'oto Dios pe'rumanaja'mū musanukonare. Chu'u sani jo'e chekere che'choja'mū musanukonare.

12

Dios Rekocho pāi si'ache cho'omasiche jo'kache'te kwamu

¹ Chura musanukonare, chu'u majapāijanare, iere masia'ju chini kuaku tochamu chu'u: Dios Rekocho maipi masia'ju chini cho'omasiche'te jo'kamū maire. Jā'are che'chora chiimū chu'u musanukonare.

² Ie masime musanukona: Aperumū musanukona chuta'a Diore cuasamarumū rūhiñe cuasamarū chu'o cutumava'nani tōosiva'nani pojoju pa'isinaa'me.

³ Jā'ajekuna musanukonare iere masia'ju chini kuamū chu'u. Pāiu Dios Rekocho cho'okaicojñoku ija'che i'kama'mū: "Jesús cu'aku'mū; vati toana saau", chiima'mū. Ūcuachi'a pāiu Dios Rekocho cho'okaicojñoma'ku, "Jesús pāi ūcuanukore paaku'mū", chiima'mū.

⁴ Maire si'acairo cho'omasiche Jo'karekocho Ūcuate'erekocho'me Dios Rekocho. Pāire ūcuamajñaruā cho'omasiche'te jo'kamū Reparekocho. Te'enare cheke cho'omasiche'te jo'kaku chekunare na'a cheke cho'omasiche'te jo'kamū.

⁵ Ūcuanuko Repau jo'kasi'e si'acairo cho'oju Maire Paaku'te Ūcuate'eu'te cho'okaimē mai.

⁶ Dios maire ūcuanukore re'oja'che cho'okaiū pa'imū, maire jo'kasi'ere re'oja'che cho'oju paapu chini. Te'enare cheke cho'okaiū, chekunare na'a cheke cho'okaimū Repau. Maire ūcuanukore jā'aja'ñe cho'okaiku Dios Ūcuate'eu'mū. Maire ūcuanukore peore rua re'oja'che cho'okaiku'mū Repau.

⁷ Dios Rekocho maire ūcuanukore cho'omasiche jo'kamū, maipi sāiñechi'a re'oja'che cho'okaiju paapu chini. Dios Rekochoji jā'aja'ñe cho'okaiuna Repau maire ja'me pa'iche masime mai.

⁸ Dios Rekocho Repau'te jo'kauanani re'oja'che chu'vamasiche'te jo'kamū, chekunani re'oja'che chu'vaju paapu chini. Ūcuate'erekochoji chekunare Repau'te uanare Repau chu'o che'chomasiche'te jo'kamū, chekunani masi che'choju paapu chini.

⁹ Ūcuate'erekochoji te'enare Diore na'a rua cuasache'te jo'kamū. Ūcuachi'a chekunare pāi vasomasiche'te jo'kamū.

¹⁰ Chekunare, Diochi'a cho'omasiche'te jo'kamū Reparekocho cho'omasia'ju chini. Chekunare Dios chu'o kuamasiche'te jo'kamū. Chekunare, Dios chu'o kuana kuache asa cuasamasiche'te jo'kamū, repana kuache'te asa cuasamasi, "Ina Dios chu'o rūhiñe kuanaa'me; ina jorenaa'me", chiju masia'ju chini. Reparekocho chekunare tūpāichu'o repañē'e che'chemanesichu'o cutumasiche'te jo'kamū. Chekunare tūpāichu'o cutumasi na i'kache'te amasiju rūhiñe kuache'te jo'kamū.

¹¹ Jā'a peore Ūcuate'eu Dios Rekocho cho'oche'me. Maire ūcuanukore Repau'te jo'kauache rua si'acairo cho'omasiche jo'kamū Repau.

Jesucristo'te Ūcuate'eu'te cuasanajeju ūcuanuko Repau ca'nivuja'ñe pa'iju ūcuate'ejakuanupu pa'iche'te kuamū

¹² Pāiu ca'nivū si'ache pa'imū, jūñña, ñakocaā, cūtapu peore. Jā'ata'ni ūcuate'eca'nivū'me. Ūcuate'eca'nivū pa'icheja'che mai ūcuaja'che Jesucristo'te cuasana jainukota'ni re'oja'che ja'me pa'iju, ūcuachi'a Ūcuauña'me re'oja'che pa'iju Repau ca'nivuja'ñe pa'iju ūcuate'ejakuanupu'me.

¹³ Mai ūcuanuko Jesucristo'te cuasana, judiōpāina'me judiō peona, kurinana'me chuova'na pa'ina peore Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'iju ūcuate'ejakuanupu'me. Mai ūcuanuko Dios Rekochoji cho'okaiuna Jesucristoni jovo Ūcuauña'me pa'inaa'me chura. Repau'te jovosirūmū pāipi mai Repau'te jovosi'ere ña masia'ju chini okoro'vecojñosinaa'me mai ūcuanuko. Ūcuachi'a maipi Jesuni jovorena Dios Rekocho Ūcuate'erekochoji ūcuanukore jovosi'kuamū maire. Maini ja'me jovo pa'iu ūcuanukore cho'okaiuna Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'iju ūcuate'ejakuanupu'me mai chura.

¹⁴ Pāi ca'nivūā jā'aja'ñe pa'imū. Pāiu ca'nivū ūcuate'eca'nivūta'ni si'ache pa'imū: jūñña, ñakocaā, cūtapu, peore. Ūcuaja'che mai Jesús neena jainukota'ni ūcuate'ejakuanupu pa'iju Repau ca'nivuja'ñe pa'ime.

¹⁵ Chekurumū cū'apūji ija'che i'kamū: "Jūtama'mū chu'u. Jā'ajekuna ca'nivū'te pa'ima'mū chu'u", chiimū. Jā'ata'ni cū'apūji jā'aja'ñe i'kani joremū. Ūcuate'eca'nivū'te pa'imū repacū'apu.

¹⁶ Ūcuaja'che chekurumū cājoroji ija'che i'kamū: "Ñakovama'mū chu'u. Jā'ajekuna ca'nivū'te pa'ima'mū chu'u", chiimū. Jā'ata'ni cājoroji jā'aja'ñe i'kanijē'e ca'nivū pa'iche jo'kasoma'ñe ūcua pa'imū. Ūcuate'eca'nivū'te pa'imū repacājoro.

¹⁷ Ca'nivūji ñakocaāchi'a paato asacheji peora'amū. Ūcuaja'che ca'nivūji cājochi'a paato chu'echeji peora'amū.

¹⁸ Jā'ata'ni jā'aja'ñe pa'ima'mu. Dios, Repau'te uache'te cho'oku, ca'nivu pa'imajñaruã peore re'oja'che cho'o jo'kasi'kuam'u.

¹⁹ Ūcuate'emajñaruãchi'a pa'ito ca'nivuji peora'amu. Jājñachi'a pa'ito chekurumu cū'achi'a pa'ito ca'nivuji peora'amu.

²⁰ Ca'nivu pa'imajñaruã rua si'ache pa'imu. Jā'ata'ni ca'nivu ūcuate'eca'nivu'me. Mai ūcuachi'a ūcuate'euja'che ja'me pa'iju ūcuauko Cristo'te cho'оче cho'okaiju Repau ca'nivuja'ñe pa'iju ūcuate'ejakuanupu'me. Ūcuauko maire si'acairo jo'kasi'ere sāiñechi'a cho'okaito karama'mu.

²¹ Ņakovaji jūtūre i'kaku, "Jūtū peoto karamanera'amu chu'ure", chiicu'amu. Jā'aja'ñe i'kani joremu repa űakova. Ūcuaja'che sījorupi cū'are i'kaku, "Cū'a peoto karamanera'amu chu'ure", chiicu'amu. Jā'aja'ñe i'kani joremu repa sījorū.

²² Ca'nivu pa'iche rua koka peomakarū te'emaka peoni rua cho'omakajeku na'a rua karamu.

²³ Ca'nivu pa'iche mai rua cuasamamajñaruã re'oja'che űoa'ku chini re'oja'che care'vame mai. Ūcuaja'che ca'nivu pa'imajñaruã űovajuchuamajñaruãre paaju kãña sa'che ju'ime mai, repamajñaruãpi űomauna re'oja'che űoa'ku chini.

²⁴ Jā'ata'ni re'ojamajñaruãre, "Re'oja'imū ie", chini rua care'vamanaa'me mai. Peore jā'amajñaruã re'oja'che űomajñaruãna'me vajuchuache űomajñaruã mai ca'nivua cho'osi'kuam'u Dios. Repauji űato repamajñaruã peore ūcupa'ruva ca'nivu pa'ire'omajñaruãchi'aa'me.

²⁵ Ūcuate'eca'nivu pa'imajñaruãpi cavama'ñe ja'me pa'iu sāiñechi'a cuasaku peore sāiñechi'a kuiraku paau chini jā'aja'ñe cho'osi'kuam'u Dios.

²⁶ Pāiu ca'nivuji te'echeja asini ca'nivu peore asimū. Pāiu repau ca'nivu pa'iche'te chekunapi űaju re'oja'che cutuni repau'te ūcuaja'che ca'nivu paaku'te re'oja'che cutume. Pāiu repau ca'nivu chekunare re'oja'che cutucojñoku ca'nivu peore pojomu. Ūcuaja'che chekure Jesure cuasaku'te cu'ache ti'jñeto maipi repau'te oikaime, ūcuate'eca'nivuja'ñe pa'inajeju. Ūcuachi'a chekure Jesure cuasaku'te pāipi re'oja'che tututo pojokaime mai.

²⁷ Musanukona ūcuauko jovo ja'me pa'iju Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'iju ūcuate'ejakuanupu'me. Ūcuauko musanukona Repau ca'nivu pa'imajñaruãja'ñe pa'ime.

²⁸ Jā'aja'ñe pa'ime Jesucristo'te cuasakuanupu pa'ina, Repau'ni cho'uche cho'okaiju paapu chini Repau chēa jo'kacojñosina. Charo Dios Jesucristo saosinare soni cho'uche'te jo'kasi'kuam'u. Cho'je Dios chu'o kuanare, na'a cho'je Dios chu'o che'chonare, ūcuachi'a Diochi'a cho'omasiche cho'omasinare, ūcuachi'a pāi vasonasina, chekunare kuiramasinana'me Jesure cuasanare chu'ūnare chēa Repau'te cho'uche cho'okaiche'te jo'kamū. Ūcuachi'a pāipi tīpāichū'ore repanajē'e che'chēmanesichū'ore cutumasia'ju chini chēa jo'kamū. Jā'aja'ñe jo'kaku pa'imu Dios maire.

²⁹ Ūcuarepanuko Jesucristo saosinachi'a pa'ima'me mai. Ūcuauko Dios chu'o kuanachi'a pa'ima'me. Ūcuachi'a ūcuarepanuko Dios chu'o che'chonachi'a pa'ima'me mai. Ūcuauko Diochi'a cho'omasiche cho'omasinachi'a pa'ima'me.

³⁰ Ūcuachi'a ūcuarepanuko pāi vasonachi'a pa'ima'me mai. Ūcuauko tīpāichū'o cutumasinachi'a pa'ima'me. Ūcuachi'a ūcuarepanuko tīpāichū'o cutumasina cutuche na'a rūhiñe kuanachi'a pa'ima'me mai. Jā'are masime musanukona.

³¹ Ija'che i'kajuasome musanukona: "Dios Rekocho jo'kache na'a re'oja'chere masiñu chiime chukuna", chījuasome. Jā'ata'ni ija'che na'a re'oja'imū. ¡Asarepajū'u! Kuara.

13

Chekunare ña oiche'te kuamu

¹ Pāiu ūcuaukujū tīpāi cutuchū'ona'me ángeles cutuchū'o peore cutumasikujū pāi chekunare ña oima'to cu'amū. Te'eū cutuku ruṑu vativu va'icheja'che cho'omu repau. Chekurumu cunare're queracheja'che ruṑu asochechi'a cho'omu repau.

² Chekurumu pāiu ūcuaukujū ija'che pa'imū: Chekurumu Dios chu'ore kuamasimū. Chekurumu chu'o Dios repau'techi'a kuasi'ere te'eū rua masimū. Ūcuachi'a che'choche peore masimū. Ūcuachi'a Diore rua masi cuasakujeku aikūtire repauji, "Chekuchejare kuñu nukajū'u", chiito chekuchejana kuñumu repakūti. Jā'aja'ñe rua masakuta'ni repauji pāi chekunare ña oima'to Diopi űato peoche cho'oku pa'imū. Masiama'mu repau.

³ Pāiu ūcuaukujū repau rekocho pāijē'e ña oimarekocho paakujū Diopi pojoa'ku chini repau paache'te chuova'na pa'iva'nani peore ruṑu isisoku isite'emū, repau rekocho

pāire ūcuarepa cuasamau. Jā'aja'ñe pa'ikuji cho'oto pojoma'mu Dios repau'te. Repauji jūnisochē cuhema'ñe pāi repau'te ūo vēasoñu chiitojē'e ūcua Dios chu'o chu'vani cho'ote'emū repau, repauji pāire ūcuarepa cuasamau. Jā'aja'ñe cho'osi'e ro'i Diopi ūsimañna kooma'mu repau.

⁴ Maipi chekunare masi cuasani pe'ruma'ñe cha'ame repanare. Ūcuachi'a repanare oiju re'oja'che cho'okaime. Repanapi maini na'a rua cho'omasitojē'e teache ñama'me mai, repanare cuasanajeju. Ūcuaja'che, "Musanukonare na'a rua masinaa'me chukuna", chiima'me mai repanare. Jā'aja'ñejē'e cuasamanaa'me.

⁵ Maipi chekunare cuasani tūñe cho'omanaa'me mai repanare. Ūcuankore ūsema'ñe kuirame mai. Na'mi pe'rumanaa'me mai repanare. Repanapi maire cu'ache cho'oto cu'are cuasacuheju cavesusome mai.

⁶ Chekunapi cu'ache cho'oto pojoma'ñe cuasaju suma'ñe pa'iju oinaa'me mai repanare. Repanapi re'oja'che cho'otota'ni rua pojome mai.

⁷ Chekunani oiju pāipi repanani cu'ache cho'oñu chiito ūsenaa'me mai. Ūcuachi'a repanare jachama'me mai. Ūcuachi'a repanare, "Ina re'oja'che pa'ijanaa'me", chiiju cuasame. Maire cu'ache cho'otojē'e repanare cuasache ūhasoma'ñe ūcua rua cuasaju pa'ime mai.

⁸ Pāi chekunare ña oiju pa'iche si'amanejañea'me. Chekumajñaruāta'ni Dios Rekochoji jo'kañna mai cho'omasimajñaruā si'asoja'mu. Na'a pa'isirumu Dios chu'o kuache si'asoja'mu, pāipi ūcuare Dios chu'ore peore masijuna. Ūcuaja'che tūchū'o cutuche si'asoja'mu, pāipi ūcuankore ūcuate'echū'o cutujuna. Chura pāi te'ena chekunare na'a rua masime. Na'a pa'isirumuta'ni pāi chekunare na'a rua masiche si'asoja'mu, pāipi ūcuankore ūcuapa'rūva masijuna.

⁹⁻¹⁰ Chura Dios pa'iche peore masicu'akuna joopo masime pāi. Jā'ajekuna Dios chu'o kuana joopo kuame. Irumu, masiche rua karamu maire. Jā'ata'ni na'a pa'isirumu ūcuankore ūcuapa'rūva masinachi'a pa'iju te'eujē'e na'a rua masina peojanaa'me. Ūcuachi'a peore kuavesujuna Dios chu'o kuache rua karamu maire chura. Na'a pa'isirumu Dios chu'o peore ūcuankore masina pa'ijanaa'me mai. Jā'ajekuna pāi Dios chu'o kuana peojanaa'me.

¹¹ Ija'chea'me: Chu'u chūiva'u pa'irumu chūiva'ujeku chūiva'u i'kache i'kaku, chūiva'u cuasache cuasaku pa'isi'ku'a'mu chu'u. Jā'ata'ni ainee pi'nisirumu chu'u chūirumu pa'isi'e ūhasosi'ku'a'mu.

¹² Chura Dios chu'ochē masi ñamanaa'me mai. Ñare'ava poresire'ava masi ñoma'ñeja'ñe chura Repau cho'ochē masi cuasoma'mu maire. Jā'ata'ni na'a pa'isirumu peore masi ñaju, Dios mai rekoñoā masi ñañeja'ñe Jesucristo'te ti'ñeñe ñaju Repau pa'iche peore masijanaa'me mai.

¹³ Chura pa'iche chotemajñaruāa'me si'asomanejañe: Diore cuasachena'me, Repau maire re'oja'che cho'okaijache mai cha'aju pojochena'me pāi chekunare ña oiju pa'iche si'asoma'ñe ai pa'ija'mu. Jā'ajekuna pāi chekunare rua oiju pañu mai. Re'oja'che cho'ochē ruaa'me. Jā'ata'ni chekunare pāi ña oicheji na'a re'oja'imu.

14

Tūpāichū'o che'chemanesichū'o cutuche'te kuamu

¹ Musanukona ija'che cho'oju pa'ijū'u: Pāi chekunare si'arumu cuasaju pa'ijū'u. Ūcuachi'a Dios Rekocho jo'kache'te cho'omasiche'te Dioni sēejū'u ūsima'ku musanukonare. Repau jo'kache ruaa'me. Jā'ata'ni Repau chu'o kuamasiche'te jo'kaa'ku chini na'a rua sēejū'u Repau'te.

² Pāi Dios Rekocho jo'kasi'ere repaujē'e che'chemanesichū'o tūpāichū'ore cutuni Diochi'a asamasiche'te i'kamū. Repauni Dios Rekochoji cho'okaiñna Diochi'a asamasiche'te tūpāichū'o cutumu repau. Pāita'ni asavesume repau i'kache, repau ūcuachi'a.

³ Jā'ata'ni pāi'uju Dios repau'te kuasi'ere pāire kuato, asamasiju Dioni na'a rua cuasaju na'a rua re'oja'che pa'ijanaa'me repana. Ūcuachi'a pāi suma'ñe pa'ina Dios chu'ore asaju pojoju pa'ijanaa'me.

⁴ Pāi repaujē'e che'chemanesichū'ore tūpāichū'o cutuni Dioni te'eu si'arumu na'a rua cuasaku na'a re'oja'che pa'imū. Jā'ata'ni pāi chekuna ūcuankore asamasichū'opi Dios chu'ore kuani chekunare Diore cuasakuanupu'te ūcuankore cho'okaimu. Jā'aja'ñe kuakuna asani repana Dioni na'a rua cuasaju na'a rua re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁵ Musanukonapi ūcuankore tūpāichū'o cutunachi'a pa'ito pojora'amū chu'u. Jā'aja'ñere chiimū chu'u. Jā'ata'ni musanukonapi ūcuankore Dios chu'o kuanchi'a pa'ito na'a rua pojora'amū chu'u. Tūpāichū'o cutumasina re'oja'che cutume. Jā'ata'ni

Diopi ñato Repau chu'o asoche kuana na'a rua re'oja'che kuame. Ūcuachi'a tīpāichu'o cutumasina i'kasi'ere chekunapi ūcuanukore asamasire'оче kuato Diopi ñato rua re'oja'imū jā'aja'ñe cho'оче. Te'erūhiñe kuajuna chekuna repana aperumū asavesusi'e asamasime, tīpāichu'o cutumasina i'kasi'e. Asamasija Dioni na'a rua cuasaju na'a re'oja'che pa'ime repana Jesure cuasakanupū.

⁶ Asarepajū'ū, chu'ū majapāijana. Chu'ūpi musanukona pa'ichejana sani tīpāichu'opi cututo asavesujū asa chēamanera'ame musanukona. Jā'ata'ni chekurumū chu'ūpi Dios chu'ore kuaku Repau chu'ure che'chosi'ere asamasire'оче cututo asa chēa na'a re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

⁷ Jā'aja'ñe pa'imū uja ujana paamajñaruā. Pāiujū phī'covū masi asoche juhima'to chekuna repau ujaku juhiche asavesume. Ūcuachi'a arpavū masi cho'oma'to chekuna pāi asavesume.

⁸ Ūcuachi'a sōtaopāi pāi vaisai'rajū care'vaa'jū chini chekunani soiū sōtaoji trompetavū masi juhima'to repau i'kaku juhiche masi asamaneni care'vama'me repana.

⁹ Musanukona ūcuaja'che chekunapi tīpāichu'opi cututo sōtaopāi asavesucheja'che asavesujanaa'me repana cutuche. Pāiū asomachu'o cutuku te'eū cutucheja'che cutumū.

¹⁰ Cheja pa'ina pāi cutuche ruarepa chu'o pa'imū. Pāi chekuna repachu'o peore asamasina pa'ime.

¹¹ Jā'ata'ni chu'ūni chekuna cutuchū'o asomaneni tīpāi cutuchū'ojekū asoma'mū chu'ure. Ūcuachi'a chu'ū chu'o repanare asomaneni tīpāi cutuchū'ojekū asoma'mū.

¹² Dios Rekocho jo'kache, cho'omasiche rua chiime musanukona. Jā'aja'ñe chiijū chekunare re'oja'che cho'okaiche na'a rua che'che Jesucristo'te cuasakanupū'te cho'okaijū'ū, Repau'ni na'a rua cuasaju na'a re'oja'che paapu chini.

¹³ Pāiū ūcuauaku tīpāichu'o cutumasikujū chekunani re'oja'che cho'okasa chini Dioni ija'che sēejū'ū: "Ja'ku Dios, tīpāichu'o cutukata'ni masi asavesukū chekunani masi asoche kuara chiimū chu'ū. Jā'aja'ñe masi asoche kuache jo'kajū'ū chu'ure", chiijū sēejū'ū Repau'te.

¹⁴ Chu'ūpi Dioni tīpāichu'opi cutuku sēni Repau Rekochoji cho'okaiuna sēmū. Jā'ata'ni chu'ū i'kaku sēsichu'o asavesumū chu'ū, sēsi'kuta'ni.

¹⁵ Jā'ajekuna ija'che cho'omū chu'ū: Dios Rekochoji cho'okaiuna tīpāichu'opi sēmū chu'ū Repau'te. Ūcuachi'a chu'ū asamasicheji chu'ū chu'opi Diore sēeku'mū chu'ū, chekunapi chu'ū sēñe'te asamasija'ū chini. Ūcuaja'che Repau Rekochoji cho'okaiuna Diore pojoku tīpāichu'opi ujaku'mū chu'ū. Ūcuachi'a chu'ū asamasicheji chu'ū chu'opi Diore pojoku ujaku'mū chu'ū, chekunapi chu'ū i'kaku ujache'te asamasija'ū chini.

¹⁶ Musanukona rekoñō musanukonajē'e che'chmanesichu'o tīpāichu'opi Dioni, "Peore masiku'mū mu'ū; re'orepamū", chiito chekuna pāi asavesujanaa'me musanukona i'kache. Asavesunajejū, "Ina i'kache ūcuarepaa'me", chiima'ñe ja'me sēemanajanaa'me repana.

¹⁷ Pāi chekuna tīpāichu'o cutumasina re'oja'che i'kaju Diore, "Peore masiku'mū mu'ū; re'orepamū", chiitojē'e chekuna asavesujū Diore na'a rua cuasama'e.

¹⁸ Musanukona rua jainuko tīpāichu'o cutumasina pa'ime. Jā'ata'ni chu'ū musanukonare na'a rua tīpāichu'o cutumasikujekū Diore pojoku, "Re'orepamū", chiiku'mū chu'ū.

¹⁹ Chekurumū chu'ū tīpāichu'ore Dioni sēeku diez milrepachu'o i'kamū. Re'omū jā'a. Jā'ata'ni chu'ū Diore cuasana chi'irumūna ja'me pa'ū cincorepachu'oruāchi'a jmanukoruta'ni asamasire'оче cutura chiiku'mū repanapi asamasi Dioni na'a rua cuasaju na'a re'oja'che paapu chini. Na'a re'omū jā'aja'ñe.

²⁰ Asarepajū'ū, chu'ū majapāijana. Chiiva'na cuasacheja'che cuasaju pa'imanejū'ū. Aina cuasache cuasaju chu'ū chu'vache asa chēa masijū'ū. Jā'ata'ni chekurumū musanukonani cu'ache cho'ouato vījachīi cho'ovesujū cho'oma'ñeja'ñe cu'ache cho'oma'ñe pa'ijū'ū.

²¹ Diopi chū'ūna aperumū tocha jo'kasi'e ija'che kuamū:

"Chu'ū chekunare tīpāichu'o i'kamasinare chu'ū neena Israelpāi pa'ichejana soaja'mū, repanani chu'ū chu'ore chu'vaa'jū chini.

Rua chu'vatōjē'e chu'ū chu'o asacuhejanaa'me repana Israelpāi", chiisi'kuamū Dios, chiimū.

²² Jā'ajekuna iere masime mai: Dios Rekochoji jā'aja'ñe jo'kauna Diore cuasanapi repanajē'e che'chmanesichu'o tīpāichu'o cutuche Diore cuasamanapi asani, "Dios cho'osi'ea'me ie", chiijū cuasajanaa'me. Jā'ata'ni Diore cuasanapi Dios kuasi'ere asa chekunani Diore cuasanani re'oja'che kuato asa pojōjū, "Dios cho'osi'ea'me ie", chiijū cuasajanaa'me.

²³ Chekurumu musanukona Jesucristo'te cuasakuanupachi'a ũcuate'echeja chi'i pa'ijũ tĩpũichũ'o ũcuanũko asamasire'oma'ñe cutujuna Diore cuasamanapi kaka asani, "Vẽ'venaa me ina", chiijanaa'me musanukonare.

²⁴ Jã'ata'ni musanukona ũcuanũko chi'i pa'ijũ Dios chũ'o asamasire'ochẽ kuarumuna pãũ Diore cuasama'ñe pa'ikujĩ ja'me kaka pani Dios chũ'ore asa kũku repau cu'ache pa'iche'te suma'ñe cuasa, "Rua cu'ache pa'ikũ'mũ chũ'u", chiija'mũ.

²⁵ Repau rekocho te'eu cu'ache cuasasi'ere suma'ñe cuasa ro're ñũ'ũ, Dioni pojoku, "Ja'kũ, inare ja'me pa'ũ re'oja'che cho'okaikũ'mũ mu'ũ", chiija'mũ repau.

Diore cuasana chi'irumu masi cho'ochẽ'te kuamu

²⁶ Jã'aja'ñe pa'ũna musanukonare chũ'u majapãijanare ija'che chũ'vamu chũ'u: Musanukona, Diore cuasana chi'irumu ũcuanũko Dios ujare ujamu. Chekũ Dios chũ'ore che'chomu. Chekũ repau'te Dios i'kasi'ere kuamu. Chekũ tĩpũichũ'ore cutumu. Chekũ tĩpũichũ'o cutumasiku cutusi'ere asamasire'ochẽ kuamu. Chi'i sãĩñechi'a cho'okaijũ, peore jã'aja'ñe cho'ojũ pa'ijũ'ũ, masi asaju Dioni na'a rua cuasaju na'a re'oja'che paũ chini.

²⁷ Ũcuachi'a musanukona chi'irumu te'enare tĩpũichũ'o cutuũato te'eka'chapana jã'apãani chotena cutua'jũ. Na'a jainũko cutumanejũ'ũ. Jã'ata'ni ũcuate'erumu cutumanejũ'ũ. Te'enachi'a cutujũ'ũ. Ũcuachi'a jo'e chekupĩ tĩpũichũ'o cutumasina cutusi'e asamasire'ochẽ kuaa'kũ.

²⁸ Repana cutuche asamasire'ochẽ kuakujĩ peoto tĩpũichũ'o cutumasina i'kamanea'jũ. Repana te'ena pa'ijũ Diorechi'a jã'aja'ñe cutua'jũ.

²⁹ Ũcuachi'a musanukona chi'irumu Dios chũ'o kuana te'eka'chapana jã'apãani chotena kuaa'jũ. Kuajuna asa, "¿Ina kuache jorechũ'oa'che? ¿Ũcuarepaa'che?", chiijũ cuasajũ'ũ musanukona. Ũcuarepa pa'ito repana kuache asa chẽajũ'ũ.

³⁰ Chekurumu te'eu Dios chũ'o kuatona Dios Rekochojĩ jo'e chekuni chũ'o kuamu, chekunani kuaa'kũ chini. Jã'aja'ñe cho'oto charo kuakujĩ cuhaa'kũ, chekupĩ Dios Rekocho kuasi'ere kuaa'kũ.

³¹ Musanukona Dios chũ'o kuana te'enachi'a kuajũ'ũ. Charo te'eu kuacuhauna chekũ kuaa'kũ. Cho'je jo'e chekupĩ kuaa'kũ. Jã'aja'ñe cho'oto ũcuanũkore kuare'omu musanukonare. Kuajuna ũcuanũko asaju che'che Dioni na'a rua cuasaju pa'ijũ'ũ.

³² Dios Rekocho kuacojĩona Reparekocho kuasi'ere jũvũato jũvore'omu repanare. Cha're'omu repanare. Kuare'orũmuna kuame repana.

³³ Dios Repau'te cuasanapi chi'i ũcuauache cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'oto pojomu repanare. Asa chẽare'ochẽ che'choche'te chiimu Dios.

Diore cuasana chekũchejĩna pa'ikuanupã cho'ochẽja'che re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'ũ musanukona. Ija'che cho'onaa'me repana:

³⁴ Diore cuasanapi chi'i Repau chũ'o chũ'varumu romipi i'kaũũ chiito ñẽeme repana. Re'omu jã'a. Romi mũmpãĩ chũ'ũcojĩonajejũ repanare che'choma'me. Apeũmu jã'aja'ñe chũ'ũ jo'kaasomu Dios.

³⁵ Romi mũmpãĩ cutuche'te masi asaũũ chini repana vũ'ũana mũa mũjũpãire sãniasaa'jũ. Romio ũcuanũkojĩ Diore cuasana chi'isĩrumuna i'kani vajuachũche i'kamo repao.

³⁶ Musanukonachi'ama'me Dios chũ'o asasina. Chekũna pãĩ ũcuachi'a asasinaa'me. Ũcuachi'a musanukonama'me Dios chũ'o charo asa chẽa jovosina. Chekũna na'a charo asa jovosinaa'me.

³⁷ Musanukonare ja'me pa'ina ija'che cuasana pa'icosome. Te'eu ija'che i'kacosomu: "Dios chũ'o kuaku'mũ chũ'u", chiimu. Chekũ, "Dios Rekocho jo'kasi'e rua cho'omasikujekũ cho'okũ'mũ chũ'u", chiicosomu. Jã'aja'ñe i'kanapi, Dios chũ'o kuarepana pani ija'che i'kame: "Ija'ova maire Pablo tocha raosija'ova Dios chũ'ũsi'ere kuamu", chiime.

³⁸ Jã'ata'ni repanapi ija'ova tochasi'ere jachato repana i'kache ũcuachi'a jachajũ'ũ musanukona.

³⁹ Chura musanukonare chũ'u majapãijanare ija'chere chũ'vamu chũ'u: Dios chũ'o kuache rua re'omu. Musanukonapi Repau chũ'ore chekunani kuaũũ chini, Dioni sẽejũ'ũ, Repau chũ'o kuamasiche'te musanukonani jo'kaa'kũ. Ũcuachi'a chekunapi tĩpũichũ'ore cutumasijũ cututo ñẽemanejũ'ũ repanare.

⁴⁰ Jã'ata'ni musanukona Diore cuasana chi'irumu peore re'oja'chechi'a cho'ojũ'ũ. Teana ũcuanũko i'kama'ñe te'enachi'a i'kaju asa chẽare'ochẽ i'kaju pa'ijũ'ũ.

15

Cristo jūniso tācojñosi'ku vajuraisi'ere kuamu

¹ Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Musanukonare chu'u chu'vasi'e Jesucristo'te cuasache kuasi'ere cuasaju pa'ijū'u, chiimu chu'u. Aperumu chu'upi chu'vakuna asa chēa Jesucristo'te cuasaju jovosinaa'me musanukona. Ūcuaja'che irumujatū'ka ūhasoma'ñe chu'u chu'vasi'e ūcuarepa cho'oju pa'ime musanukona.

² Chu'u chu'vasi'ere asa chēa Repauni ūhasoma'ñe cuasajuna Dios musanukonare chēa paaku musanukona rekoñoā care'vakaiu pa'imū, si'arumu na'a re'ojarekoñoā paaa'ju chini. Jā'ata'ni asa chēamanare repana rekoñoā care'vakaima'mū Dios.

³ Dios chu'ure che'chosi'ere chu'o kuasi'kuamū chu'u musanukonare. "Iere kuama'to vesume ina", chini cuasaku charo ija'che kuasi'kuamū chu'u musanukonare: Cristo mai cu'ache cho'ochete ro'ikaiu kurususē'verona jūnisoasomū. Aperumu tocha jo'kasi'e Dios chu'o na'a pa'isirumū Jesús cho'ocojñojañere kuamū. Repa kuasi'e cho'ocojñocuhasomū Repau.

⁴ Repau'te Jesure jūnisona tāasome pāi. Jā'ata'ni Diopi vasouna choteumucujñana vajuranasomū repau. Chuta'a jā'aja'ñe cho'omarumū tocha jo'kasi'e Dios chu'o peore jā'aja'ñe kuamū.

⁵ Ūcuachi'a vajurani pa'iu Pedroni peosichejapi rani ñoasomū Repau. Ūcuaja'che Repau neenare chekunare Repau'te ja'me ku'isinare rani ñoasomū.

⁶ Na'a pa'isirumū chekunare Repau'te cuasana quinientorepana na'a cajajaiche chi'i pa'inani rani ñokuna repana ūcuauko ūcuate'erumū ñaasome Repau'te. Repau'te ñasina chuta'a jainuko vajuna pa'ime. Chekunata'ni jūnisosinaa'me.

⁷ Jā'anare ñosirumū Jesús Santiagoni peosichejapi rani ñoasomū. Na'a pa'isirumū Dios chu'ore chu'vaa'ju chini aperumū Repau saosinani ūcuaukore rani ñoasomū Repau.

⁸ Na'a pa'isirumūna chu'ure cho'jerepana peosichejapi rani ñosi'kuamū Repau, cho'jerepa cakureja'che.

⁹ Jesucristo chu'ure Dios chu'ore chu'vaa'ku chini saosi'kuamū. Jā'ata'ni chekuna Jesús saosina ūcuauko chu'ure na'a rua masime. Aperumū chu'u Jesure cuasakuanupū'te cu'ache cho'osi'kujekuna, pāipi, "Dios saosi'kuamū iku", chiito vajuchuache asoku'mū chu'ure.

¹⁰ Jā'ata'ni Diopi chu'uni oiu cho'okaiuna re'oja'che pa'iu Repau chu'ore chu'vamū chu'u chura. Dios chu'ure re'oja'che cho'okasa chini cho'ote'emanesi'kuamū. Chekuna Jesús saosina Dios chu'o rua chu'vame. Jā'ata'ni Diopi cho'okaiuna repanare ūcuaukore Dios chu'o na'a rua chu'vamū chu'u. Te'eu chu'uchi'a cuasaku chu'vama'mū. Diopi chu'uni ja'me pa'iu cho'okaiuna chu'vakū'mū chu'u.

¹¹ Chukuna Jesucristo saosinapi ūcuauko Repau jūni vajuraisi'ere si'arumū kuaju chu'vajuna asa chēa Repauni cuasaju jovosinaa'me musanukona.

Jūnisosina vajurajachere kuamu

¹² Chukuna Jesucristo saosina Diopi vasouna Jesucristo jūni vajuraisi'ere kuaju pa'inaa'me. Jā'ata'ni musanukona te'ena, "Pāi jū'isina vajuraima'ñea'me", chiijuasome. Jē'se cuasaju jā'aja'ñe i'kache?

¹³ Pāi jū'isina vajuraima'ñe pa'ito, Cristo ūcuaja'che vajuraimanera'asi'kuamū.

¹⁴ Repau Cristo vajuraimanesi'e pa'ito chukuna kuachu'o jorechu'o pa'ira'amū. Ūcuachi'a musanukona Repau'te cuasana peoche cuasate'era'ame.

¹⁵ Chukuna Jesús saosina, "Jesucristo Diopi vasouna jūni vajuraisi'kuamū", chiiju kuaju pa'inaa'me pāire. Jā'ata'ni musanukona, "Jūnisosina vajuraima'ñea'me", chiijuasome. Musanukona i'kacheji ūcuarepa pa'ito chukuna kuache jorechu'o pa'ira'amū, Jesús vajuraimanesi'e pa'ito.

¹⁶ Pāi jūnisosina vajuraima'ñe pa'ito Cristo ūcuaja'che vajuraimanera'asi'kuamū.

¹⁷ Ūcuachi'a Cristoji vajuraimanesi'e pa'ito Dios chu'o peoche cuasate'eu pa'ira'ame musanukona. Ūcuachi'a musanukona cu'ache cho'osi'e chuta'a tanoma'ñe pa'ina ūcu cuasara'amū Dios.

¹⁸ Ūcuachi'a Repauji vajuraimanesi'e pa'ito Repau'te cuasana jūnisoni vati toare ai sani uuju pa'ira'ame.

¹⁹ Cristoji mai vajuna pa'irumuchi'a re'oja'che cho'okaito, rua chu'ova'na pa'ira'ame mai; Dios pa'icheja saiche peora'amū. Repau'te cuasamanare mai na'a rua chu'ova'na pa'ira'ame.

²⁰ “Jū'isina vajuraima'ñea'me”, chiicheta'ni Cristo Diopi vasouna charo vajuraisi'kua'mu. Ucuarepaa'me jā'a. Repau jūni vajuraisi'ejekuna Repau'te cuasana jūnisorena tācojñosina ūcuanuko Repau vajuraisi'ēja'che vajurajanaa'me.

²¹ Chareparo pa'isi'ku Adán Dios chū'ñe jachasi'kujeku jūnisosomu. Jā'aja'ñe te'eu jū'isi'ejekuna pāi ūcuanuko jūnisome. Ūcuachi'a Cristo jūniso tācojñosi'kupi charo vajuraisi'ejekuna pāi jūnisosinare vajuraire'omu.

²² Pāi ūcuanuko Adán jocojñosinachi'ajeju repau jūnisosi'ēja'che ūcuanuko jūnisome. Mai ūcuachi'a Diore cuasana Cristo chēa paacojñonajeju Diopi vasouna ūcuanuko vajurani re'oja'che pa'ijanaa'me.

²³ Chareparo Cristoji vajuraisi'kua'mu. Mai Repau neena na'a pa'isirumuna Repau icheja cheja jo'e raiumucusena vajurajanaa'me. Jā'aja'ñere chiimu Dios.

²⁴ Jesucristo jo'e raisirumu Diore cuhenapi pāi chū'ñare repa chū'ñe peore tuasoja'mu jo'e chū'manea'ju chini. Pāi chū'na chū'ñe ūcuanukore tuaso Puka'kuni jo'kaja'mu, Repauji paaku chū'ua'ku chini.

²⁵ Diopi cho'okaiuna Repau'te cuhenare Jesucristo cajejanisouna repa Repau chiiche peore cho'uju pa'ijanaa'me.

²⁶ Jā'arumu Dios cu'ache peore ūseja'mu, pāi jū'ñe ūcuachi'a. Ūsekuna pāi jo'e jūnisomanejanaa'me. Jā'are peore ūsesirumu jo'e cu'ache ūseche peoja'mu Repau'te Diore, cu'acheji peore si'asouna.

²⁷ Dios chū'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kamu: “Cristo Diopi jo'kauna pāina'me sunaum pa'inare ūcuanukore chū'uku pa'ija'mu”, chiimu. Cristo, Repau'te pāi chū'ñe jo'kasi'kure Dioreta'ni chū'umaneja'mu.

²⁸ Repau ūcuanukore cajejani chū'urumu Puka'kure Diore ija'che i'kaja'mu Cristo: “Ja'ku, mu'upi chū'ure ūcuachi'a chū'ujū'u”, chiija'mu, aperumu Repau'te pāi chū'ñe jo'kasi'kure. Jā'aja'ñe i'kaja'mu Mamaku, Puka'kupi ūcuanukore peore chū'uku paau chini.

²⁹ Pāi okoroma'ñe jūnisosiva'nare oiju cho'okaiju vajunapi jo'e okorocojñome. Pāi jūnisosina vajurajache jachanata'ni, zje'se pa'ina jā'aja'ñe cho'ochē? Jūnisosina vajuraima'ñe pa'ito, zūque cho'oñu chini cho'okaiche repanare?

³⁰ Chukuna'te Cristo pa'iche kuanajejuna si'arumu asivajuchache pa'imu. Pāi jū'isina vajuraiche peotota'ni, zje'se pa'ina chukuna ūcuare chū'vache?

³¹ Musanukonani Maire Paaku Jesucristo cho'okaiuna re'oja'che pa'ijuna rua pojomu chū'u. Ucuarepaa'me jā'a. Ie ūcuachi'a ūcuarepaa'me: Chū'ure si'aumucujña chuenisovajuchache pa'imu.

³² Chū'u Efeso vū'ejoojo pa'irumu chū'ure cuhena cu'ava'na kokaneeva'na cho'ochēja'che cu'ache cho'osinaa'me chū'ure. Rupu chū'u cuasachechi'a chū'vaku pani jā'aja'ñe cho'onare chū'vajaimanera'asi'kua'mu chū'u. Jūnisosina vajuraima'ñepi ūcuarepa pa'ito, zūquere koorare chū'u jā'aja'ñe pa'inare chū'vasi'e ro'i? Jūnisosina vajuraiche peoto ūcuache cho'ore'ora'mu. Ija'che kamu aperumu tocha jo'kasi'e: Che'ro jūnisojanaa'me mai.

Jā'ajekuna mai chura āupi āiju conopi ūkuju ūcuache cho'uju pañu, chiimu.

³³ Pāipi jā'aja'ñe chū'vato asacuejū'u; re'oja'che cho'ochē'te jo'kasōñe. Ija'che i'kame pāi: “Pāi re'oja'che pa'inapi si'arumu cu'ache cho'onani ja'me pani re'oja'che pa'iche jo'kasojanaa'me”, chiime.

³⁴ Musanukona te'ena chuta'a Diore cuasamana pa'ime. Masi cuasaju cu'ache cho'ochē ūhaso re'oja'che pa'ijū'u. Musanukonapi asa kukua'ju chini i'kamū chū'u jā'a.

Pāi jū'isina vajurajaca'nivūā pa'iche'te kamu

³⁵ Chekurumu pāi ija'che sēecosome: “Pāi jūnisosina, zje'se vajurajanaa'ñe? zRepana vajuraisirumu jeejaca'nivūā paajanaa'ñe?”

³⁶ Repana tūñe cuasaju jā'aja'ñe sēeme. Asarepajū'u. Ija'chea'me: Āura'karuāre tāru aineera chini joimu. Repara'karuāpi joimaneni repara'ñuru aineema'mu.

³⁷ Chekurumu āura'karuā ūcuuara'karuāre tāru repacaā joni aineemu. Trigo repara'ñuruāpi tāma'ñe repara'karuāpi tāme.

³⁸ Āura'karuā tāsirumu āura'ñuruā ainee pa'ijache Repau'te uache jo'kamū Dios.

³⁹ Cheja pa'ina ūcuanuko pāina'me cu'ava'na ca'nivūā ūcuajaca'nivūā paama'me. Pāi tūca'nivūā paame. Ūcuachi'a cu'ava'na tūca'nivūā paame. Pī'a ūcuachi'a tūca'nivūā paame. Chiacha va'iva'na ūcuachi'a tūca'nivūā paame.

⁴⁰ Cūnaumu pa'ina ūcuachi'a tūca'nivūā paame, re'oja'che ñoca'nivūā. Ūcuaja'che icheja cheja pa'ina ūcuajaca'nivūā peonata'ni re'oja'che ñoca'nivūā paame.

⁴¹ Ɔsuuna'me pãimiau ma'jñoko peore miañe ñome. Já'ata'ni peore repana ũcuaja'che miama'me. Ũcuachi'a ma'jñoko chekana miañeja'ñe miama'mu. Ũcuate'e miamauna ũcuauache ñomu repana miañe.

⁴² Pãĩ ũcuachi'a chuta'a vajuna pa'irumu si'arumu ravu jũ'ijũ pa'ime repana ca'nivũã jũ'ĩnetũ'ka. Jũnisorena tãru repana ca'nivũã já'jusomu. Já'ata'ni jo'e jũ'imanejaca'nivũãre vajurajanaa'me.

⁴³ Pãĩ cu'aca'nivũã paanapĩ jũnisorena tãsome pãĩ. Já'ata'ni repana jũni vajuraisirumu mamaca'nivũã re'oja'che ñoñe paajanaa'me repana. Ũcuachi'a koka peosica'nivũã paanapĩ jũnisorena tãsome pãĩ. Já'ata'ni jũni vajuraisirumu rua kokaca'nivũã paajanaa'me repana.

⁴⁴ Pãĩ ca'nivũã icheja cheja pa'ire'oca'nivũã paasinapĩ jũnisorena tãsome pãĩ. Já'ata'ni repana vajuraisirumu mamaca'nivũã paajanaa'me, cnaumu pa'ina ca'nivũã. Ca'nivũã cheja pa'ire'oca'nivũãna'me cnaumu pa'ire'oca'nivũã pa'imũ.

⁴⁵ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chareparo icheja cheja pa'isi'ku Adán Diopi cho'ũana

vajũu pa'iu pãĩ ca'nivu paasi'kuamũ,

chiimũ. Repau Adán pa'isi'ejache pa'ime mai chura; pãĩ ca'nivũã paame. Chura Adán charo pãĩ ca'nivu paaku pa'isi'ejache Cristoji rani pa'iu chueniso tãcojñosi'kupĩ charo vajurani pa'iu vajuraisica'nivu'te paaku vajurajache jo'kasi'kuamũ maire. Já'ajekuna chura Cristo pa'icheja'che re'oja'che pa'ime mai vajurajanaajeju.

⁴⁶ Mai ca'nivũã vajuraisica'nivũãre teana ĩsima'mũ maire Dios. Charo icheja cheja pa'ire'oca'nivũãre ĩsimũ Dios maire. Já'api mai jũni vajuraisirumuta'ni cnaumu pa'ire'oca'nivũãre ĩsija'mũ Repau.

⁴⁷ Pãĩu chareparo icheja cheja pa'isi'ku Adán cha'opi cho'ocojñosi'ku paniasomu. Na'a cho'je Maire Paaku Jesucristo cnaumu Dios pa'icheja pa'ikũjĩ cajeasomu.

⁴⁸ Já'ajekuna pãĩ icheja cheja pa'ina ũcuanũko cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán pa'icheja'che pa'ime. Mai ũcuachi'a cnaumu raisi'kũre Jesucristo'te cuasana Repau pa'icheja'che pa'ijanaa'me cnaumuna sani.

⁴⁹ Pãĩ ũcuanũko cheja pa'ina cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán ca'nivũja'ñe paame. Mai ũcuaja'che cnaumu raisi'kũre Jesucristo'te cuasana Repau jũni vajuraisica'nivũja'ñe paajanaa'me.

⁵⁰ Musanũkonare chu'u majapãijanare iere kuara chiimũ chu'u: Mai ca'nivũã icheja chejachi'a pa'ire'oca'nivũãjekuna Dios pa'icheja saicu'amũ. Ũcuachi'a jũni já'jusoca'nivũãjekuna Dios pa'icheja sani pa'icu'amũ.

⁵¹ Asarepajũ'u. Aperumu Dios Repau kuamanesi'ere churana chu'ũre kuasi'ere kuara. Jesure cuasana ũcuarepanũko jũnisomanejanaa'me. Já'ata'ni Dios maire ũcuanũkore ca'nivũã mamaca'nivũãre ĩsija'mũ.

⁵² Trompetavu cuhacho juhítõna mai ca'nivũã ñakocaã chami sukacheja'che teana mamaca'nivũã sañoja'mũ. Ũcuaja'che jũnisosina repavu juhítõna ũcuanũko jũnisosica'nivũã paana jo'e jũ'imanejañere vajurajanaa'me. Ũcuanũko mamaca'nivũã sañosica'nivũã paajanaa'me mai.

⁵³ Mai ca'nivũã icheja cheja pa'ica'nivũã cho'osoja'mũ. Já'ajekuna mai ca'nivũã jo'e jũ'imanejaca'nivũãre sañoñe pa'imũ maire. Ũcuachi'a mai ca'nivũã icheja cheja paaca'nivũã já'jusojamũ. Já'ajekuna ca'nivũã jo'e já'jumanejaca'nivũãre sañoñe pa'imũ maire.

⁵⁴ Mai ca'nivũã jũni já'jusoca'nivũãjekuna mamaca'nivũãre jo'e jũni já'jumanejaca'nivũãre sañojanaa'me. Já'aja'ñe cho'ojachere kuaju aperumu tocha jo'kasi'e Dios chu'o ija'che kũache ũcuarepa ti'jñeja'mũ maire:

Jũ'ĩñe ũseja'mũ Dios.

Já'ajekuna pãĩ chura jũnisoma'ñe pa'ijanaa'me,

chiimũ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e.

⁵⁵ Cheke ũcuachi'a ija'che kuamu:

Diopi ũsekaiũna jũ'ima'ñe pa'ijanaa'me pãĩ.

Pãĩ jũ'isina vajurajanaajejuna cu'ama'mũ repanare,

chiimũ.

⁵⁶ Diopi chu'ũna aperumu tocha jo'kasi'e rua jachame pãĩ. Jachaju cu'ache cho'osi'e ro'ĩ ũcuanũko jũnisome.

⁵⁷ Já'ata'ni Dios, Maire Paaku Jesucristo kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'jekuna, maire vasokuna jũni vajurajanaa'me mai. Já'ajekuna Diore pojõju, "Re'orepamu, Ja'kũ", chiiju paũu.

58 Jā'ajekuna chu'u majapāijanajejuna musanukonare chiiu chura iere chu'vamu chu'u: Diore cuasache jo'kasoma'ne cuasaju pojoju pa'ijū'u Repau'te. Repau chu'ūne ūhasoma'ne cho'okaiju pa'ijū'u. Jā'aja'ne cho'oni cho'ote'emanajanaa'me musanukona. Cho'ojuna Dios re'oja'che cho'okaija'mu musanukonare.

16

Kuri chi'i Diore cuasanare sa isijachere kuamu

1 Musanukonapi Jerusalén vu'ejoopo pa'inani Diore cuasanani kuri chi'i saoiu chi-isi'ere asa chu'u Galacia jo'kasoma'ne cuasaju pojoju pa'ijū'u Repau'te. Repau chu'ūne chu'vamu chu'u musanukonare. Repanare ūcuachi'a musanukonapi ūcuaja'che cho'oa'ju chini kuri chi'iche'te chu'vasi'kuu'mu chu'u. Ija'chea'me repa:

2 Musanukona ūcuauko cho'ochē cho'o kooche kuri romicorumu pa'iche musanukonare isire'onokoru te'enachi'a mini care'vajū'u. Musanukonapi si'arumu jā'aja'ne cho'oto chu'u musanukona pa'icheja saisirumu kuri chi'iche peoja'mu.

3 Chu'u saisirumu musanukonapi chekunare re'oja'che pa'inani jīaa chēarena Jerusalén vu'ejoopona saoja'mu chu'u repanare, musanukona chi'isi'ere kurire sakaapu chini. Repanare saoni utija'ovana, "Chu'u Pabloji inare saomu", chiiche tocha isija'mu repanare, sa űoa'ju chini.

4 Reparumu ti'ato, "Chu'upi ja'me saito na'a re'ocosomu", chini cuasa chekurumu ja'me saijacosomu chu'u. Chu'u saito chu'una'me saijanaa'me repana.

Pablo repau ku'ijachere kuamu

5 Chu'u musanukonare sani űara chiimu. Jā'ata'ni charo Macedonia chejana saija'mu chu'u. Jā'achejapi musanukona pa'icheja Corinto vu'ejoopo saija'mu chu'u.

6 Musanukona pa'icheja sani jeerumu pa'ijacosomu chu'u. Chekurumu okorumu si'achetu'ka ja'me pa'ija'mu chu'u musanukonare, pani pi'ni jo'e chekuchejana saiana musanukonapi chu'uni pojoju saoa'ju chini.

7 Musanukonani jmanakarū sani ja'me pa'iche'te cuheku chura musanukona pa'icheja saima'mu chu'u. Diopi ūsema'to na'a pa'isirumu sani jeerumu pa'ija'mu chu'u.

8 Chura saima'ne Efeso vu'ejoopo'te pa'ija'mu chu'u Pentecostés fiesta caraichejat'u'ka. Jā'a caraisirumuta'ni saija'mu chu'u.

9 Icheja pa'ina pāi Dios chu'o asaneena jainukoa'me. Jā'ajekuna Diopi cho'okaiuna repanare ūcuau chu'ore chu'vaku pa'imū chu'u. Jā'ata'ni chekuna chu'u chu'vache'te asacuheju cu'ache cho'ome chu'ure chu'vamanea'ku chini.

10 Timoteo musanukona pa'icheja saito pojoju re'oja'che cho'ojū kuiraju pa'ijū'u repau'te, pojoku paaū. Maire Paaku'te chu'u cho'okaicheja'che cho'okaiū pa'iku'mu repau.

11 Jā'ajekuna musanukona te'eujē'e cuhemanejū'u repau'te. Cuhema'ne pojoju repau chu'ure jo'e rairumu, "Re'oja'che saijū'u", chiiju pojoju raojū'u repau'te, ichejana chu'u pa'ichejana pojoku rani ti'aa'ku. Chekuna Jesure cuasanana'me cha'aja'mu chu'u repau'te.

12 Chura mai majapāiūja'iu Apolos pa'iche'te kuara. Ija'ova chu'u chu'o i'kaku tochasija'ova sakaijana mai majapāijanana'me sani musanukonani űaa'ku chini űaa chu'vasi'kuu'mu chu'u repau'te. Jā'ata'ni irumu saicu'akuasomu repau'te. Na'a pa'isirumu repau'te saire'orūmuna saija'mu repau.

Pablo cuharepacho i'kasi'ere kuamu

13 Musanukonapi cu'ache cho'omaneűu chini cuasarepaju pa'iju Jesure cuasache ūhasomanejū'u. Diopi cho'okaiuna kokarekoűoā paaju vajučuma'ne Repau'ni masi cuasaju pa'ijū'u.

14 Musanukonapi chekunare si'arumu cuasaju cho'ojū pa'ijū'u.

15 Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Acaya cheja caku Estēfanas repau majapāina'me repacheja pa'inare charo Jesure cuasaju jovosi'e masime musanukona, ūcuachi'a Jesure cuasanajeju repana chekunare Jesure cuasanare si'arumu re'oja'che cho'okaiche.

16 Jā'ana pa'icheja'che pa'inani repana chu'ūne cho'okaiju pa'ijū'u, chiimu chu'u, ūcuachi'a Jesure cho'ochē cho'okainare ūcuauko.

17 Musanukonare oiu űauache cuasakujeku Estēfanana'me Fortunatona'me Acaico'te musanukona pa'icheja pa'inapi ichejana ratena űa pojomu chu'u.

18 Repana i'kache asa vaju'si'kuu'mu chu'u. Musanukona ūcuaja'che repanapi chu'u kuasi'ere co'i kuajuna asa pojojanaa'me. Rani pa'iju chu'ure űaa re'oja'che cho'okaisinaa'me repana. Jā'ajekuna repanare co'isirumu pojoju'u.

¹⁹ Jesure cuasakuanupuã Asia cheja pa'ikuanupuã ja'me chu'o saome musanukonare. Ūcuaja'che Aquilana'me Priscila Maire Paaku'te cuasanajeju chu'o saome musanukonare, ūcuaja'che Jesuni pojoju repaña vü'e chi'ikuanupuã.

²⁰ Icheja pa'ina Jesure cuasana ūcuanuko chu'o saome musanukonare. Ūcuachi'a musanukona re'oja'che pa'iju säiñechi'a cuasaju si'arumu chëse pojoju pa'ijü'ü.

²¹ Chu'ü Pablo ija'ova tohache chü'üsü'kü chã'tireparo jmamakarü chu'ürepau jütupi tohamü ie:

²² Maire Paaku'te Jesucristo'te cuasamanare Diopi cu'ache cho'oa'kü repanare. Maire Paaku Jesucristo cunaumu Pa'iküji na'mi cajea'kü.

²³ Maire Paaku Jesucristoji oiü re'oja'che cho'okaau musanukonare, chiimü chu'ü.

²⁴ Musanukonare Jesucristo'te cuasanare ūcuanükore oiü cuasaku'mü chu'ü. Re'omu.
Pablo

San Pablo Corinto vü'ejoopo pa'inare jo'e chü'o tocha saosi'ea'me

Chü'o saosi'ea'me

¹ Chü'u, Pablo, Diopi chiiuna Jesucristo saosi'küpi mai majapãijaiu Timoteona'me ija'ova utija'ova tocha saomü musanukonare Corinto vü'ejoopo pa'inare Diore cuasakuanupu pa'inare, ücuachi'a Acaya cheja si'acheña pa'inare Repau neenare.

² Mai Ja'kü Dios, Maire Paaku Jesucristona'me musanukonare rua re'oja'che cho'okaiu paau, re'oja'che paapu chini.

Pablo cu'ache ti'ñecoñosi'ere kuamu

³ Maire Paaku Jesucristo Puka'kure Diore pojoju, "Re'orepamu, Ja'kü", chiiju pañu. Mai Ja'küjeku maire oiku'mu Repau. Diojeku maipi oito mai rekoñoã si'arumu churokaiku'mu.

⁴ Maini cu'ache ti'ñekuna maipi oito mai rekoñoã churokaiku'mu Repau, ücuaja'che maipi chekunani cu'ache ti'ñecoñojöju oinani churomasia'ju chini, maire Repau churocheja'che churoju paapu chini.

⁵ Já'ajekuna maini Cristo'te cu'ache ti'ñesi'ēja'che rua cu'ache ti'ñekuna maipi oito mai rekoñoã Ücuauji churokaimu.

⁶ Chukuna musanukonani Dios chü'ore chü'vaju cu'ache ti'ñecoñonata'ni ücua vaju'chuma'ñe chü'vaju pa'ime, musanukonapi Dios chü'ore asa chëa Repauni jovorena, Ücuauji musanukona oiche'te churoa'ku chini. Ücuachi'a chukuna'te cu'ache ti'ñekuna oinare churumu Dios, chukuna'te ti'ñeñeja'ñe musanukonani cu'ache ti'ñeto chukunapi ücuaja'che churojana Dioni cuasaju musanukonapi na'a rua koka paa'ju chini.

⁷ Musanukona re'oja'che pa'ijachere cuasaju pojome chukuna. Ücuachi'a musanukona chukuna cu'ache ti'ñecoñojöju oicheja'che oirumu chukuna'te churocheja'che Diopi musanukona rekoñoã churokuna, "Ühasomanejanaa'me repaña", chini cuasaju pojome chukuna.

⁸ Asarepajü'u, chü'u majapãijana. Chü'u Asia cheja saisirumu cu'ache ti'ñeuna pa'isi'ere jo'e kuara chiimu chü'u musanukonare. Reparumu cu'ache cho'ojuna vaju co'i cuasamaña, "Chuenisoja'mu chü'u", chiisi'kuamü chü'u, juvo koka peoku.

⁹ Já'ata'ni reparumu chü'u rekocho jü'ipi'raku cuasacheja'che cuasasi'küjeku re'oja'chere che'chesi'kuamü chü'u. Já'ajekuna chura chü'u ie masimu: Mai masichechi'a cuasama'ñe pa'iju Dioni jünisoinare vasokaikuni cuasaju sëeñe pa'imü, cho'okaaü chini. Ücuachi'a jü'ipi'ranare jü'iñe üsemu Repau.

¹⁰ Reparumu rua cho'osovajuchüache pa'icheta'ni Diopi chü'uni jü'iñe'te üseku cho'okakuna chuenisomanesi'kuamü chü'u. Repau chü'ure jo'e ücuaja'che cho'okaijache masimu chü'u.

¹¹ Já'ajekuna Dioni sëekaiju pa'ijü'u chü'ure já'aja'ñe cho'okaaü. Päipi chü'uni jainuko Repauni sëekaiju pani Repauji chü'ure re'oja'che cho'okaiuna asaju ücuaja'che päi jainuko Repau'te, "Re'orepamu, Ja'kü", chiiju pa'ijanaa'me.

Corinto vü'ejoopo jo'e saimanesi'ere kuamu Pablo

¹² Já'ache cho'osi'ere cuasaku pojoku'mu chü'u: Chü'u si'acheñaruã ku'iu päi jainukore tijña cho'osi'ere meñe cuasa ñato chü'u cho'osi'ere peore jorema'ñe re'oja'chechi'a cho'osi'ea'me. Diopi chü'uni cho'okaaü chini chü'u masichechi'a cuasama'ñe Repauni si'arumu sëeü cho'oku pa'isi'kuamü chü'u. Já'aja'ñe cho'oku musanukona pa'icheja pa'irumu na'a rua re'oja'che cho'oku pa'isi'kuamü chü'u.

¹³ Ücuachi'a chü'u musanukonare tocha saosija'o chü'o rühiñechi'a i'kaku tocha saosi'kuamü. Musanukonapi repachu'ore peore masi asa chëato re'omu.

¹⁴ Te chuta'a masi asa chëamanaa'me musanukona: Maire Paaku Jesús jo'e raiumu-cuse chü'upi chü'vakuna asa chëa musanukona Repau'te cuasaju jovosinajeju chü'ure pojोजनाa'me. Chü'u ücuaja'che reparumu musanukonare chü'vakuna asa chëasi'ere cuasaku rua pojoja'mu.

¹⁵⁻¹⁶ Já'are masiku chü'u musanukonani ka'chañoã ñajaiu pa'iu pojora chini Macedonia chejana saiküji musanukona pa'ichejare charo canuka ñara chini cuasasi'kuamü. Pani pi'ni sani jo'e co'iku ñara chini cuasasi'kuamü chü'u.

Jā'aja'ñe kuni pi'ni mʉsanukona pa'ichejapi Judea chejana teana saito chʉ'u saijache cho'okaire'ora'asi'kua'mʉ mʉsanukonare.

¹⁷ Chʉ'ʉpi, "Jā'aja'ñe saija'mʉ", chiisi'kupi saimaneʉna, ζ "Joreu jā'u", chiiju cuasache mʉsanukona?

¹⁸ Jā'aja'ñe cuasamanejū'u. Diopi ñakuna jorema'mʉ chʉ'u mʉsanukonare.

¹⁹ Chʉ'ua'mʉ Silvanoa'mʉ Timoteo Dios Mamaku Jesucristo pa'iche'te kʉaju chʉ'vasinaa'me mʉsanukonare. Repau Cristo jorema'kujeku peoche i'kama'kua'mʉ.

²⁰ Repau rani cho'okaisi'ejekuna Dios aperumʉ, "Ija'che cho'oja'mʉ chʉ'u", chiisi'e peore cho'ocoñocuhamʉ. Jā'ajekuna Diore, "Re'orepamʉ, Ja'ku", chiiju Jesucristo cho'okaiuna, Dios chʉ'ore asamasiju, "Mu'u chiiche paau", chiinaa'me chʉkuna, Repau chʉ'o ũcuarepare asaju.

²¹ Repau Dios maire chēa paaku cho'okaiu pa'imʉ, maipei cu'ache ti'ñeocoñonata'ni re'oja'che cho'omasiju Jesucristo'te cuasache ũhasoma'ñe ũcuasaju paaru chini.

²² Pāi repana paachena mami tocha sʉocheja'che Dios maire Repau Rekocho'te mai rekoñoa'na raosi'kua'mʉ. Jā'ajekuna ũcuarekochoji ja'me pa'iu kuakuna, "Mai Repau neena'me", chiiju masime mai. ũcuachi'a Repau maire isijache masime.

²³ Chʉ'u cho'ora chini cuasasi'e mʉsanukona pa'icheja saimanesi'kua'mʉ chʉ'u, mʉsanukonani oiʉ ke'recuhekujeku. Masimu Dios jā'a.

²⁴ "Chʉ'u cuasacheja'che cuasaju'u", chiiu chʉ'uma'kua'mʉ chʉ'u mʉsanukonare, Dioni cuasaju re'oja'che cho'omasinare. Mʉsanukonapi na'a rʉa pojoju paaru chini mʉsanukonare karache'te cho'okasa chiiku'mʉ chʉ'u.

2

¹ Jā'ajekuna mʉsanukonapi sumava'na pa'imanea'ju chini jo'e ke'recuheku, "Saima'mʉ chʉ'u irumu", chiisi'kua'mʉ chʉ'u mʉsanukonare.

² Chʉ'ʉpi mʉsanukonare asauama'ñe i'kato, ζ neepi chʉ'ʉre pojojanaa'ñe? Mʉsanukonapi sumava'na pani chʉ'ʉre pojomanejanaa'me.

³ Jā'ajekuna chʉ'u mʉsanukonapi cu'ache cho'ochete ũhaso re'oja'che paaru chini utija'ovate tocha saosi'kua'mʉ mʉsanukonare, chʉ'ʉpi sakuna ña pojoa'ju chini. Mʉsanukona cu'ache pa'iche'te sani ñaku sumava'u pa'iche'cuhemu chʉ'u. Chʉ'u pojoku pa'ito mʉsanukona ũcuaja'che pojoju pa'ijanaa'me.

⁴ Mʉsanukonare tocha saosija'ova chʉ'u rekocho rʉa suma'ñe cuasa oiʉ tocha saosi'kua'mʉ. Mʉsanukonani suma'ñe cho'ora chini i'kaku tochasi'ema'mʉ jā'a. Chʉ'u mʉsanukonare oiʉ cuasache'te cho'o ñora chini i'kaku tochasi'ea'me.

Cu'ache cho'osi'kure repau cho'osi'e jo'e cuasama'ñe oiju jo'e cu'ache cho'ochete ũseche'te kʉamu

⁵ Mʉsanukonare ja'me pa'iku chʉ'ʉre suma'ñe cho'osi'kua'mʉ. Jā'ata'ni chʉ'ʉrechi'a suma'ñe cho'omanesi'kua'mʉ. Mʉsanukonare ũcuachi'a ũcuaukore sumava'nare cho'osi'kua'mʉ repau. Chekurumu repau mʉsanukonare rʉarepa sumava'nare cho'omanecosomu. Repau pa'iche rʉarepa cu'ache cutucuhemu chʉ'u.

⁶ Repau cu'ache cho'osi'e ro'i repau'te jainuko cu'ache cho'osinaa'me mʉsanukona, jo'e cu'ache cho'omanea'ku chini. Re'omu jā'a. ũcuamakaru cu'ache cho'ojū'u repau'te.

⁷ Chura ija'che cho'ojū'u: Repauji rʉarepa oiʉ, "Pani etajai'che cuasoma'ñea'me ie", chiiu cuasamanea'ku chini, repau cu'ache cho'osi'ejē'e cuasama'ñe cho'okaiju pa'ijū'u repau'te, jo'e oimanea'ku.

⁸ Mʉsanukona repau'te oi'che'te cho'o ñojuna repauji masia'ku chini i'kamʉ chʉ'u.

⁹ Aperumu mʉsanukonare chʉ'u chʉ'vakʉ chʉ'ñe asa jachama'ñe cho'ochete cho'o ña masira chini, chʉ'o tocha saosi'kua'mʉ chʉ'u mʉsanukonare.

¹⁰ Jā'ajekuna mʉsanukonapi repau cu'ache cho'osi'ere cuasama'ñe pa'ijuna chʉ'u ũcuaja'che repau cu'ache cho'osi'e cuasamaneja'mʉ. Mʉsanukonare cuasakujeku Cristo ñaku'te cho'omu chʉ'u,

¹¹ maini vati aipi cajejaimanea'ku chini. Repau cacʉ'ora chini cho'ochete masinaa'me mai.

Pablo Troas vʉ'ejoo'po saisirumu pojomanesi'ere kʉamu

¹² Chʉ'u Jesucristo'te cuasache kʉachʉ'ore chʉ'vara chini Troas vʉ'ejoo'po saisirumu Repau chʉ'o rʉa chʉ'vare'ochete jainuko asaneena pa'isinaa'me.

¹³ Jā'ata'ni mai majarāi'ju'ia'ni Titoni ti'ñamaneʉna chʉ'ʉre masi pojoku chʉ'vacu'akuna repa'ne jo'ka Macedonia chejana ranisosi'kua'mʉ chʉ'u, repa'ni ti'ñara chini.

Jesucristo'ji maire cuhenare cajejaina mai Dios chʉ'o chʉ'vache'te kʉamu

¹⁴ Diopi maini si'ache re'oja'che cho'okaiuna, "Re'orepamu, Ja'ku", chiinaa'me mai Repau'te. Ucuauji chũ'ukuna maire cuhenare Jesucristoji si'arumu cajejaiu pa'iana ma'ñasuche vuocheja'chere Repau chu'ore si'achejña ku'ijũ chu'vaju pa'ime mai.

¹⁵ Diopi ñato mai Repau chu'o chu'vana Jesucristo Repau'te ma'ña isicheja'che pa'ime, Repau chẽa paanana'me cho'osojana asaju'te chu'vana.

¹⁶ Maire Dios pa'icheja saijanare mai Repau chu'o chu'vache, ma'ñare chu'e vaju'cheja'che pa'imũ. Cho'osojanareta'ni eopi cu'asukuna chu'e jũnisocheja'che pa'imũ. Pãi te'eujẽ'e Diopi cho'okaima'to Repau chu'o chu'vamasima'me.

¹⁷ Chekuna ku'ijũ cho'ocheja'che Dios chu'ore chu'vaju kurire kooñũ chiimanaa'me chũkuna. Jã'aja'ñe cho'oma'ñe Cristo neenajeu Ucuauji saouna Dios asaku'te chu'o ũcuarepare chu'vaju ku'ijũ pa'inaa'me chũkuna.

3

Mama chũ'u jo'kasi'ere kuamu

¹ Chu'vanare te'enare ña vesuju utija'ore chiime pãi, repa pa'iche'te ña masiñũ chini. Chu'uta'ni masicojñokujeku musanukona tochasija'o chiima'kua'mũ. Musanukona ũcuachi'a chu'u re'oja'che che'chosi'e ũcuare masinajeu chu'u pa'iche'te kuaju chekuna tochasija'o sõeñe chiima'me.

² Musanukona chu'u chu'vasi'e Dios chu'ore asa chẽa re'oja'che pa'ijũ chu'u pa'iche'te kuaju tochasija'ovaja'che pa'ime, pãipi ũcuauko ña masia'ju chini. Chu'u ũcuachi'a musanukona pa'iche'te ñaku pojomu.

³ Iere masire'omu: Utija'ova Jesucristoji tochakakuna chu'u sa isisija'ovaja'che pa'ime musanukona. Tintapi tochasija'ovama'mũ repaja'ova; Dios Si'arumu Pa'iku Rekochoji tochasija'ovaa'me. Ucuachi'a Diopi Moise'te kuaku catak'ana tochasi'ejachema'mũ repa; pãi rekoñoña tochasi'ejache repa rekoñoñare Repau chũ'uñe'te paaaju chini cho'okaimũ Repau.

⁴ Ucuachi'a Jesucristoji cho'okaiuna chu'u Repau chu'ore chu'vakuna musanukona re'oja'che pa'iche ñamu Dios. Jã'are masimũ chu'u.

⁵ Jã'ata'ni chu'u Repau chu'o re'oja'che chu'vakũ, "Rua masimũ", chiũ chu'vama'kua'mũ. Te'eu chu'uchi'a cuasaku che'chochema'mũ ie. Chu'u che'choche peore Diopi cho'okaiuna che'chochechi'aa'me. Diopi cho'okaima'to Repau chu'ojẽ'e asavesuku chu'vachejẽ'e vesura'amũ chu'u.

⁶ Ucuauji chu'are Repau mamare cho'oñũ chiisi'e kuamasiche'te jo'kasi'kua'mũ, chu'upi musanukonani sa kuaa'ku chini. Repau aperumu, "Ija'che cho'oñũ", chiũ chũ'uku catak'õña tocha jo'kasi'ere pãipi jachaju repare cho'omaneni cho'osome. Repau mamare cho'oñũ chiisi'eta'ni ija'che pa'imũ: Mai rekoñoña Repau Rekocho'te raomu Repau, maipi re'ojarekoñoñare paaju re'oja'che pa'ijũ Ucuauña'me si'arumu paapu chini.

⁷ Repau aperumu chũ'uku tochasimajña pa'iko'ña pãire jo'karumu rua miañe ñou isiasomu Dios. Jã'ajekuna repako'ña kookaisi'ku Moisés Dios pa'ikũtipi cajeku chia ñacu'ache ko'sijachiajekuna chekuna repau chia ñamaneasome, Israel jojosina. Caje pa'iana na'a pa'isirumu Moisés chia ko'sija'isi'e si'asoasomu. Repa aperumu chũ'usi'e rua miañe ñou Dios chũ'u jo'kasi'ejeku re'oja'isi'kua'mũ.

⁸ Jã'ata'ni Repau mamare cho'oñũ chiũ chũ'u jo'kasi'e Repau Rekocho cho'okaicheji na'a re'oja'imũ.

⁹ Dios chu'o aperumu tochasi'e mai cu'ache cho'osi'e ro'iche chũ'uñeta'ni re'oja'isi'kua'mũ. Jã'ata'ni Dios chu'o mama kuacheji Jesucristo cho'okaisi'ejekuna mai cu'ache cho'ocher ro'iche peocher'te kuachejeku na'a re'oja'imũ.

¹⁰ Aperumu chũ'usi'e jo'karumu rua re'oja'isi'kua'mũ. Jã'ata'ni irumu pa'iche mama chũ'usi'e na'a rua re'oja'imũ.

¹¹ Aperumu chũ'usi'e si'asosi'kua'mũ. Mama chũ'usi'eta'ni si'asoma'ñe si'arumu pa'ija'mũ. Jã'ajekuna mama chũ'usi'echi'a na'a rua re'oja'imũ.

¹² Mama chũ'usi'e si'ama'ñe pa'ichejekuna Dios chu'o re'oja'chere vaju'chuma'ñe chu'vakũ'mũ chu'u.

¹³ Moisés repau chiare ñoũseku cho'ocheja'che cho'oma'ñe peore Dios chu'o masi kuaku'mũ chu'u. Moisés chiare ko'sija'ũ re'oja'che ñosi'e si'asojachere Israel jojo-cojñosinapi ñamanea'ju chini kãapi pũja paniasomu.

¹⁴ Reparumu Israelpãi Dios chu'o asinata'ni asa chẽamaneasome. Irumu ũcuachi'a repa jojosina, chiña kãñapi pũja masi ñama'ñeja'ñe pa'ijũ aperumu tocha jo'kasi'e ñanata'ni asa chẽama'me. Repau Jesucristo repapãipi asa chẽaa'ju chini

repakāña tuakaiheja'che tuakaimasiku'mu. Jā'ata'ni chuta'a tuakaima'ñeja'ñe Repau cho'okaimauna irumujatu'ka asa chēama'me repana.

¹⁵ Irumujatu'ka repau Moisés tocha jo'kasi'e ñanata'ni repana rekoñoā kāña pū'inaja'ñe pa'iju asa chēama'me repana.

¹⁶ Jā'ata'ni pāi Maire Paakuni cuasaju jovosinare Ūcuauji repana chiña pūja ta'pisikāñaja'ñe repana rekoñoā ta'pisi'e tuasokakuna Repau chu'o asamasime repana.

¹⁷ Jā'aja'ñe cho'okaimu Dios Rekocho, Maire Paakujeku. Repau Rekocho paana pāi chēacojño etasina pojoju pa'icheja'che re'oja'che pa'ime, cu'ache cho'ochete jəvomasiju.

¹⁸ Jā'ajekuna mai Repau'te cuasana ūcuanuko mai chiña kāña pūja ta'pisinaja'ñe pa'ima'me. Maire Paaku Dios Rekochoji cho'okaiuna Repau re'oja'che pa'iche masiju cho'o ñoju Repau pa'icheja'che si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ime.

4

¹ Jā'ajekuna, "Pani tī'a cuasoma'ñea'me ie", chiiju cuasamanaa'me chukuna, Dios maire oiū Cho'okaikūji Repau chu'o chu'vache'te jo'kauna.

² Chukuna Dios chu'o chu'vana jorechu'o cutuchejē'e cuheju, rope'e cu'ache i'kachena'me vajuchuache i'kache cuhena'me. Jā'aja'ñe cuhenajeju Dios chu'o ūcuarepare i'kache chiinaa'me. Pāi ūcuanukore re'oja'chere chu'vajuna asa, repana rekoñoā, "Ina i'kache chu'o ūcuarepaa'me", chiiju cuasame. Diopi ñakuna rūhiñe kuanaa'me chukuna Repau chu'o.

³ Pāi te'enare vati toa saijanare chukuna chu'vachu'o asavesamu, Jesucristo'te cuasache kuachu'o.

⁴ Diore cuasacuheju pa'inare paaku chū'ukūji vati aipi ūsekuna Dios chu'o asavesume. Repana rekoñoā na'ava'naja'ñe pa'iju Jesucristo Diojeku miañeja'ñe re'oja'che pa'iche kuachu'o asavesume repana.

⁵ Chukuna pa'iche meñe chu'vamanaa'me. Peore Masiku Jesucristo pa'iche'te chu'vanaa'me chukuna, pāipi Repau'ni cuasaja'ju chini. Ūcuachi'a musanukonare cho'okainaa'me, Jesuni pojoju.

⁶ Dios, mamarumu chijachejachi'a pa'irumu, "Miañe pa'ijū'u", chiiu chū'uasomu. Ūcuauji mai rekoñoāna miañeja'ñe cho'okaiuna Jesucristo pa'iche'te ñaju masime mai chura, "Dios rua re'okū'mu", chiiju.

Diore cuasana pa'iche'te kuamu

⁷ Chukuna rua vesuva'najeju totoro'rova rua ro'imaro'rova pa'icheja'che pa'inaa'me. Jā'aja'ñe pa'nareta'ni Diopi Repau chu'o re'oja'chere rua ro'isi'eja'chere rupū ĩsiuna koo paanaa'me chukuna. Jā'aja'ñe cho'osi'kuu'mu chukuna'te Dios, pāipi ña, "iInare Dios rua masiche'te cho'okaku!", chiiju masia'ju chini.

⁸ Ija'che pa'inaa'me chukuna: Rua pa'ivesache pa'inata'ni re'oja'che pani etajajanaa'me chukuna. Cu'ache ti'ñecojoñonata'ni care'vamasinaa'me.

⁹ Cu'ache cho'ocjoñonata'ni Cho'okaiku'te paanaa'me. Rua chuenata'ni chuenisomanaa'me chukuna.

¹⁰⁻¹¹ Chukuna'te vajuna pa'irumu si'arumu Jesucristoni cho'ochete cho'okaiju ku'iju chu'vanare pāipi asa pe'ruju Repau'te vanisosi'eja'che vanisoñu chiinaa'me. Jā'ata'ni chukuna'te Maire Paakūji cho'okaiuna Repau cho'ocjoñosi'eja'che cho'ocjoñocuhema'ñe pa'iju ūcua chu'vajuna ña Repau pa'iche masinaa'me pāi. Ūcuachi'a Repauji chukuna'te jū'iñe'te ūsekuna pāire na'a jainukore chu'vajuna Repau pa'iche asa chēame repana.

¹² Jā'aja'ñe chukunapi cho'ocjoñojū Dios chu'ore chu'vaju chuenisopi'rajuna asa chēa Repau'ni cuasaju si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

¹³ Dios chu'o tocha jo'kasikorovu ija'che kuamu:

Diore cuasakujeku chu'u i'kasi'kuu'mu, chiimu. Chukuna ūcuaja'che Diore cuasanajeju chu'vanaa'me.

¹⁴ Iere masime chukuna: Maire Paaku'te Jesucristo'te jūniso tācojñosi'kure Vasosi'ku Dios chukuna'te ūcuaja'che jūnisoru vasoja'mu. Vasouna vajurani musanukonana'me Repau'te ti'jñeñe nukajanaa'me chukuna.

¹⁵ Peore jā'a chukuna cho'ocjoñoiñe musanukonani re'oja'che cho'okañu chiiju cho'ocjoñonaa'me. Ūcuachi'a chukunapi chu'vajuna Diopi cho'okaiuna musanukonapi Repau'ni na'a jainuko cuasaju jovo, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju pa'ime Repau'te.

¹⁶ Jā'ajekuna, "Pani tī'ama'ñea'me ie", chiimanaa'me chukuna. Chukuna ca'nivua airekoku pa'imū. Jā'ata'ni chukuna rekoñoā si'aumucujña na'a rua pōsarekoñoā paaju Diore na'a rua masi cuasaju pa'inaa'me chukuna.

¹⁷ Maire irumũ cu'ache ti'jñeñe si'asojachejekuna jā'are cuasama'me chukuna. Cu'ache ti'jñesi'ejekuna na'a pa'isirumũ cunaumuna sani si'arumũ re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

¹⁸ Jā'ajekuna irumũ cu'ache ti'jñeñejē'e cuasama'ñe re'oja'che pa'ijache chuta'a ñama'ñere cuasaju pa'inaa'me chukuna. Chura ñoñe na'mi si'ajachea'me. Mai chuta'a ñama'ñeta'ni si'arumũ pa'ijachea'me.

5

¹ Ie masime mai: Mai ca'nivuã mai vu'ñaja'ñea'me. Mai vu'ñare päipi ñañosocheja'che maini vanisoru Dios maire vu'ña mamavu'ñare ísicheja'che mamaca'nivuãre ísija'mu. Repau cunaumu mama cho'osivũñaja'ñere päi cho'omanesivũñare mamaca'nivuãre ísija'mu, maipi repachejare jo'e jũ'ima'ñe ai paapu chini.

² Chura ichejare pani ca'naso mamaca'nivuãre paañu chini Dios pa'ichejana sañu chiime mai.

³ Mamaca'nivuã koosirumũ ca'nivuã peona pa'imanejanaa'me mai.

⁴ Mai ca'nivuã icheja chura pa'ica'nivuã cu'ache ti'jñekuna pani ca'naso jo'ka jũ'ijaca'nivuã teana saño paañu chiime mai, ai pa'ijaca'nivuãre, jũnisosirumũ ca'nivuã peona pa'icuheju.

⁵ Dioa'mu maire re'oja'che paapu chini cho'osi'ku, mamaca'nivuã ai pa'ijaca'nivuãre paañu chini. Mai rekoñoana Repau Rekocho raosi'kua'mu, ja'me pa'iu cho'okaiuna Repau maire mamaca'nivuã ísijachere cuasaju masia'ju chini.

⁶ Jā'ajekuna Repau chu'o pojoju jachama'ñe cuasanaa'me mai. Ie masime mai: Icheja mai ca'nivuã pa'irumũ Maire Paaku'te Jesure kueñerepa pa'ima'me mai, cunaumu pa'ikujekuna.

⁷ Irumũ Repau'te ñacu'amũ maire. Rupũ Repau'te cuasacheji ja'me pa'inaa'me mai.

⁸ Jā'ata'ni ija'che cuasame chukuna: Repauni cuasaju jũ'iñe vajuchumapu jũni sani rekochoji Repauna'me pa'ito na'a re'omũ.

⁹ Jā'ajekuna ichejare jeerumũ vajuna pani, chekurumu jũnisonijē'e, "Maire Paaku chiiche'te cho'ojũ pañu, Repauji pojoa'ku", chiiju pa'inaa'me chukuna.

¹⁰ Mai ũcuanũko jũnisosirumũ Jesucristo ti'jñeñe'te nukaju Repauji chũ'ukuna mai cheja pa'irumũ cho'osi'e ro'i koojanaa'me. Cu'ache cho'osina cu'ache'te koojanaa'me. Re'oja'che cho'osinata'ni re'oja'chere koojanaa'me.

Diona'me re'oja'che pa'iche'te kũamu

¹¹ Jā'ajekuna Maire Paakuni vajuchuju, päipi asa Repauni cuasaa'ju chini Repau chu'ore chu'vaju pa'inaa'me chukuna. Dios chukuna pa'iche peore masiku'mu. ũcuachi'a musanukonapi chukuna re'oja'che pa'iche'te masia'ju chiinaa'me chukuna.

¹² Chukuna pa'iche'te meñe kuaju pojoju pa'imanaa'me chukuna. Chekuna, päi rekoñoã pa'iche ñavesuju sē'sevu pa'ichechi'a ñamasinapi chukuna pa'iche'te cu'ache cutume. Jā'aja'ñe cutuju ke'reto musanukonapi chukuna pa'iche'te masi cuasaju sañe i'kamasia'ju chini i'kame chukuna.

¹³ Päipi ñato vē'vena cho'ocheja'che cho'ocosome chukuna. Jā'ata'ni Diopi ñato re'oja'chere cho'ojũ Repau chiiche'te cho'onaa'me chukuna. Chukunapi vē've peoju musanukonare cho'okaime.

¹⁴ Jesucristo chukuna'te oiu Cuasakuni sañe cuasaju Repau chu'ore chu'vanaa'me chukuna, ũcuate'euji maire ũcuanukore jũni ro'ikaisi'ejekuna Repau'te cuasana ũcuanũko meñe jũni ro'isinaja'ñe pa'iche'te masiju.

¹⁵ Repau Cristo päi ũcuanukore jũni ro'ikaisi'kua'mu, päipi cheja pa'inapi meñechi'a cuasaju pa'iche'te jo'kaso, repanare jũni ro'ikani tácojño jo'e vajurani Pa'ikuni cuasaju paapu chini.

¹⁶ Jā'ajekuna chura chukuna päi Diore cuasamana repauna chiinarechi'a cuasacheja'che cuasama'me. Aperumũ jā'aja'ñe cuasaju Cristo'te cuasama'ñe pa'isinata'ni chura Repau'te cuasaju pa'inaa'me chukuna.

¹⁷ Ija'chea'me: Päiu ũcuanũkũji Jesucristoni cuasaku jovoni repau rekocho mamarekocho'te paaku re'oja'che mama pa'imũ. Aperumũ pa'isi'e jo'kaso chura mamare pa'imũ repau.

¹⁸ Peore jā'a Dios cho'oche'me. Jesucristo cho'okaisi'ejekuna Dios maire care'vakaisi'kua'mu, maipi ũcuanaa'me re'oja'che paapu chini. ũcuachi'a maire chekunare Repau chu'ore kuache jo'kasi'kua'mu Repau, maipi kuajuna asa chēa Repauni cuasaju Repauna'me ũcuaja'che re'oja'che paapu chini.

¹⁹ Pāi cheja pa'ina cu'ache cho'ochete Jesucristoji jūni ro'ikakuna repa na cho'osi'ere jo'e cuasamauna Ūcuana'me re'oja'che pa'ire'oa'ku chini, Dios Jesucristo'te chejana raosi'kua'mu. Jā'are pāire kuaju paapu chini jo'kasi'kua'mu Repau maire.

²⁰ Jā'ajekuna Cristo'te i'kakainaa'me chukuna. Dios musanukonare chukuna i'kacheji i'kaku pa'imu. Jā'aja'ne chu'vaju Cristoni cho'okaiju, "Dioni jovo Ūcuana'me re'oja'che pa'ijū'u", chiiju chu'vanaa'me chukuna musanukonare.

²¹ Cristo jmakarujē'e cu'ache cho'omanesi'kua'mu. Jā'ata'ni Dios Repau'te peore cu'ache cho'osi'kure cho'ochēja'che cho'osi'kua'mu, pāi ūcuauko cu'ache cho'ochete jūni ro'ikaa chini. Maini cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasara chini jā'aja'ne cho'oasomu Dios.

6

¹ Chukuna Diore cho'ochete ja'me cho'okainajeju, "Repau'te cuasamana pa'icheja'che pa'ima'ne musanukonare cho'okai'ute Diore cuasaju pa'ijū'u", chiiju chu'vanaa'me musanukonare.

² Repau chu'o pa'ikorovu tocha jo'kasi'e ija'che chiimu Dios i'kache:

Chu'u pāire oiu cho'okaiumucuse musanukona sēne asaja'mu chu'u.

Ūcuachi'a chu'u pāi chēa paaku vati toa saiche ūsekaiumucuse re'oja'che cho'okaija'mu chu'u musanukonare,

chiimu. Asarepajū'u. Chura iumucuse pāire oiu Dios cho'okaiumucusea'me. Pāire chēa paaku Repau vati toa saiche ūseumucusea'me iumucuse.

³ Pāipi chukuna pa'iche'te űa, "Ina chu'vache Dios chu'o cu'ache'me", chiiche'te cuheju te'eu'terejē'e cu'ache cho'o űoma'ne re'oja'chechi'a pa'iju űoju pa'inaa'me chukuna.

⁴ Jā'aja'ne pa'iju Diore si'arumu cho'ochete cho'okaina pa'iche'te pa'iju chukuna chimajnarua'jē'e peoju pa'iche rua cu'ache ti'jñecojñonata'ni pojoju cho'o űoju pa'inaa'me chukuna.

⁵ Su'űuecojñoju, pāi chēavu'e uaocojñoju, pāi chukuna'te cuhekuanupuā chenevuna chēa cuaocojñoju, cho'ochete rua cuaja pa'iche'te chu'ujuna cho'uju, kāiñejē'e peona pa'iju, āiñe'te peoju āucuhava'na pa'inata'ni ūcua pojoju cho'uju Diore cho'ochete cho'okaina pa'iche cho'o űoju pa'inaa'me chukuna.

⁶ Jā'aja'ne pa'iju cu'ache cuasama'ne pa'iju Repau chu'o ūcuarepare masiju, pe'ruma'ne chekunare re'oja'che cho'okaiju pa'inaa'me chukuna. Dios Rekochoji cho'okaiuna jorema'ne chekunare oiju cuasanaa'me chukuna.

⁷ Ūcuachi'a Repau chu'o ūcuarepare i'kaju, Ūcuauji cho'okaiuna re'oja'che pa'imasiju, Repau'te cuhenapi chukuna'te pa'iche cho'oto re'oja'chepe cajejaiju Repau'te cho'ochete cho'okaina pa'iche cho'o űoju pa'inaa'me chukuna.

⁸ Pāi te'ena chukunani chiiju re'oja'che i'kanaa'me. Chekunata'ni chukunani cuheju cu'ache i'kanaa'me. Chekuna ūcuachi'a chukuna'te cu'ache cutujuasome. Chekunata'ni re'oja'che cutujuasome. Jorenare cho'ochēja'che cho'ome pāi chukuna'te chu'o ūcuarepare i'kanani.

⁹ Pāi jainuko rua masicojñonareta'ni chukuna'te vesuva'nare cho'ochēja'che cho'ome pāi. Chuenisovajchuache pa'inata'ni ūcua vajuna pa'inaa'me chukuna. Vainata'ni chukuna'te vanisomanaa'me pāi.

¹⁰ Sumava'naja'ne pa'inata'ni rekoñō si'arumu pojoju pa'inaa'me chukuna. Chu'ova'na pa'inata'ni chekunani cho'okaijuna repa na rekoñō kurinaja'ne karama'ne re'oja'che pa'ime. Cu'amajnarua' peonata'ni chukuna rekoñō peore paanaja'ne pa'inaa'me chukuna.

¹¹ Asarepajū'u, Corinto vu'ejoopo pa'ina. Chukuna musanukonare cuasanajeju chukuna rekoñō cuasaju pa'iche'te jorema'ne i'kame.

¹² Musanukonare cuasache jmakarujē'e jo'kasoma'ne oiju cuasaju pa'inaa'me chukuna. Musanukonata'ni chukuna'te cuasamacosome chura.

¹³ Puka'kupāi repa na mamachi i'kacheja'che i'kanaa'me chukuna musanukonare. Musanukonare chukuna cuasacheja'che musanukona rekoñō rūhiñe cuasaju sāiñe cuasaju pa'ijū'u chukuna'te.

Diore cuasana rekoñō Repau vu'ēja'che pa'iche'te kuamu

¹⁴ Jā'ata'ni Diore cuasamanare jovo pa'iju repa na cho'ochēja'che cho'uju pa'imanejū'u. Re'oja'chena'me cu'ache ja'me pa'icu'amū, miachejana'me chijacheja ja'me pa'ima'ñeja'ne.

¹⁵ Cristona'me vati aire ūcuate'e cuasamanajejuna re'oja'che ja'me pa'icu'amū. Ūcuaja'che Jesure cuasanana'me Repau'te cuasamana re'oja'che ja'me pa'icu'amū, ūcuate'e cuasamanajejuna.

¹⁶ Tãosiva'na Diore cuasamana pojoche'me. Diore cuasana pojochemamu jã'a. Mai rekoñoã Si'arumu Pa'iku Dios va'ēja'che pa'imũ, Repau Rekochoji pa'iana. Repau jã'aja'ñe i'kasi'e ija'che kuamu:

Ûcuana'ame pa'iu ja'me ku'ija'mu chu'ũ.

Chu'ũni cuasaju chu'ũ neena pa'ijanaa'me repana, chiimu.

¹⁷ Chekũcheja ùcuachi'a, Repau chu'o pa'ikorovu tochasi'e Maire Paaku Dios i'kache ija'che kuamu:

Pãi chu'ũre cuasamanare ja'me pa'imanejũ'ũ.

Musanukonapi chu'ũ cho'oũseche'te cho'oma'ñe pa'ito pojoja'mu chu'ũ musanukonare, chiimu.

¹⁸ Jo'e chekũcheja ija'che kuamu:

"Muja'ku pa'ija'mu chu'ũ.

Musanukona chu'ũ chũ pa'ijanaa'me", chiimu Maire Paaku Peore Masiũ, chiimu.

7

¹ Asarepajũ'ũ, chu'ũ cuasana. Dios maire jã'aja'ñe cho'okajache kuachu'o asa chẽasinajeju Repau'ni cuasaju, vajuchuju mai rekoñoã cu'ache cuasachena'me cu'ache cho'ochi'che peore ũhaso re'oja'chechi'a cho'oju paũ mai.

Pablo repanare cuasaku pojoche'te kuamu

² Chu'ũre cuhema'ñe cuasaju pa'ijũ'ũ. Chekunare pãi te'eũ'terejẽ'e cu'ache cho'oma'ñe, te'eũ'terejẽ'e cacũ'oma'ñe, te'eũ'terejẽ'e repa neemañaruã joreku tutesokaimanesi'kuamu chu'ũ.

³ Musanukonani ke'reku i'kama'mu chu'ũ. Chu'ũ rekocho musanukonare rua cuasaku aperumu musanukonare kuasi'kuamu chu'ũ ie: Musanukonare chu'ũ jũ'iñetu'ka cuasaja'mu chu'ũ.

⁴ Musanukona re'oja'che pa'iche'te asa pojoku, "Chu'ũ chiiche re'oja'che cho'ojanaa'me repa", chiũ cuasaku chekunani kuaku pa'imũ chu'ũ. Jã'aja'ñe pa'iu rua cu'ache ti'jñecoñokũta'ni musanukonani cuasaku rua pojoku pa'imũ chu'ũ.

⁵ Macedonia cheja raisirũmũpi irũmũjatu'ka jmamakarũjẽ'e cuhama'ñe pa'icu'ache ti'jñecoñokũ pa'imũ chu'ũ. Pãi si'arumu ke'reme chu'ũre. Ûcuachi'a chu'ũ rekocho, "Chekurumu Jesure cuasanapi cacũ'asojanaa'me", chini cuasaku oimũ chu'ũ.

⁶ Jã'ata'ni Diopi oinare chũrokũji Titoni raouna repau'ni ña pojoku oiche kuhasi'kuamu chu'ũ.

⁷ Repau'techi'a ña pojoma'ñe ùcuachi'a repauji sakũna ña musanukona pojoku re'oja'che cho'osi'e ùcuauji kuauña asa pojosi'kuamu chu'ũ. Ûcuachi'a chu'ũre oiju ñaneẽñena'me musanukona cu'ache cho'osi'ere meñe suma'ñe cuasaju oiju chu'ũ chu'ũvache musanukona cho'oñũ chiiche'te asa na'ã rua pojosi'kuamu chu'ũ.

⁸ Musanukonare chu'ũ tocha saosija'ore ña suma'ñe pa'ijũna cuasaku oiju aperumu, "Chu'ũ ruarepa suma'ñe cuasoche i'kacosomu", chiũ cuasasi'kuamu. Chu'ũ chura jã'aja'ñe cuasama'mu. Musanukona suma'ñe pa'isi'e cu'ama'mu. Chu'ũ tochasi'e chu'o ña jeereparumu oimanesinaa'me.

⁹ Chura pojomu chu'ũ. Jã'ata'ni musanukona sumava'na pa'isi'ere cuasaku pojoma'mu chu'ũ. Musanukona chu'ũ chũ'ũñe cho'ocuhesinapi suma'ñe pa'ijũ, cuhema'ñe cho'ochi'che'te cuasaku pojomu chu'ũ. Chũkũna tocha saosi'e chu'o ña sumava'na pa'inata'ni chura Dios chiiche'te re'oja'che cho'oju pa'ime musanukona. Jã'ajekũna sumava'nare cho'osinata'ni musanukonare cacũ'omanesinaa'me chũkũna.

¹⁰ Pãi ùcuauña Diore jachaju cu'ache cho'ochi'che'te ũhasoñũ chini repa rekoñoã suma'ñe cuasato re'omu. ũhaso Repau'ni cuasaju jovoni Ûcuauña'me si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me repa. Repau'te cuasacuhenata'ni oiju cho'osojanaa'me.

¹¹ Diopi cho'okaiũna sumava'na pani etajani re'oja'che pa'ijũ chura ñamema'ñe Repau chiiche'te cho'oñũ chiinaa'me musanukona. Ûcuachi'a chura chu'ũpi musanukonare cuasaku re'oja'che ja'me paau chiime musanukona. Dioni vajuchuju cu'are cuheju chu'ũni cuasaju re'oja'che cho'oñũ chiinajeju cu'ache cho'osi'kũre cu'ache cho'osinaa'me musanukona, jo'e cho'omaneakũ chini. Jã'aja'ñe cho'oju chura re'oja'che cho'o ñoju pa'ime musanukona.

¹² Musanukonare repaja'ova tocha saorumu Dios ñakũ'te cu'ache cho'osi'kũna'me cu'ache cho'ocojñosi'kũrechi'a cuasaku tochamanesi'kuamu. Ûcuachi'a musanukona chu'ũre cuasache'te meñe cuasa masia'ju chini tochasi'kuamu chu'ũ.

¹³ Jã'are cuasaku pojomu chu'ũ.

Musanukonapi ūcuanuko re'oja'che cho'okatena Tito ñajani pojoku raisi'ere cuasaku na'a raa pojomu ch'u.

¹⁴ Aperumu musanukona pa'icheja repau chuta'a saimarumu musanukona re'oja'che pa'iche'te kuasi'kuamu ch'u repau'te. Repau saisirumu ch'u kuasi'e ūcuarepa cho'oasome musanukona. Musanukonapi repauni re'oja'che cho'okaijuna Tito reparamu, "Pablo kuasi'e ch'u ūcuarepaa'me", chiuu cuasaasomu. Ūcuachi'a ch'u musanukonare kuasi'e ch'u ūcuarepaa'me.

¹⁵ Repau Tito musanukonare oiũ sani ñarumu musanukona repau'te ña kuku pojoju repau ch'uñe jachama'ne cho'osi'ere cuasaku na'a raa chiimu musanukonare chura.

¹⁶ Ch'u musanukona repau'te re'oja'che cho'okaisi'ere cuasaku, "Cuhama'ne re'oja'che cho'ojũ pa'ijanaa'me repana", chiuu cuasaku pojomu repau.

8

Diore cuasaju isiche'te kuamu

¹ Asarepajũ, ch'u majapajana. Chura icheja Macedonia cheja pa'ina Jesure cuasakuanupã Diopi cho'okaijuna re'oja'che pa'iche'te kuaku tochamu ch'u.

² Repana raa cu'ache ti'ñecojoju chuova'na pa'inata'ni raa pojoju pa'ijũ kurinaja'ne chekunare kuri rupũ isisinaa'me.

³ Ch'u repana isiche ñasi'kujeku kuamu ie: Repanani isiaakuna isire'onukoru peore isiso jo'e isicu'achejata'ka isisinaa'me repana.

⁴ Chekunare Jesure cuasanani kurire isineesinaa'me repana. Ch'u're sējeũ raa i'kasinaa'me repana, repana isiche'te ch'u'upi ūsemanea'ku chini.

⁵ Jã'aja'ne cho'ojũ ch'u aperumu, "Re'oja'che cho'ojanaa'me repana", chiuu cuasasi'e na'a re'oja'che cho'osinaa'me repana. Ūcuanapi meñe Dioni isiju, "Chukuna'te paajũ; mu'ũ ch'uñe'te peore cho'ojũ paũ chiuu chukuna", chiuu Repau chiiche'te cho'ojũ ch'u chiiche ūcuachi'a peore cho'ojũ pa'ime repana.

⁶ Jã'ajekuna Titore repau aperumu koo pi'nimanesi'ere kurire musanukona ūsema'ne pojoju jovoche'te peore musanukona pa'ijooona sani kooa'ku chini i'kasi'kuamu ch'u.

⁷ Musanukona peore raa re'oja'che cho'onaa'me. Diore masi cuasaju, Repau ch'u raa masiju rũhiñe kuaju, re'oja'chechi'a cho'oñu chini cuasanajeju ch'u're raa cuasame. Re'oja'che cho'onajeju ūcuaja'che kuri ūsema'ne isiju pa'ijũ.

⁸ Musanukonapi kurire isia'ju chini ch'u'ku i'kama'mu ch'u. Pã chekunare re'oja'che cho'ouakuna cho'och'e'te kuaku i'kamu ch'u musanukonare. Chekurumu musanukona ūcuaja'che chekunare Jesure cuasanare oiju kuri isifu chiicosome.

⁹ Maire Paaku Jesucristo maini oiũ cho'okasa chini Repau cho'osi'e masime musanukona. Peore Paakuta'ni maini oiũ chuova'ũ pa'ikujaju pa'isi'kuamu Repau cheja pa'irumu, maipi rekoñoũ kurinaja'ne karama'ne re'oja'che paapu chini.

¹⁰⁻¹¹ "Ija'che cho'oto re'oma", chini cuasaku ch'u'vara musanukonare. Chekunare charo kuri isisinaa'me musanukona. Musanukona cho'ojũ pojoju caraisiũsrumu cho'o jujasi'e chura musanukonare peore cho'ore'ocheta'ka cho'ojũ pi'nijũ, musanukona aperumu pojoju cho'oñu chiisi'e.

¹² Mai rekoñoũ isianukoru cuasa maire isire'onukoru isito pojomu Dios maire. Mai peomajñaruã, "Isijũ ch'u're", chiima'mu Repau.

¹³ Musanukonapi peore isiso chuova'na pa'ijuna chekunapi kurina paapu chini i'kama'me chukuna. Ūcuanuko musanukonapi ūcupa'rũvachi'a karama'ne paapu chiime chukuna.

¹⁴ Irumu musanukona repana peoch'e'te paaju musanukonare cajejaiche'te isito karamaneja'mu repanare. Na'a pa'isirumu repana musanukona peoch'e'te paaju repanare cajejaiche'te sãñe isito karamaneja'mu musanukonare. Jã'aja'ne cho'ojũ ūcuanuko ūcupa'rũvachi'a karama'ne pa'ijanaa'me musanukona.

¹⁵ Dios ch'u tocha jo'kasi'e Moisés pa'irumu cho'osi'ere kuaku jã'are ija'che che'chomu maire:

Diopi cho'okaijuna raa siasi'kure cajejaimanesi'kuamu.

Jmanukoru siasi'kure ūcuachi'a karamanesi'kuamu, Diopi cho'okaijuna, chiimu.

Titona'me chekunare Corinto va'ejooopo saoch'e'te kuamu

¹⁶ Diopi cho'okaijuna chura Titopi ch'u musanukonare oiũ cuasacheja'che oiũ cuasakuna, "Re'orepamu, Ja'ku", chiimu ch'u Repau'te Diore.

¹⁷ Ch'u repau'te, "¿Jo'e saima'ku mu'ũ repacheja'?", chiito, ūcuaju saineeku pojoku, "Jau, jo'e sani ñaja'mu ch'u repanare", chiisi'kuamu repau.

¹⁸ Saiuna chekure Jesucristo'te cuasache kuachu'ore masi chu'vaku Jesure cuasakuanupuare ucuanukore re'oja'che cutucojñokuni repauna'me saau chini saomu chu'u.

¹⁹ Ucuachi'a kuri chi'i p'nisirumuna chu'una'me kurire sakaau chini Jesure cuasakuanupuapi chea jo'kasinaa'me repau'te. Chukuna cho'okaiuache cuasache'te cho'o ñojü Dioni pojoju chuova'na pa'iva'nani kurire isiñu chini saijanaa'me chukuna.

²⁰ Pái üsema'ñe pojoju jovosi'ere kurire saku, päipi chu'uni cu'a cuasaju ke'remanea'ju chini chekunare päi ja'me saja'mu chu'u.

²¹ Chu'u cho'ora chiü re'oja'che cho'ochete Maire Paakuchi'a masimanea'ku chini ucuaachi'a päi ñaju'te cho'o ñora chiimu chu'u, repapani masia'ju chini.

²² Ucuachi'a jo'e chekure mai majapaiuja'iu'te repau Diore re'oja'che cho'okaineene chu'ure ruarepañoa cho'o ñosi'kure chekunana'me musanukona pa'ichejana saau chini saomu chu'u. Chura repau musanukonare cuasaku, "Re'oja'che cho'ojanaa'me repana", chiü cuasaku na'a rua Diore cho'okasa chiimu.

²³ Repau Tito chu'ure ja'me cho'ochete cho'okaiu musanukonare ucuaachi'a re'oja'che cho'okaiku'mu. Chekuna repau'te ja'me saina mai majapaijana re'oja'che pai'ju Cristo pa'iche'te cho'o ñojuna Repau'te cuasakuanupuapi cheasinaa'me ja'me saaru chini.

²⁴ Já'ajekuna musanukona repanare oju cuasache cho'o ñojü. Ucuachi'a chu'u repanare musanukona re'oja'che pa'iche kuasichu'o ucua'erepa cho'o ñojü, Jesure cuasakuanupuapi ucuanuko asa masia'ju.

9

Diore cuasanare isiñu chini kuri jovoche'te kuamu

¹ Musanukona Jesure cuasanare chuova'na pa'inare kuri jovokaiche chu'u chu'vaku tochache chiima'me.

² Ucuare musanukona repanare cho'okaiñu chiime. Chu'u musanukona Acaya cheja pa'ina re'oja'che cho'okaiñu chiiche'te masiku icheja Macedonia cheja pa'inani kuaku pa'imü. Musanukona caraisiüsürümüpi vua kuri isiñu chiiju pa'iche'te kuaua asa repana jainuko ucua'ja'che cho'uju kuri rua isiñu chiinaa'me.

³ Já'ata'ni inare mai majapaijanare musanukona pa'ichejana saomu chu'u. Repana sani ti'asirumu musanukona cho'oñu chiisi'e cho'o pi'niñü, chu'u musanukona re'oja'che cho'ochete kuasi'e jorechu'o pa'imanea'ku.

⁴ Chu'u musanukona pa'icheja sairumu icheja Macedonia cheja pa'ina te'ena ja'me sani ñato repakuri jovomanesi'e pa'ito kukusojamü chu'u, chu'u i'kasi'ere joreju cho'okaimanarena. Musanukona ucua'chi'a joresinajegu rua kukujanaa'me.

⁵ Já'are cuasa mai majapaijanare charo saora chiisi'kuamü chu'u, repapani musanukona pojoju isiñu chiisi'ere kurire jovoju koo pi'nia'ju chini. Já'aja'ñe koo pi'niru repakuri musanukona pojoju jovosi'e isiñamana isisi'ejache pa'imaneja'mu.

⁶ Iere cavesuma'ñe cuasajü. Päiu ñu tãku jmanukoru tãni jmanukoru paaja'mu. Rua tãsi'kuta'ni rua paaja'mu. Ucuaja'che jmamakarü isisi'ku re'oja'che jmamakarü kooja'mu. Rua isisi'kuta'ni rua kooja'mu re'oja'che.

⁷ Maire ucuanukore te'enarechi'a ucuaamajñaruä päipi chu'ujuna isima'ñe mai rekoñoa isiñuache cuasamajñaruäre üsema'ñe pojoju isiche pa'imü. Päi repana neamajñaruä pojoju isinare pojomu Dios.

⁸ Dios mai chiiche si'ache peore cajejaiche isiku'mu, maipi si'arumu karama'ñe cajejaiche paaju chekunani isiju re'oja'che cho'uju paaru chini.

⁹ Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Jainukore chuova'na pa'inare oju repau neamajñaruä üsema'ñe rupü isiku'mu repau. Repau já'aja'ñe re'oja'che cho'ochete si'amaneja'mu, chiimu.

¹⁰ Äu tãku'te jo'e tãjañena'me ñu repau äiñe isikuji Dios musanukonapi si'ache paaju chekunani rupü isiju paaru chini si'arumu na'a rua isija'mu musanukonare.

¹¹ Já'aja'ñe üsema'ñe isiju pani Ucuauji cho'okaiuna karama'ñe paaju chekunare rupü isijache si'arumu paajanaa'me musanukona. Ucuachi'a chu'u chu'vache'te musanukonapi asa pojoju isiru chukunapi sa isijuna koo pojoju Diore, "Re'orepamu, Ja'ku", chiijanaa'me repana.

¹² Musanukonapi Dios neena chiiche'te chukunapi sa isia'ju chini kurire isini repanare karachechi'a cho'okaimanejanaa'me. Diore na'a rua pojoju, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiche ucua'chi'a cho'okaijanaa'me musanukona repanare.

¹³ Já'aja'ñe cho'uju musanukonapi repapani re'oja'che cho'okaiju Dios chiiche jachama'ñe cho'ochete cho'o ñoru ña pojoju Dioni ija'che i'kajanaa'me: "Repana

Jesucristoni cuasaju Repau'te cuasache kuachu'ore kuaju ie repana paache ãsema'ñe isiju pa'ime chukuna'te, chekunare ũcuachi'a; re'orepamu, Ja'ku", chijjanaa'me.

¹⁴ Ūcuachi'a musanukonare pojoju cuasaju Dioni sseekajanaa'me repana, Ūcuauji cho'okaiuna musanukona repanare cho'okaisi'ejekuna.

¹⁵ Maire pa'iche re'oja'che, pã te'eujẽ'e kuavesuche'te isisi'kujekuna Repau'te Diore ũcuanuko pojoju, "Re'orepamu, Ja'ku", chijju pañu mai.

10

Diopi jo'kauna Pablo ku'iu chu'vasi'ere kamã

¹ Chura Cristo pe'keru chu'vasi'ejache musanukonani pe'keru chu'vaku tocha saomu chu'u ie chu'o. Musanukona te'ena ija'che cutujuasome chu'ure: "Repau Pablo maire ja'me pani i'kavajuchuku rua i'kama'kuu'mu. Jã'ata'ni tiichejare pani rua chu'uku chu'o tocha raoku'mu repau", chijjuasome.

² Chu'u musanukonare ñara chini saiya'mu. Musanukonani re'oja'che pa'ito ñaku i'kamaneja'mu chu'u. Pã chu'ure, "Diore cuasama'kuja'che pa'imũ iku", chiinaretani i'kaja'mu chu'u.

³ Pãiu'mu chu'u. Jã'ata'ni pã Diore cuasamana cavacheja'che cavama'kuu'mu chu'u.

⁴ Pã vaicheji cavama'kuu'mu chu'u. Jã'ata'ni Diore cuasacuhenare cajejaku'mu chu'u, Dios Peore Masikujji cho'okaiuna.

⁵ Pã Dioni cuasacuheju chekunapi Repau'ni cuasamaneja'ju chini rua i'kanare Diopi cho'okaiuna cajejaimasiku'mu chu'u. Chekunapi Dios chiiche'te cho'omaneja'ju chini i'kanapi asa Repau'ni cuasaju jovoja'ju chini i'kamasiku'mu chu'u.

⁶ Musanukona ũcuanuko Dios chiiche re'oja'chechi'a cho'ojiu pa'irũmũna chekunare Repau'ni jachaju re'oja'che pa'imanare repana cu'ache cho'osi'e ũi chu'uja'mu chu'u.

⁷ Se'sevu pa'imajũaruachi'a ñaju pa'ime musanukona. Pãiu ũcuaukujji meñe cuasa ña, "Chu'u Cristo neekuamũ", chiiu cuasaku chu'ure ũcuaja'che, "Cristo neekuamũ jã'u", chiiu cuasaa'ku.

⁸ Maire Paaku Dios chu'ure musanukonani Repau chu'ore chu'vaa'ku chini jo'kasi'kuu'mu, chu'vakuna asa musanukonani na'a rua re'oja'che paapu chini. Musanukonani cacu'oa'ku chini cheãmanesi'kuu'mu Repau chu'ure. Jã'a vajachũma'ñe kuamu chu'u musanukonare, chu'u chu'vachu'ore asa jachamaneja'ju chini.

⁹ Jã'ajekuna musanukonani na'a re'oja'che paapu chini musanukonare pe'rukũ i'ka kukora chini tochama'mu chu'u.

¹⁰ Chekuna pã te'ena chu'u tocha saosija'o ña ija'che cutujuasome chu'ure: "Rua chu'uku tocha raomu repau. Jã'ata'ni icheja rani vesũjuku i'kamaũ pã te'eu'terejẽ'e i'ka kukoma'kuu'mu repau", chijjuasome.

¹¹ Jã'aja'ñe i'kana iere masia'ju: Chu'u musanukonare so'ore pa'iu i'kaku tocha saоче musanukonare ja'me sani panijẽ'e ũcua i'kaku pa'ija'mu chu'u.

¹² Musanukonare ja'me pa'ina te'ena rua vesunata'ni ũcuanapi, "Chekunare na'a rua masinaa'me chukuna", chijju meñe cuasaju pojonaa'me. Repana meñe pojona pa'ivesunaa'me. Repana cho'ochēja'che cho'oma'kuu'mu chu'u.

¹³⁻¹⁴ Dios chu'ure cho'oa'ku chini jo'kasi'ere musanukonare kuaku chu'u pa'iche masi kuaku'mu chu'u. Ūcuauji chu'ũna musanukona pa'icheja charo sani Cristo'te cuasache kuachu'ore chu'vasi'kuu'mu chu'u musanukonare. Chu'uchi'a te'eu cuasasi'ere chu'vajaisi'ema'mu jã'a. Musanukonare chekuna na'a charo Cristo pa'iche kuajaisina peome. Musanukonare chu'vajaisi'ku pa'imanani jã'aja'ñe i'kaku jorechu'ore i'kaku pa'ira'amũ chu'u.

¹⁵ Chekuna cho'ochete cuasaku kuama'ñe chu'ure jo'kasi'echi'a kuaku chu'vaku'mu chu'u. Musanukonani chu'u chu'vachu'ore asa cheã si'arũmu na'a re'oja'che pa'ito pojoja'mu chu'u musanukonare. Jã'aja'ñe pa'iju asamasito na'a re'oja'chere chu'vaja'mu chu'u musanukonare.

¹⁶ Musanukonare chu'va pi'nisirũmu so'ña canani chekuna pã chuta'a chu'vamachejã pa'inani ku'iu chu'vara chiimũ chu'u, musanukona pa'icheja na'a so'o pa'inani. Chekuna charo sani chu'vasinani chu'upi cho'jepi sani chu'va rani, "Chu'upi chura chu'vajakuna Diore cuasanaa'me jã'ana", chiiu jorecuhemũ chu'u.

¹⁷ Meñe i'kaju, "Rua re'onaa'me chukuna", chiimaneñu mai. Maire Paaku pa'iche'te kuaju, "Rua re'oku'mu Repau", chijju pañu mai.

¹⁸ Pãiu ũcuauji meñe, "Re'oku'mu chu'u", chiiku chekurũmu re'oku'mu; chekurũmu cu'aku'mu. Jã'ata'ni Diopi pãiu'ni ũcuaukanani, "Re'oku'mu iku", chiito re'oku'mu repau.

11

Jorechu'o che'chona pa'iche'te kuamu Pablo

¹ Chu'u i'kaku tochache ña cu'ache cuasamanejũ'u. Musanukonani vë'veu i'kacheja'che jmanukoru i'kara.

² Diopi cho'okaiuna musanukonare romi vanuku pa'icheja'che cu'a vanuku rua cuasaku pa'imũ chu'u. Chu'u musanukonare puka'kupi mamakoji chekunare cho'oma'ñe ñjũrechi'a te'eu'te re'oja'che paao chini isicheja'che Cristoni isisi'kuamũ, musanukonapi Repau'techi'a cuasaju re'oja'che paapu chini.

³ Jã'ata'ni vatiaña jore ai i'kache'te asa jachama'ñe cho'oko Eva cacu'acojñosi'ēja'che musanukonapi, "Jorechu'ore asa chëa jachama'ñe cho'ojũ Jesure masi cuasache re'oja'chere ñhasojanaa'me", chini samava'u cuasaku pa'imũ chu'u.

⁴ Pãi chekuna sani musanukonani chu'u chu'vasi'ēja'che chu'vama'ñe Jesús pa'iche tiiñe kuaju jorechu'o chu'vanare pojonaa'me musanukona. Jã'aja'ñe cho'ojũ musanukona rekoñoã Dios Rekocho kooma'ñe tiirekocho'te pojõju koonaa'me musanukona. Jesús pa'iche ñcuarepa kuache'te asa chëasina chura tiichu'ore asa chëaju pa'ime.

⁵ Repana jorechu'o che'chona chu'ure na'a rua masinama'me. Musanukona, "Rua masinaa'me ina", chiime repanare. Jã'ata'ni joreme musanukona.

⁶ Chu'u pãi jainuko pa'ichejña chu'o re'oja'che masi i'kavesukuta'ni Dios chu'o masiku'mũ. Peore jã'a chu'u cho'ocheji si'arumu cho'o ñoku'mũ chu'u musanukonare.

⁷ Chu'u musanukona rekoñoãpi karama'ñe re'oja'che paapu chini chu'u cho'oche cho'oku Dios chu'ore kuri sëema'ñe chu'ova'u chu'vaku, çcu'ache cho'ore chu'u?

⁸ Chu'u chekuchejña sani pa'iu Jesure cuasakanupũãpi kuri isirena koo musanukonare Dios chu'o kuri sëema'ñe chu'vasi'kuamũ.

⁹ Chu'u musanukonare ja'me pa'irumu te'eu'terejẽ'e karache cho'omanesi'kuamũ. Reparumu Macedonia raisina mai majapãijanapi chu'u chiiche peore ro'ikaisinaa'me chu'ure. Jã'ajekuna musanukonare jmamakarujẽ'e karache cho'omañ ñcua karache cho'oma'ñe pa'ija'mũ chu'u.

¹⁰ Cristo chu'o ñcuarepare asa chëasi'kujeku chu'o ñcuarepare i'kaku'mũ chu'u. Acaya cheja si'achejña pa'inare te'eu'terejẽ'e ñsecu'amũ jã'a chu'u kuache.

¹¹ Musanukonani cuhekũ i'kama'mũ chu'u. Dios masimũ chu'u musanukonare rua chiũ cuasache.

¹² Chu'u cho'oche cuhama'ñe ñcua chu'vaku pa'ija'mũ, kuri sëema'ñe, jã'aja'ñe cho'okuna chu'ure ke'renani, "Pablo cho'ocheja'che cho'onaa'me chukuna", chiicu'aa'ku chini.

¹³ Repana, "Jesucristo saosinaa'me chukuna", chiiju joreme. Cristo saomanesinaa'me repana. Repana cuasachechi'a joreju che'chome.

¹⁴ Vati ai ñcuaja'che te'ëñoã ñngel cho'ocheja'che re'oja'che ñoñe joreku cho'omu.

¹⁵ Repau neena jorechu'o che'chona ñcuau cho'ocheja'che cho'ojũ joreju re'oja'che pa'ina cho'ocheja'che re'oja'che ñoñe cho'ome. Jã'ata'ni repana cu'ache cho'osi'e ro'i cu'ache'te koojanaa'me.

Pablo repau'te cu'ache tijñesi'ere kuamu

¹⁶ Jo'e vë'veu i'kacheja'che i'kaku musanukonapi chu'uni, "Vë'veu'mũ jã'u", chiiju cuasamanea'ju chini sëemu chu'u. Jã'ata'ni jã'aja'ñe cuasanijẽ'e chu'u vë'veu i'kacheja'che i'kache asa cuhemanejũ'u. Chu'u pa'iche'te jo'e na'a rua kuara chiimũ chu'u.

¹⁷ Te i'kaku Jesucristo chu'usi'e kuama'ñe te'eu vë'veu i'kacheja'che i'kamũ chu'u.

¹⁸ Pãipi jainuko repana re'oja'che pa'iche meñe kuana pa'ijuna chu'u ñcuaja'che chu'u pa'iche'te kuamu.

¹⁹ Musanukona meñe, "Rua masime chukuna", chiinata'ni jorena vë'vena i'kaju che'chochu'ore asa pojonaa'me.

²⁰ Musanukonare repnanani cho'okaiju paapu chini cho'oche rua chu'unare ñcuachi'a pojõju pa'inaa'me musanukona, joreju musanukona neemajñaruã tutesonare, ñcuachi'a cuheju cu'ache i'kaju ñcuauache cu'ache cho'onare.

²¹ Chu'upi musanukonani jã'aja'ñe cho'omaña jorena pa'iche'te i'kaju, ç"Repana Pablo'te na'a rua masime", chiiju cuasache musanukona? Vajuchũacheta'ni ñcua i'kamũ chu'u.

Chekuna repana pa'iche meñe pojõju kuacheja'che chu'u ñcuaja'che chu'u pa'iche'te meñe pojõku kuamu. Vë'veu i'kacheja'che i'kamũ chu'u.

²² "Hebreopãia'me chukuna", chiime repana jorechu'o che'chona. Chu'u ñcuachi'a hebreopãiu'mũ. "Israelpãia'me chukuna", chiime repana. Chu'u ñcuachi'a Israelpãiu'mũ.

“Abraham jojocojñosinaa'me chukuna”, chiime repaña. Chu'u ũcuachi'a Abraham jojocojñosi'kua'mu.

²³ “Cristo'te cho'оче cho'okainaam'e chukuna”, chiime repaña. Chu'u repañare na'a rua Cristo'te cho'оче cho'okai'ku'mu. (Jā'aja'ñe i'kaku vē'veu i'kacheja'che i'kamu chu'u.) Cho'оче na'a rua cuaja pa'iche cho'oku, pāi chēavū'e na'a ruarepañōa cuacojñoku, na'a ruarepañōa su'i'suecojñoku, ruarepañōa chuenisovajachuache ti'jñecojñoku pa'iku'mu chu'u.

²⁴ Judíopāi chū'unapi chū'urena vacapīsimeji te'echo su'i'sueche treinta y nueve repañōachi'a su'i'sueche'te cincorepañōa su'i'suecojñosi'kua'mu chu'u.

²⁵ Choteñoa vāsochoji vaicojñosi'kua'mu chu'u. Te'echo catapi su'acojñosi'kua'mu. Choteñoa mar chiara saivua choovua fa'a ruocojñosi'kua'mu chu'u. Jā'aja'ñe ru'isirumu te'echo ñamina'me umucuse chiara joopo choovujē'e peou vavaku pa'isi'kua'mu chu'u.

²⁶ Si'arumu ku'iu ruarepañōa asivajachuache ti'jñecojñoku'mu chu'u, vū'ñajoopoā, pāi te'ena pa'icheñapi, chiaña ko'sa mevoñeji, chiara fa'a ruocheji, pōse ñaanana'me, ũcuachi'a tiipāina'me chu'u majapāi asivajachuache cho'ochena'me joreju, “Jesure cuasanaa'me chukuna”, chiina cho'uche.

²⁷ Cho'uche rua cuaja pa'iche ca'ñañetu'ka cho'oku ruarepañōa káiñejē'e peou ti'jñecojñoku'mu chu'u. Ūkuchena'me ñiñe peoku ācuhava'pa'iu ũcuachi'a te'eñoa kāñare peoku rua chu'ruku pa'iku'mu chu'u.

²⁸ Jā'aja'ñe cu'ache ti'jñecojñoku oiu Jesure cuasakuanupua ũcuachi'a si'acheñña pa'inare si'aumucujña cuasaku oiu pa'iku'mu chu'u, “Chekurumu repañapi cacu'asoju”, chini.

²⁹ Repañare ja'me pa'iku re'oja'che cho'o koka peoto repañ'te cuasaku oimu chu'u. ũcuachi'a repañapi ũcuauakujji cacu'ocojñosi'ku pa'ito chu'u rekocho rua oimu repañ'te.

³⁰ Jā'aja'ñe pa'iu chu'u pa'iche meñe pojoku kuani chu'u cho'ovesuche'te kuaja'mu chu'u.

³¹ Maire Paaku Jesucristo Puka'ku Dios, pāi si'arumu jojocojñoku, chu'u ũcuarepa i'kache masimu.

³² Jo'e chu'u pa'iche'te kuara. Damasco vū'ejoopo chu'u saisirumu Aretas ũcuaukore chū'uku pa'isi'kua'mu repacheja pa'inare. Repañ'te ũcuajoopo canare chū'ukaikujji chū'uuna chu'uni chēañu chini pāi rua pē'jesinaa'me reparumu.

³³ Jā'ata'ni reparumu chu'ure ju'ena maña repajoopo je'na pachusi'pa jā'achojena umu pa'isa'arujji casorena chu'ure chēañu chini pē'jenare chēacojñoma'ñe sanisosi'kua'mu chu'u.

12

Pablo Repañ ñasi'ena'me asasi'e kuamu

¹ Chu'u pa'iche'te meñe kuaku ũcuahama'ñe kuara. I'kate'ekata'ni chu'ure Maire Paaku Jesucristo ñosi'ena'me Repañ kuasi'ere ũcuahama'ñe kuara.

² Chu'u Jesucristo'te jovouna Dios Repañ pa'icheja chu'ure muasi'e chura ie catorcerepa'isurumu'me. Chekurumu chu'u ca'nivana'me rekocho muicosomu, chekurumu rekochochi'a. Chu'ata'ni vesumu. Diochi'a masimu jā'a.

³ Ca'nivana'me saimaneni rekochochi'a saicosomu chu'u reparumu. Diochi'a masimu jā'a.

⁴ Iechi'a masimu chu'u: Dios chu'ure Repañ pa'icheja muasirumu chekunare pāi te'eu'terejē'e kuañseche'te chu'o asasi'kua'mu chu'u.

⁵ Reparumu chu'u cho'osi'e pojoku kuauato na'a rua kuara'amu chu'u. Jā'ata'ni chu'uchi'a masiche'te meñe pojoku kuama'ñe chu'u cho'ovesuche'te kuato na'a re'omu.

⁶ Chu'u masiche kuache ũcuarepajekuna peore kuani vē'veu i'kacheja'che i'kamanera'amu chu'u. Jā'ata'ni kuama'mu chu'u jā'a, pāipi chu'u meñe kuachu'ochi'a asaju pa'ima'ñe chu'u cho'o ñoñe'te cuasa masia'ju chini.

⁷ Jā'ajekuna Repañ chu'urechi'a ñosi'e meñe ruarepa cuasaku pojomanea'ku chini vatí ai chu'ure jū'ñe cho'uche ũsema'kua'mu Dios.

⁸ Chu'ure jū'ñe'te cho'uche'te ũsema'ku chini Maire Paaku'te choteñoa sēesi'kua'mu chu'u. Jā'ata'ni Repañ chu'ure ũcuahama'ñe ũsema'kua'mu.

⁹ Jā'ata'ni sēeto ija'che i'kasi'kua'mu Repañ chu'ure: “Chu'upi cho'okaiuna cu'ache ti'jñecojñokuta'ni pojoku pa'iu chu'uni masi cuasaku re'oja'che pa'imasiku'mu mu'u. Re'oja'che pa'ivesunare chu'upi na'a rua re'oja'che cho'okaiuna chu'u Masiu cho'uche pāi na'a rua ñomu”, chiisi'kua'mu Repañ. Jā'aja'ñejekuna chu'u cho'ovesuche'te meñe

cuasaku na'a rua pojoku pa'imũ chũ'u, Cristoji Peore Masiuji chũ'uni na'a re'oja'che cho'okaaũ chini.

¹⁰ Chũ'ũpi meñe, "Rua vesũũmũ chũ'u", chiiũ cuasaku Ūcuajũ cho'okaiũna pojoku Diore cuasache na'a rua masikũmũ chũ'u. Jã'ajekũna chũ'u Cristoni cuasaku pa'ivesache'te meñe pojoku kuamu chũ'u, cho'ovesũchena'me, cu'ache cutucojñõñe, cu'amajñaruã karache, cu'ache cho'ocojñõku pa'iche.

Corinto vũ'ejoopo pa'inare jo'e sani ña vajučhusi'ere kuamu

¹¹ Musanukonapi chũ'uni cu'ache i'karena vẽ'veu i'kacheja'che i'kaku tochasi'kuu'mũ chũ'u ija'ova. Chũ'ũre musanukona rua re'oja'che cho'okaiku'te, ¿je'se pa'ũna pojoma'ñe, pojõju re'oja'che i'karuja'chere? Repanare jorechũ'o che'chonare, musanukona, "Rua masinaa'me", chiinaa'me. Jã'ata'ni chũ'ũre rua vesũũ'teta'ni na'a rua vesũnaa'me repana.

¹² Chũ'u musanukonana'me pa'irũmũ cuhama'ñe Diochi'a cho'omasiche'te pãĩ vasochena'me cheke peore cho'o ñõku pa'ũ chũ'u jorema'ñe Jesús saosi'ku pa'iche cho'o ñõsi'kuu'mũ musanukonare.

¹³ Jesure cuasakuanupũ chekuchejña pa'inare cho'okaicheja'che cho'okaiku'mũ chũ'u musanukonare. Jã'ata'ni musanukona pa'ichejachi'a musanukonani karache cho'ocuheku kuri kooma'ñe Dios chũ'o chũ'vasi'kuu'mũ chũ'u. Jã'aja'ñe chũ'ũpi cu'ache cho'oru chũ'u cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamanejũ'u.

¹⁴ Chura musanukona pa'icheja ka'chañõã sani ñasi'kupĩ jo'e saipi'ramũ chũ'u. Jo'e ũcuaja'che karache cho'oma'ñe pa'ũ Dios chũ'o kuri kooma'ñe chũ'vaja'mũ chũ'u musanukonare. Musanukona paamajñaruãre chini chũ'vama'mũ chũ'u; musanukonarechi'a chiiũ chũ'vamũ. Chii'va'napi kuri chi'i pũka'kupãire kuirama'me. Pũka'kupãia'me kuri chi'i repana mamachũiva'nare kuirana.

¹⁵ Chũ'u muja'kũjũũ pa'ũ musanukonani chiiũ pojoku chũ'u paacheji peore ro'ikau pa'ija'mũ. Ūcuachi'a musanukonani oĩũ rua ca'nañetu'ka cho'ochẽ cho'okau pa'ija'mũ chũ'u musanukonare. Chũ'u musanukonare si'arũmũ na'a rua chiiũ pa'imũ. Musanukonata'ni chũ'u chiicheja'che chũ'ũre chiiũ pa'imacosome.

¹⁶ Musanukonare karache cho'okaima'kuu'mũ chũ'u. Jã'ata'ni pãĩ te'ena, "Repanare rua joreku repana paamajñaruãre tua paamũ repau", chiinaa'me chũ'ũre.

¹⁷ Pãĩ musanukona pa'ichejana joreku sao cu'ache cho'omanesi'kuu'mũ chũ'u musanukonare, kurire jñaara chini.

¹⁸ Titore musanukonani ñajaaũ chini, sēni saoku ũcuachi'a chekũre Jesure cuasaku'te ũcuau'na'me saosi'kuu'mũ chũ'u. Repau Tito ũcuachi'a musanukonare joreku cu'ache cho'omanesi'kuu'mũ. Chũ'ũna te'eka'chapana musanukonare ũcuate'e cuasanajeju ũcuaja'chechi'a cho'okaiju pa'inaa'me.

¹⁹ Chẽkũrũmũ musanukona chũ'ũre ija'che cuasacosome: "Maipi repau pa'iche'te ña re'oja'che cuasaa'ju chini jã'aja'ñe i'kacosomũ repau". Jã'ata'ni Diopi ñato Cristo neekũjekũ musanukonare re'oja'che pa'iche'te che'cheju na'a re'oja'che cho'o koka paaajũ chini peore cho'omũ chũ'u jã'a.

²⁰ Musanukonare sani ñavajũchũache cuasamũ chũ'u, "Chẽkũrũmũ repana chũ'ũpi saito ũcuu cu'ache pa'ijũ chũ'u chiiche cho'omana pa'ijanaa'me", chini cuasaku. Musanukonapi jã'aja'ñe pa'ito chũ'u ũcuaja'che musanukona cuheche'te cho'oja'mũ. "Chẽkũrũmũ repana sãĩñechi'a cavajũ, chekũna nee tua paaneeju, sãĩñechi'a pe'ruju, te'ekuanuchi'a pa'ijũ, sãĩñechi'a ke'reju cu'ache cutuju, chekunare vesũroiju, sãĩñechi'a cuheju ũcuau'no te'enachi'a ũcuau'ache cho'õju pa'icosome repana", chini cuasaku saivajũchũmũ chũ'u.

²¹ Chẽkũrũmũ chũ'u musanukona pa'icheja jo'e sairũmũ meñe rua pojoku cuasamane'ku chini Diopi cho'õna musanukona pa'iche'te ña kũkũsoja'mũ chũ'u. Ape'ũmũ musanukona te'ena vajučhuache cho'õju musanukona pa'imanare ja'me kãijũ cheke ũcuau'ache cho'õju pa'isinaa'me. Chũ'u jo'e sani ñato musanukona ape'ũmũ cu'ache cho'osi'e ũhasoma'ñe ũcuu cho'õju pa'ito rua oija'mũ chũ'u.

13

Cu'ache cho'omaneajũ chini chũ'vasi'ea'me

¹ Chura saichena'me choteñõã sani ñaja'mũ chũ'u musanukonare. Dios chũ'o ape'ũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pãĩ chotena chẽkũrũmũ te'eka'chapana repana ñasi'e ũcuate'e kuato chũ'o ũcuarepaa'me jã'a, chiiũ.

² Chu'u chura i'kajache chotena i'kacheja'che pa'imũ. Mũsanũkona pa'icheja chu'u ka'chañoã saisirũmu musanũkonare i'kasi'e so'o pa'ikuta'ni chura jo'e ũcuare i'kakũ tochamu chu'u. Jo'e sani ñani aperũmu cu'ache cho'osinana'me chekũnare repanapi ũhasoma'ñe ũcua cu'ache cho'oju pa'ito etoja'mũ chu'u repanare ũcuanũkore.

³ Cristo chu'ũre musanũkonani i'kakaau chini raosi'ere musanũkonapi, "Cho'o ñojũ'u", chijũna repanare etoja'mũ chu'u. Repau Cristo musanũkonare cu'ache ti'jñeñe chũ'ũñe koka peouma'mũ. Peore Masiujeku musanũkonapi jo'e cu'ache cho'omaneajũ chini musanũkonare cu'ache ti'jñeñe chũ'ũmasiku'mũ Repau.

⁴ Repau'te Cristo'te tã'tavesukũna cho'ocheja'che kurususẽ'verona jẽ'jo vẽasosinaa'me. Jã'ata'ni Dios Peore Masiuji cho'okaiũna vajurani irũmu pa'iku'mũ Repau. Chũkũna ũcuaja'che Cristo neenajeju tã'tavesunaja'ñe cu'ache cho'ocojñojũ pa'inata'ni Dios Peore Masiuji cho'okaiũna ũcuauũna'me pa'ijũ ũcua cho'okaiju pa'ijanaa'me musanũkonare, na'a re'oja'che paapu chini.

⁵ Mũsanũkona rekoñoã pa'iche'te meñe cuasajũ'u; ¿Diore cuasarepache musanũkona? Mũsanũkonapi Diore jorema'ñe cuasato Jesucristo musanũkonare ja'me pa'imũ.

⁶ ũcuachi'a chu'u pa'iche'te jã'aja'ñe ña cuasani chu'u Diore cuasaku pa'iche masijanaa'me musanũkona.

⁷ ũcuajũ cho'okaiũna musanũkona cu'ache cho'oma'ñe paapu chini Diore sũekaimũ chu'u. Chu'u Repau'te cuasaku pa'iche'te cho'o ñokũ sẽema'mũ chu'u jã'a. Mũsanũkonapi re'oja'che paapu chini sũekaimũ chu'u, chu'u Repau'te cuasama'ñe ñokũjẽ'e.

⁸ Dios chu'o ũcuarepajekũna jachacu'akũna jachamaũ musanũkonapi cu'ache cho'oma'ñe re'oja'chere na'a rua cho'oju paapu chini si'arũmu cho'okaikũ'mũ chu'u.

⁹ Jã'ajekũna chu'ũpi koka peouja'che ñokuta'ni musanũkona cu'ache cho'omapu re'oja'che cho'o koka paato ũcua pojomu. ũcuachi'a musanũkona Diopi cho'okaiũna na'a rua re'oja'che paapu chini Repau'te si'arũmu sũekaiũ pa'ija'mũ chu'u.

¹⁰ Jã'are chini chuta'a chu'u saimaramũna ie chu'o charo tocha saomu chu'u musanũkonare, cu'ache cho'oche'te ũhaso re'oja'che pa'ijũna sani musanũkonani cu'ache cho'omanera chini. Dios chu'ũre musanũkonani Repau chu'ore chu'vakũ re'oja'che cho'okaaũ chini jo'kasi'kua'mũ, cu'ache cho'oche'te ũhaso re'oja'che pa'ijũna musanũkonare cu'ache cho'oma'ñe che'chokũna na'a re'oja'che paapu chini.

Pablo i'ka pi'ni chu'o saoku tochasi'ere kuamu

¹¹ Chu'u majapãijana, ija'ova tocha pi'nicuhamũ chu'u. Mũsanũkonapi pojojũ pa'ijũ re'oja'chечи'a cho'oto re'omu. ũcuanũko chu'u chu'vachu'ore asa chẽa cho'oju ũcuate'e cuasaju re'oja'che ja'me pa'ito maire oiu re'oja'che pa'iche Cho'okaikũji Dios ja'me pa'ija'mũ musanũkonare.

¹² Re'oja'che pa'ijũ sãĩñechi'a cuasaju chẽse pojojũ pa'ijũ'u.

¹³ Chekũna Jesure cuasana ũcuanũko chu'o saome musanũkonare.

¹⁴ Maire Paaku Jesucristoji ũcuanũkore re'oja'che cho'okaaũ musanũkonare. Dios maire oikũji cho'okaiũna Repau Rekochoji musanũkonare ũcuanũkore ja'me re'oja'che paau. Re'omu.

Pablo

San Pablo Galacia cheja pa'inare chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, Jesucristo saosi'kujeku pāi chēa saomanesi'kua'mu. Mai Ja'ku Dios, Repau'te jūniso tācojñosi'kure Vasosi'ku ūcuachi'a chu'ure saoku'mu Repau chu'ore chu'vaa'ku chini.

² Chu'u musanukonare, Jesucristo'te cuasaju Galacia cheja pa'ikuanupāa ija'ova utija'ova chu'ure icheja ja'me pa'ina mai majapāijanana'me tocha saomu.

³ Mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristo'ji musanukona rekoñoāna re'oja'che pa'iche cho'okaijana re'oja'che pa'ijū'u.

⁴ Repau Jesucristo mai Ja'ku Diopi chiiuna mai cu'ache cho'ochē jūni ro'ikaisi'kua'mu, maipi pāi cu'ache cho'onana'me pa'inata'ni cu'are jəvomasijū re'oja'che pa'imasia'ju chini.

⁵ Repau Dios si'arumu cuhama'ne pojocojñoku, "Peore masiū'mu mu'u; rua re'oku'mu", chiicojñoku paau. Jā'aja'ne paau.

Jesucristo'te cuasache kuachu'ore jachaju tiiñere chu'vache'te kamu

⁶ Cristo re'oja'che cho'okaisi'jekuna musanukonare chēa Paaku'te Diore cuasache musanukonapi na'mi jo'kasopi'rajuna asa kukumu chu'u. Jesucristo'te cuasache kuachu'o asa chēa cuasasina chura chekere asa chējū pa'ime musanukona.

⁷ Repachu'o musanukona mama che'chechu'o vati toa uuche Ūsekaiku pa'iche'te kuamachu'oa'me. Pāi Dios chu'o Cristo pa'iche kuachu'ore sa'ne tiiñe kuaju cac'uju pa'ime musanukonare.

⁸ Pāi ūcuauanapi chukuna musanukonare chu'vasi'ere Jesucristo'te cuasache kuachu'ore jachaju repachu'o chu'vama'ne tiiñere chu'vani vati toare ai sani uuju paapu, chukunapi jā'apāani āngel cnaumu raisi'kupi jā'aja'ne chu'vanijē'e.

⁹ Chura i'kasi'ere jo'e ūcuare i'kara. Chu'upi chu'vakuna musanukona asa chēasi'ere Jesucristo'te cuasache kuachu'ore ūcuauakuji jachaku repachu'o chu'vama'ne tiiñere chu'vani vati toare ai sani uuku paau.

¹⁰ Chu'u cho'ochē'te pāipi űa pojoa'ju chini cho'oma'ne Diopi űa pojoa'ku chini cho'oku pa'iku'mu chu'u. Pāipi chu'uni pojoa'ju chini cho'oku pani Cristo'te cho'ochē cho'okaiku pa'imanagera'amu.

Dios chu'ore chu'vaa'ku chini saosi'ku cho'osi'ere kamu Pablo

¹¹ Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Musanukonapi masia'ju chini i'kamu chu'u ie: Chu'u musanukonare chu'vachu'o Jesucristo'te cuasache kuachu'o rupū pāi cuasachū'oma'mu.

¹² Chu'ure repachu'o masiche pāi chekunapi che'chomanesina'me. Jesucristo'ji kuasi'kua'mu chu'ure jā'a, masia'ku chini.

¹³ Chu'u Jesure chuta'a cuasamau chukuna judiōpāi cuasache cuasaku pa'irumu cho'osi'e asasināame musanukona. Reparumu Jesucristo'te cuasanani ūcuauukore cac'ora chini repanare chu'ure peore cho'ore'ochetū'ka cu'ache cho'oku pa'isi'kua'mu chu'u.

¹⁴ Reparumu chukuna aipāi jo'kasi'e judiōpāi cho'ochē peore masi cho'oku chu'u majapāi jainukore chu'ujanare na'a rua masi cho'osi'kua'mu chu'u.

¹⁵ Jā'ata'ni Dios chu'uni chiiu chu'u chuta'a űaamarumuna chēasi'kua'mu na'a pa'isirumuna Repauni cho'ochē'te cho'okaaū chini.

¹⁶ Chura Repau'te chu'ure'orūmujekuna chu'upi Repau chu'ore asa chēa Mamakuni cuasaku jovo Jesucristo'te cuasache kuachu'ore judiō peonani chu'vajaau chini cho'okaisi'kua'mu Repau chu'ure. Repau'te jovosirumu Repau chu'ore che'chera chini chekunare Jesure cuasanare sēejaimanesi'kua'mu chu'u.

¹⁷ Ūcuachi'a chu'ure na'a charo Jesucristo saosinare Jerusalén pa'inare sani űamanesi'kua'mu chu'u. Jā'aja'ne cho'oma'ne teana Arabia cheja pāi peocheja saisi'kupi na'a pa'isirumuna Damasco vū'ejooona co'isi'kua'mu chu'u.

¹⁸ Choteūsurumu pa'isirumuna Pedroni űa masira chini Jerusalén vū'ejooona sani ūcuauana'me quincerepaumucujū pa'isi'kua'mu chu'u.

¹⁹ Jā'ata'ni reparumu chekunare Jesús saosinare te'eu'terejē'e űamanesi'kua'mu chu'u. Maire Paaku cho'jeu'te Santiago'techi'a űasi'kua'mu chu'u.

²⁰ Dios asaku'te jorema'ñe chu'o ũcuarepare kuaku ie chu'o tocha saomu chu'u musanukonare.

²¹ Repanare ñacuhasirumu ũcuachejapi Siria chejana'me Cilicia cheja saisi'kuamũ chu'u.

²² Mai majapãijana Judea cheja pa'iju Cristo'te cuasakuanupu reparumu chu'ure ñamanajeju vesusinaa'me.

²³ Reparumu pãi chu'u pa'iche cutuche ija'che chiiche'te asaju paniasome: "Aperumu maire Jesure cuasache'te ũseku cacu'ora chini cu'ache cho'oku pa'isi'ku chura pãipi Jesuni cuasaja'ju chini Dios chu'ore chu'vakũ pa'iasomu", chiiju paniasome pãi.

²⁴ Jã'aja'ñe chu'u cho'ochete asaju reparumu Dioni, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju paniasome repaña.

2

Chekuna Jesús saosina Pablo'te pojosi'ere kuamu

¹ Catorcerepaũsurumu pa'isirumuna Bernabena'me Jerusalén va'ejoopona jo'e saiu Titore ja'me saku saisi'kuamũ chu'u.

² Diopi chũ'una Repau'te cuasanare ũcuanukore chũ'unarechi'a cutura chini saisi'kuamũ chu'u repacheja. Chi'i chu'u judío peonare Dios chu'o chu'vache'te kuasi'kuamũ chu'u repanare, kuana masiju repanapi ũsemapura chu'u cho'ocheti cho'osomanea'ku chini.

³ Reparumu Titore chu'una'me saisi'kure griegopãijeku jikomu chã'tiro pa'ica'niru chũto tuacojñomanesi'kureta'ni, "Jiko ca'niru chũto tuacojñojũ'u", chiiju chũ'umanesinaa'me repaña.

⁴ Pãi chekunapi maini Jesure ũcuarepa cuasanani, "Jesure cuasanaa'me chukuna", chiiju jorenapi ja'me chi'iju ke'rejuna saisi'kuamũ chu'u. Repaña jorena maipi Jesucristo neenajeju mai rekoñõã cuasache'te re'oja'chere cho'ojuna ñañu chini raisinaa'me, ña pi'ni chukuna'te pa'ivesache peore chukuna judío aipãi chũ'u jo'kasi'ere cho'ochete chũ'uñu chini.

⁵ Jã'ata'ni chukuna musanukonapi Dios chu'o ũcuarepare Jesucristo'te cuasache kuachu'ore ũcua cuasaju paapu chini repaña joreju i'kache jmamakarujẽ'e asa cho'oma'ñe ũcua ũcuarepare cho'ojũ pa'inaa'me.

⁶ Jã'ata'ni Diopi pãi ũcuanukore ũcupa'ruvachi'a cuasakuna Repau'te cuasanare chũ'unare vajuchumanesi'kuamũ chu'u. Ūcuachi'a chu'upi repaña chũ'una pa'icheja'che pa'ina chu'ure pojoju, "Ija'che chu'vajajũ'u mu'u", chiiju chũ'umanesinaa'me repaña chu'ure.

⁷ Repau Jesucristo'te cuasache kuachu'ore judiopãire chu'vaa'ku chini Dios Pedro'te jo'kasi'ejache chu'ure Repau ũcuachu'ore judío peonani chu'vajaaũ chini jo'kasi'ere chu'upi kuana asa, masisinaa'me repaña.

⁸ Repau Dios Pedro'te judiopãire chu'vaa'ku chini jo'ka Cho'okaikujũ chu'ure ũcuachi'a Ūcuajũ jo'ka judío peonani chu'vaa'ku chini cho'okaikũ'mũ. Jesús saosinaa'me chukuna ka'chana.

⁹ Jã'ajekuna repaña Jesure cuasanare chũ'una Santiagona'me Pedrona'me Juan chu'u Jesús saosi'ku pa'iche'te asa pojoju chukuna'te Bernabena'me chu'ure ija'che i'kasinaa'me: "Musanukona chukunaja'ñe pa'inaa'me", chiiju, "Musanukonapi judío peonani Dios chu'ore chu'vato re'omu; chukunata'ni judiopãire ũcua chu'vaju pa'ijanaa'me", chiisinaa'me.

¹⁰ Iechi'a i'ka jo'kasinaa'me repaña chukuna'te: "Chũova'na pa'iva'nare cavesuma'ñe cuasaju re'oja'che cho'okajũ pa'ijũ'u", chiisinaa'me. Jã'ata'ni chukuna ũcuare si'arumu cho'ojũ pa'inaa'me.

Pedroji jo'e cho'omanea'ku chini Pablo i'kasi'ea'me

¹¹ Na'a pa'isirumu chu'u Antioquia va'ejoopo co'isirumu Pedroji ũcuajooopo'te rani pa'iu cu'ache cho'okuna ñaku jo'e jã'aja'ñe cho'omanea'ku chini i'kasi'kuamũ chu'u repau'te.

¹² Reparumu Jerusalén va'ejoopo Santiagona'me pa'ina chuta'a raimarumu judío peonana'me ãu ãiũ pa'isi'kuamũ repau, judiopãiatani. Jã'ata'ni repaña raisirumu vajuchuku repañi perumanea'ju chini judío peonare cuhekũ pa'icheja'che ja'me pa'imanesi'kuamũ repau, judío peonarejatũ'ka jikomu chã'tiro pa'ica'niru chũto tuacojñõñe chũ'unapi ratena.

¹³ Jã'aja'ñe Pedroji ũcuarepa peochete cho'okuna chekuna judiopãi ña ũcuaja'che cho'osinaa'me. Bernabejatu'ka repaña cho'ochete ña ũcuaja'che cho'osi'kuamũ.

¹⁴ Repanapi Cristo chũ'o ũcuarepa chũ'ũñe'te masi cho'omaruña ña repa na asaju'te Pedro'te ija'che i'kasi'kua'mu chũ'u: "Mu'u judiõpãũta'ni peore mai judiõ aipãĩ jo'kasi'e cho'oma'ñe judiõ peokũja'che pa'iku'mu. Jã'aja'ñe pa'ikũta'ni chura judiõ peonare, 'Musanũkõna pa'iche cu'amũ', chiũũ judiõ pa'iche paapu chini chũ'ũkũja'che cho'omu mu'u", chiisi'kua'mu chũ'u repau'te.

¹⁵ Ija'che i'kasi'kua'mu chũ'u: "Mai chiĩrumuna teana judiõpãĩ aineesinaa'me. Jã'ajekũna judiõ peona cho'ocheja'che cu'ache cho'omanaa'me mai.

¹⁶ Jã'ata'ni ie masime mai: Diopi ñato Repauji chũ'ũũna Moisés tocha jo'kasi'e cho'ona pãĩ te'euji'e re'oku peojuasome. Jesucristo'te cuasanachi'aasome re'ona, Repauji ñato. Pãĩ ũcuauanare re'oja'chechi'a cho'ona pa'ũato Jesucristoni cuasaju jovoche pa'imũ. Jã'ajekũna mai judiõpãĩ Repau chũ'u jo'kasi'e cho'oju aineesinata'ni Jesucristo'te cuasaju jovosinaa'me, Diopi mai cu'ache cho'oche'te tũnosokani jo'e cuasamaũ, 'Re'onaa'me ina', chiau chini. Repau aperũmu chũ'u jo'kasi'e cho'onareta'ni te'eu'terejẽ'e, 'Re'onaa'me ina', chiima'kua'mu Repau, repare peore cho'omaruña.

¹⁷ 'Mai aperũmu cu'ache pa'isinaa'me. Jã'ajekũna re'ona paũũ chini, 'Cu'ache cho'onaa'me chũkũna', chiiju Jesucristoni cuasaju jovosinaa'me mai. Jã'ata'ni chekũna judiõpãĩ Jesure cuasamaña ija'che i'kame maire: 'Jesucristo'ji cho'okaiũna judiõpãĩ re'oja'che pa'isina mai judiõpãĩ pa'iche'te jo'kaso chura cu'ache ina', chi-ime. Jã'ata'ni joreme repa. Jã'aja'ñema'mu. Jesucristo jmamakarũjẽ'e cu'ache cho'oma'kua'mu.

¹⁸ Chũ'ũpi Dios pa'ichejana sasa chini aperũmu chũ'u jo'kasi'e cho'osi'kũpi Jesucristoni jovo chũ'u cho'osi'e ũhaso pa'ikũji churana ũcuare cho'oku re'oku pasa chini jo'e cho'oni Jesucristo chũ'ũñe'te cho'oma'ñe pa'imũ.

¹⁹ Aperũmu, 'Chũ'ũpi Dios chũ'u jo'kasi'e peore cho'omaneni cho'osoja'mu', chiũũ cuasasi'kua'mu chũ'u. Jã'are masiku cho'oche Diore pojõju aperũmu cho'osimajũaruũchi'a jo'kaso Jesucristoni cuasaku jovosi'kua'mu chũ'u Diona'me re'oja'che pa'ũũ Repau chiiche'te cho'oku pasa chini.

²⁰ 'Jesucristo jũni ro'ikaicojũnosi'kũjekũ kurususẽ'verona Repau'te jẽ'jo vẽasosi'ejaj'che cho'ocõjũnosi'kua'mu chũ'u. Jã'ajekũna chũ'u chura chũ'ũpi meñe jũni ro'isi'ejaj'che pa'ũũ chũ'u chiichejẽ'e cho'oma'ñe Cristo'ji cho'okaiũna Repau chiichechi'a cho'oku pa'iku'mu. Repau'te Dios Mamaku'te chũ'ũni oũũ Repauji meñe ñisiku chũ'ũre jũni ro'ikaisi'kũni cuasaku chũ'u icheja cheja pa'ĩrũmu cho'oche peore cho'okaiũ pa'iku'mu chũ'u.

²¹ Dios chũ'ũre cho'okaiche cuhema'mu chũ'u. ũcuauji chũ'ũũna Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'kua'mu maini ũcuauña'me re'oja'che pa'ire'oa'ku chini. Aperũmu chũ'u jo'kasi'ere cho'õjũna maini Diona'me re'oja'che pa'ire'oche pa'ito Cristo maire jũni ro'ikaisi'e jũnite'esi'e pa'ĩra'amũ. Maipi re'oja'che cho'o koka peõjũna jã'aja'ñe Repau aperũmu chũ'u jo'kasi'e cho'oju Diona'me re'oja'che pa'icu'amũ maire. Jã'ajekũna Cristo maire oũũ maire cho'ovesache'te cho'okaiũ jũni ro'ikaisi'kua'mu maire Diona'me re'oja'che paapu chini", chiisi'kua'mu chũ'u.

3

Dios pa'ichejana saũũ chini Repau aperũmu chũ'u jo'kasi'e cho'oma'ñe Diore cuasache'te kuamu

¹ Asarepajũ'u, Galacia cheja pa'ina. Jorena chũ'vachũ'ore ruarepa asaju vẽ'vena carũnisosinaa'me musanũkõna. Aperũmu chũkũna musanũkonare Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ere pe'kerũji rua masi kuasinaa'me.

² ¿Je'se cho'õju Dios Rekocho koore musanũkõna? ¿Dios aperũmu chũ'u jo'kasi'ere peore cho'õju koore? Pãasinaa'me. Repau chũ'o re'ojaj'chere asa chẽa Jesuni cuasaju koosinaa'me musanũkõna Repau Rekocho.

³ Jã'ata'ni chura, ¿je'se pa'ũũna Dios cho'okaiche'te cuheju rupũ aperũmu chũ'u jo'kasi'ere cho'õju Dios pa'ichejana saiche cuasache musanũkõna, Jesure apecuasaruũmu Dios Rekocho koosinata'ni? Rua tũñe cuasame musanũkõna.

⁴ Jesuni cuasaju cu'ache ti'jũnecojuõna cu'are juvo koka paaju re'oja'che pa'iche na'a rua che'cheme. ¿Musanũkõna jã'aja'ñe che'chẽmanere? Che'chesinaa'me.

⁵ Dios musanũkonapi Repau chũ'o asa chẽasi'ere cuasajũna Repau Rekocho'te ñis musanũkõna cho'ocheji Repau cho'omasiche pãĩ vasoche cho'okaikũ'mu. Musanũkonapi aperũmu chũ'u jo'kasi'ere masi cho'õjũna cho'okaichema'mu jã'a.

⁶ Abraham pa'isi'ere cuasajũ'u. Dios chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu repau pa'isi'e:

Abrahamre Repauñi cuasakũna, "Re'oku'mu iku", chiniasomũ Dios,

chiimũ.

⁷ Ie masiche pa'imũ musanukonare: Diore masi cuasana Abraham jocosinajanaame repau cuasacheja'che Diore cuasanajeju.

⁸ Dios judío peonare Repauni cuasajuna cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasaku Repau repanare cho'okaijachere kuaku Abrahamre i'kasi'e Repau chu'o re'oja'che aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Mũ'upi chu'uni masi cuasakuna mũ'u jojojure icheja chejana raoja'mũ chu'u si'avajupaire re'oja'che cho'okaiju paau chini, chiimũ Abrahamre Dios i'kasi'e.

⁹ Jã'ajekuna Dios Repau'te masi cuasanare Abrahamre Repauni masi cuasakuna cho'okaisi'ēja'che re'oja'che cho'okaimũ.

¹⁰ Pãi Dios pa'ichejana sañu chini cuasaju Repau aperũmu chu'u jo'kasi'e cho'ona vati toana sani cho'osojanaame. Repau chu'o aperũmu tocha jo'kasi'e jã'are ija'che kuamu: Dios aperũmu chu'u jo'kasi'e tocha jo'kasikorovu pa'iche'te cho'ojũ peore si'arũmu masi cho'omanesina pãi ũcuanũko cho'osojanaame, chiimũ.

¹¹ Chekucheja ija'che kuamu:

Diopi ñato Repau'te cuasana re'onaa'me.

Jã'ajekuna repana Ũcuana'me si'arũmu re'oja'che pa'ijanaa'me, chiimũ. Aperũmu Repau chu'u jo'kasi'ere cho'ojũ re'ona pañu chiinare pãi te'eu'terejẽ'e, "Re'onaa'me ina", chiima'mũ Dios.

¹² Aperũmu Repauji chu'ũna Moisés tocha jo'kasi'e Diore cuasache i'kama'ñe, chu'ũsi'e cho'ochechi'a i'kamũ. Repau chu'o tochasikorovu ija'che kuamu: Dios chu'u jo'kasi'e peore masi cho'ona Repau pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me, chiimũ.

¹³ Jã'ata'ni Cristo maire, Dios chu'u jo'kasi'ere cho'ovesuju te'eujẽ'e peore masi cho'omaru vati toa uura'asinare, mai cu'ache cho'ochẽ jũni ro'ikaisi'kuamũ, maipi vati toana saimana'ju chini. Maipi cu'ache cho'ocojñomanea'ju chini mai cho'ocojñora'asi'e Ũcuauji mai cu'are peore ro'ikaiu si'ache cu'ache cho'osi'ku cho'ocojñoneja'ñe cu'ache cho'ocojñosi'kuamũ Repau. Dios chu'o aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu jã'a: Pãiu'te tiripuna jẽ'jo nukocojñoku'te ñani, "Repaũ cu'ache cho'osi'e ro'ia'me ie", chiijanaa'me pãi, chiimũ.

¹⁴ Jã'ajekuna Dios maire irũmu Repau aperũmu Abrahamre, "Mũ'u jocosojñojure si'avajupaire re'oja'che cho'okaaũ chini raoja'mũ chu'u", chiisi'ere ũcuarepa cho'oku Jesucristo'te chejana raosi'kuamũ, mai cu'are jũni ro'ikakuna maipi Repau, "Cho'okaija'mũ", chiisi'ere si'avajupãi Jesuni cuasaju Repau Rekocho'te kooa'ju chini.

Abrahamre cho'okaija'mũ chiisi'ena'me Moiserẽ chu'u jo'kasi'ere kuamu

¹⁵ Chu'u majapãijana, ija'chea'me jã'a: Pãiuji repau cho'oja'mũ chiiche'te kuaku tocha pi'ni mamĩ tocharu chekupĩ jo'e na'a rua kuaku tohacu'amũ jã'a. Ũcuachi'a sējocu'amũ. Jã'aja'ñea'me Dios cho'oja'mũ chiisi'e.

¹⁶ Dios Abrahamre Repau cho'okaijache i'karũmu repau jocosojñojanare jainukore i'kama'ñe te'eu pa'ijachechi'a i'kaasomũ repau jocosojñojau pa'ijachere. Cristo'amũ repau jocosojñosi'ku.

¹⁷ Jã'arũmupi cuatrocientos treintarepaũsurũmu pa'isirũmana Dios pãipi ñaju cho'ojũ paapu chini Repau chu'ũne Moiseni jo'kaasomũ. Jã'ata'ni reparũmu Abrahamre Repau charo i'kasi'e ũhasomaneasomũ Repau. Repa Abrahamre i'kasi'e ũcua pa'iu ũcuarepa cho'ocojñocuhamu.

¹⁸ Diopi Repau aperũmu chu'u jo'kasi'e cho'onani vati toa uuche'te ũsekaito Abrahamre Repau na'a charo i'kasi'e jorechu'o pa'ira'asi'kuamũ. Jã'ata'ni Dios maini oiũ Repau Abrahamre jã'aja'ñe cho'okaija'mũ chiisi'e ũcuarepa cho'osi'kuamũ.

¹⁹ Chekurũmu musanukona chu'u i'kaku tochache ija'che cuasaju i'kacosome: "Jã'a pa'ito pãipi ñaju cho'oa'ju chini Moisés tochasi'e, ¿je'se cho'ora chini chu'ũ Repau?", chicosome. Ija'chea'me: Pãipi Abraham jocosojñosi'kure Jesucristo'te raorũmujatu'ka repa chu'u jo'kasi'ere ña, "Chu'u cu'akũjekũ Dios chiiche re'oja'che cho'ovesũmu", chiiju cuasaa'ju chini jo'kasi'easomũ jã'a. Repa aperũmu chu'ũsi'e Moiseni ángelepi kuajuna tocha jo'kaasomũ maire.

²⁰ Jã'ata'ni Dios Abrahamre i'kasi'e ángelepi kuakaaru chini chu'ũma'ñe ũcuarepaui i'kasi'ejekũ na'a re'omũ.

Dios Repau cho'ora chiiche'te Moiserẽ chu'u jo'kaku kuasi'ere kuamu

²¹ Jā'ajekuna Dios Repau Moiserre chū'u jo'kasi'e Abrahamre Repau i'kasi'ere ūhasora chini jo'kasi'emaasomu jā'a. Maipi Moisés tocha jo'kasi'ere peore masi cho'ojū pa'ito Diona'me re'oja'che pa'ire'ora'amū maire. Jā'ata'ni te'euñe'e Dios chū'u jo'kasi'e cho'okoka peome mai.

²² Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'e ija'che kuumū: Pāi ūcuauko cu'achechi'a cho'ojū, pani etajaihejē'e peoche pa'ime, repana cu'ache cho'ochē ro'ijanajeju. Jā'ata'ni pāipi Jesucristoni cuasani Dios cho'okaija'mū chiisi'e re'oja'che cho'okaicojñojanaa'me.

²³ Jesucristo'te cuasache chuta'a t'amarumū chūkuna judiōpāi cu'ache pa'ijū Dios aperumū chū'u jo'kasi'e peore masi cho'ovesusinaa'me. Repare cho'ovesujū pani etajaihejē'e peoche pa'ijū Dios Mamakū rajachere cha'ajū pa'isinaa'me chūkuna.

²⁴ Dios chū'u jo'kasi'e chūkuna'te aperumū chūi kuirakaiku cho'ovesunani si'ache chū'ukujache Jesucristo rairumujatu'ka pa'isi'kuamū, repare cho'ovesujuna. Jā'aja'ñe pa'isinare Dios chūkuna'te Jesucristo pa'iche'te asa chēa Ūcuauñi cuasajuna, "Re'onaa'me ina", chiimū chura.

²⁵ Jā'ajekuna chura Jesucristo'te cuasanajeju Dios pa'ichejana sañu chini Repau aperumū chū'u jo'kasi'e cho'osina ūcuamakaru cho'oñu chiime chūkuna.

²⁶ Musanukona ūcuauko Jesucristo'te cuasanajeju Dios chīia'me.

²⁷ Musanukona ūcuauko Repauñi cuasaju okoro'vecojñosina chura Cristo pa'icheja'che re'oja'che pa'inaa'me.

²⁸ Maire Jesucristo'te cuasanare ūcuapa'ravachi'a cuasamū Dios, judiōpāina'me judío peonare, pāi chū'unana'me chū'ucōjñonare, umupāina'me romi. Mai ūcuauko Jesucristo'te cuasanajeju ūcuate'ejakuanupū'me.

²⁹ Ūcuachi'a Jesús neenajeju Abraham jojocōjñosina'ñe pa'ijū Dios aperumū re'oja'che cho'okaija'mū chiisi'ejekuna repau'te re'oja'che cho'okaicojñojanaa'me musanukona.

4

¹ Ija'chea'me: Kuriu mamaku puka'ku jūnisosirumū repauji chuta'a chīiva'u pani puka'ku paasi'e peore paava'uta'ni rupū chēa paacojñova'uja'ñe pa'imū.

² Repau ainee pi'nirumujatu'ka repau'te kuiranana'me repau paache kuirakaina chū'ūñe'te cho'ochē cho'okaiū pa'iche pa'imū repau'te puka'ku i'ka jo'kasirumujatu'ka.

³ Mai ūcuaja'che chuta'a Jesure cuasamarumū chīiva'naja'ñe pa'ijū Repau'te cuasamanare chū'una vati chū'ūñe'te cho'okaiju pa'isinaa'me.

⁴⁻⁵ Jā'ata'ni Dios, Repau i'ka jo'kasirumū t'aua Mamaku'te chejana raosi'kuamū, pāioji paaona judiōpāi'jeku Repau aperumū chū'u jo'kasi'ere cho'oku ainee pi'ni Repau majapāire repana cu'are jūni ro'ikakuna Dios pa'icheja sañu chini aperumū chū'u jo'kasi'ere ūcuamakaru cho'oa'ju chini. Ūcuachi'a maipi ūcuauko Repau chūi paapu chini jā'aja'ñe cho'oasomū Dios.

⁶ Repau Mamaku cho'okaisi'ejekuna Maire Repau chīijejuna mai rekoñoña Repau Rekocho raosi'kuamū Dios. Jā'ajekuna Repau'te Diore Ūcuau Rekochoji cho'okaiuna vaju'chuma'ñe, "Ja'ku", chiinaa'me mai.

⁷ Jā'aja'ñejekuna chura oicojñoma'ñe rupū cho'ochēchi'a cho'okaapu chini chēa paacojñomanaa'me mai. Dios chīia'me. Repau chīijeju Ūcuauji isikuna koojanaa'me mai Repau paache peore.

"Jesure cuasanapi cacu'asojū", chini cuasaku oimū Pablo

⁸ Aperumū musanukona chuta'a Diore cuasaju jovomarumū, rupū tūosiva'nare dioma'ñere pojosiinaa'me, Diorepau'te cuasaju pojochēja'che. Jā'ajekuna rupū tūosiva'na chēa paacojñonaja'ñe pa'isinaa'me.

⁹ Chūkuna judiōpāita'ni Jesure chuta'a cuasamarumū Dios aperumū chū'u jo'kasi'e cho'ojū pa'isinaa'me. Chura musanukona chūkuna judiōpāi fiestaumucujña cho'ochēja'che si'ache cho'ojū pa'ijūasome, Diopi ña, "Re'onaa'me ina", chiaū chini. Musanukona chūkuna judiōpāi Jesure jovorumū jo'kasosi'ere cho'ojū musanukona jovorumū jo'kasosi'ere co'icheja'che jo'e cho'ojū cho'ote'eme. Jesure jovosinajeju Dios pa'iche'te masiju Repau'te cuasanaa'me musanukona. Ūcuachi'a Dios musanukonare masimū. Jā'aja'ñe pa'inata'ni, zjo'e tūosiva'na chēa paacojñosi'ēja'che pañu chiiche?

¹⁰ Fiestaumucujña judiōpāi cho'ochēja'che si'ache cho'ojū pa'ijūasome musanukona, Diopi ña, "Re'onaa'me ina", chiaū chini.

¹¹ Musanukona jā'aja'ñe cho'ochē'te asaku, "Chū'u repanare chū'vasi'e peore cavesosocuhacosome", chiū rua suma'ñe cuasaku pa'imū chū'u.

¹² Asarepajū'u, chū'u majapāijana. Chūkuna judiōpāi pa'iche jo'kaso musanukona judío peona pa'icheja'che pa'iku'mū chū'u. Chura musanukonare chū'u Diore

cuasarepaku pa'icheja'che pa'ijü'ü, chiimu chü'ü. Musanukonare ja'me pa'irumu cu'ache cho'omanesinaa'me musanukona chü'ure. Irumu ücuachi'a chü'ure cu'ache cho'oma'ñe chü'ü i'kache'te asajü'ü.

¹³ Musanukona chü'ü pa'iu cho'osi'e masime. Reparumu Jesucristo'te cuasache kuachu'o musanukonare chü'ü chareparo chü'varumu ravu jü'iküji chü'vasi'ku'a'mu chü'ü.

¹⁴ Musanukona chü'üpi jü'üana chü'ure ña vaju'chusinaa'me. Jä'ata'ni chü'ure, "Jü'imü iku", chini cuhemanesinaa'me. Cuhema'ñe ángel'te Dios raocojñosi'kure ña pojocheja'che pojosinaa'me musanukona chü'ure. Ücuachi'a Jesucristo'te ña pojocheja'che pojosinaa'me musanukona chü'ure.

¹⁵ Jä'aja'ñe pojoju pa'isina, ¿chura je'se cho'ore musanukona pojoju pa'isi'e? ¿Cavesusocuhare? Reparumu musanukona chü'ure peore cho'ore'ochetu'ka re'oja'che cho'okaiju cho'ore'oché pa'ito musanukona ñakocaajatu'ka ru'te isira'asinaa'me chü'ure.

¹⁶ Chura musanukona chü'üpi chü'o ücuarepare i'kauna, ¿chü'ure kuhena carünisore?

¹⁷ Repana tüñe chü'vana musanukonare rua chü'vaneenata'ni repa'na rekoñoa re'oja'che cuasamanajeju re'oja'che cho'okaicuheme. Musanukonapi chükunani cuheju repa'na'che'hi'a chiiju paapu chini i'kame repa'na.

¹⁸ Musanukona chekunare päi chiito re'oma. Jä'ata'ni re'oja'che cho'okaichej'e cuasama'ñe rupü chiito cu'amü. Ücuachi'a musanukonapi chükuna'te ja'me pa'irumuchi'a chiito cu'amü. Chiirepana pani te'eñoa chiima'ñe si'arumu chiiju pa'ime.

¹⁹ Asarepajü'ü, chü'ü chiijana. Musanukona pa'iche'te ña jo'e chü'ü rekocho romio chiipi'rasi'ko asikuna oicheja'che oimu chü'ü. Musanukona Cristo pa'icheja'che re'oja'che pa'iche che'chesirumajatu'ka jä'aja'ñe oiu pa'ija'mu chü'ü musanukonare.

²⁰ Musanukonani na'a masi chü'vara chini ja'me pasa chini oimu chü'ü. Jä'ata'ni so'ore pa'iu musanukona pa'iche'te ñamauna masi chü'vacu'amü chü'ure.

Agana'me Sara pa'isi'ere kuamu

²¹ Musanukona aperumu chü'ü jo'kasi'e cho'oñu chiinata'ni asavesume repa kuache.

²² Ija'che kuamu: Abraham te'eka'chapanare chüi paaasomu, chëa paacojñoko mamakuna'me rüjorepao mamaku'te.

²³ Chëa paacojñoko mamaku rupü chüi si'arumu paacheji paacojñoasomu. Rüjorepao mamakuta'ni Dios isija'mu chiicojñosi'kujekuna Ücuajuji isi'una chüi paacu'asi'kopi paaasomo.

²⁴ Repana romi te'eka'chapana pa'iche Dios, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e ka'chamajñaja'ñe pa'iu, Dios maire cho'okaiche'te kuamu. Aperumu chü'ü jo'kasi'e cho'ochena'me maire jüni ro'ikaisi'kure Jesucristo'te cuasajuna Repaü cho'okaiche kuamu repa'na pa'iche. Aperumu chü'ü jo'kasi'e cho'ona chëa paacojñonaja'ñe pa'ime. Chëa paacojñosi'ko Agar pa'isi'e Sinai aiküti pa'irumu chü'üsi'ere kuamu.

²⁵ Repao Agar pa'iche repaona'me mamachüi chëa paacojñonachi'ajeju Arabia cheja pa'iküti Sinai aiküti chü'ü jo'kasi'ena'me Jerusalén vü'ejoopo irumu pa'ijoojo pa'iche'te kuamu. Jerusalén vü'ejoopo pa'ina judiopäi Dios pa'ichejana sañu chini Repaü aperumu chü'ü jo'kasi'e cho'onajeju ücuauko chëa paacojñonaja'ñechi'a pa'ime.

²⁶ Jä'ata'ni cunaumu pa'ijoojo mama Jerusalén vü'ejoopo chëa paacojñona pa'ijoojoma'mu. Mai repajoopo pa'inaa'me maire jüni ro'ikaisi'kure Jesucristo'te cuasanajeju; rüjorepao Sara mamachüijanaa'me.

²⁷ Dios chü'o aperumu tocha jo'kasi'e jä'are ija'che kuamu:

Chüi paacu'akuna chüi peova'ota'ni pojoko pa'ijü'ü mü'ü.

Chüi paamanesi'kota'ni pojoko cuiko sojü'ü.

Mü'ü jojojanare rua jainukore paaja'mo mü'ü.

Irumu müüju chüi paako'te na'a rua jainukore paaja'mo mü'ü, chiimu.

²⁸ Asarepajü'ü, chü'ü majapajana. Musanukona Dios Abrahamre, "Isija'mu chü'ü mü'ure", chini isicojñosi'ku Isaac pa'icheja'che pa'ime. Musanukona cho'okaicojñojañere i'kaku, "Mü'ü jojojaure chejana raoja'mu chü'ü, si'avajupaire re'oja'che cho'okaau chini", chinasomu Dios repaü'te Abrahamre.

²⁹ Reparumu repaü mamaku rupü chüi si'arumu paacheji Agar paasi'küpi chekuni Dios Rekochoji cho'okaiuna rüjorepao Sara mamakuni Isaani cu'ache cho'oku paniasomu. Irumu ücuaja'che pa'imü. Maire Jesure cuasanare Dios aperumu chü'ü jo'kasi'e cho'onapi rua cuheju pa'ime.

³⁰ Dios chü'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chêa paacojño'ko'te repao mamakuna'me eto saosojũ'u.

Repao mamakujĩ puka'ku paache'te koomanea'ku;
rãjorepao mamakujĩ puka'ku paache'te kooa'ku,
chiimũ.

³¹ Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Dios pa'ichejana saũu chini Repau aperũmu chũ'u jo'kasi'e cho'omanajeju chêa paacojño'si'ko chiĩ pa'icheja'che pa'imanaa'me mai. Jesucristo'te cuasanajeju rãjorepao mamachũija'ne pa'iju Dios chũia'me mai.

5

Jo'e chêa paacojñonaja'ne pa'ima'ñere kũamu

¹ Cristo maire chêacojño'sinani etocheja'che cho'okaniasomũ, maipi re'oja'chere maire cho'ouache'te cho'omasia'ju chini. Jã'ajekuna ñarepaju pa'iju pãipi Dios aperũmu Repau'te pojojũ cho'uche chũ'u jo'kasi'ere cho'oa'ju chini musanukonani chũ'uto juvo koka paaju cho'omanejũ'u, jo'e chêa paacojñonaja'ne pa'imaneũu chini.

² Asarepajũ'u. Chũ'u, Pabloji, musanukonare cacũ'ama'nea'ju chini i'kamũ. Musanukonapi jĩkomu chã'tiro pa'ica'nirũ chũto tuacojño'ni Cristo musanukonare cho'okaisi'e karakuna cho'oecheja'che cho'ojanaa'me.

³ Jo'e ũcuare i'kara. Pãĩ jĩko ca'nirũ chũto tuacojñonare ũcuanukore Dios aperũmu chũ'u jo'kasi'e peore masi cho'uche pa'imũ.

⁴ Musanukona te'ena Dios aperũmu chũ'u jo'kasi'ere cho'oju Repau, "Re'onaa'me ina", chiicojñoũu chini cho'onajeju Repau re'oja'che cho'okaisi'ere cuhenajeju Cristona'me pa'imanaa'me.

⁵ Chũkanata'ni Dios pa'ichejana saũu chini Repau aperũmu chũ'u jo'kasi'e cho'oma'ne Dios Rekochoji cho'okaiũna Jesure cuasanajeju jmakarũjẽ'e karama'ne Diona'me re'oja'che pa'ijachere pojojũ cha'aju pa'inaa'me.

⁶ Jesucristo'te cuasaju jovo pa'inare, "¿Jĩko ca'nirũ chũto tuacojñoja'ne chũ'u? ¿Pãaja'ne?", chiimũ cuasachejẽ'e peomũ. "Repau'ni masi cuasaju chekunani pãire ña oiju re'oja'che cho'okaiju paũu", chiimũ cuasache'me re'oja'che.

⁷ Rua re'oja'che pa'isinaa'me musanukona. ¿Neepi cho'orena Jesús pa'iche kũachũ'o Dios chũ'o ũcuarepa i'kache cho'osinata'ni jo'kasore musanukona?

⁸ Musanukonare chêa paaku Dios chũ'usi'ema'mũ jã'a, Repau chũ'o ũcuarepare pãipi jo'kaso'aju chini i'kache.

⁹ Ija'che i'kanaa'me pãĩ: "Pã saũca'rerũ jmaca'rerũji harinaca'repu ũjaca'repũna maña ja'meru peore repaca'repu kosa na'a ũjaca'repu saũmu", chiime. ũcuachi'a chekurũmu pãiu te'ũji jorechũ'ore che'choku pani chekunare pãĩ jainukore cacũ'omũ.

¹⁰ Maire Paakujĩ cho'okaiũna musanukona masi cuasajache masimũ chũ'u. Jã'ata'ni pãĩ musanukonani cacũ'oũu chini jorechũ'o che'choju ku'inare ũcuanukore cu'ache ti'jñe'ne chũ'ũja'mũ Dios, repaña cu'ache cho'uche ro'i.

¹¹ Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Chũ'u chura jĩkomu chã'tiro pa'ica'nirũ chũto tuacojño'ne chũ'vama'kuamũ. Chũ'upi chuta'a Jesure cuasanani, "Jĩko ca'nirũ chũto tuacojñojũ'u", chiimũ chũ'vaku pa'ito judiõpãĩ chũ'ũre cu'ache cho'oũu chiimanagera'ame. ũcuachi'a chũ'upi, "Jĩko ca'nirũ chũto tuacojñojũ'u", chiimũ chũ'vato repaña judiõpãĩ Jesucristo kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'e kuache asa pe'rumanera'ame.

¹² JRepaña jorena jĩko ca'nirũ chũto tuacojño'ne'te chũ'ũju musanukonare cacũ'oju ku'ina ũcuanapi meñe teana chũto ru'tesoajũ!

¹³ Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Dios musanukonare uache'te re'oja'chere cho'omasia'ju chini chêa paamũ. Jã'ajekuna juvoma'ne cu'ache'te ũcuauache cho'oju pa'ima'ne sãĩnechi'a oiju re'oja'chere cho'okaiju pa'ijũ'u.

¹⁴ Dios chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e jã'are ija'che kũamũ:

Musanukona meñe oicheja'che chekunare oiju pa'ijũ'u,
chiimũ. Jã'aja'ne cho'ona Dios chũ'ũñe cheke peore cho'ome.

¹⁵ Ñarepaju pa'ijũ'u; musanukonapi sãĩnechi'a ke'reju cavache'te ũhasoma'ne ũcuavaju pani sãĩnechi'a cho'oju cacũ'osoju pa'ijanaa'me.

Maire cho'ouache cho'oma'ne Dios Rekocho chũ'ũñechi'a cho'uche'te kũamu

¹⁶ Jã'ajekuna musanukonare chũ'vamũ chũ'u ie: Dios Rekocho chũ'ũñechi'a cho'oju pa'ijũ'u. Jã'aja'ne cho'oni musanukonare cho'ouache cu'a ũcuauache cho'oju pa'imanejanaa'me musanukona.

¹⁷ Dios Rekocho re'oja'chechi'a Chũ'ũrekochojekũ cu'ache cho'uche ũsemũ maire. Mai rekoñoã ũcuaja'che cu'arekoñoãjekũ cu'achechi'a cho'ora chiimũ Dios Rekocho chũ'ũñe re'oja'che cho'ocuhemũ. Pãĩ te'eka'chapana sãĩnechi'a cavacheja'che cho'omũ maire

rekoñoã cu'ana'me re'oja'che. Jã'ajekuna mai cho'oñu chiiche re'oja'che koka peoju cho'ovesunaa'me mai.

¹⁸ Jã'ata'ni maipi Dios Rekochoji cho'okaiuna Reparekocho chũ'ũñe'te cho'oju pa'ito Repau aperumu chũ'u jo'kasi'e cho'oche chiima'mu maire.

¹⁹ Mai rekoñoã cu'ache cho'ouache masime mai. Ija'chea'me: Rãjoromi peonare ja'me kãñe, ũcuachi'a ũjupã peonare ja'me kãñe, cu'are cuasaju cu'ache cho'oche.

²⁰ Cheke rupũ tũosiva'nare pojoche, chai cho'oche, sãñeche'i'a cuheju cavache, chekuna paamajnarũ tũa paauache cuasache, na'mi pe'ruche, chekunare na'a rua masiũache, sãñeche'i'a ke'reju ja'me pa'ima'ñe, te'ekuanuchi'a pa'iche.

²¹ Chekunare pojoju pa'ima'ñe, cono jũ'iju ãu ruarepa ãiju cu'ache cho'ochena'me cheke rua si'ache. Musanukonare jã'aja'ñe cho'oju pa'imaneajũ chini jo'e i'kamũ chũ'u. Jã'aja'ñe cho'oju pa'ina Dios pa'icheja saimanejanaa'me.

²²⁻²³ Jã'ata'ni Dios Rekochoji cho'okaiuna ija'che cho'omasime mai: Pãi oiche, pojoju pa'iche, cavama'ñe pa'iche, pojoju cha'ache, re'oja'che cho'okaiche, ũsema'ñe ñische, ũcuarepa cho'oche, pe'kerũ pa'ichena'me cu'ache cho'oche juvomasiche. Jã'aja'ñe cho'ona re'oja'che cho'onaa'me. Jã'aja'ñe cho'oche Dios aperumu chũ'u jo'kasi'e te'emakarujẽ'e ũseche peomu.

²⁴ Mai Jesucristo neena maire cu'ache cho'ouache juvoju ũhasosinajeju cho'omanaa'me chura.

²⁵ Chura Dios Rekochoji ja'me pa'iu cho'okaiuna Reparekocho chũ'ũñeche'i'a cho'oju pañu mai.

²⁶ Maipi meñe, "Rua masinaa'me chukuna", chiiju pojomaneñu. ũcuachi'a chekunani cuheju cu'ache i'kaju te'ekuanuchi'a pa'imaneñu mai.

6

Sãñeche'i'a cho'okaiju pa'iche'te kamũ

¹ Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Musanukonare ja'me pa'iku Diore cuasakujĩ te'eu cu'ache cho'oche ñani musanukonapi Diore masi cuasanapi pe'kerũ i'kaju chũ'vajũ'u repau'te jo'e cho'omaneakũ. Jã'ata'ni ñarepaju pa'ijũ'u; chekurumu repau cu'ache cho'oche'te ñato musanukonani ũcuaja'che cho'ouaku.

² Musanukonare pa'ivesache pa'irũmu sãñeche'i'a re'oja'che cho'okaiju pani Cristo chũ'ũñe'te jachama'ñe cho'oju pa'ijanaa'me musanukona.

³ Pãiu ũcuauakujĩ vesukata'ni meñe, "Rua masiku'mu chũ'u", chiiju cuasaku ũcuauji meñe joremũ.

⁴ Musanukona ũcuanuko te'enachi'a pa'iche'te meñe cuasajũ'u masiñu chini. Jã'ata'ni musanukonapi re'oja'che pani chekuna pa'iche'te ña, "Jã'anare na'a re'oku'mu chũ'u", chiiju cuasama'ñe musanukona pa'icheche'i'a cuasaju pojoju'u.

⁵ Diopi maini pa'iche'te si'ache jo'kauna cho'omajnarũ si'acairo cho'oju pa'iche pa'imũ maire.

⁶ Dios chũ'o che'chocojñonapi musanukonare che'choku'te kuiraju si'ache isiju pa'ijũ'u, repau chiiche.

⁷ Tĩñe cuasamanejũ'u musanukona. Dios peore ñakujeku pãi ũcuanuko cho'oche ro'iche chũ'ũku'mu. Pãi ũcuauana Repau'te joreñu chiito cu'amũ, peore masikuna.

⁸ Pãiu ũcuauakujĩ repau'te cho'ouache'te cu'are ũcuauache'te pojoku cho'oku pani Diopi chũ'ũna cho'osoja'mu, repau cu'ache cho'osi'e ro'i. Dios Rekocho chũ'ũñe'te pojoku cho'oku pa'ikuta'ni Dios pa'ichejana ai sani si'arũmu re'oja'che pa'ija'mu.

⁹ Re'oja'che cho'oche cho'o ca'nasoma'ñe cho'oju pañu mai. Maipi cuhasoma'ñe ũcu cho'oju pani mai re'oja'che cho'osi'e ro'i koojanaa'me, Diopi Repau'te uarũmũna ñisikuna.

¹⁰ Jã'ajekuna maire cho'ore'orũmũna pãire ũcuanukore oiju si'arũmu re'oja'che cho'okaiju pañu mai. Jã'aja'ñe cho'oju mai majapãijanani Jesure cuasanani na'a rua re'oja'che cho'okaiju pañu.

Cuhacho chũ'vakũ chũ'o saosi'ea'me

¹¹ Ñajũ'u imajña chũ'u tochasimajña chũ'u jũtũpi rua ũmajajñapi musanukonare tocha saоче. Inukoru chũ'urepauji ija'ova tocha pi'nimũ.

¹² Repana musanukonare jiko ca'niru chũto tuacojñoa'ju chini chũ'ũna Jesucristo'te kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'kure cuasanata'ni pãipi repanareche'i'a chiapũ chini cho'onajeju jã'aja'ñe cho'ome, pãire cu'ache i'kacojñomaneñu chini.

¹³ Jã'ata'ni repana jiko ca'niru chũto tuacojñosina Dios aperumu chũ'u jo'kasi'e peore masi cho'omanaa'me. Repana chũ'ũñe'te musanukonapi asa cho'ojuana chekunapi asa ũcuanani pojoajũ chini jã'aja'ñe chũ'ũme repana.

¹⁴ Chũ'uta'ni pãipi chũ'uni pojoa'ju chini cho'oma'kũa'mũ. Jã'aja'ñe cho'oma'ñe Maire Paaku Jesucristo mai cu'are ro'ikaiũ kurususẽ'verona jẽ'jocojño jũni ro'ikaisi'ere pojokũ kũakũ pasa chiikũ'mũ chũ'ũ. Jã'achi'a cuasaku Repau'te cuasamana cho'ocheja'che cho'ocuhemũ chũ'ũ. Jã'ajekũna repaña chũ'ũre cuhenaame, repaña pa'icheja'che pa'imaũna.

¹⁵ Diopi ñato pãi jiko ca'nirũ chũto tũacojñõsinana'me cho'omanesina re'onama'me. Repau Rekochoji cho'okakũna repaña rekoñoã re'ojarekoñoã care'vacojñõsinana'me re'ona, Repauji ñato.

¹⁶ Jã'aja'ñe pa'iche asa chẽa pa'inare Diopi oiũ re'oja'che pa'iche ñsia'kũ, Repau neena ũcuarepa pa'inare ũcuanũkore.

¹⁷ Pãi chũ'ũre jo'e na'a rũa pa'icu'ache ke'remanea'ju, Jesucristo pa'iche'te chũ'vakũ chũ'ũ ca'nivũ asi cho'ocojño ja'jusimajña rũa paaku'te.

¹⁸ Chũ'ũ majapãijana, Maire Paaku Jesucristo oiũ rekoñoãna re'oja'che cho'okaiũ paau musanũkonare. Jã'aja'ñe paau.

Pablo

San Pablo Efeso vu'ejoopo pa'inare chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, Diopi chu'uuna Repau chu'ore chu'vaa'ku chini Jesucristo saocojñosi'kua'mu. Jã'aja'ne pa'ikují ija'ova utija'ova tocha saomu chu'u musanukonare Efeso vu'ejoopo pa'inare Dios neenare Jesucristo'te cuhama'ne cuasanare.

² Mai Ja'ku Dios Maire Paaku Jesucristona'me musanukona rekoñoana re'oja'che pa'iche'te cho'okaijuna re'oja'che pa'ijũ'u.

Dios maire Jesucristo neenajejuna re'oja'che cho'okaimu

³ Dios maire Jesucristo neenajejuna mai rekoñoã si'ache re'oja'che cho'okaimu Repau pa'icheja saijanajejuna. Jã'ajekuna Maire Paaku Jesucristo Puka'kure Diore pojoju, "Re'orepamu", chiñu mai.

⁴ Chuta'a cheja cho'omarumuna chëasi'kua'mu Dios maire, na'a pa'isiramuna maipi Jesuni jovo Repau neenajejũ Ūcuau ñaku'te re'oja'che cho'ojũ paapu chini.

⁵ Maini oiu apereparumu chuta'a mai peorumu maipi Repau chí paapu chini chëa jo'kaasomu Dios, Jesucristo cho'okaijachejekuna. Dios maire cho'ora chiisi'e ūcuarepa cho'osi'kua'mu Repau, Repauni cho'oaakuna.

⁶ Repau maire re'oja'che cho'okaiche'te maipi ña pojoju Repauni re'oja'che i'kaa'ju chini jã'aja'ne cho'osi'kua'mu Dios. Maire Jesús neenare rua re'oja'che cho'okaimu Repau Jesure rua chiukjeku.

⁷ Dios maire oiu rua re'oja'che cho'okaisi'kua'mu Jesucristo neena paapu chini. Jesucristo maire Repau chiepi jũni ro'ikaisi'ejekuna Repau neenajejuna Dios maire, "Cu'ache cho'osi'e ro'iche peomu inare", chiija'mu. Jã'ajekuna mai cu'ache cho'osi'e jo'e cuasama'mu Dios.

⁸ Ūcuachi'a maipi Repau pa'iche'te karama'ne masiju maire Repau cho'okaiche'te masia'ju chini maini oiu rua re'oja'che cho'okaisi'kua'mu Dios.

⁹ Repau aperumu, "Jã'aja'ne cho'oja'mu chu'u", chiisi'e Jesucristo irumu cho'osi'e churana maipi masia'ju chini te'erũhiñe peore kuumu Repau aperumu kuamanesi'e.

¹⁰ Repau chiisirumu t'ato cheja pa'inare cho'ora chini cuasasi'e peore cho'o pi'nija'mu Dios. Reparumu cunaumu pa'inana'me cheja pa'ina ūcuauko Jesucristo neenachi'a pa'iju karama'ne re'oja'chechi'a ja'me paapu chini cho'oja'mu Repau.

¹¹ Maire Jesucristo'te cuasanare aperumuna chëasi'kujeku irumu soisi'kua'mu Repau maire, Repau neena paapu chini. Si'arumu si'ache cho'omu Dios Repau chiicheji ūcuarepa ti'jñea'ku chini.

¹² Chukuna'te judiopai Jesucristo'te charo cuasaju jovosinani chëasi'kua'mu Dios, chukunapi re'oja'che pa'ijuna paipi ña Repauni re'oja'che cutua'ju chini.

¹³ Musanukona ūcuachi'a Dios chu'orepa asasirumu, "Repauni cuasaju jovoru Dios musanukona rekoñoã re'ojarekoñoã care'vakaija'mu", chiiche'te asa chëa Jesucristo'te jovosinaa'me. Jovorena Dios musanukonare Jesucristo neenajejuna Repau Rekocho'te raosi'kua'mu, ja'me pa'ina Repau cho'okaisi'ere masia'ju chini, ūcuachi'a musanukonare Jesucristo paache'te masia'ju chini.

¹⁴ Dios Rekochoji ja'me pa'ina maire Repau re'oja'che cho'ojachere jachama'ne cuasaju cha'ame mai, chuta'a karache isirumujatu'ka. Reparumu t'auna Repau'te si'ache re'oja'che cho'okaiku'te pojoju re'oja'che i'kajanaa'me mai.

Pablo Dioni sëekaimu repanapi re'oja'che pa'imasia'ju chini

¹⁵ Jã'ajekuna musanukonapi Maire Paaku'te Jesure cuasaju Dios neenare ūcuaukore oijuna jã'are asasirumupi vaa,

¹⁶ Diore sëni si'arumu, "Re'orepamu", chiũ pa'imu chu'u musanukonani sëekaiu.

¹⁷ Mai Ja'kure Diore si'arumu ija'che sëekaiu pa'imu chu'u musanukonare, Maire Paaku'te Jesucristo'te Paaku'te, Peore Masiku'te: "Ja'ku, mu'u Rekocho'te chu'ujũ'u, repanani che'choña cuasamasiju mu'u pa'iche'te na'a rua masia'ju", chiimu chu'u Repau'te.

¹⁸ Ūcuachi'a Repauji musanukona rekoñoana che'chokuna Repau re'oja'che cho'okasa chini soisi'ere masiju pojoju cha'aa'ju chini Diore sëekaimu chu'u musanukonare. Re'oja'che si'ache karama'ne isija'mu Repau musanukonare Repau neenare.

¹⁹ Ūcuachi'a maire Repau'te cuasanare Repauchi'a peore masiku cho'okaiche'te asa masia'ju chini Diore sëekaimu chu'u musanukonare. Peore Masijekũ,

²⁰ Cristo'te, jūniso tācojñosi'kure vaso eto Repau pa'ichejana cunaumuna ma Repau vjajjūtu cakā'kore ű'u'iu ja'me chū'ua'ku chini jo'kaasomu. Jā'aja'ñe peore Cho'omasikujeku maire űcuaja'che Repau masicheji rua cho'okaimu.

²¹ Diopi chū'umuna chekunare űcuanukore chū'uku'mu Cristo. Rua masinarej'e na'a rua masimu Repau. Aijeku āngel chū'unare chū'uku'mu. űcuachi'a pāi chū'unana'me vati chū'una űcuanuko Repau űsema'ñechi'a cho'onaa'me. Chura pa'inare chū'unana'me na'a pa'isirumu pa'ijanare űcuanukore repana cho'oñu chiiche'te űseuato űseku'mu Repau.

²²⁻²³ Diopi jo'kauna peore Cristo neea'me. Aijeku Peore Masiku Repau cho'ora chiiche peore cho'oku Repau'te cuasanare űcuanukore si'achejñaruā pa'inare re'oja'che cho'okaiu paaku'mu Repau. Mai Repau'te cuasana kueñe pa'inajeju Repau ca'nivuja'ñe pa'inaa'me. Repau'ta'ni maire Repau neenare chū'ukujeku mai rekochoja'che pa'iku'mu. Pāiu'te rekocho'na'me ca'nivu paato karama'mu repau'te. Repau Cristo peore Masiujeku, peore Paaku, si'achejña pa'iu si'ache cho'oku'mu. Jā'ajekuna maire Repau neenare pa'imasische karama'mu, Repauji cho'okaiuna.

2

Dios maire oiñ chēa paamu

¹ Aperumu musanukonapi cu'achechi'a cho'oñu chiijuna cuheku sējosi'kuu'mu Dios. Repauji ñato jūnisosinaja'ñe pa'isinaa'me musanukona.

² Reparumu musanukona Diore cuasamanajeju cu'ache cho'oju Diore cuasamana pa'iche pa'isinaa'me. Vati ai paana pa'isinaa'me musanukona. Repau vati ai Diore jachanare chū'uku'mu.

³ Mai űcuanuko Diore jachana pa'isinaa'me aperumu. Si'ache cu'ache maire cho'oa'che cho'oju mai cuasache cu'a űcuauache vajuchache cho'osinaa'me mai. Jā'ajekuna Dios chekunare pāi cu'ache cho'onare pe'rukū sējoku maire ja'me sējosi'kuu'mu.

⁴ Jā'ata'ni Pāi Oi Aijeku maire rua chiikujeku Dios

⁵ maire cu'are cho'uju rekoñōā jūnisosinaja'ñe pa'inareta'ni chēa paaku mai rekoñōā vajuche űsisi'kuu'mu Repau. Maini oiñ peore Masiujeku Jesucristo'te vasosi'kupī űcuachi'a mai rekoñōā re'ojarekoñōā care'vakaisi'kuu'mu Repau, re'oja'che paapu chini.

⁶ Repau Dios maire Jesucristo neenajejuna Repau'te vasosi'epi mai rekoñōā vajuche'te űsi Repau'te kueñe pa'iche jo'kasi'kuu'mu.

⁷ Jesucristo neenajejuna rua re'oja'che cho'okaiku'mu Dios maire, na'a pa'isirumuna pāipi ña ija'che i'kaa'ju chini: "Dios Pāi Oi Aijeku Repau neenare si'ache re'oja'che cho'okaimu", chiiju masia'ju chini.

⁸ Dios maire Repau'te cuasanare oiñ mai rekoñōā re'ojarekoñōā care'vakaisi'kuu'mu re'oja'che paapu chini. Mai rekoñōā meñe care'vavesume mai. Diota'ni Masikujeku maire rupū cho'okaisi'kuu'mu.

⁹ Maipi, "Chukuna rua pa'imasinnaa'me", chiimaneajū chini mai rekoñōā meñe care'vamasiche jo'kamanesi'kuu'mu Dios maire.

¹⁰ Diopi cho'ouna pa'inaa'me mai. Maire Jesucristo neenare soisi'kuu'mu Repau, re'oja'che cho'uju aperumu Repau maire jo'kasi'ere cho'uju paapu chini.

Jesucristoji cho'okaiuna re'oja'che ja'me pa'ire'omu maire

¹¹ Jā'ajekuna musanukona judio peona aineesina iere cuasajū'u: Judiopāi, "Dios neenajeju jikora'muru chā'tiru pa'ica'niru chuto tuacojñosinnaa'me chukuna", chiime. Musanukonani cuheju, "Dios neena peonajeju jikochā'tiru chuto tuacojñomanesinnaa'me ina", chiime repa. Jā'ata'ni jā'aja'ñe cho'ochē rupū pāi cho'ochē'me, chekuna pāi ca'nivua chutoche.

¹² Aperumu musanukona judio peona Cristoni vesuju Repau neena pa'imanesinnaa'me. Israelpāi ja'me pa'icu'asi'kuu'mu musanukonare, repapani cuhejuna. űcuachi'a Dios neena peonajeju Repau, "Cho'okaija'mu chū'u", chiisi'e koomanejana pa'isinaa'me musanukona. Dionī vesuju Repauni cuasama'ñe pa'ijuna Repau pa'icheja saiche peosi'kuu'mu musanukonare, cho'okaikūji peokuna.

¹³ Jā'ata'ni Jesucristo Repau chiepi jūni ro'ikaisi'jekuna musanukona Repau neena aperumu rua so'o pa'isina Diore kueñe pa'ime chura.

¹⁴ Repau Cristoji cho'okaisi'jekuna űcuau'na'me re'oja'che pa'ime mai chura. Mai űcuachi'a judiopāina'me judio peona űcuanuko Repauna'me re'oja'che pa'iju sāiñechi'a re'oja'che ja'me pa'ime. Repau cho'okaisi'jekuna sāiñechi'a cuhema'me mai chura. Ka'chakuanu pa'isina űcuate'eujakuanupu pa'ime chura.

¹⁵ Apepumu Dios chũ'u jo'kasi'e peore cho'omanesinare ro'iche pa'isi'kua'mu, jachache ro'i. Chura jā'aja'ñe pa'ima'mu maire, Dios chũ'ñe jachanareta'ni Cristo jüni ro'ikaisi'jekuna. Apepumu mai sāiñechi'a cuhesinaa'me. Chukuna judiöpai Dios chũ'u jo'kasi'e masina musanukonare judio peonare cuhesinaa'me Dios chũ'u jo'kasi'ere vesujuna. Churata'ni Cristo'te Ūcuate'eu'te cuasanajeju majapāija'ñe pa'ime mai. Jā'aja'ñe pa'inajeju sāiñechi'a re'oja'che ja'me pa'ime mai.

¹⁶ Maipi ūcuate'ejakuanupu pa'iju ūcuauko Dioni re'oja'che ja'me paapu chini mai sāiñechi'a cuheche'te sējokaiu jüni ro'ikaisi'kua'mu Cristo maire.

¹⁷ Repau Cristo caje musanukonare judio peonare so'o pa'isinana'me chukuna'te judiöpai, "Diore kueñe pa'ime mai", chiisinare Dios chu'ore chu'vasi'kua'mu Repau maipi Dioname re'oja'che pa'iju sāiñechi'a re'oja'che ja'me paapu chini.

¹⁸ Repau cho'okaisi'jekuna Repau Rekocho Ūcuate'erekochoji maini ka'chakuanupū pa'isinani ūcuaukore ja'me pa'iu cho'okaiuna mai Ja'kure Diore kueñe pa'iju Repau'te sēere'omu maire.

¹⁹ Jā'ajekuna chura musanukona judio peona Diopi ñato tīnama'me. Chekunare Dios neenare majapāija'ñe pa'ime musanukona chura. Mai ūcuauko Dios chüa'me.

²⁰ Mai ūcuauko Dios vū'e chuta'a cho'o pi'nimavu'ēja'che pa'ime. Dios maire re'oja'che pa'iche che'choku vū'e rua re'ojavu'e cho'ocheja'che cho'omu Repau maire. Chukunapi Jesús saosinana'me Repau chu'o kuanapi chu'vajuna asa chēa cuasaju jovosinaa'me musanukona. Jesucristoji jüni ro'ikakuna chura ūcuauko Dios neenaa'me mai.

²¹ Cristoji cho'okaiuna mai ūcuauko sāiñechi'a re'oja'che ja'me pa'iju Dios vū'e chuta'a vee pi'nimavu'jekuna si'arumu na'a rua re'ojavu'e veeñeja'ñe pa'ime mai.

²² Jesucristoji cho'okaiuna musanukona judio peona ūcuachi'a Repau cuasaju pa'iche re'oja'chere che'cheju vū'e rua re'ojavu'e cho'uju pa'icheja'che pa'ime. Ūcuachi'a Repau Rekochoji musanukona rekoñoare ja'me pa'una chukunana'me Dios vū'e re'ojavu'ēja'che pa'ime.

3

Pablo'te judio peonare chu'vaa'ku chini jo'kasi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, musanukonare judio peonare Jesucristo pa'iche chu'vakuna pāipi chēa cuaorena pāi chēavu'ere pa'imū.

² Dios chu'uni re'oja'che cho'okaiu Repau chu'o musanukonani judio peonani chu'vaa'ku chini jo'kasi'kua'mu. Jā'a asacosome musanukona.

³ Chu'upi chu'vaa'ku chini apepumu kuamanesichu'o churana kuasi'kua'mu Dios chu'ure. Chura repachu'o kuache jmamakarū kuaku tochasi'kua'mu chu'u musanukonare.

⁴ Musanukonapi ija'ova'te peore ñani Cristo musanukonare judio peonare cho'okaiche'te apepumu kuamanesi'ere chu'u masiche'te ña masijanaa'me.

⁵ Apepumu pa'isinare irumu mai masiche kuamanesi'kua'mu Dios. Chura Dios Rekocho chukuna'te, Repau neena Jesucristo saosinana'me Repau chu'o kuanare kuasi'kua'mu, che'choa'ju chini.

⁶ Iea'me Repau chura kuacuhasi'e: Chura Jesucristo'te cuasache kuachu'ore asa chēa judio peona Dios chüa'me judiöpaina'me. Chura ūcuate'ejakuanupu pa'iju peore Jesucristo cho'okaiche'te ja'me koojanaa'me.

⁷ Musanukonare judio peonani Dios chu'ure Jesucristo'te cuasache kuachu'ore si'arumu chu'vaku paau chini jo'kasi'kua'mu. Peore Masikujeku chu'upi masi chu'vaa'ku chini cho'okaimu Repau chu'ure.

⁸ Chu'ure Repau neenare na'a rua cu'ache cho'osi'kureta'ni soisi'kua'mu Dios, musanukonare judio peonani Jesucristo Repau neenare karama'ñe re'oja'che cho'okaiche'te chu'vaa'ku chini.

⁹ Ūcuachi'a chu'ure si'avajupai che'choche jo'kasi'kua'mu Dios, chejana'me repacheja pa'iche peore Cho'osi'ku apepumu cho'ora chiisi'e kuamanesi'ere repapani masia'ju chini.

¹⁰ Jā'aja'ñe cho'osi'kua'mu Repau irumu canapi si'avajupai judiöpaina'me judio peona Jesure cuasaju ja'me chi'iju ūcuate'ejakuanupu pa'ijuna ángelena'me vati Repau si'ache peore masiche'te ña masia'ju chini.

¹¹ Apepumu Dios Repau cho'ora chiisi'e Jesucristoni Maire Paakuni chũ'una cho'ocuhasi'kua'mu.

¹² Chura Jesucristoji Maire Paakui cho'okaiuna, "Dios chu'ure pojoja'mu", chiiju cuasa, vajuchuma'ñe Diore sēere'omu maire Repau'te cuasanare.

¹³ Jā'ajekuna chu'u musanukonani chu'vaku cu'ache cho'ocojñoñe'te cuasaju sumava'na pa'imanejã'u, chiimu chu'u. Chu'upi musanukonani re'oja'che cho'okaiuna pojøjã'u.

Jesucristo maire rua chiimu

¹⁴ Jā'are peore cuasaku ro're ñu'iu mai Ja'kuni sêekaimu chu'u musanukonare.

¹⁵ Ūcuauji cho'oña si'avãjũpãi cunaumu pa'inana'me cheja pa'ina pa'ime.

¹⁶ Mai Ja'kuni sêekaimu chu'u, si'ache peore Paaku Dios, Rekochoji musanukona rekoñoña cho'okaiuna na'a masi cuasaju cu'ache jvomasiju re'oja'che paapu chini.

¹⁷ Cristoji musanukonare Repau'te cuasanani ja'me pa'iu chũ'ukuna Repau chiiche cho'uju paapu chini sêemu chu'u. Ūcuachi'a Repauji cho'okaiuna musanukonapi chekunani si'arumu cuasaju paapu chini sêemu chu'u.

¹⁸ Mai Jesús neenapi Repau maire chiiche'te ūcuauko masiñu chini sêemu chu'u. Repau maire cuasaku rua oiu re'oja'che paamu.

¹⁹ Cristo maire oiche'te na'a rua masia'ju chini sêekaimu chu'u. Jā'ata'ni ruarepajekuna peore masicu'amũ maire. Diopi re'oja'chechi'a Pa'ikujĩ musanukonani re'oja'che cho'okaiuna Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'imasia'ju chini sêemu chu'u.

²⁰ Dios pãĩ ūcuaukore pojocojño'u paau. Repau mai rekoñoã care'vakaiku'mu. Peore Masikujeku si'ache re'oja'che cho'okaimasimu maire. Mai sêeñe cho'okaiũ sêema'ñejẽ'e cho'okaimu. Mai sêñu chiiche na'a cajejaiche cho'okaiũ mai sêecuasama'ñejẽ'e si'ache peore re'oja'che cho'okaimu Repau.

²¹ Jā'ajekuna Jesucristo maire cho'okaijukuna mai Repau'te cuasana Dioni si'arumu cuhama'ñe pojøjũ paũ. Jā'aja'ñe paau.

4

Dios Rekochoji cho'okaiuna re'oja'che ja'me pa'iche'te kuamu

¹ Dios maire si'ache re'oja'che cho'okaiuku'mu. Jā'ajekuna chu'u Repau chũ'uñe cho'okaijukũ pãĩ chẽav'ere pa'ikujĩ musanukonare iere rua chu'vamũ: Dios soicojñoosinaa'me musanukona. Jā'ajekuna Dios soicojñoosina pa'iche pa'ijũ'u.

² "Masinaa'me chũkuna", chiima'ñe pe'kerũ pa'ijũ na'mi pe'ruma'ñe musanukonare ja'me pa'ina cu'ache cho'osi'e cuasama'ñe re'oja'che pa'ijũ sãĩtechi'a cuasajũ'u.

³ Musanukona cavamauro pa'ijũ re'oja'che pa'iche ūhasoma'ñe Dios Rekochoji cho'okaiuna peore cho'ore'ochetu'ka cho'uju si'arumu re'oja'che ja'me pa'ijũ'u.

⁴ Mai ūcuauko Jesucristo'te Ūcuate'eu'te cuasanajeju Repau ca'nivuja'ñe pa'ijũ ūcuate'ejakuanupu'me. Dios Rekocho maire ūcuaukore ja'me pa'imũ. Dios maire ūcuaukore soisi'kuamũ Repau pa'ichejana sara chini. Jā'are cha'ame mai ūcuauko.

⁵ Jesús maire ūcuaukore Paaku'mu. Mai ūcuauko Ūcuate'eu'te cuasanaa'me. Mai ūcuauko Jesuni cuasaju okorocojñoosinaa'me.

⁶ Dios maire ūcuaukore Paaku'mu. Mai ūcuauko Ja'kuamũ Repau. Maire ūcuaukore chũ'uku Repau'te cho'okaimasiche'te jo'kamũ. Ūcuaukore maire ja'me pa'imũ Repau.

⁷ Jā'ata'ni cho'omasiche ūcuauko si'acairo koosinaa'me mai, Jesucristo isira chiisi'e.

⁸ Jā'ajekuna Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Vati chẽa paasinare tua cunaumuna muni re'oja'chere repanare jo'kasi'kuamũ Repau, chiimu.

⁹ "Muisi'kuamũ" chini, ¿je'se chiiku? Ija'che chiimu: "Muisi'kuamũ" chini "Charo chejana cajesi'kuamũ" chiimu.

¹⁰ Cheja cajesi'kupĩ cunaumu jā'acho'jena muisi'kuamũ, Dios pa'ichejare pa'iu peore chũ'ura chini.

¹¹ Ūcuauji maire ūcuaukore cho'omasiche si'acairo jo'kasi'kuamũ Repau'ni cho'okaiju paapu chini. Chũkuna'te te'enare pãire Dios chu'ore aperumu kuamanesichu'ore ku'ijũ chu'vaa'ju chini saosi'kuamũ Repau. Chekunare Dios chu'o kuakaina paapu chini jo'kasi'kuamũ. Chekunare Repau'ni cuasaa'ju chini chu'vache'te jo'kasi'kuamũ. Chekunare Repau'te cuasanani kuiraju paapu chini jo'kasi'kuamũ. Chekunare Repau'te cuasanare che'choche'te jo'kasi'kuamũ.

¹² Jā'aja'ñe cho'osi'kuamũ Cristo, maipi ūcuauko Repau neenapi Repau ca'nivuja'ñe pa'ijũ ūcuate'ejakuanupu pa'ijũ Repau'ni cho'okaiju na'a rua masi cuasaju sãĩtechi'a re'oja'che cho'okaiju re'oja'che paapu chini.

¹³ Mai ūcuauko Dios Mamakuni Ūcuate'eu'te cuasaju jā'aja'ñe cho'uju Repau pa'iche'te masiju si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ijũ Repau chiiche cho'uju pa'ijanaa'me. Ūcuachi'a Dios pa'ichejana sani Repau Cristo pa'icheja'che karama'ñe re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

14 Maiři säiñechi'a re'oja'che cho'okani chüiva'na vesucheja'che vesuma'ñe päi jorena ücuauana rani chekere che'choto tuta saoma'ñeja'ñe repana che'choche asa chëamanejanaa'me. Ücuarepare Dios chu'o jo'kasoma'ñe cuasaju tiiñe pa'ina chu'o asa chëamanejanaa'me mai.

15 Dios chu'o ücuarepare asa chëa pa'iju chekunare oiju si'arumu na'a rua re'oja'che pa'iju Maire Paaku Cristo chiiche si'ache cho'uju pa'ijanaa'me mai. Repau Cristo Maire Paaku mai rekochoja'che pa'iku'mu.

16 Mai ücuanuko Repauji cho'okaiuna Repau ca'nivaja'ñe pa'inajeju ücuate'eujakuanupu pa'iju säiñechi'a cuasaju mai cho'omasicheji re'oja'che cho'okaiju päi ca'nivu aineeñeja'ñe si'arumu na'a rua re'oja'che pa'ime.

Cristo'te cuasana mama pa'iche'te kuumu

17 Maire Paakuji chü'ukuna cu'ache cho'oma'ñe paarpu chini kuumu chu'u musanukonare. Ücuamakaru Diore cuasamana pa'icheja'che pa'ijü'u. Repana rekoñoä peoche cuasaju peoche pa'inaa'me repana.

18 Chija'iuna ñacu'acheja'che asavesume repana. Asacuhejuna Dios chu'o asoma'mu repañare. Jä'ajekuna Diore cuasamaru pa'ivesume repana.

19 Asacuheju ücuauache cu'ache cho'uju javoma'ñe si'ache tiiñe cho'onaa'me repana.

20 Musanukona Jesucristo'te apecuasaramu jä'aja'ñe pa'iche che'cheganasinaa'me. Jä'aja'ñema'mu Repau neena pa'iche.

21 Pa'iche ücuarepare Jesús pa'iche asa Repau neena pa'iche che'chesinacosome musanukona.

22 Jä'ajekuna aperumu musanukona pa'iju cho'osi'ejaja'che cho'omanejü'u. Reparumu musanukona pojoñu chini si'arumu na'a rua cu'ache cho'uju peoche cho'uju pa'isinaa'me.

23 Chura musanukonare mamarekoñoäre paajuna re'oja'chere cuasache pa'imü.

24 Mamakäa saño sachacheja'che mama pa'ijü'u. Pa'iche mamare jo'kasi'kuu'mu Dios musanukonare, Repau neenajeju Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'iju ücuarepa cho'oa'ju chini.

25 Jä'ajekuna ücuamakaru jorechu'o i'kajü'u. Chekunare i'kani ücuarepare i'kajü'u. Ücuanuko Jesús neenajeju ücuate'eujakuanupu pa'iju majapäijanaa'me mai.

26 Teakuna cu'ache cho'omanejü'u. Pe'rusi'e ücuauumucuse cavesusojü'u.

27 Vatire cu'ache chü'uñe jo'kamanejü'u.

28 Ñaaneena ñaañe jo'kaso cho'ochete cho'uju pa'ijü'u. Cho'ochete cho'uju kuri koo chuova'na pa'iva'nare cho'okaire'ochete paajü'u.

29 Cu'ache i'kama'ñe re'oja'chечи'a i'kajü'u, musanukona i'kache'te päipi asa vaju na'a re'oja'che paarpu chini.

30 Cu'ache cho'omairo pa'ijü'u, Dios Rekochoji Sumarekocho pa'imanea'ku chini. Repauji ja'me pa'ina Repau pa'icheja saijache masime mai.

31 Cu'ache cuasache'te ühasojü'u, teachena'me pe'ruju rua i'kache, chekunare cu'ache cutuchena'me chekunare si'ache cu'ache cho'ochete peore.

32 Säiñechi'a oiju re'oja'che cho'uju pa'ijü'u. Dios musanukonare Cristo neenajejuna cu'ache cho'osi'e cuasama'ñeja'ñe musanukonare ja'me pa'ina cu'ache cho'osi'e cuasamanejü'u.

5

Dios neena pa'iche'me

1 Puka'kupri mamakuni oiuna puka'ku pa'iche'te mamaku ñaku che'checheja'che Muja'ku Dios pa'iche'te che'cheju pa'ijü'u musanukona.

2 Chekunare oiju pa'ijü'u Cristo maire oicheja'che. Maini oiu Diopi pojoa'ku chini mai cu'ache cho'osi'e ro'i jüni ro'ikaisi'kuu'mu Repau.

3 Æmupäi, muräjo peonare amuneema'ñe pa'ijü'u. Romi ücuaja'che muñju peonare amuneema'ñe pa'ijü'u. Cheke cu'a ücuauache vajuchuache cho'oma'ñe pa'ijü'u. Ücuachi'a chekuna nee tua paauache ñamanejü'u. Jä'aja'ñema'mu Dios neena pa'iche. Jä'ajekuna peore jä'aja'ñe cho'ochete cutuma'ñe pa'ijü'u.

4 Chu'o cu'achena'me vë'vechu'o vajuchuache i'kama'ñe pa'ijü'u. Dios neena pa'ichema'mu jä'a. Jä'aja'ñe i'kama'ñe pa'iju Dioni pojoju si'arumu, "Re'oreparu, Ja'ku", chiiju pa'ijü'u.

5 Ücuare ie masime musanukona: Cu'ache cho'ona Jesús paamanajeju Dios pa'icheja saima'me. Æmupäi repana rüjo peonare romineenana'me romi repana üju peonare amuneenana'me cheke cu'a ücuauache vajuchuache cho'ona Dios pa'icheja saima'me. Ücuachi'a chekuna paache ña tua paauache cuasana pösechi'a cuasaju

Diore cuasama'me. Jã'ajekuna tũosiva'nani cuasaju pojocheja'che cuasanajejuna Dios pa'icheja saicu'amũ repanare.

⁶ Jã'ajekuna pãipi musanukonani, "Cho'ore'omũ jã'a", chiito jachajũ'u. Dios jã'aja'ñe cu'ache cho'onare ñani pe'rukũ cu'ache cho'osi'e ro'iche chũ'umũ, Repau chũ'ũñe jachanajejuna.

⁷ Jã'ajekuna musanukona repana pa'iche ña chẽamanejũ'u.

⁸ Aperumũ musanukona Dios pa'iche'te vesuju chijachejaja'che cu'ache cho'ojũ pa'isinaa'me. Jã'ata'ni musanukona chura Maire Paakuni cuasaju miañeja'ñe re'oja'che pa'ime. Jã'ajekuna miañeja'ñe re'oja'chere cho'ojũ pa'ijũ'u.

⁹ Jesuni cuasaju miañeja'ñe pa'iche ija'chea'me: Si'ache re'oja'che cho'ochena'me Dios chũ'ũñe cho'ochena'me ũcuarepa cho'ochere.

¹⁰ Maire Paaku chiiche'te che'che cho'ojũ pa'ijũ'u Repauji pojoa'ku.

¹¹ Chijachejaja'che pa'ina peoche cho'ochere ja'me cho'oma'ñe pa'ijũ repana cho'ochere ñani, "Cu'ache'te cho'ome musanukona", chijũ'u, repana cho'ochere'te masia'ju.

¹² Repana rope'e cho'ochere i'kavajuchũache'me.

¹³ Jã'ata'ni musanukonapi i'kato miañe peore ñoñeja'ñe repana cu'ache cho'ochere cuasoja'mũ repanare. Chekurumũ repana cu'ache cho'ochere'te cuasani ũhaso miañeja'ñe re'oja'che pa'ijanaa'me.

¹⁴ Jã'ajekuna Dios chũ'o tochasi'e ija'che kuamũ:

Vũijũ'u mu'ũ, kãnisosi'kuja'che pa'iku.

Cristoni cuasa vajuju'ũ'u, mu'ũni miañeja'ñere re'oja'che pa'iche'te ñsia'ku, chiimũ.

¹⁵ Jã'ajekuna ñamema'ñe si'arumũ re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'u. Pa'ivesuna pa'icheja'che pa'imanejũ'u; pa'imasina pa'iche pa'ijũ'u.

¹⁶ Irumũ rua cu'ache cho'ome pã. Jã'ajekuna musanukonapi Dios chiiche'te si'arumũ cho'ojũ pa'ijũ'u.

¹⁷ Masi cuasamana cho'ochereja'che cho'omanejũ'u. Maire Paaku chiiche'te asa chẽa cho'ojũ pa'ijũ'u.

¹⁸ Conore ũku jũ'ijũ' pojomanejũ'u. Dios Rekochoji paaku cho'okaiuna re'oja'chere cho'ojũ pojojũ'u. Dios Rekochoji musanukonani paato pojojũ pa'ijanaa'me musanukona. Conore jũ'ijũ' pani cu'ache cho'ochere'te jãvovesuju musanukona rekoñoã cacu'asojanaa'me.

¹⁹ Dionĩ pojojũ ujure ujavũ Dios chũ'ore i'kaju sãñeche'i'a re'oja'che che'chojũ'u. Musanukona rekoñoãpi pojojũ ujavũ'u, Maire Paakuji asa pojoa'ku.

²⁰ Musanukonani ũcuauache ti'ñeto mai Ja'kure Diore si'arumũ, "Re'orepamũ", chijũ pa'ijũ'u, Maire Paakuni Jesucristoni cuasaju.

Ëjuna'me rãjo re'oja'che pa'iche'te kuamũ

²¹ Musanukona Cristo'te cuasaju sãñeche'i'a ña, kukuju pa'ijũ'u.

²² Romi, muũjupã ña, kukuju pa'ijũ'u Maire Paaku'te vajuuchũcheja'che.

²³ Cristo Repau neenare chũ'ũñeja'ñe ũjupi rãjoni chũ'ũ'ku chini jo'kasi'kuamũ Dios. ũcuachi'a Cristo Repau neenare vati toa sani uuche Ësekaiku'mũ, Repau ca'nivuja'ñe pa'ijũ ũcuate'ẽujakuanupũ pa'inare.

²⁴ Cristo neena repanare Paaku chũ'ũñe'te cho'oto re'omũ. ũcuaja'che rãjoromi repana ũjupã chũ'ũñe'te peore cho'oto re'omũ.

²⁵ ũmupã, murãjoromi oiju paajũ'u, Cristo Repau neenare oiu jũni ro'ikaisi'eja'che.

²⁶ Mai Repau chũ'ore asa chẽa Repauni jovorena mai cu'are tanosokakuna rekoñoã re'ojarekoñoã paa'ju chini maini jũni ro'ikaisi'kuamũ Repau, maini paara chini.

²⁷ Jã'aja'ñe Cho'osi'kupi jo'e rani maire Repau'te cuasanare sa paaku jmamakarujẽ'e cu'achejẽ'e peonare re'onare carũñoja'mũ Repau maire Repau neenare.

²⁸ ũmupã musanukona ca'nivuaã oiju kuiracheja'che murãjoromi oiju kuiraju pa'ijũ'u. Rãjore oiku meñe oicheja'che oimũ.

²⁹⁻³⁰ Pã te'ẽujẽ'e meñe cuhema'ñe kuiraju ãu ãiju pa'ime. Cristo ũcuaja'che maire Repau'te cuasanare ũcuaukore ũcuate'ẽujakuanupũ pa'ijũ Repau ca'nivuja'ñe pa'inare kuiraku'mũ.

³¹ Dios chũ'o aperumũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ: ũmũji romio'te veja puka'kupã ja'me pa'isi'e jo'kaso rãjona'me pani ũcuate'ẽuja'chea'me Diopi ñato, chiimũ.

³² Rua asavesamũ jã'a. Jã'ata'ni Jesucristo Repau'te cuasanare paache'te kuamũ repa tocha jo'kasi'e. Repau neena ũcuauko Repau ca'nivũ ũcuate'eca'nivuja'ñe pa'ijũ ũcuate'ẽujakuanupũ'me.

³³ Dios ch'u'o aperumu tocha jo'kasi'e kuache'te kuaku ũcuachi'a ch'u' aperumu i'kasi'ere jo'e i'kara, ũcuare i'kasi'kuta'ni. Ɛmupāi, mawūjoromi oiju paajū'u musanukona meñe oicheja'che. Ũcuachi'a romi, muūjupāi ña, kakuju pa'ijū'u, chiimu ch'u'a.

6

Puka'kupāina'me mamachūi re'oja'che pa'iche'te kuamu

¹ Chūi, muja'kupāi chū'uñe jachama'ñe pa'ijū'u Maire Paakuni cuasaju. Jā'aja'ñea'me pa'iche re'oja'che.

²⁻³ Diopi chū'uuna Moisés tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Muja'kuna'me muja'kore ña, vajuchuju pa'ijū'u. Jā'aja'ñe pani cheja rua jeerumu pa'iju pojोजनाa'me, chiimu. Repau chū'uñe cho'onare Repau re'oja'che cho'okaijachere kuaku chū'uuna charo tochasi'ea'me jā'a.

⁴ Musanukona, puka'kupāi, chūi teache cho'omanejū'u, pe'rumanea'ju. Jā'aja'ñe cho'oma'ñe cu'ache pa'iche'te ũseju, re'oja'che pa'iche'te che'choju jojajū'u, Maire Paakuni cuasaju Repau chiiche'te cho'uju aineeju paapu.

Cho'ochē cho'okainana'me repanare paana re'oja'che pa'iche'te kuamu

⁵ Cho'ochē cho'okaina icheja cheja pa'irumu musanukonare paanare ña, vajuchuju re'oja'che cho'oñu chini cuasaju repana chū'uñe jachama'ñe cho'uju pa'ijū'u, Cristo'te cho'okaicheja'che.

⁶ Repanapi pojoa'ju chini repana ñarumuchi'a cho'oma'ñe si'arumu cho'ochē re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u, Cristo'te cho'okaina ñamema'ñe pojoju Dios chiiche cho'okaiju pa'icheja'che.

⁷ Musanukona cho'ochē re'oja'che cho'ouache cuasaju masi cho'uju pa'ijū'u, musanukona Maire Paaku'te cho'okaiju pa'icheja'che. "Pāichi'a cho'okaimu chū'u ie", chiima'ñe, "Dioni cho'okaiu pa'imu ch'u'u", chijju cuasaju rua masi cho'okaiju pa'ijū'u musanukona cho'ochē.

⁸ Pāi chēa paanana'me chēa paamana re'oja'che cho'osi'e ro'ire Maire Paakuji repana cho'osinukoru pa'iche ũcuankore te'enarechi'a re'ojachere si'acairo ũsikuna koojache masime musanukona.

⁹ Ũcuaja'che musanukona cho'ochē chū'uuna, asarepajū'u. Re'oja'che cho'uju musanukonare cho'ochē cho'okainare pe'ruma'ñe chū'uju pa'ijū'u. Iere cavesuma'ñe cuasajū'u: Cunaumu Pa'iku Maire Paaku musanukonare ũcuankore Paaku'mu, ainana'me cho'ochē cho'okainare. ũcuankore ũcuapa'ruva chūu musanukona cho'osi'e ro'i cho'osinukoru pa'iche re'oja'che si'acairo ũsija'mu Repau.

Diore cuasana vature cavache'te kuamu

¹⁰ Asarepajū'u, chū'u majapāijana. Maire Paakuni cuasaju sēejū'u, Repau peore masicheji cho'okaiuna koka paaju cacu'ama'ñe pañu chini.

¹¹ Sōtao cavapi'raju peore cavakāña sa'checheja'che Dioni rua sēejū'u, ũcuauji cho'okaiuna jorechū'opi musanukonani vatipi cacu'ora chiito koka paaju cacu'ama'ñe pañu chini.

¹² Pāire cavama'me mai. Cunaumu pa'inare cu'ache chū'unani vati ainani cavanaa'me mai, re'oja'che pañu chini. Repana vati aina chijachejaja'che cu'ache pa'inani pāi paaju chū'ume.

¹³ Jā'ajekuna sōtao cavakāña sa'checheja'che Dioni rua sēejū'u, ũcuauji cho'okaiuna jvomasiju vati musanukonare cu'ache cho'orumu ũcua cacu'ama'ñe pañu chini.

¹⁴ Ija'che pa'iju cacu'ama'ñe pa'ijū'u: Sōtao kāña sa'che ka'raja'imanea'ku chini core-jakāña pi'iche tūañeja'ñe Dios chū'o ũcuarepare che'che masijū'u. Sōtaopāi ā'capuāre asi cho'ocojñoñe'te cuheju canakāña tūiñeja'ñe re'oja'chechi'a cho'uju pa'ijū'u.

¹⁵ Sōtaopāi ku'ire'oa'ku chini botakoro ju'iju ku'icheja'che Diore re'oja'che ja'me pa'iche'te kuavajuchuma'ñe kuaju ku'ijū'u.

¹⁶ ũcuaja'che sañoā toa pa'iñoāre saocojñoñe'te cuheju sōtaopāi tā'tako'ña cājiñeja'ñe Dioni cuasaju sēejū'u pa'ijū'u, vatipi musanukonani cu'ache cho'oto Diopi tā'takaau chini.

¹⁷ Sōtaopāi sījore asi cho'ocojñoñe'te cuheju canatuhiroā tuhicheja'che Jesucristo maire jūni ro'ikaisi'ere si'arumu cuasaju pa'ijū'u. Sōtaopāi cavapi'raju va'ñia sia cājiñeja'ñe Dios chū'ore masiju Dios Rekochoji cho'okaiuna Dios chū'ore i'kaju vature cajejajū'u.

¹⁸ Jã'aja'ñe pa'ijũ ũcuauacheji ti'jñeto Dios Rekochoji cho'okaiũna cu'ache cho'omaneñu chini si'arũmu Diore s̃ejeju pa'ijũ'ũ, cuhasoma'ñe. Ũcuachi'a, ñarepaju pa'ijũ, Dios neenare ũcuauũkore si'arũmu s̃ekaiju pa'ijũ'ũ, cu'ache cho'omaneajũ.

¹⁹ Chu'ure ũcuachi'a s̃ekaiju'ũ Repauji cho'okaiũna Repau aperũmu kuamanesi'ere Jesucristo'te cuasache kuachu'ore vajũchuma'ñe kuakũna pãipi asa masia'ju chini.

²⁰ Cristo Repau chu'ore chu'vaa'ku chini chu'ure ch̃ea saosi'kuamũ. Chura Repau chu'o chu'vakũjekũ pãi ch̃eavũ'ere pa'imũ chu'ũ. Diore s̃ekaiju'ũ chu'ure; vajũchuma'ñe Jesucristo pa'iche'te chekũnani kuaku pasa.

Cuhacho tochasi'ea'me

²¹ Ti'quico, chu'ũ cuasakũji, mai majapãiuja'iũji, Cristo'te re'oja'che cho'okaikũji musanũkona pa'ichejana sani chu'ũ cho'ochena'me chu'ũ pa'iche kuaja'mũ.

²² Jã'are chini musanũkona pa'ichejana saomũ chu'ũ repau'te chũkũna pa'iche'te kuakũna asa pojoa'ju chini.

²³ Mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristo cho'okaaũ musanũkonare chũkũna majapãijanare, musanũkonapi Repauni cuasaju sãĩñechi'a oiju re'oja'che paapu chini.

²⁴ Maire Paakuni Jesucristoni chiiju cuhasoma'ñe cuasanare ũcuauũkore oiu re'oja'che cho'okaaũ Dios. Re'omũ.

Pablo

San Pablo Filipos vu'ejoopo pa'inare chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, Timoteona'me, Jesucristo'te cho'oché cho'okainapi, musanukonare Filipos vu'ejoopo pa'inare Jesucristo'te cuasaju jovosinajeju Dios neenare ucuanukore ija'ova utija'ova tocha saome, musanukonare chu'unana'me ucuanare cho'oché cho'okainare.

² Mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristoji musanukona rekoñoana re'oja'che pa'iche'te cho'okaijuna re'oja'che pa'ij'u.

Jesure cuasanare Pablo Diore seekaiu pa'isi'ere kuamu

³ Musanukona re'oja'che pa'iche'te cuasani chu'u Cuasaku'te Diore, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju pa'iku'mu chu'u.

⁴⁻⁵ Musanukonapi Repau'te apecuasaramupi irumujatu'ka chekuna paipi Jesucristo'te cuasache kuachu'ore asaju paapu chini cuhama'ne ja'me cho'okaiche'te cuasaku musanukonare seekani si'arumu pojoku seekaiu pa'iku'mu chu'u Repau'te.

⁶ Dios musanukonare si'arumu na'a re'oja'che paapu chini cho'okaiu pa'imu. Jesucristo jo'e raiumucusejatu'ka Repauji cuhama'ne cho'okaiuna musanukona re'oja'che pa'iju, pi'niñetu'ka cho'uju pa'ijache masimu chu'u.

⁷ Chu'upi musanukonare ja'aja'ne cuasato rua re'omu. Musanukona Diore ja'me re'oja'che cho'okaicojñonare, rua chiiju chu'u rekocho oimu. Chu'u ivu'e pai cheavu'ere pa'iu chekarumu chu'upi ku'iu Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'vaku panij'e musanukonare ucua oiu pa'ijamu.

⁸ Jesucristoji oiu cho'okaiuna chu'u musanukonare ucuanukore rua oiu ñauache cuasache masimu Dios.

⁹ Ucuachi'a musanukonapi sañeche'i'a si'arumu na'a rua oiju Repau chu'oj'e na'a rua masiju re'oja'che pa'imasia'ju chini Diore seekaiu pa'imu chu'u.

¹⁰ Ja'aja'ne pani cuasa, "Iepi na'a re'omu", chini masiju si'arumu na'a rua re'oja'che cho'uju Cristo jo'e rairumujatu'ka cu'achej'e cho'oma'ne re'oja'chechi'a cho'uju pa'ijanaa'me musanukona.

¹¹ Jesucristoji cho'okaiuna musanukonapi re'oja'chere si'ache cho'uju pa'ito pai ña Diore, "Rua Re'okuji peore Masiu'mu mu'u", chiiju pojojanaa'me.

Cristo chiiche cho'okaiju pa'iche'te kuamu

¹² Chu'u majapajana, ie masij'u: Chu'upi si'ache cu'ache cho'ocojñokuna pai chura Jesucristo'te cuasache kuachu'o na'a rua jainuko asaju pa'ime.

¹³ Chu'u Cristo neekujeku pai cheavu'e pa'iche, pai chu'uku vu'e pa'inana'me chekuna pai icheja pa'ina ucuanuko masime.

¹⁴ Ucuachi'a mai majapajana icheja pa'ina jainuko chu'u pai cheavu'e pa'iche'te ña, vajuchuche jo'kasõ Maire Paakuni Dioni na'a rua cuasajuna Ucuauji cho'okaiuna Repau chu'o na'a rua chu'vaju pa'inaa'me.

¹⁵ Pai te'ena chekuna neere tua paañu chini cuasaju ucua'chi'a chekunare re'oja'che cho'ochéja'chere na'a rua re'oja'che cho'ocojñoñu chini Cristo pa'iche'te chu'vaju pa'ime. Ucuarepaa'me ja'a. Chekunata'ni re'oja'che cho'oñu chini cuasaju chu'vaju pa'ime.

¹⁶ Repana re'oja'che cho'oñu chini cuasaju chu'vana Diopi chu'uni ivu'ere pai cheavu'ere pa'iu Cristo'te cuasache kuachu'ore chu'vaa'ku chini jo'kauna masiju chu'ure cuasaju paire chu'vaju pa'ijaa'ome.

¹⁷ Chekunata'ni, ucua'arpa cho'omanajeju te'ena re'oja'che cutucojñoñu chini Cristo pa'iche'te kuame. Ucuachi'a chu'uni pai cheavu'e pa'ikuni na'a rua pa'icu'ache cho'oñu chini chu'vame.

¹⁸ Ja'ata'ni ja'a cuasama'mu chu'u. Re'oja'che cuasanapi ja'apãani ucua'arpa cho'omana chu'vatoj'e Cristo pa'iche asame pai. Ja'ajekuna pojomu chu'u. Ucuachi'a iere masiku jo'e na'a rua pojoja'mu chu'u.

¹⁹ Musanukonapi Dioni cuasaju seekaijuna Jesucristo Rekochoji cho'okaiuna chu'u cu'ache cho'ocojñoñe re'oja'che pani etajaja'mu chu'u.

²⁰ Chu'upi cho'oa'ku chini Dios jo'kasi'ere vajuchuma'ne masi cho'oku pasa chiimu chu'u, paipi chu'u cho'oché'te ña, chu'upi ucua vajuu pa'itoj'e ucua'chi'a chuenisoruj'e Cristoni si'arumu pojou, "Rua Masia'mu mu'u", chiiju masia'ju chini.

²¹ Chu'u vajuu pa'irumuna Cristo chiichechi'a cho'oku pojoku pa'ija'mu chu'u. Chu'upi junisoru na'a re'oja'che ti'jneja'mu chu'ure.

²² Ja'ata'ni chu'u na'a jeerumu vajuu pani Repau'te na'a rua cho'оче cho'okaiu pa'ire'omu. Ja'ajekuna chu'u che'aja'nej'e vesumu.

²³ Ka'chamajña chiimu chu'u. Junisora chiimu chu'u, sani Cristona'me ai pasa chini. Ja'aja'ñepi na'a re'omu chu'ure.

²⁴ Ja'ata'ni chu'upi vajuu pa'iu musanukonare karache'te cho'okaiu pa'ito na'a re'omu.

²⁵ Ja'are cuasaku chu'u na'a jeerumu pa'ijache masimu. Pa'iu cho'okaiu pa'ija'mu chu'u musanukonapi Dioni na'a masi cuasaju, na'a rua pojoju paapu chini.

²⁶ Ja'aja'ñejekuna chu'upi musanukonani jo'e ñara chini sakuna Repau'te na'a rua pojoju palijanaa'me musanukona.

²⁷ Si'arumu re'oja'chechi'a pa'iju Dios chu'o Jesucristo pa'iche kuachu'ore cuasana pa'iche pa'ij'u. Ja'aja'ñe pa'ito sani ñani ũcuachi'a musanukona pa'iche'te rupu asanij'e masija'mu chu'u musanukona re'oja'che pa'iche. ũcuachi'a musanukona ũcuate'e cuasaju re'oja'che ja'me pa'iju chekunapi asa chea Dioni cuasaju jovo'aju chini Repau chu'o chu'vaju pa'iche masija'mu chu'u.

²⁸ ũcuachi'a musanukonare cuhenare jmamakaruj'e vajuchuma'ñe Dios chu'o chu'vaju pa'iche masija'mu chu'u. Musanukona ja'aja'ñe cho'оче repaña cho'osojachena'me Diopi cho'okaiuna musanukona pani etajani re'oja'che pa'ijachere ñomu repanare.

²⁹ Cristo cho'okaisi'ejekuna Dios maire Repau'te cuasachechi'a jo'kama'ñe ũcuauñi cuasaju Repau cho'ocojñosi'aja'che cu'ache cho'ocojñuju pa'iche jo'kasi'ku'a'mu.

³⁰ Ja'ajekuna chu'upi cu'ache cho'ocojñokuna musanukona aperumu ñasi'ena'me irumu asacheja'che cu'ache cho'ocojñuju palijuasome.

2

Cristo Repau ch'u'ñe jo'kaso pa'iu car'uni rani pa'isi'ere kamu

¹ Cristoji cho'okaiuna re'oja'che cho'o koka paame musanukona. Repauji oiũ cho'okaiuna rekoñoapi re'oja'che pa'ime musanukona. ũcuachi'a Dios Rekochoji musanukonani si'arumu ja'me pa'iuña chekunare oiju cuasame.

² Ja'aja'ñejekuna ja'me re'oja'che pa'iju sa'inechi'a oiju re'oja'che cho'okaiju ũcuate'e cuasaju ũcuate'e cho'oñu chijju pa'ij'u. Ja'aja'ñe pa'ito rua pojoja'mu chu'u.

³ Jmamakaruj'e, "Na'a rua masia'mu chu'u", chini chekunani cajejañu chini cuasama'ñe, "Ina chu'ure na'a re'onaa'me", chijju cuasaju pa'ij'u.

⁴ Te'euj'e meñechi'a cuasama'ñe chekunare cuasaju oiju cho'okaiju pa'ij'u.

⁵ Jesucristo cuasacheja'che re'oja'che cuasaju pa'ij'u.

⁶ Ija'che paniasomu Repau:

Dios Mamakujeku cnaumure re'oja'che pa'iu chu'ukuta'ni chu'ñe jo'kaso rianasomu Repau.

⁷ Repau paache re'oja'che jo'ka rani paioji paaona maija'iu pa'iu ainee rupu cho'uche cho'okaiva'u pa'icheja'che paniasomu Repau.

⁸ Pa'iu pa'iu Re'okuta'ni, "Inare na'a re'oku'mu chu'u", chiima'ñe Puka'ku ch'u'ñe'te jachama'ñe cho'oku chuenisoche vajuchache'te cu'ache cho'osina chuenisocheja'che kurusus'e'verona chuenisoasomu Repau.

⁹ Ja'ajekuna Dios Repau'te vaso cnaumuna jo'e mua ũcuauña'me pa'ire ũcuauñokore chu'ua'ku chini kueñe ñoosomu.

¹⁰⁻¹¹ Cheja pa'inana'me cnaumu pa'inana'me vati toa pa'inari Repauñi ũcuauñoku vajuchuju,

"Jesucristo peore Paakují Masia'mu", chijju masia'ju chini

jo'kaasomu Dios Repau'te Jesure.

Ja'ajekuna Puka'ku Dios ja'aja'ñe cho'osi'ku rua pojocojñoku pa'imũ.

Jesure cuasana miañeja'ñe pa'iche'te kamu

¹² Chu'u cuasana, musanukona chu'u ch'u'ñe asa jachama'ñe rua jeerumu cho'uju panicuhame. Ja'ata'ni chu'u ja'me pa'irumuchi'a cho'uju pa'ima'ñe chu'u peorumuj'e ũcua na'a rua cho'uju pa'ij'u. Musanukona rekoñoapi vajuchuju peore cho'ore'ochetu'ka cuhasoma'ñe masi cho'uju pa'ij'u, pani etajani ja'me re'oja'che pañu chini.

¹³ Dioa'mu maire Cho'okaiku. Maipi Repau chiiche'te re'oja'che cho'ouakuna cho'omasiju cho'uju paapu chini cho'okaimu maire.

¹⁴ Peore musanukona cho'uche ke'reju cavama'ñe cho'uju pa'ij'u.

¹⁵ Músanúkónapi já'aja'ñe pa'ito pái músanúkónare ña, "Cu'ache cho'ome ina", chiimanejanaa'me re'oja'chechi'a pa'ijuna. Úcuachi'a Dios chíi pa'iche pa'ijú, pái si'ache rua tíñe cu'ache cho'ona pa'icheja pa'inata'ni jmamakarujé'e cu'achejé'e cho'oma'ñe re'oja'che pa'ijú'u. Repanare chijachejaja'che cu'ache pa'inani re'oja'che pa'inapi ja'me pa'ijú chijachejare ma'ñoko miañeja'ñe re'oja'che cho'o ñoju pa'ijú'u.

¹⁶ Dios ch'u'o re'oja'che pa'iche kúachú'ore cuasaju chekunani kuaju pa'ijú'u. Já'aja'ñe cho'ojú pa'ito Cristo jo'e raiumucusena músanúkóna re'oja'che pa'isi'e rua pojoku kuaja'mu ch'u'u, "Chú'vate'emanesi'kuu'mu ch'u'u repanare", chini cuasaku.

¹⁷ Já'ata'ni ch'u'u músanúkónare Repauni cuasaju jovoajú chini ch'u'vaku chuenisonijé'e úcu pa'ipoja'mu, músanúkónapi Repaú'te cuasanajeju pojoju pa'ijuna.

¹⁸ Já'ajekuna ch'u'upi pojoku pa'ina músanúkóna úcuaja'che pojoju pa'ijú'u.

Timoteona'me Epafrodito pa'iche'te kuamu

¹⁹ Maire Paaku Jesupi chíito Timoteo'te músanúkóna pa'ichejana na'mi saora chiimu ch'u'u, músanúkóna re'oja'che pa'iche'te ñajani ra kuauna asa vajura chini.

²⁰ Ch'u'u cuasacheja'che músanúkónare oiú re'oja'che cho'okasa chini cuasaku cheku te'eujé'e peomu. Timoteochi'aa'mu ch'u'u cuasacheja'che músanúkónare oiú cuasaku.

²¹ Chekuna úcuauko repauna chíichechi'a cuasaju Jesucristo chíicheta'ni cuasamaanaa'me.

²² Músanúkóna repaú Timoteo re'oja'che pa'iche masime. Ch'u'una'me Jesucristo'te cuasache kúachú'ore masi ch'u'vaku púka'kure cho'okai'cheja'che ja'me re'oja'che cho'okaiú pa'iku'mu repaú ch'u're.

²³ Já'ajekuna ch'u're cho'ojachere asa masi, teana músanúkóna pa'ichejana saora chiimu ch'u'u repaú'te.

²⁴ Maire Paakuji chíito ch'u'repauji ivu'e pái chéavu'e na'mi eta músanúkónare sani ñara chiimu ch'u'u.

²⁵ Úcuachi'a ch'u'u cuasato mai majapáiuja'iu'te Epafrodite músanúkóna pa'ichejana jo'e co'choche chiimu. Músanúkónapi ch'u'ni kuiraa'ku chini repaú'te raorena chekuna rua úsetota'ni úcu ch'u'una'me pa'iu Dios ch'u'o ch'u'vaku pa'imú repaú.

²⁶ Músanúkónare úcuaukore rua oiú ñara chiimu repaú. Úcuachi'a repaú ravu jú'isi'e músanúkóna asasi'ere asa sumava'u pa'imú repaú.

²⁷ Rua jú'iu júnisora'asi'kuu'mu repaú. Já'ata'ni Diopi oiú cho'okaiuna vajucuhasi'kuu'mu repaú. Repaú'techi'a oima'ñe ch'u'rejata'ka oiú cho'okaisi'kuu'mu Dios, ch'u'ni cu'ache ti'jñeuna suma'ñe pa'iva'uni na'a rua cu'ache ti'jñeuna suma'ñe cuasaku otare oiú pa'imanea'ku chini.

²⁸ Já'ajekuna repaú'te na'mi saora chiimu ch'u'u músanúkónapi ña pojoju pa'ijuna ch'u'ujé'e úcuamakaru sumava'u pasa chini.

²⁹ Maire Paakuni cuasaku mai majapáiuja'iu'jekuna pojoju re'oja'che cho'okaijú'u repaú'te. Repaú pa'icheja'che pa'inare úcuaukore chíiju pojoju pa'ijú'u.

³⁰ Cristoni cho'oché'te cho'okaiú júnisora'asi'kuu'mu repaú, músanúkónare cho'okai'cu'ache'te ch'u'ni rani cho'okaiú.

3

Jesucristo chíiche masi cho'okaina pa'iche'te kuamu

¹ Chura, ch'u'u majapáijana, Maire Paakuji músanúkónani paakuna pojoju pa'ijú'u, chiimu ch'u'u. Ch'u'u aperumu i'kaku tochasi'ere músanúkónapi jo'e asato re'omu. Já'ajekuna tocha ca'nasoma'ñe úcuare i'kaku tochamu ch'u'u.

² Ñarepaju pa'ijú'u músanúkónani jamuchai kokaneenaja'ñe pa'ijú pái ca'ni chutoneenapi jikomu chā'tiro pa'ica'nirú chuto tuacojñoñe ch'u'napí cacú'omane'ju.

³ Pái Jesurejé'e cuasama'ñe rupú sē'sevuchi'a circuncisión cho'ocojñoña Dios neenama'me. Maipi Dios Rekochoji cho'okaiuna Jesucristoni cuasaju jovo vaju Dioni pojoju, "Rua vesume chukuna", chíinapi Dios neenaa'me.

⁴ Sē'sevuchi'a re'oja'che cho'ojú Dioni re'oja'che ja'me pa'ire'oto ch'u'u já'ajamajñaruá cho'ochéji Repaú'te rua re'oja'che ja'me pa'ira'amu.

Já'ajamajñaruá cho'oku aineesi'kujeku pái ch'u'u pa'iche'te ñato rua re'oja'che pa'iku'mu ch'u'u.

⁵ Israelpáiujeku ochorepaumucujña pa'ikuji jikora'muru chā'tiru pa'ica'nirú chuto tuacojñoñosi'kuu'mu ch'u'u. Benjamínvajújeku hebreorepaú'mu ch'u'u. Úcuachi'a fariseopáiujeku Dios aperumu ch'u'u jo'kasi'e rua re'oja'che cho'oku aineeku pa'isi'kuu'mu ch'u'u.

⁶ Dios chiiche'te cho'okaineeku Jesure cuasanare tuha Repau'te cuasache'te ũseku vaiche chũ'uku pa'isi'kua'mu chu'u. Ūcuachi'a Dios aperumu chũ'u jo'kasi'e chu'ure peore cho'ore'ochetu'ka masi cho'oku pa'isi'kua'mu chu'u.

⁷ Peore jā'a chu'u aperumu, "Rua re'omu ie", chiiu cuasasi'e iramu Cristoni cuasaku, "Peeche'me jā'a", chiiu cuasamu chu'u.

⁸ Chura, "Cheke peore peoche'me", chini cuasa, "Jesucristo'te chu'ure Paaku'te cuasachechi'aa'me re'оче", chiiu cuasaku'mu chu'u. Na'a rua re'oja'chere chiiu Repauni cuasaku jovo, cheke chu'uni chĩ'ca pa'icheja'che pa'iana peore sējososi'kua'mu chu'u.

⁹ Cristona'me re'oja'che pasa chini cuasaku Repau'te jovosi'kua'mu chu'u. Aperumu Dios chũ'u jo'kasi'ere te'eu cho'oku re'oja'che pa'ito karamu. Jā'ajekuna Diopi cho'okaiuna rua re'oja'che pasa chini jovosi'kua'mu chu'u.

¹⁰ Cristo pa'iche'te na'a rua masira chiimu chu'u. Chuenisouna Repau'te Vasosi'kupi Peore Masiuji Diopi cho'okaiuna Cristo cu'ache cho'ocojñosi'kuta'ni ũcua re'oja'che paniasomu. Chu'u ũcuaja'che cu'ache cho'ocojñonijē'e Ūcuauji cho'okaiuna re'oja'che pasa chiimu chu'u. Repau chuenisosi'ēja'che chuenisonijē'e chu'upi meñe Ūcuauñi isija'mu.

¹¹ Jā'aja'ñe peore cho'ora chiiu ũcuachi'a pāi jū'isina ũcuanuko vajurairumuna vajurasa chiimu chu'u.

Jesucristo chũ'u jo'kasi'e masi cho'оче'te kumau

¹² Dios chiiche cho'оче chuta'a peore masi che'chema'mu chu'u. Re'oja'che pa'iche chuta'a karamu chu'ure. Jā'ata'ni che'cheneeku si'arumu na'a rua re'oja'che pa'iu pa'iku'mu chu'u, chu'upi cho'oa'ku chini Jesucristo jo'kasi'ere peore masi cho'ora chini.

¹³ Asarepajũ'u, chu'u majapāijana. Chu'u cuasato chu'ure jo'kasi'e cho'оче chuta'a karamu. Jā'ata'ni aperumu pa'isi'ejē'e cuasama'ñe re'oja'chere na'a rua cho'omasira chini re'oja'che cho'ochечи'a cuasaku pa'iku'mu chu'u.

¹⁴ Chu'upi cho'oa'ku chini Dios jo'kasi'ere masi cho'o pi'nira chiimu chu'u. Jesucristo cho'okaisi'ejekuna Dios maini pojoku chēa isira chiiche'te re'oja'che koora chini peore cho'ore'ochetu'ka Repau chiiche'te cho'oku pa'imu chu'u.

¹⁵ Maire ũcuanukore Diore masi cuasanare jā'aja'ñe cuasache pa'imu. Musanukonapi jā'aja'ñe cuasamana pa'ito Diopi che'choja'mu repare masia'ju chini.

¹⁶ Mai che'chesi'e re'oja'che cho'оче ũhasoma'ñe ũcua cho'ojũ pañu.

¹⁷ Asarepajũ'u, chu'u majapāijana. Chekuna cho'ochеja'che chu'u re'oja'che cho'оче'te ña chēa ũcuaja'che cho'ojũ pa'ijũ'u. Ūcuachi'a chukuna musanukonare che'chosi'e asa chēa masi pa'ina pa'iche'te ñaju repana pa'icheja'che pa'ijũ'u.

¹⁸ Ie ruarepañoa kuasi'kua'mu chu'u musanukonare. Jā'ata'ni oiu jo'e ũcuare i'kamũ chu'u. Pāi Jesucristo'te cuasana jainuko Repau kurususē'vero jūni ro'ikaisi'e kuhena pa'icheja'che pa'ijũ Repau'te cuasamanaja'ñe cu'ache pa'ime.

¹⁹ Icheja pa'ichechi'a cuasaju repanare uachechi'a vajuchuache cho'ojũ pojojũ pa'inaa'me repana. Jā'aja'ñe pa'ijũ cacu'a na'a rua cu'ache cho'ojũ cho'osojanaa'me repana.

²⁰ Maita'ni Dios pa'icheja canaa'me ai sani pa'ijanajeju. Maire Paaku Jesucristo repacheja cakũ rani maire sa re'oja'che paajachere pojojũ cha'ame mai.

²¹ Reparumu Repau peore Paakuji Masikujeku mai ca'nivũ re'oja'chechi'a pa'ivesuca'nivũ Repau ca'nivuja'ñe sañokaija'mu, maipi Repau ca'nivuja'ñe paaa'ju chini, jo'e jū'imaca'nivũji re'oja'che cho'o koka paaca'nivuja'ñe.

4

Si'arumu pojojũ pa'iche'te kumau

¹ Jā'ajekuna, chu'u majapāijana, chu'u oiu ñauache cuasana, cacu'ama'ñe ũcua Maire Paakuni masi cuasaju re'oja'che pa'ijũ pa'ijũ'u. Musanukonare cuasaku rua pojomu chu'u. Musanukona re'oja'che pa'iche jā'a chu'u masi cho'osi'e ro'ia'me.

² Evodiana'me Síntique'te ũcuamakarũ cavaju paapu chini chu'vamu chu'u, Maire Paakuni cuasaju majapāiromijanajeju re'oja'che ja'me paapu chini.

³ Mu'ure, chu'una'me Maire Paaku'te cho'оче masi cho'okaiku'te, cho'okaiũ pa'ijũ'u repanare re'oja'che ja'me paapu chini i'kamũ chu'u. Repana romi ũcuachi'a chu'ure Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'vakuna ja'me cho'okaisinaa'me, Clementena'me chekuna chu'una'me cho'оче cho'osina. Repana ũcuanuko Dios neephuro utija'ophurona repana mami tochacojñosi'e paame, pa'iche mama pa'ina mami tochacojñosphurona.

⁴ Maire Paakuji musanukonani paakuna si'arumu pojoju pa'ijũ'u. Jo'e ũcuare tochaku i'kara. Pojoju pa'ijũ'u.

⁵ Pe'keru pa'iju pãi chekunare ũcuanukore re'oja'che cho'o ñoju pa'ijũ'u. Maire Paaku jo'e na'mi rajia'mu.

⁶ Jã'ajekuna musanukonare cu'ache ti'jñejañe vajuçhuma'ne cuasaju Dioni si'arumu sêju pa'ijũ'u. Repau cho'okaijachere cuasaju, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju musanukona chiiche'te sêju pa'ijũ'u Repau'te.

⁷ Jã'aja'ne cho'oto Dios musanukona rekoñoãna re'oja'che pa'iche pãijê'e vesuche'te cho'okaija'mu. Rekoñoãpi re'oja'che pa'iju cu'ache ti'jñetojê'e vajuçhujũ sumana pa'imanejanaa'me musanukona, Jesucristoji ja'me pa'iana.

Re'oja'che cho'ochechi'a cuasaju pa'iche'te kuamu

⁸ Ūcuachi'a ie chu'vamu chu'u musanukonare, chu'u majapãijanare: Peore re'oja'che pa'iche'te cuasaju pa'ijũ'u, ũcuarepa pa'iche, pojoju pa'iche, re'oja'che cutucojñoñe, pe'keru pa'iche, rũhiñe cho'oché, pãi oiju pa'iche, re'oja'che cuasaju pa'ichena'me masi cho'oché. "Peore re'omu ie", chiire'ochechi'a cuasaju pa'ijũ'u.

⁹ Chu'u musanukonare che'chokuna asa chêasi'e cho'oju pa'ijũ'u. Ūcuachi'a musanukona chu'u i'kache asasi'ena'me chu'u cho'oché ñasi'ere ũcuaja'che cho'oju pa'ijũ'u. Jã'aja'ne cho'oju pa'ito Dios musanukonare jo'kama'ne ja'me pa'ija'mu, pãi rekoñoã re'oja'che pa'iche ïsiku.

Filipos vu'ejoopo pa'ina Pablo'te kuri ïsisi'ere kuamu

¹⁰ Aperumu musanukona chu'ure oinata'ni cho'okaicu'akuna reparamu cho'okaimanesinapi chu'uni oiju jo'e cho'okatena rua pojoku Maire Paaku'te, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju pa'imũ chu'u.

¹¹ Chu'u chiicheji karakuna jã'aja'ne i'kama'mu. Si'arumu pojoku pa'iche che'chesi'kujeku chu'uni ũcuauache ti'jñeto pojoku pa'imũ chu'u.

¹² Te'eñoã chu'ova'u pa'iu te'eñoã chu'u chiiche cajejaiche paaku'mu chu'u. Chu'uni ũcuauache ti'jñeto pojoku pa'imasimu chu'u. Chekurumu chu'upi ãu karama'ne paani jã'apãani ãucuhava'u panijê'e pojoku pa'imũ chu'u. Chekurumu cu'amajñaruã karama'ne paani jã'apãani chu'uni ũcuauache karatojê'e pojoku pa'imũ chu'u, si'arumu pojoku pa'imasikujeku.

¹³ Chu'uni ũcuauache ti'jñeto Cristoji cho'okaiuna koka paamu chu'u.

¹⁴ Jã'ata'ni musanukona chu'ure karache'te cho'okaiju re'oja'che cho'osinaa'me.

¹⁵ Tere masime musanukona: Chu'u musanukona pa'icheja Macedonia chejapi Jesucristo'te cuasache kuachũ'ore chu'vajasa chini etarumu musanukona Filipos vu'ejoopo pa'iju Jesure cuasakuanupuchi'a kuri ïsisinaa'me chu'ure. Chu'u Dios chu'o che'chosiere cuasaju, "Re'orepamu", chiiju cho'okaisinaa'me musanukona.

¹⁶ Ūcuachi'a chu'u Tesalónica vu'ejoopo pa'irumu chu'ure karache te'eñoã kuri raosinaa'me musanukona.

¹⁷ Musanukonapi ïsijuna kooku pojomu chu'u. Kurineema'kuta'ni pojomu chu'u. Musanukona chu'ure rupũ re'oja'che cho'okaiju pa'iche ro'icojñojañere cuasaku pojomu chu'u.

¹⁸ Musanukona chu'uni rakaau chini Epafroditore raosi'ere koouna chura karama'mu chu'ure. Musanukona chu'ure raosi'e peore koosi'kujeku cajejaichejatũ'ka paamu chu'u chura. Diopi ñato musanukona chu'ure raosi'e Repauni pojoju pãipi ma'ñare uojuna ma'ñasuche vuocheja'che re'oja'che vuokuna pojomu Repau.

¹⁹ Jã'ajekuna musanukonare Ūcuajji chu'u Cuasakuji Diopi kuiraku musanukonare karache'te peore ïsija'mu. Jesucristo'te masi cuasanare re'oja'che karama'ne si'ache ïsiku pa'iku'mu Repau.

²⁰ Mai Ja'ku Dios mai Cuasakuni cuhasoma'ne si'arumu pojoju, "Peore Masiuji rua re'okũ'mu mũ'u", chiiju pañu mai. Jã'aja'ne paau.

Tocha pi'ni chu'o saosi'ea'me

²¹ Jesucristo'te cuasanajegu Dios neenare ũcuanukore chu'o sa kuakaiju'u. Musanukonare mai majapãijana chu'una'me pa'ina chu'o saome.

²² Ijoopo pa'ina pãi Dios neena ũcuanuko chu'o saome musanukonare. Pãi chũ'uku vu'e cho'oché cho'okaina Jesure cuasana ũcuachi'a rua chu'o saome musanukonare.

²³ Maire Paaku Jesucristoji ũcuanukore rekoñoãna pa'iche re'oja'che cho'okaau musanukonapi re'oja'che paaru chini. Jã'aja'ne paau. Re'omu.

Pablo

San Pabło Colosas vü'ejoopo pa'inare chü'o tocha saosi'ea'me

Chü'o saosi'ea'me

¹⁻² Chü'u, Pabło, Diopi chiiuna Jesucristo saosi'küpi ija'ova utija'ova mai majapãija'ia Timoteona'me tocha saomu musanukonare, Colosas vü'ejoopo pa'inare, re'oja'che pa'ijü Cristo'te cho'oché masi cho'okainajéü chükuna majapãijanare. Mai Ja'kü Diopi musanukona rekoñoãna re'oja'che pa'iche'te cho'okaiuna re'oja'che pa'ijü'u.

Jesure cuasanare Pabło Diore sëekai'che'te kuamu

³ Chükuna musanukonani sëekaijü Maire Paaku Jesucristo Puka'küre Diore si'arumu, "Re'orepamu, Ja'kü", chiiju pa'ime.

⁴ Musanukona Jesucristoni masi cuasaju chekunare Dios neenare ücuanukore oiju re'oja'che cho'okaiju pa'iche asinaa'me chükuna.

⁵ Ücuachi'a Jesucristo'te cuasache kuachu'o ücuarepare musanukona apeasarumüpi vüa, Repau pa'icheja sani re'oja'che pa'ijachere cuasaju pojoju cha'aju pa'ijuasome musanukona. Musanukona päi oichena'me Diore cuasache'te asa, "Re'orepamu, Ja'kü", chiiju pa'ime chükuna Repau'te Diore.

⁶ Päipi Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chü'vajuna cheja si'acheja pa'ina päi asa chëa na'a jainüko Jesuni cuasaju jovo re'oja'che pa'ime chura. Musanukona repachu'o ücuarepa Dios päire oia cho'okaiche kuachu'o asa chëa Repau'te cuasaju jovorümüpi vüa pa'icheja'che re'oja'che pa'ime repana.

⁷ Chükunana'me Cristo'te cho'oché masi cho'okaiküji chükuna cuasaku Epafrapi che'choasomu jä'a musanukonare.

⁸ Ücuachi'a Dios Rekochoji cho'okaiuna musanukona chekunare oiju re'oja'che cho'okaiju pa'iche'te ra kuasi'kuamu repau Epafras chükuna'te.

⁹ Jä'ajekuna chükuna musanukona re'oja'che pa'iche asaumucusepi vüa cuhama'ne Dioní sëekaiju pa'ime, musanukonapi Repau chü'ore na'a rüa asa chëaju Repau chiiche'te peore masiju, re'oja'che pa'imasia'ju chini.

¹⁰ Jä'aja'ne pani Maire Paaku neena pa'iche pa'ijü Repau chiiche'te si'arumu cho'ojü chekunani si'ache re'oja'che cho'okaiju Ücuana'me na'a re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona, Repau pa'iche'te na'a rüa masiju.

¹¹ Ücuachi'a Repau'te Peore Masiuji Re'oku'te sëekaimé chükuna musanukonapi re'oja'che cho'o koka paa'ju chini. Ücuachi'a musanukonapi pa'imasiyu cu'ache ti'jñetoj'e jüvomasiju, "Pani etajai'che cuasoma'nea'me ie", chiima'ne ücua pojoju re'oja'che paapu chini sëekaimé chükuna.

¹² Jä'aja'ne pani musanukona mai Ja'kü Diore pojoju, "Re'orepamu, Ja'kü", chiiju pa'ijanaa'me. Musanukonare rekoñoã re'ojarekoñoã care'vakaisi'kuamu Repau, Repau neenare isijachere Repau pa'ichejana sani kooa'ju chini.

¹³ Mai vati chëa paacojñonajéü cu'ache pa'ijü chijachejaja'che pa'isinare tüa Dios Repau Mamakuni Repau rüa cuasakuni maini jo'kasi'kuamu, maipi Ücuau chü'uñe'te cho'ojü paapu chini.

¹⁴ Chura Dios mai cu'ache cho'osi'e jo'e cuasama'mü, Cristo jüni ro'ikaisi'jekuna.

Cristo jüni ro'ikaisi'jekuna Diona'me re'oja'che pa'ire'oché'te kuamu

¹⁵ Repau Cristo Dios Ñoma'küja'ia maire Ñosi'kü chareparo cakua'mü. Chékuna vajüna'na ücuanüko cho'je cho'ocojñosiva'naa'me.

¹⁶ Diopi chü'una Repau Cristo peore cho'oasomu. Chejana'me cünaumu, repachejña pa'ichena'me repachejña pa'inare, ñoñena'me ñoma'ne, ñonana'me ñomanare, päi chü'unana'me ángeles chü'unana'me vati chü'unare ücuanukore cho'oasomu Repau na'a pa'isirumu repana ücuanüko Repau'te ña pojoa'ju chini.

¹⁷ Cheke peore chuta'a pa'imarumu Pa'iküjeku peore Paaku chü'uku'mü Cristo, re'oja'che paau chini.

¹⁸ Päi repau ca'nivü'te paacheja'che Repau'te cuasakuanupü'te paamu Repau. Repauji cho'ouna pa'inaa'me mai. Ücuachi'a peore chü'uku pasa chini charo jüni vajüraisi'kuasomu Repau.

¹⁹ Repau Cristo Diopi chiiuna Ücuaja'ijéku Repau pa'iche peore ücuaja'che pa'iku'mü.

²⁰ Jā'aja'ñe Pa'ikū'te chejana raoasomū Repau, Repauji kurususē'verona jē'jocojño chie rao mai ūcuanūko cho'ochē'te cu'are jūni ro'ikakūna maini ūcuanūkore Ūcuañna'me re'oja'che pa'ire'oa'kū chini, cheja pa'inana'me cūaamū pa'inare.

²¹ Apeṛumū musanūkona cu'ache cho'onajeju rekoñoāpi Repauni cuheju Repau paacojñomana pa'isinaa'me.

²² Jā'ata'ni irumū Jesucristo pāi ca'nivū paaku maire jūni ro'ikaisi'ejekūna Diona'me re'oja'che pa'ire'omū maire. Maipi Repau chiiche re'oja'chechi'a cho'ojū rekoñoā cu'achejē'e peojū Repauna'me pa'ijū Repau neerepana paapu chini jā'aja'ñe cho'okaniasomū Repau.

²³ Jā'aja'ñe pañu chini Jesure cuasache cuhasoma'ñe ūcua cuasaju pa'ijū'ū. Ūcuachi'a musanūkona asa chēa cuasache Jesucristo'te cuasache kuachū'o kuache Repau re'oja'che ūsijache pojojū cha'ache ūhasomanejū'ū. Repa chū'o chū'ū Pablo chekanana'me si'achejña ku'ū chū'vakū pa'ikū'mū.

Diopi jo'kauna Pablo Jesure cuasakuanupū'te cho'okaiū pa'isi'ere kāmū

²⁴ Chura musanūkonani chū'vakū cu'ache tiñjēcojñokūta'ni pojomū chū'ū. Jā'aja'ñe cho'ocojñokū Jesucristoni cho'okaiū Repau ca'nivūja'ñe pa'inani Repau'te cuasakuanupū'te cho'okaiū Repau cho'ocojñoñeja'ñe chū'ū ca'nivūji cu'ache cho'ocojñokū cho'okaiū pojomū chū'ū.

²⁵ Diopi chū'ūni musanūkonani Repau chū'ore peore kākaku chini jo'kauna Jesure cuasakuanupū'te cho'ochē cho'okaiū pa'ikū'mū chū'ū.

²⁶ Repa chū'o rāa jeerumū apeṛumū kuamanesichū'ore irumūna Diopi maini Repau neenani kuañna ūcuare chū'vamū chū'ū.

²⁷ Dios maipi Repau neenapi apeṛumū kuamanesichū'ore judío peonani Repau chū'o Jesucristo'te cuasache kuachū'ore kuaju paapu chini jo'kasi'kūa'mū. Ija'che chiimū repa chū'o kuache: Jesucristoji maini ja'me pa'ūna Dios pa'ichejare sani pa'ijanaa'me mai.

²⁸ Chūkūna Repau Cristo pa'iche'te pāi ūcuanūkore kuaju masi chū'vajū re'oja'che che'chojū pa'inaa'me repanapi asa chēa Repauni cuasaju jovo karama'ñe re'oja'che paapu chini.

²⁹ Cristoji chū'ūni cho'okaiūna chū'va koka paaku peore cho'ore'ochetū'ka cho'okū pa'ikū'mū chū'ū.

2

¹ Musanūkonapi masia'ju chini kāmū chū'ū ie: Musanūkonare Colosas vū'ejoopo canare re'oja'che cho'okasa chini chekūna ūsetota'ni ūcua cho'okū pa'ikū'mū chū'ū, ūcuachi'a Laodicea vū'ejoopo pa'inana'me chū'ure chuta'a ūamanani.

² Musanūkonapi ūcuanūko ūcuatē'e cuasaju sāiñechi'a oiju pojojū pa'ijū Dios chū'o kuache'te masirepa asa chēa cuasaju re'oja'che paapu chini cho'okaimū chū'ū. Ūcuachi'a apeṛumū vesusi'e Dios churana Raosi'kū Cristo pa'iche'te masiju Ūcuañna'me re'oja'che paapu chini cho'okaimū chū'ū.

³ Repau Cristochi'aa'mū maire Cho'okaikū, maipi Dios chū'o re'oja'chere karama'ñe asa masiju re'oja'che paapu chini.

⁴ Chekanapi musanūkonani jorejū re'oja'cheja'che i'kaju te'eujē'e cacū'omanea'ju chini i'kamū chū'ū jā'a.

⁵ Musanūkonare ja'me pa'ima'kūta'ni chū'ū rekochoji ja'me pa'icheja'che cuasaku'mū chū'ū. Musanūkona re'oja'che pa'ijū Cristo'te masirepa cuasaju pa'iche'te asa rāa pojomū chū'ū.

Cristo neena mama pa'iche'te kāmū

⁶ Jā'ajekūna Maire Paakūni Jesucristoni cuasaju Repau neena pañu chini jovosinajeju Repau'te cuasache'te ūhasoma'ñe ūcua cuasaju re'oja'che pa'ijū'ū.

⁷ Repau'te ja'me pa'iche'te jo'kasoma'ñe musanūkonare che'chosi'ere Dios chū'ore na'a rāa che'che Repauni na'a rāa masi cuasaju si'arumū, "Re'orepamū, Ja'kū", chiiju pojojū pa'ijū'ū.

⁸ Ūnarepaju pa'ijū'ū; pāipi musanūkonani jorejū chēa paañu chini repana peoche cuasache'te che'chojū. Cristo pa'iche che'chomanaa'me repana. Rupū pāi cuasachena'me pāi jeerumū cho'osi'ena'me Diore cuasacuhena chū'ūñe'te che'chonaa'me repana.

⁹ Repau Cristo pāi ca'nivū paasi'kūta'ni Diojekū Dios pa'iche peore ūcuaja'che pa'ikū'mū.

¹⁰ Musanūkonare ūcuachi'a Cristoji ja'me pa'ūna Dios chiiche re'oja'che pa'ire'omū, Cristoji pāi chū'ūnare, ángeles chū'ūnare, vati chū'ūnare ūcuanūkore na'a rāa masakūna.

¹¹ Ūcuachi'a Cristo neenajeju rekoñoã Ūcuauñi re'ojarekoñoã care'vacojñosinajeju j̄kora'muru chã'tiru pa'ica'niru chuto tuacojñosinaja'ñe pa'ime musanukona. Pãï cho'oche circuncisión ca'nivuaã chutocojñomanesina Cristoni circuncisión cho'ocojñosinaja'ñe pa'ime musanukona cu'arekoñoã Ūcuauñi re'ojarekoñoã care'vacojñosinajeju.

¹² Musanukona Repau'te Dios vasosi'ere cuasaju okoro'vecojño aperumu cu'ache pa'isi'ere jo'kaso Repau'ame tãcojño vajuraisinaja'ñe pa'iju mama pa'ime chura.

¹³ Aperumu musanukona judio peona ūcuauñi Dios pa'iche'te vesuju cu'are cho'oju Repau s̄ejocojñosina pa'isinaa'me. Irumuta'ni Dios musanukonare Cristo cho'okaisi'ejekuna pa'iche mamare jo'ka musanukona cu'ache cho'osi'e cuasama'mu.

¹⁴ Aperumu maire pãï Dioni p̄osero'ire paajuna Repau aperumu chũ'u jo'kasi'e cho'oche pa'isi'kuamũ. Jã'ata'ni irumu Dios maire ro'ikakuna jã'aja'ñe cho'oche peomu. Pãï cu'ache cho'osinare repana cu'ache cho'osi'e ro'i kurususẽ'verona jẽ'jo repana cu'ache cho'osi'ere kuaju tocha suome. Repa tochasi'e kuache cu'a jũni ro'isome repana. Ūcuaja'che Cristo jũni ro'ikaisi'ejekuna mai p̄osero'i tochasi'ova kurususẽ'verona jẽ'jo suosi'ejache cho'osi'ejekuna peore ro'isi'ea'me chura.

¹⁵ Repau Cristo mai cu'are ro'ikaiu kurususẽ'verona jũni maire cu'ache chũ'unare cajejani repana chũ'uñe tuasokaniasoma. Repa tuakaisi'e pãï jainuko masime.

Cristona'me jũni vajuraisinaja'ñe pa'iche'te kuamu

¹⁶ Jã'ajekuna musanukona pa'iche'te pãipi ña ãu ãiñena'me ūkuche te'emajñaruã ūseto jachajũ'u repanare. Ūcuachi'a Diore pojou judio fiesta cho'oche'te chũ'uju puau mucujña cho'oche cho'oche'te ūseju ke'reto jachajũ'u repanare.

¹⁷ Jã'amajñaruã cho'oche maipi cho'oju che'che re'oja'che pa'ijachere cha'aju paapu chini aperumu chũ'u jo'kasi'ea'me. Jã'ata'ni repa re'oja'che pa'iche Jesucristo'te cuasaju jovo pa'iche'me.

¹⁸ Angeleva'nare pojonapi ke'renare jachajũ'u. Repana rekoñoã, "Rua masiũ'mu chu'u", chini cuasanata'ni pãipi asa ūcuauñi pojoa'ju chini, "Rua vesuũ'mu chu'u", chiime. Ūcuana cuasache'te kuaju, "Dios ñoñe'te ñaju kuame chukuna", chiju joreju, meñe rua pojonaa'me repana.

¹⁹ Cristo'te mai rekochoja'che pa'iku'te cuasache jo'kasosinaa'me repana. Maita'ni Repau neerepanajeju Repau ca'nivuja'ñe pa'inaa'me. Diopi chũ'ukuna mai rekochoja'che pa'iu maire si'arumu cho'okaiu pa'iku'mu Repau, maipi na'a rua che'cheju si'arumu na'a re'oja'che paapu chini.

²⁰ Chura musanukona Cristona'me jũnisosinaja'ñe pa'iju Repau'te cuasamana pa'icheja'che pa'iu chiimanaa'me. Jã'aja'ñe pa'inata'ni, j̄se pa'ina repana chũ'uñe chuta'a cho'ouache cuasache?

²¹ Ija'che i'kaju si'ache chũ'unaa'me repana: "Chẽamanejũ'u jã'amajñaruã; ãimanejũ'u jã'amajñaruã; jã'ajamajñaruã miimanejũ'u", chiinaa'me.

²² Peore jã'amajñaruã s̄e'sevu cho'omajñaruã rupu pãï cuasaju chũ'uñejeju si'asojachea'me.

²³ Chekurumu pãï jã'are cho'oju chekunapi ñato re'oja'cheja'che ñoñe pa'ime. Chekurumu rua masinaja'ñe pa'iju, Diore rua pojonaja'ñe pa'iju, meñe pojoma'ñeja'ñe pa'iju cu'ache cho'oche ūseju na'a rua ūseju pa'inaa'me repana. Repana jã'amajñaruãchi'a cho'ona repana rekoñoã cu'ache cho'ouache cuasacheta'ni j̄voma'ñe ūcu cho'oju pa'inaa'me.

3

¹ Cristona'me jũni vajuraisinaja'ñe pa'iju re'oja'che pa'inaa'me musanukona. Jã'ajekuna Dios pa'icheja' sani pa'ijache cuasana pa'iche pa'ijũ'u. Repau Cristo ūcuachejare pa'iu Diore kueñe ūjajũtucakã'kore ñu'iu chũ'uku pa'iuasoma.

² Cheja pa'imajñaruãchi'a cuasaju pa'ima'ñe cunaumu pa'iche'te na'a rua cuasaju pa'ijũ'u.

³ Cristona'me jũnisosinaja'ñejeju rekoñoãpi Ūcuauña'me pa'iju Dios neena'me musanukona.

⁴ Ūcuauñi Cristo musanukonare pa'iche mamare isisi'kuamũ. Repau jo'e rairumu Ūcuaujana carũni Repau'ame chũ'uju pa'ijanaa'me musanukona.

Aperumu pa'isi'ena'me mama pa'iche'te kuamu

⁵ Jã'aja'ñejeju musanukona cu'arekoñoã cu'ache cho'ouache cuasache'te peore j̄voju ūhasojũ'u, ija'chere: r̄joromi peonare romineẽñe, ūjupãï peonare ūmneẽñe, vajuchuache cho'oche, cu'a cho'oneẽñe, cu'ache ūcuauache cho'ochena'me kurineẽñe.

Pāi kurineena kurichi'a cuasanajeju Diore cuasamañe t̄osiva'nare pojocheja'che cho'ome.

⁶ Jachaju jā'amajñaruā cho'onare pāi pe'ruku cu'ache ti'ñeñe chū'uja'mu Dios.

⁷ Aperumu musanukona ūcuachi'a jā'amajñaruā cho'uju pa'isinaa'me.

⁸ Jā'ata'ni jā'aja'ñe cho'ochete peore masirepa ūhasoju pa'ijū'x chura: pe'ruche, teache, chekunare cu'ache cho'ochete, chekunare cu'ache cutuchena'me vajuchuache i'kache.

⁹ Ūcuachi'a sāiñechi'a joreju pa'imanejū'x, ūcuare aperumu pa'isi'ena'me cho'osi'e jo'kasosinajeju.

¹⁰ Chura musanukona rekoñōā mamarekoñōā care'vacojñosinajeju pa'iche mamare pa'ime. Dios maire cho'osi'ku si'arumu cho'okaiju pa'imū, maipi Repau pa'iche'te masiju Ūcuau pa'icheja'che si'arumu na'a re'oja'che paapu chini.

¹¹ Jā'ajekuna chura ija'che cuasamañe pañu: griegopāi pa'ichena'me judiōpāi pa'iche, jīkora'muru chā'tiru pa'ica'niru chuto t̄acojñosina pa'ichena'me cho'ocojñomanesina pa'iche, pāirepa pa'ichena'me t̄ipāi pa'iche, chēa paacojñona pa'ichena'me chēa paacojñomana pa'iche. Jā'aja'ñeje'e cuasamañe Cristo neena pa'ichechi'a cuasaju pañu mai. Peore Paakuji maire ūcuaukore paaku'mu Repau.

¹² Dios musanukonare Repau neena paapu chini oiū chēa paamu. Jā'ajekuna pa'iche mama pa'inajeju chekunare pāi oirepache oiū re'oja'che cho'okaiju, "Na'a rua masiku'mu chū'x", chiima'ñe, pe'keru pa'iju pe'ruma'ñe pa'ijū'x.

¹³ Sāiñechi'a ke'rema'ñe pa'iju, musanukonare chekuna cu'ache cho'ochete cuasamanejū'x. Dios musanukona cho'ochete cu'a jo'e cuasamañeja'ñe chekuna musanukonare cu'ache cho'ochete jo'e cuasamanejū'x.

¹⁴ Jā'aja'ñe cho'uju ūcuachi'a chekunare oiū si'arumu re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'x. Jā'aja'ñe cho'uju pani re'oja'che ja'me pa'ijanaa'me musanukona.

¹⁵ Cristoji cho'okaiuna musanukona rekoñōā re'oja'chechi'a pa'ijū'x. Ūcuachi'a Cristo ca'nivu ūcuate'eca'nivuja'ñe pa'inajeju rekoñōāpi re'oja'che pa'iju ūcuauko re'oja'che ja'me pa'ijū'x. Jā'aja'ñe paapu chini chēa paamu Dios maire. Ūcuachi'a si'arumu pojoju, "Re'orepamu", chiiju pa'ijū'x Repau'te.

¹⁶ Cristo chū'ore asa chēa si'arumu cuasaju sāiñechi'a masi che'choju re'oja'che chū'vaju pa'ijū'x. Dios musanukonare cho'okaiche'te cuasaju Repauni pojoju Dios ujare ujaju pa'ijū'x.

¹⁷ Musanukonapi cho'omajñaruāre ūcuauamajñaruāre cho'oni jā'apāani chū'o cutuni si'arumu Maire Paaku Jesús neena pa'iche pa'iju re'oja'che pa'ijū'x. Ūcuachi'a Ūcuauji cho'okaiuna si'arumu mai Ja'kuni Dioni, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju pa'ijū'x.

Ūcuaukore chū'vache'me

¹⁸ Rūjoromi, muūjupāi chū'ñe jachama'ñe cho'uju pa'ijū'x. Maire Paaku'te cuasana pa'iche'me jā'a.

¹⁹ Ūjupāi, murūjoromi oiū repanare pa'ivesache cho'oma'ñe re'oja'che cho'okaiju paajū'x.

²⁰ Chūi, muja'kupāi chū'ñe jachama'ñe peore cho'uju pa'ijū'x. Jā'aja'ñe cho'uju pa'inare pojomu Maire Paaku Dios.

²¹ Puka'kupāi, musanukona chūiva'nare ruarepa cuajare chū'uju pa'imanejū'x, repanapi pe'ruju, "Pani etajani re'oja'che pa'i cuasoma'ñea'me ie", chiimaneja' chini.

²² Chekunare chēa paacojñova'na, icheja cheja pa'irumu musanukonare paana chū'ñe jachama'ñe peore cho'uju pa'ijū'x. Repanapi ña pojoaju chini repaana ñarumuchi'a re'oja'che cho'uju pa'ima'ñe, ūcuarepa pa'iju Dioni cuasa, vajuchuju, repaana ñamarumuj'e repaana chū'ñe masi cho'uju pa'ijū'x.

²³ Musanukona cho'ochete ūcuauache'te cho'oni rupu pāire cho'okainaja'ñe cho'oma'ñe masi cho'ouache cuasaju Maire Paaku'te cho'okaicheja'che cuasaju cho'uju pa'ijū'x.

²⁴ Musanukonapi re'oja'che cho'oni Maire Paakuji isikuna rua re'oja'chere koojanaa'me, re'oja'che cho'osi'e ro'i. Cristoa'mu musanukonare Paarepaku. Ūcuauñi cho'ochete cho'okaiju pa'ime musanukona.

²⁵ Jā'ata'ni cu'ache cho'ona Diopi te'enare na'a rua oima'ñe ūcuapa'ruvachi'a oiū cuasakuna ūcuauko repaana cu'ache cho'osi'e ro'i ro'ijanaa'me.

4

¹ Chekunare koo paana, musanukona paanare cu'ache cho'oma'ñe re'oja'che paajū'x, iere cuasaju: Maire Paaku Dios Cunaumu Pa'iku musanukona cho'ochete peore ñaku'mu.

² Si'arumũ ũcuauũko Dioni sēeju pa'ijũ'u. Ñarepaju pa'iju Repaũni pojoju, "Re'orepamũ, Ja'ku", chiiju pa'ijũ'u.

³ Chũkũna'te ũcuachi'a Repau'te sēekaijũ'u Ũcuauji cho'okaiũna pãipi Dios chũ'o chũkũna chũ'vachũ'ore asaa'ju chini. Chura, repa chũ'o Cristo pa'iche aperumũ kuamanesichũ'o chũ'vakũjeku pãi chēavũ'ere pa'imũ chũ'u.

⁴ Ũcuachi'a chũ'ũpi Repau chiiche'te cho'okũ Ũcuau chũ'ore asamasire'оче chũ'vakũna pãipi Jesucristo'te chēaa'ju chini, sēekaijũ'u Repau'te.

⁵ Masi cuasaju Diore cuasamanare re'oja'che ja'me pa'ijũ'u. Repanare chũ'vare'orũmũ si'arumũ chũ'vaju pa'ijũ'u va'sesomanefũ chini.

⁶ Repanare cutuni si'arumũ re'oja'chere asare'оче i'kaju pa'ijũ'u, pãipi musanũkonani Dios pa'iche'te sēeto i'kamasifũ chini.

Tocha pi'ni chũ'o saosi'ea'me

⁷ Mai majapãiũja'iu chũ'u cuasakũji Tĩquico chũ'u pa'iche'te sa kuaja'mũ musanũkonare. Maire Paaku'te chũkũnana'me cho'оче rũa masi cho'okaiũ pa'iku'mũ repau.

⁸ Jã'ajekũna musanũkona pa'ichejana saomũ chũ'u repau'te sa kuaua chũkũna pa'iche'te asa masiju na'a rũa pojoju paapu chini.

⁹ Mai majapãiũja'iu mai cuasakũ Onésimo musanũkona pa'icheja cakũ ũcuau'na'me saimũ. Maire Paaku'te Jesure cuhasoma'ñe cuasakũ pa'iku'mũ repau. Repana ka'chana sani icheja cho'ocojñofũ peore kuajanaa'me musanũkonare.

¹⁰ Aristarco chũ'ũna'me ivũ'e pãi chēavũ'e pa'iku ja'me chũ'o saomũ musanũkonare. Bernabé majapãiũ Marcos ũcuachi'a chũ'o saomũ musanũkonare. Aperumũ chũ'u musanũkonare, "Repauji musanũkona pa'icheja sani ñato pojoju re'oja'che cho'okaijũ'u repau'te", chiũ chũ'vaku chũ'o saosi'e asaasome musanũkona. Jã'ajekũna chura jã'aja'ñe cho'okaijũ'u repau'te.

¹¹ Jesús Justo ũcuachi'a chũ'o saomũ musanũkonare. Repanachi'a judiõpãi Jesucristo'te cuasana chekunapi Dios chiiche'te cho'ojũ paapu chini chũ'ũna'me chũ'vame. Chekũna judiõpãi Jesucristo'te cuasanata'ni Dios chũ'o chũ'vama'me. Chũ'u suma'ñe cuasakũ oirũmũ ũcuana re'oja'che pa'iche'te cuasani na'a pojokũ pa'iku'mũ chũ'u.

¹² Musanũkona pa'icheja cakũ Epafras ũcuachi'a chũ'o saomũ musanũkonare. Jesucristo'te cho'оче cho'okaiũ pa'iku'mũ repau. Musanũkonare si'arumũ Diore sēekaiũ pa'imũ repau, Ũcuauji cho'okaiũna Repau'te cuasache'te ũhasoma'ñe masi cuasaju Repau chiichechi'a cho'ojũ paapu chini.

¹³ Repau Epafras musanũkonana'me Laodicea vũ'ejoopo pa'inana'me Hierápolis vũ'ejoopo pa'inare cuasakũ rũa oiu cho'okaiũ pa'iche ñakũjeku kuamũ chũ'u.

¹⁴ Lucas, ũko cho'omasi ai, mai cuasacõjñokũ chũ'o saomũ musanũkonare, Demas ũcuachi'a.

¹⁵ Laodicea vũ'ejoopo pa'inare mai majapãijanare chũ'o sa kuakaijũ'u. Ninfa'te ũcuachi'a chũ'o kuakaijũ'u, repau vũ'e Jesure pojoju chi'ikuanupũ ũcuachi'a.

¹⁶ Ija'ova utija'ova tochasi'e ña pi'ni Laodicea vũ'ejoopo pa'inani Jesure cuasakuanupũna saojũ'u ñaa'ju. Musanũkona ũcuachi'a chũ'u repanare tocha saosija'ova ñajũ'u.

¹⁷ Arquipo'te ija'che i'kakaijũ'u chũ'ũre: "Mũ'ũpi cho'oa'ku chini Maire Paaku jo'kasi'e peore masi cho'õ pi'ni'ũ'u", chiijũ'u repau'te.

¹⁸ Chũ'u, Pablo, inũkorũ chũ'o saomakarũchi'a chũ'ũrepauji tochamũ. Chũ'u pãi chēavũ'e pa'iche cavesũma'ñe cuasajũ'u. Diopi musanũkonare rũa re'oja'che cho'okaaũ. Re'omũ.

Pablo

San Pablo Tesalónica vu'ejoopo pa'inare charo chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, Silana'me Timoteo ie chu'o tocha saomu musanukonare, Tesalónica vu'ejoopo pa'inare, Dios mai Ja'kuna'me Maire Paaku'te Jesucristo'te cuasakuanupu'te. Ucuauji musanukona rekoñoã re'oja'che pa'iche'te cho'okaiuna re'oja'che pa'ijã'u.

Tesalónica pa'ina re'oja'che cho'o ñoñe'te kwamu

² Musanukonani ucuaukore cuasaju pojoju Dioni si'arumu, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju sseekaiju pa'inaa'me chukuna.

³ Jã'aja'ñe i'kaju Mai Ja'ku Diore cuhama'ñe ija'che sēenaa'me chukuna:

—Ja'ku, repaña Tesalónica pa'ina mu'ure cuasanajeju re'oja'chechi'a cho'onaa'me. Pãi oiju chekunare rua re'oja'che cho'okainaa'me repaña. Ucuachi'a mu'u chu'o cuasache jo'kasoma'ñe ucu cuasaju, repañare mu'u pa'icheja sajachere pojoju cha'aju pa'ime — Jã'aja'ñe Diore sēeju pa'inaa'me chukuna.

⁴ Chukuna majapãijana, Dios musanukonare oiu chēa paache masime chukuna.

⁵ Musanukona pa'icheja pa'irumu chukuna Jesucristo'te cuasache kuachu'o chu'varumu chu'ochi'a peoche i'kamanesinaa'me. Diopi Ucuau Rekochoji cho'okaiuna Repau chu'ore masi kujuna asa chēa, "Ie chu'o ucuarepaa'me", chini teana asa chēasinaa'me musanukona. Jã'aja'ñe cho'o, chukuna musanukonare Dioni cuasaju chini re'oja'che cho'okaiche masime musanukona.

⁶ Dios Rekochoji cho'okaiuna Ucuau chu'ore pojoju asa chēa pa'iju rua cu'ache cho'ocojñonata'ni chukuna pa'iche'te ña chēa Maire Paaku pa'icheja'che pa'inajeju re'oja'che pa'inaa'me musanukona.

⁷ Jã'aja'ñe pa'iju chekunare Diore cuasanare re'oja'che pa'iju ñonaa'me musanukona. Musanukona pa'icheja Macedonia cheja pa'inare, icheja Acaya cheja pa'inare ucuachi'a re'oja'che pa'iju ñonaa'me musanukona.

⁸⁻⁹ Musanukona re'oja'che pa'iju Diore masi cuasaju Maire Paaku chu'o musanukona chu'vache Macedoniana'me Acaya cheja pa'inachi'a masima'me. Chekuchejña pa'ina peore masime musanukona pa'iche. Masinajeju chukunapi musanukona pa'iche'te kuato, ija'che i'kanaa'me repaña: "Tesalónica pa'ina Dioni masi cuasaju re'oja'che pa'iche asanajeju masinaa'me chukuna", chiinaa'me. "Pablo, Silana'me Timoteo sani ñajuna repacheja pa'ina ña pojoasome repañare. Repaña chu'vasi'e Dios chu'o asa chēa repacheja pa'ina te'ena aperumu rupu tōosiva'nare, 'Dioa'mu ikũ', chiiju pojoju pa'isina jo'kaso, churata'ni Diorepauni Si'arumu Pa'ikuni cuasaju jovo Repau chiiche'te cho'okaiju pa'ijuasome.

¹⁰ Ucuachi'a Dios Mamaku'te Jesure cunaumpi caje pa'iu jūniso tācojñouna Dios Vatosi'kuni cha'aju pa'ijuasome repaña, Repau'te cuasanarechi'a vati toa saiche Eßejauni", chiinaa'me repaña.

2

Pablo Tesalónica vu'ejoopo pa'irumu cho'osi'ere kwamu

¹ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Chukunapi musanukona pa'ichejare sani pa'iju Dios chu'ore chu'vajuna asa chēa Jesure jovosinajeju chukuna chu'vate'emanesi'e masime musanukona.

² Ucuachi'a aperumu chukuna Filipos vu'ejoopo sani pa'iju repajoopo pa'inare rua cu'ache cutucojñojũ cu'ache cho'ocojñosi'e asasinaa'me musanukona. Jã'ata'ni Diopi cho'okaiuna Jesucristo'te cuasache kuachu'o chu'vavajuchuma'ñe musanukona pa'icheja sani ucu chu'vasinaa'me chukuna musanukonare.

³ Reparumu chukuna vajuchujũ cu'ache cuasaju tiñe che'choma'ñe rūhiñe chu'vasinaa'me musanukonare. Ucuachi'a te'eu'terejẽ'e cacu'oche cuasama'ñe chu'o ucuarepare che'chosinaa'me chukuna musanukonare.

⁴ Dios chukuna'te Ucuau chu'ore Jesucristo'te cuasache kuachu'ore pãire chu'vaju paapu chini jo'kasi'kuamũ. Jã'ata'ni pãipi chukunani pojoaju chini chu'vamanaa'me chukuna. Mai rekoñoã pa'iche Ñakujũ Diopi pojoaku chini chu'vanaa'me chukuna.

⁵ Ie masime musanukona: Diopi ñakuna chukuna Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'vaju joreju pōsena'me kuri kooñu chini chu'vamanesinaa'me. Ūcuachi'a pāipi chukunani chiapu chini chu'vamanesi'ea'me.

⁶ Chukuna Jesús saosinajeju chū'ure'onata'ni, “Ña kukujū'u chukuna'te”, chiiju chū'manaa'me musanukonare, chekunare ūcuachi'a.

⁷ Jā'aja'ñe i'kama'ñe pe'keru pa'iju che'chosinaa'me chukuna musanukonare. Vijachūire puka'ko kuirako jochromeja'che cho'okaiju pa'isinaa'me chukuna musanukonare.

⁸ Jā'aja'ñe cho'uju musanukonare oinajeju re'oja'che pa'iju Dios chu'o chu'vasinaa'me chukuna. Ūcuachi'a musanukonare cuasaju che'chesosinajeju cheke chukuna'te peore cho'ore'ocheta'ka re'oja'che cho'okaisinaa'me chukuna.

⁹ Chu'u cuasana, ¿Chukuna cho'osi'e cuasama'ñe musanukona? Musanukona pa'icheja sani pa'iju Diopi chū'uuna Jesure cuasache kuachu'o chu'varumu musanukonare rua oinajeju te'eu'terejē'e karache'te cho'ocuheju ajujē'e sēema'ñe pa'iju umucujñana'me ñani cho'uche cho'uju pa'isinaa'me, chukuna chiimajñaruare kooñu chini.

¹⁰ Ūcuaja'che chukuna musanukonare jmakarujē'e cu'ache cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'osi'e masime. Dios chiichechi'a cho'osinaa'me chukuna. Dios ñaku'te musanukonare Repau'te cuasanare re'oja'chechi'a cho'okaisinaa'me chukuna.

¹¹⁻¹² Ūcuachi'a musanukonapi re'oja'che pa'iju pojoju paapu chini muja'kupāija'ñe oiju pe'keru chu'vaju che'chosinaa'me chukuna musanukonare, re'oja'che pa'ijuna Diopi ña musanukonani pojoa'ku chini. Dios musanukonare re'oja'che pa'iju, Repau pa'ichejare sani pa'iju Ūcuana'me chū'uju paapu chini chēasi'kua'mu.

¹³ Dios chukuna'te, “Chu'vajaikajū'u ie chu'o”, chiisi'e chukunapi sani Repau chu'ore chu'vajuna musanukonapi asa jachama'ñe pojoju, “Te chu'o pāipi cuasaju i'kachema'mu; Dios chu'orepaa'me ie”, chini cuasajuna, pojoju Diore cuhama'ñe, “Re'orepamu, Ja'ku”, chiinaa'me chukuna. Repau Dios musanukonare Jesucristoni cuasaju jovo Ūcuau chu'o che'chenare pa'iche re'oja'che care'vakaiu pa'imu cu'ache cho'uche'te jo'kaso re'oja'chere cho'uju paapu chini.

¹⁴ Musanukonapi Dios chu'ore asa chēa Jesucristoni cuasaju re'oja'che pa'ijuna chekuna musanukona pa'icheja cana cu'ache cho'osinaa'me musanukonare, Judea cheja cana, judiopāi, aperumu Jesucristo'te cuasakuanupu'te cu'ache cho'osi'ēja'che.

¹⁵⁻¹⁶ Judiopāi ūcuanu'ko Jesucristo'te cuheju Repau'te cuasanare ūcuachi'a cuheme. Dios chu'o kuasinare apereparumu ūcuapani vanisoasome. Maire Paaku'te Jesucristo'te ūcuachi'a vanisosinaa'me repana. Ūcuachi'a chekuna judiopāi musanukona pa'ijoopo cana Dios chu'o chu'vache'te ūseju repajoopoji eto saosinaa'me chukuna'te. Repana judiopāi ūcuankore pāi cuheju, “Judío peonapi asa chēa re'oja'che pa'iju”, chini si'arumu Dios chu'o kuache ūseme. Jā'aja'ñe cho'uju si'ache cu'ache cho'ojuna pe'rukū, “Repana cu'ache cho'osi'e ro'i chu'upi tñokaima'ñe ūcua cuasakuna peore ro'ijanaa'me repana”, chiimu Dios repanare.

Pablo repanare jo'e sani ñara chiiche'te kuamu

¹⁷ Chu'u majapāijana, chukuna eto saocojñosirumu musanukonani jo'e ñauakuna si'arumu cuasaju rua oiju pa'isinaa'me chukuna. Ñauakuna oiju jmakarū pani jo'e si'ache cho'osinaa'me chukuna, musanukonani sani ñañu chini. Jā'ata'ni saicu'akuna saima'ñe pa'ime chukuna, saineenata'ni.

¹⁸ Chu'u Pablo, rua jeerumu sasa chini cho'oku pa'isi'kua'mu. Ruarepañōa chu'u saipi'rarumuchi'a vati ai si'arumu saiūsesi'kua'mu chu'ure.

¹⁹⁻²⁰ Rua pojome chukuna musanukonare. Chukuna che'choche Dios chu'ore musanukonapi jachama'ñe asa chēa Maire Paakuni Jesucristoni cuasajuna, Repau jo'e cajesirumu chukuna'te, chu'vasinare rua pojoja'mu. Reparumure cuasaju pojoju cha'ame chukuna. Repau'te tijña musanukona Dios chu'o asa chēasi'e pojoju peore kuajanaa'me chukuna.

3

¹⁻² Musanukonani oiju sani ñañu chiisinata'ni, saicu'akuna saima'ñe pa'iju cha'aju ca'naso musanukona pa'iche'te masiñu chini, mai majapāijajūni Timoteoni saosinaa'me chukuna. Repau'te Timoteo'te ija'che i'kasi'kua'mu chu'u: “Chu'u ichejare Atenas vū'ejoopo'te Silana'me pa'iu cha'ara; mu'upi te'eu'ñajajū'u”, chiisi'kua'mu chu'u. Chini, repau'te Dios chu'ore ja'me chu'vakaiu Diore cho'uche cho'okai'ku'te musanukonani che'choa'ku chini saosi'kua'mu chu'u, ūcuauji che'chouna Jesucristoni pojoju na'a rua cuasaju paapu chini.

³⁻⁴ Musanukonare cuasaku, "Paire cu'ache cho'ocojñoju Jesucristo'te cuasache'te jo'kasojna", chini jā'aja'ñe cuasa Timoteoni saosi'kua'mu chu'u musanukonare ūcuajji che'chona jo'kasoma'ñe ūcu cuasaju paapu chini. Aperumu chukuna ja'me pa'irumu, "Pai maire cu'ache cho'ojanaa'me", chiiju kuasinaa'me musanukonare, masia'ju chini. Jā'aja'ñe pa'imu Dios chu'o asa chēa Jesucristo'te cuasanare. Chukuna aperumu kuaju, "Pai Diore chuhena cu'ache cho'ojanaa'me maire", chiisi'e cho'ocojñocuhaju masime musanukona.

⁵ Jā'ajekuna chu'uni cha'auamauna Timoteoni saosi'kua'mu chu'u, musanukona pa'iche'te ñajani ra chu'uni kuauna asa masira chini, "Chukuna cho'okatena Jesucristoni cuasaju, zrepana re'oja'che pa'iche vatipi ūsekuna jo'kasocuhare?", chini cuasaku.

⁶ Chura repau Timoteo musanukona pa'icheja ñajani ranicuhasi'kua'mu. Chu'o rua re'oja'chere musanukona pa'iche ra, ija'che kuasi'kua'mu repau chu'ure: "Re'oja'che pa'iju chuta'a Diore rua cuasaju chekunare pai oiju re'oja'che cho'okaiju pa'ime repau. Ūcuachi'a mai repanare ja'me pa'isi'e chuta'a cuasaju pojoju mai repanare ñaŋu chiicheja'che maire ūcuaja'che ñaŋu chiime repau", chiu kuasi'kua'mu repau chukuna'te.

⁷ Jā'aja'ñe kuauna asa pai chukuna'te cu'ache cho'ochejē'e cuasama'ñe jā'achi'a cuasaju oiju pa'isina musanukona re'oja'che pa'iju Diore cuasaju pa'iche'te asa rua pojome chukuna.

⁸ Musanukona Jesucristo'te jo'kasoma'ñe cuasaju pa'iche asa vajuasinaa'me chukuna.

⁹ Diopi cho'okaiuna musanukona pa'iche'te cuasani rua pojoju Dioni, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju pa'ime chukuna.

¹⁰ Diopi chukanani musanukona pa'ichejana saoa'ku chini Repauni sēju, umucujñana'me ñami sēekaiju pa'ime chukuna musanukonare, Repauji saona musanukonani ñaju ja'me pa'iju Repau chu'ore chuta'a musanukonare karache'te na'a rua che'chorena re'oja'che pa'iche'te peore masia'ju chini.

¹¹ Churata'ni mai Ja'ku Dios Maire Paaku Jesuna'me chukuna'te musanukona pa'ichejana saoa'ku.

¹² Ūcuachi'a musanukona sāiñechi'a cuasaju chukuna musanukonare oicheja'che pai ūcuaukore si'arumu na'a rua oiju paapu chini, Diore sēekaimē chukuna musanukonare.

¹³ Ūcuachi'a Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'imasiju Repau chiichechi'a cho'uju, musanukonapi rekoñoa cu'achejē'e peorekoñoa paajuna Jesús, Maire Paaku, Repau neena re'onana'me peore jo'e cajesirumu musanukonare ña pojoku, Puka'kure Diore, "Ja'ku, cu'ache cho'osi'e ro'iche peomu inare", chiau chini Diore sēekaimē chukuna. Jā'aja'ñe paau.

4

Diopi pojoa'ku chini re'oja'che pa'iche'te kuamu

¹ Asarepajū'u, chu'u majapājiana. Chukuna musanukona pa'icheja pa'irumu Maire Paaku Jesucristo chu'usi'e che'chosinaa'me, musanukonapi na'a re'oja'che pa'imasiju Dios chiichechi'a cho'uju paapu chini. Chura musanukona re'oja'che cho'uju pa'iche jo'kasoma'ñe na'a rua re'oja'che cho'uju pa'ijū'u.

² Chukuna musanukonare aperumu chu'vaju kuasi'e chu'o masime, Maire Paaku Jesucristo chu'u jo'kasi'e.

³ Asarepajū'u. Ija'che pa'iche'te chiimu Dios: Repau neena pa'iju cu'ache cho'oma'ñe re'oja'chechi'a pa'iju Repau pojochechi'a cho'okaiju pa'iche'te chiimu. Ūmupāi murājoromichi'a paaju chekunare romineema'ñe pa'ijū'u. Ūcuaja'che romi muujūpāichi'a pa'ijū'u. Chekunare chiima'ñe pa'ijū'u.

⁴ Ūmupāi musanukona veja paanare romi, pa'irepache pa'iju re'oja'che paaju murājoromi ña kukuju vaima'ñe paaju re'oja'che kuiraju pa'ijū'u.

⁵ Romineema'ñe pa'iju, Diore cuasamana cho'ocheja'che cu'ache cho'oneema'ñe pa'ijū'u.

⁶ Jā'aja'ñe cho'oma'ñe pa'iju te'eu'terejē'e cu'ache cho'uju cacu'oma'ñe pa'ijū'u. Cheku paako'te cu'a cho'omanejū'u. Ūcuachi'a tua paamanejū'u repao'te. Mai cho'oche peore ñakajeku Maire Paaku Dios mai cu'ache cho'oche ro'i peore ro'iche chū'uku'mu. Jā'a aperumu kuasinaa'me chukuna musanukonare.

⁷ Dios maire cu'ache cho'uju paapu chini chēamanesi'kua'mu. Re'oja'che pa'iju Repau chiiche'te cho'uju paapu chini chēa paamu Dios maire.

⁸ Jā'aja'ñejekuna pāipi chukuna che'chochū'ore asacuheju jachani rupū pāire jachama'me. Dios chū'ore jachame repana. Musanukonare Repau'te cuasanare'tani Repau Rekocho'te ĩsimu Dios, ja'me paaū chini.

⁹ Chekunare pāi sāiñechi'a oiju pa'icheta'ni jo'e kuaju tochache chiima'mu chukuna'te. Ūcuare musanukonani Diopi pāi chekunare ña oiche'te che'chokuna pāi chekunare ña oime musanukona.

¹⁰ Jā'aja'ñe pa'iju musanukona pa'icheja Macedonia pa'inare Diore cuasanare ūcuanukore oiju pa'inaa'me musanukona. Jā'ata'ni musanukonapi jā'aja'ñe cho'ochete jo'kama'ñe si'arumu na'a rua oiju re'oja'che cho'okaiju paapu chini chū'vame chukuna.

¹¹⁻¹² Chekunare ke'rema'ñe re'oja'che cho'okaiju pa'ijū'u. Cavama'ñe pa'ijū'u. Chekunare pe'keru che'choju pa'ijū'u. Ūcuaja'che ñamema'ñe, cho'ochete cho'oju pa'ijū'u. Jā'aja'ñe cho'oni chekuna nee āu si'areparumu ānisokaima'ñe pañu chijjanaa'me musanukona. Aperumu chukuna musanukonare peore jā'a chū'uju che'chosinaa'me. Musanukonapi jā'aja'ñe re'oja'chechi'a pa'iju cu'ache cho'oma'ñe pa'ito, chekuna pāi Diore cuasana re'oja'che cutuju, "Ina Diore cuasana rua re'onaa'me", chijjanaa'me musanukonare.

Maire Paaku Jesucristo jo'e rajachere kuamu

¹³ Asarepajū'u, chū'u majapāijana. Chura jūnisosina cho'ocojñojañere kuaju tochapi'rame chukuna, musanukonapi masia'ju chini. Diore cuasanapi jūnisosinare Repau pa'ichejare sani pa'ijuna rua re'omu. Repau'te cuasamanata'ni Dios pa'icheja pa'iche'te vesuju repana majapāi jūnisoru, ota ruarepa oinaa'me, "Jo'e ñamanejanaa'me mai", chini cuasaju. Repana cho'ocheta'che cho'omanejū'u musanukona.

¹⁴ Mai Jesucristo jūniso tācojño vajurais'kure cuasanajeju Repau'te cuasaju jūnisosiva'na jo'e vajurajiche masime.

¹⁵ Jā'aja'ñejekuna musanukonare ie chū'o Maire Paakuji chū'ukuna kuame chukuna: Repau Jesucristo jo'e cajerumu mai chuta'a vajuju cheja pa'ina jūnisosiva'nare jo'ka charo mūnisomanejanaa'me, vajurumu Jesucristo'te cuasasinare.

¹⁶ Reparumu Maire Paaku Jesucristo ūjachū'opi chū'uku cajeja'mu. Cheku, ángeles chū'uku, ūcuaja'che ūjachū'opi soija'mu. Dios neevu trompetavu juhiche asoja'mu. Jā'a juhitiona Jesucristo'te cuasaju jūnisosina mamaca'nivūā carūni charo vajurani mūijanaa'me.

¹⁷ Repana vajuraisirumu maipi reparumu chuta'a vajuna pani, ūcuanana'me piko pa'ichejana cūaamuna mūijanaa'me, Maire Paakuni Jesucristoni tijñañu chini. Jā'aja'ñe cho'o ūcuanuko Repau pa'ichejare ai sani pa'iju Ūcuanana'me si'arumu pa'ijanaa'me, Repau'te cuasanachi'a.

¹⁸ Jā'a chū'o chukuna kuaju tochasi'e chekunare kuajū'u asa pojoju samava'na pa'imanea'ju chini.

5

¹⁻² Chū'u majapāijana, Maire Paaku Jesucristo jo'e cajejacheta'ni chū'upi kuaku tochache chiima'me musanukona; maire kuamanesi'kua'mu Repau. Jā'a ūcuare masime musanukona. Repau rajiaumucuse Repau'te pāi cha'amarumuna t'aja'mu. Ija'che pa'ija'mu: Pāi, ñaauñi pē'jeju raimauna cha'ate'e repana pē'jemaumucusena ñaau raicheja'che Jesucristoji rakuna ña jñanojanaa'me, pē'jema'ñe pa'iju. Chukuna'te, "Keekerumu rajia'u Repau?", chiiju sēniasamanaa'me musanukona, ūcuare masiju.

³ Pāi Diore cuasamana, "Re'omu maire; cu'ache ti'jñeñe peomu", chijju pojoju pa'itona, teana te'erumu Repauji rakuna ūcuanukore rua cu'ache pa'ija'mu repanare, Repau'te cha'ama'ñe pa'inare. Ija'che pa'ija'mu repanare: Romi, chūi su'inare, repanajē'e vesuūmucusena chūire jñaarumu rua asicheji t'amū. Jesucristo rajia'che cha'amanare pāi ūcuachi'a repanajē'e vesurumuna rua cu'acheji katichejē'e peoche ti'jñeja'mu repanare pāi.

⁴ Chū'u majapāijana, musanukonata'ni Repau'te cuasanajeju chijachejaja'che pa'ima'ñe Repau rajia'che cha'aju pa'inaa'me. Repau'te cha'anajeju raito ña jñanomanejanaa'me musanukona.

⁵ Mai ūcuanuko Jesucristo'te cuasanajeju miañeja'ñe re'oja'che pa'imasinajeju Repau'te cuasamana chijachejaja'che cu'ache pa'imanaa'me.

⁶ Jā'ajekuna chekuna kānisosinaja'ñe cu'ache pa'iju Repau'te cha'ama'ñe pa'icheja'che, pa'ima'ñe kāimanaja'ñe re'oja'che pa'iju cu'ache cho'oma'ñe Repau rajachere cha'aju Repauji ratu ña jñanomaneñu mai.

⁷ Ūcuachi'a Repau'te cuasamana chija'iauna kãnisosinaja'ñe pa'iju re'oja'che pa'ivesuju cu'ache cho'ocheja'che cho'oma'ñe pañu mai. Ūcuachi'a Repau'te cuasamana ñamina cono jũ'inauna pa'iju re'oja'che cho'ovesuju cu'achechi'a cho'omasicheja'che cho'omanefũ.

⁸ Maita'ni Repau'te cuasanajeju si'arumu re'oja'che pa'iju pañu; Repau neenaa'me mai. Repau'te rua chiinajeju jachama'me mai. Ūcuachi'a chekunare pã oiju re'oja'che cho'okaiju pañu. Jesucristo jo'e caje maire sajachere pojoju cha'aju pañu. Ūcuachi'a Repau'ni jovo ai sani pa'ijachere cuasaju cha'aju pañu. Jã'aja'ñe cuasaju pa'ito vati, "Jesucristo'te cuasache jo'kasojã'u", chinite'ejamu maire, Diopi ũsekuna.

⁹ Dios maire vati toana saora chini chãesi'kuma'mu. Jesucristoni cuasaju vati toa saima'ñe Repau pa'ichejare ai sani paapu chini chãe paamu Repau maire. Cu'acheja saiche peoja'mu maire, ũcuare Jesucristo jũni ro'ikaisi'ejekuna.

¹⁰ Jesucristo maipi Repau'na'me paapu chini jũni ro'ikaisi'kua'mu. Jã'ajekuna Repau jo'e cajerumu chuta'a vajuna pani, reparamu jũnisosina panijẽ'e ja'me pa'ijanaa'me mai Repau'te.

¹¹ Jã'ajekuna musanukona sãinechi'a oiju re'oja'che cho'okaiju pa'iche jo'kasoma'ñe na'a rua cho'uju pa'ijũ'u, ũcuanuko si'arumu na'a rua re'oja'che pañu chini.

Pablo Jesure cuasanare chu'vachu'ore kamu

¹²⁻¹³ Asarepajũ'u chu'u majapãijana. Musanukonare Dios chu'o chu'vaju chũ'unare ña kukuju pa'ijũ'u. Repanapi re'oja'che chũ'uto jachama'ñe cho'ojũ'u. Ke'rema'ñe pojoju cuasaju pa'ijũ'u repanare; rua re'oja'chere cho'okaiju repana musanukonare. Ūcuanuko cavama'ñe re'oja'che ja'me pa'ijũ'u.

¹⁴ Ūcuachi'a ija'che cho'ojũ'u chiime chukuna musanukonare: Ñamenare, "Ñamemairo pa'ijũ'u", chiijũ'u. Vajuchunare, "Vajuchuma'ñe pa'ijũ'u; kokarekoñõ paajũ'u", chiijũ'u repanare. Chekunare chuta'a Jesucristo chũ'uñe masi cho'ovesunare pe'ruma'ñe pe'keru re'oja'che chu'vaju pa'ijũ'u repanare. Ūcuanukore pe'keru i'kaju che'choju pa'ijũ'u.

¹⁵ Ūcuachi'a cuasarepaju pa'iju musanukonare cu'ache cho'onare sãine cu'ache cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Si'arumu re'oja'chechi'a cho'uju Diore cuasanare cho'okaiju, ũcuachi'a Diore cuasanare cho'okaiju pa'ijũ'u.

¹⁶ Si'arumu pojoju pa'ijũ'u.

¹⁷ Repau'te si'arumu sãeju pa'ijũ'u cho'okaa chini.

¹⁸ Si'arumu Diore pojoju, musanukonare ũcuauache ti'jñeto, "Re'orepamu, Ja'ku", chiijũ'u pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe i'kaju pa'iche'te chiimu Dios maire, Jesucristo'te cuasanare.

¹⁹ Dios musanukonare Repau Rekocho'te isisi'kua'mu Ūcuarekochoji re'oja'chere che'choa'ku chini. Reparekocho che'choche cuhemanajũ'u musanukona.

²⁰⁻²² Ūcuachi'a chekunare Dios chu'ore chu'vañu chini rainare cuhema'ñe repana chu'vachu'o asajũ'u. Repanapi chu'o ũcuarepare chu'vato asa chãe repana chu'vaju chũ'uñe jachama'ñe cho'uju pa'ijũ'u. Jã'ata'ni repanapi vati chu'ore jorechu'ore chu'vato asacuheju jachaju che'chemanejũ'u repana che'choche. Musanukona cu'ache cho'ochere peore jo'kaso jmamakarujẽ'e cu'ache cho'oma'ñe pa'ijũ'u.

²³⁻²⁴ Diopi maire re'oja'che pa'iche Isikujũ cho'okaiuna musanukona re'oja'chechi'a paapu chini sãekaimo chukuna. Musanukonare chãe Paakujeku, Dios musanukonare cho'okaiju'mu peoche I'kama'kujeku. Ūcuauji cho'okaiuna Jesucristo jo'e cajerumujatu'ka re'oja'chechi'a pa'iju musanukona rekoñõ cu'achejẽ'e peorekoñõ paaju cha'ajũ'u. Musanukonapi jã'aja'ñe pa'ijuna Maire Paaku Jesucristo reparamu, "Ro'iche peoma inare", chiũ kuaja'mu Puka'kure Diore.

Cuhacho chu'o saosi'ea'me

²⁵ Musanukona ũcuaja'che Diore sãekaiju'ũ chukuna'te.

²⁶ Repau'te cuasanare ũcuanukore repacheja pa'inare chãese pojoju, chu'o sa kuakaiju'ũ chukuna'te.

²⁷ Maire Paakujũ chũ'ukuna chu'u tochasi'e ie chu'o peore ñaju i'kakaiju'ũ, Repau'te cuasanare ũcuanukore.

²⁸ Maire Paaku Jesucristo'ni musanukonare re'oja'che cho'okaa.

Pablo

San Pabło Tesalónica vü'ejoopo pa'inare jo'e chü'o tocha saosi'ea'me

Chü'o saosi'ea'me

¹ Chü'u, Pabło, Silvanona'me Timoteo ija'ova utija'ova tocha saome musanukonare Tesalónica vü'ejoopo pa'inare Jesuni cuasaju ücuate'ejakuanupü pa'iju, mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristo'te ja'me pa'inare.

² Mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristoji musanukona rekoñoña re'oja'che pa'iche'te cho'okaijuna re'oja'che pa'ijü'u.

Cristo jo'e rairumuna Dios päi cu'ache pa'inare ro'iche chü'uja'mu repana cu'ache cho'osi'e ro'i

³ Chükuna majapāijana, musanukona re'oja'che pa'iche'te cuasaju Dioni si'arumu, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiche pa'imu chükuna'te. Jā'aja'ñe cho'oto re'omu, musanukonapi si'arumu Repauni na'a rua masi cuasaju chekunani na'a rua oiju re'oja'che cho'okaiju pa'ijuna.

⁴ Jā'ajekuna chükuna musanukona Jesure masi cuasaju pa'iche'te chekuchejña pa'inani Jesucristo'te cuasakuanupüäre pojoju kuame. Musanukonapi rua cu'ache ti'ñecojñonata'ni Repauni ücua cuasaju re'oja'che pa'iju ñojuna kuame chükuna.

⁵ Jā'aja'ñe masi cuasaju ie masime mai: Päi pa'iche cuasa ña ücuarepa chü'uku'mu Dios. Jā'ajekuna musanukonare Repau chiiche'te cho'oju cu'ache cho'ocojñonare, "Re'onaa'me ina", chiiü Ücuau pa'ichejana saja'mu Repau.

⁶ Dios ücuarepa chü'ukujeku maire cu'ache cho'oju pa'inare repana cu'ache cho'osi'e ro'ia'ju chini säiñe chü'uja'mu.

⁷ Reparumu Maire Paaku Jesús jo'e rairumu Diopi cho'okakuna mai cu'ache cho'ocojñoñeji si'asouna pani vajuojanaa'me mai. Jesús Repau neena ángeles rua masinana'me raiju toana'me miañe ñoñe raijanaa'me.

⁸ Rani Dioni cuasacuheju Repau Jesús pa'iche kachü'ore jachaju pa'inare vati toana saoja'mu Repau, repana jachasi'e ro'i.

⁹ Vati toa Dios Peore Masiüji Re'oku peochejajeku re'oja'chejë'e peochejare ai saocojñosina si'arumu uuju pa'ijanaa'me.

¹⁰ Repau jo'e raiumucuse Jesús, Repau'te cuasanani Repau neenani pojocojñora chini re'oja'che ñou raija'mu. Musanukona ücuachi'a chükuna chü'vachü'o asa chëa cuasanajegu Repau'te ja'me pojojanaa'me reparumu.

¹¹ Jā'ajekuna musanukonare mai Cuasaku'te Diore si'arumu säekaiju pa'inaa'me chükuna, musanukonani Repau chëa paanani ña, "Re'onaa'me ina", chiiü re'oja'chere isia'ku chini. Ücuachi'a Repau masicheji cho'okaijuna musanukona re'oja'che cho'oñu chiiche'te peore cho'oju paapu chini säekainaa'me chükuna. Ücuachi'a Jesuni cuasaju re'oja'che cho'omasia'ju chini säekainaa'me chükuna.

¹² Musanukonapi jā'aja'ñe re'oja'che pa'ito Jesús Maire Paaku jainukore päi pojocojñoja'mu. Ücuachi'a Repauji mai Cuasakuji Diopi Maire Paaku Jesucristona'me oiju cho'okaijuna musanukonapi rua re'oja'che cho'o ñojuna pojaja'mu Repau musanukonare.

2

Maire Paaku jo'e raijachere kumamu

¹⁻² Chükuna majapāijana, chura Maire Paaku Jesucristo jo'e rani maina'me pa'ijachere kumamu chü'u. Jā'ajekuna musanukonare päipi tiiñe che'choju, "Maire Paaku jo'e ranicuhasi'kuamu", chiito kukuma'ñe jachajü'u repanare, chiimu chü'u. Chekurumu repana Dios chü'o kuanaja'ñe i'kaju jā'apāani chü'ore ra kuaju jā'apāani utija'ovana chü'o tocha sao, "Pabło tochasi'ea'me ie", chiiju jorejanaa'me repana.

³ Päi musanukonare jā'aja'ñe joreju i'kache jmamakarujë'e asamanejü'u. Jesucristo jo'e rairumu ija'che pa'ija'mu: Päi jainuko Dioni jachaju cu'ache cho'oju pa'irumuna päi chü'uku te'eu Cristo'te rua cuhekujeku charo raija'mu, cu'acheja ai saocojñojavu. Repau raisirumuna Jesucristo na'a cho'jepi jo'e raija'mu.

⁴ Repau charo raijavu Diore rua cuhekujeku, repauchi'a pojocojñora chini Diore cuasanare ücuaukore cuasaüseku cavaku päi ñaju'te Dios vü'e ujavü'ena kaka püu, "Diorepaumu chü'u", chiija'mu.

⁵ Chu'u musanukonare ja'me pa'irumu ũcuare kuasi'kua'mu. ¿Jā'a cuasama'ñe musanukona?

⁶ Repau Cristo'te cuheku Diopi ũsekuna chuta'a raima'mu. Repau Dios ũsemarumuna rajja'mu Cristo'te cuheku. Chura jā'a masime musanukona.

⁷ Vati ai irumu rope'e chũ'uku pa'imu pāipi Dios chiiche'te cuheju cho'omanea'ju chini. Jā'ata'ni Diopi ũsekuna repau cho'ora chiiche peore cho'ocua'mu. Dios Repau'te ũseumarumujatu'ka vati cho'оче ũseku pa'ija'mu.

⁸ Dios ũsemarumupi vua pāiu vati ai neekujeku Cristo'te cuhekujū raa si'ache cho'o ñoja'mu. Jā'ata'ni Maire Paaku Jesús re'oja'che ñou rani repau cho'оче'te ũseku i'kachechi'api vanisoja'mu repau'te.

⁹ Repau Maire Paaku chuta'a raimarumu repau cu'ache pa'iku rani vati aipi cho'okaiuna rua masiku Jesús saocoñosina cho'очеja'che pāijē'e cho'ovesuche'te si'ache joreku cho'oja'mu.

¹⁰ Ūcuachi'a pāi vati toa saina repau joreku si'ache cu'ache cho'оче cuasajanaa'me, ũcuauñi chini. Dios chu'o ũcuarepare asacuheju Jesure jovomanesinajeju vati toana sani cho'osojanaa'me repa.

¹¹ Jā'ajekuna Dios repaare Repau chu'o asa chēañe ũsemu jorechu'ore cuasaa'ju chini.

¹² Jā'aja'ñe pa'iju repa cu'ache cho'oneeñe'te jo'kasocuheju Repau chu'o ũcuarepare asacuhesinajeju ũcuauñi vati toana sani cho'osojanaa'me repa, cu'ache cho'osi'e ro'i.

Repauna'me re'oja'che paapu chini Dios chēacoñosina pa'iche'te kuamu

¹³ Chukunata'ni musanukona re'oja'che pa'iche'te cuasajuna Dioni si'arumu, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiche pa'imu. Dios musanukonare Ūcuau Rekochoji cho'okaiuna Jesuni cuasaju jovosina Repau neenajeju Ūcuauña'me ai re'oja'che paapu chini chēaasomu, Repau chuta'a chejajē'e cho'omarumuna.

¹⁴ Musanukonapi chukuna chu'vachu'ore Jesucristo'te cuasache kuachu'ore asa chēa Repauni cuasaju jovo Maire Paaku Jesucristo pa'ichejare ai sani pa'iju Ūcuau pa'icheja'che re'oja'che paapu chini chēaasomu.

¹⁵ Jā'ajekuna, chukuna majapāijana, musanukona Jesure cuasache ũhasoma'ñe cuasaju chukuna sani chu'vasi'ena'me utija'opi tocha saojū che'chosi'e cavesuma'ñe cuasaju pa'ijū'u.

¹⁶ Repau Maire Paaku Jesucristo mai Ja'ku Diona'me oiu cuhama'ñe re'oja'che cho'okaiū pa'iku'mu, maipi pojojū pa'iju re'ojarekoñōō paa'ju chini. Ūcuachi'a maire Repau pa'icheja sani re'oja'che pa'ijache jo'kasi'kua'mu, maipi repare cuasaju pojojū cha'aju paapu chini.

¹⁷ Ūcuauji musanukona rekoñōña cho'okaau re'oja'che cho'o koka paaju pojojū i'kaju re'oja'chechi'a cho'ojū paapu chini.

3

Dioni sēekaapu chini Pablo i'kasi'ere kuamu

¹ Chukuna majapāijana, Diore sēekaijū'u, chukuna chu'vachu'ore pāipi ũcuauchejñā pa'napī na'mi asa chēa musanukona cho'osi'eja'che pojojū Jesuni cuasaju jovo'aju.

² Ūcuachi'a pāi cu'ache cho'onapi chukunani cu'ache cho'omanea'ju chiiju sēekaijū'u chukuna'te. Pāi ũcuarepanuko Diore cuasanachi'ama'me.

³ Jā'ata'ni Maire Paaku ũcuarepa cho'okujeku vati ai musanukonare cu'ache cho'оче ũseku cho'okaija'mu re'oja'che cho'o koka paa'ju chini.

⁴ Ija'che cuasaju pa'ime chukuna: "Mai repaapi cho'oa'ju chini chũ'u jo'kasi'e Maire Paakuji cho'okaiuna irumu cho'ojū pa'icosome repa. Ūcuachi'a na'a pa'isirumu cuhama'ñe ũcua cho'ojū pa'ijacosome", chiiju cuasame chukuna musanukonare.

⁵ Maire Paaku Jesucristoji cho'okaau musanukonare, Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'imasiju cu'ache ti'ñetojē'e koka paaju Repauni cuhasoma'ñe ũcua cuasaju Dios pāi ña oicheja'che sāñeche'i'a oiju re'oja'che cho'okaiju paapu chini.

Ñamema'ñe cho'оче cho'ojū pa'iche'te kuamu

⁶ Asarepajū'u, chukuna majapāijana. Maire Paaku Jesucristoji chũ'ukuna musanukonare ija'che chũ'u jo'kame chukuna: Mai majapāiujū'u ũcuaukujū ñameku cho'оче cho'ocuhekujū chukuna che'chosi'e jachaku cho'oma'kure ja'me pa'imanejū'u.

⁷ Chukuna musanukonare ja'me pa'irumu cho'oju pa'isi'eja'che cho'oma'to cu'amu. Jã'a masime musanukona. Reparumu ñamema'ñe cho'оче cho'oju pa'isinaa'me chukuna. Musanukonare ũcuaja'che chukuna cho'osi'eja'che cho'oju pa'iche chiimu.

⁸ Reparumu chukuna, ãu chekuna nee ro'ima'ñe ãimanesinaa'me. Jã'aja'ñe cho'oma'ñe musanukonani te'eu'terejẽ'e karache'te cho'ocuheju umucujñana me ñami cho'оче cho'oju pa'isinaa'me chukuna.

⁹ Jã'ata'ni chukunapi musanukonani, "Kuirajũ'u chukuna'te", chiiju sēni cu'are cho'omanera'asinaa'me. Ūcua musanukonapi chukuna pa'iche'te ña chēa ũcuaja'che cho'oju paapu chini ñamema'ñe cho'оче'te cho'oju chukuna'te kuiraa'ju chini sēemanesinaa'me.

¹⁰ Reparumupi vna ija'che chũ'uju pa'inaa'me chukuna: "Pãiu ñameku cho'оче cho'ocuheku ãu ãimanea'ku", chiinaa'me chukuna.

¹¹ Musanukona pa'iche ija'che asaju pa'ime chukuna: Musanukona te'ena cho'оче jmakarujẽ'e cho'oma'ñe rupu pa'iju ku'iju chekuna pa'iche'te ña cutuju pa'ijuasome.

¹² Jã'aja'ñe pa'inare Maire Paaku Jesucristo neenajejuna re'oja'che pa'iju cho'оче'te ñamema'ñe cho'oju repanare karache'te koo paaa'ju chini chũ'una'a'me chukuna.

¹³ Chukuna majapãijana, musanukona re'oja'che cho'оче jmakarujẽ'e cho'o ca'nasomanejũ'u.

¹⁴ Ija'ova utija'ova chukuna chũ'uju tocha saochete ũcuuanapi ña jachato repana pa'iche'te ña masi ja'me pa'imanejũ'u, kukuso re'oja'che paapu.

¹⁵ Jã'ata'ni repanare cuhemanajũ'u. Musanukona majapãijanare pe'keru i'kaju chũ'vajũ'u, repanare ũcuamakarũ jã'aja'ñe cho'oa'ju chini.

"Diopi re'oja'che cho'okaau", chiiu chu'o saosi'ea'me

¹⁶ Maire Paaku, re'oja'che pa'iche İsi Ai, Ūcuauji ja'me pa'iu re'oja'che pa'iche si'ache rekoñoãna si'arumu cho'okaiau paau musanukonare.

¹⁷ Chu'u Pablo, inukoru chu'o saochechi'a chu'urepauji tochamu. Utija'o chu'u tocha saoja'o si'aja'oruã ija'chechi'a tochaku'mu chu'u. Ijamajña tochaku'mu chu'u.

¹⁸ Maire Paaku Jesucristoji musanukonare ũcuaukore re'oja'che cho'okaau. Re'omu. Pablo

San Pablo Timoteo'te charo chũ'o tocha saosi'ea'me

Chũ'o saosi'ea'me

¹⁻² Dios maire vati toa uuche Ësekaikujı chũ'ũna chũ'u, Pablo, Maire Paaku Jesucristo saosi'kupi mu'ure Timoteo'te ija'ova utija'ova tocha saomu. Chũ'upi chũ'vakuna Dios chũ'o asa chẽa Jesure cuasaku jovosi'kujeku chũ'u chũija'iu pa'iku'mu mu'u. Mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristo mai pojoju cha'ache İsjıaupi oiu rua re'oja'che pa'iche'te cho'okaau mu'ure, re'oja'che paau chini.

Jorechũ'o che'choũseche'te kuamu

³ Chũ'u icheja Macedonia cheja raipi'rarumu mu'ure cho'oa'ku chini chũ'u jo'kasi'ere ũcua cho'oku paau chini jo'e chũ'umu chũ'u mu'ure, ũcuachejare Efeso vu'ejoopo'te saima'ne pa'iu jorechũ'o che'chona che'choche'te ũseku paau chini.

⁴ Jã'aja'ne cho'oku repanare cuhama'ne ũcua i'kaku pa'ijũ'u, repanapi aichũ'ona'me aipã pa'isi'e cuhama'ne si'arumu cutuju pa'iche'te jo'kasoa'ju. Jã'aja'ne cutuju sãĩnechi'a ke'reme. Dios cho'okaiche jã'aja'ne cutucheji asa chẽa cuasaju jovoma'me Jesure.

⁵ Repanapi pãire chekunani ña oiju re'oja'che cho'okaiju paapu chini jã'aja'ne chũ'umu chũ'u. Pãı repana rekoñoã cu'achejẽ'e cuasama'ne cu'ache cho'omanajeju sũma'ne pa'imana Dioni masi cuasaju chekunare pãı oimasane.

⁶ Mu'u pa'icheja pa'ina te'ena jã'aja'ne re'oja'che pa'iche'te cavesuso peoche cutuchũ'ore asaju pa'ime.

⁷ Dios chũ'u jo'kasi'e che'choũ chiniata'ni repa chũ'usi'e kuachũ'o asavesũme repana. Rua masiche cuasoch cutunata'ni vesume repana.

⁸ Iere masime mai: Dios chũ'usi'e re'oja'imũ. Jã'ata'ni Repau cho'ora chini chũ'u jo'kasi'e masiche pa'imũ.

⁹ Re'oja'che pa'inani chũ'uku jo'kasi'emaũasomu jã'a. Ija'che cho'onapi repana cu'ache cho'ochete cuasa masi jo'e cho'omaneaju chini jo'kasi'easomu: Repa chũ'usi'e jachanana'me chũ'unare cuhenare, Diore cuhenana'me cu'ache cho'onare, Diore vajuchumaru Repau'te pojomajũaruã cho'ocuhenare, pũka'kupãı vanisonana'me chekunare vanisonare,

¹⁰ rũjoromi peonare romineenana'me ũjũpãı peonare umũneena, umũpãı ũcuajanare umũneenana'me romi ũcuajanare romineenare, pãı ũcuajanare chẽa kuripi İsisonare, jorechũ'o cutunana'me pãı chẽa'ne chũ'unare roiju jorenana'me cheke si'ache cu'ache cho'ojũ Dios chũ'ũne'te jachaju re'oja'che cho'ocuheju pa'inare.

¹¹ Jesucristo'te cuasache kuachũ'o ũcuarepare jachame repana. Repachũ'o Dios Re'oku chũ'ure jo'kasi'ea'me chũ'upi ku'iu chũ'vaku paau chini.

Repau'te oiu Dios cho'okaisi'ere kuamu Pablo

¹² Chũ'upi koka paaku Repau chũ'ore chũ'vaa'ku chini Maire Paaku Jesucristo chũ'ure chẽa sao cho'okaimũ. "Chũ'u chũ'ũne masi cho'oja'mu iku", chiiu Repau'ni cho'ochete cho'okaau chini chũ'ure chẽasi'kuamũ Repau. Jã'ajekuna, "Re'orepamu", chiiu pa'iku'mu chũ'u Repau'te.

¹³ Aperũmu chũ'u Repau'te Maire Paaku'te rua cu'ache cutusi'kuamũ. Chũ'ani teakuna Repau'neenare rua cu'ache cho'oku pa'isi'kuamũ chũ'u, repanani cacu'ora chini. Jã'aja'ne cho'oku'teta'ni Dios chũ'ure oiu chẽasi'kuamũ, Repau'ni cuasamaũ pa'ivesuku cho'okuna.

¹⁴ Jã'aja'ne cho'o Maire Paaku Jesucristo chũ'ure oiu re'oja'che karama'ne İsisi'kuamũ, chũ'upi Repau'ni masi cuasaku pãire chekunani oiu cho'okaiju paau chini.

¹⁵⁻¹⁶ Ie chũ'o ũcuarepajekuna jachama'ne cuasache pa'imũ maire ũcuaukore: Jesucristo icheja cheja pãire, cu'ache cho'onani ũcuaukore jũni ro'ikasa chini raisi'kuamũ, mai cu'are Repau'jũni ro'ikakuna maipi vati toa saimaneaju chini. Jã'ajekuna Dios chũ'ure te'eu chekunare ũcuaukore na'a rua cu'ache cho'osi'kureta'ni oiu Repau' Jesucristo jmamakarujẽ'e pe'ruma'ne cha'aku pa'iche cho'o ñosi'kuamũ chekunare, Repau'ni cuasaju jovo ũcuau'ame ai pa'ijanare.

¹⁷ Jã'ajekuna Diore Peore Paaku'te Si'arumu Pa'ikuta'ni Ñoma'kure, "Peore Masiuji rua re'oku'mu mu'u", chiiu Repau'techi'a ũcuate'eu'te cuhama'ne si'arumu pojoju paũ mai. Jã'aja'ne paau.

¹⁸ Asarepajũ'u, chu'u chũija'ia Timoteo. "Ija'che pa'ijũ'u", chiiu chu'vamu chu'u mu'ure: Dios chu'o kuana kuasi'ere ũcuarepa cho'okũ cu'ache ti'jnetojẽ'e cu'are cava cajejani Jesure cuasache ũhasomanejũ'u.

¹⁹ Ūcua masi cuasaku cu'ache cho'oma'ne re'oja'che pa'ijũ'u. Chekuna te'ena re'oja'che cuasaju pa'iche'te jo'kaso cacu'asojũ pa'ime.

²⁰ Jã'aja'ne cho'osina'me Himeneona'me Alejandro. Jã'ajekuna repanare vati aini jo'kasi'kua'mu chu'u, repanapi kaku Diore cu'ache i'kama'ne pa'iche'te che'chea'ju chini.

Diore pojochẽ chu'vache'me

2

¹ Ie rua chu'vamu chu'u mu'ure: Ūcuanũkore pãi Dioni re'oja'chere sũekaiũ, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiu pa'ijũ'u Repau'te.

² Maipi ainani, chũ'unani ũcuanũkore Dioni sũekaiju pa'ito repana maire re'oja'che chũ'uju pa'ivesache cho'omaruana Repau'te cuasache'te ũsecojũoma'ne ũcua cuasaju re'oja'che pa'iju chekunare re'oja'che cho'okaiju pa'ijanaa'me mai.

³ Re'oja'chea'me jã'a. Dios maire vati toa sani uuche ũsekaiku jã'aja'ne re'oja'che sũekaiche asa pojomũ.

⁴ Repau Dios pãi ũcuanũkore Repau chu'o ũcuarepare asa chẽa Jesuni cuasaju jovo Ūcuana'me ai paapu chiimu.

⁵ Dios Ūcuate'eu'mu. Ūcuachi'a maire I'kakaiku pãiu Ūcuate'eu'mu; Jesucristoa'mu Repau. Jesucristochi'aa'mu maire Diona'me re'oja'che paapu chini Cho'okaiku.

⁶ Repau Jesucristo cho'okaicuhema'ne maire pãi ũcuanũkore cu'a jũni ro'ikaisi'kua'mu. Jã'aja'ne cho'o Dios maire ũcuanũkore vati toa uuche ũsekasa chiiche cho'o ñosi'kua'mu Repau, Dios chiisirũmekuna.

⁷ Chu'u i'kache ie chu'o ũcuarepaa'me. Jorema'mu chu'u. Dios chu'ure Jesús saosi'kure ũcuare kuaa'ku chini chũ'u jo'kasi'kua'mu, judio peonani Repau chu'ore ũcuarepa Repau'te cuasache kuachu'ore che'choku ku'iu paau chini.

⁸ Jã'aja'nejekuna pãi si'achejũna pa'inare, cu'ache cho'oma'ne pa'iju, chekunare ke'reju pe'ruma'ne re'oja'che pa'iju Dioni sũejũ pa'ijũ'u, chiimu chu'u.

⁹⁻¹⁰ Romire ija'che chu'vamu chu'u: Romi re'oja'che paũu chiina kãna re'ojakãna ju'icheji re'oja'che ñoñechi'a cuasama'ne rekoñoã pa'iche'te na'a rua cuasaju pa'ijũ'u. Pe'kerũ pa'iju musanũkona rekoñoãpi masi cuasaju re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'u; romi Diore cuasana pa'iche'me jã'a. Jã'aja'ne cho'ojũ pa'ina repana rekoñoãpi re'oja'che pa'iche cho'o ñome. Pãipi musanũkonani chiapu chini raña si'ache ruarepa veni care'va, kãna rua ro'ikãnana'me ko'siua, pachokuri cho'osimajũaruã ju'iju pa'imanejũ'u. Ūcuachi'a mũupãipi uache ñaa'ju chini ju'iju pa'imanejũ'u.

¹¹ Pãi Dioni pojoiũu chini chi'irũmu mũupãi ña kũkũju pa'iju cutuma'ne Dios chu'ore asa chẽaju pa'ijũ'u.

¹² Romipi mũupãire chũ'uju che'choju i'kama'ne pa'ijũ'u, chiimu chu'u.

¹³ Ija'chea'me: Dios aperũmu Adanni charo cho'oasomu, na'a cho'jena Evare.

¹⁴ Repanare cho'osirũmu Eva Dios chũ'usi'ere jachako re'oja'chere cho'ovesuko vatipi joreku chũ'ũna asa chẽa charo cu'ache cho'oasomo. Repau mũju Adan vati joreku chũ'ũne, "Ūcuarepama'mu ie", chiiu masakuta'ni ũcua cho'oasomu.

¹⁵ Aperũmu pa'isi'ko jã'aja'ne cho'osi'eta'ni musanũkona romi Dioni masi cuasaju, chekunare oiju re'oja'che cho'okaiju pa'iju, cu'ache cho'oma'ne re'oja'che pa'imasiju chũire masi paato re'oja'che pa'ija'mu musanũkonare.

Jesure cuasakuanupũ chũ'ũna pa'iche'te kuamu

3

¹ Ie chu'o ũcuarepaa'me: Pãiu ũcuauakujũ Jesure cuasakuanupũ chũ'ũku pasa chiito rua re'omu.

² Jã'ata'ni repanare chũ'ũku re'oja'che pa'imasia'ku, pãipi repauni ñaju i'kamaneaju chini. Rãjore ũcuate'eo'te paaa'ku. Masi cuasaku cu'are juvoku re'oja'che pa'iu pãi ña kũkũcojũnoku paau. Ūcuachi'a pãi so'ña rainare si'arũmu tijũna repau vu'ena cuaa kuiraku ãu ãuku kãñejatu'ka jo'kaku paau. Ūcuachi'a Dios chu'o che'chomasiku paau.

³ Conore jũ'iu cavaku pa'imanea'ku. Pe'kerũ pa'iu ke'rema'ne, kurineeku pa'imanea'ku.

⁴ Repau vu'e pa'inare masi paaa'ku. Ūcuachi'a mamachũ repau'te ña kũkũju repau chũ'ũne jachama'ne cho'onare paaa'ku.

⁵ Pãiu repau vu'e pa'inare chũ'ũvesuku Diore cuasakuanupũ, ¿je'se chũ'ũja'?

⁶ Ūcuachi'a Jesure cuasanare chū'ujau Repau'te apēcuaſaku jovosi'kupi pa'imanea'ku, chekuruṁ repau pa'iche'te ruarepa meñe cuasaku pojoku vati ai ti'jñecoñjōku.

⁷ Ūcuachi'a Jesure cuasamana ña kuku re'oja'che cutucoñjōku paau, pāipi repauni ke'rejuna sāiñe pe'ruku vatini cacu'ocōñjōku.

Repakuanupū chū'unare cho'okaina pa'iche'te kuaṁu

⁸ Repakuanupū chū'unare cho'okaina ūcuachi'a pāi chekuna ña, vajučhucoñjōna paaru. Repana i'kache chu'o jmakaruñjē'e jorema'ñe paaru. Cononeema'ñe paaru. Ūcuachi'a joreju kuri kooñu chiimana paaru.

⁹ Dios chu'o mai cuasache ūcuarepare cuhasoma'ñe cuasaju paaru. Cu'ache cho'omanajeju oima'ñe paaru.

¹⁰ Repanare chū'unare cho'okaiche jo'kara chini charo repana pa'iche'te rua jeerumu ñañe chiimu. Repanari re'oja'che pa'ito jā'aja'ñe cho'oche jo'kare'omu repanare.

¹¹ Repana rūjoromi ūcuaja'che chekunare cu'ache cutuma'ñe pe'keru pa'iju, cononeema'ñe pa'iju, repana cho'oche peore masi cho'oju, pāi chekunare ña kukucoñjōna paaru.

¹² Jesure cuasana chū'unare cho'okaiku rūjore ūcuate'eo'te paaa'ku. Ūcuachi'a repau mamachi re'oja'che masi chū'uku repau vu'e pa'inare ūcuaukore masi paaa'ku.

¹³ Repana chū'unare cho'okaina repana cho'oche chekunare masi kuirani rua ña kukucoñjōjanaa'me. Ūcuachi'a repana Jesure cuasache kuavajučhuma'ñe chekunare kuajanaa'me.

Dios kuasi'e mai cuasachu'o ūcuarepa pa'iche'te kuaṁu

¹⁴⁻¹⁵ Na'mi sani ñara chiimu chu'u mu'ure. Jā'ata'ni chekurumu saicu'akuna chu'upi pesa saima'to mu'upi masia'ku chini ija'ova utija'ova Dios neena pa'iche che'choche'te mu'uni chu'vaku tocha saomu chu'u, mu'upi repacheja pa'inani che'choa'ku chini. Repana Diore Si'arumu Pa'iku'te cuasakuanupu Repau chu'o chekunani kuaju paaru chini Ūcuauji cho'okaiuna asa cuasanaa'me.

¹⁶ Diore ja'me pa'ire'oche'te Repau kuamanesi'ere churana Ūcuauji kuauña mai asa chēa cuasachu'o ūcuarepareku rua re'oja'imū. Ija'che cuasanaa'me mai:

Icheja chejare pāi ca'nivū paaku rani paniasomū Cristo.

Dios Rekochoji cho'okaiuna Repau cu'achejē'e cho'oma'ñe pa'iche ñaasome pāi.

Angeles ūcuachi'a Repau cho'oche ñaju paniasome.

Repau pa'iche si'avājupāire kuakaisi'ejekuna pāi si'achejña pa'ina cuasame Repau'te.

Cheja pani pi'ni Dios pa'ichejana cunaumuna jo'e munisoasomū Repau.

Jesure cuasache jo'kasona pa'iche'te kuaṁu

4

¹ Jā'ata'ni Dios Rekochoji masi kuauña ie masime mai: Cristo chuta'a raimarumu Repau'te cuasana pāi te'ena Repau'te cuasache ūhaso vatipi chū'ukuna pāi jorena che'chochu'ore asa chēa cuasaju pa'ijanaa'me.

² Sē'sevuchi'a re'oja'cheja'che ñoñe pa'iju jorena chu'ore asa jachama'ñe cho'oju pa'ijanaa'me repana. Repana jorena cu'ache cho'oju che'chesosinajeju repanani cuasoma'ña repana cu'ache cho'oche oimanaa'me.

³ Repana jorena romi vejache ūseme. Ūcuachi'a āu te'emajñaruā āiūseme repana. Repa āu Dios cho'osi'ea'me, Repau'te cuasanari chu'o ūcuarepare masiju Repauni, "Re'orepamū, Ja'ku", chiiju āiju paaru chini.

⁴ Āu Dios cho'osimajñaruā peore re'oja'chea'me. Jā'ajekuna āimajñaruā ūcuauamajñaruāre jñaani cuhema'ñe pojoju, "Re'orepamū, Ja'ku", chiiju āire'omu maire.

⁵ Jā'ajekuna Dios, "Re'omu ie", chiisi'ere āure maipi Ūcuauñi sēejuna isikuna jñaā āito re'omu.

Jesucristo chū'ñe masi cho'okaina pa'iche'te kuaṁu

⁶ Mu'u cuasaku pa'iche'te Dios chu'o ūcuarepare Repau'te cuasache kuachu'ore si'arumu ñaku che'cheku mai majapāijanani jā'are che'choku pani Jesucristo'te cho'oche masi cho'okaiku pa'ija'mu.

⁷ Jā'ata'ni aichu'o pāi cuasache jorechu'o Dios chu'oma'ñe asacuheku cho'oma'ñe pa'iu Dios chiichechi'a si'arumu na'a rua cho'okū che'cheku pa'ijū'u.

⁸ Mai ca'nivuaipi koka peoca'nivua pa'imanea'ku chini, cho'ochete rua cho'oto re'omu. Ja'ata'ni rekocho pa'iche Diore cuasaju cho'ochete na'a rua cuasaku pa'ijua. Ja'aja'ne cho'oto icheja cheja pa'irumuchi'a re'oma'ne junisosirumujatu'ka re'ojamu maire.

⁹ Ucuarepaa'me ja'a. Paipi ucuanuko ja'are cuasato re'omu.

¹⁰ Ja'aja'nejekuna paipi ucuaere cuasaja'ni chini, Diore Si'arumu Pa'iku'te maire re'ojache cho'okajachere cha'aju pojoju Repau'te cho'ochete rua cho'okaiju pa'inaa'me mai. Repau pai ucuanukore vati toa sani uuche Esekaimasiku'mu. Ja'ata'ni Repau'te cuasanarechi'a uuche Esekaiuku'mu.

¹¹ Ie chu'o chu'u mu'ure chuvache repacheja pa'inare chu'uku che'choku pa'ijua, peore masi cho'oju paapu.

¹² Repanare Jesure cuasanare re'ojache i'kaku pa'ijua. Ucuachi'a mu'u re'ojache pa'iu Diore masi cuasaku cu'acheje'e cho'oma'ne pa'iu chekunare oi'u re'ojache cho'okaiju pa'iche cho'o noju'u repanare, na chea ucuaaja'che cho'oju paapu chini. Mu'upi ja'aja'ne cho'oto posu'teta'ni mu'ure na kukuju pa'ijanaa'me repana.

¹³ Chu'u mu'u pa'icheja sairumujatu'ka repanare si'arumu Dios chu'o tocha jo'kasi'e repana ucuanuko asaju'te naku chuvaku che'choku pa'ijua.

¹⁴ Jesure cuasana aina mu'ure ju'jia'ni jajuna Dios Rekocho mu'ure jo'kasi'e chekunare cho'okaimasiche cuhasoma'ne cho'oku pa'ijua.

¹⁵ Chu'u mu'ure chuvachu'o cho'o ca'nasoma'ne peore masi cho'oku pa'ijua, paipi ucuanuko mu'u si'arumu na'a re'ojache pa'iche'te naju paapu.

¹⁶ Narepaku re'ojache pa'iu masi che'choku pa'ijua. Mu'upi ja'aja'ne uhasoma'ne re'ojache cho'oku pa'ito Diopi rua re'ojache cho'okaija'mu mu'ure, mu'u che'chonare ucuchi'a.

Jesure cuasanare kuiraju chu'ua'ne'te kuamu

5

¹ Umupai mu'ure na'a rua ainareje'e ke'rema'ne mja'kupaijanare pe'keru i'kaku chu'vaku pa'ijua. Posupa'ire muche'uchi'janare re'ojache che'choku pa'ijua.

² Romi mu'ure na'a rua ainare mja'koromijanare chuvaku pa'ijua. Romichii muche'oromijanare cu'ache cho'oma'ne pa'iu re'ojache che'choku pa'ijua.

³ Va'jeva'nare kuiranare peonare na oi'u kuiraku pa'ijua.

⁴ Ja'ata'ni va'jeva'ore chii paako'te repao chii kuiraja'ju. Chii peokoji majana-jechi'chi'a paako'te ucuanapi kuiraja'ju repao'te. Ucuachi'a Dioni masi cuasaju re'ojache cho'ochete che'che puka'kupai repanare oiju re'ojache kuirasi'ejache repana majapa'ire sa'ine kuirato pojomu Dios.

⁵ Va'jeva'o te'eo pa'io chuova'o pa'iva'o Dioni cuasako Repau cho'okajachere pojoko cha'ako umucujana'me niami Repauni si'arumu cuhama'ne se'eo pa'imo. Ja'aja'ne pa'iva'nani cho'oka'ni chiime mai.

⁶ Ja'ata'ni chekuna va'jeva'na repanare uachechi'a ucua'ache cu'ache cho'oju pa'ina vajunata'ni repana reko'noa junisosinaja'ne pa'ime. Ja'aja'ne pa'inare cho'oka'icuheme mai.

⁷ Ucuachi'a repacheja pa'inare majapai kuirache'te che'choju'u, re'ojache pa'ijuna chekunare repana pa'iche'te naju cu'ache cutucu'aa'ku.

⁸ Mai majapai kuirache pa'imu maire. Na'a so'o majapa'ij'e cuasaju ucuate'eko'a pa'inare majapa'irepa na'a rua cuasaju kuirache pa'imu maire. Ja'aja'ne cho'omaneni Diore cuasana pa'iche pa'imanajeju Repau'te cuasamanare na'a rua cu'ache cho'ome mai.

⁹ Jesure cuasakuanupu kuiraco'jojanare va'jeva'nare ija'che pa'inarechi'a repana mami tohajua: Uju'pai ucuate'enare pa'isinapi sesentarepa'usurumu na'a rua paanarechi'a.

¹⁰ Ucuachi'a re'ojache cho'o noju pa'ina paapu: Mamachii re'ojache jojasina paapu, repana vu'na rainare pai pojoju re'ojache cho'oju pa'ina paapu, Jesure cuasanare re'ojache cho'okaiju pa'ina, chuova'na pa'inare re'ojache cho'okaiju pa'ina, re'ojache si'ache peore cho'ona paapu.

¹¹ Ja'ata'ni vajenare na'a romichii mami tochamaneju'u. Chekurumu repanare uache'te cho'oju jo'e umu vejaso repana Jesucristo'te cho'oka'iche'te jo'kasaju.

¹² Ja'aja'ne cho'oni repana cho'ojanaa'me chiisi'ere joreju cho'omaneni cu'ache cho'ome.

¹³ Ucuachi'a repa'na va'jena na'a romichii si'arumu ku'ichechi'a pa'iju chekunani pa'ire cu'ache cutuju namena car'uno Jesure cuasana i'kama'ne're i'kaju pa'inaa'me.

¹⁴ Ja'ajekuna vajenare na'a romichii jo'e umu veja chii paaju vu'e kuirana paapu, chiimu chu'u, maire cuhenapi repa'ni cu'ache cutumanea'ju chini.

¹⁵ Chekuna va'jeva'na te'ena Jesure cuasache jo'kaso vati ai chũ'ũñe'te cho'ojũ pa'ime.

¹⁶ Romio ũcuauako Jesure cuasakoji repau majapãire va'jeva'nare paani kuirako paao, Jesure cuasakuanupũ pa'inani ruarepa kuirache chiimaneakũ. Jã'aja'ñe cho'oto repanare Jesure cuasakuanupũ pa'inare va'jeva'nare kuirare'oja'mũ, kuiranare peonare.

¹⁷ Jesure cuasana aina chekunare masi chũ'ũjũ kuirana repana chũ'ũnare rua re'oja'che pojocojĩojũ paapũ. Repanapi Dios chũ'o si'arũmũ che'chojũ chũ'vana pani na'a re'oja'che cho'okai'cojĩoa'jũ.

¹⁸ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ũcuare ija'che kuamũ:
Vacare trigo cha'ca po'tekaikũ'te trigo ãiũsemanejũ'ũ; ãiũ cho'oa'kũ,
chiimũ. Chekucheja ija'che kuamũ:
Cho'ochẽ cho'okaikũ'te repau cho'ochẽ cho'osi'e ro'i ro'ijũ'ũ,
chiimũ.

¹⁹ Pãipi Jesure cuasana chũ'ũnani, "Cu'ache cho'osinaa'me ina", chiito jachajũ'ũ, chekunapi repana cu'ache cho'osi'e ñasi'ere chotena jã'apãani ka'chana ũcuate'e kuama'to.

²⁰ Cu'ache cho'oreparu jo'e cho'omaneajũ chini pãi ũcuauako asaju'te i'kajũ'ũ repanare, chekunapi asa kũkũ repana cho'osi'eja'che cho'omaneajũ chini.

²¹ Ie chũ'o mũ'ũpi asa cho'oa'kũ chini Diona'me Jesucristo Repau chẽa paacojĩona ángeles asaju'te chũ'ũ jo'kamũ chũ'ũ mũ'ũre: Chũ'ũ chũ'vache cho'okũ mũ'ũ chinarechi'a na'a re'oja'che cho'okaiũ pa'ima'ñe pãi ũcuauakore ũcuapa'ra'vachi'a oiũ cho'okaiũ pa'ijũ'ũ.

²² Chũ'ũnare jo'kara chini repana pa'iche mũ'ũ rua jeerũmũ ñasinani jo'kajũ'ũ. Repana pa'iche mũ'ũ masi ñamanare chũ'ũñe jo'kamanejũ'ũ, chekũrũmũ repanapi cu'ache cho'ojũna ña pãipi mũ'ũni cu'ache cutujũ. Jmamarũjẽ'e cu'ache cho'oma'ñe pa'ũ re'oja'che pa'ijũ'ũ mũ'ũ.

²³ Timoteo, mũ'ũni chũ'vamũ chũ'ũ ie: Mũ'ũ te'eñoã cutaro jũni okorepachi'a ũkukũ pa'ima'ñe ũche conopi jmara'karũ ja'me ũkukũ pa'ijũ'ũ.

²⁴ Jo'e chũ'ũnare jo'kache'te i'kamũ chũ'ũ. Rua jeerũmũ ñasinarechi'a jo'kato rua re'omũ, chiimũ chũ'ũ. Iruũmũ pãi te'ena cu'ache cho'ochẽ ñomũ, pãi ũcuauako cho'osi'e ro'iche Dios chũ'ũmucuse chuta'a tĩ'amarũmũna. Jã'ata'ni chekuna ñoma'ñe cu'ache cho'ochẽ pãi ũcuauako cho'osi'e ro'iche Dios chũ'ũmucuse ũcuauji kũũna masijanaa'me pãi.

²⁵ ũcuaja'che pãi re'oja'che cho'ochẽ te'eñoã pãi ũcuauakore masi ñomũ. Jã'ata'ni te'eñoã ñoma'ñe re'oja'che cho'ochẽ pãi ũcuauako cho'osi'e ro'iche Dios chũ'ũmucusenã masicojĩoja'mũ.

6

¹ Chekunare chẽa paacojĩonapi Jesure cuasana repanare paanare ña, vajuchujũ jachama'ñe paapũ, pãipi repana pa'iche'te ña mai che'chochũ'ore asa, "Cu'amũ jã'a", chiiju Dioni cu'ache cutumaneajũ chini.

² Chẽa paacojĩonapi Diore cuasana te'ena repanare paanapi ũcuaja'che Jesure cuasana pa'ito repana majapãijanajejũna na'a jmamarũ ña, vajuchujũ pa'ima'ñe cho'ochẽ na'a re'oja'che cho'okaiju paapũ, cho'okai'cojĩonapi repana cuasana majapãijanajejũna. Ie che'chokũ chũ'ũkũ pa'ijũ'ũ repacheja pa'inare:

Re'oja'che pa'iche'te kuamũ

³ Pãiu ũcuauakujũ Maire Paaku che'chosi'e ũcuarepare jachakũ, Diore masi cuasaju pa'iche'te kuachũ'o che'choma'ñe jorechũ'ore che'choni cu'ache cho'omũ.

⁴ Repauji meñe, "Rua masi'ũmũ chũ'ũ", chiiũ cuasaku Dios chũ'o ũcuarepare asacuhẽkũ rua vesũ'mũ repau. Pãi sãĩñechi'a cutujũ ke'rechũ'ochi'a ũcuarepama'ñere asaku cutumũ repau. Jã'aja'ñe cutuna pãi chekunare ña pojoma'ñe cavajũ cu'ache i'kaju sãĩñechi'a jorenaa'me.

⁵ Cuhama'ñe cavajũ cu'ache cuasanajejũ chũ'o ũcuarepa cuasamanaa'me repana. Kurire kooñũ chini Dios chũ'oja'che i'kajũ repana cuasachechi'a chũ'vanaa'me repana.

⁶ Jã'ata'ni pãi Dioni masi cuasaju repana paanũkoruchi'a paaju pojojũ na'a rua paaneemana kurina karama'ñe paacheja'che repana rekoñoã re'oja'chere paame.

⁷ Mai pãi ũcuauako icheja cheja rairũmũ cu'amajũarũãjẽ'e peona raisinaa'me. ũcuachi'a mai jũnisorũmũ sacũ'akuna peova'na saijanaa'me mai.

⁸ Jã'ajekũna maini ãĩñena'me kãña karama'to, ũcuã jã'ajamarũ paaju pojojũ na'a rua paaneemanẽũ mai.

⁹ Pãi kurina paũũ chiina pa'ivesujũ cu'ache cuasaju vati chũ'ũñe'te asa chẽa repanare ũache'te cho'ojũ ũcuauapi meñe cu'ache cho'ojũ cacũ'a cho'osoju pa'ime.

¹⁰ Kurineena si'ache rúa cu'ache cho'ome kurire kooñu chini. Pái te'ena kurire ruarepa chíjju Jesure cuasache jo'kaso re'oja'che pa'iche'te cavesuso cu'ache pa'iju rúa chuova'na pa'ime.

Re'oja'che pa'imásiche'te kúamu

¹¹ Mu'uta'ni Dios neekajeku já'aja'ñe cho'ocuheku cho'oma'ñe Repauni masi cuasaku pojoku pe'keru pa'iu Repau chíiche'te cho'oku chekunani oiu re'oja'che cho'okaiu, cu'ache ti'ñetojé'e úhasoma'ñe úcua re'oja'che pa'ijú'u.

¹² Mu'ure peore cho'ore'ochetu'ka Dioni masi cuasaku re'oja'che pa'ijú'u, Repau pa'ichejare ai sani pasa chini. Já'are chini Dios mu'ure chéa paamu. Mu'u Repau'te cuasaku jovosirumu pái jainuko asaju'te mu'u Repau'te cuasaku jovosi'e re'oja'che kua jñausi'kua'mu.

¹³ Icheja chejana'me cunaumu pa'inare úcuanukore pa'iche ísiku Dios asaku'te, úcuachi'a Poncio Pilato'te chu'o re'oja'che i'kasi'ku Jesucristo asaku'te chúumu chu'u mu'ure ie chu'o:

¹⁴ Dios mu'ure jo'kasi'e jachama'ñe jmamakarujé'e cu'ache cho'oma'ñe pa'iu Maire Paaku Jesucristo jo'e rairumujatu'ka rúa re'oja'che cho'oku pa'ijú'u.

¹⁵ Repau'te raouarumuna Dios Jesucristo'te jo'e raoja'mu. Repau Dios Te'euji Re'oku Masiujeku ainarejé'e na'a rúa Masiu'mu. Pái chúnare úsekuna repanare uache'te cu'ache cho'uju Repau úsemamajñaruáchi'a cho'ome.

¹⁶ Repauchi'aa'mu te'eu Si'arumu Pa'iku. Úcuauji ruarepa miaku ñacu'akuna pái te'euji'e ñamanaa'me Repau'te. Úcuanuko cuhama'ñe si'arumu Repauni pojoju pa'ijú'u. "Peore Masiu'mu mu'u", chíjju pañu mai Repau'te. Já'aja'ñe paau.

¹⁷ Pái cheja pa'irumu kurinajeju pöse rúa paanare, "Chekunare cuhema'ñe, kuri ai pa'ima'ñechi'a cuasaju, 'Kurire paaku chu'u chíiche peore paaku'mu chu'u', chíima'ñe pa'ijú'u", chíiu chúnajú'u, Dios repanare cho'okajachere pojoju na'a rúa cuasaju paapu. Repau Dios maipi re'oja'che paapu chini mai chíiche peore karama'ñe ísiku'mu maire.

¹⁸ "Re'ojachere si'arumu karama'ñe cho'uju pa'ijú'u", chíiu chúnajú'u repanare, chekunani oiju repana paache'te ísiju paapu.

¹⁹ Já'aja'ñe cho'uju pani Dios pa'ichejana ai sani repana cho'uju chí'isi'e re'oja'che karama'ñe paaju pojoju re'oja'che pa'ijanaa'me repana.

Timoteo'te cuhacho chúnusi'ea'me

²⁰ Timoteo, Dios mu'ure jo'kasi'e re'oja'che cuhama'ñe che'choku pa'ijú'u. Diore cuasamana peoche i'kachu'o, "Rúa masina cuasache'me ie", chíiche jorechu'o asama'ñe pa'ijú'u.

²¹ Pái te'ena Dios chu'o asasina repana jorena chu'vache'te asa chéa Diore masi cuasache kúachu'o asacuheme chura.

Re'omu. Diopi re'oja'che cho'okaiu paau masanukonare.

Pablo

San Pablo Timoteo'te jo'e chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pablo, Diopi chiiuna maire Jesucristo'te cuasanare Repau, "Chu'una'me si'arumu pa'iche'te isija'mu chu'u", chiisi'ere chu'vaku paau chini Jesucristo saosi'ku pi ija'ova utija'ova tocha saoma

² mu'are, Timoteo'te, chu'u chiiuja'ujekuna chu'u cuasaku'te. Mai Ja'ku Diona'me Maire Paaku Jesucristo oiu rua re'oja'che pa'iche'te cho'okaau mu'are re'oja'che paau chini.

Dios chu'o chu'vache'te chu'umu

³ Chu'u aipai cho'okaisi'aja'che cu'ache cho'omau sama'ku pa'imau, Diore cho'okai'umu chu'u. Umucujiana'me niami Repauni mu'uni si'arumu seekaiu, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiu pa'imu chu'u Repau'te.

⁴ Mu'u chu'u jo'ka rairumu oisi'ere cuasaku mu'una'me pa'iu pojora chini naneemu chu'u mu'are.

⁵ Ucuachi'a mu'u Diore masirepa cuasaku pa'iche cuasamu chu'u. Mucu'eo Loidana'me mija'ko Eunice charo Repau'te cuasaju jovosinaa'me. Chura mu'u ucuachi'a repa cuasacheja'che cuasamu Repau'te.

⁶ Ja'ajekuna chu'u mu'are jujlapi jarumu mu'upi cho'omasia'ku chini Dios mu'are jo'kasi'ere cho'oku che'che na'a rua cho'oku pa'ijju'u, chiimu chu'u mu'are.

⁷ Dios maire vajuchurekofoa paaaju chini jo'kama'mu. Mai pi ruhi'ne cuasa masiju cu'ache cho'oma'ne re'oja'che pa'iju chekunani na oiju re'oja'che cho'okaiju paapu chini cho'okaimu Dios maire.

⁸ Ja'ajekuna Maire Paaku pa'iche chekunare chu'vavajuchuma'ne chu'vajju'u. Ucuachi'a chu'u Repau chu'o chu'vakujeku pai cheavu'e cuacojño pa'iche'te cuasaku vajuchuma'ne cu'ache ti'jñeco'jñokuta'ni Diopi cho'okaiuna Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'una'me pojoku chu'vaku pa'ijju'u.

⁹ Repau Dios maire vati toa sani uuche useku chea paaku'mu, mai pi Repau neena pa'iju re'oja'che paapu chini. Mai re'oja'che cho'osi'ejekuna cheasi'emasasomu ja'a. Rupu Repau'te uache cho'osi'easomu ja'a. Maire oiu ja'aja'ne cho'okani chea paajache chuta'a cheja peorumuna cuasa Jesucristoni rao cho'okasa chiniasomu Dios.

¹⁰ Chura mai cu'are jüni ro'ikaau chini Ucuau'ni rao Repau maire oiu cho'okasa chiisi'e kuacuhasi'kuu'mu Repau. Jesucristo'te cuasache kuachu'o asa cheasinajeju ie masime mai chura: Jesucristo cho'okaisi'ejekuna mai jünisoserumu cu'anareta'ni toa saima'ne Repau pa'ichejana ai sani Ucuau'na'me re'oja'che pa'ire'ochi.

¹¹ Dios chu'are ja'are kuaku paau chini chu'u jo'kasi'kuu'mu, Jesucristo saosi'ku pa'iu Repau chu'ore ku'iu che'choku paau chini.

¹² Chura repachu'o che'chokujeku cu'ache cho'ocojñoku pai cheavu'ere cuaorena pa'imu chu'u. Ja'ata'ni chu'u Repau Jesucristo kuiramasiku re'oja'che pa'iche masakujeku vajuchuma'mu. Repau jo'e rairumujatu'ka Ucuau'ji masi kuirakuna re'oja'che pa'ija'mu chu'u.

¹³ Chu'u mu'are che'chosi'ere Dios chu'o ucuarepare che'choku pa'ijju'u repacheja pa'inare. Ucuachi'a Jesucristoni masirepa cuasaku chekunare pai oiu re'oja'che cho'okaiu pa'ijju'u.

¹⁴ Dios Rekocho mai rekofoa ja'me Pa'irekochoji cho'okaiuna Repau mu'are chu'vaa'ku chini chu'u jo'kasi'ere Repau chu'ore masi chu'vaku pa'ijju'u.

¹⁵ Asia cheja cana ucuau'ku Figelona'me Hermógenejatu'ka chu'are cho'okaicujeju jo'kasosi'e masimu mu'u.

¹⁶ Ja'ata'ni Onesiforore chu'are ruarepañoa chu'u chiimajñaruã re'oja'che kuirasi'kure Diopi oiu re'oja'che cho'okaau, repau neenare ucuachi'a. Icheja pa'irumu chu'are pai cheavu'e pa'iku'teta'ni vajuchuma'ne ja'me pa'isi'kuu'mu repau.

¹⁷ Repau ijoopo Roma vu'ejoopo apeti'asirumu vajuchuma'ne chu'are jñaañejatu'ka rua jeerumu ku'esi'kuu'mu repau.

¹⁸ Ucuachi'a repau Efeso vu'ejoopo pa'irumu repau chu'are rua re'oja'che cho'okaisi'e peore masimu mu'u. Maire Paaku Dios Repau pai ucuau'ku cho'osi'e ro'iche chu'uumucuse chu'are re'oja'che cho'okaisi'e ro'i repau'te na oiu rua re'oja'chere isia'ku.

Sötao re'oku cho'ochi'che Jesucristo'te cho'ochi cho'okaiche'te kuamu

2

1 Mu'u, Timoteo, chu'u chiija'iu, Jesucristo mu'ure cho'okaiche re'oja'che cho'o koka paajũ'u.

2 Chu'u mu'uname chekuna jainako asaju'te che'chosi'e asa chëa ũcuarepa cho'oku chekunare che'chomasinare che'chojũ'u, asa chëa che'choju paapu.

3 Sôtao re'oku pa'ivesache pa'itojê'e pojoku masi cho'oku pa'icheja'che pa'iu Jesucristoni cuasakuna mu'ure cu'ache ti'jñeñe cuhema'ñe ũcua pojoku cho'uche cho'okaiu pa'ijũ'u Repau'te.

4 Sôtaopâi te'eujê'e repanare uache cho'oma'ñe pa'iju repanare chũ'una chũ'uñechi'a cho'ome repanapi pojoa'ju chini.

5 Vi'topu apena ũcuaja'che vi'to apeche chũ'una chũ'uñe'te peore masi cho'omaneni cajejaima'me.

6 Pâiu cho'uche rua cho'oku repau chio ãu tãsi'ku ãu kãirumu ũcuauji charo tua ãimu repa.

7 Peore jã'a chotemajña chu'u i'ka kuasi'e asa cuasaku che'cheku pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe cho'oni Maire Paaku Diopi cho'okaiuna asamasija'mu mu'u.

8 Jesucristo pa'isi'ere cuasajũ'u. Aperumu pa'iu pâi chũ'usi'ku David jojo-cojñosi'kua'mu Repau. Chuenisosi'kuta'ni Diopi vasouna jo'e vajaraisi'kua'mu. ũcua kuache'te Repau Jesucristo'te cuasache kuachu'ore chu'vaku pa'iku'mu chu'u.

9 Repachu'o chu'vakujeku cu'ache cho'ocojñoku pâi chëavũ'ere pa'iu cu'ache cho'osi'kure quëo sũocheja'che cunamepi quëo sũocojñosi'ku pa'imũ chu'u. Jã'ata'ni Dios chu'o chu'vacheta'ni ũsecu'amu pâi.

10 Jã'ajekuna Repauni cuasaku rua cu'ache cho'ocojñokuta'ni Repau chu'o ũcua masi chu'vaku pa'imũ chu'u, Repau chëa paajanapi asa chëa Jesucristoni cuasaju jovo ũcuau'ame si'arumu re'oja'che paapu chini.

11 Ie chu'o rua ũcuarepa'ame:

Maipi Repauni cuasaju cu'ache cho'ocojñoni ũcuau'ame jünisosinaja'ñe pa'iju Repauna'me si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me.

12 Cu'ache ti'jñecojñonata'ni maipi Repauni ũcua cuasani

ũcuau'ame pa'iju pâire chũ'ujanaa'me.

Jã'ata'ni maipi Repau'te cuasache'te kuavajuchuju,

"Repau'te cuasamanaa'me chukuna", chiito maire ũcuaja'che sãñe,

"Chu'u neenama'me ina", chiija'mu Repau.

13 Maire Repau chũ'uñe masirepa re'oja'che cho'uju pa'imanareta'ni

ũcua re'oja'che cho'oku pa'iku'mu Repau,

ũcuarepa pa'iu ũcuarepa cho'ochechi'a masikujeku.

Diopi pojoa'ku chini Repau chiiche masi cho'okaiku pa'iche'te kuamu

14 Ie chu'u chu'vachu'o repacheja pa'inare si'arumu chu'vaku pa'ijũ'u, cavesuma'ñe cuasaju paapu. ũcuachi'a mai vesuche'te repana sãñechi'a cutuju ke'reche Dios asaku'te ũsejũ'u repanare. Jã'aja'ñe i'kachu'o na'a re'oja'che pa'iche che'chochu'oma'mu. Jã'aja'ñe i'kache si'arumu asana pâi rupu cacu'asome.

15 Mu'ure peore cho'ore'ochetu'ka Dios chiiche'te cho'oku pa'ijũ'u, ũcuauji mu'uni pojoa'ku. Jã'aja'ñe cho'oku pani Repau chu'o ũcuarepa vajuchuma'ñe chekunare rũhiñe che'chomasija'mu mu'u.

16 Diore cuasamana peoche i'kachu'o i'kama'ñe pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe i'kana si'arumu na'a rua cu'ache cho'uju pa'inaa'me.

17 Repana che'chochu'o phũ'karavu chachaku saicheja'che cu'achejekuna repachu'o asana cacu'asaju pa'ime. Himeneona'me Fileto ũcuare peoche chu'ore che'choju pa'ime.

18 Dios chu'o ũcuarepare cuheju chura tiñere jorechu'ore che'choju pa'ime repana, ija'che i'kaju: "Pâi jünisosina vajaraimanejanana'me; Jesure jovorũmuchi'a repana rekoñoã vasocojñe pa'imũ repanare", chiiju. Jã'aja'ñe i'kaju joreju che'choju pâi te'enare Jesure cuasanare cacu'osuju pa'ime repana.

19 Jã'ata'ni Dios chu'o ũcuarepajeku ai pa'iche, ija'che kuamu:

Maire Paaku Dios Repau neerepanare masimu.

ũcuachi'a,

Repanare re'oja'che cho'okaau chini Repau'te sënare ija'che i'kamũ Dios:

"Cu'ache cho'uche peore ũhasoche pa'imũ musanukonare", chiimu.

Jã'aja'ñe kuamu Repau chu'o tocha jo'kasi'e.

20 Pâi pa'ivũ'e ujavũ'e sa'navu pa'imajñaruã pachokurina'me pokuri cho'osimajñaruãchi'a pa'ima'ñe chooko'ñana'me toto cho'osimajñaruã pa'imũ.

Repa te'emajñaruã si'aumucujña cho'oché cho'oju paamajñaruãa'me. Cheke na'a re'ojamajñaruãta'ni cho'oché cho'omaumucujñachi'a pojoju cho'oju paamajñaruãa'me.

²¹ Pãiu'te cu'ache cho'oché peore ùhasosi'kure re'ojamajñaruãja'ñe pa'ikujekuna Maire Paaku Dios chiiche re'oja'che ùcuauache cho'ore'omũ.

²² Jã'ajekuna pũsupã cu'ache cho'ouache cuasache'te juvoku cho'oma'ñe re'oja'che pa'iu Dioní masí cuasaku cavama'ñe pa'iu, chekunare oiũ re'oja'che cho'okaiũ pa'ijũ'ũ, re'ojarekoñõ paaju Diore sēenana'me.

²³ Mai vesuche'te cutuju pã sãñe'echi'a ke'rechũ'o asaku pa'imanejũ'ũ. Repachũ'o cutuna rua cavaju pa'inaa'me.

²⁴ Maire Paaku'te cho'oché cho'okaiku'te cavaneema'ñe pa'iu pã ùcuanukore re'oja'che ja'me pa'iche pa'imũ. Ûcuachi'a che'chomasiku na'mi pe'ruma'ku paau repau.

²⁵ Ûcuachi'a pã repau chũ'vachũ'o asacuhenare Diopi cho'okaiũna jachache'te ùhaso Repau chũ'o ùcuarepare asa chēa cuasaja'ju chini pe'kerũ i'kaku paau.

²⁶ Repanapi jã'aja'ñe cho'oni rũhiñe cuasaju re'oja'che pa'ijanaa'me, vati aipi paaku chũ'ukuna repana ùcuauache cu'ache cho'oju pa'isi'ere juvomasijũ.

Jesucristo jo'e raipi'raramũ pa'ijachere kuamu

3

¹ Ûcuachi'a iere masiche pa'imũ: Jesucristo jo'e raipi'raramũ rua pa'ivesache pa'ija'mu maire.

² Reparãmũ pã jainuko meñe'echi'a chijũ chekunare cho'okaicuheju kurineeju, "Chekunare na'a rua masiũ'mũ chũ'ũ", chijũ ùcuanachi'a meñe pojoju pa'ijanaa'me. Ûcuachi'a Diore cu'ache i'kaju, puka'kupã jachaju, repanare re'oja'che cho'okainare pojoma'ñe ke'reju, Diore pojoju cho'oché ña pãisoju pa'ijanaa'me.

³ Majapãijẽ'e cuasamarũ ña oima'ñe cu'ache cutuju, chekuna cho'oché pe'ruju cuhama'ñe cuasaju, repanare cho'ouache cu'a juvovesuju, chekunare asi cho'oju re'oja'che cho'oché peore si'ache cuhena pa'ijanaa'me repana.

⁴ Ûcuachi'a rua joreju repana cu'ache cho'ochéjẽ'e cuasama'ñe pa'iju, meñe'echi'a cuasaju chekunare cuheju, Dios chiiche cho'ochéjẽ'e cuasama'ñe repanare uachechi'a cho'oju pa'ijanaa'me repana.

⁵ Diore pojona cho'ochéja'che joreju cho'oju repana cu'ache cho'ochéji Repau re'oja'che cho'okaiche'te jachaju pa'ijanaa'me repana. Jã'aja'ñe pa'inare pã ja'me pa'imanejũ'ũ.

⁶ Repana pã te'ena ku'iju va'ñana t'ia romiva'nare vesuva'nare cu'are juvovesuju ùcuauache cu'ache cho'oju vajuchava'nare joreju peoché'te che'choju pa'inaa'me.

⁷ Repana romi pã che'choche si'arãmũ si'ache che'cheju pa'inata'ni jmakarujẽ'e Dios chũ'o ùcuarepa asa chēamanaa'me.

⁸ Repana jorena Dios chũ'o ùcuarepare cuheju jachaju pa'ime, Janena'me Jambres Moiseni cuheju aperãmũ ke'resi'eja'che. Cu'achechi'a cuasanajeju Diore cuasacuhena'me repana.

⁹ Jã'ata'ni pã ùcuarepanuko asa chēamanejanaa'me repana jorechũ'o. Repana jorena cho'oché pã ùcuanuko ña masijanaa'me, Moise'te cuhesina Janena'me Jambres cu'ache cho'oju ña masicojñosi'eja'che.

Pablo Timoteo'te jo'e chũ'ũ jo'kasi'ea'me

¹⁰⁻¹¹ Mu'uta'ni chũ'ũ che'chochũ'ore masiku'mũ. Ûcuachi'a chũ'ũ pa'iche peore masiku'mũ, chũ'ũ cho'ora chiiche, chũ'ũ Diore masi cuasache, chũ'ũ pe'keru che'chochena'me chũ'ũ chekunare oiũ re'oja'che cho'okaiche. Ûcuachi'a chũ'ũ cu'ache cho'ocojñokuta'ni Diore cuasache ùhasoma'ñe ùcua cuasaku Repau'te cho'oché cho'okai koka paache masiku'mũ mu'ũ. Chũ'ũ Antioquía va'ejoopo Iconio va'ejoopona'me Listra va'ejoopo pa'inare cu'ache cho'ocojñosi'e peore masiku'mũ mu'ũ. Repanare rua cu'ache cho'ocojñokuta'ni Diopi cho'okaiũna re'oja'che paní etajaisi'kuu'mũ chũ'ũ.

¹² Re'oja'che pa'iju Jesucristoni masi cuasaju Repau chiichechi'a cho'oñũ chiina pã cu'ache cho'ocojñojanaa'me. Ûcuarepaa'me jã'a.

¹³ Jã'ata'ni cu'ache pa'inana'me jorechũ'o che'chona joreju, jorecojñoju si'arãmũ na'a rua cu'ache cho'oju pa'ijanaa'me.

¹⁴ Mu'uta'ni mu'ũ che'chocojñosi'ere peore masi cuasaku ùhasoma'ñe ùcua cuasaku pa'ijũ'ũ. Chũkuna'te mu'ũre che'chosinare masikujekũ repachũ'o ùcuarepa pa'iche'te masimũ mu'ũ.

¹⁵ Mu'ũ chũ'ũna masiche'te Dios chũ'o tocha jo'kasi'ere cuasajũ'ũ. Jesucristo'te cuasaju jovo Ûcuana'me si'arãmũ re'oja'che pa'iche'te kuamu repachũ'o.

¹⁶ Dios chu'o tocha jo'kasi'e peore Ūcuau kuasi'ejeku maire che'chochu'oa'me. Mai'pi asa cu'ache cho'ochete ūhasoa'ju chini kuachejeku maire re'oja'che pa'iche chu'vachu'oa'me.

¹⁷ Mai Diore cuasanapi repachu'ore asaju che'cheju pani re'oja'che pa'iche che'chenajebu si'ache re'oja'che cho'omasijanaa'me.

4

¹ Dios asaku'te ūcuachi'a Jesucristo Pāi Ūcuanukore Chū'uku Pa'ijau jo'e rani pāi jūnisosinana'me vajana cho'osi'e peore ro'iche chū'ujau asaku'te iere chū'u jo'kamū chu'u mū'ure:

² Dios chu'o chu'vache cuhasoma'ne si'arumu chu'vaku pa'ijū'u, chu'vare'orūmūna'me chu'vacu'ache pa'irumu. Pe'keru che'choku repanapi cu'ache cho'oto pe'ruma'ne i'kaku chu'vajū'u repanare, jo'e cho'oma'ne Dioni masi cuasaju vajachūma'ne re'oja'che pa'iju paapu chini.

³ Na'a pa'isirumu Dios chu'o ūcuarepa che'choche rua asacuhejanaa'me pāi. Chu'o ūcuarepare asacuheju repanare uachechi'a asaju, repana chiichechi'a che'chojūna asaju pañu chini che'chonare rua jainukore ku'e jūnaajanaa'me repana.

⁴ Dios chu'o ūcuarepare asacuheju rupu aichu'ore pāi cuasaju kuache'te asaju pa'ijanaa'me repana.

⁵ Mū'uta'ni si'arumu rūhi'ne cuasaku pa'ivesache ti'jñetōj'e ūcu re'oja'che pa'iu mū'upi cho'oa'ku chini Dios mū'ure jo'kasi'ere Repau chu'o chu'vache'te peore masi cho'oku pa'ijū'u, Repau'te cuasamanapi asa chēa Jesuni cuasaju jovo'a'ju.

⁶ Chu'ure vanisojarumu ti'a'ne jmakarū karamū. Dios chu'o chu'vakūjeku chuenisopi'ramū chu'u.

⁷ Jesuni masi cuasaku chu'ure peore cho'ore'ochetū'ka cho'oku cu'ache ti'jñetōjōkuta'ni Repau'te cuasache'te ūhasoma'ne ūcu cuasaku re'oja'che pa'iu chu'upi cho'oa'ku chini Dios chu'ure jo'kasi'e peore cho'o pi'nicuhamū chu'u.

⁸ Chura chu'u re'oja'che cho'osi'e ro'i Maire Paaku Re'oku pāi ūcuanuko cho'osi'e ro'iche Repau chū'umucuse chu'ure isijachere cuasaku cha'amū chu'u. Chu'urechi'a isima'ne Repau jo'e rajache rua cuasaju pojoju cha'anare ūcuachi'a isija'mū Repau.

Timoteoji cho'okaau chini Pablo chū'uku chu'vasi'ea'me

⁹ Mū'ure peore cho'ore'ochetū'ka cho'oku na'mi rani űajū'u chu'ure.

¹⁰ Demas Diore cuasamana pa'iche'te na'a rua chiū chu'ure jo'ka Tesalónica vū'ejoopona sanisosi'ku'a'mū. Crescenteji Galacia chejana sanisosi'ku'a'mū. Titopi Dalmacia chejana saisi'ku'a'mū.

¹¹ Lucachi'a ja'me pa'imū chu'ure. Marco'te ku'e jūna rakaijū'u. Chu'ure cho'ochē rua cho'okaimasiku'mū repau.

¹² Tiquico'te mū'u sani pa'ichejana Efeso vū'ejoopona saosi'ku'a'mū chu'u.

¹³ Mū'u rairumu chu'u Troas vū'ejoopo jo'ka raisikāa chu'u sē'sevu ju'ikāa rakaijū'u chu'ure, Carpo vū'e jo'kasikāa. Ūcuachi'a chu'u utija'okorovūa rakaijū'u. Chekūja'o utija'o ūcuachi'a rua chiimū chu'u. Jā'a cavesuma'ne rakaijū'u chu'ure.

¹⁴ Cūna cho'ochē cho'oku Alejandro rua cu'ache cho'osi'ku'a'mū chu'ure. Maire Paakūji repau cu'ache cho'osinukora cu'ache ti'jñe'ne chū'ujamū repau'te.

¹⁵ űarepaku pa'ijū'u repau cho'ochē. Mai chu'vache Dios chu'o rua cuheku chu'vaūsemū repau.

¹⁶ Pāi chēa'ne chū'ūna charo chu'uni soni chu'u cho'osi'ere cuasa űarumu chu'ure ja'me pa'ina te'ejū'e ja'me i'kakaima'ne ūcuanuko jo'ka sanisosinana'me chu'ure. Jā'ata'ni repana cho'osi'e cuasamane'ku Dios, chiimū chu'u.

¹⁷ Jā'ata'ni reparumu chu'ure Maire Paakūji ja'me pa'iu cho'okaisi'ku'a'mū, chaire āusoma'ne pa'iu Repau chu'ore ūcu koka paaku masi chu'vakūna judío peonapi ūcuanuko asaju paapu chini.

¹⁸ Maire Paaku chu'ure cu'ache cho'ochē si'ache peore űsekaiū Repau pa'icheja re'ojachejana saja'mū. Si'arumu cuhama'ne pojoju pañu mai Repau'te. Jā'aja'ne paau.

Chu'o saoku re'oja'che i'ka jo'kasi'ere kumū

¹⁹ Priscana'me Aquila'te chu'o sa kuakaijū'u chu'ure, Onesiforona'me repau majapāi ūcuachi'a.

²⁰ Erasto Corinto vū'ejoopona canakasi'ku'a'mū. Trófimoretā'ni jū'ikūni Mileto vū'ejoopona jo'ka ranisosi'ku'a'mū chu'u.

²¹ Mu'ure peore cho'ore'ochetu'ka cho'oku chuta'a susurumu ti'amarumuna rajũ'u icheja. Eubulona'me Pudente, Linona'me Claudia, chekuna mai majapãijana ucuanuko icheja pa'ina chu'o saome mu'ure.

²² Maire Paakũji mu'u rekocho'te ja'me paau. Musanukonare ucuanukore Diopi rua re'oja'che cho'okaa re'oja'che paapu chini. Re'omu.

Pablo

San Pablo Titore chu'o tocha saosi'ea'me

Pabloji Titoni sēmē

¹ Chu'u, Pablo, Dios chu'uñe cho'оче cho'okaiku'mu. Jesucristoji chu'ure saosi'kuu'mu Dios chu'ore chu'vaa'ku chini, Dios chēa paajanapi Repauni cuasaju jovo Dios chu'o ūcuarepare masiju re'oja'che paapu chini.

² Dios apereparumu chuta'a cheja peorumu Repau pa'icheja pāi sani pa'ijachere kuaasomu. Jorema'kuu'mu Dios. Diore cuasaju jovosina Ūcuau pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

³ Chura Repau paanare vati toa sani uuche Ŕsekaji Dios Repau chiisiramujekuna pāipi asa masia'ju chini chu'uni chu'usi'kuu'mu Repau chu'ore chu'vaa'ku chini.

⁴ Tito, chu'u ie chu'o tocha saomu mu'ure. ¿Pa'iku mu'uz? Mu'ure rua cuasamu chu'u. Chu'upi mu'uni Dios chu'ore kuauna Repauni cuasaku jovosi'kuu'mu mu'u. Jā'ajekuna chu'u chiija'iu pa'imū mu'u chu'ure chura. Jesucristo'te mairē vati toa sani uuche Ŕsekuni Ūcuate'eu'te cuasanaa'me mai. Repau Jesucristo mai Ja'ku Diona'me mu'u rekochona re'oja'che pa'iche'te cho'okajuna re'oja'che pa'ijū'u.

Tito cho'ojachere kuamu Pablo

⁵ Chu'u mu'una'me Creta juupo pa'iu mu'ure jo'ka ranisosi'kuu'mu, mai cho'o pi'nimanesi'ere mu'upi na'a pa'iu cho'o pi'nia'ku chini. Mu'ure chu'usi'kuu'mu chu'u Jesure cuasana pa'ijoopoā si'ache repajoopoā ku'iu Jesure cuasanare chu'uju kuira-janani, ainani jīaa jo'kaa'ku chini.

⁶ Ija'che pa'inani chēajū'u: Jesure cuasanare chu'ujana ija'che paapu: Cu'ache cho'omañe paapu pāipi cu'ache cutumanea'ju. Romi te'enarechi'a paaa'ju. Repana machii Jesure cuasaju puka'kupāi chu'uñe jachamañe paapu. Mamachiipi ūcuauache cu'ache cho'oto puka'kupāi pāi chu'ucu'amū.

⁷ Jesure cuasanare chu'unapi, repana chu'unare re'oja'che paaju, Diore cho'оче cho'okaapu. Cu'ache cho'omanea'ju repana. "Chukuna na'a rua masime", chini chekuna i'kache asacuhemanea'ju. Na'mi pe'rumanea'ju. Cono jū'imanea'ju. Chekunare vaimanea'ju. Kurineemanea'ju.

⁸ Jesure cuasanare chu'unapi ija'che pa'ito re'omu: Chekunare pāi so'ña rainare āuna'me kāiruu isia'ju. Chekunare re'oja'che cho'okaiju paapu. Dios chu'uñe'te cho'oa'ju, cho'ouama'tojē'e. Chekunana'me re'oja'che pa'iju Dios chiiche'te cho'oa'ju. Chekurumu cu'ache cho'ouatojē'e cho'omanea'ju.

⁹ Jesure cuasanare chu'unapi chu'u che'chosi'ere Dios chu'o ūcuarepare jma-makarujē'e jo'kasomañe cuasaju paapu, pāi ke'retojē'e. Jo'kasomaneni chu'u che'chosi'ere chu'o chekunani che'chomasijanaa'me repana. Ūcuachi'a jorechu'o che'chonare chu'vamasijanaa'me repana chu'vachu'ore asa chēaa'ju chini.

¹⁰ Dios chu'o jachana jainuko'a'me, peoche i'kaju jorena. Judiopāi rua jainuko jā'aja'ñe cho'ome. Ŕmupāi ūcuaukore ija'che i'kame: "Musaukonapi jīkochā'tiro chuto tuacojñoma'to Dios pa'icheja saicu'aja'mu", chiime repana. Joreme.

¹¹ Repanare Dios chu'o jachanare ūsejū'u, cu'ache che'chomanea'ju. Kurire kooñu chini cu'ache che'chome repana. Jā'aja'ñe che'choju te'evu'ña pa'inare ūcuaukore cacu'oju pa'ime. Jā'ajekuna repana cho'оче'te ūseto rua re'omu.

¹² Aperumu Creta juupo pa'iku rua masiiji ija'che i'kaasomu: "Creta juupo pa'ina ūcuauko jorenapi ai ainaa'me. Pa'ivesuju, ñameju, vaineeju, cu'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me", chiniasomu repau.

¹³ Ūcuarepaa'me repau i'kasi'e. Jā'ajekuna repacheja pa'inare rua chu'vajū'u, Dios chu'ore asa chēa cuasaju paapu.

¹⁴ Rua chu'vajū'u repanare, judiopāi aichu'o kuache'te jorechu'ore asa chēa Dios chu'o ūcuarepare jachana chu'uñe'te cho'omanea'ju.

¹⁵ Pāi re'ojarekoñō paana re'oja'chechi'a cho'onaa'me. Pāi cu'arekoñō paanata'ni, cu'achechi'a cho'onaa'me. Dionī jachaju, cu'ache'te cuasaju re'oja'che cho'ovesume repana.

¹⁶ Repana cu'ache cuasana, "Diore cuasanaa'me chukuna", chiinata'ni re'oja'che cho'omapunā ña jachame pāi repanare. Dios peore, "Cho'omanejū'u", chiisi'ere cho'ojuna pe'rumu Dios repanare. Dios chu'usi'eta'ni cho'oma'me. Re'oja'cheta'ni jmakarujē'e cho'ovesunaa'me repana.

2

Pablo Tito che'chojachere kwamu

¹ Mũ'uta'ni, re'oja'chechi'a che'choku pa'ijũ'u, Dios chũ'o ũcuarepare.

² ũmupāi ainare ija'che che'chojũ'u: "Re'oja'che pa'ijũ, cono jũ'ima'ñe pa'ijũ'u, chekuna pāi ña kukua'ju mũsanukonare. Cu'ache cho'oche juvomasijũ cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Diore masi cuasajũ'u. Pāi ũcuanukore oijũ'u. ũcuachi'a mũsanukonare cu'ache ti'jñeto Diore cuasache ũhasomanejũ'u." Jā'are che'chojũ'u ũmupāi ainare.

³ ũcuaja'che romi ainare ija'che che'chojũ'u: "Re'oja'che pa'ijũ Dioni cuasaju pa'ijũ'u. Chekuna pa'iche ñani cu'ache cutumanejũ'u. Cono jũ'ima'ñe pa'ijũ'u. Re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u, mũsanukona pa'iche'te chekunapi ña chēa paapu.

⁴ Romichĩire re'oja'che che'choñu chini jā'aja'ñe pa'ijũ'u. Mũsanukona airomipi romichĩi umu pa'inare ija'che che'choto re'omu: 'Mũjũre cuasaju pa'ijũ'u, chĩiva'nare ũcuachi'a.

⁵ Masi cuasaju cu'ache cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Ñamema'ñe masi kuiraju pa'ijũ'u chĩiva'nare, puka'kure ũcuachi'a. Chekunare pāi ña oiju pe'keruji i'kaju pa'ijũ'u. Romi mũsanukona ũjũpāi chũ'ũñe jachama'ñe cho'oju pa'ijũ'u. Jā'aja'ñe pa'ijuna pāipi ñani, Diore cuasanajeju re'oja'che pa'inaa'me jā'ana, chiijanana'me mũsanukonare. Cu'acha'o i'kachejē'e peoja'mu repanare.' " Airomipi romichĩire jā'aja'ñe che'choto re'omu.

⁶ ũcuachi'a pōsupāire ija'che che'chojũ'u: "Mũsanukonare cu'ache cho'ũatojē'e re'oja'chechi'a cho'oju pa'ijũ'u", chiijũ'u repanare.

⁷ Mũ'ujē'e repana ñaju'te si'arumu re'oja'chechi'a cho'oju, mũ'u pa'iche'te ña chēaa'ju. Repanare chũ'vani jmamakarujē'e jorema'ñe chũ'vajũ'u. Apema'ñe rūhiñe che'chojũ'u repanare.

⁸ Si'arumu chũ'o ũcuarepare i'kaku pa'ijũ'u, pāipi mũ'uni cu'ache cutumanea'ju. Re'oja'chechi'a i'kajũ'u maire kuhenapi cu'ache i'kama'ñe paapu. Cu'ache cho'omanajeju maire cu'ache i'kavajuchujanaa'me repana.

⁹ Pāi chekunare cho'oche cho'okainare ija'che chũ'vajũ'u: "Mũsanukonare paana chũ'ũñe peore re'oja'che cho'oju, repanapi ña pojoa'ju. Mũsanukonare chũ'ũto ke'remaneju repanare.

¹⁰ Repana nee jmamakarujē'e ñaasokaimanejũ'u. Re'oja'che pa'ijũ'u, mũsanukonani repana cu'amajñaruā kuirache'te jo'kavajuchumanea'ju. Re'oja'chechi'a cho'oju pa'ijũ'u, mũsanukona pa'iche'te pāipi ña ũcuanuko, 'Dios vati toa sani uuche ũseku chũ'o rua re'oja'imũ, chiiju masia'ju." Jā'aja'ñe chũ'vajũ'u cho'oche cho'okainare.

¹¹ Diopi oiũ re'oja'che Cho'okaikujeku Repau paanare vati toa sani uuche ũsemu. Pāipi Repau pa'iche'te masia'ju chini ũcuanukore re'oja'che cho'okaikũ'mu Dios.

¹² Diopi maini re'oja'che cho'okaiana re'oja'che pa'imasinaa'me mai. Dios maire che'chokũ'mu Repau, "Cho'omanajũ'u", chiiisere cho'omaneja'ju chini. Che'chomu maire, ũcuauache cu'ache cho'ũatojē'e re'oja'chechi'a cho'oju paapu chini. Che'chomu, maipi chekunani re'oja'che ja'me paapu chini. Che'chomu maire, icheja cheja pa'inapi Repau ni masi cuasaa'ju chini.

¹³ Icheja chejare pa'ijũ pojoju cha'ame mai, Jesucristo jo'e cajejachere. Maire vati toa sani uuche ũseku, Peore Masiku, Jesucristo re'oja'che ñou ko'sija'ũ cajeja'mu. Dioa'mu Repau.

¹⁴ Repau Jesucristo maini oiũ vati toa sani uuche'te ũseku jũ'iñe kuhema'ñe mai cu'ache cho'oche jũni ro'ikaisi'kua'mu. ũcuachi'a mai rekoñoare care'vakasa chini jũni ro'ikaisi'kua'mu, maipi cu'ache cho'oche'te ũhaso re'oja'che cho'oju paapu chini. Maini paara chini jā'aja'ñe cho'osi'kua'mu Repau.

¹⁵ Tito, ie chũ'u tochasi'e peore che'choku pa'ijũ'u mũ'u. Repau chũ'ore chũ'vaa'ku chini Dios mũ'ure chũ'usi'e Repau'te masi cuasanare chũ'vaku pa'ijũ'u, ũhasomaneja'ju. ũcuaja'che masi cuasanare Dios chũ'ũñe'te rua i'kajũ'u masi cuasaa'ju. ũcuanukore masi chũ'vajũ'u, mũ'uni jachamaneja'ju.

3

Jesure cuasana re'oja'che pa'iche'te kwamu

¹ Repacheja pa'inare Jesure cuasanare si'arumu ũcuanukore ija'che chũ'vaku pa'ijũ'u: "Pāi chũ'unare jachama'ñe cho'oju pa'ijũ'u repana chũ'ũñe. Repana cho'ũseche cho'oma'ñe pa'ijũ'u. Re'oja'che cho'ochechi'a cuasaju pa'ijũ'u.

² Pāi chekuna pa'iche ñani te'eu'terejē'e cu'ache cutumanejũ'u. Chekunare ke'rema'ñe pe'keruji i'kaju pa'ijũ'u. 'Na'a rua masime chukuna', chĩima'ñe, chekunare rearepa chũ'ũma'ñe pa'ijũ'u, Jesure cuasanana'me cuasanare." Jā'aja'ñe chũ'vajũ'u repana.

³ Apeɾumũ mai ũcuachi'a rũa cu'ache cho'ojũ pa'isinaa'me Jesure chuta'a cuasamarumũ. Pãi chũ'unare rũa jachasinanaa'me. Cu'ache cuasajũ re'oja'chejẽ'e cho'ovesusinaa'me mai. Ũcuauache cu'ache cho'ojũ pa'inajejuna, re'oja'che cho'ocu'asi'kua'mũ maire. Pãi chekũnare rũa cuhesinaa'me mai. Mai ũcuachi'a sãĩnechi'a cuhesinaa'me. Pãi ũcuachi'a rũa cuhesinaa'me maire. Pãire cuhejũ cu'ache cho'ojũ pa'isinaa'me mai. Pãi chekũnare re'oja'che ti'jñeto pe'rusinaa'me mai. Jã'aja'ñe pa'isinaa'me mai apeɾumũ.

⁴ Jã'aja'ñe pa'inareta'ni oisi'kua'mũ Dios maire. Dios Repau chiisirumũ ti'auna chejana raosi'kua'mũ Jesure, mai cu'ache cho'ochete jũni ro'ikaau chini.

⁵ Ija'che i'kama'kua'mũ Dios: "Re'oja'che cho'onajejuna cho'okaimũ chu'u inare", chima'mũ Dios maire. Cu'ache cho'onareta'ni maini oiũ vati toa sani uuche ũsesi'kua'mũ Repau maire. Repau chĩ paapũ chini mai cu'arekoñoã paasi'e re'ojarekoñoã care'vasi'kua'mũ Repau. Mai rekoñoãna Ũcuau Rekocho'te rao mamarekoñoã cho'osi'kua'mũ Repau maire.

⁶ Dios cuhema'ñe Ũcuau Rekocho'te raosi'kua'mũ maire si'ache cho'okaaũ chini, Jesucristoji maire vati toa sani uuche'te Ėseku jũni ro'ikaisi'ejekuna.

⁷ Dios maire oiũ rupũ cho'okaiũ cu'ache cho'omanare cuasacheja'che cuasamũ, na'a pa'isirumũna mai Repau chĩijejũ Ũcuau pa'ichejare ai sani paapũ chini. Jã'are cha'ame mai.

⁸ Ie chu'o chu'u tochasi'e peore ũcuarepaa'me. Jã'ajekuna iere chu'o si'arumũ che'chokũ pa'ijũ'ũ, repacheja pa'inapi Diore cuasanapi chekũnare re'oja'che cho'okaijũ paapũ chini. Repanani jã'aja'ñe cho'oto rũa re'omũ. Chekũnare pãi ũcuachi'a, repana ti'jñe re'oja'che cho'ojanare ũcuauũkore re'oja'che pa'ija'mũ.

⁹ Mai vesuche'te chekũnapi sãĩnechi'a cututo ja'me cutuma'ñe pa'ijũ'ũ mu'u. Pãi te'ena aipãĩ apeɾumũ chĩ jojosi'ere aichu'opi jorejũ kuato ja'me cutumanejũ'ũ. Ũcuachi'a judio aipãĩ chũ'usi'ere cutujũ sãĩne pe'rujũ pa'imanejũ'ũ. Rupũ peoche i'kache'me jã'a. Jã'are cutujũ re'oja'che pa'iche che'chemanaa'me mai.

¹⁰ Pãi te'ena cu'ache cutume, chekũnapi cavajũ sãĩnechi'a cuhejũ ja'me pa'imaneajũ chini. Jã'aja'ñe cutunare ũsejũ'ũ jo'e cutumaneajũ. Jo'e cu'ache cututo jo'e te'echo i'kajũ'ũ repanare. Ka'chañoã i'kasi'ere cuhama'ñe ũcuau cututo chekũnare Jesure cuasanare ja'me pa'iche ũsejũ'ũ repanare.

¹¹ Jã'aja'ñe pa'ina cu'anajejũ ũcuarepa cho'omanaa'me. Cu'ache cho'ojuna repana cu'arekoñoã paache masime pãi.

Tito cho'ojachere kuamu Pablo

¹² Icheja pa'iku'te te'eu'te mu'u pa'ichejana saoja'mũ chu'u, chekurumũ Artemani, chekurumũ Tiquiconi. Repau saisirumũ saire'oto Nicópolis vu'ejoopona pesa sani ti'jñajũ'ũ chu'ũre. Ũcuajoopona sani canũka okorumũ si'achetu'ka pasa chiimũ chu'u.

¹³ Ũcuachi'a Roma chũ'una chũ'ujuna tochasi'e rũa masiku'te Zena'te Apolona'me mu'u pa'ichejana saisirumũ cho'okaijũ'ũ repanare, jo'e re'oja'che kuhapũ chini. Ũcuauache repana chiiche karato ĩsijũ'ũ repanare.

¹⁴ Ũcuaja'che Jesure cuasana repacheja pa'ina, chekũnare re'oja'che cho'ochete che'che sãĩnechi'a kuirato, repana chiiche karamaneja'mũ. Ũcuachi'a repanapi re'ona paũũ chini re'oja'che cho'ojũ paapũ.

Tocha pi'nicuhasi'ea'me

¹⁵ Chu'ũre ja'me pa'inana'me, chu'o saomũ chu'u mu'ũre. Jesuni cuasajũ chũkuna'te cuasanare chu'o sa kuakaijũ'ũ mu'u. Diopi musanuũkonare ũcuauũkore rũa re'oja'che cho'okaaũ, re'oja'che pa'imasia'jũ chini.

Pablo

San Pablo Filemonre chũ'o tocha saosi'ea'me

Filemonni chũ'o saomu Pablo

¹ Chũ'u, Pablo, Jesucristo pa'iche chũ'vakũjekũ pãi chẽavũ'ere pa'imũ. Mai majapãiũja'iu Timoteona'me chũ'u ie chũ'o saomu mu'are Filemonre, chũkũna rũa cuasaku'te, Dios chũ'o chũkũna sani chũ'varũmu cho'okaisi'kũre.

² Ūcuaja'che chekũnare Diore cuasakuanupũ mu'ũ vũ'e chi'inare Diore cuasako'te Apiana'me chũkũna chũ'vacheja'che Dios chũ'o chũ'vaku'te Arquipo'te iere saome chũkũna.

³ Mai Ja'ku Dios, Maire Paaku Jesucristona'me musanũkũna rekoñoãna re'oja'che pa'iche cho'okaijũna re'oja'che pa'ijũ'ũ.

Filemón Diore cuasachena'me repau Diore cuasanare oiche'te kũamu

⁴⁻⁵ Maire Paakũni Jesucristoni chiũũ mu'ũ cuasache asasi'ku'a'mũ chũ'u. Ūcuaja'che Diore cuasanare ũcuanũkore mu'ũ oiche asasi'ku'a'mũ chũ'u. Jã'ajekũna mu'ũ re'oja'che pa'iche'te asa cuasaku, Dioni si'arũmu sũeu, "Re'orepamu", chiĩmu chũ'u Repau'te.

⁶ Dioni sũekaimũ chũ'u, mu'ũpi Jesucristo'te cuasache kuachũ'ore chekũnani kuaku Repau maire Repau'te cuasanare re'oja'che cho'okaiche'te peore masia'ku chini.

⁷ Diore cuasakũjekũ chũ'u majapãiũja'iu'mũ mu'ũ. Diore cuasanare mu'ũpi oiũna asa pojoku re'oja'che pa'imũ chũ'u. Mu'ũpi re'oja'che cho'okaiũna sumava'na pa'isina rũa pojõjũ pa'ime repana.

Filemonpi Onésimoni re'oja'che cho'okaaũ chini sũemu Pablo

⁸ Mu'ũpi chũ'ũni re'oja'che cho'okaaũ chini chũ'ũre Cristo saosi'kũni chũ'ũũato chũ'ũ're'omũ.

⁹ Jã'ata'ni mu'ũre Diore cuasanare oikũjekũna cho'okaaũ chini sũemu chũ'u. Chũ'u, Pablo chura aiva'ũa'mũ. Jesucristo pa'iche chũ'vakũjekũ pãi chẽavũ'ere pa'imũ chũ'u.

¹⁰ Mu'ũpi Onésimoni oiũ re'oja'che cho'okaaũ chini sũemu chũ'u. Chũ'ũpi pãi chẽavũ'ere pa'iu Dios chũ'ore chũ'vakũna asa chẽa Jesucristo'te cuasamu repau Onésimo. Jã'ajekũna chũ'u chiĩja'iu'mũ repau.

¹¹ Aperũmu repau Onésimo cu'ache pa'iu mu'ũ chũ'ũũe re'oja'che cho'okaimaneasomũ. Churata'ni Jesucristo'te cuasakũjekũ chũ'ũre re'oja'che cho'okaiũ, mu'ũre ũcuachi'a re'oja'che cho'okaija'mũ repau.

¹² Mu'ũni co'chomu chũ'u repau'te. Chũ'u meũe oicheja'che rũa oimu chũ'u repau'te.

¹³ Mu'ũpi ichejare pani chũ'ũre Dios chũ'ore chũ'vaku chẽacõjũosi'kũre cho'okaira'amũ. Jã'ajekũna mu'ũ cho'okaira'asi'eja'che Onésimopi saima'ũe pa'iu cho'okaito pojora'amũ chũ'u.

¹⁴ Jã'ata'ni mu'ũre sũema'ũe tua paacuheku co'chomu chũ'u repau'te. Mu'ũpi, "Onésimore paajũ'ũ", chiitota'ni paara'amũ chũ'u.

¹⁵ Repau Onésimo mu'ũre jo'ka saniso jmakarũ ja'me pa'imanesi'e cu'ama'mũ. Chura Diore cuasaku mu'ũni co'ũna si'arũmu paaja'mũ mu'ũ repau'te.

¹⁶ Aperũmu mu'ũ repau'te mu'ũni rupũ cho'õche'te cho'okaaũ chini paasi'ku'a'mũ. Churata'ni Jesucristoni cuasakũna mu'ũche'ũre rũa chiũũ paacheja'che paaja'mũ mu'ũ repau'te. Repau'te Onésimore rũa chiĩmu chũ'u. Jã'ata'ni mu'ũpi repau'te na'a rũa chiĩjũ'ũ. Repau Onésimo mu'ũre rupũ cho'õche cho'okaijachechi'a cuasama'ũe, "Onésimo Jesucristo'te cuasakũjekũ chũ'u majapãiũja'iu'mũ", chiũũ cuasaku pojõjũ'ũ.

¹⁷ "Chũ'ũre ja'me pa'iku'mũ Pablo", chiĩku'mũ mu'ũ chũ'ũre. Jã'ajekũna mu'ũ chũ'ũre ña pojoku cho'õcheja'che Onésimore ũcuaja'che ña pojoku cho'õjũ'ũ.

¹⁸ Repau Onésimo mu'ũre cu'ache cho'õsi'e pa'ito chekũrũmu mu'ũni pũsero'i paato chũ'ũpi ro'ikaija'mũ.

¹⁹ Chũ'ũrepau'ũi ija'ovana tochamu chũ'u ie: Repau Onésimo mu'ũni pũsero'i paato chũ'ũpi ro'ikaija'mũ. Chura chũ'ũre i'kauama'ũeta'ni ũcua i'kara. Chũ'ũpi mu'ũni cu'are ũsekaimaũ Jesucristo pa'iche'te mu'ũni kũamaneru Repau'te cuasama'ku jũnisoru cu'ache ti'jũera'amũ mu'ũre. Jã'ajekũna mu'ũ chũ'ũre rũa pũsero'i paakũja'che pa'imũ cu'ache ũsekaisi'e ro'i.

²⁰ Chũ'u majapãiũja'iu, asarepajũ'ũ. Mai Jesucristo'te ũcuate'eu'te cuasana'me. Jã'ajekũna mu'ũpi chũ'ũni cho'okaaũ chini sũemu chũ'u. Repau'te Onésimore mu'ũpi cuhema'ũe jo'e paato rũa pojõja'mũ chũ'u.

²¹ Ija'che cuasamü chü'u: "Chü'u sēesi'e Filemón cho'okaijacosomü. Ūcuachi'a chekürümü iküre Onésimore na'a rüa re'oja'che cho'okaijacosomü repaü", chini cuasakü ie chü'o tocha saomü chü'u mü'üni sēeü.

²² Ūcuachi'a chü'u sani käijaruupü care'vakaijü'ü. Müsanükonari chü'üni etoa'kü chini Dioni sēekaijuna, ivü'e päi chēavü'e eta sani ñaja'mü chü'u müsanükonare, chini cuasamü chü'u.

Tocha pi'nisi'ea'me

²³ Epafras, ūcuaja'che Dios chü'o chü'vaküjekü chü'üna'me päi chēavü'ere pa'ü chü'o saomü müsanükonare.

²⁴ Ūcuaja'che chü'üpi Dios chü'ore chü'vaküna cho'okaisina Marcona'me Aristarco, Demana'me Lucas chü'o saome müsanükonare.

²⁵ Maire Paakü Jesucristoji re'oja'che cho'okaam müsanükonare. Re'omü.

Pablo

Hebreopāi chu'o tocha saocojñosi'ea'me

Dios Repau Mamakuni i'kamũ, Repau neenani i'kaa'ku chini

¹ Aperũmu Dios ruarepañoã si'acairo cho'o ñoku Repau chu'o kuanani Repau pa'iche kua jñauasomu, mai aipāi pa'isinani kuaa'ju chini.

² Irũmu Repau Mamakujĩ kuamu maire. Ūcuauñi peore paaku chũ'uñe'te jo'kaasomu. Ūcuachi'a Repaujĩ chejana'me peore irũmu pa'iche cho'oa'ku chini chũ'uasomu Repau.

³ Mamakujĩ Puka'ku Dios re'oja'che pa'iche peore ñomu, Ūcuauja'iujeku. Peore Repau chiiche paau chini Repau masichejĩ si'amajñaruã chũ'umu. Mai cu'a jũni ro'ikaisirũmu cunaumuna mũni Diore kueñe uajjũtu cakã'kona puuasomu Repau.

Dios Mamakũ ángeleva'nare na'a rua Masiu'mũ

⁴ Dios Mamakũ irũmu ángeleva'nare na'a rua Masiu'mũ. Ūcuaja'che Puka'kupi na'a rua masiche'te isiuna koosi'kujeku chekunare na'a aia'mũ Repau.

⁵ Dios ángeleva'nare te'eu'terejẽ'e ija'che i'kamaneasomu:
 Mũ'u chu'u chiĩa'mũ; irũmuna pāi ūcuauñkore kua jñauamu chu'u jã'a, chiimaneasomu, jmamakarujẽ'e. Mamakũ'techi'a i'kasi'easomu jã'a. Ūcuachi'a, ángeleva'nare te'eu'terejẽ'e ija'che i'kamaneasomu:
 Jã'u puka'ku pasa chu'u; ūcuaja'che jã'u chu'u chiĩ paau, chiimaneasomu Dios. Mamakũ'techi'a i'kasi'easomu.

⁶ Jã'ata'ni chekũcheja Repau chu'o pa'ikorovu ija'che chiimu Mamakũni, chekunare ūcuauñkore na'a aini, Ūcuate'euni, chũ'uñe jo'kacojñosi'kũni, chejana jo'e raora chini, Repau i'kache:

Dios neena ángeles ūcuauñko ña, vajuchujũ pojoju paaru Repau'te, chiimu.

⁷ Angeleva'nani i'kaku Repau i'kasi'e ija'che kuamu Dios chu'o:
 Chu'u neena ángeles tutu pa'icheja'che paaru chini jo'kasi'kua'mũ chu'u, ūcuachi'a toa pa'icheja'che pa'iju chu'ũni cho'okaiju paaru, chiimu.

⁸ Jã'ata'ni Mamakũni i'kaku Repau i'kasi'e ija'che kuamu Repau chu'o:
 Dioa'mũ mũ'u.

Mũ'u si'arũmu chũ'uku pa'ija'mũ.
 Re'oja'chere masi chũ'uku'mũ mũ'u.

⁹ Re'oja'chere chiũ cu'acheta'ni cuheku'mũ mũ'u.
 Jã'ajekũna mũ'ure Paaku Dios mũ'upi chekunare na'a ai paau chini mũ'ure chẽa pojoju pa'iche isisi'kua'mũ, chiimu.

¹⁰ Chekũcheja ija'che i'kamũ Dios Mamakũ'te:
 Pāi Ūcuauñkore Paaku, mũ'upi mamarũmu cunaumuna'me cheja cho'osi'kua'mũ.

¹¹ Jã'ata'ni peore si'asojachea'me jã'a.
 Mũ'uta'ni si'arũmu pa'iku'mũ.
 Kãña si'acheja'che peore si'asojachea'me jã'a.

¹² Cunaumuna'me cheja aikãa pu'se mañasocheja'che cho'oja'mũ mũ'u.
 Aikãa ju'isi'kupi mamakãa saño sachacheja'che mamachi'a sa'ñesoja'mũ mũ'u jã'a.
 Mũ'uta'ni sañoma'ñe Ūcuate'eu chũ'uku pa'ija'mũ.
 Mũ'u pa'iche si'ama'ñea'me, chiimu.

¹³ Dios ángeleva'nare te'eu'terejẽ'e ija'che i'kamaneasomu:
 Chu'u uajjũtu cakã'kore puũ ñu'iu chũ'ujũ'u,
 chu'upi cho'okaiũna mũ'ure cuhena mũ'u chũ'uñe'te cho'ojũ paaru, chiimaneasomu, jmamakarujẽ'e. Mamakũ'techi'a i'kasi'easomu jã'a.

¹⁴ Angeleva'na ūcuauñko Diore cho'uche cho'okaina ñomanaa'me. Maire Dios neenare Repau isiche si'ache re'oja'che koopi'ranare Ūcuaujĩ chũ'ukũna cho'okaime repaña.

2

Dios Mamakũ maire re'oja'che cho'okaiche jachamaneñũ

¹ Jã'aja'ñejekũna mai asasi'e chu'o na'a masi asa chẽa cho'ojũ paũ; mai cho'omairo pani ma'a tiĩma'ana sani cavesusocheja'che cu'are cho'ojũ cacu'asojanaa'me.

² Dios aperumũ ángeleva'nare Repau chũ'ũñe'te päire kuaa'ju chini chũ'uasomu. Repau chũ'ũñe'te ángelepi kuajuna asa jachaju cho'omana päi cu'ache ti'jñecojñosinaa'me, jachache ro'i. Repana cu'ache cho'osi'e peore masi ro'isinaa'me.

³ Jã'ajekuna maipi Dios Mamaku maire re'oja'che cho'okaiche asa jachaju kuheto na'a rua cu'ache ti'jñeja'mu maire. Chareparo Maire Paaku, Dios Mamakujĩ jã'are kuaasomu, maire Repau cho'okaiche'te. Na'a pa'isirumu chukuna'te Repau'te ja'me pa'isinapi kuasinaa'me.

⁴ Repanapi kuajuna Dios Repauchi'a cho'omasiche'te päipi repa i'kache'te asa, "Te chũ'o ũcuarepaa'me", chiapu chini päi jũ'inare vasoचना'me cheke si'ache peore cho'o ñosi'kuu'mu. Maire ũcuachi'a Dios Repau Rekochoji cho'okaiuna sãĩñechi'a re'oja'che cho'okaimasimajñaruã Repau'te uache si'acairo jo'kamu, maipi Repau chũ'o chũ'vache'te asa, "Ūcuarepare chũ'o i'kame ina", chiija masia'ju chini.

Jesucristo mai a'chũ pa'icheja'che pa'iku'mu

⁵ Chũ'u i'kache ie chũ'o ija'chea'me: Dios ángeleva'nare icheja cheja na'a pa'isirumu pa'ijanare päi chũ'ũñe jo'kamaneasomu.

⁶ Ūcuachi'a Dios chũ'o pa'ikorovu tochasi'ku Repau'te i'kaku tochasi'e ija'che kuamu: ¿Mu'u päi cuasaku'u? ¿Repanare oiku'u mu'u?

⁷ Mu'upi cho'okaiuna ángeles jmamakaruchi'a chukuna'te päi na'a rua masina pa'ime. Jã'ata'ni mu'upi cho'okaiuna chekunare ña, vajachuana pa'ijanaa'me päi.

⁸ Peore chũ'ua'ju chini jo'kaja'mu mu'u repanare päi, chiimu. Jã'aja'ñe cho'ojachejekuna päi jmanukorujé'e kara isima'ñe chũ'umasiche peore jo'kaja'mu Dios. Jã'ata'ni chuta'a jã'aja'ñe cho'oche ñamanaa'me mai.

⁹ Ija'cheta'ni masinaa'me mai: Diopi cho'ouna Jesús cheja rani pa'irumuchi'a ángele'te jmamakarũ na'a vesuu paniasomu. Dios maini oiu cho'okakuna, päi ũcuaukore jũni ro'ikaau chini Repau Chẽasi'kupĩ chuenisora chiisi'kujeku päi ũcuaukore chũ'ũku'mu chura, cho'okaisi'kujeku.

¹⁰ Cu'amajñaruã paara chini peore re'oja'che Cho'osi'ku Dios, mai Repau neena ũcuauko ja'me chũ'ua'ju chini, re'oja'che cho'okaiũ ma'a charo sakuj'a'che Repau pa'icheja sakũ'te Jesure cu'ache ti'jñeñe ũsemaneasomu, cho'oku che'che maini cho'okaau chini.

¹¹ Ija'chea'me: Mai re'oja'che pa'iche Jesure cho'okaicojñona maire Cho'okaiku Jesuna'me Ūcuate'eu'te Ja'kure paame. Jã'ajekuna Jesús maire, "Chũ'u cho'jechũia'me ina", chiivajuchuma'mu.

¹² Dios chũ'o tochasi'e pa'ikorovu ija'che kuamu Repau Diore i'kache: Chũ'u cho'jechũire mu'u pa'iche'te kuaku, repanana'me chi'i mu'u ujare ujara, chiimu.

¹³ Ūcuachi'a chekucheja ija'che kuamu Repau i'kache:

Repaũni cuasaku cha'aku pasa chũ'u, chiimu. Chekucheja ũcuachi'a ija'che kuamu:

Ñajũ'u; Dios neena Repau chũ'ũre jo'kasinana'me pa'imũ chũ'u, chiimu.

¹⁴ Mai Dios neenapi päi ainee pa'ijuna Jesús ũcuachi'a päiu aineasomu, mai cu'ache cho'oche'te jũni ro'ikani vati ai chũ'ũñe'te ũsekasa chini. Repau vati ai toa sainare päi paaku'mu.

¹⁵ Jã'aja'ñe cho'o maire jũ'iñe'te vajuchujuna vati ai chẽa paasinare tua re'oja'che paamu Repau chura.

¹⁶ Ūcuarepare ie masime mai: Angele'te cho'okasa chini raimanesi'kuu'mu Repau. Maini Abraham Diore cuasacheja'che Repau'te cuasanani cho'okasa chini raisi'kuu'mu.

¹⁷ Jã'ajekuna maini cho'okasa chini mai pa'icheja'che pa'iu, mai ti'jñecojñoñeja'ñe cu'ache si'ache ti'jñecojñosi'kujeku mai pa'iche'te masiku oiu Puka'kure Diore si'arumu re'oja'che sũekaiũ pa'imũ Repau maire, judio phairi ai sũekai'cheja'che. Mai cu'ache cho'oche'te jũni ro'ikasa chini raisi'kuu'mu Repau.

¹⁸ Ūcuachi'a re'oja'chechi'a cho'ora chiikani cu'ache ti'jñesi'jekuna maire ũcuaja'che re'oja'che paũu chiinani cu'ache ti'jñeto cho'okaiku'mu Repau.

3

Jesús Moise'te na'a rua Masiu'mu

¹ Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana, Repau neenachi'a pa'ina. Ūcuaua'me re'oja'che paapu chini Dios chẽasi'kuu'mu musanukonare. Jesucristo maire re'oja'che

Cho'okaimasikujekuna, Repau mai cuasaju Pa'iku Jesús pa'iche'te cuasarepaju pa'ijũ'u, maire Diore Sëekaiķu pa'iche, Dios mamare, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e Kuakaisi'kure.

² Diopi chëa jo'kauna Moisés Repau neenare masi paasi'eja'che Jesús ũcuaja'che Puka'ku Repau'te chëa jo'kasi'e Repau neenare masi paaku'mu.

³ Vũ'e paaku chekunare ũcuavũ'e pa'inare na'a rua ña, vajučũcheja'che, pã ũcuauũkore re'oja'che Cho'okaisi'ku Jesús Moiserere na'a rua cuasa, vajučũũũ'mu.

⁴ Ija'chea'me: Vũ'e charo pa'iku jñaacojñosinaa'me repau vũ'e pa'ina. Jã'ata'ni Dioa'mu repavũ'e pa'inare ũcuauũkore Cho'osi'ku.

⁵ Diopi chũ'ũna Moisés cho'oche cho'okaiũ Repau neenare masi paaasomu. ũcuachi'a Repau Dios na'a pa'iu i'kajache kuakuna asasi'e repanare masi kuaasomu repau Moisés.

⁶ Jã'ata'ni Jesucristo Dios Mamakujeku maire Repau neenare na'a rua masi paaku'mu. Maire Repau re'oja'che cho'okajache Repau'ni jo'kasoma'ñe jmamakarujẽ'e jachama'ñe cuasaju cha'aju pani, Repau neenaa'me mai.

Dios neena cava etajani re'oja'che pa'iche'te kuamu

⁷⁻⁸ Jã'ajekuna Dios chũ'o pa'ikorovũ tochasi'e kuache Repau Rekocho i'kasi'e asa chëa cho'ojũ'u:

Musanukonapi Dios chũ'o asani mai aipã pã peocheja sani ku'isina Repau i'kache asa jachaju ke'reju cho'ocuhesi'eja'che cho'omairo, irũmũna teana cho'ojũ'u.

⁹ Chũ'u cuarentarepaũsurũmu repanare re'oja'che cho'okaiũna ñasinata'ni chũ'u chũ'ũñe cuheju si'arũmu rua ke'reju pa'isinaa'me repana chũ'ure.

¹⁰ Jã'ajekuna chũ'u reparũmu aina pa'isinare pe'rukũ ija'che i'kasi'kua'mu:

"Repana rekoñõ chũ'u chũ'ũñe'te cho'ocuheju chũ'u pa'ichejẽ'e vesuju ma'a tũma'ana si'arũmu saiju pa'icheja'che cu'ache pa'ime", chiisi'kua'mu chũ'u repanare.

¹¹ Jorema'mu chũ'u.

Chũ'ũni teakuna ũcuarepa cho'ora chini ija'che i'kasi'kua'mu chũ'u:

" 'Icheja kaka cava etajani re'oja'che paapu', chiisicheja kakamanejanaa'me ina", chiisi'kua'mu chũ'u, chiimũ.

¹² Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Ñarepaju pa'ijũ'u; musanukona te'eujẽ'e rekoñõ cu'arekoñõre paaju, cu'ache'te cho'uju, Diore Si'arũmu Pa'ikũni cuasacuheju jachaju cacu'asomanejũ'u.

¹³ Cu'ache'te cho'uju jorechũ'ore asa chëamanefũu chini, irũmũna musanukonare cho'ore'orũmũna ũcuauũko si'aumucujña sãĩñechi'a, "Re'oja'che pa'iju pañu mai", chiiju pa'ijũ'u, Repau'ni ũcuasa cuasaju pañu chini.

¹⁴ Mai Repau'te apucasarũmu mai cuasacheja'che ũhasoma'ñe cheja pa'irũmu si'arũmu cuasaju pa'isinare Dios maire, "Iere ñisija'mu chũ'u", chiisi'ere peore koojanaa'me mai, Cristo neenajeju.

¹⁵ Aperũmu jã'are kuaku tocha jo'kasi'e Dios chũ'o ija'che kuamu:

Musanukonapi Dios chũ'ore asani, mai aipã pã peocheja sani ku'iju Repau i'kache asa jachaju ke'reju cho'ocuhesi'eja'che cho'omairo, irũmu teana cho'ojũ'u, chiimũ.

¹⁶ ũcuauũko asa jachaju ke'reju cho'ocuheju pa'isina Egipto cheja Moisés etua sasina paniasome repana.

¹⁷ Dioni jachaju cu'ache cho'uju cuarentarepaũsurũmu pe'rucojñõju pa'iju pã peocheja pa'iju jũnisoasome repana.

¹⁸ Jã'ajekuna Dios, " 'Icheja kaka cava etajani re'oja'che paapu', chiisicheja kakamanejanaa'me ina", chiniasomu, Repau chũ'ũñe jachasinajeju.

¹⁹ Jã'ajekuna jã'are asa cuasaju masime mai repanare Dios i'kache jachajuna kakaũsesi'e.

4

¹ Dios maire ũcuachi'a irũmu cho'okasa chiimũ, mai rekoñõ cava etajani re'oja'che paapu' chini. Jã'ajekuna musanukona jã'aja'ñe pa'iche te'eujẽ'e va'semaneñu chini cuasarepaju pa'ijũ'u.

² Mai ūcuachi'a Dios chū'o re'oja'che kuacojñosinaa'me, Moisename pa'isinare kuasi'ēja'che. Jā'ata'ni repanare Dios chū'o re'oja'che asa jachasinare re'oja'imaneasomū, jachajūna.

³ Maire Repau'te jachama'ñe cuasanareta'ni cava etajani re'oja'che pa'ire'omū. Ūcuare kuaku Dios chū'o tochasi'e ija'che kuamu:

Chū'uni teakuna ūcuarepa cho'ora chini ija'che i'kasi'kuamū chū'ū:

“Jorema'mū chū'ū.

‘Icheja kaka cava etajani re'oja'che paapu’, chiisicheja kakamanejanaa'me ina”, chiisi'kuamū chū'ū,

chiimū. Repau cheja cho'o pi'nirumuna päire re'oja'che paapu chini re'oja'che pa'iche jo'kaasomū Repau.

⁴ Chekucheja Dios chū'o pa'ikorovu seirepaumucujña jo'e chekuumucuse pa'isi'ere ija'che kuamu:

Seirepaumucujñana cho'oche peore cho'o si'aasomū.

Chekuumucuse cho'oche peoasomū Dios,

chiimū.

⁵ Jo'e chekucheja Dios chū'o tochasi'e ija'che mai aipäire i'kamū:

“Ichejare kaka cava etajani re'oja'che paapu”, chiisicheja kakamanejanaa'me ina, chiimū.

⁶ Jā'ajekuna repacheja Ūcuau chū'ore asa jachajūna kaka cava etajani re'oja'che pa'icu'aasomū repanare, aperumū pa'isinare. Jā'ata'ni irumū canare maire rekoñoopi cava etajani re'oja'che pa'ire'omū, Repau chū'o asa jachama'ñe cuasato.

⁷ Aperumū pa'isina jachasi'jekuna na'a pa'isirumū re'oja'che pa'iche koo're'orūmure jo'e jo'kara chini raa jeerumū pa'isirumuna Davire, “Ija'che chiiche tocha jo'kajū'ū”, chiisi'e ūcuare jo'e kuaku ija'ovana tochamū chū'ū ie:

Musanukonapi Dios chū'ore asani, irumuna teana jachama'ñe cho'ojū'ū,

chiimū Repau kuaku tochasi'e.

⁸ Josuepi repacheja kakasinare cava etajani re'oja'che pa'iche isiasomū. Jā'are isiku ūcuachi'a rekoñoā re'oja'che pa'iche isito na'a pa'isirumū Repau, “Isija'mū”, chiisi'e jo'e i'kamanera'asi'kuamū Dios.

⁹ Jā'aja'ñejekuna irumū Dios neenare cava etajani re'oja'che pa'iche chuta'a pa'imū.

¹⁰ Diopi cho'okaiuna, mai rekoñoā cava etajani re'oja'che pani, Repau cheja peore cho'o pi'nisirumū jo'e cho'oma'ñe pa'icheja'che, mai ūcuachi'a aperumū cho'osi'e jo'e cho'oma'ñe pa'ijanaa'me.

¹¹ Jā'ajekuna mai ūcuauko cava etajani re'oja'che pañu chini peore cho'ore'ochetu'ka masi cuasaju re'oja'che cho'ojū pañu; te'euñe'aperumū pa'isina cho'osi'ēja'che jachaju cacu'asomaneñu mai.

¹² Va'ti ka'chakā'ñño jājusva'tipi tota cuaojuna sa'navu kakacheja'che mai rekoñoāna Dios chū'opi raa sa'navu kakauna cuasomū maire. Ūcuachi'a mai rekoñoā pa'iche raa sa'navu pa'ichena'me mai cuasaju cho'oñu chiiche Dios chū'opi kakauna cuasomū maire. Dios chū'opi jā'aja'ñe kakauna mai pa'iche meñe masime mai, re'oja'che pa'ichena'me cu'ache pa'iche.

¹³ Repau cho'osina pa'iche Diopi ñato chavehejē'e peoche masi ñokuasomū. Ūcuauji sēeuna mai cuasachena'me cho'osi'e kuajanaa'me mai Repau'te.

Jesús phairipāi ūcuauko Aijekū maire Dioni sēekaikū'mu

¹⁴ Jesús Dios Mamaku phairipāi ūcuauko Aijekū maire Dioni sēekaiū pasa chini sunamūna muniasomū. Jā'ajekuna Repau'te maire Sēekaikū'te jmamakarujē'e jo'kasoma'ñe cuasaju pañu.

¹⁵ Maire Diore Sēekaikū Jesús maire vati cu'ache chū'ūñeja'ñe Chū'ucojñosi'kujekū mai pa'iche'te masiku oiū cho'okaimū. Mai pa'icheja'che pa'isi'kuta'ni jmamakarujē'e cu'ache cho'omanesi'kuamū Repau.

¹⁶ Jā'ajekuna vajuchuma'ñe Dioni sēeju pañu, maire oiū Sēekaikūji mai cu'ache cho'oche tunosokani maire karamajñaruāre isiku mai cho'ovesuche cho'okaiuna masiñu chini.

5

¹ Dios judiōpāi te'enare chēa jo'kaasomū phairi aina pa'iju Repau'ni sēekaiju repa cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'ñu chini Diore isimajñaruāna'me Repau'te pojoñu chini isimajñaruāre isikaapu chini.

² Repau phairi ai, mai pa'icheja'che pa'ikujeku re'oja'che cho'оче cho'ovesachejekuna chekunare pai oiũ re'oja'che cho'ovesunare cho'okaiũ ma'a cavesusosinaja'ñe cu'ache pa'inare cho'okaikũ'mũ.

³ Jã'ata'ni repauni re'oja'che cho'o koka peokuna ũcua cu'ache cho'oku chekunare pai repana cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'ĩũ chini Diore ĩsimajñaruãre ĩsikaiũ repau cu'ache cho'osi'e ro'i ro'iche pa'imũ repau'te ũcuachi'a.

⁴ Judío phairi ai pa'iche pãiu te'eujẽ'e ũcuauji meñe jñaã pa'ima'ñea'me. Dioa'mũ jã'aja'ñe pa'iche chẽa jo'kakũ, Aaron'te chẽa jo'kasi'eja'che, Repauni pãire sẽekaiũ paau chini.

⁵ Jesucristo ũcuaja'che Repauni pãipi ña, vajuchua'jũ chini phairi ai pa'iuakuna ũcuauji meñe jñaã chẽa pa'ima'mũ. Dioa'mũ Repau'te jã'aja'ñe paau chini chẽa jo'kasi'ku. Repau chu'o pa'ikorovu aperumũ tocha jo'kasi'e Repau'te Dios i'kasi'e ija'che kuamũ:

Mũ'ũ chu'ũ chĩia'mũ.
Irumũna pãĩ ũcuanukore kua jñaumu chu'ũ jã'a, chiimũ.

⁶ Ũcuachi'a chekucheja Repau chu'o pa'ikorovu ija'che kuamũ Repau'te i'kasi'e: "Mũ'ũpi si'arumũ phairi pa'iu pa'ijũ'ũ, Melquisedec pa'icheja'che", chiimũ.

⁷ Repau Jesucristo icheja cheja chuta'a pa'irumũ Pũka'ku Dioni jũ'iñe ũsemasikani jũnisopi'rakũ ũjachũ'o rua oiũ sēniasomũ, Repauni cho'okaau chini. Ũcuauñi vajuchũku cuasaku Repau chiiche'te cho'ora chiũna Pũka'ku asa cho'okaniasomũ Repau'te.

⁸ Jã'aja'ñe cho'oku Jesucristo Dios Mamakujeku rua oicojñokuta'ni Pũka'ku chiiche'te cho'ora chiũ chuova'ũ cu'ache ti'jñecoñokũ pa'iu Pũka'ku chũ'ũñe jachama'ñe cho'oku che'cheasomũ.

⁹ Jã'aja'ñe cho'oku Pũka'ku chiiche peore cho'o pi'ni, mai cu'a jũni ro'ikani Repau chũ'ũñe jachama'ñe cho'onare ũcuanukore cho'okaiũ Repauna'me Dios pa'ichejana ai sani paapu chini samũ Jesucristo maire.

¹⁰ Jã'aja'ñe cho'ouna Dios maini Sẽekaiũ paau chini phairi aire jo'kaasomũ Repau'te, Melquisedec pa'icheja'che paau chini.

Jesucristo'te cuasache ũhasomanea'jũ chini chu'vache'me

¹¹ Cheke chu'o na'a rua i'kache paamu chu'ũ, musanukonare che'chora chiiche. Jã'ata'ni musanukonare masi kuavesamũ chu'ũ're, masi asamarũna.

¹² Jã'arepa jeerumũ Jesure cuasanata'ni musanukona, zje'se pa'ũna chekunare chuta'a che'chovesuche? Aina ãũ ũha pa'iche ãimasicheja'che Dios chu'o na'a vesache asamasirũja'chere oje chũsuna ũha pa'iche ãivesucheja'che Dios chu'o na'a vesache asavesũme musanukona. Vesũju Jesucristo'te apecuasanare che'chomajñaruãre vesama'ñechi'a che'cheche chiime musanukona.

¹³ Vĩjachĩi oje chũsuna pa'icheja'che rũhiñe cuasavesũju Dios chũ'ũñe che'che cho'ojũ pa'iche vesũme.

¹⁴ Aina masicheja'che Dios chu'o na'a rua asamasinare na'a vesachu'ore che'chere'omũ, aina ũha pa'iche ãimasicheja'che, re'oja'che cho'ojũ si'arumũ na'a rua che'cheju, cu'achena'me re'oja'che ñamasinare.

6

¹ Jã'ajekuna Jesucristo'te apecuasaramũ che'chesimajñaruãchi'a che'chemañe na'a vesachũ'ore asajũ che'cheju paũũ mai, aina masicheja'che masijũ Dios chu'o're na'a vesache'te asamasijũ paũũ chini. Iea'me repa apecuasaramũ che'cheche: Pãĩ Dios sējocoñnosina cu'ache cho'ochaja'che cho'ouache ũhasochena'me, Diore cuasachena'me,

² Jesucristo neenajeju okoro'vecojñoñe, Jesure cuasanare chũ'ũna chẽa vasoche jũnisosina vajũraijachena'me, pãĩ cheja pa'irumũ cho'osi'e ro'iche Dios chũ'ũjañe.

³ Diopi ũsema'to na'a vesachũ'ore kuaja'mũ chu'ũ musanukonare.

⁴ Pãipi Dios pa'iche'te miañeja'ñe re'oja'chere asa chẽa, Repau ĩsiche koo, Dios Rekocho cho'okaicoñjõju,

⁵ Repau chu'o re'oja'che asa vajũju, Repauch'i'a cho'omasiche'te cho'okuna ñasinapi

⁶ peore jã'are sējosoto Dioni jovoajũ chini jo'e cho'okaicu'amũ repanare, ũcuare Repau Mamaku'te cuheju pãisoju jo'e vanisochaja'che cho'osinajejuna.

⁷⁻⁸ Jã'aja'ñe pa'ina pãĩ chio ãũ kũimachio pa'icheja'che pa'ime. Cu'are cho'ojũ, Jesucristo'te cuasache'te ũhasoni chio ãũ tãsichiota'ni miuna'me u'cha aineeuna

uosocheja'che, Diore sējocojñojanaa'me repana. Ūcuachi'a repanapi ūhasomanesina pani chio re'oja'che āu kēichio pa'icheja'che pa'ira'ame. Repauni cuasaju re'oja'che pani chio āu tārena okopi rakuna re'oja'che ainee āu rua kākuna pāiu repa chio tāsi'kuna'me Diore re'oja'che cho'ocojñojeja'ñe re'oja'che cho'ocojñoora'ame repana.

Dios maire cho'okajachere cuasaju pojoju cha'ache'te kuamu

⁹ Diore cuasache jo'kasonare jā'aja'ñe i'kasi'kua'mu chu'u. Musanukonata'ni na'a re'oja'che pa'ime. Jā'are masimu chu'u. Repanare na'a rua re'oja'che pa'inajeju Dios isiche koojanaa'me musanukona.

¹⁰ Dios re'oja'chechi'a Cho'okaji musanukona Repau'te cuasaju chekunare oiju re'oja'che cho'okaiche cavesumaneja'mu.

¹¹ Musanukona jūnisochetu'ka jā'aja'ñe re'oja'che pa'iju Dios isijachere cha'aju, ūhasoma'ñe ūcu cuasaju pa'ito rua pojoja'mu chu'u.

¹² Musanukonapi Diore masi cuasaju re'oja'che cho'ochete cho'oñamema'ñe pojoju cho'ojū, chekuna Repau, "Īsija'mu", chiisi'e kooju pa'ina re'oja'che pa'iche'te ñaju che'che ūcuaja'che re'oja'che pa'ito pojoja'mu chu'u.

¹³ Abrahamre Dios, "Cho'okaija'mu chu'u mu'ure", chiisi'ere ūcuarepa cho'okakuna koosi'ere cuasajū'u. Dios kuache'te Abrahampi asa jachamanea'ku chini repau'te cho'okajachere kuaku, Repau'te na'a rua masakūji peokuna, Ūcuauji meñe ija'che i'kaasomu Dios: "Diojeku chu'u jorema'ñe ūcuarepa cho'oku'mu.

¹⁴ Mu'ure jorema'ñe ūcuarepa re'oja'che cho'okaija'mu chu'u. Ūcuachi'a mu'u na'a jainukore paajanare si'arumu isija'mu chu'u mu'ure", chinasomu Dios.

¹⁵ Repau Abraham, asa jachama'ñe cuasaku pojoku cha'asi'kujeku na'a pa'isirumu kooasomu repa, Dios, "Īsija'mu", chiū i'ka jo'kasi'e.

¹⁶ Pāi ūcuachi'a chekunapi repana i'kachu'ore jachamanea'ju chini ūcuanchi'a ija'che i'kame: "Diopi cho'okaau; chu'u ūcuarepa i'kache'te cho'o ñora chiimu chu'u", chiime. Jā'aja'ñe i'kato repana i'kache jachama'ñe cuasame pāi.

¹⁷ Dios ūcuaja'che maipi Repau, "Re'oja'che isija'mu", chiisi'e koojanapi jachamanea'ju chini Repau jorema'iro pa'iche'te kuara chini ija'che i'kaasomu: "Diojeku jorema'ñe ūcuarepa cho'oku'mu chu'u", chinasomu.

¹⁸ Diojeku Repau i'kache jorema'ñe ūcuarepa cho'oku jorecu'akujeku jā'aja'ñe i'kaasomu Repau, maipi Repau, "Cho'okaija'mu", chiisi'ere pojoju asa chēasinapi ca'nasoma'ñe cuasaju cha'aju paapu chini.

¹⁹ Maipi jā'aja'ñe ca'nasoma'ñe cuasaju pojoju cha'ani rekoño re'ojarekoño paaju jujarekoño paani choovu masi quēo suo vavorena mea cho'osoma'ñeja'ñe mai rekoño re'oja'che pa'iche jo'kasomanejanaa'me. Jā'aja'ñe pani Dios vu'e sa'navu pa'iruupu kaa rua ruikāapi jeo ta'pisiruupu Repauna'me pañu chini kakacu'asiruupuna kakacheja'che Diona'me si'arumu re'oja'che pa'ijanaa'me mai.

²⁰ Jesucristo reparuupu maire vatakanī charo kakasi'kūja'che pa'iu mai cu'ache cho'osi'e ro'ikaniasomu, phairi ai cho'okaicheja'che cho'okaiu. Jā'aja'ñe cho'okaisi'kujeku Melquisedec pa'icheja'che si'arumu phairi ai pa'iu Dioni sēekaiu pa'imū Repau maire.

7

Melquisedec pa'icheja'che Jesús phairi aia'mu

¹ Repau Melquisedec, Salem vu'ejoopo aipi, phairijeku peore Chū'uku'te Diore cho'ochete cho'okaikujeku, pāi re'oja'che pa'iche'te sēekaiu paniasomu. Tīipāi chū'unare cava cajejani co'iku Abrahamre tīña Diopi re'oja'che cho'okaau chini, Dioni sēekanasomu repau Melquisedec.

² Ūcuarumu Abraham repau vani tua rasimajñaruā dierepakuanu ūcuajakuanuchi'a chi'i te'ekuanupu isiasomu Melquisede'te. Jā'a mami Melquisedec chini "Pāi chū'uku re'oja'che cho'oku" chiimu. Ūcuachi'a repau chū'ujoopo mami Salem chini "Re'oja'che pa'iche" chiimu. Jā'ajekuna ija'che i'kare'omu repau'te: "Pāi chū'uku repau neenare re'oja'che pa'iche cho'okaiku'mu", chiire'omu.

³ Repau puka'kupāi pa'isi'eta'ni Dios chu'o aperumu tocha jo'kasinapi kuaju tochamanerena repau puka'kupāi pa'isi'ejē'e vesuju repau aipāi pa'isi'ejē'e vesume pāi. Ūcuachi'a repau aineesi'ejē'e vesuju repau jū'isi'ejē'e vesume pāi. Jā'aja'ñe pa'iu cho'oa'ku chini repau'te jo'kasi'e Diopi tuamauna Dios Mamaku si'arumu pa'icheja'che phairi ai pa'imū repau.

⁴ Repau Melquisedec rua masiu'mu. Iere cuasajũ'u: Mai aipãirepau pa'isi'ku rua masiu Abraham repau vani tua rasimajñaruã dierepakuanu chi'i te'ekuanupu isiasomu repau te.

⁵ Na'a pa'isirumu Dios chũ'hasomu Abraham jijosinare Levi jjojanare repa na majapãire Levi jijosinare phairipãichi'a repa na paamajñaruã dierepakuanure te'ekuanuchi'a isia'ju chini.

⁶ Jã'ata'ni Abraham repau dierepakuanu paache te'ekuanupu isiasomu Melquisede'te Levi jjojocojñomanesi'kureta'ni. Isiana Melquisedec Abrahamre Dioni sseekaniasomu, re'oja'che cho'okaau chini, Dios re'oja'che cho'okaija'mu chiicojñosi'kure.

⁷ Ie masime mai: Pãiu Diopi re'oja'che cho'okaau chini chekure sseekaiku sseekaicojñoku'te na'a rua masiu'mu. Jã'ajekuna ie ũcuachi'a masime mai: Melquisedec Abrahamre rua masiku'teta'ni na'a rua masiu pa'imũ.

⁸ Levi jjosina pã paamajñaruã koonã jũnisojanajeju ai pa'imanaa'me. Melquisedeta'ni repau pa'iu, pã paamajñaruã Diore kookaiũ jũnisisi'ere Dios chũ'opi kuamauna ju'imanesi'kuja'che pa'imũ.

⁹⁻¹⁰ Ūcuachi'a ija'che i'kare'omu: Levi aipãiu'te Abrahamre Melquisedepi tijñauna Abraham cu'amajñaruã te'ekuanupu isirumu Levi chuta'a Abraham ca'nivũ'te pa'isi'kuamũ. Levi Abrahamre jã'aja'ne ja'me pa'isi'kujekuna repau jjosina irumu pã paamajñaruãre koonã ũcuachi'a Melquisede'te isicheja'che cho'osinaa'me repa. Jã'ajekuna ie masime mai: Repau Melquisedec Levi jijosinare na'a rua masiu'mu.

¹¹ Ija'che cuasaju msanukona sēniasacosome: Aarõn jjosina ũcuare phairipã pa'icheta'ni, zje se pa'iu na phairi'te jo'e chekuni Melquisedec pa'icheja'che pa'ikuni Dios raora chiiku? Ija'chea'me jã'a: Repau'te pojoju pa'iche'te mai aipãire kuakaau chini Dios Moiseni chũ'u jo'kaku phairipã pa'iche jo'kaasomu, Aaronna'me repau jjosinapi phairipã paapu chini. Jã'ata'ni repanare phairipã Dios chũ'u jo'kasi'e cho'oju pã cho'okainareta'ni repa na pã rekoñoã re'ojarekoñoã care'vakaicu'aasomu.

¹² Jã'ajekuna phairipã jñaãne'te sañoni ũcuachi'a Diore cuasaju pojoa'ju chini chũ'u jo'kasi'e sañoñe chiimu.

¹³⁻¹⁴ Mai ũcuankõ Dios chũ'o pa'ikorovu aperumu tocha kuacojñosi'ku Maire Paaku Cristo Judã jjosiku pa'iche masinaa'me. Phairipã pa'iche jo'kamanesivãju tiivãjũjekũ Levi jjojocojñomanesi'kuamũ Repau Cristo. Jã'ata'ni Moisés Dios chũ'u jo'kasi'e phairipã jñaãnechi'a Levi jjosinani i'kakũ Judã jijosinare jmamakarujẽ'e i'kamaneasomu.

¹⁵ Cheku phairi mama raisi'ku Cristo Melquisedec pa'icheja'che phairi ai pa'iche'te cuasato Dios maire na'a re'oja'che cho'okaisi'ere na'a rua masi asare'omu.

¹⁶ Moisés phairi jojovãju chũ'u jo'kasivãjũpãiuma'mu Repau Cristo. Phairi Mamau pa'iche si'arumu Pa'iu peore Masiujeku phairi'mu.

¹⁷ Dios chũ'o aperumu tocha jo'kasi'e Repau pa'iche kuachũ'ore jo'e cuasajũ'u: "Mu'upi si'arumu phairi pa'iu pa'ijũ'u, Melquisedec pa'icheja'che", chiimu Dios, chiimu.

¹⁸ Aperumu Dioni pojoa'ju chini chũ'u jo'kasi'epi karakuna, chura jo'kasoasomu Dios, maire Repau peore cho'okasa chiisi'e cho'okaicu'akuna.

¹⁹ Aperumu Repau Moise'te chũ'u jo'kasi'epi pã rekoñoã re'ojarekoñoã care'vakaicu'akuna chura jo'kaso mamare na'a re'oja'chere cho'okaimũ Dios maire. Jã'ajekuna Repau maire re'oja'che mama cho'okaiche'te cuasaju, ũcuachi'a na'a pa'isirumu cho'okaijachere cha'aju cuasaju pojoju mai rekoñoã Repauna'me re'oja'che ja'me pa'ime mai.

²⁰ Repau Dios maini na'a rua re'oja'che cho'okasa chini mama phairini jñaã jo'kaasomu. "Diojekũ ũcuarepa cho'okũ'mu chũ'u", chiimu Mamakuni Jesucristoni raasomu. Chekanata'ni Dios jã'aja'ne i'kacojñomanesina rupu phairipã mamachũjeju phairi'me.

²¹ Dios chũ'o aperumu tocha jo'kasi'e Maire Paaku'te jñaarumu jã'aja'ne i'kasi'e ija'che kuamu:

Chũ'u Pã Ūcuankõre Paaku Diojekũ ũcuarepa cho'okũ'mu.

Jorema'ne ija'che i'kasi'kuamũ chũ'u:

"Mu'upi si'arumu phairi pa'ija'mu", chiisi'kuamũ, chiimu.

²² Dios jã'aja'ne ũcuarepa, "Na'a re'oja'che cho'okaija'mu chũ'u", chiisi'e Jesucristo'ji cho'okaiuna peore masi cho'ocojñojanaa'me mai.

²³ Chekana phairipã jainukota'ni ai si'arumu pa'imanejeju repa na cho'che cho'oju chekanani jo'ka jũnisojuna si'arumu cho'okaicu'amũ repanare.

24 Jesuta'ni jūnisoma'ñe ai Pa'ikujeku si'arumu phairi pa'iu, Repau phairi pa'iche chekuni saño jo'kama'kua'mu.

25 Jā'ajekuna Repauni Cristoni cuasaju sēenare Si'arumu Pa'ikujeku maire Dioni sēekaiu, mai rekoñoō re'ojarekoñoō care'vakaimu Repau.

26 Jā'aja'ñe phairi ai pa'iu maire karache cho'okaiu pa'imu. Si'arumu re'oja'chechi'a cho'oku'mu Repau. Jmamarujē'e cu'ache cuasama cu'achejē'e cho'oma'kua'mu Repau. Repau icheja cheja pa'irumu pāi cu'ache cho'onana'me pa'isi'kuta'ni jma-makarujē'e repana cu'ache cho'очеja'che ña chēa cho'omaneasomu Repau. Jā'aja'ñe pa'iu Pa'ka'ku Dios Repau'te cunaumu na'a jeecho'jena mua kueñe ñu'iu chū'ñe jo'kaasomu.

27 Chekuna judío phairi aina charo repana cu'ache cho'оче'te ro'iñu chini si'aumucujña jo'cha va'iva'nare vani uo pi'ni cho'jena chekuna pāi repana cu'ache cho'оче'te ro'ijū īsiva'nare jo'cha va'iva'nare vani uosokainaa'me. Repana cho'очеja'che cho'oma'kua'mu Jesús. Repauta'ni te'echoji maire pāi ūcuanukore mai cu'ache cho'osi'ena'me mai cu'ache cho'ojache ro'ikaiu Repau meñe īsi maire peore jūni ro'ikianiasomu.

28 Dios aperumu chū'u jo'kasi'ere cho'ojū judío phairi ainare jñaanaa'me pāi. Jā'ata'ni repanani re'oja'che cho'ovesakuna te'eñoō cu'ache cho'ome repana phairi aina. Jā'ajekuna na'a pa'isirumuna Dios ija'che i'kaku, "Chū'u Diojeku ūcuarepa cho'oku'mu", chiiu Mamakuni phairi ai pa'iche jo'ka icheja chejana raouna rani pa'iu Repau'te Pa'ka'ku chii'chechi'a cho'o pi'ni cunaumuna jo'e muni phairi cho'оче'te cho'oku si'arumu Pa'ka'kuni sēekaimu maire.

8

Jesús mamare chū'u jo'kasi'e cho'okaiu'mu

1 Iere i'kara chiimu chū'u: Jā'aja'ñe pa'iu Repau phairi aijeku sēekaiu pa'imu maire, cunaumuna muni Dios ñu'isaivu kueñe pa'isi'ku.

2 Dios vū'erepa Ūcuau cho'osivū'ere Repau'te pojovū'ere pa'iu Dios ñu'isaivu kueñe ñu'iu phairi aijeku Repauni cho'оче cho'okaiu sēekaimu Repau maire. Pāi cho'omanesivū'ea'me repavū'e.

3 Ija'chea'me judío phairi aina cho'оче: Pāi repana cu'ache cho'osi'e ro'iñu chini īsimajñaruāna'me Dioni pojoñu chini repana īsimajñaruā Repau'te īsikaimē. Jā'ajekuna Jesús maire phairi aijeku sēekaiu mai cu'are ro'ikasa chini Repau meñe īsi jūni ro'ikianiasomu maire.

4 Repauji icheja chejare pani phairi pa'imanera'amu, ūcuare phairipāi jainuko pa'ijana, Dios aperumu chū'una pāi rache'te īsia'ju chini jñaacojñosina.

5 Repana phairipāi icheja cheja pa'ivū'e Dios vū'e pa'ijū cho'uche cho'okaina cunaumu pa'ivū'e Dios vū'erepare Moiseni ñokuna ña chēa ūcuajavū'e cho'osivū'ere cho'uche cho'ome. Cunaumūre Dios vū'erepa pa'imu. Aperumu Moisés repau chuta'a va'i ca'nipi Dios vū'e cho'omarumu ija'che i'kaasomu Dios: "Chū'u vū'e cho'oni peore chū'u mū'ere ñosivū'e cunaumu pa'ivū'ēja'che cho'ojū'u", chiniasomu.

6 Repana phairipāi re'oja'che cho'okaisinaa'me maire. Jā'ata'ni Jesús maire na'a rua re'oja'che cho'okaimu. Ūcuaja'che Dios Moiserē aperumu maini kuaa'ku chini i'kasi'e, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e re'oja'che cho'okaisi'kua'mu maire. Jā'ata'ni mamare, "Ija'che cho'oñu", chiisi'ere Jesucristoji cho'okakuna chura Repau maire na'a rua re'oja'che cho'okaimu, "Musanukonare na'a rua re'oja'che cho'okaija'mu", chiisi'e.

7 Charo, "Ija'che cho'oñu", chiisi'epi karama'to na'a rua re'oja'chere ku'emanera'ame pāi.

8 Jā'ata'ni Diopi ñato repana pāi pa'iche karaasomu. "Re'oja'che pa'iche karamu inare", chini ija'che i'kaasomu Repau:

Asarepajū'u.

Na'a pa'isirumu chū'o mamare, "Ija'che cho'oñu", chiija'mu chū'u musanukonare, Judá jojosinana'me Israel chii chekuna jojosinare.

9 Reparumu repana aipāi chū'u Egipto cheja ma'a pikopi re'oja'che ñokuna etua rarumu i'kasi'ēja'che i'kamaneja'mu chū'u repanare.

Repanare Egipto cheja pa'isinare chū'u chū'ñe jachasinajejuna sējosi'kua'mu chū'u. Pāi Ūcuanukore Paakuji i'kamu chū'u jā'a.

10 Na'a pa'isirumu Israel jojosinare mamare, "Ija'che cho'oñu", chiija'mu chū'u, Pāi Ūcuanukore Paaku.

Repana rekoñoāre chū'u chū'ñe paaa'ju chini cho'okaija'mu chū'u repanare. Chū'uni Dioni masi cuasaju chū'u neena pa'ijanaa'me repana.

11 Reparumu pāipi repana majapāina'me repanare kueñe pa'inare, "Dioni jovoju'a", chiiju ūcuamakaru chū'vajanaa'me, repanare ūcuare che'chochima'ñe ūcuauko chū'ure jovonachi'a pa'ijuna, chūova'na pa'iva'nana'me pa'ipāi.

12 Repanapi chū'uni cuasajuna repana cu'ache cho'osi'e peore tunoso jo'e cuasama'ñe cavesusojamu chū'ū, chinasomu Dios.

13 Dios, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e mamapi pa'ijuna aperumu Repau, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e jo'kasosi'ea'me. Aireko jū'iñeja'ñe si'asopi'ramu repa.

9

Dios vū'e cūnamu pa'ivū'ena'me cheja pa'ivū'e pa'iche'te kuamu

1 Dios aperumu, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e Repau chū'ū jo'kasi'e cho'orumu maire cho'oche rua cuaja pa'isi'kuamū, Repau vū'e cheja pa'ivū'e cho'ochena'me Repau'te pojoche.

2-3 Dios vū'e aperumu Repauji chū'ūna va'i ca'nipi cho'o nukoasome pāi. Ruo te'ekachaparuu paniasomu repavū'e. Tijñapa caruupu'te judío phairipāichi'a kakare'oruupu'te ūoñōā pa'isaivana'me mesako'ana'me pāpuā Diore jo'kasipuā pa'iko'a paniasomu. Na'a sa'navū'te kāa ruikāapi jeo ta'pisiruupu judío phairi aichi'a kakare'oruupu paniasomu.

4 Reparupu kakasa'aro kueñere mesako'a ma'ña ūoko'a si'acako'a pachokuripi je'nasiko'a paniasomu. Ūcuaruupu na'a sa'navū'te cājovu Dios, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e tochasi'e pa'ivū pachokuripi si'ache repakā'ñño je'nasi'vū paniasomu. Repavū sa'navū'te churupu pachokuri cho'osi'pū pāi peocheja ku'isina manacā mañasi'puna'me Aarón vāsocho koropi'rasi'chona'me catakō'ña Dios chū'ūñe tochasiko'ña mañasomu.

5 Repavū sē'sevū'te tñosiva'na Diona'me pa'iva'na ángeleva'na kue'chaaka paava'na nūkaasome, pāi cu'ache cho'osi'e ro'icheja sē'sevū'te. Jā'ata'ni chura repavū'e pa'iche peore na'a rua kuacu'amū jā'a.

6 Jā'aja'ñe cu'amajñaruā peore masi care'va pi'ni repavū'e Dios vū'e tijñapa caruupuchi'a si'arumu kakaju paniasome repana judío phairipāi, Diore pojoju cho'omajñaruāre cho'ojū.

7 Na'a sa'navū pa'iruuputa'ni judío phairi airechi'a te'eūsarumu pa'iche te'echo kakare'oasomu. Repau'te jo'cha va'iva'na chie peou kakacu'aasomu reparupu, repau cu'ache cho'osi'ena'me chekana pāi vesuju cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'ikasa chini kakaku'te.

8 Jā'aja'ñe pa'isi'e maire Dios Rekochoji iere kuakana masime mai: Chekanani repavū'e tijñapa caruupuchi'a kakare'okana, na'a sa'navū pa'iruupu kakacu'akana, kakama'ñe pa'ijuna Diore ja'me pa'icu'aasomu, charo cho'osivū'e chuta'a pa'irumu.

9 Jā'api Dios maire iere ñoku che'chomu: Pāi Dioni pojoju chini Repau'te isiche cu'amajñaruāna'me jo'cha va'iva'nare repana cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'iñu chini phairipāire sa'isinareta'ni repana rekoñōā re'ojarekoñōā care'vacu'aasomu.

10 Ūu te'emajñaruāchi'a āiñena'me te'emajñaruāchi'a ūkuche cu'are tñoñu chini cho'oche sē'sevū cho'ochechi'a paniasomu. Jesucristo rani cho'okajache mama pa'iche Dios maire jo'karumujatu'ka cho'osi'easomu jā'a.

11 Jā'ata'ni chura Cristoji rani mai cu'are jūni ro'ikani cūnamuna jo'e muni Dios vū'erepare pāi cho'omanesivū'e rua re'ojavū'ere pa'iu si'ache re'oja'che cho'okaiu pa'imū maire mama phairi aijekū.

12 Dios vū'erepare kaka pa'iu Repau Jesucristo pāi cu'ache cho'oche chivo chiepi, vacachū chiepi ro'ikaimanesi'kuamū. Rupu, Ūcuau chiepi maire pāi ūcuaukore te'echoji mai cu'a ro'ikaniasomu Repau, Dios neenachi'a pa'ijū, Repauna'me ai paaru chini.

13 Vacachūo'te ūosi'po ūhacutapoji phairipāipi okona maña popa pāi cu'ache pa'inani chivo chiena'me toro chiena'me sa'faru cu'a tunusoasomu repanare.

14 Jā'aja'ñejekuna Jesucristo Dios Rekochoji cho'okaiuna Repau jmamakarujē'e cu'achejē'e Peouji meñe Dioni isisi'ejekuna Repau raosi'epi mai vati toa saina cu'ache cuasaju cho'oche masi tñokaimū, maipi re'ojarekoñōāre paaju Dioni Si'arumu Pa'ikuni cuasaju Repauni cho'oche'te cho'okaiju paaru chini.

15 Jā'ajekuna Dios maire Jesucristo chie raosi'epi mai rekoñōā re'ojarekoñōā cho'okaiu Repau mamare, "Ija'che cho'oñu", chiisi'epi cho'ocuhasi'ejekuna Repau, "Re'oja'che isija'mū chū'ū", chiisi'e koojanaa'me mai Repau chēasina. Ūcuachi'a aperumu, "Ija'che

cho'oñu", chiisi'echi'a cuasarumu mai cu'ache cho'osi'e peore jüni ro'ikanasomu Repau Jesucristo.

¹⁶⁻¹⁷ Pãi repaña jünisoserumu repaña paasimajñaruã cho'ojachere chũ'uju utija'o tocha jo'kame. Jã'ata'ni repaña chuta'a jũ'imarumu jã'aja'ñe chũ'uju tochasi'e chuta'a jo'kacu'amũ chekunare. Jã'ajekuna pãipi repaña chũ'uju tochasi'ere cho'oñu chini aperumu repaña jünisosi'ere masi kũache pa'imũ, cho'ore'oa'ku chini.

¹⁸ Jã'ajekuna Dios aperumu, "Ija'che cho'oñu", chiũ chũ'u jo'kasi'e ũcuaja'che cho'ore'osi'kua'mũ, jo'cha va'iva'na chie rao jünisosi'ejekuna.

¹⁹ Moisés repau'te ja'me pa'inare pãi ũcuaukore Dios chũ'ũñe peore kua pi'ni oveja raña maajaraña cho'osisuovuna'me hisopojũ'avũ mini vacachĩ chiena'me chivo chie okona popa ja'mesira'kana chũũ Dios chũ'ũñe tochasikorovũ utija'okorovũna sa'faku pãi ũcuachi'a ũcuaukore sa'faasomu.

²⁰⁻²¹ Ũcuaja'che Dios vũ'e sa'faku repavũ'e sa'navũ pa'imajñaruã Diore pojõjũ cho'omajñaruã peore sa'faasomu repau. Jã'aja'ñe cho'o pi'ni ija'che i'kaasomu repau: "Ie chiere ña musanukonare Dios, 'Ija'che cho'oñu', chiũ chũ'u jo'kasi'e cho'okaiche'te cuasajũ'u", chinasomu.

²² Dios chũ'o tocha jo'kasi'e jo'cha va'iva'na chiepi Diore ïsimajñaruãna'me pãi cu'a sa'fa tũnoñe rua chũ'ũmũ. Chie rao jüni ro'ikaiku peoto cu'a tũnoñe peora'amũ.

Jesucristo jüni ro'ikaisi'ejekuna cu'a tunososi'ea'me

²³ Dios vũ'e cheja pa'ivũ'e Diopi chũ'ũna Repau vũ'erepa cunaumu pa'ivũ'e repañani ñõuna ña chẽa ũcuajavũ'e cho'osivũ'e pãire kakare'oa'ku chini repaña cu'a jo'cha va'iva'na chiepi judio phairipãipi sa'fakajũna tũnoasomu Dios. Jã'ata'ni cunaumu pa'ivũ'e Dios vũ'erepa kakana cu'ache pa'iche na'a re'oja'chepi Mamaku chiepi tunosi'easomu.

²⁴ Jesucristo Repau chie raosi'e Dioni ïsira chini Dios vũ'e cunaumu pa'ivũ'e Dios vũ'erepare ñokuna ña chẽa pãi ũcuajavũ'e cho'osivũ'ena kakamanesi'kua'mũ. Dios pa'ichejana cunaumuna muni kakaasomu Dioni ti'jñeñe ñaku ñu'iu maini sseekasa chini.

²⁵ Judio phairi ai na'a sa'navũ pa'iruupũ ũsurumu pa'iche jo'cha va'iva'na chiere cuaa ïsiku pa'icheja'che Jesucristo cunaumu kaka Repau chiere si'arumu Dioni ïsiku pa'ima'mũ.

²⁶ Jã'aja'ñe cho'oa'ku chini jo'kasi'e pa'ito Jesucristo mamarumũpi iramujatũ'ka si'arumu jüni ro'ikaũ pa'ira'amũ. Jã'ata'ni Repau mamare, "Ija'che cho'oñu", chiisi'ere cho'ore'orũmuna churana rani Repauji meñe ïsi mai cu'a te'echoji jüni ro'ikaisi'kua'mũ.

²⁷ Maire ũcuachi'a te'echo jũ'ĩne pa'imũ. Jũ'isirumu mai vajurumu cho'osi'ere Diopi ña ro'iche'te chũ'ua'ku chini Repau'te ti'jñeñe nukache pa'imũ maire.

²⁸ Ũcuaja'che Jesucristo te'echoji mai cu'a jüni ro'ikaisi'kua'mũ, Pũka'ku Diopi mai cu'ache cho'osi'ere jo'e cuasamane'ku chini. Jã'aja'ñe cho'osi'kupi jo'e cajeja'mũ Repau icheja. Jã'arũmuta'ni mai cu'a jo'e jüni ro'ikaimaneja'mũ Repau. Rani maire Repau'te cuasajũ cha'anarechi'a chẽa saja'mũ Repau, re'oja'chere koo ũcuauña'me si'arumu paarpũ chini.

10

¹ Moisés aperumu chũ'usi'e na'a pa'isirumu re'oja'che pa'ijache maire apekũachũ'o paniasomu. Ũcuare ñajũ cho'õjũ che'cheajũ chini jo'kasi'ejekũ re'oja'che pa'iche ũcuarepa pa'imaneasomu jã'a. Jã'ajekuna repa chũ'usi'ere cho'õjũ ũsurumu pa'iche jo'cha va'iva'nare ũcuajava'narechi'a Dios vũ'ena ra jo'kanareta'ni jmamakarujẽ'e repanare re'ojarekoñõã care'omaneasomu.

² Repa chũ'u jo'kasi'ere cho'õjuna repaña cu'ache cho'osi'ere te'echoji tunosokaito re'oja'che pa'ijũ repaña cu'ache cho'õche, "Ro'iche paame mai", chiima'ñe pa'ijũ repaña cu'are ro'ĩũ chini va'iva'nare ra ïsiche cuhasora'ame repaña.

³⁻⁴ Jã'ata'ni repa chũ'u jo'kasi'e toro chiena'me chivo chie sa'fache pãi cu'ache cho'õche tunosokairepamauna ũsurumu pa'iche jo'cha va'iva'nani ra ïsijũ repaña cu'ache cho'osi'ere cuasame.

⁵ Jã'ajekuna Jesucristo cheja raipi'rarumu Diore ija'che i'kaasomu: "Ja'ku, pãi paamajñaruã jo'cha va'iva'nana'me cu'amajñaruã mu'ũni ïsijũna uosokaiche chiima'kua'mũ mu'ũ.

Jã'ajekuna chũ'ũpi chejana sani pãũ paau chini care'vakaisi'kua'mũ.

⁶ Pãi, repaña cu'ache cho'osi'e ro'ĩũ chini ïsijũna uosomajñaruã ñani pojoma'kua'mũ mu'ũ.

⁷ Jã'ajekuna chũ'u mu'ũre ija'che i'kasi'kua'mũ:

'Ja'ku, chũ'ũre saojũ'ũ. Mu'ũ chiiche'te sani cho'okasa chiimu chũ'ũ.

Mu'u chu'o pa'ikorovu chu'u pa'ijachere kua'ju tocha jo'kasi'ere sani cho'ora chiimu chu'u", chiisi'kua'mu chu'u", chiniasomu Repau.

Jā'aja'ne chiimu Dios chu'o tocha jo'kasi'e.

⁸ Ija'chea'me Repau charo i'kasi'e: "Pāi repana cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'iñu chini jo'cha va'iva'nana'me cu'amajñaruā ra ĩsijuna uosochē chū'usi'kuta'ni ña pojoma'kua'mu mu'u, repare chiimau", chiniasomu.

⁹ Jā'api jo'e ija'che i'kaasomu: "Chu'ure saojū'u. Mu'u chiiche'te sani cho'okasa chiimu chu'u", chiniasomu. Repau cho'okasa chiisi'e ija'chea'me: Pāi aperumu Dioni pojōju cho'osi'ere sējosokani mamare jo'kasi'kua'mu, Repau jūni ro'ikaisi'ere cuasaju re'oja'che paapu chini.

¹⁰ Repau cho'ora chiisi'e cho'oku Repau meñe Dioni ĩsi te'echoji mai cu'a jūni ro'ikaisi'ejekuna, mai Repau neena re'ojarekoñō cho'ocojñosinaa'me.

¹¹ Phairipāi ũcuanuko umucujña pa'iche naka ku'iju cuhama'ne cho'ochē cho'okaiju pa'ime Dios v'e. Pāi repana cu'ache cho'osi'e ro'iñu chini ĩsijamañaruā si'arumu ũcuajamañaruā ra ĩsirena Dioni ĩsikaiju pa'ime, repana cu'a jmakarujē'e tnosokaima'ñeta'ni.

¹² Jesucristota'ni meñe ĩsi te'echoji mai cu'a jūni ro'ikani Dios ñu'isaivu kueñe puasomu.

¹³ Repau ũcuachejare ñu'iu Puka'ku Diopi cho'okaiuna Repau'te kuhena peore Repau chū'uñe cho'orumajatu'ka cha'aja'mu.

¹⁴ Maire Dios neenare Repauji meñe ĩsi te'echoji ro'ikani mai rekoñō si'arumu na'ra re'ojarekoñō paa'ju chini care'vakaisi'kua'mu.

¹⁵ ũcuachi'a jā'aja'ne pa'ijachere kua'ju Dios chu'o pa'ikorovuna ija'che chiiche tocha jo'kaasome pāi repapani Dios Rekochoji kua'kuna:

¹⁶ "Na'a pa'isirumu chu'u repanare mamare 'Ija'che cho'oñu' chiijache ija'chea'me:

Repana rekoñōare chu'u chū'uñe paa'ju chini cho'okaija'mu chu'u repanare.

¹⁷ ũcuachi'a repana cu'ache cho'ochē peore tnosō jo'e cuasama'ñe cavesu'oja'mu chu'u", chiniasomu Dios, chiimu repa tocha jo'kasi'e.

¹⁸ Jā'aja'ñejekuna pāi repana cu'ache cho'osi'e ro'iñu chini cu'amajñaruā ra ĩsiche peomu chura, ũcuare mai cu'ache cho'ochē peore ro'ikaisi'ejekuna.

*Dioni cuasaju vajuchuma'ne sēeju pa'iche'te kumatu
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)*

¹⁹ Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Maire Jesucristoji chie rao jūni ro'ikaisi'ejekuna Diona'me pa'iju sēevajuchuma'ne ũcuani teana sēere'omu maire chura.

²⁰ Repau maire jūni ro'ikairumu Dios v'e na'a sa'nava pa'iruupu jeo tususikāa ruikāa Diopi cho'okuna umapi v'e'evuna che're cajeasomu, Diona'me kaka pa'iche ũsesiruupu jeosikāa. Chura Repau'ni jachama'ne cuasaju Repana'me re'oja'che pa'inajejuna maire uarumu Repau'ni sēeto mai cu'ache cho'osi'ejē'e cuasama'ne asamu Repau, cho'okaisi'kujeku.

²¹ Repau Jesús phairipāi ũcuanuko aijeku Puka'kuni maire Repau'te pojōnare sēekaiu re'oja'che paaku chū'uku pa'imu.

²² Jā'ajekuna maire Repau oiu re'oja'che cho'okaisi'ena'me chura cho'okaichejekuna mai rekoñō oko re'ojache'ni t'ne choasokaisirekoñōja'ne paaju, re'oja'che pa'iju, Diore sēevajuchuma'ne, jachama'ne masi cuasaju ũcuarepare sēeju pañu.

²³ Maire, "Re'oja'che cho'okaija'mu", chiisi'ku Diopi ũcuarepa cho'okujekuna jmakarujē'e jachaju jo'kasoma'ne cuasaju maire Repau re'oja'che cho'okaijachere pojōju cha'aju pañu mai.

²⁴ ũcuachi'a sāiñechi'a, "Re'oja'che pañu mai", chiiju, si'arumu na'a rua cuasaju sāiñechi'a re'oja'che cho'okaiju pañu mai ũcuanuko.

²⁵ ũcuachi'a Diore chi'i pojochē ũhasoma'ne ũcuachi'iju pañu. Musanukonare ja'me pa'ina cho'ochēja'che chekuna te'ena ũhaso pa'icheja'che pa'ima'ne si'arumu chi'iju, "Jesure ũcuasaju pañu mai", jā'aja'ne sāiñechi'a i'kaju pañu; Dios mai cho'osi'e ro'iche chū'urumu t'api'ramu.

²⁶ Diopi cho'okaiuna maipi Repau chu'o ũcuarepare asa chēasinata'ni re'ojachere cho'ocuheju cu'are ũcuasaju pa'ito mai cu'ache cho'ochē jo'e ro'ikaiche peomu.

²⁷ Jā'aja'ne pa'inare cuasavajuchacheji repana cu'ache cho'ocojñojane pa'imu. Repana cho'osi'e ro'ia'ju chini Diore kuhena uuchejana vati toana saochē pa'imu.

²⁸ Pāi aperumu Diopi jo'kauna Moisés chū'u jo'kasi'ere jachaju kuhēnare repana cho'ochē'te ña chotena chekarumu te'ekachapana kua jñarena ũcuanuko repānarejē'e oima'ne vanisoasome.

²⁹ Jǎ'ata'ni pǎi Dios Mamakũni cuhejũ repana cu'a ro'ikaisi'ere Jesucristo chie, "Cu'amũ jǎ'a", chiiju, Dios Rekocho cho'okaiche'te cu'ache i'kana na'a rua cu'ache cho'ocojñojanaa'me, Repau'te cuhejũ cu'ache i'kasi'e ro'i. Jesucristo Repau chiepi mai cu'are ro'ikaiũ Dios mamare, "Ija'che cho'oñũ", chii'si'e cho'ocuhasi'kua'mũ.

³⁰ Maire Paaku ija'che i'kasi'e masime mai: "Pǎi cu'ache cho'oche ro'i chu'uni chũ'ũñe pa'imũ, ro'ia'ju chini. Chu'ũ cho'oche'me jǎ'a", chiniasomũ. Ūcuachi'a ija'che i'kaasomũ Repau: "Chu'ũ Pǎi Ūcuauũkore Paaku chu'ũ neena cho'oche cuasa ña repana cu'ache cho'osi'e ro'iche chũ'uja'mũ", chiniasomũ.

³¹ ¡Repau Dios Si'arũmu Pa'ikũ pe'rukũ cu'ache cho'osi'e ro'i chũ'ujañe cuasaju vaju'chujǎ'ũ!

³² Musanũkona Jesucristo'te cuasache kũachũ'o asa chẽa Repau'te apecuasarũmu pa'isi'e cuasajũ'ũ. Reparũmu rua cu'ache ti'ññetota'ni Repau'te cuasache ũhasoma'ñe ũcua koka paaju cuasaju paniasome.

³³ Musanũkona te'ena pǎi jainũko ñaju'te te'eñoã rua pe'rucojñojũ cu'ache cho'ocojñooasome. Ūcuachi'a musanũkonare ja'me pa'inari te'eñoã cu'ache cho'ocojñojuna repnare ña oiju cho'okaniasome musanũkona.

³⁴ Pǎi chẽavũ'e cuaocojñosiva'nare oiju kuirasome musanũkona. Ūcuachi'a Jesure cuasanajejuna cu'amajñaruã pǎire tutesocojñosiva'nata'ni ũcua pojojũ paniasome musanũkona reparũmu, na'a pa'isirũmu na'a re'oja'che si'arũmu pa'iche koojachere cuasaju.

³⁵ Musanũkona Maire Paaku'te Jesure s̃evajũchũma'ñe cuasaju pa'iche jo'kasomanejũ'ũ. Jo'kasoma'ñe pojojũ Repau'ni cuasaju re'oja'che pa'iche ro'i Dios musanũkonare rua re'oja'chere ïsija'mũ.

³⁶ Pa'ivesacheta'ni ũcua koka paaju Jesure cuasache ũhasoma'ñe pa'iju Dios chũiche'te cho'ojũ'ũ, Repau ïsija'mũ chii'si'ere kooñũ chini.

³⁷ Dios chu'o tocha jo'kasi'e pa'ikorovũ Repau Mamaku pa'ijache ija'che kũamu: Icheja cheja Raijau na'mi raija'mũ. Cha'ajũ'ũ Repau'te.

³⁸ Chu'ũ neena chu'ũni cuasaju re'oja'che pa'inajẽju chu'una'me si'arũmu re'oja'che pa'ijanaa'me.

Jǎ'ata'ni cu'ache ti'ññe'ũ'te vaju'chujũ chu'ũre cuasache jo'kasosinare pojomanaja'mũ chu'ũ,

chiimu.

³⁹ Maita'ni cu'ache vaju'chũmapũ Repau'te cuasache jo'kasomanajeju vati toa sani cho'osoma'ñe Repau'na'me ai pa'ijanaa'me, ũcua cuasaju pa'inani.

11

Aperũmu pa'isina Diore cuasana pa'isi'ere kũamu

¹ Diore cuasache ija'chea'me: Repau, "Jorema'ũ re'oja'chere ïsija'mũ", chii'si'ere jachama'ñe cuasaju, "Ïsirepaja'mũ Repau", chiiju masiju pojojũ cha'ame mai. Ūcuachi'a Repau, "Jorema'ñe cho'okaija'mũ chu'ũ", chii'si'e chuta'a repajẽ'e ñamanata'ni jachama'ñe cuasaju, "Cho'okaija'mũ Repau", chiiju masime mai.

² Mai aipǎi pa'isina jǎ'aja'ñe jachama'ñe cuasajuna Dios repnare pojokũ re'oja'che cho'okaiũ paniasomũ.

³ Mai Repau'te cuasanajeju ñoma'ñere Repau chu'ochi'a i'kaku chũ'ũñeji cho'osi'e masime mai, irũmu pa'iche peore sũnaũmũna'me cheja.

⁴ Mai aipǎi te'ena Repau'te cuasanajejuna repnare cho'okaniasomũ Dios. Abel Repau'ni cuasaku Ūcuauji cho'okaiuna Repau'ni pojokũ majaa'chũ Cain ïsiche na'a re'oja'chere ïsiasomũ. Repau'te cuasaku ïsisi'ejekuna Dios ña pojokũ, "Re'oja'che cho'omũ iku", chiniasomũ. Jǎ'aja'ñe Dios chũiche masi cho'okũ Repau'te pojosi'kujekuna jũnisosi'kureta'ni irũmujatu'ka repau cho'osi'ere cuasaju Diore pojochẽ che'chere'omũ maire.

⁵ Enoc ũcuachi'a Diore cuasakujekũ Ūcuauji cho'okaiuna jũnisoma'ñe vaju'ũji sũnaũmũna sasocojñooasomũ. Repau'te pǎi ku'ete'easome Dios sasocojñosi'kũni. Chuta'a repau sasocojñomarũmu, "Dios pojocojñokũ'mũ iku", chii'cojñokũ paniasomũ repau.

⁶ Maipi, "Dios pa'imũ", chini Repau'ni cuasaju, "Maipi s̃eto ïsija'mũ Repau mai s̃eẽñe", chini Repau'te cuasanarechi'a Ūcuau'na'me re'oja'che pa'ire'omũ. Repau'te cuasanare pojokũ'mũ Dios.

⁷ Noẽ ũcuachi'a Diore cuasakujekũ Ūcuauji cho'okaiuna pǎi chuta'a ñama'ñere Repau'ni Dios cho'opi'rache'te cho'osovajũchũache'te kũauna asa kũkũ jachama'ñe choovũ rua ujavũ cho'osomũ, repau rũjona'me mamachũina'me varomi runisomanẽũ chini.

Jā'aja'ñepi chekunare pāi repana Diore jachache cho'o ñoasomũ repau. Ūcuachi'a jā'aja'ñe cho'ouna Dios repau'te raa pojoku re'oja'che pa'iche isiasomũ, repau rekocho Repau'te masi cuasache'te cho'o ñoona.

⁸ Abraham ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna Repau soiche asa jachama'ñe repau saichejajē'e vesukuta'ni repau pa'icheja eta sanisoasomũ, Repau isira chiichejare sani kooru chini.

⁹ Ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna Repau isija'mu chiisichejare sani pa'iu, "Jmamaru pa'ija'mu", chini chivo rañapi cho'osivũ'ñare paniasomũ repau. Mamaku Isaana'me majanajeu Jacob ūcuaja'che Dios isija'mu chiisi'e asasinajeu ūcuaja'che chivo rañapi cho'osivũ'ñare paniasome.

¹⁰ Repau Abraham na'a pa'isirũmu pa'ijajoopo Dios ija'che cho'ora chini cho'osijoopo cunaumu ai pa'ijajoopo'te cha'aku paniasomũ.

¹¹ Ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna repau rñjore Sarare chiĩ peosi'koreta'ni, chiĩ paasomũ repau, aiva'uta'ni, "Dios chu'ure cho'okaija'mu chiisi'e ūcuarepa cho'okaija'mu", chini jachama'ñe cuasakujeku.

¹² Jā'aja'ñe cho'o Abraham aiva'upi paa jojosiña chura cunaumu pa'ina ma'ñjokojanukojeju kuēkuecu'ache raa jainukoame. Ūcuachi'a chiara mejavu pa'icañ mejacañjanukojeju kuēkuecu'ache jainukoame repana.

¹³ Repana pāi ūcuauko vajuña pa'irũmu Diore cuasaju pa'isinata'ni Repau isija'mu chiisi'e peore kooma'ñe jũnisoasome. Jā'ata'ni Diore cuasanajeu Ūcuauji cho'okaiuna repana koomanesi'e so'opi ñaju pojocheja'che cuasaju pojoasome repana, "Na'a pa'isirũmuna koojanaa'me mai", chini cuasaju. Ūcuachi'a cheja repana jmamaru pa'ijachere masiju jũnisisirũmu pa'ijachejare cutuju paniasome repana, cheja Dios isisicheja pa'inata'ni.

¹⁴ Pāi, repana ai pa'ijachejare cuasaju jā'aja'ñe i'kana, "Icheja mai jmamaru pa'ijachejajeku mai ai pa'imanejachejaa'me", chini cuasaju kuarena masime mai.

¹⁵ Repanapi mamachejare sani pa'iju aperũmu repana pa'iju eta raisichejare cuasaju pa'ito co'ire'ora'asi'kuu'mu repare repacheja.

¹⁶ Jā'ata'ni repana jā'achejajē'e cuasama'ñe na'a re'ojachejare repana cunaumu ai sani pa'ijachejare cuasaju paniasome. Jā'ajekuna repanapi, "Maire Paaku'te Diore cuasanaa'me chũkuna", chiito pojoasomũ Repau. Repau repanare pojoche'te cho'o ñoku repana pa'ijajoopo vu'ejoopo care'vakianasomũ Dios.

¹⁷ Dios Abraham Repau'te masi cuasache'te cho'o ñara chini ija'che chũ'uasomũ: "Mu'u neekare Isaare chu'uni isiku vani uosoju'u", chiniasomũ. Chikuna Abraham Repau'te cuasakujeku asa jachama'ñe Ūcuauji cho'okaiuna Repau, "Re'oja'che isija'mu chu'u", chini isikuna koosiva'uni ūcuate'euni vanisopi'raasomũ, Ūcuauji chũ'una.

¹⁸ Dios aperũmu ija'che i'kaasomũ repau'te: "Mu'u jojosiñare raa jainukore paaja'mu mu'u, Isaapi jojuña", chiniasomũ.

¹⁹ Jā'aja'ñe i'kacojñosiva'ureta'ni Abraham Dioni cuasaku, "Jũnisosinarejē'e vaso-masiku'mu Repau", chini cuasa mamaku'te Isaare vanisopi'rakuni jo'e Ūcuauji ūseuna vaimaneasomũ. Jā'ajekuna Abraham repau mamaku'te Isaare chuenisora'asi'kujekuna vajuraisi'kure paacheja'che paaasomũ.

²⁰ Isaac ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna na'a pa'isirũmu Dios re'oja'che cho'okaijachere masiku mamachũ kua jo'kaasomũ, Jacobna'me Esauere.

²¹ Jacob ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna repau jũ'ipi'rarũmu na'a pa'isirũmu Dios re'oja'che cho'okaijachere masiku José mamachũre kua jo'kaku vasochoji juvo ñu'iu Diore pojoasomũ.

²² José ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna repau jũ'ipi'rarũmu Dios, "Ija'che cho'oja'mu chu'u", chiisi'ere cuasaku ija'che i'kaasomũ: "Na'a pa'isirũmuna mai Israelpāi jojosiña icheja Egipto cheja etarũmu repana sani pa'ijachejana saiju chu'u tara sa tã'ju", chiũ chũ'u jo'kaasomũ.

²³ Moisés puka'kupāi ūcuachi'a Diore cuasanajeu Ūcuauji cho'okaiuna mamava'ure jñaasirũmu raa re'ojava'ujekuna pāi chũ'uku repana Israelpāi mamachũ apejñaasinani umuchũva'narechi'a jña'nu vanisoche chũ'u jo'kasi'eta'ni asa kukuma'ñe repava'ure chotepāimia chave paaasome.

²⁴ Repau Moisés ūcuachi'a Diore cuasakujeku Ūcuauji cho'okaiuna repau ainee pi'nisirũmu Egiptopāi chũ'uku mamako'te mamakujai'iu pa'icuheasomũ.

²⁵ Repana cu'are cho'uju jmanukoru pojoju pa'icheja'che pojoku pa'iche'te cuheku, Dios neena cu'ache cho'ocojñõjeja'ñe ūcuana'ame pa'iu cu'ache cho'ocojñoku pasa chiniasomũ repau.

²⁶ Ūcuachi'a Egipto cheja pa'iche cu'amajñaruã re'ojamajñaruãpi raa ro'iche paaku pojochejê'e chiima'ñe, "Cristo aipãina'me pa'ũ repaña cutucojñoñeja'ñe cu'ache cutucojñoñoku pa'icheji na'a re'omũ chũ'ũre", chiũ cuasaasomũ repaũ, Dios repaũte re'oja'che cho'okaijache cuasakũjekũ.

²⁷ Ūcuachi'a Diore cuasakũjekũ Ūcuajji cho'okaiũna pãĩ chũ'ũku pe'ruchejê'e vajuchuma'ñe repaũ cho'ora chiisi'ere ũcuarepa cho'oku Egipto cheja pa'isi'kũpi eta sanisoasomũ repaũ, Noma'kũre Diore cuasakũjekũ.

²⁸ Ūcuachi'a Diore cuasakũjekũ Ūcuajji cho'okaiũna repañare Israelpãĩ ũsurũmu pa'iche pascuarũmu cho'оче chũ'ũ jo'kakũ paniasomũ repaũ. Ūcuachi'a charo canarechi'a Dios jũ'iñe chũ'ũrũmu Israelpãĩ chiĩpi charo canapi jũnisomaneajũ chini repaña vũ'ña kakasa'ñaroãna jo'cha va'iva'na chiepi sa'fache chũ'ũasomũ repaũ.

²⁹ Repaña Israelpãĩ ũcuachi'a Diore cuasanajejũ Ūcuajji cho'okaiũna Maachiarã joopoji ruhiacho jãkũna ũcuachejapi jẽniasome repaña. Jã'aja'ñe jẽtena ña Egiptopãĩ ũcuaja'che jẽũu chini okopi jãkosi'epi co'ũna runisoasome.

³⁰ Ūcuachi'a repaña Israelpãĩ Diore cuasanajejũ Ūcuajji chũ'ũna Jericó vũ'ejoopo sieterepaumucujña repajoopo pa'iche rũhiso'koro pachu kutena repajoopo je'na pachusiso'koro Ūcuajji cho'okaiũna ñaña tãnisooasomũ.

³¹ Repajoopo pa'iko Rahab si'ũromio pa'isi'ko ũcuachi'a Diore cuasakojeko Ūcuajji cho'okaiũna Israelpãĩ ũcuajoopo'te ñañũ chini charo saisinare tijña repao vũ'ena sa re'oja'che kuirasi'kojeko Dios chũ'ũñe jachanare ja'me pa'ikota'ni repañana'me chuenisomaneasomũ.

³² Cheke chekũna cho'osi'e na'a raa kũache paamũ chũ'ũ ina cho'osi'e: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, ũcuachi'a chekũna Dios chũ'o kũana cho'osi'e. Jã'ata'ni jã'are peore kũato ruarepaa'me. Repaña cho'osi'ere churana kũara chini peore kũara'amũ chũ'ũ. Iechi'a kũara:

³³ Repaña te'ena Diore cuasanajejũ Ūcuajji cho'okaiũna tĩpãire cava cajejaniasome. Ūcuachi'a chekũna pãĩ chũ'ũna masi chũ'ũju repaña neenare sãĩñechi'a cu'ache cho'оче ũseasome. Chekũna ũcuachi'a Dios, "Chũ'ũni sẽejũ'ũ; cho'okasa", chini jo'kasi'ere Ūcuajji sẽejũna cho'okaniasomũ. Chekũna ũcuachi'a chai pa'icheja sa jo'kacojñoñosinata'ni kujñomaruũ ãũñejê'e ãusomaneasome.

³⁴ Chekũna ũcuachi'a uusoajũ chini toana cuacojñoñosinata'ni uusomaneasome. Chekũna ũcuachi'a pãipi repañani va'jñapi vanisoñũ chiũto tã'ta masiasome. Chekũna ũcuachi'a koka peosiva'na kokana carũniasome. Chekũna ũcuachi'a cavavesũva'na pa'isina chekũnapi repañani vaũũ chiũto raa cavamasiasome. Chekũna ũcuachi'a tũichejña canapi repaña neere cava tũa sasoñũ chini raito kũko saosoasome.

³⁵ Ūcuachi'a romi repaña majapãĩ jũnisosinare vajuratenã jo'e paaasome.

Chekũnata'ni pãipi repaña Diore cuasache'te jo'kasoa'ju chini vãsopi vaicojñoñonata'ni Repaũte cuasache Ūcuajji cho'okaiũna jo'kasoma'ñe pa'ijũ chuenisoasome, Repaũ pa'icheja re'oja'che pa'ijachere cuasajũ.

³⁶ Chekũna pãire cu'ache cutucojñoasome. Chekũna rupũ su'ũsuecojñoasome. Chekũnata'ni pãĩ chẽavũ'ñana cuaa quẽ'ke sũsocojñoasome.

³⁷ Chekũnata'ni catapi su'a vẽasocojñoasome. Chekũnare serruchova'jñapi ãũ chã'te vẽasoasome pãĩ. Chekũnare va'jñapi ju'je vẽasoasome. Chekũna te'ena kãñare peojũ va'i ca'ni kãñare ju'ijũ kũniasome. Chekũna chũova'na pa'ijũ cu'ache tĩjñeũna ku'ijũ cu'ache cho'ocojñojũ paniasome.

³⁸ Pãĩ, repañare cu'ache cho'onapi cu'achechi'a cuasajũ repaña re'oja'che pa'iche'te ñavesũjũ cu'ache cho'ojũna pa'ichejñare peojũ si'arũmu ku'ijũ paniasome repaña. Sũki peochẽjñana'me aikũjñare ku'ijũ, pa'juroãna'me cojña kãijũ ku'ijũ paniasome repaña.

³⁹ Dios repañare Repaũni cuasajũna ũcuaukore pojoasomũ. Jã'ata'ni Repaũ, "Re'oja'chere isija'mũ chũ'ũ", chiisi'e te'eu'terejê'e repañare peore isimaneasomũ,

⁴⁰ na'a pa'isirũmũna na'a re'oja'chere maina'me ũcuapa'rũva re'oja'che pa'iche'te kooajũ chini.

12

Jesuni masi cuasajũ paũũ cho'okaau

¹ Jã'ajekũna cũnaũmu pa'ina raa jainũko ñajũna Dios chiũche re'oja'che jo'kasoma'ñe cho'ojũ paũũ mai. Vũ'vũna na'a na'mi vũ'vũũũ chini repaña cãjĩñe ũha vũ'vũsone. Mai ũcuaja'che maire cho'ouachechi'a cho'ojũna maini Dios chiũche'te cho'ovesato na'mi vũ'vũna cho'ochẽja'che maire cho'ouache ũhasoñũ, Dios chiũche'te cho'oñũ chini.

Ūcuachi'a vuvuju cāve tāima'ne vuvuñu chini sē'sevu ju'ikāña tī'te jo'ka vusajana vuvacheja'che maire cu'ache cho'ouache'te jo'kaso re'oja'che cho'uche kokana pañu mai.

² Jesuni masi cuasaju pañu mai, cho'okaa. Ūcuauji cho'okaiuna Dios chu'o asa chēa jovosinaa'me mai Repau'te. Ūcuachi'a Repauji cho'okaiuna ūcua cuasaju si'arumu na'a re'oja'che pa'inaa'me mai. Repau Jesús na'a pa'isirumu pojoku pa'ijachere cuasaku, "Pai cu'ache cho'oja' chuenisoche vaju'chache'me jā'a", chini cuasa, cuhema'ne cu'ache cho'ocojñoku kurususē'verona chueniso jūni vajuraisi'kujeku cuna'muna muni Dios ñu'isaivu vujātu cakā'kona kueñe puasomu.

³ Jā'ajekuna Repau pa'iche'te cuasaju che'cheju pa'ijū'u. Pāi cu'ache pa'inare, "Joreu'mu iku", chiicojñoku rua cu'ache i'kacojñokuta'ni sāiñe i'kamaneasomu Repau. Jā'ajekuna pāipi musanukonani jā'aja'ne i'kato sumava'na pa'iju, "Pani tī'añe cuasoma'mu ie", chiima'ne cuasaju pa'ijū'u Repau'te.

⁴ Repau'te cuasache'te ūhaso'aju chini pāi cu'ache cho'ocojñonata'ni chuta'a chuenisoma'me musanukona.

⁵ Jā'ata'ni Dios musanukonare Repau neenajejuna chu'vache ie Repau chu'o pa'ikorovuna kuaju tocha jo'kasi'e asa cavesusosinaa'me musanukona: Asarepajū'u, chu'u chīi.

Maire Paaku musanukonare kukoku che'choche cuhemanējū'u.

Ūcuachi'a, "Pani tī'ama'nea'me ie", chiimanejū'u Repauji musanukonani cu'are cho'oūseto.

⁶ Dios Repau oinare kukoku che'choku'mu.

Ūcuachi'a Repau neenare te'eñoā cu'ache ti'jñeñe jo'kamū Dios, repanapi cu'are jvomasiju jo'kaso re'oja'che paapu chini, i'kache'te cavesusosinaa'me.

⁷ Musanukonani te'eñoā pa'icu'ache ti'jñeto, "Dios maire kukoku che'choku'mu", chini cuasa cuhemanējū'u, jā'aja'ne Repau neenare kukoku che'choku'te. Ūmupāi chīi paana ūcuaja'che repana chīi kukoju che'chome.

⁸ Dios Repau neenare ūcuanukore kukoku che'chomu. Repauji musanukonani jā'aja'ne kukoku che'choma'to Repau mamachīi peonajeju ja'ku peonaja'ne pa'ira'ame musanukona.

⁹ Mai chīiva'na pa'irumu mai ja'kupāipi cheja pa'inapi maini kukoju che'chojuna ña kukuju pa'isinaa'me repanare. Jā'ajekuna mai ja'kure Diore Cuna'mu Pa'iku'te na'a rua Masikuji maire kukoku che'choku'te na'a rua vajuchuju Repauna'me si'arumu re'oja'che pañu mai.

¹⁰ Mai icheja jmamakarū pa'irumu mai ja'kupāipi repanare re'oja'che cho'ore'uche cuasochē'te cuasaju kukoju che'chome. Diota'ni maire oiu re'oja'chere che'choku'mu maipi Repau pa'icheja'che si'arumu na'a rua re'oja'che paapu chini.

¹¹ Maipi kuku re'oja'che che'chea'ju chini Diopi cu'ache ti'jñeñe jo'kato repa cu'ache ti'jñerumu pojomanaa'me mai. Rupu oinaa'me. Jā'ata'ni maipi kuku re'oja'chere che'cheni na'a pa'isirumuna pa'iju etajani re'oja'che pojoju pa'ijanaa'me.

Dios chu'o asacuhemanējū'u

¹² Jā'ajekuna pāi vuvuju ca'naso repana jūjñana'me ñukas'ka koka peokuna jo'e na'a rua vuvuñu chini cho'ucheja'che cho'oua Dios chiiche'te peore cho'ore'ocheta'ka koka paaju cho'oua pa'ijū'u.

¹³ Ūcuachi'a vuvuma'a re'ojama'a ro'onarejē'e vuvure'oma'a care'vacheja'che re'oja'chechi'a cho'oua cu'ache cho'omairo pa'ijū'u, musanukonare ja'me pa'inapi Jesure cuasanata'ni re'oja'che pa'ivesunapi ña chēa ūcuaja'che re'oja'che paapu chini.

¹⁴ Ūcuanuko musanukona rekoñoā re'oja'che pa'iju Dios chiiche'te re'oja'chere cho'oua pa'ijū'u, Dios neena pa'iche pa'iju. Jā'aja'ne pa'imani Repau'te sani ñamanejanaa'me.

¹⁵ Sāiñechi'a kuiraju pa'ijū'u, cu'ache cuasokuna te'eujē'e Dios oiu cho'okaisi'ere cuheju chekunani eo aūñeja'ne cu'ache cho'oua cacu'omaneñu chini.

¹⁶ Musanukona umupāi te'eujē'e murūjo peoko'te romineeju pa'imanejū'u. Romi ūcuachi'a muñju peoku'te umuneju pa'imanejū'u. Ūcuachi'a Dios jo'kache te'eujē'e cuhemanējū'u. Jā'aja'ne cho'oasomu Esaú. Āiñechi'a cuasaku Dios jo'kasi'ere puka'ku charo cakujekuna repau'te isijache cuasasi'e jo'kasoasomu.

¹⁷ Musanukona repau cho'osi'e masime. Na'a pa'isirumu puka'ku jūnisopi'raku repau'te Dios re'oja'che cho'okaiachere ūcuauji kuakuna asara chiitota'ni kuacuhasomu. Asaneeju rua oiku'teta'ni care'vachejē'e peoasomu repau'te, ūcuare Dios jo'kasi'e cuasache jo'kasosi'kujekuna.

¹⁸ Aperumũ pa'isina Israelpãi cho'ocojñoñeja'ñe cho'ocojño cuasaju Diore jovo-manesinaa'me mai, Jesucristo'te cuasaju jovosina. Moiseni Repau chũ'ũñe'te jo'karumũ Diopi aikũtĩre pa'ia toapi uuku chija'chena'me fe'neñena'me oko raa rache paniasomũ.

¹⁹ Jã'aja'ñe cho'orumũ trompetavũ asochena'me Dios i'kacheji ruarepa asoku vajuchũache asokuna, asa kukaso, "Jo'e i'kamanea'ku Repau", chinasome repana pã.

²⁰ Reparumũ pã Diopi jã'aja'ñe raa ujachũ'opi i'kaku ija'che chũ'ũñe jo'kasi'ere asa kukaso repakũti kueñe pa'icueasome: "Musanukona neenapi ũcuauakujĩ chekurumũ cu'ava'ũpi aikũtina ve'ejaitojẽ'e catapi su'a vẽasojuũ repava'ure. Jã'apãani cunarujĩ vanisojuũ", chiisi'ere asani.

²¹ Repakũti raa vajuchũache ñoasomũ. Vajuchũakuna Moisejatu'ka ña, "Kakucajejani kurukurumũ chũ'ũ", chinasomũ.

²² Maita'ni Repau'te Diore Si'arumũ Pa'ikũ'te cuasaju jovosinajeju cunaumũ pa'ijooopo Siõn aikũti pa'ijooopo mama vũ'ejoopo Jerusalẽn vajuchũma'ñe sani pa'ijanaa'me. Angeles raa jainũko kuẽkuecu'anuko Diore pojoju chi'isina pa'ichejana saijanaa'me mai.

²³ Ũcuachi'a Dios neekuanupũ'me mai, cunaumũ pa'iphũro charo mami tochacojñosina. Diore pã ũcuaukore repana cho'osi'e peore ro'iche Chũ'ũkuni jovosinaa'me mai. Repau'te cuasanajeju Ũcuauji cho'okakuna re'ojarekoñoã paaju jũnisosirumũ cunaumũna sani re'ona carũhisina pa'ijanaa'me.

²⁴ Dios mamare, "Ija'che cho'oñũ", chiisi'e Cho'okaisi'kũre Jesure jovosinaa'me mai, Repau chiepi rao mai cu'a jũni Ro'ikaisi'kũre. Ro'ikaisi'jekuna Dios Repau'te chie rao jũnisosi'kuni ña, maire oiũ, "Ro'iche peomũ inare", chinasomũ. Jã'ata'ni Abelre chie rao jũnisosi'kũre ña, "Ro'iche pa'imũ ikũre Cainre, repau'te vanisosi'kũre", chinasomũ Dios. Maita'ni Jesupi chie rao jũni ro'ikakuna Diore re'oja'che ja'me pa'ime chura.

²⁵ Jã'ajekuna cuasarepaju pa'ijũ Dios maire i'kache asa jachaju cuhema'ñe pa'ijũũ. Aperumũ pa'isinare Israelpãi Dios icheja chejare pa'iu i'kache asa jachajũna raa cu'ache ti'ñeasomũ. Jã'ata'ni irumũ Repau chũ'o cunaumũ i'kache'te maipi asa jachato na'a cu'ache ti'ñeja'mũ maire.

²⁶ Moiseni Repau chũ'ũñe jo'karumũ Diopi ruarepa asoche i'kakuna cheja ñũ'kueasomũ. Na'a pa'isirumũ ũcuaja'che cho'ojachere kuaku ija'che i'kaasomũ Repau: "Jo'e te'echo ñũ'kueche cho'oja'mũ chũ'ũ. Jã'ata'ni chejachi'a te'echeja ñũ'kueche cho'oma'ñe cunaumũ peore ñũ'kueche cho'oja'mũ chũ'ũ", chinasomũ Repau.

²⁷ "Jo'e te'echo cho'oja'mũ", chiiche ija'che i'kamũ: Diopi cho'ouna cu'amajñaruã Repau cho'osimajñaruã peore si'asoja'mũ. Jã'aja'ñe cho'osirumũ Repau pa'ichejaqueechi'a pa'ija'mũ.

²⁸⁻²⁹ Jã'ajekuna Dios maire chũ'ũñe jo'kasi'e tuacu'achejekuna mai si'arumũ chũ'ũju pa'ijache masime mai. Jã'a ñisijachere cuasaju Repau'te, "Re'orepamũ, Ja'ku", chiiju pañũ mai. Ũcuachi'a Repau'te mai Cuasaku'te Diore cuhenare vatĩ toa saokũjekuna cuasa kukaju, raa chiiju, pojoju pañũ mai Repau'te, maini pojoa'ku chini.

13

Diopi pojoa'ku chini cho'ochete kuamũ

¹ Musanukona majapãija'ñe sãĩñechi'a oiche jo'kasoma'ñe pa'ijũũ.

² Ũcuachi'a musanukona vũ'ña sainare ñamanarejẽ'e pojoju re'oja'che cho'ojũ pa'ijũũ. Jã'aja'ñe cho'ojũ chekuna vesuju ángele'te pojoju re'oja'che cho'oasome.

³ Pãĩ chẽavũ'e cuacojñosiva'nare cuasaju, "Jã'aja'ñe chẽacojñofo kuiranare chicojño'okũ'mũ", chini cuasa ũcuanaana'me chẽacojñosinaja'ñe cuasaju oiju kuirajũũ repanare. Ũcuachi'a musanukona chũova'na cu'ache cho'ocojño'ova'nare cuasaju repana cho'ocojñoñeja'ñe cu'ache cho'ocojñosi'ere cuasa, "Cu'akũ'mũ jã'aja'ñe cho'ocojñofo", chini cuasaju kuirajũũ repanare.

⁴ Ũmũpãĩ, musanukona rãjoromiva'nare re'oja'che paaju murãjoromi peonare romineema'ñe pa'ijũũ. Romi, musanukona ũmũpãiva'nare re'oja'che pa'ijũ mũũjũpãĩ peonare umuneema'ñe pa'ijũũ. Dios umũpãina'me romi repana pa'imani cu'a cho'onare repana cu'ache cho'osi'e ro'iche chũ'ũja'mũ.

⁵ Kurineema'ñe pa'ijũ musanukona paache'te ña pojoju jo'e na'a raa paañũ chiimanejũũ, Dios ija'che i'kasi'jekuna: "Musanukonare kuirache cuhasomau jo'kasomaneja'mũ chũ'ũ musanukonare", chinasomũ Repau.

⁶ Jã'ajekuna, "Repau cho'okaija'mũ", chini cuasaju vajuchũma'ñe maire aperumũ i'kasi'ere ija'che i'kare'omũ:

Diopi chũ'ũni cho'okaiũna vajuchũmaneja'mũ chũ'ũ.
Diopi ũseto pãĩ, zje'se cu'ache cho'ojanaa'ñe chũ'ũ're?
chiisi'e.

⁷ Músanukonare re'oja'chere Dios chũ'o chũ'vaju chũ'usinare cuasaju pa'ijũ'u. Repana jũ'ĩnetũ'ka re'oja'che pa'ijũ Jesucristo'te cuasaju pa'isinaa'me. Repana pa'isi'ere cuasaju che'che ũcuaja'che cho'ojũ pa'ijũ'u.

⁸ Maire Paaku Jesucristo aperũmu ũcuarepa pa'isi'ena'me irũmu pa'ichena'me na'a pa'isirũmu pa'ijache ũcuate'e cho'okũ'mu. Sañoma'ku'a'mu Repau.

⁹ Jã'ajekũna pãĩ musanukonare ma'a tĩma'ana sacheja'che si'ache tĩĩne che'choche ũcuamakaru asajũ'u. Āu te'emajñaruã ãĩũseju, "Jã'are ãimaneni na'a re'oja'che cho'ome musanukona", chiijũ che'chome repaña. Jã'ata'ni repaña che'choche jorechũ'oa'me. Ija'chea'me ũcuarepa: Dioni cuasajũna Repauji oĩũ re'oja'che cho'omasirekoñõã cho'okaiũna si'arũmu na'a rua re'ojarekoñõã paajanaa'me mai.

¹⁰ Jesucristo mai cu'are peore kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'ejekũna ro'iche peomu maire chura. Jã'ata'ni pãĩ aperũmu chũ'u jo'kasi'e irũmujatũ'ka repaña cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'ĩũ chini jo'cha va'iva'nare vaniso judío phairipãire ĩsijũ pa'ina Jesucristo cho'okaisi'ere jachame. Jã'ajekũna Repau cho'okaicojñõmanajeju repaña cu'ache cho'osi'e si'arũmu ro'ijũ pa'ijanaa'me.

¹¹ Judío phairi aipi Dios vũ'e na'a sa'navũ caruupũna Dios pa'iruupũna jo'cha va'iva'na chie cuaamũ, pãĩ cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'ikasa chini. Repava'nare va'iva'nare chie paasiva'nareta'ni vũ'ña na'a saitona etua sa uoosomasu.

¹² Jesũ ũcuaja'che pãĩ cu'ache cho'osi'e ro'ire ũcuau chiepi rao ro'ikaiũ vũ'ejoopo na'a saitona chuenisoasomũ, ro'ikakũna Dios neenachi'a paapu chini.

¹³ Jesure vũ'ejoopo na'a saitona Chuenisosi'kũni cu'ache cutume pãĩ. Maijẽ'e ũcuaja'che vũ'ejoopo eta saicheja'che aperũmu cho'osi'ere ũhaso Jesuna'me re'oja'che pa'ijũ, pãĩpi maini Repau'te cutucheja'che cu'ache cututojẽ'e cuasama'ñe paũu mai.

¹⁴ Icheja ai pa'ijajoopoji peokũna Dios pa'ijooipo mai ai sani pa'ijajoopo'te so'opi ñaju pojocheja'che cuasaju cha'aju pa'ime mai.

¹⁵ Jã'ajekũna maire jũni ro'ikaisi'kupi Jesucristoji cho'okaiũna, si'arũmu Repau'ni pojoju, "Re'orepamũ; rua re'okũ'mu mu'ũ", chiijũ paũu mai, pãĩ aperũmu pa'isina Dioni pojoju cu'amajñaruã ra ĩsisi'eja'che. Mai jã'aja'ñe sũẽñe'te asara chiimũ Dios. Jã'ajekũna Repau'te re'oja'che sũẽju pojoju paũu mai.

¹⁶ Ūcuachi'a musanukona re'oja'che cho'ojũ chekũnare kuirachena'me repanare cho'okaiju pa'iche cuhasoma'ñe cho'ojũ pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe cho'oto Repau'ni ĩsicheja'che cho'ojũna rua pojoja'ũ Dios.

¹⁷ Ūcuachi'a musanukona pa'icheja canare Jesure cuasana ainare ña, vajučũju repaña chũ'ũñe asa jachama'ñe cho'ojũ pa'ijũ'u. Musanukonapi Repau'te cuasache'te ũhasoma'ñe masi cuasaju paapu chini repaña musanukonare kuirajũ pa'isi'e ro'ija'mu Dios. Repanani ña, vajučũju jachama'ñe pa'ito pojoju kuirajanaa'me repaña musanukonare. Jã'ata'ni musanukonapi repanani jachato sũmava'na pa'ijanaa'me repaña. Ūcuachi'a jã'aja'ñe jachani re'oja'che pa'ichejẽ'e che'chemanejanaa'me musanukona.

¹⁸ Chũkũna'te Dioni sũekaijũ'u, re'oja'che cho'okaau. Repau'ni cho'okaiju peore chũkũna'te cho'ore'ochetu'ka re'oja'che si'ache cho'ojũ pa'ime chũkũna, Repauji chũkũna pa'iche'te ña pojoa'ku chini. Jã'aja'ñe cho'ojũ meñe cuasa ña, "Re'oja'chere cho'ome mai", chiĩnaa'me chũkũna.

¹⁹ Dioni rua sũekaijũ'u chũ'ũre, chiimũ chũ'u; Repauji chũ'ũni musanukona pa'ichejana pesa saũna jo'e sani ñara chiimũ chũ'u musanukonare.

"Diopi re'oja'che cho'okaau", chini chũ'o saosi'ea'me

²⁰ Musanukonare ũcuachi'a sũekaimũ chũ'u Repau'te. Mai rekoñõã re'oja'che pa'iche cho'okaikũ'mu Dios. Ūcuauji maire ovejava'nare masi kuiracheja'che re'oja'che kuiraku'te Maire Paaku'te Jesure jũniso tãcojñõsi'kũre vasosi'ku'a'mu. Mai cu'are ro'ikasa chini jũnisõũna Repau raosi'e chiere ña, "Pãĩ cu'ache cho'osi'e ro'ĩ peore ro'iche'me ie", chiniasomũ. Jã'aja'ñe cho'osi'ejekũna irũmu Diona'me si'arũmu re'oja'che pa'ire'omũ maire, Repau mamare, "Ija'che cho'oũu", chiisi'e cho'osi'epi si'arũmu pa'ũna.

²¹ Repauji musanukonare re'oja'che cho'okaiũ Repau chiiche cho'oũũ chiisi'e karache peore ĩsia'ku. Maire ũcuankore re'oja'che cho'okaau, maipi re'oja'che cho'omasiju re'oja'che cho'ojũna mai pa'iche'te ña pojora chini. Repau Jesucristo maire re'oja'che cho'okaisi'ena'me re'oja'che cho'okaiche'te jo'kasoma'ñe cuasaju si'arũmu, "Re'orepamũ, ja'ku; rua re'okũ'mu mu'ũ", chiijũ paũu mai. Jã'aja'ñe paau.

²² Chũ'u majapãijana, ie chũ'o jmanukoru tochasi'ejekũna chũ'u chũ'vaku tochasinukoru peore asa cho'ojũ pa'ijũ'u.

²³ Mai majapāiija'ia Timoteo pāi chēavv'e cuaocojñosi'ka etocojñocuhaasomv. Repavji ichejana na'mi ratu ũcuaana'me sani űaja'mv chv'v musanvkonare.

²⁴ Chv'vna'me pa'ina Italia cheja raisina ja'me chv'o saome musanvkonare. Musanvkonare chv'vna'me musanvkona Dios neenare ũcuanvcore chv'o saomv chv'v.

²⁵ Musanvkonare ũcuanvcore Diopi re'oja'che cho'okaav, re'oja'che pa'imasia'jv chini. Re'omv.

Santiago chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Santiago, Diona'me Maire Paaku Jesucristo'te cho'oché cho'okaikují musanukonare mai aipáiu Israel chíi docerepana jijosinani chu'o saomu, si'achejñarua te'ekuanuchi'a sani pa'inare. ¿Pa'iche?

Diopi cho'okaiuna pa'imasiche'me

² Asarepajü'u, chu'u majapáijana. Musanukonani pa'ivesacheji si'ache ti'jñekuna ñani pojoju, "Re'omu chu'ure", chíiü pa'ijü'u,

³ iere masijü: Jesucristoni cuasajuna pa'ivesache ti'jñekuna kokarekoñoa paaju cu'are jüvomasijü cu'ache cho'oma'ñe pa'ijü Repauni ücua cuasani rekoñoa na'a rua re'oja'che pa'imasirekoñoa paajanaa'me.

⁴ Já'aja'ñe pa'imasirekoñoa paañu chini pa'ivesache ti'jñeñe cuhema'ñe ücua Dioni cuasaju pojoju si'arümü na'a rua re'oja'che pa'iche'te che'cheju pa'ijü'u, musanukonapi re'ojarekoñoa're paaju Dioni masi cuasajuna re'oja'che pa'iche karamanea'ku chini.

⁵ Musanukona ücuauakují te'eu re'oja'che pa'ivesani Dioni sējējü'u, cho'okaau. Repau'te sēenare ücuauakore cuhema'ñe pojoku karama'ñe cho'okaiü pa'iku'mü Repau repana sēeñe. Já'ajekuna musanukonapi sēeto cho'okaija'mü Repau.

⁶ Já'ata'ni Repau'te sēni Repau cho'okaijache jachama'ñe cuasajü'u. Repau cho'okaiche jachana repana rekoñoa rühirekoñoa peonajeju chiacha fa'aküjña ücuauaká'jño tuta saocojñoñeja'ñe cuasame.

⁷⁻⁸ Páiu já'aja'ñe pa'iku te'eñoa cuasaku te'eñoa jachaku sēemu. Repau, "Dios chu'ure isija'mü", chíiü cuasaku sēesi'e koomaneja'mü, rühine cuasamaü ücuarepa cho'oma'kujeku.

⁹ Chuova'u pa'iva'upi Jesucristo'te cuasaku Dios isiche re'oja'chere paaku pojoku paaü.

¹⁰ Ücuachi'a kuriü Diopi repau kurineesi'ere tuasöuna pojoku paaü; kurineena korosi'e si'asöñeja'ñe na'mi si'asöme.

¹¹ Oteñü üsüüji ruarepa asuto kuene jünisö repañü koro re'oja'che ñosi'e tuä'tua cho'osömu. Kurineeku'te ücuachi'a já'aja'ñe ti'jñemu. Repau na'a rua kurire koora chini pöse koo isirumuna cho'osöja'mü.

Cu'ache cho'ouache jüvomasiche'me

¹² Páiu vatipi repauni cu'ache cho'oché'te chü'ukuna jüvomasiku cho'omaneni pojomu. Já'aja'ñe cho'o etajaisirumu repañü vati chü'usi'e cuhekuna Dios, "Chu'ure chíinare ija'chere isija'mü chu'u", chíisi'ere, Ücuaua'me ai re'oja'che pa'iche'te isija'mü repau'te.

¹³ Chekurümü páiu repauni cu'ache cho'ouache cuasoto, "Diopi chü'ucosomu ie chu'ure", chíimanea'ku. Repau Dios cu'ache cho'ochéj'e cuasamaü te'eu'terej'e cu'ache cho'oa'ju chini chü'uma'kua'mü.

¹⁴ Maire pái ücuauakore maire cu'ache cho'ouache cuasoché'te cuhema'ñe ücua cuasaju pa'ito na'a rua cho'ouache cuasomu.

¹⁵ Já'aja'ñe cuasokuna cu'ache cho'oneeju jüvoma'ñe cho'ome mai. Si'arümü na'a rua cho'öju pani jünisösirumu cu'achejana saijanaa'me mai, cu'ache cho'osi'e ro'i.

¹⁶ Chu'u majapáijana, tíiñe cuasama'ñe jorechu'o cuasama'ñe pa'ijü'u.

¹⁷ Re'oja'che pa'iche peore umupi raiche'me, Dios pa'ichejapi. Cuaumu pa'iche peore cho'osi'ku Dios isiche'me já'a re'oja'che pa'iche. Si'arümü Ücuau pa'iu Repau cho'oché chu'osi'e sa'ñeñeja'ñe sa'ñema'ñe ücua re'oja'che cho'oku pa'iku'mü Repau. Já'ajekuna cu'ache cho'oché chü'uma'kua'mü.

¹⁸ Repau chíiche'te cho'oku maire Repau chu'o ücuarepare asa chēarena pa'iche re'oja'chere isisi'kua'mü Repau, maipi Ücuauñi charo jovo pa'iche mamare pa'ijü paapu chini.

Diore masi cuasaju pa'iche'me

¹⁹ Asarepajü'u, chu'u majapáijana. Iere cuasaju chekuna pái i'kache asa cuhema'ñe pa'ijü si'areparümü i'kama'ñe pa'ijü ücuachi'a na'mi pe'rumanejü'u.

²⁰ Dios chíiche pe'rucheji re'oja'che cho'oma'ñea'me.

²¹ Já'aja'ñejekuna musanukona rekoñoa cu'ache cuasachena'me cu'ache cho'oché peore ühasö Dios chu'o musanukona asa chēasi'ere cuhema'ñe pojoju cho'öju pa'ijü'u. Maipi repachu'ore masi cuasaju asaju pa'ito mai rekoñoa re'ojarekoñoa care'omu.

²² Jā'ata'ni mʉsanukonapi tiiñe cuasamaneñu chini asachechi'a asaju pa'imanejũ'u; repachu'o chũ'ñe cho'oju che'cheju pa'ijũ'u.

²³⁻²⁴ Pãiu Dios chu'o asakata'ni repa chũ'ñeje'e cho'oma'ku ñare'avaji repau chia ñasi'kuta'ni churi sani repau chia ñasi'e, "Jā'aja'imũ chu'u", chiima'ñe teana cavesucheja'che cho'omu.

²⁵ Jā'ata'ni pãiu repau asa chẽasi'e Dios chu'o re'oja'che chũ'ñe cavesuma'ñe cuasaku jā'aja'ñe pa'ima'kuamũ. Repau re'oja'che cho'ora chiiche Dios chu'o chũ'ñe jachaku ũhasõma'ñe pojoku cho'oku pa'ikuamũ.

²⁶ Ūcuauakũji Diore pojõju cho'omajñaruã rua cho'okuta'ni jãvoma'ñe ũcuauache i'kaku pani tiiñe cuasakũjeku rupũ cho'ote'emũ repamajñaruã.

²⁷ Mai Ja'ku Diopi ñato Repau'te masi cuasaju cho'uche ija'chea'me: Chũviva'nana'me va'jeva'nare ña oiju cho'okaichena'me, chũova'na cuasaju oiva'nare chũrokaichena'me Repau'te cuasamana cu'ache cho'ucheja'che cho'oma'ñe pa'iche.

2

Ūcuapa'rũvachi'a ũcuauakore re'oja'che cho'uche'me

¹ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Maire Paaku'te Peore Masiu'te Jesucristo'te cuasanajeju chekunare pãiu ũcuapa'rũvachi'a re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u.

²⁻³ Chekurũmu mʉsanukona chi'i pa'ivũ'ena kuriũ, aniñocava pachokuricava ju'iu, kãña rua re'ojakãña ju'ikũji rani kakato repau'te re'oja'che cho'oju, "Ichejana re'ojachejana pũujũ'u", chiime mʉsanukona. Ūcuate'erũmu chũova'u pa'iva'u, kãñaruã rua aikãñaruã ju'iu rani kakamu. Chekurũmu jā'ava'ureta'ni, "Jā'achejare rupũ nukajũ'u mũ'u. Jā'apãani chejarepare pũũ ñu'ijũ'u", chiime.

⁴ Jā'aja'ñe cho'oni mʉsanukonare cho'ouache'te cu'are cuasaju chekunare pãiu ũcuapa'rũvachi'a re'oja'che cho'oma'me. Jā'aja'ñema'mu Jesucristo'te cuasana cho'uche.

⁵ Chu'u majapãijava'na, masi asajũ'u ie: Pãiu icheja cheja pa'irũmu chũova'na pa'iva'nare repapani Ūcuauani masi cuasaju, Repau, "Chu'ũre chiinare iere isija'mu chu'u", chiisire'ere isina koo Repau pa'ichejana sani Ūcuauana'me re'oja'che paapu chini chẽamu Dios.

⁶ Jā'ata'ni mʉsanukona chũova'na pa'iva'nare cu'ache cho'onaa'me. Mʉsanukonare cu'ache cho'onani kurinarechi'a re'oja'che cho'oñu chiime mʉsanukona. Jā'ata'ni repanare põsero'ire ro'ima'to mʉsanukonare chẽa jñajũu sa pãiu chẽañe chũ'unare ti'jñeñena nuko, "Ro'ijũ'u", chiiju ke'reme repana mʉsanukonare.

⁷ Ūcuachi'a mʉsanukonare Paaku'te Re'oku'te Jesucristo'te rua cu'ache i'kanaa'me repana kurina. Jā'ajekũna, zje'se pa'iuana mʉsanukona repanare na'a re'oja'che cho'oñu chiiche?

⁸ Mʉsanukonare Peore Chũ'uku Dios, "Ija'che cho'ojũ'u", chiiju chũ'uuna aperũmu ija'che chiiche tocha jo'kasi'e, "Chekunare pãiu oiju cuasajũ'u, mʉsanukona meñe oiju cuasacheja'che", chiiche'te cho'oni rua re'oja'che cho'ome.

⁹ Pãiu ũcuauakore kurinana'me chũova'na pa'iva'nare ũcuapa'rũvachi'a oiju cuasaju pa'ijũ'u. Mʉsanukonapi jā'aja'ñe cho'oma'ñe kurinarechi'a na'a rua chiiju pani Diopi ñato cu'ache cho'ome, Repau chũ'ñe'te jachaju.

¹⁰ Pãiuji Dios chũ'ñe peore cho'okũji te'emaka cho'omaneni Diopi peore jachaku cho'oma'ñeja'ñe pa'imũ.

¹¹ Repau Dios, "Mʉsanukona pa'imane ja'me kãimanejũ'u", chiiju chũ'usi'kupi Repau, "Pãiu vaimanejũ'u", chiiju chũ'uasomu. Jā'ajekũna pãiu repana rũjoromi peonare romineemanata'ni pãire vanisõni Dios chũ'ñe'te jachame.

¹² Jā'ajekũna mai re'oja'che cho'oñu chiiche Chũ'uku Dios mʉsanukona cho'osi'e ro'i chũ'ujañere cuasaju i'kaju, pãiu ũcuauakore ũcuapa'rũvachi'a oiju re'oja'chere cho'oju pa'ijũ'u.

¹³ Reparũmu Dios mʉsanukonare chekunare oimanesinajejuna sãife oimaneja'mu. Jā'ata'ni mʉsanukona chekunare oiju pani Diopi ũcuaja'che ña oiu chũ'uuna re'oja'che pa'ijanaa'me.

Chu'ochi'a i'kama'ñe cho'uche'me

¹⁴ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Pãiu, "Diore cuasaku'mu chu'u", chiikũji re'oja'che cho'omaneni peoche i'kaku pa'imũ. Masi cuasama'kũjekũna Dios repau'te vati toa sani uuche ũsekaimaneja'mu.

¹⁵ Chekurũmu Diore cuasakũni chekurũmu Diore cuasakoni repau irũmu chiiche kãñana'me ãu karamũ.

¹⁶ Musanukonapi repava'ore karache'te ña re'oja'che cho'okaimanapi rupũ chũ'ochi'a re'oja'che cutuju, "Re'oja'che sani, ãu mu'ure uache cho'o ãijũ'u. Ūcuachi'a mu'ure susuto kãña ruikãñare sa'che ju'ijũ'u", chiito, ¿ãquepi re'oja'ch repava'ore? Cho'okaicojñoma'mo repao.

¹⁷ Diore cuasache ũcuaja'che pa'imũ. "Diore cuasaku'mũ chũ'u", chiikujı re'oja'chejẽ'e cho'o ñoma'kũpi rupũ chũ'ochi'a i'kaku Repau'te masi cuasama'kujeku peoche i'kaku cho'oma'ñe masime mai.

¹⁸ Chekurũmu pãı ija'che i'kame: "Diore cuasakuasomũ jã'u. Ikuta'ni re'oja'chere cho'okũ'mũ", chiime. Jã'ata'ni pãı re'oja'chere cho'omaneni, ¿je'se repana Diore cuasache cho'o ñojanaa'ñe? Chũ'u Diore cuasache'te cho'o ñokũ re'oja'che cho'okũ'mũ.

¹⁹ Mũ'u, "Dios Ūcuate'eũ'mũ", chiũ cuasakujeku masi cuasamũ. Jã'ata'ni vati ũcuaja'che Dios pa'iche'te masijũ vajuchũju kurukurume. Jã'ajekũna rupũ cuasajũ pa'ima'ñe ũcuachi'a re'oja'chechi'a cho'oju pa'iche chiimũ maire.

²⁰ Tiiñe cuasamanejũ'u. Pãı, "Diore cuasame chũkũna", chiinapi re'oja'chere cho'o ñomaneni Repau'te masi cuasamanajeku peoche cutuju pa'ime. ¿Jã'a vesuche musanukona?

²¹ Dios mai aipãũ'te Abrahamre repau cho'ochete ña, "Re'okũ'mũ ikũ", chiniasomũ, repau mamaku'te Isaare ũsema'ñe Repau'ni isiku vani uosõkaipi'rache'te ñani.

²² Jã'are cuasa ñato Abraham Dios chũ'usi'ere cho'okũ repau Diore masi cuasache cho'o ñosi'e masire'omũ.

²³ Jã'are kuaku aperũmu Dios chũ'o tocha jo'kasi'e repau Abraham pa'iche ija'che kuamũ:

Abrahamre Repau'te masi cuasakujekũna, "Re'okũ'mũ ikũ", chiniasomũ Dios, chiimũ repa tocha jo'kasi'e. Repau Abraham, "Diore ja'me pa'ikũ'mũ ikũ", chicojñosomũ.

²⁴ Chura ie masime musanukona: Maire ũcuachi'a Repau'te masi cuasanani, "Re'onaa'me ina", chisa chini Dios mai cuasachechi'a ñama'ñe mai cho'ochete ũcuachi'a peore ñaku pa'imũ.

²⁵ Aperũmu Rahabre s'i'uromio pa'isi'kore ũcuaja'che, "Re'oko'mo iko", chiniasomũ Dios repao ija'che cho'osi'ere ñani: Repao pa'ijoopo pa'iche'te ñajani ra repana majapãire kuafũ chini charo saisinani repao vũ'ena chave cuaa kãu ma'a tũima'api co'choasomo repao.

²⁶ Cheke ija'chea'me: Pãı ca'nivũji rekocho peoni jũnisõsi'kujeku cho'oma'mũ. Diore cuasache ũcuaja'chea'me. Pãıjuji, "Diore cuasaku'mũ chũ'u", chiikujı re'oja'che cho'omaneni Repau'te cuasarepama'kujeku peoche i'kaku jũnisõsi'kujja'che cho'oma'mũ.

3

Chũ'opo cho'ochete kuamũ

¹ Asarepajũ'u, chũ'u majapãijana. Iere masijũ Dios chũ'o che'chona jairepanũko pa'imanejũ'u: Mai chekũnare che'chomasina Dios pãı ũcuauũko cho'osi'e ro'iche chũ'ũrũmu maipi Repau chũ'o che'choche'te masi cho'omaneni Repau chũ'ũñe'te vesujũ cho'omanesinare na'a rua cu'ache cho'ocojñojanaa'me.

² Ūcuauũko te'eñoã tiiñe cho'oju pa'inaa'me mai. Jã'ata'ni pãıjuji jmakarujẽ'e cu'ache i'kamaneni re'okujeku cu'ache cho'ochete peore jũvora'amũ.

³ Kavachoji maini jachamanea'ku chini chũ'opona frenomaka jũoru ũcuauũchejña tachoji kuhare'omũ repau'te.

⁴ Ūcuachi'a choovũ ujavũ pa'iche'te cuasajũ'u. Rua ujavũji rua tuta saocojñovũta'ni tachova'tirũ rua jmava'tirũji pãıũ repavũ tachoku repau'te uachejña tachoku kuhare'omũ.

⁵ Chũ'opoã ũcuaja'che cho'omũ maire. Rua jmachũ'oruãta'ni ũcuachũ'oruãpi rua si'ache i'kaju cho'onaa'me mai, repachũ'opoã chiiche cho'oju. Toa ũcuaja'che rua jmatoarujẽ'e airo rua ujaairo peore uusõmũ.

⁶ Chũ'opoã ũcuaja'che toa pa'icheja'che pa'ichũ'opoãjekũna pãı repana chũ'opoãpi cu'ache i'kajũ cacu'ame. Pãı repana chũ'opoã vati aipi chũ'ũkũna charo jmakarũ cu'ache cho'o che'chesõ si'arũmu na'a rua cu'ache cho'oju cacu'asõme.

⁷ Pãı cheja pa'iva'nare cu'ava'nare ũcuauũava'nare, rãni ku'iva'nana'me pi'ava'nana'me añana'me chiacha cava'nare chẽa repava'na cho'ochete ũsemasijũ jo'cha paame.

⁸ Jã'ata'ni repana chũ'opoã cho'ochete te'eũ'terejẽ'e ũsecu'akũna repana chũ'opoãpi cu'ache i'kajũ eo ũkuacheja'che chekũnare pãı rua si'ache cu'ache cho'ome.

⁹ Ūcuate'echu'opoāpi mai Ja'kure Diore re'oja'che i'kaju Repau cho'osinare Ūcuajjanani pāi cu'ache i'kaju pa'inaa'me mai. Jā'aja'ñe i'kaju Diore cu'ache i'kaju pa'inaa'me mai.

¹⁰ Mai chu'opoā ūcuate'echu'opoāpi re'oja'chena'me cu'ache i'kaju pa'inaa'me mai. Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Jā'aja'ñe cho'оче cu'amū.

¹¹ Okocoje ūcuate'ecojeje oko re'oja'chena'me cu'ache pa'ima'mū.

¹² Ūcuaja'che higoñu aceitunacaā kūicu'amū. Ūcuaja'che pisi ūcheme higoñu kūicu'amū. Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Okocoje ūhaoko pa'icoje oko re'oja'che pa'icu'amū. Jā'ajekuna i'kaju cu'ache cho'omaneñu chini cu'ache i'kaaatojē'e javoñu mai.

Dios ïsiche pa'imasina cho'оче'me

¹³ Mūsanukonare ja'me pa'ikaji Dios chu'ore asamasiku re'oja'che pa'imasiku chekunare i'ka jñauma'ñe repau cuasaku re'oja'che cho'oku pa'iche cho'o ñoa'ku.

¹⁴ Jā'ata'ni mūsanukona rekoñōa chekuna neemajñaruā tua paauche cuasani, re'oja'cheja'che cho'uju, "Masikujeku re'oja'che cho'oku'mū chu'u", chiiju joremanejū'u, mūsanukonani pāipi re'oja'che i'kaa'ju chini che'choni.

¹⁵ Jā'aja'ñe pa'iche Dios ïsichema'mū. Rupū pāi Diore cuasamanare vatipi chū'ukuna cuasache'me jā'a.

¹⁶ Pāi, chekuna neemajñaruā tua paauchena'me chekunani re'oja'che i'kacojñōñu chini re'oja'cheja'che cho'uche cuasana cheke cu'a peore ūcuauache si'ache cho'onaa'me.

¹⁷ Jā'ata'ni Dios ïsiche pa'imasina cu'achejē'e cuasama'ñe chekuna ūcuaucho ñaju'te re'oja'che pa'iju ñonaa'me. Cheke cavama'ñe pe'keru pa'iju chū'ūñe jachama'ñe cho'uju pa'inaa'me. Ūcuachi'a pāi ña oiju chekunare ūcupa'ruvachi'a re'oja'che cho'uju jorema'ñe re'oja'che cho'uju pa'inaa'me.

¹⁸ Pāi cavama'ñe pa'iju chekunapi ja'me re'oja'che paapu chini che'chosina na'a pa'isirumu na'a rua re'oja'che pa'imasijanaa'me, chekunare re'oja'che pa'iche che'chosi'e ro'i. Repana che'chocojñosina ūcuachi'a na'a rua re'oja'che pa'imasijanaa'me.

4

Diore cuasamana cho'очеja'che cho'oñu chiinare chu'vache'me

¹ ¿Je'se cuasaju mūsanukona sāiñechi'a cuheju cavaju pa'iche? Mūsanukona rekoñōa cu'ache cho'ouache si'arumu cavanajaju sāiñechi'a cuheju cavaju pa'ime.

² Mūsanukona chiiche'te cu'amajñaruāre peuju jña paaucakuna chekuna neere tua paauche cuasaju cavaju vanisōnaa'me mūsanukona, repana paasi'ere tua paañu chini. Diore sēemanajaju mūsanukona chiiche jñaama'me.

³ Chekurumu Repau'te sēni tiiñe cuasaju sēēju kooma'me, rupū mūsanukonare uachechi'a ūcuauache cho'oñu chini sēēju.

⁴ Mūsanukona Diore re'oja'che ja'me pa'imanaa'me. ¿Je'se cuasaju mūsanukona Repau'te cuasamana cho'очеja'che cho'oñu chiiche? Diore cuasana cho'ochema'mū jā'a. Repau'te cuasamana cho'очеja'che cho'oñu chiina Diore kuhena cho'uche cho'ome.

⁵ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Mai rekoñōa Repau ïsirekoñōa oiu te'eu paara chiimu Dios, chiimu.

⁶ Jā'ajekuna Repau maire si'arumu na'a rua cho'okaiu pa'imū. Dios chu'o pa'ikorovu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

"Pa'imasinajaju Diore chiimanaa'me chukuna", chiiju cuasana cho'uche ūsemū Dios. Jā'ata'ni, "Pa'ivesunaa'me chukuna", chiiju cuasanare re'oja'che cho'okaimū Repau, chiimu.

⁷ Jā'ajekuna mūsanukonapi Dios chiiche'te peore jachama'ñe cho'ojū'u. Mūsanukonapi vati chū'ūñe'te cho'ocuheju jvoto jo'ka sanisōja'mū vati.

⁸ Mūsanukonapi Dioni cuasaju Repauni sēēju pa'ito ja'me pa'iu cho'okaija'mū Repau mūsanukonare. Cu'ache cho'ona, mūsanukona jūñā meno choasōñeja'ñe cu'ache cho'uche ūhasō re'oja'chere cho'uju pa'ijū'u. Dios chiichena'me Repau'te cuasamana cho'очеja'che cho'oñu chiina, Dios chiima'ñere ūhasō Repau chiichechi'a cuasaju cho'uju pa'ijū'u.

⁹ Mūsanukona cu'ache cho'osi'ere cuasaju ota oicheja'che oiju pa'ijū'u. Soju pojoma'ñe oiju sumava'na pa'ijū'u.

¹⁰ "Vesunaa'me chukuna", chini cuasa Dioni cuasaju pa'ijū'u. Jā'aja'ñe cho'oto na'a rua masinare caruñoja'mū Dios mūsanukonare.

Majapāijanare ke'rema'ñea'me

¹¹ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Sãĩnechi'a cu'ache cutuma'ne pa'ijũ'u. Repana majapãijanare ke'reju cu'ache cutuna Diore cuasanajejuna Dios chũ'u'ne'te cuheju ke'reju cu'ache cutucheja'che cho'ome. Dios chũ'u'ne cu'ache cutuna repachu'o chũ'u'ne'te asa jachaju ke'reme.

¹² Repa chũ'u jo'kasi'ku Dios pãĩ ũcuanũko cho'osi'e cuasa ña vati toa saochena'me Repau pa'icheja saiche chũ'ũku Ūcuate'eu'mu. Mu'uj'e'e, ¿jeeja'ujeku chekana pãĩ cho'osi'e cuasa ñamasiku?

Che'ro pa'ijache vesuche'te kuamu

¹³ Musanũkona ija'che i'kana, asarepajũ'u, "Irumu pãani che'ro vu'ejoopona sani te'eũsurumu pa'iju põsere koo isiju kurire na'a rua jñaaju pa'ijanaa'me mai", chiina.

¹⁴ Che'ro pa'ijachejẽ'e vesunaa'me mai. Mai pa'iche, ¿ũquea'che? Pikoja'che pa'iju jmamakarũ pani si'asõnaa'me mai.

¹⁵ Ija'che i'kato'te na'a re'omu, "Maipi vajuva'na pani Diopi ẽsema'to mai cuasache cho'ojanaa'me mai", chiito.

¹⁶ Jã'ata'ni musanũkonare ti'jñeja'ne peore masina cutucheja'che cutume musanũkona. Vesunata'ni, "Masime chukuna", chiinaa'me. Cu'amu jã'aja'ne i'kache.

¹⁷ Iere cuasajũ'u: Pãĩ Dios chiiche cho'omasinapi cho'omaneni cu'ache cho'ome.

5

Kurina cho'ocojño'ne'me

¹ Musanũkona kurina, asarepajũ'u. Musanũkonare cu'ache ti'jñeja'ne cuasaju rua oiju pa'ijũ'u.

² Musanũkona chi'i paache cu'amajñaruã peore phũ'kasõja'ne'a'me. Musanũkona kãña re'ojakãña chuchu ãnisõja'ne'a'me.

³ Musanũkona paache kurire're maconosõjare'rea'me. Kurire're macono'neja'ne musanũkona chekunare oima'ne cu'ache cho'uju pa'ime. Jã'ajekuna musanũkona cu'ache cho'osi'e ro'iju pa'ijanaa'me. Irumu pãĩ ũcuanũko cho'osi'e ro'iche Dios chũ'u'umucuse ti'api'rarumujatu'ka kuri chi'iju pa'ijanaa'me musanũkona.

⁴ Musanũkonare cho'ochẽ cho'okaiju ãu tuakaisiva'nani ro'imanerena Dioni kuaju oiju pa'ime repana, musanũkona cu'ache cho'osi'e. Oiju kuajuna asa Repau Maire Paaku Peore Masiuji cho'okaija'mu repanare.

⁵ Musanũkona icheja chejare pa'iju cu'amajñaruã si'ache re'oja'che paaju pojoju ãu ũcuuache ruarepa ãiju vaca jujucheja'che jujuju pa'ime. Jã'ajekuna vacava'nare vanisõ'neja'ne cu'ache ti'jñeja'mu musanũkonare, Diopi chũ'u'na.

⁶ Re'oja'che cho'ova'nare pãĩ sãĩne cu'ache cho'ocuhejuna cu'ache cutuju vanisõnaa'me musanũkona. Jã'ajekuna musanũkona cu'ache cho'osi'e ro'iju pa'ijanaa'me, Diopi chũ'u'na.

Pojoju cha'aju Diore sẽejũ pa'iche'me

⁷ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Maire Paaku jo'e rajachere pojoju cha'aju pa'ijũ'u. Ñũ tãsi'ku oko pa'ito pojomu. Repau tãsi'epi ãupi re'oja'che ainee rua kãkuna tua isiku repau kuri kojachere cuasaku pojoku cha'amũ.

⁸ Musanũkona ũcuaja'che Diore cuasache ũhasõma'ne pa'iju pojoju cha'aju pa'ijũ'u; Maire Paaku jo'e na'mi rajajamũ.

⁹ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Sãĩnechi'a ke'rema'ne pa'ijũ'u, Diopi musanũkona cu'ache cho'ochẽ'te ro'iche chũ'u'anea'ku chini. Repau Dios pãĩ ũcuanũko cho'ochẽ ro'iche chũ'ũkuji raipi'ramu, mai cho'osi'ere ro'iche chũ'u'ra chini.

¹⁰ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Aperumu Dios chu'o kuasina cu'ache cho'ocojño'ni'ẽ'e Dios chũ'u'ne ũhasõma'ne ũcu pojoju cho'uju pa'isi'ere cuasaju che'che ũcuaja'che pa'ijũ'u.

¹¹ Chu'u cuasato pãipi repanani cu'ache ti'jñetojẽ'e juvo koka paaju Dioni ũcu cuasani pojome. Musanũkona Job pa'isi'e kuache asasinaa'me. Repau'te cu'ache ti'jñerumu Maire Paaku'te Diore repau cuasache ũhasõma'ne ũcu cuasaku paniasomu repau. Repau'te cu'ache ti'jñesirumu Dios Pãĩ Ūcuanũkore Oi Aijekũ repau'te rua re'oja'che cho'okaniasomu. Maire ũcuaja'che oiu re'oja'che cho'okaija'mu Repau.

¹² Chu'u majapãijana, ie ũcuaja'che asajũ'u: Musanũkona i'kachũ'ore pãipi jachamane'ju chini Dioni roiju i'kanaa'me musanũkona. Jã'ata'ni jã'aja'ne cho'omanejũ'u chiimu chu'u. Ūcuachi'a Repau mamire ve'ocuheju, cunaumuna'me cheja roiju i'kama'ne cheke ũcuuache te'emakajẽ'e roiju i'kamanejũ'u. Musanũkonapi joreju si'arumu jã'aja'ne i'kama'ne ũcuarepa pa'ito, "Ūcuarepaa'me", chiito,

chekurumu joreche pa'ito, "Pāamū", chiito jachamanejanaa'me pāi. Ūcuachi'a musanukonapi jā'aja'ñe cho'oto Dios ña pe'rumaneja'mū musanukonare.

¹³ Musanukonare te'enare cu'ache ti'ñeto Dioni sēejū'ū, cho'okaau. Pojoju pani Repau'te ujañu pojojū'ū.

¹⁴ Te'eū ravna jūni Jesure cuasana ainani soni raojū'ū Dioni sēekaiju Maire Paakujī chū'ukuna repauni u'chape'ere roa'ju chini.

¹⁵ Repanapi jachama'ñe, "Cho'okaija'mū Repau", chini cuasaju sēeto jū'iva'ū vajuja'mū Diopi vasokuna. Ūcuachi'a repauji cu'ache cho'osi'ku pa'ito Dios tanosō jo'e cuasamaneja'mū repava'ū cu'ache cho'osi'e.

¹⁶ Jā'ajekuna musanukona cu'ache cho'oche sāiñechi'a kuaju Dioni sēekaiju pa'ijū'ū, Repauji vasokaau musanukona rekoñōā. Pāiu re'okujī Dioni sēeto repauji rua uache cuasaku sēeuna Dios rua re'oja'che cho'okaija'mū repau'te.

¹⁷ Aperumu Dios chū'o kuaku pa'isi'ku Elías, maija'ūji jā'aja'ñe rua uache cuasaku okopi ramanea'ku chini Dioni sēkuna icheja cheja oko rache cuhasō choteūsurumu jo'e chekuūsurumu joopojatū'ka ramaneasomu.

¹⁸ Jā'aja'ñe pa'isirumu ūcuauji jo'e Dioni sēkuna okopi jo'e rauna pāi chiño āu jo'e kūniasomu.

¹⁹⁻²⁰ Asarepajū'ū, chū'ū majapāijana. Musanukonare ja'me pa'ikujī Dios chū'o ūcuarepa chū'ūñe'te masi cho'omaū ma'a cavesusō tiiñe saicheja'che cu'ache pa'iva'ūni chekupī cho'okaiuna jo'e repava'ūpi re'oja'che saito repau'te cho'okaisi'ku vati toa sani uuche ūsekaichena'me repau cu'ache cho'osi'ere Diopi tanosō cuasamanea'ku chini cho'okaisi'ku pa'iche masijū'ū. Re'omu.

Santiago

San Pedro charo chu'o tocha saosi'ea'me

Diore cuasanare si'achejña kuko saocojñosinani Pedro chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Pedro, Repau chu'ore chu'vaa'ku chini Jesucristo saosi'kupi musanukonare Repau'te cuasanare ija'ova utija'ova tocha saomu. Chekunapi kuko saorena te'enachi'a tiipai pa'ichejña sani pa'inare, Ponto cheja, Galacia cheja, Capadocia cheja, Asia chejana'me Bitinia cheja pa'inare tocha saomu chu'u musanukonare.

² Aperumuna musanukonare mai Ja'ku Dios "Inani paara", chiisi'kujeku chea paamu. Musanukonare Ucuau Rekochoji cho'okaisi'kua'mu Repau, Jesucristoiji musanukona cu'are kurususé'verona jüni ro'ikakuna rekoñoa meno peorekoñoa tu'nesösirekoñoa paaju Ucuau neenajeju Repau chü'uñe'te asa jachama'ne cho'oju paapu chini. Repauji re'oja'che pa'iche karama'ne cho'okaiuna re'oja'che pa'ijä'u.

Maire re'oja'che isijachere cuasaju pojoche'te kuamu

³ Diore Maire Paaku Jesucristo Puka'kure pojoju pañu mai, "Peore masiku'mu mu'u", chiiju. Maire rua oiu mai rekoñoa mamarekoñoa care'vakaisi'kua'mu Repau, Jesucristo jünisö täcojñosi'ku vajuraisi'ejekuna. Jä'ajekuna Repau pa'icheja sani Ucuau'na'me si'arumu pa'ijachere cuasaju rua pojoju cha'ame mai.

⁴ Repau maire, "Musanukonare chu'u pa'ichejana sa rua re'oja'chere isija'mu chu'u", chiisi'ere phü'kama'ñere porema'ñere ñañasöma'ñere cha'ame mai.

⁵ Repau Dios peore Masiujeku maire Jesucristoni masi cuasajuna masi paaku cho'okaimu, na'a pa'isirumu Repau pa'ichejana sauna maipi Repau isijachere re'oja'chere koo paa'ju chini. Cheja si'arumuna Dios maire aperumu Repau kua jñaumanesi'ere re'oja'che peore isija'mu.

⁶ Jä'aja'ñejekuna mai ichaja cheja pa'irumu pa'ivesache chu'ova'na cu'ache ti'jñecojoju pa'inata'ni Dios maire isijachere re'oja'chere cuasaju rua pojoju pa'ime.

⁷ Pái pachokuricata cho'ona repapuä mini ña, repare masiñu chini toana uo ko'si ñame. Jä'ata'ni repa pachokuri si'asöjañea'me. Pái pachokuri paaneeñeja'ñe Repau'te masi cuasanare rua chiimu Dios. Jä'ajekuna maire Repau'te cuasanare pái pachokuri pa'iche'te masiñu chini cho'ochaja'che cho'oku, maire pa'icu'ache ti'jñeto te'eñoa üsekaima'mu Repau, mai Repau'te masirepa cuasache'te masira chini. Diore masi cuasani pa'icu'ache ti'jñetoj'e ücua cuasaju pa'ijanaa'me mai. Maipi jä'aja'ñe pa'ito Dios aperumu Repau Raosi'ku Jesucristo ichaja cheja jo'e raiumucusena maire Repau'te masi cuasanare pojoku, "Re'onaa'me ina", chiuu rua re'oja'chere isija'mu.

⁸⁻⁹ Musanukona Jesucristo'te jmamakaruj'e ñamanata'ni Repau'te rua chiiju cuasarepame, "Dios maire Jesuni cuasajuna Repau pa'ichejana sara chini chea paamu", chiiju. Jä'aja'ñe cuasanajeju musanukona Repau'te ñamanata'ni cuasaju rua pojoju pa'ime. Repa pojoche Dios cho'okaichejeku ruarepajeku kuavesamu.

¹⁰ Dios chu'o aperumu kuasina Repau maire, "Toana saimanea'ju chini chea paaja'mu", chiisi'e Ucuauji kuauna asaasome. Jä'ata'ni repare asavesuju asa masiñu chini rua cuasaju che'cheju paniasome repana. Repau maire irumu pa'inare oiu re'oja'che cho'ojache kuauna asa ücuare kuaju tocha jo'kaasome repana.

¹¹ Dios Rekocho Repau chu'o kuasinare na'a pa'isirumu cho'ocojñojajñere ija'che kuaasomu aperumu:

Páire cu'ache cho'ocojñoja'mu Cristo,

chiniasomu. Ucuachi'a jüni vajurani cunaumuna muni Repau chü'ku pa'ijache kuaasomu. Kuauna asasinata'ni asavesuasome repana. Vesuju, "Dios Rekocho kuasi'e, ¿je'se pa'ija'u? ¿Jeerumu ti'jñeja'u repa?", chiiju masiñu chini rua cuasaju che'cheju paniasome repana.

¹² Jä'ata'ni Dios repanare Repau cho'oja'mu chiisi'e ija'che i'kaku masi kua jñauasomu: "Chu'u re'oja'che cho'okaija'mu chiisi'e musanukonare cho'okaijachema'mu; na'a cho'je pa'ijanare cho'okaijachere kuasi'ea'me jä'a", chiuu kuaasomu Dios repanare. Irumu chakuna musanukonare Ucuau Rekochoji cunaumu Raosirekochoji cho'okaiuna Repau aperumu kuasi'ere Repau'te cuasanare chea paaku toa sani uuche üsekaiche'te kuasinaa'me. Diore ja'me pa'ina ángelejat'u'ka asavesuju asamasiñu chiime repa.

Páipi cu'ache cho'oma'ne re'oja'che paapu chini chea paamu Dios

¹³ Jä'ajekuna musanukona cho'ojachere rühiñe cuasaju care'vaju pa'ijä'u, Dios chiiche'te cho'oñu chini. Cu'are juvoju re'oja'che pa'iju, Jesucristo jo'e raisirumu musanukonare re'oja'che cho'okaijachere rua cuasaju pojoju cha'aju pa'ijä'u.

¹⁴ Dios ch̄iijeju repau ch̄u'ũñe jachama'ñe cho'ojũ pa'ijũ'ũ. Repau'te cuasamarũmu pa'ivesũju musanũkonare ũachechi'a cu'ache cho'ojũ pa'isi'e jo'e cho'oma'ñe pa'ijũ'ũ chura.

¹⁵ Cu'ache jmamakarũjẽ'e cho'oma'ñe si'arũmu re'oja'che pa'ijũ'ũ, musanũkonare chẽa Paaku Dios re'oja'che pa'icheja'che.

¹⁶ Repau chũ'o aperũmu tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Chũ'ũ cu'ache cho'oma'ñejekũna musanũkona ũcuaja'che cu'achejẽ'e cho'oma'ñe re'oja'che pa'ijũ'ũ, chiimũ.

¹⁷ Musanũkonapi Diore, "Ja'ku", chiiju pani pãi ũcuanũko cho'ochẽ peore ũcuapa'rũvachi'a ñaku te'enare na'a rua oima'kũre musanũkona ichẽja cheja vajuna pa'irũmu si'arũmu Repau'te cuasaju kukuju pa'ijũ'ũ.

¹⁸ Aperũmu mai aipãi pa'ivesusi'ejã'che re'oja'che pa'ivesusinareta'ni maipi jã'aja'ñe pa'imaneajũ chini chẽa paamu Dios maire, cu'are ũsekasa chini. Rua ro'icheji ai pa'iche'te ro'ikaisi'kua'mũ Repau maire cu'are ũsekasa chini. Musanũkona masime jã'a. Si'asõñeji kuripi ro'imatesi'kua'mũ Repau.

¹⁹ Jã'aja'ñepi ro'ima'ñe Cristo cu'achejẽ'e peoku chiepi ro'ikaisi'kua'mũ Repau, ũcuauji ch̄u'ũna mai cu'are ro'ikani chẽa paara chini chuenisõ raosi'epi. Aperũmu pa'isina mai aipãi repana cu'are tũnoũ chini Dionisõju ovejachũva'ũre cu'achejẽ'e peova'ũni vanisõjũna rao ro'ikaisi'ejã'che Repau chiepi rao mai cu'a ro'ikaisi'kua'mũ Repau.

²⁰ Aperũmũna chuta'a cheja cho'omarũmũna Repau'te Cristo'te ch̄u'ũ jo'kaasomũ Dios, ichẽja chejana caje pãi cu'ache cho'ochẽ'te jũni ro'ikaau chini. Jã'ata'ni Dios chureparana cheja si'apirarũmũna casosi'kua'mũ Repau'te, maini re'oja'che cho'okaau chini.

²¹ Repau Cristo jũni ro'ikaisi'ejekũna Repau'te Diore cuasame mai. Cristo'te jũnisõũna vaso cũnaũmũna mũa Repau pa'ichejana Repau'te kueñe ñũ'ũ ch̄u'ũñe jo'kasi'kua'mũ Repau. Jã'aja'ñejekũna mai Repau'ni masi cuasaju ũcuau'ũme ai pa'ijachere pojojũ chã'aju pa'ime.

²² Chura musanũkona Repau chũ'o ũcuarepa asa cuasanajeju musanũkona rekoñõ pa'isi'e meno tũnokaicojñõsinã'ũme Diore. Jã'ajekũna rekoñõ re'ojarekoñõare paaju mai majapãijanare peochẽ i'kama'ñe oirepachẽ oimasanajeju peore cho'ore'ochetũ'ka re'oja'che cho'okaiju sãĩnechi'a si'arũmu oiju pa'ijũ'ũ.

²³ Dios maire Repau chũ'o si'arũmu pa'iche jachama'ñe cuasanajejũna mai rekoñõaũquee cu'a tũnosõkani mamarekoñõ sañõkaisi'kua'mũ ũcuau'ũme paaru chini. Repa mama pa'iche ichẽja cheja pa'icheja'chẽma'ñejekũ jmamakarũjẽ'e si'asõma'ñea'me.

²⁴ Dios chũ'o tocha jo'kasi'e ũcuare ija'che kũamũ:

Pãi ũcuanũko u'cha pa'icheja'che pa'ime.

U'charã'ñũrũã jeerũmu pa'ima'ñe na'mi phã'pha jũnisõmũ.

Korosi'e ũcuachi'a rua re'oja'che koro ño na'mi tuã'tuasõmũ.

Pãi ũcuaja'che ũcuanũko jeerũmu pa'ima'ñe na'mi jũnisõme.

Repana rua masisi'e ũcuaja'che si'asõmũ repaña jũnisõto.

²⁵ Dios chũ'ota'ni si'asõma'ñe si'arũmu pa'iche'me,

chiimũ repa tocha jo'kasi'e. Repa Dios chũ'o re'oja'che musanũkonare chũ'vasi'ea'me.

2

¹ Jã'ajekũna musanũkona chekũnare cuhechẽna'me joreche, sẽ'sevachi'a re'oja'cheja'che ñõne pa'iche, chekũna neemajñaruã tua paauachẽna'me chekũnare si'ache cu'ache i'kache'te peore ũhasõjũ'ũ.

² Vĩjachũva'ũna ojeneñeja'ñe Dios chũ'o re'oja'chere asaneeju, re'oja'che pa'iche'te na'a rua che'cheju pa'ijũ'ũ,

³ Dios Re'okũ pa'iche asa chẽarepasinajeju.

Catapu re'oja'ipũjekũ charo ũhasi'pũja'che pa'ikũ'mũ Cristo

⁴ Jesucristo'te jovosinajeju Repau'ni si'arũmu na'a rua cuasaju pa'ijũ'ũ. Chekũna pãi catapi vũ'ere je'naju catapu rua re'oja'ipũta'ni cuheju sẽjoñeja'ñe cuhẽme Repau'te, Dios rua chiiũ Chẽasi'kũre.

⁵ Mai Repau'te cuasana ũcuaja'che catapuã Repau vũ'e je'najaruãja'ñea'me. Repau'te cuasakuanupu vũ'e rua re'ojavũ'epi, chuta'a pi'nimavũ'ejã'chea'me. Pãipi Repau'ni si'arũmu na'a jainũko cuasaju jovojũna Repau'te cuasakuanupu aineñeja'ñe na'a ũjakuanupu'me. ũcuachi'a mai majapãi judio phairipãi Diopi pojoakũ chini jo'cha

va'iva'nare İsiyu vanisösi'ēja'che Jesucristo re'oja'che cho'okaisi'ejekuna Ūcuauñi cuasaju Repau chiiche'te cho'ojuna pojumu Dios maire.

⁶ Jã'ajekuna Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

¡Ñajũ'u!

Vũ'e re'ojavũ'e cho'opi'raku catapu re'orepaja'ipujekuna mini ra chareparo ũhañeja'ñe chu'u chẽa paaku'te Cristo'te Jerusalén vu'ejoopona raomu chu'u.

Repau'te cuasanare ũcuarepa cho'okaija'mu chu'u repanani cacu'omanera chini, chiimu.

⁷ Maire Repau'te cuasanare catapu rua re'oja'ipu rua paauaruja'che pa'imu Repau. Jã'ata'ni Repau'te cuhenare ija'che kuamu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e:

Vũ'e cho'ona cuheju sėjosi'pu Diopi cho'ouna re'oja'ipujeku charo ũhasi'puja'che pa'imu, chiimu.

⁸ Cheku'cheja ija'che kuamu:

Chu'u, Dios, paipi tota tãaru chini ma'ana catapu ũhañeja'ñe Repau'te raoja'mu,

chiimu. Jã'ajekuna pa'i Repau chu'ore asa jachaju tota tãñeja'ñe cu'ache pa'ime, aperumuna Diore, "Chu'u Neekuni cuasacuheju cu'ache pa'ijanaa'me ina", chicojñosina.

⁹ Maita'ni Repau chẽa paacojñonajeju Dios paijeju, re'ovãju pa'iju, phairipã Diore sėekaicheja'che pa'i ũcuauñokore sėekaiju pa'inaa'me. Maire chijacheja'che cu'ache pa'isinare chẽa paamu Repau, maipi miañeja'ñe re'oja'che pa'iju Repau Masiu pa'iche'te chekunani kuaju paaru chini.

¹⁰ Aperumu mai Dios neena pa'imanasinaa'me. Chura Repau neenaa'me mai. Ūcuachi'a aperumu Repau oicojñomana pa'isinaa'me. Chura Repau oicojñonaa'me mai.

Dios neena pa'iche pa'iju Repau'te cho'okaina pa'iche'te kuamu

¹¹ Asarepajũ'u, chu'u majarpãijana. Mai icheja cheja jmakarũ pani Dios pa'icheja ai sani pa'ijanajeju icheja canama'me. Jã'ajekuna musanukonare cu'ache cho'ouato juvoju'u, cacu'ama'ñe re'oja'che pañu chini.

¹² Diore cuasamana ñaju'te re'oja'che pa'ijũ'u, repanapi irumu musanukonare cu'ache i'kanata'ni Dios pa'i ũcuauñoko cho'osi'e ro'iche rani chu'u mucuse musanukona re'oja'che pa'ijuna ñanajeju Repau'ni, "Rua re'oku'mu mu'u", chiapu.

¹³ Dios chiiche'te cho'uju pa'i chu'una chu'uñe jachama'ñe masi cho'uju pa'ijũ'u. Musanukona pa'icheja si'acheña pa'inare ũcuauñokore chu'uku chu'uñe cho'uju pa'ijũ'u.

¹⁴ Ūcuachi'a repau'te ja'me chu'ukaiju te'enare chu'una chu'uñe jachama'ñe cho'uju pa'ijũ'u. Cu'ache cho'onare ro'iche chu'uju re'oja'che pa'inare pojovu pa'inaa'me repana.

¹⁵ Dios musanukonare re'oja'che pa'ijũ'u chiimu, paipi Dios pa'iche vesunapi musanukonani ñaju cu'ache cutumanea'ju chini.

¹⁶ Pa'i chekunare chẽa paacojñomana pa'iche pa'iju musanukonare cho'ouache'te re'oja'chere cho'uju pa'ijũ'u. Jã'ata'ni, "Chẽa paacojñomanajejuna ũcuauache cho'ore'omu chukuna'te", chiima'ñe cu'ache cho'ouache'te juvoju re'oja'chechi'a cho'uju Dios chẽa paacojñona pa'iche pa'ijũ'u.

¹⁷ Pa'i ũcuauñokore ña kukuju re'oja'che pa'ijũ'u. Chekunare Jesure cuasanare oiju pa'ijũ'u. Diore cuasaju, kukuju pa'ijũ'u. Musanukona pa'icheja si'acheña canare chu'uku'te re'oja'che cutujũ'u.

Cristo cho'ocojñosi'ēja'che cu'ache cho'ocojñuju re'oja'che pa'iche'te kuamu

¹⁸ Asarepajũ'u, chekunare chẽa paacojñona. Musanukonare paanare ña kukuju repa chu'uñe jachama'ñe masi cho'uju pa'ijũ'u. Re'oja'che paanarechi'a masi cho'okaima'ñe cu'ache paanarejẽ'e masi cho'okaiju pa'ijũ'u.

¹⁹ Pañu Diore cuasakaji cu'ache cho'oma'kupi cu'ache cho'ocojñosi'kuta'ni pe'ruku ke'rema'ñe pani rua re'oja'che cho'omu.

²⁰ Musanukonapi cu'ache cho'osi'e ro'ire pe'ruma'ñe cu'ache cho'ocojñoni, zũquea'che musanukona re'oja'che cho'uche? Jã'ata'ni cu'ache cho'omanapi cu'ache cho'ocojñosinata'ni musanukonapi ke'remaneni rua re'oja'che cho'ome, Diopi ñato.

²¹ Jã'aja'ñe cho'uju paaru chini chẽa paamu Dios musanukonare. Cristo cu'ache cho'omanesi'kuta'ni cu'ache cho'ocojñoku ke'remanesi'kuamũ. Maini cho'okaiju jã'aja'ñe cho'osi'kuamũ Repau. Musanukona Repau cho'osi'ere cuasaju ũcuaja'che cho'uju pa'ijũ'u, musanukonare cu'ache cho'oto.

²² Repau Cristo jmakarujẽ'e cu'ache cho'omanesi'kuamũ.

Ūcuachi'a te'eu'terejẽ'e joremanesi'kuamũ Repau.

²³ Pa'i Repau'te cu'ache i'kato sãñe cu'ache i'kamanesi'kuamũ Repau. Repau'te asi cho'onare, "Sãñe cu'ache cho'ojamũ chu'u musanukonare", chiimanesi'kuamũ Repau.

Diopi pāi ūcuanuko cho'оче ro'iche ūcuarepa Chū'ukujī repana cu'ache cho'osi'e ro'i cu'ache ti'jñeñe chū'ua'ka chini juvosi'kua'mu Repau Cristo.

²⁴ Ūcuauji mai cu'a kurususē'verona jē'jocojño jūni ro'ikaisi'kua'mu, maipi cu'ache cho'оче'te ūhasō re'oja'chere cho'uju paapu chini. Repau Cristo mai rekoñoā vajuaju chini chuenisō ro'ikaisi'kua'mu maire.

²⁵ Aperumu mai ovejava'na ma'are vesuju cavesusōsinaja'ñe pa'isinaa'me. Jā'ata'ni chura Cristoni oveja kuirakaja'che pa'ikani jo'e co'icheja'che cuasaju jovorena kuiraku cu'ache ūsekaimu Repau maire.

3

Rājona'me ūju re'oja'che pa'iche'te kuamu

¹⁻² Rūjoromi, mūjupāi chū'ñe jachama'ñe masi cho'uju pa'ijū'u, repapani Dios chū'o cuasamana pani musanukonapi repapani ña kukuju cu'ache cho'oma'ñe re'oja'che pa'ijuna ña chū'vachiima'ñe Jesuni cuasaa'ju chini.

³⁻⁴ Ija'chea'me re'oja'che pa'iche: Sē'sevachi'a re'oja'che ñomajñaruā raña vāto pa'iche, pachokuri cho'osimajñaruā ju'ichena'me kāña re'ojakāña ju'iche ruarepa cuasaju pa'ima'ñe rekoñoā re'oja'che pa'iche'te na'a rua cuasaju pa'ijū'u. Rekoñoā re'oja'che pa'iche, pe'keru pa'ichena'me re'oja'che i'kaju pa'iche ca'nivu airekocheja'che airekoma'ñea'me. Ūcuachi'a Diopi ñato rua re'oja'imū jā'aja'ñe pa'iche.

⁵ Aperumu pa'isina romi Dioni cuasaju jā'aja'ñe pa'iju repapa rekoñoāpi re'ona paniasome; ūjupāi chū'ñe jachama'ñe masi cho'uju paniasome repapa.

⁶ Jā'aja'ñe paniasomo Sara. Repau ūju Abraham chū'ñe asa jachama'ñe cho'oko repau'te, "Chū'ure paaku'mu iku", chiio paniasomo. Musanukonapi vajučuma'ñe re'oja'chere ūcuaja'che cho'uju pani repau chījana pa'ijanaa'me.

⁷ Musanukona ūjupāi ūcuaja'che murūjoromi cuasaju re'oja'che paajū'u. Na'a koka peonajejuna masi kuiraju paajū'u repapare, Dios ūche re'oja'che pa'iche ja'me koonajejuna. Jā'aja'ñe pa'iju Dioni sēeto musanukona sēene asaja'mu Repau.

Re'oja'chere cho'uju cu'ache cho'ocojño'me

⁸ Musanukona ūcuanuko sāiñechi'a cuasaju majapāija'ñe pa'iju cavama'ñe re'oja'che ja'me pa'ijū'u. "Jā'anare na'a rua masimu chū'u", chiima'ñe sāiñechi'a oiju re'oja'che cho'okaiju pojoju pa'ijū'u.

⁹ Pāi musanukonare cu'ache cho'onare sāiñe cu'ache cho'omanejū'u. Musanukonare cu'ache i'kanare sāiñe cu'ache i'kama'ñe Dioni re'oja'chere sēekaijū'u repapare. Jā'aja'ñe re'oja'che cho'uju paapu chini chēa paamu Dios musanukonare. Jā'aja'ñe cho'oto re'oja'che cho'okaija'mu Repau musanukonare.

¹⁰ Repau chū'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu jā'a:

Pāiu re'oja'che pa'iu pojuku pasa chiiku cu'ache i'kachena'me jorech'o cutuche javoa'ka.

¹¹ Cu'ache cho'оче'te ūhasō re'oja'chere cho'oku paau.

Re'oja'che pa'iche'te ku'e jña re'oja'che paau.

¹² Dios re'oja'che pa'inare pāi kuiraku repapa Repau'te sēeñe asaku pa'imū.

Cu'ache cho'onare'ta'ni repapa chiiche ūsemu Repau, chiimu.

¹³ Musanukonapi si'arumu re'oja'chere cho'uju pa'ito pāi te'euje'e cacu'omanejanaa'me musanukonare.

¹⁴ Jā'ata'ni musanukonapi re'oja'che cho'uju cu'ache cho'ocojño'ni pojoju pa'ijū'u, Dios re'oja'che cho'okaijachere cuasaju. Pāi te'eu'terejē'e vajučuma'ñe pa'iju kukumanejū'u.

¹⁵ Pāijē'e vajučuma'ñe Cristoni cuasaju vajučuju, "Chū'ure paaku'mu Repau", chiiju cuasajū'u. Si'arumu masi cuasaju pa'ijū'u, pāipi musanukonani mai pojoju cha'ache'te sēeto kuamasifū chini.

¹⁶ Jā'ata'ni repapare ña, vajučuju pe'keru kuajū'u, "Rua masi'mu chū'u", chiima'ñe cuasaju. Cu'ache cho'oma'ñe re'oja'che pa'ijū'u, Jesure cuasanajeju musanukona re'oja'che pa'iche'te pāipi cu'ache cutuni kukusōa'ju chini.

¹⁷ Chekurumu Dios maire te'eñoā cu'ache cho'ocojñoa'ju chiimu. Jā'ata'ni maipi cu'ache cho'osi'e ro'ire cu'ache cho'ocojñoto cu'amū. Maipi cu'ache cho'oma'ñe re'oja'chere cho'uju cu'ache cho'ocojñoto na'a romū.

¹⁸ Maire Paaku Cristo mai ūcuanuko cu'ache cho'оче'te ro'ikaiu chuenisōsi'kua'mu. Ūcuate'echoji peore ūcuanukore ro'ikaisi'kua'mu. Re'okujeku cu'ache pa'inani cho'okaisi'kua'mu Repau, maipi Diona'me re'oja'che paapu chini. Maija'iu pa'iu chuenisōsi'kuta'ni Dios Rekochoji cho'okaiuna jo'e vajuraisi'kua'mu.

19-20 Repaḅ Cristo jūnisō rekochoji apereparumḅ Noé pa'irumḅ ko'sauna jūnisōsina pa'icheja pa'inare chu'vajanasomḅ. Aperumḅ repaḅ chuta'a vajurumḅ Noé choovḅ ḅjavu cho'o pi'niñetu'ka repaḅnare pe'ruma'ñe cha'akuni Diore jachaju paniasome. Repavḅ cho'o pi'nisirumḅ okopi ra cheja si'acacheja ko'sa timuuna pāi ūcuanuko runisōsirumḅ ochorepanachi'a jū'iñe ūsecojñoasome.

²¹ Okochi'a pa'icheja repaḅna jū'ima'ñe pani etajani re'oja'che pa'isi'ēja'che mai irumḅ cu'ache pa'iche'te jo'kasō Jesuni cuasaju jovo okoro'vecojño re'oja'che pa'ime chura. Okoro'veche rupḅ ca'nivḅ pa'iche meno choachema'mḅ. Pāi re'oja'che pa'ijḅ repaḅna Dios chiiche cho'oneeñe okoro'vecojñoñeji cho'o ñome. Jesucristo chuenisō tācojño vajuraisi'ejekuna jā'aja'ñe cho'ona Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me.

²² Jesucristo Repaḅ vajuraisirumḅ canaamuna muni Dios ḅjajjūtu cakā'kona kueñe pḅḅ ñu'iu chū'uku ūseku pa'imḅ. Aijeku ángeles chū'unare chū'umḅ. Ūcuachi'a pāi ūcuanukore chū'unana'me vati chū'unare ūsekuna repaḅnare ūache cu'ache cho'ojḅ Repaḅ ūsemamajñaruāchi'a cho'ome.

4

Dios ūsicheji masijḅ chekunare cho'okaiche'te kuamḅ

¹ Jā'ajekuna Repaḅ Cristo cheja pa'irumḅ cu'ache cho'ocojñosi'ēja'che cho'ocojñoju cuasaju pa'ijū'ḅ. Maipi pāire cu'ache cho'ocojñoju Repaḅni ūcua cuasani cu'a jḅvoche che'chesōme.

² Cu'are jḅvomasini maire ūcuauache cho'ouache cu'a cho'oma'ñe pa'ijḅ mai jūnisōñeja'tu'ka Dios chiiche'te cho'ojḅ pa'ijanaa'me.

³ Apeḅmḅ musanukona Diore cuasamana cho'uche rua jeerumḅ cho'ojḅ pa'isinaa'me. Ūcuauache cho'ojḅ romineeju, umḅneeju, cono ūkunachi'a pa'ijḅ, vē've pa'ijḅ rua si'ache cho'ojḅ, tūosiva'nare pojojḅ pa'isinaa'me.

⁴ Chura musanukonapi apeḅmḅ ūcuauache cho'ojḅ pa'isi'ere cu'are ūhasō repaḅnani ja'me cho'oma'ñe pa'ijuna ña jña'nejḅ si'arumḅ rua cu'ache cutujḅ pa'ime musanukonare.

⁵ Jā'ata'ni repaḅna cu'ache pa'isi'e Diore ti'jñeñe nukaju kuache pa'ija'mḅ repaḅnare, pāi jū'isina cho'osi'ena'me vajuna cho'uche ro'iche chū'uku'te ti'jñeñe nukaju.

⁶ Jā'aja'ñejekuna Jesucristo'te cuasache kuachu'o, jū'isinajatu'ka chu'vacojñosi'ea'me, repaḅna vajuna pa'irumḅ ūcuanuko cu'ache cho'osi'e ro'i cu'ache ti'jñecojño jūnisōsinata'ni, rekoñoāpi ūcua vajuju Dios pa'icheja'che ai paapu chini.

⁷ Icheja cheja si'asōrumḅ ti'api'ramḅ. Jā'ajekuna rūhiñe cuasaju cu'ache cho'ouache jḅvoju re'oja'che pa'ijḅ Diore sēmamina pa'ijū'ḅ.

⁸ Ie ūcuachi'a asarepajū'ḅ: Sāiñechi'a oirepache oiju pa'ijū'ḅ. Musanukonapi sāiñechi'a oirepani chekurumḅ ruarepañoā cu'ache cho'onijē'e ūcua re'oja'che ja'me pa'ijanaa'me.

⁹ Sāiñechi'a pojojḅ te'eu'terejē'e cuhema'ñe musanukona vu'ña ti'anare kāiñe ūsiju pa'ijū'ḅ.

¹⁰ Musanukonapi cho'oa'jḅ chini Dios ūcuanukore si'acairo ūsisi'e Repaḅ Rekochoji cho'okaiuna cho'omasiche cho'okaiñamema'ñe chekunare re'oja'che masi cho'okaiju pa'ijū'ḅ.

¹¹ Chekunare chu'vani Dios chu'ore chu'vaa'ju. Chekunare re'oja'che cho'okaina Diopi cho'okaiuna koka paaju rua re'oja'che cho'okaiju paapu, Jesucristo'te cuasanapi si'arumḅ Repaḅni, "Rua re'oku'mḅ mu'ḅ", chiiju paapu chini. Ūcuachi'a Repaḅ'te cuhama'ñe si'arumḅ pojojḅ, "Peore Paakujḅ peore Masia'mḅ mu'ḅ", chiiju pañu mai. Jā'aja'ñe paaḅ.

Jesuni cuasaju cu'ache cho'ocojñoñe'te kuamḅ

¹² Asarepajū'ḅ, chu'ḅ cuasava'na. Pāipi musanukonani cu'ache cho'oto ña jñanomanejū'ḅ. Jā'aja'ñe pa'imḅ maire Jesure cuasanare, maipi mai rekoñoā Repaḅ'te cuasache'te cho'o ñoa'ju chini.

¹³ Cristo cho'ocojñosi'ēja'che cu'ache cho'ocojñoni Repaḅ pa'isi'ēja'che pa'inajeju pojojḅ pa'ijū'ḅ. Ūcuachi'a Repaḅ jo'e rani pāi ūcuanukore chū'urumḅ mai ūcuaja'che pojojḅ ja'me pa'ijachere cuasaju pojojū'ḅ.

¹⁴ Cristoni cuasajuna pāipi musanukonani cu'ache i'kato pojojū'ḅ, Dios Rekocho Masirekochoji musanukonani jo'kasōma'ñe ja'me pa'ina.

¹⁵ Musanukonapi ūcuauakujḅ cu'ache cho'ocojñoni pāi vanisōsi'kupi, pōse ñaasi'kupi, jā'apāni cheke cu'ache ūcuauache cho'oku, chekuna cho'ochete ñaku ja'me cutuku ke'resi'kupi cu'ache cho'ocojñoju pa'imanejū'ḅ.

¹⁶ Jā'ata'ni musanukonapi Jesure cuasanajeju cu'ache cho'ocojñoni kukuma'ñe Repau neenajeju Dioni, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiju pa'ijū'u.

¹⁷ Pāi ūcuanuko cho'osi'e ro'iche Dios chū'urumu tī'api'racuhamu. Charo Repau neena cho'osi'ere cuasa ñaja'mu Repau. Jā'a cho'o pi'ni Repau chu'o jachasina cho'osi'e cuasa ña repana cu'ache cho'osi'e ro'i rua vajuchuache peore ro'iche chū'ujajamu Repau.

¹⁸ Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu repa: Re'oja'che pa'inarejē'e Dios pa'icheja saiche vesato, zje'se pa'ija'u Repauni cuasacuheju cu'ache cho'onare? chiimu.

¹⁹ Jā'ajekuna musanukonapi Repauji chiiuna cu'ache cho'ocojñonijē'e cuhasōma'ñe ūcua re'oja'che cho'uju pa'ijū'u, "Maire Cho'osi'ku Dios ūcuarepa cho'okuji cho'okaijajamu maire", chini cuasaju.

5

Jesure cuasanare chu'vache'me

¹ Chura musanukonare kuiranani, ainani, chu'vara chiimu chu'u, repana pa'icheja'che aijeku pāi kuirakujeku. Jesucristo cu'ache cho'ocojñoñe peore ñasi'kuamū chu'u. Repau pāi ūcuanukore chū'urumu chu'u ūcuachi'a ja'me chū'uku pa'ijajamu.

² Aina, musanukonapi kuiraa'ju chini jo'kasinare Diore cuasanare ovejava'naja'ñe pa'inare kuiraju pa'ijū'u. Kurineema'ñe, re'oja'che cho'okaineeju, kuiracuhema'ñe Dioni pojoju Repau chiiche'te cho'uju masi kuiraju pa'ijū'u repanare.

³ Musanukona chēa paacojñonare cho'ochēja'che cho'oma'ñe re'oja'che cho'o ñoju pe'keru che'chojū'u repanare, ña chēa ūcuaja'che paapu chini.

⁴ Jā'aja'ñe cho'uju pani maire ovejava'nareja'che Paakujī jo'e ratu pāi chū'una tuhivūaja'ñere rua re'oja'chere isiuna koo Ūcuauña'me si'arumu chū'uju pa'ijanaa'me mai.

⁵ Musanukona na'a pōsupāi ūcuaja'che, umapāina'me romi, asarepajū'u. Aina chū'ūñe jachama'ñe cho'uju pa'ijū'u. Ūcuanuko, "Na'a rua masiū'mu chu'u", chiima'ñe, chekuna chū'ūñe sāiñechi'a cho'okaiju pa'ijū'u. Dios chu'o tocha jo'kasi'e ija'che kuamu: "Rua masiū'mu chu'u", chiina cho'ochē ūsemu Dios.

"Vesūva'ua'mu chu'u", chiinaretani oiū re'oja'che cho'okaimu Repau, chiimu.

⁶ Jā'ajekuna, Dioni Peore Masiūni, "Peore Masiūjeku chu'ure rua vesūva'ujekuna cho'okaijū'u", chiiju pa'ijū'u, Repauji musanukonani Repau'te uarumuna na'a masinare cho'oa'ku chini.

⁷ Maire rua oikujekuna musanukonare pa'ivesache Ūcuauñi kuajū'u cho'okaaū.

⁸ Ñarepaju pa'iju cu'ache cho'ochē javoju re'oja'che pa'imasiūjū'u; vati maire cuheku chai kūni ānisōnani ku'eku ku'icheja'che cac'onani ku'eku si'arumu ku'iu pa'imū.

⁹ Ūhasōma'ñe ūcua Dioni masi cuasaju vati chū'ūñe javoju pa'ijū'u, mai majapāijana cheja si'achejña cana ūcuaja'che cu'ache cho'ocojñoju pa'iche'te masiju.

¹⁰ Jā'ata'ni musanukona jmamakarū cu'ache cho'ocojñosirumuna Pāi Oi Ai Dios musanukonapi koka paaju Repauni na'a masi cuasaju si'arumu na'a re'oja'che paapu chini cho'okaijajamu. Ūcuauji maire Cristoni cuasaju Ūcuauña'me si'arumu re'oja'che paapu chini chēa paamu.

¹¹ Repau'te si'arumu cuhasōma'ñe, "Peore Masiū'mu chu'u", chiiju pa'iu mai. Jā'aja'ñe paau.

Chu'o saoku cuhacho tochasi'ea'me

¹² Chu'upi ñato Jesuni cuasaku Repau chiiche masi cho'okaiju Silvanopi tochakaiuna inukoruchi'a chu'vaku saomu chu'u musanukonare, Dios ūcuarepa cho'oku maire oiū cho'okaiche'te asa pojoju re'oja'che paapu chini. Chu'u chu'vachū'ore ūcuarepare asa chēa ūhasōma'ñe masi cuasaju Repauni oicojñoju re'oja'che cho'okaicojñoju pa'ijū'u.

¹³ Icheja Babilonia vū'ejoopo cana Jesure cuasakuanupu musanukona chēa paacojñojeja'ñe Diore chēa paacojñoña ja'me chu'o saome musanukonare; chu'u chū'ija'iu, Marcos, ūcuachi'a.

¹⁴ Sāiñechi'a cuasaju oiju sū'ka pojoju pa'ijū'u. Musanukona Cristo neena ūcuanuko re'oja'che pa'ijū'u. Re'omū.

San Pedro jo'e chu'o tocha saosi'ea'me

Chu'o saosi'ea'me

¹ Chu'u, Simón Pedro, Jesucristo'te cho'oché cho'okaiu Repau saosi'kupi ija'ova utija'ova jo'e tocha saomu musanukonare, chukuna cuasacheja'che Repau'te re'oja'che cuasaju pa'inare. Dios mai Cuasaku maire vati toa sani uuche Esekaiuku Jesucristo Re'okujeku musanukonare ja'aja'ne cuasache jo'kasi'kuamü.

² Maire Paaku Jesucristo pa'ichena'me Dios pa'iche masinajeju Ucuauji re'oja'che pa'iche karama'ne cho'okaiuna re'oja'che pa'ijü'u.

Dioni cuasaju re'oja'che pa'iche'me

³ Dios peore Cho'omasijeku peore Paaku Re'okujeku maire chëa paaku Repau pa'iche'te masia'ju chini kuaku'mü. Ucuachi'a maipi Repauni masi cuasaju re'oja'chere cho'uju paapu chini maire karache peore isimü Repau.

⁴ Ja'aja'ne Pa'ikujeku maire Repau, "Rua re'oja'chere cho'okaija'mü chu'u", chiisi'e cho'okaimü Repau, maipi rekoñoa re'ojarekoñoäre paaju Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'imasiju, javomasiju Repau'te cuasamana ucuauache cu'ache cho'oché'te ña chëa ucuaja'che cho'omanea'ju chini.

⁵ Ja'ajekuna Repauni cuasaju peore cho'ore'ochetu'ka cho'uju, ñamema'ne re'oja'che cho'oché'te che'chejü'u. Re'oja'chere cho'uju pa'imasiche'te che'chejü'u.

⁶ Pa'imasiju cu'a javomasiche'te che'chejü'u. Cu'ache cho'oché'te javomasiju cu'ache ti'ñetojë'e ucuá Diore cuasaju pojoku pa'ijü'u. Ja'aja'ne pa'iju Diore masi cuasaju pojoché'te che'chejü'u.

⁷ Ucuachi'a musanukona majapáijanare cuasaju pái ucuaukore oiju pa'ijü'u.

⁸ Musanukonapi ja'aja'ne pa'iju si'arumu na'a rua re'oja'che pa'iche'te che'cheju pa'ito chekuna musanukona pa'iche re'oja'chere ña chëajanaa'me, musanukonapi Maire Paakuni Jesucristoni cuasate'emapuna.

⁹ Ja'aja'ne cho'omanata'ni Dioni masi cuasavesuju repa cu'ache cho'osi'e Dios tunosökaisi'e cavesüsösinajeju na'ava'na pa'icheja'che pa'ime.

¹⁰ Ja'ajekuna, chu'u majapáijana, musanukonani Diopi chëa paakuna si'arumu na'a re'oja'che pa'iju Repau neena pa'iche cho'o ñojü'u. Ja'aja'ne cho'uju pani jmamakarujë'e cacu'amanejanaa'me musanukona.

¹¹ Ucuachi'a musanukonare Dios Repau pa'icheja si'amacheja kakache üsema'ne rua pojoku cuaaja'mü, Maire Paaku Jesucristo maire vati toa sani uuche Esekaiuku chü'uku pa'icheja.

¹² Ja'ajekuna chu'u musanukonare repare cavesumanea'ju chini peore cuasaku si'arumu kuaku pa'ija'mü, musanukonare che'chosi'e chu'o ucuarepare masiju re'oja'che cho'uju pa'inareta'ni.

¹³ Chu'u vajuu pa'irumujatu'ka ja'aja'ne chu'vaku pasa chiimu chu'u, musanukonapi repare cuhama'ne cuasaju paapu chini.

¹⁴ Maire Paaku Jesucristoji kuauna chu'u jmamakaru pani jünisöjafië masimu chu'u.

¹⁵ Ja'ata'ni chu'ure peore cho'ore'ochetu'ka che'choja'mü chu'u, musanukonapi chu'u jünisösörumujë'e ucuá cuasaju paapu chini.

Jesucristo Peore Masiu re'oja'che ñokuna ñasi'ere kuamu

¹⁶ Chukuna musanukonare Maire Paaku Jesucristo masichena'me Repau jo'e rajache che'chosi'e rupü aichu'o kuamasinapi cuasa kuarena asa kuasi'ema'mü. Chukunapi ñasinaa'me Repau pa'iche, Ucuauji Repau pái chü'uku pa'iche'te rua re'oja'che ñokuna.

¹⁷⁻¹⁸ Chukuna reparamu Maire Paakuna'me aiküti Dios pa'ikütire muni pa'iju Repau'te Jesure re'oja'che ñoku'te ñaju Repau pái chü'uku pa'iche'te kua jñauku cunaumupi mai Ja'ku Dios Peore Paaku Re'oku i'kachu'o ija'che chiiche'te asasinaa'me: "Iku chu'u chüa'mü. Chu'u rua oiu pojoku'mü iku", chiisi'kuamü Dios.

¹⁹ Musanukona Dios chu'o kuasina aperumu tocha jo'kasi'e kuachu'o ucuarepa asamasiju kuasame. Chura chukuna kuasi'ere asa na'a masi cuasajü'u. Ija'chea'me: Ñami chijacheja uorupi si'añami miakuna jo'e apeñatatojatu'ka re'oja'che pa'ire'omu. Ucuaja'che Dios chü'a'ne asa chëa cho'uju pani Repau jo'e raiumucusejatu'ka re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

²⁰⁻²¹ Iere masijü'u: Dios chu'o kuasina kuaju tocha jo'kasi'e Dios chu'o pa'ikorovu repachü'a cuasaju tochasi'epi pa'ima'mü. Jmamakarujë'e repa cuasache i'kamapu

Dios Rekocho chũ'uñechi'a kuaaju Repau chu'o masi kuaasome repana. Jã'ajekuna repana tocha jo'kasi'e Dios chu'ojeku pãi repanare uache cuasaju kuacu'amũ.

2

Jorechu'o che'chona pa'iche'te kuamu

¹ Aperũmu pa'isinare Israelpãi kuanupu Dios chu'o kuanapi pa'ijuna ũcuachi'a jorechu'o che'chona paniasome, "Dios chu'o kuanaa'me chũkuna", chiiju jorechu'o che'chona. Irũmu ũcuaja'che jorechu'o che'chona rani musanukonana'me pa'ijanaa'me. Maire Paaku jũni ro'ikaisi'ere jachaju musanukonani cacu'oñu chini jorechu'o jmanukoruãchi'a che'choju teana cho'osõjanaa'me repana.

² Repana cu'ache cho'ojũ pa'iche'te Jesure cuasanapi jainako ña chẽa repana pa'icheja'che pa'ijuna chekuna pãi repana pa'iche'te ña cu'ache cutujanaa'me. ũcuarepare, "Dios chu'o cuasache cu'amũ", chiijanaa'me.

³ Apana jorechu'o che'chona kurineenajegu musanukonarejẽ'e cuasama'ne rupũ repanare uachechi'a jãaãnu chini cho'ojũ cu'ache che'chojanaa'me. Jã'ata'ni repana cu'ache cho'osi'e ro'i tã'tachejẽ'e peoche rua cu'ache ti'jñeja'mũ repanare, aperũmu Dios, "Pãi cu'ache cho'onare ija'che cho'oja'mũ chu'u", chii'i'epi.

⁴ Aperũmu Dios ángeleva'nare Repau'te jachaju cho'osi'e cu'a tunoma'ne ũcuasaku vati toana rua chijachejana sãjoasomu, pãi ũcuauko cho'osi'e Repau chũ'urũmujatu'ka, quẽo suosiva'naja'ne paapu chini.

⁵ ũcuachi'a aperũmu Noé reparũmu pa'isinare chu'vasi'eta'ni repanapi jachajuna repana cu'ache cho'osi'e tunoma'ne ũcuasaku oko rua ra cheja peore ko'sa timusõ'ne chũ'uasomu Dios, cu'anapi peore cho'osõ'aju chini. Noere re'oja'che pa'iche chu'vakũ'techi'a te'eu'te jũ'i'ne ũsekũ, chekunare sieterepanare ũcuachi'a ũseasomu Repau.

⁶ ũcuachi'a aperũmu pa'isinare Sodoma vu'ejoopona'me Gomorra vu'ejoopo pa'isinare uasõ'ne'te chũ'uasomu Dios, repajoopoãpi peore ũhacutapoãchi'a uasõ'a'ku chini. Na'a pa'isirũmu pa'iju cu'ache cho'ojanapi repajoopoã pa'inare cu'ache ti'jñesi'ere asa kuku repana cu'ache cho'ochete ũhasõ re'oja'che pa'iche'te che'cheju paapu chini jã'aja'ne cho'osomu Dios.

⁷ Jã'ata'ni reparũmu Lo'techi'a uumanea'ku chini etoasomu Dios, re'oja'che pa'iu repana cu'ache cho'ochete ñaku oiũ pa'isi'kure.

⁸ Repau Lot re'oja'che pa'ikũji pãi cu'ache pa'inani ja'me pa'iu repau rekocho re'oja'che cuasakujeku repanapi si'arũmu cu'ache cho'ojuna ñaku ũcuachi'a asaku rua oiũ paniasomu repau rekocho.

⁹ Jã'are cuasaju iere masime mai: Dios Repau neenare cu'ache ti'jñeto ũsekaimasiche. ũcuachi'a cu'ache pa'inare Repau pãi ũcuauko cho'osi'e ro'iche chũ'urũmujatu'ka chẽa vati toa sao paamasiche masime mai.

¹⁰ Pãi tũĩne cuasaju repanare uachechi'a cho'onana'me Maire Paaku chũ'uñe cuheju jachanare na'a rua cu'ache chũ'uja'mũ Repau. Repana cuasaju pa'iche rua i'kaju cunaũmure pa'iju peore chũ'unare ñomanarejẽ'e cuasa, kukũma'ne cu'ache cutunaa'me repana.

¹¹ Jã'ata'ni ángeles na'a rua koka paaju na'a rua masinata'ni Dios asaku'te jã'aja'ne cu'ache i'kama'ne ña, kukũme repanare jorechu'o che'chonare.

¹² Repana jorechu'o che'chona pa'ivesuju repanare uachechi'a cho'ojũ cuasavesuju cu'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me. Repana ñamamajũ'aruãna'me ñamanare cu'ache i'kaju, cu'ava'na chẽa vanisõcojño'neja'ne cho'osõjanaa'me repana.

¹³ Repanare uache cho'orũmu pojoju cu'ache cho'ochejẽ'e cuasama'ne cho'osi'e ro'i chekunare repana cu'ache cho'osi'ejache cho'ocojñojanaa'me. Musanukona chi'i sãĩnechi'a pojoju ãu airũmu ja'me chi'i vajuchũache ñoñe repanare uache rua tũĩne cho'ojũ jorenaa'me repana.

¹⁴ Romio'te te'o'terejẽ'e uache ñama'ne pa'imapu rua cu'ache cho'onata'ni ca'namanaa'me repana. Dioni apucasaju re'oja'che cho'o koka peova'nare joreju cu'ache che'choju cacu'onaa'me repana. Cu'achechi'a cho'onajegu kuri chiĩ ainaa'me repana. Repana cu'ache ro'i Dios toana saoja'mũ repanare.

¹⁵ Ma'a rũhiñe saima'a saicuheju tũima'ana sani cavesusinaja'ne re'oja'che pa'iche ũhasõ cu'ache pa'inaa'me repana. Beor mamaku Balaam kurire koora chini cu'ache cho'osi'ejache cho'onaa'me repana.

¹⁶ Repau'te Balaamre cu'ache cho'ora chini saikũni burrava'o chu'o i'kamava'ota'ni repau tũĩne cho'ojasa chini saiche'te ũseko pãi chu'opi i'kako ke'eko'teta'ni jachaasomu.

¹⁷ Repana jorech'u'o che'chona oko puni oko raimana pa'icheja'che pa'iju oko rara chini rama'ne tuta saochaja'che jorenajeju vati toa rua chijachejare ai sani pa'ijanaa'me.

¹⁸ "Rua masime chukuna", chiiju peoche i'kaju cu'ache cho'och'e uhaso aperepa re'oja'che pa'inare joreju cu'ache che'choju, "Ucuauache cho'ore'oma", chiiju cacu'ome repa.

¹⁹ "Chukuna che'choche'te asa chea musanukonare uache cho'oju pani re'oja'che pa'ijanaa'me", chiiju jorenaa'me repa. Ja'ata'ni repa'ni pa'iche cho'oju chiiito cu'achechi'a cho'omasinajejuna cho'ocu'aku'mu repa'ne. Pai ucuanuko chea paacojnonaja'nechi'a pa'iju repa si'arumu cho'oju pa'iche uhasoanareta'ni uhacu'amu, cho'oju che'chesorena.

²⁰ Cu'ache pa'isinapi Maire Paaku'ni Jesucristoni vati toa sani uuche Esekai'kuni cuasaju jovo Ucuauji cho'okai'una Repa'ute cuasamana cuasacheja'che cuasaju cu'ache cho'och'e'te uhaso re'oja'che cho'oju pa'isinapi cavesuso jo'e cu'ache cho'oju pa'ito aperumu pa'isi'e na'a rua cu'aja'mu repa'ne.

²¹ Dioni cuasapa'ni re'oja'che pa'imane rua cu'amu. Ja'ata'ni Jesure jovosinapi Repa' ch'u'ne jachaju Repa'ute cuasache jo'kasosinare na'a rua cu'aja'mu.

²² Ja'aja'ne cho'ona ija'che chiiicheja'che pa'ime: "Jamuchai repa' sisosi'e jo'e ai'mu. Jo'chasese chuchasina cha'ophanapuna teana u'me si'ni cho'osome", chiiicheja'che pa'ime.

3

Maire Paaku jo'e rajachere kamu

¹ Asarepaju'u, chu'u majapajana. Ija'ova utija'ova jo'e tocha saomu chu'u musanukonare chu'u chu'vaku ka'cha'noa tocha saochu'ore musanukonapi cavesuma'ne ruhi'ne cuasaju paapu chini.

² Cavesuma'ne pa'iju aperumu Dios chu'o kuasina tocha jo'kasi'e cuasaju pa'iju'u. Ucuachi'a chukuna Repa' saosina Maire Paaku vati toa sani uuche Esekai'kuni chu'u'una musanukonare che'chosi'e cavesuma'ne cuasaju pa'iju'u.

³ Ie ucua'chi'a cuasaju'u: Chuta'a Jesus jo'e raimarumu pai repa'ne uachechi'a cuasaju cu'ache cho'oju pa'ina rani paisojanaa'me musanukonare.

⁴ Ija'che i'kajanaa'me repa: "Je'se pa'una Cristo, 'Jo'e rajaja'mu chu'u', chiiisi'kuta'ni raima'ku? Repa'ute jovo mai ja'kapajia'ne pa'iju maire che'choju pa'isina peore junisocuhasinaa'me. Ja'ata'ni cheja pa'iche mamarumupi sa'oma'ne ucuate'e pa'imu. Raimanejacosomu Repa'", chiiijanaa'me.

⁵ Repa'na jorena mamarumu cho'osire cuasacuheju ja'aja'ne i'kame. Ja'ata'ni Diopi chu'u'kuna cheja pa'iche te'efioa sa'neku pa'imu. Aperumu Diopi i'kauna cunaumu peosiumupi paniasomu. Ucuachi'a Repa'ni i'kauna okochi'a pa'isi'e cheja paniasomu. Po'ona'me chiaraa chia'naa paau chini ja'aja'ne cho'oasomu Repa'.

⁶ Ucuachi'a na'a pa'isirumu okopi rua ra, chejare peore ko'sa timu'na cheja pa'iche peore cho'osomasu.

⁷ Chura pa'iche cunaumuna'me cheja pai ucuanuko cho'osi'e Dios cuasa cu'ache cho'osinare vati toa saoumucusena Ucuauji chu'u'una peore uu sañosoja'mu.

⁸ Ucuachi'a, chu'u majapajana, ie cavesuma'ne cuasaju pa'iju'u: Maire Paaku cuasato te'eumucuse milrepa'isurumu'neasomu. Ucuachi'a milrepa'isurumu te'eumucuseja'cheasomu Repa'ute.

⁹ Pai te'ena cuasato Maire Paaku Repa', "Jo'e rajaja'mu chu'u", chiiisi'e na'mi rairuja'chere raimanesi'ku'a'mu. "Churaje'e rua jeerumuta'ni rairuja'chere raimanecuhamu Repa'", chiime. Ja'ata'ni Repa'ute raire'oumucusepi caranisouna raima'ne pa'ima'mu Repa'. Rupu maini oiu Repa'ute jovojanapi repa'na cu'ache cho'och'e'te uhaso Repa'ni cuasaju jovo te'euje'e cho'osomanaja'ni chini cha'aku raima'ne pa'imu Repa'.

¹⁰ Maire Paaku jo'e raimucuse teana ti'aja'mu. Na'au'ni pe'jeju raima'na cha'ate'e pai pe'jemaumucusena na'au raicheja'che Maire Paaku ucua'ja'che Repa'ute pe'jemaumucusena rajaja'mu. Reparumu cunaumu pa'iche rua vajachu'ache asoche peore uu na'nosoja'mu. Cheja ucua'chi'a repacheja pa'ichena'me peore uu sañosoja'mu Diopi chu'u'una.

¹¹ Peore ja'aja'ne na'nosojajefekuna asa kuku cu'ache cho'och'e uhaso Repa'ni masi cuasaju pojoju pa'iju'u musanukona.

¹² Musanukonare peore cho'ore'ochet'ka re'oja'chere cho'oju Dios Repa' masiche peore cho'o noumucusera cha'aju pa'iju'u, na'a na'mi raa'ni chini. Repaumucuse cunaumu uu na'nosoja'mu. Cu'amaj'aru'ata'ni toapi peore uu ko'sisója'mu.

¹³ Maita'ni Dios, "Ija'che cho'oja'mu chu'u", chiisichejñare cheja mamachejana'me sñamtu mamamtu're cha'aju pa'ime, re'onachi'a pa'iju re'oja'chechi'a cho'ojachejñare.

¹⁴ Jã'ajekuna, chu'u majapãijana, jã'are cha'aju peore cho'ore'ochetu'ka Repauna'me re'oja'che pa'iju, re'oja'chere cuasaju cu'ache peona pa'ijũ'u, Diopi re'oja'che pa'inani rani ñaa'ku.

¹⁵ Maire Paaku maini oiu vati toa sani uuche'te Ëseku maipi Repauni jovo Ûcuau'na'me si'arumu paapu chini cha'ache cavesuma'ne cuasajũ'u. Mai majapãijaja'iu mai rua cuasaku Pablo ũcuachi'a Diopi cho'okaiuna masiku ũcuate'ere kuaku tocha saosi'kua'mu musanukonare.

¹⁶ Repaũ Pablo tocha saosija'o si'aja'o jã'are kamu. Jã'ata'ni repaja'o tochasi'e te'emajñaruã asavesache kuaku tochasi'ea'me. Jã'ajekuna Diore masi cuasamana repare asavesuju cheke Dios chu'o tochasi'e che'chocheja'che repa'na cuasachechi'a tii'ne che'chome. Jã'aja'ne repa'na cuasachechi'a che'choju masi kamu'anesi'e ro'i cho'osõjanaa'me repa'na.

¹⁷ Jã'ajekuna, chu'u majapãijana, musanukona chuta'a repa'na raimarumu asasinajeju ñarepaju pa'ijũ'u, re'oja'che pa'iche'te repa'ni rani jorechu'ore che'chojuna asa chẽa cuasaju cacu'ocojñõne.

¹⁸ Ûcu re'oja'che pa'iju Maire Paaku vati toa sani uuche Ësekaiku Jesucristo pa'iche'te na'a rua che'cheju si'arumu Repauni na'a rua cuasaju pa'ijũ'u. Irumupi ai si'arumu pojocojñoku paau Repaũ. Jã'aja'ne paau. Re'omu.

Pedro

San Juan charo chu'o tocha saosi'ea'me

Jesucristo Puka'ku Dios pa'iche kuasi'ere kwamu

¹ Chukuna ñasi'ena'me asasi'e musanukonani Jesucristo pa'iche'te kuaku ie chu'o tocha saomu chu'u. Ucuachi'a chukuna Repau'te sü'ka pojosi'naa'me.

Apereparumu chuta' cheja cho'omaramu canaumure Puka'ku Diona'me paniasomu Repau Jesucristo. Canaum Pa'ikujü icheja chejare caje pa'iu re'oja'che pa'iche mai rekoñoã vajuche jo'kasi'kua'mu Repau. Ucuachi'a chukunani Puka'ku Dios pa'iche'te kuaku Repau chu'ñe kuasi'kua'mu Repau.

² Repau Jesús kuache asaju Repau'terejê'e ñasinajeju masime chukuna chura Puka'ku Dios pa'iche. Jã'ajekuna musanukonare Jesucristo Puka'kuna'me Pa'ikujü mai pa'ichejare caje pa'iu maire ucuanukore re'oja'che che'choche asasinajeju ucuare kuame chukuna.

³ Ucuachi'a Jesucristoji che'chokuna asasinajeju Dios pa'iche masime chukuna chura. Repau'te ñasinajeju Dios pa'iche masiju Diona'me re'oja'che ja'me pa'ime chukuna. Dios Mamaku'te Jesucristo'te ucuachi'a re'oja'che ja'me pa'ime. Musanukonapi asa chëa chukunana'me re'oja'che pa'iju ucuachi'a Diona'me re'oja'che paapu chini chukuna ñasi'e peore kuame chukuna musanukonare.

⁴ Musanukonapi ña na' rua pojojü paapu chini tocha saomu chu'u ija'ova.

Dios re'oja'chechi'a cho'ochete kwamu

⁵ Ie chu'o chukuna'te Jesucristo che'chokuna asasi'kujekü kwamu chu'u musanukonare. Ija'che che'chosi'kua'mu Repau:

“Dios peore masiku'mu. Re'okujekü cu'achejê'e peoku'mu.” Jã'aja'ñe chiü pã che'chosi'kua'mu Jesucristo.

⁶ Pã, “Diona'me re'oja'che pa'ime chukuna”, chiinapi cu'ache cho'oni chijachejaja'che cu'ache pa'inajeju joreme repana. Jã'aja'ñe cho'ona Dios chu'ñe cho'oma'me.

⁷ Repau Dios cu'achejê'e cho'oma'kujekü miañeja'ñe pa'iu re'oja'chechi'a cho'oku jorema'kua'mu. Mai ucujaja'che miañeja'ñe pa'iju re'oja'che cho'ojü joremaneni säiñechi'a pojojü pa'ijanaa'me. Ucuachi'a Dios mai cu'a tã'nesökaija'mu, Jesucristo maire jüni ro'ikaisi'jekuna.

⁸ “Pã ucuanuko cu'ache cho'onaa'me”, chiimu Dios. Jã'ajekuna maipi, “Cu'ache cho'omanaa'me chukuna”, chini joreme. Rühñe cuasamanajeju Repau i'kache jachame mai jã'aja'ñe i'kani.

⁹ Jã'ata'ni maipi, “Cu'ache cho'onaa'me chukuna”, chiiju mai cu'ache cho'ochete Dioni kuato jo'e cuasamaneja'mu Repau. “Jã'aja'ñe cho'oja'mu chu'u”, chiisi'kujekü jorema'ñe re'oja'chechi'a cho'omu Dios. Jã'ajekuna mai cu'ache cho'ochete Repauni kuaru mai rekoñoã pa'iche cu'a peore tã'nesökani jo'e cuasamaneja'mu Repau.

¹⁰ Maipi, “Cu'ache cho'omanaa'me chukuna”, chiito cu'amü. Jã'aja'ñe i'kani Dios i'kasi'ere jachaju, “Joremü Dios”, chiime mai.

2

Dios Raosi'ku Jesucristo maire sëekai'ku'mu Puka'ku Diore

¹ Musanukonare chu'u chiijava'nare ie chu'o musanukonapi ña cu'ache cho'oma'ñe paapu chini tocha saomu chu'u. Jã'ata'ni maipi cu'ache cho'oto Jesucristo Re'okujekü maire Repau Puka'kuni sëekaimü. “Ja'ku, repana cu'ache jo'e cuasamanejü”, chiü sëekaimü Repau.

² “Cu'ache cho'ona repana cu'ache cho'osi'e ro'ijanaa'me”, chiimu Dios. Jã'ata'ni Jesucristo mai cu'ache cho'osi'e ro'ijü ro'ikakuna maire chura ro'iche peomu. Jã'ata'ni mairechi'a ro'ikaima'ñe pã ucuanukore ro'ikaisi'kua'mu Repau Jesucristo.

³ Maipi Diore masi cuasarepani Repau chu'ñe jachama'ñe cho'ome.

⁴ Jã'ata'ni pã, “Diore cuasanaa'me chukuna”, chiinapi Repau chu'ñe cho'omaneni joreme repana, Dios chu'o ucuarepare asa chëamanajeju.

⁵ Dios chu'ñe jachama'ñe cho'ona Diore masi cuasame. Jã'ajekuna maipi Repau chu'ñe'te cho'oni mai Repau'te masi cuasache masime.

⁶ Jesucristo cheja pa'iramü cu'achejê'e cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'osi'kua'mu. Jã'ajekuna pã, “Diore cuasanaa'me chukuna”, chiinare, “Jesucristo pa'icheja'che re'oja'che pa'ijü”, chiü chu'vamü chu'u.

Pã Dios chã'usi'e asinata'ni mamaja'ñe asaju pa'iche'te kwamu

7 Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Ie chu'o musanukonani Dios chũ'usi'ere kuara chini tochamu chu'u. Jã'ata'ni mamachu'oma'mu ie. Aperũmu musanukona asasi'ea'me.

8 Jã'ata'ni musanukona ie chu'o asasinata'ni mamaja'ñe asaju pa'ime chura. "Chekunare rua cuasaju oiju pa'ijũ'u", chiimu Dios. Ichejare caje pa'iu Jesucristo pãi rua oiu pa'isi'kuamũ. Jã'ajekuna maire ũcuaja'che cho'ojũ paaru chini jo'kasi'kuamũ Repau. Aperũmu maire chijachejaja'che cu'ache pa'iju vesujana re'oja'che pa'icu'asi'kuamũ. Chura Jesucristoji cho'okaiuna miañeja'ñe re'oja'che pa'ime mai.

9 Pãi, "Diore cuasanajeju miañeja'ñe re'oja'che pa'inaa'me chũkuna", chiinapi repana majapãijanani cuhenu chuta'a chijachejaja'che cu'ache pa'iju Diore cuasamanajeju chu'ochi'a i'kame.

10 Repana majapãijanare ña oinata'ni Diore masi cuasame. Ũcuachi'a Diore cuasanajeju miañeja'ñe re'oja'che pa'iju cacu'ama'me repana.

11 Jã'ata'ni repana majapãijanare cuhena Repauni masi cuasamarũ ũcua chijachejaja'che cu'ache pa'iju re'oja'che cuasachejẽ'e vesume repana. Chijacheja ku'inaja'ñe pa'ivesuju na'ava'na pa'icheja'che pa'ime repana.

12 Musanukona chu'u chiijava'na, Jesucristoni cuasaju rekoñoã cu'a tu'nesõcojñorena iere chu'o tocha saomu chu'u.

13 Musanukona aina, Jesucristo'te chuta'a cheja cho'omarũmu Pa'ikuni masime. Musanukona põsupãi, vati, "Cu'ache cho'ojũ'u", chiiche Dioni cuasaju Ũcuajũ cho'okaiuna jachaju re'oja'che pa'ime.

14 Musanukona chu'u chiijava'na, Mai Jakũre Dioni masi cuasaju pa'ime. Musanukona aina, chuta'a cheja cho'omarũmu Pa'iku'te masime. Musanukona põsupãi, Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'ime. Dios chũ'ũñe asa chẽasinajeju vati cu'ache chũ'utojẽ'e cu'ache cho'oma'ñe pa'ime musanukona. Dioni cuasajuna chu'o tocha saomu chu'u musanukonare ũcuankore.

15 Diore cuasamana pa'icheja'che pa'imanejũ'u. Ũcuachi'a repana cho'ochaja'che cu'ache cho'oñu chiimanejũ'u. Jã'aja'ñe pañu chiina Diore cuhena'me.

16 Diore cuasamana ija'che pa'ime: Cu'ache cho'onejeju, chekuna nee tua paauche ñaju, "Chekunare na'a rua masinaa'me chũkuna", chiiju cuasame. Repana cu'ache pa'iche Dios jo'kasi'ema'mu. Diore cuasamana cu'ache cuasaju cho'ochẽ'me jã'a cu'a.

17 Cheja si'asõpi'ramu. Na'a pa'isirũmu cheja peoja'mu. Ũcuaja'che cu'ache cho'ona peojanaa'me. Jã'ata'ni Dios chũ'ũñe cho'oneena Repau pa'ichejare ai sani si'arũmu re'oja'che pa'ijanaa'me.

Dios chu'o ũcuarepare che'chonana'me jorechu'o che'chona pa'iche'te kuamũ

18 Asarepajũ'u, chu'u chiijava'na. Chura cheja si'api'ramu. Aperũmu musanukona, "Jesucristo'te rua cuhekũji rajja'mu", chiiche asasiname. Chura Jesucristo'te cuhena pãi jainũko rani pa'ime. Repanapi rani pa'ijuna ña, "Cheja si'asõpi'ramu", chiime mai.

19 Repana Jesucristo'te cuhena maire ja'me jovo pa'isinapi Diore cuasamanajeju maire jo'ka sanisõsinaa'me. Maina'me Diore cuasana pani jo'ka saimanera'asinaa'me repana. Jã'ata'ni repanapi jo'ka sanisõrena ña masiju, chekuna pãi, "Diore cuasamana'me jã'ana", chiime repanare.

20 Cristo musanukonare ja'me paaũ chini Dios Rekocho'te raosi'kuamũ. Ũcuarekochoji ja'me pa'iu cho'okaiuna Dios chu'o ũcuarepare masime musanukona.

21 Dios chu'o ũcuarepa vesujana tocha saoma'ñe, musanukonapi ũcuare masijuna ie chu'o tocha saomu chu'u. Pãi chekuna te'ena, "Dios chu'o che'chonaa'me chũkuna", chiiju jorechu'ore che'choju chu'o ũcuarepa che'choma'me.

22 Pãi Dios i'kasi'ere jachaju, "Dios Raosi'kuamũ Jesús", chiina joreme. Jã'aja'ñe i'kaju jachaju Jesure Dios Raosi'kure cuheju Pũka'ku Diorejatu'ka cuheme repana.

23 "Jesús Dios Mamakũma'mu", chini Jesuni cuasamana Pũka'kure ũcuachi'a cuasama'me. Jã'ata'ni, "Jesús Dios Mamakũma'mu", chiiju Jesure cuasana Pũka'kure Diore ũcuachi'a cuasame.

24 Musanukona aperũmu asa chẽasi'e Dios chu'ore jo'kasõma'ñe cuasaju pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe jo'kama'ñe cuasaju pani Dios Mamakũna'me re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona. Ũcuachi'a Repau Pũka'ku Diona'me re'oja'che pa'ijanaa'me.

25 Repau Jesucristo, "Musanukona Dios pa'ichejare ai sani si'arũmu pa'ijanaa'me", chiisi'kuamũ maire.

26 Chekuna pãi joreju cacu'oñu chiime musanukonare. Repana jorena pa'iche'te kuara chini ie chu'o tocha saomu chu'u musanukonare.

27 Jesucristo musanukonani ja'me paaũ chini Dios Rekocho'te raosi'kuamũ. Raõna Repau Dios Rekocho musanukonare jo'kasõma'ñe ja'me pa'iu jorema'ñe Dios chu'o peore ũcuarepa re'oja'che che'choku pa'imũ musanukonare. Jã'ajekuna musanukona

chekunare che'chonare chiima'me. Dios Rekocho musanukonare ũcuarepare che'choku, "Jesucristo'te cuasache jo'kasōmanejũ'u", chiiu chu'vamũ. Repa chu'vache asa chēa jo'kasōma'ñe cuasaju pa'ijũ'u.

²⁸ Asarepajũ'u, musanukona chu'u chiijava'na. Maipi Jesucristo'te cuasache jo'kasōmaneni Repau icheja mai pa'ichejana jo'e cajerumu ña pojojanaa'me, Repau'te cuasache jo'kasōmanesinajeju. Repau'te cuasache jo'kasōnita'ni Repau cajerumu ña vajuchuju katiñu chiijanaa'me mai.

²⁹ Dios Mamaku Jesucristo re'oja'chechi'a cho'oku'mu. Jā'are masini ie ũcuachi'a masime mai: Pāi re'oja'chechi'a cho'ona Dios chīia'me, Jesucristo repanare cho'okaisi'ejekuna.

3

Diore cuasana Repau chiijana pa'iche'te kumũ

¹ Asarepajũ'u musanukona. Mai Ja'ku Dios maire rua chiiu, "Musanukona chu'u chīia'me", chiimu. Jā'ajekuna Dios chīia'me mai. Pāi chekuna Diore cuasamana Dios pa'ichejē'e vesuju ũcuaja'che mai pa'iche vesume.

² Asarepajũ'u chu'u cuasana. Chura Dios chīia'me mai. Mai pa'ijache chuta'a vesume mai. Jā'ata'ni chura iere masime: Icheja mai pa'ichejana Jesucristoji jo'e ratu Repau pa'iche masirepa ñajanaa'me mai jā'arumuta'ni. ũcuachi'a Repau ña ũcuajana carũhijanaa'me.

³ Jā'ajekuna mai Repau'te cuasana Repau jo'e rairumu ũcuajana carũhijañere cuasaju pojoju cu'ache cho'ochē ũhasō Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'ime.

⁴ Pāi cu'ache cho'ona Dios chũ'ñe jachasōme. Cu'ache cho'ochē Dios chũ'u jo'kasi'ema'mu.

⁵ Jesucristo mai cu'ache cho'ochē'te tũ'nesōkasa chini icheja mai pa'ichejare caje pa'iu jūni ro'ikaisi'kua'mu. Repau jmakarujē'e cu'ache cho'oma'kua'mu. Chura musanukona masime jā'a.

⁶ Pāi Jesucristo'te masi cuasana cu'are jũvoju re'oja'che pa'ime. Si'arumu cu'ache cho'ona Jesucristo pa'iche vesume. Cu'are cho'uju Repau'te Jesucristo'te masi cuasama'me repana.

⁷ Asarepajũ'u, chu'u chiijana. Pāipi musanukonani jorechu'ore che'choju cacu'oñu chiito repana i'kachu'o asa chēamanējũ'u. Jesucristo re'oja'chechi'a cho'oku'mu. Jā'ajekuna pāi re'oja'che cho'ona Repau pa'icheja'che pa'ime.

⁸ Jā'ata'ni cu'ache cho'ona vati neena'me. Repau vati mamarumu cu'ache cho'oku chuta'a irumujatu'ka cu'ache cho'oku pa'imũ. Jā'ajekuna Dios Mamaku repau vati cu'ache cho'ochē'te ũsera chini chejana cajesi'kua'mu.

⁹ Dios chīi, Repau'te cuasana Dios Rekocho'te paaju si'areparumu cu'ache cho'uju pa'ima'me. Repau chiijeju cu'achejē'e cho'ocuheme repana.

¹⁰ Pāi cu'ache cho'ona Dios chīima'me, ũcuachi'a chekunare cuasamana. Jā'ajekuna pāi cu'ache cho'uju chekunare oimane ña, "Dios chīima'me ina; vati chũ'ñe'te cho'ome", chiire'omũ.

Maire ũcuaukore pāi, "Chekunare oiju pa'ijũ'u", chiimu Dios

¹¹ Aperumu Dios chu'o apeche'cherumu Dios chũ'ñe chekunapi che'chojuna asianaa'me musanukona. Ija'che che'chosinaa'me repana: " Musanukona pāi sãinechi'a oiju cuasaju pa'ijũ'u", chiimu Dios maire ũcuaukore", chiiju che'chosinaa'me repana.

¹² Aperumu pa'isi'ku Caín jā'aja'ñe cho'oma'ñe cu'ache cho'oku paniasomu. Repau cho'jeuta'ni re'oja'che cho'oku paniasomu. Jā'ajekuna majaa'chu Caín cho'jeu'te cuheku vanisōasomu, vati cu'ache chũ'ñe cho'okujeku. Repau Caín pa'isi'ja'che pa'imaneju mai. Re'oja'che pa'iju chekunare oiju pañu.

¹³ Asarepajũ'u, chu'u chiijana. Chekuna pāi Diore cuhena maire ũcuachi'a cuheme. Jā'ajekuna, "¿Je'se pa'iana jā'ana maire cuheche?", chiiju cuasamanējũ'u musanukona. Jā'aja'ñe cho'ome pāi maire Jesure cuasanare.

¹⁴ Pāi chekunare cuasamana ũcuachi'a Diore cuasama'me. Repau'te cuasamana repana jūnisōsirumu Dios pa'icheja saima'ñe vati toare ai sani uuju pa'ijanaa'me. Mai Diore cuasanata'ni chekunare oinajeju chura iere masime: Repau'te cuasanajeju Dios pa'ichejana ai sani mai re'oja'che pa'ijache.

¹⁵ Pāi chekunare cuhena pāi vaina cuasache'te cuasame. Jūnisōsirumu Dios pa'icheja saimanejanaa'me repana. Jā'a masime musanukona.

¹⁶ Jesucristo mai cu'ache cho'ochē jūni ro'ikaisi'kujeku maire oimu. Masime mai jā'a. Jesucristo maire oicheja'che chekunare oiju re'oja'che cho'okaiju pañu. Mai re'oja'che

cho'ochete ãsejũ chekũnapi pe'ruju maire vanisõõni chiitojẽ'e ùcu chekũnare re'oja'che cho'okaiju paũ.

¹⁷ Diore cuasana te'ena põse karama'ne paame. Chekũnata'ni Diore cuasana chũova'na pa'ime. Jã'ajekũna põse paanare, "Chũova'na pa'inare ña oiju cho'okaiju'ũ", chiimũ chũ'ũ. Ña oima'to cu'amũ. Chũova'na pa'inani ña oimaneni Diore cuasanama'me repaña.

¹⁸ Asarepajũ'ũ, chũ'ũ chũijana. Maipi, "Chekũnare oinaa'me chũkũna", chiinata'ni repañare re'oja'che cho'okaima'to cu'amũ. Cho'omanapi i'kani peoche i'kame mai. Chekũnare oiju ùcuarepa re'oja'che cho'okaiju paũ mai.

"Dios cho'okaija'mũ chũ'ũre", chini cuasaju vajuchuma'ne Diore i'kache'te kũamũ

¹⁹⁻²⁰ Jã'aja'ñejekũna maipi pãi chekũnani oni, "Diore masi cuasanaa'me", chiire'omũ maire. Jã'ata'ni te'eñoã mai, "Dios chũ'ũne si'areparũmũ cho'oma'kua'mũ chũ'ũ", chini oiju cuasame. Jã'ata'ni Dios peore Masiũ mai rekoñoã pa'iche peore Ñaku mai Repaũ'te masi cuasache ñamũ.

²¹ Maipi pãi chekũnare oiju pa'ito Diore vajuchuma'ne sũere'omũ.

²² Ûcuachi'a maipi Repañani pojoju Repaũ chũ'ũne re'oja'che cho'ojũ maire uache'te sũeto re'oja'che ñikũna koojanaa'me mai.

²³ Ija'chere chũ'ũmũ Dios maire: "Mũsanũkũna chũ'ũ Neekũre Jesucristoni cuasaju Repaũ chũ'ũne sãĩnechi'a kuhema'ne cuasaju pa'ijũ'ũ", chiimũ chũ'ũmũ Dios maire.

²⁴ Pãi Dios chũ'ũsi'e cho'ona si'arũmũ Ûcuũna'me re'oja'che pa'ime. Dios Rekocho maini ja'me paũ chini Repaũ Raosirekochoji ja'me pa'ũ, "Dios mũsanũkonare ja'me pa'imũ", chiimũ kuakũna masime mai.

4

Diore cuasana cho'ochena'me Diore kuhena cho'ochete kũamũ

¹ Asarepajũ'ũ, chũ'ũ cuasana. Pãi mũsanũkonare, "Dios chũ'o che'chome chũkũna", chiito repaña che'choche teana asamanajũ'ũ. Dios chũ'o ùcuarepa i'kato'te, repaña che'choche asajũ'ũ. Rũa jainũko jorechũ'o che'chona pa'ime icheja cheja.

² Jesucristo icheja cheja caje maija'ũ pa'isi'kua'mũ. Jã'are kuaju che'chona Dios chũ'ũ jo'kasi'ere chũ'o che'chome. Mũsanũkonapi repaña che'choche'te asani, "Dios Rekocho paame ina", chini repaña pa'iche cuasa masijanaa'me.

³ Repaña pãi, "Jesucristo Dios Raosi'kua'mũ", chiimũ che'choni Dios Rekocho peome. Na'a pa'isirũmũ Jesucristo'te rũa kuhẽkũji raija'mũ. Mũsanũkũna repaũ raijache asananaa'me. Pãi te'ena repaũ cuasacheja'che cuasame chura pa'ina.

⁴ Asarepajũ'ũ, chũ'ũ chũijana. Vati Diore kuhẽnare paaku'mũ. Mũsanũkonata'ni Dios chũa paacojõnajeju repañare cajejaime, Diopi ja'me pa'ũ cho'okaiũna. Vati re na'a rũa masiku'mũ Dios.

⁵ Cu'ache che'chona vati neenaa'me. Jã'ajekũna repaũ chũ'ũne'te i'kaju che'chojũna Diore kuhena pãi asaju pa'ime.

⁶ Pãi Diore cuasana chũkũna Repaũ raosina che'choche'te asaju pa'ime. Repaũ'te cuasamanata'ni asacuheme. Jã'ajekũna Dios chũ'o asacuhẽnare ñani, "Diore cuasamanaa'me jã'ana", chiire'omũ. Jã'ata'ni pãi Dios chũ'o asaneenare, "Diore cuasame ina", chini repaña pa'iche'te ña masire'omũ maire.

Dios pãi ùcuũnũkũre oiche'te kũamũ

⁷ Asarepajũ'ũ, chũ'ũ cuasana. Ûcuũnũko sãĩnechi'a cuasaju paũ mai. Jã'aja'ne paapu chini chũ'ũ jo'kasi'kua'mũ Dios maire. Pãi chekũnare cuasana Dios chũijaju Repaũ pa'iche masime.

⁸ Pãi ùcuũnũkũre oiku'mũ Dios. Jã'ata'ni pãi chekũnare cuasamana maire Oiku'te Diore cuasama'me.

⁹ Dios Repaũ Mamaku'te Ûcuũte'eũni chejana casosi'kua'mũ, maipi Repañni cuasaju re'oja'che pa'ijũ mai jũnisõsirũmũ Dios pa'ichejare ai sani paapu chini. Jã'ajekũna maipi Dios Mamaku'te casosi'ere cuasani, "Dios maire rũa oimũ", chiimũ cuasame mai.

¹⁰ Mai rekoñoã uache cuasaju chareparo Dioni cuasamanesinaa'me mai. Repaũ Dios maire rũa oikũjekũ Repaũ Mamaku'te chejana casũna caje pa'ũ mai cu'ache cho'ochete ro'ikau chuenisõsi'kua'mũ Repaũ.

¹¹ Asarepajũ'ũ, chũ'ũ cuasana. Dios maire rũa oimũ mai ùcuachi'a chekũnare rũa cuasaju oiju paũ.

¹² Pãi te'ũjẽ'e Diore ñamanaa'me. Jã'ata'ni maire chekũnare cuasanare Dios ja'me pa'imũ. Jã'ajekũna maini Ûcuũji cho'okaiũna chekũnare si'arũmũ na'a rũa cuasaju pa'ijanaa'me.

¹³ Dios maini ja'me paaɯ chini Repau Rekocho'te raosi'kua'mu. Ūcuarekochoji ja'me pa'ia cho'okaiuna Dios maire ja'me pa'iche masime mai. Ūcuachi'a mai Repauna'me re'oja'che ja'me pa'iche masime.

¹⁴ Mai Ja'ku Dios Repau Mamaku'te chejana casosi'kua'mu, Repau'te cuasanani Mamakaji chēa paaku vati toa sani uuche'te ūsekaau chini. Chukuna Repau'te Jesucristo'te cheja pa'irumu ñasinajeju Repau pa'iche'te pāi ūcuaukore kuaju pa'ime, masia'ju chini.

¹⁵ "Jesús Dios Mamaku'mu", chiinachi'a pāi Diona'me re'oja'che pa'ime. Ūcuachi'a Repau'te cuasanare jo'kama'ñe ja'me pa'imū Dios.

¹⁶ Dios maire rua oiche'te masiju Repau'te cuasame mai. Pāi ūcuaukore rua oimu Dios. Jā'ajekuna pāi chekunare cuasache jo'kasōmana Diona'me re'oja'che pa'ijuna Repau repanare jo'kama'ñe ja'me pa'imū.

¹⁷ Jesucristo Repau Puka'kure vajuchuma'ñe cuasamu. Mai ūcuaja'che Repau'te Diore vajuchuma'ñe cuasaju pa'ime, Repauji maini oimū. Na'a pa'isirumu Dios pāi ūcuaukore repana cu'ache cho'osi'e ro'ia'ju chini chū'ija'mu. Maita'ni Repau'te cuasaju Repau pa'icheja'che re'oja'che pa'inajeju vajuchumanejanaa'me reparumu t'ato.

¹⁸ Jā'ata'ni, "Dios maire cu'ache cho'oja'mu", chiiju cuasani vajuchura'ame. Vajuchuju, "Dios maire oima'mu", chiiju cuasara'ame. Jā'ata'ni, "Dios maire rua oikujeku cu'ache cho'omaneja'mu", chini cuasaju Repau'te vajuchuma'ñe cuasame.

¹⁹ Pāi te'euñe'e chuta'a Repau'te cuasamarumupi pāi ūcuaukore oiku'mu Dios. Jā'ajekuna mai ūcuachi'a Repau'te maire charo cuasasi'kujekuna chura sāiñe cuasame.

²⁰ Pāi te'ena, "Diore cuasanaa'me chukuna", chiime. Jā'ata'ni repanapi chekunani majapāija'ñe pa'inani cuheni jorenajeju peoche i'kame. Chekunare majapāijanare repana ñanare cuhena, "Diore Ñoma'kureta'ni cuasame chukuna", chiina peoche i'kame.

²¹ Jesucristo maire ija'che chū'u jo'kasi'kua'mu: "Musaukuna pāi Diore cuasana pani ūcuachi'a chekunare pāi cuasaju pa'ijū'u". Jā'aja'ñe chū'u jo'kasi'kua'mu Repau maire.

5

Diore cuasana Ūcuauji cho'okaiuna vati chū'uñe si'arumu cho'oma'ñere kuamu

¹ "Pāi ūcuaukore chū'ua'ku chini Dios Raosi'kua'mu Jesús", chini cuasana Dios chīia'me. Dios chīi chekuna Repau'te cuasanare mai Ja'ku Dios chīijeju cuasame.

² Maipi Dioni cuasaju Repau chū'uñe cho'oni, "Chekunare Dios chīi cuasame mai", chiire'omu.

³ Maipi Dios chū'uñe'te cho'oni Repau'te masi cuasame. Ūcuauji maini cho'okaiuna Repau chū'uñe cho'ovesama'mu maire.

⁴ Repau chīi, "Dios maire oiu cho'okaija'mu", chiiju cuasanajeju Ūcuauji cho'okaiuna vati chū'uñe cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'ome.

⁵ "Jesús Dios Mamaku'mu", chiiju cuasanachi'a koka paaju vati chū'uñe cho'oma'ñe pa'ime.

Dios Mamaku pa'iche'te kuamu

⁶ Jesucristo icheja chejare caje pa'ia okorocojñosi'kua'mu. Na'a pa'ia mai cu'ache cho'och'e'te ro'ikaiu kurususē'verona jē'jo nukorena jūnisō chie meosi'kua'mu. Dios Rekochoji ūcuarepare chū'o kuakuna Jesús pa'iche masime mai.

⁷ Chotena cunaumu pa'ina, "Jesús Dios Mamaku'mu", chiiju kuame maire. Mai Ja'ku Dios Repau chū'ore kuamu maire. Repau Mamaku ūcuachi'a kuamu. Repau Rekocho ūcuachi'a kuamu maire. Chotena ūcuate'ere chū'o kuame maire. Jā'aja'ñe kuajuna masime mai Jesús pa'iche.

⁸ Ūcuachi'a chotemajña Repau cheja pa'irumu cho'osi'ere cuasaju Repau pa'iche masime mai. Repau'te Jesure okoroumucuse Dios Rekocho ūkupoja'ia cajesi'kua'mu. Cajeuna Dios cunaumupi ija'che i'kasi'kua'mu: "Chū'u chīia'mu mu'u", chiisi'kua'mu Dios. Na'a pa'ia Repau Jesús Dios Mamakujeku Repau chiepi mekuna jūni ro'ikaisi'kua'mu maire.

⁹ Pāipi ūcuauache i'kato repana i'kache'te asa cuasame mai. Jā'ajekuna Dios na'a rua masiku i'kasi'e, "Ūcuarepaa'me", chiiju na'a rua cuasañu mai, Repau, "Chū'u chīia'mu Jesús", chiisi'e.

¹⁰ Dios Repau Mamaku pa'iche kuasi'e pāi te'ena asa jachama'ñe cuasaju pa'ime. Chekunata'ni Dios kuasi'e asa jachaju, "Joremu Dios", chini, cuasama'me.

¹¹ Dios Repau Mamaku pa'iche'te kuaku ija'che i'kaasomu: "Chū'u chīire cuasanachi'a jūnisōsirumu chū'u pa'ichejare rani ai pa'ijanaa'me", chinasomu Dios.

¹² Dios Mamaku'te cuasana jūnisōsirumu Dios pa'ichejare ai sani re'oja'che pa'ijanaa'me. Repau'te Dios Mamaku'te cuasamanata'ni vati toana ai sani uuju pa'ijanaa'me.

Cuhacho chu'vasi'ea'me

¹³ Mūsanukona Dios Mamaku'te cuasana jūnisōsirumu Dios pa'ichejare ai sani re'oja'che pa'ijanaa'me. Jā'are masia'ju chini mūsanukonare ie chu'o tocha saomu chu'u.

¹⁴ Jā'ajekuna, "Dios maire cho'okaija'mu", chini masiju Repau chu'uñe cho'uju maire uache'te sēeto asa, isimu Dios mai Repau'te sēeñe. Jā'are masiju vajuchuma'ñe maire uache sēeme mai Repau'te.

¹⁵ Dios mai sēeñe peore asamu. Jā'are masiju, "Mai sēeñe Dios cho'okaija'mu", chiiju masime mai.

¹⁶ Mūsanukonapi chekuna pāi cu'ache cho'oche'te ñani Dioni sēekaijū'u repanare. Dioni sēekaito repanare re'oja'che pa'iche cho'okaija'mu Dios. Jā'ata'ni repanapi cu'ache cho'oche'te jmakarujē'e ūhacuheto Dioni sēekaijū'u repanare chiima'mu chu'u. Cu'ache cho'oche ūhamanare jūnisōsirumu vati toana saoja'mu Dios, repana cu'ache cho'osi'ere ro'ia'ju chini.

¹⁷ Pāipi ūcuauache cu'ache cho'oto cu'amū. Dios rua cuhemu jā'aja'ñe cho'oche. Jā'ata'ni cu'ache cho'onapi repana cu'ache cho'oche'te ūhasōru Dios repana cu'ache cho'osi'e tunosō jo'e cuasama'mu.

¹⁸ Pāi Diore cuasana Repau chiijeju si'areparumu cu'ache cho'uju pa'ima'me. Vati repanare Diore cuasanare cu'ache chu'ura chiimu, repanapi cu'ache cho'oa'ju chini. Jā'ata'ni Jesucristo Dios Mamakūji ūsekaiuna repana cu'ache cho'oma'ñe pa'ime. Jā'are masime mai.

¹⁹ Pāi Diore cuhena vati chu'uñe'te cho'uju pa'ime. Maita'ni Dios chu'uñe'te cho'uju pa'inaa'me Repau neenajeju. Jā'are masime.

²⁰ Jesucristo, Dios Mamaku chejare caje pa'iu Puka'ku pa'iche'te che'chosi'kuamū, pāipi Diorepau pa'iche'te masia'ju chini. Jā'are masime mai. Dios Mamarepakuni Jesucristo'te masi cuasanajeju Dios pa'ichejare ai sani pa'ijanaa'me mai.

²¹ Asarepajū'u, chu'u chiijana. Vati chu'uñe cho'oma'ñe pa'ijū'u. Re'omū.

Juan

San Juan jo'e chu'o tocha saosi'ea'me

Chekunare oichena'me chu'o ũcuarepa i'kache'te kʷamʷ

¹⁻² Chu'u aiva'ʷpi mu'ʷre Diore cuasako'te ie chu'o tocha saomu, mu'u chīiva'nare ũcuachi'a. Musanukonare cuasaku pa'imʷ chu'u mai ũcuano'ko Dios chu'o asa chēasinajeju. ũcuachi'a chekuna Dios chu'o asa chēasina ũcuano'ko musanukonare rʷa cuasame. Repau chu'o ũcuarepajekuna si'arumu cuasaju pa'ijanaa'me mai.

³ Mai Ja'ku Dios Repau Mamaku Jesucristona'me rʷa cuasaju re'oja'che cho'okaime maire. ũcuachi'a maini oiju cho'okaiju re'oja'che pa'iche jo'kame repa.

⁴ Mai Ja'ku Dios ija'che chū'umu maire: "Musanukona pāi, chu'u chu'o ũcuarepare asa chēa cho'uju pa'ijū'u", chiiu chū'umu. Diopi maini jā'aja'ñe chū'una mu'u chīiva'na te'ena ũcuarepa cho'uju pa'ime. Repanapi jā'aja'ñe pa'ijuna ñaku rʷa pojomu chu'u.

⁵ Asarepajū'u mu'u. Dios chū'usi'ere aperumuqueere mu'ʷni kuara chini tocha saomu chu'u. Chura mama chū'u jo'kasi'ema'mu ie chu'o. Aperumu musanukona asasi'ea'me ie. Ija'chea'me repa: "Chekunare cuasaju sāiñechi'a re'oja'che cho'uju pañu mai", chiiu chu'vamu chu'u.

⁶ Jā'ajekuna chekunare re'oja'che cho'uju pañu mai. Aperumu jā'aja'ñe chū'u jo'kasi'kua'mu Dios maire. Dios chū'ñe'te cho'uju chekunare cuasana Diore ũcuachi'a cuasame repa.

Re'oja'che pa'inare joreju cacʷ'ona pa'iche'te kʷamʷ

⁷ Pāi jainuko joreju ija'che che'chome: "Jesucristo cheja caje maija'iu pa'imanesi'kua'mu", chiiu che'choju pa'ime, chekunapi repa joreju che'choche'te asa chēaa'ju chini. Jā'aja'ñe i'kana Jesucristoni cuheju chekunani cacʷ'oñu chini i'kame, re'oja'chere ũseju.

⁸ Jā'ajekuna ñarepaju pa'ijū'u. Musanukonapi pāi jorena i'kachū'ore asa chēato Dios re'oja'che ĩsira Chiisi'ku ĩsimaneja'mu musanukonare. Jā'ata'ni musanukonapi pāi jorena chu'o asa chēama'ñe re'oja'che pa'ito musanukonare re'oja'che pa'iche karama'ñe ĩsija'mu Dios.

⁹ Jesucristo che'chosi'e asanapi jo'kasō Repau che'chomanesi'ere tīñere cuasato cu'amʷ. Jā'aja'ñe cho'ona Diore cuasamanaa'me. Jā'ata'ni Repau che'chosi'e jo'kasōma'ñe cuasaju pa'ina mai Ja'ku Diore ũcu cavesuma'ñe cuasaju pa'ime. ũcuachi'a Dios Mamaku'te Jesucristo'te cuasaju pa'ime repa.

¹⁰ Pāi rani Jesús che'chomanesi'ere jorechū'ore che'chonare pojomanējū'u. ũcuachi'a musanukona vʷñana rani kañu chiito ũsejū'u repanare.

¹¹ Musanukonapi repanani pojoni repa cu'ache cho'ochete ja'me cho'okaime.

Cuhacho i'kasi'ea'me

¹² Musanukonare chu'o rʷa kuara chiimu chu'u. Jā'ata'ni utija'ova tocha saocuhemu chu'u. Chu'urepauji musanukonani sani ñaku i'kara chiimu chu'u. Jā'ajekuna chu'ʷpi sakuna ti'ñeñe cutuju pojofu mai.

¹³ Mu'a'cho, Diopi chēauna Repau'te cuasako mamachii chu'o saome musanukonare. Re'omʷ.

Juan

San Juan cuharepacho chu'o tocha saosi'ea'me

Gayo re'oja'che pa'iche'te kwamu Juan

¹ Chu'u aiva'upi mu'ure Gayo'te ie chu'o tocha saomu. Diore cuasakujekuna mu'ure rua oiu cuasamu chu'u.

² Asarepajũ'u, chu'u cuasaku. Mu'u Diore cuasakujeku re'oja'che pa'iche masimu chu'u. Jã'ajekuna mu'ure Dioni si'arumu sêekaimu chu'u, re'oja'che ti'jñea'ku chini. Ūcuachi'a mu'upi jũ'ima'ñe vajuu paau chini sêekaimu chu'u.

³ Icheja chu'u pa'icheja pã'i te'ena Diore cuasana rani pa'iju mu'u Dios chũ'uñe rũhiñe cho'oku Repau chu'o ũcuarepare cuasaku pa'iche'te kuarena asa pojosi'kua'mu chu'u.

⁴ Chu'u chũ'ijana Dios chũ'uñe cho'oku re'oja'che pa'ito asa rua pojoku'mu chu'u.

⁵ Asarepajũ'u, chu'u cuasaku. Mu'u chekunare Diore cuasanare re'oja'che kuiraku pa'iku'mu, mu'u aperumu ñamanesinarejatũ'ka.

⁶ Te'ena mu'u repanare cuasaku re'oja'che cho'okaisi'e ichejana rani chukuna'te ũcuanukore Jesucristo'te cuasakuanupu'te kuasinaa'me. Chekuna Dios chu'o che'chona mu'ure ti'ato ũcuachi'a kuiraku pa'ijũ'u repanare. Repanapi jo'e chekuchejana saito repana chi'che cho'okani saojũ'u repanare, Diopi pojoa'ku.

⁷ Diopi chũ'ukuna ku'iju Repau chu'ore che'choju pa'ime repana. Diore cuasamanare, "Chukuna'te kuirajũ'u", chiima'ñe ku'ime repana.

⁸ Jã'ajekuna maipi Diore cuasanapi kuirañu repanare. Jã'aja'ñe cho'oni repanare ja'me cho'okaime mai, pãipi Dios chu'ore asaa'ju chini.

Diótfrefes cu'ache cho'osi'ena'me Demetrio re'oja'che pa'isi'ere kwamu

⁹ Aperumu chu'u musanukonare Jesucristo'te cuasakuanupu'te chu'o tocha saosi'kua'mu. Jã'ata'ni Diótfrefes pã'i chũ'uku pasa chini chu'u tocha saosi'ere asacuheku, "Juan chu'ure chũ'ukuma'mu", chiniasomu.

¹⁰ Jã'ajekuna repau cho'uche musanukona pa'icheja saisirumuna peore kaja'mu chu'u. Chukuna'te rua cu'ache cutukuasomu repau. Jã'achi'a cho'oma'ñe chekunare Jesucristo pa'iche'te che'choñu chini sainare ũcuachi'a cuhekuasomu repau. Ūcuachi'a chekuna repanare pojoñu chiito ũseku Jesure cuasakuanupu ja'me pa'iche ũsekuasomu repau.

¹¹ Asarepajũ'u, chu'u cuasaku. Cu'ache cho'ona pa'iche ña chẽa ũcuaja'che pa'imanejũ'u. Re'oja'che cho'ona pa'iche'te ña chẽajũ'u. Re'oja'che cho'ona Dios neenaa'me. Cu'ache cho'onata'ni Dios neenama'me.

¹² Demetrioreta'ni pã'i ija'che i'kame: "Demetrio rua re'oku'mu. Dios chũ'uñe ũcuarepa cho'oku'mu", chiijuasome. Ūcuanuko repau'te jã'aja'ñe i'kaju ũcuarepare i'kame. Chu'u ũcuachi'a, "Re'oku'mu repau", chi'u kaku'mu chekunare. Jorema'mu chu'u. Masimu mu'u jã'a.

Cuhacho i'kasi'ea'me

¹³⁻¹⁴ Mu'ure chu'o rua kuara chiimu chu'u. Jã'ata'ni rupu tochasi'epi kuacuhemu chu'u. Mu'ure na'mi sani ñara chiimu chu'u. Chu'upi sakuna ti'jñeñe ñaju cutujanaa'me mai.

¹⁵ Re'oja'che pa'ijũ'u mu'u. Icheja pa'ina maire re'oja'che cho'ona Diore cuasana chu'o saome mu'ure. Mu'u pa'icheja pa'inare chukuna'te chiinare chu'o sa kuakajũ'u. Re'omu.

Juan

San Judas chu'o tocha saosi'ea'me

Dios chēacojñosinare Judas tocha saosi'ea'me

¹ Chu'u, Judas, Santiago cho'jeuji, Jesucristo chū'uñe cho'okaikujji musanukonare ija'ovana ie chu'o tocha saomu, mai Ja'ku Diopi oiñ chēa paakuna Jesucristo cu'ache ūsekaicojñonare.

² Diopi musanukonare chiñ oiñ rekoñoaña re'oja'che pa'iche karama'ñe isiku paau.

Jorechu'o che'chona pa'iche'me

³ Asarepajū'u, chu'u majapāijana chu'u cuasana. Musanukonare Dios re'oja'che pa'iche jo'kasi'ena'me Repau maire vati toa saochē ūsekaiche'te kuaku rua tocha saouache cuasaku pa'isi'kuamū chu'u musanukonare. Jā'ata'ni chura chekere kuaku chu'vachu'ore tocha saochē pa'imū chu'ure, musanukonapi Diore masi cuasache'te peore cho'ore'ochetu'ka cho'oju cuasaju maire Repau neenare jo'kasi'ere ūcua cuasaju paapu chini.

⁴ Pāipi rua joremasinapi te'ena musanukonani ja'me jovo chi'ijuna, jā'aja'ñe kuaku tochache pa'imū chu'ure, Dios chu'o pa'ikorovu aperumu, "Repana cu'ache cho'osi'e ro'ijanana'me", chiiche tocha kuacojñosinapi musanukonani ja'me pa'ijuna. Cu'anajeju ija'che chu'vame repaña: "Mai Cuasakujji Diopi maini oiñ cu'ache cho'ochē cuasamauna ūcuuache cu'ache cho'oto re'omu", chiiju chu'vaju Maire Paaku'te Jesucristo'te Mai Aire jachaju pa'inaa'me repaña.

⁵ Ie ūcuare masinaretā'ni musanukonapi cuasaju che'chea'ju chini kuara chiimu chu'u: Maire Paaku Dios Israelpāi Egipto cheja pa'isinare etua ra Repau chū'uñe asa jachaju cuasamanare pāi peochējana jūnisōñe chū'uasomu.

⁶ Ūcuachi'a angeles te'enare Repau chū'u jo'kasi'ere pa'icuheju repanare uachechi'a pañu chiijuna Repau pa'icheja eto si'arumu chijacheja pa'ichejana chēa quēo suo paacheja'che paamu Dios repanare, ūcuauko cho'osi'e ro'iche Repau chū'u mucusejatu'ka.

⁷ Aperumu pa'isina Sodoma vu'ejoopo canana'me Gomorra vu'ejoopo pa'ina repajoopoā kueñe cajoopoā pa'inana'me cho'ocojñosi'e ūcuachi'a cuasajū'u. Repaña pa'imānare ūcuauanare ja'me kāiju, umupāi ūcuajanare umaneeju ūcuachi'a romi ūcuajanare romineejū cheke si'ache cu'a cho'oju pa'ijuna Dios repanani pe'ruku sējoku cho'ouna toa chachama'ñe uutoapi tuāni uosōasomu, repaña cu'ache cho'osi'e ro'i. Jā'aja'ñe cho'oasomu Dios maipi repaña cho'ocojñosi'ere cuasa kaku cu'ache cho'oma'ñe pa'iju re'oja'chere cho'oju che'chea'ju chini.

⁸ Repaña, musanukona pa'icheja pa'ina, cu'ache che'chona ūcuaja'che repaña uo kāni ñañechi'are che'choju repaña ca'nivūapi cu'ache cho'oju, Maire Paaku chū'uñejē'e jachaju cuheju, cūaumu pa'iju chū'ūnare ñomanarejē'e vajuchuma'ñe cu'ache cutu'naa'me.

⁹ Angeles chū'ukuta'ni Miguel, repau Moiseni tāra chini vati aina'me cavarumu, repauni vajuchuku cu'ache i'kama'ñe, "Diopi mu'u cu'ache cho'osi'e ro'i chū'ua'ku", chiniasomu repau'te.

¹⁰ Repaña jorechu'o che'chonata'ni repaña ñamamajñaruāna'me ñamanare cu'ache i'kanaa'me. "Rua masinaa'me chukuna", chiinata'ni cu'ava'na masichechi'a masinaa'me. Repaña masichechi'a cho'oju si'arumu na'a rua cu'ache cho'oju cho'osōju pa'ime repaña.

¹¹ Repanapi Caín pa'isi'ēja'che pa'iju chekunarejē'e cuasama'ñe cu'are cho'oju'na Diopi chū'ūna rua chu'ova'nare cu'ache ti'ñēja'mu repanare. Ūcuachi'a kurire kooñu chini Balaam cho'osi'ēja'che cu'are ūcuuache cho'oju pa'ime. Ūcuachi'a Coré cho'osi'ēja'che Dioni jachaju cho'osōjanaa'me repaña, jachache ro'i.

¹² Musanukona chi'i sāiñechi'a cuasaju pojoju āu āirumu ja'me chi'i chekunare jmakarujē'e ña kukuma'ñe vajuchuache ñoñe cho'oju rua soju cono ūkuju āu āinaa'me repaña. "Chekunare pāi kuiranaa'me chukuna", chiinata'ni repānachi'a meñe kuiranaa'me. Jā'aja'ñe cho'oju oko rara chini rama'ñe tuta saochēja'che jorenaa'me repaña. Ūcuachi'a sūkiñuā repañu āiñe kāirumu tī'ato kūimañuāja'ñe pa'ime. Saivaare ruta ūharena jūnisōñuāja'ñe pa'ime repaña.

¹³ Ūcuachi'a repaña cu'ache cuasache chiachaji fa'akuna sui'rika rua meno j'i'richeja'che rua i'kaju vajuchuache cho'o ñoju pa'inaa'me repaña. Ma'jñoko repaña ku'ima'ña saiju cavesusō tiñe saicheja'che cu'ache pa'iju Diopi chū'ūna rua chijachejare ai sani pa'ijanaa'me repaña.

¹⁴ Ūcuachi'a Enoc Adán majanajeu mamaku majanajeu chii pa'isi'ku Dios chu'ore kuaikaiu repana jorena cho'ocojñojañe ija'che kuaaku i'kaasomu: "Diore Repau neena ángeles raa jainukona'me raiuna ñamu chu'u.

¹⁵ Pái ūcuauko cho'osi'ere ro'iche chu'ura chini raimu. Cu'anani repana cu'ache cho'osi'e ro'i, ūcuachi'a cu'anajeu Repauni jachaju cheju cu'ache i'kasi'e ro'ia'ju chini chu'ura chini raimu Repau", chinasomu repau Enoc.

¹⁶ Repana jorena si'arumu ke'rechechi'a pa'iju, cu'ache i'kaju repanare uachechi'a cu'ache cuasanaa'me. Repana pa'ichechi'a meñe i'kaju pojonapi, chekunare ūcuauani re'oja'che cho'okaapu chini joreju re'oja'cheja'che i'kanaa'me repana.

Ñarepaju pa'ijũ'u; jorenapi cacu'ojũ

¹⁷ Jã'ata'ni musanukona chu'u majapãijana chu'u cuasana, asarepajũ'u. Maire Paaku Jesucristo saosina musanukonare kuasi'e cuasajũ'u, ija'che i'kasi'e:

¹⁸ "Na'a pa'isirumu Jesucristo chuta'a jo'e raimarumu pái musanukonana'me pa'ina Repau'te masi cuasamanajeu pãisojanaa'me musanukonare, repanare uachechi'a cu'ache cho'ojũ pa'inajeu", chiisinaa'me.

¹⁹ Jã'aja'ñe i'kacojñosina musanukonana'me pa'ina jorena ūcuanaa'me. Jesure cuasamana pa'iche pa'iju Dios Rekocho'te peojũ ūcuauache cho'ojũ cacu'ojũna pái te'ekuanuchi'a kuñusojũ pa'ime.

²⁰ Jã'ata'ni musanukona chu'u majapãijana chu'u cuasana, asarepajũ'u. Musanukona cuasache'te Dios chu'o na'a raa che'cheju masi ruiñe pa'ijũ'u. Ūcuachi'a Dios Rekocho kuache'te sãejũ pa'ijũ'u Repau'te.

²¹ Dios maire oiche'te cavesuma'ñe cuasaju ūcuachi'a Maire Paaku Jesucristo maini oiu Dios pa'ichejana ai sajaumucusere cuasaju cha'aju pa'ijũ'u.

²² Masi cuasamanare oiju cho'okaijũ'u, masi cuasaa'ju.

²³ Toana tuãnisõcuhana'ña'ñe cu'ache pa'inare tõiñeju chea kuñoñeja'ñe cho'okaijũ'u. Chekunare cu'ache cho'onare oiju repana cho'ochẽ ña ãseju repana cho'ochẽja'che cho'oma'ñe re'oja'chere che'choju pa'ijũ'u.

Dioni pojoku i'kasi'ea'me

²⁴⁻²⁵ Dios Ūcuate'euji Maire Paaku Jesucristo cho'okaisi'ejekuna maire vati toa sani uuche Ñekaikujũ peore Masikujũ cho'okaiuna Repau'te cuasache ūhasõma'ñe cuasaju re'oja'che pa'iju raa pojojũ pa'ijanaa'me. Jã'ajekuna Repau'te cuasache ūhasõmaneni cu'ache peonapi Repau'te re'oja'che ñoku'te ti'jñeñe sani re'oja'che pa'ijanaa'me mai. Dios re'oja'che pa'iu, Aijeku Pái Ūcuaukore Paaku, peore Masiujeku chuta'a cheja peorũmujẽ'e pa'iu irũmujẽ'e pa'iu si'arumu pa'iku'mu Repau. Re'omu.

Judas

San Juan cheja cho'ocojñojañere Diopi ñokuna ñaku tochasi'ea'me

Dios Jesucristo'te i'kaku ñosi'ere kuamu

¹ Ie chu'o iphuro tochasi'e ichēja cheja churepara cho'ocojñojañere Dios Jesucristo'te kuaku ñosi'easomu, Ūcuauji Repau neenani ūcuare ñoku kuaa'ku chini. Diopi kuaku ñoana Jesucristo asa chu'u Juan Repau'te cho'оче cho'okaiku pa'ichejana ángelni raosi'kua'mu, ūcuare chu'uni kuaku ñoa'ku chini.

² Dios i'kasi'ere ángelpi rani ñoku kuaana asa ūcuare kuaku ie tocha saomu chu'u musanukonare.

³ Ūcuauaku'te pāiu'te iphuro tochasi'ere ñaku i'kakaiku'te re'oja'che ti'ñjeja'mu. Repau ñaku i'kakaiche'te asa chēa cho'onare ūcuachi'a re'oja'che ti'ñjeja'mu. Iphuro tocha kuasi'e cho'oramu ti'apiramū.

Jesucristo'te cuasakuanupūāre sieterepajoopō canare Juan tocha saosi'ere kuamu

⁴ Chu'u, Juanpi, musanukonare Asia cheja cajoopō sieterepajoopō canare Jesucristo'te cuasakuanupūāre iere chu'o tocha saomu: Dios iramu pa'imū. Chuta'a cheja cho'omaramū pa'ikuasomu Repau. Ūcuachi'a si'aramu pa'iku'mu Repau. Ūcuauji oiu re'oja'che cho'okaau musanukonare, pojoju paapu chini. Ūcuachi'a Dios Rekocho Repau chu'uku ñu'isaivu ti'ñjeñe'te pa'iu re'oja'che Cho'okairekochoji oiu re'oja'che cho'okaau musanukonare, pojoju paapu chini.

⁵ Ūcuachi'a Jesucristo Dios pa'iche chu'o ūcuarepa kuakuji oiu cho'okaau musanukonare, pojoju paapu chini. Repau Jesucristo jo'e jū'imanejañere chareparo jūni vajuraisi'kua'mu. Ūcuachi'a cheja pa'inare pāi chu'anare ūcuauko Aia'mu Repau. Repau Jesucristo maini oiu mai cu'ache cho'uche'te ro'ikaiu jūnisōsi'kua'mu.

⁶ Repau Jesucristo maire Repau chu'añe'te cho'ojū na'a pa'isiramūna Repauna'me chu'uju paapu chini chēa paamu. Ūcuachi'a maipi Repau Puka'kuni Dioni phairipāi cho'okaicheja'che cho'okaiju paapu chini jo'kamū Repau maire. Pāi ūcuauko cuasaju si'aramu cuhama'ne re'oja'che i'kaju paapu Repau'te. Ūcuachi'a Repauji pāi ūcuaukore si'aramu chu'uku paau. Jā'aja'ñe paau.

⁷ Dios Raosi'kure Cristo'te pikona'me cajeuna pāi ūcuauko ñajanaa'me, Repau'te vanisōsina jijosinajatu'ka.

Pāi si'acheña pa'ina Repauni ña kukucajējani rua oijanaa'me. jJā'aja'ñe paau!

⁸ Pāi Ūcuaukore Paaku Dios, Peore Masiu ija'che i'kamū: “Chuta'a cheja cho'omaramūjē'e pa'iu si'aramu pa'iku'mu chu'u”, chiimū. Dios iramūjē'e pa'iu chuta'a cheja cho'omaramū pa'ikuasomu Repau. Ūcuachi'a si'aramu pa'iku'mu Repau.

Jesucristo'te vajuchūache ñoku'te ñasi'ere kuamu

⁹ Chu'u, Juan, musanukona Cuasaku'te Jesucristo'te cuasakujeku muachuja'iu'mu. Musanukonare Jesucristoni cuasajuna cu'ache ti'ñjeñeja'ñe chu'are ūcuaja'che Repau'te cuasakujekuna ūcuaja'che ti'ñjesi'kua'mu. Maire Paaku Jesucristo cho'okaimū maire, cu'ache ti'ñjecojñonijē'e Repau'te cuasache'te ūhasōmanea'ju chini. Aperamu chu'upi Dios chu'ore chu'vaku Jesucristo pa'iche'te kuakuna asa pāi chu'are chēa, pāi peojuupona Patmos juupona sa jo'kasōsinaa'me.

¹⁰ Sa jo'karena pa'iu pnaumucusena Dios Rekochoji cho'okuna chu'u cho'jepi pāiu i'kache trompetavū juhijuna rua asocheja'che rua i'kache'te asasi'kua'mu chu'u.

¹¹ Chu'are i'kache ija'che chiiche'te asasi'kua'mu chu'u: “Chuta'a cheja cho'omaramūjē'e pa'iu si'aramu pa'iku'mu chu'u. Mu'u ñajañe utija'okorovuna tocha Asia cheja cajoopō sieterepajoopō canani Jesucristo'te cuasakuanupūāre saojū'u, Efeso vū'ejoopo canare, Esmirna vū'ejoopo canare, Pérgamo vū'ejoopo canare, Tiatira vū'ejoopo canare, Sardis vū'ejoopo canare, Filadelfia vū'ejoopo canana'me Laodicea vū'ejoopo canare”, chiiche'te.

¹² Jā'aja'ñe i'kauna asa chu'ure i'kasi'kuni ñara chini churisi'kua'mu chu'u. Churi ñato pachokuripi cho'osisaivūā uoñoā pa'isaivūāpi sieterepasaiivūā nukasi'kua'mu.

¹³ Ūcuaja'che repasaivūā chenevuna Jesucristo'te Dios Raosi'kure maija'iu nukakuni ñasi'kua'mu chu'u. Kāa cū'achajatu'ka repacuecho pa'ikāa ju'ikuji ā'capū pa-chokurime'te tūisi'kua'mu Repau.

¹⁴ Repau raña oveja rañaja'ñe poja'isi'kua'mu. Ūcuaja'che nieve poja'icheja'che pojaraña paasi'kua'mu. Repau ñakocaã toaja'che ñosi'kua'mu chu'ure.

¹⁵ Repau cū'a pachocuna toana pojuna ko'sija'icheja'che ko'sijacū'a paasi'kua'mu Repau. Ūcuachi'a, Repau i'kache okopi chā'iu asocheja'che asosi'kua'mu chu'ure.

¹⁶ Repau ujjajūture majñoko sieterepanare cājisi'kua'mu. Ūcuachi'a Repau chu'opoji va'ti ka'chakā'jño jėjusuva'tipi etasi'kua'mu. Repau chia ūcuachi'a re'o pa'iana ūsuu rua miaku ko'sija'icheja'che rua ko'sijachia ñosi'kua'mu chu'ure.

¹⁷ Repauni ña jūnisōsi'kua'che repau ti'jñeñena tāisi'kua'mu chu'u. Tāni ūhiuna ujjajūtpi jaku ija'che i'kasi'kua'mu repau chu'ure: "Vajachumanejū'u. Chuta'a cheja cho'omarumujē'e pa'iu si'arumu pa'iku'mu chu'u.

¹⁸ Ai pa'iku'mu chu'u. Jūnisōsi'kuta'ni vajurani pa'iu si'arumu pa'ijachere pa'iku'mu chu'u. Chu'ure llavemaka paakuja'che pa'iana pāire jū'isina pa'ichejana chū'u saouato chu'ure'omu. Ūseuato ūsere'omu.

¹⁹ Mu'u ñasi'e chura cho'ocojñona'me cho'je cho'ocojñojañe peore tochajū'u.

²⁰ Mu'u ñasi'e pa'iche chu'uchi'a masiche'te mu'upi masia'ku chini kuaja'mu chu'u mu'ure, chu'u ujjajūtu cājisi'e majñoko pa'ichena'me uoñoã pa'isaivuã pachokuripi cho'osisaivuã pa'iche. Majñoko sieterepana mu'u ñasina Jesucristo'te cuasakuanupuãre sieterepajoopoã canare chū'anjaja'ñea'me. Ūcuachi'a uoñoã pa'isaivuã sieterepasaivuã mu'u ñasi'e Jesucristo'te cuasakuanupuã sieterepajoopoã canaja'ñea'me", chiisi'kua'mu Repau chu'ure.

Sieterepajoopoã pa'inare Jesucristo'te cuasakuanupuãre tocha saosi'ere kuamu

2

Efeso vu'ejoopo canare chu'o tocha saosi'ea'me

¹ Ūcuarumu Jesucristo jo'e i'kasi'kua'mu chu'ure. "Efeso vu'ejoopo canare chu'ure cuasakuanupu chū'uku'te ija'chere tocha saojū'u mu'u", chiisi'kua'mu.

Chu'u uoñoã pa'isaivuã sieterepasaivuã chenevuji majñoko sieterepanare ujjajūture cājiku nuka ku'ikujī Jesucristo ija'che i'kamū musanukonare:

² Musanukona cho'uju pa'iche peore masimū chu'u. Chu'u chū'ñe rua cho'ome musanukona. Chu'uni cuasajuna musanukonare cu'ache ti'jñetojē'e re'oja'che pa'iche ūhasōma'me musanukona. Ūcuachi'a cu'ache cho'onare ja'me pa'icuhenaamē musanukona. Ūcuachi'a chu'u chu'o che'chokaimanapi, "Jesucristopi raouna Repau chu'o che'chonaamē chukuna", chiijuna asani, "¿Ūcuanaa'ñe ina? ¿Jorenaa'ñe?", chini cuasa repana pa'iche'te ña masi, "Jorenaa'me ina", chiinaa'me musanukona.

³ Iere masimū chu'u: Chu'u chū'ñe cuhama'ñe cho'uju pa'inaa'me musanukona. Chu'uni cuasajuna musanukonare cu'ache ti'jñetojē'e chu'u chū'ñe ūhasōma'ñe ūcu cho'uju pa'ime musanukona.

⁴ Jā'ata'ni musanukona pa'iche iere cuhemū chu'u: Chu'ure musanukona aperuasarumu rua chiisinaa'me. Jā'ata'ni chura ūhasō aperumu chiisi'ēja'che chi-ima'me musanukona chu'ure.

⁵ Musanukona aperumu chu'ure rua chiisi'ere cuasaju musanukona pa'iche saño cu'ache cho'ochē'te ūhasō musanukona aperumu re'oja'che cho'uju pa'isi'ēja'che jo'e cho'uju pa'ijū'u, chu'uni rua chiijū. Jā'aja'ñe cho'oma'to chu'u rani musanukona uoñoã pa'isaivuã tuasōja'mu.

⁶ Jā'ata'ni nicolaítapāi cu'ache cho'ochē'te chu'u cuhecheja'che ūcuaja'che cuheju re'oja'che cho'onaa'me musanukona.

⁷ Chu'ure cuasakuanupuãre Dios Rekocho i'kache asa chēa cho'ohana ūcuapanko asa chēajū'u. Dios Rekocho ija'che i'kamū: "Jesucristoni cuasaju cu'ache cho'ocojñonata'ni Repau'te cuasache ūhamanesinare vajušūkiñu Dios pa'icheja cañu kāisi'ere āuja'mu chu'u", chiimū, chiisi'kua'mu Jesucristo.

Esmirna vu'ejoopo canare chu'o tocha saosi'ea'me

⁸ Ūcuarumu Jesucristo jo'e i'kasi'kua'mu chu'ure. "Esmirna vu'ejoopo canare chu'ure cuasakuanupu chū'uku'te ija'chere tocha saojū'u mu'u", chiisi'kua'mu.

Chuta'a cheja cho'omarumujē'e Si'arumu Pa'ikujī jūnisō vajuraisi'ku Jesucristo ija'che i'kamū chu'u musanukonare:

⁹ Musanukona cho'uju pa'iche peore masimū chu'u. Chu'uni cuasajuna musanukonare cu'ache ti'jñeñe masimū chu'u. Ūcuachi'a musanukona neemajñaruã

chekunapi cuheju tutesõrena musanukona chõova'na pa'iche masimũ chũ'u. Jã'ata'ni musanukona rekoñõã kurina pa'icheja'che karamañe re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona. Ûcuachi'a, "Judio pãijeju Dios neenaa'me chũkũna", chiinapi musanukonare cu'ache cutuche masimũ chũ'u. Jã'ata'ni vati chũ'ũñechi'a cho'onajeju repau neenaa'me repaña.

¹⁰ Musanukonare cu'ache ti'jñejañere cuasani vajuchumanejũ'u. Asarepajũ'u. Musanukonare vati chũ'ure cuasache'te ũhasõa'ju chini pãipi musanukonare pãi chẽavũ'ena cuaoa'ju chini chũ'ũja'mũ. Dierepamucujña cu'ache cho'ocojñõju chõova'na pa'ijanaa'me musanukona. Chũ'ũni cuasajũna pãi chekurũmu musanukonare vanisõũ chiijanaa'me. Jã'ata'ni jã'aja'ñe cho'oto jũ'iñe'te vajuchaju chũ'ure cuasache ũhasõmanejũ'u musanukona. Chũ'ure cuasache ũhasõmaneru Dios pa'ichejare ai sani paapu chini jo'kaja'mũ chũ'u musanukonare.

¹¹ Chũ'ure cuasakuanupũare Dios Rekocho i'kache asa chẽa cho'õvana ũcuanũko asa chẽajũ'u. Dios Rekocho ija'che kũamu: "Musanukona Jesucristoni cuasaju cu'ache cho'ocojñõnata'ni Repau'te cuasache'te ũhasõmaneni vati toa saimanejanaa'me", chiimũ, chiisi'kua'mũ Jesucristo.

Pérgamo vũ'ejoopo canare chũ'o tocha saosi'ea'me

¹² Ûcuarũmu Jesucristo jo'e i'kasi'kua'mũ chũ'ure. "Pérgamo vũ'ejoopo canare chũ'ure cuasakuanupu chũ'ũku'te ija'chere tocha saojũ'u mũ'u", chiisi'kua'mũ.

Repau chũ'opo'te va'ti ka'chakã'jño jũjusuva'ti Paakũji Jesucristo ija'che i'kamũ chũ'u musanukonare:

¹³ Musanukona cho'õju pa'iche peore masimũ chũ'u. Vati ai chũ'ũcojñõna pa'ijõopo pa'inata'ni chũ'ure cuasache ũhasõma'ñe ũcua cuasaju pa'inaa'me musanukona. Ûcuauji chũ'ũna repau chũ'ũñe cho'ona chũ'u pa'iche masi kuakaiku'te Antipare vanisõñe ñasinata'ni chũ'ure cuasache ũhasõmanesinaa'me musanukona.

¹⁴ Jã'ata'ni musanukona pa'iche iere cuhemũ chũ'u: Musanukonare ja'me pa'ina te'ena aperũmu pa'isi'ku Balaam chũ'vasi'ejache chũ'vana chũ'vache ũhacuhena pa'ime. Aperũmu repau Balaam Israelpãire cacu'õa'ku chini Bala'te rua chũ'vaasomũ. Chũ'vauna asa repau Balac Israelpãire cacu'õra chini, "Rupu tũosiva'nare, Dioa'mũ iku, chiicojñõnare ñisi'e ãu ãiju pa'ijũ'u. Ûcuachi'a pãi ũcuañanare ja'me kãiju pa'ijũ'u", chiimũ rua chũ'vaasomũ, repañani cacu'õrepara chini.

¹⁵ Ûcuachi'a musanukonare ja'me pa'ina te'ena nicolaítapãi chũ'vache ũhacuhena pa'ime.

¹⁶ Jã'ajekũna repaña chũ'vache'te ũhasõ Dioni cuasaju jovoju'ũ. Jã'aja'ñe cho'õma'to jmakaru pa'isirũmũna musanukona pa'ichejana sani chũ'u chũ'opo etava'tipi cu'ache cho'õja'mũ chũ'u repañare.

¹⁷ Chũ'ure cuasakuanupũare Dios Rekocho i'kache asa chẽa cho'õvana ũcuanũko asa chẽajũ'u. Dios Rekocho ija'che i'kamũ: "Jesucristoni cuasaju cu'ache cho'ocojñõnata'ni Repau'te cuasache ũhamanesinare chũ'u cũnaũmu chave paache manacaãre ãuja'mũ chũ'u. Ûcuachi'a catapuã pojapuãre repaña mami mamare tochasipuãre te'epũachi'a ñisija'mũ chũ'u repañare. Repaña mami mama te'euwẽ'e masimanejanaa'me. Catapu koosi'kuchi'a masija'mũ", chiimũ, chiisi'kua'mũ Jesucristo.

Tiatira vũ'ejoopo canare chũ'o tocha saosi'ea'me

¹⁸ Ûcuarũmu Jesucristo jo'e i'kasi'kua'mũ chũ'ure. "Tiatira vũ'ejoopo canare chũ'ure cuasakuanupu chũ'ũku'te ija'chere tocha saojũ'u mũ'u", chiisi'kua'mũ.

Ñakocaã toñaja'ñe Paakũji chũ'u cũ'a pachocũna toana pojũna ko'sija'icheja'che ko'sijacũ'a Paakũji Dios Mamaku ija'che i'kamũ chũ'u musanukonare:

¹⁹ Musanukona cho'õju pa'iche peore masimũ chũ'u. Chũ'ũni chiiju cuasame musanukona. Ûcuachi'a chũ'ure cuasanare oiju re'oja'che cho'õkainaa'me musanukona. Chũ'ũni cuasajũna cu'ache ti'jñetojẽ'e chũ'ure cuasache ũhasõmanaa'me musanukona. Musanukona mama cuasarũmu cho'õsi'e na'a rua re'oja'che cho'õju pa'ime chura.

²⁰ Jã'ata'ni musanukona pa'iche iere cuhemũ chũ'u: Jezabel cu'ache chũ'vache musanukona ãsema'ñere. "Dios chũ'o kuako'mo chũ'u", chiiko'mo repao. Jã'ata'ni musanukonare chũ'u neenare cu'ache'te chũ'vako te'enare cacu'õsõmo repao. Ûcuaoji chũ'vakona asa chẽa re'oja'che pa'iche ũhasõ pãi ũcuañanare ja'me kãiju pa'ime repaña. Ûcuachi'a rupũ tũosiva'nare, "Dioa'mũ iku", chiicojñõva'nare jo'kasi'e ãu ãiju pa'ime repaña.

21 Repao cu'ache cho'ochete ūhasō re'oja'che paao chini chuta'a cu'ache cho'oma'ñe cha'amū chū'u repao'te. Jā'ata'ni chuta'a ūcuauanare ja'me kāiñe ūhasōma'mo repao.

22 Jā'ajekuna repao'te ravu cho'ojamu chū'u. Repao'te ja'me kāinare ūcuachi'a repapani cu'a cho'ochete ūhasōma'to rua cu'ache t'jñeñe cho'ojamu chū'u repanare.

23 Repao mamachii ūcuachi'a vanisōja'mu chū'u. Chū'upi jā'aja'ñe cho'ouana asani chū'ure cuasakuanupūā ūcuauako chū'u pāi ūcuauako cuasachena'me repana rekoñoā pa'iche peore masiche masijanaa'me. Ūcuachi'a musanukonare te'enarechi'a re'oja'che cho'osi'ena'me cu'ache cho'osi'e ro'iche chū'ujamu chū'u.

24 Musanukona Tiatira vū'ejoopo cana te'ena repao cu'ache chū'vache asacuhena pa'ime. Ūcuachi'a, "Vati ai te'eū masiche'te che'chonaa'me chūkuna", chiina chū'vache asañu chiima'ñe pa'inaa'me musanukona. Cheke na'a rua cho'ovesache chū'vama'mu chū'u.

25 Jā'ata'ni, "Musanukona chū'ure cuasache ūhasōma'ñe chū'u jo'e rairumujatū'ka cuasaju pa'ijū'u", chiiu chū'vamū chū'u.

26 Musanukonapi cu'ache che'chona chū'vache'te asa cho'oma'ñe chū'u chū'ñeche'i'a jūnisōrumujatū'ka ūhasōma'ñe cho'oru pāi si'achejña pa'inare chū'ñe'te jo'kajamu chū'u musanukonare.

27 Chū'ure Ja'ku pāire chū'ua'ku chini jo'kasi'ejache musanukonare pāi si'achejña pa'inani chū'ua'ju chini jo'kajamu chū'u. Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'e musanukona chū'uju cho'ojachere ija'che kuamū:

Pāire chū'uju repanare cuhenare cu'ache chū'ujanaa'me repana,
chiimū.

28 Ūcuachi'a chū'u pa'icheja si'arumū sani pa'ijachena'me cheke si'ache re'oja'che ūsija'mu chū'u musanukonare.

29 Chū'ure cuasakuanupūāre Dios Rekocho i'kache asa chēa cho'ouana ūcuauako asa chēajū'u,
chiisi'kuamū Dios Mamakū.

3

Sardis vū'ejoopo canare chū'o tocha saosi'ea'me

1 Ūcuarumū Jesucristo jo'e i'kasi'kuamū chū'ure. "Sardis vū'ejoopo canare chū'ure cuasakuanupu chū'uku'te ija'chere tocha saojū'u mu'u", chiisi'kuamū.

Dios Rekocho re'oja'che Cho'okairekocho Paakūji ma'jñoko sieterapanare Cājikūji Jesucristo ija'che i'kamū chū'u musanukonare: Musanukona cho'uju pa'iche peore masimū chū'u. Pāi musanukona pa'iche ñani, "Dioni cuasaju Repau chū'ñe cho'onajeju re'oja'che pa'inaa'me ina", chiime. Jā'ata'ni rekoñoā cu'ache cuasaju pa'inaa'me musanukona.

2 Jā'ajekuna musanukona che'chesi'ere Dios chū'ñe'te cavesuma'ñe cho'uju pa'ijū'u, cu'ache pa'imaneñu chini. Diopi ñato re'oja'che cho'omanaa'me musanukona.

3 Ūcuachi'a musanukona che'chesi'ere Dios chū'ñe'te cavesuma'ñe cuasaju cu'ache cho'ochete ūhasō aperumū musanukona cho'osi'ejache re'oja'chere cho'uju pa'ijū'u. Musanukona che'chesi'e Dios chū'ñe cho'oma'to pōse ñaaū rai cuasomarumūna raicheja'che rani cu'ache cho'ojamu chū'u musanukonare.

4 Jā'ata'ni musanukona te'ena Dios chū'ñe che'chesi'ere cavesuma'ñe ūcu cuasaju cho'uju re'oja'che pa'ime. Musanukona re'oja'che pa'iche ro'i Dios pa'ichejare sani pa'iju kāña pojakāñare ju'iju chū'una'me naka kuhapu chini jo'kajamu chū'u.

5 Ūcuachi'a chū'uni cuasaju cu'ache cho'ocojñonata'ni chū'ure cuasache ūhamanesina Dios pa'ichejare sani pa'iju kāña pojakāñare ju'iju pa'ijanaa'me. Ūcuachi'a Diona'me pa'ijana cunaumū pa'iphuro utija'ophuro tochasi'e repana mamū tunosōmanaja'mu chū'u. Jā'aja'ñe cho'oma'ñe na'a pa'isirumūna Ja'kuna'me Repau neena ángeles asaju'te, "Chū'u neenaa'me ina", chū'ujamu chū'u repanare, chū'ure cuasache ūhamanesinare.

6 Chū'ure cuasakuanupūāre Dios Rekocho i'kache asa chēa cho'ouana ūcuauako asa chēajū'u,
chiisi'kuamū Jesucristo.

Filadelfia vū'ejoopo canare chū'o tocha saosi'ea'me

7 Ūcuarumū Jesucristo jo'e i'kasi'kuamū chū'ure. "Filadelfia vū'ejoopo canare chū'ure cuasakuanupu chū'uku'te ija'chere tocha saojū'u mu'u", chiisi'kuamū.

Chū'u Jesucristo re'oja'chechi'a Cho'oku jmamakarujē'e jorema'kuamū. Aperumū pa'isi'ku David pāi chū'usi'ejache chū'umasiku'mu chū'u, David Jojosi'kujeku.

Jā'ajekuna chū'upi chū'uto pāiu'te te'eu'terejē'e chū'u chū'uñe ūsecu'amū. Ūcuachi'a chū'upi chū'uma'to pāiu'te te'eu'terejē'e chū'ucu'amū. Jā'aja'ñe Pa'ikūji Jesucristo ija'che i'kamū chū'u musanukonare:

⁸ Musanukona cho'ojū pa'iche peore masimū chū'u. Asarepajū'u. Te'eva'nata'ni chū'u chū'ore asa jachama'ñe pa'ijū chū'ure cuasache'te ūhasōmapuna jatisa'aro vatakaicheja'che cho'okaimū chū'u musanukonare, chū'u chū'uñe'te cho'ojū paapu chini. Repasa'aro pāiu'te te'eu'terejē'e jeocu'acheja'che chū'u chū'uñe musanukona cho'ochē pāiu'te te'eu'terejē'e ūsecu'aja'mū.

⁹ Ūcuachi'a vati ai neenapi, "Judío pāijeju Dios neenaa'me chūkuna", chiiju jorenapi musanukona ti'jñeñena ro're ñuapu chini chū'ujā'mū chū'u. Musanukona pa'iche'te ñaju, ro're ñu'iju, "Jesucristo oicojñonaa'me ina", chiiju masijanaa'me repana.

¹⁰ Chū'u musanukonare, "Chū'uni cuasaju cu'ache cho'ocojñonata'ni chū'ure cuasache ūhasōmanejū'u", chiiu chū'usi'ere jachama'ñe ūcuarepa cho'onajejuna pāi ūcuanukore cu'ache ti'jñerumu t'aru cho'okajija'mū chū'u musanukonare. Reparumu t'ato pāi ūcuanuko chū'upi repana rekoñōana kuauna repana chū'ure masi cuasachena'me cuasama'ñe meñe cuasa masijanaa'me.

¹¹ Cuasarepajū pa'ijū'u. Na'mi cajeja'mū chū'u. Musanukona che'chesi'e Dios chū'uñe ūhasōma'ñe cuasaju cho'ojū pa'ijū'u. Jā'aja'ñe cho'oni Dios re'oja'che isira chiiche koojanaa'me musanukona ūhasōmanesi'e ro'i. Jā'aja'ñe cho'oru te'eu'jē'e tua koosōkaimanejanaa'me musanukonare.

¹² Chū'uni cuasaju cu'ache cho'ocojñonata'ni chū'ure cuasache ūhasōmanesinare Dios vū'e catuupu etama'ñe ai pa'icheja'che Repau pa'ichejare ai sani paapu chini jo'kauna repacheja jmamakarujē'e etama'ñe si'arumu pa'ijanaa'me repana. Dios neenajeju Repau pa'ijoopo Jerusalén mama vū'ejoopo canaa'me ina, chiiimū chū'u. Dios repajoopo canaumūpi casoja'mū. Ūcuachi'a repanare chū'u mami mamare ve'oja'mū chū'u.

¹³ Chū'ure cuasakuanupūare Dios Rekocho i'kache asa chēa cho'ouana ūcuanuko asa chēajū'u, chiiisi'kua'mū Jesucristo.

Laodicea vū'ejoopo canare chū'o tocha saosi'ea'me

¹⁴ Ūcuarumu Jesucristo jo'e i'kasi'kua'mū chū'ure. "Laodicea vū'ejoopo canare chū'ure cuasakuanupū chū'uku'te ija'chere tocha saojū'u mū'u", chiiisi'kua'mū.

Chū'u Jesucristo chū'u cho'ora chiiche peore ūcuarepa cho'oku'mū. Ūcuachi'a chū'u ñasi'e jorema'ñe ūcuarepare kuaku'mū chū'u. Diopi chū'uuna chejana'me pāi peore cho'oasomū chū'u. Jā'aja'ñe Pa'ikūji Jesucristo ija'che i'kamū chū'u musanukonare:

¹⁵ Musanukona cho'ojū pa'iche peore masimū chū'u. Musanukona chū'ure cuasana'ti masi cuasama'me. Ūcuachi'a chū'ure masi cuasana'ta'ni musanukona ūhasōma'ñe pa'iche masimū chū'u. Jā'ajekuna musanukonapi chū'ure chini rua cuasato rua re'ora'amū. Jā'ata'ni chū'uni masi cuasacuheni ūhasōjū'u chiiimū chū'u.

¹⁶ Chū'ure cuasache ūhama'me musanukona. Jā'ata'ni chū'ure rua cuasama'me. Jā'ajekuna musanukonare chū'ure cuasana'ta'ni masi cuasamanajejuna oko jmajūuru asuche ūku ña rūocuheku tutusōñeja'ñe cuheja'mū chū'u musanukonare.

¹⁷ Ija'che i'kanaa'me musanukona: "Pāi kurina karama'ñe paacheja'che chūkuna chiiche peore paaju re'oja'che pa'ijuna te'emakarujē'e karama'kua'mū chūkuna'te", chiiinaa'me. Jā'aja'ñe i'kanata'ni cu'ache pa'ijū musanukona rekoñō ñakocaā na'asōsinaja'ñe chuo'vna pa'ijū kāña peova'naja'ñe pa'inaa'me musanukona. Jā'aja'ñe pa'inata'ni musanukona rekoñō pa'iche vesume.

¹⁸ Jā'ajekuna musanukonare ija'che chū'vamū chū'u: Musanukona rekoñōapi pāi kurina karama'ñe pa'icheja'che re'oja'che pañu chini chū'uni pachokurija'chere re'oja'chere koojū'u. Ūcuachi'a musanukona ca'nivūā kāña peoju ju'imapuna vajuchuache ñosica'nivūare sacha juñu chini chū'uni kāña pojakāñaja'ñere koojū'u. Ūcuachi'a musanukona ñakocaā suirijache ūkoja'che chū'uni koojū'u, suirirena ñokuna ñañu chini.

¹⁹ Chū'u chiiinare ūcuanukore cu'ache cho'ochē'te ūhasō re'oja'che paapu chini rua i'kaku cu'ache ti'jñeñe cho'oku'mū chū'u, repanapi re'oja'che pa'ima'to. Jā'ajekuna musanukona chū'ure jmamakaru cuasaju pa'iche'te ūhasō jo'e chū'uni na'a rua cuasaju pa'ijū'u.

²⁰ Asarepajū'u. Chū'u musanukonare vū'ena rani jatisa'aro'te nukaku soicheja'che soiu pa'imū. Jā'aja'ñe chū'upi soiana pāiu ūcuauakūji asa jatisa'aro vatacheja'che

chũ'uni na'a rua cuasato vũ'ena kaka pũũ ũcuauña'me ãu ãiñeja ñe repau rekocho'te ja'me pa'iu sãiñechi'a pojoju pa'ijanaa'me chũkũna.

²¹ Chũ'ure cuhenare cajejani Ja'ku chũ'ũku ñu'isaivũ kueñe pũũ ja'me ñu'iu chũ'ũku'mũ chũ'ũ. Chũ'uni cuasaju cu'ache cho'ocojñonata'ni chũ'ure cuasache ũhasõmanesinare chũ'ũ ũcuaja'che repanare chũ'ũ chũ'ũku ñu'isaivũ kueñe pũũ ñu'iju chũ'ũna'me chũ'ũajũ chini jo'kaja'mũ.

²² Chũ'ure cuasakuanupũãre Dios Rekocho i'kache asa chẽa cho'ouana ũcuauũko asa chẽajũ'ũ, chiisi'kua'mũ Jesucristo.

4

Cũnaũmũ cana Diore pojoju re'oja'che i'kache'te kũamũ

¹ Jã'aja'ñe cho'ocuhasiũmũ cũnaũmũ ñato jatisa'aro vatasisa'aro pa'isi'kua'mũ. ũcuachi'a aperũmũ chũ'ure trompetavũ juhijũna asocheja'che rua asoche i'kasi'ku jo'e ija'che i'kasi'kua'mũ: "Ichejana mũijũ'ũ. Na'a pa'isĩrũmũ ti'jñejañere mũ'ũni ñora", chiisi'kua'mũ.

² Reparũmũ chũ'ure Dios Rekochoji cho'okaiũna ñaku cũnaũmũ Repau pa'icheja pã chũ'ũna ñu'isaivũ Ñũ'ikũni ñasi'kua'mũ chũ'ũ Repau'te Diore.

³ Repasaivũ ñu'iku jaspe catapuã pachoko'sija'icheja'che ko'sija'iu ũcuachi'a cornalina cata maako'sijapuãja'ñe ko'sija'iu ñosi'kua'mũ chũ'ure. Repau ñu'isaivũ ũcuachi'a ma'ñarekovũ esmeralda cata vĩjako'sija'icheja'che ko'sija'ivũji rũhiso'koro pa'isi'kua'mũ.

⁴ ũcuachi'a chekusaivuã veinticuatrorepasaivũã repasaivũ pa'iche rũhiso'koro pa'isi'kua'mũ. ũcuasaivũãre aina veinticuatrorepana ñu'isinaa'me. Kãña pojakãñare ju'iju tuhivũã pachokurivũãre tuhiju ñu'isinaa'me repana ũcuauũko.

⁵ ũcuachi'a Dios ñu'isaivũ rũichejapi fe'neku rua asoche curusi'kua'mũ. ũcuachi'a repasaivũ ti'jñeñe'te mũõõã pa'isaivũã sieterepasaivũã nukaku uuku pa'isi'kua'mũ. Jã'asaivũã sieterepasaivũã Dios Rekochoja'chea'me.

⁶ ũcuachi'a repasaivũ ti'jñeñe'te mar chiaraja'chepi joicũna ko'sija'iu etajaiche ñoñeja'ñe pa'isi'kua'mũ. ũcuachi'a repasaivũ rũichejare vajuãpã ũcuaka'chapana repana ca'nivũãre si'acaca'nivũã tijñapa cakã'jñona'me cho'je cakã'jño ñakocaã paanapi si'acakã'jño pa'isinaa'me.

⁷ Repana vajuãpã te'eu león chajia'iu pa'isi'kua'mũ. Cheku toroja'iu pa'isi'kua'mũ. Cheku pã chia paasi'kua'mũ. Jo'e chekupĩ tao cãva ku'ikujã'iu pa'isi'kua'mũ.

⁸ Repana vajuãpã kue'chaka te'eu seirepakachi'a paasinaa'me. ũcuakare ñakocaã paasinaa'me repana vũ'evũãna'me sẽ'sevũã. ũcuachi'a jmamakarujẽ'e cuhama'ñe umucusena'me ñami ija'che i'kajũ pa'isinaa'me repana:

Re'okũ'mũ Dios.

Re'okũ'mũ Dios.

Re'okũ'mũ Dios.

Peore Masiũ'mũ Repau.

Iũmũjẽ'e pa'iu chuta'a cheja cho'omarũmũjẽ'e pa'iku'mũ Repau.

ũcuachi'a si'arũmũ pa'iku'mũ Repau,

chiiju pa'isinaa'me repana.

⁹⁻¹⁰ Repau'te Diore Si'arũmũ Pa'iku'te ñu'isaivũ ñu'ikũni repana vajuãpã pojoju re'oja'chere ija'che i'kasinaa'me: "Peore Masiũ'mũ mũ'ũ. Peore re'oja'che cho'okaikujekũna, 'Re'orepamũ', chiime chũkũna mũ'ũre", chiisinaa'me. Jã'aja'ñe i'kato aina veinticuatrorepana Dioni pojoju Repau'te ti'jñeñe ro're pũũ ñu'iju ũcuachejana repana tuhivũã ti'te ũha ija'che i'kasinaa'me:

¹¹ Dios, Chũkũna'te Paaku, mũ'ũpĩ chiiũ cho'ouna peore si'ache pa'imũ.

Mũ'ũpĩ cho'oma'to peora'amũ jã'a.

Jã'ajekũna pã ũcuauũko mũ'ũni cuasaju pojoju,

"Peore Masiũ'mũ mũ'ũ.

Peore re'oja'che cho'okaikũ'mũ.

Peore chũ'ũku paau", chiiju paaru,

chiisinaa'me repana.

5

Utija'okorovũ chũ'o tochasi'e pa'ikorovũ pa'ichena'me Jesucristo Ovejachũja'iu pa'iche'te kũamũ

¹ Ūcuarumu chu'u ñato Dios, ñu'isaivute ñu'iu Repau ʋajajũture utija'okorovu sa'navuna'me se'sevu chu'o tochasi'e pa'ikorovu'te cãjiku ñu'isi'kua'mu. Ūcuachi'a repakorovuji koromanea'ku chini je'nasimajñaruã sieterepamajñaruã pa'isi'kua'mu.

² Ūcuarumu chu'u ángel'te rua masiuni ñasi'kua'mu. Ūcuauji rua ʋjachu'opi, "¿Neepi repakorovu je'nasimajñaruã vato korajanaa'ñe? Rua Re'okuchi'a cho'ocheme jã'a", chiisi'kua'mu.

³ Jã'ata'ni repakorovu je'nasimajñaruã vato kora ñamasina te'eujẽ'e peosinaa'me cunaumuna'me chejana'me jũ'isina pa'icheja.

⁴ Repakorovu kora ñamasikuni jñaamanerena rua oiche oisi'kua'mu chu'u.

⁵ Jã'ata'ni aina chu'upi oiuna asa te'eu chu'ure ija'che i'kasi'kua'mu: "Oimanejũ'u. Judavãjuuji aperumu pa'isi'ku David Jojosi'kupi león chajja'che Pa'ikupi Repau'te cuhenare Cajejaisi'kujeku repakorovu je'nasimajñaruã sieterepamajñaruã peore vato kora ñare'omu Repau'te", chiisi'kua'mu.

⁶ Ūcuarumu chu'u ñato Dios ñu'isaivu rãicheja vajupãina'me aina pa'icheja cheneva'te Jesucristo Dioni isiju ovejachiũ Vanisocojñosi'kujajũuji vajuraisi'ku pa'isi'kua'mu. E'chosẽ'ña sieterepasẽ'ña paakupi ñakocaã sieterepañakocaã paasi'kua'mu Repau. Repau ñakocaã sieterepañakocaã Dios Rekocho re'oja'che Cho'okairekochoji cheja si'achejña saocojñosirekochoja'chea'me.

⁷ Ūcuarumu Repau Ovejachiũja'iu sani repasaivu Ñu'iku Dios ʋajajũtu cãjikorovu utija'okorovu koosi'kua'mu.

⁸ Jã'aja'ñe repakorovu'te koouna ña vajupãi ūcuaka'chapanana'me aina veinticuatrorepana Ovejachiũja'iu Jesucristo ti'jñeñena tãni pũ ro're ñu'isinaa'me. Repana ūcuanuko arpavũana'me coparo'rovaã pachokuriro'rovaãpi vi'toma'ña timusiro'rovaãre cãjisinaa'me. Repa vi'toma'ña Dios neena Repau'te sãeñeja'ñea'me.

⁹ Ro're ñu'iju uja mamare ija'che ujasinaa'me repana:

Chuenisõsi'kua'mu mu'u.

Chuenisõ mu'u chiepi pã cu'ache cho'ochete ro'ikaisi'kua'mu mu'u,

pãipi si'achejña pa'inaa'me si'ache chu'o i'kanana'me si'avãju Dios neenachi'a paaru chini.

Jã'aja'ñe cho'osi'kujekuna ikorovu je'nasimajñaruã vato ñare'omu mu'ure.

¹⁰ Ūcuachi'a mu'upi jo'kauna mu'u neena, phairipãi Diore cho'okaicheja'che cho'okaiju pa'ijanaa'me.

Ūcuachi'a chejare pa'iju pãire chekunani chu'uju pa'ijanaa'me repana, chiiju ujasinaa'me repana.

¹¹ Jã'a cho'ocuhasirumu ñato Dios ñu'isaivu rãicheja vajupãina'me aina pa'ichejare si'acakã'jño ángeles jairepanukojeju kuẽkuecu'anuko pa'ijuna repana i'kache chu'o asasi'kua'mu chu'u.

¹² Rua ʋjachu'opi ija'che i'kasinaa'me repana:

Ikure Jesucristo'te ovejachiũva'cho'ocojñejeja'ñe

pã ūcuanuko cu'ache cho'ochete ro'ikasa chini chueni jũni ro'ikaisi'kujekuna

pã ūcuanuko Repauni pojoju ija'che i'kajanaa'me:

"Peore si'ache re'oja'che chu'uku paaku'mu mu'u.

Peore masiku'mu.

Mu'ure cuasaju vajuchunaa'me chukuna.

Mu'u cho'ora chiiche peore cho'omasiku'mu mu'u.

Pã ūcuanuko mu'uni pojoju re'oja'che i'kaju paaru", chiijanaa'me,

chiisinaa'me repana.

¹³ Jã'a cho'ocuhasirumu jo'e chekere ñaku Dios cho'osina ūcuanuko, cunaumu pa'inaa'me cheja pa'inaa'me jũnisõsina pa'icheja canana'me chiacha pa'iva'na i'kachu'ore ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chu'u:

Diore ñu'isaivu ñu'iku'te pã ūcuanuko pojoju si'arumu ija'che re'oja'che i'kaju paaru,

Ovejachiũja'iu'te Jesucristo'te ūcuachi'a:

"Pã ūcuanuko musanukonare cuasaju vajuchua'ju.

Peore masiju, peore chu'ũnaa'me musanukona", chiiju paaru,

chiisinaa'me.

¹⁴ Jã'aja'ñe i'karena asa vajupãi, "Jã'aja'ñe paau", chiisinaa'me. Ainapi ro're pũ ñu'iju Diore Si'arumu Pa'ikuni pojosinaa'me.

6

Utija'okorovu sieterepamajña je'nasi'e pa'ikorovu vato ñasi'ere kumatu

1 Ūcuarumu chu'u ñato Ovejachĩja'iu Jesucristo utija'okorovu je' nasimajñaruã te'emaka vatosi'kua'mu. Vatouna vajupãi te'eu, "Raijũ'u", chiisi'kua'mu chu'ure. Repau i'kache oko curucheja'che asosi'kua'mu chu'ure.

2 Jã'aja'ñe i'kauna asa kavacho'te poja'iani ñasi'kua'mu chu'u. Repava'ure tuhiku saocupupu cãjisi'kua'mu. Ūcuarumu kavacho'te tuhiku repauni tuhivu'te ñsirena sanisõsi'kua'mu, repau'te cuhenani cavaku cajejasa chini.

3 Ūcuarumu Repau Jesucristo chekumakare vatouna vajupãi cheku chu'ure, "Raijũ'u", chiiche asasi'kua'mu chu'u.

4 Jã'aja'ñe i'kauna asa ñato cheku kavacho maaja'iuji raisi'kua'mu. Rakuna Dios repau'te tuhiku raisi'kure cu'ache cho'omasiche'te jo'kasi'kua'mu, pãire repana sãĩñechi'a re'oja'che pa'iche'te sani ñsekuna, repanapi cavaju sãĩñechi'a vanisõa'ju chini. Ūcuachi'a Dios repau'te va'ti rua ujava'tire ñisi'kua'mu.

5 Ūcuarumu Repau Jesucristo jo'e chekumakare vatouna vajupãi cheku chu'ure, "Raijũ'u", chiiche'te asa kavacho'te chija'iani ñasi'kua'mu chu'u. Repava'ure tuhiku ruesomaka cãjisi'kua'mu.

6 Ūcuarumu chu'u vajupãi ũcuaka'chapana pa'icheja chenevuji chu'o i'kache asasi'kua'mu, ija'che chiiche'te: "Åu jmarepanukorũjeku rua ro'imu. Denario kuri te'ere'reva te'eumucuse cho'ochẽ cho'o koochenakora trigo te'ekilo ro'imu. Cebada chotekilo ũcuajanako ro'imu. Jã'amajñaruãre ruarepa ro'iche'te koto kurire si'asõrena u'chape'ejẽ'e conojẽ'e koo'cu'aja'mu pãi."

7 Ūcuarumu Repau Jesucristo jo'e chekumakare vatouna vajupãi jo'e cheku chu'ure, "Raijũ'u", chiiche asasi'kua'mu chu'u.

8 Jã'aja'ñe i'kauna asa ñato kavacho pachojajũuruji raisi'kua'mu. Repau'te tuhiku mami, "Jũnisõñe", ve'esi'kua'mu. Repau cho'jepi cheku raisi'kua'mu. Repau mami, "Jũnisõsina pa'icheja", ve'esi'kua'mu. Ratena Dios repanare ija'che cho'omasiche'te chu'u jo'kasi'kua'mu: "Cheja pa'inare pãĩ jainukore sani vanisõjũ'u musanukona. Chekunare jainukore va'ñnapi vanisõjũ'u. Chekunare ãucuhana jũnisõa'ju chini repana ãu kũĩñe'te ãsejũ'u. Chekunare ravũ cho'ojũ'u, ravuna jũnisõa'ju. Jo'e chekunare cu'ava'napi kokaneeju kũku vẽasõñe chũ'ujũ'u." Jã'aja'ñe cho'omasiche'te chu'u jo'kasi'kua'mu Dios repanare.

9 Ūcuarumu Repau Jesucristo jo'e chekumakare vatouna ñaku Dios chu'o chu'vaju Jesucristo pa'iche kuaju chuenisõsina rekoñoãre ñasi'kua'mu chu'u. Diore ñsimajñaruã tuo uoko'a vu'evu'te pa'isi'kua'mu repana rekoñoã.

10 Ūcuarumu repana Dios chu'o kuaju chuenisõsina ujachũ'opi ija'che i'kasinaa'me Repau'te: "Dios, Peore Chũ'uku, rua re'oku'mu mu'u. Mu'u cho'ora chiiche ũcuarepa cho'oku'mu. ¿Jeerumu mu'u, chukuna'te vanisõsinare repana cho'osi'e ro'iche chũ'uja'u, chukuna'te vanisõsi'ere ro'ia'ju chini?", chiisinaa'me repana.

11 Chitena Dios repanare ũcuaukore kãña pojakãñapi ujacueñoãre ñisi'kua'mu. Ñsichua repanare i'kasi'kua'mu Repau. "Musanukona Jesús neenajeju Repauni cuasaju chuenisõsi'aja'che chekuna Repau'te cuasana ũcuaja'che chuenisõjanaa'me. Jmamakaruchi'a oima'ñe cha'ajũ'u musanukona, repana chuenisõ musanukonana'me chi'irumajatu'ka", chiisi'kua'mu.

12 Ūcuarumu Repau Jesucristo jo'e chekumakare vatouna ñaku cheja rua pi'ruchejare ñasi'kua'mu chu'u. Jã'aja'ñe pi'rukuna kãa chijkãaja'ñe chija'iu ñosi'kua'mu ñsũũ. Pãimiau ũcuachi'a peore si'acaku chieja'che maaja'iu ñosi'kua'mu.

13 Jã'a cho'oto ma'ñnoko higura'puruã vjara'puruã ruarepa tutakuna tuã'tuacheja'che cunaumpi chejana tuã'tuasinaa'me.

14 Cunaumu ũcuachi'a utija'ova ca'nesõñeja'ñe si'asõsi'kua'mu. Ūcuachi'a aikũjña si'acakũjña juupoãna'me peore rupũ tũchejñana kũnocojñosi'kua'mu.

15 Jã'a cho'oto cheja pa'ina, pãĩ jainukore chũ'una, chekuna pãĩ chũ'unana'me sõtaopãĩ chũ'unana'me kurinana'me kokanana'me cho'ochẽ'te rupũ cho'okaaru chini chẽa paacojñova'nana'me chekuna paacojñomana ũcuauko aikũjña caripaã cacojñana vajuçhujũ kaka katisõsinaa'me. Chekuna te'ena repakũjña vu'evuã pa'ipũã catapuã vu'evuna katisõsinaa'me.

16 Jã'aja'ñe katisõ aikũjñana'me catapuãre ija'che i'kasinaa'me repana: "Chukuna katisichejña ti'ñeñe ñaña tuã'tua ta'pisõjũ'u, Diopi Repau ñu'isavujũ ñu'iu chukuna'te ñakujũ ñamana'ku. Ūcuachi'a Ovejachĩja'iuji Jesucristo chukuna'te cu'ache Cho'ojaupi jñaamanea'ku", chiisinaa'me repana.

¹⁷ Dios Repau Mamakuna me pãi ũcuanukore repana cu'ache cho'osi'e ro'i ro'ia'ja chini chũ'ũmucuse tĩ'acuhamũ. Repaumucuse pãi ũcuanuko repana cu'ache cho'osi'e ro'i ro'ijanaa me.

7

Aperũmu pa'isi'ku Israel mamachũ jojocojnosinani Dios mami repana chiapũana tochacojnosinani i'kamũ

¹ Jã'aja'ñe cho'ocuhasirũmu ángeles ũcuaka'chapanare cheja si'acakã'jño nukanani ñasi'kua'mũ chũ'ũ. Co'covũ cakã'ko nukaku repakã'ko tutache'te ũsesi'kua'mũ. Cheku suripũ cakã'ko nukaku ũcuachi'a repakã'ko tutache'te ũsesi'kua'mũ. Cheku ũsũ mũicheja cakã'ko nukaku repakã'ko tutache'te ũsesi'kua'mũ. Jo'e cheku ũsũ na'ikã'ko nukaku ũcuachi'a repakã'ko tutache'te ũsesi'kua'mũ. Jã'aja'ñe nukaju tuta ũsejuna chejana me mar chiara sẽ'sevũãjẽ'e tutamaũ si'ache sũki ja'o te'ea'ovajẽ'e tuta ñũ'kuemanesi'kua'mũ.

² Ūcuarũmu chekũre ángel'te ũsũ mũichejapi Dios, Si'arũmu Pa'iku mamimaka tochasimakare cãjiku raiuna ñasi'kua'mũ chũ'ũ. Rani chekunare ángeleva'nare ũcuaka'chapanare chejana me mar chiara cu'ache cho'oa'ja chini chũ'ũ raocojnosinani ũjachũ'opi ija'che i'kasi'kua'mũ repau:

³ “Chuta'a chejana me mar chiarana me sũkiũũ cu'ache cho'omanejũ'ũ, Dios neenare repana chiapũana Repau mami chũkuna tocha pi'nisirũmũjatu'ka.”

⁴ Ūcuarũmu chũ'o ija'che i'kache'te asasi'kua'mũ chũ'ũ: “Repana chiapũana Dios mami tochacojnosina peore ciento cuarenta y cuatro milrepanaa me. Aperũmu pa'isi'ku Israel mamachũ docerepana jojosinaa me repana.

⁵ Ijanũkoa me repana, Dios mami repana chiapũana tochacojnosina:
Judá jojosina doce milrepanaa me.

Rubén jojosina doce milrepanaa me.

Gad jojosina doce milrepanaa me.

⁶ Aser jojosina doce milrepanaa me.

Neftalí jojosina doce milrepanaa me.

Manasés jojosina doce milrepanaa me.

⁷ Simeón jojosina doce milrepanaa me.

Leví jojosina doce milrepanaa me.

Isacar jojosina doce milrepanaa me.

⁸ Zabulón jojosina doce milrepanaa me.

José jojosina doce milrepanaa me.

Benjamín jojosina doce milrepanaa me,

repana chiapũare Dios mami paana”, chiiche'te asasi'kua'mũ chũ'ũ.

Pãi jainũko pojakãña ju'ina pa'iche'te kamũ

⁹ Jã'aja'ñe i'kache asacuhasirũmu ñaku pãi si'achejña canapi tĩichũ'ochi'a cutunapi te'eujẽ'e kuẽkuecu'anako Dios ñũ'isaivũna me Ovejachĩija'ũ Jesucristo pa'icheja ti'jñe pa'inani ñasi'kua'mũ chũ'ũ. Kãña pojakãñapi ũjacueñoãre ju'ijũ pũtijoo cãjisinana me repana.

¹⁰ Ūcuarũmu ija'che i'kaju ũjachũ'opi cuisinaa me repana: “Maire Paaku, ñũ'isaivũ Ñũ'iku Diona me Ovejachĩija'ũ Jesucristo chẽa paame maire, re'oja'che pa'ijũ vati toana saimanea'ju chini”, chiisinana me.

¹¹⁻¹² Jã'a cho'oto ángeles ũcuanuko Dios ñũ'isaivũna me ainana me vajũpãi ũcuaka'chapanana pa'icheja rũhiso'koro nukasinana me. Nukasinapi repasaivũ ti'jñe ro're pũũ sime ñũ'ijũ Dioni pojojũ ija'che i'kasinaa me repana:

iJã'aja'ñe paa!

Maire Paaku'te Diore si'arũmu re'oja'che ija'che i'kaju pojojũ paũ mai:

“Rũa re'okũ'mũ mũ'ũ.

Peore masiku'mũ.

Peore re'oja'che cho'okaikũjekuna mũ'ũre, Re'orepamũ”, chiinaa me chũkuna.

Mũ'ũre cuasajũ vajũchũnaa me chũkuna.

Peore chũ'ũku'mũ mũ'ũ.

Mũ'ũ cho'ora chiiche peore cho'omasiku'mũ mũ'ũ.

iJã'aja'ñe paa!

chiisinana me repana.

¹³ Ūcuarũmu aina, te'eũ ija'che sãesi'kua'mũ chũ'ũre:

—¿Ina pojakãña ju'ina jeejanaa'ñe? ¿Jeechejapi ina rate? —chiisi'kua'mũ.

14 Chikuna, chu'u,

—Masimu mu'u —chiisi'kua'mu. Chikuna repau ai ija'che i'kasi'kua'mu chu'ure:

—Pai ucuanukore rua cu'ache ti'jnerumu pa'isinata'ni Diore cuasache uhasomanesinajeju Ovejachijia'iu Jesucristo chiepi kana meno peokana choasoneja'ne repana rekofoa cu'ache cho'osi'e tanosocojnosinajeju re'oja'che pa'ime ina.

15 Ja'aja'ne pa'inajeju Dios pa'ichejare chu'uku nu'isaivu ti'jne'ne'te pa'iju umucujnana'me nami Repau'te cho'uche cho'okaiju pa'ime repana. Dios nu'isaivu Nu'ikuij repanare oia cu'ache ti'jne'ne usekaija'mu.

16-17 Ucuachi'a Dios nu'isaivu ti'jne'ne Pa'ikuij Ovejachijia'iu Jesucristoji repanare oveja kuiraku cho'ucheja'che repanare kuiraja'mu. Ja'ajekuna repanare jo'e aicuhamaneja'mu. Ucuachi'a jo'e sumava'na pa'imanejanaa'me repana, Dioname Jesucristo ja'aja'ne cho'okateni. Ucuachi'a jo'e okouamaneja'mu repanare. Usuu asuche jo'e uuju pha'phamanejanaa'me repana —chiisi'kua'mu repau.

8

Je'nasimajna cuhacho camaka vatosi'ena'me pachokuri'rova ma'na pa'iro'rova pa'iche'te kuumu

1 Ucuarumu Ovejachijia'iu Jesucristoji utija'okorovu je'nasimajna cuhacho camakare vatouna cunumu Dios pa'icheja media hora i'kamacheja pa'isi'kua'mu.

2 Ja'aja'ne cho'ocuhasirumu angeleva'nare sieterepanare Dios chu'uku nu'isaivu ti'jne'ne nukunani nasi'kua'mu chu'u. Nukaju trompetavu'a te'evuachi'a isicojnosinaa'me repana.

3-4 Ucuachi'a chekure angel'te pachokuri cunaro'rova cajiku rani mesako'a ma'na uoko'a pachokuri cho'osiko'a ti'jne'ne canuka'na nasi'kua'mu chu'u. Canuka nukaku vi'toma'na rua isicojnosi'kua'mu repau, ucuako'ana repa ma'naire tao uokuna vi'toma'napu uuku piko muina Dios neena Repau'te see'ne ma'na pikona'me Dios pa'ichejana muisi'kua'mu.

5 Ucuarumu repau angel mesako'a pa'itoa toa mini reparo'rovana timu'ne ma'na chejana pai pa'ichejana tosi'kua'mu. Touna cheja fe'neku rua asoche curuku pi'rusi'kua'mu.

Trompetavu'a'me

6 Ja'aja'ne cho'okuna repana angeles sieterepana trompetavu'a paana juhupi'rasinaa'me.

7 Ucuarumu angel te'eu charo repau trompetavu juhisi'kua'mu. Jukuna oko ruhicaapi toana'me chie ja'mesicaapi chejana tu'a'tuasi'kua'mu. Tu'a'tuana chejana'me suku joopojaka'ko uusosi'kua'mu. Tachata'ni peore uusosi'kua'mu.

8 Ucuarumu jo'e chekupi angelpi repau trompetavu'te jukuna, aikutijamakapi uumakare mar chiarana su'a ruona repara chiara joopojaka'ko chie carunisosi'kua'mu.

9 Chie carukuna repara chiara pa'iva'na ucuachi'a jainuko junisosinaa'me. Barcovu'a ucuachi'a repara ku'isivu'a joopo na'nasosi'kua'mu.

10 Ja'a cho'ocuhana jo'e cheku angelpi repau trompetavu'te jukuna ujama'joko cunamupi uopuja'che nou uuku tu'a'iu pu'chu chia'na'je'e joopo oko punije'e joopo tu'a'tuasi'kua'mu.

11 Repau ma'joko tu'a'isinaa' chia'naa' pa'ichena'me oko puni oko kaja'che carunisosi'kua'mu. Ja'aja'ne okopi kaja'ina pai jainuko uku junisosinaa'me. Repau ma'joko mami, "Kaja'chea'me".

12 Ja'aja'ne cho'ocuhasirumu jo'e chekupi angelpi repau trompetavu'te jukuna usuu mia'ne joopo chachosuna chija'isi'kua'mu. Paimiau ucuachi'a mia'ne joopo chachaso miamanesi'kua'mu. Ma'jokova'na ucuachi'a joopo miamanesinaa'me. Ja'aja'ne cho'ocojno usuu umucuse ucuaka'chapahora miamanesi'kua'mu. Paimiaina'me ma'joko ucuachi'a ucuaka'chapahora nami miamanesinaa'me.

13 Ja'a cho'ocuhana jo'e naku tao cunamure cava ku'iu ujachu'opi cuiku ija'che i'kakuni asasi'kua'mu chu'u: "¡Rua cu'ache! ¡Rua cu'ache! Chekuna angeles chotena repana trompetavu'a chuta'a juhimanapi jutu rua cu'ache ti'jne'ne'ne'mu pai cheja pa'inare", chiu cuisu'kua'mu repau.

9

1 Ja'aja'ne cho'ocuhasirumu jo'e cheku angelpi repau trompetavu'te jukuna ma'joko'te cunamupi chejana tu'a'ina nasi'kua'mu chu'u. Tuani llavemakare vati pa'icoje tusojamakare isicojnosi'kua'mu repau.

² Repamaka koo ūcuamakapi repacoje jaosi'e taso vatauna ūcuacoje sa'navuji piko toa ūjatoa uuku raa piko muiñeja'ñe muisi'kua'mu. Pikopi ruarepa muiuna ūsuuna'me cunauumu ta'pisosi'kua'mu.

³ Jā'aja'ñe cho'okuna pū'suva'na piko sa'navuji eta chejana cajesinaa'me. Cajе pa'iju puniva'na totacheja'che totamasiche jo'kacojñosinaa'me repana pū'su.

⁴ Repanare jā'aja'ñe cho'omasiche jo'kasi'ku ija'che chiū chū'u jo'kasi'kua'mu: "U'chana'me sūki cu'ache cho'omanejū'u musanukona. Pāita'ni repana chiapuāre Dios mami tochasi'e peonarechi'a cu'ache cho'ojū'u.

⁵ Cincorepapāimia pāire asi cho'ojū pa'ijū'u. Jā'ata'ni repanare asi cho'o vēasōmanejū'u", chiisi'kua'mu repau. Chikuna repana pū'su punirepa totajū asi cho'ochēja'che pāire asi cho'osinaa'me.

⁶ Jā'aja'ñe cho'ojūna pāi cho'o jūnisōñu chini si'ache cho'onata'ni cho'ote'esinaa'me. Jūnisōñanareta'ni jū'iñe tī'amanesi'kua'mu repanare.

⁷ Repana pū'suva'na kavacho pāi vai saipi'raju care'vacojñosiva'naja'ñe ñosinaa'me chū'ure. Sijore pachokurivūaja'ñe tuhivūā tuhisinaa'me repana. Chiña pāi chiñaja'ñe paasinaa'me repana.

⁸ Ūcuachi'a raña romi rañapaāja'ñe paanapi cōji chai cōjija'ñe paasinaa'me repana.

⁹ Repana ā'capuā sōtaopāi asi cho'ocojñoñe'te cuhejū cunakāña tūñeja'ñe tūisinaa'me repana. Ūcuachi'a repana kue'chaka pāuñe, carrosai kavacho jñajñusaipi pāi vai saijū vū'vujuna asochēja'che asosi'kua'mu.

¹⁰ Repana puni jīkoñōaja'ñe paache cincorepapāimiachi'a pāire asi cho'ore'osi'kua'mu repanare.

¹¹ Repanare pū'suva'nare chū'uku ángel chekunare repacoje pa'inare ūcuachi'a chū'uku'mu. Repau mami "Abadón" chiimu hebreo chū'o. Griego chū'ota'ni "Apolión" chiimu repau mami.

¹² Charo ti'jñeñe cu'a, cho'o caranicuhasi'kua'mu. Jā'ata'ni chuta'a ka'chañō jo'e cu'ache ti'jñejañe karamu.

¹³ Ūcuarumu jo'e chekupi ángelpi repau trompetavū'te jukuna Diore ti'jñeñe rūiko'a Repau'te isimajñaruā ma'ña tuo uoko'a pachokuriko'acasē'ña e'chosē'ña ūcuaka'chapasē'ña nukachejñapi chū'o i'kache asasi'kua'mu chū'u.

¹⁴ Repa chū'o i'kaku ángel'te trompetavū juhisi'kure ija'che i'kasi'kua'mu: "Angeles ūcuaka'chapanare chēa Eufrates ūjacha chiacha ru'tavana quēo sucojñosiva'nare jose etojajū'u", chiisi'kua'mu.

¹⁵ Chikuna repau ángel asa sani repanare jose etosi'kua'mu, pāi jainukore jña'nu vanisōa'jū chini. Repana jā'aja'ñe cho'ojarumu aperumuna care'va jo'kaasomu Dios, repa horana'me repa umucusena'me repa ūsurumu.

¹⁶ Ūcuarumu chū'u angeleva'nare jose etosirumu repanare ja'me cho'okaijanare sōtaopāi kavacho tuhinare kēkuesinuko ija'che i'kache'te asasi'kua'mu: "Sōtaopāi, kavacho tuhina doscientos millonerepanaa'me", chiiche'te.

¹⁷ Dios ñoñe'te chū'u ñato repana kavacho tuhina ija'che paasinaa'me: Repana ā'capuā asi cho'ocojñoñe'te cuhejū cunakāña tūisinaa'me repana. Chekuna maa-jakāñare tūisinaa'me. Chekuna ra'sojakāñare, chekuna pachojakāñare tūisinaa'me. Kavachova'na ūcuachi'a repana sijo león chai sijoja'ñe paasinaa'me. Repana chū'opoāpi toñana'me pikona'me azufre raa cu'asucheji etasi'kua'mu.

¹⁸ Kavacho repana chū'opoā etacheji chotemajñapi cu'acheji pāi jainukore vanisōsinaa'me toñana'me pikona'me azufre raa cu'asucheji.

¹⁹ Repana chū'opoā etachena'me repana jīkoñōāpi pāi vanisōsinaa'me. Repana jīkoñōā aña sijoja'ñere paajū ūcuañōāpi pāi kūku vēasōsinaa'me repana.

²⁰ Jā'ata'ni pāi chekuna vanisōcojñomanesina repana cu'ache cho'ojū pa'iche ūcu ūhamanesinaa'me. Ūcuachi'a vature pojochе ūhamanesinaa'me. Ūcuachi'a rupu tūosiva'nare, "Dioa'mu iku", chiicojñova'nare pojochе ūcu ūhamanesinaa'me repana. Repana tūosiva'na pachokuripi cho'osiva'naa'me. Chekurumu pokuripi chekurumu pachocunapi chekurumu catapi chekurumu sūkipi cho'ocojñosiva'naa'me repana. Cājo paame repava'na. Jā'ata'ni asamanaa'me. Ūakocaā paame. Jā'ata'ni ñamanaa'me. Ūcuachi'a cū'a paame. Jā'ata'ni ku'ima'me.

²¹ Ūcuachi'a repana vanisōcojñomanesina repana pāi vanisōñe chaina cho'ochena'me repanare pa'imanare romi ja'me kāijū ūcuauanare ja'me kāiñena'me pōse ñaañe ūcu ūhasōmanesinaa'me repana.

10

Angel utija'okororū chū'o tochasikororū paaku cho'osi'ere kuamu

¹ Jā'aja'ñe cho'ocuharimū jo'e chekure ángel'te rua masiñi cunaumupi piko sa'navuñi cajekuna ñasi'kua'mu chū'u. Repau sñjopu se'sevu'te ma'fiarekovu tuñiu cajesi'kua'mu repau. Repau chia ũsuu miañeja'ñe ko'sija'isi'kua'mu; cū'a toaja'che paasi'kua'mu.

² Utija'okororū korasikororū'te cājiku caje, repau ujacū'apuji mar chiarana tumuku kā'kocū'apu'te chejana tumu canukasi'kua'mu repau.

³ Canuka nukaku león chai rua asoche oicheja'che rua cuiku i'kasi'kua'mu repau. Cuiku i'kacuhauna oko curucheja'che rua asoche i'kana sieterepana repana chū'opi i'kasinaa'me.

⁴ Jā'aja'ñe i'karena asa repana i'kasi'e utija'ovana tochapi'rasi'kua'mu chū'u. Tochapi'rakaji cunaumupi chū'o ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chū'u: "Mu'u asasi'e chekunare kuamanejū'u; ũcuachi'a tochamanejū'u repa", chiiche'te.

⁵ Ūcuarūmu repau ángel chū'u ñasi'ku mar chiarana'me cheja tumu nukaku repau uñajātu cunaumuna muñe ñu'osi'kua'mu.

⁶ Ñu'o nukaku cunaumuna'me chejana'me mar chiarana'me repacheña pa'imajñaruā si'ache cho'osi'ku Dios Si'arūmu Pa'iku mamire ve'oku ija'che i'kasi'kua'mu repau: "Dios ñaku'te ija'che i'kamū chū'u: Repau cho'ora chiiche na'a jeerūmu cha'ache peoja'mu maire, chiimū chū'u", chiisi'kua'mu repau.

⁷ Angeles seirepana trompetavūā junicuharena jo'e cheku juhipi'ratona Dios Repau, "Cho'oja'mu chiisi'e", Repauchi'a masiche'te cho'oja'mu. Aperūmu Dios Repau chū'o kuana'rechi'a kuaasomū jā'a.

⁸ Ūcuarūmu cunaumupi i'kakuna chū'u asasi'ku jo'e ija'che i'kasi'kua'mu chū'ure: "Ángel'te mar chiarana'me cheja tumu nukaku cājikororū korasikororū sēni koojaijū'u", chiisi'kua'mu.

⁹ Chikuna asa sani, "Utija'okororū chū'uni isijū'u", chiisi'kua'mu chū'u repau'te. Chikuna chū'ure ija'che i'kasi'kua'mu repau: "Jau. Juma; koo ānisōjū'u ikororū. Ikororū ānisōru mu'u chū'opo pūjija'ñe sāijachū'opo pa'ija'mu mu'ure. Jā'ata'ni repakororū āni rāosirūmu mu'u catarota'ni kajacataro pa'ija'mu mu'ure", chiisi'kua'mu repau chū'ure.

¹⁰ Chikuna, "Jau", chini repakororū isiuna koo ānisōsi'kua'mu chū'u. Ānisōuna chū'u chū'opo pūjija'ñe sāijachū'opo pa'isi'kua'mu. Jā'ata'ni repakororū āni rāosirūmu chū'u cataro kajacatarochi'a carūnisōsi'kua'mu.

¹¹ Āni pi'nisirūmu jo'e chū'o i'kache asasi'kua'mu chū'u, ija'che chiiche'te: "Dios, 'Ija'che cho'oja'mu', chiisi'e pāire jo'e kuaku pa'ijū'u, Repau, 'Si'avājupāi si'acheñā pa'inare pāi si'ache chū'o cutunana'me pāi chū'unare ija'che cho'oja'mu chū'u', chiisi'ere".

11

Dios chū'o kuajana Repau saocojñojana cho'ojachere kuamu

¹ Ūcuarūmu Dios chū'ure vāsocho cuasa ñajaño isiku ija'che i'kasi'kua'mu chū'ure: "Ichopi chū'u vu'ere repa ā'carūna'me repacuecho cuasa ñajaijū'u mu'u. Ūcuachi'a repavū'e pa'iko'a chū'ure isimajñaruā tūo ũoko'are cuasa ñaku, chū'ure pojofu chini repavū'e chi'i pa'inare kuēkue ñajū'u.

² Repavū'e ve'se carariputa'ni cuasa ñamanejū'u. Chū'ure cuhenare jo'kasiraripū'me jā'araripū. Na'a pa'isirūmu repana chū'ure cuhena rani chū'u neejoopo Jerusalén vu'ejoopo ñañosō repajoopo canare chēa paaju cuarenta y doreparāimia cu'ache cho'uju pa'ijanaa'me.

³ Reparūmu chū'u chū'o kuajanare te'eka'chapanare soaja'mu chū'u, sani pāire chū'u chū'ore kuaju paapu chini. Kāña vākiniokāñare ju'iju chū'u, 'Kuajū'u', chiisi'ere mil doscientos sesenterepaumucujña kuaju pa'ijanaa'me repana", chiisi'kua'mu Repau chū'ure.

⁴ Repana Dios chū'o kuajana Repau peore chū'uku ti'ññeñe nukañūā olivo sūkiñūā te'eka'chapañūāja'ñea'me. Ūcuachi'a ũoñoā pa'isaivūā te'eka'chapasaivūā Dios ti'ññeñe pa'isaivūāja'ñea'me repana.

⁵ Pāi repanare cuhenapi cu'ache cho'oñu chiito repana chū'opoāpi toa eto repanare peore ũosōjanaa'me. Pāi ũcuauana repanare cu'ache cho'oñu chiina, jā'aja'ñechi'a ũcuauako jū'ijanaa'me.

⁶ Ūcuachi'a repana Dios chū'o kuarūmuchi'a okopi ramanea'ku chini repanare chū'u jo'kauato chū'umasijanaa'me repana. Ūcuachi'a chiañaana'me chiaraā chie

caruñouato chu'omasijanaa'me repana. Ūcuachi'a repanani chejana'me cheja pa'inani si'ache cu'ache cho'ouato cho'omasijanaa'me repana. Repa cu'ache cho'ochete repanani te'echochi'a chekarumu ruarepañoō cho'ouato cho'omasijanaa'me repana.

⁷ Repana Dios chu'o kua pi'nisirumu cu'arepache cu'aku vati pa'icojepi muni eta repanare cavaku cajejani vanisōja'mu.

⁸ Vanisōna ujav'ejoopo callejoovūare ūhijanaa'me repava'na. Aperumu ūcuajoopona pāi maire Paaku'te Jesucristo'te kurususē'verona jē'jo vēasōsinaa'me. Jā'ajekuna pāi repajoopo canare űaju i'kani, "Sodoma va'ejoopo pa'isinana'me Egipto cheja pa'isina pa'icheja'che cu'ache pa'inaa'me jā'ana", chiinaa'me.

⁹ Chuenisō choteumucujña jo'e chekumucuse joopo ūcuachejña ūhiva'nani pāi si'achejña canana'me si'avājpāina'me si'ache chu'o cutuna rani űajanaa'me repava'nare. Repava'nani cuheju repava'nare tāñeta'ni űejanaa'me repana.

¹⁰ Pāi cheja pa'ina repanapi Dios chu'ore pa'i suma'ne kuajuna asacuheju pe'ruju cuhejanaa'me repanare. Jā'ajekuna repana chuenisōsi'ere asani rua pojoju fiesta cho'oua pōse sāñechi'a rupū isijanaa'me repana.

¹¹ Jā'ata'ni choteumucujña jo'e chekumucuse joopo pa'isirumuna chuenisōsiva'nata'ni Diopi vasouna vajarani jo'e vuni nukajanaa'me repana. Vajarani nukajana repanare űasina ūcuanuko rua kukusōjanaa'me.

¹² Ūcuarumu repana Dios chu'o kuajava'na vajarani nukaju cunaumupi chu'o űjachu'opi repanare i'kache ija'che chiiche'te asajanaa'me: "Ichejana mujñu", chiiche'te. Jā'aja'ne i'kauna asa repanare cuhena űaju'te piko sa'navuji cunaumuna munisōjanaa'me repana.

¹³ Repana munisōrumu ūcuate'erumu cheja teana rua pi'ruja'mu. Pi'rukuna repajoopo pa'ivu'ña te'evu'ña űaña tajñosōja'mu. Jā'aja'ne cho'ouna pāi siete milrepana jūnisōjanaa'me. Jā'ata'ni chekuna jū'imanejana vajučuju rua kukusōsinapi, "Dios Cunaumu Pa'iku peore Masiu'mu", chiijanaa'me.

¹⁴ Jā'aja'ne ka'chañoō cu'ache ti'ñecuhasirumu jo'e chekucho, cu'ache ti'ñejañe ti'api'raja'mu.

Trompetavū cuhacho juhisi'vure i'kamū

¹⁵ Ūcuarumu chu'u jo'e chekupi ángelpi cuhacho juhikuji repau trompetavū'te jukuna chu'o rua űjachu'o cunaumupi ija'che i'kache'te asasi'kuu'mu:

Maire Paaku Dios Repau cheja Raosi'ku Cristona'me pāi cheja pa'inare ūcuanukore cuhama'ne si'arumu chu'uku pa'ija'mu, chiisi'kuu'mu.

¹⁶ Ūcuarumu aina veinticuatrorepana Diore ti'ñeñe repana űu'isaivua űu'isinapi vuni meñe sime űu'iju Dioni pojoju,

¹⁷ ija'che i'kasinaa'me:

Dios Chukuna'te Paaku, peore Masiu'mu mu'u.

Irumujē'e pa'iu cheja chuta'a cho'omarumujē'e pa'iku'mu mu'u.

Mu'upi pāi ūcuanukore mu'u peore masicheji chu'upirakuna, "Re'orepamu", chiime chukuna mu'ure.

¹⁸ Pāi si'achejña pa'ina mu'ure cuheju pe'runa pa'ime.

Chura mu'u repanare sāñe pe'rurumu ti'acuhamu.

Ūcuachi'a mu'u pāi jūnisōsina repana chuta'a vajarumu pa'iju cho'osi'e ro'i peore ro'iche'te chu'uku,

mu'ure cho'okaju mu'u chu'o kuasinana'me

mu'ure cuasaju vajučunare masinana'me

vesuva'nare ūcuanukore re'oja'che isijaumucuse ti'acuhamu.

Chekunare vanisōsinareta'ni cu'ache cho'oja'mu mu'u,

chiisinaa'me repana.

¹⁹ Ūcuarumu Dios va'e cunaumu pa'ivu'e jatisa'arōji vatauna, repavū'e sa'navu cavu cājovu Dios, "Ija'che cho'oñu", chiisi'e tochasi'e pa'ivu űasi'kuu'mu chu'u. Reparumu fe'neku rua asoche curuku, oko rūhicaā cunaumupi tuā'tuakuna cheja pi'rusi'kuu'mu.

12

Romio pa'ichena'me vati ai añaja'iu pa'iche'te kamū

¹ Ūcuarumu cunaumu Diopi űavajuchuache'te űokuna romio'te kãña űsuu miañeja'ne ko'sijakãña ju'ikoji pāimiau sē'sevu'te tumu nukakoni űasi'kuu'mu chu'u. Ūcuachi'a repao sījopū ma'ñoko docerepana pa'ivu'te tuhivu tuhisi'koa'mo repao.

² Chīipu su'ikojeko repao chīiva'ure jñaarumu tī'auna pi'rasō asikuna rua oio cuiko pa'isi'koa'mo repao.

³ Jā'a ñacuhasirumu cunaumupi jo'e chekere ñokuna ñaku vati aire añaja'iuni rua wajaui maaja'iuni ñasi'kua'mu chu'u. Sijo sieterepasijo paakujī tuhivua repasijo pa'iche sieterepavua tuhikujī e'chosē ña dierepasē'ña paasi'kua'mu repau.

⁴ Repau jikochoji cunaumu su'inare ma'jñoko joopojakā'ko e'cho chejana rueni to'jñosi'kua'mu repau. Jā'aja'ñe cho'ocuha romio chīipi'rasi'ko tī'jñe'ñe'te pa'iu cha'asi'kua'mu repau, repaoji chīiva'uni cajaona ānisōkasa chini.

⁵ Ūcuarumu repao romio chīiva'ure umuva'uni jñaasi'koa'mo, repau'te chunare cajejani pāi ūcuanukore chū'ujava'ure. Jā'ata'ni repava'ure chīiva'ure jñaana Diopi tua cunaumuna Repau chū'uku ñu'isaivu rūicheja tī'jñe'ña muasi'kua'mu.

⁶ Jā'a cho'oto puka'ko Dios repao'te care'vakaisichejana pāi peochejana vu'vu katisōsi'koa'mo. Vu'vu kati pa'iona Dios repao'te mil doscientos sesentarepau mucujña āu kuiraku pa'isi'kua'mu.

⁷ Ūcuarumu cunaumu pa'ina cvasinaa'me. Angel, Miguel repau neena ángelena'me añaja'iuni cvasinaa'me. Añaja'iu ūcuachi'a repau neena ángelena'me sāiñe ūcuanukore cvasinaa'me.

⁸ Jā'ata'ni añaja'iu'te repau neenana'me chekunare cava cajejaicu'asi'kua'mu. Jā'arumupi vaa Dios reparepau Repau pa'icheja pa'iche ūsesi'kua'mu.

⁹ Jā'ajekuna Dios repau'te añaja'iu'te cu'a chū'umasi aire ángeles repau neenana'me cnaumu pa'iche'te ūseku eto chejana raosi'kua'mu. Repau añaja'iu ka'chamajña mami ve'em, "Vati aina'me Satanás". Repau vati ai mamarumupi vaa pāi si'achejña pa'inare re'oja'chere ūseku cacu'ora chini joreku pa'iku'mu. Jā'aja'ñe cho'okujekuna vati ai repau neena ángelena'me cnaumu eto chejana raocojñosi'kua'mu.

¹⁰ Ūcuarumu chu'o i'kache cnaumupi wjachu'o ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chu'u: Vati ai, Diore cuasanani re'oja'chere ūseku cacu'ora chini

umucusena'me ñami Dioni ke'reku Repau'te cuasanani cu'ache i'kaku pa'imu.

Repau'te cuasanare jā'aja'ñe i'kaku'te Dios chejana eto raosi'kua'mu.

Jā'aja'ñe cho'osi'ku Dios Repau neenare Repau pa'ichejana saja'mu, ai sani paapu chini. Ūcuachi'a Repau peore masiche cho'o ñoku'mu Repau.

Ūcuachi'a pāi ūcuanuko Repau chū'ũñe cho'ojū pa'ijanaa'me.

¹¹ Chekuna Diore cuasana, "Ovejachīija'iu Jesucristo mai cu'ache cho'oche'te jūni ro'ikaisi'kua'mu.

Ūcuachi'a Dios chu'o ūcuarepaa'me", chijū cuasanajeju vati ai chū'ũñe cho'oma'me repaña.

Ūcuachi'a Diore cuasanajejuna, "Pāi maire vanisōjanaa'me", chini masinata'ni jū'iñejē'e vajuchuma'ñe Repau'te cuasache ūhasōma'ñe ūcu cuasaju pa'inaa'me.

¹² Jā'ajekuna musanukona cnaumu pa'ina ūcuanuko pojojū pa'ijū'u.

Jā'ata'ni musanukonare cheja pa'inana'me mar chiara pa'inare rua cu'ache tī'jñeja'mu. Vati ai repau cho'oche ai ūsejarumupi tī'api'rukuna masiku musanukonani cu'ache cho'ora chini rua pe'ruku cajesī'kua'mu,

chīiche'te asasi'kua'mu chu'u.

¹³ Ūcuarumu añaja'iu chejana repau eto raocojñosirumu chīiva'ure jñaasi'koni romioni cu'ache cho'ora chini ku'esi'kua'mu.

¹⁴ Jā'ata'ni repao romio tao kue'chaka rua wjakare te'eka'chapaka isicojñosi'koa'mo, pāi peochejana Dios repao'te care'vakaisichejana cava ku'io sani paao chini. Isina koo cava ku'io sani tī'a pa'iona choteūsurumu jo'e chekuūsurumu joopo āu kuiraku repao'te añaja'iu cu'ache cho'oche ūsekaisi'kua'mu Dios.

¹⁵ Ūcuarumu añaja'iu repau chu'opoji chichaja'che oko etosi'kua'mu repaoni rūo vēasōra chini.

¹⁶ Jā'ata'ni cheja repaoni cho'okaiū pāi chu'opo cha'acheja'che rūhicoje vata añaja'iu raosi'e oko sa'navana cuaosōsi'kua'mu.

¹⁷⁻¹⁸ Chejapi jā'aja'ñe cho'ona añaja'iu na'a rua pe'ruku repao'te romio'te jo'ka chekanani repao mamachīre Dios chū'ũñe cho'ojū Jesús pa'iche ūcuarepa kuachu'o ūhamaninani ūcuanukore cavara chini sanisōsi'kua'mu.

13

Cu'arepache cu'ana te'eka'chapana cho'osi'ere kua'mu

¹ Ūcuarumu chu'u mar chiara ru'tava'te nukasi'kua'mu. Nukaku cu'arepache cu'aku'te sijo sieterepasijo paakujī e'chosē'ña dierepasē'ña paakuni mar chiaraji etauna

ñasi'kua'mu chu'u. Repasē'ña pa'iche tuhivüã tuhikujji repau sïjore mami tochasi'e, Diore cu'ache i'kache'te paasi'kua'mu repau.

² Repau cu'aku chu'u ñasi'ku tochachaija'iuji cü'a mie cü'aja'ñe paakujji repau chu'opo león chai chu'opoja'che paasi'kua'mu. Já'aja'iani añaja'iu repau cho'omasiche'te jo'kaku repau chü'uku ñu'isaivu'te jo'kasi'kua'mu repau'te, ücuasaivu'te ñu'iu päire chü'uku paau chini.

³ Repau cu'arepache cu'aku sïjo te'esïjopu asimaka jünisömaka pa'isïjopuja'che paasi'kua'mu. Já'aja'ñe wjamakapi ja'jusi'ere ña rua cuasaju päi si'achejña pa'ina ücuauko pojopu jivosinaa'me repau'te.

⁴ Añaja'iu'te cu'arepache cu'aku'te päi chü'uñe jo'kasi'kujekuna ro're puu pojosi-naa'me repana. Repau'te cu'arepache cu'aku'te ücuachi'a pojopu, "Iku cho'ocheja'che cho'omasina peome. Ücuachi'a ikure cavaju cajejaimasina peome", chiisinaa'me repana.

⁵ Reparumu cu'arepache cu'aku Diopi üsemauna repau meñe rua re'oja'che i'kachena'me Dios asacuheche i'kache jo'kacojñosi'kua'mu. Ücuachi'a cuarenta y dorepapämia cu'ache cho'omasiche jo'kacojñosi'kua'mu repau.

⁶ Ücuarumu Dioni cu'ache i'kaku Repau asacuheche'te i'kaku cunaumu pa'ivu'ere Repau vu'ere cu'ache i'kaku Repau neenare cunaumu pa'inare ücuachi'a cu'ache i'kasi'kua'mu repau.

⁷ Ücuachi'a Diopi Repau neenani üsemauna cavaku cajejaisi'kua'mu repau. Ücuachi'a Repauji üsemauna si'aväjupäina'me si'ache chu'o cutunana'me si'achejña pa'inare chü'uñe jo'kacojñosi'kua'mu repau.

⁸ Päi ücuauko cu'ache cho'osi'ere jüni ro'ikasa chini chuenisösi'ku Jesucristo Ovejachü'iu utija'ophurona repana mami tochacojñomanesina ücuauko cheja si'acheja pa'ina päi pojopu ro're ñu'iju pojosi-naa'me repau'te cu'arepache cu'aku'te. Aperumu cheja chuta'a cho'omarumu Dios Repauna'me pa'ijana mami ücuaphurona tocha jo'kaasomu.

⁹ Päi ie chu'o asa chëauna ücuauko asa chëajü'u:

¹⁰ Musanukonare Jesucristo'te cuasanare päi chëavu'ena chëa cuaosina na'a pa'isirumu ücuaja'che chëa cuacojñojanaa'me.

Ücuachi'a päi musanukonare Jesucristo'te cuasanare päi vaiva'tipi vanisösina na'a pa'isirumu ücuaja'che päi vaiva'tipi chuenisöjanaa'me.

Dioni cuasaju mai já'aja'ñe cu'ache cho'ocojñojañe masinata'ni koka paaju Repau'te cuasache ühasöma'ñe, "Dios maire rua re'oja'che cho'okaiku'mu", chiiju cuasaju pañu.

¹¹ Já'a ñacuhasirumu chekure cu'arepache cu'aku'te cheja sa'navuji etauna ñasi'kua'mu chu'u. E'chosē'ña ovejachüi e'chosē'ñaja'ñe te'eka'chapasē'ña paakuta'ni añaja'iu i'kacheja'che i'kasi'kua'mu repau.

¹² Ücuachi'a charo raisi'ku cu'arepache cu'aku päi chü'uñeja'ñe päi si'acheja pa'inare chü'usi'kua'mu repau cho'je raisi'ku cu'aku. Reparumu päipi repauni charo raisi'kuni cu'akuni asimaka vasocojñosi'kuni pojoa'ju chini chü'usi'kua'mu repau, cho'je raisi'ku.

¹³ Ücuachi'a Diopi üsemauna Repauchi'a cho'omasicheja'che si'ache cho'oku päi ñaju'te cunaumapi chejana toa tuã'iñe cho'osi'kua'mu repau.

¹⁴ Reparumu Diopi Repauchi'a cho'omasiche'te cho' üsemauna cho'je raisi'ku cu'aku, charo raisi'ku ñaku'te Diochi'a cho'omasicheja'chere cho'ouna ña cheja pa'ina ücuauko repau joreku cho'oku i'kache asa jachama'ñe cuasasinaa'me. Ücuachi'a repau repanare, asimaka jünisömaka päi vaiva'ti tēosimaka sïjopu'te su'iu vasocojñosi'kujava'ure tūo nuko pojopu chini chü'usi'kua'mu repau.

¹⁵ Já'aja'ñe chü'una asa charo raisi'ku cu'akujai'u'te tūo pi'nirena repauni Diopi üsemauna repau chu'opoqueepi tutu juju repana tēosiva'ure vaju'che cho'osi'kua'mu repau, ücuava'upi chu'o i'kaku repau'te pojomanani vanisöñe'te chü'ua'ku chini.

¹⁶ Ücuachi'a päi ücuaukore päi chü'unana'me chü'umanare, kurinana'me chuova'na pa'inare, chëa paacojñonana'me chëacojñomanare, repana wajäjñana já'apāni repana chiapuñana repau mamire tochacojñoa'ju chini chü'usi'kua'mu repau.

¹⁷ Já'ajekuna päi repau mamij'e repau númeroj'e tochacojñomanesinare pöse koochena'me pöse isiche üsesi'kua'mu repau.

¹⁸ Repau cu'aku número pa'iche masiñu chiinare rua kuëkueche chiimu. Repa número pa'iche'te cuasa kuëkue ñato päiu mamire kumu. Repa número iea'me: seiscientos sesenta y seis.

14

Pāi ciento cuarenta y cuatro milrepana ujasí'ere kuamu

¹ Ūcuarumu chu'u Ovejachīija'iu'te Jesucristo'te Sión aikūti nukakuni ñasi'kuu'mu. Ūcuana'me pāi ciento cuarenta y cuatro milrepana repa na chiapūāre Repau mamina'me Puka'ku mami tochacojñosina nukasinaa'me.

² Jā'a ñacuhāsīrumu cunaumupi ija'che i'kachu'o asasi'kuu'mu chu'u: Oko chā'iu asocheja'che asosi'kuu'mu repachu'o. Ūcuachi'a okopi ruarepa curuku asocheja'chena'me pāipi jairepanuko arpavūāre cho'ojuna asocheja'che asosi'kuu'mu chu'ure repachu'o.

³ Ūcuachi'a repa na pāi Dios chū'uku ñu'isaivuna'me Repau ti'jñeñe pa'ina vajupāi ūcuaka'chapana pa'ichejana'me aina pa'icheja ti'jñeñe'te pa'iju uja mamare uja ju pa'isinaa'me. Repa na uja che uja te'eu'terejē'e asa chēa ujacu'ache pa'isi'kuu'mu. Jesucristo vati toare saimaneaju chini chēa paacojñona ciento cuarenta y cuatro milrepanachi'a ujamasinaa'me repa.

⁴ Cheja repa na pa'irumu romi ūcuauanare ja'me kāima'ñe re'oja'chechi'a pa'isinajeju chura Ovejachīija'iu Jesucristona'me pa'iju Ūcuau chū'ũñe'te si'arumu cho'ojū pa'ime repa na. Aperumu Diore cuasamanare ja'me pa'isinaa'me repa na. Jā'ata'ni Dios repa nare paara chini Repau Mamakuna'me charo chēasomū.

⁵ Ūcuachi'a jmakarujē'e joremeneasome. Ūcuachi'a repa na rekoñō Diopi ñato cu'achejē'e peasome repa na.

Angeles chotena rani kuasi'ere i'kamū

⁶⁻⁷ Jā'aja'ñe cho'ocuhāsīrumu ángel'te cunaumu chenevūji cāva ku'iu cheja pa'inani pāi ūcuaukore si'avajupāina'me si'ache chu'o cutunana'me si'achejña pa'inare, Jesucristo'te cuasache chu'vachu'ore kuaku ūjachu'opi pāire ija'che i'kakuni ñasi'kuu'mu chu'u:

—Diore vajuchuju re'oja'chere Repau'te i'kaju pa'ijū'u musanukona, pāi ūcuauko cho'osi'e Repau ñarumu ti'api'rakuna. Ūcuauji cunaumuna'me chejana'me mar chiarana'me oko puni si'achejña pa'inare cho'osi'kuu'mu. Jā'ajekuna Repauni cuasaju, “Peore Masīu'mu mu'u”, chiiju pojojū'u —chiisi'kuu'mu repau ángel.

⁸ Jā'aja'ñe i'kacuhāna cheku ángel rani ija'che i'kasi'kuu'mu:

—Babilonia ūjavu'ejoopo ñañasōchasi'kuu'mu, repa na cu'ache cho'osi'e ro'i. Repa-joopo pa'isina cu'ache cho'ojū pa'iche'te chekuchejña cana ūcuauko ña chēa repa na cho'ochēja'che cu'ache cho'ojū pa'isinaa'me —chiisi'kuu'mu.

⁹⁻¹⁰ Jā'aja'ñe i'kacuhāna jo'e cheku ángel rani ūjachu'opi ija'che i'kasi'kuu'mu:

—Cheja sa'navu etasi'kure cu'arepache cu'aku'te repaujava're tōosi'kuna'me po-joju repa na chiapūāna jā'apāani repa na jūjña repa na'aku mami tochacojñosinare ūcuaukore ruā pe'rukū cu'ache chū'uja'mu Dios. Repauji chū'ūna vati toa azufre vūochēja'che cu'asache uutoana sani Dios neena ángelena'me Repau Mamaku Ovejachīija'iu ñaju'te ruā chuova'na ai uuju pa'ijanaa'me repa na.

¹¹ Repa toapi chachama'ñe ai uuku pa'ina piko si'arumu mui pa'ija'mu. Ūcuachi'a cu'arepache cu'akuna'me ūcuauja'iu tōosiva'ure pojojū repa na mami tochacojñosinare repa toare si'arumu uujuna asiche cuhama'ñepi pa'ija'mu —chiisi'kuu'mu.

¹² Dios neenata'ni Repauni cuasajuna repa nare cu'ache ti'jñejañe masinata'ni Dios chū'usi'ere cho'ojū re'oja'che pa'iju Jesucristo'te cuasache ūhasōma'ñe koka paaju ūcuā cuasaju pa'ijanaa'me.

¹³ Ūcuarumu cunaumupi chu'o ija'che i'kache'te asasi'kuu'mu chu'u:

—Iere tochajū'u mu'u: “Dios neena Repau'te cuasache ūhamana irumupi vaa jūnisōna ruā pojojū pa'ijanaa'me” —chiiche'te. Chikuna Dios Rekocho ija'che i'kasi'kuu'mu:

—Ūcuarepaa'me jā'a. Repa na jūnisōsīrumu repa nare cu'ache ti'jñesi'e jo'e ti'jñemaneja'mu. Repau pa'ichejana satena repa na re'oja'che cho'ojū pa'isi'ere cuasa ro'ija'mu Dios repa nare —chiisi'kuu'mu.

Trigona'me uchecha'charuā tua chi'icheja'che Dios Repau'te cuasamanare chi'i cu'ache chū'ujañere kuamu

¹⁴ Jā'aja'ñe cho'ocuhāsīrumu jo'e ñaku poja'chere piko ñasi'kuu'mu chu'u. Piko sē'sevu'te pāire ja'me paau chini Dios Raosi'ku ñu'isi'kuu'mu. Repau sījorū pa-chokurivu'te tuhivu tuhivu va'ti jūjusuche cu'tosiva'tire cājiku ñu'isi'kuu'mu repa na.

¹⁵ Ūcuarumu ángel cheku Dios vū'epi eta piko sē'sevu ñu'iku'te ūjachu'opi ija'che i'kasi'kuu'mu: “Trigo tuarumu pa'icheja'che pa'irumu ti'acuhamu. Mu'u va'ti mini trigo tua chi'icheja'che cho'ojū'u”, chiisi'kuu'mu.

¹⁶ Jā'aja'ñe i'kauna asa piko sē'sevu ñu'iku repau va'ti mini trigo tua chi'icheja'che cheja pa'inare cho'osi'kua'mu.

¹⁷ Ūcuarumu ángel cheku jo'e Dios vu'epi cunaumu pa'ivu'epi va'ti ūcuaja'che jūjusuche cu'tosiva'tire cājiku etasi'kua'mu.

¹⁸ Reparumu ángel cheku Diore isimajñaruā uotoa kuirache chū'uku tuo uoko'a rüichejapi eta va'ti jūjusuva'ti cājiku'te ujachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu:

—Uche cha'jisöcuhasi'kua'mu. Chejana caje mu'u va'ti jūjusuva'tipi uchecha'charuā chuto tutemejū'u —chiisi'kua'mu repau.

¹⁹ Chikuna caje uchecha'charuā cheja pa'iche repau va'tipi chuto tute pi'ni chi'i uche cha'ca chachovuna mañasi'kua'mu repau. Dios Repau'te cuasamanesinare ūcuaja'che uchecha'charuā tua chi'isi'ejache chi'i rua cu'ache cho'oja'mu.

²⁰ Reparumu uche cha'cavuji vu'ejoopo jā'acho'jere pa'iuña uchecha'charuā etua ūcuavuna maña cha'ca chachojuna uche okora'ka repavu vu'evu cacojepi eta chiacha meañeja'ñe chie so'ona measi'kua'mu, trescientos kilómetros repa so'o. Repa chiera'ka rua ruisi'kua'mu.

15

Päi cu'ache cho'osi'ere ro'iaju chini Dios chū'usi'e cu'ache sieterepamajña cho'okaina ángeles cuhacho cho'osi'ere kuamu

¹ Ūcuarumu cunaumu Diopi jo'e chekere ñavajuchuache'te ñokuna ñaku ángeles sieterepanare päipi repana cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'iaju chini Dios pe'ruku chū'usi'e cu'ache sieterepamajña cuhacho cho'ojamajña cho'okaijanare ñasi'kua'mu chu'u.

² Ūcuarumu chiara joicunaja'ñe etajache ñora'te ñasi'kua'mu chu'u. Repara sa'navu toa pa'isi'kua'mu. Ūcuachi'a repara ru'tuva'te cu'arepache cu'aku'te cuheju ūcuauja'iu'te tšosiva'urejē'e pojocuheju repau mamina'me repau númerojē'e tochacojñomanesina Dios isisivuäre arpavua cājiju nukasinaa'me.

³ Reparumu repana Dioní pojojū uajū aperumu Dios chū'ñe cho'okaisi'ku Moisés ujasí'ere uja uajū Jesucristo Ovejachū'ia ujasí'e ūcuachi'a ujasinaa'me, ija'chere:

Dios, Chukuna'te Paaku peore cho'omasiku'mu mu'u.

Mu'u masiku cho'оче ña jñanosöme chukuna.

Rua re'oja'che cho'okujeku peore ūcuarepa cho'oku päi si'achejña pa'inare chū'uku'mu mu'u.

⁴ Mu'uchi'aa'mu re'oku.

Jā'ajekuna mu'are vajuchunaa'me chukuna.

"Peore masiku'mu", chiinaa'me chukuna mu'are.

Mu'u re'oja'che cho'oku pa'iche'te ña päi, si'achejña pa'ina mu'u ti'jñeñena rani ro're puu ñu'iju pojojanaa'me mu'are, chiiju ujasinaa'me repana.

⁵ Repana ujacuhasirumu cunaumu pa'ivu'e Dios vu'e jatisa'aröji vatauna repavu'e caruupu Dios chū'usi'e tochasiko'ña catako'ña pa'iruupu ñasi'kua'mu chu'u.

⁶ Ūcuarumu repana ángeles sieterepana ūcuavu'e sa'navuji etasinaa'me Dios chū'usi'e cu'ache sieterepamajñaruā cho'okaijana. Lino kaña meno peokañapi ko'sijakñare ju'iju ā'capuäre pachokurimeā täisinaa'me repana.

⁷ Ūcuarumu vajupäi ūcuaka'chapana te'eu repanare ángeles sieterepanare te'eu'te te'ero'rochi'a coparo'ro pachokuriro'rore Dios Si'arumu Pa'iku päire cu'ache cho'ora chini chū'usi'e timuñe mañasi'rore isisi'kua'mu.

⁸ Reparo'ro isicuhasirumu Dios vu'e sa'navu peore piko rua pa'isi'kua'mu, Repauji miañeja'ñe Ko'sija'iuji peore Masikuji pa'iuña. Repau chū'usi'e cu'ache sieterepamajña ángeles cho'o pi'nikaichetu'ka päi te'eu'terejē'e kakacu'asi'kua'mu repavu'e.

16

Coparo'ro päire cu'ache cho'ora chini Dios chū'usi'e mañasi'ro'roquee ña'ñesi'ere kuamu

¹ Ūcuarumu Dios vu'e sa'navuji chu'o ujachu'opi ángeles sieterepanani ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chu'u: "Musanakona cājiro'ro päire cu'ache cho'ora chini Dios pe'ruku chū'usi'e mañasi'ro'ro chejana ña'ñejajū'u", chiiche'te.

² Jā'aja'ñe i'kauna ángel te'eu repau cājiro'rova pa'imajñaruā chejana peore ñatojaisi'kua'mu. Repau ñatojaisirumu päi cu'arepache cu'aku mami tochacojño ūcuauja'iu'te tšosijava'ure pojonare ūcuanukore cu'aasi rua asicheji etauna rua chüova'na pa'isinaa'me.

³ Jā'aja'ñe cho'ocuhauna ángel cheku repau cājiro'rova pa'imajñaruā peore mar chiarana ñatosi'kua'mu. Ñatouna mar chiaraquee oko jūnisōsi'ku chieja'che carūhisi'kua'mu. Jā'aja'ñe cho'ouna va'iva'na repara pa'iva'na peore jūnisōsinaa'me.

⁴ Jā'aja'ñe cho'ocuhauna jo'e cheku ángel repau cājiro'rova pa'imajñaruā peore chiañaāna'me oko punire ñatouna repachejñaquee oko peore chie carūnisōsi'kua'mu.

⁵ Jā'a cho'osi'ere ñacuha ángel chiañaā kuiraku Diore ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chu'u:

Dios, rua re'oku'mu mu'u.

Irūmujē'e pa'iu chuta'a cheja cho'omarumujē'e pa'iku'mu mu'u.

Pāire cu'ache cho'oku iñāā chiañaā pa'iche oko chie carūnisōñe chū'uku ūcuarepa cho'omu mu'u.

⁶ Ūcuanapi mu'u chu'o kuava'nare vanisōasome mu'u neenare chekunare ūcuachi'a. Chura repa chuenisōsiva'na raosi'ere chiere ña pe'ruku ūcuava'na chiere ūkuamu mu'u reparare vanisōsinare.

Repana ro'ia'me jā'a,
chiiche'te.

⁷ Ūcuarumu Diore ĩsimajñaruā tuo uoko'a sa'navuji chu'o ija'che chiiche'te asasi'kua'mu chu'u: "Pāi Ūcuanukore Paaku, peore masiku'mu mu'u. Pāi ūcuanuko cho'ou pa'isi'ere ña cuasaku cu'ache chū'uku rūhiñe cho'omu mu'u reparare", chiiche'te.

⁸ Ūcuarumu ángel jo'e cheku repau cājiro'rova pa'imajñaruā peore ūsunni ñatosi'kua'mu. Ñatouna Dios ūsuu'te na'a rua asua'ku chini chū'usi'kua'mu, pāipi uua'ju chini.

⁹ Ūsunji jā'aja'ñe cho'ouna pāi ūcuanuko repa ca'nivūā rua uusinaa'me. Rua cu'ache cho'ocojñonata'ni repa cu'ache cho'ochē ūcua ūhasōma'ñe pa'iju reparare cu'ache ti'jñeñe chū'uku'te Diore, "Peore masiku'mu mu'u", chiima'ñe Repau'te rua cu'ache i'kasinaa'me repa.

¹⁰ Ūcuarumu ángel jo'e chekupi cu'arepache cu'aku chū'uku ñu'isaivna repau cājiro'rova pa'imajñaruāre ñatouna repau chū'ucojñona pa'ichejña peore chieja'chejñachi'a carūnisōna repachejña pa'ina asire eto asikuna repa chemēñōana meñe kūkujū oisinaa'me.

¹¹ Jā'aja'ñe rua cu'ache cho'ocojñonata'ni repa cu'ache cho'ochē ūcua ūhasōma'ñe pa'iju repa nipi asipi ruarepajeku ca'nivūāpi asikuna Diore Cunaumu Pa'iku'te rua cu'ache i'kasinaa'me repa.

¹² Ūcuarumu ángel jo'e chekupi repau cājiro'rova pa'imajñaruā Eufates ūjachiahana ñatouna peore repacha veasōsi'kua'mu. Jā'aja'ñe cho'osi'kua'mu ángel, repacha chekukā'ko pa'inare chū'unapi pāi vaiche cho'oto, jē'eñeji vesama'ñe paau chini.

¹³ Ūcuarumu añaja'iu chu'opona'me cu'arepache cu'aku chu'opona'me, "Dios chu'o kuaku'mu chu'u", chiuu joreu chu'opoji jojojanapi vati chotena etajuna ñasi'kua'mu chu'u.

¹⁴ Repa vati Diopi ūsemauna Repauchi'a cho'omasicheja'che cho'osinaa'me. Ūcuachi'a pāi chū'unani ūcuanukore soni rao chi'iñu chini cheja si'achejña ku'isinaa'me repa, chi'irena repa nipi sāiñechi'a cavaju pāi vaiche'te cho'oa'ju chini. Repa sāiñechi'a vaumucusena, Dios Peore Masu cu'arepache cu'aku'te cavaku cajejaja'mu.

¹⁵⁻¹⁶ Ūcuarumu repa vati chotena pāi chū'unare soni chi'isinaa'me. Repa chi'isicheja mami "Armagedón" ve'emū hebreo chu'o. Aperumu Jesucristo ija'che i'kasi'kua'mu: "Asarepajū'u. Ñaa cuasomarumuna raicheja'che rajia'mu chu'u, pāi chu'u rajache cuasamarumuna. Kāa peonaja'ñe pa'iju vajuchumaneñu chini chu'uni cha'aju kāna care'vacheja'che repa rekoñōare care'vaju re'oja'che pa'ina chu'are ña vajuchuma'ñe tiñna pojojanaa'me", chiisi'kua'mu.

¹⁷ Ūcuarumu ángel jo'e chekupi repau cājiro'rova pa'imajñaruāre tutuna ñatouna Dios vu'e cunaumu pa'ivu'e sa'navuji Repau chū'uku ñu'isaivna rūichejapi chu'o ūjachu'opi ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chu'u, "Cho'o pi'nicuhasi'ea'me", chiiche'te.

¹⁸ Ūcuarumu cheja fe'neku rua asoche curuku rua pi'rusi'kua'mu. Aperumu rua pi'rusi'e na'a jā'acho'je rua ñu'kuecheji pi'rusi'kua'mu cheja reparamu.

¹⁹ Chejapi ruarepa pi'rukuna Babilonia ūjavu'ejoopo joni chotejoopoā vatasi'kua'mu. Chekujooopā si'achejña pa'ijooopā ūcuachi'a peore ñañasōsi'kua'mu. Reparumu Dios ūjavu'ejoopo pa'ina cu'ache cho'osi'ere cuasa pe'ruku reparare cu'ache cho'osi'kua'mu, repa cu'ache cho'osi'e ro'i.

²⁰ Jā'aja'ñe cho'ouna juupoāna'me aikūjña peocheja si'asōsi'kua'mu.

²¹ Reparumu cunaumupi oko rua ujaruāpi pāi tuā'tua vēasōsi'kua'mu. Repa okoruā te'epu cuarenta kilos na'a rua rukupuā paniasomu. Jā'aja'ñe repanani ruarepa cu'arepacheji ti'jñekuna ña pāi, "Dios cho'оче'me ie", chini na'a rua cu'ache i'kasinaa'me Repau'te.

17

Sī'uromio'te si'ache cu'ache cho'oko'te Dios cu'ache chū'ujañere kua'mu

¹ Ūcuarumu repana ángeles coparo'rovaā cājisina te'eu rani i'kasi'kua'mu chū'ure. "Raijū'u. Mu'uni chiañā se'sevuā ñu'iko'te sī'uromio'te si'ache cu'ache cho'oko'te Dios cu'ache cho'ojachere ñora.

² Pāi chū'una cheja pa'ina repao cu'ache cho'oko pa'iche'te ña chēa repao cho'ojeja'che cu'ache cho'uju pa'ime. Pāi chekuchejña cana ūcuachi'a Repao cu'ache cho'oko pa'iche'te ña chēa repao cho'ojeja'che cu'ache cho'uju pa'inaa'me", chiisi'kua'mu repau chū'ure.

³ Jā'aja'ñe i'kacuha Dios Rekochoji chū'una repau ángel chū'ure pāi peochejana sasōsi'kua'mu. Saana repao'te cu'arepache cu'aku'te maaja'iu'te tuhikoni ñasi'kua'mu chū'u. Repau ca'nivū Diore cu'ache i'kachū'ore si'acaca'nivū tochasi'e paakujī repau sījo sieterepasījore e'chosē'ña dierepasē'ña paasi'kua'mu repau.

⁴ Repau'te tuhiko romio kāa re'ojakāare ju'isi'koa'mo, ra'soja'chena'me maaja'ñe pa'ikāare. Ūcuakāare pachokuri catara'karuā ko'sijara'karuā rua ro'ira'karuāna'me cheke perlara'karuā su'isi'kua'mu. Ūcuachi'a coparo'rova pachokuriro'rovate cājisī'koa'mo repao. Reparo'rova sa'navū'te repao cu'ache cho'oko pa'isi'te Dios ñacuhecheji pa'isi'kua'mu.

⁵ Ūcuachi'a repao chiapu'te mami tochasi'e pāijē'e vesuche ija'che i'kacheji su'isi'kua'mu: "Pāi chū'ure i'kani Babilonia ujavū'ejoopo'te ve'onaa'me. Cu'ache cho'uche aijekona chekuna chū'u cu'ache cho'oko pa'iche'te ña chēa ūcuaja'che cho'uju pa'inaa'me", chiiche.

⁶ Jā'aja'ñe repaoni masirepa ñato rua pojoko pa'isi'koa'mo, Dios neena Jesuni cuasaju Repau pa'iche kuanare vanisōñe chū'usi'kojeko. Jā'aja'ñe pa'ikoni ña jñanosī'kua'mu chū'u.

⁷ Ūcuarumu ángel chū'ure i'kasi'kua'mu. "¿Je'se pa'ina mu'u jñanou? Repao pa'ichena'me repao tuhiku sījo sieterepasījore e'chosē'ña dierepasē'ña paaku pa'iche chekunajē'e vesuche'te mu'uni kuaa.

⁸ Repau mu'u ñasi'ku cu'aku aperumu pa'isi'kua'mu. Chura peomu repau. Jā'ata'ni vati pa'icojepi muja'mu repau. Muni cu'ache cho'osinare cu'ache cho'ojejana saocojñoja'mu repau. Dios aperumu cheja cho'omarumuna Repau neena mami utija'ophurona tochaasomu. Jā'ajekuna pāi repaphuro mami tocha-cojñomanesina cu'arepache cu'akuji aperumu pa'isi'kupi irumu peokuta'ni jo'e raiana ña kukusōjanaa'me.

⁹ 'Chū'u i'kache asamasīñu chiinapi asamasijanaa'me ie: Repau cu'arepache cu'aku sījo sieterepasījo aikūjña sieterepakūjña romio ūcuate'erumu ñu'ikūjñaja'ñea'me. Ūcuachi'a pāi chū'una sieterepanaja'ñea'me repa sījo.

¹⁰ Repana pāi chū'una cincorepana jūnisōsinaa'me. Chura cheku chū'uku pa'imū. Jo'e chekuta'ni chuta'a raima'mu. Repau raisirumu jmamakarachi'a chū'uku pa'ija'mu.

¹¹ Repau cu'arepache cu'aku aperumu pa'isi'kupi irumu peokujī pāi chū'unare sieterepanare ja'me pa'iu chū'usi'kupi repana chū'ucuhasirumu te'eu jo'e chū'ujamu. Repau jo'e rani chū'urumu jūnisō Diopi chū'una Repau'te cuhena uutoana sanī uuku pa'ija'mu repau.

¹² 'Ūcuachi'a e'chosē'ña dierepasē'ña mu'u ñasisē'ña pāi chū'ujana dierepana chuta'a chū'umanaja'ñea'me. Na'a pa'isirumu repana pāi chū'ūñe te'ehorachi'a jo'kacojñojanaa'me. Reparumu cu'arepache cu'akuna'me chū'ujanaa'me repana.

¹³ Repana pāi chū'ujana dierepana ūcuate'e cuasaju cu'arepache cu'akuji pāi ūcuaukore te'eu chū'ua'ku chini jo'kajanaa'me.

¹⁴ Reparumu repana ūcuauko Jesucristo'te Ovejachīja'ūni cavajanaa'me. Jā'ata'ni Repauji pāire chēa paakuna Repau'te cuasache ūhama'ñe pa'iju re'oja'che pa'inana'me cavaku cajejajamu repanare. Peore Masiujeku pāi chū'una Aia'mu Repau", chiisi'kua'mu ángel chū'ure.

¹⁵ Ūcuarumu repau ángel chũ'ure jo'e i'kasi'kua'mu. "Chiañaã sī'uromio si'ache cu'ache cho'oko repañaã sē'sevuãre ñu'iona mu'u ñasiñaã pã si'achejña canana'me si'avãjupãina me si'ache chũ'o cutunaja'nea'me.

¹⁶ Reparumu e'chos'e'ña dierepasē'ñaja'ñe pa'ina pã chũ'una cu'arepache cu'akuna'me repao'te sī'uromio'te cuheju kãña peo'te repao nee peore tuasō repao ca'nivũquee va'i ãiju juja uosōjanaa'me.

¹⁷ Repana pã chũ'una dierepana, Diopi repanani Repau chiiche'te cho'ouache cuasaju cho'oa'ju chini jo'kauna ūcuate'e cuasaju cu'arepache cu'akujī repana chũ'uñeja'ñe te'eu pãire chũ'ua'ku chini repau'te cu'aku'te pã chũ'uñe jo'kajanaa'me, Dios i'kasi'e peore cho'o pi'niñejatu'ka chũ'uku paau chini.

¹⁸ Repao romio mu'u ñasi'ko ujavu'ejoopo Babilonia vu'ejoopoja'chea'me. Repajoopo pa'inare chũ'una chekuchejña si'achejña pa'inare pã chũ'unare chũ'unaa'me", chi-isi'kua'mu ángel chũ'ure.

18

Babilonia vu'ejoopo ñañasōsi'ere kuamu

¹ Jã'a cho'ocuharumu chekure ángel'te rua masiujī cunaumupi cajekuna ñasi'kua'mu chũ'u. Repau ko'sija'icheji cheja rua miasī'kua'mu.

² Caje ujachu'opi ija'che i'kasi'kua'mu repau:

¡Babilonia ujavu'ejoopo ñañasōcuhasi'kua'mu! ¡Ñañasōcuhasi'kua'mu!

Repajoopo pa'isicheja vatichi'a rua jainuko pa'ime.

Pt'a pã ãicojñomanana'me chekuna cu'ana peore si'ache pa'ime repacheja.

³ Repajoopo cana cho'osi'ere ña chēa pã si'achejña pa'ina ūcuanuko repana cho'osi'eja'che rua cu'ache cho'uju pa'ime.

Ūcuachi'a repajoopo canare chũ'usina si'ache cho'osi'ere ña chēa chekuchejña canare chũ'una ūcuaja'che si'ache cu'ache cho'uju pa'ime.

Ūcuachi'a repajoopo canapi pōsere si'ache koojuna chekuchejña cana repanare pōse isisina rua kurinaa'me,

chiisi'kua'mu.

⁴ Ūcuarumu jo'e cheke chũ'o cunaumupi ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chũ'u, repajoopo chuta'a ñañamarumu Dios i'kasi'e:

Repajoopo Babilonia vu'ejoopo pa'ina chũ'u neena ūcuanuko etajũ'u, repajoopo cana cho'ocheja'che cu'ache cho'omaneñu chini,

ūcuachi'a repanare cu'ache cho'ocheja'che cu'ache cho'ocojñomaneñu chini.

⁵ Ūcuajoopo canapi ruarepa cu'ache cho'ojuna ñaku

repana cu'ache cho'oche cavesuma'ñe cuasaku pa'imu chũ'u.

⁶ Repajoopo cana chekunare cho'ocheja'che cu'ache cho'ojũ'u repanare.

Repana cu'ache cho'osi'e ro'i ro'ia'ju chini na'a rua cu'ache cho'ojũ'u repanare.

Ūcuachi'a repana chekunani cacu'oñu chini cono rua vëañe'te ūkuaju na'a rua vëañe ja'me ūkuacheja'che na'a rua cu'ache cho'ojũ'u repanare.

⁷ Ūcuachi'a, "Peore masinaa'me chukuna", chiiju tiiñe cho'uju rua pōse paanaa'me repana.

Jã'ajekuna repana pōse paachejanuko cu'ache cho'ojũ'u repanare, chũova'na paaru chini.

Ija'che cuasanaa'me repana:

"Chũova'na pa'imanejeju pã ūcuanukore chũ'unajejuna cu'ache ti'jñemaneja'mu chukuna'te", chiinaa'me repana.

⁸ Jã'aja'ñe cuasaju pa'inajejuna ūcuate'eumucuse ūcuanukore rua si'ache cu'ache ti'jñeja'mu repanare.

Chekuna jñunisōjanaa'me. Chekuna repanani cu'ache ti'jñeuna chũova'na pa'ijanaa'me. Chekuna ãiñe'te peoju ãucuhava'na pa'ijanaa'me.

Repajoopo ūcuachi'a peore uosōja'mu, chũ'upi Pã Ūcuanukore Paakujī peore Masiujī chũ'una,

chiisi'kua'mu Dios.

⁹ Repajoopona'me repajoopo canare uusōku piko muñe'te ñani pã chũ'una si'achejña pa'ina repajoopo cana cho'ocheja'che cu'ache cho'uju pa'ina suma'ñe cuasaju ota oijanaa'me.

¹⁰ Repajoopo cana cu'ache cho'ocojñone'te ña kukucajejanisō so'opi ñaju oiju ujachu'opi cuiju ija'che i'kajanaa'me repana:

¡Rua cu'ache! ¡Rua cu'ache!

¡Babilonia ʋjavu'ejoopo cana teana cu'ache cho'ocojñosinaa'me!
chijjanaa'me.

¹¹ Ūcuachi'a repajoopo pa'isinare pōse ʋsisina, repajoopo pa'isinapi cu'ache cho'osi'e ro'ire cho'osō peojuna, ña cuasaju ota oiju ija'che i'kajanaa'me: “¿Chura neepi mai kuhache pōse koojanaa'ñe:

¹² pachokuri, pokuri, ko'sicatara'karuāna'me perlara'karuā ruu ro'ira'karuā, ruu ro'ikāña lino kāñana'me seda kāña maajakāñana'me chimaajakāña chooko'ña si'ache re'oja'che vuoko'ña, pachocuna cho'osimajñaruāna'me cunarepa cho'osimajñaruā, pocata cho'osimajñaruā

¹³ ma'ñara'jñana'me suuriche, cheke ma'ña uoche mirra ma'ñana'me vi'toma'ña, uche cono, u'chape'e, harina ruu me'naja'ñe aushi'ena'me trigo, cu'ava'nare pōse ve'ova'nare, ovejava'nare, kavachova'na, carrosai kavacho jñajñusai, pāi chekunare rupu cho'uche cho'okainare? ¿Neepi koojanaa'ñe?”, chini cuasaju oijanaa'me repana pāi.

¹⁴ Jā'aja'ñe cuasaju repajoopo pa'isinare ija'che i'kajanaa'me repana:
¡Chura, musanukona si'ache karama'ñe paaju ruu chiiju paasi'e pōse jo'e paamane-
jañere ai cho'osōsinaa'me musanukona!
chijjanaa'me.

¹⁵ Ūcuachi'a pōsemajñaruā ʋsisina repajoopo pa'isina cu'ache cho'ocojñoñe'te ña, vajuchuju so'opi ñaju nukaju ota oijanaa'me.

¹⁶ Ija'che i'kaju oijanaa'me repana:

¡Ruu cu'ache! ¡Ruu cu'ache!

¡ʋjavu'ejoopo pa'isiva'na, ruu chovu'naa'me!

Lino kāña ruu ro'ikāñare maajakāñana'me chimaajakāña pachokurina'me ko'sicatara'karuāna'me perlara'karuā ruu ro'ira'karuā su'ikāñare si'arumu ju'iju pa'isinaa'me repana.

¹⁷ Cu'amajñaruā repana paasi'e teana ruu na'mi si'asōsi'kuu'mu,
chijjanaa'me repana.

Reparumu ʋjavuā choo chiacha ku'ivua ku'ina, repavuā cho'uche cho'okainana'me repanare chū'na, mar chiaraji ku'iju pōse ʋsina ūcuaja'che repajoopo uuku piko muñe so'opi nukaju ñajanaa'me.

¹⁸ Uuku piko muñe'te so'opi nukaju ñaju, “Babilonia ʋjavu'ejoopo pa'icheja'che pa'ijoojō'e peomu chekujoojō”, chijjanaa'me.

¹⁹ Chini suma'ñe cuasaju oiju repana sijaona cha'opoāpi meñe chu'chuju ota oiju ija'che i'kajanaa'me repana:

¡Ruu cu'ache! ¡Ruu cu'ache!

ʋjavu'ejoopo pa'isinare ruu cu'ache ti'jñesi'kuu'mu.

Pāi ʋjavuā choo paana mar chiaraji ku'iju repajoopo pa'isinani pōsere ʋsiju ūcuanuko kurina carūhisinaa'me.

Jā'ata'ni repajoopo teana uusōsi'kuu'mu, repajoopo pa'isina peore.

²⁰ Ūcuachi'a cunamu pa'ina, repajoopo uusōsi'ere ña pojojū'u.

Musanukona Dios neena ūcuaja'che repajoopo canani ña pojojū'u, Repau chu'ore chu'vaa'ju chini saosinana'me Repau chu'o kuana.

Dios repajoopo cana repana musanukonare cu'ache cho'osi'e ro'ire ro'ia'ju chini cho'omu,

chijjanaa'me.

²¹ Ūcuarumu ángel ruu masiiji ʋjacunapu au toapuja'ipu'te mini ija'che i'kaku mar chiarana su'a ruosi'kuu'mu:

Babilonia ʋjavu'ejoopo ipu su'a ruocojñoñeja'ñe cu'ache cho'ocojño'mu.

Jā'aja'ñe cho'ocojño'na pāi repajoopo jmamakarujē'e jo'e ñamanejanaa'me.

²² Ūcuachi'a repajoopo callejoovua cho'ojuna asosi'e arpavua'na'me ph'i'covua'na'me trompetavua' cho'ojū uajuna asosi'e jmamakarujē'e jo'e asomaneja'mu.

Repajoopo cho'uche cho'ona ūcuachi'a te'eujē'e pa'imanejanaa'me.

Ūcuachi'a cunaruāpi toajuna asosi'e jmamakarujē'e jo'e asomaneja'mu.

²³ Ūcuachi'a repajoopo uoñoā pa'isisaivua te'esaivujē'e jo'e miamaneja'mu.

Ūcuachi'a repajoopo pa'isina romire vejaju pojojū fiesta cho'ojuna asosi'e jma-
makarujē'e jo'e asomaneja'mu.

Ūcuachi'a repajoopo pa'iju pōse ʋsisina pa'ipāi pa'isinaa'me.

Ūcuachi'a repajoopo pa'isinapi chekuchejña canare chai cho'ojū joreju cacu'ojū pa'isinaa'me.

24 Ūcuachi'a repajoopo pa'isinapi Dios chũ'o kuanana'me chekunare Repau neenare rua jainukore vanisõsinaa'me.

Ūcuajoopo pa'isinachi'a chekũchejña pa'isiva'nare vanisõsinaa'me, chiisi'kua'mu repau ángel.

19

¹ Jã'aja'ñe asacuharũmu cunaũmupi pã jainuko cuiju ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chũ'u:

Dioni cuasaju, "Rua re'okũ'mu mu'u. Peore masiku'mu", chiiju re'oja'chere i'kaju pojoju paũ mai.

Maire re'oja'che pa'iju vati toana saimanae'ju chini chẽa paaku'mu Repau.

Pã iucuanukore repana cu'ache cho'osi'e ro'ia'ju chini chũ'uja'mu Dios.

² Ūcuarepa cho'okũjekũ romio'te rua cu'ache cho'oko pa'isi'kore pe'rukũ cu'ache cho'osi'kua'mu Repau.

Repaoji cu'ache cho'okona ña chẽa chekũchejña cana repao cho'ocheja'che rua cu'ache cho'oju pa'ime.

Ūcuachi'a Repau chũ'ũñe cho'okainare vanisõñe chũ'usi'kojekona pe'rukũ cu'ache cho'osi'kua'mu Dios repao'te,

chiisinaa'me.

³ Jã'aja'ñe i'kacuha jo'e ija'che i'kasinaa'me repana:

Dioni pojoju re'oja'chere i'kaju paũ mai.

Babilonia ujavũ'ejooopo uuku piko mũñe jmakakarũjẽ'e cuhama'ñe si'arũmu mũũ pa'ija'mu,

chiisinaa'me.

⁴ Ūcuarũmu aina veinticuatrorepana vajupã iucua'chapana'ne sani ro're pũ sime ñu'iju Dioni Repau chũ'ũku ñu'isaivu ñu'ikũni pojoju ija'che i'kasinaa'me:

"Jã'aja'ñe paau! ¡Dioni pojoju re'oja'chere i'kaju paũ mai!", chiisinaa'me repana.

⁵ Ūcuarũmu Dios ñu'isaivu rũichejapi chũ'o ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chũ'u:

Diore mai Cuasaku'te iucuanuko re'oja'chere i'kaju paũ mai, Repau'te vajuchũju cho'oche cho'okaina, vesũnana'me masina,

chiiche'te.

Ovejachũ'ija'iu romi vejache'te ja'me pojoju fiesta cho'ojachere kũamu

⁶ Ūcuarũmu pãipi jairepanuko i'kajũna asocheja'chena'me oko chã'iu asocheja'chena'me okopi ruarepa curukũ asocheja'che asoche'te chũ'o ija'che i'kache'te asasi'kua'mu chũ'u:

¡Dioni re'oja'chere i'kaju paũ mai!

Dios, Maire Paaku peore Masiuji pã iucuanukore chũ'ũku'mu.

⁷ Ovejachũ'ija'iu Jesucristo romi vejaumucusepi ti'auna rua pojoju paũ mai.

"Peore masiku'mu mu'u", chiiju paũ mai repau'te.

Repau vejajao Repau'ni vejara chini care'va pa'io, kãña rua re'ojakãñare sa'che ju'io cha'amo.

⁸ Lino kãña re'ojakãñapi menoje'e peokãñapi ko'sijakãñare juhao chini i'isicojñosi'koa'mo repao.

Repakãña ju'iche Dios neena re'oja'che cho'ocheji ñomũ,

chiisinaa'me.

⁹ Ūcuarũmu ángel chũ'ũre i'kasi'kua'mu. "Tochajũ'u ie: Jesucristo Ovejachũ'ija'iu romi vejache'te ja'me pojoju fiesta cho'oa'ju chini soicojñojana pojoju paaru", chiisi'kua'mu. Chini jo'e cheke ija'che i'kasi'kua'mu repau: "Chũ'o ucuarepaa'me jã'a, Dios i'kasi'jekũ", chiisi'kua'mu repau chũ'ũre.

¹⁰ Chikũna asa repau'ni pojora chini repau ti'jñeñena ro're pũ ñu'ina ija'che i'kasi'kua'mu repau chũ'ũre: "Jã'aja'ñe cho'omanejũ'u! Mũ'una'me mu'u majapãijana Jesucristoni cuasaju Repau pa'iche'te kuaju cu'ache ti'jñecoñonata'ni Repau'te cuasache uhasõma'ñe Repau chũ'ũñe cho'okaiju pa'iche'te ucuare cho'okaiku'mu chũ'u. Diorechi'a ro're pũ ñu'iu pojojũ'u", chiisi'kua'mu repau chũ'ũre. Dios chũ'o apegũmu kũasinapi Jesús pa'ijache kuaju tocha jo'kaasome.

Poja'ũni kavacho'te tuhiku cho'osi'ere kũamu

¹¹ Ūcuarũmu cunaũmupi vataũna kavacho'te poja'ũni ñasi'kua'mu chũ'u. Repau'te tuhiku pã rũhiñe chũ'ũkuji rua pã vaimasikũjekũ ija'che i'kacojñokũmu: "Repau cho'ora chiiche ucuarepa cho'okũ'mu iku. Chũ'o ucuarepare i'kaku'mu iku", chicojñokũmu.

¹² Repau ñakocaã toñaja ñe Paakuji tuhivuã ruarepavuã tuhisi'kua'mu. Ūcuachi'a Repau ca'nivu'te mami tochasi'e paasi'kua'mu, Repauch'i'a te'eu masiche.

¹³ Kãa chie chũsikãare ju'iu pa'isi'kua'mu Repau. Repau mamia'me ie: Dios chu'o Kuaku Jesucristo'a'mu Repau.

¹⁴ Repau cho'jepi cunaumu pa'ina sōtaopãi lino kãña rua re'ojakãñapi menojẽ'e peokãñapi pojakãñare ju'iju kavacho pojanapi tuhiju raisinaa'me.

¹⁵ Repau chu'opoji va'ti jũjusuche cu'tosiva'ti etasi'kua'mu, pãi si'achejña pa'inare Repau cavaku cajejajava'ti. Repau'te cuhenare cajejani chũ'uku Dios peore Cho'omasikuji pãire pe'ruku cu'ache cho'ochete chũ'uuna, kavacho'te tuhiku repanare pãi cu'ache cho'okaija'mu. Repauji vaiuna repana chie, ũchere cha'ca chachojuna ũche oko menisõñeja ñe ranisõja'mu, repana cu'ache cho'osi'e ro'i.

¹⁶ Repau ju'ikãana'me toapu, ija'che tochasi'e paasi'kua'mu repau: "Pãi chũ'una ũcuanuko Aia'mu iku", chiiche'te.

¹⁷⁻¹⁸ Ūcuarumu ángel'te ũsu asuche chuvochejare nukaku, cunaumu cãva ku'inani vacho ũcuanukore soiu ũjachu'opi cuiuku ija'che i'kaku soikuni ñasi'kua'mu chu'u: "Rani chi'i Dios ãuñe va'i ãijũ'u, jũnisõsina va'i, pãi chũ'una va'i, sōtao aina va'i, kokarekoñõ paana va'i, kavacho va'ina'me repanare tuhisina va'i, chekuna va'i si'ache peore chẽacojñomanesinana'me chẽacojñosina va'i, vesuna va'ina'me masina va'i", chiuu soisi'kua'mu repau.

¹⁹ Ūcuachi'a cu'arepache cu'aku'te ichēja cheja pa'inare pãi chũ'unana'me repana neena sōtaopãi chi'i, kavacho'te tuhikuni Repau'te ja'me pa'inani sōtaopãire cavañu chini chi'ijuna ñasi'kua'mu chu'u.

²⁰ Ūcuarumu repau cu'arepache cu'aku chekuna'me chẽacojñosinaa'me. Ūcuauji chũ'uuna cheku, "Dios chu'o kuaku'mu chu'u", chiuu joreu aperumu Diochi'a cho'omasicheja'che Repauji ũsemauna cho'osi'kua'mu. Jã'aja'ñe joreku cho'okuna ña, "Iku cho'ochete ũcuarepaa'me", chini jachama'ñe cuasaju pãi repana ca'nivaãna repau cu'arepache cu'aku mami tochacojño ũcuaujava'ure tẽosi'kuni pojosinaa'me. Ūcuarumu repana ka'chana joresi'kana'me cu'arepache cu'aku, toa azufreji rua cu'asuche uutoana saocojñosinaa'me.

²¹ Chekunata'ni kavacho'te tuhikuni cavaju repau chu'opo etasiva'tipi chuenisõsinaa'me. Chuenisõrena repanare peore vachopi rua chajiche ãisinaa'me.

20

¹ Ūcuarumu ángel'te na'a pa'isirumu cunaumupi llavemaka vati pa'icoje t̃somasakana'me ũjacuname cãjiku cajekuni ñasi'kua'mu chu'u.

² Caję añaja'iu'te aperumuna pa'iku'te vati aina'me Satanás ve'eku'te ũcuameji tachosi'kua'mu repau, milrepaũsurumu tachocojñosi'ku paau chini.

³ Cunameji tachosi'kuni cojena caso jaoko'api ta'pi tacho jo'kasi'kua'mu repau, repauji pãi ũcuanukore milrepaũsurumujatu'ka joreku cacu'oma'ñe paau chini. Milrepaũsurumu pa'isirumuna jo'e etocojño cheja jmamakaruchi'a pa'iu joreku pãire cacu'oku pa'isi'kua'mu repau vati ai.

⁴ Ūcuarumu pãi chũ'una ñu'isaivuã ñasi'kua'mu chu'u. Repasaivuã ñu'ina pãi ũcuanuko cho'osi'e ro'iche chũ'umasiche'te jo'kacojñosinaa'me. Ūcuachi'a Dios chu'ona'me Jesucristo pa'iche'te re'oja'che kuaju s̃ijo tu'secojñosiva'na rekoñõ ñasi'kua'mu chu'u. Vajurumu repava'na cu'arepache cu'aku'terejẽ'e pojoma'ñe ũcuauja'iu'te tẽosiva'urejẽ'e pojomanesinaa'me. Ūcuachi'a repana chiapuãna'me repana jũjña cu'arepache cu'aku mami tochacojñocuhesinaa'me repana. Reparumu repana Diopi vasuuna vajurani pa'iju Dios Raosi'ku Cristona'me milrepaũsurumu pãire chũ'uju pa'isinaa'me.

⁵ Ja'ata'ni chekuva'na ju'isiva'na reparumu vajuraimanesinaa'me, milrepaũsurumu pa'isirumujatu'ka. Repana s̃ijo tu'secojñosiva'na Diopi vasuuna chekunare pãi charo vajuraisinaa'me.

⁶ Chekuna repana vajuraisi'ēja'che charo vajuraisina ũcuanuko pojoju pa'isinaa'me. Dios repanare Repau neenajejuna vati toa saomanesi'kua'mu. Jã'ajekuna phairipãi cho'okaicheja'che Repau chũ'ũñena'me Repau Raosi'ku Cristo chũ'ũñe cho'okaiju pa'isinaa'me repana. Ūcuachi'a Cristona'me milrepaũsurumu pãire chũ'uju pa'isinaa'me repana.

Vati ai toana saocojñojañere kumtu

⁷ Milrepaũsurumu pa'isirumuna vati ai chẽacojñosi'ku etocojñosi'kua'mu.

⁸ Etoarena sani pāi si'achejña pa'inare joreku, "Pāi chekunanani cavajañu mai", chiisi'kua'mu repau, Gog cheja canana me Magog cheja canare. Joreku jā'aja ñe i'kakuna asa jachamañe repana neenare sōtaopāi mar chiara mejacaājanukore cavajañu chini chi'isinaa me.

⁹ Chi'i pi'ni cheja si'achejña peore sani Dios neena pa'ijooopo rūhiso'koro pachu nukasinaa me repana, Dios oi paajooopo Jerusalén vñe'jooopo pa'inani pāire cu'ache cho'oñu chini. Jā'ata'ni repanare Diopi chū'uuna toa cūnaumupi tuāni peore uūsōsi'kua'mu.

¹⁰ Repanare joreku cacu'osi'ku vati ai ūcuachi'a toana azufreji ruā cu'asūche uutoana saocojñosi'kua'mu, cu'arepache cu'akuna me, "Dios chu'o kuaku'mu chu'u", chiūi joresi'kure saosichejana. Ūcuatoare pa'ijū ñamina me umucujña si'arumu uuju pa'isinaa me repana.

Pāi ūcuanuko Dios chū'uku ñu'isaivū pojasaivū ti'jñeñe nukajuna Dios repana cho'osi'e peore ro'iaju chini chū'ujañere kuañu

¹¹ Ūcuarumu ñu'isaivū ujasavujī pojasaivū te ñaku repasaivū ñu'iku te Diore ūcuachi'a ñasi'kua'mu chu'u. Repau ñaku te chejana me cūnaumu teana peore si'asō, jmamakarujē'e jo'e ñomanesi'kua'mu.

¹²⁻¹³ Reparumu pāi jū'isinare mar chiaraā runi cho'osōsinana me jūnisō cheja sa'nava tācojño jū'isina pa'icheja pa'isinare masisinana me vesusinare vajurani, Dios chū'uku ñu'isaivū ti'jñeñe nukunanani ñasi'kua'mu chu'u. Nukajuna Dios utija'ophu vatasi'kua'mu. Chekuphuro ūcuachi'a Repañna me pa'ijana mami pa'iphuro te vatasi'kua'mu Repau. Ūcuaphure pāi ūcuanuko cho'ojū pa'iche peore tochasi'e pa'isi'kua'mu. Jā'ajekuna repanare ūcuanukore repaphūqueere tochasi'e ñaku repana cho'osinukoruā pa'iche ro'iche chū'usi'kua'mu Repau. re'oja'che cho'osi'ena me cu'ache cho'osi'e.

¹⁴ Jā'aja ñe cho'o pi'ni pāipi jo'e jūnisōma ñe paapu chini jūnisōña me jū'isina saichejapi peo'aku chini chū'usi'kua'mu Repau.

¹⁵ Ūcuachi'a Repañna me pa'ijana mami tochaspuro repana mami tochacojñomanesinare vati toana saōna jo'e etamañe ūcuatoare si'arumu uuju pa'ijanaa me repana.

21

Cūnañtu mama cho'osimuna me cheja mama cho'osicheja ñasi'ere kuañu

¹ Jā'a ñacuhasirumu charo pa'isichejñapi cūnañmuna me chejana me mar chiara si'asōna cūnañtu mama cho'osimuna me cheja mama cho'osichejare ñasi'kua'mu chu'u.

² Reparumu Dios neejuopo mama Jerusalén vñe'juopo Repau pa'ichejapi cūnañmupi cajejuna ñasi'kua'mu chu'u. Romio umu vejapi rako kāña re'oja'chere sa'che ju'iona re'ojache ñoñeja ñe ñasi'kua'mu repajuopo.

³ Ūcuarumu Dios ñu'isaivū rūichejapi chu'o ujachu'opi ija'che i'kache te asasi'kua'mu chu'u: "Dios chura pāina me pa'imū. Repanani ja me pa'iana Repau neena pa'ijanaa me repana. Ūcuajī repanare ja me pa'iu paaja'mu chura.

⁴ Ūcuachi'a repana oiū sumava'na pa'isi'e Diopi re'oja'che cho'okakuna poju pa'ijanaa me repana. Repana apereñu pa'ijū vati pa'isi'e jūnisōñe, ota oiche, ruṑ oichena me asiche si'asōna peoja'mu reparumu."

⁵ Ūcuarumu repasaivū Ñu'iku Dios ija'che i'kasi'kua'mu: "Peore mama cho'omu chu'u", chini jo'e ija'che i'kasi'kua'mu Repau: "Chu'u chu'o ūcuarepajeku chu'u i'kache peore ūcuarepa ti'jñeja'mu. Jā'ajekuna ie chu'o tochajū mu'u", chiisi'kua'mu Repau chu'ure.

⁶ Jā'a i'kacuha jo'e ija'che i'kasi'kua'mu Repau chu'ure: "Peore cho'o pi'nicuhasi'ea me. Chuta'a cheja cho'omarumujē'e pa'iu si'arumu pa'iku'mu chu'u. Pāi okouava'najañe re'oja'che pa'iuava'nare okore sēejuna ūkuacheja'che pa'iche re'oja'chere oko puni si'ama ñe oko raicheja'che si'arumu re'oja'che pa'iche te ruṑ isija'mu chu'u repanare.

⁷ Chu'uni cuasaju cu'ache cho'ocojñonata'ni chu'ure cuasache ūhasōmanesinare pa'iche re'oja'chere isija'mu chu'u. Ūcuaja'che chu'upi repanani paakuna chu'u chījana pa'ijanaa me repana.

⁸ Jā'ata'ni pāi chekunare vajuchunare, Repau te cuasamanare, pāi chekunare cuhenare, pāi vanisōnare, repana pa'imanare ja me kāinare, chai cho'onare, ruṑ tōsiva'nare cuasaju pojōnare, jōrenare ūcuanukore peore jā'anare vati toana azufreji ruā cu'asūche uutoana saoja'mu chu'u Dios. Saōna jo'e etamañe ūcuatoare si'arumu uuju pa'ijanaa me repana", chiisi'kua'mu.

Jerusalén mama cho'osijoo pa'iche'te kuumu

⁹ Ūcuarumu ángeles sieterepana päire cuhacho cu'ache cho'ojachere maña timusiro'ro coparo'ro sietereparo'ro cājina te'eu rani ija'che i'kasi'kuu'mu chu'ure: "Raij'ū. Mu'ani, Dios Mamaku Ovejachīja'iu vejaoja'che pa'inani Repau neenani űora", chiisi'kuu'mu.

¹⁰ Ūcuarumu repau ángel chu'ure Dios Rekochoji cho'ouna aikūti rua űjakūtipi rua umu pa'ikūtina mua Dios neejoopo Jerusalén vū'ejoopo Repau pa'icheja cajejoopo'te űosi'kuu'mu chu'ure.

¹¹ Diopi űcuajoopo'te pa'iana Repau ko'sija'icheji miajoopo pa'isi'kuu'mu repajoopo. Cata rua ro'ipua jaspe cata ko'sija'icheja'chena'me joicuna etajaiche űoñe ko'sija'icheja'che ko'sijajoopo űosi'kuu'mu repajoopo.

¹² Ūcuachi'a repajoopo ru'tava si'acakā'ñño catapi ñekua je'na pachusi'pa űjachū'rivaji umu nukapa pa'isi'kuu'mu. Jatisa'ñaroā docerepasa'ñaroā pa'isi'kuu'mu repapa. Repasa'ñaroā tijñapaā ángel te'enachi'a nukasinaa'me. Ūcuachi'a Israel jojocoñnosina docerepavāju mami tochasi'e pa'isi'kuu'mu repasa'ñaroā.

¹³ Ūcuachi'a űsuu muikā'ko chotesa'ñaroā jatisa'ñaroā pa'isi'kuu'mu repapa. Co'covu cakā'ko űcuachi'a chotesa'ñaroā pa'isi'kuu'mu, suripu cakā'ko űcuajanuko. űsuu na'ikā'ko űcuajanuko pa'isi'kuu'mu repapa.

¹⁴ Charo ñekuasi'puā catapuā docerepapuā pa'isi'kuu'mu repapa. Ūcuaruäre Ovejachīja'iu Jesucristo neena, Dios chu'ore chu'vaa'ju chini Repau saosina docerepana mami tochasi'e pa'isi'kuu'mu.

¹⁵ Repau ángel chu'ure i'kasi'kuu pachokuricunaño cājisi'kuu'mu, vū'ejoopona'me jatisa'ñaroāna'me repajoopo je'nasi'pa cuasa ñajaño.

¹⁶ Repajoopo vū'ejoopo repacuechona'me repaā'capuna'me repaumu si'acakā'ñño űcuapa'ruvachi'a pa'iu rūhivuja'ñe pa'isi'kuu'mu. Angel, repau cājiñoji repajoopo pa'iche'te cuasa ñato repacuechona'me repaumuna'me repaā'capu űcuajanukochi'a pa'isi'kuu'mu, dos mil doscientos kilómetrochi'a.

¹⁷ Jā'a cuasa ñacuha repajoopo je'na pachusi'pa umu pa'iche'te ángel, päi cuasa ñañeja'ñe cuasa ñato sesenta y cinco metros pa'isi'kuu'mu repapa.

¹⁸ Repapa jaspe catapi je'nasi'pa pa'isi'kuu'mu. Repajoopo vū'ejoopo pachokurirepapi cho'osijoo pa'isi'kuu'mu, joicunaja'ñe ko'sija'che ñoñeji.

¹⁹ Catapuā űjapuā docerepapuā charo űha pachusi'puā jmara'karuāpi si'ara'karuā rua ro'ira'karuā űcuapuāna je'nasira'karuā su'isi'kuu'mu. Charo űhasi'pu jaspe catapu vījañeja'ipu pa'isi'kuu'mu. Cho'je űhasi'pu zafro catapu chira'soja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu ágata catapu vījañeja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu esmeralda catapu vījañeja'ipu pa'isi'kuu'mu.

²⁰ Jo'e chekupu ónice catapu chija'chena'me poja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu cornalina catapu maaja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu crisólito catapu pachoja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu berilo catapu ra'sovījañeja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu topacio catapu pachovījañeja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu crisopraso catapu vījañeja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu jacinto catapu ra'soja'ipu pa'isi'kuu'mu. Chekupu amatista catapu chimaaja'ipu pa'isi'kuu'mu.

²¹ Jatisa'ñaroā docerepasa'ñaroā perla catako'ña te'eko'ñachi'api cho'osisa'ñaroā pa'isi'kuu'mu. Repajoopo pa'ijoovu callejoovu pachokurirepapi cho'osijoo pa'isi'kuu'mu. Joicunaja'ñe etajaiche űosi'kuu'mu.

²² Repajoopo chu'u ñato si'acheñña Dios vū'ejē'e peosi'kuu'mu. Maire Paaku Dios Peore Masikuna'me Repau Mamaku Ovejachīja'iu repa vū'eja'chea'me.

²³ Ūcuachi'a Dios űcuare ko'sija'iuji pa'iana Repau Mamaku Ovejachīja'iu'ejē'e űoru miañeja'ñe pa'iana űsuu miañe chiimau pāimiau miañeje'e chiima'mu repajoopo.

²⁴ Päi Dios chēa paacoññona icheja si'acheñña pa'ina Repau miañeji ñaju nuka ku'ijanaa'me repajoopo. Päi chu'una űcuachi'a űcuajoopo'te pa'iju päi cheja pa'ina repañare aperumu pojosi'eja'che Dioni pojoju pa'ijanaa'me.

²⁵ Ūcuachi'a repajoopo jatisa'ñaroā repachejapi ñami peochejajekuna jmamakarujē'e jeoma'ñe si'arumu vatasisa'ñaroāchi'a pa'ija'mu.

²⁶ Ūcuachi'a päi si'acheñña pa'ina űcuajoopo'te pa'iju Dioni pojoju pa'ijanaa'me.

²⁷ Päi cu'ache cho'onata'ni te'ejē'e kakamanejanaa'me repajoopo. Ūcuachi'a päi vajuchuache ñoñe cho'onana'me jorena kakamanejanaa'me repajoopo. Ovejachīja'iu Jesucristo utija'ophuro repaña mami tochacoññosinachi'a kaka pa'ijanaa'me repajoopo.

22

¹ Ūcuarum̄ repau ángel chu'ure Dios ñu'isaivu rúichejana'me Repau Mamaku Ovejachíija'iu ñu'isaivu rúichejapi eta mevoña'te chiacha rua ko'sija'ichaji oko úkuni jo'e júnisóma'ñe ai pa'icha'te ñosi'kua'mu.

² Repajoopo callejoovũ joojopi mevosi'kua'mu repacha. Vajusúkiñũ repacha ru'tuva nukañũ kapi chiacha ka'chakã'jño jasi'e nukasi'kua'mu. Repañũ súkiñũ páimia pa'iche ãu kúisi'kua'mu. Já'ajekuna te'eúsurumu docerepañoã kúisi'kua'mu repañũ. Ja'o repañũquee pã jũ'ina suiri vajucheja'che repana rekoñoã vajarekoñoã care'oja'oa'me.

³ Repajoopo vu'ejoopo jmamakaruj'e e cu'ache cho'ocojñomaneja'mu. Dios chũ'uku ñu'isaivuna'me Repau Mamaku Ovejachíija'iu chũ'uku ñu'isaivu úcuajoopo'te pa'ija'mu. Repau'te cho'оче cho'okaina Repau chũ'ũne cho'ojũ pa'ijanaa'me.

⁴ Ūcuachi'a Repañuna'me pa'ijũ Repau chia ti'jñeñe ñaju, repana chiapũãre repau mami tochasi'e paajanaa'me.

⁵ Ūcuachi'a ñamijẽ'e peoja'mu repajoopo. Dios Maire Paaku úcuare Miakujĩ pa'iana repacheja pa'ina wopũ miañejẽ'e úsuũ miañejẽ'e chiimanejanaa'me. Ūcuajoopo'te pa'ijũ Diona'me si'arumũ chũ'ujũ pa'ijanaa'me repana.

Jesús jo'e raipi'rache'te kwamũ

⁶ Ūcuarum̄ ángel chu'ure jo'e ija'che i'kasi'kua'mu: "Ie chu'o úcuarepaa'me. Chu'u i'kache úcuarepa ti'jñeja'mu. Maire Paaku Dios, Repau chu'o aperumũ kuasinare Repau Rekocho'te ísisi'kua'mu. Repau neekuni ángel'te raosi'kua'mu Repau, Repau chũ'ũne cho'onani cheja cho'ocojñojañere kuaa'ku chini", chiisi'kua'mu.

⁷ Ūcuarum̄ Jesucristo ija'che i'kasi'kua'mu: "Asarepajũ'u. Na'mi raija'mu chu'u. Na'a pa'isirumũ cho'ocojñojañere kuaju utija'ophuro tocha jo'kasi'e asa jachama'ñe cho'ona pojoju paapu. Re'oja'che ti'jñeja'mu repanare", chiisi'kua'mu.

⁸ Chu'u, Juan, já'a peore ñaku asasi'kua'mu. Peore ñaku asacuhasirumũ chu'ure kuaku ñosi'ku ángel ti'jñeñena ro're puusi'kua'mu chu'u, repauni pojora chini.

⁹ Já'ata'ni repau ángel chu'ure ija'che i'kasi'kua'mu: "Já'aja'ñe cho'omanejũ'u. Mũ'una'me mu'u majapãijana Dios chu'o kuanaana'me iphuro kuaju tochasi'e asa jachamana Dios chũ'ũne cho'okaicheja'che cho'okaiku'mu chu'u. Já'ajekuna Diorechi'a ro're puũ ñu'iu pojojũ'u mu'u", chiisi'kua'mu repau chu'ure.

¹⁰ Ūcuachi'a ija'che i'kasi'kua'mu repau chu'ure: "Na'a pa'isirumũ ti'jñejañere kuaju iphuro tochasi'epi cho'ocojñojĩ rakuna, te'eũ masira chiimanejũ'u.

¹¹ Iphuro kuasi'e ti'jñerumũ cu'ache cuasaju cu'ache cho'ona pã cuhama'ñe úcu cu'ache cho'ojũ pa'ijanaa'me. Ūcuachi'a re'oja'che cuasaju re'oja'che cho'ona úcu re'oja'che cho'ojũ pa'ijanaa'me. Diore masi cuasana Repau'te cuasache úhasóma'ñe úcu cuasaju pa'ijanaa'me reparumũ", chiisi'kua'mu.

¹² Ūcuarum̄ Jesucristo ija'che i'kasi'kua'mu: "Asarepajũ'u. Na'mi cajeja'mu chu'u. Reparumũ pãi úcuaukore repana cho'osi'e ro'iche chũ'ujã'mu chu'u, re'oja'che cho'osi'ena'me cu'ache cho'osi'e ro'i.

¹³ Chuta'a cheja cho'omarumujẽ'e pa'iu si'arumũ pa'iku'mu chu'u", chiisi'kua'mu.

¹⁴ Pãi repana rekoñoã re'ojarekoñoã cu'a tunocojñosina repajoopo kaka pa'ijũ vajusúkiñũ kúisi'e áijana pojoju paapu.

¹⁵ Já'ata'ni pãi ija'che pa'inare repajoopo kakacu'aja'mu: jamuchai kokaneenaja'ñe cu'ache cho'onare, chai cho'onare, repana pa'imana'e cu'a cho'onare, pãi vanisónare, rupũ tũosiva'nare pojonana'me, jorenare úcuaukore.

¹⁶ Jesús ija'che i'kamu: "Chu'u, Jesupi, chu'u neekure ángel'te saosi'kua'mu, chu'ure cuasakuanupuãre chu'ore kuakaau chini. Aperumũ pa'isi'ku David Jojocojñoisi'kua'mu chu'u. Chu'ure cuasanare úcuaukore vañũũ miañeja'ñe re'oja'che pa'iche si'ache ísiku'mu chu'u", chiimũ.

¹⁷ Dios Rekochona'me Ovejachíija'iu rújoja'ñe pa'ina, Repau'te cuasana, ija'che i'kame: "Raijũ'u", chiime. Ūcuachi'a úcuauana ichu'o asa jachama'ñe cuasana, "Raijũ'u", chiapu. Pãi okouava'naja'ñe re'oja'che pa'iuava'na rani okore kuri sēema'ñe rupũ úku vasochaja'che repana rekoñoãna cho'okaicojñoju re'oja'che pa'ijanaa'me.

¹⁸ Na'a pa'isirumũ cho'ocojñojañe iphuro kuaju tochasi'e asanare ija'che i'kaku chu'vamũ chu'u: Pãiu úcuauakujĩ iphuro tochasi'ere ñaku, "Karamu ie", chini úcuaujĩ te'eũ cuasa tĩñere chekunare che'choku'te, Diopi chũ'ũna iphuro kuaju tochasi'epi cu'ache ti'jñeja'mu repau'te.

¹⁹ Ūcuachi'a pãiu úcuauakujĩ na'a pa'isirumũ cho'ocojñojañere kuaju iphuro tochasi'ere ña, cuheku taasóto Dios úcuaja'che Repau vu'ejoopo iphuro tochasi'e

i'kacojñojooopo kakache ũseja'mũ. Ũcuachi'a repajoopo cañũ vajušũkiñũ kãisi'e ãĩmanaja'mũ repaũ.

²⁰ Iphũro tochasi'e, "Peore ũcuarepaa'me", chiikuji Jesucristo ija'che i'kamũ: "Na'mi cajeja'mũ chu'ũ", chiimũ. ¡Jã'aja'ñe paau! ¡Chukuna'te Paaku Jesucristo, rajjũ'ũ!

²¹ Maire Paaku Jesucristoiji ũcuanukore re'oja'che cho'okaiũ paau mũsanukonare. ¡Jã'aja'ñe paau! Re'omũ.